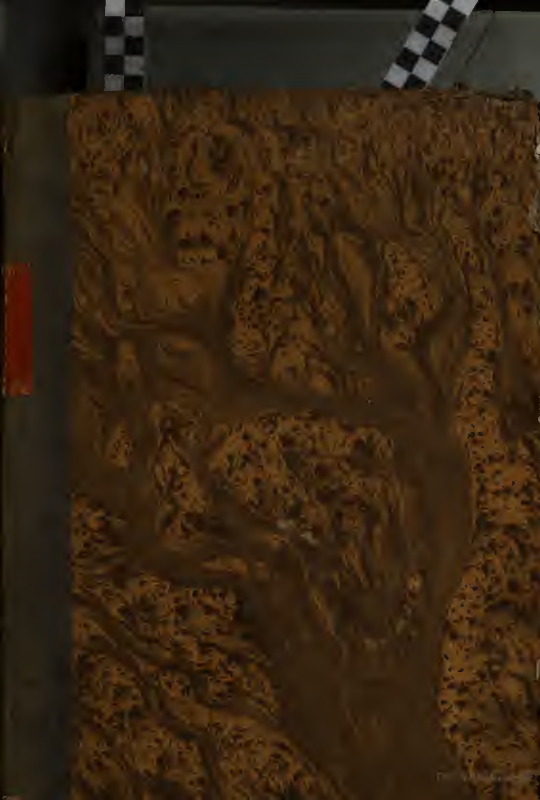

BIBLIOTHECA
SCRIPTORUM
MEDIOLANENSIUM.

TOMI SECUNDI PARS ALTERA.

APPENDIX

SEU

SCRIPTORES

PRÆTERMISSI,

ET MINORIS NOTÆ.

APPENDIX

SCRIPTORUM PRÆTERMISSORUM.

A

MDCCCLXXVII.

AEMILIANUS POMPONIUS.

IN primo hujus Bibliothecæ Mediolanensium Scriptorum Catalogo ideo Pomponium Æmilianum prætermisimus, quòd quantumvis à Picinello memoratus fuerit; dubius tamen ipse extitit utrum genuinum hoc esset nomen Auctoris, vel fortè personatus quisquam sub hujusce nuncupationis larvâ delitesceret. Nos verò, tametsi de hujus Scriptoris patriâ minimè essemus dubii, cùm se ipsum Mediolanensem profiteatur in fronte libri subter proferendi, sperabamus nihilosecius aliquid reperiendum ad veritatem meliùs elucidandam. Irritus nobis cessit labor, neque usquam in Collectionibus Monumentorum Familiarium hujus Metropolis Æmilianæ Gentis cognomen occurrit; quo fit, ut eredamus potiùs Mediolanensem hunc Auctorem se sub fictitio nomine celasse, prout etiam locum impressionis Operis, & Typographi indicationem fuisse confictam, unicuique patet.

Libri titulus est:

I. Guerre d'Italia tra la Serenissima Repubblica di Venezia, e gli Arciduchi d'Austria; e tra Filippo III. Re di Spagna, e Carlo Emmanuele Duca di Savoja, seguite dall'anno MDCXV. fino alla Capitolazione di pace. *Posdorf, per Peter Gat. sine anno*, in 4.
De eo Picinellus in Athenæo pag. 474.

MDCCCLXXVIII.

AIROLDUS THADEUS.

THadeus de Airoldis de Robiate Mediolanensis, Deo liberiùs inserviendi gratiâ, Ordinem S. Benedicti in Cœlestinorum Congregatione amplecti voluit. Ad eam autem Sacrarum rerum peritiem perpeti studio ita contendit, ut Theologiæ Magisterium adipisci meruerit. Philippo Mariæ Vicecomiti Mediolani Duci fuit inter primos acceptus, gratusque adeò, ut nonnunquam in gravissimi etiam momenti rebus Thadeo nostro Princeps idem vices suas committeret. Memorabilis interim est Sententia ab Airoldo prolata die XV. Decemb. anno MCCCCXXXIX. simul cum Magistris Petro de Alzate Ordinis Prædicatorum, & Antonio de Rhaude Ordinis Minorum Ducales Delegatos per litteras Principis, datas Mediol. die XXIX. Augusti ipsiusmet anni, in causa vertente inter Generalem, & Præpositum Ordinis Humiliatorum ex parte una, & F. Balzarinum de Novate, & F. Petrum de Muzano parte alia. Ipsius autem Sententiæ occurrit mentio in verè insigni Opere Clariss. olim JC. Camilli Sitoni, inscripto: „ Ma„ teriarum Sylva, sive Repertorium de Mediolanen„ sis Urbis ædificiis publicis, sacris, atque profa„ nis &c. pag. 791. sub titulo: Ecclesia S. Petri Cœ„ lestini: „ illudque servat autographum Auctoris filius Joannes JC. cui tot nominibus sumus obstricti. At quoniam hic memoria incidit Fratris Balzarini de Novate, non ab re duximus Lectores nostros monere hunc non alium fuisse à F. Balzarino Mediceo de Novate Glassiatensis Cœnobii Mediolani Præposito anno MCCCCXVIII. cùm adhuc Monasterium ipsum Humiliati possiderent, de cujus moribus, & pertinaciâ in resistendo, ne in ædes illas Monachi Ordinis S. Benedicti Congregationis S. Justinæ, etiam Apostolicis fulti mandatis, inducerentur, pluribus agit Placidus Puccinellus Cassinensis Monachus in Chronico prælaudati Monasterii Glassiatensis. Ut autem ad Airoldum nostrum sermo recurrat; non mediocrem sibi laudem ab Oratoria arte conquisivit, quemadmodum ex his, quæ inferiùs recitabimus, Lectores facilè percipient. Cetera ipsius Acta nullus indicavit; latet quoque nos emortualis ejus annus.

Occurrit autem hic memoranda

I. Oratio Anniversaria habita à F. Thadeo de Mediolano, Theologo Ordinis Cœlestinorum, in Ecclesia Metropolitana in laudem Catharinæ de Vicecomitibus olim Ducissæ Mediolani. MS in fol. Cod sign. H. num 48. in Bibliotheca Ambrosiana. Ibi memorat Auctor
II. Orationes alias plures a se dictas, atque compositas; quas tamen nullibi reperimus.
De eo Advocatus Sitonus præcitatus in Schedis.

MDCCCLXXIX.

ALCHISIUS ANGELUS MARIA.

ALios inter Alumnos illustris Congregationis Monachorum Montis Oliveti non infimo loco censendus est Angelus Maria Alchisius Mediolanensis, utpote qui non doctrinâ solùm, sed moribus quoque, disciplinæ regularis zelo, & dignitatibus prudenter gestis plurimos facilè superaverit. Etenim jugum Domini ab adolescentia libenter gestandum assumens, cùm profanæ eruditionis ornamenta, quæ sibi in Seculo comparaverat, sacrarum literarum studiis cumulasset, in Virum doctissimum evasit. Enituit Oratoriâ facultate celebris, & Theologicas quæstiones apprimè calluit. His adjecit etiam Astrologiam, aliasque amœniores artes, quibus à severioribus studiis animum identidem relaxare consueverat. Igitur post minora aliquot officia, queis Suorum animos demeritus fuerat, demum anno Reparationis nostræ MDCVIII. in generalibus Comitiis ad principem Congregationis suæ dignitatem evectus est. Eo regente Paulus Papa V. Sanctissimam Matronam Franciscam Romanam Cœlitum albo, solemni ritu, adscripsit, cui Alchisius noster in primario Congregationis Cœnobio Montis Oliveti, ad levam Aræ Maximæ, Sacellum posuit, quod deinde Celsus Mandellus fornice, parietibusque deauratis absolvit. Plura decrevit ad bene regendum Ordinem pertinentia, atque inter ea reticere non licet reparata inter Monachos suos studia; nam in Cœnobiis Neapolitano, Romano,

no, Bononienfi, atque Mediolanenfi, Hebraicas, Arabicas, Græcafque litteras, conductis præceptoribus, tradi juffit. Severioris difciplinæ zelator fuit eximius, quamobrem magnum fibi comparavit nomen. Expleto regimine, litteris tantùm, quas femper dilexerat, unicè intentus, fupervixit ad annum ufque MDCXXXIII, quo imminentis mortis non infcius, die XI. menfis Novembris, naturæ debitum folvit, in Monafterio Præcipitinenfi, cùm antea felectam librorum fuorum copiam Bibliothecæ Monafterii Mediolanenfis S. Victoris inferri mandaffet.

Poft fe reliquit:

I. Conftitutiones, & Decreta plura. MSS. in Archivo Ordinis.
II. Dilucidationes in Rhetoricam Cypriani. MS. in fol. fervatur in fupramemorata Bibliotheca S. Victoris.
III. Opus aliud ad Rhetoricam facultatem pertinens. MS. juftæ molis, in fol. Ibid.

De eo agunt Belforius in Chronologia pag 132., & Monumenta MSS Archivi fupradicti Monafterii Sancti Victoris Mediolani.

MDCCCLXXX.

ALIPHER JACOBUS alter.

IN articulo L. hujus Operis col 39. verba jam fecimus de Jacobo Aliphero J. C. C., atque Senatore, prout etiam ibi ipfius Opera memoravimus. Verùm poftea nobis innotuit fenior alter Jacobus ex eadem familia genitus, & prælaudati Scriptoris abavus, quem prætermittere piaculo fore duximus. Pater illi fuit Thomas ex Urbe Aquila, Provinciæ Apruntinæ oriundus, aulicus Francifci Sfortiæ Mediolanenfium Ducis, mater verò Caffandra Aquaviva filia, & hæres Conradi Aquavivæ Comitis S. Valentini, è quibus conjugibus familia Alipherorum in hac Metropoli propagata eft, ut didicimus ex genefi ejufdem nobis humaniffimè exhibita à doctiffimo Viro J C Joanne Sitono, quæ quidem genefis à prælaudato Thoma incipiens, definit in Martino J. C. C. Infulenfi primum Antiftite, & demum Archiepifcopo Cofentino. Jacobus igitur nofter in hac Urbe genitus à Secretis fuit Sfortiadum Mediolani Ducum ad annum ufque MCCCCIC.; eo enim anno deceffit, cum prius ab anno MCCCCXCI. Ducalis Ærarii Præfectus creari meruiffet.

Scripfit:

I. Diarium memorabilium, & rerum geftarum Mediolani ab anno MCCCCLIV ad annum MCCCCLXXXVI MS. in fol extabat penès Hæredes Comitis Johannis Andreæ Aliphieri defuncti de anno MDCCXII. menfe Januarii. Item penès Comitem Francifcum Archintum J. C. C. ex LX Decurionibus Mediol è vivis ereptum anno MDCCXXXIII. die XXX. Aprilis.
II. Collectio Ordinum, Decretorumque Ducalium, & aliorum notabilium Documentorum ad ufum Cancellariæ Secretioris Status Mediolani emanatorum ab an. MCCCLXXXVII. ad an. MCCCCLXXVI Liber eft MS in folio pergameno coopertus corio rubeo pagg. 248., & extat in Bibliotheca Marchionum Gregorii, & Eliprandi fratrum Vicecomitum. Item aliud Exemplar ejufdem in papyro extat penès Comitem Conftantium Mariam de Abdua.

Ejus meminerunt Jafon Maynus J. C. in Confil. 174 vol. II. Andreas Alciatus J. C. in fuo Antiquario Infcript. Mediol fub num 107 Mediol. MS. in Biblioth. Ambrofiana in fol Raphael Fagnanus J. C. in Familia Alphera MS. fub littera A., in verbo Alipheri, Cæfar Picinellus in Monument. Offic. Statutor. Mediol pag. 68. Johannes Petrus Crefcentius in Amphitheatro Nobil. Mediol parte I. pagg. 120. 219 287. 296., videlicet in Apoftillis. Nicolaus Toppius in Bibliotheca Neapolitana pag. 106. Demum J.C. & Advocatus Johannes Sitonus de Scotia in Theatr. Nobilit. Mediol. part. I. num. 102. pag. 24., & part. II. art. 448. pag. 209., & art 825. pag. 196 in folio, & in monumentis Vicecomitum pag. 11., & pag 36. & 57. in folio, & in magno Theatro Genethlico Sitoniano pag. 11. MS. in folio, & in Syllabo Scriptorum de rebus Mediolanenfibus MS. in folio, penès eundem Advocatum Sitonum.

MDCCCLXXXI.

De ALIPRANDIS SIMON.

SImonem Aliprandum Mediolanenfem laude fua fraudandum non duximus; is enim & vitæ integritate, & benè geftis muneribus, & doctrinæ commendatione non apud Cives fuos tantummodo, fed apud exteros quoque floruit. Canonicorum Lateranenfium Congregationem amplexus, in ea fic eluxit omnium virtutum fplendore, ut anno MCCCCXLV. in Comitiis Ferrarienfibus ipfum ad fummum in Ordine gradum Collegæ cenfuerint extollendum. Anno autem fequenti, die XXI. menfis Aprilis Patriarchii Lateranenfis præfecturam nactus, regularis difciplinæ zelo adductus ejus Alumnos reformavit, qua de re quafdam confcripfit Conftitutiones inferiùs memorandas. Illud etiam fileri non debet, fuppreffum videlicet illo Ordinem fuum moderante titulum Congregationis Frigdionariæ, ipfumque generalem Vifitatorem quater apud fuos extitiffe. Annus vitæ ejus fupremus nobis ignotus eft.

Habentur ab eo conditæ

I. Regulæ pro Reformatione Patriarchii Lateranenfis, quod tradidit Pontifex Canonicis Regularibus, ut per Bullam IV. id. Jan. Ext. in Archivo Romano.

De eo meminit Rofinus in Lycæo Lateranenf. pag. 404.

MDCCCLXXXII.

De AMBROSIIS FRANCISCUS ANTONIUS.

FRancifcus Antonius de Ambrofiis, Johannis Baptiftæ, & Catharinæ de Rofis conjugum filius in lucem venit Mediolani die VI Julii, anno poft Chrifti adventum MDCLXIV. Annos natus viginti utriufque Juris Lauream fufcepit in Ticinenfi Academia, mox per quadriennium, ab anno fcilicet MDCLXXXVIII. ad MDCXCI abfolutum, Regius Prætor Antigorii electus fuit, & confirmatus, quod munus dum gereret à Comite de Fuenfalida hujus Ditionis Moderatore plura eidem magni momenti negotia demandata funt, illorum præfertim confinium inter bellicos tumultus defenfio, quam egregiè præftitit. His expletis, dum in patria Advocationis officio operam daret, à Marchione de Leganes, qui Regis nomine Infubriæ præerat, anno MDCXCVI. felectus fuit ad adminiftrationem Annonæ in univerfo Mediolani Ducatu, cùm Regiis aliis Adminiftris in reliquis Ditionis Provinciis æqua poteftas demandata foret. Infuper Urbis, & Principatus Papiæ anno MDCXCVIII., & fequenti Judex conftitutus, tam laudabiliter Jus dixit, ut fucceffivo biennio Cremonenfibus cum Judiciaria poteftate præfici meruerit. Reverfus in Patriam majora fuiffet proculdubio affecutus, nifi ingenitâ cordis benignitate, & afflictis opem ferendi defiderio ductus, totum fe Advocationis officio rurfum tradidiffet. In Prioratu Lombardiæ pro Sacro Ordine Equitum S. Joannis Hierofolymitani Auditor & Judex anno MDCCXX. Delegatus claruit, & reorum Sacræ Mediolanenfis Inquifitionis Patronus extitit ab anno MDCCXXV. ufque ad obitum. Præter fingularem eruditionem, admirabili fuit facundiâ,

atque

atque elegantissimo, perpolitoque scribendi modo, Latinè, Italicè, atque Hispanicè lucubrationes suas exornabat. Decessit Vir iste Patriæ, amicis, inter quos ego non ultimus, pauperibusque nunquam periturus, Mediolani die XXIX Februarii anni intercalaris MDCCXL. illiusque cadaver conditum jacet in Parochiali Ecclesia S. Andreæ ad Pusterlam Novam, hoc imposito Elogio:

D. O. M.

FRANCISCVS ANTONIVS DE AMBROSIIS

IMPERIALIS FEVDI SCALETTAE CONDOMINVS

REGIVS IVDEX EMERITVS

S. INQVISITIONIS ET MEDIOLANENSIS FORI ADVOCATVS

VIVENS MISERIS PROSPEXIT

MORTVVS SVFFRAGIVM IMPLORAT

OBIIT DIE XIX. FEBRVARII MDCCXL.

AETATIS SVAE LXXVI.

IOANNES REGII CASTRI AVDITOR &c.

OPTIMO PATRI FILIVS MOERENS P.

Quanta ejus esset in Foro existimatio, patet ex sequentibus:

I. Defensionum, Consultationum, aliarumque Forensium Lucubrationum, numerum D. excedentium, Volumina XII. in fol. Hæc omnia partim typis impressa seorsim fuere, partim extant adhuc MSS., atque in eis ingenii subtilitas, Jurisprudentia, Moralis Philosophiæ præcepta, ars benedicendi, & immensa eruditio emicant. Ea tam coram Supremo Cæsareo Aulico Consilio, quàm Mediolanensi Senatu, ejusque Provinciæ Moderatoribus, ceterisque Secularibus, atque Ecclesiasticis Tribonalibus proposita fuere, nunc in domestica Bibliotheca J. C. & Advocati Johannis de Ambrosiis Regii Castri Portæ Jovis hujus Urbis Auditoris ejus filii adservantur.

Optabile quidem foret, aliquem inter eos, qui in Foro versantur, sibi provinciam satis utilem assumere, ex omnibus hujus Scriptoris laboribus illa seligendi, quæ ad praxim quotidianam conducere possunt; multa enim in hisce Voluminibus continentur, quæ Tractatus potius absolutissimi, quàm aliter vocari merentur, quemadmodum certè appellari debet, ut reliqua taceamus, copiosa Defensio Anselmi Loriæ Quæstoris Togati Mantuani Magistratus impressa *Viennæ, apud Petrum VVan Ghellen* Cæsareæ Regio-Catholicæ Majestatis Aulæ Typographum, in qua materiæ Syndicatus, Visitationis, publicæ Administrationis, & Peculatus doctissimè pertractantur.

In Libro, cui titulus: „ Francisci Arisii inter Arcades „ Romæ Euphemi Bathii Epigrammata, libro II. „ pag. 64. „ legitur Carmen in ejus commendationem, dum Judex Maleficiorum Cremonæ degeret.

Ita à præmemorato amicissimo J. C. Johanne Auctoris filio.

MDCCCLXXXIII.

AMBROSIUS alter.

TEste Possevino in suo Apparatu Sacro Tomo I. pag. 370. Ambrosium hunc Mediolanensem, cujus ille, cognomine prætermisso, Patriam tantummodo indicavit, proferimus. Ancipites tamen sumus, utrum hic idem sit cum Ambrosio Ferrario Sancti Benedicti Regulam professo, de quo egimus in Articulo DCCLVII. hujusce Operis. In eam nos sententiam propendere impellit Græcarum litterarum peritiæ, quæ in Ferrario eluxit, ut satis docet Translatio Commentariorum Origenis in Joannem, de qua item loco citato verba fecimus. Nihil tamen certius habentes, affirmare non audemus vel inficiari, præcipuè cùm Possevinus ipse de Ferrario quoque pag. 73. jam meminisset.

Damus igitur ipsius Opus hoc titulo:

I. S. Cyrilli Alexandrini Sermones XVIII. è Græco in Latinum conversi.
Ex laudato Possevino.

MDCCCLXXXIV.

De ANGLERIA GASPAR.

PEtri Martyris de Angleria, quem suo laudavimus loco, affinis fuisse videtur Gaspar ejusdem cognominis Vir; anno enim MCCCCLXXXIV Jurisprudentiæ laude clarebat, ut indicat ætas Thomæ Theobaldi, sive de Tebaldis, Bononiensis, Ducalis Consiliarii Joannis Galeacii Mariæ Sfortiæ Vicecomitis Mediolanensium Principis; nam in ejusdem Thomæ gratiam Opus suum exaravit Gaspar noster. Illud verò quanti habendum sit, satis ostendit locus, ubi servatur MS. Cetera ad Scriptoris acta pertinentia nemo nos docuit.

Titulus Operis hic est:

I. Consultatio Gasparis de Angleria de Donatione Regia in gratiam Thomasi Theobaldi Consiliarii. Extat inter MSS. Reginæ Sueciæ in Vatic. Cod 2110. ex Montfauconii Biblioth. MSS. Tom. I. pag. 61.

De præfato Thoma de Thebaldis de Bononia Ducali Consiliario penès Mediolani Ducem Johannem Galeacium Mariam Sfortiam Vicecomitem anno MCCCCLXXXIV. residentem, vide Advocatum Sitonum in Syllabo Senatorum Mediolani art. 367. pag. 16., ubi allegat Platinum Platum, Franciscum Philelphum, & Guidum Pancirolum &c. impress. anno 1706. in folio &c.

MDCCCLXXXV.

ANNONUS FRANCISCUS MARIA.

FRanciscus Maria Annonus Joannis Angeli ex XII. Viris, quos Provisionum vocant, atque Hippolytæ Arrigonæ Jugalium Mediolanensium filius, cùm Deo se devovisset inter Clericos Regulares Teatinos, tam piè inter eos vixit, tot doctrinæ splendoribus elu-

eluxit, ut, cùm plura gessisset inter Suos munera, ad vacantem Ecclesiam Muranam propter obitum Ascanii Ugolini, assumi promeruit die XXI. mensis Junii, anno MDCLX. Boni Pastoris officium sedulò exercuit, atque Episcopales Ædes suo sumptu amplhavit. Commissum sibi gregem vigilantissimè rexit ad annum usque Salutis humanæ MDCLXXIV. quo die XIX. mensis Maji mortalitatem exuit, cùm prius Collegii S. Antonii Mediolani Alumnos ex asse hæredes reliquisset. Tumulatus jacet in Templo Maximo Urbis Muranæ.

Eruditionis suæ reliquit vestigia; nempe

I. Litteras Pastorales ad Clerum, & Populum suum, mira doctrina, atque pietate refertas. Has MSS duobus Tomis comprehensas servat Archivum Clericorum Regul præfati Collegii S. Antonii Mediolani.
De hoc Præsule agit Ughellus Ital Sacræ Tomo VI col. 851. inter Episcopos Muranos; quædam verò suggessit amicissimus P. D. Cajetanus Maria Crucejus ejusdem Congregationis; sicut etiam nonnulla Sitonus doctissimus ex Theatro suo Genealogico MS.

MDCCCLXXXVI.

ANONYMA XXVIII.

Reliquis Sanctimonialibus jam sæpe laudati Parthenonis S. Marthæ Ordinis S. Augustini in hac Urbe florentis, quarum supersunt literaria Monumenta, attexenda est Virgo quædam Mediolanensis religiosam in eo vitam professa, quæ infra memorando Operi à se composito nomen suum non inscripsit. Patriam tantùm apertè prodit, atque se institutum suscepisse anno Salutis MDXCI. Quamvis autem non ultra annum MDCIII. Opus ipsum produxerit; liquet tamen eam calamo manum admovisse non ante annum MDCX., quo S. Carolus Borromæus in album Cœlitum adscriptus est, quoties enim ipsius mentio incidit, eum Sanctum appellat. Auget conjecturam posterioris temporis Breve Urbani VIII datum anno MDCXXIV., de quo infra. Codex verò iste, magni proculdubio faciendus est, cùm diligentissimè collecta contineat gesta illustrium vitæ probitate Virginum in eodem Monasterio defunctarum, atque, ut plurimum Mediolanensium, sicut infra patebit.

Ille sic inscribitur:

I. Vite d'alcune Monache, con altre cose notabili del Monastero di S. Marta in Milano, raccolte da una Monaca dell' istesso Monastero. MS in 4. justæ molis extat in Archivo ejusdem Monasterii.
Divisum est Opus in Capita XLIII., atque continet Vitas sequentes:

Bonaventuræ de Morbiis.	Blancæ Margaritæ Cribellæ.
Mariæ Magdalenæ Putheobonellæ.	Franciscæ ....
	Franciscæ Margaritæ Reynæ.
Angelæ Raphaëllæ.	Bonæ Thadeæ Landrianæ.
Blancæ de Balsamo.	Angelæ Mariæ Castillioneæ.
Eleonoræ	Franciscæ Violantis Cattaneæ.
Johannæ Telaniæ.	
Camillæ Rhaudensis.	Juniperæ Crucejæ.
Isabellæ Rhaudensis.	Angelæ Isabellæ Bebulcæ.
Aureliæ Raynoldæ.	Claræ Mariæ Vicecomitis.
Ludovicæ	Antoniæ Catharinæ Carcanæ.
Catharinæ	
Marthæ Magdalenæ	Angelæ Felicis Fagnanæ.
Claræ Seraphinæ	Catharinæ ....
Johannæ Franciscæ Negrolæ.	Isabellæ Ciprianæ.
Paulæ Mariæ Arconatæ.	Victoriæ Felicis Lunieræ.
Blancæ Luciæ Caymæ.	

Subduntur „ Litteræ Apostolicæ Leonis X. pro Beatificatione Virginis Veronicæ de Nigris datæ XV. Decemb MDXVII.
„ Aliæ ejusdem pro cultu Corporis ipsius B. Veronicæ XI. Octobris MDXIX.
„ Aliæ Urbani VIII. pro Officio ipsius: XXX. Maji MDCXXIV.
„ Memoria della Morte, e Sepolcro di Monsieur Foys Duca di Nemours, Generale nello Stato di Milano, per il Re Cristianissimo di Francia.
„ Memoria delle cose più notabili occorse nel tempo della Fabbrica della Chiesa.
„ Epistola Cardinalis Alexandrini ad Priorissam, & Moniales S. Marthæ dat. Romæ XXXI. Decembr. MDXCIV. qua S. Congregatio permittit introduci in Monasterium absque alia licentia ad probationem quadrimestrem puellas, quæ habitum Conversarum suos suscepturæ.

MDCCCLXXXVII.

ANONYMUS XXIX.

Censent Clarissimi Continuatores Bollandi in Tomo VI. Maji fol. 44. Vitam Sancti Dionysii Mediolanensis Episcopi temporibus S. Ambrosii fuisse ab Anonymo quodam conscriptam; quod tamen Opus non nisi interpolatum ad posteros pervenerit. Vitam tamen ipsam ex Mombritio, MSSque Codicibus Mediolanensi, atque Blauburensi loco citato ediderunt, auctam quidem ab altero pariter Anonymo, qui sub Thoma, vel Angilberto Archiepiscopis vixerit; quorum alteri Lucubrationem suam inscripserit. Illius igitur nos etiam memoriam agere decrevimus, cum Continuator tam remotæ ætatis apertè Mediolanensem se prodat.

Scripsit ergo, vel potius auxit

I. Vitam S. Dionysii Mediol. Episcopi; quæ edita est, ubi supra.

MDCCCLXXXVIII.

ANONYMUS XXX.

Inter MSS. Codices, quibus ditissima Ambrosiana Bibliotheca referta est, servatur etiam Opus Anonymi Mediolanensis, qui non exiguo labore ab origine hujus Ecclesiæ Præsulum nomina collegit, qui eidem præfuerunt, additis annis, quibus sederunt. Cùm autem desinat in Anselmo Pusterla, Ambrosianam Ecclesiam ad annum usque MCXXXI. administrante, eo tempore floruisse videtur Anonymus noster.

Sic inscribitur:

I. Catalogus Archiepiscoporum Mediolanensium: hoc est initium „ Incipiunt nomina Episcoporum Mediolanensis Civitatis. Anathalon sedit annos XIII. „ definit in Anselmo Pusterla. Diversis characteribus prosequitur Catalogus idem. Tum additum est Lectionarium, ut credibile est, Chori usui deputatum, sed in fine mancum. Extat in Biblioth. prædicta Cod. membranaceus autographus signat. C. num. 133. in 4. magnifaciendus.

MDCCCLXXXIX.

ANONYMUS XXXI.

Non immeritò ceteris Mediolanensibus Scriptoribus addimus Anonymum quemdam Joanni Vicecomiti Archiepiscopo hujus Metropolis (qui anno MCCCLIII. decessit, fuitque hujus nominis, & cognominis inter Mediolani Præsules II.) coævum, cujus quidem nomen in Codice mox indicando conscri-

scriptum erat, sed tantâ liturâ demersum, ut nullo pacto redimi ab obliviosis injuria potuerit. Ætatem ipse suam apertissimè prodit, immo & quædam de actis suis, atque etiam scribendi causam hisce verbis, quæ statim in prima occurrunt pagina: „ Reverendissimo in Christo Patri, & Domino præstantissimo Domino Johanni Vicecomiti Miseratione Divina Sancte Metropolitane Mediolanensis Ecclesie Archiepiscopo, & Antistiti dignissimo devotissimus - - - - - - - - - - Curie tue Archiepiscopalis Causidicus obedientiam cum obsequendi promptitudine. Exercitatus per annos circiter quadraginta in Audientia hac Archiepiscopali inter ceteras Catolice fidei honorabili, & nonnullis in Romana Curia versatus. Et per aliquos in audientia ipsa se exercere cupientes, & rem novam, & inusitatam aggredi formidantes, & etiam nonnullos, ut in Romana Curia magis proficiant, circha exercitium & ordinem causarum in foro Ecclesiastico, aliqua in scriptis ponere sepius requisitus, summam hanc componere non timui &c. „ Tum non obscurè se Mediolanensem indicat; ait enim post nonnulla: „ Ad Omnipotentis igitur Dei, & Sanctissime piissime Matris ejus, & beatissimi Ambrosii, sanctissime Fidei illustratoris, & Doctoris irreprehensibilis Patroni nostri gloriam, & honorem &c. „ Hæc ex Codice ipso hausimus; reliqua Scriptoris gesta forsitan nosse licuisset, nisi manus vel invida, vel, ut suspicamur, nimium gloriolæ appetens nomen ipsius sustulisset, forsitan Causidicum inter majores suos enumerare sibi ducens pudori.

Scripsit igitur

I. Ordinem, sive Summam Judiciorum in Foro Ecclesiastico. In fine apposita sunt hæc verba: „ Explicit „ Ordo Juditiorum scriptus per me Jo. Fon. de Zabar. de Padua legum doc. Anno d. currente m. cccc. lviii. die pe. Augusti. Regnante Illustrissimo & invictissimo principe, & d. domino Francischo Sfortia Vicecomit. duceque Mediolani fereque tocius lattini domino d. metuendissimo. „ Constat tamen, Joannem hunc libri Auctorem non esse, sed illum tantummodo exscripsisse, cum in notis marginalibus, quas Exscriptor de suo adjecit, in cujuslibet fine constanter appositæ sint hæ siglæ *Jo. Fon.* quod ostendit Opus alterius esse. In prima etiam pagina post illud verbum *devotissimus*, ubi, deletum nunc, olim occurrebat Auctoris nomen, hæc in margine adjecta est nota: „ merito nomen suum apposuit, nam & hoc idem fecit Imperator Justinianus, qui erexit primum animum suum ad Impeiales Constituciones, & ex tribus Codicibus, & ex Constitucionibus extravagantibus unum Codicem confici jussit, & suo fellici nomine nuncupari censuit. Jo. Fon. „ Codex MS. Carthaceus litteris rubronigris pagg. 246. in 4. servatur in Biblioth. Ambrosiana signat. D. num. 32.

MDCCCXC.

ANONYMUS XXXII.

NOtissimum est Eruditis omnibus, qua contentione Mediolanenses, extinctâ in Philippo Maria Duce Vicecomitum Principum stirpe, se in libertatem erexerint, constitutis etiam Reipublicæ Defensoribus. Qui verò rem fusiùs enarratam desiderat Anonymi coævi Mediolanensis Opus adeat sic inscriptum:

I. Brevis Commemoratio eorum, quæ gesta sunt post mortem Philippi Mariæ Vicecomitis Ducis Mediolanensium. MS. in Biblioth. Ambros. sign. B. num. 114.

MDCCCXCI.

ANONYMUS XXXIII.

SEculo XV. alter floruit Anonymus Mediolanensis, & quidem in Patriæ suæ rebus versatissimus adeò, ut lectu dignissimus labor illius sit, Liber nempe, sive Index diligentissimus Ecclesiarum, & Monasteriorum Mediolani, sic inscriptus:

I. Infrascripte sono tutte le Parochie, Giesie, Abbatie, Monasterii de Frati, Monasterii de Monache, & Hospitali de Milano, & primo Porta Vercellina de fora. La Parochia de Sancto Martino a Corpo &c. Definit sic: La Giesia di Scolari di Sancta Marta &c. MS. in Cod. pergamen. optimæ notæ, cum miniaturis signat. H. num. 87 in fol in Biblioth. Ambrosiana.
In fronte ejusdem Codicis adsunt, Anonymi, Vitæ Mediolanensium Archiepiscoporum à Sancto Barnaba ad Hippolytum Estensem. Opus sic incipit: „ Barnabas Apostolus Jesu Christi, natione Cyprius, Mediolani Episcopus primus &c. „ & de Hippolyto prædicto verba faciens, sic desinit: „ Hic anno Domini MCCCCXCVIII. die Martis, VI Martii, intravit Civitatem Mediolani per Portam Ticinensem, mirificè associatus à præfato Duce (scilicet Ludovico Maria Sfortia), & à tota Curia, & a multis Ambaxiatoribus, qui tunc Mediolani aderant, & per nobiles Confanonerios fuit in Sede sua Episcopali collocatus, juxta Altare Majus, & ibi publicum confici fecerunt instrumentum de solempni actu celebrato, & equum cum baldachino, ut moris ipsorum Nobilium est, habuerunt.
In fine verò memorati Codicis legitur aliud Opusculum inscriptum: „ Summario breve del tempo hanno signorezato Milano li Signori Visconti: „ Sic incipit: „ Nel MCCLXXVII. il giorno de Sancta Agnesa Otto Vesconte Arcevescovo de Melano fù fatto Segnore &c. „ Definit in Ludovico Maria Sfortia, ibique narratur mors Joannis Galeacii anno MCCCCXCIV. nocte diei XX. Octobris.
Hæc duo anographa postrema Opuscula, clariùs hîc denuo proferimus, quàm in Articulo LXXXI. col. 53.

MDCCCXCII.

ANONYMUS XXXIV.

ILle, de quo nunc agendum est, Mediolanensis Anonymus, vetustatis gratiâ hîc apponitur, cùm alioqui Opus illius paucas impleat paginas. Infelici quidem, prout ea ferebat ætas (Seculo enim XV. jam ad finem vergente floruit) dialecto scripsit, sed tamen summam præfert stylo ipso sinceritatem.

Sic prænotatus est Liber:

I. Questa è una bellissima Operetta, la quale tratta de la Vittoria avuta per il nostro glorioso, & Divo Ambrosio Patrone de la inclita Città di Milano, quando apparse con la Scuriata in mano a Cavallo a Parabiago contro li Svizzeri, & de la rotta loro, & occisione grandissima, fu nel MCCCXXXIX. adì XXI. Febraro, impressa ne la inclita Città di Milano, *per Magistro Filippo dei Montegazzi dicto el Cassano ne l'anno del Signore adì 15. de Febraro, 1494. in 4.*

MDCCCXCIII.

ANONYMUS XXXV.

ANonymus Mediolanensis Ordinis Prædicatorum, & Cœnobii Sanctæ Mariæ Gratiarum Mediolani Alumnus, Sacræ Theologiæ Magister Seculo XV. exeunte florebat, scripsitque Opus hoc titulo:

I. Il

I. Il Dialogo de la Serafica Vergine S. Catharina da Siena. *Venezia, per l'Arrivabene*, 1517. in 8. Huic præfixit ejusdem sanctæ Vitæ Compendium hoc titulo: „ Epistola proemiale, nella quale se contiene la vita „ sua, & doctrina brevissimamente. A le illustrissime Madonne & Duchesse Isabella consorte del Signore Zuan Galeazzo Sforza Duca di Milano, & „ Beatrice consorte del Signore Lodovico Sforza „ Duca di Barri singularissime dell' Ordine de' Frati „ Predicatori protectrici e benefattrici: Fra N. del „ predicto Ordine de Observantia & del Convento di „ S. Maria da le Gratie di Milano professo &c. „ Ad calcem sic legitur: „ Finisse qui l'Epistola proemiale „ elegantemente composta per il R. P. de la Sacra „ Teologia Dottore Frate N. de l'Ordine di S. Domenico.
De eo Quetif, & Eccard in Scriptor. Ord. Prædicat. Tom. II. pag. 39.

MDCCCXCIV.

ANONYMUS XXXVI.

A Nonymus quidam Mediolanensis, ut eruitur ex pluribus sequentis Operis locis, quique anno MDXVI. erat inter mortales, dignus est profectò, cui sua in hac Bibliotheca laus non desit. Etenim pervagatus, eruditionis ut videtur gratiâ, præcipuas Europæ provincias, sedulò, quæcumque viderat, adnotavit, atque in Commentarios non contemnendos redegit. Habet in eis Lector quicquid attinet ad cognoscendos illius ætatis mores, populorum leges, Principum vires, aliaque hujuscemodi, non prætermissâ etiam Urbium, Oppidorumque descriptione. Pedemontanam Oram, Sabaudiam, Galliam, Belgium, Hollandiam, Brabantiam, Navarram, Castellam, Galleciam, pluraque alia prosecutus est perquam diligenter, licet infelici dialecto.

Scripsit igitur:

I. Itinerario, che comincia dalla Città di Milano. Ab his autem verbis exorditur: „ Da Milano a Boffalora; „ a Novara; a Vercele; Santo Germano; Ciliano; „ Chivasio è Terra murata, e grande come Abiategrasso; Turino è Città grande come Pavia, & hè „ Metropoli del Pe di Monti; & lì hè il Senato dil „ Duca de Savoya, & lì hè uno Studio, ma pocho „ bono, & hà uno Castellutio non troppo forte &c. MS. Autograph. justæ molis, in 4. Extat apud amicissimum JC. Joannem Sitonum.

MDCCCXCV.

ANONYMUS XXXVII.

SUâ non est fraudandus commendatione Anonymus Mediolanensis, qui anno MDXXXI., vel paulò post, Opus infra memorandum exaravit. Eo prosecutus est Auctor memoriam Ludovici de Barbiano Comitis Belgiojosi, qui Carolum, atque Catharinam Vicecomitem Jugales nobilitate conspicuos parentes habuit, & diem clausit postremam anno præcitato, qui ætatis ejus erat XXXVI. sepulcusque jacet in Templo S. Mariæ Gratiarum Belgiojosi apud Minores. Ceterùm Ludovicum eximiè quoque laudavit Paulus Jovius Novocomensis in Vita Alberici de Barbiano ejusdem Progenitoris. Quod autem spectat ad Anonymum nostrum, tam diligenter Opus suum confecit, ut non modicum historiæ illorum temporum luminis afferat.

I. Memorie Istoriche del Conte Lodovico di Barbiano Conte di Belgiojoso figlio di Carlo, e di Cattarina Visconti. MS. in fol. apud Marchionem, & JC.C. Gasparem de Rosales.

MDCCCXCVI.

ANONYMUS XXXVIII.

CEteris Mediolanensibus Anonymis adjungimus etiam hunc, qui fuit inter vivos post medium Seculi XVI. Hic pluries se Mediolanensem ostendit in Opere non contemnendo, de quo infra dicemus. Magno ingenio præditus, turbas in hac Metropoli excitatas adversus Ferrantem Gonzagam Insubriæ Moderatorem (de quibus fusiùs egit Julianus Goselinus in ejusdem Gonzagæ Vita edita Mediolani apud Gottardum Ponticum anno MDLXXIV.) descripturus, ne fortassis Optimatum quorundam odium in se concitaret, speciosò Hastiludii figmento sic veritatem fucavit, ut nihilominus diligenter, quod actum fuerat, explicaret. Opus suum ad Amicum rusticantem mittit, continuâ allegoriâ utens, ut varias artes plurimorum, quos de nomine compellat singulos, significaret. Inducit enim Gonzagam armatum cum aliis ei faventibus, unicuique Symbola, & Lemmata adjiciens optimè ad rem facientia; quemadmodum idem præstitit in aliis Gonzagæ adversariis. Fingit interim Mantuanum advenam adstitisse, qui sibi omnium significationes indicans, cuncta simul aperiret. Ostendit etiam se legum studiis imbutum, & plurimùm in Foro versatum. Sed neque defunt eruditionis ornamenta; Lemmata enim desumpsit è primariis Vatibus Latinis, & Italicis, & quædam etiam Hispanica miscuit. Opus certè est & stylo, & merito commendabile.

Hunc præfert titulum:

I. Giostra fatta in Milano, dove allegoricamente vengono descritti molti Personaggi. MS. in fol. justæ molis in Biblioth. Ambrosiana signat. D. num. 474.

MDCCCXCVII.

ANONYMUS XXXIX.

DUas primarias Basilicas Cathedrales videlicet S. Mariæ unam, alteram verò S. Theclæ Virginis, & Martyris titulis insignes, habuisse Mediolanensem Urbem cunctis est notissimum. Imò si Andreæ Alciato Viro antiquitatis æquè ac Juris peritissimo fides habenda est, posterior Sanctæ Theclæ dicata, Templum olim fuit Minervæ sacrum, sic enim in Emblemmatum libro scribit:

Culta Minerva fuit, nunc est ubi Numine Thecla
Mutato Matris Virginis ante Domum.

Deletâ autem Ethnicâ superstitione ad veri Dei cultum traducta est Ædes illa profanis olim Mysteriis polluta, additumque fuit Canonicorum Collegium, quod ad tempora usque S. Caroli Borromæi perduravit, donec exciso Templo in Metropolitanam traducti sunt S. Theclæ Canonici, ubi adhuc ætate nostra divinis incumbunt laudibus, unà cum ipsius Basilicæ Ordinariis, illatis etiam in Templum Maximum S. crosancto Christi Clavo, & ipsius Martyris Theclæ Capite, pluribusque aliis Cœlitum Lipsanis, quæ ibidem debito cultu servabantur. Anonymus igitur quidam Mediolanensis, unionis, & reliquarum rerum ad memoratam Ecclesiam spectantium historiam breviter perstrinxit circa finem Seculi XVI., quam etiam publici juris fecit.

Hæc

Hoc titulo:

I. Informatione del fatto dell' Unione, demolitione, & translatione della Collegiata di Santa Tecla, alla Chiesa Metropolitana di Milano. Incipit: „ Nella „ Città di Milano era una Chiesa Collegiata antichissima, & vecchia, sotto il titolo di Santa Thecla, qual' era situata dove hora è parte della piazza del Duomo, in luogo che portava molto impedimento alla Chiesa Metropolitana, di modo che „ non si poteva fare una piazza grande & spatiosa, „ come ricercava la grandezza della Città, & la dignità & decoro della sodetta Chiesa, &c. „ Impress. in folio litteris, vulgò cursivis, anno 1584 sine Typographo; extat penès Clariss. Advocatum Sitonum.

MDCCCXCVIII.

ANONYMUS XL.

Multùm quidem, atque diu inter Regios Administros, & Ecclesiasticos Viros disceptatum fuit, sedente in Ambrosiana Cathedra immortalis semper memoriæ Friderico Cardinali Borromæo, de variis Controversiis tam ad Forum, quàm ad alia pertinentibus, donec Deo auspice inita est inter Sacerdotium, & Imperium concordia. Dum autem hæc fervidissimè agitarentur, Anonymus quidam Mediolanensis, &, ut par est credere, Clericalis Ordinis Vir pro Archiepiscopalibus tuendis juribus, utràque linguâ, Latina videlicet, atque Italica enitendum sibi duxit. Multâ eum, sacrâ præsertim, eruditione præstantem Opera ipsa clamant fuisse. Addidit etiam Tractatum de vetustissima, & adhuc indecisa lite Archiepiscopi Mediolanensis cum Antistite Ticinensi, hoc se à Metropolitica prioris jurisdictione immunem esse contendente, remque adductis rationibus Anonymus noster pro Archiepiscopo suo stare ostendit. Florebat initio Sæculi XVII.

En lucubrationum Inscriptiones:

I. Informazione alla sagra Congregazione de' Riti sopra la controversia della Sedia tra l'Arcivescovo di Milano, ed il Governatore. Incipit: „ Sanno molto bene „ le SS. VV. Illustrissime, che nè per dottrina di „ lettere sacre, nè per Constituzioni Pontificie, nè „ per Canoni, nè per Privilegj, nè per documenti „ de' SS. PP., nè per Legge Civile, nè per Regola, „ di Disciplina, ò per verun altra ragione il Laico „ à da stare dentro il Coro, e Presbiterio, mentre „ si celebrano i Divini Officj „ &c.

II. Sedes Principis in Ecclesia, loco, & gradu inferiori collocanda est.

III. Episcopus Papiensis jure Metropolitano subjectus est Archiepiscopo Mediolanensi.

Omnia uno Vol. MS. in fol. in Biblioth. Ambros. sign. H. n. 138.

MDCCCXCIX.

ANONYMUS XLI.

Qui vel tantillum versatus fuerit in Seculi superioris historia, non ignorabit, quis bellorum tumultus adversùs Nivernensem Ducem è Gonzaga Familia exarserit pro Ducatu Montisferrati, quem ille sibi debitum contendebat, extinctâ Mantuanorum Ducum stirpe, quos proximè sanguine attingebat. Quantus autem Hispaniarum Regis conatus extiterit, ne votis ille potiretur, non est hujus loci commemorare, crambem enim recoquere mus. Juvat hoc solum addere, prœliantibus gladio armatis manipulis non defuisse Anonymum quemdam Mediolanensem, qui calamum pro Catholico Rege, ejusdemque belli æquitate, & quidem eruditè satis, tractaret.

A

Prodiit Opus illius lectu dignissimum, & immensi laboris hoc titulo

I. De Justitia Armorum Regiæ Majestatis contra D. Ducem Nivernensem: 10 fol sine loco, anno, & Typographo. Consilium est Juridicum, Historicum, atque Politicum, occasione Belli iolati per Gonzalem Corduban Mediolani Gubernatorem de mandato Regis Hispaniæ contra Ducem Nivernensem. Auctor pluribus in locis se profitetur esse Mediolanensem; paginarum 100.

B

MDCCCC.

ANONYMUS XLII.

Prodit in litterariam hanc Scenam Anonymus Mediolanensis Poëta, stylo non contemnendo, & latinis Musis non invisò præditus, qui, sive Heroico, sive Elegiaco Carmine uteretur, magni specimen ingenii præbuit. Floruit hic ineunte Seculo XVII. pluribusque in locis Patriam suam apertè Mediolanum indicat.

C

Illius habentur

I. De Pace inter Philippum Hispaniarum Regem, & Carolum Emmanuelem Sabaudiæ Ducem inita mense Julii 1618. Poëma versuum 360.

II. Ejusdem de Beata Virgine, Sanctam Elisabeth invisente, Elegia.

III. Ejusdem de Diva Maria Magdalena Elegia.

Codex MS. extat in Biblioth. PP. Theatin. D. Antonii Mediolani.

MDCCCCI.

ANONYMUS XLIII.

D

Qui Opus mox indicandum scripsit Mediolanensis Anonymus ineunte Sæculo XVII. florens, latet quidem, si nomen spectemus, sed suspicari licet, ipsum inter Alumnos Societatis Jesu esse recensendum, cùm id verosimillimum videatur, quòd apud ejusdem Instituti præclaros Viros apud S. Fidelis sacram Ædem Domino famulantes Opus ipsum servetur. Complectitur autem Acta Helenæ Caprinæ non sinè sanctitatis opinione haud ita pridem defunctæ; Codexque elegantissimo charactere, quodque notabilius est, optimo stylo conscriptus non flocci habendus est.

Illius hic est titulus:

E

I. Vita di Elena Caprina Serva di Dio, a cui si è compiacciuto di comunicarsi straordinariamente. MS. in 4. justæ molis, unà cum Præfatione & Indice, prœlo paratus anno MDCXXXIX. extat in Biblioth. PP. Soc. Jesu S. Fidelis hujus Urbis.

MDCCCCII.

ANONYMUS XLIV.

Extra hujus Metropolis pomœrium, atque intra ambitum Parochialis Basilicæ S. Vincentii, cui cognomen in Prato, vetustissimum Templum conspi-

A spicitur Sancto Martyri Christophoro dicatum, imperante Philippo Maria Vicecomite Mediolanensium Duce extructum, qua de re pluribus agit Castillionæus in antiquitatibus memoratæ Basilicæ Vincentianæ. Optimates quidam Mediolanenses ad hanc usque ætatem deliguntur, qui supradicti Templi curationem gerunt, atque piissime administrant. Cùm autem medio Sæculo XVII. inter eos computaretur Alexander Panigarola, ne ipsius sacræ Ædis monumenta vetustatis injuriam aliquandò paterentur, Anonymo cuidam Mediolanensi mandavit, ut eadem diligenter in unum redigerentur Volumen;

Illud in lucem emissum est hoc titulo inscriptum:

B I. Monumenta Ducalis Ecclesiæ Sancti Christophori extra Portam Ticinensem Mediolani, quæ jussu Illustrissimi Domini Don Alexandri Panigarolæ Equitis Sancti Jacobi, & Comitis Montis Vicinarum collecta fuerunt. *Mediolani, ex Typographia Ambrosii Ramellati, 1659. in fol.* Cum Appendice in calce aliorum Documentorum anno MDCLXXXIV recollect per doctissimum olim JC. Camillum de Sitonis de Scotia juniorem, & Dissertatione Chronologica MS. in folio, incipit: „ Per opportuna provisione „ di ciò che suole bisognare nelli calamitosi tempi „ della pestilenza, la Città di Milano, che con questo flagello più volte fu da Dio benedetto visitata, „ haveva già nelli andati tempi fuori di caduna „ delle Porta mastre diversi Lazaretti, ec. Una cum serie item contagiosæ luis chronologica, quâ Mediolanensis Civitas decem & octo vicibus ab anno salutis MCXLIV. ad annum MDCXXX. vexata est &c. MS. in fol. Extat penes Advocatum Joannem Sitonum præfati JC. Camilli Additionatoris Filium &c.

C E schedis ejusdem amicissimi JC. Joannis Sitoni.

MDCCCCIII.

ARCHINTUS ALEXANDER.

Alexander Archintus Horatii JC. C. atque Eleonoræ Tonsæ nobilium Conjugum Mediolanensium filius, anno salutis nostræ MDLXXVII. editus est in lucem. Adoltus, Societati Jesu nomen dedit, in qua studiis semper, & præclarissimi Instituti laboribus intentus ad extremum usque spiritum perduravit. D Obiit Votorum IV., ut vocant, professus anno Domini MDCXLV. in Domo tertiæ probationis Oppidi Aronæ, dum actu Rectoris ibidem munere fungeretur.

Post se reliquit hæc sui ingenii monumenta:

I. Libri tres Rhetoricarum preceptionum in partitiones Oratorias M. T. Cic.
II. Tractatus brevis de Historia.
III. Compendium totius Rhetoricæ. Omnia uno Vol. MS. in 4. in Bibliotheca Archintea, in cujus principio sic legitur: „ Scribente Antonio Lampugnano an„ no MDCVIII.
In eod. MS. adsunt libri III. de Poëtica facultate, Auctore R. P. Alberto Mura ejusdem Soc., ipso Lampugnano præfato anno scribente.
IV. Elogia nonnullor. PP. Societatis Jesu pietate & morte pro Christo fide obita illustrium, inter quos Antonius Fernandez anno 1556., & Alphonsus à Castro anno 1558. Ext. in MS. in 4. penes PP. Collegii Braydensis.

Ita a Suis.

MDCCCCIV.

ARCHINTUS JOANNES AMBROSIUS.

Ex Josepho Archinto hujus Metropolis Decurione, à Cubiculo, & à Consiliis Ducalibus, atque Elisabeth Cesata nobilibus Conjugibus, natus est Joannes Ambrosius, cujus Elogium hìc suscipimus, qui tamen se ut plurimùm Ambrosium tantùm appellavit. Expletis inter bonarum artium studia primis ætatis annis, ex Apollonia Sartirana, quam sibi conjugio copulaverat, tres genuit liberos, Robertum videlicet patriæ Decurionem, Zachariam, atque Hieronymum JC. C. Decurionem, & Senatorem. Porrò eruditionem suam ad aliorum quoque utilitatem derivare studuit; nam primùm datâ ad Sanctum Braschum (de quo egimus in artic. CCCXVIII. col. 225. hujus Bibliothecæ) Epistolâ, nedum judicium suum protulit de Itinerario Hierosolymitano ab ipso Braschà conscripto, sed illum insuper ad editionem ipsius Operis hortatus fuit. Ipse quoque, ut litterariæ prodesset Reipubl. magnum suscepit Opus, editionis videlicet Epistolarum, & Tractatuum variorum Pii II. Pont. Max. quæ Typis Scinzenzeler, ut infra dicemus, prodiit. Quæ autem impressioni de suo Archintus addiderit, mox indicabimus. Quo anno desideratus fuerit Vir doctissimus, & bonorum omnium memoriâ dignissimus, incertum habemus; in officio tamen Decurionatus perseverasse reperitur ad annum usque MDXVIII. Conditus est in Monumento paterno in Parochiali Templo S. Eusebii hujus Urbis; cui imposita est sequens Inscriptio:

D. O. M.
RELIQVIAE ARCHINTORVM
EX ORIGINE VIRI PATRICII D. IOSEPH
QVI DIE XX. OCTOB.
ANNO SAL. MCCCCLXXVI.
DEO NATVRAEQVE SE CONCESSIT.

Nomen etiam Scriptoris nostri occurrit in altera Inscriptione, quæ in supradicta Parochiali visitur, posita ejus fratri Philippo Archinto; in hæc verba:

HEVS CONCIVES
PHILIPPVS ARCHINTVS
DIVINI HVMANIQVE IVRIS CONS. COLLEGIATVS
PATRIAEQVE MERITISS. ORNAMENTVM ET DECVS
HIC SITVS EST.
OBIIT KAL. MAII AN. A PART. VIRG. MVD.
VIXIT ANN. XXXVI. MEN. VI. DIES X.
MOESTISSIMI FRATRES
BARTHOLOMAEVS. STEPHANVS. AMBROSIVS. ET CHRISTOPHORVS.
VOTVM PERSOLVERVNT.

Scripsit

Scripsit Archintus noster A

I. Epistolam Latinam eruditam ad Sanctum Brascham, in qua judicium suum de Itinerario Hierosolymitano Braschæ ad eum mittit, Auctorem hortatus ad editionem. Prodiit cum eodem Itinerario *Mediol. apud Leonardum Pachel, & Uldericum Scinzenzeller hortatu Ambrosii Archinti*, 1481. *in* 8.

II. Aliam præfixam supradictis Epistolis, & Tractatibus Pii II. Pont. Max. in qua summatim enumerat ipsius Pontificis res gestas, & munera, quibus sibi gradum fecit ad Apostolatus apicem; laudans etiam Joannem Vinzalium, qui correctioni Operis incubuerat. Edita est cum prædictis Opusculis *Mediol. apud Scinzenzeller*, 1496. *in fol.*

De ipso agit Clariss. Saxius in Histor. Typograph. Mediol. col. CCXXXIV. & seqq atque eruditiss. JC. Sitonus in Chron. Coll. J. PP. art. CCLXXXIV., & CCCLXXXVIII. B

MDCCCCV.

ARENA ALBERTUS.

Jacobi Cortesellæ, atque Galdini Discordiæ, quos ambos suo commendavimus loco, primum scilicet Articulo DCXXXIX. alterum verò Articulo DCCXXII. Collega fuit in Consulatu Justitiæ hujus Urbis Mediolanensis egregius Civis Albertus de Arena, cujus nomen diligentiam nostram effugerat. C Æquum ideirco existimavimus ipsum hìc inserere, ne sua careat laude. Condidit Arena noster unà cum prædictis Cortesella, atque Discordia anno MCCLI.

I. Statuta plurima Mediolanensi Reipub. perquam utilia. Ex Corio ad eum annum, atque ex Collect. Monument. Famil. Mediol. Comitis Octavii Archinti.

MDCCCCVI.

ARESINUS JOSEPH MARIA.

Joseph Maria Aresinus, patre Joanne Baptista Collegiato Tabellione, & in Mediolanensi Foro Causarum Patrono, primam in hac Urbe lucem vidit anno MDCLXIX. Ab ineunti ætate exceptus est in ædibus suis à Carolo Trenta Lucensi celeberrimo Jurisconsulto hujus Metropolis incolâ, à quo etiam filii loco habitus fuit, Legumque studiis adeò excultus, ut in Virum præclarissimum evaserit. Quocirca florentibus adhuc annis plurimum sibi famæ conciliavit, præsertim cùm in gravissimi momenti causa publicè coram Senatu dixisset. Ea res Proceres quoque adduxit, ut neminem sibi in Foro eligerent præter Aresinum litibus suis adsuturum. Ob doctrinæ, qua pollebat, celebritatem anno MDCCVIII Regii Fisci generalis in hac Ditione Patronus renunciari meruit, quo in munere præclarissimè Principis negotia fic gessit; ut absente Serenissimo Eugenio Sabaudo immortalis nominis Viro tunc Insubriæ Moderatore, Proceribus ad Mediolanensis Ditionis regimen selectis accenseri meruerit. Sexennio vix elapso ad Senatoriam Cathedram assumptus, haud multo post, laboribus eruditis fractus, fato cœlebs concessit anno ætatis suæ XLVI. conditusque jacet in Basilica S. Francisci ad Aram, quam Præceptor illius Trenta jam laudatus Deiparæ apud Caravagium hujus Ducatus nobile Oppidum cultæ posuit. Ejus memoriam servat insculptum hisce notis marmor ibidem adhuc extans:

D. O. M.

IOSEPH MARIAM ARESINVM

EXIMIAE ERVDITIONIS ET LITTERATVRAE VIRVM

IN FORO MEDIOLANENSI MOX REGII FISCI

ADVOCATVM PRAESTANTISSIMVM

DEIN

SENATOREM AMPLISSIMVM

AD MAIORA PRO PATRIA ET COESARE EXPETITVM

VRBI ET ORBI CARISSIMVM

PLENVM MERITIS IN MEDIO VITAE CVRSV

INTEMPESTIVA MORS ERIPVIT

ANNO DOMINI MDCCXV. MENSE MAIO

VIXIT ANNOS XLVI.

Eruditione fuit singulari, eoque dicendi lepore præditus, ut adstantes in sui admirationem traheret. D Ingenium illius legales labores produnt, quos velocissimè exarabat, nullâ sæpe liturâ interpositâ. Stylo scribebat vibrato, efficaci, succoso, & qui prope ad Sallustianum accederet.

Supersunt ejusdem:

I. Consultatio pro Mercimonio.
II. Alia pro Pragmatica Luxus.
III. Alia pro Annona.
IV. Alia pro removenda aëris insalubritate è Mediolanensi Cœlo, suppresso nimio Orizæ serendæ abusu. Prodierunt omnes seorsim impressæ.
V. Aliæ autem plurimæ, unà cum Votis Fiscalibus IV. Tomis MSS. comprehensæ servantur apud Josephum Sormanum Auctoris olim Cancellarium.
VI. Allegationes Juridicæ plurimæ partim editæ, partim MSS. reperiuntur apud JC. C. Mediol., & signanter penès Comitem Gabrielem Verrum Regii Fisci Patronum in Collectaneis suis, ad quem etiam nunc pertinet Scriptoris nostri Bibliotheca.

Meminerunt ipsius Joseph Benalius in hist. Magistrat. Extraord. pagg 38. 154., & 183. quemadmodum etiam Sitonus noster in Schedis.

MDCCCCVII.

B

MDCCCCVII.

De BADAGIO ARIALDUS.

FIdem nostram exsoluturi, quemadmodum in Articulo CCCLXXIV. spopondimus, in lucem nunc proferimus Arialdum de Badagio, ea Virum gente procreatum, quam & antiquitas, & dignitates etiam summæ satis commendant. Is fuit inter vivos fedente in Archiepiscopali Cathedra Uberto Pirovano hujus Metropolis Antistite, atque ipsi ob spectatam vitæ probitatem carissimus extitit. Hanc comitabatur Ecclesiæ Ambrosianæ Jurium, & Rituum singularis peritiæ, quocirca cum Aloysio Camerario in eodem Articulo jam à nobis laudato, atque Lanfranco de Badagio mox commendando, Uberto ipso jubente, anno Redemptionis MCCX. compilavit

I. Jura Archiepiscopatus Mediolanensis, & in unum redegit Codicem, necnon
II. Librum Consuetudinum ejusdem Archiepiscopatus, quas inter reperitur Catalogus eorum, quorum erat Archiepiscopum Romam petentem comitari.
De ipso meminit Corius, atque alii citati in Collect. Monument. Famil. Mediol. Comitis Octavii Archinti.

MDCCCCVIII.

De BADAGIO LANFRANCUS.

PRomimus nunc Lanfranci de Badagio nomen, quod alibi promisisse meminimus; Ejus enim memoria omnino prætereunda non est, cùm insigne fatis Opus condiderit. Unà cum Arialdo Familiæ suæ Viro, cujus Elogium superiori dedimus Articulo, & cum Aloysio Camerario jussu Uberti Pirovani Mediolanensis Archiepiscopi anno MCCX tanquam Ambrosianæ Ecclesiæ Jurium peritissimus manum admovit Codicibus compilandis, quibus titulus:

I. Jura Archiepiscopatus Mediolanensis.
II. Liber Consuetudinum ejusdem Archiepiscopatus, ubi etiam reperitur illorum Nomenclatura, a quibus Archiepiscopus Romam proficiscens associandus erat.
Ejus mentio est apud Corium, atque ex eo apud Comitem Octavium Archintum in Collect. MS. Monument Familiar. Mediol. cum aliis ab ipso citatis.

MDCCCCIX.

BARBAVARA CAROLUS.

MArcolinus Barbavara, & Domina Casata nobiles Conjuges Mediolanenses Carolum hunc nostrum genuere; qui patris munus prosequens Ducalis Cancellarius in hac Urbe floruit initio Seculi XVI. Fratrem alium habuit Scipionem JC C. & Senatorem; carissimusque extitit Joanni Bissio, cujus laudes jam dedimus suo loco. Eruditam cum ipso consuetudinem coluisse etiam prioribus suæ ætatis annis indicant inferiùs citanda. Amavit etiam plurimùm Joannem Baptistam Corneum seniorem, atque Joannem Franciscum Gaddium, Viros eruditione celebres jam alibi à nobis commendatos; quem postremum honoris gratiâ suum quandoque parentem appellavit. Annus ejus supremus nos latet;

Ejusdem extant apud posteros:

I. Epistola Latina ad Joannem Bissium, quâ respondet eidem. Extat inter Epigrammata ipsius Bissi *Mediolani impressa apud Zarotum*, *in* 4. data est die XIII. Augusti, anno MCCCCXCIII.
II. Alia ad supradictum Bissium, in qua ipsum commendat tanquam linguæ Græcæ peritissimum. Laudat quoque Versus Dominici Maccanei, quem vocat Virum doctissimum. Bissius in altera Epistola ad Carolum Barbavaram testatur, se plures alias tenere illius Epistolas. Data est hæc, de qua agimus, die XXVII. Augusti MCCCCXCVII., & extat inter Carmina Bissi edita anno MDXI.
III. Epistolæ aliæ Latinæ num. XL., & ultra elegantissimè ad Joannem Baptistam Corneum, jam à nobis laudatum, scriptæ; in eisdem Corneus laudibus eximiis celebratur, adsunt inter MSS. Cornei.
IV. Plures aliæ ad Johannem Franciscum Gaddium, atque istius ad eundem, quem vocat Politicorum principem, Philosophum eximium, atque ejus scripta, summopere commendat. Magna pars Epistolarum Caroli nostri ad Gaddium data est Gravellonæ anno MDXVIII.
Extant etiam nonnulla Epigrammata Bissi ad eundem Carolum Barbavaram.
De eo Sitonus noster in suo Theatro Genealogico pag. 46. MS. in fol penès Auctorem.

MDCCCCX.

BASSUS HIERONYMUS.

HIeronymum Bassum, etsi ab Abbate Picinello in suo Mediolanensi Athenæo relatum, in primo hujus meæ Bibliothecæ catalogo omittendum duxi, eo quia Clarissimus Curtius inter suos Mediolanenses Medicos eruditos ipsum minimè inferuit, & quod plus est, Joannes Jacobus Mangetus in ditissima Medicorum Scriptorum Bibliotheca Auctorem nostrum Ticinensem appellavit, ideoque locum fortè hîc etiam non haberet, nisi Clarissimus Sitonus stemma gentilitium Bassorum humaniter de more mihi communicasset. Incipit illud à Luchino Mediolanensi Cive, qui anno MCCCCLXX florebat, desinitque in Hieronymo juniore J. C, atque in Ecclesia Collegiata Sanctæ Mariæ Fulcorinæ nuncupata, hujus Urbis Canonico, qui obiit anno MDCCXVII. Ex Joanne Francisco, necnon Apollonia de Vegiis conjugibus vidimus ortum esse Hieronymum, de quo nunc agimus, & Nepotes ipsius extitere Andreas, atque Martinus, ambo suis locis à nobis jam commendati. Igitur non est ambigendum, quin Scriptor iste in hac Bibliotheca meritò locum obtinere debeat. In Medica facultate Laureâ obtentâ unus ex Physicis Hospitalis Majoris hujus Metropolis clarebat medio Seculo XVI. Diem verò ejus ultimum ignoramus. Dolendum quoque est, quòd Hieronymus Borserius, aliique de Mediolanensibus Eruditis agentes, Opera Bassi nostri tam parcè, atque obscurè protulerint, nam nudum tantùm titulum ipsorum invenio, & an edita sint, nec ne, reticent. Accipiant Lectores, quæ dare mihi in præsentiarum licet, uberiora ab aliis expectando.

Scripsit, Testibus infrascriptis:

I. Opera Meteorologica.
II. Commentaria in Hyppocratem.

III.

III. Carmina varia Latina.

Ita Hieronymus Borserius in Supplemento cap. XII, Franciscus Cicerejus in suis Epistolis, Philippus Picinellus in suo Athenæo pag. 333. Clarissimus Mangetus supradictus in sua Bibliotheca, Littera B. Reliqua à Sitono nostro.

MDCCCCXI.

BATTALEA AARON.

Battaleæ Familiæ in hac Insubriæ Metropoli vetustatem facilè indicat Michaël ejusdem gentis Vir, qui anno MCCCCLXXIV. inter Mediolanenses Decuriones floruit. Nec minori laude commendandus est Augustinus Physicus Collegiatus, qui in eodem munere Decurionis præclarè se gessit anno MDXIII. Coævus huic postremo fuit Aaron Battalea, inter vivos numeratus usque ad annum MDLXIII, de quo nunc agimus, qui Joannem Baptistam Corneum à nobis suo jam loco encomiis ornatum summoperè dilexit, ut ex Epistolis infra recensendis apparet. Præceptor fuit F. Augustini Saturnii, ad quem etiam plures dedit Litteras mox memorandas. Fuit quoque Patricius insignis Castri Trivilii Diœcesis Mediolani, & publicus Eloquentiæ Professor in hac Urbe, ac Magister Litterarius Joannis Angeli de Medicis, qui dein ad summum Apostolatus apicem evectus est sub nomine Pii IV. Anno MDXXII. Italicis Carminibus LXIV. vulgò *Ottave*, edidit Librum, quem damus num. IV. Hæc ea sunt, quæ de Erudito hoc Viro ad nostram pervenere notitiam, reliqua desideramus.

Doctrinam illius produnt:

I. Epistolæ Latinæ plures ad Joannem Baptistam Corneum. MSS. in Codice ipsius Cornei jam memorato suo loco, prout etiam

II. Aliæ plures ad F. Augustinum Saturnium discipulum suum, in quarum una agit de editione libri sui, cui titulus:

III. Mercurius. Hoc Opus periisse putamus, cùm nusquam in illud inciderimus. Brixiæ potius quam alibi in lucem edi suadebat Auctori nostro Saturnius in responsione, quæ ibidem extat. Porrò Epistolæ datæ sunt annis MDXVII. & MDXVIII.

IV. Historia insignis Imaginis B. V. Mariæ depictæ in Ecclesia S. Augustini Sanctimonialium Observantium Ord. ejusdem S. Augustini in Castro Trivilii, quæ die XXVIII. Februarii anni MDXXII. effusis per sex horas lacrymis, Triviliensem Populum ab imminenti internecione per Gallicas Copias inferenda liberavit.

Quæ quidem Carmina impressa leguntur apud Canonicum Emmanuelem de Laude in Histor. memorabilium Castri Trivilii part. II. cap. XVI. pag. 104. & 109. *Mediolani*, 1647 *in fol.*

De ipso agit Sitonus noster humanissimus in Schedis.

MDCCCCXII.

BATTALEA FRANCISCUS MARIA.

Franciscum Mariam Battaleam Mediolanensem ideo huc referre distuli, quòd non pauca ipsius MSS. Opera Ascetica in Bibliotheca S. Marci hujus Urbis servari intellexissem; quapropter plura ad ipsius Acta texenda eruere sperabam. At post diligentissimam indaginem nihil repertum est præter Opusculum num. X. indicandum. De actis verò Picinellum sequemur, paucis additis; Ipsum scilicet Eremitarum Ordinem amplexum, tanta contentione sacras litteras percepisse, ut Magisterium in Theologia promereretur. Assumptus etiam fuit ad summum in Lombardiæ Provincia gradum, quo in munere non fine laude se ges-

sit. Virum eximiæ pietatis ostendunt Opera, quibus animarum salutem sedulò curavit. Linguam Gallicam se didicisse asserit in Præfatione libri, de quo agemus num. III quòd Opuscula quædam Sancti Francisci Salesii Gebennensis Episcopi in Italicum versa conspexisset, plurimùm proximorum animabus proficua. Quo autem anno mortalis esse desierit, incompertum habemus.

En illius Operum seriem:

I. Galleria Spirituale. *Milano, presso il Malatesta*, 1668 *in* 12 tertia Editio.

II. Guida sicura della Confessione, e Comunione. *Milano, come sopra, in* 12.

III. Lo Specchio, che non inganna, del Sig. della Serre, tradotto dalla lingua Francese nell' Italiana. *Milano, presso l'Agnelli*, 1671. *in* 12.

IV. Li Fervori dello Spirito. *Milano, presso l'Agnelli*, 1676 *in* 12. & iterum 1686.

V. La Divozione facile di Pietro le Moine trasportata dal Francese. *Milano*, 1675. *in* 12.

VI. Il Tesoro della Divozione del Sagrificio della Messa, Sacramento della Penitenza, e Santissima Comunione *Milano, presso il Monza*, 1696. *in* 12.

VII. Pratica sicurissima, e breve per purgar l'Anima dalli Scrupoli. Ex Picinello.

VIII. Compendioso Indirizzo all' Amor di Dio. Ex Picinello.

IX. Manuale de i Divoti della B. V., San Giuseppe, ed Angelo Custode. Ex eodem.

X. La Vergine moribonda sopra del Monte Calvario del Sig. de la Serre, tradotto in Italiano. MS. pagg. 170 extat in Bibliotheca S. Marci Mediolani.

De eo Picinellus in Athenæo pag. 212.

MDCCCCXIII.

BATTALEA HIERONYMUS.

Hieronymus Battalea Trivilii natus est circa annum MCCCCL. ex Familia Crassorum, ad quos Canturii Oppidi in finibus Novocomensium Toparchia olim pertinebat. Eâ spoliati à Vicecomitibus Mediolani rerum potitis, in Oppidum Trivilii relegati, & dominatu Vailati donati sunt. Ex hac igitur gente Hieronymus editus, in pueritia pro conditione eorum temporum litteris vix dum mediocriter instructus, ubi adolescentiam primò attigit, pro more familiæ suæ, militiæ nomen dedit. Etenim Battaleæ prænomen additum de Crassis ejus Avis fuerat ex ardore, quo prælia fortissimè inibant. Signifer primùm, mox Centurio, subinde Tribunus, summam postmodum Præfecturam à Ludovico Sfortia Mediolanensium Duce, cui prænomen Mauro fuit, Arcis Cremonensis nactus est. Dum inconcussa fide hoc munere fungeretur, initum est fœdus inter Ludovicum XII. Galliarum Regem, ac Venetos, ea lege ut Mediolanensi Imperio Maurus spoliaretur, & Cremonensis Ager, cum Fulcheria Regione Venetis cederet, reliqua Gallorum essent. Itaque irruentibus tota mole Regni sui Gallicis copiis, Venetis autem Cremonam obsidentibus, acto Ludovico Duce in exilium, de rebus Sfortiacis Hieronymus conclamatum censuit, consiliumque cepit consulendi sibi, posterisque suis. Ergo pollicitus est, deditorum se Venetorum Reipublicæ Arcem, cui præerat, immani propugnaculorum mole munitam, si universa suppellex, & reliqua, quæ militaria non erant, in ipsa Arce sibi concederentur, idemque ipse cum universa prole sua in Patriciorum Venetorum censu conscriberetur. Quæ cùm facilè obtinuisset ab iis, quos longæ obsidionis tœdium ceperat, Hieronymus Venetias profectus, in bono ocio consenuit, atque in hunc diem inter Patricios prolem propagavit suam.

Scripsit Codicem rudi stylo, inscriptum

I. Commentariolum rerum à Ludovico Sfortia gestarum, usque ad annum MCCCCIC. quod servat MS. inter sua Documenta Battalea domus Trivilii.
De eo praeclaram mentionem facit Petrus Bembus Cardinalis in Veneta Historia, & Carolus Antonius Cameronus in Historia B. V. Mariæ lachrymarum Trivilii cap. VI. pag 29 *Mediolani, per Joseph Richinum Malatestam*, 1721. in 12.
Hæc de eo debemus doctissimo, amicissimoque Viro Canonico Hieronymo Barizaldo Triviliati.

MDCCCCXIV.

BELLAGATTA ANGELUS ANTONIUS.

DOminicum Bellagattam Mediolanensem Typographum non infimæ notæ, atque Antoniam Applanam conjuges Angelus Antonius nunc celebrandus parentes habuit. Ortus est in hac Urbe die IX. mensis Maji anno Salutis humanæ MDCCIV. Minoribus vacavit studiis in majori Mediolanensi Clericorum Seminario, tum Physicam percepit, atque in Ticinensi Archigymnasio Medicinæ Laureâ fuit honestatus. In medendi Arte discipulus fuit celeberrimi Bartholomæi Curtii, erga quem gratissimum semper animum servavit, ut ostendunt encomia, quibus illum identidem prosequitur in ferè omnibus infra promendis Operibus. Circa annum MDCCXXXIII. Aronam evocatus, ut ibi ægros juvaret, novennio in ipso clarissimo Oppido consedit, bonis semper studiis intentus. Tandem die II. mensis Februarii MDCCXLII. appoplexi tactus occubuit, cum sexto ante mense Clericalem habitum, quem ante deposuerat, induisset.

Scripsit Opera, quibus titulus:

I. Due Lettere Filosofiche intorno alla Catarrale Influenza seguita in quest' anno MDCCXXX. universalmente per tutta l'Europa, e per altre parti del Mondo, nelle quali in una si esaminano alcune Opinioni, nell'altra si espone il proprio parere, scritte ad un Amico. Dicatæ fuot Clariss. Viro Josepho Antonio Saxio Ambrosianæ Bibliothecæ Præfecto. *Milano, presso gli Eredi di Domenico Bellagatta*, 1730. in 4.
II. Le Disavventure della Medicina cagionate da' pregiudizj della falsa emulazione, dalla moltiplicità de' sistemi, e dagli errori degl' idioti; Con un Ragguaglio di Parnasso intorno alle medesime. Trattenimento Fisico di Antonio Bellagatta Dottore di Filosofia, e Medicina: Al Sig. Marchese Girolamo Pozzobonelli. *In Milano, nella Stampa degli Eredi di Domenico Bellagatta*, 1713. in 8.
III. Trattenimento Fisico sopra l'Ignea apparenza, osservatasi nella notte seguente al giorno XVI. dello scorso Dicembre MDCCXXXVII. *Milano, per Giuseppe Maganza*, 1738. in 4. Hoc Opusculum illatum fuit a Clariss. P. Angelo Calogierà in Collectionem suam, cui titulus „ Raccolta d'Opuscoli Scientifici, e Filo- „ logici „ Tomo XVII. pag. 121.
IV. Ragguaglio dell'operato dal sempre prodigioso S. Francesco di Paola a XXVIII. Marzo MDCCXXXV. nell' Insigne Borgo d'Arona nella persona del Canonico Antonio Fantoni. *Milano, per il Malatesta*, 1735 in 4.
V. Dialoghi di Fisica Animastica Moderna, Speculativa, Meccanica Esperimentale, contenenti l'Idea della generazione del Corpo organico; la Creazione, Immaterialità, Immortalità dell' Anima; la forma de' Bruti, il Meccanismo de' Moti, e delle Sensazioni. Il Sistema de' Sentimenti interni, e potenze inorganiche intellettuali, e libero arbitrio conciliabile con la Divina previsione, e dominio supremo di Dio nel cuore degli Uomini, e carattere della predestinaziona: Opera postuma di Antonio Bellagatta Dottore di Filosofia, e Medicina. MS. in fol. apud Auctoris fratrem.
Ita a Suis.

MDCCCCXV.

BENDONUS ANTONIUS.

ANtonius Bendonus ex Francisco Feliciano, & Martha Flaminia Carcassola conjugibus ortus est Aronæ ad Lacum Verbanum; nam dum magnanimus Comes Vitalianus Borromæus in Insula supradicti Lacus, cui nomen Isella, sive, ut vulgo dicitur, *Isol. bell.*, ad extruendas magnificentissimas, & penè regias Ædes, incolarum domos magno emptas pretio demoliebatur, Franciscus Felicianus Bendonus tanto Viro gratam rem facturus, Aronam lares transtulit. Ibi Antonium genuit, qui Jurisprudentiæ laude, inter primarios sui seculi causarum patronos in Foro Mediolanensi habitus est. Seriem autem genealogicam Familiæ Bendonæ nobis ostendit amicissimus doctissimusque Sitonus ductam à Nazario florente anno MCCCCXX., usque ad Cæsarem J. C. Advocatum, & Regium Senatorem Mediolani, quem Antonius cum Maria Veronica Cattanea Caccia uxore genuit. Vir magni nominis ob justitiam, & singularem Legum peritiem è vivis sublatus est Cæsar anno MDCCXXXVI. Noster verò diem clausit extremam in hac Metropoli anno à partu Virgineo MDCLXXXVI.

Hæc supersunt de ipso:

I. Consiliorum, & Juris Allegationum volumina plura in fol. partim edita, partim inedita, & magnifacienda. Extant apud Antonium Bendonum Auctoris ex filio Nepotem.
II. Genealogia della nobilissima, ed antichissima Famiglia Omodea, con la Genealogia di quelle Famiglie più illustri, con quali per ragione di Matrimonj si è apparentata. Sine loco, anno, & Typographo in fol. Extat in Biblioth Monachorum S. Ambrosii Mediol.
Agit de ipso Clariss. Cotta in Addendis ad suum Novariense Musæum pag 123. MS. in fol. apud J. C. Franciscum Honuphrium Auctoris filium; necnon laudatus Sitonus in suo Theatro Genealogico MS. in fol. pag. 70. apud eundem.

MDCCCCXVI.

BENEDICTA.

BEnedicta Virgo Deo sacra in jam superiùs sæpe laudato Parthenone Sanctæ Marthæ hujus Metropolis floruisse videtur post medium Seculi XVI. cùm Vitam scripserit B. Veronicæ de Nigronibus, vulgò *de Binasco* appellatæ, Consodalis suæ, quæ paulò ante ad Superos evolaverat, ut suo loco dicemus. Cognomen Benedictæ delevit oblivio, quemadmodum reliqua ipsius acta; neque tamen à Mediolanensium Scriptorum Catalogo expungi debet, cum

Litteris commendaverit Italico sermone:

I. Vitam præfatæ B. Veronicæ ipsâ revelante, tribus voluminibus contentam. Ubi servetur hoc Opus ignoramus, commendatur tamen ab Isidoro Isolano in Vita ipsius B. Veronicæ, ex quo multa se hausisse memorat.
Laudatur etiam à Philippo Elssio in Encomiastico Augustiniano, & à Clariss. Abbate Fusio in suis Addendis ad Athenæum Picinelli.

MDCCCCXVII.

MDCCCCXVII.

BERETTA GASPAR.

GAspar Beretta Mediolanensis, Dominici, & Annæ jugalium filius plurimùm sibi Litterariam Rempublicam demeruit, cùm ex conjuge sua Joanna Perez Hispana susceptum filium Joannem Gasparem Ordinis S. Benedicti Virum summa præditum erudi- A tione, jam loco suo à nobis commendatum, iterumque in Addendis laudandum, genuerit, & ad optima studia proclivem suapté natura educandum curaverit. At verò ipse quoque in hanc eruditam scenam prodire debet ob doctrinam suam, &, quæ conscripsit Opera mox recensenda, cùm Acta illius pro more nostro fuerint recitata. Juvenili adhuc ætate Statoris Majoris officium gessit, mox ob militaris Architecturæ peritiem Tormentariis præfici meruit, pluribusque interfuit obsidionibus Arcium præcipuarum. Viam per Montium juga ad Finarium Oppidum stravit, ubi hæc posita est Inscriptio ad posteritatis memoriam:

MDCLXVI. NEL MESE DI MAGGIO
STRADA BERETTA
FATTASI SOTTO GLI AVSPICII DELL' ECCELLENTISSIMO
SIG. DON LVIGI PONCE DI LEON
GOVERNATORE E CAPITAN GENERALE
DELLO STATO DI MILANO.

Multorum Principum Aulas Legatus adiit, omniumque sibi amorem conciliavit, donec anno MDCCIII. mortalibus valedixit. Jacet conditus in Templo San- B cti Caroli hujus Urbis apud Excalceatos Carmelitas, imposita tumulo marmorea Tabula, in qua hæc leguntur:

COMES GASPAR BERETTA
QVI NVNQVAM PRO REGE AC PATRIA QVIEVIT
HIC HOMINEM SE PROBANS QVIESCIT
AB ANNO MDCXL. ALAE DVCIS STATORIS MAIORIS
MAGISTRI CASTRORVM MACHINIS MILITARIBVS EXTRVENDIS
AC BELLICAE ARCHITECTONICAE SOLERTIS PRAEFECTI
SVCCESSIVO MVNERE FVNCTVS
TREDECIM EXPVGNATIONI OCTO ARCIVM PROPVGNATIONI
VINCVLIS ET VVLNERIBVS TESTANTIBVS INTERFVIT
STVPENTE ARTE VIAM COGNOMENTO BERETTAM
QVA CAESAREA MAIESTAS INCEDERET CVRRV
AD FINARIVM STRAVIT DOMITO APENINO
ALTER ANNIBAL
AD SABAVDIAE MANTVAE GENVAE AVLAS
AD HELVETIOS RHAETOS VALESIANOS BVRGVNDOS
NEAPOLIM MELITAM MATRITVM MISSVS
EVROPAE PRINCIPES RAPVIT CVM ADIRET
VLTIMO STRENVITATIS ARGVMENTO
HOSTIVM OCCVPAVIT AMOREM
EX IOANNA PEREZ CONIVGE PIISSIMA
DVODECIM SVSCEPTIS LIBERIS
IMITATOREM SVVM VNVM RELIQVIT
COMITEM D. IOSEPH BERETTAM
DVOS ADVERSO MARTE PEDEMONTANO PRAEMISIT
SECVTVS SVPERSTITE OMNIVM GLORIA
ANNO DOMINI MDCCIII.

Scripsit:

I. Servicios del Conde y Maestre de Campo Beretta, con breve noticia de sucessos empezando desde el año MDCXXXIX. hasta el de MDCCII. *En Milan, el mismo año, en folio.*

In hoc Opere non tantùm recensuit gesta sua, sed conscripsit Compendium rerum omnium, quæ illo tempore in Italia acciderunt. Hoc idem Opus Italica lingua exaravit, ac typis dedit sine Impressoris nomine, in fol.

C II. Relazione generale della Visita, e consegna della Fabrica del Castello di Milano fatta da Francesco Maria Ricchino, e Capitano Gaspare Beretta; *senza Loco, nè Stampatore*, 1652. in fol. justæ molis.

Continet exactissimam descriptionem non Arcis solum, ejusque Ædificiorum, sed & modum propugnacula reparandi, & ampliandi, sicut etiam de ipsius defensione agit. Multa quoque habentur de Tormentis bellicis, & ipsorum apparatu, additis pluribus ad ejus ætatis res pertinentibus, quæ omnia satis ostendunt quantùm Staticam calleret.

III. Instruzione, e parere per fortificare Pizzighettone, e renderlo una Fortezza inespugnabile. MS. in fol.

cum

cum variis delineationibus. Ext. apud ejus hæredes.

IV. Parere per formare un Ponte sopra l'Adda presso Cassino, con due Fortini alli due capi dello stesso. MS. in fol. Ibid.

V. Opuscula plura incomposita ad militarem Architectoram spectantia, è quibus multa confici possent Volumina. MSS. Ibid.

Ipsius meminere Galeatius Gualdus in Relatione Status Mediolani parte II. pagg. 223. 225. & 226. Ghilinus in Annalib Alexandrinis ad annos MDCLVI., & MDCLVII. Franciscus Maria Pirogallus in Descript. Obsidionis, & Propugnationis Papiæ anno MDCLV. pagg. 47. & seqq., & demum amicissimus, idemque doctissimus Sitonus noster tum in Schedis, quam in Theatro suo Genealogico MS. pag. 60.

MDCCCCXVII.

BERTARELLUS ALPHONSUS.

TAm pauca de Alphonso Bertarello Mediolanensi, & inclytæ Societatis Jesu Presbytero mihi subministrarunt Sui, ut quasi pudor sit de Viro, forsan à memetipso in suis Concionibus tradendis audito in Templo S. Fidelis, ita breviter loqui. Innuam saltem, præterquamquod Rhetoricam docuit pluribus annis in Domo probationis Suorum Mediolani, mortem postmodum obiisse in altera professa S. Fidelis die X. Februarii anni MDCCXXXIV. Aliud excerpere de ipso mihi coocessum nou fuit, nullis licet precibus postpositis.

Scripsit:

I. Sacrarum Lectionum duplex Volumen. Extant in Domo supradicta probationis S. Hieronymi Mediol.

II. Poemata plura tam Italica, quam Latina. Extare asseruntur apud Suos in Domo S. Fidelis, quæ tamen nos non vidimus. Testimonium eorundem interim habemus io Carmine Italico sic inscripto „ Caozone „ di Francesco de Lemene in lode di Carlo di Lore„ na per l'espugnazione di Buda. „ Hoc in Latinum vertit Bertarellus sub nomine Felicis Perelli, & legitur inter Opera de Lemene Tom. I. pag. 41. *Mediolani edita* 1693. *in* 4.

MDCCCCXIX.

BESUTIUS ALPHONSUS.

ALphonsum Besutium anno Salutis humanæ MDCXIX. Mediolaoi ortum Alphonsus, & Anna Maria Terzaga nobiles conjuges, quibus parentibus prodiit, ad regenerationis lavacrum Hieronymum appellarunt. Hanc verò nuncupationem ipse abjecit, cùm anno MDCXXXIV. Clericorum Regularium Teatinorum Congregationi nomen dedit, assumpto Patris vocabulo. Emissâ die IX. Martii post biennium solemni professione, Philosophiæ in patria sedulò vacavit sub Petro Marchesio Siculo ejusdem Congregationis Viro doctissimo, de quo in Bibliotheca sua meminit Mongitorius. Theologiam percepit Venetiis, docente Josepho Maria Mirabilia Mediolanensi, quem suo laudavimus loco; tantis Institutoribus sic profecit, ut Philosophiam Mutinæ, Theologiam verò Florentiæ, & Romæ docuerit. Sacras etiam conciones frequenter habuit, cùmque anno MDCLX. Collegio Suorum S. Antonii in hac Urbe præsideret, Faticosorum Academiæ condendæ plurimùm laboris impendit. Obiit pissimus Vir circa aonum Christi Redemptoris MDCLXX.

Supersunt ejus:

I. Cursus Philosophicus. MS. extat Romæ in Biblioth. S. Andreæ apud Suos.

II. De Sacra Doctrina. MS. Ibid.

A III. In Logicam Commentaria. MS. in fol. extat in Biblioth. Suorum Placentiæ.

Hæc nobis suggessit P. D. Cajetanus Crucejus ejusdem Congregationis, mihique humanissimus.

MDCCCCXX.

BESUTIUS JOANNES.

NEfas esset præterire hoc loco memoriam Joannis Besutii Basilicæ Metropolitanæ Mediolanensis Canonici, ut vocant, Ordinarii, qui floruit Seculo XIV. Jungendus enim est cum ceteris eximii il-
B lius Cœtus optimis Viris, qui Ecclesiæ suæ honorem, Deique O. M. cultum zelantes Statutorum ipsius Conditores fuere. Quis fuerit supremus illi aonus, quibus parentibus editus, & reliqua gestorum ejus frustra à nobis Lector expectat.

Laudatur ob

I. Statuta Ecclesiæ Metropolitanæ Mediol. anno alibi laudatis ab ipso condita, atque die XX. mensis Aprilis, anno MCCCLXXIV promulgata. MS. in fol. in Bibliotheca Archiutea.

C

MDCCCCXXI.

BIFFUS JOSEPH.

PAreutibus Carolo Biffo, atque Cœcilia Figina conjugibus primam vidit Mediolani lucem Joseph, quem politioris litteraturæ studiis excultum, clariorem effecit tam Cæsarei, quàm Pontificii Juris laurea. Cùm verò Clericali militiæ fuisset adscriptus, Sacræ Theologiæ Magister meruit renunciari, tum Presbyterii honore auctus, Protonotarii Apostolici dignitatem obtinuit. Gratissimus fuit Comiti Giberto Borromæo, postmodum Cardinali, atque Episco-
D po Novariensi, cui tunc Bononiæ Vicelegato à Secretis extitit. Totus erat Joseph noster in colligendis undique Codicibus, potissimum verò MSS. ad res sacras, atque profanas Mediolani pertinentibus, literasque amavit plurimùm. Florente adhuc ætate, dum plura meditaretur scribere, terris raptus est die V. Januarii anno MDCCVI tumulatus apud Majores suos io Templo S. Antonii Clericorum Regularium hujus Urbis.

Hæc post se reliquit:

I. Origine, progressi, e stato delle Chiese, Monasteri &c. della Città di Milano. Agit tantùm de his, quæ posita sunt in ambitu Portarum Orientalis, & Ro-
E manæ, cum morte præventus de aliis scribere non potuerit, quam ad rem jam collegerat. MS in fol.

II. Selva di materie spettanti alle Chiese &c. poste nelle altre Porte di Milano. MS. in fol.

III. Tractatus de Pensionibus in Causis beneficialibus. MS. in 4.

IV. Tractatus brevis de Judiciis. MS. in 4.

V. Tariffe della Dataria Romana sotto il Pontificato di Alessandro VIII. MS in 4.

VI. Annotazioni varie Miscellanee. Hæc V Opuscula uno Volumine in 4, dum Romæ degebat, scripto. Extat, cum supradictis, in Biblioth. PP Soc. Jesu S. Fidelis Mediol ubi etiam sunt alii duo Cod MSS. ejusdem Auctoris à nobis jam indicati, sed copiosioribus sequentibus titulis „ Milano ricercato nel suo sito, overo „ speditissimo rapporto delle Parochie di Milano, „ con tutte le Chiese Collegiate, Monasterj, Ora„ torj, Confraternite, Luoghi Pii &c. con la lo„ ro Origine, Etimologia, Reedificazioni, Archi„ tettura, Pitture, Sculture, Iscrizioni &c. diviso „ in sei libri. „ MS. in fol. sed adhuc mancus.

VII.

VII. Josephi Bissi J. U D. Antiquitatum Mediolanensium. Adversaria, seu Repertorium. MS. in fol. magnæ molis. Extat ibid.

VIII. Epigramma ad Clariss. Joannem de Sitonis JC. Mediol. in laudem Chronici ipsius de Collegio J. PP. Mediol. impressum cum ipso Opere in principio.

Laudatur ab eodem doctissimo Sitono in Schedis, & in Theatro suo Genealog. MS. pag. 210.

MDCCCCXXII.

BIZOZERUS PAGANINUS.

Alter ex his, qui ad condenda Statuta Ecclesiæ Metropolitanæ Mediolanensis medio Seculo XIV. incubuerunt, Paganinus Bizozerus fuit, qui ex Stephano, & Johanna de Coliate conjugibus ortus, anno Christi MCCCLXXIV. inter Canonicos supradictæ Ecclesiæ Metropolitanæ adnumerabatur. Clarissimus Vir Christianus Lünig in suo Codice Italiæ Diplomatico Tom. I. pagg. 2437. & seqq. retulit Instrumentum Matrimoniale Joannis Galeacii Vicecomitis, Virtutum Comitis, Mediolani Ducis, & Imperialis Vicarii, cum Catharina Barnabovis Vicecomitis filia, sub die II Octobris MCCCLXXX. acti, in quo testes fuerunt Paganinus noster de Bizozero, unà cum Philippolo item de Bizozero, pariter Canonico Ordinario Ecclesiæ Metropolitanæ. Floruit etiam anno MCCCCXIV. Paganus alter Bizozerus Canonicus Ecclesiæ Collegiatæ S. Theclæ, ut eruitur ex ænea sacra Tabella Pacis eodem anno confecta, quæ adservatur inter Cimelia Sacrarii Meridionalis præfatæ Metropolitanæ Ecclesiæ, cujus litteras lubet hîc transcribere in antiquitatis venerationem, ut etiam nomina aliorum Canonicorum ipsius Ecclesiæ Sanctæ Theclæ, solo æquatæ anno MDXLIX. in ea prolata, ne pereant:

Hæc in honore Dei, Sanctæ quoque nomine Teglæ
De Sacristiæ sumptu tam pulchra Tabella
Pacis facta fuit, cum tunc resideret in ejus
Ecclesia Dominus Marchua *Vir nobilis, atque*
Præpositus siquidem venerabilis atque benignus
Sic de Toscanis *præclara stirpe vocatus.*
Canonici Domini residentes ecce Paganus
Sic de Besozero: Stephanus *cognomine dictus*
De Medicis: Beltramus *de stirpe* Cisate:
Antonius Seraphin *sic* de Gallarate: Johannes
De Medicis: Paulus de Lera *jam ordine sacro*
Presbyteri: demum de Grossis *ipse* Zanonus.
Mille quatercentum decimo, currenteque quarto,
Mensesque Septembris. Fabrili doctus in arte
Hanc Beltraminus *de* Zotis *namque peregit.*

Quæ spectant ad Auctorem nostrum è vivis ereptum anno MCCCCXXVI. hæc sunt;

Videlicet:

I. Statuta Ecclesiæ Metropolitanæ Mediolanensis à Paganino de Bizozero Canonico Ordinario ejusdem Ecclesiæ, & Subdiacono cum Collegis aliis condita, annoque MCCCLXXVII. die XX. Aprilis promolgata. MS. in fol in Bibliotheca Archintea.

Quod proferimus de hoc Bizozero, & de altero Pagano, ejusdem cognominis nuncupato, debemus amicissimo Advocato Sitono, qui Genealogiam istius Familiæ nobis perhumaniter ostendit à Conrado florente anno MCCC. usque ad Antonium Paganini nostri fratrem, & Mediolani Decurionem anno MCCCCXLIX.

MDCCCCXXIII.

BIZOZERUS PHILIPPOLUS.

Paganini Bizozeri mox supra à nobis laudati coævus extitit Philippolus, & ipse Canonicus Ordinarius, & Diaconus Ecclesiæ Metropolitanæ Mediolanensis anno MCCCLXXIV., qui ad Præposituram Collegiatæ Sanctæ Mariæ Fulcorinæ jam translatus fuerat anno MCCCCVI. Restaurator, sive Conditor extitit cum aliis jam à nobis alibi prolatis, Statutorum Ecclesiæ supradictæ Mediolanensis Metropolitanæ. Annus verò, quo è vivis abierit, nos latet.

Laudatur igitur ob

I. Statuta Ecclesiæ Metropolitanæ Mediolanensis, quæ publicata fuerunt anno MCCCLXXVII die XX. Aprilis MS. in fol. in Bibliotheca Archintea.

De eo agit Clariss. atque amicissimus Sitonus noster in Monumentis genealogicis Familiæ Bizozeræ pag. 6, & 7. MS. in fol. penès Auctorem.

MDCCCCXXIV.

De BONITATIBUS JOANNES BONUS.

Joannes Bonus de Bonitatibus inter Mediolanenses Scriptores meritò est censendus, cùm ut ipse diserté testatur in Opere promendo numero VIII. in quodam hujus Ducatus Oppido (cujus nomen reticet) lucem viderit anno MDCXXXII patre Calabro, qui Medicinam professus, huc ægros juvandi causa lares transtulerat. In salutari lavacro dictus est Franciscus, quod nomen retinuit, cum ad Congregationem Missionis transiit, illud verò deposuit eo tempore, quo ad Monachos Montis Oliveti accessit. Vir fuit non Theologicis tantùm studiis, sed Medicis, Astronomicis, & Mathematicis doctrinis imbutus, ut ipsius ostendunt Opera. Extremam clausit diem in Monasterio Placentiani, anno Christianæ Salutis MDCCXVI annum agens LXXXIV. Quæ fuerit illius ingenii eruditio testantur Scripta ejus, quæ Belfortius asserit se in Bibliothecam S Victoris Mediolani Superiorum jussu intulisse, quamvis nulla enumeret, uno dempto libro de Astronomia. Nos omnia diligentissimè inspecta Lectoribus titulo tenus exhibemus nunc primùm

Scilicet:

I. Decisiones quorundam Casuum Conscientiæ. MS. in fol. scriptus anno MDCCX. circa errores in Theologia ortos post annum MDCLXXIX.
II. Opuscula Medica. MS in 4.
III. De quibusdam operationibus Trigonometricis, & Astronomicis. MS. in 4.
IV. Astronomia Expurgata, & ad mentem antiquorum redacta, cum objectionibus Christoredi Pecchii, & responsionibus. MS. in 4 Tom. V. ab ipso Auctore ultimis suæ vitæ annis revisa, atque aucta.
V. Opus Geomantiæ completum. MS. in 4.
VI. Trattato completo d'Algebra. MS. in fol.
VII. Dottrina facilissima per far Lunarii. MS.
VIII. Orazioni varie al Signore nostro Gesù Cristo, scritte negli ultimi giorni di sua vita, in cui à descritta una gran parte della medesima. MS. in 4.

Omnes in Bibliotheca Sancti Victoris Mediolani.

Ex ipsius Operibus, & à Suis, quemadmodum etiam à jam citato Belforti in Chronologia brevi Congregat. Montis Oliveti pag. 144.

MDCCCCXXV.

BONOCULUS JOANNES BAPTISTA.

JOannes Baptista Bonoculus in Oppido Ripaltæ Ditionis Mediolanensis lucem hausit, cùmque ex majoribus processisset, qui annos ferme trecentos Geometriæ operam dederant, eam facultatem & ipse amplecti decrevit, ut disertè testatur in Epistola nuncupatoria Operis numero I. laudandi. Quis ei fuerit annus postremus nemo facilè docebit, cùm incassum à nobis quæsitus sit. Floruit circa medium Seculi XVII.

Scripsit hæc quæ sequuntur:

I. Breve, ed universale risoluzione d'Aritmetica, con la quale facilmente ognuno potrà ritrovare qualsivoglia sorte di misura di terra all'uso dello Stato di Milano, ed in ogni parte dove si va a pertica, di Gio: Battista Bonocchio Agrimensore, ed Abachista di Rivolta. *In Lodi, appresso Paolo Bertoetti*, 1627. *in fol.* Eam dicavit Hieronymo Castillionæo.

II. Modo di misurare Fieno, Muro, Asse, Legni, Biade, Vino &c. Hoc Opus paratum habebat, ut eruitur ex Epistola ejusdem ad Lectorem in Opere supra relato, sic „ Accettate questa qualsisia mia fatica, che „ piacendo a nostro Signore, spero di mandare in luce altr'Opera, qual sarà, che ognuno potrà misurare Fieno, Muro, Asse, Legni, Biade, Vino, „ senza far conto alcuno, cosa che forsi vi parerà „ impossibile.

MDCCCCXXVI.

BOSSIUS HIERONYMUS alter.

HIeronymus Bossius Annibalis filius Mediolani natus, paternam secutus artem Tabellionis publici munere functus est in patria, & adhuc inter vivos degebat hujus Seculi initio, cùm infra memorandum Opus in publicam lucem prodiit. Elucet in eo non mediocris labor in perquirendis Familiæ Siccæ Monumentis tam editis, quàm manuscriptis, unde in Auctorem eruditionis laus refunditur. Non desunt tamen qui suspicentur Bossium hunc nihil aliud in illud contulisse, quàm nudum nomen, simulque contendunt hunc librum verè composuisse Marchionem Alexandrum Emmanuelem Siccum de Aragonia, cui Nuncupatoria data est; vivunt enim præclari & omni exceptione majores Testes, qui Sicco ad eam rem multa se suppeditasse confirmant. At cùm nostrum non sit litem hanc dirimere, cùmque fieri potuerit, ut Siccus plurima quidem collegerit; Bossius verò in ordinem, seriemque digesserit, ex ipso libri titulo, qui Bossium eundem tamquam Auctorem præfert, ipsum posteris tradimus.

Sic inscribitur:

I. Compendio, o sii Genealogia dell' origine, antichità, e dignità dell'Illustrissima Casa Secca, cavata da diversi Istorici, da Scritture autentiche, e da Privilegj de Principi, per il Sig. Gerolamo Bossi: Dedicato all' Illustrissimo Signor Don Alessandro Emmanuele Secco d'Aragona. *In Milano, nella Stampa di Giuseppe Pandolfo Malatesta*, 1708. *in 4.*

MDCCCCXXVII.

BOSSIUS JACOBUS.

JAcobus Bossius Mediolanensis, Joannis filius, sic ab ineunte ætate tam bonis studiis, quàm Religionis ministeriis se addixit, ut relatus inter Clericos, atque Sacerdotio initiatus, ad Præposituram Basilicæ Scalensis, post Joannem de Casate fuerit assumptus anno Salutis nostræ MCCCCV. Quàm diligenter insigni huic Ducali Ecclesiæ præfuerit, supervacaneum erit Lectores monere; satis enim Viri ingenium, atque virtutes demonstrant, non pietatis minus, quàm prudentiæ laude commendabilia Statuta ab eo condita pro bono Capituli regimine. Id munus, petentibus Collegis suis obivit, quorum etiam studium & opera Præsuli suo non defuit, ut ad optatum finem ea tandem perduceretur provincia. Horum juvat hîc nomina recensere, ut, quantùm in nobis est, illa ab omni temporis injuriâ vindicemus. Fuerunt igitur DD. Joannes de Cribellis, Dionysius de Seregnio, Christophorus de Petrasancta, Franzius de Moronibus, Petrus de Salimbenis, Donatus de Fassis, Joannes de Mirabiliis, Joanninus de Pelizariis, Georgius de Restis, & Petrus de Cassano Magnago omnes præfatæ Ecclesiæ Præbendati. In lucem ea Statuta prodierunt, & in mores deducta sunt, anno Redemptionis humanæ MCCCCXII. die XXVII. mensis Januarii. Supervixit diu tam præclaro facinori Jacobus noster, ad annum videlicet MCCCCXXXVII. diemque XV. mensis Maji, quo vivere desiit, succedente sibi in Scalensis Præpositoræ dignitate Marco Benzono, quemadmodum hausimus ex Serie Præpositorum prælaudatæ Ecclesiæ deducta à Joanne de Littis, qui primus omnium ejusdem Basilicæ primatum tenuit anno MCCCLXXXV usque ad Marchionem, & Abbatem Scipionem Alexandrum Olivarium nunc sedentem, Virum numeris omnibus commendabilem, quam nobis communicavit humanissimus JC. Sitonus noster.

Condidit igitur Jacobus Codicem, cui titulus:

I. Mores, Consuetudines, Ordinationes, Constitutiones, & Statuta Ecclesiæ Beatæ Mariæ de la Scala Mediolani sub die Mercurii XXVII. mensis Januarii anno MCCCCXII., Indictione V. *Mediol sine anno, & Typographo, in fol.*
Ejusdem autem Scriptoris meminit Stephanus Dulcinus ipsius Ecclesiæ Canonicus in Necrologio MS. in pergameno, quod in Archivo Scalensi asservatur; ac præcit. Sitonus in Schedis.

MDCCCCXXVIII.

BOSSIUS JOANNES ANTONIUS.

JOannis Antonii Bossii Mediolanensis memoriam nemo, quod sciamus, posteris servavit. Illum tantùm novimus ex mox recensendo ipsius Opere, in quod incidimus paucos hos ante dies. Floruit, ut videtur, Seculo XVI. jam ad finem vergente. Poësim Etruscam enixè coluit, nec spernenda reliquit ingenii monumenta. Ipsius Acta feliciori Collectori fors reservat.

En libri titulum:

I. Rime Spirituali del Sig. Gio. Antonio Bossi, Gentiluomo Milanese sopra tutte le Feste dell'anno. *Milano, per Leonardo Ponzio*, 1589. *in 4.*

MDCCCCXXIX.

MDCCCCXXIX.

BOSSIUS MARCUS ANTONIUS.

Ægidius Boffius Junior J. C. C. ac unus ex LX. Decurionibus Mediolanenfibus Marcum Antonium genuit, qui & ipse Collegio Nobilium Jurifconfultorum patriæ adfcriptus fuit anno reparatæ Salutis MDCIV. In Civitate Laudenfi onus Regii Fifci Patroni fumma cum laude præfticit; deinde in Provincia Seprii Juftitiæ Vicarius, & poftea Varifii Prætor eligitur. Annum ejus mortis ignoramus; Vitam verò eum produxiffe ufque ad medietatem circiter Seculi XVII. ab Oratione funebri, quam Cremonæ habuit, infra recenfenda, facilè agnofcitur.

Damus de ipfo:

I. Carmina plura Italica: extant in libro, cui titulus „ Componimenti di diverfi per il Dottoramento nel- „ le Leggi di Gianfrancefco Sorbelloni. *Pavia*, 1599. in 12.

II. Orationem Funebrem poft obitum Petri Cardinalis Camporei, in Cremonenfi Cathedrali ab ipfo dicta, anno MDCXLIII.

III. Vota Fifcalia pluribus Tomis comprehenfa. Ext. apud Suos.

Ex Carharii Syllabo Advoc. Sac. Confiftor. edit. Rom. pag. 19, & ex Clarifs Sitono in Chron. Colleg. J PP. Mediol. art. 172. pag. 187.

MDCCCCXXX.

De BROSSANO FRANCISCOLUS.

Quicumque Francifcolum de Broffano Mediolanenfem fatis laudare voluerit, facilè quod expetit affequi poterit, ubi Lectores doceat, ipfum generum extitiffe, atque hæredem Francifci Petrarchæ Poëtarum Italorum facilè principis. Parum certè de ipfo habemus, fed tantum fufficit in fuæ eruditionis teftimonium proferre commercium litterarium, quod nofter habuit cum Colucio Salutato, atque Joanne Boccaccio duobus Reipublicæ Litterariæ magnis luminaribus. In Epiftola ejufdem Colucii fcripta ad infignis facundiæ Virum Magiftrum Benvenutum de Imola, memoratur Francifcolus nofter, utpote, qui pollicitus fuit fe transmiffurum Africæ Poëma Petrarchæ ad Boccaccium. Legitur fupradicta Epiftola in Vol. II. Epiftolarum Colucii, editionis Florentinæ, ut infra, & ab Editorum Notis eruitur, eundem Francifcolum fequentem Infcriptionem ponendam curaviffe marmoreo infigni Sepulcro celeberrimi Petrarchæ: attamen integram ipfi Editores minimè dederunt, immo priores III. Verfus, quos Petrarcha fibi fecit, & infcribendos voluit fupra Tumulum ipfius, omiferunt.

FRIGIDA FRANCISCI LAPIS HIC TEGIT OSSA PETRARCÆ

SVSCIPE, VIRGO PARENS, ANIMAM: SATE VIRGINE, PARCE;

FESSAQVE IAM TERRIS, CÆLI REQVIESCAT IN ARCE.

VIRO INSIGNI
F. P. LAVREATO
FRANCISCOLVS DE BROSSANO
MEDIOLANENSIS GENER
INDIVIDVA CONVERSATIONE
AMORE PROPINQVITATE ET SVCCESSIONE
MEMORIA
MORITVR ANNO DOMINI MCCCLXXIV.
DIE XVIII. IVLII.

Francifcam igitur Petrarchæ filiam Francifcus, feu Francifcolus nofter in uxorem habuit, & de ipfa agit fufiùs Clarifs. Saxius nofter in fua Hiftoria Typographica ad annum MCCCCXCIV. col. CCCLXXVIII. Unus nofter fuit ex Academicis, de quibus jam egimus in Antoniolo Refta Art. MCCCCXXIV. ideoque jure merito ei tribuenda eft Oratio, de qua infra num. III. At cùm Francifcus Petrarcha viam univerfæ carnis ingreffus fuerit die XVIII menfis Julii anno MCCCLXXIV. Francifcolum noftrum vitam produxiffe ad finem Seculi XIV. aut forfan ufque ad initium fubfequentis, facilè conjicitur.

Hæc ipfius habentur:

I. Epiftolæ plures ad Colucium Salutatum, ut eruitur ex hujus refponfionibus in editione Florentina *Typis Joannis Baptiftæ Brufcali, & Sociorum*, 1741. in 8. parte II., quarum prima eft ad pag 44. num. VI. In ea Colucius fratrem, & amicum cariffimum Francifcolum vocat, promittit eidem Carmen in honorem Petrarchæ jam defuncti; nunciat mortem Joannis Boccaccii, quem fummis extollit laudibus; orat ut Poema Africæ ipfius Petrarchæ ad fe transmittat; etenim Broffanus illud transcribi curaverat, ut ad prædictum Boccaccium mitteret.

Altera eft ad pag. 79. num. XVII. Gaudet in ea de Litteris à Broffano perceptis, unà cum fupra laudato Poëmate Africæ, quod avidè fe legiffe teftatur.

II. Aliæ ad Joannem Boccaccium, cui pollicitus fuerat, miffurum fe ad eundem fæpè memoratum Poema Africæ, & inter cetera mihi contigit videre fequentem, quæ fic prætitulatur „ Epiftola D. Joannis Boccaccii de Certaldo de Florentia Vatis celeberrimi ad Francifcolum generum D. Francifci Petrarchæ Poetæ confpicui fuper ejufdem morte comploratiua, & laudativa „. Incipit: „ Flebilem Epiftolam tuam prid. Kal. Novembris amantiffime frater fufcepi &c. Sic explicit: „ Et vale longum dulciffime frater. „ Scribendi finis, Certaldi III. Nonas Novembris, „ & ut fatis vides feftinanter dicere non poffum. „ Tres ferè dies totos, paucis interpofitis horis, ad „ reftaurandas parumper feffi corporis vires, in fcribendo hanc brevem Epiftolam confumpfi Tuus „ Joannes Boccaccius fi quid eft. „ Extat in MS. Bibliothecæ Ambrofianæ fign S. num 81 in fol pagg. 6.

III. Oratio de Nuptiis Leonardi Clarentiæ Ducis, & Violantæ Vicecomitis habita juffu Francifci Petrarchæ in Academia Linterni, de qua diximus, ut fupra, in Antoniolo Refta.

Meminit quoque idem Colucius Broffani in Epiftola III. pag. 32. atque in aliis, necnon fupradictus Saxius loco citato.

MDCCCCXXXI.

BURATTUS BONAVENTURA.

Frater Bonaventura Burattus Mediolanenfis fummopere celebratus fit à Clarifs. Franchino in fua Bibliographia Minorum Conventualium S. Francifci, uti in Sacra Theologia peritiffimus Doctor, attamen ipfius aliud non habemus, præter librum infra recenfendum, qui apud Grammaticos multum in pretio fuit habitus Seculo XVII. Varifii litteras humaniores docuit in Suorum Conventu, fed annus, quo è vivis exceflerit, nos latet.

En titulus libri fupradicti

I. Faciliffima Grammatica, che contiene il fondamento di tutti i fuoi principj, con nuovo ordine, e facilità fpiegati. *Milano, preffo il Malatefta*, 1608 in 8.

Videndi funt fupradictus Franchinus pag. 118. & Picinellus in Athenæo pag. 92.

MDCCCCXXXII.

C

MDCCCCXXXII.

CAEPOLLA BALTHASSAR.

Parente Joanne Jacobo lucem vidit Mediolani Balthassar Cæpolla, Vir litteris & pietate venerabilis, qui minoribus Ecclesiasticis muneribus sub Sanctissimo Antistite Carolo Borromæo functus, excepit tandem Canonicatum inter Ordinarios, ut vocant, Metropolitanæ Basilicæ anno MDLXXXV. Ejus virtutem plurimi semper fecit laudatissimus Cardinalis Fridericus Borromæus hujus Metropolis Archipræsul, adeò ut gravissimas pastoralis sollicitudinis curas levaturus, eas identidem cum Balthassare communicaret. Inter alia hujusce generis egregia munera illud numeratur, quòd ipsi dederit in mandatis, ut Basilicam Modoëtiensem, & in ea recondita Cœlitum cum Christo regnantium lipsana lustraret. Hoc perfecit Cæpolla diligentissimè, conditis etiam pro sibi demandata potestate sapientissimis legibus, quæ adhuc extant, ut infra memorabimus. Extremus illi fuit annus MDCVII. dolente bonorum omnium cœtu, & Friderico præcipuè tanti Viri jacturam.

Supersunt:

I. Acta Visitationis Basilicæ S. Joannis Modoëtiæ; annis MDXCVI., & MDXCVII. MS. in fol. Ext. in Tabulario Archiepiscopali Mediolani.
Meminerunt ipsius Justus Fontaninius in Differt. de Corona Ferrea sub initium Cap. XI. Theodorus Trivultius in serie Canonicor. Ordinar. Metropol. Mediol. & Sitonus in Schedis.

MDCCCCXXXIII.

CAMBIAGUS JACOBUS.

Christophorus Cambiagus, de quo egimus in Articulo CCCLXXIII. col. 265., filium habuit Jacobum ex conjuge Susanna Bernadigia. Antequam verò de eodem Jacobo verba faciamus, juvat hic addere, quod nobis perhumaniter iterum communicavit laudatissimus, atque amicissimus Sitonus, his notis: „ Adsunt literæ Francisci Sfortiæ Vicecomitis Ducis Mediolani, ex quibus Christophoro de Cambiago, ipsius Ducali Cancellario, conceditur facultas, ut possit tradere Instrumenta ubique locorum Dominii Ducalis, ac si esset descriptus in Matricula Notariorum Collegiorum diversorum. Dat. Mediolani die XVIII. Februarii anno MCDLVII. Præfatus etiam Christophorus de Cambiago rogatus extitit de Testamento nuncupativo condito per Illustrissimum, & Excellentissimum D. D. Galeatium Mariam Sfortiam Vicecomitem Mediolani Ducem Quintum &c. filium quondam Illustrissimi, & Excellentissimi D. D. Francisci Sfortiæ &c. item Mediolani Ducis &c. ac celebrato in Camera cubiculari præfati Illustrissimi D. D. Ducis sita in loco Cassini extra, & prope Castrum Portæ Jovis Mediolani, sub die Dominico, tertio mensis Novembris anno MCCCCLXXI. Indictione quinta „ quod quidem Testamentum extat penès eundem Cl. Advocatum Sitonum de Scotia. Sors interim mihi præ manibus obtulit Orationem Jacobi nostri infra recensendam, ex qua eum agnovimus Præceptorem habuisse in Rhetorica Cl. Petrum de la Manna Cremonensem. Vidi quoque aliud Opus istius Jacobi sub titulo, quem damus num. II. Sed penès Virum patricium, qui mihi vetuit omnino, variis de causis, nomen suum proferre in hac mea Bibliotheca. Certè Codex est magnifaciendus, utpote qui res paucis notas contineat, & scitu dignissimas per decennium à Jacobo nostro diligentissimè scriptas. Ex Stemmate Genealogico incipiente à Christophoro Cambiago seniore, qui claruit anno MCCCCXVI. usque ad Michaëlem, regium & ipsum à Secretis Magistratus Redituum Ordinariorum Mediolani florentem anno MDXLIII. discimus, Michaëlem ipsum fuisse filium Jacobi, de quo nunc loquimur, & Luciæ de Castro Sancti-petri conjugum.

B Damus igitur libenter de ipsius Jacobi

I. Orationem in principio Rhetoricæ sub Petro de la Manna Cremonensi Præceptore. Incipit: „ Quamquam unus „ minimè sim &c. „ Extat in Cod. MS. Bibliothecæ Ambrosianæ signat S. num. 21. in 4.
II. Jura Magistratus Ordinarii Status Mediolani, necnon Acta ejusdem perdiligenter scripta à Jacobo de Cambiago Ducali à Secretis ejusdem Magistratus, ab anno MCCCCXCII ad MDXII. MS. in fol. magnæ molis, qui videtur Autographus, & manu aliena, sed ejusdem ferme ætatis, variis in locis in margine postillatus. Extat, ut supra diximus, apud Virum Patricium Mediolanensem.
Plura debemus sæpè laudato Clariss. Sitono.

C

MDCCCCXXXIV.

CAMERONUS CAROLUS ANTONIUS.

Carolus Antonius Cameronus, Patricius Castri Trivilii Diœcesis Mediolani, in gravi ætate constitutus scripsit, & edidit Historiam celebris Sanctuarii B. Virginis Mariæ Lachrymarum, siti in Ecclesia S. Augustini Sanctimonialium Augustinensis Ordinis Observantium in Castro Trivilii ab anno MDXXII. ad annum MDCCXXI.

Cui titulus:

D I. Istoria della Vergine delle Lagrime di Trevì. *In Milano, per Giuseppe Richino Malatesta Stampatore Regio Camerale. 1721. in 12.*

MDCCCCXXXV.

De CARAVAGIO THOMAS.

Thomas de Caravagio ex Ordine Carmelitarum Congregationis Mantuanæ, ut Vir purissimis moribus præditus, Collegii Bononiensis Doctor celeberrimus, necnon Theologus præclarus laudatur à
E Suis, quorum consensu, atque singulari approbatione electus fuit in Vicarium generalem anno Christi MCCCCLXXI. Plura scripsit, quæ ætas consumpsit, aut in scriniis delitescunt adhuc.

Supersunt tantùm

I. Statuta utilissima pro Regulari disciplina, quibus B. Archangelam de Girlanis de Trichino instruxit, eamque à Parmensi Monialium Conventu ad fundandum & dirigendum Mantuæ Monasterium traduxit, in quo

quo, ope eorundem Statutorum, claustralis perfectio summopere floruit.
Ita Felina pag. 14. qui Auctorem nostrum duobus etiam Carminibus latinis celebrat. Laudatur quoque ab amicissimo Irico nostro in Historia sua Tridinensi.

MDCCCCXXXVI.

CAPRA BARTHOLOMÆUS alter.

Tertium nunc Capræ Familiæ germen Bartholomæum proferimus, Francisco, atque Julia Marliana parentibus Mediolani genitum. Bononiæ, post Legalium studiorum labores, laurea donatus, anno MDCXLV. moram in Urbe trahens Innocentii X. Cubicularius honorarius fuit, & à celebri Collegio Jurisconsultorum Mediolanensium, unà cum Carolo Septala, & Benedicto Cittadino ad Sacri Consistorii vacantem Advocationem nominatus, mox ab eodem Pontifice ad illud munus evehitur. Die XXI. Maji MDCLIII. B. Alexandri Saulii, Episcopi Aleriensis primùm, tum Papiensis, virtutes æternitate dignas in publico Consistorio eleganter patefecit. Romanum Cœlum sibi adversans sæpè expertus, pluries in Patriam rediit; Medicorum demum consilio, amicorumque suasu Urbem deseruit, ejusdem Innocentii munificentiâ Archipresbyteratu Mediolani, in locum Septalæ, ad Derthonensem Infulam promoti. cohonestatus, & Signaturæ Referendariatu (dimissâ prius Consistoriali Advocatione) eodem recurrente anno MDCLIII. auctus. Anno postmodum MDCLXI ab Alexandro VII Pont. Max. die IX. Augusti ad Cathedram Bobiensem evocatus, traditum sibi gregem optimè rexit ad annum usque MDCXCIII. quo decessit in Patria.

Celebratur eximiæ eruditionis nomine, atque post se reliquit

I. Orationem in publico Consistorio habitam de virtutibus Alexandri Saulii supra laudati, quæ edita legitur in Actis ejus Beatificationis.
II. Consultationes plures MSS. in Archivo molis Æliæ servatas.

Meminerunt ejusdem Cartharius in Syllabo Advocat. Sacri Consistorii pag. 278. edit. Rom. Ferdinandus Ughell. in Italia Sacra Tom. IV. in Bobiensf. num. XLI. Clarisss. Abbas Fusius in Addend MSS. ad Athenæum Picinelli, atque doctiss. Sitonus tam in Chron. Coll. J. PP. art. 927. pag. 213. quàm in Schedis.

MDCCCCXXXVII.

CASTILLIONÆUS FABRICIUS.

Fabricius Castillionæus Mediolanensis Alexandri J. C. C. & Catharinæ Benaliæ conjugum filius, florebat adhuc anno MDCCXXVI., ut nos monuit Clariss. Sitonus, qui nobis etiam dedit gentilitium ejus Stemma à Francio Castillionæo Armorum Doctore anno MCCCXVIII. incipiens, cujus pronepos extitit Gulielmus Vir doctissimus, Decretorum Doctor, & in Parisiensi Gymnasio publicus Professor; cujus ne pereat memoria, etsi scripta illius minimè extent, Inscriptionem tamen marmoream, quæ superest in Ecclesia Divi Marci hujus Urbis, hìc dare statuimus:

D. O. M.

GVLIELMO CASTILLIONAEO PRESBYTERO
ARTIVM MAGISTRO DECRETORVMQVE DOCTORI
BAIOCENSIS ECCLESIAE ARCHIDIACONO
ET IN PARISIENSI GYMNASIO PVBLICE PROFITENTI
LEONARDO FRATRI SINGVLARI VIRO
ABAVO
MARCO ILLVSTRI DOCTORI COLLEGIATO
VALLIS LVGANAE PRAEFECTO
AVO
PETRO PAVLO INTEGERRIMO VIRO
PATRI
MARCVS FABRICIVS PIETATIS MEMOR
POSVIT.

Sed ad Fabricium redeamus, qui & ipse non tantum Juris Pontificii, atque Cæsarei, sed etiam Theologiæ Doctor insignis extitit. Primùm Societatem Jesu amplexus est; deinde Præpositus Sanctæ Mariæ Fulcorinæ hujus Urbis erat anno MDCCIII. Postea verò aliam Præposituram obtinuit, scilicet Ecclesiæ Collegiatæ Sancti Victoris in Oppido Varisii. Annus tamen, quo è vivis abiit, nobis incompertus est.

Hæc ejusdem habentur:

I. Orazione in lode di Giacomo Antonio Moriggia Vescovo di Pavia di Fabrizio Castillione Teologo, e Preposto di S. Maria Falcorina. *Milano, presso l'Agnelli*, 1701. in 4.

II. Oratio in laudem Cardinalis Josephi Archinti. *Mediolani, apud Agnellum*, 1711. in 4.

Videndus Advocatus Sitonus in Chron. J. PP. art. 231. & 968 pagg. 56. & 219., necnon in suo Theatro Genealogico pag. 139.

MDCCCCXXXVIII.

à CASTROBESUTIO BALTHASSAR.

Balthassar à Castrobesutio parentes habuit Octavianum Physicum Collegiatum, & Lauram Scottam conjuges Mediolanenses. Inter J. PP. Collegii hujus Urbis adscriptus fuit anno MDCV. dein Judex extitit ad Signum Galli anno MDCXXVI. mox

Vicarius Provisionum, ut vocant, anno MDCXXX-VIII., & unus ex Conservatoribus Patrimonii istius Civitatis, decessitque anno Christi MDCLIV. A

Habemus de ipso:

I. Probationes Nobilitatis, & Descendentiæ Familiarum Castrobesutiæ, Scottæ, Besutiæ, & Bossiæ, ex quibus descendit Petrus Antonius Castrobesutius petens cooptari in Ordinem Equitum S Stephani die VI. Septembris, anno MDCX MS. in fol. justæ molis, extat penès Clariss Advocatum Sitonum.

II. Carmen Latinum. Extat in Libro, cui titulus: „ Lo „ Armidoro Poema di Giovanni Soranzo al Conte „ Francesco d'Adda. *Milano*, 1611. *in* 4.

III. Aliud satis longum, & elegans legitur inter Poëmata varia collecta in laudem Card. Federici Borromæi partim edita, partim MSS Cod. signat. N. num. 47. in Bibliotheca Ambrosiana. B

Memoratur à prædicto Clariss. Sitono in Chron. Colleg. J. PP. art. 787. pag. 189.

MDCCCCXXXIX.

CATTANEUS CAROLUS JOSEPH.

CArolus Joseph Cattaneus Sacri Romani Imperii Baro à Mandlberg, Juris Utriusque Doctor eximius in Foro Mediolanensi, filius Joannis S R. I. Baronis, & Archiducalis Consiliarii Aulici in regimine Provinciarum Superioris Austriæ, necnon Annæ Mariæ Crottæ nobilium Mediolanensium conjugum; natus Mediolani sub die vigesima secunda Decembris, anno MDCLI, inter doctos Juris Consultos locum obtinuit in hac Metropoli, & nomen suum cum laude tam Romæ, quàm alibi immortalitati donavit. Obiit die vigesima septima Julii, anno MDCCXX. C

Scripsit:

I. Amplissimum Summarium Legalium Resolutionum Volumen ingentis molis MS. in folio, præter triginta quinque variarum juris Allegationum per ipsum Auctorem collectarum, & digestarum Volumina in fol. Extant penès Baronem Joannem Cattaneum Urbanæ Mediol. Militiæ Ducem, Auctorisque filium. A

II. Consilium Juridicum satis eruditum, de non alienandis bonis Ecclesiæ; *sine anno, & Typographo, in fol* pagg. 80. Ext in Collectione sæpe laudata Co. & Quæstoris Ludovici Archinti.

De eodem Barone Carolo Josepho Cattaneo J U. Doctore extat ampla mentio in Monumentis Genealogicis Equestris Familiæ Nobilium de Cattaneis S. R. I. Baronum à Mandlberg editis per Advocatum Joannem de Sitonis de Scotia pag 20 ad 22., *impressi. an.* 1738 *in folio, penès Malatestam*.

MDCCCCXL.

B CATTANEUS GEORGIUS.

GEorgius Cattaneus, mox laudari Caroli Josephi frater, diem vidit primam XXIV. mensis Martii, anno Christiano MDCLXI Claruit J. U Doctor, ac S. T. Magister, Canonicusque Ordinarius in Ecclesia Metropolitana hujus Urbis creatus die XXIX Decembris, anno MDCXCIV. Pluribus muneribus summa cum laude perfunctus, scilicet Examinatoris Synodalis, Convisitatoris Archiepiscopalis, Sanctimonialium in Diœcesi Mediolanensi existentium Vicarii, necnon Congregationum Ecclesiasticæ disciplinæ, Sacrorumque Rituum, & Seminarii hujus Metropolis Præfecti, C tandem à Clemente XI. Summo Pontifice Ecclesiæ Viglevanensis Episcopus, ac Pontificio Solio Assistens renunciatur die II. Martii, anno MDCCXI. Ecclesiâ sibi creditâ optimè administratâ diem clausit extremam anno Orbis redempti MDCCXXX. mense Novembri, sepultusque fuit in suo Cathedrali Templo, ubi adest nobile Monumentum albo ex marmore. unà cum insigniis gentilitiis, & Episcopalibus, in Sacello videlicet Divi Caroli, in pariete à cornu Evangelii litteris sequentibus:

D. O. M

GEORGIO CATTANEO SACRI ROMANI IMPERII BARONI
FEVDATARIO MANDLBERG
NOBILITATE PIETATE DOCTRINA PRAESTANTISSIMO
CAROLO VI. ROMANORVM IMPERATORE PROMOVENTE
CLEMENTE XI. PONTIFICE MAXIMO APPROBANTE
EX CANONICATV ORDINARIO MEDIOLANENSIS ECCLESIAE
AD EPISCOPATVM VIGLEVANENSEM EVECTO
OB POPVLORVM SALVTEM VERBO ET EXEMPLO DILIGENTISSIME PROCVRATAM
ECCLESIAM SIBI COMMISSAM ARDVIS TEMPORIBVS STRENVE ADMINISTRATAM
INGENTIBVS APVD DEVM ET HOMINES MERITIS CVMVLATISSIMO
PATRVO BENEMERENTI
IOHANNES ET GEORGIVS BARONES CATTANEI
MOESTISSIMI NEPOTES P. P.
OBIIT SEPTIMO IDVS NOVEMBRIS ANNI MDCCXXX.
AETATIS SVAE LXX. PONTIFICATVS SVI XVIIII.

Ejus

Ejus Opera sunt :

I. Oratio Panegyrica, cui titulus : „ Il Gran Santo „ nell' occasioni d'esser gran Peccatore, Panegirico „ recitato in lode di S. Carlo Borromeo nella Me„ tropolitana di Milano alli IV. Novembre MDCXC. „ da Giorgio Cattaneo Barone del S. R. I., Oblato „ de SS. Ambrogio, e Carlo, Dottore di S. Teolo„ gia, e Lettore ordinario de' Casi di Coscienza nel „ Seminario della Canonica. Dedicato all' Eminen„ tiss. e Reverendiss. Signor Cardinale Federico Vi„ sconti Arcivescovo di Milano. *Milano, presso l'Agnelli*, 1690. *in* 4.

II. Tractatus de Justitia. MS. in 4.

III. Tractatus de Virtutibus Theologicis. MS. in 4.

IV. Tractatus de Præceptis Decalogi. MS. in 4.

V. Tractatus de Contractibus. MS. in 4.

VI. Tractatus de Legibus. MS. in 4.

VII. Decreta condita in Visitatione trium Vallium Helveticarum peractâ per Illustriss. & Reverendiss. D. Baronem Georgium Cattaneum Canonicum Ordinarium Metropolitanæ, uti Delegatum ab Emo D. S. R. E. Cardinali Archiepiscopo Joseph Archinto de anno MDCCVIII. in folio MSS.

VIII. Epistola Pastoralis Georgii Cattanei Episcopi Viglevanensis, & Assistentis Solio Pontificio, ad Clerum & Populum Viglevanensem de anno MDCCXII. *Mediolani, per Fratres Sirturos, in fol.*

IX. Decreta condita in Episcopali Visitatione Ecclesiarum Civitatis, & Diœcesis Viglevanensis personaliter peracta, MS. in folio ; extant in Archivo Episcopali Viglevanensi.

Opera porrò superiùs signata II. III. IV. V. VI VII. extant penès Baronem Joannem Cattaneum Urbanæ Militiæ Mediol. Ducem, Auctorisque ex fratre Nepotem.

Eidem librum suum de Theologia in compendium redacta nuncupavit Pater Cyrillus à Sancta Maria Carmelita Excalceatus, olim in Seculo Sant' Archangelus Crippa. *Cremonæ, penès Petrum Ricchini*, 1720. *in* 4. suo loco commendatus.

De eodem latè meminerunt Ferdinandi Ughelli Continuatores in Italia Sacra Tom IV. pag. 826 num. XIX. editionis Venetæ, & Advocatus Joannes de Sitonis de Scotia in Monumentis Genealogicis Equestris Familiæ Nobilium de Cattaneis S. R. I. Baronum à Mandlberg pag. 22. & 24. impress. an. 1738. *in fol. penes Malatestam*.

MDCCCCXLI.

CAZOLA PHILIPPUS.

Reliquis egregiis Viris, quorum prudentiæ Municipalis sui Juris augmentum, atque reformationem debet Insubrum Metropolis, addendus est Philippus Cazola. Hic enim jussu Luchini Vicecomitis Mediolanensium Principis, unà cum aliis Collegis sparsim in hoc Opere commendatis, corrigendis Patriæ legibus plurimùm insudavit, quas postmodum anno MCCCLI. in mores deduci imperavit Joannes Vicecomes Mediolanensium Archipræsul, & Princeps. Quæ reliqua sunt ad Philippi nostri acta pertinentia, divinanda posteris relinquimus; sufficit enim nobis hæc reperisse.

Laudatur igitur ob

I. Leges Municipales Mediolanensium reformatas, ut supra.

De eo Corius ad prædictum annum, & ex eo Sitonus noster in Schedis.

MDCCCCXLII.

CISNUSCULUS JOSEPH.

Joseph Cisnusculus Modoëtiensis, Dionysii filius, Vir fuit de Patria sua benemeritus, nam plura diligenter collegit ad Modoëtiæ res pertinentia, atque in ordinem digesta posteritati servavit. Hæc plurimi habenda esse demonstrat Justus Fontaninius infra citandus, qui ea profert sub nomine Adversariorum MSS. Josephi Cisnusculi. Monuit tamen nos humanissimus Sitonus noster. hoc loco indigitari Acta Legationis Oratorum Populi Modoëtiensis ad Carolum V. Imperatorem, tunc cùm Bononiam missi sunt, ut Augusto Ferream deferrent Coronam, anno MDXXX. Quandoquidem verò hujusce Legationis mentio incidit, & de Cisnoscula gente agimus, non ab re ducimus meminisse etiam Ludovici Cisnusculi Modoëtiensis. qui unà cum Bartholomæo fratre unus fuit ex supradictis Legatis ad Carolum V. Cæs., & de cujus piissima munificentia extat Elogium ipsi positum in Atrio Hospitalis S. Gerardi Modoetiæ; in hæc verba:

LVDOVICVS CERNVSCVLVS
SVMMA PIETATE PRAEDITVS
PRIMVS DIVI GERARDI PATRIMONIVM
SVIS OPIBVS AVXIT
SEXAGENARIVS MORTALITATEM EXVIT
IMMORTALITATE DONATVS
ANNO POST PARTAM ORBI SALVTEM MDXXXIV.

Joseph autem celebratur ob

I. Acta Legationis superiùs enunciata. MS. in fol.

Quorum meminit Justus Fontaninius in Dissert. de Corona Ferrea Cap. VIII. pag. 66. circa medium, atque laudatus Sitonus in Schedis.

MDCCCCXLIII.

De CLERICIS CAROLUS FRANCISCUS.

Georgius de Clericis plurium Oppidorum in Mediolanensi Ditione Dynasta, Insubriæ Senatus Præses, & Cæsareus Consiliarius, atque Catharina Pallavicina nobiles conjuges, Caroli Francisci nunc laudandi parentes fuerunt. Natus hic est Mediolani Prid. Kal. Maji anno Christianæ Æræ MDCLXXII. optimisque imbutus artibus, inter Cubicularios honorarios Caroli II. Hispaniarum Regis meritò est recensitus. Locum etiam obtinuit, spectatæ probitatis, aliarumque virtutum gratiâ, inter Quæstores, qui brevioris Togæ nuncupantur, Magistratus Ordinariorum Redditᵾum, quemadmodum etiam in excelso Consilio Status Mediolani. Neque verò inter publica negotia litterarum oblitus à scribendo abstinuit, quemadmodum indicat Opus, de quo infra agemus. Desideratus est III. Kal Aprilis MDCCXXII., atque jacet in majorum Tumulo apud Minores, quos Reformatos dicimus, in Templo S. Mariæ, cui cognomen *il Giardino*; ubi hæc etiam posita est Georgio illius Patri Inscriptio :

VETV-

VETVSTVM FAMILIAE SVAE SEPVLCRVM
MARCHIO DON GEORGIVS DE CLERICIS
EXCELLENTISSIMI SENATVS PRAESES
INTIMVS SACR. CAES. CATH. MAIESTATIS
CONSILIARIVS STATVS
SIBI SVISQVE
MORIENS RESTAVRARI IVSSIT
AN. DOM. MDCCXXXVI.
MARCHIO DON ANTONIVS GEORGIVS
EX MAGNATIBVS HISPANIARVM
EX SEXAGINTA DECVRIONIBVS MEDIOL.
EX PRAEPOSITIS SACRO CAESAREO CVBICVLO
EX FILIO PRONEPOS
ET HAERES EX TESTAMENTO
F. C.

Superest Auctoris nostri

I. Historia rerum in Insubribus gestarum ab obitu Caroli II. Austriaci Hispaniarum Regis usque ad initium imperii Caroli VI. Austriaci Cæsaris MS. in fol. extat penès Marchionem Don Antonium Georgium de Clericis, ejus ex filio Nepotem.
E schedis Sitonianis.

MDCCCCXLIV.

De CONCORETIO ARDITIO.

ARditionem de Concoretio posteritatis memoriâ dignissimum judicabit quisquis noverit quantum suspiciendi sint Viri, quorum studio vetustatis monumenta debemus. Is Modoetiensis extitit, & Tabellionatus exercuit officium in Patria circa annum Christi MCCCXXIV cùmque per ea tempora, ut Eruditis compertum est, intestinis bellis arderet Insubria, & hostilibus armis Modoëtia ipsa impeteretur, è republica duxit Arditio omnem obsidionis seriem conscribere. Dolemus sanè hujuscemodi Lucubrationem periisse; attamen usus est ipsa celeberrimus historicus Bernardinus Corius loco mox citando. Reliqua Arditionis Acta nemo protulit.

Æternâ tamen laude clarebit propter

I. Historiam Obsidionis Oppidi Modoetiæ anno MCCCXXIV. MS.
Citatur à præfato Corio ad ipsum annum.

MDCCCCXLV.

De CONCORETIO GABRIEL.

GAbrielem de Concoretio Mediolanensem insalutatum certissimè reliquissem, nisi Eminentissimus non purpura solum, sed etiam doctrina Angelus Maria Quirinus Brixiensis Episcopus, & S. R. Ecclesiæ Cardinalis, Apostolicus Bibliothecarius, ejusdem Epistolarum ad Franciscum Barbarum meminisset in Diatriba præliminari ad ipsius Barbari Litteras, A quarum editionem Eruditi omnes avidissimè expectant. Gabriel igitur cùm Mediolani natus esset, quemadmodum ipse disertè testatur, cùm Tyrannidis Sfortiadum, ut verbis ipsius utamur, pertæsus viveret, Patriæ valedicere statuit, Brixiam se conferens. Ibi Veronensi quadam fœmina in uxorem ducta, liberos sex genuit, utque sibi victum compararet Ludi-magistrum diu egit. Anno MCCCCLII. primam ad Barbarum dedit Epistolam, in qua satis ostendit miserrimam se vitam ducere inter bellicas perturbationes tunc Brixianam Urbem agitantes. Pœnitet insuper, se non obtemperasse eidem Barbaro, qui pridem ipsi suaserat ne Brixiæ lares figeret. Amicissimus fuit Evangelistæ Manelmo, atque Zachariæ Barbari Francisco filio, quibus hortantibus ad eum has se Litteras dedisse asserit; cum Zacharias Bri- B xiam veniens nunciasset Concoretio sibi mandatum à Patre fuisse, ut illi suisque quidquid præsidii posset afferret. In altera Epistola queritur de Brixiania quod nedum mercedem sibi eripuissent; sed etiam illum detrudere pararent. Tandem in postrema meminit alterius Epistolæ pro libertate ad Franciscum datæ, quam rursus cum à se postularet Barbarus, se excusat quòd Autographum miserit, nec exemplum retinuerit. Quàm acceptus foret Gabriel Barbaro, indicant hujus Litteræ ad Ludovicum Fuscarenum Brixiæ Prætorem in commendationem Concoretii; ubi inter alia hæc scribit: „ Cole igitur amicitiam „ ejus, qui in studiis humanitatis, & doctrinæ sic „ excellit, ut bonis, & doctis hominibus ornamen- „ to, & adjumento esse possit. Ego quoque suasi „ C cùm istic essem, augendum ejus salarium esse, ut „ qui periculosissimo tempore patriam defenderat „ istis bonis artibus, & disciplinis, dignus videre- „ tur victoriâ, & libertate. Quantum profecerit, „ aliorum sit studium. Ego autem mihi persuadeo, „ nec curam, nec diligentiam suam defuisse, ut in- „ genia Brixianorum ad magnæ fortunæ cultum ex- „ citarentur. „ Hac commendatione plurimum Gabrieli profuit Barbarus, ut patet ex responsione Fuscareni, ubi ait se vidisse jam, audivisse, & complexum fuisse Gabrielem, visumque sibi esse jucundissimum, & doctrinâ optimè litteratum. Boni consulant Lectores pauca hæc de Erudito Viro à nobis indicata potiùs quàm relata; uberiora enim frustra quæsivimus.

Me-

Memorantur illius supradictæ

I. Epistolæ latinæ ad Franciscum Barbarum, quas in Vaticano Codice se reperisse ait jam laudatus Eminentissimus Quirinus in Diatriba Præliminari supra citata §. V. pag. 97.

MDCCCCXLVI.

CONFALONERIUS HIERONYMUS.

Hieronymus Confalonerius anno MDLX. Mediolani natus, parentibus Hectore, atque Isabella Ferraria, humanioribus litteris dedit operam in Collegio Taegiorum, mox Divino afflatus Spiritu die XXI. mensis Septembris, anno reparatæ Salutis MDLXXXIX. Regularibus Clericis, vulgò Teatinis nuncupatis, voluit adnumerari, emissâ in hac Urbe apud S. Antonium professione solemni. Non absque ingenii laude Philosophico, Theologicoque cursu consummato, divini Verbi prædicationi se totum dedit, cujus etiam dicendi vim S. Andreas Avellinus admodum probare consueverat. Genuæ præsertim ea charitatis Opera exercuit, quæ Instituto suo sunt peculiaria; eaque susiùs dinumerat Silos loco infra citando. In eadem etiam Urbe Apostolicis laboribus finem imposuit, migrans ad Dominum penè octogenarius die XXX mensis Octobris, anno post Christum natum MDCXLIX. Corpus illius, ob sanctitatis famam, arcâ plumbeâ inclusum, etiamnum religiosè asservatur. Multò plura olim ejus Opera ad proximorum præsertim salutem pertinentia in Bibliotheca Suorum Collegii S. Syri servabantur integra. Nunc aliqua interierunt.

Supersunt tamen, quæ sequuntur:

I. Memoria di alcuni PP. Cherici Regolari di gran virtù.
II. Trattato dell'amor di Dio.
III. Apparecchio a ben morire.
IV. Metodo di confessarsi per chi si confessa spesso.
V. Istruzione de' Novizj.
VI. Istruzione per lo Maestro de' Novizj. Tom. III.
VII. Prediche. Tomi III.
VIII. Varj Trattati Spirituali.

Extant omnia MSS in Bibliotheca PP. Teatinorum S. Antonii Mediolani.

Meminerunt ipsius citatus Silos III. parte histor. lib. XI pag. 480. Jacobus Sottani Cler. Regul. in Hist. MS Domus S. Syri Genuæ, quam nuper absolvit Innocentius Raff Savonarola ejusdem Congreg. Quædam etiam debemus P. D. Cajetano Crucejo Mediolanensi Viro ornatissimo, ejusdem Congregationis.

MDCCCCXLVII.

CONFALONERIUS VALERIUS.

Valerium Confalonerium Joannes Petrus, atque Angela item Confaloneria Mediolanenses conjuges in hac Urbe genuerunt. Alits litterariis ornamentis, quibus egregiè à teneris annis vacavit, Jurisprudentiam adjecit, laureâque donatus, anno MDLXXXVIII in Collegium Jurisconsultorum meruit cooptari. Post Patriæ Propræturam, ejusdem Præfectus extitit anno MDCXII. mox quadriennio jus dixit ad Signum Galli. Anno demum MDCXVIII Regii Ducalisque Senatoris munere decoratus est, & Prætorios Cremonæ fasces administravit. Cùm jam sex gesimum ætatis suæ annum excessisset, anno MDCXXV. naturæ debitum persolvit. Jacet corpus

A ejus ante Aram Deiparæ sub titulo Rosarii in Parochiali Ecclesia S. Ambrosii Burgi Carate, ubi ei positum est sequens Elogium albo marmori incisum:

D. O. M.
VALERIO CONFALONERIO
I. C. C. VRBIS PRAEFECTO
SANCTAE INQVISITIONIS
CONSVLTORI INTEGERRIMO
VIRO
NOBILITATIS DOCRINAE PROBITATIS
B SINGVLARIS IN PATRIAM CHARITATIS
AEQVITATIS IN OMNES
EXIMIO
QVI PRIDEM MAGNIS CAVSARVM
PATROCINIIS
TVM PRÆTVRIS PVBLICISQVE MVNERIBVS
SOLIS MERITORVM GRADIBVS
AD SENATORIAM DIGNITATEM ASCENDIT
SVPREMO MAGISTRATVI
FACTVRVS EXEMPLVM
SEXAGENARIO MAIOR ABIIT E VIVIS
C NVNQVAM ABITVRVS
EX ANIMIS
EXTREMVM GLORIAE VICTVRVS
MARCO ANTONIO I. C. COLLEGIATO
MAGNIS ANIMI DOTIBVS SENATORI FRATRI
NON IMPAR
AEQVANDVS HONORIBVS
NISI ADVERSA VALETVDO
A PVBLICIS NEGOTIIS
AD PRIVATI RVRIS OTIA
D TRANSTVLISSET
PETRVS PAVLVS I. C. COLLEGIATVS
ANNONAE PRAEFECTVRA
ALIISQVE PVBLICIS MVNERIBVS
ET HONORIBVS SAEPE FVNCTVS
PETRO QVOQVE ANTONIO
CARISSIMIS FRATRIBVS
MOERENS POSVIT
ANNO SALVTIS NOSTRAE MDCLIX.

E Scripsit:

I. Allegationes VII. præstantissimas circa materiam Fideicommissariam; quas se vidisse testatur in Schedis suis P. Don Gaspar Beretta inter alias Collectionis Solivettæ.
II. Aliæ plures Allegationes habentur in Collectionibus Archintea, aliorumque J PP Mediolanensium.
III. Consilium Juridico-historicum de Asylis tam Ecclesiasticis, quàm Secularibus. *Mediol. sine Typographi nomine*, 1591 *in fol*

De eo humanissimus JC. Sitonus noster in Chronico J. PP. pag. 169. art. 691., & Arisius in serie Prætorum Cremonæ pag. 53.

MDCCCCXLVIII.

CONTURBIUS JOANNES JACOBUS.

FAmilia Conturbia Mediolanensis plures protulit Viros insignes, Christophorum videlicet, qui ab anno MDXC. ad MDCXXX non sine nominis celebritate inter Causarum Patronos in hujus Metropolis foro versatus est; itemque Fabricium, JC. integerrimum ejusdem Christophori filium, qui optimè administratâ Capitalium rerum Præfecturâ ad Senatoriam dignitatem evectus, fato concessit anno MDCLXVII. ut legitur in Sepulcrali inscriptione posita in Templo Minoritarum S. Francisci Strictioris Observantiæ hujus Urbis, vulgò *il Giardino*. His nunc addimus Joannem Jacobum Christophori prælaudati coævum; cujus nomen tantummodo, atque Operis titulum à temporis injuria servata hic Lectoribus tradere possumus.

Illius litterarius labor sic inscribitur:

I. Breve descrizione dell' Alpi, che dividono Italia dalla Germania, e dalla Francia, con i passi per dove possono condursi Eserciti, di Gio: Giacomo Conturbio Milanese. *Milano, per Marco Tullio Malatesta*, 1630. *in* 4.

De eo amicissimus Sitonus in schedis.

MDCCCCXLIX.

CORBETTA SIMPLICIUS.

SImplicius Corbetta Mediolanensis, cùm juvenili adhuc ætate Clericorum Regularium S Pauli Decollati institutum suscepisset, sic litteris vacavit, ut quicquid eruditionis sedulo hauserat studio, in proximorum utilitatem converteret. Sacrarum Virginum insignis Monasterii S. Pauli, quæ Angelicæ appellantur, Confessiones triennio excepit, atque in earumdem gratiam Opuscula Ascetica inferius indicanda conscripsit, quæ post Auctoris mortem in lucem prodierunt. Vir fuit gravitate morum insignis, in Dei Verbo populis annunciando indefessus, variisque tandem suorum Præfecturis laudabiliter gestis clarus, dum actu Collegio S Alexandri præesset, suæ ætatis anno LXIV. Christi verò MDCLVIII. Prid. Non. Novemb. animam Creatori reddidit.

Hæc illius pietatis simul & ingenii supersunt Monumenta:

I. Veste Nuzziale per ornar l'Anima, che s'accosta ogni giorno alla Mensa Eucharistica. *Milano, per il Vigone*, 1675. *in* 12

II. Paradiso di vero piacere mentale del M. Rev. P. Don Simplicio Corbetta Cler Regol. Barnabita, gia Confessore dell' Angeliche di S. Paolo, per tutti li giorni di Quadragesima sopra li punti del Vangelo corrente, e della Passione di Cristo nostro Signore. *In Milano, nelle Stampe dell' Agnelli Scultore, e Stampatore*, 1680 *in* 12.

III. Metodo facile per fare l'Orazione mentale. MS. in 4. apud Suos.

De eo P. Franciscus Peazius in Scriptorib. ejusdem Congregationis.

MDCCCCL.

CORIUS MARCELLINUS.

MArcellinum Corium Mediolanensem Patricium Philippus Comes, & Eques Ordinis Militaris S. Jacobi, Patriæ Decurio, atque Viarum Ædilis, necnon Laura Ayrolda conjuges in lucem ediderunt die VI. mensis Septembris, anno MDCLXIV. Minorum studiorum disciplinis excultus sub optimorum Præceptorum magisterio, ad Jurisprudentiæ studia se convertit, quibus ita animum coluit, ut donatus laureâ, anno MDCLXXXVI. J CC. Mediolanensium Collegium ingressus fuerit. Plura atque insignia Sacerdotia ipsius fidei sunt commendata, tum Sacræ Consistorialis Aulæ Advocatus renunciari meruit, & Auditor Sacræ Romanæ Rotæ constitui. Quosdam post annos Almæ Urbis Præfecturâ insignitus, incorruptæ æquitatis, infracti animi, & aliarum tanti muneris virtutum ornamentis sic enituit; ut ipsum Clemens XII Pont. Max. S. Adriani Diaconum Cardinalem die XV. mensis Julii, anno Redemptionis humanæ MDCCXXXIX creaverit. Atque oh utinam citiùs illi purpura jam pridem promerita obtigisset; majori enim temporis spatio tantam dignitatem exornasset! Magnum sui desiderium universis reliquit; Romæ defunctus anno MDCCXLII sepultusque fuit in Templo Sancti Caroli ad Cursum, cum hoc Elogio:

MARCELLINO CORIO PATRICIO MEDIOLANENSI
CONSISTORALIS AVLAE ADVOCATO
XII. VIRO SIGNATVRAE IVSTITIAE
ROMANAE ROTAE DECANO ALMAE VRBIS GVBERNATORI
S. R. E. DIACONO CARDINALI
VIRO DOCTRINA PRVDENTIA IVSTITIA SPECTATISSIMO
PROBITATE ET CANDORE ANIMI INCOMPARABILI
COMES PHILIPPVS CALDERARIVS
IN MAGISTRATV ORDINARIO MEDIOLANENSI
REGIVS QVAESTOR
AVVNCVLO SVO OPTIMO ET AMANTISSIMO
HAERES EX ASSE POSVIT
VIXIT ANNOS LXXVII. MENS. V. DIES XV.
OBIIT NONO KALENDAS MARTII
ANNO DOMINI MDCCXLII.

Haben-

Habentur illius

I. Oratio habita coram Summo Pontifice, & Cardinalibus in Concistorio occasione Canonizationis S. Pii V. Pont. Extat inter Acta Canonizationis IV. Sanctorum habita per Clementem XI Pontif. Max. edita Romæ à Clar. Chiapponio Cœremoniarum Magistro.

II. Decisiones Sacræ Romanæ Rotæ. MSS. in Archivo Molis Æliæ.

Cum adeptâ purpurâ Vir Eminentissimus Mediolanum venisset, plures Insubres, atque exteri Poëtæ laudes illius Carminibus Italicis, & Latinis celebrarunt, quæ simul edita prodierunt anno 1741. *apud Heredes Josephi Agnelli, in fol.* Inter ea Carmina legitur & nostrum Italicum, vulgò *Sonetto*, quod Elegiacis latinis reddidit amicissimus Canonicus Iricus, cujus etiam ibidem habetur Carmen Heroicum satis prolixum de Laudibus Auctoris nostri, ejusque Gentis.

Agunt de ipso humanissimus, atque eruditissimus JC Sitonus tam in Chronico Collegii J. PP. art. 1098. pag. 237, quàm in Stemmate Genealogico Nobilium de Coriis in fol. impress. anno 1737., atque in Theatro Geneal. MS. pag. 164.

MDCCCCCLI.

CORVINUS DE ARETIO LUCCHINUS.

Ex Urbe Aretio in Etruria satis celebri in hanc migravit Metropolim familia Corvina, quam veteres, brevitatis gratiâ, de Aretio ab originis loco nuncuparunt; illud ætate etiam nostra servatur in Ursinia, qui de Roma, & in Talentia, qui de Florentia vulgò dicuntur. Primus hic lares statuit Joannes Vir clarissimus, qui obtento pro se, posterisque in perpetuum Civitatis Jure anno MCCCCVII. Philippi Mariæ Vicecomitis Mediolani Ducis fuit à Consiliis, atque à Sigismondo Bohemiæ Rege, & Romanorum Imperatore Comes Cæsareus Palatinus cum fratribus, & descendentibus masculis in perpetuum constitutus est anno MCCCCXVIII. Amicissimus extitit Joannes hic noster Cosmæ Raymundi Cremonensis Rhetoria insignis, qui ad eum scribens hoc usus est principio: „ Clarissimo atque ornatissimo „ Viro, omniumque optimarum artium peritissimo „ Domino Joanni Corvino Aretino Ducali Patri conscripto. „ Cujus Epistolæ meminit Clar. Arisius in sua Cremona Litterata Tomo III. pag 47 Atque hæc fortè illa est, quam vidimus in MS. Cod. Bibliothecæ Ambrosianæ signat. B. num. 124. in fol. ubi Raymundus ita ipsum affatur: „ Ex te enim, „ & à te ipso, non Oratoria solum, sed Poëtica didicisti, tantumque in utraque præstas, ut idem „ & summus Orator sis & Poeta; quæ cùm versu, „ tum solutâ Oratione à te scripta ornatissima sunt, „ & nihil antiquorum elegantiæ & dignitati cedunt. „ Non contentus, Philosophica illis adjunxisti; multa „ enim à te, multa quoque sunt scripta præcepta &c. pergit ejus eruditionem Historicam, & Theologicam laudare. Decessit autem Joannes anno MCCCCXXXVIII. ipso Dominicæ Nativitatis die, tumulatusque fuit in Ecclesia Parochiali S. Joannis ad Quatuor Facies hujus Urbis in Sacello suis sumptibus excitato, quod in ejusdem Templi nova molitione in Sacrarium conversum adhuc extat. Illius Sepulcro hæc imminebat Inscriptio, quam inter rudera exscriptam posteris servavit nunquam nobis sine laudis præfatione commemorandus JC. Sitonus:

HANC CAPPELLAM
AB INFIMO AD SVMMVM FIERI FECIT
SPECTABILIS ET EGREGIVS VIR
DOMINVS IOHANNES DE CORVINIS DE ARETIO
DVCALIS CONSILIARIVS
SVB VOCABVLO SANCTARVM MARTYRVM
CATELINAE ET BARBARAE
NECNON MARTYRIS SANCTI PANTALEEMONIS
IPSAMQVE ANNVATIM DOTAVIT
DE FLORENIS QVINQVAGINTA
MVNIVITQVE LIBRIS CALICIBVS DVOBVS
CAETERISQVE OMNIBVS PARAMENTIS OPPORTVNIS
CVM VNO PRESBYTERO PER HAEREDES ET SVCCESSORES SVOS
SEMPER IN FVTVRVM ELIGENDO
IBIDEMQVE OMNI DIE MISSAM VNAM CELEBRANDO
PROVT VIDERI POTEST
IN TESTAMENTO ROGATO PER D. CHRISTOPHORVM CAGNOLAM
MEDIOLANI NOTARIVM MCCCCXXXVIII. DIE XXIII. DECEMBRIS
ET IN SEQVENTI FESTO NATIVITATIS DOMINI
DIEM SVVM CLAVSIT EXTREMVM
CVIVS ANIMA PER DEI MISERICORDIAM
REQVIESCAT IN PACE. AMEN.

O DECVS EXIMIVM MVSARVM CLARE IOHANNES
CIVIS ARETINE CORVINO NOMINE QVONDAM
LAVDIBVS EMERITIS VARIAS CELEBRATE PER VRBES
TE NVLLVM DOGMA NVLLI LATVERE POETAE
ORATOR TV SOLVS ERAS TIBI NAMQVE VERENDA
MORVM MAIESTAS FACIEM DECORABAT AMAENA
TE VESTES LIBRI GRAVITAS ET MVLTA DECEBANT
ORATOR NVLLVS TIBI PAR TVA SED TAMEN ISTIC
OSSA RELIQVISTI GAVDET MENS LIBERA COELO.

Hæc

Hæc fusiùs narrare placuit de tanto Viro, quem tametsi Aretini suum jure vindicent, cùm apud eos Gregorio parente sit natus, Mediolanensibus tamen eripiendum non censemus ob Civitatis impetratum Jus, ut supra jam diximus, magis tamen ob filii, quem genuit gloriam, de quo nunc agendum superest. Hic est Lucchinus ex nobili Philippina de Capitaneis uxore susceptus, & anno MCCCCXXIV. natus, qui ætatis suæ XXII. Salutis verò MCCCCXLVI. Divi Augustini Eremiticum habitum induit in observanti Congregatione (ut ajunt) Lombardiæ. Is, dum in seculo versaretur, humanarum litterarum studio ingenium suum excoluerat: Religioni postmodum Augustinensi dicatus, Philosophiæ, Theologiæque addiscendæ sedulò incubuit, ac subinde totum se dedit lectioni sacrorum Codicum, præcipuè verò Epistolarum Divi Pauli, ac Operum Beati sui Patris Augustini; quo quidem optimo apparatu evasit Divini Verbi præco insignis ac zelantissimus: eaque propter memoratæ Congregationis Patres Lucchinum voluere unum ex quatuor generalibus Concionatoribus privilegio decoratis. Fama interim virtutem proclamabat Apostolici hujus Viri, qui ad celebriores Italiæ suggestus certatim accitus, nedum verbo & exemplo, sed & qualibet adhibitâ opportunâ operâ satagebat, ut è Christifidelium cordibus vitia radicitus tollerentur, stupentibus ubique populis solidam Lucchini probitatem, atque doctrinam. Pari fervore, perpetuoque studio adlaboravit, ut Lombardiæ Congregatio recens instituta, vivendique rigidior methodus in ea recepta firmiter consisteret, ac roboraretur: hinc datus Lucchinus Prior successivè pluribus Cœnobiis, quæ prudenter sanctèque rexit; Visitator deinde electus; mox Comitiorum Præses; decies insuper Diffinitor, ac tandem bis Vicarius Generalis, annis videlicet MCCCCLXXXVI. & MCCCCXCVII. Ad hæc addendum, quod S. Mariæ Coronatæ Mediolanense Cœnobium auxit perutilibus ædificiis, quemadmodum & Savonense S. Augustini Bibliothecâ, nonnullisque aliis opportunis ædibus. Postremò senio, laboribusque confectus, mortalitatem exuit Mediolani anno MDI. ætatis suæ septuagesimo septimo. & à suscepto Eremitico Augustinensi habitu quinquagesimo quinto; sepultusque est in Templo S. Mariæ Coronatæ,

Relictis doctrinæ suæ hisce monumentis:

I. Conciones per totam Quadragesimam, & Anni Dominicas. Ex Calvo infra citando.

II. Egregium ac perutile Opusculum De Prologis, seu Prooemiis, maternâ linguâ accuratissimè conscriptis, deservientibus per totam Quadragesimam prædicare volentibus: quibus adjuncti sunt alii centumquinque, diversis materiis opportuni; *impressum Mediolani anno Jubilæi* 1500 *die* 12. *Novembris*, *industriâ & impensâ Alexandri Minutiani Oratoris facundissimi*, *in* 8., cujus fortasse sunt carmina, quæ sequuntur, cusa in fronte Opusculi ejusdem:

AD LECTOREM.

Non hic Aristoteles, non est hæc vena poësis.
Sidera, nec numeros te docet iste liber,
Ast hic mortales miseri revocantur ab Orco
Ad superosque polos, sanctaque regna Dei.
Ergo cui cura est, vitam instaurare malorum,
Et cupis exilium crimina cuncta pati.
Accipe facundo, Lector, dictata libello,
Quem modo Lucchini dat tibi grata manus.
Lucchinus miserans tarda commercia linguæ,
Doctoris partes sedulus hic peragit.
Arguit, hortatur, commendat, cuncta retundit
Crimina, sancta, bona, facta nefanda virûm.
Tempore quod multo dudum docuere magistri;
Atque avida quisque quod sibi mente parat:
Hinc fluit, undanti labuntur flumina cursu:
Qui sitis, ad fontem jam properando veni.

Hoc Opus tribuimus Lucchino Arconato Mediolanensi Viro & doctrina, & sanctitate illustri, quem commendavimus in Articulo CXXII. col 84. Nos tamen fefellit Calvus infra citandus. Illud ergo genuino Auctori restituimus, cùm diligentiùs inspecto Codice repererimus apertè ibi Scriptorem in titulo appellari Lucchinum de Aretio Mediolanensem.

De ipso agunt cit. Calvus in libro de Memorabil. historic. Congreg. Lombardiæ pag. 128 tametsi Lucchinum hunc cum Lucchino Arconato perperam confundat, ut jam monuimus; ut etiam Torellus Tomo VII. Secul. Augustin pag. 513 Herrera in Alphabeto August. litt. L pag. 7., & Sitonus noster jam laudatus in MS suo Theatro Genealogico pag 155. Comes Octavius Archintus in Collect. Monum. Famil. Mediol. Multa quoque suppeditavit doctissimus, & amicissimus P. Guillelmus Nicolai, ejusdem Augustiniani Ordinis.

MDCCCCLII.

CRASSUS ANTONIUS.

Ex Petro de Crassis Maynardi filio ortus est Antonius Mediolanensis, de quo nunc agimus. Hunc Juris utriusque prudentia plurimùm commendabilem reddidit; Causidicique in Archiepiscopali hujus Metropolis Curia munus gessit ab anno MCCCCXXXVI. usque ad annum MCCCCL. & ultra. Anno autem MCCCCLVII. Patriæ Decurio creari meruit. Frater ei fuit Joannes J. C. C. qui in celebrem Cœtum cooptatus anno MCCCCXXXVIII. in eo sedit ad MCCCCXLIV. Scripsit Antonius Opus in Foro degentibus, & præsertim Ecclesiastico, non inutile;

Videlicet:

I. Praxis Juris Civilis, & Canonici. MS. justæ molis, in Ambrosiana Bibliotheca sign. P num. 124. in fol.

Agit de ipso Sitonus noster in suo Theatro Genealogico pag. 173. MS. in fol. penès Auctorem.

MDCCCCLIII.

CRASSUS MAPHEUS.

Mapheus Crassus in hac mea Bibliotheca locum minimè haberet, nisi inter perscrutandum Codices MSS. Bibliothecæ PP. Teatinorum hujus Urbis, in Opus ejus incidissem inscriptum, ut infra. De eodem Auctore nil habeo Lectoribus meis exhibendum, nisi quòd ipsemet in Oppido Vailate in Insula Fulcheria, vulgò *Gera d'Adda*, Mediolanensis Dominii ortum se dicit, ut parum infra Lector videbit. Florebat temporibus Lancellotti, sive Lanzarotti Crotti variis in locis hujus Bibliothecæ memorati, videlicet medio Seculo XV.

En titulus Operis Maphei

I. Hermestes, & Anglus: ad insignem Vitum Ducalem Consiliarium Lanzarottum Crottum per Mapheum de Grassis; sic exorditur: „ Incipit primus Apologus, „ qui appellatur Hermestes Maphei de Grassis ad Johannem Caravaziensem Professorem Grammaticæ. Deinde sic agit: „ Meditatus sum his diebus, Lanzarote Crotte, Vir præstantissime, Lucholi nate, quo „ te potissimum munere ad hujus solemnitatis Pentecostes Festum celeberrimum visitarem, & rem „ non habens excellentiæ, virtutique tuæ sat debitè „ convenientem, elegi saltem aliquid, quod pro jucunditate foret, & recreationis loco transmittere, „ ut a me nonnihil in paucis his diebus inter magnas Ducalium negotiorum curas oblectationis perciperes. Videbis itaque Vir insignis hos Hermestem, & Anglum meos, quorum alterum Joanni „ Caravaziensi, alterum Ludovico de Novate scripsi, „ sed nunc ambo pariter tui erunt. Et in uno quidem de re pacifica, in altero autem de Bellica re „ tra-

„ tractatur, & uterque est folicitudine plenus: Etenim in omni gradu fic tepleta est aculeis, ut non „ ignoras, omnis humana conditio, &c „ Secundus Apologus fic præmolatur: „ Apologus fecundus, „ qui appellatur Anglus Maphei de Graffis de Varlate ad Ludovicum de Novate ftrenuum Armigerum, & medicis inftitutis eruditum.

Codex MS juftæ molis in fol fervatur in Bibliotheca fupradicta PP. Teatinorum, & ad ejus calcem extat Liber de Scacchis, five de Moribus hominum, pariter MS.

MDCCCCLIV.

CRETENSIS FRANCISCUS.

A Sfeclis Sancti Francifci Minorum Patriarchæ celeberrimi, hifque præcipuè, quibus in Mediolanenfi Urbe natales obtigere, jure & merito jungendus eft Francifcus, quem Cretenfem cognomine dictum reperimus apud citandos Auctores, atque Antonii nobilis Jurifconfulti filium. Si tamen circa hujus Scriptoris familiam divinare potius quàm decernere nobis licet, fufpicamur illum è Candiana gente progenitum, idque in canfa fuiffe, ut Exteri homines Candianum Italicè Cretenfem Latinè reddiderint. Natus is eft in hac Metropoli anno Chrifti MDXXX. tum adultus ad Capuccinorum Inftitutum convertit animum, quo in Cœtu fic floruit, ut nedum Infubris Provinciæ regimini admotus fuerit, verùm etiam in Romana Curia Procurator Generalis fit renunciatus. Immaculatam Deiparam fummopere coluit, & adeò controverfam de primi inftantis munditie quæftionem fcriptis egregiè defendit; de quibus infra dicemus. Romæ tandem meritis plenus evolavit ad Superos anno Redemptionis MDXCVII.

Elaboravit

I. Volumen, in quo doctiffimè agit de immunitate ejufdem Deiparæ ab originali culpa: Labor hic citatur à Pagnotio in lib. de Maria Triumphante.

Ex Clar. Abb. Fufio in App. MS ad Picinellum.

MDCCCCLV.

CREVENNA JOANNES BAPTISTA.

DUm MSS Codices perinfignis Bibliothecæ Braydenfis PP. Societatis Jefu evolvebam, permittente de more perhumaniter P. Mufca ejufdem Bibliothecæ Præfecto, alibi à me laudato, incidi in varia eruditiffima Opufcula P. Crevennæ, qui Magifterium non fine plaufu exercuit in Scholis ipfius Academiæ anno Chrifti MDLXXXVII; ideoque anxiè quæfivi illius Acta litteraria, aut faltem mortis annum, fed fruftra; nam in Libris emortualibus fupramemorati Collegii deeft nomenclatura Sacerdotum illius Societatis, è vivis ereptorum ab anno, quo teterrima lues Metropolim hanc afflixit, fedente in Archiepifcopali Cathedra Divo Carolo Borromæo, ad fere XX. fubfequentes annos. Dolendum propterea eft, quòd de Viro ifto, proculdubio, doctiffimo, nil aliud Lectoribus mihi fuppeditetur proferendum, præter illius Lucubrationes, lectu certè digniffimas,

Quæ funt:

I. De delectu, & ornatu Verborum.
II. De Bonis Temporalibus.
III. Quid fit Magnum admirabile, & ex quibus fontibus erui poffint Sententiæ circa Magnitudinem.
IV. De Metaphoris.

Omnia uno Volumine MS. in 4. extant in Biblioth. Braydenfi Mediol.

V. Equitis Hierofolymitani in morte triumphus, Oratio.
VI. Beati Stanislai auxilio infignis relata victoria, Oratio.
VII Gladiatoriæ luctæ hyppotipofis.
VIII. In difceffu Bavari Militis, Concio.
IX. Artis Encomia, a forma.
X. Præftantiores in re Bellica Juvenes effe, quàm Senes, Oratio.

In altero Volumine MS. in fol. ibidem.

MDCCCCLVI.

CRIBELLUS AMBROSIUS LUCAS.

AMbrofius Lucas Cribellus Mediolanenfis, Lucæ, ut doctiffimus Sitonus arbitratur, filius, non modicum fibi laudis apud pofteritatem & folutæ, & ftrictæ metro Orationis ornamentis ftuduit promereri. Decurionem Patriæ fuiffe conjicit idem Sitonus ex publicis Tabulis anni MCCCCXLVI. Ceterùm Mediolanenfium Ducis in Januenfes Jus mordicus defendit, acerrimoque ftylo eorum perduellionem eft infectatus. Cùm enim illi datis litteris ad Philippum Mariam Vicecomitem defectionis fuæ caufas exponerent, & argumentis diluere tentarent, excanduit in eorum audaciam Cribellus nofter, & Principis fui patrocinium affumens, eruditiffimâ Epiftolâ ad Nicolaum Fulgofium fcriptâ, Ciceronianas Philippicas imitatus, illorum futiles nugæ quantùm à veritatis tramite diftarent apertè oftendit; fignificans allatis rationibus Januenfes nullâ tergiverfatione facinus fuum tegere poffe. Floruit etiam Poëfis latinæ laude; etenim ftylo non ignobili plura latina Carmina exaravit, de quibus etiam infra agemus. Coluit Antonium Rhaudenfem, Antonellum Arcimboldum, atque Guarnerium Caftillionæum Viros fuæ ætatis doctiffimos, de quibus locis fuis in hoc Opere honorificam fecimus mentionem. Græcis quoque litteris perpolitus extitit, quemadmodum indicant Homeri verfus ab eo latinè redditi Emortualem Cribelli noftri annum, & acta reliqua, irrito labore quæfivimus.

Ipfius autem hæc invenimus Opera:

I. Ambrofii Lucæ Cribelli Epiftola ad Nicolaum Fulgofium contra Januenfes.
II. Ejufdem Epigramma in laudem libri de Imitatione editi per Fratrem Antonium Rhaudenfem.
III. Ejufdem Verfus Homeri in Latinum converfi.
IV. Ejufdem Epitaphium Antonelli Arcimboldi.
V. Ejufdem Epitaphium Chriftophori Ghilini, 1437.
VI. Ejufdem Exhortatoria ad Cives Mediolanenfes, de Conflictu hoftium.
VII. Ejufdem Epitaphium Ambrofii de Muzano.
VIII. Ejufdem ad Dominum Guarnerium Caftellionum, de ortu filii fui.
IX. Ejufdem in quendam Hyppocritam.

MS uno Codice apud Comitam Donatum de Sylva, in 4. Epiftola verò primo loco enunciata extat etiam MS apud amiciffimum Canonicum Iricum.

X. Carmen Clariffimo, atque Eloquentiffimo Juris Cæfarii Doctori Domino Nicolao Arcimboldo, atque Cofmæ Raymondo de Amore. Datum ex Ædibus noftris VII Kal. Octobris MCCCCXXXVI.
XI. Carmen Elegiacum ad eundem Nicolaum Arcimboldum; datum eft „ ex Cubili meo XI. Kal. Aprilis MCCCCXXXVI.; cum eodem Carmine mifit Cribellus Opus Cofmæ Raymundi de laudibus Eloquentiæ, & narrat mortem Auctoris laqueo à femetipfo fufpenfi. MS. in Cod. Biblioth. Ambrof. fign B num. 124. in fol Hunc MS. Codicem fortè non vidit Eruditiffimus Vir Francifcus Arifius, qui non uno tantùm loco Ipfius Cofmæ Raymundi meminit in fua Cremona Litterata.

E fchedis Sitonianis, & citatis MSS.

MDCCCCLVII.

CRIBELLUS JACOBUS ANTONIUS.

JAcobum Antonium Cribellum Mediolanensem die XX. mensis Martii anno MDCCIII. ex Maria Vanazzia conjuge Carolus suscepit. Præter minora studia, sic Philosophiæ, atque Medicæ facultati dedit operam, ut annos natus XVII die scilicet XX. mensis Julii, anno salutari MDCCXX. in Ticinensi Archigymnasio laureâ fuerit insignitus. Ut in Patria infirmorum curam susciperet à Nobili Physicorum Mediolanensi Collegio non sine honorifico Diplomate approbatus est die IX. mensis Septembris anno MDCCXXII. Cùm autem Medicæ Artis laude floreret, ab Optimatibus Nosocomii Majoris regimini præfectis inter eos Physicos eligi meruit, qui pauperibus ægris in magnificis æquè ac piis illis ædibus mederentur; idque contigit die XV. Junii anno Christi MDCCXXXI mox ibidem publicus constitutus est Lector Anatomes, aucto etiam annuo stipendio ob præclara Viri merita. Invida magnis ingeniis mors Cribellum rapuit annos agentem tantummodo XXXIX. die XXIII. Augusti. Cadaver ipsius conditum est in Collegiata Ecclesia S. Mariæ Pedonis.

Hæc scripsit

I. Epidemie cattarrali seguite negli anni MDCCXXX., a MDCCXXXIII. in Italia, a nelle altre parti del Mondo: sue cagioni, osservazioni, e cautele mediche per curar li mali cattarrali, specialmenta di petto nelle sodette Epidemie; *impress. Mediol. an. 1733. die 30. Aprilis, apud Carolum Josephum Quintum.*
II. Opus Anatomicum Italicè exaratum. MS. in fol. extat penès dicti Auctoris filios, & hæredes.

E schedis Sitonianis.

MDCCCCLVIII.

De CUSTODIBUS OCTAVIANUS.

OCtavianus de Custodibus filius Prothasii, & Franciscæ de Rasinis Mediolanensium conjugum, fratrem habuit Joannem Angelum de Custodibus Locumtenentem Capitaneum Turmæ Equitum levioris armaturæ. Claruit anno MDXCVI. Regius in Belgio Turmæ Equitum gravioris armaturæ Ductor pro Catholica Majestate Philippi II., dein & Philippi III Hispaniarum Regum ac Mediolani Ducum, postea Bellici Equitatus Commissarius Generalis in Mediolanensi Ditione ab anno MDCX. ad annum MDCXX., quo majoris Sclopi frontem glande percussus, ex equo exanimis fortiter pugnans cecidit in propugnatione Oppidi Tirani Vulturenæ pro Catholicis adversùs Rhætos. Testamentum suum condidit die XXVII Augusti anno MDCXVI. instituto sibi hærede præmemorato Joanne Angelo de Custodibus ejus fratre.

Scripsit:

I. Relazione diaria dell' Azzioni, e movimenti fatti dalle Armi Cattoliche nelle Guerre di Fiandra, e di Valtellina dall' anno MDCXII. al MDCXX. MS. in fol. justæ molis, extat penès J. C. Joannem Angelum de Custodibus Antiquitatis studiosum, mihique amicissimum

Ejusdem Octaviani militaria gesta commendant Franciscus Ballarinus in Hist. Vallis Tellinæ pag. 98, Abbas Joh. Franciscus Fossatus in Memor. histor. bellor. Italic. pag. 68., Joseph Riccius in Narration. rer. Italicar pag. 116. narrat. 4., Petrus Angelus Lavizarius in Memor. histor. Vallis Tellinæ pag. 193. 194 196. 197. 201 202, & alii plures, necnon Advocatus Sitonus in Theatro genealogico Sitoniano pag. 189. in folio MS. penès Auctorem, ex quo agnovimus hanc familiam à Montulo florente anno Christi MCCCCXX. originem traxisse.

D

MDCCCCLIX.

DEGANUS JOANNES BAPTISTA.

UTinam Joannis Baptistæ Degani, sive Dagani, ut Fontaninio placet, Modoëtiensis, Viri eloquentiâ, patriarum rerum peritie, & ejusdem insignis Oppidi Decurionatu clarissimi, invida bonis oblivio sic monumenta non delevisset, ut nobis liceret nudo propemodum nomine eundem hic non inserere. Inter Modoëtienses Decuriones floruit Deganus noster, Joannis Evangelistæ filius, anno Dei Hominis MDXXX., quo anno, cùm Bononiæ Italici Regni Coronam, vulgò Ferream dictam, atque in vetustissimâ Præcursoris Domini Basilicâ Modoëtiæ asservatam, Clemens VII. Pontifex Carolo V. Augusto imponere decrevisset, eò missi fuere ad Sacrum Diadema deferendum Petrus de Arsago, & Joannes de Marliano ipsius Basilicæ Canonici, atque è primoribus Oppidanis Polydorus, & Joannes Baptista de Vecchiis, Paulus Velatus, Ludovicus & Bartholomæus Cisnusculi, & demum Ambrosius Maria Herba. Meditabatur fortè his comitem se addendum fore Daganus quoque, Orationem idcircò de ipsius Caroli V. Laudibus paraverat, quam tamen ipsum Bononiæ habere non potuisse testatur idem Justus Fontaninius loco infra memorando, causam tamen reticens. Quanti verò faciendus sit Index Reliquiarum præfatæ Basilicæ à Degano digestus, apertè indicat citatus Fontaninius, qui ex eo nonnulla ad litteram exscripsit. Hæc boni consulat Lector; reliqua enim ipsius acta diligentiam nostram fefellerunt.

Scripsit:

I. Orationem de laudibus Caroli V. Imperatoris, teste eodem Fontaninio.
II. Indicem, & Descriptionem Reliquiarum Basilicæ Modoëtiensis; ex eodem.

Laudatur à sæpius memorato Justo Fontaninio in Dissertatione de Corona Ferrea Cap. XI. in principio, & à Clariss. Abb. Fusio in Add. MSS. ad Picinellum.

MDCCCCLX.

DIONESANUS VINCENTIUS.

CAravagium Oppidum Ditionis Mediolanensis, Diœcesis verò Cremonensis, natales præbuit Vincentio Dionesano, quocirca à Clariss. Viro Francisco Arisio inter Cremonenses Eruditos locum promeruit. Is politioris litteraturæ studiis instructus fuit, cùmque Minorum, quos Observantes nuncupant S. Francisci, Ordinem esset amplexus, & Sacer-

cerdotali dignitate insignitus, peculiarem in Patriam, A Virosque bonis artibus celebres Contribules suos, amorem ostendit. Nam præterquamquod Caravagiensis Oppidi monumenta quædam historica exaravit, Pictores, & Architectos ibi natos laudibus exornavit. Optabile foret litterarios hosce labores adhuc fortasse MSS inspicere posse, verùm præfato Cl. Arisio locum, ubi servantur, reticente, id nobis non contigit.

Habentur ergo Vincentii hujus

I. Compendium Vitorum illustrium Caravagiensium in arte Pictoria, atque Sculptoria excellentium.
II. De memorato Oppido, ubi Franciscus Sforcia Marchio, & Mediolani Dux, Venetos ingenti strage prostravit, Historia. B
Laudatur a præfato Arisio in Cremona Litterata Tomo III. pag. 319. ubi etiam citat fratrem suum Desiderium in sua Academia Pictorum, & Architectorum.

MDCCCCLXI.

DONATUS HIERONYMUS.

Hieronymus Donatus Triviliensium dedecus fuit; ejus etenim municipii Populus summa fide adhæsit Mediolanensibus Ducibus, quam ingrati animi vitio laborans Donatus, non adimplevit. Ei commissa fuerat Derthonensis Arcis Præfectura à Bona Sabauda Ducis Mediolanensium Jo. Galeacii infantis tutrice ac matre. Hieronymus autem eo loci occulta consilia fovit, de Ludovico Bariensium Duce in Mediolanensium rerum supremum Arbitrum adsciscendo. Ex hac molitione Ludovicus Mediolanum reversus Italiam universam susdeque vertit, patriæ Imperium subdolè invasurus. Quare Hieronymus etsi consilio, ac fortitudine polleret, in perniciem tamen Dominorum suorum, atque Italiæ natus videri potuit. Ortus illi ex familia contigit apud Triviliensès antiquâ potiùs, quàm nobili, quæ jam ab anno millesimo tercentesimo sexagesimo Templum Divi Christophori in patria excitarat, opulentoque Sacerdotio dotaverat. At Donatus, parum gratum sibi Ludovicum expertus, probavit acceptam plerumque proditionem esse, nunquam verò proditorem, quare mœrore confectus obiit Triviliensibus suis exosus. C D

Scripsit:

I. Epistolarum Volumen de rebus sui temporis, quod extabat apud Hieronymum Donatum Sacerdotem, qui nuper fato functus est in ipso Oppido Trivili.
De Hieronymo nostro, ejusque proditione, mentionem facit Corius in Historia sub anno MCCCCLXXIX., ubi meminit etiam de Raphagnino Donato Præfecto Arcis Derthonæ.

MDCCCCLXII.

DRALLUS JOANNES ANDREAS.

Joannes Andreas Drallus Josephi JC. atque Vertentiæ Daveriæ conjugum filius, sic litteris navavit operam, ut cùm utriusque Juris lauream promeruisset, sacrisque ministeriis inter Clericos se dicasset, insignis Collegiatæ S. Victoris Martyris in Oppido Varisii Præpositurae dignitate fuerit exornatus. Eo in munere claruit annis MDCXXX. & aliquot sequentibus; cùmque Sacri Concilii Tridentini Declarationes, atque Decisiones plures collegisset, eas suis digestas Capitibus, & illustratas compegit non sine magno, atque perutili Ecclesiasticis præsertim Viris labore.

Supersunt hoc titulo

I. Joannis Andreæ Dralli, Præpositi Varisiensis, Declarationes Sacri Concilii Tridentini, cum suis Decisionibus, MS. in fol. Tom. II. extat in Bibliotheca PP. Teatin. Sancti Antonii Mediolani.
De eo agit eruditissimus Sitonus noster in schedis.

MDCCCCLXIII.

DUGNANUS JACOBUS.

Quod hìc proferimus de Jacobo Dugnano debemus amico integerrimo, atque Viro doctissimo Advocato Sitono nostro, qui seriem Genealogicam nobis tradidit à Joanne Dugnano florente anno MCCXC. Leonis patre, ut diximus in Artic. DCCXXX. col. 565., & desinentem in Joanne Jacobo Senatore Mediolanensi, qui florebat anno MCCCCXCII Jacobus verò, noster J. C. C. & Ducalis Locumtenens Officii Provisionum hujus Urbis institutus fuit anno MCCCCXXI deinde prior Capitaneorum, & Defensorum libertatis Reipublicæ Mediolanensis extitit anno MCCCCXLVII. qua occasione scripsit Capitula Fœderis inter Mediolanenses, & Comenses, ut infra. Patrem habuit Franciscum, & Senatoria dignitate exornatus diem clausit extremum anno MCCCCLI. At cùm de Jacobo ejus filio item Senatore sermonem parum supra habuerimus, prætermittendum non est, quod ipsius diligentiâ, & sumptu instituta fuit Bibliotheca Collegii J. PP. hujus Urbis, uti testatur Inscriptio à Platino Plato relata in suis Epistolis, pag. 9. ut sequitur:

IOHANNE GALEATIO SEXTO MEDIOLANI DVCE
LVDOVICO PATRVO REM FELICITER GVBERNANTE
BIBLIOTHECAE INCHOANDAE
IOH. IACOBVS DVGNANVS
CIVILIS ET PONTIFICII IVRIS PERITISSIMVS
VNVS EX SACRO MEDIOLANENSI COLLEGIO
IDEMQVE IVSTITIAE MAGNIFICVS SENATOR
PRIMVS MORIENS LIBROS ET ALIQVANTVLVM AERIS LEGAVIT
EAM CAETERI IVRISCONSVLTI
VRBIS ELEGANTIAE
SVAE ET POSTERORVM COMMODITATI
COLLATA PECVNIA AMPLITER ABSOLVERE.

Scri-

Scriptor noster Jacobus tumulatus extitit apud Aram Maximam in Ecclesia Sancti Marci hujus Metropolis cum sequenti Epitaphio, quod nobis servavit Franciscus Cicerejus in suis Collectaneis Inscriptionum:

QVI CANONVM ET LEGVM IVS CALLVIT VNVS VTRVMQVE
DVGNANVS SITVS EST HAC IACOBVS HVMO
DOCTIOR HOC NEMO FVERAT NEC IVSTIOR ALTER
AEQVVS ET EXCELLENS INTEGRITATE FIDE
HINC INTER PRIMOS PROCERES FRANCISCE SENATOR
TE DVCE MAGNANIMO SFORTIA PRIMVS ERAT
OSSA RELIQVIT HVMI MORIENS MENS ALTIVS ACTA
NVNC FRVITVR FACIE COLLOQVIOQVE DEI.
MCCCCLI. DIE PRIMO SEPTEMBRIS OBIIT.

Plura scripsit, quæ ætas nobis sustulit, ea verò quæ damus digna sunt posterorum memoriâ;

Scilicet:

I. Capitula LXXVI. Fœderis, & adhærentiæ inter Magnificos DD. Capitaneos, & Defensores libertatis Illustris, & Excelsæ Communitatis Mediolani, & Spectabiles Cives Deputatos Communitatis Comi. Extant MSS. in fol. penès jam laudatum Advocatum Sitonum.

II. Consilia varia Juridica sparsim edita, inter quæ eminet illud feudale in causa Comitum Castri Masini; quod extat impressum inter Consilia Martini Garrati Laudensis, Cons. 29. pagg. mihi 93 & 104.

De eo agunt antiqua Mediolani Ducum Decreta pag. 289. sub an. MCCCCXLI dudum edita per Senatorem Petrum Paulum Benettum 1654. Placidus Pucinellus in Chronico Glassiatensi pag. 55. & 64. Advocatus Sitonus in Chronico Colleg. J. PP. artic. 122. pag. 40.

F

MDCCCCLXIV.

FASSATIUS JOANNES.

JOannes Fassatius, qui ad Capuccinorum Institutum convolans, deposito pro more familiæ cognomine, à Mediolano est appellatus, ingenii acumine, & doctrinæ sublimitate magnam sibi comparavit nominis famam. Divini Verbi declamatores omnes seculo suo superasse traditur. Priusquam verò Minoribus se addiceret, inter Prædicatorum Ordinis Alumnos aliquibus annis vixit; at severioris vitæ desiderio flagrans, rigidum, de quo supra, professionis genus amplecti statuit. Tanti apud Capuccinos est habitus, ut non semel in Mediolanensis Provinciæ Præfectum assumi meruerit, prudentiæ commendatione, quæ in eo fulgebat. Neque deerant ejus animo pietatis ornamenta, quibus decoratus divinas decantans laudes non sine sanctitatis famâ Mediolani supremam clausit diem VI. Kal. Martii anno MDLXV.

Habentur ejusdem:

I. Quæstiones aliquot in Regulam Fratrum Minorum. MS

II. Tractatus de Oratione, & Meditatione. MS. Hæc Opera se vidisse asserit Dionysius Genuensis mox citandus.

Vitam illius fusè describit Boverius in Annalibus Capuccinorum Tomo I.
Laudatur à præfato Dionysio Genuensi in Bibliotheca Script. Capuccinorum edit. II. pag. 178.

MDCCCCLXV.

à FERNO MICHAËL.

FErnum Ducatus Mediolanensis Oppidum patria fuit Michaelis hujus, qui distinguendus est ab altero Michaëlo Ferno; in hoc enim Scriptore, de quo agimus, utpote Capuccinorum Ordinis Alumno, cognomen desideratur, & ortus locus substituitur, in illo autem Familiæ nuncupatio perduravit. Noster igitur inter primos Capuccinorum Reformationis Patres recensitus, adeò charus extitit Sanctissimo Viro, & nunquam satis laudato Antistiti Carolo Borromæo, ut ab eodem fuerit in Visitatorem electus. Et profectò sedulus Vineæ Dei cultor non poterat non diligere Michaëlem hunc indefessum Divini Verbi præconem, qui triginta millia Sermonum publicè ad populum habuisse fertur. Apostolicis fractus laboribus, jamque senio gravis evolavit ad Superos anno Redemptionis MDCVIII.

Scripsit, & evulgavit

I. Sermones de Pœnitentia.
II. De Tempore.
III. Conciones alias suppresso nomine.

De eo Boverius, & Dionysius a Genua in Biblioth. Capuccinor. & Clariss Abbas Fusius in MSS. addendis ad Picinelli Athenæum.

MDCCCCLXVI.

FERNUS BERNARDINUS.

DE Bernardino Ferno Mediolanensi nihil nobis occurrit, præter pauca admodum à Picinello relata. Spes erat plura inveniendi, ipsius ideo Elogium dare distulimus, quò liceret Lectoribus facere satis.

satis. Incassum igitur cedente labore, non fine doloris significatione Picinellum sequi cogimur, qui Fratrem Bernardini nostri Regii Fisci Patronum in hac Metropoli fuisse commemorans; ipsius tamen nomen reticuit. Auctorem autem ob Juris peritiem laudat, aitque

Eum scripsisse

I. Commentaria ad Jus Municipale, MSS quæ asserit apud Joannem Baptistam Blanchinium servata fuisse; nunc ubi illa delitescant ignoramus.
De ipso citatus Picinellus in Athenæo pag. 88.

MDCCCCLXVII.

FERNUS FLAMINIUS.

JOannes Ambrosius Causidicus Collegiatus, Regiusque Fiscalis Syndicus generalis in Mediolanensi Ditione Flaminium Fernum genuit, qui JC. & publicus Tabellio reperitur in Matricula sub anno MDLXXXVII. jam inter Causidicos Collegiatos præcedenti anno computatus. Locum etiam promeruit inter XII. Viros, quos Provisionum appellant, anno MDXCIX. Promotus denique anno MDCVI. ad munus Advocati Fiscalis Officii SS Inquisitionis, in eodem permansit usque ad obitum, qui incidit in diem XIII. mensis Aprilis, anno reparatæ Salutis MDCXVI. Hujus Auctoris ne nomen quidem in hac Bibliotheca Lectores optimi reperirent, nisi eruditorum ipsius laborum memoriam posteritati servasset Jacobus Valerius, inter cujus Epigrammata in Codice MS. alibi indicato Bibliothecæ Clericorum Regularium Teatinorum Collegii S. Antonii hujus Urbis, unum legitur ad Flaminium nostrum, quo eundem hortatur, ut edat

I. Libros tres de Jure Fisci jam ab eo compositos. Hos verò, cùm nulla ex parte ad manus nostras pervenerint, vel omnino periisse, vel adhuc inter Anecdota delitescere suspicamur.
Quæ de Actis Ferni dedimus, amicissimo JC. Sitono accepta referimus.

MDCCCCLXVIII.

FRANCIUS FRANCISCUS.

CIrca finem Seculi XIV. floruit Franciscus de Franciis Mediolanensis, Augustinianus Eremita Cœnobii S. Marci. Hunc excelluisse peritiâ Theologicæ disciplinæ planè liquet ex eo, quòd illam publicè docuit in celeberrima Universitate Parisiensi. Ceterùm de ingenii sui fœtibus, exceptâ infra recensendâ lucubratione; deque ipsius gestis, nihil aliud invenire potuimus. Eum nihilominus commendant Philippus Vicecomes, ac Torellus, qui pariter tradunt, Franciscum anno MCCCLXXXIX. adornasse

I. Compendium Historicum Virorum illustrium Cœnobii Mediolanensis Divi Marci.
Laudatur à jam citatis Vicecomite in suo MS. Opere de Conventu S. Marci, & Torello Tom VI. Secul August. pag 276. num. 42., atque nonnulla debemus Viro doctissimo P. Gulielmo Nicolai ejusdem Ordinis

MDCCCCLXIX.

FRISONUS LAURENTIUS.

LAurentium Frisonum Mediolanensem in primo hujus Bibliothecæ Catalogo prætermittendum censuimus eâ de causâ, quòd spes foret plura de ejus actis, atque ingenii monumentis Lectoribus exhibendi, præter pauca admodum à Picinello relata. Cùm autem nihil omnino, iis exceptis, reperire datum fuerit, eum tandem ferme nudum in scenam adducimus. In Congregatione Clericorum Regularium de Somascha nuncupatorum floruit Laurentius Seculo XVII. cùmque Sacerdotii dignitate auctus inter eos degeret, musicis potissimùm modulationibus ad Divina pertinentibus egregiè navare operam consueverat. Idcirco, præter ea, quæ vel solâ, vel pluribus vocibus concinenda vulgavit (ea enim pro Instituti nostri ratione, ut alibi monuimus, referre supersedemus) non inutile vulgavit Opus;

Videlicet:

I. Un Trattato di Canto fermo, *Milano*, 1628.
Ex præcitato Picinello pag. 399.

MDCCCCLXX.

FROVA HIERONYMUS.

CHristophorus Frova Causidicus Collegiatus Mediolanensis genitor extitit Hieronymi, quem hìc debita cum laudis commendatione in hanc litterariam arenam inducimus. Legales optimè coluit disciplinas, in quibus lauream sibi promeruit, aliquando etiam in Foro versatus egregiè. Memoratum quidem hunc Scriptorem videram apud Picinellum in Athenæo inferius citando. Ipsum tamen in Auctorum minoris notæ Indice duxeram reponendum, inspectâ tantùm Operis ab eodem Picinello indicati fronte. Cùm verò paucos hos ante dies apud amicissimum JC. Sitonum, Codicem ipsum diligentiùs inspexerim, dignum sum arbitratus eundem, qui inter majoris notæ Eruditos exhibeatur. Non enim simplex est gratulatoria, quæ nihil eruditionis exponat, sed potiùs Tractatus perutilis his, quibus munus incumbit Procuratoris Exercitus, quem vulgus barbarum Commissarii nomine appellat. Agit etiam de biennalibus Officiis, imò continet quodammodo illius temporis historiam. Floruit Scriptor circa finem Seculi XVI.

Vulgavit:

I. Congratulatoria di Geronimo Frova nella promozione dell'Illustrissimo Sig. Sforza Brivio al Commissariato Generale degli Eserciti di Lombardia, e Piemonte per la Regia, e Cattolica Maestà; nella quale a pieno si ha informazione de' gradi, ed officj, alli quali esso Illustrissimo Sig Sforza è di tempo in tempo asceso, con altri particolari di sua Casa; Trattasi parimenti in essa delle qualità de' Commissarj appartenenti ad esso Officio, e del carico d'esso, ed anco intorno agli Officj Biennali: *Al Molto Illustre Signor Francesco Brivio suo Luogotenente, e figliuolo. In Milano, per Pacifico Ponzio*, 1590. in 4.
Adsunt in principio Exastichon Bernardini Baldini, alterum Sigismundi Foliani; item bina Carmina, vulgò *Sonetti*, unum Fabii Oterii, alterum Jacobi Antonii Tassoni, in laudem Auctoris Frovæ, & Mecœnatis Brippii.
De ipso agit jam citatus JC. Sitonus in schedis, & præfatus Picinellus in Athenæo pag. 340.

G

MDCCCCLXXI.

GALLARATUS HIERONYMUS.

ALphonsum JC. C Regiumque Insubriæ Senatorem, atque Sylviam Arboream Lignanam ex Comitibus Valentiæ ad Padum jugales Hieronymus Gallaratus Mediolanensis habuit genitores. Pro sui generis dignitate accuratissimam nactus educationem, anno MDXCVIII. clarissimæ Societati Jesu se addixit. in qua juxta Instituti rationem studiis, Verbi Dei ministerio, aliisque præclaris operibus se exercuit, donec IV. emissis Votis piè decessit in patria anno Salutis humanæ MDCL.

Habet posteritas

I. Orationes Sacras utrâque linguâ, Italicâ scilicet ac Latinâ. MSS. pluribus Volum comprehensas. In Biblioth. Collegii S Fidelis hujus Urbis.

II. Elogium, sive brevem Vitam Michaelis Arragonii Societatis Jesu, qui anno MDLXXI diem clausit. Extat in libro, cui titulus: „ Elogia PP. Soc. Jesu pietate, & „ morte pro Christi Fide obita illustrium. MS. in Bibliotheca Braydensi.

De eo doctissimus Sitonus noster in suo Theatro Genealogico MS. pag. 224., & in Schedis.

MDCCCCLXXII.

GESSAGA CAROLUS ANTONIUS.

NOn minori litterarum, quàm pietatis zelo floruit ætate nostrâ Vir suavissimus, ac præclarus Mediolanensis Ecclesiæ Sacerdos Carolus Antonius Gessaga, quem nuper Mundo ereptum, Clerus omnis, Nobilium, Religiosarumque Matronarum ordines communibus lacrymis sunt prosecuti. In parvi nominis Pago prope Seronum, decimoquarto ab Urbe lapide, ab honestis parentibus ortum habuit, quorum prima fuit cura in Seminariis à S. Carolo institutis tenerum adhuc puerum studiorum, ac clericalis disciplinæ culturâ
D efformandum, Oblatorum educationi tradere; cùmque genitorum, præceptorumque expectationi optimè respondisset, Philosophiæ, ac Theologiæ studiis feliciter emensis, eorumdem Oblatorum Cœtui ab Eminentissimo S. R. E. Cardinali Odescalco Mediolani Archiepiscopo fuit aggregatus. Dum Georgius Martinellus ejusdem Congregationis Presbyter, & Rhaudensis Collegii Institutor, remotiores Ambrosianæ Diœcesis limites per inaccessas valles, & juga montium Divini Verbi præco fervens, nullo parcens labori peragrabat, socium habuit Gessagam nostrum, fidelem veluti ministrum in excipiendis protervorum hominum Confessionibus, informandisque ad pietatem animabus, Sacrorum sermonum, ac Spiritualium exercitationum numquam fere intermisso adjumento.
E Tam probi institutoris exemplo permotus transiit ad Seminarium Urbanum *de la Canonica* nuncupatum, ut celebris pietate Viri Josephi Oldoni, ad imbuendos Ecclesiasticæ virtutis præceptis clericos, labores levaret; quo ad Superos, ut par est credere, evocato, tam arduum onus Gessaga subiit anno Salutis nostræ MDCCXVIII. Præfecturâ Spiritualium exercitationum, & clericorum Canonicæ Confessuris officio non contentus Gessaga, directionem quamplurium in Seculo viventium cujuscumque gradus ho-
A minum lubens suscepit; rudiores non aspernatus, quos noctè dieque ad perfectam vivendi normam sedulâ curâ, & patienti industriâ informabat, mortique proximos ad extremum usque anhelitum non deserebat. Justus proborum hominum æstimator Card. Archiepiscopus Odescalchus, promoto è Theologali Præbenda Collegiatæ Basilicæ Sancti Nazarii ad sub eundam Pœnitentiarii Majoris in Metropolitana Ecclesia Dignitatem Joanne Antonio Vicemala, Gessagam nostrum illi in Nazariana substituit; ubi B. Virginis Sacellum polito, & versicolori marmore ex ligneo è fundamentis erigendum curavit. Vivis erepto Presbytero Tonetta Congregationis Oblatorum, quo adnitente exordium habuit Mediolani Asceterium Monialium Ordinis S. Francisci Salesii, substitutus
B fuit Gessaga ad Patris, quem vocant, Spiritualis munus obeundum, cùm jam antea Religiosas illas Mulieres ad fovendum Sancti Episcopi Genevensis Spiritum, monitis, epistolis, consiliisque excitasset. Quinquaginta sex Ecclesiasticorum Virorum, totidemque Equitum, ac Matronarum Societatem in Ecclesia Visitationis S. Mariæ instituit, ad quorum profectum Opus elaboravit, primo loco infra recensendum. Currente demum anno MDCCXLI., quum decem dierum spatio, juxta morem, Religiosas paternæ curæ commissas, pabulo Evangelicæ veritatis fovisset, ad levandum animum, corpusque naturâ obæsum ad campestre otium se contulit, ubi die Veneris XXVII Octobris febri correptus, imminentem sibi mortem persensit; ideoque crastina die Navigio per Ca-
C nale, quod à Ticino ad Urbem defluit, domum revectus, haud multò post Sacra Confessione expiatus, cùm vomitu urgente Sanctissimum Christi Corpus sumere prohiberetur, ad plures abiit. LVI ætatis annum non adhuc attingens. Sepultus est in Tumulo Canonicorum Basilicæ Nazarianæ, penès quos tam digni Collegæ viget recordatio, haud facilè interitura.

Supersunt illius Opera:

I. Regole per l'Associazione di S. Francesco di Sales. *Milano, presso Giuseppe Richini*, 1735 *in* 12

II. Motivi, o siano Avvertimenti cavati dalle Opere di S. Francesco di Sales per ciascun giorno dell'Anno. Ext ibidem.

III. Orazione funebre per le Esequie celebrate nella Basilica di S. Ambrogio al Sig. Cardinale Benedetto Odescalchi, altre volte Arcivescovo di Milano. MS.

IV. Esercizj Spirituali per i Cherici della Canonica.

V. Esercizj Spirituali per gli Ordinandi.

VI. Esercizj Spirituali per le Religiose.

VII. Esercizj Spirituali per le Dame.

VIII. Esercizj Spirituali per i Cavalieri.

IX. Esercizj Spirituali per i Sacerdoti.

X. Esercizj Spirituali per i Secolari.

XI. Fasciculus multarum Concionum è suggestu habitarum.

Hæc omnia servantur MSS. apud Carolum Galbiatum, qui nobis humaniter invisenda communicavit.

Gessagam laudavit S. T. D. Bartholomæus Castellus Congregat. Oblatorum in Catalogo Virorum insignium ejusdem Congregat., qui servatur MS. in Collegio S Sepulchri, necnon ejusdem cum laude meminit Maria Ignatia Costa de la Trinité, Ord. Visitationis S. Mariæ Monasterii hujus Urbis Antistita, in Literis Circularibus, vulgatis sub die XXX. Octobris MDCCXLI.

MDCCCCLXXIII.

MDCCCCLXXIII.

GESSATUS GULLIELMUS.

Cùm Mediolanenses anno MCLXII. à Friderico I. Augusto, qui Œnobarbus cognominatus est, arctissimâ cingerentur obsidione, ut eò faciliùs patriam propugnarent, quo Civium animi concordiùs unirentur, exortas inter Creditores, ac Debitores controversias, conditis hac super re Statutis, comprimere studuerunt. Id muneris injunctum fuit Viris quatuor, potestate facta, quidquid in commune bonum redundare posset, sanciendi. Ex eorum numero fuit Gullielmus Gessatus magnæ prudentiæ Civis, & summo in Patriam amore præditus, qui, communicato cum Collegis consilio,

Promulgavit

I. Statuta inter Creditores, & Debitores observanda. Hæc ex Corio hausit Comes Octavius Archintus in laboriosissima æquè ac insigni Collectione sua MS. quâ tam sæpe in hoc Opere usi sumus.

MDCCCCLXXIV.

GHERARDUS UBALDUS.

Ubaldi Gherardi Mediolanensis non ideo nomen omisimus in priori Scriptorum hujus Bibliothecæ Indice, quòd eum omnino expungere meditaremur, sed pudori ducebamus nudam hominis nuncupationem, & inconditam Operum notitiam optimis Lectoribus ingerere. Pudorem vicit necessitas, omnique moto, ut ajunt, lapide nihil amplius reperientes, Moriggiam, & Picinellum sequi coacti sumus, & illa tantummodo referre, quæ jejunè quidem, sed pro more suo. de Scriptore hoc tradiderunt. Vates certè fuit Ubaldus noster, ut videtur, non contemnendo præditus ingenio, cùm floruerit Seculo XVI., ot indicat editio libri num. I. indicandi. Plurimum etiam juventutis moribus componendis vacavit, cujus rei testem dabimus infra Bernardinum Baldinum. Ceterùm pauca hæc boni consulas Lector candide; plura enim fortasse tempus proferet.

Scripsit:

I. Odas aliquot Latinas. Extant in libro, cui titulus: „ Carmina Poetarum Nobilium. *Mediol.* 1563. *in* 8. Fortè hæc sunt Carmina, quæ Scriptori nostro tribuit Paulus Moriggia loco citando.
II. De moribus juvenum. Hoc Opus in lucem prodiisse indicat Carmen jam memorati Baldini in libro inscripto: Lusus: quod hic subnectimus:

Qui virtutis amant insignia pulchra doceri,
Quæque sequi juvenes, quæque cavere decet,
Ubaldi cultum discant opus, indice libro
Hoc rectum pubes lecta tenebit iter.

De eo cir. Moriggia lib. III. Nobil. Mediol. cap. XI. ac Picinell. pag. 511.

MDCCCCLXXV.

GHIOLDUS CAROLUS.

Inter Viros illustres Ghioldæ Gentis hujus Urbis claruit anno MCCCX Gasparinus, ab Henrico VII. Imper. Comes Palatinus S. R. I. creatus, ut ex Diplomate per Clariss. Sitonum viso. Carolus interim Ghioldus Mediolanensis optimo ingenio præditus ab ipsa pueritia bonis incubuit litteris, nam in Seminario Majori patriæ decem annos integros Rhetoricæ, Philosophiæ, atque divinis scientiis dedit operam. Inter Oblatos SS. Ambrosii, & Caroli cooptatus Presbyter effectus est, atque Theologicâ Laureâ honestari meruit. Mox studiis præficitur in Collegio Helvetico, ubi jubente celeberrimo Cardinali Archiepiscopo Friderico Borromæo anno MDCXXX Alumnos Philosophicis, & Theologicis studiis imbuit. Sequenti triennio nedum præfatis Alumnis, verùm etiam Seminarii memorati Clericis sacras Quæstiones egregiè tradidit. Genuam evocatus, Thomam de Auria Tursensis Ducis filium Theologiam docuit, mox à Cæsare Montio Cardinali Archipræsule Theologali Præbenda decoratur in Basilica Apostolorum, vulgò S. Nazarii, hujus Metropolis, addito munere Censoris librorum, aliisque præclaris officiis. Ægre ferimus tanti Viri Opera, quorum meminit Picinellus infra citandus, quo scribente adhuc Ghioldus vivebat, imperfecta, ut tunc erant, forsitan remansisse, vel, quod magis dolendum, omnino excidisse.

Supersunt tamen

I. Ragionamento fatto nel Duomo a' Tribunali l'anno MDCLVI. *Milano, per il Monza, l'anno stesso, in* 4. Hunc inscripsit Cardinali Alphonso Litta.
II. Alcune Imprese. Insertæ sunt sparsim in Opere memorati Picinelli, inscripto: *il Mondo Simbolico*.
III. Opera varia erudita, de quibus Picinellus, ut diximus. Laudatur ab eodem Picinello in Athenæo pag 118, & Joh. Petro Puricellio in Dissertat. Nazar. pag. 1.

MDCCCCLXXVI.

GLUSSIANUS ANTONIUS.

Quamvis nimis serò præclarissimorum Virorum notitia ad nos pervenerit, qui verè insigni Capitulo Canonicorum Ordinariorum Ecclesiæ Metropolitanæ Mediolanensis Statuta condidere; gratulamur nobis tamen, quod saltem in Additione, quam tractamus, eorum nomina liceat inserere. Hos inter primus elementario ordine occurrit Antonius Glussianus, inter ipsos Canonicos cooptatus, & eo tempore in Subdiaconatus Ordine constitutus, qui unà cum Collegis loco suo memorandis die XX. mensis Aprilis, anno reparatæ Salutis humanæ MCCCLXXVII æternum hoc beneficium clarissimo Cœtui contulit. Adhuc erat in vivis anno MCCCCIV.

Scripsit igitur

I. Statuta ejusdem Ecclesiæ eo anno, & die publicata: MS in fol. in Archintea.
Meminit hujus præclari Viri amicissimus JC. Sitonus in Schedis.

MDCCCCLXXVII.

MDCCCCLXXVII.

GLUSSIANUS BONAGRATIA.

Bonagratia Glussianus Mediolanensis Theologiæ peritissimus Vir inter Minores Observantes nuncupatos floruit superiore Seculo. Excidisset nobis Scriptor iste, nisi monentibus amicis, manuscriptus illius Codex infra laudandus ad nostram devenisset notitiam. Nemo tamen expectet Glussiani hujus Acta; illa enim, quamvis omni studio petita, reperire datum non fuit. Ad ejusdem Instituti Professores pertinebit plura suppeditare.

Elucubravit Opus sic inscriptum:

I. Tractatus de justificatione hominis, ex pluribus doctrinæ Scoti locis acceptus, anno MDCXLIV. MS. in 4. Servatur in Bibliotheca S. Bernardini Veronæ.

MDCCCCLXXVIII.

GRIMALDUS JOANNES PETRUS.

Joannes Petrus Grimaldus, origine quidem Genuensis, sed in clarissimo Modoëtiensi Oppido Ducatus Mediolanensis natus, Carmelitarum Institutum florenti ætate suscipiens, in eo bonis artibus sedulam dedit operam. Theologiam præsertim sic didicit, ut in ea magisterium obtinuerit; mox studiorum Regens Patavii primùm, inde etiam in Urbe fuerit renunciatus. Prior Genuense rexit Cœnobium, ibidemque floruit Sacræ Inquisitionis Consultor. In Provincia Germaniæ inferioris Commissarius generalis extitit, & Provincialis Angliæ munus obivit. His præclaris muneribus illustris obiit Genuæ anno MDCXXXI. Facundiam ipsius in Orationibus præsertim

A Latinis tota Romana Curia mirata est, atque ut etiam posteri ea fruerentur,

Vulgatæ sunt:

I. Orationes Fr. Joannis Petri Grimaldi Carmelitæ Mediolanensis a Modoetia Angliæ Provincialis, & Collegii D. Mariæ Transpontinæ Regentis, habitæ in Sacello Apostolico coram SS. D. N. Paulo V., Sacroque Purpuratorum Patrum Senatu, ad Cardinalem Scipionem Borghesium. *Romæ, apud Facciottum*, 1613. in 4.
Ex Speculo Carmelitarum part. III. de Viris Illustribus pag. 1072. num. 3741.

B

MDCCCCLXXIX.

GRISONIANUS BENIGNUS.

Non semel questi sumus in hoc Opere de monumentis deperditis Eruditorum Virorum non tantùm veterum, sed, quod magis mirum videtur, recentiorum. Querelam nunc renovare cogimur acturi de Benigno Grisoniano, qui certè Mediolanensis fuit, ut in titulo Operis mox indicandi ipse apertè scribit; sed tamen adeò incognitus Civibus suis existit, ut nemo prorsus vel tantillum de gestis ejus, vel emortuali saltem anno suppeditaverit. Cùm
C autem ex scriptis Clarissimi Viri Pauli Segneri Societ. Jesu, divini Verbi præconis eximii, se profecisse testetur, exeunte Seculo XVI. vixisse videtur.

En Operis ejus lectu, typisque dignissimi titulum:

I. Il Segretario instrutto, libri III. MS. in 4. In ipsis non tantùm Epistolæ plures leguntur optimo stylo exaratæ, sed Regulæ quoque proponuntur pro illis scribendis linguâ meliori Italicâ, exemplis adductis celeberrimorum Virorum, Panigarolæ nempe, Segneri, aliorumque Eruditorum. Extat apud Minores Observ. S. Mariæ Gratiarum Modoetiæ.

H

MDCCCCLXXX.

HELIODORUS.

Heliodorum Monachum Mediolanensem ignoravit Armellinus; nihil enim omnino de ipso, ejusque Opere memorat in sua Bibliotheca Benedictino-Cassinensi. Credendum est iccirco, Cœnobitam hunc fortasse inter Cluniacensis Congregationis Alumnos, qui plura olim habuere in hac Urbe Monasteria, recensendum esse. Illum indicavit Clariss.

D Abbas Fusius, ex cujus fide nos etiam Scriptorem, & Librum proferimus. Vixisse videtur circa finem Seculi XVI.

Edidit Opus inscriptum

I. De Sacramento Baptismi. *Cremonæ*, 1590. *in* 8.
Ex citato Fusio in Append. MS. ad Picinellum.

A S. JO. BAPTISTA JO. TADDÆUS.
V. MONTIUS DOMINICUS ANTONIUS.

L

MDCCCCLXXXI.

LUCCIONUS THOMAS.

THomam Luccionum de Bonifacio ab eruditissimis Viris Quetif, & Eccard in Bibliotheca Scriptorum Ordinis Prædicatorum memoratum prætermiseramus, quòd suspicio subiisset, eum Bonifacii in Corsica Insula natum fuisse, præcipuè cùm Genuæ, ut dicemus, longam traxerit moram, atque supremam diem clauserit. Melioribus nunc fulti documentis, Mediolanensibus Scriptoribus addimus, cùm verè hìc lucem viderit, immo etiam in celebri S. Eustorgii Cœnobio S. Dominici Institutum susceperit, quamvis postea Genuensi Asceterio S. Mariæ de Castello addictus fuerit, sive, ut ajunt, transfiliatus. Quantùm esset Theologiæ peritus, indicat Magisterium ei collatum in generalibus Comitiis Romæ habitis anno Salutis MDCLXXXVI. In utriusque Lombardiæ Provincia plurimam sibi famam in tradendis Theologicis disciplinis acquisivit, & in ea, quam S. Petri Martyris appellant, diutiùs hoc munus exercuit Regens studiorum constitutus in præfato Cœnobio S. Eustorgii. Verbum quoque Divinum XXX. per annos in celeberrimis Italiæ Urbibus magno cum plausu populis ministravit. Neque minor eluxit in eo Juris Canonici peritiæ, ob quam à Januensi Archiepiscopo Examinator Synodalis creari meruit, quod officium XX. fermè annos gessit. Prædictam utriusque Lombardiæ Provinciam, post alios minores gradus, cum imperio administravit. Decessit tandem senio confectus Genuæ anno Salutis MDCCX.

Scripsit Opera his titulis prænotata:

I. Veritatis moralis, seu doctrinæ probabilis investigatio. *Mediolani, apud Malatestam*, 1702. in 4.

II. Ancile veritatis ad faciendam vindictam sanctam in nationibus amplissimi Imperii Sinarum, illusque Reges, Nobiles, Mandarinos, Litteratos, & cultus Chinensium propugnatores alligandos in compedibus, & in manicis ferreis, ut faciant judicium conscriptum Omnipotentis Dei, ejusque dilectissimæ Sponsæ S. R. Ecclesiæ. Extat in præcitato Opere à pag. 391. ad 539.

III. La Predica di Salomone nel libro dell' Ecclesiaste dearticolata, e dedicata alla M. R. M. Suor Maria Deodata Spinola. *Genova, per il Franchello*, 1705. in 8.

IV. Elucidarium Vitæ, & Operum D. Thomæ Aquinatis. *Genuæ, typis iisdem, eodem anno*, in 12.

V. Plurima ad utramque Theologiam Scholasticam, & parænetícam spectantia MSS. apud Suos Genuæ.

Laudator à præcitatis Clariss. Viris Quetif, & Eccard in Tomo *II.* Script. Ord. Prædic. fol. 777.

M

MDCCCCLXXXII.

MADDIA MARIA ROSA FELIX.

CAdente præterito Seculo, & sequentis initio, celebres illi Viri Carolus Maria, & Michaël, è gente Maddia, Senatus Mediolanensis à Secretis, Pater, ac Filius, quorum supra debita cum laude suo loco meminimus, eloquentiæ, ac omnigenæ ferme literaturæ perlucidum in se ipsis speculum exhibuere. Nunc prætereundam minimè censuimus Mariam Rosam Felicem, cujus ingenium humilitas intra Septa Religiosissimi Asceterii haud facilè celare potuit, quin Mediolano innotuerit. Prædicti Caroli Mariæ Philosophi, ac Poëtæ clarissimi, necnon Angelæ Ripæ filia, edita est in lucem Maria Rosa anno MDCLXIX. die XVIII. Octobris, atque in ipsis vitæ primordiis plusquam fœmineum animum ad virtutis exercitium ostendit. Gallicam linguam, & chorearum ducendarum normam optimè didicit, quinimmo & Picturæ sese addixit, jamjam parentis sui pedissequa in concinnandis Mediolanensi dialecto strictis metro cantionibus, quas fratribus, sororibusque recitabat. Pubertatis limites attingens, ad proprias sexus disciplinas addiscendas in Regio Collegio à Guastallensi Comitissa Torella pro puellarum educatione instituto in hac Urbe, vulgò *de la Guastalla* appellato, locum habuit, ubi quinquennio immorata, totam se Divino cultui mancipare decrevit in Monasterio, Beatæ Virginis ab Angelo Salutatæ Institutum servante, quod hìc Mediolani Dolorum Sanctissimæ Deiparæ nomen obtinuit, & communiori appellatione *delle Celesti*, seu *delle Turchine* vocatur. Annos igitur ætatis suæ XVII. nondum prætergressa, die XXIX. Septembris, anni MDCLXXXVII. Mundo valedixit, totam Divino cultui, atque æternarum rerum contemplationi se addicens, tanto perfectioris vitæ experimento, ut inter probatas illas Virgines, ceu Sol inter sidera, clariori lumine emicuerit, & prima honorum subsellia conscenderit; in quorum sedula administratione totum penè religiosæ vitæ spatium, cara omnibus, & communis quietis salutisque sollicita, amoris ac zeli plena, laudabiliter impendit. Tyrocinio præposita fuit Magistra, mox domesticarum rerum curæ præfuit; dehinc Antistitæ Adjutrix, mox Mater ceterarum XV. annis præsedit, quo in munere tamdem occubuit. Mei non est instituti, gesta ipsius Cœlo acceptissima, ac dolores, quos invictâ patientiâ pertulit, recensere; id enim in ejus Vitæ narratione, quæ propediem publicam in lucem est producenda, per seriem enarrabitur: hoc tantummodo addam, eâ, qua exuberabat, in Deum, ac Sorores charitate ductam, vel ut Datori omnium, suo ac ceterarum nomine, grates referret; seu, ut socias ad virtutes adamandas excitaret, quinimmo, ut easdem opportuno tempore recrearet, nonnulla proprio marte Maddiam nostram scripsisse Poëmata Italica, quorum infra mentio recurret. Plures per annos plagam in crure sustinuit, quin aliquam dolorum voluerit consciam, præter se ipsam; non potuit tamen tussim celare, quam parcissimus cibus, & vigilatæ ut plurimùm in Oratione noctes, necnon ætas ad senium declinans, familiarem effecerant: tantis igitur morbis vexata, tamdem dierum cursum optimè implevit anno Salutis MDCCXXXVIII., die Dominico mensis Aprilis, tam piæ Matris desiderium religiosis Monialibus sui Parthenonis relinquens, penès quas omni ævo ejusdem vigebit recordatio, durabuntque virtutum exempla.

Apud Literatos famam sui nominis commendavit, ob

I. Giardino di Fiori, raccolto dalle Opere di S. Gertrude. MS. in 4. apud suas Moniales.

II. Norma di ben adempire tutte le cariche dell'Istituto delle Celesti, per l'esatta osservanza delle loro Regole. MS. in 4. ibidem.

III. Varie Prediche da essa fatte, e recitate nel Refettorio, tra le quali una sopra il Testo del Vangelo: *Domine, si vis, potes me mundare*. MSS. ibidem.

IV. Divozione a S. Ignazio di Lojola, cominciando dal giorno XXVI. di Maggio, in cui nacque, fino al XXXI di Luglio, in cui si celebra la di Lui Festa. MS. ibid.

V. Novena ad onore di S. Rosa di Lima. MS ibidem.

VI. Atti di Divozione all'Arcangelo S. Michele, a S. Maria Maddalena, e S. Gertrude MS. ibidem.

VII. Dialogo fra l'Angiolo Custode, e l'Anima. MS. ibid.

VIII. Dodici Trombe senza fiato per i giorni della Ricreazione comune di ogni Mese. Poemata sunt XII Mediolanensi vernacula lingua conscripta, nempe

1. De Humilitate.
2. De Instituto Monialium S. Mariæ ab Angelo Salutatæ
3. De tribus causis, quibus Deus Animas ad se trahit; videlicet: *Sopra de i tre Perchè?*
4. De Charitate.
5. De puritate Spiritus.
6. De simplicitate Virtutis.
7. De vana hominum æstimatione.
8. De quiete Cordis.
9. Unde proveniant Tentationes.
10. De non curandis mundanis eventibus.
11. & 12. De Virgine desideriorum.

IX. Tria alia Poemata composuit de tribus Virtutibus Theologicis, quæ servantur MSS. in suo Monasterio, & apud Clariss. Saxium.

X. Dialogo di due Donne: cioè Trabataeca, e Beníntesa, e del Frate Confessore di Trabataeca. MS. apud Fratres de Ayroldis. Postremus hic fœtus est illius ingenii, ut in fine notatur; eademque vulgati Dialecto Mediolanensi compositus fuit.

XI. Multa Epigrammata, vulgò *Sonetti, e Madrigali*, Italica, & Mediolanensi lingua conscripta, quorum plura egomet vidi satis concinnè lucubrata.

Ad eam scripsit plures Epistolas Carolus Maria Maddius genitor, quæ leguntur editæ in Collectione ejusdem Operum, facta a Clariss. Muratorio, atque impressa *Mediolani in Regia Curia, anno* 1700.

Eam Laudarunt P. Jo. Philippus Bovius Soc. Jesu, in Vita Comitissæ Mariæ Christinæ Messerati, edita in 8 *Mediolani, in Regia Curia*, 1740. Clariss. Saxius in MS. Testimonio Virtutum ejusdem, P. Jo. Ambrosius Gallarati Soc. Jesu in Epistolis, & plures alii, qui nomen suum mihi in publicum producere non permiserunt.

MDCCCCLXXXIII.

MALDURA CAROLUS EMMANUEL.

CArolus Emmanuel Maldura Mediolanensis Ludovici filius, cùm sacro se Cisterciensium dicasset Ordini, generis sui nobilitatem, virtutum omnium claritate cumulavit; brevì enim ad Præsulis variis in Cœnobiis dignitatem ascendit, Ambrosiani videlicet in Patria ab anno MDCLI ad MDCLIV. inde Parmensis, deinde Charævallensis tam in agro Mediolanensi, quàm Placentino supra decennium Præses enituit. Tale autem nomen sibi conquisivit, quale summis eum laudibus depromitur à Joanne Petro Puricello, atque Bartholomæo Aresio infra citandis. Non parum verò huic insigni Viro Cisterciensis Familia obstricta est, quemadmodum facilè noscet, qui lucubrationem illius summo labore compactam non ignoraverit. Postremus ipsius vitæ annus nos latet.

Scripsit:

I. Syllabum Scriptorum Italorum, qui in Cisterciensi Ordine floruerunt. Citatur sæpissimè apud de VVisch in Biblioth. ejusdem Sacri Ordinis.

Laudatur à citatis Puricello in Differt. Nazariana, cap. 131. pag. 14. Bartholomæo Aresio in Chronologica Serie Abbatum S. Ambrosii pag. 98. art. 128. Clariss. Abbate Fusio in Adden. MSS. ad Athenæum Picinelli; & demum JC Sitonus noster in Monum. Nob. Familiæ de Vitalibus impressis *Mediol. penès Malatestam*, 1721. *in fol.* ipsum commendat pag. 7. sicut & in Schedis, è queis nobis tradidit ipsius stemma Genealogicum ab Henrico Maldura anno MCCCCLXX. vivente ad usque Auctorem nostrum deductum.

MDCCCCLXXXIV.

MANLIUS THEODORUS.

BRevissimè jam meminimus in Articulo MXXXIII. hujus Operis, dum de Manlio Flagio ageremus, Viri præstantissimi Manlii, sive mavis Mallii Theodori, quem Mediolanensem cum Chalco nostro quidem credidimus; arbitrati tamen ipsum inter Scriptores non recensendum, cùm nondum nobis Opera illius innotuissent. Veruntamen diligenter inspectâ Panegyri Claudiani ibidem indicatâ, nefas duximus tantum decus huic Insubriæ Metropoli adimere, cùm in ea metrica laudatione non infimi nominis Opera à Manlio composita recenseantur. Juvat igitur primùm, quædam de Actibus ejus disserere, potissimùm ex præfato Claudiano hausta. Neque verò hîc repetere placet vetusta Familiæ Monumenta in hac Urbe adhuc extantia, præcipuè verò Epitaphium Manliæ Dedaliæ Virginis Deo Sacræ in Ambrosiana Basilica quiescentis, quam Sororem Scriptoris nostri fuisse nullatenus dubitamus, quod quidem Elogium in jam citato Articulo MXXXIII. integrum protulimus. Ligurem profectò Theodorum nostrum Claudianus vocat, at quemadmodum alibi diximus, id nullum nobis negotium facessit, cùm per ea tempora latiùs pateret Liguriæ nomen, & Mediolanum includeret; quod Eruditis notissimum esse non ambigimus. Ab ipsa igitur adolescentia Oratoriâ excultus arte, diu in Romano Foro tutatus est reos, mirantibus Civibus solidam ejus facundiam. Lybiam primùm cum potestate administravit, mox Macedoniam. Romam revocatus, supplicibus libellis, Cæsareoque Ærario præficitur, inde Moderator datus est Hispaniæ, Germaniæ, atque Britanniæ. Hos magistratus gessit Theodorus juvenilibus annis; maturiore autem ætate, studiorum curæ se rursus tradidit, Philosophiæ præsertim Morali, Physicæ, & Astrologiæ, & libros æternitate dignos de hisce facultatibus conscripsit infra memorandos, ut videtur, in suburbano, quo se receperat, & ne Coruncanos, atque Curios Mediolanum Romæ invideret, agriculturæ vacabat, cùm tantisper à Musis animus esset relaxandus. Interim denuò ad Aulam adscitus, Italiæ, Africæ, Illyrico, Insulisque Maris Ligustici, Tyrrheni, atque Ionii Moderator constituitur. Animo fuit modestissimo inter summos honores, clarissimasque Præfecturas; Consulatum enim gessit cum Flavio Eutropio anno Æræ Christianæ CCCXCIX., quem illi collatum honorem præmemoratus Claudianus carminibus celebravit. Securi autem Eutropio Collegâ percusso, Theodori tantùm nomine notatus est annus in publicis Monumentis. Miramur tamen hunc solùm Consulatum Manlii nostri in Fastos fuisse relatum, cùm jam pridem eodem functum munere indicet non obscurè Poëta ipse in Panegyris initio, his versibus:

Te quoque naturæ sacris, mundique vacantem,
Emeritum pridem, desudatisque remotum
Judiciis, eadem rursum complexa potestas
Evehit, & reducem notis imponit habenis.

Verùm

Verùm hæc alii videant, quibus Romana rudera scrutari cura est. Illud nos adjiciemus, vota Claudiani toties citati non inania fuisse, qui in fine citati Operis ait:

Accipiat Patris exemplum, tribuatque nepoti
Filius, & cœptis ne desit fascibus hæres.
Decurrat trabeata domus, tradatque secures
Mutua posteritas, servatoque ordine fati
Mallia continuo numerrtur Consule proles.

Arbitramur enim Manlium Theodorum, qui anno Christi DV. cum Sabiniano Consul fuit, Nepotem ex Filio Auctoris nostri extitisse: Ceterùm, ut ad hunc sermo recurrat, amicus fuit Theodorus Sanctissimo Præsuli, Ecclesiæque Doctori celeberrimo Augustino Hipponensi Episcopo, qui eum fortè primò noverat, tunc cùm Mediolani eloquentiam profitebatur; quocirca inscripsit eidem Sanctus Doctor librum suum de Beata Vita, ipsum quandoque appellans mente præstantissimum. Hæc de Manlio nostro novimus; cetera verò ipsius acta interierunt, quodque magis dolendum, neque scripta Viri clarissimi ad nos pervenere. Illa igitur indicare tantùm possumus ex his, quæ Claudianus sæpissimè memoratus titulo teoùs indicat.

Ea sunt:

I. De Præceptis Philosophorum, variisque eorum de Mundi primordiis sententiis.
II. De Syderum motu, Eclypsibus, & Meteoris.
III. Carmina plura, inter quæ conjicere licet Epitaphium Manliæ Dedaliæ, de quo jam diximus.
Laudatur à pluribus, inter quos etiam à Possevino in Appar. Sacro Tom. II pag. 375., & a Collectoribus Fastorum Consularium, atque ab Hoffmanno in Lexico Univarsali, ubi perperam vocatur Manlius Theodoricus.

MDCCCCLXXXV.

MANZONA JUSTA FRANCISCA.

Non patriæ tantùm, sed ætatis quoque nostræ, & fœminei sexus decus Francisca Manzona Cæsarem Alphonsum JC. atque Causidicum Collegiatum, ac Mariam Catharinam Clavenam Ingales habuit parentes. Vitales hausit auras III. Nonas Maji anno Christi MDCCX in Urbe Mediolanensi, sedulâ que parentum curâ inter pietatis, studiorumque rudimenta adolevit; quamvis non semel teneris adhuc annis graves fuerit perpessa morbos, à quibus servatam se piæ parentis suæ precibus affirmabat. Ingenium fortita perspicuum, & memoriam planè mirabilem, è solis Eruditorum, qui frequentes ad Ædes illius conveniebant, colloquiis perfectam Sermonis, atque Prosis tam Latinæ, quàm Italicæ sibi peritiem comparavit. Nullo præceptore usa, Gallicè, Hispanicèque loqui didicit, quibus animi ornamentis, ut Græci etiam Idiomatis adderet decus, sic ejus linguæ præceptis dedit operam, ut verba facientem peritissimi quoque mirarentur. Et profectò, si vita comes fuisset, quantùm Græcè sciret posteris quoque innotuisset; meditabatur enim Euripidis, quæ extant, Tragœdias Italicis reddere versibus. Per se ipsam Geometriæ, celeberrimisque Philosophorum Systematibus navavit, quorum omnium arcana ex MSS. editisque Codicibus nemine tradente percepit. Mirum qua eruditione Historiam, Ritus, Mores ex antiquitate præsertim petitos calleret; neque Jurisprudentiam insalutatam reliquit, cujus fundamentis optimè se imbutam demonstrabat. Divinos Codices, in quibus veteris sapientiæ documenta Summus rerum Opifex mortalibus tradidit, magna ex parte memoriæ commendaverat. Hinc mores candidi, compositusque oris & animi pudor, & rara in doctis humilitas; qua tam demissè de scriptis suis, sequentiebat, ut ambigerent omnes, quid prius in præclara indole habendum foret, modestia an doctrina. Hinc summa scribendi tam solutâ, quam adstrictâ numeris Oratione facilitas, & nunquam intermissus studiorum labor. Matre orbata, in Sacrarum Virginum Asceterium Sanctæ Luciæ dicatum se contulit, ibique vitam traxit ad IV. Id. Aprilis anni MDCCXLI. quo die Aloysio Justo Veneto non ignotæ eruditionis Viro nupsit. Celeberrimis Italiæ Academiis adscripta fuit, nimirum inter Arcades Romanos assumpto nomine Phœniciæ Lampeaticæ, inter Ereinos Panormitanos sub nuncupatione Aglauræ Oloniæ, inter Patavinos, qui *Ricovrati* dicuntur, inter Affidatos Ticinenses, inter Philodoxos, & Transformatos Mediolanenses. Augustissimæ Elisabethæ Christinæ Caroli VI. Cæsaris conjugi accepta adeò extitit, ut insigne gemmarum donum retulerit, cùm Opus Poëticum infra memorandum nomini ejus nuncupasset; pluraque meditaretur beneficentiæ munera in eam conferre Augusta Princepa, nisi heu oimium nota adversa sors intercessisset. Decimo post die ultimi sui partus acutæ febris vi oppressa non absque ingenti doctorum omnium mœrore, migravit è vita in Vico Cereda apud Oppidum Leucum ad Lacum Larium, annum agens XXXIII. tumulatumque Cadaver illius apud Parrem conquiescit ad Aram dolentis Deiparæ in Sancti Joannis Templo, cui cognomen ad Castaneam.

Plura scripsit, quæ partim edita sunt in lucem, partim adhuc typos expectant, nimirum

I. L'Ester Tragedia. *Verona, per Gio: Alberto Tumermani*, 1733. in 8. Hanc Augustæ Elisabethæ Christinæ dicavit, Verumtamen, ut erat rerum suarum patentissima æstimatrix, hoc Opus recudere studuerat, hujusque ex integro refecti Autographa duo servantur unum apud prælaudatum Aloysium Justum ejus Virum, alterum verò apud Clariss. Virum P. Angelum Calogerà. Præfationem habet, præter nuncupatoriam, Dissertationem eruditissimam de ipsa Tragœdia, in qua optimè habent Lectores quantæ esset doctrinæ tam in sacris, quàm in profanis rebus Fœmina hæc præstantissima.
II. L'Abigaile: Azione Sacra per Musica da cantarsi nella Cappella della S. C. e C. R. M. di Carlo VI. Imperadore. *Vienna d'Austria, presso Gio. Pietro Van-Ghelen*. 1734 in 4.
III. La Debbora: Oratorio per Musica nella medesima Cappella. *Ivi, per lo stesso*, 1735. in 4.
IV. La Madre de' Maccabei: Azione Sacra per Musica nella stessa Cappella. *Ivi, per lo stesso*, 1737 in 4.
V. Il Sacrificio d'Abramo: Azione Sacra per Musica come sopra. *Ivi, per lo stesso*, 1738. in 4.
VI. Il Gedeone: Azione Sacra per Musica. Hoc Opus ubi superiùs enunciata harmonicis numeris concinendum paravarat. MS. servatur apud memoratum ejus Conjugem; prout etiam, quæ sequuntur.
VII. L'Amata: Tragedia. Hanc elaborabat cùm acerba ipsam mors sustulit. Imperfecta est, atque non ultra Actum primum producta. Servatur MS. apud eundem.
VIII. Le Tristezze d'Ovidio libri V. tradotti in versi Italiani. Hoc Opus sub nomine tantùm „ di una Pastorella Arcade „ impressum est in Tomo XXII. insignis Collectionis omnium veterum Poetarum Latinorum, cum eorundem versione Italica Typis Mediolanensibus.
IX. Orazioni tanto Sacre, quanto Profane. MSS. apud eundem. Ex his justum Volumen confici posset.
X. Dissertazioni, e Lettere Latine, ed Italiane sopra varj eruditi Argomenti. MSS. apud eundem. Ex his quoque non parvæ molis Codex coalesceret.
XI. Vita della Ven. Serva di Dio La Madre Suor Giovanna Eustachia della Croce Fondatrice del Sacro Monistero di Santa Chiara, detto nella Rocca della Città di Vigevano, disposta, e compiuta da Francesca Manzoni Milanese, e da essa consacrata alla Illustrissima Signora Contessa D. Maria Giovanna Cattanea. *Milano, per Giuseppe Vigoni*, 1735. in 4.

XII.

XII. Varj Componimenti Poetici. Sparsim edita sunt plura ejus Italica Carmina in Collectionibus insignioribus hujus Seculi, non tantùm Mediolani, sed & Romæ, Venetiis, Papiæ, Veronæ, atque in aliis præcipuis Italiæ Urbibus editis. Ex iisdem ad manus nostras, properante prælo, XXX. & ultra pervenere, adeout nimis Lectores nostros fatigaremus, si omnia per extensum referre voluissemus. Ea eminent verò inter alia, quæ numero V. leguntur in libro, cui titulus: „ Scelta di Sonetti con varie critiche „ Osservazioni ec. del P. Teobaldo Ceva. „ *Venezia per Domenico Occhi*, 1737. *in* 8 unà cum insigni Elogio Manzonæ nostræ ab eodem P. Ceva contexto. Omnes tamen doctissimæ istius Fœminæ Lucubrationes postremis suæ brevis vitæ annis selegerat, & emendaverat propria mano, ideoque sperandum est, quòd propediem in unum Corpus collectas Respublica litteraria libentissimè eas acceptura sit.

XIII. La Demarata: Tragedia. Hujus argumentum desumpserat ex Livii Decad. III. lib. V. Imperfectum est Opus, vix inchoatum. MS. apud eundem.

XIV. Lettere familiari. Harum plurimas nitidissimo sermone Etrusco conscriptas, in quibus de studiis suis agit, & de prælaudata præsertim Tragœdia, de qua supra meminimus num. VII. verba facit, & judicium postulat; servant apud se Autographas ipsius, dum viveret, amicissimi Canonicus Joannes Andreas Iricus, atque Carolus Antonius Tantius.

XV. Storia Universale di tutte le Donne erudite d'ogni Secolo, e d'ogni Nazione. Ad hanc arduam certè spartam jam a pluribus annis animum admoverat, multaque jam paraverat & numero, & ordine, & peculiaritate notabilia; sed morte præventa tantùm Opus imperfectum reliquit in Schedis MSS. apud eundem.

XVI. L'Amadigi di Bernardo Tasso. Præclarum hoc celeberrimi Vatis Poema communicatis cum Viro suo litterariis laboribus emendatum, scholiis, variantibus lectionibus, aliisque hujuscemodi generis ornamentis auctum edere meditabatur. Illud tamen, ut speramus, Aloysius Justus ipse nobis non invidebit.

XVII. Censura al Libro intitolato „ Il Sagrifizio di Gefte „ dell'Abate Giacomo Maria Zanotti „ MS. in 4 apud eundem Justum.

Plurimi ad eandem magni nominis Eruditi, præsertim Itali, dederunt Epistolas, eamque Carminibus celebrarunt; hæcque omnia IV. Voluminibus justæ molis comprehensa idem Aloysius Justus custodit; qui etiam Vitam illius scripturum se pollicetur.

De eadem non sine commendatione egerunt supradictus P. Theobaldus Ceva in sua Collectione Poematum Italicorum; Franciscus Xaverius Quadrius Presbyter Soc. Jesu in Opere suo, cui titulus: „ Della Storia, e Ragione d'ogni Poesia „ Nos quoque eam laudavimus in Articulo Teobaldi Mariæ Vicecomitis dum Vitam ejusdem retulimus a P. Sylvestro de Mediolano ex Ordine Fratrum Capuccinorum scripta, ubi leguntur Carmina II. Manzonæ nostræ, aliique permulti.

MDCCCCLXXXVI.

MARINONUS MARCUS.

Gerardo patre Mediolani natus est Marcus Marinonus, qui adolescentiæ annis inter bonarum artium studia transactis Clericali se militiæ addixit, cùmque doctrinæ morumque præstantiâ emineret, anno MCCCCXLIII. defuncto Michaële Mantegatia Mediolanensi ex Eremitarum Ordine ad Alexandrinas Infulas assumptio, successor dari meruit. Annos ferme XIV. illi præfuit Ecclesiæ, nondumque expleto primo sui regiminis anno revivifcentes in Alexandrino populo veteres simultates prudentissimè composuisse fertur. Inde abdicato munere translatus est ad Sedem Urbevetanam XII. Kal. Augusti anno Salutis MCCCCLVII. ubi Episcopalibus tuendis Juribus virtutem infracti pectoris, animique fortitudinem satis superque declaravit. Cùm enim super confinibus Castri cujusdam inter eum, Civesque Urbevetanos difficilis orta lis esset, peractis (licèt incassum), quæ providi Pastoris erant, ut res amicabiliter sedaretur, ne tandem Episcopii Jus exsideret, Cives ipsos gravissimo Censurarum telo percussit. Interim Constitutiones pro illa ætate opportunissimas ad Cleri, populique mores componendos, & reformandos evulgavit. Animam Creatori reddidit anno MCCCCLIV. succedente sibi in Urbevetana Cathedra Joanne Castillionæo Mediolanensi Cœlestini Papæ IV. gentili olim Basilicæ S Nazarii Præposito, Viro non generis tantùm nobilitate, sed doctrinæ & prudentiæ quoque laude clarissimo. Placet etiam hîc addere Inscriptionem brevem Marinonæ familiæ, quam legimus in Collectione Co. Octavii Archinti asserente extasse in Templo S. Francisci hujus Urbis, sic:

MARINONORVM
DOMVS SECVNDA
DONEC TERTIA.

Laudatur igitur Marinonus ob

I. Constitutiones pro salubri Urbevetanæ Diœcesis regimine, quæ in ejusdem Ecclesiæ Archiepiscopali Tabulario asservantur MSS.

De eo agunt Ghilinus in Annal. Alex. ad annos MCCCCXLIII, MCCCCXLIV., & MCCCCXLVII. Filidius Marabottinus in Catal. Episcop Urbisveteris pag 25. secundæ edit. Ughellus in Alexand. & Urbevet. Episc. atque JC. Sitonus in Schedis.

MDCCCCLXXXVII.

MARINONUS PETRUS MARTYR.

De Petro Martyre Marinono Mediolanensi verba facturi, id potissimum referemus, quod ipse de gestis suis posteritati commendavit, ut infra dicemus. Natus ipse est in hac Metropoli circa annum MDXLII. Adolescentiæ prioribus annis inter bonarum artium studia transactis, XVII. suæ ætatis anno Congregationem Fratrum S. Ambrosii ad Nemus nuncupatam, tune in Italia florentem, ac postmodum Apostolico mandato extinctam, ut alibi jam retulimus, amplexus fuit, habitumque sumpsit in Cœnobio Sanctæ Catharinæ Saxi Ballarii ad Verbanum Lacum, quod nunc Fratres Carmelitæ Mantuanæ Congregationis colunt. Emisâ anno MDLX. solemni professione, à Sancto Carolo Borromæo Clericalem tonsuram percepit, mox per gradus ad alios promotus Ordines, & tandem Sacerdotio initiatus primum in Templo S Ambrosii ad Nemus Sacrificium Deo litavit anno MDLXVII Cùm paulò post ad Cœnobium Parabiaghi missus fuisset, inde anno MDLXX. Mantuam ad Generalia Comitia Suorum accessit, & ad Asceterium Sancti Clementis de Urbe Majorum jussu translatus, ibi Sodalium Procuratorem aliquandiu egit. Cùm autem ad aliud Cœnobium Sancti Georgii Rivifrigidi in Tiburtina Diœcesi se contulisset, ibidem se totum Theologiæ, quam Moralem dicunt, quo ad Sacras Confessiones excipiendas aptior fieret, addixit Mox iterum Romam revocatus, ibi inter alios Confessarios Lateranensis Basilicæ recurrente anno Jubilæi MDLXXV. à Jacobo Cardinali Sabello Summi Pontificis Vicario eligi meruit. At eo anno nondum expleto Prior datus est Monasterio S. Jacobi Oppidi Bennarum in Subalpinis. Ibidem annum integrum commoratus in patrium Cœnobium reverti postulavit, votique cumpos effectus, cùm in Suburbio Olitorum mense Augusto pestifera lues grassari cœpisset, hortante præfato S. Carolo morbo infectorum Confessiones per biennium audivit. Cùm autem adhuc Mediolani degeret, Prior renunciatus est S. Nicolai in Urbe Mantua, expletoque munere, Vicarium gessit in prænominato Suorum Cœnobio Mediolanensi, atque à Majoribus totius Provinciæ Lombardiæ lustrandæ onus impositum

pro-

providè sustulit adeò, ut anno MDLXXXII. Ordinis Generali, valetudine, aliisque negotiis impedito, ejus vice cetera Monasteria Instituti sui ipso mandante inviserit. Postmodum Vicarius Generalis Suorum constitutus in tota Gallia Cisalpina, præfectus est etiam Monasterio S.Catharinæ supradicto, ubi Ædes refecit, & Templum instauravit anno MDLXXXV. Triennio post Romani Cœnobii S. Clementis Prior electus fuit in Capitulo Generali, quantique apud Suos haberetur inde patet, quòd ad supremam dignitatem expetebatur votis omnium; id tamen asse qui non potuit obsistente Cardinali Sfortia Ordinis Protectore, cui cordi erat ad eum gradum Michaëlem Murazanum evehere. Agentibus interim æmulis multa perpessus, & Apostolicæ Sedis indulto extra Claustra diu commoratus, ut Matri senio confectæ solatio foret, circa annum MDXCI. ad Suos remeavit. Privatus ibidem egit usque ad annum MDCVIII. quo Tyronum illi curatio commissa fuit in Mantuano Monasterio, annoque vix emenso translatus est ad Præfecturam Cœnobii S. Mariæ de Vite apud Olginatum in Ducatu Mediolanensi; indeque ad regendum aliud jam sæpè dictum S. Ambrosii ad Nemus in Patria. Id præstitit usque ad annum MDCX. quo honoris dimissionem petiit, cùm jam senio gravis, sibi tantùm, Deoque vacare exoptaret. Verumtamen anno MDCXVI. rursus Prior eligitur Mantuani Cœnobii, atque hìc ea desinunt, quæ ipsemet de se scripsit. Omnem movimus lapidem, ut plura scire liceret, vel saltem annum emortualem Auctoris hujus Lectores à nobis discerent. Frustra id nobis cessit, at non diu superfuisse videtur, cùm jam præfato anno ætatis LXXV. attigisset.

Supersunt ipsius

I. Rimedj contro le spirituali tentazioni, ed esercizio della mente in Dio.
II. Vita di F. Pietro Martire Marinone da lui medesimo scritta.
III. Formularium litterarum patentium Ordini S. Ambrosii ad Nemus inservientium.
IV. Catalogus eorum, qui in præfato Ordine Generalis munus gessere.
V. Catalogus Archiepiscoporum Mediolanensium à Sancto Barnaba ad Cardinalem Fridericum Borromæum.
VI. De Sybillis, earumque Vaticiniis.
VII. Modus procedendi in Criminalibus.
VIII. Orationes plures pro febricitantibus, cum formula Absolutionis plenariæ.
IX. Regola per formare il Contraponto.
X. Ricettario per diversi mali.
XI. Delle Sette Arti liberali.
XII. De Arte Magica, ejusque fraudibus.
XIII. Modus canendi divinum Officium in Choro.
XIV. Catalogus Summorum Pontificum à S. Petro ad Paulum V.
XV. Origine della Religione Ambrogiana di Milano.
Omnia uno Vol. MS. in 4. justæ molis in Biblioth. Ambros. signat. N. num. 200.

MDCCCCLXXXVIII.

MARTIGNONUS JOANNES FRANCISCUS.

Utinam Joannis Francisci Martignoni Mediolanensis ut Majores, sic acta etiam ad nostram pervenissent notitiam! Liceret enim pro instituti nostri ratione illa tradere Lectoribus. Miramur interea altum de ipso silentium Jacobi Mangeti in sua Bibliotheca Medica, sed magis Bartholomæi Curtii, qui præclarum hunc Contribulem suum, nec de nomine salutavit. Ignoscendum tamen his, cùm Opus mox indicandum non viderint; nobis enim quoque ignotus Auctor fuisset, nisi editus Codex fortè fuisset oblatus. Enumerantur ab amicissimo, atque in rebus Patriæ suæ versatissimo JC. Joanne Sitono Martignonæ familiæ Decuriones plures Seculo XV. & XVI. Joannes Antonius item, & Prosper J. CC. in Collegium cooptati annis MCCCCLXXXIV. & MDXII. Ludovicus Canonicus Ordinarius Ecclesiæ Metropolitanæ hujus Urbis medio superiori Seculo vivens, & Oldradus Physicus Collegiatus anno MDXI florens: His etiam omnibus vetustior Jacobus in Medicorum Collegio recensitus in patria, publicusque Extraordinarius Interpres Physicæ in Academia Placentina anno MCCCCXCVIII. degens ab Humberto Locato in Chronico Placentino, & à Petro Maria Campio in Hist. Eccles. Placent. non uno loco commendatus. Eorum vestigiis inhærens Joannes Franciscus, de quo nunc nobis est sermo, Græcis, & Latinis vacavit litteris, tum Physicæ operam dedit sedulam, qua in facultate lauream promeruit. Quæ postmodum egerit, quemadmodum & extremum ejus annum, delevit oblivio. Floruisse videtur, ut indicat sequentis Operis editio, medio Seculo XVI.

En ejus titulum:

I. Il Giuramento, e le Sette parti degli Aforismi d'Ippocrate Coo, dalla lingua Greca nuovamente nel vulgar Idioma tradotti dall' eccellente Dottor Fisico, e pubblico Lettore M. Lucillo Filalteo, con alcune brevissime annotazioni Greche, e volgari sopraggiunte dell' eccellente Dottor Fisico M. Giovanni Francesco Martinione Milanese. *In Pavia, appresso di Francesco Moscheno*, 1552. in 8.

De eo, aliisque in Articulo memoratis, mentio occurrit apud citatum JC. Sitonum tam in Chronico Collegii J PP. articulis 267. & 370. pagg. 63. & 85. quam in Chron. Collegii Physicorum part. II. art. 23 & 131. atque in Collect. Decurionali Mediol. quæ ambo MSS. sunt apud ipsum Auctorem, demumque in Schedis.

MDCCCCLXXXIX.

MASSATIUS.

Massatius Monachus Cœnobii Ambrosiani, qui pluribus in locis Operis, de quo infra agemus, se Mediolanensem apertè profitetur, ineunte Seculo XIII. floruit, morumque probitatem præsetulit singularem. Distinguendus tamen est ab altero Massatio, Viconzoni, qui Pagus est Ducatus Mediolanensis prope Laudensem agrum, nato; & corrigendus Joannes Henricus à Pflaumern, qui in Mercurio Italico ambos in unum conflavit. Hic enim postremus ille fuit, qui anno Salutis humanæ MCCXLII. die XXV. mensis Martii, amissis per alcam fortunis omnibus, pueri Salvatoris imaginem in gremio Matris sedentem sacrilego vulnere transfodit. Cùmque inde sanguis non sine insigni prodigio manasset, Basilica extructa est, nostra quoque ætate celebris, sub nomine Deiparæ ad Sanctum Satyrum, in cujus pariete Aræ Maximæ imminente adhuc colitur transverberata Icon, servaturque pugio cruentatus miraculi monumentum. Facti autem pœnitens Massatius Cucullam induit in memorato Monasterio Ambrosiano, patratique sceleris veniam à Deo studuit impetrare. Scriptor autem noster jam anno MCCII. inter Ascetas computabatur, & Prophetiæ spiritu clarus vivebat. Pauca hæc de ipsius Actis novimus, reliqua feliciorem Collectorem expectabunt.

Scripsit Opus hoc titulo:

I. Prophetia Monachi Sancti Ambrosii, appellati Massatii; sic incipit: „ Dum fuissem afflictus multis diebus, „ videns prava, & nephanda Opera, quæ fiebant, „ & futura erant in Civitate Mediolani, & districtu, „ tot & tantis Sanctis Corporibus dedicata, & ornata, & cum orarem, invocando nostrum Constructorem, & Patronum Ambrosium, supplicando,

A

„ do, ut dignaretur iniquitates de cordibus hominum suis sanctis Orationibus extirpare, & Civitatem, & Sanctam Ecclesiam suam, & Populum sibi commissum ab afflictionibus liberare &c. Accidit, quod anno Domini MCCII. in Dominica ramis Olivarum, dum essem in Ecclesia in choro, vidi, ac monstrata mihi fuere &c. „ Vaticinium est de destructione familiæ Vicecomitum. Sic verò desinit: „ Et tunc vox siluit, & plorans amaro corde, interrogavi multùm pavidus illum, qui loquebatur, quem non videbam, & dixi: quando hæc erunt, & quis erit finis? Respondit: Transibunt sex decies decem, & trecenti anni cum mille, & post novem erunt hæc omnia mala completa; & tunc iterum plorans dixi: Domine, quod erit signum? Respondit: bina mortalitas, magna expoliatio bonorum, & exheredatio populorum, indignatio Dei, & fames valida. Et his dictis, cum iterum vellem interrogare, cur Omnipotens tanta permitteret, audivi: Propter peccata Clericorum, & Civitatis mortificationem inter Cives. „ Extat in Codice MS pergameno optimæ notæ Seculi XV. sign. H. num 87. in fol. in Biblioth Ambrosiana: Item in Codice pergameno characteribus Gothicis exarato Seculi XIV. in fol. reperitur penès Cl. Advocatum Sitonum de Scotia.

De utroque Massatio agit Bosca in Martyrol. Mediolanens. in Notis ad diem XXV. Martii, & XXV. Augusti.

MDCCCCCXC.

De MEDICIS CHRISTOPHORUS.

GAbrio parente in hac Insubriæ Metropoli editus est in lucem Christophorus de Medicis. Optimis imbutus disciplinis sacrorum ministerio se addixit, legibusque Canonicis sic vacavit, ut in Decretis Doctor meruerit renunciari, atque in Collegium Jurisperitorum hujus Urbis cooptari anno MCCCLXXXV. Jam ab anno MCCCLXXIV. Canonicus

B

Ordinarius erat, & Archipresbyter Templi Maximi, quo in munere perseveravit ad annum usque MCCCXCI. Frater illi fuit Ambrosius Canonicus Ecclesiæ Leodiensis S. Bartholomæi, Rectorque Ecclesiæ de Berche in eadem Diœcesi; atque postmodum Canonicus Ordinarius Metropolitanæ, necnon Vicarius Archiepiscopi Mediolanensis annis MCCCXLIII. & sequenti. In Cathedrali etiam Comensi Ambrosius Canonicatum obtinuit, ipsiusque meminit marmorea Tabula in Ecclesia S Bartholomæi Vici Ossonæ in Plebe Curiæ-pictæ Diœcesis Mediol. in hæc verba:

DIVO BARTHOLOMAEO AMBROSIVS MEDICES
MEDIOLANENSIS TEMPLI MAXIMI ORDINARIVS
AEDICVLAM HANC IN ARCE OSSONAE
PECVNIA SVA DOTE LOCVPLETAVIT
IVS NOMINANDI DESIGNANDVM SACERDOTEM
QVI QVOTIDIE REM DIVINAM FACIAT
FRATRIBVS SVIS LIBERIS POSTERISQVE EORVM ESSE
PERPETVO VOLVIT MCCCLXXV.
QVOD FACTVM ARCHIEPISCOPI AVCTORITATE COMPROBATVM EST
ANNO MCCCLXXXXVIII.
SIGNOROLVS MEDICES
EANDEM AVCTA DOTE EXORNARI TITVLO IVSSIT
ANNO MCCCCXLI.
IOHANNES ANTONIVS
ET IOHANNES AMBROSIVS MEDICES FRATRES
MEMORIAE SERVANDAE GRATIA FECERE
ANNO MDLXIX.

C

Ut autem ad Christophorum sermo redeat; is unus extitit è Viris illis doctrina, & pietate insignibus, qui anno MCCCLXXVII. Statuta Capituli sui condidere.

Celebratur igitur propter

I. Statuta Metropolitanæ Ecclesiæ Mediolanensis anno MCCCLXXVII. die XX. mensis Aprilis publicata, quibus condendis & ipse insudavit. Extant MSS. in fol. in Biblioth. Archintea.

De eo amicissimus JC. Jo. Sitonus in Chronico J. PP. Mediol. art. 54. pag. 31. cui etiam debemus genesim Auctoris.

MDCCCCCXCI.

MELTIUS FERDINANDUS.

FErdinando Meltio Mediolanensi parentes fuere Fabricius Cæsareus Comes Palatinus, atque Clara Vicomercata nobiles conjuges. Natalis illi annus extitit MDLXX. cùmque mille nominibus inclytam Societatem Jesu fuisset amplexus, in Academia Braydensi excolendis Adolescentum ingeniis diu operam dedit. Alia quoque sui Instituti munera animabus adeò proficua sedulus in vinea Domini opera-

D

rius cum laude exercuisse fertur. Votorum IV. ut ajunt professus die XXIII. mensis Decembris in Suorum

rum Genuensi Collegio mortem lætus aspexit, anno post Christum natum MDCXXX. ætatis suæ LX.

Post se reliquit hæc Opera:

I. Vitam B. Mariæ Victoriæ Ordinis Annunciatarum Genuensium Virginum Fundatricis. Hanc Gallicè transtulit, & edidit Ferdinandus Gyon ejusdem Soc. Jesu Alumnus. *Lugduni*, 1631.
II. Orationem de vera nobilitate habitam in Instauratione Studiorum in Templo Braydensi. Incipit: „ Adest „ tandem aliquando post Autumnalem duorum men„ sium cessationem &c. „ MS. pagg. 30. in fol. extat in Tom. XXXVIII. Miscell. Bibliothecæ Braydensis.
De eo Sotwel in Biblioth. Scriptor. Soc. Jesu.

MDCCCCXCII.

MENCLOTIUS GASPAR.

NOn est cur hoc loco de Gaspare Menclotio verba facturi vetustatem hujus Gentis apud Mediolanenses refricemus, cùm antiquissimam esse testentur adhuc ætate nostra vigentia Sacerdotia, quæ Menclotiorum juris sunt à vetustis Seculis. Gaspar autem Vir non infimi apud Cives suos subsellii adeò juris, & æqui peritus floruit, ut cùm de colligendis in Corpus unum Insubriæ tunc liberæ Consuetudinibus ageretur, inter ceteros præstantissimos Optimates, quibus hujuscemodi sparta contigit, legeretur. Id accidisse anno redempti humani generis MCCXVII. alibi jam memoravimus, cùm de ipsius Collegis mentio incidit. Quocirca destituti reliquorum ipsius Actuum monumentis, hanc non modicam tanti Viri laudem perquam libenter commemoramus.

Collegit igitur cum præcitatis prudentissimis Civibus

I. Consuetudines in Mediolanensi Republica pro Legibus servatas.
Laudatur à Tristano Chalco in lib. XIII. hist. Patriæ.

MDCCCCXCIII.

MONTIUS DOMINICUS ANTONIUS.

DOminicus Antonius Montius Mediolanensis, quò liberiùs Deo famulari posset, florenti adhuc ætate Carmelitarum Nudipedum amplexus est Institutum, ibique depositâ familiæ nuncupatione, dictus fuit Jo. Thaddæus à Sancto Joanne Baptista. Quantùm in sacris studiis excelluerit, satis ostendunt inferiùs recensenda illius ingenii monumenta, atque præsertim summam redolent pietatem, quæ ad piorum hominum animos accendendos pro sedula divinarum rerum meditatione, cui ipse erat addictissimus, conscripsit. Cùm suorum Cœnobiis non semel præfuisset, religiosissimè decessit mense Julio, anno currenti MDCCXLIII. nonagenarius.

Elaboravit, quæ hic damus:

I. Meditazioni per la mattina, e sera di ciascun giorno della Settimana, ordinate al profitto spirituale.
Parte prima per la mattina sopra l'Eucaristico Sagramento, Passione, e Morte di Gesù Cristo.
Parte seconda sopra i beneficj Divini, Peccati, Vita umana, e Novissimi.
Parte terza delle Meditazioni sopra tutte le solennità di nostro Signor Gesù Cristo, della Pentecoste, e loro Ottave, della Santissima Trinità, e sette Antifone maggiori precedenti il Santo Natale.
Parte quarta delle Meditazioni sopra gli Evangelj di tutte le Domeniche dell'Anno, e di tutte le Ferie della Quaresima.
Parte quinta delle Meditazioni sopra tutte le festività della Beatissima Vergine Maria, e loro Ottave, sopra le tre Antifone, e Salve Regina.
Parte sesta delle Meditazioni per tutte le feste de' Santi Appostoli, Evangelisti, Dottori, Fondatori, ed altri Santi. *Milano, per Giuseppe Malatesta*, 1732. Jam prodierant apud eundem annis 1722. & 1724. in 8.
II. Meditazioni per li giorni, e solennità, e de' Santi, e Beati, de' quali si celebra l'Ufficio da' Padri Carmelitani Scalzi. *In Milano, nella Stamperia di Giuseppe Pandolfo Malatesta*, 1723. in 8.
III. Tributo del Carmelo alla sua Augustissima Regina: Prediche per ciascheduna festività antica e nuova della Beatissima Vergine. *In Milano, appresso Domenico Bellagatta*, 1718. in 4.
IV. Discorsi Sacri del P. Gio. Taddeo di S. Gio. Battista Carmelitano Scalzo. *In Cremona, nella Stampa di Lorenzo Ferrari*, 1697. in 8.
V. Quaresimale. MS. apud Suos Mediolani.
A Sum.

MDCCCCXCIV.

MONTORFANUS RAPHAEL.

RAphaëlem Montorfanum Mediolanensem Eruditis aliis in hac Urbe progenitis non addere nefas esse duximus, cùm Ericii Puteani Viri in litteraria Republica celeberrimi testimonio in mox citandis Epistolis eloquentiæ laude commendabilis fuerit. Acta illius frustra quæsivimus, ideoque cogimur illa tantùm referre, quæ ex litteraturæ illius monumentis supersunt in citati Puteani Epistolis. Tradidit nobis humanissimus JC. Sitonus, autographas litteras latinas hujus ad Montorfanum ineditas, datasque Lovanii postrid. Nonas Februarii anno MDCIX quarum initium hîc dabimus ad Raphaëlis nostri commendationem: „ Mi amice, suaves mihi semper tuæ „ litteræ, præ mulso, & melle, atque semper esu„ rientem inveniunt, imò inhiantem. Quid inve„ niunt? relinquunt quoque, & legere volo post„ quam legi. Itaque si animum meum irrorare insi„ gni voluptatis aura voles, scribere non omittes „ . . . . . . Vale, ama, scribe, sed quàm uberrimè „ &c. „ Ex aliis etiam ipsius Puteani Epistolis colligimus, Montorfanum summa conjunctum fuisse amicitiæ necessitudine cum immortalis nominis Cardinali Friderico Borromæo, Benedicto Sociaco, Joanne Baptista Sacco, Octaviano Ghilino, Antonio Blaguazzono, aliisque Viris clarissimis. Fungebatur munere Scriptoris Regii Magistratus Extraordinarii Mediolanensis, atque adhuc vivebat Raphaël anno MDCXX. quo verò excesserit è vivis, ignoramus.

Scripsit:

I. Epistolas plurimas ad sæpe memoratum Ericium Puteanum, ut ex his, quas subdimus, patet:
Ipsius Puteani Epistola ad eundem satis prolixa, ubi se excusat de longo silentio; laudat Sossagum, Joannem Baptistam Saccum; agit de melioribus antiquis Historicis; laudat Octavianum Ghilinum, Bissium, aliosque; data anno MDCVII., estque in Cent III.pag.67.
Altera ad eundem responsiva litteris ejusdem. Agit de Sanderio, & de propriis Opusculis in dies edendis. Lovanii X. Kal. Jun. MDCVII.
Altera „ scriptionem tuam amo, mi Montorfane &c. „ Latino ego consuevi, servabo morem meum: tu alio, „ & vernaculo tuo persevera. Utrobique lepores, & „ elegantiæ sunt „ &c. laudat Ghilinum, divitias, atque honores virtuti postponit, Saccum celebrat, atque de suis studiis agit. Lovanii XIII. Kal. Augusti MDCVII. longa nimis in IV. Centuria pag. 12.
Alia, in qua se excusat de longo silentio: Sacco, & Professoribus Palatinis se commendat, Lovanii IV. Eid. Martii MDCIX. ibid. pag. 39.
Alia „ A' Bissio Epistolam versusque accepi. An vidisti? „ boni sunt, & altæ non dictionis tantùm, sed mentis „ &c. Lovanii MDCVIII. ibid. pag. 46.
Altera Lovanii MDCVIII. Epistolas Montorfani acceptas indicat. De Vita tranquilla agit. Ibid. pag 78.

Alia

Alia ad eundem contra sui detractores, & quod operâ suâ Antonii Biguazoni præclarum Epigramma in sui defensionem evulgasset. Lovanii MDCX. in Centuria V. pag 13.
Alia ad eundem, à quo accepit Soffagi Epistolium, quod laudat. Libros novos ad Montorfanum mittit, sine data; ibidem pag 79.
Alia: Literas ejus iterum laudat, & imitatorem vocat Clarissimi optimique Sacci. Agit de Cardinali Federico Borromæo, & de Ambrosiana Bibliotheca: data anno MDCXII. Ibid. pag. 91
Alia: Agit de suo itinere per Belgicas Provincias. Literas Montorfani petit, quas vocat eruditissimas: data Lovanii MDCVII. Ibid. pag. 21.
Memoratur Montorfanus à JC. Josepho Benalio in Hist. Magist. Extraord. cap. VIII. pag. 74. & à doctissimo Advocato Jo. Sitono in Schedis.

MDCCCCXCV.

MORONUS THOMAS.

THomas, sive, ut aliis placet, Joannes Thomas Moronus Mediolanensis, Bartholomæi J. C. C., atque Catharinæ Homodeæ conjugum filius, laureâ in utroque Jure perceptâ, anno MCCCCXLVI. in

A idem Collegium J. PP. in quo jam pater illius adlectus fuerat, cooptari meruit. Pro Mediolanensi Republica ad Comitem Franciscum Sfortiam, qui postmodum hujus ditionis imperium obtinuit, legatione functus est anno MCCCCXLVIII. cùm jam anno superiore inter Decuriones Patriæ sederet. Eodem etiam anno MCCCCXLVIII. die XXI. mensis Februarii, unà cum Joanne Casato missus Orator, & ut barbarè dicunt Commissarius Reipub. prædictæ, cum Episcopo Derthonensi, ejusque Clero fœdus percussit, de quo infra agemus, ipseque Capitula composuit. Excessit è vivis anno Domini MCCCCLVII.

Ejus testantur prudentiam, summumque in pa-
B triam amorem,

I. Capitula adherentiæ inter Magnificos & Spectabilre Mandatarios DD. Capitaneorum, & Defensorum Illustris & Excelsæ Communitatis Mediolani, & Rev. in Christo Patrem, & Dnm Dnm Johannem Barbavariam, Dei & Apostolicæ Sedis gratia Episcopum & Comitem, ac Clerum Terdonensem. Extant MS. in folio penès Advocatum Sitonum
De eo meminerunt Bernardinus Corius in Hist. Mediol. parte quinta sub an. MCCCCXLVIII. pag. mihi 378., & memoratus Sitonus in Chron. Colleg. J. PP. art. 180. pag. 46.

N

MDCCCCXCVI.

De NIGRONIBUS VERONICA.

VEronica de Nigronibus (quæ ab Oppido Binasco agri Mediolanensis, ubi primam ex honestis, sed humilibus parentibus lucem hausit, vulgò nuncupari consuevit) circa annum Christi Domini MCCCCXLV. nata, purgandis agris genitoris mandato à teneris annis incubuit; anno verò ætatis suæ XX. in celeberrimo Monasterio Mediolanensi S. Marthæ Deo se devovit, Regulam S. Augustini professa. Quocirca miramur Philippum Ferrarium Alexandrinum in Catalogo SS. scripsisse Beatam hac Virginem Ord. Prædicatorum alumnam extitisse. Litterarum prorsus ignara Divino munere Sacræ Scripturæ reconditos sensus edidicit, & temporis momento legendi, scribendique peritiem non absque miraculo percepit. Magna prorsus ea sunt, quæ de virtutibus illius narrantur, quæ cœlesti lumine perfusa vidit, dignata frequentissimè Salvatoris, Deiparæ, & Cœlitum apparitionibus; quæ omnia fusius narrat Isidorus de Isolanis, ut infra dicemos. Tandem foæ migrationis die prædicto, ætatis suæ anno LII. humanæ Salutis MCCCCXCVII. Idib Januarii fœliciter abiit in Cœlum. Corpus illius in præfato Parthenone S. Marthæ Mediolani servatur, prædictisque Idib. Jan. solemniter ipsius memoria colitur

C ex concessione Leonis Papæ X. qui die XV. mensis Decembris, anno Domini MDXVII. dato Diplomate, B. Veronicæ nostræ Festum celebrari indulsit. Inclytam hanc Christi Virginem Mediolanensium Scriptorum albo adjicimus, cùm composuerit

I. Opus præclarissimum; De quo præfatus Isolanus hæc ait Cap. XXXVI. lib II. Vitæ mox memorandæ: „ Composuit Veronica Opus præclarissimum „ Angelo dictante, quod divinâ irâ ab mortalium „ oculis creditur ablatum, Virgine adhuc vivente. „ Futurum verò affirmavit, ut Cœnobio D. Marthæ „ Volumen ipsum providentissimo Dei munere aliquando restitueretur . . . . . Verùm aureo calamo „ Angelo afferente accepto præfatum librum Veronica conscripsit, quem (calamum) juxta palmu„ lam Sorores Cœnobii D. Marthæ peculiari venera-
D „ tione custodiunt „ Hactenus Isolanus. Hoc autem Opus idem esse credimus cum eo, quod Franciscus Augustinus ab Ecclesia loco citando inscripsit: „ Molti Trattati pieni di maraviglie.
Vitam ipsius conscriptam a Benedicta Sanctimoniali ejusdem Asceterii memoravimus in ejusdem Benedictæ Articulo. Uberiorem dedit Isidorus de Isolanis Ord. Præd. primò seorsim impressam, mox relatam à Clariss. Joanne Bollando Soc. Jesu inter Acta SS ad diem XIII. Januarii.
Laudatur in Theatro Fœminarum Eruditarum Francisci Augustini ab Ecclesia supramemorati pag. 300. in Martyrologio Mediol. Petri Pauli Boschæ ad eandem diem; Joanne Baptista Carisio in Diario Sacro pag. 5. ab Abbate Fusio in Add. MSS ad Athenæum Picinelli, & à Scriptoribus omnibus, qui de Ordine S. Augustini egerunt.

MDCCCCXCVII.

MDCCCCXCVII.

OLDANUS NICOLAUS.

VEtustam Oldanæ familiæ in hac Metropoli nobilitatem indicat Justitiæ Consulatus à Jacobo Oldano gestus annis Christianæ Salutis MCC. & MCCIII. qua etiam ætate floruit Conradus ipsius fortè frater JC. Judex, & Assessor Spini Sorexinæ Mediolanensis, Præturam Genuensis Urbis gerentis anno MCCXXII. & sequenti, de quo Chalcus in Historia Patriæ lib. XIII. pag. 276. Hoc cognomine insignis Nicolaus extitit hic laudandus Alexandri filius, quem ex Opere inferiùs recensendo tantummodo novimus, cùm Acta ejus universa temporis injuria sustulerit. Unum hoc compertum habemus, eum Cancellarium fuisse apud Magistratum Ordinariorum Reddituum in hac Urbe; claruitque sub annis MDXXXVIII. & MDLXI.

In ejus gratiam scripsit:

I. Relazione Istorica del Magistrato de' Redditi Ordinarj dello Stato di Milano. MS. in fol. justæ molis Autograph. extat apud hæredes Hieronymi Antonii Reynæ Ratiocinatoris Generalis Status Mediol. Aliud autem Exemplar apud Comitem Constantium de Abdua.
Laudatur à Josepho Benalia in Historica Relatione Magist. Extraord. Reddit. pag. 23. atque à Sitono nostro erudito in Schedis.

MDCCCCXCVIII.

OLIVATIUS GEORGIUS.

GEorgium Olivatium Damiani Quatordarum in agro Alexandrino Confeudetarii, & Marthæ Schennæ nobilium Jugalium filium Mediolani lux excepit die VII. mensis Decembris anno reparatæ Salutis nostræ MDCLXVI. Post consueta juveoilium studiorum curricula, Germaniam, Angliam, Galliam, & Hispaniam ad comparandum inter variarum gentium mores rerum gerendarum peritiem, atque eruditiooem, peragravit; mox reversus in patriam Jurisprudentiæ se totum addixit, dieque X. mensis Septembris, anno MDCLXXXV. io Academia Ticinensi laurum promeruit. Forensibus curis inde vacavit, & publicis sæpè Dissertationibus coram Summis Tribunalibus in gravissimis causis habitis, non infimam sibi ominis famam conquisivit. Idcirco ab Augustissimo Carolo VI. Romanorum postea Imperatore, tunc Hispaniarum Monarcha, in Urbe Barchinonensi anno MDCCX. die IV. mensis Maji inter Conscriptos Insubriæ Senatus Patres adlectus fuit; statimque Carolo ipso, atque Josepho Augusto jubentibus Romam est ablegatus ad tuenda, promovendaque Jura Sacri Romani Imperii, & Ducis Mutinæ super Comaclensi Comitatu, qua de re plura scripsit Opuscula, de quibus infra mentio recurret. Sequenti anno ineunte, à Josepho Imperatore Viennam evocatus, ut in publicis Comitiis, quæ de ipso Comaclensi negotio Romæ fuerant acta significaret, Cæsarem ipsum jam defunctum reperit, quocirca infectâ re, ab Eleonora Augustâ intimi Consiliarii dignitate auctus, pro secretis peragendis negotiis ablegatus est ad Moguntinum, & Tre-

A virensem Electores, indeque ad Francofurtensia Comitia; ubi, cùm quæstiones super legum Langobardarum validitate in Feudis Imperialibus pro Ducatu Mantuæ excitatæ Romanorum Regis electionem remorarentur, Olivatius noster omnem repentè suâ prudentiâ, atque eruditione obicem sustulit, laudatus propterea datâ Epistolâ ad novum Cæsarem nomine Electoralis Collegii ab Archiepiscopo Moguntioo. A jam memorato Carolo VI. anno MDCCXLI. in Supremo Italicarum rerum Viennensi Consilio Regens renunciatus fuit die XIX. mensis Novembris, quapropter ne tantis meritis præmium deesset anno MDCCXIII. plurium Oppidorum Feudo, amplissimisque Privilegiis donari promeruit. Impetratâ demum anno subsequenti Mediolanum redeundi veniâ B omnium votis exceptus, Præfecturam gessit publicæ salutis Magistratus anno MDCCXV. dum lues pestifera per Pannoniam sæviens Italiæ minitaretur, & contagione animalia ad culturam agrorum opportuna tabescerent; quo munere iterum functus est annis MDCCXX. & sequenti, dum pestis Massiliæ grassaretur. Multos annos Pro-Præses Senatus extitit, cùmque Carolus Emmanuel Sardiniæ Rex Mediolanensi Ditioni arma intulisset, ex Præside Consilii vulgò *Giunta di Governo* (cui præfectus fuerat à Comite de Daun Regio Cæsareo Insubriæ Moderatore hinc discedente) ad Supremi Cancellarii dignitatem assumptus est anno MDCCXXXIV. Difficillimis illis temporibus tantum onus quàm prudenter, quantoque cum universæ Urbis, & Ditionis bono exantla- C verit, supervacaneum est narrare, cùm nihil frequentiùs in ore Civium versetur, ac Decuriones publico Decreto ostenderint, qoo Georgio, ejusque filio Paulo Æmilio, ounc per Patris vestigia inter Senatores Insubriæ ad gloriæ metam currenti, eodem anno die XVI. Septembris Patriciatus honorem in grati argumentum animi conferendum censuerint. Decessit Vir clarissimus, & in me dum esset in vivis humanissimus, die XXIII. mensis Martii anno MDCCXLII. conditusque jacet in Templo Sanctæ Mariæ, vulgò *del Giardino* nuncupato hujus Metropolis.

Quæ, quantaque fuerit ejus eruditio satis ostendunt, quæ reliquit, oimirum:

D

I. Riflessioni sopra il nuovo progetto di Taglia proposto per lo Stato di Milano l'anno MDCCIX. *sine anno, loco, & Typographo*. Has scripsit iter navigio faciens, oblectamenti gratiâ, ad expugnandas Propositiones Comitis *de Prat*; eisque inspectis, propositiones prædictæ nullum sortitæ sunt effectum.

II. Opuscula plura de Juribus S. R. Imperii, atque Serenis. Ducis Mutinæ super Comitatu Comaclensi. Edita sunt seorsim sine loco, anno, & Typographo.

III. Alia plura de Disputationibus cum Aula Taurinensi exortis. MSS. in Archivo Consilii Viennensis Rerum Italicarum.

IV. Alia de Arcibus, vulgò *della Barriera* in Belgio. MSS. ibidem.

V. Opus de Jure publico vix inchoatum, & ob publica privataque negotia intermissum. MS. apud Suos.

E VI. Orationes plures, breves quidem, sed elegantissimæ pro publicis Senatus muneribus habitæ, præter eas, quas ex tempore recitavit. MSS. ibidem.

VII. Ordini, e Providenze date in tempo della sua Presidenza al Magistrato della Sanità. Hæc collegit Cl. Physicus Carolus Mazzuchellus, & intulit in Opus suum de Peste editum anno MDCCXXII.

VIII. Lettera eruditissima al Sig. Antonio Vallisnieri. Edita est in hujus Opere de Corporibus Marinis hoc titulo: „ Notizia del Fiume, che passa vicino al „ Masino, celebre per li bagni di due altri Laghi, „ che danno principio a due Fiumi, e dell' origine „ delle Fontane, comunicate al nostro Autore dal

Qqqqq „ Sig.

„ Sig. Marchese Regente Olivazzi Cavaliere d'ogni „ più bella virtù guernito, ed adorno. „

IX. Consultationes plurimæ Juridicæ, è quibus nonnulla effici possent Volumina. MSS apud Suos.

X. Epistolæ plures Italicæ politiori stylo exaratæ, quæ si in unum colligerentur, in multos coalescerent Codices. Hæ familiarem scribendi venustatem præmonstrant miro prorsus modo.

Eidem dicatæ prodierunt *Institutiones Juris Canonici. Papiæ, anno 1715.*

In ejusdem laudem Carmen scripsit Joseph Maria Stampa Clericus Regularis de Somascha, interque hujus edita *Mediolani*, 1727. *in* 8. pag. 84 legitur.

Commendatur a Josepho Benalio in Elenco Titulor. & Feudatar. Stat. Mediol. pagg. 46. & 82. Bartholomæo Curtio in Epist. Apolog. Nuncupat. Clariss. Ludovico Antonio Muratorio in Antiquit. Estens. par. II. cap. XIX. pag. 655, & in Schedis Sitonianis, atque a Clariss. Abbate Fusio in Add. MSS. ad Picinellum.

MDCCCCXCIX.

ORRIGONUS THOMAS.

Joanne Georgio Orrigono, & Clara Terzaga parentibus, ortus est in Oppido Varisii Ducatus Mediolanensis Thomas, & Minorum, qui Conventuales appellantur, Instituto suscepto Theologicas sic calluit disciplinas, ut eas Alumnis sui Ordinis publicè prælegerit. Mediolanensi suorum Provinciæ semel & iterum præfuit, omniaque Ordinis negotia in Curia Romana curavit. Apud Pium IV. magna in existimatione habitus, Generalis Vicarius ejusdem jussu est constitutus; tum mandato Gregorii XIII. Apostolica auctoritate fretus, universa Suorum Cœnobia lostravit. Decessit in Patria anno post Christum natum MDXC. Kal. Junii, conditusque jacet in Templo S Francisci propè Varisium ad Aram principem hoc addito Elogio:

D. O. M.
F. THOMAE ORRIGONO A VARISIO NVNCVPATO
FRANCISCANI ORDINIS THEOLOGO
BIS PROVINCIAE MEDIOLANI
MINISTRO PROVINCIALI
VNIVERSI ORDINIS SVI IN VRBE ROMA PROCVRATORI
IVSSV PII IV. PONT. MAX. VICARIO GENERALI
GREGORII VERO XIII. VISITATIONIS APOSTOLICAE
MVNERE PERFVNCTO
QVI OBIIT KAL. IVNII ANN. MDXC.
NATVS ANN. LXXI. MENSES SEX
GREGORIVS PHYSICVS COLLEGIATVS MEDIOL.
FRATRI CHARISS. ATQVE OPT. F. C.

Supersunt ipsius

I. Reformationes, & Novæ Constitutiones pro Regula Fratrum Minorum Conventualium, Memorantur in libro, cui titulus: „ Pauli Sansonii Mediolanensis „ Min. Convent. Baccalaurei de trium animæ graduum perfectione. *Patavii, apud Paulum Mejetum,* 1581. *in* 4.

De eodem agit Sitonus noster humanissimus in Theatro Genealogico MS. pag. 323, & in Schedis.

P

MM.

PAGANUS URBANUS.

Urbanum Paganum Mediolanensem Benedictus genuit Patriæ Decurio anno MCCCCLXXIV florens, qui filium ita erudiendum curavit, ut adultus Monasticum Institutum in Congregatione S. Justinæ assumserit, litterisque simul ac pietate Insubriam, Ordinemque suum illustraverit. In Monasterio SS. Apostolorum Petri & Pauli in Glaxiate hujus Urbis Prioris munus quinquennio gessit, videlicet ab anno MCCCCLXXV. per totum annum MCCCCLXXX. ad eum gradum evectus in Comitiis Generalibus Padolyroni celebratis. Charissimus fuit Ducibus Mediolani Galeacio Mariæ Sfortiæ, ac Bonæ illius uxori, quemadmodum quoque Joanni Galeacio ipsorum filio, & successori, à quibus plura Privilegia pro Monasterio suo est assecutus. Prioratum S. Sepulchri, sive S. Mariæ Magdalenæ in loco Camuzzaghi situm Monasterio prædicto adjecit. Sacrarium sacra suppellectili, Bibliothecam pluribus Codicibus locupletavit. Ad alia postmodum Cœnobia regenda evocatus à Majoribus, simili vigilantiâ præluxit; præcipuè verò Monasterio S Sixti Placentino, cui circa annum MD. Abbas datus fuit, plurimùm profuit. Defensor fuit egregius Monachorum adversùs Eusebium Canonicum Regularem, qui inter alia contra eos scripta afferebat, S. Patriarcham Benedictum Sacerdotio initiatum non fuisse. Illius emortualem annum delevit oblivio. Cognomen Urbani hactenus ignotum debemus amicissimo JC. Sitono nostro; ab omnibus enim, qui ejus meminere, quos infra citabimus, appellatur tantummodo Urbanus de Mediolano; si Puccinellum excipias, qui ejus Operis notitiam reticet.

Scri-

Scripsit

I. Defensorium Monachorum adversùs Eusebium Canonicum Regularem, quod Opus citatur ab Auctore Dialogi de Presbyteratu S. Benedicti, qui subnectitur Consiliis Cardinalis Francisci Zabarellæ.
Meminerunt ejusdem Benedictus Ephtenus Prolegom. XVIII. in Vitam S. Benedicti §. II. Armellinus in Biblioth. Benedictino-Cassinen. part. II. pag 34 Puccinellus in Chron. Glaxiatensi pag. 124. atque Sitonus noster in Schedis.

M M I.

PARAVICINUS ALEXANDER alter.

ALexander Paravicinus Mediolanensis Gabrielis filius Medicam facultatem professus non modicum opis piissimè contulit incolis Suburbii Olitorum hujus Metropolis, cùm anno MDLXXVII. Lues pestifera Insubre Cœlum infecisset. Etenim non rarò in apertum Vitæ periculum incidit, morbo etiam contracto, ex quo difficillimè tandem convaluit. Adhuc erat inter vivos anno Salutis MDLXXXII. ut ex publicis monumentis significavit nobis Vir doctissimus JC. Sitonus, qui etiam Genealogiam Scriptoris hujus texuit à Gotofredo vivente anno MCLX. usque ad eundem, memorans inter illius majores Beltraminum Bononiensem Antistitem, qui decessit anno MCCCL.

Alexandri autem superest

I. Tractatus de Peste, & de ea, quæ anno MDLXXVI. Mediolanum invasit. Ad illustrem Petrum Antonium Lonatum. Divisum est Opus in Cap. X Incipit: „ Consueverunt Philosophi antiqui &c. MS. in 4. extat apud Franciscum Puteum de Perego Patricium Mediol.
Laudatur à Cortio de Script. Medicis Mediol. pag. 115. & à præfato JC. Sitono in Schedis, & in Theatro Genealogico pag. 336.

M M I I.

PARAVICINUS BONAVENTURA.

BOnaventuram Paravicinum patriâ, ut credimus, Oppido non ignobili, cui nomen Herba, in Ducatu Mediolanensi progenitum, atque inter Minores S. Francisci, quos Observantium appellatione distinguimus, in Provincia item Mediolanensi recensitum enumeravit Wadingus inter alios sui Ordinis Eruditos. Cùm autem nullam ab ejusdem Instituti Viris ipsius gestorum notitiam assequi licuerit, ne omnino prætermitteremus, hîc inserere nomine tenus Scriptorem statuimus, quem anno MDCXXVI. ex infra citando MS. vixisse conjicimus.

Ille continet

I. Lectiones XXXVII. super IV. Virtutes Cardinales. MS. ubi servetur VVadingus ipse reticet.
Qui ejus meminit in sua Biblioth. Scriptor. Ord. Min. fol. 83.

M M I I I.

PECCHIUS CHRISTOREDUS.

CHristoredum Pecchium Mediolanensem Lucas Franciscus, & Felix Villa conjuges in lucem protulere. Bonis artibus excultus ab ipsa pueritia mox animum ad Mathesim convertit, in qua facultate quantum profecerit patet ex munere, quod gessit Antecessoris in Archigymnasio Ticinensi. Astronomiam quoque insalutatam non reliquit, immo ad ejusdem elucidationem intentus, Opus infra memorandum elucubravit, cui tamen respondit Bonus de Bonitatibus Monachus S. Benedicti Congregationis Montis Oliveti, cujus jam Elogium dedimus. Vivebat circa Seculi XVII. finem. Nemo tamen de emortuali ipsius anno fecit nos certiores.

Scripsit

I. De Astronomia adversùs recentiores, Objectiones eruditissimas. Extant insertæ in Opere prælaudati Boni de Bonitatibus, quod descripsimus in ejusdem Articulo sub numero V.
De ipso agit doctissimus JC. Sitonus in suo Theatro Genealogico pag. 340 ex quo nobis suppeditavit genesim Auctoris nostri incipientem à Joanne anno MCCCL. & in Christoredo desinentem.

M M I V.

PETRASANCTA ATTILIUS.

ATtilius Petrasancta Mediolani in lucem editus est genitoribus Octavio J. C. C., atque Violanta Galliana conjugibus, & in Baptismate Franciscus appellatus, id nominis deposuit, cùm Cisterciensium S. Ordini se addixit, ac inter Monachos Attilius est nuncupatus. Vir fuit prudentiâ, & ingenio clarus, tantique apud Suos jure habitus, ut post minorum aliquot Cœnobiorum præfecturas ad regendum Monasterium Sancti Ambrosii hujus Metropolis anno Salutis humanæ MDCXLVIII. simulque Præses Generalis Italicæ Congregationis suæ Cisterciensis assumeretur. Idem Cœnobium rursus administravit anno MDCLIV Sacræque Inquisitionis in Alma Urbe Qualificator extitit. Vacante postmodum Viglevanensis Ecclesiæ Sede ob translationem Gabrielis Adarcii de Santander ad Metropolim Hydruntinam, Attilius noster ad eam est evectus anno MDCLIX. mense Junio. Traditum sibi gregem optimè rexit per octennium. Tandem Romæ desideratus est anno MDCLXVI. in Monasterio S. Crucis in Hierusalem, in cujus Basilica cadaver illius humatum conquiescit. Ejusdem meminit Inscriptio præ foribus Cancellariæ Episcopalis Viglevani posita, in hæc verba:

IVSTITIA ET PAX OSCVLATAE SVNT.
ASTRAEA PATENS ET OBVIA
SVB ILLVSTRISSIMO ET REVERENDISSIMO
D. D. ATTILIO PETRASANCTA
HVIVS VRBIS ANTISTITE AMPLISSIMO.

Habentur ipsius

I. Lettera Erudita al Lettore pagg. 16. extat in libro, cui titulus: „ Portogal convencida de D. Nicolas „ Fernando de Castro. *Milan*, *Malatesta*, 1648 in 4.
II. Plura Decreta ab eo condita dum Ordini suo præesset. Servantur in Archivo prædicti Monasterii S. Crucis in Hierusalem.
De ipso brevissimè Continuatores Ughelli Ital. Sacræ Tomo IV. in Viglevanens. num. XII Sitonus noster amicissimus in Theatro Genealogico pag. 347. in Chronico J. PP. art. 791. pag. 189. atque in Schedis. Jo. Petrus Puricellus Dissert. Nazar. cap. 36. num. 9. & cap. 131. num. 14. Brambilla in Ecclesia Viglevanensi pag. 40, & Bartholomæus Aresius in Serie Abbatum S. Ambrosii.

M M V.

MMV.

PEZZIUS FRANCISCUS.

QUisquis Opus hoc aliquantulum lustraverit, haud difficili negotio agnoscere poterit quid, quantumque debeam humanitati simul, atque doctrinæ Francisci Pezzii, cujus nunc Acta recentis obitus ejus memoriâ tristissimus referre cogor. Eum constanter Concivem meum dum viveret appellavi; talis enim mihi habendus erat, cùm familia Pezzia ex Insubria Bononiam quoque transtulerit lares, & ibi honestissimè degat, ne quid repetam de summo Scriptoris hujus in me amore. Is tamen Mediolani lucem vidit die II. mensis Februarii, anno Salutis humanæ MDCLXXIII. Parentes illi fuere Joannes Baptista Pezzius, atque Margarita Roveda jugales Mediolanenses, Christianæ Religionis officiis apprimè dediti. Post prima studiorum rudimenta in Scholis Arcimboldiis sub disciplina Clericorum Regularium Congregationis S. Pauli Decollati, vulgò Barnabitarum, anno suæ ætatis X. majoribus vacare cœpit, præceptoribus Julio Zumalio, Petro Antonio Petrasancta, postmodum Marturanensi Episcopo, Jacobo Aurelio Carminato, atque Petro Maria Vulpio; donec post quinquennium eorumdem Clericorum Institutum amplecti decrevit, habitumque suscepit Modoëtiæ die XXI. mensis Octobris, tradente Simplicio Gorla tunc Provinciæ Præposito. Professionem emisit sequenti anno, vota ejus suscipiente Honorio Bazetta, Gorlæ in munere Successore. Collegio deinde S. Alexandri in Patria adscriptus, Logicam, atque Philosophiam didicit sub magisterio Pii Mariæ Boschæ, cujus Axiomata publicè propugnavit die XIX. Aprilis, anno MDCXCII coram Octavio Vicecomite eodem die in Comitiis generalibus supradictæ Congregationis S. Pauli in Generalem Præpositum electo. Ipso anno exeunte Romam petiit majorum Decreto, ut ibidem in Collegio Sanctorum Blasii, & Caroli Theologiæ daret operam. Hanc triennio absolvit, postmodumque ejus Theses publicè proposuit coram Ferdinando de Abdua S. R. E. Card. amplissimo, assistentibus duobus eximiis Viris Instituti sui, videlicet Joanne Claudio Puteobonello Eminentissimi Joseph nunc ad Ambrosianas Insulas assumpti Patruo, editis voluminibus clarissimo, atque Jo. Michaële Terono, qui exantlatis pluribus pro Ecclesia Dei laboribus præcipuè in qualificandis Quesnellii Thesibus, aliisque resolutionibus dubiorum Sacræ Congregationis Indicis, & S. Officii, ad Episcopatum Venusinum assumi promeruit. Sacerdotii dignitatem obtinuit noster anno MDCXCVI. Lecturus interim suæ Congregationis Alumnis Logicam, missus est ad Collegium Montis-acuti, inde traductus ad S. Barnabam hujus Urbis reliquos Philosophicos Tractatus explicuit. Tum in præfatis S. Alexandri Scholis anno MDCXCVIII. Philosophiam ipsam publicè profiteri cœpit, quo item anno genitores ambos senio confectos eadem die defunctos doluit. Quadriennium insumpsit in rationali, naturali, atque morali disciplina enucleanda. Anno deinde MDCCII. Cathedram Theologicam ascendit in suorum Collegio Ticinensi, ubi plures habuit Auditores non ex sociis tantùm suis, quorum nomina singillatim ipse refert in Vita sua, de qua infra agemus, Cap. V., sed etiam ex Secularibus Clericis. Inde gradum sibi fecit ad Bononiensem Cathedram, ad quam ipsum Idelphonsus Manara tunc suæ Congregationis supremus Moderator evocavit; ubi distinctos Theologicos Tractatus integro sexennio tradidit. Verbum Dei non absque animarum profectu sæpius populo ministravit, non rarò in Templo S. Alexandri coram Eminentissimis hujus Ambrosianæ Ecclesiæ Præsulibus Archinto, & Odescalco, itemque in Templo S. Sepulchri, aliisque Basilicis etiam primariis Mediolani. Idem præstitit Modoëtiæ, Ticini, & Bononiæ. Præposituram gessit triennalem Collegii Suorum S. Mariæ dicti de Canepa nova Ticini, post quam anno MDCCXVI. constitutus est totius Provinciæ Lombardiæ Rector. Postmodum in Generalibus Comitiis Romanis anno MDCCXIX. Visitator Generalis eligi meruit; à quo usque ad annum MDCCXXXI. in Collegio sæpius memorato S. Alexandri moram traxit, sacris Concionibus, Casuum Conscientiæ explicationi intentus. In Diœcesi Comensi Sermones habuit Quadragesimales, atque in Novariensi pluries Sacras Missiones explevit, Vicariatus officio, & Scholarum Præfecturæ intentus. Eodem anno iterum Provinciæ Insubriæ Præpositus datus, ipsam bis lustravit; itemque denuo anno MDCCXXXIV. in Comitiis generalibus Romæ habitis Visitator renunciatus dignitati spontè cessit. In Bononiensi Metropolitana Pœnitentiarii munus trimestre tantùm administravit, cùm ultra pergere adversâ valetudine non posset. Reversus itaque ad Collegium patrium S. Alexandri, anno MDCCXXXVI. eidem Præpositus præfuit ad annum usque MDCCXXXIX. quo demandatum sibi officium jam senio gravis dimittere postulavit. Multa proprio ære contulit prænominato Collegio S. Alexandri, inter quæ memoranda venit nova Bibliotheca ex libris dumtaxat Scriptorum sui Instituti ex diversis Italiæ, Germaniæ, atque Galliæ Officinis librariis collectis congesta. Demum religiosissimæ vitæ finem imposuit die XXVII. Januarii anni currentis MDCCXLIII brevi quidem trium dierum, sed gravissima cum Erysipelate acuta febri correptus, sanguine jam stagnante, ob præconceptum repentè pavorem, dum Autumno ineunte rus se confereris, è birote concidit; atque in communi Sodalium Sepulchro in Templo S. Alexandri tumulatus est.

Quæ amicissimus Vir iste, & nunquam apud me perituræ memoriæ diligentissimè scripsit manu propria, Lector accipiet, sequentibus Voluminibus, Indicibus necessariis exornatis, itaut prælo paratissimi sint.

I. Lezioni Morali del P. D. Francesco Pezzi Cler. Reg. di S. Paolo, dette nel Tempio di S. Alessandro l'anno MDCCXI. Vol. I. in 4. MS. pagg. 440 præter Indicem.

II. Tomo II dette l'anno MDCCXII. Vol. I. in 4. MS. pagg. 360.

III. Tomo III. dette l'anno MDCCXIII. Vol. I. in 4. MS. pagg. 470.

IV. Tomo IV. dette l'anno MDCCXX. Vol. I. in 4. MS. pagg. 450.

V. Tomo V. dette l'anno MDCCXXII. Vol. I. in 4. MS. pagg. 435.

IV. Tomo VI dette l'anno MDCCXXV. Vol. I. in 4. MS. pagg. 396.

VII. Lezioni varie dette in varj tempi, ed in varj luoghi. Vol. I. in 4. MS. justæ molis.

VIII. Ragionamenti domestici detti negli anni della sua Superiorità. Vol. I. in 4. MS. pagg. 368.

IX. Prediche, e Discorsi per Monache. Vol. I. in 4. MS justæ molis.

X. Esercizj Spirituali, e modo di meditare. Vol. II. in 4. MSS. pagg. 600.

XI. Philosophiæ naturalis Tomus I. Continens Tractatus de Physico Auditu, de Cœlo, & Meteoris. MS. in 4. pagg. 266.

XII. Tomus II. Continens Tractatus de Ortu, & Interitu, & de Anima, necnon Philosophiam Moralem. MS. in 4. pagg. 300.

XIII. Theologiæ Moralis Tomus I. Continens Tractatus de Peccatis, de Conscientia, de Beneficiis, & Beneficiariis, necnon de non alienandis rebus Ecclesiæ. MS. in 4. pagg. 110.

XIV. Tomus II Continens de Sacramentis in communi, de Baptismo, Confirmatione, Eucharistia, & Pœnitentia. MS. in 4. pagg. 400.

XV. Tomus III. Continens Tractatus de Sponsalibus, & de Matrimonio. MS. in 4. pagg. 470.

XVI. Tomus IV. Continens Tractatus de Furtis, & Restitutionibus, necnon de Casibus reservatis. MS. in 4. pagg. 340.

XVII.

XVII. Curfus Theologicus. Tomus I. continens Tractatus de Deo Uno, & Trino. MS. in 4. pagg 390.

XVIII. Tomus II. continens Tractatus de Angelis, & Divina gratia. MS. in 4 pagg 350.

XIX. Tomus III. continens Tractatus de Actibus humanis, de Legibus, de Justitia, & Jure, de Vitiis, & Peccatis. MS. in 4. pagg. 180.

XX. Tomus IV. continens Tractatus de Virtutibus Theologicis. MS. in 4. pagg. 345.

XXI. Tomus V. continens Tractatus de Incarnatione, & Sacramentis in genere. MS. in 4. pagg. 320.

XXII. Tomus VI. continens Tractatus ampliores de Eucharistia, & Pœnitentia. MS. in 4. pagg. 360

XXIII. Opuscula varia Theologico-Scholastica, & Moralia. MS. in 4. pagg. 150.

XXIV. Relatio Status Provinciæ Mediolanensis, tradita in Comitiis generalibus habitis anno MDCCXXXIV. Extat in eodem Codice.

XXV. Eruditiones Sacræ, atque Profanæ ex variis Auctoribus depromptæ, & ordine alphabetico digestæ. MS. in 4. pagg. 300.

XXVI. Miscellanea varia Rhetorica, seu Orationes plures, & Præfationes, necnon Epistolæ familiares, eique eruditæ, Italico, Latino, & Gallico Idiomate exaratæ. MS in 4. pagg. 250

XXVII. Relatio Status Provinciæ Lombardiæ, tradita Romæ in Comitiis generalibus anni MDCCXIX. Extat in eodem Codice.

XXVIII. Componimenti Prosaici volgari, e latini. MS. in 4. justæ molis.

XXIX. Vita ipsius Auctoris ab ipsomet Latinè scripta, & in Capite XI divisa. Extat in eodem Codice.

XXX. Discorsi, ed Istruzioni per le Missioni particolari. MS. in 4. justæ molis.

XXXI. Elenchus Insigniorum Virorum Congregationis Clericorum Regularium Divi Pauli. MS. in 4. pagg. 250.

XXXII. Collectio Rerum & Operum Clericorum Regularium D. Pauli in III. distributa Tomos, cum serie Virorum pietate, & doctrina illustrium, Præpositorum item, Generalium, Præsulum extra Congregationem &c Vol III. MSS. in fol. pagg. in totum 1000, & ultra.

XXXIII. Lettere varie, che ragguagliano il viaggio, ed arrivo nella Cina di cinque Missionarj Barnabiti mandativi dalla fel mem. di Clemente XI Sommo Pontefice. Hæc Scriptor noster collegit uno Volumine, quod Præfatione sua Latina exornavit, & cùm lectu dignissima sint, fatius duximus, contenta in eodem Codice diligenter referre; scilicet:

1. Breve Ragguaglio del Viaggio da Roma fino ad Albenga su le Costa di Malabar nell' Indie Orientali de' PP Don Filippo Maria Cesati, e Don Onorato Maria de' Ferrari destinati Missionarj per la Cina.
2. Lettera del Padre D. Alessandro Maria Alessandri, scritta da Cantone li II Novembre MDCCXX.
3. Altra del Padre Don Salvadore Rasini da Cantone li XXV. Novembre MDCCXX.
4. Altre del Padre Cesati da Cantone li XXX. Ottobre MDCCXXI.
5. Altre delli Padri Cesati, e Ferrari al Padre Generale della Compagnia di Gesù, date da Angenga, e dal Seriano Porto del Pegù.
6. Altre del Padre Don Sigismondo Calchi date da Cantone, e dal suddetto Porto gli anni MDCCXXII, MDCCXXIII., e MDCCXXV.
7. Altra del Padre Girolamo della Santissima Trinità Minore Osservante Riformato di S. Pietro d'Alcantara, Provicario Appostolico in Concincina, al Padre Don Salvadore Rasini, e cui riferisce la morte del Padre Don Filippo Maria Cesati seguita li II. Aprile MDCCXXV., e seppellito in Phuikam, tradotta dallo Spagnuolo, e scritta li XXIX Giugno dello stesso anno.
8. Altre del Padre Don Pio Gallizia date dal suddetto Porto, e da Marquì gli anni MDCCXXVII. e MDCCXXVIII.
9. Vita, e Morte del Padre Don Sigismondo Calchi scritta dal Padre Gabriele Vallenzuella Procuratore delle Missioni el Sig. Don Giorgio Rossetti Missionario, e Protonotaro Appostolico.

Omnia servantur apud Suos in Collegio S. Alexandri Mediolani.

MMVI.

De PIOPERA STEPHANUS.

STephanus de Piopera Mediolani editus in lucem, cùm inclyto Prædicatorum Instituto in Ducali Cœnobio S. Mariæ Gratiarum nomen dedisset ineunte Seculo XVI. moribus, & doctrina inter Insubres emicuit. Reliqua illius Acta, cùm sui Ordinis Scriptores reticeant, nobis dare non licet. Pauca ergo de his, quæ scripsit, accipiant Candidi Lectores.

Elaboravit:

I. Opus de Rosario B. Virginis Mariæ. Citatur ab Alberto Brandano in suo Roseto Mariano, quapropter assentimur Viris Clariss Quetif, & Eccard, qui in Bibliotheca sui Ordinis Tom. I. fol. 895. ex modo loquendi citati Brandani in ea sunt Sententia, ut credant, Opus hoc diversum esse ab altero, quod Stephanus noster publici fecit juris, nempe, ut legitur in fine:

II. Quodlibet Coloniæ determinatum, cum Compendio Alani de Rupe Doctoris præcipui, ac exemplis veraciter, diligenterque collectis de Rosario gloriosissimæ Dei Genitricis Mariæ, impressoria arte editum Bononiæ accuratissimè per Joannem Antonium Platonidem Benedictorum Bibliopolam, necnon Civem Bononiensem, sub Anno Domini MD. die verò X. Julii, in 4. Caract. Semigoth. extat in Biblioth. Fratrum Minorum S. Angeli Mediol.

Hujus Codicis editionem curavit Stephanus noster, ut ex Epistola ejusdem ad Lectorem, quæ sic incipit:
„ F. Stephanus Mediolanensis de Piopera nuncupa-
„ tus, Congregationis Lombardiæ Ord Præd. Lectori
„ Salutem &c

Citati autem Clariss. Scriptores in Tom. II. fol 8. rursus meminerunt hujus Operis, eique Auctorem assignant F. Michaelem de Insulis ejusdem Ordinis, titulumque præbent uberiorem, iterum Stephani Mediolanensis editoris memoriam refricantes.

MMVII.

PRÆSTINUS FRANCISCUS.

FRanciscum Præstinum Mediolanensem, Tullii filium, Architecturæ peritiæ Seculo XVII. celebrem effecit adeò, ut in ejusdem artis Collegium, atque in Regiæ Ducalis Cameræ pro toto Insubriæ Dominio Architectum assumeretur. Hanc Ditionem bellicis machinis ab hostium impetu propugnavit, arcesque omnes ita munivit, ut inter eas nonnullæ validissimis exercitibus restiterint; aliæ verò, jam ab adversariis captæ, fuerint ipsius industriâ vindicatæ. Genuam, Oramque Ligusticem munimentis firmavit, magni semper habitus apud Regios Patriæ suæ Moderatores, magnisque ab eisdem stipendiis, & honoribus militaribus donatus est. Anno demum MDCXLVIII. in obsidione Cremonensi, dum illi Urbi tutandæ totus incumberet, bellicâ ictus pilâ, migravit è vita. Cadaver Mediolanum translatum conquiescit in Templo S. Petri Cœlestini tunc extra Orientalem Portam in Sepulchro, quod cum Cæsare fratre paraverat vivens in Sacello S. Mauri, ubi marmorea illius Statua cernitur cum hoc Elogio:

FRANCISCVS PRAESTINVS
INGENIO SCIENTIA LABORE
VIRTVTEM ILLVSTRANS
MILITVM DVCTOR LEGIONIS INSTRVCTOR
INTER BELLICOS VNIVERSAE PROVINCIAE MEDIOLANENSIS
MACHINATORES
IAMDIV PRIMAS ADEPTVS
DVM SVIS ARTIBVS CREMONAM PROPVGNAT
DECIMO NONDVM EXPLETO LVSTRO CADENS
POSTERITATI NVNQVAM PERITVRVS
SIBI HAEREDIBVS AC SVCCESSORIBVS
AD QVIETEM MONVMENTVM INGREDITVR
ANNO SALVTIS MDCXLVIII.
DIE XXV. AVGVSTI.

Supereſt ejus Opus, hoc editum titulo :

I. Relazione dello Stato di Milano . *Pavia*, 1633. *in* 4. Laudatur à Ripamontio in hiſt. Patriæ lib. VIII. pag. 255. Horatio Lando in Obſidione Cremonenſi, Joſepho Breſſiano in Deſcript ipſius Obſidionis, Riccio in Narrat. rer. Ital pagg. 850. & ſeq. Galeatio Gualdo in hiſt. Ital. parte IV. lib. VIII. pagg 470. & ſeq. Ghilino in Annal. Alexand. ſub ano. MDCXLII. pag. 240. Joſepho Benalio in Relat. Magiſtr. Extraordin. pag. 77. atque humaniſs. JC. Sitono in Schedis.

MMVIII.

PUSTERLA ANDREAS.

Andreas Puſterla Mediolanenſis Vir non mediocris eruditionis, cùm in Congregatione Oblatorum SS. Ambroſii, & Caroli huic Archidiœceſi perquam proficuâ diu vitam religioſo homine dignam traduxiſſet, anno MDCLXXXVIII. Ambroſianæ Bibliothecæ præfecturam obtinuit. Cùm verò in hoc

A munere annos aliquot tranſegiſſet, ad Præpoſituram Collegiatæ Eccleſiæ S. Petri inſignis Oppidi Abbiati graſſi aſſumptus eſt. Obiit Vir mihi amiciſſimus in eodem Oppido anno Salutis noſtræ MDCCXLII.

Habentur illius, quæ ſequuntur :

I. Il Trionfo del Verbano, Epitalamio Iſtorico nelle Nozze del Conte Carlo Borromeo, e D. Camilla Barberina, dedicato da Onorio Lombardo a Paolo Emilio Borromeo Conte d'Arona ec Parte I. colle Annotazioni del Dottore Andrea Puſterla Obblato, Bibliotecario dell' Ambroſiana. *Milano, per Ambrogio Ramellati*. 1689. *in fol.*

II. De Laudibus Illuſtriſſimi ac Reverendiſſimi D. D. Federici Cacciæ Archiepiſcopi Mediolanenſis (poſtmodum Cardinalis). *Mediol apud Ambroſium Ramellatum*. 1693 *in fol.*

B III. Carmina plura tam Italica, quàm Latina, partim impreſſa, partim MSS. Extant apud Hæredes.

Agunt de ipſo Franciſcus Xaverius Quadrius Presb. Societ. Jeſu in Opere ſuo, cui titulus: „ Della Storia, „ e Ragione d'ogni Poesìa Tomo II. pag. 584. Clariſs. Fuſius in Append. MS. ad Athenæum Picinelli, & amiciſſimus JC. Sitonus in Schedis.

Q

MMIX.

QUINCTIUS FEDERICUS.

Federicus Quinctius Mediolanenſis, cujus Familia inter antiquas, & nobiles hujus Urbis à Raphaële Faniano recenſetur, patre Hippolyto genitus, ſic Legum, & Poëſis ſtudia coluit, ut & Juriſconſultus non infimi ſubſellii, & Vates non humilis famæ ſua ætate floruerit. Vicarius Prætorius annis MDLXXVI. & ſequenti ita ſe geſſit, ut rurſus ad idem munus aſſumeretur annis MDLXXX. & MDLXXXII. Ob famam virtutis ad Regii Fiſci Patrocinium promotus fuit anno MDLXXXVI. bona tamen ſtudia etiam inter forenſes curas non neglexit, immo inſtructam habebat domi non ſpernendam Bibliothecam, quam amicorum quoque commodo aper-

C tam fuiſſe teſtatur Erycius Puteanus, cujus verba ex Epiſtola prima infra memoranda juvat exſcribere. Ait enim : „ Vix in Urbem veſtram veneram, & „ ecce ad alloquium, ad amicitiam vocas, domum „ invitas, Bibliothecam offers, quibus ita uſus ſum, „ ut maximum prudentiæ cumulum accepiſſe, & ipſas lucubratiunculas meas bonâ ex parte à libris „ tuis eſſe non negem . „ Arctum hoc inter utrumque amicitiæ fœdus fovebant Muſæ, ut oſtendunt mutua eorumdem Carmina. Ceterùm ſuperviviſſe Quinctium noſtrum ſaltem uſque ad Seculi XVII. initium oſtendit tempus, quo datæ ſunt ad eundem Puteani Epiſtolæ, de quibus mox dicendum.

Scripſit :

D I. Allegationes plures, inter quas eminet una de Sale in Provinciam Mediolanenſem introducendo: *ſine anno, & nomine Typographi, in fol* juſtæ molis. Extant in Collectionibus toties memoratis J. PP. Mediolan.

II. Car-

A

II. Carmina Latina ad Erycium Puteanum, de quibus hic meminit, ut inferiùs.

III. Epistolæ plures ad Puteanum, ut patet ex Responsis mox indicandis.

Tres ad eum reperiuntur Patavii datæ sæpius laudati Puteani Epistolæ inter hujus editas. Prima videlicet X. Kal. Majas MDXCIX. ubi virtutem Quinctii laudat, & verba jam recitata subnectit. Altera scripta Kal. Quinctilibus: in ea laudat Quinctii Carmina, & sua ad ipsum mittit, judicium ipsius expectans. Sunt in Centuria II pag 85 Tertia demum die VI. Martii prædicti anni, qua respondet Epistolis Quinctii.

De eodem meminit Benalius in Hist. Magist. Extraord. pag. 182. ac Sitonus noster eruditissimus in Schedis.

R

MMX.

B

RADAELLUS JOSEPH.

JOseph Radaëllus Mediolanensis Ordinis Minorum Observantium S. Francisci, sic moribus & eruditione claruit, ut Theologiæ magisterium promeruerit, eique Patria gravissimi momenti negotia commendarit. Anno enim MDCXXXII. Mediolanensium nomine ad Philippum IV. Hispaniarum Regem Legatus missus, Civium suorum vota non fefellit. Septennio post cùm in Cœnobio Romano Aræcœli die XI. mensis Junii generalia haberentur Comitia, ex Procuratoris Generalis munere, quod menses aliquot laudabiliter administraverat, ascendere meruit ad officium Generalis in Curia Commissarii, quod triennio optimè gessit. Secundam fortè Legationem Patriæ ad Matritensem Aulam gessisse oportet, nam dum hæc scribo, monitus sum à Suis sic reperiri scriptum in Necrologio Provinciæ Mediolanensis ipsius Ordinis „ Die XX. Septembris M-
„ DCLVIII. in Conventu S. Francisci Matriti obiit
„ in Domino Admod. Rev. Pater Joseph Radaël-
„ lus à Mediolano Consultor Sancti Officii, olim Vi-
„ carius generalis, Commissarius, ac Procurator
„ generalis Ordinis, bis Deffinitor generalis, &
„ Provinciæ Mediolani jam Minister Provincialis, &
„ apud Catholicam Majestatem Orator Civitatis Me-
„ diolanensis. Religionis miræ Observantiæ, & odo-
„ ris Sanctitatis, in cujus obitu magnus fuit Populi
„ concursus, & maximè Nobilitatis, qui quidem
„ erat à Catholica Majestate electus Viglevani Epi-
„ scopus.

C

Hæc reperimus ipsius litteraria Monumenta:

I. Copia di tutte le Lettere, ed altre Scritture, che servirono all' Ambasciata della Città di Milano al Re suo Signore dal Reverendiss. Padre Fr. Giuseppe Radaelli Minore Osservante, e Consultore del S. Offizio, copiata da Fr. Carlo Robone suo Compagno, e Segretario dell' Ambasciata.

Continet Instructionem generalem eidem ab Urbis Decurionibus traditam, Epistolas eorundem ad Regem, & Aulicos, Orationes IV. Italicas Scriptoris nostri ad Regem, duas habitas mense Januario MDCXXXIII. tertiam die XXIV. Maji, postremam demum die XXX. Julii ejusdem anni. Item seriem Actuum per Epistolas ad Jo. Baptistam Raynoldum tunc Urbis Præfectum, ad Ordinum Conservatores, ad Jacobum de Ecclesia Decurionum à Secretis. Tandemque adest Relatio Legationis ab eodem Josepho in reditu facta, simulque omnium Diplomatum, quæ obtinuerat, exempla. MS. in 4. justæ molis extat in Bibliotheca Suorum ad S. Angelum Mediolani.

II. Conciones variæ, & Orationes Panegyricæ. Hæc memorantur inter MSS. Cœnobii supradicti sui Ordinis, sed modò non reperiuntur.

Laudatur à Fr. Petro Nicolao Bonavilla in Notitia Chronologica Provinciæ Mediolan. pag. 150.

MMXI.

RASORIUS SALVATOR.

NObiles Conjuges Prosper Rasorius, atque Cassandra Marliana incolæ Oppidi Ripaltæ vulgò *Rivolta* ad Abduam Fluvium in Ducatu Mediolanensi constitutæ, anno Christi Salvatoris MDLXII. Thomam genuere, qui postmodum die XVII. mensis Maji, anno MDLXXIX. in Laudensi Urbe Capuccinorum Institutum amplectens, Salvator à Ripalta dictus fuit. Inter Sodales suos morum probitate, paupertatis amore, & regularis disciplinæ zelo mirificè enituit. Tyronibus præfectus, eos ad omnem perfectionem verbo & exemplo informare studuit. Sæpè Cœnobiis Suorum Vicarius præfuit, donec anno ætatis suæ LXIV., quorum XLVII in Religione transegerat, Mediolani die VII. mensis Februarii Salutis nostræ anno MDCXXVI. in Cœnobio Conceptionis Deiparæ ad Orientalem Portam piissimè obdormivit in Domino. Eruditionem ipsius in rebus ad Ordinem suum spectantibus testantur

Opera, quæ reliquit hoc titulo:

I. Fondazione de' Conventi de' Padri Cappuccini della Provincia di Milano. MS in fol. justæ molis.

II. Vite de' Cappuccini della Provincia di Milano. MS. in fol. justæ molis.

III. Vite de' Padri Cappuccini d'altre Provincie. MS. in 4.

D

Extant autographa in Bibliotheca præfati Conventus PP. Capuccinorum SS. Conceptionis P. O. Mediolani.

De ipso agit JC. Camillus Sitonus Senior in Chronologia rerum Memorab. ætatis* suæ MS. in 4. ejusque filius JC. Joannes Sitonus tam in Chronici J. Peritorum parte II. pag. 251. quàm in Schedis.

MMXII.

RECALCATUS AMBROSIUS.

E

AMbrosius Recalcatus Mediolanensis, Jacobi filius, Vir fuit non dignitatibus tantùm, atque muneribus insignis, sed morum quoque probitate, eruditione, cæterisque magno homine dignis virtutibus clarus. Clericali militiæ addictus, & Apostolici Protonotarii dignitate auctus, Præpositurâ Collegiatæ Ecclesiæ Sanctæ Mariæ Oppidi Brutiani Mediolanensis Diœcesis ornari promeruit. Canonicatum etiam obtinuit in Ambrosiana Basilica, extititque Abbas Commendatarius Monasterii S. Bartholomæi, cognomento in Strata, in Urbe Ticino. Paulo III Pontifici Max. adeò gratus fuit, ut primarium, intimumque Ministrum à Secretis sibi ipsum deligeret. Immo cùm illius prudentiam, atque dexteritatem compertam haberet Summus Antistes jam in gravissimis negotiis adhibitam, Recalcati operâ in componendis toti Italiæ funestis dissidiis inter Carolum V. Augustum, & Franciscum I. Gallorum Regem rursus uti decrevit. Quocirca Legationis munere decoratum ad tam difficilem provinciam misit. Hæc de-

præ-

præclarissimo Cive suo Mediolanenses accipiant libenter; teliqua enim illius Acta, & emortualem annum frustra quæsivimus. Claruit sub annis MDXXIX. ac MDXLVII. Ejusdem autem Ambrosii mentionem lapidea servat tabula in Ecclesia B. Virginis Mariæ Loci Monticelli Plebis Missaliæ Ducatus Mediolani, tenoris, ut sequitur:

D. O. M.

IOANNI PATRI GABRIELI AVO PAVLO PROAVO
IOANNI ABAVO PETRO ATAVO
CHRISTOPHORO TRITAVO
PETRO AN. MCCCLXXXVIII. DECVRIONI
TRITAVI PATRI
ERASMO AN. MCCCXL. ITEM DECVRIONI
TRITAVI AVO
PETROQVE SENIORI TRITAVI PROAVO
MAIORIBVS SVIS DE RECALCATE
NOBILIBVS ET INTEGRIS VIRIS
ET IACOBO PAVLI PROAVI FRATRI
AMBROSIO PROTHONOTARIO APOSTOLICO
ECCLES. COLLEG. S. MARIAE BRVTIANI
PRAEPOSITO
AMBROSIANAE MEDIOL. BASILICAE CANONICO
SS. PAVLI III. PONT. MAX.
A SECRETIORIBVS CONSILIIS INTIMO
EIVSQVE AD INEVNDAM PACEM
INTER AVGVSTISS. CAROLVM V. IMPERAT.
ET
CHRISTIANISS. FRANCISCVM I. FRANCOR. REGEM
AN. MDXXXVI. ABLEGATO
EIVS IACOBI FILIO
AGNATIS SVIS CONSANGVINEIS DE RECALCATE
GABRIEL RECALCATVS
NOBILIS MEDIOLANENSIS
HVIVS ECCLESIAE B. VIRGINI MARIAE NASCENTI
DICATAE
SPLENDIDAQVE SVPELLECTILI INSTRVCTAE
CONDITOR
DESIGNATO CENSV VT SACRVM IN EA
QVOTIDIE FIAT
M. P. ANNO MDXCII.

Supersunt ejusdem:

I. Acta Pontificiæ Legationis suæ pro ineunda pace inter Carolum V. Imperatorem, & Franciscum I. Francorum Regem anno MDXXXVI. Vol. IV. in fol. MSS. extant Romæ in Arce Molis Adrianæ.
Plures ad eum dedisse Epistolas celebres Viros, inter quos etiam Joannem Matthæum Gibertum Episcopum Veronensem, testis est Cardinalis Sfortia Pallavicinus loco infra citando.
Ejusdem meminerunt Cæsar Campana in Vita Philippi II. Hispan. Regis part. I. Decad. I. lib. X. pag. 126. & 127. *Venet*. 1624. *in* 4., Sfortia Pallavicinus Sanctæ Rom. Eccl. Card. in Hist. Concil. Trident. lib. III. cap. XVIII. num. II., lib. IV. cap. I. num. VIII., & cap. II. num. III., & cap. III. num. IV., & cap. IV. num. III. V. VII. VIII. & IX., Ludovicus de Dominicis in Collection. dictor. & gestor. memorabil. lib. VI. pag. 312. *Florentiæ*, 1564. Laurentius Capellonus in Dissertationib. politic., & variis lib. II. cap. XLV. pag. 73. 74. & 75. *Genuæ*, 1576. *in* 4., Restaurus Castaldus in Tractat. de Imperatore: quæst. 110. §. 79. pag. 79. In Tractat. univers. jur. Tom. XVI. in fol. Hieronymus Trivultius in Epistola Nuncupatoria præfixa Sacris Cantionibus in laudem Sancti Caroli Borromæi Card. Archiep. *Venet*. 1616., Advocatus Sitonus in Monumentis genealogicis Familiæ Recalcatæ pag. 21. 22. & 68. *Mediol.* 1725. *in fol. penès Malatestam*, tum in Theatro genealogico Sitoniano pag. 371. MS. in fol. penès Auctorem.

MMXIII.

RECALCATUS ANTONIUS.

ANtonius Recalcatus Pauli Andreæ, atque Clementiæ Brippiæ nobilium Conjugum Mediolanensium filius, ad vitales auras venit anno Salutiferæ Incarnationis MDCLVII. Sedulæ patentum curæ satis superque respondit, nam majorum vestigia sequens inter bonarum artium rudimenta adolevit, indeque Legibus dedit operam. Pontificii postmodum, atque Cæsarei Juris laureâ honestatus, tantæ eruditionis, & prudentiæ specimen præbuit, ut anno Christi MDCLXXXIV. ad Regium Justitiæ Vicariatum, dein ad Capitalium Rerum Præfecturam anno MDCCXVI. promoveri meruerit. Dum idem munus magna cum laude gereret, ad Senatoriam Cathedram conscendit. Fasces Prætorios quoque Ticinenses summa integritate sustinuit anno MDCCXVIII. æquitatis justitiæque cultor semper integerrimus usque ad vitæ exitum. Mundo valedixit annos natus LXXXVI. die secunda mensis Januarii MDCCXLIII.

Habemus de illo, quæ sequuntur à nobis inspecta:

I. Constitutiones Dominii Mediolanensis, unà cum Ordinibus Senatus, additis notis J. C Dondei, & amplissimi Patris Marchionis Recalcati Regii Ducalis Senatoris. Codex certè magni faciendus, nam præter supradictas adnotationes pro quolibet articulo, reperiuntur etiam sparsim Observationes variæ, quæ potius Differtationes Juridicæ appellari possunt, & inter cetera hæc eminent:
1. Tractatus in Proœmium earundem Constitutionum de titulis Caroli V. Cæsaris.
2. De Vicariis Imperii in Ducatu Mediolanensi.
3. De Ducibus Mediolanensibus, eorumque auctoritate.
4. De Senatu, & ejusdem auctoritate.
5. De Monetis.
6. De Hæredibus cum beneficio legis &c.
7. De Feudis.
Extat in Bibliotheca Marchionis Caroli Mariæ J. C. C. ex LX. Decurionibus, & Regii Capitanei Justitiæ in toto Mediolani Dominio, Auctoris filii.

II. Repertorium Juris ad res præsertim Criminales spectans, ut plurimum additis Sententiis, atque Ordinibus Excellentissimi Senatus, unà cum Auctoritatibus Statutorum Mediolani, Novarumque Constitutionum, & insignium Juris-Peritorum. MS. in fol. magnæ molis autographus, extat ut supra.
Agit de ipso J. C. & Advocatus Joannes Sitonus de Scotia Chronista hujus Metropolis in libro, cui titulus „ Clariss. Recalcatorum Familiæ Sacri Romani „ Imperii Marchionum, Comitum, Equitum, & liberorum Baronum: Regiorum Bassiani, ac Monasterii Bassiani in Plebe Pontiroli Ducatus Mediolani (nunc etiam Oppidi Binaschi &c.) Feudatariorum, vetustæ Nobilitatis Monumenta ab anno Salutis MCLV. ad annum MDCCXXV. publicis ex „ Documentis Chronologico-Genealogicè deducta. *Mediol. apud Malatestam*, *in fol.*

MMXIV.

RECALCATUS BARTHOLOMÆUS.

EX Francisco Recalcato, atque Agnete de Crassis nobilibus Conjugibus natus est Mediolani Bartholomæus, qui ab ineunte ætate non literis minus, quàm pietati vacans, tandem Societatem Jesu mille claram titulis amplexus est. Inter Sodales suos magni habitus fuit ob eruditionis, & morum optimam famam; quocirca adolescentibus edocendis primùm, mox etiam Collegiis suorum regendis meruit admoveri. Fratrem habuit Joannem Baptistam Sacræ Theologiæ Doctorem, atque Laurentianæ Basilicæ Mediolanensis

lanensis Præpositum, qui anno MDLXXXVIII. supremis Tabulis die III. mensis Novembris Bartholomæum ex asse scripsit hæredem. Dum Braydensi Collegio præesset noster, Sanctissimum juvenem Aloysium Gonzagam Consodalem habuit aliquandiu, ab eodem summâ benevolentiâ exceptus, adeout ipsius quoque Confessiones exciperet. Quocirca cùm Romæ postmodum jamjam terræ valedicturus Aloysius extremo decumberet morbo, ad eum plenas amoris litteras dedit, quibus de proximo suo ad Superos transitu edoctum rogabat, ut se fusis ad Deum precibus adjuvaret. Obiit Bartholomæus die XXVII. Aprilis MDXCII. non sine opinione Sanctitatis, dum adhuc idem Braydense Collegium administraret.

Post se reliquit Opera, quæ sic inscribuntur:

I. Tractatus de Matrimonio, & de Ecclesiæ Præceptis. MS. in fol. extat in Biblioth. Collegii S. Fidelis ejusdem Societ. Mediol.
II. Disputationes in universam Aristotelis Philosophiam Naturalem. Vol. II. in 4. MS. ibid.
III. In Aristotelis de Anima, & de Rebus Politicis Commentaria. MS. in 4. Tom. II. ibid.
IV. In octo Libros Physicos explicatio. MS. in 4. Tom. II. ibid.
V. Tractatus de Elementis, eorumque mixtione. MS. in 4. ibid.

Epistolam, quam ad eum, ut supradiximus, S. Aloysius Gonzaga morti proximus misit, memorant Virgilius Cæsarius in ejusdem Sancti Vita impressa *Mediol.* 1607. parte II. cap. IX. atque Joseph Puteus in Vita Ven. Servi Dei Joannis Petri Recalcati Ord. Capuccinorum impressa ibid. pag. 18.

Laudatur etiam ab eodem Cæsario in cit. Opere parte II. cap. VII., & à doctissimo JC. Sitono in Theatro Genealogico MS. in fol. pag. 171., & in Monum. Familiæ Recalcatæ editis anno 1715. demumque in Schedis, unde nobis genesim ipsius Familiæ suppeditavit, deductam à Petro de Recalcato anno Christi MCCC. inter vivos agente, usque ad Marchionem Carolum Mariam Rerum Capitalium Præfectum actu degentem.

MMXV.

REDENASCUS FRANCISCUS.

EX Homobono Jurisconsulto Collegiato Cremonensi, atque Julia Bovia conjugibus Mediolani anno MDCIV. natus est Franciscus Redenascus intra fines Parœciæ Basilicæ Apostolorum, vulgò S. Nazarii, ubi lustralibus Undis ablutus fuit. Hæc ideo commemoravimus, ne quis arbitretur, cum nos injuriâ Cremonensibus eripere, cùm jam eximiis, meritisque laudibus à Clariss. Viro Francisco Arisio locis infra citandis fuerit commendatus. Neque tamen doctissimum Scriptorem reprehendimus, qui Familiæ verè Cremonensis origine inspectâ, Patriæ suæ Litteratis Franciscum addidit, quem nos à natalibus, Mediolanensibus reliquis Eruditis accensemus. Per genitoris igitur vestigia gradiens Franciscus, Cæsareis, Pontificiisque Juribus dedit operam, in queis assecutus lauream, locum obtinuit inter J. CC. Collegii Cremonensis. Pro ejusdem Urbis Civibus apud Insubriæ Moderatores Orator diu extitit, selectus etiam inter Adjunctos super negotiis Hospitationum, & Excessuum militarium. Advocatus in Foro disertissimus magnam suo nomini famam peperit. Apud Hispanum Regem ea fuit in existimatione, ut ad plures Italiæ Principes, mox etiam ad Innocentium X. Pontificem Max. ablegaretur; atque in alma Urbe quinquennio commorans, ibi quoque Juris peritiam singularem ostendit. Sacro Inquisitionis Tribunali Cremonæ Consultor adstitit, tandemque anno MDCXLVII. ad Senatoriam dignitatem evectus fuit in Insubriæ supremo Magistratu. Ticinensibus postmodum Prætor jus dixit non sine integritatis laude. Acerbo fato sublatus est Mediolani die XVI. mensis Januarii anno redemptæ humanitatis MDCLI. ætatis suæ XLVII. Mentio ipsius superest in Elogio funebri, quod marmori incisum Matri ipse posuit in Templo S. Vincentii Cremonæ, illudque hic damus, tametsi Seculi XVII. stylum redoleat:

SISTE PRODIGIVM CONTEMPLARE?
IVLIA BOVIA REDENASCA
IVGO LEGIS ANN. LXXIII. AEQVE TOLERATO
VT BOS ALATVS AD COELESTIA EVOLAVIT
VBI VIVENS FREQVENTER ORABAT
HIC MORTVA IACET
VT TAMEN AETERNVM VIVAT
FRANCISCVS REDENASCVS I. C. COLLEG. CREMONEN.
REG. ET DVC. MEDIOLANI SENATOR
E ROMANA LEGATIONE REVERSVS
AMANTISSIMAE MATRI MONVMENTVM P.
ANN. MDCXLVIII.

Commendantur ipsius posthuma

I. Consilia, sive Responsa &c. cum Decisionibus Senatus Excellentissimi, & utriusque Magistratus Mediolani. *Papiæ, apud Andream Magrium*, 1652. *in fol.*

De præfato Francisco Senatore, ejusque Patre J. C. Homobono, cum laude meminerunt Paulus Bellonus Reg. Senator de potestate eorum, quæ fiunt incontinenti lib. prim. cap. CLXXII. num. II. & IX. & pag. 151. Angelus Stephanus Garonus de Senatoribus lib. pr. pag. 18. Joseph Bressianus in Collegio J. PP. Cremon. pag. 77. Franciscus Arisius in Cremona Literata, Tom. II. pagina 424. & Tom. III. pag. 71., & in Serie Prætor. Cremon. pag. 56. & 57. Joh. Franciscus Andreolus Controvers. forensf. 334. in fine, Advocatus Sitonus in Chron. Colleg. J. PP. art. MCLXIV. pag. 247., & in Theatro genealogico Sitoniano pag. 171. MS. in fol. penès Auctorem.

Tom. II. Sffff MMXVI.

MMXVI.

REDENASCUS FRANCISCUS alter.

EX Francisco Redenasco, cujus in priori meminimus Articulo, & Theresia Riccia anno MDCLI. Mediolani in Parœcia S. Sebastiani lucem vidit Franciscus, hoc appellatus nomine ad genitoris, cui posthumus fuit, memoriam renovandam. Etiam ipse legalibus operam navavit studiis, Doctorque creatus, ob Familiæ originem cooptari meruit in Collegium J.CC. Cremonensium, quemadmodum etiam relatus est in-

A ter ipsius Urbis Decuriones. Tria per lustra Oratoris munus gessit ejusdem Civitatis nomine apud Insubriæ Regios Moderatores, mox in doctrinæ, virtutumque gratiam ad Senatoriam Sedem inter Patres Conscriptos Insubres à Carolo II. Hispaniarum Rege assumptus anno MDCXCI. Prætorios etiam Ticinenses Fasces integerrimè rexit biennio, annis videlicet MDCXCIV. & sequenti. Legationibus pro Principe gestis ad varios Italos Principes, ad Parmæ præsertim Ducem, atque Innocentium XII. Pontificem Max. vigilanterque administrato munere Præsidis publicæ Salutis anno Seculari MDCC. post quinquennium obiit Mediolani die IV. mensis Junii; conditusque jacet in Parochiali Templo S. Joannis Itolani, ejus tumulo hac Inscriptione exornato:

D. O. M.

FRANCISCO REDENASCO

MARCHIONI SEPTALAE

SENATORI REGIO

FRANCISCI SENATORIS FILIO

QVI AETATIS SVAE LIV.

OBIIT PRID. NON. IVN. ANNO MDCCV.

ELISABETHA PALLAVICINA VXOR FILIIQVE MOESTISS.

SIBI ET POSTERIS SVIS P. P.

Supersunt ejusdem

I. Consultationes plures Juridicæ, inter quas eminet illa typis commissa, cui titulus „ ad Excellentissimum „ Senatum Mediolani exaratam nomine Congrega- „ tionis universi Status Mediolani pro abusibus tol- „ lendis in detrimentum Regii Æcarii, & Subdito- „ rum irreptis. „ 1691. in fol. extat penès Advocatum Sitonum.

II. Oratio Funebris in Regiis exequiis habitis in Metropolitana Mediolani pro Sacra Catholica Majestate Mariæ Annæ Austriacæ Caroli Secundi Regis Catholici Matris defunctæ anno MDCXCVI. *Mediolani, eodem anno, in fol.*

Meminerunt ipsius Franciscus Arisius in Cremon. Literat. Tom. III. pag. 72. & 73, & in Serie Prætorum Cremon. pag. 61., & in libr. Epigrammat. lib. I. pag. 1. Advocatus Sitonus in Chron. Colleg. J. PP. art. MCLXIV. pag. 247., & in Theatro Genealogico Sitoniano pag. 373. MS. in fol penès Auctorem.

MMXVII.

REGNA HIERONYMUS ANTONIUS.

HIeronymus Antonius Regna, sive, ut vulgò appellari solet hujuscemodi gens, Reyna Mediolanensis, officium Rationatoris generalis in tota hujus Metropolis Ditione multos per annos exercuit. Vir fuit in Patriæ antiquitatibus præcipuè versatus; neque tamen ipsi deerant cultioris literaturæ ornamenta; quorum specimen in mox recensendis Operibus suis reliquit. Obiit anno MDCCXXV. die IV. mensis Septembris, tumulatusque jacet intra Majorum suorum monumentum in Sacello S. Petri in Basilica S. Francisci Mediolani.

Scripsit:

I. Dell' origine; progresso, valore, peso; bontà, e corso delle Monete principalmente nello Stato di Milano. MS. in fol. magnæ molis. Tractatus est absolutissi-

B mus, servaturque penès Marchionem Joannem Alimentum de la Porta Magistratus Ordinariorum Redituum Quæstorem.

II. Collezione delle Gride, ed Editti pubblicati in Milano circa le Monete dall' anno MCCCXV. fino all' anno MDCCXXIV. cum nonnullis Regnæ Animadversionibus. Cod. partim editus, partim MS. in fol. magnæ molis. Ibidem.

De ipso amicissimus JC. Sitonus agit in Schedis.

MMXVIII.

RESTA LANZALOTTUS.

C LAnzalottus, seu, ut aliis placet, Lanzarottus Resta, Patrem habuit Petrum, Avumque Antonium, cujus extat, aut extabat sequens Sepulchralis Inscriptio in Ecclesia S. Mariæ Badagii Monachorum Olivetanæ Congregationis, extra Urbem Mediolani, sic:

HIC IACET SPECTABILIS

ET CONSPICVVS VIR

DOMINVS ANTONIVS DE RESTIS

QVI OBIIT CAPITANEVS

IN CITTADELLA ALEXANDRIAE

D ANNO DOMINI MCCCCXXXVI.

DIE II. OCTOBRIS.

De Lanzalotto nostro, ejusque fratre Jacobo, adest memoria sub anno MCCCCXXXIX. in Codice pluries laudato Marchionis de Rosales, nam in Nomenclatura Scripturarum Archivi Ducalis erat Exemptio ab oneribus bonorum eorumdem Fratrum de Restis per Philippum Mariam Vicecomitem concessa, sicuti Sententia lata per ipsum Lanzalottum anno MCCCCXXXI. de qua infra. Anno verò MCCCCXLVII. die

die IX. Septembris, cùm esset Orator, & Commissarius, unà cum Prævostino de Pioris, & Comite Girardo de Cemo, Illustris, & Excelsæ Communitatis Mediolani,

Scripsit, & condidit

I. Capitula XVII. Fœderis, & Adhærentiæ inter Spectabiles, & Egregios Mandatarios DD. Capitaneorum, & Defensorum Illustris, & Excelsæ Communitatis Mediolani, & Nobiles Cives Deputatos pro Communitate Civitatis Alexandriæ. Extant MS. in fol. penès J. C. Advocatum Sitonum nostrum.

II. Sententia lata die III. mensis Martii, anno MCCCCXXXI. per Lanzalottum Restam in Causa inter Dominos Septi Comites, & Abbatem Sancti Nazarii. Memoratur in supradicto Codice MS. Marchionis de Rosales.

De præfatis Lanzalotto, & Jacobo fratribus meminit Placidus Puccinellus in Chronico Monasterii Glassiatensis pag. 291., deque præfatis Capitulis Fœderis Hieronymus Ghilinus in Annal. Alexandriæ pag. 96. sub an. MCCCCXLVII. num. IV., sicuti & Advocatus Sitonus in Monumentis Genealogicis Familiæ Restæ evulgaris ann. 1730. MS. in fol. penès eundem; item Franciscus Cicerejus in Collectan. Inscript. Sepulcral. pag. 72. MS. in fol. penès eundem Advocatum Sitonum.

MMXIX.

RICCIUS ALPHONSUS.

ALphonsum Riccium Prædicatorum Ordinis Alumnum, natione certè Italum, ancipites fuerunt Viri Clariss. Quetif, & Eccard Bibliothecæ ipsius Ordinis Auctores, cui potissimùm Patriæ assignarent, Neapoli videlicet, an Mediolano; in cam tamen potiùs propendent Sententiam, ut Mediolanensem fuisse putent. Diu & nos animi pendidimus utrum ejus nomen inter hujus Metropolis eruditos recenseremus; omnem tamen dubitationem deponere coacti sumus ex silentio primùm Toppii, qui nullibi eum inter Neapolitanos enumerat, tum, quod fortius existimamus, ex pluribus Monumentis Ricciæ Familiæ in hujus Urbis Templis extantibus; nempe Erasmi Riccii Regii, Ducalisque Quæstoris, qui annos C. natus defunctus est anno MDLXXV. jacetque in Basilica S. Francisci: Joannis Angeli Riccii, qui Francisci Sfortiæ II., Caroli V., & Philippi Hispaniarum Regis ad Rhetos, ad Helvetios, & ad Summos Pontifices Legatus fuit, cujus occurrit mentio in Elogio Sepulchrali Cœciliæ Mazentæ ejus uxoris, quod cernitur in Templo S. Mariæ Gratiarum; Lauræ item Ricciæ in Monumento ab ea posito Andreæ Bebulco Viro suo, anno MDLXXXIX. in Templo S. Georgii ad Palatium dicto; quibus omnibus antiquius Marmor prostat in Æde S. Vincentii Monialium, quod anno MDXLVII. Stephanus Riccius sibi, Ursulæ conjugi, atque posteris paravit. Hactenus adductis rationibus addimus tempus, quo Alphonsus noster floruit, & Principem, qui ei fuit Mecœnas: Ludovicum nempe Francorum Regem XII. Mediolani Ducem, quem certissimum est multos è Mediolanensibus secum in Gallias adduxisse, & præclaris Aulicis muneribus decorasse. Scriptor igitur noster inter Prædicatores non infimum locum promeruit ob eruditionis præstantiam. Etenim Sacræ Theologiæ Magisterium in celeberrima toto terrarum Orbe Parisiensi Academia promeruit, & ex Actis facultatis anno MDVIII. decimusquartus, & ultimus de Sorbonica respondit. Ipsius Ludovici Regis sumptibus annos plures transegit in Cœnobio Parisiensi S. Jacobi, tum ei comes fuit in expeditione Neapolitana, indeque in Gallias remeans, atque Valdensium fines pertransiens, cum iisdem de Purgatorio disceptavit. In Aula fuit à Confessionibus Domus regiæ vulgò *Confesseur*

A *du commun de la Maison du Roy*, acceptissimusque extitit Annæ Britanniæ Ducissæ Ludovici Regis uxori, quibus aliquot infra memoranda Opera inscripsit. Poësim quoque Latinam coluit, ut indicant Hymni haud multo post recensendi. Annus ei postremus quis fuerit, nemo tradit.

Scripsit

I. Dialogum, quo ex Sacra Scriptura, priscorumque Patrum dogmatibus Purgatorium animabus purgandis praeparatum ostenditur adversùs Vvaldenses, interlocutoribus Valdensi, & Fide, arbitra veritate. *Parisiis*, 1509. & iterum ibid. *apud Jo. Petit*, 1512. *in* 4.

II. Eruditiones Christianæ Religionis. *Parisiis*, *typis Johannis Petit*, 1512. *in* 4. B Ludovico XII., & Annæ Francorum Regibus dicatas.

III. Hymnos tres in laudem S. Joannis Baptistæ, inscriptos F. Guillelmo Parvo Ord. Prædic. Regis Consiliario, & Confessario.

IV. Quæstionem perpulchram, qua investigatur an meritum existentis in prosperis amplius sit, quàm illius, qui fert patienter adversa, ubi pro adversa patienter sustinente concludit. Ad calcem porro hujus quæstionis extat

V. Epistola ejusdem Riccii ad Yvonem Redonensem data, à quo & consilium petit; in qua statuit hominem eundem in prosperis, & adversis æqualiter se gerentem plus mereri in prosperis, quàm in adversis; quæ omnia simul edita servari in Regia Biblioth. Cod. D. n. 1586. ajunt citati Quetif, & Eccard.

VI. Lecturam in libros Sententiarum. Eam approbavit Capitulum Generale Ordinis sui Papiæ celebratum anno MDVII. Nunquam editam vidimus, nec ubi servetur scimus.

C Eum laudant præcitati Bibliologi Ord. Præd. in Tomo II. fol. 26. & Clariss. Abbas Fusius in Append. MS. ad Picinellum.

MMXX.

RIVOLTELLA ARDICIO.

PRæstantissimum Mediolanensis Urbis ornamentum Ardicionem Rivoltellam, quem Baronius Ardericum, & Andrevicum quandoque appellavit, ideo in hac nostra Bibliotheca fuerat ommissus, quòd nol- D lum litterarium ipsius Opus ad nostram pervenisset notitiam. At cùm ipsum à Clarissimo Viro Isidoro Fusio Congregationis S. Bernardi Monacho, & Abbate in Appendice sua MS. ad Athenæum Picinelli insertum invenerimus, gavisi sumus, cùm liceat Virum tantum aliis adjicere, qui ob eruditionis laudem Mediolano decus peperere. Ardicio igitur nobili genere in Metropoli Insubriæ genitus, post studiorum curricula, & Clericalem militiam non sine commendatione plures per annos gesta, ab Hadriano IV. Summo Pontifice anno Redemptionis MCLV. mense Decembri, Diaconus Cardinalis Sancti Theodori meruit renunciari. Eruditionem ipsius, atque in negotiis utcumque arduis benè gerendis prudentiam quanti Hadrianus faceret, satis superque ostendit Legatio, quam ipsius Pontificia jussu habuit unà cum E Othone Brixiensi Diacono Cardinali Sancti Nicolai in carcere, cùm ageretur de reconciliandis Longobardiæ populis inter se dissidentibus. Exarserant enim adeò Mediolanensium animi adversùs Laudenses Cives, ut arreptis armis universa penè Insubria bello perturbaretur. Plurimùm quidem laboris insumsero Legati ambo, ut controversiam sedarent, verumtamen tantum abfuit, ut quod petebant obtinerent, quin potiùs extorres facti Laudenses Urbem suam Mediolanensibus diripiendam relinquere sint coacti. Id tamen saltem impetravit Ardicio, ut Cives suos, aliosque finitimos in Sanctæ Romanæ Ecclesiæ fide confirmarit. Unus fuit inter Cardinales, qui ab Hadriano in verba sua adacti sunt, ut post eum Pontificem crearent, quem existimarent aptum fore ad intrepidè tutanda Ecclesiæ Romanæ jura adversùs Frideri-

dericum Œnobarbum Augustum; quocirca Hadriano defuncto suffragium tulit Alexandro III. & strenuè restitit Octaviano Cardinali Sanctæ Cœciliæ, quem fautores Friderici Pseudopontificem renunciaverant sub nomine Victoris IV. Cùm autem Alexander Pontifex Græcorum Imperatorem Emmanuelem I. Comnenum in partes suas contra Victorem adducere studeret, unum selegit Ardicionem, cui Legationis hujusmodi munus imponeret. Quapropter Constantinopolim se contulit, ut commissam sibi provinciam exequeretur. Inde reversus in summa temporum varietate, nihil de constantia sua, vel Patriæ ruinâ deflectens, vixit nedum sub Alexandro prædicto, sub quo eum diem obiisse perperam scripsit Ciacconius, verumetiam sub Lucio III. atque Urbano item III., quorum omniom Diplomatibus subscripsit. Tandem cùm annos supra XXX in Cardinalatus dignitate transegisset, meritis & annis plenus sub eodem Urbano III migravit è vita, anno Salutis humanæ MC. LXXXVI. Tanta fuit humilitate præditus, ut tumulo suo hæc unicè inscribi mandaverit:

CARDINALIS ERAM.

Habentur illius

I. Acta Legationis ad Emmanuelem Imperatorem. Horum meminit Cardinalis Baronius in Annalibus Ecclesiasticis Tomo XII. ad annum MCLIX. fol. 433. editionis Antuerpiensis.
II. Litteræ aliquot ad Fridericum Imperatorem de Schismate Victoris abolendo.
De his Epistolis loquitur Radevicus lib. II. cap. LIII., ex quo præfatus Clar. Fusius.
Agunt etiam de Rivoltella nostro Continuatores Ciacconii Tomo I. col. 1065. Salvator Vitalis in Theatro Triumphali pag. 15. & Palatius Tomo I. Fastorum Cardinalium col. 294. & sequenti, aliique plures.

MMXXI.

RIZZOLUS VICECOMES.

Vicecomes Rizzolus, sive de Rizolio (neque enim, ut quidam perperam suspicati sunt, ex Vicecomitum gente hic fuit, sed dum sacris ablueretur Undis Vicecomes est appellatus) prudentiâ, atque consilio apud Mediolanenses Cives suos plurimùm emicuit; etenim præterquamquod in libera Patriæ Republica Consulatum gessit Justitiæ anno Salutis humanæ MCCXVI. tanti habitus est à Jacobo Malcorigia, qui per ea tempora Prætorios administrabat fasces in hac Metropoli, ut non consilio solùm Vicecomitis, sed illius quoque operâ ad compilandas in unum corpus eas Consuetudines, quæ apud Insubres pro legibus servantur, uteretur. In tam proficua laboriosaque provincia alios habuit Rizzolus noster Collegas præstantissimos, quorum nomina suo loco in hac Bibliotheca Lector reperiet.

Igitur ejus testantur summum in Patriam amorem, & prudentiam

I. Consuetudines Mediolanensis Reipubl. in unum Volumen collectas anno Sal. MCCXVII.
Laudatur à Tristano Chalco in lib. XIII. hist. Patriæ, Comite Octavio Archinto in Collect. Monum. Famil. Mediol, & in Collectione Consulari Sitoniana.

MMXXII.

ROTIUS ANSELMUS.

Anselmus Rotius Mediolanensis Marcolini nobilis Viri filius (cujus cognomen Cartharius loco infra citando perperam Botium scripsit) utrique Juri sic navavit operam, ut Doctor renunciatus, anno MCCCLXVIII. inter Canonicos Templi Maximi Novocomensis fuerit recensitus: Mox in Romana Curia Sacri Consistorii Advocatus floruit, Pontifici Bonifacio IX. acceptissimus, qui eidem tunc in Urbe residenti, anno Pontificatus sui V. quasdam ædes sitas in Regione Sancti Eustachii concessit, etiamsi à Curia se subtraxisset animo ad eam redeundi servato. Juvat hic ex brevibus Papæ litteris ea super re datis quædam delibare, è quibus elucet, quantus hic Vir extiterit. En igitur earumdem initium: „ Dilecto „ filio Anselmo Rotio Mediolanensi J. U. D. ac Con- „ sistorii nostri Advocato Salutem: Sinceræ devotio- „ nis affectus, quem ad Nos, & Romanam geris „ Ecclesiam, necnon grata, & accepta servitia, „ per te nobis, & eidem Ecclesiæ hactenus impen- „ sa, & quæ adhuc solicitis studiis impendere non „ desistis, Nos inducunt, ut te specialibus favori- „ bus, & gratiis prosequamur &c. Dat. Romæ Pon- „ tificatus anno V. „ Eas ex Regesto hausit prædictus Cartharius, qui addit, eum pluribus interfuisse publicis Actis sub eodem Pontifice Bonifacio. Alia verò Anselmi opera, priusquam ad munus Consistorialis Advocati assumeretur, eruuntur è Tabulis publicis, quas nobis significavit amicissimus JC. Sitonus; eum nimirum anno MCCCLXVIII. in Bononiensi Archigymnasio docuisse, atque anno MCCCLXXVI. à Carolo IV. Augusto VI. Kal. Aprilis creatum Comitem Palatinum S. R. Imperii. Hæc illa sunt, quæ de Anselmo novimus, quo verò anno desideratus fuerit ignoramus. Vixisse tamen conjicimus etiam post initium Seculi XV.

Commendandus est à posteris ob

I. Plures Relationes publicas, quarum mentio incidit in Decisione Rotæ Romanæ circa annum MCCCLXXVI., quæ legitur impressa inter Novas, & est in ordine CCCLXXI.
II. Consultationes varias, quæ extant in Archivo Molia Æliæ.
De eo citatus Carthar. in Syllabo Advocat. Sacri Consistor. edit. Rom. pag. 19. Clariss. Abbas Fusius in Addit. MSS. ad Athenæum Picinelli, & prælaudatus JC. Sitonus in Schedis, in queis etiam non tantùm Rotiæ familiæ stemma ab Alberto anno MCCC. vivente ad Jo. Andream Canonicum Ordin. Metropol. Mediol. anno MDLXXVI. defunctum texuit; sed adsunt penès eundem Documenta II. autentica de annis MCCCLXVIII., & MCCCLXIX. ad supradictum Anselmum nostrum spectantia, sicut & Diploma Caroli IV. Imper. datum Norimbergæ VI. Cal. Aprilis MCCCLXXVI. ex quo idem Anselmus creatus S. R. I. Comes Palatinus, ut diximus, cum posteris suis, ex Archivo Vercellensi depromtum.

MMXXIII.

S

MMXXIII.

SCACABAROZIUS AMBROSIUS.

AVostelli Scacabarozii Equitis, & anno MCCCXL. Mediolani Decurionis filius extitit Ambrosius, quem inter Canonicos Metropolitanæ Ecclesiæ, quos Ordinarios nuncupant, cooptatum reperimus ab anno Salutis humanæ MCCCLIX. usque ad annum MCCCLXXVII., qui fortè illi fuit emortualis. Hic inter præclaros enumeratur ipsius Basilicæ Canonicos, qui anno MCCCLXXI. Statuta ejusdem condiderunt publicata ipso anno, die XX. mensis Aprilis, ut in Articulis aliorum in tam illustri munere illius Collegarum jam diximus.

Laudatur igitur ob

I. Predicta Statuta, quæ MSS. in fol. servat Bibliotheca Archintea.

De ipso agit humanissimus JC Sitonus noster in Monumentis Familiæ Scacabarozie MSS. apud eundem, atque in Schedis.

MMXXIV.

SCLAFENATUS AUGUSTINUS.

INter Presbyteros Clarissimæ Societatis Jesu Augustinus Sclafenatus Mediolanensis Joannis Baptistæ JC. C., & Margaritæ Landrianæ nobilium Conjugum filius sic emicuit, ut non modicam sibi, Patriæ, & Societati prælaudatæ, in quam ingressus est anno MDXCV., ætatis verò suæ XVI. commendationem pepererit. Effulsit in eo non infimi subsellii doctrina, sive Philosophiam, sive Oratoriam, sive Poëticam facultates inspiciamus; ut satis superque testaotur, quæ post se, licèt inedita, reliqnit posteritati. Claruit usqne ad annum MDCXXII. quo migravit à Seculo Alexandriæ.

En Operum titulos:

I. Oratio Latioa in laudem Divi Caroli Borromæi.
II. Alia de Beato Francisco de Sales.
III. Alia cui titulus „ Imperii felicitas.
IV. Alia de Romæ laudibus.
V. Carmen Votivum pro lue avertenda. Omnia uno Volumine in fol. MS. extant in Biblioth. ejusdem Societatis S Fidelis Mediol.
VI. Commentaria in veterem & novam Philosophiam. MS. in fol. ibid.
VII. Repertorium Juris Canonici. MS. in fol. ingentis molis. Ibid.
VIII. Disputationes in primam Secundæ Divi Thomæ. MS. in 4. extat ibidem.
IX. Elogia, seu breves Vitæ Ludovici Quiros, & Gabrielis Gomezii. Extant in libro inscripto „ Elogia „ PP. Soc Jesu, pietate, ac morte pro Christi Fide „ obita illustrium „ MS. in Bibliotheca Braydensi.

De eo Sui, atque humanissimus JC. Sitonus noster in Schedis.

MMXXV.

SORMANUS FRANCISCUS.

GEnitoribus Comite Paolo, atque Marianna Glussiana, Mediolani io lucem venit anno MDCXLIV. Franciscus Sormanus, qui expletâ inter bonarum artium disciplinas adolescentiâ ad Rempublicam administrandam vocatus fuit, inter Decuriones adlectus, quod munus gessit laudabiliter ab anno MDCLXXXIX. ad annum usqoe MDCCXIX. Interim quadriennio integro Conservator Patrimonii hujus Urbis extitit supremis annis Seculi superioris, & ipso seculari MDCC. iterum ad eam electus Provinciam secundo quadriennio ab anno MDCCIX ad MDCCXII. Ordinum quoque Patriæ tutelæ præfuit annos viginti, nempe ab anno MDCXCVIII ad præfatum MDCCXIX. Administravit etiam S. Ambrosii Bancum octennio, & anno MDCCVII. Urbis & Ditionis Mediolanensis Viarum Curator est renunciatus. Ad Innocentium XII. Pontificem Maximum Patriæ Legatus se contulit anno MDCXCIX. postulaturus Successorem Patricium, Cardinali Friderico Cacciæ nuper defuncto, ad Archiepiscopatum Mediolanensem, feliciterque expleta Legatione Josephum Arcbintum immortalis memoriæ Præsulem obtinuit. A Regiis Insubriæ Moderatoribus plurimi habitus fuit, & in Secretiori Consilio locum habuit Regio Diplomate diei XII. mensis Julii anno Salutis MDCCXIII. Tot cumulatus honoribus anno ætatis suæ LXXXII. Christi verò MDCCXXVI. die IX. mensis Martii viam universæ carnis ingressus est, tumulatusque jacet in Templo Sanctorum Angelorum apud Avos suos.

Scripsit Opus hoc titulo

I. Relazione di quanto è stato fatto dal Conte Francesco Sormano in qualità di Ambasciatore della Città di Milano presso la Santità d'Innocenzo XII. Sommo Pontefice per ottenere on nuovo Arcivescovo originario Patrizio Milanese in luogo dell' Eminentissimo Sig. Cardinale Arcivescovo Caccia defunto. MS. in fol. justæ molis, servatur apud Co. Antonium. Sormanum Mediolanensem Decurionem ipsius Scriptoris filium.

Ejus meminere Joseph Benalius in Relat. Magist. Extraord. pag 175 Joannes Augustinus Meda in Relat. ingressus Cardinalis Archiepiscopi Benedicti Herbæ Odescalchi pagg. 5. & 98. atque humanissimus Sitonus in Theatro Genealogico MS. pag. 421. ex quo visitur Sormanorum Series à Baldo fiorente anno MCCCXX. usque ad nostra tempora, quemadmodum etiam in Schedis, ubi diligentissimus, & nunquam satis laudatus rerum Patriæ Collector inseruit etiam Inscriptionem Sepulchralem Thaddæi de Sormano anno MD. defuncti, & Auctoris nostri Atavi, quæ adhuc superest in Claustro Monasterii S Mariæ Badagii Monachorum Olivetanæ Congreg. quarto extra Mediolanum lapide.

MMXXVI.

SORMANUS PAULUS ANTONIUS.

CLericorum Regularium, qui de Somascha nuncupantur, Institutum amplexus Paulus Antonius Sormanus Mediolanensis, Comitis Pauli, atque Mariannæ Glussianæ filius, Oratoriam inter ceteras facultates artem ita coluit, ut magnum in ea sibi nomen sua tempestate comparaverit. Gallicam linguam

ita didicit, ut plura ex ea Italicè reddiderit, & quidem non infeliciter. Apud Suos tanti habitus est, ut ad summum Congregationis apicem ascendere meruerit. Frater fuit Francisci Sormani, quem jam laudavimus loco suo, atque etiam Laurentii, de quo egimus in Articulo MDCXV. col. 1427. Florebat ad finem vergente Seculo XVII., atque inter Academicos Faticosos in Patria recensebatur.

Ejus litterarii labores sunt:

I. Orazioni Sacre IV. Extant in libro, cui titulus „ Varie penne Rettoriche de' Padri Somaschi. „
II. Discorso detto nell'Academia de' Faticosi „ Se nel Principe sia più lodevole il rigore, o la pietà. „ In fine legitur Carmen Italicum, vulgò *Sonetto*, Comitis Joannis Rabbiæ in Sormani nostri commendationem.

A

III. Orazione Funebre dell'Eccelso, e Potentissimo Principe Enrico della Torre d'Overgnia, Visconte di Turena, Maresciallo, e Colonello Generale della Cavalleria Leggera ec. detta in Parigi nella Chiesa di Sant' Eustachio li X. di Genajo MDCLXXVI. da Monsignor Flechier Abate di S. Severino, e tradotta dal Francese in Italiano dal Mol. Rev. P. D. Paolo Antonio Sormano Cherico Regol. Somasco.
IV. Orazione Funerale per la Regina di Francia Maria Teresa d'Austria, detta nella Chiesa Cattedrale di Granoble, e tradotta in Italiano dal sodetto P. Sormano. *Milano, per l'Agnelli, in 4.* Illam dicavit Balthassari de Rosales Extraordinariorum Reddituum Magistratus Quæstori, atque Universitatis Salamancæ olim Principi.

De eo doctiss. JC. Sitonus in suo Theatro Genealogico MS. pag. 421. & in Schedis, in quibus quoque legitur Inscriptio Sepulchralis Benedicti Sormani Abavi Auctoris nostri, quæ superest in Templo Schalensi hujus Urbis, anno MDXXXIX defuncti, ipsius Templi Archipresbyteri, & Cathedralis Ecclesiæ Cimiliarchæ, & Ordinarii.

T

MMXXVII.

TATTUS HIERONYMUS.

INter Collegiatos Physicos Mediolanenses computatus est Franciscus Tattus, qui Hieronymum, Cl. Curtio ignotum, genuit nunc laudandum. Hic paternam secutus facultatem, lauream in ea promeruit, magnique ob eruditionis præstantiam apud Cives suos habitus florebat anno MDLXX. Neque verò ita morbis vel arcendis, vel curandis operam dabat, ut alia negligeret studia, quod facilè agnoscitur ex illis, quæ supersunt, quamvis nunquam in lucem sint emissa.

C

Ea sunt:

I. Chronographia Alexandri Sculteti notis eruditissimis illustrata. MS. servatur apud Comitem Julium Cæsarem Bossium, uti hæredem olim Abbatis Julii Cæsaris Nigri.
II. Notæ in Historiam Naturalem C. Plinii Secundi. MSS. in Bibliotheca Comitis Caroli Pertusati Senatus Mediolanensis Præsidis, & Magni Cancellarii Vices gerentis.

De ipso Clariss. Abbas Fusius in Append. MS. ad Athenæum Picinelli, atque JC. Sitonus in schedis.

D

MMXXVIII.

TENCA GALEACIUS.

EX Tenca Mediolanensi familia claruerunt inter alios Lantelmus Gulielmi filius, unus ex Legatis in componendo fœdere Civitatum Lombardiæ anno Salutis MCCXXVI., & Lanfranchus Consul Justitiæ in libera Mediolanensi Republica anno Salutis MCCLXII., ideoque non sine voluptate legi Seriem genealogicam istius Gentis à Cl. Sitono contextam, ab eisdem usque ad nostra tempora. Augusto Tenca, atque Catharina Colleona jugalibus parentibus in lucem prodiit Mediolani anno Salutis humanæ MDCXIV. Galeacius, Medicinæ Artem edoctus in Archigymnasio Bononiensi, ubi etiam lauream percepit die XXVII. mensis Julii, anno MDCXXXVIII. Cùm Patriam repetiisset annos LIV. Medicam praxim exercuit non absque summa omnium commendatione, Civiumque bono. Obiit anno Salutari MDCXCII. die XXI. mensis Decembris, tumuloque illatus est

B

in Templo Immaculatæ Deiparæ Fratrum Capuccinorum hujus Urbis in Suburbio Portæ Orientalis. Ignotus hic fuit Clariss. Bartholomæo Curtio non alia, ut conjicere, licèt ex causa, nisi quod Opus ejus nunquam in lucem emerserit.

Post se reliquit

I. Compendium universæ Medicinæ, in quo continentur Institutiones, Observationes, & Curationes Medicæ. MS. pagg. 386. in 4. extat penès Jatrophysicum Josephum Tencam ejus consanguineum.

De eo doctissimus JC. Sitonus, ut supra, in suo Theatro Genealogico MS. pag. 451. penès quem sunt Documenta Seculi XIII. magnifacienda ad Tencam familiam spectantia, necnon in Schedis, ex quibus eruitur, extare in Sacello SS. Sebastiani, & Rochi in Ecclesia Parochiali S. Georgii Burgi Varennæ, Ducatus Mediol. Sepulch. Inscriptionem pro Jo. Antonio Tenca J. C. anno MDXXIII ibi apud Suos tumulato, & Paulus Bertarellus in Deliciis Burgi Menasii pag. 17.

MMXXIX.

TERZAGHUS GUIDO.

GUidoni Terzago Mediolanensi genitor fuit Antonius Physicus Collegiatus, patriæque Decurio, ut in Schedis suis Clar. Sitonus noster adnotavit, ubi & Genealogiam texuit, contenditque, allatis etiam tabulis anni MCCCCLXXVII., diēque XXI. Martii, quibus Guido bona divisit cum Joanne Antonio fratre suo. Hujus quæ fuerit Scriptoris eruditio satis dilucidè agnoscet posteritas ex infra memorandis Commentariis super insignis, & celebratissimi Dantis Poëmata, cujus laboris adjutorem habuit Martinum Paulum Nidobeatum Novariensem. Non defuerunt qui hujusmodi lucubrationes vel acrius carperent, vel nimis commendarent; cùm tamen de his satis superque pro eruditione sua jam egerit Cl. Saxius, manum de tabula tollimus, Lectorem libenter amandantes ad Typographico-litterariam Historiam Mediolanensem coll. CXCV. & sequenti.

E

Elaboravit Terzaghus unà cum prædicto Nidobeato

I. Commenti sopra la Divina Comedia di Dante. *Milano, per Lodovico, ed Alberto Piemontesi*, 1478. *in fol.*

Præter citatos Cll. Saxium, & Sitonum, egunt de Terzago nostro Crescimbenius in Historia Poësis Italicæ Tom. II. pagg. 273. & seq. Leonardus Salviatus

in

in Opere inscripto : „ Avvertimenti della Lingua „ pag. 115. Auctores Diarii Italici edit. Ven. Tom. III. pag. 184., & Sitonus noster in Chron. Colleg. Physicor. Mediol. par. II. art. LIII., & CXL., tum in Theatro Genealog. pag. 434. ambo MSS. in fol. penès Auctorem.

MMXXX.

TOSCANUS MATTHIAS.

MAtthias Toscanus Mediolanensis Congregationi Monachorum, qui Sancti Hieronymi nuncupantur, se adscripsit die XXVIII. Maji anno MDCLXII. sub Præside Floriano Marcellino tunc totius Ordinis Abbate Generali, relicto nomine Antonii, quod in Seculo gerebat. Vir fuit pietati, atque litteris summopere deditus, ideoque inter hos Scriptores jure merito est accersendus. In Academia, quæ Argonauticorum Venetiis olim vocabatur, locum obtinuit, ut legitur in Epitome Cosmographica P. Coronelli, sic : „ Sono fra' Milanesi il Sig. Principe Trivulzo, Generale della Cavalleria dello „ Stato di Milano : Il Padre D. Mattia Toscano da „ Milano della Congregazione de' Monaci di S. Gerolamo di Lombardia, e Vicario del Monastero „ di San Carpoforo fuori di Como : Il Signore Conte Paolo Monti, ed il Padre Tommaso Ceva Pubblico Lettore di Mattematica nel Collegio di Brera. „ Opus verò Toscani nostri humanitati debeo P. D. Felicis Mariæ Nerini ejusdem Congregationis Abbatis meritissimi, necnon in rebus Mathematicis summè eruditi, etenim res non tam facilis erat Lucubrationem Auctoris hujus reperire, utpote quæ non in omnibus Thesauri geographici Johannis Blaeu editionibus habetur : Nam etsi paginarum Voluminis VIII. ejusdem Operis nomenclatura in ordinem prosequatur; attamen inter pag. 48. & 49. esse debet Dissertatio Toscani juxta titulum infra recensendum, si Corpus perinsigne ejusdem Blaeu perfectum desideretur. Etiam in arte Poëtica versatum fuisse Toscanum satis ostendunt Carmina, de quibus infra mentio erit. Die verò II. Novembris anni MDCCX. terris valedixit Matthias noster in Monasterio Sancti Hieronymi de Castellatio, non longè ab hac Urbe sito.

Habemus igitur de eo :

I. Descriptionem Ducalis, ac Regalis Carthusiæ Ticinensis, scilicet Templi, & Monasterii Monachorum Carthusianorum prope Urbem Ticinum Ichnographiam, atque brevem Historiam.
II. In Ticinensis Carthusiæ Templum Elogium; ad vigilantissimum Præsulem Abbatum.
III. In Ticinensem Carthusiam Carmen, versuum XXVI.
IV. In eadem sacra ædificia Templi, & Carthusiæ Distycon.

Extant omnia in supradicto Vol. VIII. seu lib. XVI. Geographiæ Blavianæ. *Amstelodami*, 1672. *in fol. max.* inter pagg. 48. & 49. & sunt fol. 6. præter Tabulas III. ære incisas.

V

MMXXXI.

à VARISIO CHRISTOPHORUS.

INter Discipulos, atque Socios celeberrimi professoris Ordinis Minorum, Sancti Joannis de Capistrano, enumeratus est Christophorus ejusdem Instituti Alumnus, cui Patria fuit Varisium insigne Oppidum Ducatus Mediolanensis. Hic ad Minores convolavit, cùm jam utrinsque Juris lauream percepisset, atque inter Sodales suos eminuit Sacræ Theologiæ peritiâ, & Oratoria arte, qua plurimos Christo lucrifecit. Tum in Germania Sanctissimo Magistro suo non modico fuit adjumento, ut Ordinem propagaret, & Observantiam regularem solidaret. Annus ejus postremus nos latet.

Scripsit

I. Declarationem super Regulam.
II. Ordinis Privilegia compilavit, & declaravit.
III. Privilegia Guardiani Montis Syon, & Fratrum in Syria, & Palæstina habitantium collegit, suisque notulis illustravit.
IV. Vitam B. Jo. Capistrani, quam satis diffusè conscripsit, eamque magno sibi usui fuisse idem VVadingus testatur.

Ex eodem VVadingo in Script. Ord. Min. fol. 90., & Tomo IX. Annal. fol. 67. num. VII.

MMXXXII.

VERDANUS JOANNES ANTONIUS.

QUantumvis Joannes Antonius Verdanus ex Germania originem traxerit, nihilofecius locum inter Insubres Eruditos jure obtinet, cùm Mediolani primam aspexerit lucem anno Seculari MDCC. Et hanc certè Urbem, quoad vixit, dilectissimam habuit usque adeò, ut datis ad Aloysium Justum Venetum, qui nunc Mediolani lares fixit, bonasque artes colit, litteris testatus fuerit paucis ante obitum suum annis, cupere se ardentissimè hic ubi ortus fuerat, postremos dies agere. Patriâque post mortem humo tegi. Primis infantiæ annis Mediolani traductis, vixque adolescentiam ingressus Venetias se contulit, ibique apud Victorem Grimanum Calergium Virum Patritium receptus, non solùm in ædibus ejus benignum hospitium reperit, sed etiam cùm Deo in Clericali Ordine se devovere statuisset ejus munificentiam expertus est. Victor enim Verdani indolem admiratus, congruum eidem censum constituit, ut ex Canonum præscripto Aris admoveri legitimè posset. Humaniores igitur litteras in Patavino Seminario percepit, eisque ritè imbutus, ut alios easdem edoceret, maturus habitus est; ipsas enim in Episcopali Feltrensi Seminario auditoribus tradidit. Romam postea contendit à Secretis Zachariæ Canalis Equitis Veneti pro Republica sua apud Apostolicam Sedem Nuncii, cujus etiam honorarios Ephœbos docuit. Inde regressus præfecturam gessit Bibliothecæ Viri in Republica litteraria celeberrimi Apostoli Zeni, cujus Catalogum confecit, quemadmodum & Indicem Numismatum in ipsius Musæo asservatorum. Expetitus est postmodum ab Amplissimo Veneto Senatore Superantio, ut Bibliothecæ suæ, quæ omnium consensu, & numero, & delectu Codicum reliquas ejusdem Metropolis antecedit, præesset. Commendabant Verdanum Græcæ linguæ perities, eminensque Latini, Etrusci, Gallicique Sermonis doctrina. Quod verò attinet ad Bibliologiam, ad miraculum usque hanc callebat, & è vivis abiens Collectionem Librorum sui juris tanti reliquit pretii, ut millibus Ducatorum tribus fuerit æstimata. Amicissimus fuit eruditissimi Abbatis Facciolati, & epistolari commercio junctus cum insignibus hujus ætatis Viris Gaspare Gozzi, Joanne Friderico Seghezzi, Ab-

A Abbate Melchiore, aliisque non infimi nominis. Quæ ipse conscripserat parùm, aliorum litterarios fœtus minus probare consueverat. Inter optima studia mortalitatem deposuit Venetiis in ædibus prælaudati Senatoris Superantii die XXVI. mensis Augusti, anno MDCCXLII. corpusque illius tumulatum conquiescit in communi Sacerdotum Poliandro in Parochiali Templo Sancti Simeonis Prophetæ.

Litterarios illius labores hisce titulis prænotatos novimus:

I. De præcipuis Romanorum Sacrificiis: Dissertatio.
II. De Romanorum Nuptiis. Dissertatio. Excerptæ sunt ambæ ex probatissimis Scriptoribus, ac prodierunt cum Tractatu de Romana Republica, sive de Re B Militari, & Civili Romanorum, ad explicandos Scriptores Antiquos: Auctore Petro Josepho Cantelio è Soc. Jesu. *Venetiis, apud Petrum Bassaleam*, 1730. *in* 8.
III. La Poetica di Girolamo Vida ridotta in Versi sciolti Italiani. MS.
IV. Le Pistole, e la Poetica di Orazio ridotte in Versi sciolti. MS.
V. Sonetti Satirici. MSS.
VI. L'Argonautica di Valerio Flacco per la maggior parte traddotta in Versi sciolti. MS. non completus.
VII. Filotete, Tragedia di Sofocle, traddotta dal Greco. MS. ut supra.
VIII. Pedotrofia, Poema di Scevola Sammartano traddotto. MS. ut supra.
IX. Sonetti, Canzoni, ed altre Rime. Hæc ejus Carmina sparsim edita reperiuntur in Collectionibus variis, sive pro cooptatione in Ordinem Procuratorum D. Marci alicujus Patricii Veneti, sive in Sa- C crarum Virginum inaugurationibus, sive etiam in Nuptialibus, aliisque hujus generis, quibus Seculum nostrum ad satietatem abundat.
X. Lettere Volgari, Latine, e Francesi. Harum copia tanta est, ut in plurima maximæ molis Volumina coalescere possent. MSS.

Quæ de præclaro hoc Cive suo Mediolanensibus damus, ea omnia debemus Viro Clariss. P. Joanni de Augustinis Ord. Min. Observ. in Veneto Cœnobio Sancti Francisci ad Vineam Bibliothecario, cujus humanitati quantùm obstricti simus, ex pluribus jam locis hujus Operis Lector agnoscere potuit.

MMXXXIII.

VICECOMES HIERONYMUS alter.

D Dum de altero Hieronymo Vicecomite insigni Physico ageremus Articulo MDCCXCIII. Le- A ctorem nostrum advertimus, eum alium esse ab Auctore Operis de Lamiis, quamvis priori tribuatur à Picinello. Diximus etiam Scriptorem hunc Tabiensem fuisse, prout fide dignissimi testes nos ita docuerant. Nunc tamen meliùs instructi æquum existimamus hunc etiam Hieronymum alterum Mediolanensibus reddere, cùm professione tantùm, vel quod probabilius censemus diuturnæ moræ gratiâ, in celebri Monasterio Suorum Tabiensi nuncupato, Tabiensis fuerit appellatus. Eum è Vicecomitum Principum sanguine progenitum Clar. Saxius scribit in Histor. Typog. col. CCCXXVI in Cœnobio S. Eustorgii Ordinem Prædicatorum religiosè secutum, ibidemque diem postremam obiisse. Post mortem Philippi Mariæ Vicecomitis Mediolani Ducis à De- B fensoribus Libertatis hujus Urbis electus est, ut publicè Logicam doceret anno MCCCCXLVIII. Jam anno MCCCCXC. migraverat è vita, immo jam pridem eruitur mortalitatem explevisse, ut fusiùs jam citatus Clarifs. Saxius ostendit. Candidè verò Cll. Quetif, & Eccard professi sunt in eorundem Bibliotheca, nullam extitisse apud ipsos istius Auctoris memoriam, ideoque libentiùs ipsum hîc dare statuimus.

Scripsit:

I. Compendium Quæstionis de Obligatione Papali, compositum anno MCCCCLXX. per R. S. T. eximium Professorem Magistrum Hieronymum Vicecomitem Or- C dinis Prædicatorum, missum ad Equitem clarissimum Cichum Simonettam primum Ducalium Secretorum Consiliarium. *Parisiis, typis Joh. Barbier, impensis Johannis Parvi*, 1512. *in* 4. Quæstio in hac opella potissimum agitata hæc est: „ Utrum Papa se obligare „ possit Dominis Cardinalibus, vel aliis voto, & ju- „ ramento. Respondet affirmativè, & si se obligave- „ rit, ad promissa implenda teneri, & objecta omnia „ diluit.
II. De Lamiis, & Strigibus, ad Franciscum Sfortiam Vicecomitem. Recensetur à Tomasino pag. 89. ut extans MS. anno MCCCCLXV. in 4. Patavii in Bibl. Candorum, sed impressum fuit *Mediolani, anno* 1490.

Videndi sunt supradicti Quetif, & Eccard in Bibliotheca Scriptorum Ordinis Prædicatorum Tom. II. pag. 24. Clarifs. Saxius in Hist. Typogr. ad annum MCCCCXC. col. CCCXXVI., & Advocatus Sitonus in Epistola ad Bartholomæum Cuttium, libro de Claris Medicis Mediol. inserta pag. 284.

D

Z

MMXXXIV.

ZUCCHIA ANNA MARIA.

C Bartholomæi Zucchii, quem in Art. MDCCCLXXV. col. 1702. debitis prosecuti sumus encomiis, soror extitit Anna Maria, fratrisque doctissimi eruditionem æmulata, Latinam didicit linguam. Adulta terrenis nuptiis posthabitis Deo se obtulit in Modoetiensi Parthenone S. Martini, cui etiam sæpe Antistita præfuit. Doctrinæ, atque virtutis nomine inter præcipuas suæ tempestatis eruditas Fœminas enituit, tamque mirâ fuit memoriâ, ut præcipuas divinorum Codicum Sententias extemporaneè proferret. Florebat adhuc anno Salutis nostræ MDXCVI.

C Scripsit:

I. Epistolas plurimas eruditione commendabiles. Has laudat mox citandus Augustinus ab Ecclesia.

De ea humanissimus JC Sitonus in Schedis, atque præfatus ab Ecclesia in libro suo, cui titulus: „ Teatro „ delle Donne Letterate pag. 84.

IN SCRIPTORES
MINORIS NOTÆ
LECTORI MONITUM.

EXegimus, Deo Opt. Max. favente, Scriptorum Mediolanensium, qui majoris notæ habentur, Bibliothecam. Supereſt nunc, ut quàm fieri poteſt breviſſimè eos quoque recenſeamus, qui minoris notæ exiſtimantur. Mirum tibi non ſit, Lector humaniſſime, ubi in quoſdam ex his offenderis, ob Epiſtolas tantùm, & Carmina, vel quid ſimile memoratos; primùm enim, ſi de his agatur, qui Typographicâ Arte nondum inventâ floruere, ipsâ antiquitatis commendatione laudantur, atque difficili negotio fieri poterat, ut plura eorum Opera ad noſtram uſque ætatem pervenirent: æquum igitur duximus, fragmenta, ut ita dicam, è naufragio colligere, ne, ſi aliquando emergant uberiora, diligentiam noſtram culpent, quibus cordi erit Collectionem aliam adornare. Deinde cùm nobis non licuerit alios ſilentio involvere, de quibus tam Philippus Picinellus, quàm Paulus Moriggia, atque Bartholomæus Curtius meminere, multique inter Scriptores ab eiſdem recenſitos minora protulerint ſui ingenii monumenta; delicatuli nempe, aut ad criticam nimis proclives objicere forſan mihi homini extero potuiſſent, hos Auctores, etſi rerum parvi momenti, non rejiciendos fore è cœtu Mediolanenſium, boni te conſulturum judicavimus, ſi diſcreto ordine hos quoque laudabimus. Tandem, ſi de his ſermo fiat, qui poſt citatos Collectores vixere; nobis ſumus conſcii, neminem ex illis hic proferri, niſi eruditorum hominum judicio hujuſmodi loco memoriâ dignum. Supervacaneum etiam duximus, ſingulorum Acta retexere, ne Opus ſurgeret in immenſum. Annum tantummodo ſubjicimus emortualem, vel ubi hoc minimè licuerit, Seculum ſaltem indicabimus, quo in vivis fuere. Poſt impreſſam quoque primam hujus Operis nomenclaturam, atque Appendicem, cùm aliqui de novo emerſerint Scriptores, & quidem ob laudabiles eorumdem Lucubrationes, qui minoris notæ Auctores dignitate excellunt, ideoque præclariorum Catalogo inſerendi, ſatiùs duximus illis locum hunc, licèt incongruum, aſſignare, ne inſalutati recederent, vel Appendicis Appendicem cudere cogeremur. Erudittiſſimo ingenio tuo relinquimus eos dignoſcere, ex his, quæ protulerunt, fœtibus literariis. Tu laborem noſtrum, ut ſoles, æqui bonique facito, & Vale plurimùm.

SCRIPTORES
MINORIS NOTÆ, ET PRÆTERMISSI.

A

MMXXXV.

AIROLDUS CAROLUS ANTONIUS.

ELectus Canonicus Ordinarius Templi Maximi hujus Metropolis anno MDCLXVI., ob ejus prudentiam Cardinali Archiepiscopo Federico Vicecomiti summè charus extitit, obiitque anno MDCXCIX. Ex ejus Codice MS., quem vidimos, plura ad Ecclesiasticam disciplinam, præcipuè Mediolanensem, spectantia erui possunt.

Sic inscribitur:

I. Decreta condita in personali visitatione per Reverendissimum Carolum Antonium Airoldum J. U. & S. T. Doctorem, Prothonotarium Apostolicum, Basilicæ Metropolitanæ Canonicum Ordinarium à Cardinali Federico Vicecomite Visitatorem Delegatum anno MDCLXXXIV. Portæ Ticinensis Urbis Mediol. MS. Autograph. cum rogito Notarii. Extat in Bibliotheca Archintea.

MMXXXVI.

ALCIATUS JACOBUS.

QUantùm ad texendam Historiam Literariam juvet lectio Epistolarum Virorum Illustrium, omnibus notum satis est. Ab illis igitur Gasparini, & Guiniforti Barzizii Bergomatum intellexi Jacobum Alciatum, seu de Alzate (ut ipsemet subscribit) commercium per litteras habuisse cum Guiniforto, à quo Oratiunculam suam accepit, ut infra. Patrem habuit Paulum, claruitque anno MCCCCXL., quo per Philippum Mariam Vicecomitem Ducem Mediolani bonorum exemptione ab oneribus donatus fuit. Annis verò MCCCCLXI., & MCCCCLXIV. Ducalis Collateralis Generalis munere decoratus est, Francisco Sfortia Vicecomite Mediolani Duce; Jacobum igitur laudamus

Ob

I. Epistolas ad Guinifortum Barzizium scriptas; nam in secunda parte Operum supradictorum Barziziorum, editionis Romanæ 1723., pag. 81. legitur ipsius Guiniforti Epistola ad Jacobum de Alzate, data Novariæ XIX. Kal. Septembris MCCCCXXXI. Incipit: „ Magnas habeo tibi gratias, mi Jacobe, quòd solus ex omnibus literas ad me dedisti &c. „ In fine: „ Huic colligatam ad te mitto eam Oratiunculam, quam superioribus diebus in hac Civitate „ habui, non quòd dignam existimem, quæ divulgetur, sed ut morem tibi geram &c. „
Videatur Theatr. genealogic. Sitonian. pag. 9 MS. in fol., & Schedæ item Sitonianæ.

MMXXXVII.

ANDREAS.

EX fide Abbatis Philippi Picinelli Andream hunc damus, quem teste Moriggia in Libro III. Nobilit. Mediol. cap. 30. fuisse asserit ex Ordine Fratrum S. Francisci; Nos verò ingenuè fatemur, ipsum minimè reperisse nec apud Wadingum, nec apud alios Compilatores Scriptorum memorati Ordinis; breviter igitur verba Picinelli transcribimus, qui Andream laudat uti Canonum, & Theologiæ Moralis professorem optimum, & ob Librum infra recensendum Latinè scriptum;

Scilicet:

I. Confessionale.
Ex Athenæo Mediolanensi supradicti Picinelli pag. 25., qui an Opus hoc editum sit, nec ne, de more silet.

MMXXXVIII.

De ANGLERIA BOSCHINUS.

INter eruditos Seculi XV. insignis Oppidi Angleriæ recensendus est Boschinus, ut conjicitur ex duabus Epistolis, quas legimus in Codice infrascripto Bibliothecæ Ambrosianæ, ideoque libenter easdem damus, hoc titulo,

Scilicet:

I. Litteræ Latinæ Barnabovi de Carcano scriptæ. Datæ sunt ex Cancellaria Magistrorum Ducalium proventuum, die IV. Maji MCCCCXXXII. Extant in MS. Codice Bibliothecæ Ambrosianæ sign. H. n. 48. in fol.

II. Aliæ ad Amicum, in quibus agit de Situ, & Salubritate aeris Civitatis Mediolani; die VIII. Martii MCCCCXXXIII. ibidem.

MMXXXIX.

ANNONUS CONSTANTIUS.

ALumnus eximiæ Societatis Jesu vivebat Seculo XVI. Philosophum optimæ notæ fuisse, ab unico Opere infrascripto, quod fortè fortuna adhuc reperitur, apparet, nam à lectione ejusdem satis superque agnoscitur, totum Philosophiæ cursum scripsisse. Habet igitur posteritas ipsius ingenii fœtum

Sic inscriptum

I. Commentaria utilissima in Aristotelis Tractatum de Anima. MS. in 4. Extat in Bibliotheca PP. Societ. Jesu Domus Profess. S. Fidelis Mediolani.

MMXL.

A

MMXL.

ANNONUS PAULUS ANTONIUS.

Floruit exeunte Seculo XVII. in Congregatione Oblatorum SS. Ambrosii, & Caroli, Sacræ Theologiæ Professor. Collegium, quod Elveticum vocant, in hac Urbe, non sine laude rexit. Inter cetera, quæ scripsit,

Hæc sunt:

I. Philosophicum in Aqua, Nive, & Glacie refrigerium, ad Archiepiscopum Alphonsum Littam. *Mediolani, apud Montiam*, 1663. in 8.

B

II. Arithmeticus Fabularis Poetarum Philosophiæ Anagrammatismus. *Mediolani*, 1665. in 12.

III. Il Sole de' Prelati: Panegirico per S. Carlo fatto in Como. *Milano, nella Stamperia Arcivescovile*, 1673. in 4.

MMXLI.

ANONYMUS XLV.

IN Codice MSto Bibliothecæ Canonicorum Metropolitanæ Ecclesiæ hujus Urbis, ubi legitur Historia Mediolanensis Landulphi Senioris, habetur quoque Catalogus Archiepiscoporum Mediolanensium ab Anonymo conscriptus, qui ab Anatalone incipiens, desinit in Galdino, scilicet ad annum MCLXXVI., in quo videtur Anonymum hunc floruisse;

C

Titulus ejusdem hic est

I. Incipit Catalogus Mediolanens. Archiepiscoporum &c Extat in Tom. IV. Rerum Italicar. Scriptor. pag. 141.

MMXLII.

ANONYMUS XLVI.

MAgni certè faciendum videtur Opusculum Anonymi istius florentis sub initium Seculi XVI., nam ex hoc nobiles Mediolanenses Cives plura ad ipsorum Familias spectantia monumenta invenient, quæ frustra alibi desiderantur, ab anno scilicet MCCCIX. ad MDIII.

D

En titulus

I. Libellus, in quo continentur Fundationes, ac Dotationes Capellarum in Ecclesia S. Francisci hujus Urbis, cum nominibus Fundatorum, & Dotatorum, ac Annualium pro eis celebrandorum Nomenclatura. MS in fol. in Archivo PP. Conventualium Mediol., & apud amicissimum Sitonum nostrum.

MMXLIII.

ANONYMUS XLVII.

E

TOtum id, quod ad Vitam S. Caroli Borromæi spectat, à Mediolanensibus diligenter jure meritò custoditur, ideoque etiam hunc Anonymum proferimus, qui inter vivos degebat exeunte Seculo XVI.

Scripsitque

I. Fragmentum Vitæ S. Caroli Borromæi; ad amplissimum Cardinalem Antonium Caraffam. MS. in 4. sign. I. num. 75. In Ambrosiana.

MMXLIV.

ANONYMUS XLVIII.

NOn tantùm Asceticis Scriptoribus Mediolanensibus, sed etiam ad Poëtas adjiciendus est Anonymus iste, qui Opus metricum scripsit, & edidit

Sequenti titulo

I. Specchio di Dio da specchiarsi ogni Fedel Cristiano così uomo, come donna, almeno una volta il giorno. *In Milano, per Michele Tino*, 1571. in 8.

MMXLV.

ANONYMUS XLIX.

QUamvis alios Scriptores Anonymos ordine Chronologico dederimus in primo hujus Bibliothecæ Tomo, qui Catalogos Archiepiscoporum Mediolanensium condiderant; attamen hunc etiam his addere juvat, ut ab eorundem diversitate lucem aliquam eruere possit, quicunque laborem similem suscipere cupiat aliquando. Floruisse videtur erga finem Seculi XVI.

Ediditque

I. Catalogum Archiepiscoporum Mediolanensium à Sancto Barnaba, ad S. Carolum, una cum Notulis SS. Archiepiscoporum numero XXXII. à S. Barnaba ad S. Galdinum. Extat in MS. Cod. Biblioth. Ambros. signat. Q. num. 122. in fol.

MMXLVI.

ANONYMUS L.

ÆTas hujus Scriptoris referenda videtur, juxta Epistolam nuncupatoriam, quæ in fronte Codicis legitur, ad Eminentissimum Cardinalem Federicum Borromæum, ad Seculi XVII initium, & non sine voluptate legendus est ejus liber,

Qui sic prætitulatur

I. Istoria della Genealogia degli Illustrissimi Vitalinni Borromei di Milano. MS in fol juxta molis in Bibliotheca Ambrosiana sign. D. num. 104.

MMXLVII.

ANONYMUS LI.

PAulus Morigia nonnulla scripsit ad Templum Maximum hujus Urbis pertinentia, quæ huic Scriptori Anonymo minimè placuerunt; ideoque Observationes satis criticas, attamen modestè, satis in lucem emisit ut infra. Tempus quo vixit incertum est; floruisse verò suspicamur ineunte Sæculo XVII. Prætereundus igitur minimè censendus est ob Opusculum sequens,

Videlicet:

I. Osservazioni intorno al Libro di Paolo Morigi intitolato: „ Il Duomo di Milano „. Extant in Codice MS. Biblioth. Ambrosianæ signat. L. n. 62. in fol.

MMXLVIII.

A

MMXLVIII.

ANONYMUS LII.

Laudanda est diligentia Anonymi istius in texenda Historia de rebus à Mediolanensibus gestis in lætitiæ argumentum pro nativitate Philippi IV. Hispaniarum Regis ; ætas illius agnoscitur à tempore, quo scripsit Codicem

Hoc titulo :

I. Feste fatte in Milano per la nascita di Filippo IV. l'anno MDCV. di Porta in Porta. Elemosine, Donativi &c., fatti dalla Città; Tornei, Fuochi &c. MS. in fol. in Bibliotheca Ambrosiana signat. S. num. 103.

B

MMXLIX.

ANONYMUS LIII.

De Regente Hieronymo Caimo mentionem fecimus in hac Bibliotheca loco suo. Fusiùs agit de ipso Anonymus iste medio Sæculo XVII. florens, ut videre est ex ejusdem Opusculo,

Quod inscribitur :

I. Vita Regentis Hieronymi Caimi. MS. in fol. Extat in Bibliotheca Monachorum S. Ambrosii, ex Legato Blanchini, ut in suis schedis adnotavit Sitonus noster.

C

MML.

ANONYMUS LIV.

Dolendum est, quòd Anonymus iste nimiùm breviter scripserit librum infra recensendum ; ab ipso verò alii forsan ad eandem Historiam pleniùs contexendam occasionem sumeur, quod optandum esset ; idcoque hoc Opusculum omittere minimè duximus, quod Typis datum est

Hoc titulo :

D

I. Compendioso Catalogo di tutti li Principi, e Governatori di Milano, con i loro Ritratti. *Milano, presso il Monza*, 1670. *in* 12.

MMLI.

ANONYMUS LV.

Hunc Ordinis Prædicatorum Alumnum non improbabiliter censent Mediolanensem Cll. Quetrif, & Echard in Biblioth. Scriptorum ejusdem Ordinis, Tomo II. fol. 644., referendusque videtur ad sæculum XVII.

E

Scripsit :

I. Ristretto della Vita, Virtù e Miracoli del B. Pio V. Sommo Pontefice. *Milano per il Malatesta*, 1672. *in* 8.

MMLII.

ANONYMUS LVI.

Etsi duo sint MSS. Codd. quorum titulum infra dabimus, attamen æquè suspicari possumus, unum tantùm eorumdem fuisse Auctorem ; nam, & ætas, scilicet Sæculi XVII., & res ipsæ, quas continent, inter se optimè conveniunt.

Sunt autem :

I. De Montiorum Familia, com Vita Cardinalis Cæsaris Montii Archiepiscopi. MS. in Cod. signat. A. num. 66. in fol. Extat in Archivo Monachorum S. Ambrosii Mediol.

II. Raccolta di tutte le Azioni del Cardinale Cesare Monti, durante il suo Arcivescovato di Milano, con il di lui Testamento, ed altre Memorie ad esso appartenenti. MS. in fol., extat in Cod. sign. ⊕ in Bibliotheca supradicta Monachorum S. Ambrosii.

MMLIII.

APPLANUS JOHANNES BAPTISTA.

Non infimi subsellii Medicus, & in Scholis Canobianis Logicæ Lector, florebat Anno MDCXVI. De eo nil aliud habemus,

Præter :

I. Relationem diligentem de Peste, quæ typis impressa legitur apud Tadinum, in Tract. de Peste pagg. 93. & 94.
Ex Clar. Fusio in Addendis MSS. ad Picinellum, & Curtio in Script. Medicis Mediol. pag. 171.

MMLIV.

APPLANUS RAPHAEL.

Mirum est, quòd de Auctore isto apud Bartholomæum Curtium ne verbum quidem legatur. Attamen testibus Jo. Petro Crescentio in Amphitheatro Parte prima, & Abbate Picinello in Athenæo pag. 478 Medicinam coluit, eratque inter vivos anno MDXC.

Scripsit :

I. Opera quædam Medica, quæ morte præventus edere non potuit.

MMLV.

ARCHINTA MARGHARITA.

Patre Christophoro Archinto, Matreque Magdalena Turriana nobilibus conjugibus orta est in hac Urbe, & à parentibus optimè exculta, inter alias animi dotes Poësim, & Musicam mirabiliter coluit, ita ut Carmina Italica, ab ipsamet composita, modulatè canenda parare consuescere. Anno MDXXX. nupta fuit Joanni Augustino de Castro Sancti-Petri, ex LX. Decurionibus hujus Urbis, & in laudem istius illustris Fœminæ satis est dicere, habuisse fratres Philippum Archintum Mediolani Archiepiscopum, necnon Alexandrum J. C. C., & Magistratus Reddituum extraordinariorum Quæstorem, ambos à nobis suis in locis laudatos.

Habemus de ipsa, ut supra,

I. Carmina quædam Italica, cum notis Musicalibus ab eadem exornata.
Laudatur a Cl. Francisco Xaverio Quadrio Societ. Jesu in Libro cui titulus: „ Della Storia, e della Ragione d'ogni Poesia „ Tomo III. pag. 322. aliisque ab eo citatis.

MMLVI.

ARCIMBOLDUS JACOBUS.

CUm à pluribus Viris doctis laudatum vidissem Jacobum Arcimboldum, nihil tamen ab eo typis datum, vel MS. ad manus meas pervenisset, in schedis nomen illius minimè posui. In percurrendis postmodum Epistolis Æneæ Sylvii, qui fuit Pius II. Pont. Max. agnovi Litterarium Commercium cum eodem Arcimboldum habuisse, ut apparet ex sequenti Epistola lectu dignissima; prætercundum igitur non esse credidi, etsi tantùm de eo

Invenerim

I. Epistolam ad Æneam Sylvium scriptam, quæ est n. 173. hoc titulo: „ Jacobus de Arcimboldis Doctor scribit Æneæ Sylvio Poetæ, singularique Amico „. Data est Mediolani, die XIII. Octobris, anno MCCCCXLIIII., incipit autem: „ Gratissimum fuit „ nuper ex tuis intellexisse litteris, te esse sospitem &c.„ In ista illi nunciat Fœdus inter Venetos & Ducem Mediolani initum esse.

Legitur inter Epistolas ipsius Æneæ Sylvii, ut supra.

MMLVII.

ARCIMBOLDUS JOANNES alter.

UNus ex LX. Decurionibus hujus Urbis Filius extitit Joannis Angeli Arcimboldi Senatoris, ante Archiepiscopatum Mediolanensem susceptus, genuitque Joannem Baptistam Abbatem Commendatarium Crescenciaci, & Vicoboldoni, necnon Utriusque Signaturæ Referendarium, primumque Arcimboldii Gymnasii, apud Ædem S. Alexandri Institutorem; humanitatem verò deposuit anno Domini MDLXXXVIII.

In lucem edidit

I. Consolatoria ad un' Amico. Legitur in Libro, cui titulus: „ Consolatorie di varj Autori, consegrate al „ Sig. Galeotto Pico della Mirandola. *Venezia* 1550. pag. 56.

II. Oracoli. Extant in Libro Hortensii Landi, inscripto: „ Oracoli di moderni ingegni, sì d'Uomini, che di „ Donne „ pag. 17.

Ex Morigia, & ex Sitono nostro in Chron. J. PP. Mediol pag 72. Art. 315., tum in Theatro genealogico Sitoniano, pag 22. MS. in fol. penes Auct. &c.

MMLVIII.

ARCONATUS CAROLUS.

COmite Hieronymo, & Hippolyta Lampugnana Parentibus ortus est, & in Mediolanense Jurisperitorum Collegium cooptatus anno MDCLXXII. claruitque publicus Juris Canonici in Academia Ticinensi Interpres, & dein obiit Mediolani die VI. Februarii anno Christi MDCCXXX.

Superest ipsius tantùm

I. Oratio habita in laudem Eminentissimi Federici Cacciæ. Extat in libro cui titulus: „ Il Campidoglio di Trion„ fo per la promozione all' Arcivescovato ed alla „ Porpora del Sig. Cardinale Caccia „. *Milano per il Gagliardi* 1698. *in* 4.

De eo Cl. Sitonus in Chron. Coll. J. PP pag. 231. Art. 1050., & in Theatro genealogico Sitoniano pag. 23. MS. in fol. penes Auctorem &c.

MMLIX.

ARESINUS PETRUS FRANCISCUS.

CLericali Militiæ adscriptus, Oratoriam, & Possim utrâque linguâ colens, vivebat exeunte Sæculo XVII.

Edidit

I. L' Amazone. Panegirico in lode della B. V. Maria di Pietro Francesco Aresino Chierico Milanese. *Milano per Gio. Battista Ferrario*, 1665. *in* 4.

II. Carmina Italica, vulgo Sonetti, e Madrigali, & Epigrammata latina. Extant in eodem Libro.

MMLX.

ARRIGONUS ATILIUS.

AMavit Atilius Arrigonus Mediolanensis amœniores Musas, cùmque anno MDCLXXXIII. jucundissima toti Christiano Orbi de Turcis victoria ad Viennam Austriæ contigisset, typis dedit sequentem Opellam, cujus Prologus, & Conclusio Metro Italico constant.

En titulus

I. La Schiavitù Liberata. Opera Scenica; composta in occasione della liberazione di Vienna. *Milano per il Ghisolfi*, *in* 12. sine anno.

MMLXI.

ARRIGONUS PETRUS PAULUS alter.

EX Joanne Maria, & Justa de Gazeris nobilibus Conjugibus diem vidit primam mense Junio anni MDCXL. In Ticinensi Archigymnasio utriusque Juris laureâ decoratus, inter primarios Mediolanensis Fori Advocatos, celebri adhuc vigeore fama, claruit. Mortem verò obivit die V. mensis Novembris anno MDCCI Plura scripsit, quæ nimis serò ad manus nostras pervenere, ideoque hic indicanda censuimus.

Hæc sunt

I. Historica Commentaria de Nobili Familia Arrigona; plurimis Documentis, Principumque Diplomatibus comprobata. MS. in fol. magnæ molis, reperitur apud J. C. Jacobum Arrigonum Regium Civitatis Laudæ Prætorem, ejusdem Auctoris filium.

II. Tractatus de legitima, & Canonica electione Serenissimi Ludovici de Bavaria in verum Imperatorem; deque Privilegiis ab eo concessis inconcussè dudum observatis, & in futurum observandis. *Mediolani* 1686. *in fol.*, extat penes Clar. Advocatum Sitonum &c.

III. Observationes Legales ad Statuta Civitatis Mediolani, edita de annis 1498., & 1502., Tomi duo in fol. MSS. maximæ molis, apud præfatum Auctoris filium.

IV. Legalium Consultationum Volumina XXX. in fol.; potiori ex parte impressa, partimque MSS., extant penes eundem Auctoris filium, & partim penes Advocatum Sitonum.

Auctorem hunc debemus ditissimis schedis Sitonianis, pluries à nobis laudatis.

B

A

MMLXII.

de BALSAMO BLANCA.

ANno MDIV. in Monasterio S. Marthæ Mediolani se Deo dicavit. De ea hæc scribit Anonyma Monialis ejusdem Parthenonis, de qua egimus Artic. MDCCCLXXXVI. „ Essendo stata un vero „ specchio di santità, e li stessi suoi scritti ne mantengono la memoria, conciosiachè non havendo „ ella lettere, ne scienza imparata, con tutto ciò, „ ha scritto cose spirituali di dottrina tanto profonda, che essendo state lette da persone dotte, „ e letterate, hanno affirmato, non potersegli opporre, sicchè ben pare lei haver studiato la vera „ scienza a' piedi del Crocefisso suo Sposo „. Fuit austeræ Vitæ, silentii amantissima, orationi assidua. Tyronibus Magistra præfuit. Obiit anno MDXLV.

Scripsit

I. Quædam Ascetica, ut supra.

MMLXIII.

BANFIUS JULIUS.

PAtrem habuit Medicinæ Professorem, cujus nomen Picinellus reticet, quo in primis ætatis suæ annis amisso, in clientelam transiit Caroli Francisci Banfii insignis Collegiatæ Sancti Georgii ad Palatium Canonici, & Julii nostri Consobrini; at eùm idem Canonicus in pulsanda Testudine summopere excelleret, eandem artem Julio tam perfectè communicavit, ut inter alios ipsius Caroli Francisci discipulos emicuerit. Satis lepidum est quod in supradicto Picinello legitur de Banfio nostro, ideoque Lectorem ad Athenæi Mediolanensis locum infra citandum amandamus. Artem Militarem quoque Julius ita prosecutus est, ut à Philippo IV. Hispaniarum Rege, titulis & muneribus exornatus extiterit. Vivebat tempore, quo Picinellus ipse scribebat, & ab eodem didicimus, Banfium Auctorem fuisse Libri,

Cui titulus

I. Il Maestro di Chitarra; all' Altezza Serenissima di Ferdinando II. Gran-Duca di Toscana. *Milano* 1653. Opus est ex integro ære incisum.
Ex Picinelli Athenæo pag. 354.

MMLXIV.

BARBAVARA JOSEPH.

LUdovici Ordinis S. Stephani Equitis, ac Lucretiæ Besutiæ conjugum filius, Collegium PP. Mediolanensium ingressus est anno MDCLXXVII. A Consultationibus S. Officii, necnon Provicarius Banchi Sancti Ambrosii extitit, & bis Patriæ Præfecturam non fine plausu egit, videlicet annis MDCXCVIII., & MDCCVI. Diem clausit extremum anno MDCCXXI. mense Majo.

Habemus de eo

I. Responsa varia Historico-Juridica; inter quæ eminet illud pro Barone Hermete Vicecomite, in quo agit de validitate cujusdam Privilegii Ludovici Bavari Imperatoris. *Mediolani*, 1686. *in fol.*

De ipso Balthassar Parravicinus in libro inscripto: „ Milano sempre grande „ pag. 12. Cl. Cotta in Musæo Novariensi pag. 196., & Sitonus noster in Chron. J. PP. Mediol. pag. 234. Art. 1068.

MMLXV.

BARBOVIUS AUGUSTUS.

ALiis familiæ Barboviæ addo Augustum, sequentibus verbis à doctissimo P. Quadrio loco infra citando celebratum; sic: „ Dopo la seconda „ Parte delle Rime di Angelo Peregrino Accademico Desioso di Pavia, stampata in quella Città „ appresso Andrea Viano, 1593. in 12. si trovano „ Rime di Don Agosto Barbò Milanese.

B

De eo igitur leguntur

I. Carmina Italica, ut diximus;
Ex supradicto P. Quadrio Soc. Jesu in Libro „ della „ Storia, e della Ragione d'ogni Poesia „ Tom. II. pag. 276.

MMLXVI.

BAROFFIUS CÆSAR.

C

Filius Johannis, claruit Juris utriusque Doctor, Prothonotarius Apostolicus, atque unus ex Regiis Canonicis Sanctæ Mariæ Scalensis Mediolani ab anno MDCXX. ad annum MDCLI. Residens etiam fuit penès Excellentissimos Mediolani Gubernatores pro Serenissimis Sigismundo, & Ladislao, ac Johanne Casimiro successivis Poloniæ Regibus.

Prostat ejusdem Liber inscriptus

I. In Triumpho Serenissimi, ac Potentissimi Principis Sigismundi III. Poloniæ, & Svetiæ Regis &c. è Moscovia post insignes gloriosè partas victorias feliciter redeuntis, Oratio Cæsaris Baroffii Mediolanensis J. U. D., Prothonot. Apostol., & Illustrissimi ac Reverendissimi D. D. Comitis Francisci Simonetæ Episcopi Fulginatensis Nuncii in Regno Poloniæ Apostolici à Secretis. *Vilnæ, in Typographia Petri Blasii*, 1611. *in* 4., *& Mediolani apud Comum*, 1612. *item in* 4.
D Videndum Picinelli Athenæum pag. 135. De ipso etiam agit Cl. Sitonus in Schedis.

MMLXVII.

BASSUS JOANNES BAPTISTA.

FAmiliam de Bassis inter Nobiles, & antiquas Mediolanenses refert J. C. C. Raphaël Fagnanus in Commentario familiarum Nobilit. Mediol. sub littera B. MS. Floruit verò in Religione Carmelitarum Nudipedum Bartholomæus à Sancta Maria in Seculo Joannes Baptista Bassus, qui obiit annorum LXIX. die XXXI. Octobris MDCCXIX.

E Scripsit, & edidit

I. Panegirici varj. *Piacenza, nella Stamperia Ducale del Bazacchi*, 1686. *in* 4.
II. Scuola di Verità, e di Prudenza aperta alle Sacre Vergini. *Pavia, presso Gio. Battista, e Fratelli Gradignani*, 1674. *in* 4.
A Suis.

MMLXVIII.

MMLXVIII.

BAZETTA CAROLUS THOMAS.

Hieronymus Bazetta J. C., & Elisabeth de Albergantis in insigni Omeniæ Oppido, ditionis Mediolanensis, Carolum genuerunt, qui ad maturiorem ætatem progressus, in Juribus & Cæsareo, & Pontificio sic eminuit, ut in Papiensi Universitate, non tantùm Laureâ exornari, quàm etiam publicus Jurisprudentiæ professor eligi ab Excellentissimo Mediolanensi Senatu promeruerit. Apud Eminentissimum S. R. E. Cardinalem de Abdua in sua Bono-

A niensi Legatione Cameræ Auditor extitit, & in eodem munere tam rectè se gessit, ut verba Sententiæ à Syndicatoribus illius Urbis habitæ anno Christi MDCCVI. juvet hic exscribere, quia non tantùm illum absolvendum fore judicaverunt „ quia nulla „ accusatione notatus fuit „; sed ut Vir integerrimus, prudentissimus, atque justissimus. Anno verò MDCCXII. inter Canonicos, quos Ordinarios vocant, bujus Metropolitanæ Ecclesiæ locum obtinuit, quem deinde Christophoro ejus ex fratre nepoti anno MDCCXXIX resignavit, Romam proficiscendi causâ, ubi diem clausit extremum die XIV. Januarii MDCCXXXI., & in Ecclesia SS. Ambrosii, & Caroli tumulatus fuit, apposita sequenti ex marmore Inscriptione:

D. O. M.

CAROLVS THOMAS BAZETTA MEDIOLANENSIS

HORATII SENATORIS FRATER

E PVBLICO IVRIS MAGISTERIO

ROMAM AD MAIORA MVNERA TRANSLATVS

FERRARIAE ET BONONIAE IN ECCLESIAE SERVITIO DIV VERSATVS

BARCINONAM PRO REBVS GRAVISSIMIS MISSVS

HIC IACET

OBIIT ANNO SALVTIS MDCCXXXI. AETAT. SVAE ANN. LXXV.

Ejus Opera sunt

I. Commentaria in Justiniani Institutiones. MSS. in fol.
II. Commentaria in Jus Canonicum. Tom. III. in fol. MSS. Servantur penès J. C. Hieronymum Bazettam ex Regiis Vicariis generalibus Status Mediolani, ac Justitiæ Vicarium in toto eodem Dominio, Auctoris nostri ex fratre nepotem.
III. Allegationes Juridicæ tam editæ, quàm MSS. Tom. III. in fol. extant apud eundem.

Ipsius cum laude meminit Lazarus Augustinus Cotta in Chorographica Descriptione Verbani Lacus pag. 69., & in Musæo Novariensi pag. 308. Art. 888.

MMLXIX.

C BAZETTA FRANCISCUS CHRISTOPHORUS.

Ex iisdem parentibus fratris sui Caroli, quem in Articulo præcedenti laudavimus, lucem vidit primam in eodem Omeniæ Oppido Franciscus Christophorus noster, ipsumque Carolum in literis emulatus, Juris Civilis & Canonici publicus Professor primarius in Ticinensi Universitate claruit per annos quinquaginta, scilicet ab anno MDCLVI. ad MDCCVI. qui fuit ei extremus, die XXVII. mensis Octobris. Tanti fecit eundem Senatus Excellentissimus Mediolanensis, ut stipendio majori quàm aliis primariis Professoribus ipsum decoratum voluerit. Papiensis etiam Principatus Auditor extitit, & ob insignia ejus merita à Consilio generali Urbis prædictæ Civitate donatus fuit. Plurimis cumulatus meritis non tantùm apud Suos & Exteros nomen magnum sibi acquisivit, ita ut Juris Oraculum diceretur, sed & moribus exquisitis excultus ab omnibus in admiratione habitus fuerit. In eadem Civitate Papiæ decessit die XXVII. Octobris anno MDCCVI., cucullatoque babitu indutus in Ecclesia S. Antonii de Padua PP. Capuccinorum ibidem tumulatus est. Plurima scripsit,

B Videlicet

I. Commentaria super omnes Titulos Juris tam Cæsarei, quam Pontificii. Vol. X. in fol. MSS., extant penes J. C. Hieronymum Bazettam, de quo in anteriori Articulo.
II. Allegationes Juridicæ, præsertim de Jure Patronatus, laudatissimæ. Tom IV. in fol. tam editæ quam MSS. extant apud eundem.

Laudatur à Lazaro Augustino Cotta in Chorographica Descriptione Verbani Lacus &c. pag. 69. Artic. 120., & in Musæo Novariensi pag. 122. Artic. 296., & pag. 309. Artic. 902.

MMLXX.

BAZETTA HORATIUS.

Prædictorum Caroli, & Francisci Christophori frater fuit Horatius, natus & ipse in eodem Omeniæ Oppido anno Reparationis nostræ MDCXLVIII. Post Lauream in utroque Jure in Archigymnasio Ticinensi acceptam, inter Mediolanensis Fori Advocatos eximium sibi nomen comparavit. A Carolo II. Hispaniarum Rege unus ex Vicariis generalibus Mediolanensis Dominii creatus anno MDCXCV., Cathedram Senatoriam ascendit anno MDCCVIII. Ob eximiam ejus probitatem, & in rebus publicis, ac politicis dexteritatem, primùm à Leopoldo Cæsare anno MDCCIII., deinde ab Augustissimis Josepho I., & Carolo VI Imperatoribus plenam potestatem adeptus, pro gravissimis negotiis
D Insubriæ cum Regia Celsitudine Victorii Amadei Ducis Sabaudiæ, unà cum Deputatis Angliæ, & Hollandiæ ab anno MDCCVIII. ad annum MDCCXII. integram eorundem Cæsarum approbationem consecutus est. Itaque in rebus tam arduis, & magni momenti ita se gessit, ut in tribus Diplomatis Augustissimi Cæsaris Caroli VI. ejusdem anni, & subsequentis, summis laudibus extolli, & DC. aureis annuis donari meruerit. In ferè omnibus hujus Dominii Consiliis plurimas Consultationes pro bono publico edidit tantus Vir, qui cùm bonorum omnium mœ-

mœrore è vivis abiit die XXVII. Maji, anno MDCCXX ejusque cadaver in Ecclesia S. Joseph hujus Urbis conditum jacet. A

Scripsit

I. Consultationes plures Politico-Juridicas de rebus ad fœdus inter Leopoldum I. Cæsarem, & Sabaudiæ Ducem anno MDCCIII. initum, ejusdemque continuationem sub Augustis Filiis. Extant partim inter schedas olim Marchionis Pyrrhi Vicecomitis magni Cancellarii, partim apud Marchionem Senatorem Hieronymum Erbam Parmæ Pro-gubernatorem.

II. Epistolas plures de eadem re, una cum Relatione Tractatuum, quos habuit cum Ministris Angliæ Regis, & Respublicæ Holandiæ, à me non sine voluptate inspectas. Reperiuntur apud Amicum. B

III. Consultationes super Onera, Annonam, Contractus Camerales &c. MSS. extant in Archivo Senatus Mediolani.

IV. Allegationes plurimas eruditissimas, præsertim in re Fideicommissaria, Vol. VI. in fol. Leguntur apud J. C. Hieronymum Bazettam supralaudatum, Auctoris nostri Filium.

V. Orationem in Funere Augustissimæ Eleonoræ Magdalenæ Theresiæ Neoburgensis Austriacæ. Extat in libro, cui titulus: „ Relazione de' Funerali celebrati in Milano per l'Augustissima Imperatrice „ Eleonora Maddalena Teresa Madre di Carlo VI. „ Imperatore. „ *Milano, presso il Malatesta*, 1731. *in fol.*

Ejusdem cum laude meminit Lazarus Augustinus Cotta in Chorographica Descriptione Verbani Lacus pag 69 Artic. 120., & in Musæo Novariensi pag. 323. Artic. 1144., Ferdinandus Innocentius Civalerius in Oratione pro laurea utriusque Juris C in Universitate Papiensi Hieronymi & Christophori Fratrum de Bazettis publicè dicta anno MDCCXVIII. MS., & Sitonus noster in schedis suis eruditis.

MMLXXI.

BEBULCHUS CAROLUS.

FRancisci ex Mediolani Decurionibus, ac Ducalis Quæstoris Magistratus Reddituum Ordinariorum, necnon Serenæ Anguissolæ conjugum filius, claruit dux Cohortis peditum sub Carolo V Imperatore anno Christi MDXLII. Ejusdem eruditionis, uti Vatis optimi Sæculi XVI., in Poetica facultate testimonia D

Habemus

I. Carmina Italica, quæ extant in libro, cui titulus: „ Rime „ di diversi Autori eccellentissimi, raccolte da Gio„ vanni Offredi libro nono, che è in seguito della „ Raccolta del Giolito „. *Cremona* 1560. *in* 8.

De ipso Paulus Morigia in Hist. Nobilit. Mediol. lib. IV. cap 39., Advocatus Sitonus in Theatro Genealogico MS. in fol. pag. 59. penes Auctorem.

MMLXXII.

BEBULCHUS MARCUS ANTONIUS.

PEtri Alberti & Mariæ Panigarolæ Conjugum filius, necnon Joannis Reddituum Ordinariorum Quæstoris ex filio nepos; inter J. PP. Collegiatos hujus Urbis enumeratur ab anno MDXLVI. ad MDLXXXIII. Varia ejusdem Poëmata ego vidi in pluribus Collectionibus Ticinensibus pro Iaureis donandis, de quibus nunc locum, ubi ipsas adnotavi, non invenio. Accipiat igitur Lector quæ mihi supersunt.

Scilicet

I. Poëmata varia Latina. Extant in Libro, cui titulus: „ Funerali, fatti fare dal Duca d'Albuquerque al „ Prencipe Carlo di Spagna. *Milano* 1568 *in fol.*

II. Alia Italica in Libro inscripto: „ Per le Nozze del „ Serenissimo Gran-Duca Francesco de Medici e „ Bianca Capello. *Venezia* 1583.

Ex Advocato Sitono in Chron Coll. J PP. pag. 116. Art. 477., & fusiùs in Theatro suo Genealogico pag. 59. MS. in fol penes Auctorem, ubi de parentibus istius Bebulci se ipsum ingenuè corrigit.

MMLXXIII.

BELLANUS CAROLUS HIERONYMUS.

FAmilia Bellana à J. C. C. Raphaële Fatiano enumeratur inter nobiles Mediolanenses: ex ipsa ortus est Carolus Hieronymus die XV. mensis Augusti anno MDCXLIII., parentibus Joanne Ambrosio & Anna Valsicca conjugibus. Philosophiæ & Medicinæ laureâ decoratus extitit in Ticinensi Archigymnasio die XXI. Novembris anno MDCLXV, qua occasione Orationem habuit Cl. Martinus de Sexis Artium & Medicinæ professor in eadem Universitate. Per annos quadraginta Bellanus noster eximia cum laude in patria Medicæ praxi operam navavit, dieque XI. Februarii anno MDCCIX vitæ finem absolvit, & in Templo S. Antonii Clericorum Regularium, vulgò Theatinorum, hujus Urbis, habuit sepulchrum. Extat ejus memoria in sequenti Inscriptione marmorea, quæ legitur in Ecclesia Parochiali S. Victoris ad Theatrum:

D. O. M.

IOSEPHO BELLANO

RECTORI

ANTE HANC ARAM QVIESCENTI

AC

SACRVM IN HEBDOMADA PERPETVVM

TVTELARI SACELLO

MANDANTI

PHYSICVS HIERONYMVS BELLANVS FRATRI

PHYSICVS DOMINICVS PATRVO

AC HAEREDES M. P. P.

ANNO MDCXCIII.

Scripsit :

I. Elenchum selectiorum Remediorum ex probatis Auctoribus ; MS. pagg. 216. , extat penes Physicum Carolum Hieronymum Bellanum juniorem præfati Auctoris ex fratre pronepotem.
II. Dissertationem de uterino vagitu ; an scilicet infans, qui quadragintaquinque diebus, antè quàm exiret in lucem, triplici vice in Matris utero vagire auditus est, naturali, & non superiori causâ id præstare potuerit. Incipit : „ Mortalium nulli, qui con„ fuetum naturæ cursum didicerit &c. „ Definit autem : „ Sed præstat ea, quæ fiunt, quomodo „ fiant, quærere, quàm quòd fiant negare, ut acu„ tissimus quidam Scriptor annotavit „. MS. in fol., extat ubi supra.
Videantur schedæ Sitonianæ.

A

MMLXXIV.

BELLANUS JOANNES DOMINICUS.

MArcus Antonius Bellanus, atque Theresia Faniana Mediolanenses conjuges in lucem ediderunt Joannem Dominicum die XX. mensis Octobris anno MDCLXVIII. Inter studia, quibus summopere deditus extitit, Philosophiam & Medicinam ex professo coluit, in quibus Præceptorem habuit Physicum à nobis supra laudatum Carolum Hieronymum Bellanum, Scriptoris nostri patruum, atque in eisdem assecutus est lauream in Ticinensi Academia die XIV. Junii anno MDCXC. Claruit non tantùm in Medica praxi, quam per annos quadragintaquinque in patria commendabiliter exercuit, sed etiam in arte Oratoria, ut videbimus infra. Ultimos clausit dies anno MDCCXXXVIII. die XXII Aprilis, & in Ecclesia SS. Cosmæ & Damiani PP. Augustiniensium Nudipedum hujus Urbis jacet humatus.

B

Ejus scripta sunt :

I. Compendium Dignosticum, seu brevis descriptio signorum, quemcumque morbum comitantium. MS. in 4., extat penes Physicum Carolum Hieronymum Bellanum juniorem ejusdem Scriptoris Filium.
II. Orationes XX. habitæ in collatione laureæ Doctoralis in Philosophia, Artibus, & Medicina ab an. 1692. ad an. 1711. Illustribus Viris gratulatoriæ &c. MS. in fol., penes Filium ut supra.
Habetur in schedis Sitonianis &c.

MMLXXV.

BERNARDINUS.

HUjus Mediolanensis Eruditi ex Ordine Servorum Beatæ Mariæ nudum nomen, prout in Picinelli Athenæo legebatur, cùm nos proferre puderet, ejus distulimus hactenus meminisse, opinantes fore ut in Annalibus Gianii novæ editionis Lucensis annor.1719.,& 1725 aliquid ampliùs ad ipsum pertinens reperire possemus. Sed nihil admodum, præter ea, quæ Picinellus scripsit, invenimus. Omnigenâ fuit literaturâ cultus, & Astronomiam, Mathesimque optimè calluit. Mediolanensium Principum, qui ejus Operâ, atque consiliis in arduis negotiis non semel usi sunt, gratiam adeò sibi promeruit, ut eorum etiam nomine ad exteros Principes legationibus fungeretur. Romæ tandem publicè sacras paginas non sine plausu interpretatus est. Floruit circa annum MCCCLXXXVII.

Scripsit

I. De Transubstantiatione Sacramentali.
II. De cultu Festorum.
III. Contemplationes in librum Job, de hominis miseria, quas pro concione ad Romanum populum habuerat. Hæc an edita sint, nec ne, ignoramus.

Laudatur à Crescentio in Præsidio Romano part. III. lib. 3. narrat. 3. num. XI. Picinello in Athenæo pag. 84. Gianio in Annal. Tomo I. fol. 347.

MMLXXVI.

BESANA JO. ANTONIUS.

DE hoc Poëta Mediolanensi Sæculi XVI. etsi parum habemus, ut infra ; nihilominus ipsum omittere non ausi sumus, nam alia in dies inveniri posse, facilè sperandum est.

I. Carmina varia Latina ; adsunt inter Poëmata Joannis Bissii, *Mediolani impressa anno 1512. in 4.*
II. Alia in fronte Libri, inscripti : „ Carmina in laudem „ B. M. Virginis, Varior. Auctor. *Bergomi, apud Cominum Venturam, sine anno, in 4.*

MMLXXVII.

BESUTIUS HORATIUS.

HOrtassis filius Joannis Francisci Besutii, & Annæ item Besutiæ conjugum ; hæc mihi perhumaniter rescripsit Cl. Sitonus, dum ab eodem quæsivi aliqua de Auctore nostro.

Edidit

C

I. Primizie Sacre, & Orazioni Accademiche. *Milano, 1663. in 12.*
II. Monarchia Cattolica ; Discorso fatto in S. Celso. *Milano, 1677. in 8.*

MMLXXVIII.

BINAGUS MATRONIANUS.

TItulum tantùm profero hujus Operis, quod fortuitò, & carptim vidi in eximiis Collectionibus Jo. Baptistæ Cornei, de quo jam suo loco diximus. Aliàs, Binagam familiam inter nobiles, & antiquas Civitatis Mediolani refert J. C. C. Raphaël Fanianus in Commentar. Familiar. Nobil. Mediol. sub litera B. En interim quod Lectoribus meis proferre possum.

D

Scilicet

I. Trattato delle Croci erette in Milano, Opera di Matroniano Binago, scritta l'anno MDCIV. MS. pagg. 60.
Extat in Vol. IX. MSS Jo. Bapt. Cornei Junioris in Archivo Archiepisc. Mediolanen.

MMLXXIX.

BIRAGUS LUDOVICUS.

E

CÆsaris ex LX. Mediolani Decurionibus, Ducalisque Collateralis Generalis, & Flaviæ Turrianæ conjugum filius, claruit Peditum Italicorum Chiliarcha, mox & Præfectus Generalis, inde Gallici Exercitus Magister Generalis, Regius item Gubernator in Marchionatu Saluziarum pro Christianissimis Francisco Primo, & Henrico Secundo Francorum Regibus, necnon Eques Regii Ordinis Sancti Michaëlis in Gallia extitit, floruitque ab anno MDXXXV. natus enim erat anno MDV., obiitque anno MDLXXV.

Ejus ingenii testem habemus Volumen, inscriptum :

I. Raccolta delle cose allegate da Lodovico Birago contro Scipione Vicomercato : Manifesto, Consulto, & Ar-

Arbore dell' Illustre Famiglia Biraga. *Torino*, 1561. *in* 4.

De eo Paulus Morigia in Histor. Antiquit. Mediol. lib. 4. cap. 14., item in Histor. Nobilit. Mediol. lib. item 4. cap. 14. Hieronymus Ghilinus in Annal. Alexandriæ sub anno 1544 &c. Franciscus Sansovinus in Hist. Famil. illustr. Italiæ, ubi agit de Biraga. Clar. Advocatus Johannes de Sitonis de Scotia in Theatro Genealogico Sitoniano pag. 72., & in Collectione Equitum Reg. Ordinis S. Michaelis, sub litera L., ambo MS. In fol. penes ipsum Auctorem.

MMLXXX.

BIZOZERUS HIERONYMUS.

FUit Præpositus & Vicarius Foraneus Sevesi, atque die tertia Synodi XXXVI. Mediolanensis anni MDCLXIX.

B

Dixit

I. Orationem elegantem, quæ impressa est in eadem Synodo.

MMLXXXI.

BLANCUS CÆSAR.

FIlius alterius Cæsaris & Elisabethæ Franzonæ conjugum, natus anno MDCXVI. vivebat anno MDCXLIII.

C

De eo reperi

I. La Fanciulla dalle Truffe Teresa di Manzanare, nativa di Madrid Romanzo tradotto dallo Spagnuolo dal Conte Cesare Bianchi Milanese, dedicato al suo Amico Filippo Perlasca, *Milano, per il Malatesta*, 1640. *in* 12.

Ex schedis Sitonianis.

MMLXXXII.

BLANCUS DOMINICUS.

SAcerdos Mediolanensis ex Congregatione Clericorum Regularium è Somascha, politioris litteraturæ, & Latinæ eloquentiæ professor, necnon Rhetor eximius, Academiæ & Collegio S. Mariæ in Urbe Laudensi per multos annos summa cum laude præfuit; decorem Domus Dei dilexit: Unus ex XL Viris Jus suffragii in Comitiis generalibus habentibus fuit, morum elegantiâ, ac suavitate, rerum agendarum peritiâ, & nitore præcelluit. Obiit anno MDCL.

D

Scripsit Librum hoc titulo

I. Catalogus Virorum illustrium, gentis ac Familiæ Blancorum Coronei.

Ita P. Mazzucchellus in suo MS „ Degli Scrittori della Congregazione di Somasca. Centuria prima, raccolta da un Sacerdote della medesima Congregazione „. Extat in Biblioth. Suorum S. Petri in Monte-Forti Mediol.

E

MMLXXXIII.

BOLDONUS FLAVIUS.

FLavius Boldonus J C. natus Mediolani die XIX Januarii anno MDLXXXIX. ex Octavio Boldono J. C., ac Sacri Romani Imperii Equite aurato, & Cæsareo Comite Palatino, necnon ex Cæcilia Cattanea nobilibus conjugibus. In Regia Ticinensi Universitate utriusque Juris laureâ decoratus est anno MDCIX. die XXIII. Junii. Fratres autem extiterunt eidem Eques Aurelius J C., Præpositus Basilicæ Collegiatæ S. Stephani in Brolio Mediolani sub annis MDCXXXIV. ad MDCXLVIII., necnon Joannes Nicolaus, & Octavius Episcopus Theanensis, ambo ex Congreg. Cleric. Regular. Sancti Pauli Barnabitarum &c., & Sigismundus Physicus Collegiatus Mediolani; de quibus amplam mentionem fecimus in hac Bibliotheca suis locis.

Hæc tantum de isto dare mihi licet

I. Carmina varia tam Latina, quàm Italica, extant in pluribus Collectionibus Sæculi XVI. ad finem vergentis, Ticini & Mediolani impressis; quas inter in ea, cui titulus: „ Ignatii Albani lacrymæ in obitu „ Caroli Vicecomitis &c. „ de qua jam egimus in Albano, ubi adsunt

II. Carmina V. Flavii Boldoni, atque ejusdem Inscriptio sepulcralis pro supradicto Carolo Vicecomite.

Ex Theat. Genealog. Sitoniano pag. 74.

MMLXXXIV.

BONARDUS FRANCISCUS.

ILlustris Monasterii S. Marthæ hujus Metropolis, in quo religiosissimæ degunt Virgines sub regula S. Augustini, negotia diligenter gessit. Quo autem tempore id agere cœperit, ipsemet indicat in Nuncupatoria Operis secundo loco numerandi, mense videlicet Januario anni MDCI. Annus ejus supremus ignoratur.

Conscripsit

I. Vita e Visioni della B. Veronica Negroni da Binasco Monaca nel Monastero di Santa Marta di Milano, tradotta dall' Idioma antico nel moderno da Francesco Bonardo. *Milano, per il Monza*, 1669. *in* 8.

II. Avvisi necessarj al buon governo del Monastero di S. Marta, MS. in 4. in Archivo ipsius Cœnobii pagg. 60 cum præfixa Nuncupatoria ad sacras Virgines in eodem Parthenone Domino servientes. In hoc Opere Bonardus non tantum agit de his, quæ ad temporalem administrationem pertinent, sed etiam de rebus ad pietatem, virtutesque spectantibus.

MMLXXXV.

BONFANTUS ANDREAS.

EX titulo libri infrascripti, quem vidi in Bibliotheca FF. Minorum de Observantia S. Angeli hujus Urbis, dignitas Auctoris ejusdem Ordinis S. Francisci apparet; nil aliud reperire potui, nec apud Wadingum, nec apud Suos. Liber autem, qui satis rarò occurrit, sic prænotatur:

I. Vita, e Miracoli del Beato Fra Lucesi, detto da Pogibonsi, il primo vestito dal Serafico Padre S. Francesco dell' Abito del Terz' Ordine di Penitenza, con li Capitoli 18. della Regola, raccolti dal Venerabile Fra Andrea Buonfanti Milanese Ministro dell' Ordine. Seconda Impressione in Firenze l'anno 1615. sine Typographi nomine in 12.

MMLXXXVI.

BONIPERTUS LANFRANCUS.

BArtholomæus Corte, dum in suo Opere de claris Medicis Mediolanensibus mentionem facit Cæsaris Ricii, quem nos suo loco laudavimus, Consultationem commendat, pestis occasione, ad Sanitatis Magistratum exhibitam à Lanfranco Boniperto Physico Mediolanensi,

Hoc

Hoc titulo

I. Consulta circa il purgare le cose infette, presentata al Tribunale della Sanità in congiuntura della Peste, che afflisse Milano l'Anno MDLXXVII.
Extat in Libro Ascanii Centorii, cui titulus: „ Avvertimenti, Ordini, e Gride &c. *Milano, per Filippo Ghisolfi*, 1631. in 4. ad paginam 200.

MMLXXVII.

BONSIGNORIUS BUSTUS BARTHOLOMÆUS

SAcræ Theologiæ, & J. U. Doctor inter Oblatos SS. Ambrosii, & Caroli, deinde Anno MDCXXVII. Canonicus Ordinarius Ecclesiæ Metropolitanæ Mediolanensis. Patrem habuit Carolum, obiitque Anno MDCXLV.

Vulgavit inter alias Orationes, quas frequenter habuit, & deperditas dolemus,

I. Orazione in lode di S. Carlo Borromeo, quam recitavit in supradicto Templo maximo, anno MDCXLV. Ita Picinellus in Athenæo pag. 65.

MMLXXXVIII.

BONSIGNORIUS PETRUS MARIA.

MEdiolanensis, Cler. Reg. S. Pauli professus est anno MDCLXXIX. Docuit Pisis humaniores Literas, in quibus, præter alia studia, excelluit. Decessit anno MDCCXXXII.

Extant ejusdem ingenii testimonia

I. De Assumpta Virgine Panegyricus. *Lucæ, typis Marescandoli*, 1694. in 4.
II. Fasciculus Orationum diversarum. MS. in fol. apud Suos.
III. Fasciculus plurium Carminum tam Lat., quàm Ital. MS. in fol. ut supra.
Ita P. Pezzus pluries à me laudatus.

MMLXXXIX.

BONVICINUS MARCUS ANTONIUS.

EX Schedis doctissimi P. Joannis Pauli Mazzucchelli, seu in Cod. MS. ejusdem, cui titulus: „ Degli Scrittori della Congregazione di Somasca, „ Centuria Prima, raccolta da un Sacerdote della „ medesima Congregazione „ agnovimus Auctorem hunc fuisse ex eadem Congregatione Cler. Reg. Somaschensium, necnon patriâ Mediolanensem.

Scripsit:

I. Specchio Spirituale, nel quale ogni giorno della Settimana rimirando la persona divota, scorgera la Misericordia di Dio, e quanto di bene, e di male della sua Giustizia si può sperare. *In Pavia, per Giacomo Ardizzoni*, 1617. in 8.
Ex supradicto MS. in Bibliotheca S. Petri in Monte Forti ejusdem Congreg. Mediol.

MMXC.

BOSSIUS ANDREAS.

ALterius Andreæ, Andreoli scilicet vocati, filius, claruit usque ad finem Sæculi XV., & de eo-

A dem sic loquitur Donatus Bossius in Chronicis Mediolani impressis pag. 302. „ Anno MCCCCLXXXI. „ die quinto Septembris jacta sunt fundamenta in „ Campo Arenghi Mediolani Templi Divæ Teglæ, „ Auctore Venerabili Viro Andrea Bossio Præposito „ ejus Templi „ Vir certè fuit de rebus sacris Mediolanensibus optimè meritus, ut videre est in ipsius librorum editionibus, quas infra damus.

Videlicet:

I. Missale Ambrosianum, in fol. In calce: „ Laus Christo: pax vivis, & requies defunctis. Amen. Explicit Missale secundùm consuetudinem Sancti Ambrosii. Impressum Mediolani per Magistrum Antonium Zarotum Parmensem. Emendatum per Reverendum Dominum Presbyterum Andream
B de Bossis, Præpositum S. Teglæ, qui suâ operâ, & impensâ imprimi curavit Anno Domini MCCCCLXXXVIII. Calendis Martiis.
II. S. Ambrosii Liber Pastoralis. Subsequitur admonitio ad Lectorem, his verbis: „ Non mirabere, Lector humanissime, si aliqua depravata invenies in primo Libro, & secundo de Fide; id enim defectu Exemplaris fuit: nam postea emendatiorem codicem habuimus, ex quo hæc inferiùs adnotata decerpsimus &c. „ In calce: „ Impress. Mediolani operâ, & impensâ Vener. Presbyteri Andreæ de Bossiis, Præpositi S. Teglæ; Magister verò Uldericus Scinzenzeler impressit MCDXCII. die XVI. Junii, in 4.
Videnda est Historia Typographica Cl. Saxii ad annos supracitatos.

C MMXCI.

BOSSIUS BERNARDINUS.

BErnardinus Bossius filius Francisci, & Anastasiæ Carnaghæ conjugum, Physicus Collegiatus Mediolani cooptatus die XVIII. Junii, anno MDXI. Vir Philosophicarum, Medicarumque scientiarum eminentiâ, & insigni liberalitate commendatissimus claruit ad annum usque MDLXX. Fratrem habuit Ægidium Bossium J. C. Collegiatum, Cæsareum Mediolani Senatorem, Feudatarium Vallis Bodu in Ducatu Mediolanensi.

Scripsit:

D I. Opera varia Medica.
Ita Paulus Moriggia in Nobil. Mediol. lib. III. cap. IV. & ex eo Picinellus in Athenæo pag. 86., & Curtius in suo libro de Medicis Mediolanensibus pag. 56, de ipso etiam Sitonus noster in Chron. Colleg. Medic. Mediol. MS. penès Auctorem part. II. artic 133., & Lucas Contilis in Impres. Accad. Affidator. Papiens. pag. 97.

MMXCII.

BOSSIUS FRANCISCUS.

EX Antonio Cæsareo Comite Palatino, cujus ultimæ Tabulæ conditæ anno MCCCCXXV. ex-
E tant penès amicissimum Sitonum, ortus est in hac Urbe Franciscus Bossius, qui Infulam Comensem obtinuit à Martino V. Pont. Max. anno MCCCCXX. prid. Idus Februarii, minoris ætatis condonato defectu; præfuit eidem Ecclesiæ XV. annis, fatoque functus est Basileæ, quò ad Concilium profectus fuerat anno MCCCCXXXV. ibidemque Sepulturam accepit; extat tamen ejus memoria in Inscriptione posita ad Aram D. Joannis Baptistæ in Cathedrali Novocomensi, sic:

VENERA-

VENERATIONI DIVI IO. BAPTISTAE ARAM VNAM, CVI CENSVS OB SACRA FACIENDA PERPETVO PENDERENTVR, FRANCISCVS BOSSIVS PONTIFEX CVMENSIS PIENTISSIMVS TESTAMENTO FIERI IVSSIT. VIR AVTEM NOBILISSIMVS THOMAS BOSSIVS EIVSDEM PONTIFICIS NEPOS, ET HAERES, HOC ALTARE IPSIVS DIVI NVNCVPANDVM CVRAVIT, ET EX BONIS HAEREDITARIIS HOSPITALI DOMVI MISERICORDIAE MEDIOLANI QVAEDAM PRAEDIA LARGITVS EST, EX QVORVM REDDITV QVOTANNIS LIBRAE NVMERO LXIV. SACERDOTI REM DIVINAM IN HAC ARA QVOTIDIE FACIENTI PER EIVSDEM DOMVS PROCVRATORES ELECTO, ET HVIVS TEMPLI COLLEGIVM AFFIRMATO, APVD IPSOS PROCVRATORES EAM REM DE MORE PERFECTAM EIDEM COLLEGIO EPISTOLIS SVIS ATTESTANTI PRAEBERENTVR. NOVISSIME VENERABILIS HOMO BAPTISTA-BOSSIVS AEDIS HVIVS ARCHIPRESBYTER CHRISTO OPTIMO MAXIMO HOC CONSPICVVM PEGMA LIBERO MVNERE DEDICAVIT, ANNO ADVENTVS EIVSDEM MCCCCLXXXXVIII. OCTAVO KALENDAS APRILIS.

Thomaa Rotarius fabrefecit.

Præfato autem Francifco Boffio frater extitit Eques Aloyfius Boffius Ducalis Feudatarius Meleti in agro Laudeofi, qui ex Cœcilia Vicecomite filiam habuit Polyxenam Boffiam nuptam Matthæo item Boffio J. C. Collegisto, Ducalique Senatori Mediolani, quæ ex Teftamento anni MCCCCXCIX. die XXVII. A Jooii Collegium Boffiorum annuis redditibus dotatum io Civitate Papienfi erigi demandavit. Extat adhuc in fronte magni Caftri Oppidi Meleti in agro Laudenfi fequens ex marmore Infcriptio, Boffianæ magnificeotiæ teftis uberrima.

MELETVM DOTALE OPPIDVM
MAGNIS PRAETORIORVM ET STABVLORVM EXTRVCTIONIBVS
AQVARVM DVCTIBVS, AGRORVM IRRIGATIONE, CONSITIS ARBORIBVS
VIRIDARIO, NEMORIBVS, ET HORTIS
MATTHAEVS BOSSIVS I. C. SENATOR, AC
MAGNVS CONSILIARIVS DVCALIS
ET POLYXENA BOSSIA
IVGALES MEDIOLANENSESQVE PATRICII
AC DOMINI MELETI EXORNAVERE
TVM ETIAM INSTAVRATA ARCE, VALLO, FOSSA, TVRRIQVE
COMMVNIERE.
TEMPLOQVE CONSTRVCTO, ET DICATO
SACRAVERE ANNO A PARTV VIRGINIS MCCCCXCV.,
QVO ANNO CAROLVS REX FRANCIAE TVRBAVIT ITALIAM.
MARMORA QVID SPECTAS HOSPES NITIDASQVE COLVMNAS
PVLCHRAQVE CAELATIS ATRIA IMAGINIBVS?
MATTHAEVS FIERI, CONIVXQVE POLYXENA IVSSIT,
HIC LEGVM INTERPRES, ALTERA DIVES OPVM.
BOSSIA STIRPS ILLIS, SED QVAMVIS AMPLA VIDETVR,
NON TAMEN EST DOMINIS PORTICVS APTA SVIS.

Aliquibus forfan videbitur extra chorum, ut ajunt, nos hic pofuiffe hanc Infcriptionem, fed cum ex ipfa nonnulla habeantur ad illam ætatem pertinentia, quæ fruftra alibi quæruntur, noo injucunda erunt Antiquitatum amatoribus.

Habemus de eodem Francifco

I. Epiftolæ ad Gafparinum Barzizium, uti eruitur ex iftius refponfionibus, quæ extant in MS. Biblioth. Ambrofianæ fignat. M. num. 4. in fol.
II. Aliæ ad Petrum Candidum Decembrium annis MCCCCXXXII, & MCCCCXXXIV. cum refponfionibus; extant in MSS. fæpè laudati ejufdem Decembrii.

De ipfo Ughellus in Epifcopis Comenfibus Tom. V. pag. 311. Francifcus Ballarinus Chronic. Comenf. parte II. pag. 136. Advocatus Sitonus in Monumentis genealogicis familiæ Boffiæ pag 5. impreffa an. 1741. in folio penès Malateftam, ac in Theatro genealogico Sitoniano pag. 82. MS. in folio penès Auctorem, ex quo agnovimus, Jacobinum Boffium J. C. Colleg. Mediol primum fuiffe anno MCCCLV. Stipitis Auctoris noftri.

B

MMXCIII.

BOSSIUS TIBURTIUS.

De ifto Auctore nudum titulum duarum Lucubrationum profero, alii forfan plura dabunt.

I. Scala di Giacobbe predicata nella Chiefa del Gesù di Roma: Opera del P. Muzio Vittellefchi Generale della Compagnia di Gesù, con le Tavole aggiunte dal P. Don Tiburzio Boffi Milanefe Predicatore de' Canonici Regolari. MS. in fol. juftæ molis fign. 40. 16. extat in Biblioth Suorum S. Mariæ P. ffionis.
II. Il Cielo aperto: Panegirico detto in onore di S. Carlo Borromeo nella Chiefa de' Milanefi. *Romæ, fine anno, & Typographi nomine.*

C

MMXCIV.

BREBBIA JOANNES BAPTISTA.

Quòd Gens Brebbia fit inter antiquas, & nobiles Mediolani familias confcribenda, eruitur à ftemmate genealogico penès Cl. Sitonum, qui nobis ipfum oftendit à Joanne Mediolani Decurione anno MCCCXL. incipiens ufque ad Lodovicum J. C. & ipfum Decurionem anno MDLXX. Joannes Baptifta verò Hieronymi ex LX. Decurionibus Mediolani, ac Thefaurarii generalis, & Angelæ Cafatæ conjugum filius, claruit inter Italos Poëtas optimi Sæculi XVI., fcilicet anno MDLIV., ut videre eft in Collectione infrafcripta fatis eleganti; at interim ne ex integro pereat memoria Laurentii Brebbiæ anno MCCCCLXXIV Decurionis, juvat hic exfcribere Sepulchralem ejufdem Infcriptionem ad ejus Tumulum olim pofitam in Templo S. Petri Cœleftini hujus Urbis, quam nobis fervavit, etfi mancam, millies laudatus Sitonus nofter.

D. O. M.

D. O. M.

SOPRA TVTTO DIO PER TVTTO.

VIRTVTE ATQVE FIDE INSIGNES ADVERTE VIATOR
EGREGIO FRATRES REQVIESCVNT MARMORE, MAIOR
NAM ET CHRISTOPHORVS, ET LAVRENTIVS ALTER IN AEVO
SANGVINE DE BREBIO = = = = = = = = PROLES.

Habemus itaque ejusdem Jo. Baptistæ

I. Carmina plura Italica in libro, cui titulus: „ Sesto „ libro delle Rime di diversi eccellenti Autori, rac- „ colte da Andrea Arrivabene in seguito alla rac- „ colta del Giolito, in 8.
Laudatur a Paulo Moriggia in Hist. Antiquit. Mediol. lib. IV. cap. XIII., & in Theatro genealogico Sitoniano MS. in fol penès Auctorem pag. 85.

MMXCV.

BRIPPIUS DIONYSIUS.

Equitis Joannis Francisci Magistratus Redditum Ordinariorum Præsidis, & Margaritæ Landrianæ conjugum filius recensetur inter Patres conscriptos Senatus Mediolanensis ab anno MDXLII. ad MDLVII.

Vidimus tantùm de ipso

I. Præstantissimi Advocati Dionysii Brippii Mediolanensis Patricii Carmen in Bartholomæi Gaphuriani primitiis impressar *Taurini, per Franciscum de Sylva*, 1521.
II. Consilium Juridicum de Mercimonio Mediolani instaurando. *Mediolani*, 1549 *sine Typographi nomine*, *in fol.*
Agit de ipso Advocatus Sitonus in Syllabo Senatorum Mediolani num. 143. pag. 9., & in suo Theatro genealogico MS. in fol. pag 87. penès Auctorem.

MMXCVI.

BRIPPIUS GUIDUS ANTONIUS.

Marchionis Aloysii J. C. C., & Theresiæ Stampæ de Leyva nobilium conjugum filius numerabatur inter LX. Decuriones hujus Metropolis. Vir fuit in rebus Mathematicis satis eruditus, atque unus ex nobilibus Viris Conventus Literarii penès Comitem Carolum Archintum, cujus Elogium jam dedimus. Decessit die XI. mensis Augusti MDCCXXX.

De ejusdem Scriptis supersunt tantùm, quæ sequuntur; alia verò deperdita sunt miserè.

I. Della Meccanica, o sia Statica, Discorsi cinque. MSS. in fol Extant apud Comitem Maximilianum Stampam Marchionem Soncini.
Memoratur in Theatro genealogico Sitoniano MS. in fol. penès Auctorem pag. 87.

MMXCVII.

BRIPPIUS SFORTIA.

Patre Dionysio Senatore, & Isabella Pusterla Matre extitit Regius Quæstor utriusque Magistratus, ex LX. Decurionibus, & Commissarius generalis Exercitus in toto Mediolani Dominio. Patriæ Legatus mittitur ad Pium V. Pont. Max. pro Negotiis Ordinis Humiliatorum, & ab eodem Pontifice Eques calcaris aurei creatus est anno MDLXXI. die II. mensis Aprilis.

Hæc de ipso supersunt:

I. Oratio ad Pium V. Pont. Max MS.
II. Plures Epistolæ ad Decuriones Mediolanenses ex Urbe Roma, dum ibi Patriæ Legatus morabatur, ut supra. Extant in Cod. sign. C num. 74. in fol. in Biblioth. Ambros. inter MS. Puricelli.
Hujus Scriptoris munerum, & dignitatum plurima mentio est apud Hieronymum Frovam in Epistola gratulatoria impressa *Mediolani* 1590, prout in Articulo ejusdem Hieronymi Frovæ diximus.
Videndus quoque est Cl. Sitonus in suo Theatro genealogico pag. 87. MS. penès Auctorem.

MMXCVIII.

BRIPPIUS SFORTIA alter.

Marchionem Cæsarem, ex LX. Decurionibus, & Magistratus Redditum Ordinariorum Quæstorem, necnon Isabellam Vertematam parentes habuit, atque inter J. PP. Colleg. hujus Metropolis numeratur ab anno MDCXXXVIII. ad annum MDCLX.

Vidi de ipso

I. Carmen Latinum in laudem Immaculatæ Conceptionis B. M. V. *Mediolani, apud Impressores Archiepiscopales*, 1629. in 4
II. Aliud, cui titulus: *Oden*. Præfixum est libro Leonis Matinæ Neapolitani, inscripto: „ Ducalis Regiæ „ Lararium, sive Serenissi Reip. Venetæ Principum „ omnium Icones, & Elogia „ *Patavii, Typis Herttianis*, 1659. *in fol.* Nonnulla quoque ipsius Carmina recitat Armellinus in Bibliotheca Benedictino-Cassinensi, parte II. pag. 75.
De eodem Advocatus Sitonus in Chron. Colleg J PP. Mediol. Art. 911. pag. 211., & in Theatro genealogico MS. in fol. penes Auctorem pag. 87.

MMXCIX.

BULLA JOANNES AMBROSIUS.

Bullam familiam inter nobiles ac vetustas Mediolanenses commendant infrascripti Auctores. Sanè memorabilis est Sepulcralis ex marmore Inscriptio in interiori Ecclesia Monialium S. Catharinæ ad Clusam Mediolani, posita Ven. Modestæ Bullæ Abbatissæ, filiæ Christophori Ducalis Legati, ac relata per Paulum Morigiam loco infrà citando, ut sequitur:

HIC

HIC QVIESCIT MODESTA BVLLA INCOMPARABILIS SANCTIMONIAE ABBATISSA, QVAE MONASTERIVM HOC IN POST DIRVPTVM, OPPRESSVM, VIRTVTE PRAEVIA, INTRA XXXII. ANNOS EREXIT, AVXIT, AMPLIFICAVIT, SANCTORVM QVOQVE CATHARINAE, ET VICTORELLI VNIVIT.

OBIIT ANNO MDII. XXI. APRILIS.

Præter Orationem verò Jo. Ambrosii istius, quemdamus, nil aliud de ejus Actis, atque Operibus reperimus.

I. Oratio ab eo habita in primis sacris solemniis Fabricii Castrofranchi Majoris Mediolanensis Ecclesiæ Cardinalis Ordinarii. *Mediolani*, 1557. *sine Impressoris nomine*, in 4.
Laudatur in Notis ad Landulphum Juniorem in Tomo V. Rer. Ital. Script pag 493., & de Gente Bulla agunt Bernardinus Corius in Histor. Mediol sub an. MCCCCLXXX., Isidorus Isolanus in Panegyri de laudibus Urbis Mediol. & Nobil. familiarum ejus sub an. MDXVIII., Paulus Morigia in Nobilit Decurion Mediol cap. XXIV. pag. 58., ac J. C. C. Raphaël Fanianus in Commentar. Nob. famil. Mediol. sub litera B. necnon Schedæ Sitonianæ.

M M C.

BURRINUS JACOBUS.

SAcræ Theologiæ Doctor præfuit Ecclesiæ Parochiali Sanctissimæ Trinitatis in Suburbio Olitorum hujus Metropolis, atque in Compendium reduxit Librum de Casibus Reservatis Oliverii Mazzucchelli, quem typis dedit

Hoc titulo

I. Compendium Oliverii &c. *Mediolani*, *apud Ghisulphum*, in 12.
Ex Picinelli Athenæo pag. 339. Familiam verò Burinam inter antiquas & nobiles Mediolanenses refert J. C. C. Raphaël Fanianus in Commentar. familiarum Nobil. Mediol. sub litera B.

M M C I.

de BUSSERO ONUPHRIUS.

DE Bussera Familia egimus suo loco, sed de Poëta, quem commendamus, nil præter hunc Librum invenimus,

Cui titulus

I. Poema in lingua Milanese di Onofrio Bussero per l'arrivo della Serenissima Infanta Margarita d'Austria Moglie di Leopoldo Cesare. *Milano*, *presso il Ghisolphi*, 1666. in 4.

M M C I I.

de BUSTO JOANNES BAPTISTA.

SAcræ Theologiæ Doctor inter Oblatos SS. Ambrosii & Caroli locum habuit, eandem facultatem professus est in Seminario hujus Urbis, atque in altero, cui nomen la Canonica. Magistrum sortitus est Cl. Virum Petrum Paulum Boscam, pluries à nobis in hac Collectione laudatum. Orationes Panegyricas dixit variis in Templis & occasionibus, quarum duas tantùm nobis licet proferre.

A

Scilicet

I. Panegyrim elegantissimam pro Federico Borromæo recèns in Purpuratorum Collegium cooptato. Ita Bosca ut infra.
II. Panegirico per S. Carlo detto il giorno IV. Novembre 1671. *Milano nella Stamperia Arcivescovile*, in 4.
Videatur supracitatus Bosca in lib. V. de Origine & Statu Bibliothecæ Ambrosianæ.

B

M M C I I I.

de BUSTO JOANNES PETRUS.

DOlendum est, quod de Joanne Petro de Busto, qui Ordinis Capuccinorum Generalis obiit Genuæ anno MDCC. reperiri nobis datum sit tantùm Orationem infra recensendam, quamvis uti Concionator eximius celebretur à nonnullis ejus Auditoribus, qui adhuc sunt in vivis; affirmant tantummodo Sui, quòd Quadragesimale ipsius, Orationes Panegyricæ, aliæque plures Lucubrationes deperditæ sint.

C

Hæc de eo

I. L'Idea del buon governo, Discorso fatto nella Sala dell'Eccellentissimo Senato di Lucca il secondo Sabbato di Quaresima dell'anno 1693. *Lucca per Favorito Paci*, 1693. in 4.
II. Quadragesimale, Panegyres, & nonnullæ sacræ Conciones, quæ periere.
Ita à Suis.

M M C I V.

BUTIUS MATTHÆUS.

D

CLaruit inter Oblatos SS. Ambrosii & Caroli Rhetoricorum Interpres, & Philosophiæ Lector, deinde honorarius Ephæborum Caroli VI. Cæsaris, tunc III. Hispaniarum Regis Præceptor creatur, uti etiam sacris largitionibus Præfectus, & à Concionibus Italicis. Decessit Valaguariæ in Cataloniæ Regno, non sine ipsius Regis, & totius Aulæ mœrore, ideoque scripta ejusdem ad nos minimè pervenerunt, proinde

Damus tantùm

I. Orazione detta ne i Funerali dell'Eminentissimo Sig. Cardinale Federigo Caccia Arcivescovo di Milano. *Ivi*, 1699. in 4.

MMCV.

C

MMCV.

CACCINUS CAROLUS ANTONIUS.

SAcerdos Oppidi Vicemeniæ vulgo Omegna ditionis Mediolanensis, Diœcesis autem Novariensis, laudatur à Cl. Cotta in suo Musæo ob Orationem, quam habuit in Funere Hectoris Albergenti, quem nos suo loco commendavimus; nos itaque ipsum Mediolanensibus restituimus.

Hæc tantùm superest de eo

I. Orazione detta nel mese di Ottobre dell'anno 1698., dandosi sepoltura ad Ettore Secondino Albergante. Extat MS. inter Miscellanea Novariensia, Vol. X. in Biblioth. Ambrosiana.
Ita Cl. Cotta in Musæo Novariensi pag. 89.

MMCVI.

CAIMUS FRANCISCUS.

JOanne Baptista J. C. Mediolani Decurione, & Clara Valiana Parentibus ortus, Ducalis Aulicus extitit sub Ludovico Maria Sfortia Vicecomite Mediolani Duce, dein Eques Militaris Ordinis S. Joannis Hierosolymitani, sicut & à Cubiculo Hadriani VI. Summi Pontificis, floruitque ab anno MCCCCLXXXV. ad annum MDXXXXIV., quo adhuc in humanis erat; nihil aliud de eo dicere licet, præterquamquod

Edidit

I. Librum Francisci Petrarchæ de Vita solitaria, quem afferit nunquam antea impressum, dicavitque Ludovico Mediolanensium Duci; in eadem Epistola afferit, in Codice MS. ejusdem Operis inscriptum fuisse nomen Azini Caymi proavi sui, cujus fama adhuc in hominum memoria extaret; & quidem Azinus Caymus erat Cæsaris Venceslai Scutifer multisque privilegiis ab eodem donatus; anno verò MCCCCII. extitit unus inter Equites auratos in funere Joannis Galeacii Vicecomitis I. Insubrum Ducis. Opus serio emendavit pro amore Auctoris & Scriptoris; sunt ejus verba. Epistolam hanc inter alias dedit Cl. Saxius in Historia sua Typographica pag DXXII.
Videndus J. C. Advocatus Sitonus in Dissertatione sua Geneal. Familiæ Nobilium de Caymis; de Azino seorsim Scipio Vegius in Ephem. Barthol. de Putheo in serie Equitum Hierosol. & alii.

MMCVII.

CALVUS SEBASTIANUS.

PHysicus Mediolanensis Matthæi pariter Physici, & Juliæ Pisanæ conjugum filius Lauream in Phylosophia & Medicina Bononiæ suscepit anno Christi MDCXXXIX., & Mediolani decessit anno MDCLXXIV. memoratur in sepulchrali marmorea Inscriptione ab ejusdem Genitore in Ecclesia Sanctæ Mariæ, vulgo *del Giardino* in hac Urbe posita, his verbis:

MATTHAEVS CALVVS SEBASTIANI FILIUS
PHILOSOPHVS AC MEDICVS
NVPER ORBATVS ANGELA AMATISSIMA FILIA
SEPVLCRVM HOC ILLI SIBI IPSI
IVLIAE PISANAE VXORI DILECTISSIMAE
SEBASTIANO FILIO CHARISSIMO
POSTERISQVE PARARI IVSSIT
XII. CALEND. MARTII MDCXVI.

Scripsit

I. Consultationem pro usu Chinæ Chinæ, instante Cardinali Joanne Stephano Dongo.
Ita Sebastianus Badius in Libro de Cortice Peruviano cap 7. pag. 49., & ex eo Curtius de Medicis Mediolanensibus pag. 115. videndæ sunt etiam schedæ Sitonianæ.

MMCVIII.

CAMBIAGUS JOANNES PAULUS.

FIlius Francisci Jurisconsulti, Regii Prætoris Oppidi Gallarati, & Luciæ de Romanis conjugum. Inter Physicos Collegiatos Mediolani adnumeratur die XXIII. Decembris anno MDCLXV., obiitque anno MDCXCI.

Edidit

I. Consultationem de usu Chinæ Chinæ ad petitionem Cardinalis Jo. Stephani Donghi.

Ita Badius in Libro de Cortice Peruviano cap. 7. pag. 49. Et ex eodem Curtius de Medicis Mediol. pag. 115. Necnon Advocatus Sitonus in Chronic. Colleg. Physicor. Mediol. parte 2. artic. 315. MS. in folio penes Auctorem.
Præfati autem Joannis Pauli Abavus extitit Octavianus Cambiagus J. C. Collegiatus Mediolani sub annis 1489. ad 1519, cujus sepulcralem Inscriptionem olim in veteri Ecclesia S. Angeli extra P. N. Mediolani, Franciscus Cicerejus in Collectione Selectarum Urbis Mediol. Inscriptionum MS. in hanc formam refert:

SEPVLCRVM DOMINI OCTAVIANI DE CAMBIAGO
IVRIS VTRIVSQVE DOCTORIS
ET SVCCESSORVM SVORVM.

MMCIX.

CAMPATIUS ARCANGELUS.

ABbas Picinellus in suo Athenæo Mediolanensi refert Arcangelum Campatium, & ipsum Mediolanensem, & ex eadem Congregatione Canonicor.

nonicorum Lateranensium, necnon Abbatis vices-gerentem in Monasterio S. Joannis in Viridario, vulgo *Verdara*, in Urbe Patavina sito, nonnulla Carmina Latina edidisse in laudem Abbatis Ascanii Martinenghi, dum Romam se contulit. Ea occasione typis data fuit flebilis Elegia à quodam Viro docto, cui respondit Campatius, edito sequenti libro,

Hoc titulo

I. Ad Metricam deplorationem Responsio, Epigrammata. *Patavii*, 1596 *in* 4.
Ex supradicto Athenæo pag. 54.

MMCX.

de CAMPONIBUS CHRISTOPHORUS.

IN Oppido Abbiate Ducatus Mediolanensis natus medio Sæculo XV. scilicet anno MCDLX. inter Scalensis Basilicæ Canonicos computabatur; decessitque die XVIII. mensis Octobris MDX. Etenim cum Stephano Dulcinio Viro eruditissimo, cujus laudes dabimus in Classe Exterorum,

Elaboravit

I. Necrologium præmemoratæ Basilicæ Scaleosis ab anno MCDLVIII. ad MCDXCII. MS. in Pergameno in fol. Servatur in Archivo ejusdem Ecclesiæ, & de eo uberiùs dicemus in præfato Dulcinio.
Ex schedis Sitonianis.

MMCXI.

de CAPITANEIS de ARSAGO HENRICUS.

HEnricus de Capitaneis de Arsago, dictus etiam de Ripalta, Clementis Magistratus Extraordinariorum Redditūum Quæstoris, & Corneliæ Mantellæ conjugum filius, inter J C. Coll. cooptatus fuit anno MDXCII. Primarius Juris Civilis Professor in Ticinensi Archigymnasio claruit usque ad annum MDCXLIV. qui fuit eidem postremus. Scripta ipsius periere.

Superest tantùm

I. Oratio in laurea Bartholomæi Arisii. *Mediolani, ex Typographia . mbrosiana*, 1630. *in* 4.
Eidem Tractatum XXXIV. Clarissimus olim Jatro-Physicus Joannes Baptista Sitonus nuncupavit Jatrosophiæ Miscellan. pag. 195. anno 1639. impress, in 4.
Videndi sunt Blanchinus in Styllat. Caus. Colleg. Mediol. atque Advocatus Sitonus in Chron. Coll. J. PP. Art. 708. pag. 174. &c.

MMCXII.

de CAPITANEIS de FIGINO CAMILLUS.

FRancisci, & Octaviæ Ferrariæ conjugum filius Collegium J. PP. Mediol. ingressus est anno Christi MDCLXV. Fuit quoque Patriæ Proprætor, floruitque usque ad annum MDCLXXXXIV.

Vidi ipsius librum, cui titulus:

I. Genesis Heroum Salazariæ Familiæ. *Mediolani, apud Montiam*, 1674. *in* 4.
Memoratur à Cl. Sitono in Chron. Coll. J. PP. Art. 1012. pag 225. & in suo Theatro Genealogico MS. in fol. pag. 220.

MMCXIII.

CAPRETTUS CLEMENS.

ORdinem suum, scilicet Minorum Observantiæ S. Francisci, non parum illustravit Clemens Caprettus, qui se ipsum Mediolanensem dicit in Opusculis infra recensendis; nam Lector non infimi nominis, Concionator eximius, & totius Ordinis Generalis extitit. Alia ejusdem scripta non reperimus, nec annum mortis, supervixit tamen ultra vigesimum sonum Sæculi currentis.

Hæc de ipso præmanibus habuimus

I. Panegirico per S. Nicola da Tolentino. *Torino, presso il Colonna*, 1674. *in* 4.
II. Applauso Laureato nel passaggio per Milano verso Roma del Reverendissimo P. Fr. Francesco Maria Rini da Polizzi, Guardiano del Monte di Sion, e Ministro generale di tutto l'Ordine di S. Francesco. *Milano, nella Stamperia Arcivescovile*, 1671. *in* 4. Contiene Carmina tum Italica, quàm Latina, necnon Orationem item Latinam in laudem supradicti P. Rini.
Hæc, etsi pauca, à Suis.

MMCXIV.

CARANZA NICOLAUS.

ECclesiæ Parochialis S. Petri Cornaredi, vulgo *con la Rete*, hujus Urbis Rector; scripsit, ac typis dedit librum infra recensendum, quem profero, ne aliquis delicatulus me arguat, quòd ex Athenæo Picinelli ipsum expunxerim.

En titulus

I. Esercizj Spirituali, che far si devono di tempo in tempo in tutto il corso dell' Anno. *Milano*, 1615. & iterum 1641. *in* 12.
Ex supradicto Picinello pag. 429.

MMCXV.

CARCANUS GABRIEL.

CHristophori, & Pasinæ Ripæ nobilium conjugum filius claruit ab anno Christi MCCCCL. usque ad MCCCCLVII. ut nos monuit Cl. Sitonus, penès quem extat Documentum autenticum satis præclarum, creationis scilicet in Ducem Mediolani factæ per Magnates, & Populum Francisci Sforniæ Vicecomitis, ubi inter alios Testes interfuit Gabriel noster de Carcano, die XI. Martii, anni MCCCCL. Parum invenimus de eodem, sed ob vetustatem, & Carminum elegantiam, pro more Sæculi, in quo ipse vivebat, prætereundum esse minimè censuimus.

Damus ideo

I. Carmen Latinum; extat ad calcem libri, cui titulus: „ Senecæ Philosophi Opera, sub Blasio Romero Monaco Populeti per Matthiam Moravum. „ *Neapoli*, 1475. *in fol*
II. Aliud satis longum Divo Ferdinando Neapolis, & Siciliæ Regis t adest ad calcem Operum Raymundi Lulli. *Panormi*, 1477 *in fol.*
De ipso Mattaire in Annalibus Typographicis Tom. I. pag. 115 ubi editio tantùm Senecæ memoratur, nam ei ignota fuit altera Raymundi Lulli. Advocatus Sitonus in Stemmate genealogico familiæ Carcanæ. *Mediolani, apud Malatestam*, 1742. *in fol.*, & Saxius noster in Historia Typographica.

MMCXVI.

CARDANUS HIERONYMUS alter.

LEonardi, & Beatricis de Currentibus conjugum filius inter Physicos Collegiatos Mediolani fuit cooptatus die XXX mensis Julii, anno MDCXLV., seditque quater inter XII. Viros Tribunalis Provisionum hujus Urbis ab anno MDCLIII. ad MDCLXXII., decessit verò die IX. Februarii MDCLXXIX., & jacet in Ecclesia Parochiali S. Michaëlis ad Clusam. Unus fuit, qui cum aliis à Curtio memoratis, de usu Chinæ Chinæ, instante Cardinali Stephano Dongo,

Scripsit

I. Consultationem, ut supra, de Usu Chinæ Chinæ, seu Corticis Peruviani.
De ipso Placidus Puccinellus in Nuncupatoria ad Vitam S. Ambrosii; Carolus Hieronymus Cavatius à Somalea in Descriptione Status Mediol. pag. 10., Curtius de Claris Medicis Mediol. pag. 115. Advocatus Sitonus in Chron. Colleg. Physic. part. II. Art. 310, & in suo Theatro Genealogico pag. 123. MSS. in fol. penès Auctorem.

MMCXVII.

CARLIUS VENTURIANUS.

EX Allatii Drammaturgia Cl. Abbas Fusius hunc Mediolanensem Scriptorem eruit, & nobis perhumaniter communicavit, ob Dramma

Inscriptum

I. Il Mirtillo.
Ita supradictus doctiss. Abbas Fusius in Appendice ad Picinelli Athenæum, Ms. penès me.

MMCXVIII.

CARPANUS ANDREAS

ALterius Andreæ filius, ut apparet ex Instrumento autographo anni MCCCCLXXIX penès amicissimum Sitonum. Vir fuit eruditus, ut videtur ex Epistolis Petri Caudidi Decembrii, & aliorum, inter quas sequentem refero; nam post elapsa ferè tria sæcula, satis est de Scriptore nostro aliqua Lectoribus proferre, etsi parvi momenti.

Vidi igitur:

I. Epistolam Latinam ad Petrum Candidum Decembrium, datam ex Ponteligno XI. Kal Septembris MCCCCLVIII., in qua gratulatur Decembrio ob reditum suum ex Urbe Roma in patriam; auditoque ipsum novum iter moliri, offert se studiorum, & viæ comitem. Adest etiam ejusdem Decembrii Responsio, qua ei gratias agit, & inter cetera hæc ait: „ Amplector itaque libenti animo, si quæ peregrinatio „ inciderit, habiturum te non comitem meum tantùm, sed consiliorum meorum participem, ac studiorum, quibus delectaris, & eruditus es, ut ex „ literis cognovi tuis &c. „ Data XIII. Kal. Octobris.
In MS. Cod. Epist. Decembrii in fol. sign. I. nu. 235. in Ambrosiana Bibliotheca.

MMCXIX.

CARPANUS JACOBUS ANTONIUS

JOannis Philippi, & Margaritæ Moresinæ filius. Collegium J. PP. Mediolani ingressus est anno Christi MDLXXV. Rerum Capitalium Præfectus claruit, hinc Advocatus Fiscalis, mox Redditutum Ordinariorum Quæstor, deinde Regius Ducalis Senator. Decessit anno MDCXII.

Scripsit:

I. Responsa XV. Juridica.
II. Allegationes Fiscales permultas.
III. Vota plura Fiscalia.
Extant partim edita, partim MSS. in Collectionibus J. PP. Mediolanensium, & Ticinensium; nonnulla quoque custodit J. C. & Advocatus Solivetta.
Ita in suis Schedis P. D. Gaspar Berretta, atque Sitonus in Chron. Colleg. J. PP. pag. 156. Art. 628.

MMCXX.

CARPANUS JACOBUS PHILIPPUS.

PAucis me expediam de Carpano isto J. C. Mediolanensi, nam ne tantillum invenire de ipso datum mihi fuit apud Amicos, nec de anno mortis ipsius, nec de operibus, quæ sine dubio posteris eum reliquisse, patet ex Epistola, quam nunc profero, ex qua floruisse videtur medio Sæculo XVI.; reliqua forsan in dies apparebunt.

En titulus

I. Jacobi Philippi Carpani J. C. Mediolanensis Epistola ad Benedictum Jovium pro explicatione quarumdam vocum Arabicarum, cum istius Responsione.
Extat inter Epistolas MSS supradicti Jovii, quam cum Operibus ejusdem, pro bono literariæ Reipublicæ brevi edendis promisit Co. Antonius Joseph à Turre J. C. C. Comensis, cui nonnulla debeo mihi communicata pro hac mea Bibliotheca adornanda.

MMCXXI.

CASATUS GABRIEL

EX Francisco ortus, Collegium J. C. C. Mediol. ingressus est anno reparationis nostræ MDXLVI. Regius inde Ducalis Senator, mox in Supremo Italicarum Rerum Consilio apud Hispaniarum Regem Matriti Regens, ubi per quadriennium optimè adeò se gessit, ut nihil à Principe, nihil in Republica, sine ipsius Consilio actum sit. E vivis excessit anno MDLXIX., atque in Sacello maximo Templi S. Marci Mediol. hoc sine fuco monumentum sibi vivens posuit:

GABRIEL CASATVS
SIBI AC SVIS V. P.
CINERIBVS MAIORVM SVORVM HVC ALLATIS
MDLVII.

Plura scripsit, quæ non habemus.

Superest tamen

I. Consilium Juridicum, quod extat in Tomo II. Consiliorum Jo. Baptistæ Zileti pag. 77. num. 59.
De ipso Ruginellus in libro de Senatoribus pag. 34, J. C. & Advocatus Sitonus in Chron. Colleg. J. PP. pag. 124. Art. 468.

MMCXXII.

MMCXXII.

CASATUS PAULUS

CÆsaris Physici Collegiati, & Juliæ de Balbis conjugum filius, nobilissimam Societatem Jesu amplexus, integris XXV. annis in Sacris Concionibus impensis, piissimè obiit in Domo Professa hujus Urbis anno redempti Orbis MDCXLI.

Reliquit post se

I. Conciones, & Panegyres plures MSS. de quibus nonnulla Volumina effici possunt. Extant in Bibliotheca Suorum S. Fidelis Mediol.
Memoratur ab Advocato Sitono nostro in serie Gentis de Casate, & alibi.

MMCXXIII.

CASATUS SCIPIO.

SCipio Casatus, seu de Casate, Joannem ex XII. Reipublicæ Mediol. Capitaneis, & Dominam Turrianam parentes sortitus est; inter patrios Decuriones locum obtinuit, atque anno Domini MCCCCXLVII. Collegium Nobilium J. CC. ingressus est, & pro patria Legatus ad Rempublicam Venetam missus; floruit usque ad annum MCCCCLXX. Dolendum est, quòd de ipso nil aliud proferre mihi datum sit, quàm ejus Epistolam Latinam ad Petrum Candidum Decembrium, & ex ipsa eruitur, satis eruditum fuisse literis Græcis, necnon Poëtica facultate: pro more igitur Scriptorem hunc, utpote Sæculi XV., prætereundum minimè censui.

Videnda est ejus

I. Epistola ad Petrum Candidum Decembrium, quæ cum istius Responsione extat inter MSS. Decembrii alibi citatos in Biblioth. Ambros.
Memoratur ab J. C. & Advocato Sitono in Chron. Colleg. J. PP. Mediol. Art. 182. pag. 47.

MMCXXIV.

CASTILLIONÆUS BALTHASSAR.

MIrum certè est, Balthassarem Castillionæum, de quo nunc agimus, P. Pezii sæpissimè à nobis citati, diligentiam effugisse. Is enim Congregationem Clericorum Regularium S. Pauli ingressus est anno MDLXXXVII. In patria Mediolanensi Provincia, studiis semper intentus, & pietati moram, traxit ad annum usque MDXCIII. quo cum Augustino Tornello Generali suo ex Collegio S. Barnabæ hujus Urbis Romam contendit. Hæc hausta sunt ex Actis Collegii ipsius, in queis deinceps altum de illo silentium, unde neque mortis annum scire licuit.

Scripsit plurimâ eruditione Ecclesiasticâ refertam Opellam hanc

I. Ordo Officii Divini quotidie recitandi juxta Ritus Sanctæ Rom. Ecclesiæ ad decem futuros annos, ab anno scilicet MDC. usque ad annum MDCXI. exclusivè, per P. D. Balthassarem Castillionæum Clericum Regularem Congreg. S. Pauli, in quo multa ad cultum Ecclesiasticum, & celebrationem Missæ, ac Fidelium observantiam spectantia ritè, opportunè, studiosèque denotantur, de quibus aliàs nulla mentio habebatur, cum omnibus Festis hucusque Apostolico decreto additis. Impensis Jo. Antonii, & heredum Hieronymi Franzini. *Romæ, apud Aloysium Zanettum*, 1601. *in 8.*

MMCXXV.

CASTILLIONÆUS VICTORIUS.

DE præsenti Castillionæo Mediolanensi, nihil aliud inveni, præter pauca, quæ Lectoribus meis infra exhibebo; pauca certè, sed cùm ipsemet testetur in Epistola nuncupatoria primæ Poësis, quòd alia Carmina pluribus occasionibus edidisset, satius duxi inter Scriptores minoris notæ, & ipsum recensere.

Hæc sunt:

I. Alle Molto Reverende Madri di S Maria degli Angioli nel passaggio, che fanno alla Vita Capuccina: Ode applausoria di Vittorio Castiglioni. *Milano, per il Malatesta*, 1655. *in 4.*
II. Carmina duo Italica, vulgo *Sonetti*, extant in libro: „ Per le Nozze del Sig. Marchese Giuseppe Maria „ Visconti figlio del Marchese Vercellino Maria „ *Milano*, 1667. *in 4.*

MMCXXVI.

CATTANEUS HENRICUS.

PAtrem habuit Christophorum Æliam nobilem Mediolanensem, cui cordi fuit Henricum, non tam literis, quàm optimis moribus imbuere; nec spes eum fefellit, nam & eruditionem, & Legum peritiem Henricus summoperè coluit, itaut Collegium J. PP hujus Metropolis ingredi meruerit anno MCDLXXV. Ætas nobis aliud de Viro isto minimè servavit, præterquamquod dixit Cl. Saxius in sua Historia Typographico-Literaria Mediol. loco infra citando.

Videlicet:

I. M. Tullii Ciceronis Rhetoricorum Libri. In calce sic legitur: „ M. Tullii Ciceronis Rhetoricorum opus „ per spectabilem Virum D. Henricum de Cattaneis „ J. U. Doctorem diligenter emendatum „. *Mediolani, per Leonardum Pachel, & Uldericum Scinzenzeler*, 1479. *in fol.*
Vide igitur supradictum Cl. Saxium ad annum MCCCCLXXIX., & Cl. Sitonum in Chron. Coll. J. PP. Art. 236. necnon in suo Theatr. Genealogico pag. 123. MS. in fol. penès Auctorem.

MMCXXVII.

CAVALLERIUS BARTHOLOMÆUS.

CAvalleria gens enumerat ex Schedis Sitonianis VII. Patriæ Mediolanensis Decuriones ab anno Christi MCCCLXXXVIII. ad MCCCCLXXIV. Ambrosius etiam Cavallerius fuit inter XII. Viros Provisionum anno MCCCCXLVII. Bartholomæus verò noster erat Rector Ecclesiæ Parochialis Colonii prope Modoëtiam anno Christi MDCLXXIX. Scripsitque librum, quem typis dedit,

Hoc titulo

I. Fioretto, overo breve Somma degli Uomini insigni, ed illustri in Scienza, e governo, quanto in armi, religiosità, e santità dell' antichissima, e nobilissima Casa Maggia; raccolta dall' antichità della Città di Brescia, dall' Istorie di Milano, e di altri Stati, dove abitarono, governarono, e regnarono; ristretta da Bartolomeo Cavallero Rettore di Cologno per consolazione de' posteri di detta Casa. *Milano, presso il Ramellati*, 1679. *in 4.*
Videndæ sunt supradictæ Schedæ Sitonianæ.

MMCXXVIII.

A

MMCXXVIII.

CERRONETTUS JOANNES BAPTISTA.

ETsi rem parvi momenti habeamus de Joanne Baptista Cerronetto Jo. Antonii filio, attamen, cui notum est, quantùm laboris insumendum sit in condendis Indicibus, & quantùm utilitati Lectores ab eisdem accipiant, non incongruum videbitur inter hos Scriptores eidem locum obtigisse. Floruit in Collegio Notariorum Mediolanensium, & inter Causidicos Collegiatos ab anno Christi MDXLVI. usque ad MDXCI., qui fuit ei postremus.

Labor ipsius hunc habet titulum

I. Index locupletissimus rerum omnium scitu dignarum, quæ continentur secundo Volumine Commentariorum in Statuta Mediolani, Horatio Carpano Auctore, editorum; à Joanne Baptista Cerronetto Mediolanensi Causidico, & Notario ad publicam Studiosorum utilitatem successivis horis editus an. MDLXXXVI. die XXVI. Februarii. *Mediolani, apud Johannem Baptistam Colonium*, 1586. *in fol.*
De ipso amicissimus Sitonus in Schedis.

MMCXXIX.

COGLIATUS JOSEPH.

JOseph Cogliatus honesta stirpe ortus Mediolani, fuit à Secretis Generalis Congregationis Ministrantium Infirmis, atque obiit die XXII. Augusti, anno MDCCVIII.

Scripsit:

I. Institutiones Criminales cum pluribus eruditis Adnotationibus. MS. autograph. in 4. optimæ notæ. Extat in Bibliotheca Collegii S. Mariæ Salutis Cler. Regul. Ministr. Infirm. Mediolani.

MMCXXX.

De COMITIBUS FRANCISCUS.

ALoysii Ducalis Peditum Capitanei filius, nec non Primi, quem suo loco laudavimus, frater. Claruit Physicus, ac publicus Medicinæ Professor in Universitate Patavina anno MDL. Discipulum habuit celeberrimum Franciscum Cicerejum, de quo pluri dedimus. Inter cetera ipsius pietatis & largitionis monumenta numeratur Conventus Sancti Salvatoris supra Oppidum Herbæ, Plebis Incini, quem incolunt PP. Capuccini, illius ære constructus. Aliud de ipso non vidi,

Præter

I. Dissertationem de Peste, quam obtulit Præsidi, aliisque Viris Magistratus Sanitatis hujus Urbis, anno MDLXXVII. *Mediolani, apud Impressores Archiepiscopales, eodem anno, in 8.*
Agunt de ipso Moriggia in Hist. Nobil. Mediol. lib.III. cap. XIII. pag. 245. Scipio Albanus in Vita Hieronymi Miani, Curtius in libro de Medicis Mediolanensibus pag. 129., Antonius Riccobonus in Gymnasio Patavino pag. 25., & Sitonus noster in Schedis, tum in Chron. Colleg. Physicor. Mediol. part. II. artic. 196. MS. in fol. penès Auctorem.

B

MMCXXXI.

CONAGUS LUCINUS.

QUòd Familia Conaga, seu de Conago, Mediolanensis vetusta sit, satis patet ex Syllabo Decurionum hujus Urbis penès Advocatum Sitonum. Unus ex ipsis anno Christi MCCCCX. VII. fuit Lucinus, seu Luchinus, de quo nunc agimus, ut ex Tabulis authenticis, datis die XVII. Augusti anni supradicti, quemadmodum videre licet inter Schedas ejusdem Sitoni. Plures libros edidit Mediolani Sæculo XV, ut legitur in Historia Typographico-Literaria Cl. Saxii. Inter Poëtas etiam Latinos locum non infimum tenet,

Ob

I. Carmen satis elegans in laudem Ludovici Mariæ Sfortiæ Vicecomitis ad calcem practicæ Musicæ Franchini Gafurii, de quo Cl. Saxius in Hist. Typograph. ad annum MCCCCXCII.
II. Aliud in fine Peroti Sipontini Grammaticæ, ex eodem Saxio, ad annum MCCCCXCVI.
III. Aliud inscriptum „ Lucini Conagi Civis Mediolanensis Epigramma in laudem Bissi „ legitur inter Carmina Bissi impressa Mediolani anno MDXII. die XV. Septembris.
Videndi Clariss. Saxius de Studiis Mediol. pag. 41, & in Histor. Typograph. Liter. Mediol. pag. 148. & 515, Joseph Benalius in Hist. Magistr. Extraordin. pag. 11, & Schedæ Sitonianæ, necnon Raphaël Fagnianus J. C. C. in Commentar. Famil. nobil. & antiquar. Mediol. sub litera C. in verbo *Conagbi* MS. in fol.

C

MMCXXXII.

De CONCORETIO DANIEL.

ALiis Viris doctis de Concoretio in hac mea Bibliotheca cum laude relatis Danielem hunc addere hìc juvat, etsi de ipsius Actis literariis, & de tempore, quo è vivis abierit, nulla apud me extet memoria; laudatur tamen ab Antonio Pessina, de quo egi suo loco, ex cujus Epistolis agnoscitur Danielem floruisse anno MCCCCXXXVI.

D

Damus igitur

I. Epistolas ejusdem ad Antonium Pessinam cum istius Responsionibus, in quarum una, data anno supradicto, laudat.
II. Orationem à Daniele compositam, & Pessinæ transmissam.
Extant in Codice MS. Bibliothecæ Ambrosianæ sign. O. num. 57. in 4.

MMCXXXIII.

CONFALONERIA ANGELA FLAMINIA.

E

ANgela Flaminia Confaloneria, Camilli junioris, & Susannæ Landrianæ nobilium conjugum filia, claruit Sanctimonialis in Cœnobio Sanctæ Catharinæ Braydensis Ord. Humiliatorum hujus Urbis. Vitæ innocentiâ, sacrarumque literarum notione insignis fuit, quam unicè dilexit Federicus S. R. E. Cardinalis Borromæus Archiepiscopus Mediolani venerandæ memoriæ. Eidem Angelæ Flaminiæ frater extitit Petrus Paulus Confalonerius junior natus anno MDCI., obiitque anno MDCLV., cui prostat Sepulcralis ex marmore Inscriptio in Ecclesia S. Caroli PP. Carmelitarum Nudipedum Mediolani, ut sequitur:

PETRO

PETRO PAVLO CONFALONERIO PRAESTANTISSIMO VIRO
ANNAE OZENAE ET MARIAE ARCHINTAE
EIVS VXORIBVS LECTISSIMIS FOEMINIS
LIBERIS EIVSDEM POSTERIS OMNIBVS
ET SIBI
IOSEPH CONFALONERIVS VT FRATER AMANTISSIMVS
POSVIT
AN. SAL. MDCLX.

Ipsius Angelæ Flaminiæ extant

I. Literæ plures Asceticæ, & lectu dignissimæ, ab ea scriptæ ad Cardinalem Federicum Borromæum Archiepiscopum Mediolani, de quibus integrum Volumen in fol. effici potest: extant in Bibliotheca Ambrosiana, unà cum Responsionibus ejusdem, in Codicibus literarum ipsius Card. MSS. de quibus diximus.

Ejusdem Angelæ Flaminiæ meminerunt Federicus Cardinalis Archiepisc. Borromæus in Libr. de Amore Virtutis impress. an. 1623., Petrus Paulus Bosca Ambrof. Bibl. Præfectus in Serie Illustr. Confaloneriorum MS. in fol., & Advocatus Sitonus in Monumentis genealogicis famil. Confaloneriæ MS. item in folio, ambo penès eumdem Advocatum.

MMCXXXIV.

CONFALONERIUS ALEXANDER.

Alexander Confalonerius, Camilli senioris, & Elisabethæ de Toppis nobilium conjugum filius, natus est Mediolani anno Salutis MDLII. Congregationi Clericorum Regularium Divi Pauli Barnabitarum nomen dedit; verùm, propter mortem Petri Pauli Confalonerii ejus fratris unico filio quadrienni Camillo juniore post se relicto, ut nepotis tutelæ, & curæ incumberet, suasu Divi Caroli Borromæi S. R. E. Card. Archiepiscopi Mediolani anno MDLXXVIII. ex præfata Congregatione egressus est, factosque Sacerdos secularis, dein Præpositurâ Ecclesiæ Collegiatæ S. Stephani Oppidi Marliani, Ducatus Mediolanensis, decoratus est; Anno postea MDXCVII. Præpositus Ecclesiæ item Collegiatæ Divi Babilæ P. O. Mediolani delectus, filicam hanc integerrimè rexit usque ad annum MDCXXIV., quo inter mortales esse desiit. Ejusdem Alexandri meminit Inscriptio marmorea prostans in præfata Basilica Divi Babilæ tenoris, ut sequitur:

D. O. M.
DIVOQVE CAROLO SACELLVM HOC EREXIT
IVLIVS CAESAR CONFALONERIVS
AVREOSQVE SVPRA MILLE SOLVIT
VENERANDO HVIVS TEMPLI COLLEGIO
A QVO SACERDOS DEPVTETVR
AB IPSO ERECTORE PROBANDVS
ET DEINCEPS À SVIS HAEREDIBVS
QVI REM QVOTIDIE DIVINAM
AD SACRAM HANC ARAM FACIAT
ALIAQVE CONVENTA SERVENTVR
EX IACOBI ANTONII CERVTI ACTIS
PRID. CALEND. IVNII MDCVI.
ARCHIEPISCOPALI AVCTORITATE FIRMATIS.
ALEXANDER SACRAE THEOLOGIAE DOCTOR
EIVSDEM TEMPLI PRAEPOSITVS
NOBILI ET EGREGIO VIRO FRATRI SVPERSTITI
B. M. POSVIT.

Scripsit:

I. Commentaria in Universam Logicam Aristotelis. MS. in fol. extat penès Co. Anspertum Confalonerium Magistratus Redditruum Extraordinariorum Quæstorem, Auctoris ex fratre abnepotem.

II. Commentaria in Universam Physicam Aristotelis. MS. ibidem in fol.

III. Commentaria in Libros posteriores Aristotelis. MS. in fol. ibidem.

IV. Commentaria in Universam Philosophiam Moralem Aristotelis. MS. in fol. ibidem.

V. Commentaria in Rhetoricam Aristotelis . MS. in 4. ibidem .
VI. In Quatuor Evangelistas juxta Vitam Jesu Christi , incipiendo a primo capite D. Matthæi , Elucidatio . MS in fol. ibidem .
VII. De Peccatis , vel Casibus Conscientiæ Tractatus , MS. in 4 ibidem .
Discipulus extitit Josephi Alamanni Soc. Jesu , quem suo loco laudavimus , nam ab ipso Rhetoricam audivit , eamque scripsit anno Christi MDLXVIII.
Ejusdem Alexandri Præpositi meminerunt Jo. Baptista Villa in libro septem Ecclef. Stational Mediol. pag. 227. , Com. Octavius Archintus in insigni ejusdem Collectione Inscriptionum Sepulcr Mediol. , & Clar. Advocatus Sitonus in Monumentis genealogic. oob. familiæ Confalonerie exaratis de anno MDCCX. , & in Theatro genealogico Sitoniano pag 160. , ambobus MS. in folio penès Auctorem .

MMCXXXV.

CONFALONERIUS JO. AMBROSIUS.

Hieronymus Confalonerius à nobis suo loco commendatus fratrem habuit Joannem Ambrosium , qui in eadem Congregatione Clericorum Regularium , vulgo Theatinorum , professus est anno Redemptionis nostræ MDLXXX. die XIII. Martii , vitamque inter ipsos tam piè , tam exemplariter traduxit , ut ossa ipsius à cæteris feorsum peculiari in Urna , sub Ara S. Andreæ Avellini locata fuerint ; decessit verò anno MDCXXIII. die XIV. Februarii.

Supersunt

I. Epistolæ plures , quæ in Archivo Suorum Sancti Antonii Mediolani , tum ob Viri reverentiam , pro sanctioris vitæ documentis , tum ob eruditionem sacram , dignissimè servantur.
De ipso videndus Silos Histor. part. II. lib. X. pag. 467.

MMCXXXVI.

CORIUS ALEXANDER

Parentes habuit Alphonsum , & Veronicam Tauram , ejusque eruditionem satis indicavit in Epistolis Francisco Cicerejo scriptis , necnon in Carminibus Latinis in Codice infra recensendo non sine voluptate à me inspectis .

Extant ideo de Corio nostro

I. Epistolæ Latinæ ad Alphonsum patrem datæ anno MDLXXXIX. adsunt in Codice Epistolari MS. Francisci Cicereji Bibliotheca Fratrum Marchionum Vicecomitum , in 4
II. Carmina Latina . Extant ibidem .
De eo Advocatus Sitonus in suis Schedis , & in Theatro genealogico MS. in fol. pag. 165. penès Auctorem .

MMCXXXVII.

CORIUS JOANNES BAPTISTA

Alphonso , & Sylvia Porra parentibus natus , claruit inter Caosidicos Collegiatos Mediolanenses ab anno MDCLXXVI usque ad annum MDCCIV. , scripsit , atque edidit librum pro iis in Foro versantibus satis utilem ,

Nempe

I. Actuarium Practicæ Civilis . *Mediolani , in 8.*

MMCXXXVIII.

CORNENUS PETRUS.

Quòd Cornena Mediolanensis familia , forsan sic dicta ab Oppido Corneno , Plebis Incini , Ducatus Mediolanensis , inter nobiles fuerit , satis eruitur ex Collectione Decurionali Sitoniana , ubi V. ejusdem Gentis Viros ab anno MCCCCXLVII. ad MDXIII sedisse legitur in Consilio generali hujus Urbis ; Petrus verò claruit vergente Sæculo XV , ut videre est in Historia Typographica Mediolanensi Cl. Saxii , ubi mentionem facit de tribus Codicibus à Corneno nostro editis , ut infra . De ipso quoque locuti sumus in Articulo Theodori Plati , necnon in altero Facii Cardani , in quo retulimus Epigramma , seu potius partem Epigrammatis , quod extat ad calcem libri inscripti „ Prospectiva „ communis D. Joannis Archiepiscopi Cantuariensis , „ ad unguem castigata per Facium Cardanum „ &c. Sed quia præ manibus tunc librum non habuimus , mancum , & non satis correctum , illud Epigramma dedimus ; nunc igitur Lector idem accipiat , ut jacet :

Optima quæ fertur visus pars optima , Lector ,
Faustis Corneni clauditur auspitiis .
Quem Petrus impressit parvo non ære : libellum
Hunc eme ; tu doctum perlege Lector opus .
Prima ego sum virtus , quid me fortuna relinquis ?
Impressa est omnis pagina , nostra vacat .
Ultima sim miror ; quid enim sunt lumina ? manca
Me sine , & est illis , me sine , nulla fides .
Et quis Aristotelem , sine me , cognoscere possit ,
Scis dea ? cognovi ; sed sua causa subest .
Magna ratis magno curanda est remige , deerat
Navita , nunc Facius talia damna levet
Hoc Cardana viro gaudet domus ; omnia novit
Unus : habent nullum Secula nostra parem .

Emendavit itaque , & typis dedit

I. Joannis de Mandevilla , Tractato delle cose più maravigliose &c. in 4. Ad calcem legitur : „ Explicit „ Johannes de Mandevilla , impressus Mediolani , „ ductu , & auspiciis Magistri Petri de Corneno , „ pridie Kalendas Augusti MCCCCLXXX Johanne „ Galeatio Maria Sfortia Vicecomite Duce nostro „ invictissimo , ac Principe jucundissimo
II. Tractato utilissimo circa la conservazione della Sanitade , composto per il Clarissimo , & Excellente Filosofo , & Doctore di Medicina Mess. Ugo Benzo di Siena , in 4. Clauditur his verbis : „ Exactum est „ hoc Opus Mediolani , curâ , & diligentiâ Petri „ de Corneno Mediolanensis , MCCCCLXXXI. pridie Kalendas Junias , Johanne Galeatio Sfortia „ Vicecomite Principe nostro invictissimo dominante „ .
III. Æmilii Probi Opus de Viris Illustribus absque notis Typographicis , Mediolani verò impressum , cum Epistola nuncupatoria Petri Corneni , seu de Corneno , ad magnificum , & præstantissimum Legum Enucleatorem Dominum Theodorum Platum Ducalem Consiliarium .
IV. Epigramma ad supradictum Theodorum Platum . Extat in eodem libro .
Vide Saxium in Historia sua Typographica pag. DXL.

MMCXXXIX.

MMCXXXIX.

CORRADUS ALPHONSUS

MArchione Mario patre, & Cæcilia del Rio matre in lucem venit Mediolani; fratremque habuit Marium alterum anno MDCCIII. Canonicum Ordinarium Ecclesiæ Metropolitanæ hujus Urbis; decessit verò anno Christi MDCCXXXVI. die XXX. Januarii. De ipso nil reperi,

Nisi

I. Orazione Funebre per la morte della Sagra Maestà della Reina di Spagna Maria Luisa di Borbone. *Milano, nella Regia Ducal Corte*, 1689. *in fol.*
Agit de eo Sitonus noster in suo Theatro Genealogico pag. 168. MS. in fol. penès Auctorem.

MMCXL.

CORVINUS JOANNES ANTONIUS.

ALteri Corvino de Aretio nuncupato, sed Mediolanensi Civi, jam in hac Bibliotheca relato, addere instituo Joannem Antonium Co. Palatinum, filiumque Angeli, necnon inter Decuriones hujus Urbis florentem ab anno Redemptionis nostræ MCCCCXLVII. usque ad MCCCCXCVIII.; Ejus operâ, & impensâ typis datum est in hac Urbe anno MCCCCLXXXI. per Antonium Zarotum Opus Stephani Dulcinii, cui titulus „ Nuptiæ Illu- „ strissimi Ducis Mediolani VI. Jo. Galeaz Viceco- „ mitis Sfortiæ &c. „ in cujus fronte legitur etiam ipsius Epistola Latina, quæ sic incipit,

Nempe

I. Johannes Antonius Corvinus de Aretio Stephano Dulcino, S. P. D. „ Vidi suavissime Stephane, quæ tu „ de Magnanimi Principis nostri præstantissimis, ex- „ cellentissimisque Nuptiis graviter, ornatèque „ scripsisti &c. „
Vide Saxium in Hist. Typograph. ad annum MCCCCLXXXIX. col. CCCLX., & Advocatum Sitonum in suo Theatro Genealogico pag. 155. MS. in fol. penès eundem.

MMCXLI.

COSTA CAROLUS

COngregationi Clericorum Regularium Somaschensium se addixit, ibique eruditioni tam sacræ, quàm profanæ summopere vacavit, necnon ob artem Oratoriam, & ob Conciones pluribus in Italiæ Urbibus habitas haud infimum nomen sibi promeruit. Rebus interim suæ Congregationis minimè posthabitis, munera usque ad Definitoris gradum optimè gessit. Pertinaci podagræ morbo acriter afflictus, in patrio S. Martini Orphanotrophio, ubi Præposituram agebat, diem clausit ultimam anno MDCCIII. die XXII. Februarii.

Habentur de eo

I. L'Angiolo dell' Apocalisse: Panegirico pel B. Angelo Porro del P. Don Carlo Costa Sommasco. *Milano, per il Monza*, 1680. *in 4.*
II. Orazione Funebre recitata al Catafalco dell' Illustrissimo, e Reverendissimo Monsignor Girolamo Valvasore Generale dell' Ordine de' PP. Eremitani di S. Agostino, e Vescovo di Pesaro, dal P. Don Carlo Costa Cherico Regolare della Congregazione di Somasca. *Milano, nella Stampa del Monza, per Carlo Federigo Gagliardi*, 1685. *in 4.*
III. Carmina III. extant in Libro, cui titulus „ In Laurea „ Legali Co. Herculis Vicecomitis &c. „ *Mediolani, apud Agnellum*, 1681. *in fol.*

A IV. Quadragesimale. MS. in fol. Tom. II. extabat apud Suos in supradicto Collegio, ab Amico ejusdem Congregationis olim inspectum, & nunc in alicujus commodum forsan sublatum.
Ita à Suis.

MMCXLII.

COTONIUS OCTAVIUS.

OCtavius Cotonius majoris Tabellarii vices-gerens in Mediolanensi Dominio, satis diligenter scripsit, & publici juris fecit librum infra recensendum, qui pluries, non tam Mediolani, quàm alibi recusus fuit, etiam Hispanico idiomate; Italicum verò titulum profert,

B

Sic

I. Itinerario delle Poste per tutto il Mondo, d'Ottavio Cotogno, Luogotenente del Corriere Maggiore dello Stato di Milano. *Ivi, per il Bordoni*, 1616. *in 24.*

MMCXLIII.

COTTA ANASTASIA.

PAter Quadrius Societatis Jesu in suo erudito Opere „ della Storia, e della Ragione d'ogni „ Poesia „ alibi, & quidem pluries, à nobis laudato, sic de Anastasia Cotta Mediolanensi loquitur:
C „ Anastasia Cotta Milanese nobilissima Gentildonna, „ ebbe, oltre alla cognizione non mediocre delle „ Lettere, una eccellente scienza di Canto; e can- „ tava, e suonava d'ogni strumento con incredibile „ soavità. Compose molte Poesie, ch' ella stessa „ pose sotto le Note; e per la sua eccellenza in „ ogni compagnia, dove si trovava, da' Musici „ concordemente era eletta per Maestra di Cappel- „ la. Fioriva circa l'anno MDLX.

Habemus igitur de ipsa

I. Carmina varia Italica.
Teste supradicto P. Quadrio in suo Opere jam citato Tom. III. pag. 323.

D

MMCXLIV.

COTTA LUCIUS HADRIANUS

AMbrosio, atque Hortensia de Castro S. Petri parentibus natus, inter J PP. Collegiatos Mediolanenses adnumeratur, fasces Prætorios Laudenses non sine æquitatis commendatione sustinuit; In eodem Collegio Orationem infrascriptam ingenti plausu dixit anno MDCCXIII. in laudem Cardinalis Augustini Cusani junioris. In Foro etiam Patrocinium Causarum egit glorios, donec fato cessit anno MDCCXXXII. die XXIV. Septembris.

E

Vidimus de ipso

I. Orationem pro Purpura Cardinali Augustino Cusano collata. *Mediolani, apud Gagliardum*, 1713. *in 4.*
II. Allegationes varias penes J. C. Collegiatos Mediol.

MMCXLV.

COTTA MARIUS.

INter Poëtas optimi Sæculi XVI. recensendus est etiam Marius Cotta Mediolanensis, nam Collector emunctæ naris Titus Joannes Scandianensis, in Opere inscripto: *La Fenice*, in quod illata sunt Car-

A Carmina Italica Clarissimorum ea tempestate Vatum pro natalitiis Phœnicis, Gabrielis Joliti celeberrimi Impressoris filiæ ,

Leguntur etiam Auctoris nostri

I. Carmina Italica . *In Vinegia , appresso Gabriele Giolito de' Ferrari* , 1555 *in* 4. & iterum „ con nuove Ag- „ giunte . *Ivi , per lo stesso Giolito* , 1557. *in* 4.
Ex P. Quadrio Societatis Jesu in Libro „ della Sto- „ ria , e della Ragione d'ogni Poesia „ Tom. II. pag. 244. , & ex Historia Typographica Tridinensi amicissimi , doctissimique Canonici Joannis Andreæ Irici typis parata .

B

MMCXLVI.

CRIBELLUS JULIUS CÆSAR

AMbrosii Mariæ , & Lauræ Maynæ filius , in Collegium J. PP. hujus Urbis cooptatus est an no MDCLXXXIII. Publicus Professor Logicæ , deinde Juris Civilis extitit in Scholis Canobianis, alisque muneribus functus obiit anno MDCCXXXV.

Habemus ipsius

I. Orationem habitam pro Eminentissimo Federico Caccia in Collegio Jurisperitorum , extat in libro , cui titulus „ Il Campidoglio di Trionfo per la promo- „ zione all' Arcivescovato , ed alla Sacra Porpora „ dell' Eminentissimo Sig. Cardinale Federigo Cac- „ cia . *Milano , presso il Gagliardi* , 1698. *in* 4. C
II. Prolusiones varias in Scholis Canobianis , ut supra habitas. MSS. apud Abbatem Sfortiam Justinianum Cribellum Auctoris filium Commendatarium Prioratus S. Mariæ Pacis Mazentæ .
Memoratur à Clar. Sitono in Chron. J. PP. Mediol. pag. 236. art. 1086.

MMCXLVII.

CRIBELLUS PALADINUS

JOsephi ex Paladino Cribello seniore ex LX Decurionibus , & Lavinia Archinta nati , filius , Juris Consultus Mediolanensis , floruit erga finem D Sæculi præteriti . & quantùm etiam in Poëtica facultate valeret, ostendit liber ab ipso typis vulgatus,

Cui titulus

I. Pindarici Concentus Comiti Josepho Antonio Cacciæ, idest Elogia , & Epigrammata ipsius , & aliorum tam Italica, quàm Latina . *Mediolani , apud Agnellum* , 1671 in 4.
Videndæ sunt Schedæ Sitonianæ .

MMCXLVIII.

CRIBELLUS QUINTILIANUS.

E QUintilianus Cribellus Mediolanensis , ex fide Picinelli . qui eum loco inferiùs citando inter hujus Metropolis eruditos Cives collocavit , non infimum locum inter Italicæ Poësis cultores sibi acquisivit. Ætatem , qua fuit in vivis, nemo à me petat ; diligenti enim investigatione incassum quæsitam ceteris tradere nequeo . Ex citati tamen Picinelli verbis licet conjicere, Scriptorem hunc longè ante initium Sæculi XVII. vixisse, nam ait. Opus ejusdem ex hominum memoria ferè deletum Patavinis typis cusum fuisse anno MDCXIII. Aliam recentiorem editionem nos dabimus .

Operis autem hic est titulus :

I. Ermilla Favola Boscareccia . *Padova , per Gasparo Crivellati* , 1613. *in* 12. , *ed in Vicenza , per Perin Libraro* , 1687. *in* 8.
Vide Picinellum in Athenæo pag. 478.

MMCXLIX.

CRUCEJUS BONUS ALOYSIUS.

CIstercienses Monachi Carævallenses habeant nunc primùm hunc eorum Alumnum eruditis Suis adjiciendum , cujus si Opera servavissent , locum inter Scriptores majoris notæ habuisset Eruditio verò ipsius agnoscitur non tantùm ex Epistola satis longa , quàm ille scripsit Francisco Bossio pariter Mediolanensi , præfixa Tractatui Hieronymi Vicecomitis de Lamiis , ab eodem Crucejo Mediolani edito , anno MCCCCXC. , sed etiam ex altera Bonifacii Simonettæ , quæ est septima libri primi in illius Opere inscripto : „ Persecutionum Christiana- „ rum historia „ . In eadem tantis laudibus Aloysius extollitur , ut Antonio Eremitæ , Alberto Magno, alisque Viris sanctitate , & doctrinâ illustribus comparetur , qui in supradicta Epistola ad Bossium, postquam à Magistro Gabriele Birago Ducali Cirusico accepisse asserit Librum de Lamiis , sic prosequitur : „ Ipsum posteaquam Opus habui , si ut „ thesaurum penès me absconditum , ut in lucem „ prodiret . veritate pollens haud primo , & præ- „ cipuo Patri meo observandissimo , & reverendis- „ simo Domino Bonifacio Simonettæ celavi , Ab- „ bati S Stephani , Ordinis Cistercii , Decretorum „ eximio Doctori , atque Artium professori , nec- „ non omni genere dicendi ornatissimo , Medicinæ- „ que nec ignaro , ac insigni Astronomo , sub cu- „ jus culmine doctrinæ humilis Doctor sedeo &c. „ Quinimmo ad comprobandam Auctoris nostri eruditionem . sufficit . quod Bonifacius ipse profitetur se scripsisse Historiam supradictam intuitu Cruceji nostri , ideoque minimè omittendus erat, pro iis , quæ servata sunt ;

Videlicet :

I. Epistola ad Tractatum supradictum de Lamiis , quem non tantùm edidit , sed etiam judicium suum in materia Maleficiorum ad calcem subjunxit ; Epistolæ verò titulus hic est „ Aloysius de la Cruce , Caræ- „ vallis Monachus , & Decretorum Doctor , pro „ continuatione sequantium , Francisco Bossio , ami- „ co suo Salutem plur „ Hanc Clar. Saxius edidit inter alias Epistolas post Historiam Typographicam pag CCCCXCVII.
II. Epistolæ aliæ plures ad Bonifacium Simonettam scriptæ , ut eruitur à jam supra memorata , & ab altera ipsius Simonettæ , quæ est num. 44. libri V. in eodem Opere de Persecutione Christianorum , ad Crucejum nostrum scripta .

MMCL.

CUSANUS OCTAVIUS alter .

OCtavius Cusanus, Clementis J.C. Colleg. & Josephæ Sillæ conjugum filius , nobili Mediolanensi familia progenitus, Congregationi Clericorum Regularium de Somascha nomen dedit Præter alia animi ornamenta literaria , Mathesim , scientiasque omnes , quæ Speculativæ nuncupantur , egregiè calluit . & in his postremis præcipuè magnam ingenii vim ostendit ; adeout ab Eminentissimo Ferdinando de Abdua in Theologum suum eligeretur . Congregationis Procurator generalis in Urbe triennio commoratus , ad supremam Suorum Præfecturam anno MDCCIV. in Comitiis Mediolani habitis est evectus. Mirum qua diligentiâ Sodalibus consuluerit ; vivit enim ipsius providentia in Constitutionibus ejusdem, quæ adhuc usui sunt in Comitiis , & computis peragendis . Collegium Sanctæ Mariæ Secretæ pluribus auxit censibus , atque ædificiis . ibique anno ætatis suæ LXXII. Christi verò MDCCXXVII ma-

gno

A gno cum eruditorum luctu desideratus est, & communi Sodalium Conditorio tumulatus conquiescit.

Post se reliquit

I. Codices MSS. plures de Theologicis præcipuè quæstionibus, inter quos eminet Tractatus de Actibus humanis. De hujusmodi Cusani literariis laboribus hæc dicere solebat Augustinus Spinola Savonensis Episcopus: *I Manoscritti del Cusano meritano ogni lode, ma il Trattato* de Actibus humanis *sorpassa ogni lode*. Servantur apud Suos.

II. Provedimenti per il governo politico, ed economico della Congregazione. Servantur ibidem.

De eo P. D. Jacobus Cevaschi ejusdem Congregationis in libro suo, cui titulus: „ Somasca graduata. *Vercelli, presso il Pancalis*. 1743. *in* 8.

MMCLI.

CUSANUS PANTALEO.

IN Cœnobio Casoretano floruit prope finem Sæculi XV. Pantaleo Cusanus Canonicus Lateranensis, ibique non sine ingenti labore emendavit, atque edidit Lucidarium, de quo loquitur Clarissimus Saxius in sua Historia Literario Typographica Mediolanensi ad annum MCCCCXCIII., cui præfixit Epistolam, & ad calcem addidit Epigramma Latinum. Laudandus igitur est,

Propter

B I. Dialogum, sive Lucidarium igneti Auctoris castigatum, & editum *Mediolani, per Philippum de Mantegattis*, 1493. *in fol.*

II. Epistola ad Venerabilem Presbyterum Bernardinum Scarlonum, præfixa libro supradicto, & data est ex Casoreto, anno MCCCCXCIII.

III. Epigramma ejusdem, extat ut supra.

Videndus Cl. Saxius loco citato.

D

MMCLII.

DARDANONUS SEBASTIANUS.

CEleberrimus Lucas Wadingus in Annalibus Minorum ad annum MCCCCIV. recitat Compendium Vitæ B. Jacobi Oldi Laudensis Tertii Ordinis S. Francisci Presbyteri, asseritque illud desumpsisse ex integra Vita ejusdem Beati per Sebastianum Dardanonum Mediolanensem Minoritam, eidem à Confessionibus scriptam; anno Christi MCDXXIII.

Habemus igitur de Scriptore nostro

I. Vitam Beati Jacobi Oldi Laudensis.

Ex supradicto VVadingo Tom. IX. novæ editionis Romanæ 1714. pag. 235.

MMCLIII.

DOSSENA COSMUS.

TOt titulis illustris Congregatio Clericorum Regularium D. Pauli duos enumerat Dossenas,

C unum nempe Derthonensem Episcopum, sed Patricium Papiensem; alterum verò, etsi ejusdem nominis, Cosmum videlicet. Mediolanensem, ideoque in hac Bibliotheca inserendum propter ejus eruditionem, & pientissimum erga Deiparam affectum, qui in Civitate Parmensi, libellum typis edidit pro cultu B. V. Mariæ, cujus Imago crebris miraculis fulgens servatur in Ecclesia S. Mariæ ad Populum, ejusdem Congregationis. Dein Patriæ restitutus Collegii S. Barnabæ administrationem Superiorum jussu suscepit, sed paulo post migravit è vita sexagesimo secundo suæ ætatis anno, reparatæ verò Salutis MDCCXXVIII.

Reperiuntur de ipso

D I. Liber Asceticus pro IX. diebus Veneris celebrandis in honorem B. M. V. *Parmæ*, *in* 12.

II. Conciones variæ, & nonnulli Sermones pluribus in locis, ac temporibus recitati. MSS.

Ita à Suis.

E

MMCLIV.

Ab ECCLESIA FRANCISCUS.

CIrca annum Christi Salvatoris MCCCCXLIX. Ordinem Servorum Beatæ Mariæ plurimùm illustravit Franciscus ab Ecclesia Mediolanensis; Theologus enim fuit magni nominis, cui sacræ facultati Oratoriam quoque conjunxit. A Sacris fuit Amadæi I. Allobrogum Ducis, qui aliquandiu Felix V. dictus, ut pax Ecclesiæ redderetur, se Pontificatu abdicavit. Ob vitæ probitatem Sabaudis Principibus charissimus, oblatas ab eis di-

E gnitates constanter respuit, id unum petens, ut Suorum Cœnobium apud Raconisium à fundamentis restitueretur, quod anno MCCCCLX. à Ludovico Sabaudiæ Principe impetravit. Postremus ejus annus à nemine indicatur.

Superest illius

I. Oratio luculenta, & elegans in laudem Amedæi I. Sabaudiæ Ducis, & Cardinalis. MS. in præfato Conventu Raconisii.

Ex Gianio in Annalibus Ordinis Servorum Tom. I. fol. 481., & 515. editionis Lucensis 1719.

F

MMCLV.

FERRARIA MARIA.

FŒminis Mediolanensibus in arte Poëtica celebratis etiam hæc adjicitur ex verbis Clariss P Quadrii Societatis Jesu loco infra citando; Librum verò, ubi leguntur Carmina ejus Italica, non vidimus, nec de ipsa aliquid invenire nobis licuit ad parentes, & annum mortis ipsius de more proferendos. Laudatur igitur,

Ob

I. Carmina Italica, quæ reperiuntur in Libro, cui titulus „ Scelta di Rime di diversi moderni Autori non „ più stampate. *In Genova, appresso gli Eredi di Gerolamo Bartoli*, 1591. *in 8. parte I.*
Ex supradicto P Quadrio „ della Storia, e della Ra„ gione d'ogni Poesia „ Tom. II. pag. 169.

MMCLVI.

FERRARIUS CAROLUS JO. BAPTISTA

CAnonicus Theologus extitit in Basilica S. Joannis Baptistæ Modoëtiæ indèque promotus fuit ad Ecclesiam Parochialem Oppidi Dulciaghi, vulgo *Dolzago*, ad Montes Brianteos, Varisium versùs.

Scripsit, atque edidit

I. Le Coadjutorie Curate di S. Maorizio, e S. Michele in Monza, considerate in quanto all'Erezione loro, alla sussistenza, ed all'obbligo, o autorità de' Coadjutori Titolari: Riflessioni fatte dal Canonico Teologo Carlo Gio: Battista Ferrari. *Milano, per Gio: Battista Ferrario*, 1671. *in 4.*

MMCLVII.

FERRARIUS JOANNES AMBROSIUS

FIlius Francisci Ducalis Commissarii generalis Munitionum in Statu Mediolanensi, & Catharinæ Calcaterræ conjugum, claruit Juris utriusque Doctor, ac Canonicus Ecclesiæ S. Ambrosii Majoris Mediolani, necnon Prothonotarius Apostolicus, & Locum tenens Generalis Officii Regii Ducalis, ac Apostolici Œconomatus in tota Mediolanensi Ditione, ab anno MDLX. ad annum MDLXXX.

Scripsit:

I. De Officio, & Jure Oeconomatus in Ditione Mediolanensi. MS in fol. per me inspectum. Extat apud Amicum, qui nomen ejus mihi hic proferre omnino prohibuit.
II. Epistolæ plures ad S. Carolum Borromæum. Extant in sæpè laudata magna Collectione in Bibliotheca Ambrosiana.
Reliqua ex Schedis Sitonianis.

MMCLVIII.

FOSSATUS JOANNES BAPTISTA

MArsilii, & Juniperæ Vicomercatæ conjugum filius, ac Joannis Francisci, Episcopi Derthonensis, frater; anno MDCIX. ingressus est Collegium J. PP. hujus Urbis, deinde Canonicus in Regia Ducali Basilica S. Mariæ Scalensis efficitur anno MDCXVII., floruitque usque ad annum MDCLXII.

Habemus de eo

I. Jura, & Privilegia Capituli Regiæ, & Ducalis Basilicæ S. Mariæ Scalensis. *Mediolani*, 1621. *sine Typographi nomine, in fol.*
II. Raccolta di varj Componimenti Latini, ed Italiani fatta da Gio: Battista Fossati nel Dottoramento di Gio: Battista Visconti. *Milano, presso il Paganello*, 1608. *in 4.* Al Sig. Co. Carlo Borromeo. Ibi, præter Epistolam nuncupatoriam, atque Oratiunculam, adsunt plura Carmina Auctoris nostri, necnon Epigramma Cæsaris Burri in ipsius laudem.
Ex J. C. & Advocato Sitono in Chron. Colleg. J. PP. Mediol. pag. 191. art. 801., & in Syllabo Canonicorum Scalensium MS. apud eundem.

MMCLIX.

FORRERIUS ABBIATUS JOANNES.

JOannes Abbiatus Forrerius, Joannis Jacobi ex sexaginta Mediolani Decurionibus, & Cæciliæ Pecchiæ nobilium conjugum filius, Alexandri pariter ex LX. Decurionibus, & Octaviani Metropolitanæ Ecclesiæ Mediolanensis Archipresbyteri germanus frater, in Collegium nobilium Physicorum Mediolani cooptatus est die XVI. Junii, anno MDLXXVIII. deinde in Tribunali XII. Provisionum hujus Urbis sedit per novem vices ab anno MDLXXXII. ad MDCXXIII. Anno etiam MDCV. die quinta Novembris inter LX. Patriæ Decuriones adlectus est in locum præfati Alexandri Decurionis ejus fratris prædefuncti. Decessit verò Mediolani mense Aprilis, anno MDCXXXIV. Jacet in Ecclesia S. Mariæ Carmelitarum P. C. Mediol. in Tumulo Majorum suorum per eundem sepulchrali Inscriptione adaucto, quæ relata fuit in hac Bibliotheca Tom. I. artic. DCCXCVIII. col. 640.

Ex ejus Scriptis superest tantùm

I. Oratio nomine Illustris Collegii Nobilium Physicorum Mediolani Equitum, & Comitum habita in gratiarum actionem ad Illustrissimum, & Reverendissimum D. D. Federicum S. R. E. Cardinalem Borromæum Archiepiscopum Mediolani anno MDXCVII., quum ipse Cardinalis præsens in præfato Collegio, Clementis VIII. Pontificis Maximi nomine, Equestris dignitatis, ac Sacri Lateranensis Palatii Apostolici Comitum quasi possessionem, & insignia aurea tradidit Abbatibus ejusce Collegii, & Successoribus perpetuò deferenda. MS. in folio extat in Archivo dicti Collegii, tum penès Clar. Advocatum Sitonum ejusdem Collegii Chronistam.
De eodem meminerunt Paulus Morigia in Hist. LX. Decurion. Mediol. cap. XIII., & in Hist. Nobilit. Mediol. lib. VI. cap. IX., Advocatus Sitonus in Collectan. de legibus nobilitatis pag. 136. impress. an. 1724., & in Chronic. Colleg. Physic. Mediol. part. II. artic. 237., ac in Theatro genealogico Sitoniano pag. pr., ambobus MS. in folio penès Auctorem. Mangetus verò, & Curtius nihil.

MMCLX.

A

MMCLX.

FRANCINETUS ROBERTUS.

JOannes Baptista Francinetus Mediolanensis incola sub Parœcia S. Euphemiæ anno MDLXXVIII., ut ex Tabulis publicis penes Sitonum nostrum, genuit Robertum, qui satis eruditum se ostendit tam strictâ, quàm solutâ locutione Latina; cùmque per obitum Joannis Baptistæ Raynoldi Præsidis Excellentissimi Senatus Mediolani promotus fuisset ad eam Senatus Præfecturam Jacobus Ricardus Laudensis Senator, ac Præses Magistratus Extraordinarii, oblata occasione, ut infra,

Scripsit, & edidit

I. Roberti Francineti ad Patres Conscriptos, & Mediolanenses Cives de præstantissimo Viro Jacobo Ricardo in Amplissimi Senatus Principem electo Gratulatio. *Mediolani, apud Pacificum Pontium*, 1588. *in fol.*
II. Roberti Francineti Poëma in laudem Gasparis Vicecomitis Archiepiscopi. *Mediolani, apud Impressores Archiepiscopales*, *in* 4. sine anno.

MMCLXI.

FRASCONUS, seu FROSCONUS FERNANDUS.

GEns Froscona, quæ nunc corruptè dicitur Frascona, ex Oppido Varisii originem, & quidem satis antiquam trahit, ut videre est ex Documentis Sitonianis, & ex lapidibus sepulchralibus, inter quos adhuc extat unus Jo. Frosconi, & Lucretiæ Orrigonæ conjugum in perenne monumentum illorum pietatis, & munificentiæ erga Canonicos Ecclesiæ Varisiensis, in Templo S. Laurentii ipsius Oppidi, anno MDLXXXVIII. positus. Fernandus verò patrem habuit Augustinum, & Franciscam Mazziam matrem, patriamque Varisium, necnon inter Fratres Strictioris Observantiæ
B
S. Francisci vitam piè & doctè traduxit usque ad annum ætatis suæ octuagesimum septimum quo diem clausit extremum mense Novembri, anno MDCCXLII. Papiæ in Conventu Sanctæ Crucis. Scripsit atque edidit Librum

Cum hoc titulo

I. Moralis Epitome una cum conscientiæ morali Anathoma. Opus Polemichum, Dogmaticum, Morale, Juridicum, Theologicum Fernandi Frasconi à Varisio Strictioris Observantiæ. *Mediolani, apud Malatestam*, 1735 *in* 4.
II. Idem Opus duplo auctum extat MS. apud Suos.
De eodem meminit Clar. Advocatus Sitonus in Monumentis Genealogicis Familiæ Frosconæ elucubratis ao. 1718. artic. 105., & 147. MS. in fol. penes Auctorem.

G

MMCLXII.

GALLARATA FRANCISCA CAMILLA.

FRancisca Camilla Gallarata nobili sanguine Mediolani progenita in Monasterio S. Ursulæ ejusdem Urbis, Minorum Instituto addicta, pluribus virtutum ornamentis decorata claruit. Multa divinitus sibi revelata da Sororum suarum virtutibus, jubente Angelo Alciato Mediolanensis Provinciæ ipsius Ordinis Præfecto, conscripsit. Ad ultimum vitæ exitum in pietate perdurans, migravit ad Dominum circa finem Sæculi XVI. Venerabilis titulo apud Suos illustris.

Scripsit

I. De Clarissimis Monialibus Cœnobii S. Ursulæ, earumque virtutibus. Ex quo Opere quædam descripsit F. Petrus Nicolaus Bonavilla in Notitia Chronologica Provinciæ Mediol. pag. 205. & alibi sparsim.

MMCLXIII.

GALLARATUS ANTONIUS.

PRæter Carmina, quæ de Antonio Gallarato Mediolanensi profert Cl. P. Quadrius, à nobis centies laudatus, ex libro Joannis Baptistæ Mansi, ut infra, alia duo invenimus Poëtæ istius in altero ejusdem Mansi opere, cui titulus: „ Li Paradossi. Lector benevolus interim accipiat, quæ damus, nec aliud de Gallarato nostro expectet, nam frustra Parentes ejus, Acta literaria, & annum mortis quæsivimus.

C
Proferimus itaque

I. Carmina Antonii Gallarati Mediolanensis. Extant in Libro inscripto: „ Poesie Nomiche di Gianbattista „ Manso, Accademico Ozioso, divise in Rime Amo„ rose, Sacre, e Morali. *In Venezia, presso Francesco Baba*, 1635. *in* 12.
II. Carmina II. Italica, leguntur in libro, cui titulus: „ Li Paradossi dell' Amore „. Dialoghi di Gio. Battista Manso. *Milano*, 1608. *in* 4.
Videndus P. Quadrius in Suo Opere „ della Storia, e „ della Ragione d'ogni Poesia „ Tom. II. pag. 307.

MMCLXIV.

D

GALLUS STEPHANUS FRANCISCUS.

FRanciscus Arista, Parochus Ecclesiæ Castelletti supra Ticinum, tantum eximiæ probitatis morum nomen sibi acquisivit, ut Joseph Arista ejus Nepos Vitam illius scripserit, atque ediderit, sicuti suo loco diximus: Idem egit Stephanus Franciscus Gallus in Oppido Sumæ ditionis Mediolanensis natus, qui eandem Ecclesiam Parochialem regebat anno MDCCIII., publici Juris librum tradidit,

Inscriptum

E
I. Il Curato in Prattica nella Vita di Francesco Arista Curato di Castelletto sopra Ticino, di Stefano Francesco Galli da Somma Curato. A Monsignor Visconti Vescovo di Novara. *Milano, presso il Malatesta*, 1703. *in* 12.

MMCLXV.

MMCLXV.

GANDINUS LUDOVICUS.

IN pluribus Collectionibus, tam pro Laureia donandis, quàm aliis occasionibus Mediolani & Ticini editis, reperiuntur Carmina Ludovici Gandini Mediolanensis; nos verò, præter ea, damus quæ vidimus ut infra. Florebat vergente Sæculo XVI. laudatusque fuit unà cum Jo. Philippo Gherardino à Bernardino Baldino Epigrammate, qui extat in libro „ Lusus „ pag. 55.

Scripsit

I. Carmina Italica. Vide librum: „ Relazione della Peste „ che fu in Milano l'anno MDLXXVI di Giacomo „ Filippo Betta. *Milano, per il Ponzio*, 1578. *in* 4.

II. Alia item Italica, leguntur in libro: „ Trattato dell' „ Arte della Pittura, Scultura, ed Architettura di „ Gio. Paolo Lomazzo. *Milano, presso il Ponzio*, 1584. *in* 4.

MMCLXVI.

GARBAGNATUS HIERONYMUS

JUrisconsultus Mediolanensis, ex Joanne Thoma, & Paula Castillionæa Conjugibus natus, claruit ab anno Christi MDXXXVI. usque ad annum MDLXIX., uti eruitur ex Inscriptione marmorea in Templo S. Ambrosii Majoris hujus Urbis posita tenoris sequentis:

IOH. THOMAS GARBAGNATVS
PATRITIVS MEDIOLANENSIS
OCTAVVS FRANCISCI GARBAGNATI DESCENDENS
QVI HENRICO LVCEMBVRGENSI IMPERANTE
LEGIBVS ET ARMIS MAXIME FLORVIT
CVM PAVLA CASTILLIONAEA CONIVGE RELIGIOSA
HIC QVIESCIT
DONEC HVMANVM GENVS OMNE RESVRGAT
VT TVNC AVDITA COELESTI TVBA
EXILIENS ET OBVIAM CHRISTO REDEMPTORI
PER AERA PROCEDENS
CVM BONIS OMNIBVS
COELESTI FELICITATE PERPETVO PERFRVATVR
HIERONYMVS GARBAGNATVS I. C. FILIVS
O. C. A. V. L. P. P. S. Q. E. P. P.
ANNO MDLXIX. DIE XV. KAL. FEBR.

Ejus eruditas Epistolas ad se missas laudat Benedictus Jovius Novocomensis his verbis: „ Quàm jucundæ fuerint, quantave incredibili penè lætitia „ me affecerint suavissimæ litteræ tuæ, nec scriptis „ nec verbis consequi possum; nam præter elegantiam, & amœniorem stylum cum ipsis veteribus „ conferendum, singularem præseferunt humanitatem, Viro undequaque doctissimo, & optimis „ moribus instituto dignam „. Plures alias scripsit Garbagnatus noster ad Majoragium, ut infra, necnon ad S. Carolum Borromæum, ideoque meritò hîc est recensendus

Ob

I. Epistolas ad Benedictum Jovium scriptas ut supra.
II. Alias ad Marcum Antonium Majoragium, ut eruitur ab illius responsionibus, & ab una, quæ extat inter illas à Gudio editas.
III. Alias ad S. Carolum Borromæum, quæ leguntur in magna Collectione sæpè laudata Bibliothecæ Ambrosianæ.

Hieronymum nostrum celebrant Laurentius Schraderus in Monumentis Italiæ pag. 365., Paulus Morigia in Thesauro pretioso Mediolanen. cap. 38. pag. 83, & Advocatus Sitonus in Chron. Colleg. J. PP. artic. 19 pag. 27. & Co. Octavius Archintus in sua magna Inscriptionum Collectione.

MMCLXVII.

GARIBOLDUS STEPHANUS FRANCISCUS.

DOlendum est, quòd de hoc Physico Mediolanensi nec tantillum reperire mihi datum sit, nisi Librum infrascriptum.

Hoc titulo

I. Simetria del perfetto Eroe. Discorso Fisico Morale sopra l'Augustissima Persona di Leopoldo Imperatore, aggionta alla Descrizione della solenne sua Entrata in Vienna; del Dottor Stefano Francesco Gariboldi Milanese, Collegiato, e del Consiglio Aulico Imperiale. *Milano, presso il Cardi*, 1662. *in* 12.

Nil de *ipso* Curtius, & Mangetus.

MMCLXVIII.

GARIMBERTUS FEDERICUS.

ECclesiæ Parochiali Oppidi Tabiagi Plebis Incini in Montibus Brianteis præerat Federicus Garimbertus, dum sacras Missiones ibi atque in vicinis Oppidis optimè peragebant de more PP. Societatis

tatis Jesu, ideoque non tantùm historiam mirabilium ad Christum conversionum, quæ hac occasione evenerunt, scribere, sed alias quoque Missiones alibi habitas diligentissimè narrare instituit, quapropter liber, quem edidit, dignè recensendus est,

Sic inscriptus

I. Racconto della Missione fatta nella Pieve d'Incino dalli PP. Fulvio Fontana, e Mauritio Taffini della Compagnia di Gesù dal Prete Federigo Garimberti Curato di Tabiago della stessa Pieve, dedicato al Cardinale Giuseppe Archinto Arcivescovo di Milano. *Ivi, presso l'Agnelli*, 1702 in 4.
In Ipso nonnulla sunt lectu digna.

MMCLXIX.

GIDONUS FULGENTIUS.

INter sacros Oratores non infimæ notæ ex præclarissimo Ordine FF. Carmelitarum Nudipedum locum sibi meruit Fulgentius Gidonus, qui Sæculo relicto, à S. Joseph appellari voluit, & non tantùm in Patria, scilicet Mediolani, pluries suæ eloquentiæ testimonia dedit, sed, & Cremonæ, atque Placentiæ, necnon in aliis Italiæ Urbibus, usque dum ad septuagesimumsecundum ætatis suæ annum perveniens, mortem piissimè obiit in supradicta Urbe Cremonæ, die XXVIII. mensis Septembris anni MDCLXXXV. Dolendum est, quòd Scripta ejusdem è Conventu Cremonensi aliò translata sint, uti nos Alumni sui monuerunt.

Hæc de ipso dare tantùm possumus

I. Panegirico in lode di S. Teresa detto in Cremona il giorno 15. d'Ottobre in memoria della Liberazione di quella Città dall'Assedio dell'Armi di Francia.
II. Orazione Panegirica detta nel monacarsi fra le Carmelitane Scalze di Parma la Serenissima Principessa Cattarina Farnese. *Parma*, in 4.
III. Quadragesimale, e varj Sermoni, e Panegirici. MSS. sed ubi nunc serventur, ignoramus.
Ipsum laudant F. Joachimus à S. Maria in Historia Conventus S. Imerii Cremonæ, & Picinellus in Atheneo pag. 227.

MMCLXX.

GLUSSIANUS NICOLAUS.

ALiis Glussianis eruditis Mediolanensibus, meritò à nobis suo loco relatis, addere juvat Nicolaum, etsi ejusdem acta, Parentes, & diem ultimam ignoremus Optandum foret, quod ex utilitate Libri Auctoris nostri aliquando cordi esset Civibus suis, ut in hac tot titulis celeberrima Urbe Archivum publicum amplius non desideraretur.

Edidit itaque sequens Opus

I. Methodus Archivorum, sive modus eadem texendi, ac disponendi, Auctore Nicolao Glussiano Sacerdote Mediolanensi. *Mediolani, apud Vigonum*, 1684. in 12.

MMCLXXI.

GNOCHUS HILARION

MEdiolanensis Clericus Regularis D Pauli, confecto studiorum curriculo, Utinum profectus est, ubi plurima sui præstantissimi ingenii specimina dedit. In publico suæ Congregationis Gymnasio, in eadem Civitate sito, politiores literas magna cum laude professus est; in pluribus autem Italiæ Urbibus Orationes panegyricas, non sine auditorum

Tom. II.

A plausu habuit, quæ tamen perierunt, nam acerba adhuc ætate vivis valedixit Neapoli anno MDCXCIII.

Superest de eo tantùm

I. Orazione Panegirica nel Reggimento dell'Eccellentissimo Sig. Gabriele Marcello Luogotenente del Friuli. *Udine, per li Schiratti*, 1686. in 12.
II. Panegirici varj. MSS. apud Suos Neapoli.
Ab amicissimo olim meo P Pezio suo loco laudato, nunc, proh dolor, jam mortuo.

MMCLXXII.

B GOANUS PETRUS FRANCISCUS.

NUllum certè inter Mediolanenses cum hoc Goani cognomine invenimus; ex fide igitur tantùm amicissimi, doctissimique P. Quadrii locum Petro Francisco isti hic damus,

Ob

I. L'Antigono Tradito, di Pier Francesco Goano, Milanese. *In Milano, nella Stampa Archiepiscopale*, 1621. in 8.
Ita P. Quadrius in suo Opere inscripto „ della Storia, „ e della Ragione d'ogni Poesia „ Tom. IV. pag. 84.

C MMCLXXIII.

GRADIGNANUS FRANCISCUS.

QUòd Gradignana Familia Mediolanensis sit, ex variis Sepulchralibus Inscriptionibus in Ecclesiis hujus Urbis existentibus, facilè dignoscimus, inter quas unam profert Co. Octavius Archintus in sua insigni Collectione, quæ extat in Templo S. Thomæ, vulgò in *Terramara*, ab Aloysio Gradignano pro Ambrosio filio immatura morte erepto, posita anno MDXII. Franciscus verò Joannis Baptistæ, & Flaminiæ Besutiæ nobilium conjugum Mediolanensium filius, claruit inter Physicos Mediolanenses ab anno MDCXXXIX ad annum

D MDCLXXI., & unus fuit ex relatis à Bartholomæo Currio, qui cum aliis jam laudatis, & laudandis

Scripsit

I. Dissertationem de usu Chinæ Chinæ, instante Cardinali Joanne Stephano Dongho.
Ex supradicto Clariss. Curtio de Claris Medicis Mediolanensibus pag. 115., & Advocato Sitono in Theatro genealogico Sitoniano pag. 243. MS. in folio penès Auctorem.

MMCLXXIV.

GRYPHIUS ANTONIUS.

E CQdicem MS. Gasparis Vicecomitis, quem servat Archivum S. Barnabæ ejusdem Congregationis PP., de quo verba fecimus in ipsius Vicecomitis Articulo, habuit quoque præ manibus Clariss. P. Quadrius Soc Jesu, observavitque ibi reperiri Carmina Italica Antonii Gryphii Mediolanensis, ideoque & nos eundem hic memorare statuimus,

Ob

I. Carmina Italica, in supradicto Codice extantia.
Ex prælaudato P. Quadrio in suo Opere „ della Storia „ e della Ragione d'ogni Poesia „ Tom. II. pag. 221.

MMCLXXV.

A

MMCLXXV.

GRYPHIUS DESIDERIUS.

ALiis Viris Doctis gentis Gryphiæ Mediolanensis addimus etiam Desiderium, utpote, quia librum ab eo editum initio Seculi transacti præ manibus habuit Clariss. P. Quadrius, ideoque eidem debemus Poëtam istum non contemnendum,

En titulus ejus Operis

I. Nuova Ghirlanda di Cingaresche di Desiderio Griffo (sunt autem XII.) *In Milano, presso Pandolfo Malatesta, 1619. in 8.*
Ex Opere laudati P. Quadrii „ della Storia, e della „ Ragione d'ogni Poesia „ Tom. III. pag. 285.

H

B

MMCLXXVI.

Ab HERBA BONAVENTURA.

MIrum est, quòd de hoc Viro, etsi inter FF. Minorum, qui Reformati dicuntur, longo tempore degente, nam à suis accepi in summa senectute ipsum è vivis migrasse viginti circiter ab hinc annis, tam parum, immo veriùs nihil de eo servatum sit, præter sequentem librum,

Hoc titulo

I. Vita del divoto, e venerabile servo di Dio Fra Cristoforo di Gambolato Laico Riformato della Provincia di Milano, descritta dal P. Bonaventura d'Erba della medesima Provincia, dedicata al merito dell' Illustrissimo, e Reverendissimo Sig. D. Giorgio Crivelli, Protonotaro Apostolico, Abate di S. Maria Elisabetta, di Magenta: Feudatario ec. *Piacenza, nella Stampa Vescovile del Zambelli, 1659.*

I

C

MMCLXXVII.

JACOMETTUS CAROLUS

IN Oppido Vicemeniæ, vulgò *Omegna*, Diœcesis Novariensis, ditionis verò Mediolanensis, natus, in Seminario prædictæ Urbis literis edoctus floruit tempore, quo Antonius Tornielius ad Sedem Episcopalem ascenderat, ideoque in ejus laudem librum sequentem composuit, atque edidit

I. Poema, Anagrammata, Epigrammata. *Varallo, 1638. in 4.*
Ex Musæo Novariensi Lazari Augustini Cottæ pag. 93.

L

D

MMCLXXVIII.

LAMPUGNANUS CAROLUS.

IN lucem venit, Alphonso, & Catharina Castilionæa Parentibus, atque inter Jurisconsultos & Advocatos, Mediolanenses recensetur ab anno MDCXXIX. usque ad MDCLXXII., qui ultimus ei fuit. Scripsit, præter doctos plures Allegationes juridicas, Quæsita IV., quæ sequuntur, contra Franciscum Tinellum Chirurgiæ Professorem, quibus respondit Joannes Baptista Carcanus, ut diximus in istius Articulo num. CCCCXXXI. pag 102.

Sunt autem sequentia

E

I. An possit sequi incisio arteriæ in brachio loco venæ basilicæ, seu hepaticæ absque culpa Chirurgi.
II. An possit cognosci, postquam suppressus est sanguis, si pars arteriæ sit secta.
III. An secuta tali incisione, & sanguine suppresso, possit ex cursu mensium dari debilitatio talis in brachio, ut inabile reddatur ad munus suum.
IV. An, ex eo quod Chirurgus in secanda vena non adhibuerit lumen, possit dici in culpa.
V. Allegationes plures Juridicæ tam editæ, quàm MSS, & inter eas: „ Defensio pro Marchione Francisco Maria Lucino „ impress. Mediol. in fol. pagg. 44., extat penes Advocatum Sitonum.
De præfato Carolo Lampugnano J. C. & Advocato meminere Comes Bartholomæus Aresius J. C. Coll. in suis Allegationibus an. MDCXXV. die XI. Aprilis, impress. in fol. penes Advocatum Sitonum. Franciscus Nobilis in Stemmate genealogico Familiæ Lampugnanæ pag 33., & Curtius in Libro de Claris Medicis Mediolanensibus pag. 144.

MMCLXXIX.

LAMPUGNANUS GASPAR.

QUòd Gaspar Lampugnanus Clericalem militiam amplexus fuerit, satis apertè eruitur à Cl Saxio in sua Hist. Litterario-Typographica pag DXLII., ubi etiam innuit, eundem Sacerdotio addictum admodum de Studiis nostris benemeritum fuisse, multumque laboris & aeri impendisse ut typis mandarentur in Urbe nostra anno MCDLXXXIV. Epistolarium Marii Philelphi & S. Augustini Sermones, uti etiam anno MCDXC. Barthnli Lectura cum Additamentis Alexandri Imolensis, de qua inferiùs sermo erit. Pauca hæc supersunt de ipso, sed post fermè tria Sæcula transacta satis est ejus memoriam literariam servari ob editionem libri infrascripti,

Cujus est titulus

I. Svetonius Tranquillus de preclaris Gestis Romanorum, sine loco, Typographo, & anno, in 4. Ibi legitur Epistola nuncupatoria Lampugnani nostri ad Bo-

Boninum Mombritium à nobis pluries laudatum.

II. Lectura Domini Bartoli de Saxo-ferrato, una cum apostillis, seu additionibus D. Alexandri Imol., suis locis collocatis, studio & industria consummatiss. Jurisperit. D. Presbyteri Gasparis Lampugnani. *Impressa Mediolani, per Magistrum Conradum Pachel, anno MCDXC. die XXIII. Martii.*

Vide Saxium ut supra pag. DXLII., & DLXXXVI.

MMCLXXX.

LANDRIANUS JOANNES BAPTISTA.

FRancifcum J. C. C. & Victoriam de Lazaris Parentes sortitus, à Consultationibus S. Officii fuit, & patriæ Proprætor, cooptatus & ipse in Collegium J. PP. hujus Urbis anno MDCXXXIII., obiitque post annos XL. Præter Legum peritiem, Carminibus quoque Latinis non mediocriter excelluit; ut videre licet in libro infra recensendo.

Scripsit igitur

I. In virtutum honorem Joannis Baptistæ Trotti Senatus Præsidis Idylium. *Mediolani, apud Pontium, sine anno, in 4.*

II. Consilia Juridica, quæ laudantur à Francisco Redenasco in Consilio 26. pag. 119.

III. Allegationes plures in Collectionibus Archintea, Soliverana, Aresiana &c.

Videndus est Sitonus in Chron. Coll. J. PP. Mediol. pag. 210. art. 902., & art. 756. pag. 184.

MMCLXXXI.

LANDUS JOSEPH

PAtrem habuit Philippum, ex Marco Antonio & Blanca Catharina Fontana, Nobilibus Mediolanensibus genitum, Joseph Landus, cujus in præsens agimus. Fratrem sortitus est Horatium Historiographum, à nobis in hac Bibliotheca laudatum pag. 780. Jurisprudentiæ studio non indiligentem navavit operam, Musarum tamen amicus, quapropter inter Poëtas infelicissimi Sæculi XVII. adnumerandos est. Si tamen in Italico metro vitia ætatis damnanda occurrunt; Latinis versibus meliorem sibi famam comparavit. Dum Alexandrinæ Civitatis Præturam triennio ministrasset, anno MDCXXX. ibi decessit, superstite ejus uxore Aloysia de Ramirez.

Ipsum apud posteros commendant Opera, quæ sequuntur

I. Musarum sertum, quod Illustrissimis Abbatibus DD. Gregorio & Joanni Baptistæ Sfondratis fratribus Laureatis Joseph Landus Civis Mediolanensis Sfondratæ Familiæ observantissimus intexuit, & Excellentissimo Marchioni Francisco Lauteatorum Patri DD. *Papiæ, apud Jacobum Ardizzonum 1618. in 4.*

In eodem sunt Carmina ipsius Landi tam Latina, quàm Italica præter Epistolam nuncupatoriam &c

II. Carmina Latina, atque Italica extant in pluribus Collectionibus Ticinensibus, & signanter in illa pro Laurea Ludovici Meltii. *Papiæ*, 1617. *in 4.*

Ipsum laudavit Epigrammate Augustinus Terzagus in Opere primo loco indicato, Hieronymus Ghilinus in Annal. Alexandriæ pag. 211. & seqq., & Advocatus Sitonus in suo Theatro Genealogico pag. 259. MS. penes Auctorem.

MMCLXXXII.

de LAVELLO ANGELUS.

LAvellam familiam inter Nobiles Mediolanenses refert J. C. C. Raphaël Fanianus in Comment. MS. sub littera L. Etiam Poëtam hunc ex eadem Gente progenitum, debemus sæpe laudato P. Quadrio Soc. Jesu, nam cùm diligentissimè ipse scrutatus esset MS. Gasparis Vicecomitis apud PP. S Barnabæ hujus Urbis servatum, & de quo jam egimus in Articulo ejusdem Vicecomitis, Carmina Italica invênit Auctoris nostri, & celebravit; ideoque nos etiam eundem minimè rejiciendum duximus

Propter

I. Carmina Italica, quæ extant ad calcem Codicis MS., cui titulus: „ Rime del Magnifico Messer Gaspar „ Visconte „ ut supra.

Ex prælaudato P. Quadrio, in Libro „ della Storia e „ della Ragione d'ogni Poesia „ Tom. II. pag. 212.

MMCLXXXIII.

LOMATIUS JOANNES JACOBUS.

NIl aliud proferre mihi datum est de Lomatio isto, præterquamquod seipsum Mediolanensem vocat in fronte suorum Carminum,

Quæ sunt

I. Joannis Jacobi Lomatii Mediolanensis Carmen de Sacratissimo Redemptoris Clavo. Extat inter Carmina Maphæi Vegii Laudensis, edita *Mediolani, per Magistrum Jo. de Castilione*, 1521. 21. *Octobris in* 4.

II. De Assumptione Beatæ Mariæ Virginis Ode. *Mediolani, apud Impressores Archiepiscopales*, 1525. *in* 4.

MMCLXXXIV.

LONGUS MARTINUS.

DUm in hac mea Bibliotheca verba feci de Honorio Longo, Filium ejus Martinum quoque memoriæ posterorum tradidi, ex Picinello, qui in suo Athenæo pag. 377. Carminum suorum partem primam indicavit, Neapoli editam anno MDCXL. Sed cùm librum istum minimè præ manibus habuissem, atque Auctor Romæ natalem sortitus esset lucem, suborta quadam dubietate, eundem dimisi. Non ita accidit diligentissimo P. Quadrio Soc. Jesu, qui in suo Opere, centies à nobis relato, nam sic de Poëta nostro, non admodum eleganti loquitur: „ Nacque egli di Onorio, che fu di Vigiù, Terra del Milanese, fu Satirico al sommo, e maledico, in particolare contra i Professori di Architettura, ch'era sua Arte. Fu litigioso anche per modo, che per leggerissime cagioni poneva mano alla spada, del maneggio della quale peritissimo essendo, si faceva però contra ognuno confidente, ed ardito. Ma quanto fu valoroso in Architettura, ed in Ischerma, altretanto fu infelice Poeta; poiche non pure seguì la Scuola de' Marinisti, ma colle stravagantissime iperboli, e frasi volle loro passare avanti „. Scripsit igitur librum

Hujus tituli

I. Poesie di Martino Longo „ Parte prima „. *In Roma* 1639., *& iterum in Napoli* 1641. *in* 8.

Ex Cl. P. Quadrio „ della Storia, e della Ragione „ d'ogni Poesia „ Tom. II. pag. 310.

MMCLXXXV.

M

MMCLXXXV.

MACINAGUS ANTONIUS MARIA.

ALumnus primùm in Seminario hujus Metropolis, postea Canonicus Varisiensis, deinde Ecclesiæ Majoris ipsius Oppidi Præpositus vivebat adhuc anno MDCXC. Hæc tantùm mihi licuit reperire de hoc Viro à pluribus laudato ob varias Panegyres, & Orationes Mediolani, Varisii, & alibi, non sine plausu habitas; infrascriptas verò solummodo videre mihi datum est,

Videlicet

I. Glaciei, sive Frigidæ potionis laudes, Academica Prolusio Antonii Mariæ Macinagi Rhetoricæ studiosi in Seminario Mediolani. *Ibid. apud Franciscum Vigonum*, 1678. *in* 4.
II. Orazione per S. Carlo recitata in Milano nell' Ottava Solenne nella Metropolitana. *Ivi, per il Majetta*, 1679. *in* 4.
Familiam Masnagam, sive Macinagam, inter Nobiles Mediolanenses refert J. C. C. Raphaël Fagnanus in Commentar. MS. sub littera M.

MMCLXXXVI.

de MAGISTRIS JOANNES.

AD Auctores minoris Notæ referre olim statuimus Joannem hunc de Magistris, usque dum majora, quàm à Picinello relata, nobis invenire datum fuisset, sed hactenus ea frustra quæsivimus, ideoque tantùm à Picinello didicimus, eumdem inter Academicos Affidatos nuncupatum fuisse *l'Invigorito*. Scripsit atque Typis commisit librum hunc

Nempe

I. Descrizione dell' Apparato, fatto nel Borgo di Castano per ricevere le Sante Reliquie ottenute da Roma, e da Colonia. *Milano, presso il Como*, 1610. *in* 4.
II. Inscriptiones, Elogia, & Carmina, tam Latina, quàm Italica, extant in supradicto libro.
Ex Picinelli Athenæo pag. 306.

MMCLXXXVII.

MAGNAGUS AMBROSIUS.

SAncti Caroli Borromæi Vitam à doctissimo Cardinali Augustino Valerio, Veronæ Episcopo Latiè scriptam, in Italicum Sermonem vertit Ambrosius Magnagus Mediolanensis Sacerdos, necnon Sacræ Theologiæ Doctor, ideoque à Picinello in Suo Athenæo locum obtinuit; nos verò minimè expungendum duximus.

En Libri titulus

I. Vita di S. Carlo, scritta dal Cardinale Agostino Valerio Vescovo di Verona in lingua Latina, e tradotta nella Volgare da Ambrogio Magnago. *Milano, per gl' Eredi Tini*, 1587. *in* 8.
Ex Athenæo Mediolanensi Philippi Picinelli supradicti pag. 23.

MMCLXXXVIII.

MAGNUS ANDREAS.

VEtustatis gratiâ hunc Poëtam Mediolanensem proferimus, etsi pauca de eo viderimus locis infra recensendis: plura forsan aliis Collectoribus invenire datum erit.

Hæc de eo legimus, scilicet

I. Poëma Latinum. Extat inter Carmina Jo. Bissi impressa *Mediolani, apud Zarotum*, 1493. *in* 4.
II. Carmina alia, quæ reperiuntur inter Poemata ejusdem Bissi, Mediolani excusa anno, 1512. in 4.

MMCLXXXIX.

MANRIQUIUS ANDREAS.

EXimiæ P. Quadrii Soc. Jesu diligentiæ, hæc mea Bibliotheca debet & istum Vatem Mediolanensem, scilicet Andream Manriquium. Gens ista ex Hispania veniens in hac Urbe sedem suam fixit, uti testantur Inscriptiones variæ sepulchrales, à Co. Octavio Archinto in sua amplissima Collectione transcriptæ. Hujus autem Poëtæ parentes fuere Comites Georgius & Justina Borromæa Nobiles Mediol. Conjuges, & in hac Urbe natus est anno Christi MDLXX. obiitque anno MDCXIIX. Jacet in Ecclesia S. Mariæ Pacis cum hac sepulchrali Inscriptione:

ANDREAE MANRIQVIO MENDOTIO GEORGII FILIO
MARCHIONI DECII COMITI SEPTIMI
ABBIATEN. ARCIS ET TVRMAE EQVITVM CATAPHRACTORVM
PRAEFECTO
PHILIPPI III. HISPANIAR. INDIAR.
NOVIQVE ORBIS MONARCHAE
CONSILIARIO INTIMO
MARGARITA BECCARIA CAROLI FILIA
CONIVGI INCOMPARABILI
VIXIT ANN. XLVIII.
DECESSIT EIDIBVS MAII MDCXVIII.
GEORGII MANR. MEND. PATRIS
PRAETER SS. DIGNITATES FILIO DIMISSAS
REI FRVMENTARIAE IN GALLIA CISALPINA PRAFECTI
OSSA HIC SITA SVNT.

Eum

Eum damus propter

I. Carmina Italica, quæ leguntur in Libro, cui titulus: „ Le Muse Toscane di diversi nobilissimi Ingegni „ del Signor Gherardo Borgogni, di nuovo poste „ in luce „. *Bergomo, per Comino Ventura*, 1594. in 8. p. 11.

Ex supradicto Cl. P. Quadrio in ejus Opere „ della „ Storia, e della Ragione d'ogni Poesia „ Tom. II. pag. 169. Ex Paulo Morigia in Histor. Nobilit. Mediol. lib. 3. cap. 34. ubi præfatum Comitem Andream Manriquium recenset inter primos Academicos in Academia Mediolanensi Mutii Sfortiæ Columnæ Marchionis Caravagii anno 1594. die 10. Junii erecta, & ex Advocato Sitono in Theatro genealogico pag. 179. MS. in folio penes Auctorem, necnon in Chronic. Colleg. J. PP. Mediol. artic. 1129.

MMCXC.

MARGARITONUS NICOLAUS.

IN libro subter recensendo Auctor se ipsum Mediolanensem patefacit. Nil amplius à me deeodem Lector expectet, nam frustra omnem lapidem movi.

Vidi igitur tantùm

I. Anfiteatro d'Eroi di Casa Cibo. Poema Eroico. *Milano nella Stampa Archiepiscopale*, 1664. in 4.

MMCXCI.

MARLIANUS ALOYSIUS alter.

JUris-Consultus & Comes, Caroli, Regii Feudatarii insignis Oppidi Busti Arsicii, necnon Antoniæ Pusterulæ nobilium conjugum filius, fratrem habuit Petrum Antonium ex LX. Decurionibus ac Judicem Vicarium Civitatis Mediolani anno MDCLXXVIII.

Scripsit, & edidit

I. Consultationes plures Juridicas & eruditissimas, inter quas eminet illa „ de Jure accrescendi in feudis „ *impress. Mediolani, anno* 1662. *in fol.*, extat penes Advocatum Sitonum.

MMCXCII.

MARLIANUS PETRUS FRANCISCUS.

QUòd Petrus Franciscus Marlianus Mediolanensis in Rebus historicis & Philologicis valde excelleret, constat ex ejus literis ad Ericium Puteanum scriptis, necnon ab ipsius responsionibus, & præcipuè ex Epistola, quæ data est mense Junio anni MDCIII. Nihil aliud autem de eo scire mihi datum est, præterquamquod

Scripserit

I. Epistolas plures ad Ericium Puteanum, sicuti cognoscitur à supradicta ipsius Epistola, quæ est in Centuria III. pag. 23., ubi de Historia, atque Philologia eruditè cum Marliano nostro agit, & sic exorditur: „ Elegantes sanè, & amicè ad me scribis „ &c.

A

MMCXCIII.

MAZZA JOANNES DOMINICUS

INter Mediolanenses Familias recensetur & illa de Mazza, hactenus perdurans, ex qua claruit Hieronymus, Francisci & Camillæ Gryphonæ conjugum filius, Canonicus Ordinarius in Ecclesia Metropolitana Mediolani ab anno MDXC. ad annum MDCII., qui fuit illi extremus. Ex eadem

B geote ortus est Jo. Dominicus noster, de quo nihil aliud mihi innotuit, nisi quòd typis dedit librum,

Cui titulus

I. Gli Ozj dell'Estate, overo gli Amori casti di Cinzia; difesi, e descritti da Giandomenico Mazza Milanese. *Venezia, per Giangiacomo Herts*, 1657. in 12.
Videndæ sunt schedæ Sitonianæ de hac gente agentes.

MMCXCIV.

MAZZUCHELLUS JACOBUS.

FAmiliam Mazzuchellam inter antiquas, & quidem nobiles, hujus Metropolis recenset J. C. C.

C Raphaël Fagnanus in Commentario suo Familiar. Mediolanensium jam à nobis suo loco relato, ac in hujus testimonium satis erit proferre Jacobum hunc, qui inter Decoriones florebat anno reparatæ nostræ salutis MCCXLIX. & unus fuit ex Statutorum Mediolanensium Conditoribus anno supradicto, ideoque cum aliis, quos laudavimus, hunc libenter accipiant Lectores mei

Ob

I. Statuta ab eodem edita, teste Bernardino Corio ad annum supra relatum.

D

MMCXCV.

MAZZUCHELLUS JO. PAULUS alter.

SAcræ Theologiæ Doctor, Prothonotarius Apostolicus, & Parochus Ecclesiæ Metropolitanæ Mediol. Obiit die III. mensis Octobris, anni MDCLXXIX. atque Italicâ linguâ.

Edidit

I. Vita di S. Giovanni Bono Arcivescovo di Milano. *Ivi, presso Filippo Ghisolfi*, 1642. in 8.
Ex schedis P. Mazzuchelli & Sitonianis sæpè laudatis. Vidi hujus Libri Exemplar. in Bibl. Ambr.

E

MMCXCVI.

MEDA BARTHOLOMÆUS.

GEns Meda jam Mediolani florebat tempore libertatis, scilicet Sæculo XV nam inter Deputatos ad conficiendum Thesaurum S. Ambrosii anno MCCCCXLVII. & ad taxandos quoscumque Cives, numerabatur Joannes Meda. Hic ergo ex eadem Familia vetustatis gratiâ damus Bartholomæum, Poëtam Sæculi XVI. ut eruitur

Ex

I. Carminibus Latinis, quæ leguntur inter illa Jo. Bissi. *Mediolani impressa anno* 1512. in 4.

MMCXCVII.

Eeeeeee

MMCXCVII.

MEDIOBARBUS ANTONIUS.

MEdiolani quoque floruit Familia Mediobarba, quæ nunc Papiæ inter Patricias enumeratur. Antonius, de quo agimus, patrem habuit Joannem Dominicum J. C., Ducalemque Senatorem hujus Metropolis anno MDII., & alterum Senatorem genuit, idest Poliĉtonium, qui claruit anno MDLXXIII Poëta noster pluribus annis moram traxit Venetiis, ideoque Sansovinus ipsum inter Scriptores Venetos, licèt minùs verè, enumeravit. Dignus erat ut inter Auĉtores primæ Classis locum haberet, sed nimis serò eum cognovi à Libro P. Quadrii, ut infra. In lucem igitur edidit Carmina Italica

Hoc titulo

I. Rime di M. Antonio Mezzabarba. *In Vinegia, per Francesco Marcolini da Forlì*, 1536. *in* 4.
Ex Cl P. Quadrio Soc. Jesu in Libro „ della Storia, „ e della Ragione d'ogni Poesia „ Tom. II. pag. 230., reliqua ex Theatro genealogico Sitoniano pag. 302. MS. in fol. penes Auĉtorem.

MMCXCVIII.

MELTIUS LUDOVICUS alter.

JUris-Consultus Coll., Comes Burgi Mazenæ, Aloysio Senatore, & Isabella Brippia Parentibus, claruit anno MDCXVIII. atque obiit MDCXLIX.

Extat ejusdem

I. Ob ingressum J. CC Jacobi, Hieronymi, & Raphaëlis Esnianorum Fratrum, Ludovici Meltii Oratio. *Mediolani apud Columnium*, 1624. *in* 4.
In Encomiastico Hieronymi Bossii Ticinensis pag. 10. extat Epigramma ad Ludovicum Meltium, quod patre Aloysio Senatore natos, patruum, & fratrem Equites habeat, & Jurisconsultus renuntietur.
De eo plura vide apud Advoc. Sitonum in Chron. Coll. J. PP. artic. 842.

MMCIC.

MENABENUS BASILIUS.

EX Cl. Curtio jam dedimus Apollonium Menabenum Medicum Mediolanensem non secundi nominis: profert quoque idem Curtius Carmen Latinum Bartholomæi in laudem Apollonii supradiĉti ejus fratris; eadem ætate florebat etiam Basilius, cujus Orationem sequentem satis elegantem in evolvendis MSS. Bibliothecæ Ambrosianæ reperi

Hoc titulo

I. Basilii Menabeni Epistola (seu Oratio) gratulatoria ad Balthassarem Sallazarium, Mediolani Regium Senatorem, pro Legatione ab eo egregiè gesta, cùm nomine totius Senatus Romam profectus est, ut Gregorio XIV. de accepto Summi Pontificatus honore gratularetur. Data Mediolani anno MDXCII. XVII. Calendas Aprilis.
Extat in Cod. MS. Bibliothecæ Ambrosianæ sign. P. 122. in fol.

MMCC.

MENDRISIUS ANDREAS.

INsalutatum reliqueramus Andream Mendrisium Mediolanensem, nisi ad nos tandem pervenissent Annales Ordinis Servorum ab Archangelo Gianio conscripti, noviterque anno MDCCXIX & MDCCXXV. Lucæ apud Matescandolos recusi. Ex his novimus Andream hunc, cujus cognomen Gianius in Mandrisium vertit, præfatum Ordinem amplexum publicè in Ticinensi Archigymnasio Philosophiam in juventute professum fuisse, ejusque doĉtrinam admirationi Galeatio Vicecomiti Mediolani Duci adeo extitisse, ut ipsum à sacris, & à consiliis sibi constituerit. Oratoria facultate eundem excelluisse addit citatus Scriptor. Ducemque memoratum in Metropolitana Ecclesia Divinas Scripturas è suggestu interpretantem magna cum voluptate sæpius audivisse. Asserit postremò, pluries Mendrisium ejusdem Ducis nomine ad varios Principes Legationes obiisse Tum tempus, quo florebat, indicans, assignat annum MDXLIX. Id quantòm cum Chronologia pugnet, supervacaneum ducimus Leĉtores monere, nam si Andreas noster sub Galeacio Maria Sfortia Vicecomite floruit, qui jam anno MCCCCLXXVI. vivere desierat. sive sub ejus filio Joanne Galeacio, anno MCCCCXCIV. defunĉto, fieri non potuit, ut ad annum MDXLIX pervenerit, nisi ætate Sæculum fermè superasset. Hæc componant Sui, nos enim Opera ipsius indicantes ad alia properamus.

Scripsit Mendrisius

I. Commentaria in Psalmos: Qui habitat: Miserere mei Deus: & Misericordias Domini in æternum cantabo.
II. Alia in Symbolum Apostolorum.
III. Traĉtatum de Fide Orthodoxa. Hæc omnia in Æde Majori magnâ populi frequentiâ ad Ducis votum a Mendrisio explicata, edita fuisse ait Gianius, nos ea nullibi impressa hactenus reperimus.
Ex citato Gianio Tomo II. fol. 148.

MMCCI.

de MIXIGIA GUTETUS.

DUm in Gutetum hunc de Mixigia incidi, anceps fui an allucinati fuissent infrascripti aliàs Clarissimi Viri Joannes Albertus Fabricius, & Simon Fridericus Hahnius, cùm scripsissent pro Noxigia Mixigiam. Porro inter Familias Mediolanenses floruerunt plures ab anno MCCLXXII. usque ad MDLX. de gente Noxigia, atque recensentur etiam inter Decuriones Consilii generalis hujus Urbis, ut videre est apud Raphaëlem Fagnanum, & J C. Advocatum Sitonum. Omnem verò dubitationem abstulit Bernardinus Corius, qui in sua Historia Mediolanensi ad annum MCCLXV. memorat Bozium de Misigia (forsan de Mixigia) Notarium Cameræ Civitatis Mediolani, uti etiam Monumentum citatum ab amicissimo atque eruditissimo Canonico Jo. Andrea Irico in sua Historia Tridinensi Lib. I. pag. 98. signatum per Pancirolum de Mexigia, qui erat Notarius Curiæ Archiepiscopalis Mediolanensis anno MCCLXXXVIII. sub Ottone Vicecomite Archiepiscopo & Principe. Gutetus igitur noster anneĉtendus est Scriptoribus hujus meæ Bibliothecæ, floruitque circa annum Domini MCCLVII. & tam prosâ, quàm versu pro illius ætatis conditione satis enituisse videtur. Socios habuit Adhobatum, & Matthæum, quorum cognomina reticet, cum quibus Alphonso Sapienti Legionis & Ca-

A Castellæ Regi electionem ad Romanum Imperium, tam solutâ, quàm adstrictâ numeris Oratione gratulatus est. Quo extinctus fuerit anno, incompertum habemus.

Scripsit cum jam laudatis Sociis

I. Epigrammata IV. quorum primum hoc prænotatur titulo: „ Versus comminatorii Imperatoris Al- „ phonsi ad Ducem Cornubiæ Richardum.
II. Epistolam ad præfatum Alphonsum, qua ipsi congaudet de electione prædicta, in qua meminit
III. Carminum suorum IX. quæ tamen perierunt, ut conjicimus. Hæc simul edidit Simon Fridericus Hahnius in Collectione Monumentorum veterum, & recentium ineditorum Tom. I. pagg.
B 394. & seqq. *Brunsvigæ, apud Meyerum*, 1724. in 8.

De eo Fabricius citatus Tomo III. pag. 523. laudatæ Bibliothecæ latinæ Medii Ævi.

MMCCII.

A MODOETIA JOANNES.

AN sit Joannes iste Regularibus adscribendus, quorum institutum est cognomen rejicere, & tantum à patria appellari, prorsus ignoro, nec lucem aliquam recipere mihi licuit ex ejusdem literis, quas perattentè legi in Codice Ambrosiano
C infra recensendo.

sunt igitur

I. Literæ ad Joannem Petram-Sanctam, in quibus meminit Consolatoriæ à se missæ, de quibus expectat judicium, quod plurimi se facere ait.
Extant in Ms. Ambrosiano sign. H. num. 49. in 4.

MMCCII.

A MODOETIA MAXIMUS.

IN Modoëtiensi Oppido, unde non pancos erudi-
D tos prodiisse, facilè agnoscet Lector ex hac nostra Collectione, primam hausit lucem Maximus, qui pro consuetudine Ordinis Minorum Observantium, quem mox lapso Sæculo profitebatur, Familiæ cognomine deposito, à patria nuncupatus fuit. Hic, petentibus piis quibusdam Mulieribus, Sancti Francisci Regulam servantibus, quæ Tertii Ordinis appellatur, quarumque cœtus religiosissimus convenire solet ad devotionis munera exercenda in Templo Sanctæ Mariæ Pacis in hac Urbe sito, sequens conscripsit, atque vulgavit Opus, in quo pietatem suam erga Deiparæ Virginis Sanctissimam Genitricem satis superque demonstrat. Reliqua ad Auctorem pertinentia vano prorsus labore quæsivi-
E mus.

Opus illud sic inscribitur

I. Glorie di S. Anna Madre della gran Madre d'Iddio, e pratica d'alcuna Divozioni da farsi in suo honore, ricavate da gravissimi Autori da Fra Massimo da Monza Min. Osserv. di S. Francesco della Provincia di Milano, ad instanza delle Sorelle del Terz' Ordine di S. Francesco nel Convento di N. Signora della Pace di Milano. *Ivi, presso Lodovico Monza*, 1671. in 12.

MMCCIII.

MONDELLUS LUDOVICUS.

FAmiliam Mondellam inter antiquas & nobiles Mediolanenses refert J. C. C. Raphaël Fagnanus in suis Commentariis; ex ea claruit Johannolus Mondellus Thesaurarius generalis sub Joanne Vicecomite Archiepiscopo, & Principe Mediolani aliarumque Civitatum Domino, anno MCCCLIII., de quo Petrus Azarius in Chronic. Lombardiæ cap. XI. & Bernardin. Corius Hist. Mediol. ad supradictum annum. In Catalogo autem, & Necrologio Benefactorum Ecclesiæ, & Conventus Patrum Conventualium S. Francisci P. V. Mediolani MS. in fol. penes doctiss. Sitonum nostrum de Familia Mondella sic legitur: „ MCCCXCV. die IV. Augusti obiit „ Dominus Joannes Mondella, qui cum fratre suo „ Domino Galeaz fecit fieri Cappellam Spiritus „ Sancti in Conventu Fratrum S. Francisci cum „ tota Infirmaria inferiori, quam adornavit, in „ quibus expenderunt ultra tria millia Florenorum. „ Hæc Cappella in anno Domini MCCCLXXXII. „ jam erat ædificata, quia in illa fuit sepulta Do- „ mina Catharina de Terzago uxor præfati Domini „ Joannis, dicti Johannoli „. Extat adhuc in medio pavimenti præfatæ Cappellæ Spiritus Sancti in Claustro Nosocomii dicti Conventus S. Francisci sequens ex marmore, literisque Gothicis, Mondellorum sepulchralis Inscriptio vetustissima:

. . . .

DOMINORVM IOHANNIS ET GALEAZII
FRATRVM DE MONDELLIS
ET VXORVM SVARVM
CONSTRVXERVNT HANC CAPPELLAM
CVM OMNIBVS CAMERIS
ET INGIOSTRA TOTIVS INFIRMARIAE.

Inter alios Viros doctos Ordinis Minorum S. Francisci, Cl. Wadingo & Continuatoribus ejusdem, ignotos, recensere nunc juvat Ludovicum Mondellum ex indicata Stirpe progenitum, Doctorem Theologum, non tantùm ob Epistolam Latinam infra recensendam, sed etiam ob laudes eidem collatas ab Octaviano Ubaldino in istius responsione ad Ludovicum, ubi Virum literis & negotiis præstantem vocat, utpote in istis à magnis Principibus adhibitum, necnon propter alteram Epistolam Marii Philelphi ad ipsum Mondellum; ex hac enim, quanta Marii existimatio de eodem fuisset, satis agnoscitur. Florebat ad finem vergente Sæculo XV. ideoque mirum non est, si ejus literarios labores Sui minimè servaverint;

Damus igitur tantùm

I. Ludovici Mondelli Ordinis Minorum, Doctorisque Theologi ad Octavianum Ubaldinum Mercatbelli Dominum, Illustrissimi Ducis Urbini germanum dignissimum, doctorumque Virorum patronum Epistola. Extat in fronte Epistolarii à Mario Philelpho conscripti, & Mediolani editi anno MCCCCLXXXVII. in 4.
Post eandem sequitur responsio Octaviani Ubaldini F. Ludovico Mondello; & post istam, legitur altera Epistola sic inscripta: „ Marii Philelphi artium, & utriusque juris Doctoris, Equitis aurati, & Poetæ Laureati ad religiosissimum Patrem, sapientemque Theologum Ludovicum Mondellum Mediolanensem ex Seraphico Minorum Ordine Præfatio in novum Epistolarium.
Vide Cl. Saxium in Epistolis post Hist. Typ. pag. CCCCLXXXVII. & Schedas doctissimas Sitonianas quibus debeo quod de Mondella gente profero.

MMCCIV.

MMCCIV.

MONETA ANTONIUS.

INvida bonarum artium cultoribus oblivio Antonii Monetæ Mediolaoensis posteritati rapuit Actorum Monumenta. Parentes autem illius debemus incomparabili diligentiæ doctiss. Sitoni nostri, è quo didici, fuisse Leonem, & Isabellam Burram conjuges nobiles; Fratrem habuit Joannem Baptistam inter J. PP Collegiatos adnumeratum ab anno Christi Redemptoris MDLXXIV. ad MDCV. Interim memoriam Antonii istius nefas duximus prætenrire; etenim, Clar. V. Francisco Xaverio Quadrio teste loco infra memorando, inter Vates Sæculo XVI. florentes recensendus est;

Vulgavit enim librum hoc titulo:

I. Rime Amorose. *Venezia*, 1593.
II. Discorsi, e Differtazioni delle medesime Rime. Edita sunt hæc ut supra.
Ex præcitato P. Quadrio in Opere suo inscripto: „ Della Storia, e della Ragione d'ogni Poesia. Tomo II. pag 277., & ex Theatro Genealog. Sitoniano MS. pag 305.

MMCCV.

MONTORPHANUS PAULUS ANGELUS.

MOntorphana Familia inter Nobiles Mediolanenses recensetur à Com. Octavio Archinto, & è Raphaële Faniano. In Appendice ad Scriptores hujus Bibliothecæ Raphaëlem Montorphanum Mediolanensem protulimus: hic quoque damus Paulum Angelum ob ejus Librum, quem edidit,

Sic inscriptum:

I. Il nuovo Galateo, ampliato da Don Paolo Angelo Montorfani, a ordinato a togliere non solo le male creanze nella conversazione civile degli Uomini, ma anche ogni indecenza nelle azioni sacre con Dio. *Milano*, *presso il Vigone*, 1694. in 8.
Videndæ quoque sunt schedæ Sitonianæ.

A

MMCCVI.

MORELLUS MICHAELANGELUS.

QUem Cl. Cotta suo Musæo Novariensi pag 233. num 465. attexuit, scilicet Michaëlem Angelum Morellum (licèt paulò post eumdem malè appellet Augustinum Nicolaum) Eremitam Augustinianum Congregationis Lombardiæ, Luzzonii (pagus est in Valle Strona Ducatus Mediolani) ortum, ac Cœnobii S. Nicolai Urbis Novariæ alumnum; cujus item asserit primum fœtum fuisse Opusculum, Italicâ linguâ exaratum, infra indicandum; nos
B quoque nostræ Collectioni inserendum arbitrati fumus, utpote quia Luzzonum Oppidum ditionis est Mediolanensis. In edito nihilominus desideratur pars illa, quâ tertia Potentia contrita exhibetur; eamque MS. delitescere fertur in Bibliotheca hujus Cœnobii S. Mariæ Coronatæ.

Memorati Opusculi titulus talis est:

I. Campo di Marte, overo le trè Potenze atterrate, Politiche, e Morali *Milano*, 1691. in 12
II. Parte III. che contiene la Potenza contrita. MS. Extat ut supra.
Ita à Suis.

C

MMCCVII.

MORIGIA CÆSAR.

JOannis, & Victoriæ Pusterlæ nobilium conjugum Mediolanensium filius, necnon affinis celeberrimo Viro F. Paulo Moriggiæ, natus & ipse in Oppido Frini, ad Lacum Verbanum sito, & Cubiculo Præfectus Cardinalis Sfortiæ. Eidem debemus Compendium Vitæ supradicti F. Pauli, cujus suo loco Elogium dedimus. Edidit ergo Librum

Sic inscriptum

D I. Sommario della nascita, entrata in Religione, gradi, dignita, & Opere del P. Paolo Morigi. *Milano*, *presso il Pontio*, 1544. in 4. In eodem Carmina variorum in laudem ejusdem F. Pauli, & Cæsaris nostri leguntur.
Ex Picinelli Athenæo pag. 140., & ex Theatro genealogico Sitoniano, MS. in fol. ad pag. 108.

P

MMCCVIII.

de PADO DIOMEDES.

DIomedes de Pado filius Bertini, & Antoniæ Vicecomitis Nobilium Mediolani conjugum; Avum habuit Hectorem anno MCDXLVII. in Mediolanensi Republica Decurionem; anno autem MCDLXX. ex Nobilibus pro Ticinensi Porta delegatis, qui fidelitatis sacramentum præstitere in manibus Excellentissimi Galeatii Mariæ Sfortiæ Vicecomitis Mediolaoi Ducis &c. Ipse Diomedes anno MDIX claruit Ducalis Basilicæ Sanctæ Mariæ Scalensis Mediolani Canonicus, Italicâque potissimùm Poësi insignis extitit commendatus

Ob

I. Epigrammata Italica, vulgò Sonetti, quæ MS. per extensum referuntur ab Jo. Andrea de Prato in ejus Mediolanensi Chronico sub annis MDVII & MDXII. pag. 78. & 139. MS. in folio, quod extat penes Comitem Constantium Mariam de Abdua, &
E Comitem Carolum Littam.
De eodem Diomede meminerunt Continuatores Codicis Anniversariorum, Piorumque Legatorum, ac Necrologii Scalensis Basilicæ compilati per Stephanum Dulcinium ibidem Concanonicum, MS. ex Pergamena in folio in eodem Archivo Scalensi, & Advocatus Sitonus in suo Theatro Genealogico pag. 352, MS. in folio penes Auctorem, ubi visitur series Gentis de Pado a Gulielmo patricio Mediol. scilicet ab anno MCXXCVII. ad Nicolaum de Pado, de quo in sequenti articulo sermo erit.

MMCCIX.

MMCCIX.

de PADO NICOLAUS.

NIcolaus de Pado filius Gulielmi, olim nati ex altero Nicolao, non vulgari eloqoentia clarus extitit sub annis MCCCCLXXXII. & MCCCCXCI.

Cujus extant

I. Literæ Latinæ per eum datæ Magnifico Doctori Domino Andreæ Cagnolæ utriusque linguæ perito, Patritio, & suo tanquam Patri honorando &c. dat. Quinto Idus Novembris anno MCCCCXCI., quas per tenorem refert J. C. C. Raphael Fanianus in Commentar. Nobilis Familiæ de Pado, sub litera P, MS. in folio in Archivo Collegii J. PP. Mediolani.
Ex Schedis Sitonianis &c.

MMCCX.

PAGANUS JOANNES.

NIl proferre potuissem Lectoribus meis de Pagano nostro, præter titulum ejusdem Poëmatis, ut infra, nisi amicissimus Sitonus mihi subministrasset perhumaniter nomina ipsius parentum, scilicet Joannis Antonii, & Laviniæ Solariæ nobilium hujus Urbis conjugum. Florebat anno MDCLX.

De ipso tantùm habetur pro nunc

I. Gratulatio Poëtica ad Eminentissimum Principem Vitalianum Vicecomitem Borromæum, canente Joanne Pagano. *Mediolani, apud Ghisulphum*, 1667. in 4.

MMCCXI.

PALLAVICINUS ROLANDUS.

ROlandus Pallavicinus, Marchionis Joannis Ludovici Senatoris, & Anastasiæ Taurellæ filius edidit ære proprio quamplura Opuscula Cardinalis Nicolai de Cusa, & fuit ille primus, qui eadem dicavit Reverendissimo & Illustrissimo D. Georgio de Amboisa Cardinali Rothomagensi Legato Apostolico & Regio Locumtenenti generali in Ditione Mediolani, ubi post laudes Cardinali de Cusa meritò datas, quem vocat „ Theologorum maximum „ hæc subdit: „ Hinc ego Theologiæ initiatus, zelo „ Fidei Orthodoxæ invitatus, illectus, impulsus „ nolui pro virili parte diutius pati, volumina tanti „ Viri, nullis ferè cognita, in tenebris jacere, „ sed à situ, & tinearum morsibus vendicata im- „ pressoribus tradidi, ære meo excudenda „. Data est hæc Epistola ex Castro Lauro, anno gratiæ MDII. Fuit & ipse Rolandus Eques, & Senator Mediolani, ac Marchio Curtis-majoris, & insignis Oppidi Busseti annis MCDLXXXIX, & MCDIC. Edidit igitur atque recensuit supradicti Cardinalis Cusani Opuscula,

Quæ sequuntur

I. De Docta Ignorantia. II. De Conjecturis. III. De Mente. IV. De Visione Dei. V. De Pace Fidei. VI. De Staticis Experimentis. VII. Cribrationes Alcorani. VIII. De Venatione Sapientiæ. IX. De Mathematica perfectione. X. De Ludo Globi. XI. De Beryllo.
Videndus est Cl. Saxius in Historia Literaria ad annum MCCCCLXXXIX. Col. CCCXI. & Franciscus Sansuinus de Familiis illust. Italiæ pagg. 378. & seqq.

MMCCXII.

PARONA HIERONYMUS.

FAmilia Parona Mediolanensis quandoque etiam reperitur sub voce *Perona*, & *Peroni*, quia promiscuè sic vocabatur. Ex ipsa ortus Hieronymus hic non modicum laudis sibi promeruit ob librum satis proficuum, quem edidit

Hoc titulo

I. Ordines ac Declarationes ab Excellentissimo Senatu Mediolani editæ in re Sportularum, quibus Officiales, præcipuè Thesaurarii, quotidianam quandam, veluti in parietibus pictam habeant formam, quæ vel in nolentium oculos incurrens suorum, quemque Honorariorum commonefaciat; Operâ & studio Hieronymi Peroni ab eodem Excellentissimo Senatu Delegati in unum collectæ, cum Indice copiosissimo. Ad Amplissimum Senatorem D. Balthassarem Lambertengum magni nominis Jurisconsultum. *Mediolani, ex typographia Jo. Petri Cardi*, 1643. in 4.
II. Methodus exigendi Sportulas, brevis quidem & facilis ad præscriptum ipsorum Ordinum in communem utilitatem. Extat ibidem.
In principio Libri adest Elegia Carminum 36. Auctore Joanne Baptista Perono, Auctoris filio, de quo infra.

MMCCXIII.

PARONA JOANNES BAPTISTA.

HIeronymi, de quo in Articulo præcedenti jam egimus, filius, in Ven. Collegio Notariorum hujus Metropolis locum obtinuit anno post Virginis Partum MDCLXV. mense Decembri, & inter J. Consultos non infimum nomen sibi promeruit; nil verò ad Legalem hanc ipsius professionem spectans vidimus; Musas interim coluit, ut videre est in libris, quos publici juris fecit,

Sic inscriptis

I. Invictissimi Erois Excell. D. March. Caracenæ universæ Italiæ Propugnatoris Adorea à J. C. Jo. Bapt. Parona adumbrata. *Mediolani, apud Cardum*, sine anno in 4.
II. In Nuptiis Comitis Renati Borromæi, & Juliæ Aresiæ Carmen J. C. Joannis Baptistæ Paronæ. *Mediolani, apud Cardum*, sine anno in 4.
III. Elegia ad Excellentissimum Senatum Mediolani. Extat in fronte Libri à parente suo, ut diximus, editi „ Ordines & Declarationes Senatus Mediol. „ in causa Sportularum &c.
Videantur uberrimæ Schedæ Sitonianæ.

MMCCXIV.

PARRAVICINUS CHRISTOPHORUS.

JOannis Petri filius, ac Hortensii celeberrimi Soc. Jesu Sacerdotis, de quo suo loco jam diximus, frater, Medicinæ Professor floruit in hac Urbe ab anno MDCXXXI. ad MDCXLIX. quandoquidem etiam Pallavicinus dictus, aliisque adnectendus est, jam à nobis in hac Bibliotheca relatis, qui, instante Cardinali Dongo, de usu Corticis Peruviani scripserunt.

In publicum igitur vulgavit

I. Dissertationem de usu ac utilitate Chinæ-Chinæ &c. Ita Sebastianus Badus, & Bartholomæus Curtius in suo Opere de claris Medicis Mediolanensibus pag. 115., & Cl. Sitonus in Schedis.

MMCCXV.

MMCCXV.

PEDROLUS JULIUS CÆSAR.

ALterum Pedrolum dedimus suo, loco scilicet Art. MMCCLIV. Aronæ natum, nunc damus Julium Cæsarem, forsan ejus affinem, de quo pauca vidimus, ut infra, ideoque inter minores ei locum servavimus,

Propter

I. Panegirico in lode di S Gaudenzio, detto in Novara l'anno 1690. *Ivi*, *in* 8. fine Typographi nomine.
II. Panegirico per S. Giulio. *Milano*, 1697. *in* 8., extat etiam MS. in Bibliotheca Ambrosiana in Collectione rerum Novariensium, quam ibi reposuit Cl. Cotta.

MMCCXVI.

PELLIZARIUS FRANCISCUS MARIA.

DUm Cardinalis amplissimus Alphonsus Litta, Mediolani Archiepiscopus, Plebem Modoëtiensem lustrabat anno MDCLVI. exceptus magnificè fuit in insigni illo Oppido, ubi & Theatra & Triumphales Arcus erecta fuere Hac occasione Franciscus Maria Pellizarius Mediolanensis, Inscriptiones, Carmina, & Elogia composuit, necnon typis dedit in sequenti libro, quem eidem Eminentissimo Præsuli nuncupavit, ut refert Picinellus, qui nec titulum ejus integrum nobis reliquit: ex fide igitur ejusdem

Damus

I. Elogia, Inscriptiones, & Carmina, &c. *Mediolani*, *in* 8. Teste Picinello in suo Athenæo Mediolanensi pag. 213.

MMCCXVII.

PERAGALLUS RAPHAEL.

EX stemmate Genealogico Gentis Peragallæ, seu Pirogallæ à Marco, qui anno Christi MCCCCII. florebat, incipiente agnovimus, quòd ab ea etiam ortus est Leonardus inter Quæstores Magistratus Reddituum extraordinariorum anno MCCCCIV., & quòd numerentur IV Decuriones Consilii generalis hujus Urbis ab anno MCCCCLXXIV. ad MDXIII. Raphaël verò noster, cui pater fuit Philippus, qui anno MCCCCLXX. cum aliis Civibus Mediolanensibus Parœciæ S. Michaëlis ad Gallum fidelitatem juravit Galeacio Mariæ Sfortiæ Vicecomiti Mediolani Duci. Raphaël ipse claruit ab anno MCCCC.LXXX. usque ad MDIV., editique plurea libros, quos emendavit, & ære suo imprimi curavit, cum Epistolis Nuncupatoriis, ut infra,

Videlicet:

I. Vocabulista Ecclesiastico; Auctore Joanne Bernardo Forti, Ordinis Eremitarum S. Augustini. *Mediolani*, 1489 Ad calcem Libri extat Epigramma in laudem Raphaëlis nostri, quod dedit Cl. Saxius in Historia Literaria col. CCXVIII.
II. Sermonarium de Commendatione Virtutum &c. Fr. Michaelis de Carcano. *Mediolani*, 1492. unà cum Epistola Nuncupatoria ad calcem posita Raphaelis Peragalli „ Reverendo in Christo Patri, D. Fr Hie„ronymo de Torniellis, Ordinis Minorum Obser„vantiæ regularis, in partibus Cismontanis dignis„simo Vicario generali „.
III. Figuræ Bibliorum, seu potius Compendium Figurarum secundùm ordinem Materiarum Alphabeticè digestum, Auctore Antonio Rampegoli, Ordinis Eremitarum S. Augustini. *Mediolani*, 1494. Raphaël Pirogallus hoc Opus supradicto Fr. Hieronymo nuncupavit Epistolâ ad eum datâ.
Videndus est supradictus Cl. Saxius in Hist. Typogr. Coll. CCXVIII. & CCCXCII. necnon ad annos MCCCCLXXX. MCCCCXCII. & MCCCCXCV.

MMCCXVIII.

De PEREGO CÆSAR.

NObilitatem Sanguinis sui auxit, & illustravit Cæsar de Perego, sibi in conjugem assumendo sororem J C. C., ac Senatoris Giussiani. Teste verò Abbate Picinello ex divite in paupertatem incidit, sed prosperè ad summam senectutem pervênit, Typis dedit Opellam,

Cujus titulus

I. Diarium Astronomicum ad inveniendas horas Planetarias, & Ascendens, datâ quâcumque horâ, & dierum, ac noctium magnitudinem ad quinque dierum differentiam ad Polum XLV. *Mediolani*, *in Typographia Palatina*, *Johannis Baptistæ Malatestæ*, *in* 8. *sine anno*. Epistola verò Nuncupatoria ad Comitem Jacobum Simonettam data est pridie Idus Februarii MDCXXXVII.
Videndus est Picinellus in Suo Athenæo pag. 142.

MMCCXIX.

De PEREGO PAULUS.

SI quemadmodum labores Eruditorum Virorum Scriptoribus immortalitatem largiri consuescunt, ita ipsi quoque Codices tanti muneris fontes ad doctorum hominum manus pervenirent, quibus curæ esset, ne prorsus perirent, intercedere; crevisset profectò in immensum Bibliotheca hæc mea Scriptorum Mediolanensium, neque tam sæpe de his dolere coactus fuissem, quæ omnino sunt deperdita. Id profectò non accidit Paulo de Perego Clerico Regulari, ex eorum Cœtu, qui Theatini dicuntur; ejus enim Italica varii generis Carmina sparsim priùs, & Cremonæ præsertim edita Innocentius Raphaël Savonarola in unum Volumen redegit. Datum nobis non fuit plura de Perego nostro, quodque magis mirere, ætatem saltem nosse, quo inter mortales esse desiit; scimus tamen

Eundem scripsisse

I. Carmina varia Italica, scilicet *Ode*, *Sestine*, *Sonetti* ec. Extant in Biblioth. Suorum Patavii.
Ita ex docto, amicissimoque P. Crucejo, nunc Collegio Suorum Ravennæ Præposito.

MMCCXX.

PETRASANCTA FABRITIUS.

NOn Epistolam tantùm, ut sic prætitulatur liber Fabritii Petræsanctæ, sed Historiam Genealogicam familiæ Venetæ de Puteo ex integro continet. Hunc debeo Cl. P Joanni de Augustinis, alibi à me, & meritò commendato; nam & Opusculum, & ejus Auctor hîc prorsus ignorabantur: adjiciendus ergo est aliis Scriptoribus Mediolanensibus,

Ob

I. Lettera famigliare di Fabricio Petrasanta, nobile Milanese, diretta all'illustre e Molto Reverendo Monsignor Gio: Francesco da Pozzo, nella quale brevemente si tratta della vera origine, e discendenza delli Nobili, ed Antichi Cittadini Veneti della Casa da Pozzo. *Milano*, *sine Impressoris nomine*, 1603. *in* 4.

MMCCXXI.

MMCCXXI.

PETRASANCTA FRANCISCUS alter.

ALterum Francifcum Petrafanctam laudavimus fuo loco, fcilicet Articulo MCCLXXIII., Sæculo XV. florentem; hunc verò inter Poëtas Mediolanenfes enumerandum effe cognovimus ex Opere pluries citato Cl. P. Quadrii, & ex altero infra recenfendo. Floruiffe videtur initio Sæculi jam tranfacti.

Damus igitur de ipfo

I. Rime di Francefco Pietrafanta Milanefe. Extant in Libro „ Pompe Funebri nella morte dell' Illuftriffi- „ mo Signor Conte Gentile Torriano Veronefe, „ procurate, e raccolte da Celio Maffioli Salodiano. *In Verona, appreffo Bartolomeo Merlo*, 1617. in 4.

II. Carmina duo Italica, vulgo *Sonetti*, leguntur in Collectione Jo. Baptiftæ Foffati pro Laurea Jo. Baptiftæ Vicecomitis. *Mediol. apud Paganellum*, 1608. in 8.

De primis Carminibus loquitur fupradictus Cl. P. Quadrius in fuo libro „ della Storia, e della Ragione „ d'ogni Poefia „ Tom. II. pag. 180.

MMCCXXII.

PIONNUS JOANNES ANDREAS.

PAtrem habuit Joannem Baptiftam, matremque Ifabellam Cufanam nobiles Mediolanenfes, fratrem verò Gabrielem Canonicum Ordinarium ab anno MDC. ad MDCXLIX. in Ecclefia Metropolitana Mediolani. Vir ifte eximiæ pietatis, & non infimæ literaturæ, floruit Eques Hierofolymitanus ab anno Chrifti MDXCV. ad MDCXXVII. Meminit ejufdem hæc Sepulchralis marmorea Infcriptio in Ecclefia Collegiata S. Mariæ Novæ Burgi Abbiatigraffi pofita, tenoris fequentis:

IOANNI BAPTISTAE PIONNO
PATRI DILECTISSIMO
IO. ANDREAS, GABRIEL, IO. PAVLVS
ET IO. AMBROSIVS FRATRES
SIBI ET POSTERIS
SEPVLCRVM HOC POSVERVNT
MDXCV. DIE PRIMO IANVARII.

Poftea religionis ergo ad facra Palæftinæ loca fe contulit, ibique per biennium moram trahendo, & perluftrando pluries eadem vifitavit, demum in Patriam reverfus, typis Mediolanenfibus dedit librum

Hujus tituli

I. Vita di S. Onofrio, cavata dalle Opere del B. Giovanni Climaco: Alle Molto RR. Madri di S. Maria Rofa in Abbia Graffo, di Gio: Andrea Pionno, Gentiluomo Milanefe, Cavalier Jerofolimitano, e Protettore di detto Monaftero. *Milano*, 1623., & iterum 1639. *penes Philippum Ghifulphum*, in 12.

Ex J. C. & Advocato Sitono in Chronico Colleg. Phyficor. Mediol. part. II. Artic. 324., & in Theatro genealogico pag. 349., necnon ex Jo. Petro Puricellio in Differtatione Nazariana pag. 3.

MMCCXXIII.

PIROVANUS CAROLUS.

EX Jacobo J. C. Collegiato, & Senatore, nec non Anna Mirabilia ejus conjuge natus eft Carolus Pirovanus, qui anno Chrifti MDLXXII. Collegium J. PP. hujus Urbis ingreffus eft, deinde patriæ Præturam, non fine laude, geffit anno MDXC., atque inter Advocatos non fecundi nominis floruit ufque ad annum MDCXVIII. Ejufdem mentionem faciunt bina Monumenta Sepulchralia in Templo S. Mariæ Paffionis Mediol. exiftentia.

Habemus ejufdem

I. Confilium pro excufandis Medicis Collegii Mediolanenfis ab onere Menfuali: Extat in Codice Statutorum, atque Privilegiorum ejufdem Collegii partim edito, & partim MS. in Biblioth. PP. Eremit. Difcalceat. S. Auguftini apud SS. Cofmam, & Damianum Mediol. fign. H. V. num. 28. in fol.

II. Confultationes Juridicæ plures tam editæ, quàm ineditæ leguntur in Collectionibus Archintea, Benaliana, Parodiana, &c.

Agunt de eo Cl. Sitonus nofter in Chron. J. PP. Mediol. pag. 148. ad Art. 599., & Moriggia in Hiftor. Mediol. lib. IV. Cap. 40.

MMCCXXIV.

PITIUS JOANNES PETRUS.

PItiam familiam inter nobiles Mediolanenfes refert J. C. C. Raphael Fagnanus in Commentar. MS. fub litera P. Claruit ex ea progenitus Joannes Petrus inter Caufidicos Fori Archiepifcopalis Mediolani; fcripfitque librum fi non mole, certè utilitate pergratum,

Scilicet

I. Directorium Notariale, five uniuncula Inftrumentorum, Auctore Joanne Petro Pitio Cive originario Mediolanenfi, ac in Ecclefiaftica, & Metropolitana Curia caufas patrocinante; dicata, & confecrata Illuftriffimo Domino Don Francifco Caftello, Regio, Ducalique Advocato Fifcali generali hujus Status Mediolanenfis, Marchioni Parabiaghi &c. *Mediolani, typis Federici Agnelli*, 1697. in 12.

MMCCXXV.

PLANTANIDA JULIUS.

INitio Sæculi XVII. floruit Archipresbyter Bafilicæ S. Laurentii hujus Urbis Julius Plantanida, cui ob venuftatem Carminum Italicâ, & Latinâ linguâ variis occafionibus confcriptorum locum damus in hac Bibliotheca. Ad manus noftras tantùm quæ fequuntur pervenere, etfi in Nuncupatoria præfixa libro num. I. alia plura fcripfiffe ipfemet teftetur,

Hæc funt,

I. De Virtutibus S. Caroli Borromæi Carmen ad Eminentiffimum Mediolani Archiepifcopum Cardinalem Federicum Borromæum. *Mediolani, apud Impreffores Archiepifcopales, fine anno*, in 4.

II. Carmina tria Italica, vulgo *Sonetti*. Extant in libro, cui titulus: „ Flavii Antonii Bonfilii Servitæ Viglevanenfis, Carmina in obitu Caroli, & Uberti „ ejus Patrui Vicecomitum. *Mediolani, apud Paganellum*, 1604. in 4.

III. Alia tam Latina, quàm Italica, pro Laurea Antonii Ferni. *Ticini*, 1610. in 4.

MMCCXXVI.

PORCARA CAROLUS MARIA.

DE Porcaria familia agit J. C. C Raphaël Fagnanus in suis Commentariis MS. sub litera P. Filius Joannis Baptistæ, extitit hic Jurisconsultus Modoëtiensis, ac inter Notarios Collegii Mediolani locum obtinuit anno MDCCII.

Scripsit

I. L'Elemosina Trionfante: Accademia Sacra in lode di S. Gherardo Tentorio Confessore di Monza. *Milano, presso il Vigoni*, 1694. *in* 4.
II. Orazione Panegirica in lode del medesimo Santo. Extat ibidem.
III. Carmina Latina, & Italica. Ibidem.

MMCCXXVII.

PORRUS JOANNES BAPTISTA alter.

ARticulo MCCCXXVIII. alterum Joannem Baptistam Porrum Basilianum protulimus; nunc verò illum eximiæ Soc. Jesu Alumnum damus. Dolendum est, quod Sui memoriam istius Viri minimè, ut opus erat, servaverint.

Ad nostram notitiam venere tantummodo

I. Joannis Baptistæ Porri Societ. Jesu Oratio in laudem B. Caroli Borromæi habita in magno Conventu Virorum Eruditorum in Templo Braydensi. *Mediolani*, 1591. *sine Impressoris nomine*, *in* 4.
II. Oratio habita in Templo Braydensi die II. Novembris, anno MDXCIX. utrum uni facultati dara operam præstet, an pluribus. Incipit: „ Ea summi rerum „ Opificis in homine constituendo mens fuit &c. „ MS. pagg. 15. in fol. extat in Tom. XXXVIII. Miscellaneorum Bibliothecæ Braydensis.

MMCCXXVIII.

PUSTERLA BASILIUS.

ALiàs dolebam, quòd Religiosi Viri Ordinis Servorum S. Mariæ Virginis Suorum memoriam non servavissent, optabamque novam Annalium ejusdem Ordinis Cl. Giani editionem Lucæ habitam præ manibus habere, ut meisem majorem colligere mihi datum fuisset, sed contra expectationem nec ipsos etiam, quos Picinellus refert in suo Athenæo, ne dicam alios Scriptores suos, in quos forte fortuna pluribus in Bibliothecis egomet incidi, etsi non Mediolanenses, inlalutatos reperi, & quod plus est, Alumni ipsi Conventus hujus Urbis nec tantillum de Suis dedere. Ipsis igitur tribuat Lector si de Pusterula isto ego referam tantùm verba Picinelli, quæ sunt: Magisterium in sua Religione obtinuisse, & doctum in Scientiis Philosophicis & Theologicis summopere evasisse. Asserit quoque, multùm ipsum in Poësi, & arte Oratoria ea tempestate quâ vixit scilicet medio Sæculo XVII. emicuisse, sed non profert de eo laborem aliquem literarium, præter quam illum infra recensendum sub num. I., alterum nos damus, reliqua posteris dimittendo, ut meliori fortuna in publicum ea proferant, una cum Actis ejusdem literariis uberioribus, & mortis die

Edidit

I. Il Prato: Panegirico in lode di S. Carlo. *Milano*, 1636. *in* 4.
II. La lingua ancor parlante: Panegirico per S. Antonio di Padova. *Milano, nella Stamperia Arcivescovile*, 1637. *in* 4.
Vide Picinellum in Athenæo pag. 74.

MMCCXXIX.

PUSTERLA JOANNES FRANCISCUS.

DE celeberrimo Equite Joanne Francisco Pusterla, Petri Ducalis Mediolani Senatoris, ac Feudatarii Oppidi Fregaroli in Comitatu Alexandriæ, & Luciæ de Crottis conjugum, filio, agit Cl. Saxius in sua Historia Typographica ad annum MDCXCVI. in Articulo Baptistæ Fulgosii; nam Platinus Platus in Epistola sua num. XXXVII., in qua laudat librum Fulgosii, cui titulus *Inopsa*, Pusterlæ nostro ab Auctore dicatum, sic se exprimit: „ Et is inscriptus est Joanni Francisco Pusterlæ „ Equiti ornatissimo, & de rebus ipsis Jure dijudicaturo; valet enim Joannes Franciscus summa & „ ingenii bonitate, & morum elegantia, & in hujusmodi palæstra jamdiu versatus est, & adhuc „ versatur egregiè „. Sufficit hoc proferre in laudem hujus Pusterlæ, qui Poëta fuit optimi Sæculi XVI., ut legitur in libro P. Quadrii loco infra citando

Edidit igitur

I. Carmina Italica, quæ extant in libro „ Rime di diversi „ Autori eccellentissimi raccolte da Giovanni Offredi „. *In Cremona, per Vincenzo Conti*, 1560. *in* 8.
Ita supradictus Cl. P. Quadrius Soc. Jesu in suo Opere „ della Storia, e della Ragio e d' ogni Poesia „ Tom. II. pag. 364. Bernardinus Corius in Hist. Mediol. ad annum MCDLXXVI. Donatus Bossius in Chronica Mediol., & Clar. Advocatus Sitonus in Theatro genealogico Sitoniano pag. 364. MS. in folio penes Auctorem.

MMCCXXX.

PUTEUS JACOBUS.

QUamvis non injuriâ credamus Ludovicum Puteum Societatis Jesu Alumnum plura scripsisse, quàm hic damus, ex monumentorum tamen inopiâ cogimur pauca admodum ipsius Opera proferre. Enituit præcipuè hujus Viri doctrina, tunc cùm extinctâ prorsus pestiferâ lue anno MDCXXXII. quæ biennio Metropolim hanc vexaverat, solemni supplicatione peractâ die XXI. mensis Februarii ex Metropolitanæ Basilicæ suggestu publicè ad populum verba fecit. Reliqua illius Acta felicior fortè Collector inveniet.

Supersunt ejusdem:

I. Milano risanato dalla peste. Predica del P. Lodovico del Pozzo, Teologo, e Predicatore della Compagnia di Gesù detta nel Duomo di Milano. *Ivi*, 1632. *in* 4.
II. Pastorale carità di S. Carlo. Sacro Ragionamento detto nel Duomo di Milano. *Ivi, per Filippo Ghisolfi*, 1632. *in* 8.
III. La Pastorale Providenza di S. Carlo, Discorso fatto nel Duomo di Milano. *Ivi, per il Corri*, 1632. *in* 8.
De eo Cinellus in Bibliotheca volante, Pluteo VIII. & Picinellus in suo Athenæo Mediolanensi pag. 197.

MMCCXXXI.

R

MCCXXXI.

RATTUS BARTHOLOMÆUS.

OB vetustatis gratiam Bartholomæo Ratto Mediolanensi locum in hac Bibliotheca damus, nimirum ejus Epistolas tantùm ad Platinum Platum vidimus, nec de illo aliud habemus, quàm quòd anno MCCCCLXX. apud Senatum Mediolanensem Secretariatus munere fungebatur, uti nos monuit amicissimus Sitonus;

Extant igitur

I. Epistolæ Latinæ ad Platinum Platum gratulatoriæ pro ejusdem liberatione è Carcere, cum istius responsionibus. Leguntur inter Epistolas Platini, impressas anno 1506.

MCCXXXII.

De RAYMUNDIS PETRUS FRANCISCUS.

POstquam eximium Cardinalem Josephum Archintum laudavimus Artic. CVIII. ad manus nostras pervênit liber Petri Francisci de Raymondis, lectu dignus, ideoque hìc recensendus videtur

Hoc titulo

I. Archintea Laus. Josephus Archintus, ad Regem Catholicum Legatus, Archiepiscopus Mediolanensis Laudatus inter festivas Sacræ Purpuræ Gratulationes, à Petro Francisco de Raymundis, Sacerdote, Mediolanensi, & J. U. D. Sine anno, loco, & Typographo, in 4.

MMCCXXXIII.

RAYNOLDUS BERNARDUS.

PAuli Mariæ, & Barbaræ Carcanæ conjugum Mediolanensium filius, claruit in facultatibus Poëtica, atque Oratoria ab anno MDLXXX. usque ad annum MDCVIII, in quo suum Testamentum condidit, illudque servat Cl. Sitonus noster.

Supersunt ipsius

I. Oratio in laudem Picturæ, atque Sculpturæ, habita in Scholis Palatinis anno MDLXXXIII. die XIV. Februarii. *Mediolani, apud Pagamellum*, 1584 *in* 4.

II. Carmina plura tam Italica, quàm Vulgari Mediolanensi Dialecto exarata. Extant in variis Collectionibus, & in Opere Joannis Pauli Lomatii, cui titulus „ Rabisch „ unà cum Lomatii responsionibus.

Videndæ sunt Schedæ Sitonianæ.

MMCCXXXIV.

RIPA MELCHIOR.

EX Schedis Sitonianis didicimus Ripam nostrum Patrem habuisse Josephum, atque Ecclesiam Parochialem S. Joannis ad quatuor Facies hujus Urbis prudenter, sanctèque rexisse per annos viginti quinque, scilicet ab anno MDCV. ad MDCXXX qui fuit ei postremus. Reliqua ad eundem spectantia Lector agnoscet ab Opere, quod edidit sequenti titulo.

Videlicet

I. Istoria Pontificale di Milano di Gio. Francesco Besozzo, revista, corretta, & ampliata da Melchiore Riva Dottore di Sacra Teologia, e Curato di S. Gio. le quattro Faccie. *Milano, presso il Malatesta*, 1623. *in* 8.

MMCCXXXV.

RIPALTA FRANCISCUS MARIA.

FRanciscus Maria Ripalta parentibus Francisco, & Helena Ripa, Mediolani editus est in lucem anno Incarnationis Dominicæ MDCLXII. die II. Julii. Adolescens, cùm minoribus jam vacasset studiis in Academia Braydensi, annos natus XVIII. patrem amisit, mox aliquantisper apud Consobrinum suum, qui animarum curam gerebat in Parochiali Templo Sanctæ Mariæ ad Portam, commoratus, clericalia exercuit ministeria in altero Sancti Sepulchri. Anno postmodum MDCLXXXV. sacris initiatus Ordinibus, die XIX. Augusti primum solemne Sacrificium Deo obtulit in Æde S. Mariæ Beltradis. Mox ad audiendas Fidelium Confessiones admissus est, quo in munere prudentiæ, atque doctrinæ summum dedit specimen. Theologiæ laureâ insignitus, & Utriusque Juris Doctor renunciatus, Protonotarii quoque Apostolici dignitatem obtinuit. Animarum curationem in Basilica primùm S. Stephani in Brolio, deinde in Ecclesia Sancti Petri ad Vineam exercuit ad obitum usque magna cum laude, confluentibus ex universa Urbe, ac Diœcesi ad ipsius Ædes Clericis, ut in ea, quam domi habebat, moralis Theologiæ palæstra exercerentur, quorum quandoque numerus ad CC. excrevit. Sacris Virginum Asceteriis Confessarius præfuit annos plurimos, in quibus & earum profectum curavit, & controversias exortas mira dexteritate composuit. Examinator deinde Synodalis, & Librorum Censor destinatus extitit; ideoque mirum non est, si ad ipsum velut ad oraculum omnis generis Cives etiam Primarii, & Magistratus, conscientiæ suæ, & summi momenti negotia deferebant, tantaque erat Viri existimatio, ut nedum hujus Ambrosianæ Ecclesiæ Præsules, verumetiam Apostolica Sedes plurimis in causis vices suas eidem demandaverint. Obiit die XVII. mensis Januarii anno MDCCXLIII. cùm prius Bibliothecam suam ditissimam Cœnobio Minorum, qui Capuccini dicuntur, extra Orientalem Portam legasset. Jacet in communi tumulo Parochorum prædicti Templi Sancti Petri ad Vineam, cujus aram majorem ære suo magnificè exornaverat.

Super-

Supersunt ipsius :

I. Consultationes plurimæ in Causis Civilibus, Canonicis, & Moralibus, tum editæ, quàm MSS. Vol. III. in fol. justæ molis.

II. Sententiæ plures ab eo emanatæ, variis in occasionibus, sic inscriptæ: „ Nos Franciscus Maria „ Ripalta J. U. & S. Theol Doctor, Prothonotarius Apostolicus &c. in hac parte Judex Commissarius, Delegatus Apostolicus &c. MS. in fol

III. Carminum Italicorum & Latinorum varii generis Volumina II in fol. MSS. magna ex parte ab ipsomet Auctore.

IV. Instructio pro promovendo ad Episcopatum, MS. in 4 justæ molis.

V. Sermones, Panegyres, & Orationes plures tam Italico, quàm Latino sermone, MS. in 4. magnæ molis.

VI. Decade Solitaria di X. giorni di ritiro per rinovazione di spirito, MS. in 4.

Omnes reperiuntur in Bibliotheca PP. Capuccinorum, ut supra.

VII. Giornate VII. impiegate per li VII. dolori di Maria Vergine. *Milano*.

VIII. Curavit etiam iterum Typis Mediolanensibus tradi *Dominici Bellagatta* Opus magnum Casuum conscientiæ, Auctore Martino Bonacina, additis emendationibus pluribus in locis, signatisque Sententiis ab Apostolica Sede damnatis, ad plenum commodum Morali disciplinæ operam dantium.

IX. Relazione della morte di Monsignor Ercole Visconti Arcivescovo di Damiata. *Milano, per Marc' Antonio Malatesta*, 1712. in 8.

X. Relazione del passaggio da questa Vita di S. Eccel. il Signor D. Teobaldo Maria Visconti Marchese di Cislago &c. *Milano, per gli Eredi Ghisolfi*, 1701. in 8.

XI. In eadem sua Bibliotheca vidi Vol XII. Allegationum tam Civ, quam Canon. & Crim. additis ut pluribus Sententiis Excellentissimi Senatus Mediol. & notis in marginibus manu Ripaltæ nostri.

Vidi quoque Anonymi cujusdam totam S. Scripturam manu exaratam XII. Voluminibus in fol. cum Explicatione Vocum Græcar. Hebræar. Caldear. &c (Labor verè improbus) ab anno MDCCXXVIII. ad MDCCXXXIII una cum Epistola nuncupatoria sic: „ Laboriosum siquidem, sed „ delectabile quod Opus Bibliæ Sacræ currenti „ calamo, ad otia evitanda, fideliter traducendæ, divini Spiritus afflatu, & te mihi annuente, hilari animo suscepi, ejusdem divini „ Spiritus ope perfectè complevi, illudque tibi „ dilectissimo in Christo Jesu Francisco Mariæ „ Ripaltæ S T. D. & Philosophiæ professori, „ & in omnibus quorumcumque generum scientiis versatissimo simplici corde præsento, precans te hoc grati mei animi munusculum suscipere ne dedigneris, sicque memorem me „ semper in tuis Orationibus habere non obliviscaris. Vale.

Ex ipsius Vita, quam ipsemet scriptam reliquit; Opera verò MSS. quæ dedimus, non sine voluptate perlustravimus.

MMCCXXXVI.

RUBEUS LEO.

NImis jejunos reliquit nos Wadingus in Syllabo Scriptorum sui Ordinis, nam, præter alios, de Leone Rubeo Mediolanensi loquens, ejus tantùm Repræsentationem indicavit; ex libri verò editione floruisse videtur Auctor initio Sæculi jam transacti.

En titulus

I. La Reina Ester, Sacra Rappresentazione del Padre Fra Leon Rossi, Minor Osservante. *In Milano, per Giambattista Paganello*, 1618. in 12.

Ex Syllabo Scriptorum Ordinis Minorum Lucæ VVadingi pag. 247, & Ex P. Quadrio Soc. Jesu „ della „ Storia, e della Ragione d'ogni Poesia „ Tom. IV. pag. 82.

S

MMCCXXXVII.

SALVATERRA JOANNES MARIA.

JOannem Marjam Salvaterram in Mediolanensi Urbe natum anno ab Incarnato Domino MDCXLIV. Hieronymus, atque Barbara Vicecomes nobiles Conjuges genuerunt Primos suæ ætatis annos inter bonarum artium studia transegit Parmensi in Collegio Societ. Jesu. Cùm autem Margarita Austriaca Leopoldo Cæsari nupta Mediolano transiret, à parentibus in Patriam revocatus est, meditantibus eum Viennensem ad Aulam mittere Sed aliter decreverat rerum omnium Conditor, confractâ enim, qua vehebatur in solemni Principis fœminæ ingressu, rhedâ, monitus id vitæ genus sibi nequaquam amplectendum, Collegium Parmense repetiit, & suadente Joanne fratre suo, de quo jam verba feci in articulo MCCCCXCVIII. hujus meæ Bibliothecæ, Societatis Jesu institutum amplexus est in Tyrocinio Genuensi, cùmque aëris ibidem incommoda graviter sentiret, Cherium in Subalpinis missus, à Joanne Paulo Oliva supremo tunc Societatis Moderatore ferventissimis literis postulavit, ut ad prædicandum Americanis Populis Evangelium ablegaretur. Sed dilato voti effectu ad docendos, pro instituti sui ratione, adolescentes admotus quadriennium insumsit Tandem ad quam diutius exoptaverat ad Indos missionem anno MDCLXXV. die XXI Maji Gades versùs navem solvit, unde die VIII. Julii in optatissimas sibi Provincias iter arripuit, quò tamdem die XIII. Septembris ejusdem anni pervênit. Ut Mexicum attigit Sacræ Theologiæ curriculum cœpit, quem tamen abrumpere coactus est missus ad Rhetores edocendos in Urbe Angelorum, ubi totus fuit in efformandis ad literas, atque pietatem Alumnis; nihil interim omittens, quod ad Animarum salutem pertinere videretur; sæpissimè etenim ad populum publicè verba fecit. Exacto anno Mexicum reversus, sacras Literas egregiè didicit, solitus tamen profiteri, majora se à Redemptoris Crucifixi imagine, quàm à Præceptoribus percepisse. Apostolico demum officio maturus in Septemtrionalis Americæ Provincias Cinaloam, Sonoram, atque Taraomares jussu Majorum se transtulit. Ultrò progressus Evangelicam lucem tribus aliis Provinciis invexit omnium primus, videlicet Chinipi, Barrojas, & Guazapario, quibus in laboribus decennium transegit, adeo Barbaris, quos Christo lucrifecerat charus, ut cùm à Provinciali suo Mexicum revocaretur, armati eam ad Urbem accurrentes, Taraomari Patrem, ut ajebant, suum vi repeterent. Mexicani verò pari in Salvaterram amore flagrantes, correptis armis ad Collegii valvas excubantes, id impedire nitebantur. Tumultum tamen ipse compescuit, impetratâ à Majori suo in Taraomaros redeundi potestate. Visitator postmodum Cinaloæ, & vicinarum regionum constitutus est anno MDCLXXXVIII. quod munus dum gereret, Taraumaros, aliosque finitimos Hispani imperii impatientes, & turbas cientes, tam prudenter sedavit, ut ei datis humanissimis literis Prorex gratias ageret. Hinc præfuit Rector Collegio atque Academiæ Guadalaxaræ, ibique Templum Lauretanæ Virgini exstruxit. Mox Tyronibus Magister datus in Collegio Tepozotlanensi, tandemque toti Provinciæ Præpositus fuit anno MDCCIV. Californiam jampridem

pridem erudiendam Christi Præceptis expetierat Salvaterra, cùmque id demum impetrasset, & se contulisset in vastissimam æquè ac barbaram Regionem, non absque præsenti Dei Omnipotentis ope, repugnantibus Idolorum Sacerdotibus, non verbis solùm, sed insidiis quoque, & armis, Evangelicus Præco Veritatis luce gentem perfudit, ut quæ prius superstitioso Dæmonum cultu horrebat Ora, copiosam Fidei messem pareret, jureque merito Salvaterra Californiæ Apostolus nuncupari meruerit. Anno tandem MDCCXIV. cùm inde Mexicum pro gravissimis Ecclesiæ, quam ipse statuerat, negotiis rediret, Guadalaxaræ gravissimo correptus morbo, anno ætatis suæ LXXIII. die VIII. Julii Apostolatus sui cursum consummavit. Cadaver magnâ elatum pompâ ferè discreptum fuisset, quod vestibus contigerat, à populo pietatis gratiâ, nisi maturius conditum multitudinis manus effugisset. Publico etiam sumptu, omnibus Magistratibus adstantibus, post trimestre ipsi justa sunt persoluta in Templo Suorum. Non sinit institutum meum diutiùs in ejus virtutibus immorari, quæ integrum volumen exigerent, & liberiori calamo aliquando in lucem edentur. Gradum ergo faciemus ad ea, quæ scripsit,

Nimirum:

I. Lettera al P. Gianpaolo Oliva scritta dal Noviziato di Chieri. Ea ferventissimis precibus, quibus ad Indos mitti postulabat, referta, servatur autographa in Archivo Suorum Romæ.

II. Copia de quatro Cartas de el Padre Juan Maria de Salvaterra &c. las dos primeras cartas son a los Excellentissimos Señores Virreyes de esta Nueva-España. Las dos ultimas, la una al Licentiado Don Juan Cavallero y Ossio, Comissario de Corte La otra al Padre Juan de Ugarte Procurador de la Mission de Californias. *Con licentia, en Mexicon, en la Imprenta de Juan Joseph Guillena Carascoso, año de 1698. in fol.* Prodierunt etiam Italicè *Mediolani apud Malatestam* 1699. *in* 4. præfixâ Epistolâ præfati Joannis de Ugarte ad Georgium Salvaterram, Joannis Fratrem, data Mexici die 29. Januarii 1698. Ex illis autem quatuor, tertia lectu dignissima est, continet enim exactissimam narrationem omnium, quæ Auctori in Californiæ appulsu & mora acciderunt.

III. Plures aliæ autographæ ad eundem Georgium Fratrem suum ab Auctore scriptæ servantur apud Marchionem Josephum de Abdua.

Vita ipsius, unde multa è superiùs relatis hausi MS. in folio ab Anonymo quodam non imperito elaborata, servatur apud eumdem Marchionem.

MMCCXXXVIII.

SANTAUGUSTINUS AUGUSTINUS.

Laudabilem conatum Augustini ex Familia Santaugustina Mediolanensi nati, utinam alius quispiam Concivis ejus feliciùs, aut saltem copiosiùs exequatur; cum enim hæc Metropolis præclarissimos Pictores genuerit, optandum foret, ut Augustini nostri Opus, mole quidem exiguum, sed tamen non contemnendum, additamentis exornaretur, & meliore criterio publici juris fieret. Interim laude sua fraudare noluimus Scriptorem ipsum, qui viam cæteris stravit.

En quis Operi sit titulus

I. Immortalità, e glorie del Penello, o sia descrizione delle Pitture più insigni di Milano, al Conte Antonio Renato Borromeo. *Milano, presso l'Agnelli*, 1671. *in* 12.

MMCCXXXIX.

De SANCTO-PETRO ALOYSIUS.

Gens de Sancto-Petro floret in hac Metropoli, teste Cl. Sitono jam à IV. fermè Sæculis, nam inter Decuriones Mediolanenses V. enumerantur Viri ejusdem Familiæ ab anno MCCCLXXXVIII. ad MDXIII. Noster verò Rector extitit insignis Templi B. V. Mariæ propè Burgum Seroni, scripsitque, atque edidit librum

Hoc titulo:

I. Il Maestoso, e Famoso Tempio della Miracolosa Effigie di nostra Signora dell' insigne Borgo di Sarono, descritto fedelmente ab origine dal Prete Aloigi Sanpietro, ivi Rettore. *Milano, presso Lodovico Monza*, 1658. *in* 8.

Ex Picinelli Athenæo pag. 405., & ex Collectione Decurionali Sitoniana, MS. in fol. penes Auctorem.

MMCCXL.

SERAZONUS seu de SERAZONIBUS NICOLAUS.

Familiam de Serazonibus inter antiquas & Nobiles Mediolanenses refert J. C. C. Raphaël Fanianus in Commentar. sub litera S. Ex ea claruerunt Antonius annis MCCCLXIV. & MCCCLXXXV., ac Manfredus an. MCCCLXXXV. & MCCCXCI. ambo J. C. Collegiati Mediolani, & Ambrosius an. MCCCCLXXIV. Decurio Mediolani; de Nicolao interim isto Ordinis Prædicatorum nec verbum quidem apud Cll. VV. Quetif, & Eccard, frustraque foret aliquid quærere apud Suos hic degentes. Ipsum damus ob sequentem Editionem,

Scilicet

I. S. Vincentii Ferrerii Sermones in 4. In calce: „ Expliciunt perutiles, atque devotissimi Sermones de „ Sanctis, Reverendi Patris S. Vincentii Ferrerii „ Ord. Prædicat., diligentissimè emendati per venerabilem Fratrem Ni ejusdem Ordinis Mediolanensem, qui præsens Opus imprimi curavit, impensis Aloysii de Serazonibus fratris sui. *Magister „ verò Uldericus Scinzenzeler Theutonicus impressit „ Mediolani anno Domini MCCCCLXXXVIII. die III. „ Martii.*

Frater ejus Aloysius imprimi curavit etiam: „ Alberti „ Magni Tractatum super Missus est in 4. „ in cujus calce legitur: „ Aloysius verò de Serazonibus suâ „ operâ, & impensâ imprimi curavit *Mediolani ab „ Ulderico Scinzenzeler Theutonico, anno Domini „ MCCCCLXXXVIII. die XVII. Aprilis.*

Ex Cl. Saxio in Hist. Liter. Typogr. pag. DLXXXIII. & ex Cl. Advocatò Sitono in Chron. Colleg. J. PP. artic. 26 89, & 93., & in Collectione Decurionali Sitoniana MS. in fol. penes eundem.

MMCCXLI.

SETA HYPPOLITUS

Juris Utriusque Doctor fuit, necnon Præpositus Ecclesiæ insignis Oppidi Busti Arsitii; ipsum laudavit Picinelius ob Panegyrem tantùm infra recensendam. Nos verò aliam invenimus pro D. Antonio Patavino dictam in Ecclesia S. Francisci hujus Urbis

Vide-

Videlicet :

I. Orationa Funebre per la Morte del Cardinale Carlo Borromeo. *Milano, presso il Tini*, 1585 *in* 4.
II. Il Santo de' Santi, Panegirico detto nell' Ottavario per la Festa di S. Antonio di Padova. *Milano, presso il Tini*, 1589 *in* 4.
Ex Athenæo Mediolanensi Abbatis Picinelli pag. 183.

MMCCXLII.

SFONDRATUS PAULUS alter.

IN Sæculo Petrus, necnon Eques S. Jo. Hierosolymitani, Marchione & Blanca Vicecomite parentibus natus est, ideoque Gregorii XIV. Summi Pontificis pronepos. Congregationem Clericorum Regularium Theatinorum ingressus, professionem emisit die XXIV. Februarii, anno MDCXXII. In facultatibus Philosophicis, & Theologicis summopere excultus, non tantùm in Patria, sed etiam in Aula Matritensi magnum nomen sibi acquisivit. Dolendum est, quòd cùm longe à Suis obierit, nempe Barcinone, ætatis suæ anno qoinquagesimo, Scripta ipsius minimè ad nos pervenerint.

Superest ideo tantùm de ipso

I. Narratiuncula de Vita Pauli Aresii; hanc Comiti Bartholomæo Aresio Senatus Præsidi, die I. Aprilis anni MDCXLVII nuncupavit, & Typis data fuit in Libro Velitationum in Apocalypsim supradicti Pauli Aresii, cujus Elogium nos jam dedimus suo loco.
Vide Picinellum in Athenæo pag. 454., Ludovicum Araldum in Equestri Nobilitate Civitatum Italicarum pag. 52., & Advocatum Sitonum in Chron. Colleg. J. PP. artic. 897. pag. 207.

MMCCXLIII.

SIMONETTA JOANNES JACOBUS.

PArentibus Ciccho Simonetta, atque Elisabeth Vicecomite nobilissimis jugalibus ortus est Mediolani Joannes Jacobus, cujus literaturæ curam genitor Francisco Philelpho Viro suæ ætatis eloquentissimo, ac doctissimo, tunc in hac Metropoli commoranti tradidit. Quantùm Simonetta tanto sub præceptore profecerit facillimè ostendit singularis in eum Philelphi amor, & existimatio, qui etiam in epistolis, inferiùs recensendis, summis effert laudibus ipsius ingenium, candidosque mores. Amicissimus quoque extitit Platini Plati insignis Poëtæ, cujus loco suo recitavimus laudes, ab eo Carminibus honoratus. Patris secutus vestigia, in aula Galeacii Mariæ Sfortiæ Insubrum Ducis fideliter adeo, modestèque se gessit, ut eo etiam è vivis sublato gratiam Bonæ, atque Joannis Galeacii Principum Mediolanensium sibi promeruerit, & ab eisdem die V. Septembris anno MCCCCLXXXVII. electus fuerit à Secretis. Annus obitus illius nos latet, cœlebs tamen decessit, cùmque ubi sit conditus ignoremus, Inscriptionis loco Carmen Plati memorati subjiciemus :

Per qui te genuit similem sibi, perque tuorum
Stemmata, juventæ per bene facta tuæ,
Per commune sophos, per magni Patris honores,
Te rogo, fac genitor me sciat esse tuum.

Eruditionem ipsius testantur,

I. Epistolæ plures ad Franciscum Philelphum, quarum memorabilior ea est, in qua summis illum laudibus extulit; consiliumque ab eo petiit, quo pacto se gereret adversùs eos, quibus cum benefecisset, ingratos deprehenderat.
Harum mentio est in nonnullis Philelphi ipsius Epistolis inter hujus edita *Venetiis, in ædibus Joannis, & Gregorii de Gregoriis*, 1502 *in fol.* Ex his ad Joannem Jacobum nostrum supersunt, quæ recensentur nimirum: Prima data III. Non. Martias MCCCCLXXII quâ respondet memoratæ quæstioni à Simonetta propositæ. Altera VIII. Kal. Julias, quâ ipsum instruit ad aulam pergentem. Tertia demum XIII. Kal Augusti eodem anno, quæ jocosa est, nam amicissimè illum carpit, quòd Principis negotiis occupatus ad se non accesserit.

MMCCXLIV.

SORESINA GABRIEL.

SOresinam Familiam inter Nobiles Mediolanenses refert J. C. C. Raphaël Fanianus in Commentar. MS sub litera S. Juvat hic excribere verba Cl. Belfortii in Chronologia Monachorum Montis Oliveti, nam de Gabriele isto nihil quidem à Suis accipere potuimus; refert igitur summam virtutem alumni sui, quam elucere asserit in sequenti ejusdem Opusculo, inde pergit : „ Verus Religionis filius, benignus „ pietatis pater, vivere desiit anno MDCXXX- „ VIII.

Scripsit vulgavitque

I. De Fœlicitate Vitæ Monasticæ Sermonem, quem anno MDCXI. Mediolani explevit.
Ex eodem Belfortio, pag. 158.

MMCCXLV.

SOVANIUS JOANNES MELCHIOR.

ANno reparatæ salutis MDCLXVI. honestis è parentibus editus est in lucem Melchior Sovanius, Patriam sortitus percelebre Oppidum Modoëtiense; & quoniam in primis eloquentiæ rudimentis mente percipiendis haud vulgare ingenii acumen adolescentulus adhuc palàm ostenderat; Mediolanum à Genitoribus missus, ibi Liberalibus studiis operam navavit sedulam in publico Athenæo Clericorum Regularium Congreg. S. Pauli, quos vulgus Barnabitas appellat, prope eorum Collegium S. Alexandri. Philosophiæ, & Theologiæ cursum tanta sollicitudine, ac diligentiâ complevit, ut inter primos ætatis soæ tyrones meritò ab Institutoribus, & Condiscipulis habitus fuerit; quapropter in sacra Theologiæ facultate lauream Magisterii obtinuit. Oratoris, ac Theologi clari nominis famam in dies celebriorem sibi conciliavit, plures in commendationem Sanctorum è suggestu Panegyres recitans; necnon Apostolici Concionatoris munus suscipiens; quod per XLII. annorum spatium in celeberrimis Italiæ Urbibus, magno cum animarum proventu, per integras Quadragesimas impigrè, feliciterque peregit, quemadmodum in literis commendatitiis Romæ datis extra Portam Flaminiam die VII Jonii MDCCXXIV. testatus est S. R. E. Cardinalis Benedictus Odescalchus, Mediolanensis tunc Archiepiscopus, per hæc verba : „ Melchior Sovani nostræ „ Diœcesis, absoluto Rhetoricæ, Philosophiæ, ac „ Theologiæ curriculo, hujus Facultatis lauream „ est assecutus; quique, præter varias Panegyricas „ Orationes, munus Concionatoris Quadragesimalis per annos triginta, in nostra primùm Diœce- „ si,

„ si, deinde in ipsa Civitate Mediolanensi, & successivè in insignioribus Ecclesiis, & Cathedralibus, Bergomensis, Placentinæ, Venetæ, Mantuanæ, Januensis, & Laudensis Civitatum, necnon & nostra Metropolitana, itemque in Basilica S. Laurentii in Damaso de Urbe, & novissimè in Vaticana, laudabiliter implevit. Propriis sumptibus Oratorium publicum extruxit, (in Vico Mondonici ad radices Montis Briantei) in quo pluribus ab hinc annis Doctrinæ Christianæ instructionibus, aliisque piis functionibus populum detinet. Exercitationum spiritualium à Clericis, Sacerdotibus, & Monialibus præfatæ Diœcesis peractarum, pluries Director extitit, &c. quin immo Mediolani etiam in Collegiata Ecclesia S. Mariæ Pedonis universis Civibus easdem sacras exercitationes proposuit; atque ut in primis Altaris Ministros hoc necessario spiritus pabulo reficeret, proprias ædes in memorato Mondonici vico restauravit, commoda suppeditans Sacerdotibus domicilia, illuc bis, terque in annum confluentibus, ut à mundanis curis semoti, Divinarum rerum contemplationi vacarent. Insignis Basilicæ Collegiatæ S. Jo. Baptistæ in Oppido Modoëtiensi Canonicus renunciatus, Sacellum S. Virgini, ac Martyri Luciæ dicatum ex polito marmore suo ære refecit, subterraneam ejusdem Ecclesiæ Confessionem picturis, arâ, & Deiparæ dolentis effigie elegantiùs ornavit, aliaque ad Templi decorem augendum fieri curavit, supremis tabulis annuos etiam redditus assignans, ut sextis quibusque feriis salutares ibidem Hostiæ Deo offerantur. Longo concionandi labore, atque annis gravatus aurium incommodum sensit, nec tamen destitit aliorum saluti consulere, spiritualium exercitationum ad usum Sacerdotum normas exponens, inferiùs describendas. Apoplexiâ tamdem correptus, vivere desiit Januario mense præsentis anni MDCCXLIV., in communi Canonicorum S. Jo. Modoëtiensis sepulcro tumulatus.

Inter quamplures ingenii sui fœtus, vix illo mortuo ab ignota manu celatos, enumerare nobis concessum est.

I. Al Sacerdote in Ritiro, Meditazioni sopra il Vangelo del Convito registrato in S. Matteo cap. 22. con gli Esami sopra i Comandamenti del Decalogo, le Instruzioni sopra la Dignità Sacerdotale, e gli affetti per prima, e dopo la Celebrazione &c. *Milano, per Giuseppe Richino Malatesta*, 1740. in 4.

II. Al Sacerdote in Ritiro, Meditazioni sopra il Vangelo de' Talenti registrato in S. Matteo cap. 25. con gli Esami sopra i Peccati Capitali, e Virtù opposte, le Instruzioni sopra il Sacrifizio della Messa, e gli affetti per prima, e dopo la Celebrazione. *Milano, per il medesimo*, 1740. in 4.

III. Al Sacerdote in Ritiro Meditazioni sopra la Parabola Evangelica delle Vergini Prudenti, e delle Stolte. MS. prælo paratum.

IV. Quaresimale da esso recitato in varie Città dell' Italia, e per la terza volta nella Metropolitana di Milano ec. *Ivi, presso Giuseppe Richino Malatesta*, sub prælo.

V. & VI. Due Orazioni, recitate nel Duomo di Milano per l'apertura de' Tribunali. *Milano*, in 4.

VII. Panegirico in lode di S. Caterina di Bologna. *Bologna*, in 4. Tanto cum plausu excepta fuit in Patria mea hæc Panegyrica Oratio, ut meminerim, pluribus Italicis Carminibus à Civibus meis commendatam extitisse; atque eadem ibidem impressa fuerit in 4.

VIII. Panegirico in lode di S. Filippo Neri, recitato in Milano, mentre dalla Congregazione de' Sacerdoti sotto il patrocinio del medesimo Santo, a cui era aggregato, se ne celebrava la Festa Solenne. MS.

IX. Varj Panegirici de' SS., tra' quali uno per S. Carlo, altro per il B. GianAngelo Porro, e per S. Filippo Benizj dell' Ordine de' Servi di M. V.

MMCCXLVI.

SPECIANUS CÆSAR.

JOanne Baptista, ex Cremonensi Nobili Familia Cæsareo Ducalique Mediolani Senatore, de quo in Exteris sermo erit, & Magdalena Sacca conjugibus natus est in hac Urbe Cæsar noster anno Christi MDXXXIX., ideoque jure merito in hac mea Bibliotheca Scriptorum Mediolanensium recensendus est, & præcipuè quòd etiam ejus fratres, Prosper scilicet, Octavius, & Alphonsus inter LX. Decuriones Consilii generalis adscripti fuerint, quod munus non nisi Patriciis Nobilibus conferri in aperto est. Ob doctrinam, morumque probitatem S. Carolo Borromæo summè charus extitit, & ab eodem Antistite Canonicus Ordinarius Ecclesiæ Metropolitanæ primùm electus, deinde Romam ob gravissima negotia ad Ecclesiasticam Jurisdictionem pertinentia missus, quantum in iis bene se gesserit, satis superque ostendunt Epistolæ D. Caroli ad eundem, & Speciani nostri ad S. Carolum, quæ servantur in Bibliotheca Ambrosiana. Magno nomine sibi in Urbe acquisito, Utriusque Signaturæ Referendarius, & Sacræ Congregationis Episcoporum à Secretis constitutus est, inde à Sanctissimo Pontifice Pio V. unà cum Cardinali Alexandrino Nepote in Hispaniam Legatus mittitur, mox à Gregorio XIII. Novariensibus Pastor declaratur anno MDLXXXV., ubi Synodum celebravit, Ædes Episcopales & Sacra Ecclesiæ suæ ornamenta auxit. Sixtus verò V. pro Universalis Ecclesiæ beneficio ad Philippum II. Hispaniarum Regem Apostolica Legatione decoravit, quem postea, nempe Anno MDXCI. Gregorius XIV. à Novariensi Sede ad Cremonensem transtulit; sed paulo post Clementis VIII. jussu novam inire Legationem ad Rodulphum Cæsarem coactus est. Quantùm in ea pro Catholica Fide, & Ecclesiasticis juribus peregerit, omnibus notum est: indicare sufficit, Hussitarum Ecclesiastici Concistorii in Regno Bohemiæ abjurationem ipsius curâ, & non exiguo labore obtentam fuisse. Anno demum MDXCVIII. ad Episcopatum suum Cremonensem reversus, Ecclesiam Cathedralem consecravit, insignibusque Sacris Lipsanis è Bohemia delatis exornavit. Alteram quoque Synodum habuit, & dum ad majora promovendus erat, obdormivit in Domino die XX. Augusti, anno MDCVII. Jacet ante Aram Divo Petro Sacram in Majori Ecclesia, hoc à celeberrima Societate Jesu, quam hæredem instituerat, apposito Elogio:

CAESARI SPECIANO EPISCOPO CREMONAE
PATRI OPTIMO ET FVNDATORI
COLLEGIVM SOC. IESV HAERES POS.
OBIIT XII. KAL. SEPTEMBRIS MDCVII.

Apud idem Altare è sinistro latere sub ejus Effigie altera Inscriptio legitur, quam, cum plura de Auctore nostro recenseat, hic dare statuimus:

CAESARI

CAESARI SPECIANO EPISCOPO CREMONAE VIGILANTISSIMO, NOBILITATE, DOCTRINA, REBVS GESTIS CLARISSIMO, QVI ROMAM A B. CAROLO CARDINALI SANCTAE PRAXEDIS PRO CAVSA PVB MISSVS, CVM MINORES HONORES ANTE MERITVS ESSET, ET ADEPTVS, EP. NOVARIAE A GREG XIII. P. MAX. CREATVS EST. MOX NVNCIVS AD PHILIPPVM II. HISP. REGEM A SYXTO V. LEGATVS, TVM A GREGORIO XIV. SIBI IN HOC EPISCOPATV SVFFECTVS. NVNCIVM ITEM CLEM. VIII. IVSSV AD RODVLPHVM II. IMP. EGIT, QVIBVS MVNERIBVS SVMMA FIDE, PRVDENTIA, CONSTANTIAQVE PERFVNCTVS, CVM SE, SVAMQVE INDVSTRIAM PONT. MAX. AC PRINCIPIBVS, TVM RELIGIONIS LIBERALITATEM, VIRTVTESQVE OMNES OMNIBVS PROBAVIT; DE VTRAQVE ECCLESIA BENEMERITVS, EPISCOPIIS AMPLIFICATIS, TEMPLIS ARGENTO PRETIOSAQVE SVPPELLECTILI EXORNATIS, DE CREMONENSI PRAETEREA SACRARIO FVNDIS DONATO, SEMINARIO AEDIFICATO, NOVIS RELIGIOSORVM VIRORVM, AC FOEMINARVM ORDINIBVS IN VRBEM INDVCTIS, QVI DENIQVE COLLEGIVM SOC. IESV IN AVITA DOMO REDEMPTA, ALIISQVE CIRCVMIACENTIBVS COLLOCATVM VT INCHOATVM TEMPLVM PERFICERETVR, INSTITVIT HAEREDEM. ET AMPLIORIBVS DIGNVS, AC PROXIMVS HONORIBVS, MAIORA MEDITANS IN COMMVNE BONVM, ANNIS LXVIII. GRAVIS, DEFLETVS AB OMNIBVS CESSIT E VITA XII. KAL. SEPTEMBRIS MDCVII. IDEM COLLEGIVM HAERES GRATA MEMORIA PARENTIS OPTIMI BENEVOLENTIAM, ET FVNDATORIS MERITA PROSEQVENS, AD PERENNITATEM P.

A Hæc ejus doctrinæ sunt testimonia

I. Synodus Diœcesana habita anno Domini MDXC. Idus Maji Novariæ. *Ibid. ex typis Hared. Franc. Sesali*, 1591.

II. Statuta Collegii Parochorum Civit. Cremonæ confirmata, & aucta *Ibid. apud Christoph. Draconium*, 1591.

III. Ordines circa Solutiones faciendas in caussis Fori Episcop. Cremonæ, 1592.

IV. Edmundi Campiani Londinensis Soc. Jesu Theologi, qui non ita pridem pro Catholica religione in Anglia mortem oppetiit, oblati certaminis in causa Fidei rationes decem redditæ Academicis Angliæ &c. *Pragæ typis Michaelis Peterla*, 1592. Hoc Opus vulgavit dum in Germania moraretur.

B V. Articuli concordiæ inter RR. Paulum Albertum Scholasticum, & Corradum Vaybellum Cancellarium Ecclesi. Vratislaviensis cum Ven. Capitulo ejusdem Ecclesi. &c. initi die 21. Septembris 1591

VI. Index Librorum prohibitorum cum regulis confectis per PP. à Tridentina Synodo delectos auctoritate Pii IV. primùm editus &c. instructione adjecta de exequendæ prohibitionis, deque sincerè concordandi, & imprimendi libros ratione. *Pragæ typis VVenceslai Marini à Genezic*, 1596.

VII. Decreta, & Acta edita, & promulgata in Synodo Diœcesana Cremon. prima. *Ibi apud Baptistam Pellizzarium*, 1599

VIII. Decreta Provinciæ Mediolanensis sub B. Carolo Borromæo Card. Archiep. diversis temporibus in sex Conciliis, totidemque Voluminibus edita &c. juxta illius B. Cardinalis & Archiep. mentem ad instar Decretalium Gregorii Papæ IX. in unum Codicem collecta. *Brixiæ, apud Societ. Brixiensem*, 1603.

C IX. Synodus Cremon. secunda, cui accessere Synodi duæ, Mediolanensis Provincialis una, altera Cremonensis Diœcesana à trecentis jam annis Cremonæ habita (fuit illa Raynerii Episc. ex Nobiliss. Familia Rubea Parmensi Ep. an. MCCXCIII.) *Cremonæ impresso*, 1604

X. Regole della Compagnia della Dottrina Christiana. *Cremona*, 1604., & iterum, *ivi appresso Paolo Poveroni*, 1670 Jussu Francisci Vicecomitis Cremonæ Episcopi.

XI. Regole della Compagnia delle Figliuole della Madonna SS. *Cremona, presso gli Eredi Barrucini Zani*, 1616. Jussu Johannis Baptistæ Bripii Cremonæ Episcopi.

XII. Proposizioni Christiane, e Civili, subalternate a Dio MS. in fol., extant in Biblioth. PP. Societatis Jesu Cremonæ

XIII. Epistolæ plures ad Sanctum Carolum Borromæum, & istius ad Spetianum, de quibus integrum volumen effici potest. Extant in Biblioth. Ambrosiana in præclara Collectione sæpè laudata Epistolarum Divi Caroli, & lectu dignissimæ.

Ipsum laudarunt ex professo Franciscus Zava in sua gratulatione pro Spetiani adventu ad Episcopatum Cremonæ, *Ibi apud Christophorum Draconium*.

Joannes Vida Pisenattus in Oratione in laudem Spetiani. *Cremonæ apud Draconium*, 1608

Gulielmus Labentius Rotopensis in sua Deploratione in Obitu Spetiani. *Mediolani apud Pontium & Picaleam*, 1607.

Præter supradictos agunt de ipso Carolus à Basilica Petri in Novaria Sacra, Ughellus in Episcopis Cremonensibus Tom IV. Italiæ Sacræ, Lazarus Augustinus Cotta in Musæo Novariensi. Arisius in Cremona Literata Tom. II. pag. 419. Paulus Morigia in Hist. Antiquit. Mediol. Lib. 4. Cap. 25., & Hist. Nobil. Mediol. Lib. 2. Cap. 14. & Advocatus Sitonus in suo Theatro Genealogico pag. 422. MS. in fol. penes Auctorem.

MMCCXLVII.

B **SPREAFICUS JACOBUS.**

FRatrem sortitus est Gabrielem Mariam, quem suo celebravimus loco, atque inter Clericos Regulares Barnabitas Vitam & ipse agebat, dum suum Athenæum Mediolanense Abbas Philippus Picinellus scribebat, ubi ad calcem Articuli Fratris sui, curam animarum per plures annos Jacobum nostrum gessisse asserit in Collegio Suorum S. Alexandri, librumque sub Anagrammatico nomine evulgasse,

Hoc Titulo

C I. Teatro della Caccia, e Trattenimento geniale della Villa. *Milano, per Francesco Vigone*, 1669. *in* 8.
Ex eodem Picinello pag. 229.

MMCCXLVIII.

STRABELLIUS BERNARDINUS.

SCriptoribus Mediolanensibus Ordinis Minorum S. Francisci addere juvat & hunc Bernardinum, qui in Conventu S. Mariæ Pacis hujus Urbis diem suum clausit extremum anno Christi MDCCXII., librumque edidit

I. Vita di S. Giovanni da Capistrano. *Milano, presso Carl' Antonio Malatesta*, 1691. *in* 8.
Ita a Suis, & ex Schedis Mazzucchellianis.

MMCCIL.

T

MMCCIL.

TERZAGUS UBERTUS.

UBertus Terzagus, quem alii Obertum, seu Humbertum appellarunt, nobilissimo sanguine Mediolani natus, clericalem prioribus ætatis suæ annis amplexus vitam, sic post humanas literas divinas calluit, ut summus Theologus haberetur. In Academia Parisiensi, toto terrarum Orbe celeberrima, annos X docuit sacras quæstiones summo cum Auditorum plausu. Mox in Patriam rediens Archipresbyteri dignitatem in Basilica Modoetiensi obtinuit; cùmque virtutum atque doctrinæ famam longè latèque apud Cives suos esset adeptus, defuncto Milone Cardano, de quo egimus in Artic. CDXL. hujus Operis, ad Ambrosianam Cathedram communibus Cleri votis assumi promeruit anno MCXCVI. die VIII. mensis Septembris, electionem confirmante Cœlestino III. Pont. Max. Quantâ præditus esset in rebus agendis prudentiâ ostendit fœdus eo curante initum inter Mediolanenses, atque Novocomenses Cives, Lanfranco Septala hujus Metropolis Consule. Basilicam B. Ambrosii vetustatis injuriâ collabentem novâ molitione restituendam aggressus, coactus est intercedente morte ab incœpto desistere. Breve Præsulatus sui spatium aliis etiam decoravit actibus, consecratione videlicet Altarium Charævallensis Cœnobii, dum Anselinus eidem præesset Abbas; vetus enim ejusdem Monasterii Codex hæc habet: „ Anno MCXCVI. facta est consecratio „ Altarium à Reverendissimo Oberto de Terzaghis Archiepiscopo Mediolani „. Nec minorem ei conciliavit famam illa, quâ apud Innocentium III Pontificem floruit, existimatio, hancque indicant Epistolæ inferiùs memorandæ. Cæterùm Archiepiscopalium jurium strenuus defensor extitit, & adversùs Monasterium Sancti Donati de Scozula pro iis tutandis litem susceptam prosecutus, victor tandem evasit, & latam ab Adelardo Cardinali, & Veronensi Episcopo Apostolicæ Sedis Delegato in ea caussa sententiam per Innocentium ipsum confirmandam curavit. Existimat Ciacconius, Ubertum inter S. R. E. Cardinales ab eodem Pontifice fuisse relatum, atque Andreas Victorellus in Additionibus ipsi titulum assignat Sancti Stephani in Cœlio Monte. Verumtamen Ughellus in Italia Sacra Tomo IV. num. LXXXVI. id apertè inficiatur. Rem sub judice relinquimus, utpote ab instituto nostro alienam; opinioni autem Ciacconii favet plurimum assertio Alberici Monachi Trium-Fontium, qui in Chronico suo ad annum MCC. hujus Uberti meminit, quem Theologum, & Cardinalem, atque Mediolanensem Archiepiscopum nuncupavit. Ejus obitum assignat idem Albericus prædicto anno MCC. addens, Ubertum Mediolanensem Ecclesiam annos VII. rexisse. Repugnant autem monumenta ipsius Ecclesiæ, ubi sedisse notatur menses IX dies V., & ad plures migrasse anno MCXCVII die XII. mensis Aprilis, sepultusque traditur in Ecclesia hyemali. Hæc simul componant, quibus otium est. Nos literarios ipsius labores indicamus ex memorato Alberico, quem citavit Fabricius in Bibliotheca Latina mediæ & infimæ ætatis Tomo III. pag. 899. quibus debent nobiscum Lectores optimi Scriptorem hunc in primo Catalogo Auctorum majoris notæ, quos inter jure fuerat memorandus, prætermissum.

Scripsit:

I. Librum de Concordia Veteris, & Novi Testamenti: ex laudatis Alberico, atque Fabricio locis indicatis.
Extant ad eundem Innocentii III. Epistolæ II. quarum primâ super quæstione inter ipsum Archiepiscopum, & Monasterium S. Donati de Scozula Sententiam per Veronensem Episcopum latam confirmavit. Altera autem est contra Passaguerram Mediolanensem Romanæ Curiæ detractorem.
De ipso, præter citatos, agunt quotquot de Mediolanensibus Archiepiscopis scripserunt.

MMCCL.

TESTA FRANCISCUS.

FAmiliam Testam inter Nobiles Mediolanenses refert J. C. C. Raphaël Fanianus in Commentar. MSS sub litera T. & Nicolaus Testa J.C. Anno MCCCCLXXXIX. claruit ex Ducalibus Vicariis Generalibus in Statu Mediolani. In Epistola Nuncupatoria ad Marchionem Vasti, & ad Antonium de Leyva, quam Orationi infra recensendæ præfixit Franciscus Testa, ait se in bello contra Gallos sub Signis Cæsareis militasse, ideoque jussu Joannis Francisci Gubernati, à Secretis Caroli V. Imperatoris, supramemoratam eucharisticam Orationem elucubrasse ob celeberrimam Victoriam sub Papiæ mœnibus, anno MDXXV. reportatam; cùm autem in ea se Mediolanensem esse profiteatur, ideo & nos inter Scriptores medii ferme Sæculi XVI. ipsum reponendum censuimus.

Scripsit, atque vulgavit

I. Orationem in Supplicationibus trium dierum habitis in Templo Maximo Mediolani, pro Victoria Divi Caroli V. Cæsaris Augusti apud Ticinum parta, in 4.
Ex Schedis Mazzucchellianis, & Sitonianis.

MMCCLI.

TUTTAVILLA HIERONYMUS.

IN Codice pergameno Gasparis Vicecomitis, pluries à nobis laudato, quem servat Bibliotheca Clericorum Regularium S. Pauli in Collegio S. Barnabæ hujus Urbis, leguntur etiam Carmina istius Hieronymi, quem P. Quadrius, loco infra citando, vult Mediolanensem, ideoque ex fide ejusdem aliis Poëtis præsentis nostræ Bibliothecæ adnectimus,

Ob

I. Carmina Italica, quæ extant in supradicto Codice.
Ex Opere Cl. P. Quadrii „ della Storia, e della Ragione d'ogni Poesia „ Tom. II. pag. 211.

MMCCLII.

V

MMCCLII.

à VALLE ASCALEON.

IN Articulo MDCCXL., ubi de Federico à Valle locuti sumus, Inscriptionem Ascaleonis protulimus in Atrio Ecclesiæ S. Ambrosii Majoris hujus Urbis extantem, ibique diximus, nobis igno-

A tum fuisse, an idem Federicus filius extitisset Lælii, cujus nomen in ipsamet Inscriptione scriptum credidimus, sed de altera in Ecclesia B. V. M. Gratiarum posita, sermo illic habendus erat, quam servavit Comes Octavius Archintus in amplissima sua Collectione, atque ipsam hic damus:

ANIMIS DESIDERATISSIMIS
DAMIANO ET MATTHEAE GENITORIBVS PIENTISSIMIS
ASCALEONI ET SANCTINAE VXORI EIVS DVLCISS.
FRATER LAELIVS VALLES
OPTIMO PIETATIS ET AMORIS FOEDERE
SVORVM MEMORIAE STVDIOSVS
B. M. P.

Supradictus igitur Ascaleon, patre Damiano, matreque Matthæa Vapria natus, recensetur inter Decuriones Mediolanenses ab anno MD V usque ad MDXXXIX., quo decessit die XIII Octobris, necnon tumulatus fuit in Atrio supradicto Basilicæ S. Ambrosii cum Inscriptione jam relata in Articulo supramemorato Federici à Valle, ut innuimus. Inter Scriptores autem nostros adnumerandus videtur,

Propter

I. Editionem ab eo factam Operis Bonini Mombritii, hoc titulo „ Trenodiæ in Funere Illustrissimi quon„ dam Domini Domini Galeaz Mariæ Sfortiæ Du„ cis Mediolani &c. „ cui Libro, cum primùm ab eo ederetur *Mediolani*, *typis Alexandri Minutiani*, *anno* 1504. *die* 2 *Martii*, *in* 4. Ascaleon noster præfixit Epistolam satis eruditam ad Jo Jacobum Balsamum

De ipso Cl. Saxius in Historia Typographico-Literaria Mediolanensi ad annum MCCCCLXXIV., ubi de Mombritio agit, & ad pag. DLIII., necnon Schedæ Sitonianæ.

MMCCLIII.

VARISIA JULIA.

JUliam Varisiam in hac nostra Bibliotheca inferendam esse duximus, ex verbis Cl. P. Quadrii Societatis Jesu, quæ sunt: „ Giulia Varese, Mila„ nese, Monaca nel Monistero Maggiore di sua „ patria, Musica eccellente, non solo cantava colla „ viva voce sopra ogni sorta di Strumenti, ecc„ eziandio non prima vedute, tuttochè difficilissi„ me, con tanta sicurezza, che ne rendeva stupore „ ad ognuno; ma componeva ella pure assai leg„ giadre Canzonette, e Madrigali, che riduceva „ poi in Musica; ed era tenuta per Maestra di Cap„ pella eccellente ec. „ Ipsam ideo, atque Fabium Varisium, de quo parum infra sermonem habebimus, contra votum, ob eorum solummodo peritiam in Musices arte minimè Lectoribus nostris deditemus, sed quia etiam Carminibus excelluere, Lectores nostri patienter ferant, si inter ipsos hos quoque enumeramus.

B Scripsit igitur Julia

I. Madrigali.
II. Canzonette.
Ex Libro supradicti P Quadrii inscripto „ della Sto„ ria, e della Ragione d'ogni Poesia „ Tom. II, part. II. pag. 323.

MMCCLIV.

VARISIUS FABIUS

FIlius Josephi, & Claræ de Martinettis conjugum claruit annis MDXCII. MDXCVIII. & MDCIII.
C uti eruitur ex Schedis Sitonianis. Sicut diximus in antecedenti Articulo Juliæ Varisiæ, ægrè ferimus, Musicæ professores in hac Bibliotheca Virorum Literis illustrium recensere, ideoque & Fabius iste prætereundus foret cum aliis hujus notæ Viris, etsi à Picinello in suo Athenæo relatis, sed quia Clariss. P. Quadrius ipsum laudat etiam pro Versibus materna linguâ exaratis, ei locum hic damus, quamquam invito animo.

Scripsit igitur

I. Carmina plura, vulgò *Sonetti*, Mediolanensi dialecto composita.
II. Canzonette a tre. *Milano*, 1592.
D Ita Hieronymus Borserius in Supplemento cap XV., Abbas Picinellus in Athenæo pag. 179., & P. Quadrius in Libro „ della Storia, e della Ragione „ d'ogni Poesia „ Tom. II. parte II. pag. 325.

MMCCLV.

VIANUS CAROLUS OCTAVIANUS.

QUòd Viana Familia inter antiquas Mediolanenses extiterit, testes sunt Raphaël Fanianus, Comes Octavius Archintus, & Cl. Sitonus noster, qui stemma genealogicum à Joanne Viano J. C. florente anno Christi MCCCCXX. usque ad nostra tempora nobis humaniter de more communicavit; Carolus Octavianus patrem habuit Franciscum,

ſcum, matrem verò Paulam Antoniam Canettam, atque natales ſuos anno MDCXLV. in Oppido Palantiæ ſortitus eſt; Utriuſque deinde Juris laureâ in celeberrimo Bononienſi Archigymnaſio decoratus, magni nominis Advocatus claruit in Mediolanenſi A Foro, ultimoſque clauſit dies in hac Urbe die XVIII. menſis Auguſti anni MDCLXXXIII. Jacet in Præpoſiturali Eccleſia S Leonardo ſacra præfati Oppidi Palantiæ, ubi legitur ſequens meritorum ejuſdem memoria marmori inſculpta:

D. O. M.

CAROLO OCTAVIANO VIANO I. V. D.
NOBILITATE DOCTRINA VITA
VBIQVE SEMPER INTEGERRIMO
MEDIOLANI
TOGA IVRISPRVDENTIA PIETATE CLARISSIMO
QVOD NVLLIS LABORIBVS
PERICVLIS SVMPTIBVS PROPRIIS PEPERCERIT
VT PALLANTIAM PATRIAM
DIFFICILLIMO EIVSDEM TEMPORE
QVIETAM SECVRAM ET LIBERAM SERVARET
SCIENTIIS NIL SIBI AVXIT NEC SVIS
SED MERCES FVIT PVBLICAE FOELICITATIS PRAESIDIVM
OPPIDANI
TANTO VIRO
DE PATRIA ET DE OMNIBVS OPTIME MERITO
ANNORVM AETAT. XXXVIII. DECIMO OCTAVO AVGVST. MDCLXXXIII.
MORTE NIMIS IMMATVRA EREPTO
REFERENDAE GRATIAE CAVSA ET SOLATII LOCO
AETERNITATEM QVAM POSSVNT
P
KAL. IVNII MDCLXXXIV.

Opera ſunt hæc:

I. Diſſertatio Hiſtorico-legalis pro tutela finium, & juriſdictionis Regii Oppidi Pallantiæ Ducatus Mediolani. *Ibi*, 1679. *in fol.*

II. Legalium Conſultationum Volum. III in folio partim impreſſe, partim MSS, extant penes Marchionem Joſeph Gabrium Vianum Scriptoris noſtri ex fratre Nepotem.

Ejuſdem cum laude meminerunt Joh. Bapt. Blanchinus in Hiſt. Regii Oppidi Pallantiæ pag. 34. & 64. MS., & Joh Joſeph Valianus in Deſcript. Verbani lacus, & locorum adjacent pag. 180.

MMCCLVI.

VICECOMES APOLLINARIS.

HAbitum Sacrum induit inter Monachos Ciſtercienſes Monaſterii Carævallenſis die XXV. menſis Martii, anno à Virginis Partu MDXLVII. Ita eruimus ex MS. quem ſervat Bibliotheca eorundem Monachorum S. Ambroſii hujus Urbis, cui titulus: „ De Origine Monaſterii Carævallenſis „ Mediolani Ordinis Ciſtercienſium in fol „ Ibi poſt ſeriem Abbatum præfati Monaſterii ſequuntur B immediatè Venerandi Patres Priores, inter quos reperitur, quòd anno MDLXXVIII. præcedat D. Apollinaris de Vicecomitibus, & iterum anno MDLXXXVI. unà cum duobus ſubſequentibus. Inter vivos eſſe deſiit initio Sæculi XVII. edidit-que librum ſatis proficuum Suo Ordini,

Inſcriptum

I. Kalendarium Ciſtercienſe per Apollinarem Vicecomitem Ciſtercienſem ſub titulo Collectarium Sacri Ciſtercienſis Ordinis denuò impreſſum *Mediolani*, *apud Pacificum Pontium* 1594. Ut ex Præfatione D Juſti Morbii; Reverendiſs P. D. D Damiano Brozero Abbati, & Italicæ Congregationis Præſuli emerito. A Suis.

C

MMCCLVII.

VICECOMES PETRUS FRANCISCUS.

COmes Petrus Franciſcus Vicecomes filius Comitis Ludovici ex Condominis Maſſini ad Verbanum lacum, & Confeudatarii Olgiati Ollonæ ac Comitiſſæ Franciſcæ Petraſanctæ conjugum, Ita-

lica Poësi claruit anno MDCLXXVI., senexque admodum decessit Mediolani die primo Martii, anno MDCCXVII. typisque edidit sequentem Poësim,

Videlicet

I. Il Serpe attaccato alla Base della Piramide de' Faticosi per impresa, col motto: *Impiger à Primo*, tolto da Claudiano lib. I. di Stilicone, e col titolo di Principiante. Oda composta, e dedicata all' Illustrissimo Signor Conte Filippo Archinto, dal Conte Pietro Francesco Visconte, nel medesimo giorno, che prende il possesso del Principato nell' Accademia. *Milano, presso Lodovico Monza, in 4.*

Ejusdem meminerunt Joseph Bonalius in Hist. Magistrat Extraord. pag. 179., & in Elencho Feudatar. Status Mediol. pagg 68. & 72., ac Advocatus Sitonus in Theatro genealogico Sitoniano pag. 487. MS. in folio penes Auctorem &c, necnon Jo. Augustinus Meda in Relat. solemn. ingress. Emin. Card. Herbæ Odescalchi Archiep. Mediol. pag. X.

MMCCLVIII.

VICECOMES PYRRUS

Ex Alphonso, & Fulvia Theresia Anulpha nobilibus conjugibus ortus est in hac Metropoli. Pluribus Feudis decoratus, & unus ex LX. Patriæ Decurionibus, in Collegium J. PP. cooptatus est anno MDCLXXVIII., bisque Urbis Præfectus extitit, sicut & à Cubiculo & Consiliis S. C. M. olim Caroli VI. Imperatoris, supremusque in Mediolanensi dominio Cancellarius, meusque dum erat in vivis Patronus eximius. In Poësi, & Oratoria facultate, præter res politicas, summè præditus, cum omnium bonorum tam Patriæ, quàm Exterorum mœrore suum clausit diem, anno MDCCXXV. septimo Junii, tumulatusque jacet in Majorum Suorum Sepulchro posito in Parochiali Ecclesia Castri Brignani, hujus Vicecomitum Familiæ Feudi. Dignissimi Viri memoria celebratur in Inscriptione, quæ legitur in Aula interiori Collegii supramemorati J. PP. Metropolis nostræ indicatâ causâ hisce notis:

AVGVSTISS. CAESARI CAROLO VI. HISP. REGI III.
SERENISS. PRINCIPI EVGENIO A SABAVDIA
MEDIOLANENSIS PROVINCIAE MODERATORI
EXCELLENTISS. MARCHIONI COLLEGAE DON PYRRHO
VICECOMITI SVPREMO CANCELLARIO
OB ADDICTA HVIC COLLEGIO
EORVM MVNIFICENTIA FAVORE PRAESIDIO
PERPETVA SVBSELLIA GALLI ET EQVI
ELEMENTA GRATIARVM.

Supersunt ipsius

I. Oratio in laudem Cardinalis Erbæ Odescalchi. Extat in libro „ Concordia di applausi consecrati all' Eminentissimo Signor Cardinal Erba Odescalchi nel „ solenne di lui ingresso in Milano, fatto il dì XIX. „ Agosto MDCCXIV. *Ivi, per il Sirtori*, 1714 *in 4.*

II. Carmina plura Italica extant in Schedis P. Sementii, & P. Stampæ è Congregatione Somaschensi, de quibus mentionem faciemus in Exteris.

De ipso agunt Balthassar Parravicinus in libro „ Milano sempre grande „. Advocatus Sitonus in Chron. Coll J. PP art. 1072. pag. 234., & in Monumentis Vicecomitum. *Mediolani, apud Malatestam*, 1714. *in fol* Jo Augustinus Meda in Relatione solemn. ingress. Emin Card. Herbæ Odescalchi Archiep. Mediol pag. 77. ad 80.

Oravit in ejus funere Leonardus de Comitibus Parochus Besanæ, ejusque Oratio prodiit *Mediolani, apud Blancum*, 1725. *in 4.*

Memorantur igitur ipsius

I. Epistolæ plures Latinæ ad Jacobum Antiquarium; ut ex istius Responsionibus, videlicet

1. Meminit Antiquarius Literarum Vicomercati, adjunctis quibusdam Isocratis Orationibus, quas tandem se recepisse confirmat.
2. Docet eum, quibus moribus uti debeat in gymnasio.
3. Nunciat eidem obitum Joannis Francisci Vicomercati patruelis sui.
4. Gratulatur ei amicitiam recenter initam cum Joanne Maria Vibio.
5. Gaudet Græcæ Lectionis publicè tributum esse Vicomercato Laborem, eumque hortatur, ut Franciscum Maturantium imitari studeat.
6. Ait, se ex Vibii literis intellexisse, Vicomercato delatum fuisse munus publicè docendi Aristotelicam Rhetoricam Græcè; rursusque monet, ut Maturantium colat.
7. Respondet Vicomercati literis, quibus eidem quædam erudita scripserat.

Extant inter Antiquarii Epistolas editas *Perusii, apud Leonem*, 1519. *in 4.*

MMCCLIX.

VICOMERCATUS JOANNES ANTONIUS

Filios Joannis Georgii, & Luciæ Terzagæ Nobilium conjugum claruit an. MCCCCXCIV. usque ad MDXVIII., ita ex Schedis Sitonianis. In evolvendis Jacobi Antiquarii Epistolis, invenimus Auctorem hunc, patruelem fortitum fuisse Franciscum; & Græcæ linguæ, necnon Aristotelis Rhetoricæ publicum Professorem extitisse, sed ubi loci, ignoramus. Florebat vergente Sæculo XV., & ob commercium literarium, quod habuit cum supradicto Antiquario, cujus discipulus fuit, omittendus non est, ut ex infra recensendis.

MMCCLX.

UNGARDUS ARCHANGELUS

Ex duobus documentis penes Cl Sitonum nostrum, annis MCCCCLXVIII., & MCCCCLXXII. exaratis, agnovimus Archangelum Ungardum Vicarium fuisse perpetuum Ecclesiæ Parochialis S. Zenonis hujus Urbis, vulgo in Pasquirolo. In eisdem Tabulis vocatur etiam de Undegardis, ideo-

ideoque ex Familia inter Mediolanenses antiquissima, ac è Vico hujus nominis forsan sic nuncupata. De ipso loquitur Cl. Saxius in Prolegomenis ad Historiam Typographicam Mediol cap.IV. pag.XCII. ubi etiam opinatur, Ungardum istum non tantùm ad Editiones librorum parandas se studiose dedisse, sed etiam floruisse Arte impressoria; in Epistola verò præfixa libello Litaniarum triduanarum, de quo infra, satis ostendit, ad curam quoque animarum Præpositum extitisse. Illi interim debemus Editionem libri infrascripti,

A

Videlicet

I. De Litaniis Triduanis, unà cum Epistola nuncupatoria „ Reverendo Patri, ac utriusque Juris Doctori „ eximio, Domino Romano de Barni, Laudensis „ Ecclesiæ Canonico, & Domini D. nostri Stephani „ divina miseratione Mediolani Archiepiscopi, „ ac Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ, sub titulo Sancti „ Adriani, Cardinalis, Vicario Generali, Archangelus „ Ungardus indignus Presbyter S. P. D.

Videndæ sunt etiam schedæ Sitonianæ, & Diamans Marinonus in libro de Origine Urbis Mediol. & Familiarum ejus, verbo *Oudegardi*.

Z

B

MMCCLXI.

ZUCCHETTUS JOANNES.

Nil præter nudum hujus Libri titulum proferre possumus; afferere tamen minime dubitamus, Opellam istam tam proficuam ab Asceticis existimatam fuisse, ut bis imprimendam curaverit Typographus, ut infra

Hoc titulo

I. Diario cavato da' Scritti di Santa Teresa, per far profitto nella vita Spirituale, del Rev. Prete Giovanni Zucchetti Milanese. *Milano, presso il Vigone*, 1671. *in* 4., *& iterum apud ejus Successores*, 1737. *in* 12.

ADDENDA,

ET

CORRIGENDA.

ADDENDA, ET CORRIGENDA.

A

ABDUA FERDINANDUS.

Addenda, & Corrigenda ad Articulum I. Col. 1.

XI. Carmen in laudem Beatæ Mariæ Virginis in Cœlum Assumptæ. *Mediolani, apud Fratres Metios*, 1564. in 4.

Eques Vendraminus Academicus Phœnicius Auctori nostro dicavit Carmina sua Italica inscripta „ Stanze, e Capitolo „. *Milano, presso Gio: Antonio Borgia*, 1553 *in* 4 cum Nuncupatoria data Mediolani die XX. Julii eodem anno, & tribus Carminibus pariter Italicis, vulgo *Sonetti*, ad Abduam nostrum; omnia verò sunt in laudem cujusdam fœminæ nobilis, instante Abdua ipso.

Joannes Cinellus in Pluteo VI. pag. 33. carpit Orationem Scriptoris nostri contra Jurisprudentiæ Vituperatores favore Medicinæ, & ei opponit Orationem Germani Benonis de Medicinæ dignitate.

In Articulo Operum ejusdem Col. 2. lin. ult. ubi legitur 1646. corrige 1546.

De ADVOCATIS CAMILLUS.

Addenda ad Artic. V. Col. 4.

Filius Jo. Jacobi, & Angelæ de Medicis de Serenio conjugum, genuitque Joannem Baptistam, de quo egi in Articulo VI. subsequenti. Obiit anno Domini MDCXVII.

IV. Carmina Latina in laudem B. Caroli Borromæi occasione, quâ in numerum Sanctorum cooptatus est. *Mediolani, in Typographia Archiepiscopali*, 1612. in 4

AELIUS JOANNES JACOBUS.

Addenda ad Art. XI. Col. 6.

Jurisconsultus Collegiatus Mediolanensis ab an. MDLXX. ad MDCIII. Parentes ei fuere Nicolaus, & Antonia Alciata conjuges.

III. Oratio in laudem Polydori Crassi ejus Præceptoris. MS in 4 Extat in Bibliotheca FF. Capuccinorum Portæ Orientalis hujus Urbis.

De ipso Cl. Sitonus in Chron. J. PP. Coll. Art. 592.

AGRIPPA CAMILLUS.

Addenda ad Art. XIII. Col. 7.

V. La Virtù: Dialogo sopra la dichiarazione della causa de' Moti, tolti dalle parole scritte nel Dialogo de' Venti. *Roma, per Stefano Paulini*, 1598. in 4.

QUoniam Articulo Camilli Agrippæ hoc addere opus fuit, dignum existimamus hic subjicere insigne monumentum alterius ex eadem familia Viri, nimirum Martini Agrippæ, cujus quamvis doctrina laudetur, nullum tamen Opus literarium nobis occurrit. Illud extat Bononiæ in Basilica S. Petronii, ut testis est Laurentius Schraderus in Monumentis Italiæ pag. 55. in hæc verba:

MARTINO AGRIPPAE MEDIOLANENSI,
HVIUS AEDIS CANONICO
ALIIS SACERDOTIIS INSIGNI.

SI DOCTRINA, VIGOR MENTIS, FACVNDIA, VIRTVS,
IVS IN FATA HABEANT, SALVVS AGRIPPA FORES.
HEV! QVAM RARA AD EOS SOLET ADVENTARE SENECTVS,
QVI NIMIIS ANIMI DOTIBVS EXVPERANT.

AGUDIUS CAROLUS.

Addenda ad Art. XIV. Col. 7.

XVIII. Oda Epitalamica nelle Nozze di Ercole Sfondrati, Conte della Riviera, colla Contessa Donna Laura Caimo. *In Milano, per il Ramellati*, 1677. in 4.

ALAMANNUS BASILIUS.

Addenda ad Art. XXIV. Col. 13.

Ejus patrem jam dedimus, scilicet Benedictum, nunc nomen addimus etiam matris, quæ fuit Angela Ursina de Roma.

V. Oratio de Admirabili ingenii humani facultate, habita anno MDXCI. Incipit „ Si rebus creatis „ in omni præsertim gravissimo Sapientum Virorum Consessu &c. „ MS. pagg 8. extat in Tomo XXXVIII. Miscell. MSS. in fol in Biblioth. Braydensi. Eruditissima, & stylo verè aureo exarata. Quoniam verò hujus Codicis mentio incidit, non abs re fore existimo aliorum quoque, quamvis Exterorum, referre Orationes MSS. hoc Codice comprehensas, nimirum Pauli Comitoli, Joannis Vagnori, Nicolai Magnesii, Cæsaris Ifnardi, Joannis Baptistæ Solerii, Angeli Groffii, Horatii Montaldi, Francisci Albritii, & Joannis Boteri.

VI. Tractatus de Actibus Intellectus, & Voluntatis: MS in 4. Extat in Biblioth. PP. Soc. Jesu Domus Professæ S. Fidelis hujus Urbis.

VII. Problemata Aristotelis explicata, & examinata. MS. in 4. ibidem.

VIII. In Aristotelis Logicam Disputationes centum. Vol. II. in 4. MSS. ibidem.

IX. Cursus integer de Essentia, & de Elementis. MS. in 4. magnæ molis. Ibidem.

X. De Physica Libri XVII. MS. in 4. ibid.

XI. Philosophia Moralis examinata. MS. in 4. ibid.

XII. Miscellanea Theologica. MS in 4. ibid.

XIII. Præludia in universam Theologiam. MS. in 4. ibid.

XIV. Adnotationes in Suarez de Gratia. MS. in 4. ibid.

XV. In tertiam Partem D. Thomæ Commentarius. MS. in 4. ibid.

ALAMANNUS COSMUS.

Addenda ad Art. XXV. Col. 13.

III. Correctiones in Fonsecam satis eruditæ. Codex MS. in 4. quem prælo paratum habebat cum Indice, atque Approbationibus anno MDXC. Extat in Biblioth PP. Soc. Jesu Domus Professæ S. Fidelis Mediol.

De ipso, præter suo loco citatos, agitur in Magna Biblioth Ecclesiastica edita *Coloniæ Allobrogum*, anno 1734. *fol.* 179.

ALAMANNUS JOSEPH.

Addenda ad Art. XXVI. Col 14.

IV. Oratio de Inscitia, animæ peste, ejusque Medicina, habita in Templo Braydensi in Studiorum Instauratione, anno MDLXXVIII. Incipit „ Si quantum „ in comparandis opibus abjectæ mortalium cogita„ tiones evigilant &c „ MS. pagg 10. in Tomo XXXVIII. Miscellaneorum, in fol. Servatur in Bibliotheca Braydensi.

V. Altera, cujus argumentum „ Quæ veræ divitiæ sint „ habita in Instauratione Studiorum, anno MDLXXIX. Incipit „ Fallacium ne divitiarum magnificen„ tia &c „ MS. in fol. pagg. 8. in eodem Codice.

VI. Tractatus de Elocutione. MS in 4. manu Alexandri Confalonerii. Extat apud Comitem Anspettum Confalonerium Magistratus RedditUum Extraordinariorum Quæstorem.

ALBANUS IGNATIUS.

Addenda ad Art. XXVII. Col. 14.

Alexandri filius, & inter Canonicos Scalenses adscriptus extitit anno Christi MDLXIX.

VIII. Libellus de piis Affectibus S. Caroli Borromæi ad Varallum. E schedis Sitonianis.

IX. Sententiæ insignes Græcorum L. Comicorum, quorum integræ non extant Latino idiomate collectæ. Accessit cujusque Poëtæ Vita accuratè conscripta, & Platonis Fragmentum de Comœdiarum differentiis &c. Ignatii Albani C. M operâ denuò in lucem edita. *Brixiæ, per Bartholomæum Fontanam*, 1612. *in* 12.

ALBERGANTES HECTOR.

Addenda ad Art. XXIX. Col. 15.

XXII. Carmen Italicum, vulgò *Sonetto*: extat in Libro, cui titulus „ Vita di Difendente Quadrio. „ *Como, per Niccolò Caprani*, 1655. *in* 8 sub nomine *Nibalgrato Trerote*, idest *Ettore Alberganti* Dottore di Sacra Teologia, e Provicario del Vescovo di Como.

Ex P. Quadrio in Libro „ della Storia, e della „ Ragione d'ogni Poesia „ Tom. II. part. II. pag. 64.

ALBERGONUS ELEUTERIUS.

Addenda ad Art. XXX. Col. 16.

VIII. Predica del modo di lodare, ed esaltare Dio nella Cattedra, sopra l'Evangelo „ Super Cathedram „ Moysi &c. „ e sopra le parole del Salmo „ Exal„ tent eum in Ecclesia Plebis &c „ Recitata in Venezia nella Chiesa de' Frari l'anno MDXCIII. *Roma, per Stefano Paulini*, 1606 *in* 4.

Recudenda curavit opera Fratris Ludovici Cavalli, *Lugduni*, 1643. teste Cotta in Addendis ad Musæum Novariensem. MS. apud Auctoris filium pag. 120.

Quorum autem filius fuerit Eleuterius, patet ex Inscriptione ab eodem, & Josepho fratre genitoribus posita in Basilica Sancti Stephani hujus Urbis. Ea est:

IOHANNI BAPTISTAE ALBERGONO
REGIO RATIONATORI
ET BRIGIDAE GORGONZOLAE
QVI PARES IN DEVM RELIGIONE
IN PROXIMOS PIETATE AC LIBERALITATE
IN SE IPSOS MVTVA BENEVOLENTIA
ANNOS XL. SIMVL VIVENTES
LIBERIS OCTO RELICTIS
ET SEPTEM AD COELVM TRANSMISSIS
OBIERVNT ANNO DOMINI MDIC.
FRATER ELEVTHERIVS
EPISCOPVS MONTIS MARIANI
AC IOSEPH
METROPOLITANAE ECCLESIAE MEDIOLANENSIS
CANONICVS ORDINARIVS
FILII DILECTISSIMI POSS.

ALBICANTES JO. ALBERTUS.

Addenda, & Corrigenda ad Art. XXXIII. Col 17.

Hisce jam scriptis prodiit Vita Petri Aretini à Cl. Comite Joanne Maria Mazzucchelli Brixiensi composita, quem librum adeat pagg. 173., & 249. qui plura cupit argumenta ad secernendum Jo. Albertum à Julio Cæsare Albicante Ex eo etiam novimus eundem Petrum Aretinum in hunc Albicantem nostrum scripsisse Carmen Italicum. hoc titulo: „ Combattimento Poetico del divino Aretino, e del „ bestiale Albicante. occorso sopra la guerra di Pie„ monte, e la pace loro celebrata nell' Accademia „ de gl' Intronati di Siena; „ sine loci, & Typographi nomine, & anno, in 8.

Hac occasione addimus, ejus patrem fuisse Jacobum Parœciæ S. Babilæ hujus Urbis, ex Tabulis autenticis penès Cl. Sitonum nostrum.

Laudatur etiam in „ Libraria del Doni „ *In Vinegia, presso Altobello Salicato*, 1580. pag. 2., atque in „ Lettu„ ra di Girolamo Ruscelli sopra un Sonetto del Mar„ chese della Terza ec. „ *Venezia, presso Gio: Griffio* 1552. *in* 4. pag. 66.

Col. 17. lin. 44. secernenda, corr. *secernendo*:
Ibid. lin. 59. Fontaninius, corr. *Crescimbenius*:

ALBICANTES JULIUS CÆSAR.

Addenda ad Art. XXXIV. Col. 18.

IV. Julii Cæsaris Albicantis Monachi Orationes; & Opuscula. MSS. in Vaticana, Cod. num 3501., & sequenti, ex Montfauconio in Biblioth. Biblioth. MSS. Tomo I. fol. 109.

ALBINUS.

Corrigenda ad Art. XX. Col 19.

Ibidem lin. 20. vel juxta Ughellum, corrige *obiit, juxta Ughellum, anno &c.*
Ibid. lin. 37. quo scripta, corrige *in quo inter scripta*;

ALCIATUS ANDREAS.

Addenda, & Corrigenda ad Art. XL. Col. 22.

LXXVI. Judicium de Legum Interpretibus parandis. Extat in Opere, cui titulus: „ Conradi Pagi „ Methodica Juris traditio „ 1566 in 8

LXXVII. Apologeticus. Hunc scripsit in sui defensionem contra Franciscum Floridum Sabinum, quem derisoriè appellavit Ranessum Olidum. Ita Bailletus in libro „ Deguisemens des Auteurs pag. 303

LXXVIII. Judiciarii Processus Compendium, atque adeo Juris Utriusque Praxis in gratiam studiosorum nunc primùm excusa. *Venetiis, apud Octavianum Scottum*, 1537. *in* 8. Hoc Opus, etsi sub nomine Alciati editum, attamen in suis Commentariis, Tit. *Si certum petatur*, asserit se praxim supradictam minime scripsisse.

LXXIX. Encomium Historiæ. *Agenoæ*, 1530. *in* 4.

LXXX. Palma. Extat in Amphitheatro Sapientiæ Socraticæ Dornavii.

LXXXI. Notæ Marginales in Ausonium editum *Venetiis, anno* 1501. *in* 4. cum Præfatione Thaddæi Ugoleti Parmensis. Extabant apud Jo. Albertum Fabricium, ut ipse testatur in Tomo I. Biblioth. Latinæ medii ævi Tom. I. pag. 421.

LXXXII. Dictum ejus memorabile, extat in libro, cui titulus: „ Il Cancellieri del Doni Libro dell' „ Eloquenza, nel qual si vede per similitu- „ dine le virtù del dire delli Antichi Savj, „ e de' Moderni Virtuosi in ogni impresa „ onorata di Guerra, di Stato, e Poten- „ za, risolvendo con le vere Sentenze. *In Vinegia, per Gabriel Giolito de Ferrari*, 1562. *in* 4. pag. 61.

In Articulo LXII. titulum dedimus Alciati Tractatus contra vitam Monasticam, editionis *Lugduno-Batavæ*, 1708., postea verò vidimus aliam recentiorem editionem tituli subsequentis: „ Andreæ Alciati J. C Mediolanensis Tractatus contra Vitam Monasticam, cui accedit Syloge Epistolarum variorum Illustrium Virorum &c, cum Notis Antonii Matthæi „ *Hagæ Comitum*, 1740 *in* 4. Inter Auctores Epistolarum primùm ponit Matthæus Andream Alciatum, sed nulla adest præter illam, quæ continet Tractatum supradictum Bernardo Matto inscriptam.

Cùm de libro Auctoris istius inscripto *Emblemata* sermonem habuimus post ejusdem Operum Art. XLII. nonnullas editiones variis in Idiomatis retulimus, aliasque omisimus, ideoque hic melius Lectores nostros instruere nobis placet, scilicet:

Andreæ Alciati Emblemmata cum Commentariis amplissimis, & Notis Laurentii Pignorii *Patavii, apud Petrum Paulum Tozzium*, 1621. *in* 4.

Et cum Claudii Minois Commentariis. *Antuerpiæ, apud Plantinum*, 1608 *in* 8.

Et cum Commentariis Sebastiani Stok-Hameri. *Antuerpiæ ex Officina Plantiniana*, 1565. *in* 12.

Et cum Comment. Francisci Sanchez Brocensis. *Lugduni, apud Rovillium*, 1563. *in* 8.

Emblemmas de Alciato, con la explication del Autor, para Diego Lopez. *Naxera, apud Jo. Mongaston*, 1615. *in* 4.

Las Emblemmas de Alciato traducida en Español por Bernardino Daza Pinçiano. *Lyon, por Gulielmo Roviglio*, 1549. *in* 4.

Eadem Emblemmata VVolfgangius Haverius Rhythmis Germanicis vertit, *apud VVechelium*, 1542., ex Gesnero.

Ejus effigies cum Elogio extat in Bibliotheca Calcographica Jani Jacobi Boissardi. *Heidelbergæ*, 1669 *in* 4.

Extant ad eundem Epistolæ IIII Benedicti Jovii Novocomensis, in quarum prima Alciati eruditionem ab ineunte ætate comparatam laudat; addens, se annis superioribus annotationes quasdam fecisse adhuc ineditas in ejus libros Paradoxorum, Dispunctionum, & Prætermissorum. In altera agit de interpretatione Pliniani Monumenti ab eodem Alciato facta. In tertia nunciat se ejus literas percepisse simul cum notitia novi Cæciliani Monumenti, ipsius Alciati diligentiâ eruti. Extant omnes in MS. Cod. in fol. apud Comitem Antonium Josephum à Turre Rezzonici Patricium Novocomensem. In altero autem Codice MS. apud eundem, quo continentur ejusdem Benedicti Jovii adhuc inedita, legitur etiam quarta, qua Jovius se excusat, quòd post Alciati reditum ex Gallia nullas ad eum dederit literas.

Ad Andream Alciatum Vitus Amerbachius Germanus scripsit Epistolam de furto per lancem & licium concepto. *Basileæ, apud Oporinum*, 1548 ex Gesnero.

Anno MDL. die X. Januarii Testamentum condidit, inscriptum „ Testamentum Magnifici J. C. D Andreæ Alciati filii quondam Magnifici Domini Ambrosii &c. „ in quo sibi hæredes instituit Magnificum Legum Doctorem D. Franciscum Alciatum, & Dominum Baptistam Alciatum, & Dominum Andream Alciatum, & alterum Dominum Andream Alciatum filium quondam Domini Baptistini. Actum Papiæ &c, rogatum per Girardum Madium filium D. Antonii publ. Papiensem Notarium &c. Extat penes Cl. Sitonum nostrum.

Servatur apud Co Jo. Mariam Mazzucchellum doctissimum Brixiensem Nummisma Alciati nostri, quod in postica parte exhibet Caduceum Mercurii, & duplex Cornucopiæ hisce notis circumpositis: ΑΝΔΡΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΡΠΟΣ ΟΥΚ ΑΠΟΛΛΥΤΑΙ.

Col. 26. lin. 66 in quo etiam citat Levizanum, corr. *in cujus Notis citatur Nevizanus*.
Et ibid. lin. 72. Libros V., corr *X*.
Et ibid. lin. 78. Levizanum, corr. item *Nevizanum*.

ALCIATUS FRANCISCUS.

Addenda ad Art. XLIII. Col. 28.

XII. Epigramma in tumulum Protasii Porri. Extat in Collect. MS. Operum Benedicti Jovii ineditorum apud Comitem Antonium Josephum à Turre Rezzonici.

ALCIATUS JOANNES PAULUS.

Corrigenda ad Art. XLIII. Col. 30. & 31.

Col. 30. lin. penultima MDCXL., corr. *MDXL.*
Col. 31. linea prima 1477., corr. 1577.

ALCIATUS MELCHIOR.

Corrigenda ad Art. XLIV. Col. 31.

In obitus Melchioris Alciati anno assignando scripsimus Picinellum adnotasse annum MDCXIV. Sitonum verò MDCXVIII. sed primus quidem diligentiùs inspectus, verè scripsit MDCXVIII., alter autem nos monuit, quamvis diversimodè in Chronico Collegii J. PP. asseruerit, mortem Alciati hujus contigisse mense Decembri, exeunte anno MDCXIII.

ALEXANDER II.

Addenda, & Corrigenda ad Art. XLVII. Col. 33.

XXV. Decreta ejus reperiuntur apud Gratianum, aliosque post ipsum Canonum Collectores.

Tribuit huic Pontifici Oldoinus in Athenæo Collectionem Canonum in Vaticana existentem, Tractatum in Psalmos, & Libros duos contra Gibertum Antipapam, sed eruditum Virum fefellit nominum similitudo, quòd hisce libris inscriptum legisset nomen Anselmi Lucensis Episcopi, quem ipse arbitratus est unum eundemque cum Alexandro II., qui verè ante Pontificatum Lucensem rexit Ecclesiam. Verùm hæc Opera non Alexandri II., sed Anselmi de Badagio ejus Nepotis, & in Lucensi Episcopatu Successoris esse jam diximus in ipsius Articulo.

Ceterùm Alexandri II. meminerunt Inscriptiones duæ in memorata Lucensi Urbe adhuc extantes, quarum prima in Cathedrali visitur, his concepta literis:

HVIVS QVAE CELSI RADIANT FASTIGIA TEMPLI
SVNT SVB ALEXANDRO PAPA CONSTRVCTA SECVNDO
IPSE DOMOS SEDES PRAESENTES STRVXIT ET AEDES
IN QVIBVS HOSPITIVM FACIENS TERRENA POTESTAS
VT SIT IN AETERNVM STATVENS ANATHEMATE SANXIT.
MILLEQVE SEXDENIS TEMPLVM FVNDAMINE FACTO
LVSTRO SVB BINO SACRVM STAT FINE PERACTVM.

Altera verò habetur ad S. Alexandrum :

CORPVS BEATISSIMI ALEXANDRI I. PONTIFICIS MAXIMI
SVB HADRIANO IMPERATORE MARTYRIO CORONATI
VNA CVM CATENA QVA VINCTVS CVSTODIEBATVR
AB ALEXANDRO II. IN ARA HVIVS TEMPLI SVBTER-
RANEA CONDITVM DEBITA CVM REVERENTIA FVIT
IN HOC ALTARE TRANSLATVM ANNO DÑI M.D.XXXIII.
MENSE DECEMBRI
CVRANTE NOBILI VIRO ARNOLFINO AEDILI.

A Quamvis autem jam diximus, Alexandrum nostrum ante Episcopatum Canonicum Regularem fuisse in Monasterio Lateranensi, unde anno MLVI. ad Lucenses Infulas evocatus fuerit; nunc tamen publicis fulti Tabulis, id via credibile arbitramur, cùm ab anno ML. claruerit Canonicus Ordinarius Sanctæ Mediolanensis Ecclesiæ, dumque adhuc inter eos degeret anno MLV. fundaverit, & dotaverit in paterno allodio Ecclesiam sub titulo Sancti Hilarii Episcopi Agonlejensis, & Martyris in regione Portæ Comensis hujus Urbis, adhuc superstitem in via nuncupata *del Lauro*, apud quam Ecclesiam assurgunt Ædes nunc Familiæ Patriciæ de Casatis, olim Badagiorum Sedes, ubi lucem vidit Sanctus Anselmus de Badagiu, Pontificis nostri, ut diximus, ex fratre Nepos. Aliam item posuit Ecclesiam cum Animarum curatione Sancto Apollinari Sacram in Oppido Badagii, unde Familia nomen traxit, quarum quidem jus Patronatus diu in Badagiorum Familia perseveravit, nunc verò postrema tantùm in ejus B remanet potestate, etsi ætate nostra ad Laudem Pompejam lares transtulerit: Ecclesia autem S. Hilarii permutationis titulo ad Nobilem Familiam Montiorum Vallis Sassinæ Comitum transiit.

Quæ hic addimus ad Literariam rem spectantia, debemus Clariss. Abbati D. Isidoro Fusio Mediolanensi, Congregationis Sancti Bernardi Monacho, in MS. Appendice ad Picinellum. Reliqua suppeditavit humanitas doctissimi Jurisconsulti Joannis Sitoni, & amicissimi Canonici nostri.

ALEXANDER V.

Addenda, & Corrigenda ad Art. XLVIII. Col. 35.

Ejus Inscriptio Sepulchralis sic legitur in primis quatuor versibus à Wadingo relatis, Annalium Tom. IX. editionis recentioris, pag 338.

SVMMVS ALEXANDER PASTORVM QVINTVS ET OMNIS
SCRIPTVRAE LVMEN SANCTISSIMVS ORDO MINORVM
QVEM DEDIT ET PROPRIO CRETENSIS NOMINE PETRVS
MIGRAVIT SVPERVM AD LVMEN SEDESQVE BEATAS.
ANNO M. CCCC. X.

C Wadingus etiam corrigit Joannem Baptistam Paganum, quem de Zanctinis, non de Zanetinis vocat, in numero mensium Pontificatus Alexandri, ubi pro octavo, legendum esse advertit undecimo. Plura certè eruenda sunt de hoc Pontifice ex supradictis Annalibus Wadingi, digna ut videantur.

XXII. Plures Alexandri V. autographæ Bullæ extant in Archivo Ducatus Minoris Britanniæ, teste Montfaucon. Biblioth. Biblioth. MSS. Tomo II. fol. 802. Ptolomæi Viri Alexandrini Cosmographiæ libri VII. cum præfatione Jacobi Angeli ad Beatum Patrem Alexandrum V. Pontificem Max. in memb. servantur in Bibliotheca S. Marci Florentiæ apud Prædicatores. Ex eodem Montfaucon. Biblioth. MSS. Tomo I. fol. 428.

Col. 37. lin. 58. MCDXCIX. corrige *MCDIX*.

De ALIPRANDIS ARASMUS.

Addenda ad Art. LII. Col. 40.

III. Consilium Juridicum Sapientis Domini Arasmi Aliprandi Militis, & Legum Doctoris Mediolani in quæstione vertente coram Domino Potestate Civitatis Laudæ inter Communitatem Laudæ ex una parte, & Dominum Abbatem de Cornu ex altera. Datum die XXVIII Maji, anno MCCCLXXXIII. Memoratur in Cod. MS. Marchionis J. C. C. Gasparis de Rosales, de quo alibi diximus. Continet enim Indicem Scripturarum, & Monumentorum Ducalium in variis Capsulis existentium, uti reperiebantur in Archivo peculiari Jo. Galeacii primi Mediolani Ducis; Codex pergamenus certè magnifaciendus.

S. AM-

S. AMBROSIUS.

Addenda ad Art. LV. Col. 41.

GEnuinis Operibus præclarissimi Ecclesiæ luminis Beati Ambrosii addere juvat etiam illa, quæ tametsi certum sit ab eo fuisse composita, nihilominus hodie non extant. Illa sunt:

XLI. In Davidis Psalmos libri XI. Indicantur à Trithemio in Catalogo.

XLII. De Judiciis liber I. Citatur à Vincentio Bellovacensi.

XLIII. In Isaiam Prophetam Commentarii. Hujus Operis testem habemus ipsum Ambrosium, qui libro II. in caput II. Lucæ circa medium ait: *Quid sit autem in Jerusalem sisti Domino, dicerem, nisi in Esaiæ Commentariis ante dixissem.* Hoc etiam Opus sæpe citavit S. Augustinus, videlicet libro IV. ad Bonifacium capite II, & libro II. contra Julianum Pelagianum.

XLIV. Commentarii adversus nonnullos imperitissimos, qui de Platonis Libris Christum Dominum profecisse jactarunt. Ejus mentio est apud eundem S. Augustinum in Epistola XXXIV. ad Paulinum prope finem, & cit. lib. II. contra Julianum Pelagianum cap. VII. & lib. II. Retractat.

XLV. Elucidationes, sive Homiliæ in Sapientiam Salomonis. De his Cassiodorius lib. I. Divinar. Institut, cap III., & V.

XLVI. Expositio in omnes S. Pauli Epistolas. Hanc etiam memorat Cassiodorius, ejusque ætate desiderari cœpta fuerat; ei tamen supposititius fœtus obtrusus fuit sub titulo Commentariorum in Epistolas III. Beati Pauli, ut inter Opera Beato Ambrosio falsò adscripta diximus.

XLVII. Sermo de Judicio Salomonis, qui ab eodem Cassiodorio memoratur.

XLVIII. Catechismus ad Fritigildem Marcomannorum Reginam. Testis est Paulinus in Vita ipsius S. Doctoris.

XLIX. Institutio puerilis ætatis ad Pansophium, quem Dei gratiâ revocavit à mortuis: ex eodem Paulino.

L. Evangelii S. Matthæi Latina Versio. De ipsa meminit idem S. Doctor cap. VII. lib. III. de Spiritu Sancto.

LI. De Sacramento Regenerationis, sive de Philosophia liber, cit. à S. Augustino in jam laudato libro II. contra Julianum. Diversus tamen est a libris de Sacramentis, in quibus agitur de Baptismo; ibi enim non extant verba a S. Augustino relata.

LII. Epistola ad Hilarium. Ex Præfatione Monachorum Bened.

LIII. Adversùs Apollinaristas. Ex eadem.

LIV. Commentarius in Prophetas. Ex Cassiodorio.

LV. Commentarius in Proverbia. Ex ipso S. Ambrosio.

LVI. Contra eos, qui animam non confitentur esse facturam, aut eam ex traduce esse dicunt. Ex S. Augustini lib. II. Soliloq. cap. XIV.

Supposititiis verò hæc addenda:

XVIII. Egesippi de Rebus à Judæorum Principibus in obsidione fortiter gestis, deque excidio Hierosolymorum, aliarumque Civitatum adjacentium, cum interpretatione S. Ambrosii. *Coloniæ, per Eucharium Cervicornum, 1525. in fol.*

XIX. Tractatus de Resurrectione. Extat in Collectione Joannis Sicardi, cui titulus „ Antidotum „ contra diversas omnium fere Sæculorum „ Hæreses. „ *Basileæ, apud Henricum Petri, 1528 in fol.* pag. 93.

XX. Liber Physiologus, qui ab Hæreticis conscriptus est, & B. Ambrosii nomine præsignatus. Ex Decreto Gratiani, Distin. XV. C. Sancta Romana.

XXI. Liber in laudem Sanctorum compositus. Incipit „ Pertinere ad nos dilectissimi fratres &c.

XXII. Confessio Fidei S. Ambrosii. MS. in Ambrosiana. Incipit „ Sufficiebat fides conscripta apud Nicæam.

Præter supradicta Opera, Clariss. PP. Congregat. S. Mauri in Præfatione jam citatæ editionis, asserunt, reperiri variis in locis, ut infra, sequentes Tractatus MSS. sub nomine Beati Ambrosii Mediolanensis.

XXIII. De B. Petro, & Simone Mago. MS. in Vaticana.

XXIV. Fragmentum libri II. Eusebii Pamphili Histor. Eccles. à S. Ambrosio latinè redditum. Ibid.

XXV. De Pœnitentia Petri. Ibid.

XXVI. De Interfectione Agag. Ibid.

XXVII. De Fide ad B. Hieronymum. Ibid.

XXVIII. Sententia in hominem pœnitentem. Ibid.

XXIX. De Eucharistia; in Regia Parisiensi.

XXX. De Cœco nato. Ibid.

XXXI. De Pace. Ibid.

XXXII. De Falso Amico. Ibid.

XXXIII. Sermo in Nativitate Beatæ Mariæ; extat in Colbertina.

XXXIV. Ad habitantes in Cœnobiis. Ibidem.

XXXV. De malitia Carnis. Ibid.

XXXVI. Epistola de pudicitia, & castitate; in Ambrosiana.

XXXVII. De primitiis offerendis. Ibid.

XXXVIII. De melioribus (fortè *mulieribus*) litigantibus. Ibid

XXXIX. Adversùs Astronomos. Ibid.

Nos vero hos II. sequentes Articulos addimus ex Cl. Montfauconio, ut infra:

XL. Inter MSS Codices Reginæ Sueciæ nunc in Bibliotheca Vaticana servatos num. 1497. teste Montfauconio Tomo I. Biblioth. Bibliothecar. MSS. extat Opusculum: De increpatione Ambrosii, & de satisfactione Theodosii Imperatoris.

XLI. Sermonem habitum à S. Ambrosio in S. Martini transitu commemorat Sulpicius Severus in MS. olim Reginæ Sueciæ, nunc Biblioth. Vaticanæ num. 1624. ex Montfaucon. Biblioth. Bibliothecar. Tomo I.

Monemus Lectores tandem, in col. 43. ubi egimus, de Editionibus Operum S. Ambrosii, nos perperam asseruisse secundam Editionem Mediolanensem curâ Presbyteri Georgii Cribelli, Tomis IV. constare, & in Archintea Bibliotheca servari; meliùs enim inspectis Codicibus ipsis, deprehendimus tres priores Tomos sine anno, loco, & Typographo; postremum verò tantùm, continentem Opuscula quædam ejusdem S. Ambrosii, verè, ut indicavimus, Mediolani prodiisse.

Qui verò Chronologicam seriem Operum præclarissimi Doctoris, & Patroni Mediolanensium cupit, notis etiam Criticis aspersam, adeat Guillielmum Cave in Scriptorum Ecclesiasticorum Historia Literaria, præcipuè editionis Basileensis anni MDCCXLI. ab Auctore ipso ante obitum recognita, & auctiore facta, Tomo I. pag. 261. ubi & alii citantur.

AMBROSIUS alter.

Addenda ad Art. LVII. Col. 44.

III. Epistolæ plures Italicæ, & Latinæ ad Ecclesiasticam disciplinam spectantes, Federico Cardinali Borromæo scriptæ, datæ anno MDCVI. Extant in sæpè laudata Collectione Epistolar. ejusdem Cardinalis in Bibl. Ambros.

ANGELICUS.

Addenda, & Corrigenda ad Artic. LXII. Col. 46.

COnsuetudo illa, quæ apud severioris Instituti Religiosos Viros inolévit, deponendi scilicet gentilitium cognomen, cùm in Claustra se recipiunt, in causa fuit, cur Scriptorem hunc Angelicum tantùm appellaremus, verè enim apud Suos Angelicus de Mediolano pro more dictus fuit. Innotuit postea ipsum ex Canevesia Familia ortum fuisse, quod reticendum non duximus, præsertim, cùm jam relatis ipsius Operibus hæc etiam sint addenda.

III. Panegirico delle lagrime, che versò Maria Vergine di Treviglio, del Padre Angelico da Milano. *Ivi, per il Monza*, 1661. in 4.

IV. Panegirici due in lode della miracolosa Apparizione della B. Vergine Maria nella Valle di S. Bernardo vicino a Savona. *Cuneo*, 1671.

V. Il Soldato Evangelico &c. dedicato a Monsignor Giuseppe Maria Maraviglia Vescovo di Novara. Ex Cottæ Musæo Novariensi &c.

VI.

VI. Apparato Sacro per S. Gio. da Capistrano, e S. Pasquale Baylon.

VII. Il Giardino di Milano, o Descrizione dell' Apparato nella Chiesa del Giardino per la Canonizzazione di S. Giovanni da Capistrano, e S. Pasquale Baylon dal Padre Angelico Canevese Riformato. *Milano, per il Majetta*, 1691. *in* 4.

VIII. L'Aquila d'Ezechiele, Panegirico per S. Pietro d'Alcantara. *Milano, presso il Monza*, 1670 *in* 4.

Titulus vero libri, quem jam dedimus suo loco sub numero II. hic est ut jacet „ Fioretti istorici di „ cose curiose successe in diversi tempi in Levan- „ te, raccolti dal P. F. Angelico da Milano Mi- „ nore Osservante Riformato, Commissario Apo- „ stolico nelle parti d'Oriente, Custode di Terra „ Santa, e Guardiano di Gerusalemme. Opera „ curiosa per qualsisia persona che desidera sape- „ re la politica de' Turchi, la loro insaziabile „ avarizia, e la grandissima aversione, che con „ essi hanno al nome Cattolico li Scismatici. *Milano presso il Ramellati*, 1689 *in* 8.

Eidem dicavit P. Timotheus Canevesius jam à nobis suo loco laudatus, librum suum, cui titulus: „ Sermoni del Santissimo Sacramento. *Milano*, 1685. *in* 4.

De ANGLERIA PETRUS MARTYR.

Addenda, & Corrigenda ad Art. LXIV. Col. 47.

CUm jam Opus hoc ad umbilicum perduceretur, incidimus fortè in Bibliothecam Hispanicam à Clarifs. Viro Nicolao Antonio adornatam, & aliud agentes, invenimus in Appendicibus Tomo II. inter exteros homines literatura celebres, qui in Hispania diu commorati sunt, aut diem suum obierunt, Elogium quoque Petri Martyris nostri, ex quo in Lectorum gratiam, nonnulla delibanda censuimus. Asserit prælaudatæ Bibliothecæ Scriptor, Petrum Martyrem non Angleriæ, sed Aronæ primam vidisse diem, cujus rei testem exhibet Epistolam ipsius CXLII. ad Petrum Faxardum; id tamen parum negotii nobis facessit, cùm utrumque Oppidum in Ducatu Mediolanensi consistat, unum videlicet è conspectu alterius Verbano lacu intermediante. Natalem ejus assignat circa annum Christi MCCCCLIX. Verumtamen Eruditiss. V. Niceronius diem primam illi fuisse anno Christi MCCCCLV asserit allato ex ipsius epistolarum testimonio. Subdit Nicolaus Antonius eum Romæ, quò anno MCDLXXVII. contendit, gratiâ floruisse S.R.E. Cardinalium Ascanii Mariæ Sfortiæ, Joannis Arcimboldi Archiepiscopi Mediolanensis, atque alterius Ascanii Vicecomitis, in quo tamen postremo falsus est, cùm nullus per ea tempora, præter memoratum Ascanium Sfortiam, qui Vicecomitis cognomen gereret, inter Purpuratos Patres censeretur. Cùm jam Pomponio Leto, Petro Marso, Theodoro Papiensi, Ludovici XII. Gallorum Regis Medico, & aliis Viris doctissimis, ob eruditionem magno esset in pretio, unà cum Eneco Lupi à Mendoza Tendiliæ Comite Româ die XXIX. mensis Augusti, anno MCCCCLXXXVII. in Hispaniam profectum fuisse novimus. Adscitum postea in Curiam Regum Catholicorum plures Latinam linguam, & antiquitatis rudimenta docuisse adolescentes è primaria nobilitate. Meminit etiam citatus Nicolaus Antonius Legationis ejus ad Rempublicam Venetam, & ad Babylonis Sultanum, quas ambas statuit accidisse anno MDI. Secundam ad eundem Sultanum Legationem cum Antonio Mediolanensi Ord. Min. Cœnobii Hierosolymitani Præfecto feliciter ab Auctore nostro obitam addit Niceronius Ferdinando Rege defuncto parum abfuisse, quin ad Selimum Turcarum Tyrannum ablegaretur, excusasse autem illum sexagenario majorem ætatem. Abbas deinde omnium primus renunciatus est Jamaicæ Insulæ in Orbe novo. Illum Ferdinandus Rex unicè dilexit, ut nedum in Consiliarium Indicarum rerum eum, ut in Articulo diximus, selegerit, sed etiam Apostolicæ Sedis Protonotarium creandum curaverit. Adriano VI. Pontifici Maximo fuit acceptissimus, cui jam ante supremam dignitatem charus extiterat, ideo cùm Hispanias pertransiret, Petrum Martyrem perpetuò in comitatu habuit, & ipso interprete usus est. Quin etiam Romam adducere statuerat, nisi causatus ætatem jam effœtam id honoris recusasset. Obiit tantus Vir in Urbe Granatensi anno MDXXVI., & hoc eidem inscripto Elogio ibidem tumulatus conquiescit in Templo maximo.

RERVM AETATE NOSTRA GESTARVM
ET NOVI ORBIS IGNOTI HACTENVS ILLVSTRATORI
PETRO MARTYRI MEDIOLANENSI
CAESAREO SENATORI
QVI PATRIA RELICTA BELLO GRANATENSI
MILES INTERFVIT
MOX VRBE CAPTA
PRIMVM CANONICO DEINDE PRIORI HVIVS ECCLESIAE
DECANVS ET CAPITVLVM
CARISSIMO COLLEGAE POSVERE SEPVLCHRVM
ANNO MDXXVI.

Operum autem titulis hæc addenda

IX. Synopsis Latina Poëtica ad omnes Plinii libros. Ex eodem Nicolao Antonio.

X. Epitaphium Alphonso Cardinali Manrico de Labra, impressum apud Palatium in Fastis Cardinalium.

XI. De Legatione Babylonica libri III. *Hispali*, 1500 *in fol.* cum prima Decade, in quo Opera mira ab se in Ægypto visa recenset. Hos libros Italicè reddidit Carolus Passi, prodieruntque conversi *Venetiis*, 1564. *in* 8.

Videndus est P. Niceronius „ Memoires des hommes illustres „ Tom. XXIII. pag. 202., & seq.

Num. V. Machus, corrige *Inachus*.

AP-

APPLANUS CONSTANTIUS.

Addenda ad Artic. XCVI. Col. 59.

CUm Abbas Picinellus millies in Suo Athenæo Mediolanensi in medium proferat Hieronymi Borserii Librum inscriptum: „ Il supplemento della Nobiltà di Milano „ credendum erat quòd eum ex integro legisset, & Opera Mediolanensium, quæ ibi Borserios refert, suis locis idem Picinellus retulisset; sed agnovimus, plura addenda esse contra expectationem: parcat igitur Lector benevolus, si extra chorum nonnulla ex ipso Borserio hîc adjicere coacti sumus; de Constantio igitur Applano hæc prætermisit Picinellus,

Scilicet

III. Opus de Gratia.
IV. Mariale.
Ex supradicto Borserio pag. 29.

ARCHINTUS JOSEPH.

Addenda ad Art. CVII. Col. 70.

III. Epistolæ duæ Italicæ ad Bartholomæum Zucchium, Prima data est die XXV. Feb. MDXCV. altera die II. Junii ejusdem anni; extant in secunda parte libri ipsius Zucchii, inscripti: „ Idea del Segretario „ pagg. 180., & 181.
Hujus Operis partem quintam Josepho nostro Zucchius dicavit.

ARCHINTUS PHILIPPUS.

Addenda ad Art. CX. Col. 73.

IV. Psalterium Davidicum usque ad Psalmum LXII. ex Hebræo, ut videtur, in Latinum ab eo translatum. MS. in fol. In Bibliotheca Archintea. Autograph.
V. Genesis liber, ut supra, Latinè redditus. MS. in fol. Autogr. ibid.
VI. Exodus similiter translatus usque ad caput VI. inclusivè. MS. in fol. Autogr. ibid.
VII. Oratio habita in Conventu Nicensi pro pace inter Carolum V. Augustum, & Franciscum I. Gallorum Regem ineunda. MS. Ibid
VIII. Altera habita coram Pontifice Paulo III. pro sacro Fœdere adversùs Solimanum Turcarum Tyrannum inter Catholicos Principes feriendo. MS. Ibid. In hujus Orationis exordio, ait Archintus, se superiori tantùm die à Pontifice jussum, ut hac de re verba publicè faceret. Ibid.
IX. Capitula pro pacis prædictæ inter Carolum V. & Franciscum I. negotio, de mente suæ Sanctitatis in hanc formam redacta, atque utrique parti ad examinandum danda. MS. Autograph. Scriptoris nostri manu emendata, & postillata, Data in Domo S. Francisci extra muros Niciæ die XVIII. Maji, MDXXXVIII. Ibid.
X. Alia item Capitula pro eadem pace, à superioribus diversa. MSS. Autograph. emendata & postillata, ut supra. Ibid.
XI. Risposta data al Signor Duca di Ferrara a nome di S. Santità. MS. Ibid.
XII. Ad S. R. E. Cardinales in Conclavi pro eligendo Summo Pontifice congregatus post obitum, ut videtur, Pauli III. Epistolæ V. plenæ roboris & pietatis, sacrique eruditione memorabiles. MS. Ibid.
XIII. Aliæ ad eosdem, ut supra, congregatos, numero III. Harum prima data est Venetiis prid. Kal. Aprilis anno MDLV.; in qua nunciat Venetæ Reipublicæ in Apostolicam Sedem studium, & sollicitudinem, ne Sede vacante Ecclesiæ Ditio ab hostibus turbetur. In secunda, datâ ibidem VIII. Idus Aprilis eodem anno, signa mœroris pro morte Pontificis, & exequias ei à Venetis decretas Cardinalibus significat. In tertia autem, datâ ibidem Id. Aprilis ipsius anni, nunciat ingentem classem à Turcis instrui. MSS. ut supra.

XIV. Ad Marcellum II. Summum Pontificem Epistolæ IV., prima data Id. Aprilis MDLV., & secunda X. Kal. Maji: gratulatoriæ sunt pro assumptione ad Pontificatum, in tertia datâ V. Kal. Maji ipsius anni, nunciat Pontifici studium suum in purgando Archigymnasio Patavino ab hæreticorum erroribus. Postremâ verò IV. nonas Maji significat, Matthæum Gariboldam, quem vocat Antesignanum Diaboli, fuisse devictum, reliquias tamen illius adhuc remanere, cum quibus sibi dimicandam sit. In calce hujus Epistolæ notatur, eam non fuisse missam, auditâ eâ die morte Pontificis. MSS. ibidem.
XV. Aliæ III. ad Sacrum Cardinalium Collegium Sede vacante post obitum prædicti Marcelli II. quarum primâ, datâ Venetiis IV. nonas Maji prælibati anni, dolet de optimi Pastoris morte, & Cardinales hortatur, ut gregi dominico alium citissimè præficiant, ne à lupis invadi possit adhuc Pastore carens, cùm Turcæ magno bellico apparatu Christianæ Reipublicæ minarentur. In secunda, datâ V. Idus Maji, ait, se literas eorum reddidisse Venetorum Principi, & Ecclesiarum Præsules monuisse, ut preces ad Deum fundi jubeant pro negotiis Ecclesiæ. In tertia VIII. Kal. Junii res novas Byzantio allatas mittit. MSS ibidem.
XVI. Ad Paulum IV. Pont. Max. Epistolæ decem. In prima, datâ VI. Kal. Junii eodem anno, exultat de illius ad Petri Cathedram evectione, & seriò hortatur ad Ecclesiæ reformationem. In secunda VI. Idus Junii nunciat res Turcicas. In tertia mittit bina horologia, & baculum, manusque osculat sapientissimis dictis ex Divina Scriptura petitis. In quarta, datâ IV. Nonas Septembris, lapidem quemdam mittit, quem accommodatissimis Scripturæ sententiis exornat. In quinta sine datâ mittit Pontifici tabellam pacis in Missæ Sacrificio osculandam à se elaboratam, rogans, ut aliquando ad Altare Domini pro se preces fundat. Sextâ datâ Prid. Non. Septemb. anno MDLVI. petit modestè Archiepiscopatum Mediolanensem, multaque de Vita sua narrat. Septimâ, datâ III. Kal. Januar. gratias agit Pontifici de collato sibi prædicto Archiepiscopatu, cujus argumenti est etiam octava sine data. Binæ autem postremæ datæ sunt Bergomi XIX. Kal. Aprilis, & X. Kal. Junii anno MDLVIII., atque in eis agit de exilio suo ab amatissimo grege, omnesque Patris, & Pastoris affectus ostentat. MSS. ibid.
XVII. Alia ad quemdam Anonymum Ecclesiasticum Virum, quem plurimum commendat, & paternè monet, ne ob adversariorum calumnias ab Altaris ministerio absit. Data est Romæ die XXIV. Junii, anno MDXXXIX. MS. ibid.
XVIII. Plurimæ aliæ integro volumine justæ molis comprehensæ, & Italicè exaratæ annis MDLV., & sequenti, ad Cardinalem de Monte, ad Comitem Montorii, ad Cardinalem Caraffam, & ad Ducem Paliani, cum eorum responsionibus, in quibus agitur de gravissimis Ecclesiæ negotiis. In his sæpe Archintus meminit literarum suarum ad R. P. Michaelem Sacræ Inquisitionis in Urbe Commissarium, qui postea ad Pontificatum promotus Pius V. dictus est, & ob vitæ sanctimoniam inter cœlites colitur. MS. in fol. ibid.
Præfati autem Pontificis Sanctissimi Pii V. tunc vel in Ord. Prædicatorum, vel in Sacro Cardinalium cœtu degentis, ad Archintum nostrum servantur MSS. autographæ Italicæ ibidem Epistolæ IV. Prima data Romæ Kal. Sept. MDLIV. agiturque in ea de gravissimis Ecclesiæ negotiis, & de hæresibus præsertim tunc grassantibus. Aliæ tres datæ sunt etiam Romæ anno MDLVIII. Responsoriæ sunt, & consolatoriæ de injusto ejus exilio.
XIX. Epistola ad Hieronymum Cardanum, in qua tria ab eo postulabat. I. quomodo anni eo modo possint firmari, ut in ipso reditu nulla temporum intersit differentia. II. An possibile sit introitum Solis Christi tempore in ortu, idest conceptione in primum minutum Arietis XXV. Martii figere, ac invenire, qualiter eadem die fuerit Æquinoctium, vel die proximè antecedente. III. Quomodo tot discordiæ de revolutionibus annorum concilientur: ex responsione ipsius Cardani, de qua agemus in Addendis suo loco.
XX. Oratio habita in Basilica Vaticana, cujus meminit Petrus Paulus Gualterius Aretinus Collegii Car-

Cardinalium Secretarius in Diariis suis MSS., ubi ad annum MDXXXVII. hæc leguntur: „ Die XXIII. Septembris habitæ sunt supplicationes in Sancto Petro pro inita Liga. Celebravit Cardinalis Contarenus, & Orationem habuit Philippus Archintus Gubernator „ Urbis „. Hæc nos monuit Comes Albericus Archintus Archiepiscopus Nicænus, & apud Magnum Hetruriæ Ducem Apostolicus Nuntius.

Instruzione al M. Magnifico S. Filippo Archinto Concittadino nostro carissimo, Legatus patriæ tunc missus fuerat ad Carolum V. ut calamitates ejus exponeret. Data est II Decemb. MDXXIX. subscript. Vicario a Deputati della Citta di Milano, MS. in Tom. III. Monum. Famil. Mediolanen. Comitis Octavii Archinti.

Alia pro eodem argumento. Dat. XXI. Junii MDXXVII. subscrip. Ludovicus Vicarius, ibid.

Sequitur Epistola Caroli V. Cæsaris ad Mediolanenses. Data Valleoleti I. Aug. MDXXVII., in qua laudat eloquentiam Philippi Archinti, dolet de miseriis hujus Urbis: ait se vel non rogatum cogitasse de sublevandis hujus populi calamitatibus, *præcipuè post liberationem Regis Francisci, quem vestra ope captivum penes nos detinebamus*. jussisse quoque comprimi militum insolentiam &c. MS. ibid.

Alia data in Oppido Maforerii IX. Octob. MDXXVIII. in qua rursus meminit Philippi Archinti, & pollicetur se Urbem hanc sublevaturum, cùm primùm quiescere à tumultibus hostium sibi licuerit, MS. Ibid.

Informazione del bando dato al Reverendissimo Arcivescovo di Milano. MS. in T. II. Operis citati.

Missale Ambrosianum, MS. pergamenum, auro & picturis insigne, quod usui fuit Philippo Archinto Archiepiscopo Mediol, villoso serico violaceo contectum, servatur in sæpe memorata Bibliotheca Archintea grandioribus characteribus exaratum.

Ad Philippum nostrum tunc Saluciensem Episcopum, & Urbis Romæ Vicarium Apostolicum, misit Joannes Petrus Ferretus Ravennas Lavellionatis Ecclesiæ Antistes Correctionem Hymnarii Romani à se elaboratam, in cujus nuncupatoria asserit, se ab Archinto ad hoc Opus impulsum. Codex MS Autographus justæ molis, in fol. servatur in eadem Bibliotheca Archintea.

ARCHINTUS PHILIPPUS alter.

Addenda ad Art. CXI. Col. 75.

VI. Syllabum suorum in Comensi Ecclesia Prædecessorum conscripsit. Citatur à Tatto in Notis, a Clariss Continuatoribus Bollandi ad diem III Junii in Vita S. Adelberti Comensis Episcopi, atque ab Ughello, teste Clar. Abbate Fusio in suis MSS Addendis ad Athenæum Picinelli.

Processus Sancti Caroli Borromæi, de quo in Articulo meminimus, servatur Autographus in Bibliotheca Archintea.

Eidem inscripsit Ballarinus Annales suos Comenses; & Nicolaus Pellizarius Panegyrim ab eo habitam in laudem S. Caroli, de qua in ejus Articulo diximus.

ARCIMBOLDUS JO. ANGELUS.

Addenda ad Art. CXVI. Col. 80.

Filius Aloysii J. C. C. Senatoris, & Beatricis de Federicis conjugum.

VI. Diploma pro Translatione Corporis Beati Pacifici de Ceredano, Ordinis Minorum, ab Ecclesia Sanctæ Mariæ Gratiarum Viglevani ad Oppidum Ceredanum. Datum Mediolani die VII. Januarii MDXLV. Extat in Tomo XVIII. Annalium Minorum novæ Editionis, fol. 106.

Eidem Camillus Bonus Brixianus dicavit Opus Matthæi Curtii Papiensis in Mundini Anatomen. *Papiæ, apud Franciscum Moschenum*, 1550. in 8.

ARCONATUS HIERONYMUS.

Addenda ad Art. CXX. Col. 83.

Filius Co. Caroli J. C. C., & D. Josephæ de Rosales conjugum.

II. Prolusio ad B. M. V. versibus expressa, stylo Virgiliano.
III. Lectiones Geographicæ in Academiis habitæ.
IV. Lectiones Mathematicæ, & Analyticæ.
Quantum in hac postrema Mathematicarum parte ipse excelluerit, facilè conjici potest ex Problemate in eodem libro per tenorem descripto, unà cum ipsius Resolutionis regula, quam laudavit doctissimus P. Abbas Grandi, Monachus Camaldulensis, ut videre est ex Prolusione in supradicto Articulo relata num. I.

ARCONATUS JOANNES BAPTISTA.

Addenda ad Art. CXXI. Col. 84.

Filius Joannis Baptistæ, & Camillæ Nidasiæ conjugum.

III. Poesie varie. Extant in Libro „ Poesie de' Signori „ Accademici Infecondi di Roma. „ *Venezia*, 1628. in 12.

ARCONATUS LUCHINUS.

Corrigenda ad Art. CXXII. Col. 84.

De Opere, quod ei tribuimus num. I. atque Epigrammate ibidem relato vide quæ infra dicemus in Articulo Luchini Corvini de Aretio.

ARESIUS PAULUS.

Addenda, & Corrigenda ad Art CXXXII. Col 132.

In Articulo CXXXII. Elogium texuimus laudatissimo Antistiti Derthonensi Paulo Aresio; at quamvis ibi scripserimus eum Mediolani natum fuisse melioribus tamen nunc docti tabulis, didicimus ipsum Cremonæ lucem vidisse. Neque tamen ideo ex Mediolanensium Scriptorum serie expungimus, cùm editus fuerit Patre Mediolanensi tunc apud Cremonenses prætorios fasces administrante, cujus proles Legum præsidio paternam Civitatem assequi debet. Addimus etiam ipsius literariis laboribus ea, quæ sequuntur, quorum notitia seriùs ad nos pervênit. Illa verò sunt:

XIV. Selva d'invenzioni, e di materie per le Prediche dalla prima Domenica d'Avvento fino a Quaresima. MS. in fol.
XV. Per tutta la Quaresima. MS. in fol.
XVI. Per le Feste de' Santi, ed altre materie. MS. in fol.
XVII. Lezioni sopra Tobia predicate al suo Popolo nel Duomo di Tottona. MSS. in fol.
XVIII. Lezioni sopra le Lamentazioni di Geremia predicate allo stesso. MSS. in fol.
XIX. Lezioni sopra l'osservanza del Digiuno. MSS. in fol.
XX. Lezioni sopra l'osservanza delle Feste. Omnia extant in fol. in Bibliotheca PP. Teatinorum S. Antonii Mediolani.
XXI. Quaresimale. Extat MS in D. Nicolai Veronæ.
XXII. Rhetorica Ecclesiastica. MS. extat Placentiæ apud Suos.
XXIII. Logica, MS. ibidem.
XXIV. Cursus Philosophicus. MS. extat Neapoli.
XXV. Cursus Theologicus. MS. extat Neapoli, & Romæ in S. Andrea, Suorum.

XXVI.

XXVI. Phyficæ fecundus Curfus. MS. extat Neapoli apud Suos.

XXVII. De Intellectu agente, fpeciebus intelligibilibus, & de modo, quo nofter intellectus intelligit: Velitationes. MSS.

XXVIII. An verum fit, quod quidam non ignobiles Auctores tradunt, S. Scripturam non femper ad veritatem, fed ad vulgi opinionem, vel juxta apparentiam interdum loqui: Velitationes. MSS.

XXIX. An peccaverit Judith à Deo poftulans, ut Olophernes ejus pulchritudine caperetur: Velitationes. MSS.

XXX. An de Judæorum Stirpe fuerit Herodes: Velitationes.

XXXI. An ex Latere Chrifti Sanguis, & aqua naturaliter fluxerint: Velitationes. MSS.

XXXII. Tractatus de Trinitate: de Gratia: de Creatione: de Angelis: de Euchariftia: & de Incarnatione. Extant hi omnes Codices MSS. Romæ in S. Andreæ apud Suos.

XXXIII. Tractat. varii Theolog. MSS. ibid.

Cùm primùm Derthonenfis Epifcopatus poffeffionem iniit Arefius, Orationem habuit Hieronymus Guidobonus, editaque eft *Derthonæ*, 1621. *in* 4.

Funebris autem illius laudatio à Jofepho Cicala Clerico Regul. habita prodiit *Mediolani, per Georgium Rollam*.

A **ARLUNUS JOANNES PETRUS.**

Addenda ad Art. CXXXVIII. Col. 100.

DEdimus Tractatum hujus Scriptoris de Pefte sub num. X. uti MS. in Bibliotheca Ambrofiana, poftea illum vidimus impreffum *Mediolani, per Zanottum de Caftillionæo, impenfis D. Joh. Jacobi, & Fratrum de Legnano*, 1515. *die* 18. *Aprilis, in fol.*

XI. Defcriptio elegantiffima Verbani Lacus.
Ita Clar. Abb. Fufius in Addendis ad Picinellum.

B **A R N U L P H U S.**

Corrigenda ad Art. CXXXIX.

Columna 102. linea 71. MCXCV. corrige *MXCV.*

B

BARBAVARA MARCUS alter.

Corrigenda ad Art. CLXIII. Col. 120.

Lin. 11. anno MDCCXXIII. corrige *MDCCXV. die II menfis Novembris*.

B A R I O L A A L O Y S I U S.

Addenda ad Art. CLXIX. Col. 122.

VI. Notabilia circa mulierum follicitationem in Sacramento Pœnitentiæ. *Mediolani*, 1610 *in* 8. ex Fontana Biblioth. Legali Tom. I. pag 63.

à BASILICA PETRI CAROLUS.

Addenda ad Art. CLXXIII. Col. 124.

LXII. Ad Clementem VIII. Pontif Max. Relatio de Statu Novarienfis Ecclefiæ. MS. in fol. in Bibliotheca Archintea.

Epiftola Italica de Obitu S Caroli num. IV. indicata prodiit etiam *in Venezia, preffo il Gioltto*, 1584. *in* 4. *ed Ivi, ad iftanza d'Ifeppo Marcello*, 1650. *in* 4.

à BASILICA PETRI HIERONYMUS.

Addenda ad Art. CLXXIV. Col. 127.

HIeronymus à Bafilica Petri filius Chriftophori, & Paulæ Moltenæ conjugum.

IV. Confultatio pro Jure honorifico in Caufa Cufana, & Surrigona. *Mediolani*, 1619. *in fol.*, pagg 18., extat penès Advocatum Sitonum.

à BASILICA PETRI HIERONYMUS alter.

Addenda ad Art. CLXXV. Col. 128.

PAucis egimus de Hieronymo à Bafilica Petri Mediolanenfi, cùm primùm ipfius mentio occurrit in hac Bibliotheca Articulo CLXXV. ob ibi relatas rationes; at cùm nunc uberiora fuppetant

C monumenta, æquum duximus, ipfa noftris non invidere Lectoribus. Parentes illi fuerunt Hippolytus, atque Marfilia Porra jugales, cùmque Philofophiæ, ac Theologiæ navaffet operam, Sacerdos effectus, Neapolim fe contulit, ubi anno LX. ætatis fuæ Clariffimæ Congregationi Oratorii à S. Philippo Nerio inftitutæ fe addixit. Sacris Confeffionibus excipiendis, Concionibus publicè habendis, inopibufque levandis totus incubuit. Temporis cuftos avidiffimus, nullam ipfius particulam fine utili aliquo labore fibi rapi patiebatur. Donec annum octogefimum fupergreffus, cœcitate primùm, mox apoplexi percuffus, piiffimè, ut vixerat, in Domino requievit inter Suorum lachrymas Neapoli anno Salutis Dominicæ MDCCIII. die XXVII. menfis Martii.

D Operibus autem hæc addimus:

IV. Indices duo Bibliothecæ Oratorii Neapolitani, quorum primus Codices, ut facilè poffint reperiri, pulcherrimo recenfet ordine; alter verò laboriofiffimus per materiarum feriem eft compilatus. MSS. fervantur Neapoli in eadem Bibliotheca.
E Schedis Sitonianis, & à Suis.

B A Z E T T A F R A N C I S C U S.

Addenda ad Art. CLXXXI. Col. 131.

IV. Carmina plura tam Italica, quàm Latina. Extant in variis Collectionibus, præcipuè Papienfibus,
E & fignanter in Laurea Ludovici Meltii. *Ticini*, 1617. *in* 4.

BEBULCHUS MICHAEL.

Addenda, & Corrigenda ad Art. CLXXXIII. Col. 132.

CAroli, & Ifabellæ Billiæ conjugum filius. Verius ejufdem nomen in Religione fuit Carolus Marianus à Sancto Michaële. Obiit Theologus Sereniffimi Ducis Parmæ, & Placentiæ Francifci I., necnon Vicarius Provincialis fui Ordinis, atque Confultor Sancti Officii perpetuus, & ubique, ex Diplomate Pontificio, cùm annos ageret LXXV. die XIV. Octobris MDCCXIX., ut Sui nunc melius nos monuerunt.

II.

II. Panegirici Sacri del M. Rev. Padre Fra Carlo Mariano di S. Michale Carmelitano Scalzo della Provincia di Lombardia, Lettore di S T, e Consultore del S Offizio in Malta. *Palermo, per l'Adamo*, 1694. in 8.

B E N I G N U S.

Addenda ad Art. CXCI. Col. 137.

CUm jam ad coronidem hujus Operis properarem, significavit mihi Vir Cl Joannes de Augustinis Ordinis Minorum, qui Reformati dicuntur, Opus Benigni nostri apud se impressum reperiri, ubi in fine sic legitur:

Qui si contien del glorioso e degno
Hieronymo Doctor il bel finire,
Che fece a nostro exempio per salire
Con verde palme nel beato Regno.

Finit: quest' Opera in Venexia adì 12. Settembrio 1476.

Ideò existimarunt & idem Vir doctissimus, & alii quoque literatura celebres, Benignum nostrum non Operis Scriptorem, sed potius Amanuensem fuisse; Verumtamen (debitâ cum veniâ) à sententia mea minimè recedendum censui, immo magis magisque Benignum Auctorem credimus. Primùm enim, cùm in Archinteo, quem jam citavi, Codice legatur, sicuti Lectorem monui „ che fù compito di „ scrivere, e di mia propria mano „ quis non videat, bisce verbis significari Benignum, Opus composuisse? Si enim tantum illud exscripsisset, supervacaneum foret addere „ e di mia propria mano „ Tum re melius examinatâ comperi, Librum Benigni Mediolanensis nihil aliud esse, quàm versionem Italicam Epistolæ notissimæ, seu potiùs Voluminis de obitu S. Hieronymi, scriptæ ad Damasium Episcopum Portuensem, ac Theodosium Senatorem Romanum à B Eusebio Cremonensi ipsius S Doctoris discipulo, Viro in Ecclesiasticis Bibliothecis notissimo. Quapropter Benigno tam proficui Operis traductori laus sua non est neganda Inter cetera verò argumenta, quibus adducor, ut hoc credam, recensenda sunt iterum Carmina superiùs enunciata:

Qui si contien del glorioso e degno
Hieronymo Doctor il bel finire;

Ea enim certissimè innuunt, hic agi de Obitu B. Hieronymi. Illa tamen addita opinor post completum Opus, desunt enim in Codice Archinteo. Aliam insuper editionem bujus Versionis protulit Clariss. Arisius in Tomo I. suæ Cremonæ Literatæ Artic. CCCIIC. pag. 46 „ Hanc habeo (Epistolam videlicet B. Eusebii superiùs enunciatam) „ penès me, „ Italico sermone traductam Parmæ, excusam anno „ 1489. per Matthæum de Codecha „. Benignus igitur Versionem elaboravit anno 1474. quæ biennio post Venetiis, & quindennio exacto Parmæ prodiit, quamvis utrobique Traductoris nomen reticeatur.

BERGAMIUS CÆSAR.

Addenda ad Art. CXCVII. Col. 141.

CÆsar Bergamius Mediolanensis Physicus adhuc vivebat Mediolani anno MDCXII. die XVIII. Julii, uti me monuit C. Sitonus; interim verò ejusdem Opera Literaria hactenus nondum typis edita, sunt, quæ sequuntur:

V. Exquisitorum Remediorum formula ad omnes morbos accommodata in Mediolanensi Provincia, seu „ extremis morbis exquisita remedia optima „ recentiia „. MS. in folio magno, incipit: „ Jam dudum excogitare cœpi primis annis hujus meæ peregrinationis ad visendos ægrotos „ in hac Provincia Mediolanensi, undè sum „ oriundus &c. MS. in fol.

In principio autem dicti Operis extat Elegia Carminum LVI. in laudem præfati Bergamii, Auctore Eustachio Fonio, cui titulus: „ Ad Humanissimum, & rei Medicæ scientiâ præstantissimum, „ Cæsarem Bergamium Eustachius Fonius.

VI. Promptuarium Cæsaris Bergamii Mediolanensis ad usum Medicorum, & Pharmacopolarum felicissimi Dominii Mediolani. MS. in fol.

VII. Istoria, & vera dichiarazione de' Frutici, & Alberi del Dominio Milanese. MS. in fol. max.

VIII. Dichiarazione di tutte le sorti d'Animali, tanto terrestri, quanto acquatici, & aerei, che in questo Dominio Milanese vivono MS. in fol. max.

IX. Dichiarazione della terra, acque, metalli, minerali. MS. in fol max Incipit. „ Quemadmodum Artes nullæ optatum valent assequi finem, nisi „ earum instrumenta magis necessaria sint præstò, & rectè fabricata &c.

Extant hæc omnia MSS. penes Jatrophysicum D. Josephum Taneam Mediolanensem &c., & sunt Autographa.

BERRETTA JOANNES GASPAR.

Addenda ad Art CXCV Col. 139.

PArentis ejus nomen jam dedimus, mater verò ei fuit Joanna Perez.

XII. Liber Philosophicarum Lectionum in Gymnasio Ticinensi habitarum. MS.

XIII. De Auctoribus, Virisque doctis Congregationis Cassinensis Opus tamen imperfectum MS.

Ex Clariss P. Abbate Fusio in Append. MS. ad Picinellum.

BESUTIUS HIACYNTUS.

Addenda ad Art. CCIX. Col 149.

VII. Panegirico in lode della Casa d'Austria, detto nella Chiesa della B. V presso S. Celso. *Milano, presso il Monza*, 1677. in 4.

BESUTIUS JO. FRANCISCUS.

Addenda ad Art. CCXI. Col. 150.

FIlius extitit Jo. Jacobi, & Claræ de Aprilibus conjugum Mediolanensium.

VIII. Dictionarium Ciceronianum Francisci Priscianensis a Joanne Francisco Besutio absolutum. *Venetiis, apud Petrum Mariam Bertanum*, 1615 in 8

IX. La Storia sacra degli stromenti della Passione di Cristo nostro Signore. *Milano presso il Como*, 1612. in 8.

X. Miracoli della B. Vergine di Mondovì volgarizzati, *Milano, per Pandolfo Malatesta*, 1597.

Jo. Baptista Sessa, cui fuit Joannes Franciscus Besutius inter amicos suos summe charus, ei nuncupavit Observationes Philippi Venuti Cortonensis in Librum sequentis tituli: „ Lettere familiari „ Latine di Cicerone, traddotte da Giovanni Fabrini da Fighine ec. „ *In Venezia, appresso gl' Eredi di Marchion Sessa*, 1576. in fol., & sic ab eodem Joanne Baptista Sessa prætitulatur Epistola nuncupatoria „ Al costumato, & virtuoso Giovine Messer Gianfrancesco Besozzo Milanese.

BESU-

BESUTIUS JO. JACOBUS.

Addenda ad Art. CCXII. Col. 151.

XI. Theatrum suæ Gentis Genealogicum &c. MS.
XII. Descriptionem Oppidi Besutii . MS.
Ex Clar. Abb. Fusio in App. MS ad Picinellum, qui Lazarum Augustinum Cottam citat in Descriptione Verbani lacus.

BESUTIUS JOANNES PETRUS.

Addeoda ad Art. CCXIII. Col. 152.

PAtrem habuit Joannem Jacobum , uxoremque Viennam de Tattis , juxta Clar. Sitonum , non *Ivonam* , ut scripsimus , sic moniti à Suis ; fuit quoque inter Notarios Collegiatos Mediolanenses adscriptus anno MDXXIV.

X. Trattato delli tre Voti , Ubbidienza , Povertà , a Carità , composto da Frate Umberto Quinto Maestro Generale dell' Ordine de' Predicatori , tradotto da Gian Pietro Besozzi ec. *Ferrara , per Vittorio Baldini* , 1608. *in* 8.
De eodem Joanne Petro Besutio Cler. Regul. Barnabita videndus Franciscus Aloysius Barellus in Histor. memorabilium Congregationis Cler. Regular. S. Pauli Decollati Tom. I. , ubi plura &c.

BESUTIUS PETRUS.

Corrigenda ad Articulum CCXV. Col. 154.

VEriùs filius extitit Aotonii non Princivalli , ut diximus ; Princivallus verò , de quo in Articulo CCXVI. filius fuit Petri Antonii , & Ursulæ Mantegatiæ conjugum .

BIFFUS JOANNES.

Addenda ad Art. CCIX. Col. 155.

XVIII. Joannis Biffi Presbyteri Mediolanensis Carmina in laudem Anounciationis B Virginis Mariæ. *Mediolani , per Antonium Zarotum* , 1493. *in* 4. Præcedit Epistola Auctoris ad illustriss. & Excellentiss. Principem Joannem Galeacium Sfortiam Vicecomitem &c.

BIFFUS JOANNES AMBROSIUS.

Addenda ad Art. CCXX. Col. 158.

XII. Canzone in lode di Giovanni Fernandez di Velasco , Governatore di Milano , intitolata *il Ritratto* . *Milano* , 1611. *in* 4.
XIII. Della Politica Ragione delle Leggi : Opuscoli di Francesco Grimaudet , tolti dalla lingua Francesa da Gian Ambrogio Biffi . *Milano , presso Gian Giacomo Como* , 1640 *in* 8.
XIV. Il Dolore del peccatore pentito , Pianti sette. *Milano*, 1605. *in* 12.
XV. Rime di Giovanni Ambrogio Biffi , extant in fronte libri „ L'Amorosa speranza „ Favola di Girolamo Borsieri.
XVI. Versi di Gio. Ambrogio Biffi. *In Milano , per Marco Tullio Malatesta*, 1616. *in* 12.
XVII. Epistolæ ad Ericium Puteanum scriptæ , uti ex istius Responsionibus eruitur , videlicet :
Joanni Ambrosio Biffio Ericii Puteani Epistola , qua ipsum rogat , ut Armidorum Opus ab eo inceptum perficiat „ & heroica Carminis ma„ jestate supra vulgum te effer , monumentum „ daturus ære perennius, & quod æternitatem „ possit provocare . Ego quia seriò ingenium „ tuum amo , ad magna & ta digna hortor , „ digna quoque illo tuo Heroë , quem describis .

Tom. II.

Altera , in qua laudat Epistolas ab eo receptas , & prosequitur „ de *Roma* tua haud muto judi„ cium : accurata illa , & ornata elocutio est „ &c. in amoris Encomio , & simul Vitupera„ tione non infelix fuisti &c „ Lovanii V. Eid. Mart. MDCIX. Centuria IV. pag. 109.
In Epistola ad Raphaelem Montorfanum data Lovanii , anno MDCVIII. sic loquitur „ à Biffio „ Epistolam, versusque accepi. An vidisti? boni „ sunt, & altæ non dictionis tantum , sed men„ tis &c. „ Lovanii MDCVIII. ibid. pag. 46.
Hi sunt tituli II. Opusculorum Biffi nostri , quæ jam dedimus sub numeris III. & V. cum eorum editionibus postea visis .
L'Adda nelle glorie di Francesco d'Adda Conte di Sale. *Venezia , per Benedetto Somasco* , 1609. *in* 8.
Discorso de' Nei di Lodovico Settala , tradotto dal Latino da Gianambrogio Biffi . *Venezia , per lo stesso , e sudetto anno* , *in* 8.
Videndum est etiam Opus Cl. P Quadrii Soc. Jesu „ della Storia , a della Ragione d'ogoi Poesia „ Tom II. pag. 296.

BILLIUS ANDREAS.

Addenda ad Art. CCXXIII. Col. 159.

XL. De Pace , & Victoria Romanæ Ecclesiæ ad Nicolaum Bononiensem Ord Cisterc. Cardinal. libri III. MS in Bibl. S. Marci , teste Possev. pag. 82.
XLI. Expositio Universaliom Porphyrii . Ex eodem .
XLII. In Lib. Perihermenias Aristotalis . Ex eodem .

BIMIUS JOANNES PETRUS.

Addenda ad Art. CCXXVII. Col. 163.

III. Consiliorum , seu Responsorum Joannis Petri Bimii liber IV. ad Cardinalem Ludovisium . *Mediolani , apud Marcum Antonium Malatestam* , 1681. *in fol.* Opus posthumum , in quo adsunt Carmina Variorum in laudem Auctoris , oempe Matthæi , & Jacobi Antonii de Bimiis Auctoris filiorum , Ludovici Magii Senatoris , Raphaëlis Fantani , Cæsaris Burti , Ludovici Mazentæ , Benedicti Sossagi , aliorumque . Abbas verò Picinellus de Aoctore nostro duos perperam fecit , unum scilicet sub nomine Joanois Petri pag. 320. , alterum sub Petri tantùm nomine pag. 458. sui Athenæi .

BIMIUS MATTHÆUS.

Addeoda ad Art. CCXXIX. Col. 164.

V. Consultatio pro Physico Hectore Bimio petente cooptari in Van Collegium DD. Physicorum Mediolani. *Ibid* 1625. *in fol.* pagg. 32. , extat penès Cl. Advocatum Sitonum .
VI. Consultatio pro jure honorifico in Causa Cusana , & Surrigona. *Mediolani* , 1629. *in fol.* pagg. 31. , extat penès eundem Cl. Advocatum Sitonum .

BINASCUS MALACHIAS.

Addenda ad Art. CCXXXIV. Col. 168.

JAm impresso Articulo novimus Malachiam Binascum Ordinem ingressum fuisse Cisterciensium die XXII. mensis Januarii , anno MDLIX Reliqua ipsius Acta non liquent . Insuper æquum ducimus , & Lectori non injucundum , fusiùs expressum dare Opus ibidem indicatum , prout infra :

I. Breviarium juxta Ritum Sacri Ordinis Cisterciensium . *Venetiis , apud Junctas* , 1579. *in* 8. cui præfigitur Epistola „ Rev. P. D. Cosmo Plantanidæ Mediolanensi „ Cisterciensis Instituti , pro eximiis meritis Abbati „ S. Ambrosii , eruditione, Religioneque insigni, D. „ Malachias Binascus Comprofessor felicitatem . „ Dicit onus impositum ei fuisse à Præside sui Instituti de emendaudo , atque castigando Breviario , & pro-

Nnnnnnn fe-

fequitur his verbis : „ Non defiit, idque maximis „ vigiliis, & laboribus, non tantùm femel, fed „ iterum, atque iterum totum Breviarium perluftrare. Sciunt enim omnes, quanti laboris fit redundantia amputare, lucem obfcuris fupplere, „ fidem dubiis, confufis ordinem, involuta expedire, quifquiliis, & ruderibus impedita extricare „ &c. Ex Cœnobio Torcellano IV. Nonas Octobris „ MDLXXIX. „ Adeft etiam litera D Juvenalis Oraboni Monafterii Divi Ambrofii Majoris Mediol. Abbatis, & Italicarum Congregat. Ordinis Ciftercienfis Præfidis magnifico Lucæ Antonio Juntæ, in qua narrat in mandatis dediffe Rev D. Malachiæ tunc in Monafterio Divi Thomæ Torcellarum Vicario, Viro, & optimis moribus, & Catholicâ doctrinâ prædito, provinciam Breviarii emendandi. Cofimus autem Plantanida ingreffus eft Religionem anno MDXLVII. die X Aprilis. Anno MDLXV Vifitator major, & abiit ad Capitulum Generale Cifterc. Anno MDLXVI. Abbas S. Crucis in Jerufalem, deinde Abbas Carævallenfis, & Abbas Monafterii S. Ambrofii anno MDLXXIII., quo iterum interfuit Capitulo Generali Ciftercii, & fundavit partem Clauftri prope Sanctum Valeriam Orientem versùs, & iterum anno MDLXXV. fuit Abbas Monafterii S. Ambrofii, & Præfes, quo fundavit aliam partem Clauftri ad Septentrionem ad S. Vitalem. Obiit anno MDLXXXII. die XII Januarii.

De præfato etiam Reverendiffimo Abbate Don Cofimo Plantanida latè differunt Bartholomæus Arefius in Serie Abbat. S. Ambrof. Mediolani pag. 75. & 77., Petrus Paulus Bofca in Martyrolog. Mediol. fub die XX Octobr. pag. 316., Advocatus Sitonus in Monumentis Nob. Famil. Plantanidæ pag. 5. impreff. an. 1717. in fol. *penes Malateftam*.

A

BIRAGUS CORNELIUS FRANCISCUS.

Addenda, & Corrigenda ad Art. CCXXXVI Col 169.

Occurrunt in Articulo CCXXXVI. in quo Cornelium Franciscum Biraguin laudavimus, quædam addenda, & nonnulla etiam corrigenda. Primùm Lectoribus nomina parentum hujus Viri doctiffimi non invidebimus; hi enim fuère Rodomons Equitum dux, atque Cæcilia Annona nobiles conjuges. Cùm adhuc inter Minores degeret, in Cœnobio fui Ordinis Paravino Adolefcentes docuit, ubi etiam Orationem habuit elegantiffimam, de qua infra. Quamvis autem in jam citato Articulo minùs de veritate edocti dixerimus, eum à Senatu poft B obitum celeberrimi Ludovici Septalæ delectum, ut in Palatinis Scholis Ethicam, atque Politicam prælegeret; novimus tamen id muneris delatum fuiffe Birago noftro à Collegio J PP. hujus Metropolis in Gymnafio Canobiano Pofthabitis demum ftudiis, relictâque patriâ Genuam migravit anno MDCLVII., cùm per ea tempora ibidem peftis fæviffima graffaretur, ut lue infectis piè defferviret, præfertim in Loimocomio ipfius Urbis. cui cognomen *della Foce*, mirantibus tantam animi demiffionem, & in proximum charitatem Genuenfibus Patribus. Cùmque & ipfe peftifero tactus morbo concidiffet, in Ecclefia S. Bernardi de Albaro Genuæ tumulatus eft. Impofita fuit publico Decreto ipfius Sepulchro fequens infcriptio, in qua tamen Cornelii nomen C eft omiffum, & eidem affignatur Ticinenfis patria, qui ex fuperiùs dictis procul dubio Mediolanenfis fuit, nifi fortè in caufa erroris fuerit Biragi diuturna apud Ticinenfes mora, cùm ibidem in Archigymnafio Philofophiam doceret.

FRANCISCO BIRAGO
NATIONE INSVBRO PATRIA TICINENSI (*)
LITTERATVRA PHILOSOPHO ORDINE SACERDOTI
QVOD GENVAM GRASSANTE LVE SPIRITV CHARITATIS ADDVCTVS
GENERIS CLARITATEM HVMILITATI CHRISTI LITAVERIT
AB EVANGELIO E DOMINO PENE SERVVS
LANGVENTIVM ANIMIS CORPORIBVSQVE CVRANDIS
OPERAM SIMVL ET VITAM DEVOVERIT
NE VIRORVM PHOENIX
TOT INTER FVNERA PENITVS EFFERATVR
EXCELLENTISSIMVS MAGISTRATVS
HOC PRAECLARO CINERI MONVMENTO POSITO
IMMORTALE NOMEN
AETERNAE GENVENSIVM GRATITVDINI COMMENDAVIT
MDCLVII.

(*) Corrige MEDIOLANENSI.

Operibus autem jam memoratis hæc funt addenda :

VIII. Oratio de laudibus Scientiarum habita Patavii in Studiorum ingreffu anno MDCXVIII. *Patavii, typis Laurentii Pafq.* 1618

IX. Oratio de Laudibus Civitatis Novocomenfis in Provincialibus Comitiis ibidem habitis anno MDCX. *Patavii, typis Laurentii Pafq.*

Hæc adjecimus ex Clarifs. Abbate Fufio in fuis Addendis MSS. ad Athenæum Picinelli, & humaniffimo Sitono noftro in Schedis.

D

BIZOZERUS DOMINICUS.

Addenda ad Art. CCXLV. Col. 175.

VI. La Madre del bell'Amore; ex Diariis Literatorum, *Venetiis editis anno* 1742 pag. 165.

VII. Raccoglimento di trè giorni, o fiano efercizj Spirituali. *Milano, per il Ghifolfi*, fine anno in 12.

VIII. Ritiramento Spirituale di un giorno per ciafchedun mefe. Citatur ab eodem Auctore in Præfatione Libri fuperiùs indicati.

IX. Enchiridion pro Clericis Ordinibus initiandis. *Mediolani*, in 12.

X.

X. L'Amore degli Amori, Gesù Cristo nella SS. Eucaristia, Considerazioni pratiche raccolte da diversi Autori, e ridotte in Italiano, e divise in trè parti per animare la divozione verso di questo Augustissimo Sagramento, *In Milano, per gli Eredi Ghisolfi*, 1702. in 12.

BIZOZERUS JO. BAPTISTA.

Addenda, & Corr. ad Artic. CCXLVI. Col. 176.

PAtrem habuit Franciscum, sicuti ab istius ultimis Tabulis autenticis penes Cl. Sitonum nostrum eruitur.

VI. De Furto, Tractatus absolutissimus. MS in 4., extat in Bibliotheca Cler. Regul Somaschensium S. Petri Montis-fortis Mediol.

Corrigendum est Typographi sphalma, qui in Articulo ejusdem, linea 6 pro *Joanne Baptista*, impressit Joannem Dominicum.

BLAGUAZONUS ANTONIUS.

Addenda ad Artic. CCXLVIII. Col. 177.

III. Epistola ad Lectores Italica, præfixa libro, cui titulus: „ Li Paradossi, overo dell' Amore, Dialoghi di Gio. „ Battista Manso „ *Milano, presso Girolamo Bordoni*, 1608. in 4., in qua Blaguazonus ait, Mansum, cùm Mediolanum venisset apud Petrum Cantonum hospitio exceptum; Cantonum ab ipso ferè violenter extorsisse Dialogos eosdem magna adhuc ex parte inconditos, quos postea revisos, & correctos suis impensis edendos curavit. Auctorem Operis laudat, ejusque genesim texit, commemoratis Viris illustribus, qui in Mansa Familia floruere.

IV. Carmina duo Italica, vulgo *Sonetti*, in laudem Mansi, extant in eodem libro.

V. In Libro, cui Titulus: „ Il Tempio, Panegirico del „ Cavalier Marino. „ *Macerata, per Pietro Salvioni*, 1615. in 12. Extat Epigramma Italicum Antonii Blaguazoni in laudem Auctoris pag. 107

VI. In altero inscripto: „ Rime di Claudio Trivulzio &c. de quo egimus suo loco, adest Carmen Italicum ejusdem Blaguazoni.

BLANCHINUS JOANNES BAPTISTA.

Addenda ad Art. CCXLIX. Col. 177.

PArentes habuit Joannem Petrum, & Bartholomæam Marinam de Vianis conjuges. De hac Familia inter nobiles Mediolanenses enumerata, supersunt binæ Inscriptiones in Oppido Pallantiæ; una nempe Maximiliano J. P. & Causidico Coll. Mediol. Auctoris nostri Patruo magno in Ecclesia S. Bernardini PP. Reform. Minoritar. Oppidi supradicti; altera verò ibidem in Templo S. Leonardi pro Jo. Jacobo, Scriptoris hujus Proavo his literis insculpta:

D. O. M. I.
NOBILIVM BLANCHINORVM
FAMILIAE SEPVLCRVM
ANNO MDLXXXVIII.

Ad Joannis Baptistæ Opera jam relata hæc addimus

XXI. De Antiquitate, & Nobilitate Familiæ Quadriæ, impress. in folio, sine anno, & Typographo; extat penes Advocatum Sitonum &c.

XXII. Compendio historico dell'antichità, e nobiltà della Famiglia Airolda Marcellina. MS. in Bibl. PP Cistercienfium S Ambrosii Mediol. in fol.

XXIII. Collectanea spectab DD. Senatorum Mediol MS. Extabant penes Auctorem, & Comitem Horatium Archintum, & in Collegio Notariorum, MSS. in fol.

Hæc omnia hausimus ex monumentis chronogenethliacis Nob. Familiæ Blanchinæ evulgatis per Clar. Advocatum Joannem de Sitonis de Scotia, & an. 1710. impress penes *Malatestam*, in fol.

BOLDONUS JO. NICOLAUS.

Addenda ad Art. CCLVII. Col. 182.

PAtrem habuit Octaviom J. C., matremque Cæciliam Cattaneam nobiles conjuges; fratres eidem fuere Octavius Theani Episcopus, Aurelius J. C., & S. Stephani in Brolio hujus Urbis Præpositus, ac Sigismundus Physicus Col. de quibus nos egimus, uti legitur in Theatro Genealogico Sitoniano millies citato.

XI. Carmen Italicum, vulgo *Sonetto*. Extat in libro inscripto: „ Li Doni di Parnaso di Ferdinando Solari, nella laurea del Sig. D. Francesco Bigarola „ ad pag. 68.

BOLDONUS NICOLAUS.

Addenda ad Art. CCLVIII. Col 183.

VI. Epistola, typis impressa post Descriptionem Larii lacus Pauli Jovii editionis *Veneta Jordani Ziletti*, 1559. inscripta. Illustriss. D. Comiti Francisco Sfondrato Cæsareo Senatori, Consiliarioque amplissimo, in qua agitur de fluvio Lacteo, seu Albula, qui in Lacum defluit.
Ex Clar. Ab. Fusio in App. MS. ad Picinellum.

BOLDONUS OCTAVIUS.

Addenda ad Art. CCLIX. Col. 183.

FIlius Octavii J. C., Equitis aurati, Cæsareique Comitis Palatini, & Cæciliæ Cattaneæ conjugum, & superiùs relati frater.

XIV. Academicæ Dictiones. *Neapoli*, 1676. in 8.
XV. Epigraphes Religiosæ memoriales. Vol. I. *Romæ*, 1670. in fol.

BOLDONUS SIGISMUNDUS.

Addenda ad Artic. CCLX. Col. 185.

X. Epistola Latina satis erudita ad Dominicum Molinum Senatorem sapientissimum. Data Ticini MDCXXVIII. IV. Idus Junias; extat in fronte Historiæ Patriæ Benedicti Jovii Novocomensis Editionis *Lugduni Batavorum, apud Petrum Vander Aa*.

XI. Epigramma ad supradictum Dominicum Molinum, legitur ad calcem enunciatæ Epistolæ.

BOLOGNA JOANNES BAPTISTA.

Addenda ad Artic. CCLXIII. Col. 186.

III. Corona Poetarum, Jocos Poëticus Joannis Baptistæ Bononiæ J. C. Mediolanensis Accessit Epigrammatum libellus, fragmentum rerum ab Auctore in vinculis indignè constituto conscriptarum. *Mediolani, Typis Pandulphi Malatestæ*, 1616. in 4. Librum nuncupavit Auctor Petro Toletano Osorio Mediolanensis Provinciæ Moderatori. Adsunt in eodem Epigrammata V. Severini Frigerii ingeniosissimi Monachi ad Joannem Baptistam Bononiam, cum totidem istius responsionibus, sicuti & Francisci Hosii Carmen ad eundem.

BO-

BONESANA FRANCISCUS.

Addenda ad Artic. CCLXIX. Col 189.

IN Sæculo Joannes Baptista in lucem editus est die XXVII. Maji, anno MDCXLIX. ex altero Fran
A cisco Bonesana, & Cæcilia Besutia filia Alphonsi, ex LX. Decurionibus Mediolani, conjugibus Tumulatus jacet in Sacello B. V. Mariæ ad Cœlum Assumptæ in sua Ecclesia Cathedrali Comensi cum sequenti ex marmore Epitaphio:

FRANCISCVS BONESANA
PAT. MEDIOLANEN. ET CLER. REG.
APVD POLONORVM REGEM
SVB INN. XI. ALEX. VIII. ATQVE INNOC. XII.
CONTRA TVRCAS VRGENTE BELLO
PONTIFICII AERARII PRAEFECTVS
ET COMMISSARIVS APOSTOLICVS
TVM CALATINVS
AC DEMVM NOVOCOMEN. EPISCOPVS
PIETATE DOCTRINA ZELO CONSPICVVS
ECCLESIASTICAE LIBERTATIS AC DISCIPLINAE
STRENVVS DEFENSOR ET VINDEX
AC REI SACRAE TAM VIGIL CVSTOS
QVAM SVAE CONTEMPTOR
POST EFFVSAS IN PAVPERES LARGAS OPES
AC STRVCTIS AD SVCCESSORVM ANTISTIT. COMMODVM
BALERNAE AMPLISSIMIS AEDIBVS
DITIOR ADHVC IVVANDI CVRA QVAM POTESTATE
RESIDVO
IN ALVMNORVM COLLEGII GALLII BENEFICIVM
APOSTOLICA FACVLTATE EROGATO
CVM NIHIL VLTERIVS DARE POSSET
ANIMAM DEO REDDIDIT
A. S. MDCCIX. D. XX. DECEMB.
AETAT. LX. EPISCOPATVS XIV.

III. Sermo habitus ad Popolum Comensem inter prima sollemnia ab eo celebrata in sua Ecclesia Episcopali. MS. in 4. Extabat penes Annam Mariam Bonesanam ex fratre hujus Episcopi nepotem, & inter Matronas Regii Collegii Guastallæ hujus Metropolis, anno MDCCXLII. defunctam.

Ejus Vitam typis impressam edidit Auctor Anonymus, sub titulo: „ Memorie della Vita di Monsi„ gnor Francesco Bonesana Vescovo di Como. *In Milano, presso Francesco Agnelli*, 1742. in 8. De ipso Advocatus Sitonus in Theatro genealogico Sitoniano pag. 76. MS. in folio penes Auctorem.

B

BORROMÆUS S. CAROLUS.

Addenda, & Corr. ad Art. CCLXXIV. Col. 192.

XLIII. Sermoni di S. Carlo, raccolti da Agata Sfondrati. *Padova, per il Comino*, 1728. in 4.

XLIV. Regole per la Compagnia della Misericordia, il cui principale fondamento consiste nella venerazione del Santissimo Sagramento eretta nella Chiesa di S. Celso vecchio, dettate dal medesimo Santo l'anno MDLXXI. *Milano, per il Monza*, 1654. in 4.

XLV. Instructiones Fabricæ, & Suppellectilis Ecclesiasticæ. *Mediolani, per Pacificum Pontium*, 1577. in 12.

XLVI. Ricordi al Popolo della Città, e Diocesi di Milano. *Ivi, per Pacifico Pontio*, 1578. in 12.

XLVII.

XLVII. Tractationes de Symbolo Fidei, de decem Præceptis, de Sacramentis, de Oratione Dominica, & de singulis Sacrosanctis Mysteriis.

XLVIII. Sex Conciliis habitis, totidem Decretorum Volumina, & Orationes recitatas evulgavit.

XLIX. Modum visitandi Basilicam Apostolorum in Urbe.

L. Tractatum de cura tempore pestis.

LI. De Translatione sacræ Imaginis B. Mariæ Virginis apud Vicum Saronium, literæ Pastorales. *Mediolani*, 1581.

LII. De Institutione SS. Rosarii, literæ Pastorales. *Ibidem*, 1584.

LIII. Tractatus de Quadragesima Romana, & Ambrosiana, ex MS. autographo S. Caroli. Extat in Vol. IX. MSS. Jo. Bapt. Cornei junioris in Archivo Archiep. Mediol.

LIV. Notæ marginales autographæ, quibus inspersit librum, cui titulus: „ Sacramentarium „ juxta morem Mediolanensis Ecclesiæ diligentissimè revisum, castigatum, redintegratum, additionibus auctum à Hieronymo Aqueo. *Mediolani, apud Fratres Metios*, 1560. *in* 4. Codex servatur in Bibliotheca Ambrosiana.

LV. Institutiones ad universum Collegii Helvetici regimen pertinentes à S. Carolo inchoatæ, & ab Illustriss. & Reverendiss. Cardinali Federico Borromæo absolutæ. MS. in 4. Bibliothecæ Ambrosianæ, sign. N. 70. In cujus fronte legitur „ ex Legato Joannis Mariæ „ Bidelli 1705. „

LVI. Ordini del Cardinal Borromeo Delegato da Pio V. alla visita, e reformazione del Monastero Maggiore di Milano. Manu ipsius S. Caroli sunt obsignata hujusmodi Decreta sub die 23. Feb. 1569. MSS. in fol. Bibliothecæ Ambrosianæ, sign. D. n. 348.

Hymnus de S. Carolo Mediolanensi Trochaicus purus ex Alamanio, & Euripidio Lyricus. Dicolos Exastrophos, Sic incipit:

Pange lingua singularis
Caroli Sanctissimi &c.

Hymnus Choriambicus Asclepiadæus cum Glyconio sexti generis Lyricorum, Dicolos Tetrastrophos. Sic incipit:

Sacris Officiis munera sunt sacra
Sunt Mysteria decreta fidelibus &c.

In fine sic legitur: „ Munus Domini Lescot „ Abbatis Claromontani, Consiliarii Regii „ in Supremo Parlamento Parisiensi. MS. in fol. maximo, atque in pergameno optimæ notæ in Bibliotheca Ambrosiana sign. E. o. 164.

Carolus Canda Prior Cœnobii Domp Martini ex Italico Latinè reddidit Vitam S. Caroli Borromæi. Ex Catalogo Antonii Teisserii, *Genevæ edito*, 1686 *in* 4.

Francesco Besozzi Vita del B. Carlo Borromeo. *Brescia*, 1601 *in* 8.

Eandem Vitam S. Caroli à Glussiano scriptam in Gallicum transtulit F. Cloyseaut Presbyter Congregationis Oratorii. *Lugduni*, 1685. *in* 4.

Ferdinandus Ballestras Vitam ipsius S. Cardinalis Hispanicè edidit. *Compluti*, 1642.

Ferdinandus Arrias de Saavedra vertit Hispanicè Vitam ipsius Sancti Caroli à Francisco Penoa elaboratam. *Hispali*, 1609. *in* 8.

Penes Cl. amicissimumque Co. Jo. Mariam Mazzucchellum Brixiensem, & in Bibliotheca Ambrosiana extat Nummisma S. Caroli, in cujus aversa parte visitur Agnus super stylobate cum lemmate *Sola gaudet humilitate Deus*.

Vide etiam Possevinum in Apparatu Sacro Tom. II. pag 430., ubi de Synodis Mediolanensibus; nonnulla quoque excerpsimus ex Appendice MS. ad Picinellum Cl. P. Abbatis Fusii.

In eodem Articulo Col. 195. lin. 27. 1667. corr. 1567.

A

BORROMÆUS FEDERICUS,

Addenda ad Art. CCLXXV. Col. 196.

CXVIII. Institutiones ad universum Collegii Helvetici regimen pertinentes, à S. Carolo inchoatæ, & ab Illustrissimo, & Reverendissimo Cardinali Federico Borromæo absolutæ. MS. In 4. Bibliothecæ Ambrosianæ sign. N. num. 70. in cujus fronte legitur „ ex Legato Joannis Mariæ „ Bidelli MDCCV. „

Le trois Livres des loüanges Divines du Cardinal Frederic Borromée Archevêque de Milan; traduits en François, avec l'Italien à côté, par Antoin le Moine. *Paris, par Alexis de la* B *Roche*, 1724. *in* 8

In Bibliotheca Ambrosiana adest Nummisma pro Card. Federico Borromæo, in quo visuntur tres anuli insimul colligati, cum lemmate *Collegisse juvat*.

BORSA ALEXANDER MARIA.

Addenda ad Art. CCLXXIX. Col. 203.

III. Trattato della Felicità Umana. MS.
IV. La Donna Onesta.
V. L'Uomo colpevole.
VI. Le delizie dello Spirito.

Hæc tria Opera postrema è Gallico idiomate in Italicum conversa fuisse, primum verò ab Alexandro Maria Borsa compositum, novimus ex Epistolis Francisci C de Lemene, Clariss. Poetæ Laudensis, quæ numero III. ad hunc Borsam scriptæ habentur in Collectione MS. in fol Epistolarum ipsius de Lemene ad Varios, apud Comitem Antonium Simonettam.

BOSCA PETRUS PAULUS.

Addenda ad Art. CCLXXXII. Col. 204.

XXI. Discorso di D. Fausto Nairone Banesio Maronita, Professore di Lingua Caldea, overo Siriaca nella Sapienza di Roma, intorno alla salutevole bevanda detta *Cahue*, o sia Caffè, volgarizzata da Pietro Paolo Bosca, della Congregazione degli Oblati, Bibliotecario della Libraria Ambrosiana: All'Illustrissimo Sig. Sig. e Padrone Colendissimo, D il Sig. Antonio Borromeo, Conte di Arona, Marchese di Angera, ed uno de' Signori Sessanta Decurioni della Città di Milano ec. *In Milano, nella Stampa di Francesco Vigone*, 1672. *in* 12.

BOSSIUS ALOYSIUS.

Addenda ad Art. CCLXXXV. Col. 207.

X. De utilitate Spirituali capienda ex morbis corporalibus. *Mediolani, apud Pontium, & Piccaleum, sine anno*, *in* 8.

BOSSIUS AMBROSIUS.

E Addenda ad Art. CCLXXXVI. Col. 207.

POst id, quod scripsimus in Articulo istius Bossii sub Picinelli fide circa Codicem MS relatum num I. ipsum videre nobis licuit in Bibliotheca Monachorum Cisterciensium S. Ambrosii hujus Metropolis, in quo post titulum Chronicæ sic adnotatur „ Hoc Opus conscripsit Ambrosius Bossius anno „ MCCCXCIX., & originale prisco charactere esformatum, extat penes hæredes Aloysii ab Ecclesia, à quo præsens Exemplar transcriptum „ fuit, & de verbo ad verbum collationatum à Joanne Baptista Blanchino J C., & publico Mediolani Notario. „ Exorditur autem his verbis „ In „ Nomine Domini. Amen. Incipit Lib. I qui protenditur usque ad Adventum Domini nostri Jesu

„ Christi. De Creatione IV. Cœlorum &c. „ & definit in Cap. 682. ubi agit de Joanne Vicecomite Mediolani Archiepiscopo, anno MCCCXLII., deinde habentur varia Documenta, inter quæ Investitura Ducatus Mediolanensis per Vinceslaum Imperatorem Joanni Galeacio Vicecomiti collata &c.

BOSSIUS DONATUS.

Addenda ad Art. CCXCI. Col. 211.

III. Annotationes nostri temporis, eventusque bellorum.
IV. Lucubrationes in laudem Francisci Sfortiæ.
De his videndus est Cl. Saxius in Historia Typograph. ad annum MCCCCXCII. Col. CCCXLII.

BOSSIUS FRANCISCUS.

Addenda, & Corrigenda ad Art. CCXCIII. Col. 212.

Filius Ægidii J. C. C. Senatoris, & Angelæ de Plenis conjugum: frater ei fuit Marcus Antonius à nobis laudatus in Art. CCCV.

XIII. Oratio Latina in Funere Nicolai Sicci, quæ extat in Historia Genealogica ejusdem Nobilissimæ Familiæ sub nomine Hieronymi Bossii Italicè scripta pagg. 99. & seqq.

In eodem Articulo lin. 3. anno MCLXXIX. corrige *MDLVIII*

Hac occasione Lectores monemus, Ægidii Bossii supradicti Senatoris in Art. CCLXXXIII. Col. 206. jam laudati, parentes fuisse Franciscum, & Anastasiam Carnagam conjuges.

Inter Epistolas Æneæ Sylvii, postea Papæ Pii II. extant II ad alterum Franciscum Bossium Seniorem, Antonii filium, J. C atque Episcopum Novocomensem, qui claruit ab anno MCCCCXX ad MCCCCXXXV. In prima agit Æneas de Rebus Tridentinis, & est in serie num. XLVIII. In altera verò Amicum laudat, quia diligenter rem commissam curaverit, & est num. LVIII. Scripsit quoque ad Franciscum istum Gasparinus Barzizius, ejusque Epistola data Mediolani extat inter Opera Gasparini, & Guiniforti Barziziorum, impressa *Romæ*, 1723. pag. 216.

BOSSIUS HIERONYMUS.

Addenda ad Art. CCXCV. Col. 213.

III. Acta Reformationis Monasterii S. Modesti Beneventi. A Suis.

BOSSIUS JACOBUS.

Addenda ad Art. CCXCVIII. Col. 215.

V. Ex Hispano Italicè traduxit Tractatum de Jubilæo Anni Sancti Hieronymi Gratiani. *Romæ*, 1599. in 4.

BOSSIUS SIMON.

Addenda ad Art. CCCVII. Col. 219.

III. Allegationes plures Juridicæ, inter quas eminet illa in Causa Ripæ Hortæ, inter Episcopum Novariensem, & *Fiscum*, in fol. sine anno, & Typographo, dignæ omnes ut legantur.

BRAMBILLA HIERONYMUS alter.

Addenda ad Art. CCCXIII. Col. 222.

En Sepulchralis Inscriptio ex marmore in Sacello Divi Sebastiani in Basilica Collegiata Divi Johannis Baptistæ Oppidi Modoëtiæ, quam promisimus in Articulo Brambillæ istius:

D. O. M.
PRESBYTERO HIERONYMO BRAMBILLAE
OLIM HVIVS BASILICAE CAPPELLANO DVCALI
QVI LEGATO HVIC SACELLO
QVOTIDIANI SACRI ONERE
RESERVATOQVE FAMILIAE BRAMBILLAE IVREPATRONATVS
OBIIT ANNO MDCXVI. IDIBVS APRILIS
ARCHIPRESBYTER ANTONIVS MARIA BRAMBILLA
NEPOS PATRVO B. M. P.
ANNO DOMINI MDCXXVIII.

De præfato Hieronymo Brambilla Ducali Cappellano, & Antonio Maria Brambilla Archipresbytero in Basilica Modoëtiensi meminerunt Advocatus Johannes Sitonus in Monumentis chronogenealogicis Familiæ Brambillæ pag 4 impress Mediol, an. 1721. in fol. penès *Malatestam*, necnon Justus Fontaninius in Dissertatione de Corona ferrea Langobardorum pag. 101. & 102.

BRASCA PHILIPPUS.

Addenda ad Art. CCCXVII. Col. 223.

Quandoquidem ætas hujus Scriptoris hactenus incomperta, diligentiori tandem indagine ad notitiam nostram pervênit, æquum ducimus Lectores monere, ipsum Joannis Jacobi, & Hippolytæ Castellettæ jugalium filium anno MDLXVII. floruisse, supremasque Tabulas signasse anno MDCXVII.

BRIP-

A

BRIPPIUS JOSEPH.

Addenda ad Art. CCCXXVI. Col. 230.

X. Epiſtola metro conſcripta ad Maphæum Vegium Laudeoſem, qoa poſt laudes eximias, cum invitat ad captandas ſecum Ruris delicias, cum ejuſdem Vagii metrica reſponſione. Ex Codice Ambroſianæ Bibliothecæ MS ſign. D. num. 5. in 4.
Ita Cl. Joſeph Antonius Saxius in Hiſt. Typograph. ad annum MCCCCXCI. col. CCCXXXVIII.
XI. Poema S. Alexii compoſuit, quod ex Membranis Halenſibus ſe deſcripſiſſe, ait Chriſtianus Daumius Epiſtola LXIV. ad Reineſium. Idem affirmat Konigius in Biblioth. veteri & nova.
Ex Cl. Abb. Fuſio in Append. MS. ad Picinellum.

B

BUGATUS GASPAR.

Addenda ad Art. CCCXXXII. Col. 234.

VIII. Libro dell'Infalata. MS.
IX. Lezione ſcritta contra li Riſari, per quali Riſari molti danni ſeguivano, e ſeguono in pregiudizio della Città, e Stato di Milano. Extat in eodem MS., prout ipſemet Pater Bugatus teſtatur in Libro „ Aggiunta all' Hiſtoria univerſale di „ Milano „ pag. 165., & in altero, cui titulus: „ I Fatti di Milano al contraſto della Peſte, over „ peſtifero Contagio dal primo d' Agoſto MD- „ LXXVI. fin all' ultimo dell'anno MDLXXVII. pag. 47., quos jam dedimus ſuo loco.

C

BURRUS CÆSAR.

Addenda ad Art. CCCXXXVI. Col. 238.

XVII. Rime: Extant ad calcem Libri „ Poesie Nomi- „ che di Giambattiſta Manſo. „ *Venezia, preſſo il Bada*, 1635. in 12.
XVIII. Rime: Extant in II. parte Carminum Aſcanii Ordei. MS. Italicè ſcriptus apud Carolum Antonium Tantium, de quo alibi.
Ex Cl. P. Quadrio Tom. II. pagg. 307. & 319.
XIX. Canzone, pagg. 10. Extat in libro, cui titulus: „ Muſarum Sertum pro laurea Gregorio, & „ Joanni Baptiſtæ Sfondratis collata, à Joſepho „ Lando intextum. „ *Papia*, 1618 in 4.
XX. Conſultatio pro jure honorifico in Cauſa Cuſana, & Surrigona, impreſſ. *Mediolani, anno* 1629. *in fol.*, pagg. 15., extat penès Advocatum Sitonum.
In Articulo II. loco verborum Adonida Poëma, repone: „ Adone di Ceſare Borri dedicato al „ Co. Vitaliano Viſconte Borromeo. *Milano*, 1614. in 12., ſono Ottave 110.

D

BURRUS CHRISTOPHORUS.

Addenda ad Artic. CCCXXXVII. Col. 238.

Elogia, ſeu breves Vitæ:
VI. Conſalvi Henriquez.
VII. Stephani Zurair.
VIII. Antonii Suarez.
IX. Petri Nunnez.
X. Hernandi Sanchez.
Omnes de anno MDLXX.
Extant in Libro, cui titulus: „ Elogia PP. Societ. „ Jeſu pietate, ac morte pro Chriſti Fide obitâ, „ illuſtrium. „ MS. in Bibliotheca Braydenſi.

De BUSTIS BERNARDINUS.

Addenda ad Art. CCCXLVIII. Col. 244.

FAmiliæ de Buſtis ſtemma gentilitium nobis de more perhumaniter communicavit amiciſſimus Sitonus noſter, à Martino, florente anno Chriſti MCCCL uſque ad Laurentium Phyſicum Mediolanenſem, anno MDXVI. Ex Laurentio, ut diximus, J. C. Colleg., necnon Decurione hujus Urbis anno MCCCCXLV., natus eſt Bernardinus, cujus Operibus, quæ in memorato Articulo recitavimus, hæc etiam poſtmodum cognita duximus addenda, ſervatâ titulorum, prout jacent, Ortographiâ.

XIV. Nel nome di Noſtro Signore Jeſu Criſto incomencia la Corona della B. V. Marie, e queſta devotione ſi deſtingue in LXIII. capituli, ſecondo gli anni, che vivette eſſa Immaculata Matre di Dio in queſto Mondo ec., con altri verſi ſopra la ſalutazione Angelica, ſopra la Paſſione, la Opere della Miſericordia ec. Queſt' Opera divotiſſima ſi è appellata Theſauro Spirituale, il quale ha cavato nel Zardino de li Frati Minori. *Impreſſo a Milano in Caſa di Maiſtro Antonio Zaroto, nell' Anno del Signore* 1462. *a dì primo di Junio*, in 8.
XV. Devota Meditatio Paſſionis Elegiaco Carmine; cum Officio S. Crucis. *Mediol. per Uldericum Scinzenzeler*, 1492. in 8.
Roſarium Sermonum &c. num. I recenſitum habet etiam ſequentes editiones *Agbenau, ſine Typographo*, 1518 *in fol.*, & *Lugduni, per Antonium du Ry*, 1525. *Tom. II. in 4*, & *Brixiæ, per Petrum Pacbel*, 1493 *non* 1494 *in 4*, *Nuremberga, per Antonium Roberger*, 1503. *in fol.*
Defenſorium Montis Pietatis num. IV. indicatum fuit etiam impreſſum *Venetiis, per Petrum de Quarengiis*, 1498. in 4., & iterum ad calcem Operis ſupradicti „ Roſarium Sermonum „ *Agbenau*, 1518.

C

CÆSARIANUS CÆSAR.

Addenda ad Art. CCCLXI. Col. 255.

E

QUandoquidem Cæſaris Cæſariani refricare cogimur memoriam ob ea, quæ jam è prælo dimiſſo præfati Auctoris Articulo ad noſtram pervenere notitiam, nonnulla hoc loco ad eundem, tempuſque, quo in vivis extitit, pertinentia æquum ducimus Lectoribus optimis ſignificare. Auctor igitur noſter ejus, qua pollebat, Architectonicæ Artis commendatione à Ducalis Cameræ Mediolanenſis Miniſtris Architectus Principis renunciari promeruit die XIII. menſis Januarii, anno poſtquam redempti ſumus MDXXVIII. quemadmodum Diplomate inſpecto monuit nos humaniſſimus, & in hujus Metropolis monumentis verſatiſſimus JC. Sitonus. Huic etiam acceptum referimus emortualem Cæſariani noſtri annum, qui fuit Chriſti MDXLII., quod ex certis, fideque dignis locis hauſtum nos docuit; tametſi non conſtet, utrum in Patria, vel alibi mortalitatem depoſuerit. Cæterùm quamvis Italicè reddiderit Auctor Vitruvii Opus, Græcas etiam literas eundem calluiſſe paret; nullo enim pacto fieri poterat, ut pro dignitate illud transferret, propriiſque vocabulis omnia ſignificaret, niſi græcè didiciſſet. Sed & Aſtronomiam inſalutatam non reliquiſſe facilè ſcient, qui ad Benedicti Jovii Epiſtolam inferiùs indicandam oculos convertent.

Ope-

Operibus addendum :

II. Opus de Templo Maximo Mediolanensi, quod eum scripsisse eruimus ex Carminibus Joannis Baptistæ Scaravagii, ut in hujus Articulo suo loco indicavimus.
Duæ ad eundem Benedicti Jovii Epistolæ habentur inter hujus MSS. Latinas apud Comitem Antonium Josephum a Turre Rezzonici, in quarum una eruditissimè agit de variis ad Astronomiam spectantibus; in altera verò de editione Vitruvii differit.
De ipso quoque agit Benalius in Hist. Relat. Magistr. Extraord. pag. 77.

De CANARO ANTONIUS.

Addeoda ad Art. CCCLXXVII. Col. 267.

V. Tractatus de potestate Papæ supra Concilium. MS. in Vaticana 4905. ex Montfauconio in Biblioth. MSS Tomo I. fol. 118.

CANDIANUS ANGELUS.

Corrigenda ad Art. CCCLXXVIII. Col. 267.

MOniti à Clariss Sitono nostro mortem Candiani istius, quam fiximus anno MDIX. reponendam esse advertimus ad annum MDLX, ultimasque ejus Tabulas sub die XII. mensis Octobris MDLIX. servat Sitonus ipse.

CANEVESIUS TIMOTHEUS.

Addenda ad Artic. CCCLXXXII. Col 269.

VIII. Sermooi del Santissimo Sacramento. Extant in Libro, quem suo loco dedimus sub numero II. hoc titulo „ Lezioni Scritturali ec., sed in secunda „ edizione *Milano, nella Stamperia Arcivescovile*, „ 1685., cum Auctoris Epistola Nuncupatoria ad „ P. Angelicum Canevesium.

IX. Vita di Giacobbe in LXII. Lezioni, con il principio della Vita, ed Opere del famoso Mosè. Hæc se scripsisse asserit Auctor ipse in supradicta Epistola Nuncupatoria.

X. Viaggio del P.F. Timoteo Canevese da Milano Lettore, e Predicatore generale de' Minori Osservanti Riformati a S. Giacomo di Galizia, e sua presura oell'Oceano dagli Algerini, vendita, e liberazione seguita dalla carità, e beneficenza del Cardinale Federico Borromeo, allora Nunzio in Spagna: dedicato al Presidente Bartolomeo Arese. *Milano, presso il Malatesta*, 1671 *in* 4.

XI. Preparazione al santo Esercizio della Predica col timore, e confidenza in Dio. *Milano, presso il Ramellati, sine anno, in* 12.

CANTIANUS STEPHANUS ANTONIUS.

Addenda ad Art. CCCXCI Col. 274.

AD hujus Viri laudem illa addere juvat, quæ impresso jam ejus Articulo nobis significavit studiosissimus Juvenis, & Italicâ Poësi satis notus Carolus Antonius Taotius Mediolaoensis, Cantianum scilicet nostrum supremis Tabulis Semioario Montis Sancti Caroli apud Aronam, selectam Bibliothecam legasse, præter alia pia Opera ab eo constituta.

IV. Innumeras penè Epistolas scripsit ad rem Literariam pertinentes ad varios, præsertim verò ad Federicum Cardinalem Borromæum juniorem, tunc Patriarcham Alexandrinum, Gibertum item Cardinalem Borromæum & ad Carolum Datum Florentinum, ut patet ex eorum Responsionibus, quæ servantur autographæ apud Josephum Cantianum Aronensem Auctoris nostri pronepotem.

CANTONUS PETRUS.

Addenda, & Corrigenda ad Art. CCCXCIV. Col 276.

ERuditis notum esse arbitror, nominum similitudinem, quæ io familiis frequens esse solet, non rarò etiam diligentissimos in fraudem inducere. Hæc præfatus sum, oe quis mihi vitio vertat, quòd io Articulo hujus Scriptoris lapsus sim, asserens Catharinam Leucam Bartholomæi Cantoni uxorem Nurum fuisse Scriptoris nostri, cùm Bartholomæus ipse, & Catharina pareotes ejus fuerint. Fefellit nos nomen Petri, qui eidem cum Avo communis extitit, ut ex publicis Tabulis mihi suggessit, Vir doctissimus, amicissimusque J. C. Sitonus.

Operibus autem, correcto prius sphalmate, quod ex Typographorum incuriâ irrepsit in editione Libri „ De definitione &c. ubi pro anno MDXXIV. reponendus est aonus MDCXXIV. hæc sunt addenda :

IV. Epistolæ plures ad Ericium Puteanum, de quibus hic meminit in responsis ad Cantonum datis, præsertim verò in Centuria prima, Epistola IV. data Lovanii postrid. Kalend. Apr. MDXCVII, in qua agit de Inscriptiunculis à Cantono missis pro interpretatione habenda. Item in Centuria IV. literis datis ibidem VIII. Kal. Majas, ubi gratulatur de filio ei nato.

V. Li Paradossi, overo dell' Amore, Dialoghi di Gio: Battista Manso. *Milano, per il Bordoni*, 1608. *in* 4. Hoc Opus ideo Cantono tribuimus, quòd, teste Antonio Blaguazono in Epistola ad Lectorem libro præfixa, illud adhuc indigestum, & informe Auctori amicè subreptum, non castigaverit solùm, & recensuerit, sed completum quoque, suis sumptibus edi curaverit.

VI. Consultatio de Arboribus controversis apud Ruginellum de Arboribus pag. 183.
Præter jam indicatas Puteani Epistolas, habemus etiam sequentes :
In Centuria I. pag. 47 ei mittit Inscriptionem Parmæ ab Andrea Naugerio repertam, anno MDCXXV., & explicationem à Cantono petit. Data est Epistola Puteani, Patavii Prid. Eid. Sex. MDXCIX.
Alia in Centuria II. pag. 105. dolet de silentio Cantoni, & illius Epistolas ardentissimè cupit. Data est Patavii VI. Mart. MDC.
Alia in Centuria III. Bellaria inscripta pag. 61 sic Cantonum laudat „ In pectore mihi Cantonus, „ immo in ore est; & nunc absentis desiderio „ torqueor. Amicum enim te animo habui, ju„ dicio colui bonum, doctum, humanum inter „ paucos, velut gemmam inter saxa, brevitet di„ cam : virum

„ - - - - *mores veteresque novosque tenentem*,
„ *Multorum veterum leges, divumque hominumque*
„ *Prudentem* ;

Lucubrationes suas Cantono mittit, & Laudationem juventutis Belgicæ promittit, ut judicium suum Cantonus proferat. Data est Lovanii postridie Kal. Aprilis MDCVII.
Alia Consolatoria pro morte filii satis erudita. Data Mediolani Kal. ipsis anni MDXCVI.
In Encomiastico Hieronymi Bossii Ticinensis pag. 9. extat Epistola satis elegaos ad Petrum Cantonum nostrum.

CAPRA BARTHOLOMÆUS.

Addenda ad Art. CCCCVIII. Col. 284.

III. Literæ ad Antooium Panormitam, ut eruitur ex illius Responsionibus ad Bartholomæum nostrum, quæ sunt in MS. Bibliothecæ Ambrosianæ signat. H. num. 49. Aliæ V. ejusdem Panormitæ ad Bartholomæum Capram scriptæ, cum reliquis ejusdem extant in editione peracta *Venetiis, apud Bartholomæum Cesanum*, 1553. *in* 4.
Panegyricus in ejus laudem Guarioi Veronensis, extat in eodem MS. Ambrosiano.

CA-

CARATUS LEO.

Addenda ad Art. CCCCXV. Col. 291.

II. Acta Reformationis Monasterii Tremitani sub Thaddæo Binasco Generali Ordinis, anno MCCCCXLI. Teste Rofino in Liceo Lateranensi.
Claruit etiam ea hac Familia Jacobus de Carate Consul, & Judex Cameræ Civitatis Mediolani anno MCCL., qui sub die quinto ante Calendas Februarii anno eodem Sententiam protulit, traditam, & receptam per Guidotum Truliam Civitatis Mediolani Notarium deputatum ad Sententias Cameræ ejusdem Civitatis recipiendas &c. extat in pergamena penès Advocatum Sitonum amicissimum.

CARAVAGIUS PETRUS PAULUS alter.

Addenda ad Art. CCCCXX. Col 294.

CUm de Petro Paulo Caravagio juniore sermonem habere debeam, juvat etiam hic Lectorem admonere, quòd Jo. Andreas jam laudatus in Articulo CCCCVIII Col. 292. extiterit Patruus ejusdem, scilicet Petri Pauli senioris frater; Operibus interim Petri Pauli istius junioris addimus;

LIII. Synopsim Arithmeticæ practicæ. MS. in fol. extat penès Marchionem Petrum Paulum Caravagium Auctoris filium.
In Bibliothecæ Ambrosianæ Museo cernitur ejusdem Numisma. Iconem hæc exornant verba: *Petrus Paulus Caravagius Secundus*. Aversa pars habet Mercurium globum tangentem, qui basi insidet; Lemma: *Major nomine Virtus*,

CARCANUS CHRISTOPHORUS.

Addenda ad Art. CCCCXXV. Col. 298.

ANno MDCXXXVI. constitutus fuit à Magistratu Sanitatis hujus Urbis plena cum potestate vitæ, & necis ad exequendos Ordines ejusdem Magistratus in Plebe Appiani pro sanitate tuenda, ob dubium Pestis in Oppido Varisii, aliisque Terris Larii Lacus. Obiit verò anno MDCXXXIX.

II. Operetta contro la Peste: Al Senatore Marcantonio Monti. *Milano, presso il Bidelli*, 1630. *in* 12.

CARCANUS DESIDERIUS.

Addenda ad Art. CCCCXXVI Col 299.

DEsiderius Carcanus, in Sæculo autem Julius Cæsar, natus est die XXI. mensis Decembris, anno MDLXVIII. patre Barnaba Præfecto turmæ Equitum Cataphractorum Excubiarum Pii IV Pontif. Max. atque Carlolatum Moderatore, matre Veronica de Nigronibus de Ello nobilibus conjugibus. Distinguendus ideo est ab altero Julio Cæsare Carcano istius nepote, de quo egimus in Articulo CCCCXXXIII. Col. 303. Diem ejus ultimum ignoramus, tantùm à Cl. Sitono didicimus, quòd die XXVII. Augusti, anno MDXCIV. Testamentum suum condiderit, dein Professionem in Congregatione Clericorum Divi Pauli, ut innuimus, emiserit.

IV. Carmina Latina. Extant in Libro inscripto „ Mausoleo di varie Poesie in morte di Giuliano Gosellini. *Milano*, 1588 *in* 12.
V. Aliud Italicum, extat in Libro „ Rime del Lomazzi „ Ita supradictus Sitonus, qui nobis Stemma gentilitium hujus Auctoris perhumaniter communicavit à Beltramo de Carcano Mediolanensi Patricio, Genuæ Potestate anno MCCLXXXIX, dein Bononiæ anno MCCXCV., desinitque in hoc Auctore.

Tom. II.

CARCANUS JOANNES BAPTISTA alter.

Addenda ad Art. CCCCXXXI. Col 302.

III. Tractatio brevie de humani corporis Anatome. MS. ad calcem Operis illius Auctoris, quod dedimus sub num. I. Hic verò Articulus desideratur suo loco in editis ob Typographorum infortunium.
Legitur in libro Bartholomæi Curtii, ut jam adnotavimus.

CARCANUS JULIUS CÆSAR.

Addenda ad Art. CCCCXXXIII. Col. 303.

JUlius Cæsar Carcanus filius Johannis Baptistæ, & Catharinæ Cribellæ nobilium conjugum, natus est anno MDCXXIII., ac Præpositus Oppidi Missaliæ creatus fuit anno MDCLVII.; decessit autem anno MDCLXXII. die undecima Decembris, & in sua Præpositurali Ecclesia tumulatus est cum Sepulchrali marmorea Inscriptione nunc penitus corrosa, nec intelligibili.

Extat aliud ejusdem Opus literarium, cui titulus:

IV. De origine, & progressu Ven. Seminarii Majoris Clericorum sub titulo S. Johannis Baptistæ in Porta Orientali Mediolani ab anno ejusdem originis MDLXV. ad annum MDLXXXVII. MS in fol. magno. Incipit in hæc verba: „ Decidens in dies magis ad ludibrium requirebat ante omnia sanam Ministrorum mentem Mediolanensis „ Ecclesia, cùm Illustrissimus, & Reverendissimus „ Mediolani Archiepiscopus Carolus Borromæus, „ qui cœlo receptus Sanctorum numerum auxit, „ id Seminarium instituit, in quo dicari Deo „ adolescentes iis artibus enutrirentur, quibus ad „ omnes Ecclesiæ juvandæ partes excitarentur, &c. Extat penès Presbyterum Carolum Barnabam Carcanum præfati Auctoris ex fratre pronepotem; item penès Advocatum Sitonum.
Cetera porrò Seminarii incrementa usque ad annum MDCCXXXVII. videri possunt in libro, cui tit. „ De origine, & progressu Congregationis Oblatorum SS Ambrosii, & Caroli Mediolani, ab „ anno Congregationis conditæ MDLXXVIII. usque ad annum MDCCXXXVII „ edito per Cl. Vitum, meique amicissimum, Bartholomæum Rubeum, insignis Oppidi Canturiensis Ecclesiæ olim Præpositum, cap. III. pag. 51. & seqq.
Extat in Ecclesia S. Francisci præfati Oppidi Canturii Sepulchralis Inscriptio Tristani Carcani, Tritavi Julii Cæsaris, tenoris ut sequitur, unà cum insignibus gentilitiis Familiæ Carcanæ:

HOC SEPVLCRVM EST
SPECTABILIS DOMINI TRISTANI DE CARCANO
ET HAEREDVM ANNO MCCCCLXXVIIII.

Ita ex Advocato Sitono in magno Stemmate Genealogico Nobilium de Carcano ab an. MCCLXXXIX. ad annum MDCCXLII., impressi, anno eodem in fol. *penès Malatestam*.

CARCANUS MICHAEL.

Addenda ad Art. CCCCXXXIV. Col. 303.

MOnuimus jam Lectores nostros maximam, quæ se offert difficultatem in secernendis Operibus Michaëlis Carcani, ab altero Michaële sine cognomine, sed & ipso Mediolanensi, & ejusdem Ordinis Minorum Observantiæ, ut vocant, S. Francisci. Eadem difficultas occurrit in subsequentibus Operibus, quæ ingenuè fatemur ignorare, sint, necne Carcani istius, aut Michaëlis, de quo egimus litera M. Accipiat Lector, quod possumus, & per se tribuat, cui magis vult, quæ sequuntur,

I. Sermones Quadragesimales de X. Præceptis. *Venetiis, per Johannem, & Gregorium de Gregoriis*, 1492. in 4.

II. Quadragesimale, seu Sermonatium duplicatum per Adventum, & Quadragesimam. *Venetiis, per Georgium de Arrivabenis*, 1496. in 4.

III. Confessionale Generale della gran Tuba. *Venezia, per Francesco de' Bindoni*. 1524. in 8.

Extat Cardinalis Papiensis Epistola ad Michaëlem, quâ ejus sanctitatem, & zelum plurimum commendat, eique Papiensem Ecclesiam contra conatus Galeacii Mediolani Ducis tutandam commendat.

Qui plura cupit, videat quoque Possevinum in suo Apparatu Sacro Tom. II. pag. 444.

CARDANUS HIERONYMUS.

Addenda ad Art. CCCCXXXVIII.

CCXXIII. Hieronymi Cardani ad Magnif. Mediolanensium Legatum, & Oratorem Dominum Philippum Archintum Epistola. MS. in Archintea. Tractatus est potius pagg. 25. quo respondet Archinto qui tria ab eo per Epistolam postularat. I. Quomodo anni eo modo possint firmari, ut in ipso reditu nulla temporum intersit differentia. II. An possibile sit introitum Solis Christi tempore in ortu, idest conceptione in primum minutum Arietis 25. Martii figere, ac invenire qualiter eadem die fuerit Æquinoctium, vel die proximè antecedente. III. Quomodo tot discordiæ de revolutionibus annorum concilientur cum variis Tabulis, & figuris Astronomicis. MS. in fol. ut supra in Archintea.

Jam meminimus in Articulo Nummismatis hujus Auctoris, quod Felix Hosius ad Thomasioum miserat. Eruditissimus autem Comes Joannes Maria Mazzucchellus Brixiensis alia duo apud se extare nobis humaniter significavit, quorum utrumque a priora diversum credimus. Unum autem hanc præfert Epigraphem: HIERONYMUS CARDANUS ÆTATIS AN. XLVIII. Aversa autem facies nullo signatur Emblemmate. Alterum nomini adjectum habet: ÆTATIS AN. XLVIIII, & in postica plures visuntur Icunculæ, cum subjecto Lemmate: ONEIPON.

CARINUS ANTONIUS.

Addenda ad Art. CCCCXLIII. Col. 319.

VIII. Orazione Funebre nell' Esequie del Serenissimo Duca di Lorena. Extat in Libro, cui titulus: „ Melpomene piangente „ quem dedimus suo loco; editionem verò ipsius nunc addimus, scilicet. *Milano, nella Stampa del Remenolfo*, 1690. in 8.

CARISIUS JO. BAPTISTA.

Addenda, & Corr. ad Art. CDXLV. Col. 320.

IN evolvendis MSS. Codicibus Joannis Baptistæ Carisii apud JCtum Jacobum Porrum, mihi se obtulerunt Codices duo, quos sub numero nono, & decimo hujus Articuli memoravi, tamquam ipsius Carisii Opera forent, cùm mihi ipsius manu exarata viderentur. Monitum igitur volo Lectorem, geminos illos Codices à me vero eorum Auctori, scilicet Camillo Sitono Juniori restitutos fuisse in Articulo MDCI sub numero III. ad quem Lectorem ipsum remitto. Interim addo, ejus patrem fuisse Cæsarem, & die V. mensis Septembris, anno MDCLXXXI. ultimas suas condidisse Tabulas à Cl. Sitono nostro servatas; accipiat interim Lector optimus sepulcralem Inscriptionem ejusdem Carisii ex marmore, prostantem in Ecclesia Monialium S. Mariæ Assumptæ, vulgo *del Capuccio* P. V. Mediolani tenoris ut sequitur:

IO. BAPTISTA CARISIVS
IVRIS VTRIVSQVE DOCTOR PROTONOTARIVS APOSTOLICVS
SACRARII AQVILONARIS IN BASILICA METROPOLITANA
MEDIOLANI PRAEFECTVS
ET SACRARVM VIRGINVM HVIVS COENOBII
PER TRIENNIVM A CONFESSIONIBVS
HIC IACET
OBIIT III. CAL. MAII ANNO DOMINI
MDCLXXXIV.

Scripsit etiam

XIV. Seriem, ac Notitiam Vetustarum LXVIII. Ecclesiarum Civitatis Mediolani dudum per sex Portas ejusdem Urbis suppressarum, & demolitarum MS. in folio autographus, extat penes Clariss. Advocatum Joannem Sitonum de Scotia.

CARMENUS JOANNES FRANCISCUS.

Addenda ad Artic. CCCCXLVI. Col. 321.

IV. Consilium juridicum pro Resolutione Motivi editi per Ven. Collegium DD. Physicorum Mediolani excitati contra D. Joannem Baptistam Gambarellum Physicum petentem in ipsum Collegium cooptari *Impress. Mediolani, in folio, anno* 1611. *die* 3. *Februarii*, pagg. 44. Constat extatque penes Advocatum Sitonum.

CAR-

CARMINATUS BRAMBILLA PLACIDUS.

Addenda ad Artic. CCCCXLVIII. Col. 322.

III. Vero Specchio del Christiano, nel quale si figurano tutte le cose, che succederanno, avanti, & dopo l'universale Giudizio. Di novo raccolto, a beneficio universale de tutti i fedeli Christiani. Da Frate Placido Carminati Brambille di Milano dell' Ordine de' Frati Giesuati di Santo Girolamo. *In Piacenza, per Giovanni Bazachi*, 1594. *in* 12.

CASATUS COMES.

Addenda, & Corr. ad Art. CCCCLVII. Col. 326.

IV. Consultatio de non abrogando Ordine Servorum B. M. ex Decretis Conciliorum Lateranensis, & Lugdunensis. Incipit „ Religiosis & discretis Viris „ Priori Generali, & Fratribus dictis Servis Sanctæ Mariæ Ordinis S. Augustini, Comes Archi- „ diaconus Mediolanensis &c. Salutem in eo, qui „ est omnium salus „. Volentes vestras certificare conscientias &c. Edita est a Carthario in Syllabo Advocatorum Consistorialium, Edit. Rom. pag. 8. & memoratur ab Archangelo Giano in Annalibus Servorum cap. VI. Centur. I. lib. IV., & à Clar. Fusio in Addendis MSS. ad Athenæum Picinelli.

Quoniam verò in numero II. hujus Articuli irrepsit error palmaris Typographi, nimirum MDCCXX., pro eo reponatur MCCLXX.

CASATUS HORATIUS.

Addenda ad Artic. CCCCLXI. Col. 330.

IV. Exemplum Cæremonialis Ambrosiani, ad usum præfectim Ecclesiæ Metropolitanæ, in quo descripti sunt Ritus, tam in cæremoniis, quam in canto cujuslibet Officii per totum Annum, & alia multa. Auctore M. R. D. Horatio Casato Magistro Cæremoniarum tempore Illustrissimi & Reverendissimi Domini Gasparis Vicecomitis Archiepiscopi. Incipit Liber his verbis: „ De Divinis Officiis, & „ actionibus per anni Circulum. De tempore Ad- „ ventus &c. „ MS. in fol. penes Bernardinum Cassinum S. T. D. Magistrum Cæremoniarum Ecclesiæ Metropolitanæ.

CASNEDI CAROLUS ANTONIUS.

Addenda ad Art. CCCCLXVI. Col. 334.

JAm impresso Articulo innotuit, Opus hujus Scriptoris, quod indicavimus numero primo, non in quatuor, sed in quinque Tomos esse divisum, quorum tres primi cum jam prolato titulo prodierunt annis MDCCXI & MDCCXII Quartus autem inscriptus „ In abstrusas Theologiæ Mysticæ Controversias; & quintus, cui titulus: „ In difficiliores „ opinionum damnatarum Controversias, editi sunt „ *Ulissippone*, 1719. *in fol.*

II. Narratio Itineris sui Hispanici. MS. apud Suos in Biblioth. S. Fidelis.

De CASSINIS SAMUEL.

Addenda ad Artic. CCCCLXXVI. Col. 339.

FRustra quæsivimus acta & scripta Samuelis de Cassinis apud Suos Alumnos, à quibus nec indicationem habuimus, quærenda esse apud Wadingum in Bibliotheca Minorum, quam tunc præ manibus minimè tenebam; debeo itaque Clarissimo P. Joanni de Augustinis, quæ addenda sunt Auctori nostro provinciæ Januensi inter Suos adscripto, ideoque Mediolanensibus parum noto:

V. De Stigmatibus Sacris D. Francisci, & quomodo impossibile est aliquam mulierem, licèt sanctissimam, recipere Stigmata. *Papiæ, per Bernardinum de Garaldis*, 1508 *in* 4.

VI. Quæstio de Dæmonibus, striges, sagas, & magos, de loco in locum etiam remotissimum per aëra, ut dicunt, transferentibus, in qua ostenditur, illustre tantùm, & per immaginationem, non autem realiter fieri posse. Ex Quetif, & Eccard loco infra citando.

VII. Reseratio, atque Clarificatio falsarum solutionum ad argumenta Samuelis Cassinensis. Quæ facta fuerunt in falsam prophetiam Hieronymi Ferrariensis; & quoniam expressum est, quod prædictæ solutiones à Domino Joanne Francisco editæ, nullius sunt roboris, atque momenti, non fiunt argumenta nova, sed aliqua ex prioribus explicantur, & intacta, atque insoluta demonstrantur, & sic invectiva Fratris Samuelis in suo robore perseverat: Ad Alexandrum VI. Summum Pontificem. *Mediolani*, sine Typographo 1498. in 4. Occasio scribendi hoc Opusculum fuit alterum editum per Joannem Dodo Ordinis Prædicatorum, cui titulus: „ Ubi tra- „ ctat sententiam, quod licèt ita sit, quod plerumque ista fiant à Dæmone per solum præ- „ stigium & illusionem sensuum, tamen ali- „ quando verè geruntur &c. Apologia de stri- „ gibus, sagis, & magis, adversùs librum de „ iisdem F. Samuelis Ordinis Minorum provin- „ ciæ Januensis.

VIII. Varia Opuscula, quæ simul prodierunt. *Venetiis*, 1502. & 1503.

IX. Liber III. Isagogicus ad Physicos apices assequendos. Ad Julium II. Summum Pontificem. *Cuneo ad Pedemontes, apud Simonem Bevilaquam*, absque anno impressionis.

X. Commentaria in VIII. Libros Physicorum. *Ibid.*

XI. Argumentatio contra Magistrum Damianum Crassum de Ripolis Ordinis Prædicatorum circa modos loquendi Liber I.

XII. Magistri Stephani Burlifer Doctoris Parisiensis formalitates cum argumentationibus ad eas.

Hoc Opus edidit Samuel noster addito proëmio, in quo narrat, se aliquando divertisse in hortos Hieronymi Landriani Humiliatorum Generalis, ibique disceptationem habuisse cum Stephano ejusdem Ordinis Humiliatorum Theologo, & Præposito Sanctissimæ Trinitatis in Suburbio Comensis Portæ circa Opus Burliferi. Non dubitamus, Stephanum istum Theologum unum eundemque esse cum Stephano de Nottis, de quo egimus in Articulo MCLXXXV. Col. 995. hujus Operis, cùm hoc ipso tempore floruerit, & prædictam Domum Humiliatorum rexerit. Burlifer autem fuit ex Ordine Minorum, & doctor Parisiensis. Operi ipsi subjecit de suo Samuel, Argumentationes in formalitates suprascriptas, ut veritas magis elucescat, quæ quidem Opusculum constituunt in tres partes divisum.

XIII. Rectractationes breves in formalitates Magistri Antonii Sireti Ordinis Minorum Doctoris Parisiensis. Has etiam Proemio ditavit Samuel, cui subjecit perorationem, in quam inculit Epistolam Gometii cujusdam ea tempestate Theologi celeberrimi Papiæ degentis, cum quo Opus Suum communicaverat. Hæc duo Opera hoc, & superiori numero memorata una simul prodierunt, & in fine Codicis ista leguntur: „ Editum atque perfectum extat hoc Opus „ Argumentationum Mediolani MCCCCXCV. „ Impressum autem in eadem Inclyta Urbe MCD- „ XCVI. quinto Kal. Februarii. Ad honorem, „ & laudem Omnipotentis Dei, & Matris ejus, „ ac Divi Francisci, totiusque Curiæ trium- „ phantis. Amen „. Ibi est Monogramma Ulderici Scinzenzeler.

XIV. Quæstio ab eo disputata in Universitate Ticinensi circa Joannis Evangelistæ Consanguinitatem, & Fraternitatem cum Christo Domino. MS. in Bibliotheca Montis Alvernæ, & Conventus Urbetensis Provinciæ Granatæ.

XV. Quæstio altera copiosior de Immortalitate Animæ ad Ludovicum Sfortiam. MS. ut supra.

XVI. Apologia pro Nicolao de Lyra contra Joannem Viterbiensem Ordinis Prædicatorum. MS. ut supra.

VII. Quæstio Lamiarum scripta anno MDV., de qua vide Cl. Saxium in Hist. Typograph. ad annum MCCCCXC. Col. CCCXXVII.

De aliis verò, quæ dedimus sub numeris I. II., & III. accipiat Lector intra titulos genuinos, nobis a supradicto Cl. P. Joanne de Augustinis communicatos. In fine sic legitur: „ Edita est quæ„ stiuncula in Civitate Aquensi Liguriæ anno „ salutis MCDXCVII. mense Majo impressa„ verò in Civitate Mediolano anno salutis „ MCDXCVIII. mense Majo ad honorem„ Omnipotentis Domini nostri Jesu Christi, ac „ Beatissimæ Mariæ Dominæ nostræ Matris „ ejusdem Domini, ac Beati Francisci Patris „ mei, totiusque Ecclesiæ triumphantis. Amen.

Opus, quod liber ysagogicus inscribitur. Quia ad doctrinam Scoti, & ad Aristotelica logicalia mirabiliter introductorius. Cujus utilitas agnoscitur, si benevolus accedas, studeasque diligenter. Nam ejus incredibili ordine repente nimis quis logicus evadet, ut experientia teste à multis jam probatum est. Qui & ad alias liberales disciplinas se noverunt hoc duce libello solenniter evectos. In quo quidem libello sunt infrascripti tractatus:

Primus est tractatus universaliter pertinens ad generationem intentionum omnium logicalium.

Secundus est tractatus correspondens prædicabilibus, & prædicamentis.

Tertius est tractatus correspondens libro Peryermenias.

Quartus est tractatus correspondens libro priorum.

Quintus est tractatus correspondens libro posteriorum.

Sextus est tractatus correspondens libro topicorum.

Septimus est tractatus correspondens libro elenchorum.

In fine sic legitur: „ Impressum Mediolani, anno „ Christianæ salutis MCDXCIV. die XXII. „ Aprilis. In quo si quid errati vel mendosi „ fuerit inventum, Impressorum imputetur, „ aut imperitiæ, aut incuriæ, non sollertiæ „ Auctoris libri, qui omnia castigatissimè scri„ pta dereliquit „. Appositum est signum Ulderici Scinzenzeler. Præfixam habet Epistolam Francisci Rucri Sacerdotis ad Magistrum Gabrielem de Pirovano Medicum Ducalem celeberrimum.

Samuelis Cassinensis invectiva in prophetiam Fratris Hieronymi, quam rationibus invictissimis falsam esse demonstrat, & hoc zelo fidei, & veritatis, ne homines sub specie boni fallantur. Et primo proœmium, in quo admonet, male docentes, fugiendos esse, tam propter fragilitatem audientium, quam propter malitiam docentium, qui ea docent latenter, quæ maxime officiunt, qui quum etiam decepti sunt sub specie boni, erroneas etiam sectas demum constituunt, quod & de præsenti propheta concluditur. Titulus verò hujus Opusculi hic est: „ De modo discernendi falsum Prophetam a „ vero Propheta inter reprobandum falsam„ prophetiam atque visionem Fratris Hiero„ nymi „ præfigitur Epistola Samuelis ad Fratrem Hieronymum, forte Savonarolam Ordinis Prædicatorum, nam & tempora, & argumentum operis concordant. In fine adest Carmen Italicum satis inulsum, prætitulatum „ Sommario del libro „ *Impressum in alma Urbe Mediolani MCCCCLXXXXVII primo Aprilis*. Ad laudem, & gloriam Omnipotentis Dei gloriosæ Virginis Matris ejus, ac totius cœlestis Curiæ triumphantis. Amen. Laus Deo semper. „

Quæstio de Immortalitate Animæ ad Ludovicum Sfortiam Vicecomitem Mediolani Ducem. In fine sic legitur „ edita est hæc Quæstiuncula in „ Civitate Aquensi Liguriæ anno salutis MCD„ XCVII. mense Majo. Impressa noviter in „ Civitate Mediolani ein die, anno salutis „ MCDXCVIII. mense Majo ad honorem Om„ nipotentis Domini nostri Jesu Christi, ac „ Beatissimæ Mariæ Dominæ nostræ Matris „ ejusdem Domini, ac Beati Francisci Patris „ mei, totiusque Ecclesiæ triumphantis. Amen. Extat in Bibliotheca Monachorum Cisterciensium S. Ambrosii Mediol. in 4.

Videndi igitur, præter citatos, Quetif, & Eccard in Bibliotheca Scriptorum Ordinis Prædicatorum Tom. II. pag. XI. ubi citatur Franciscus de Victoria part. II. Relat. 3. de Magia pag. 310. Cl. etiam Saxius in Hist. Typograph. ad annum MCDXCIV. Col. CCCLXXI., ubi plura invenies spectantia ad supradictum Samuelem de Cassinis.

CASTILLIONÆUS BRANDA.

Addenda ad Art. CCCCXC. Col. 350.

DUm Legatione Germanica fungeretur Cardinalis Branda, Theologum sibi adlegit Jacobum Ordinis Prædicatorum, Sacræ Theologiæ Magistrum, quem Clarissimi Quetif, & Eccard in Bibliotheca ejusdem Ordinis Tom. I. fol 773. censent Ligurem fuisse ex Oppido Claverio, vulgò *Chiavari*, qui etiam eodem Cardinale instante, unà cum duobus Cisterciensis Ordinis Monachis, Opus scripsit, hoc titulo:

I. Tractatus contra Articulos principales Hussitarum, collectus in Universitate Viennensi, quæ sita est in Ducatu Austriæ, & ad instantiam Reverendissimi in Christo Patris D. Placentini Presbyteri Cardinalis S. R. E., & Apostolicæ Sedis Legati per Egregios Sacræ Theologiæ professores, ac Magistros Jacobum Ordinis Prædicatorum, Doctorem ejusdem Cardinalis, Petrum Pullis, & Bartholomæum de Ebraco Ordinis Cisterciensis, anno Domini MCCCCXXIII. MS. in Monasterio Aquiscinctino, vernaculè *Anchin*, ad Scarpam in Flandria.

CASTILLIONÆUS CLEMENS.

Addenda ad Art. CCCCXCVI. Col. 357.

CUm de hoc Scriptore verba fecimus, questi sumus, quòd Suorum incuriæ tribuendum foret silentium nostrum, coacti id solùm proferre in hujus Elogio, quod Picinellus, & ex eo Belfortius retulerant. Temporis tamen beneficio ex monumentis Archivorum Congregationis Montis Oliveti diligenter exquisitum nobis postmodum communicatum fuit quicquid de eodem Castillionæo subnectimus. Natalis fuit Clementi huic annus Christi Domini MDLXXXV. Monachi indumenta suscepit anno MDC., ac solemnia Deo Vota nuncupavit Badagii post biennium, dum illi præesset Cœnobio D. Michaël Resta. In eodem Monasterio Adolescentibus majores prælegit scientias anno MDCXI. tum etiam Placentiæ anno MDCXXIII. Obitus ipsius incidit in annum MDCXLIII. in Monasterio Nerviani.

CASTILLIONÆUS FRANCISCUS ABUNDIUS.

Addenda ad Art. CCCCXCVIII. Col. 359.

X. Carmina Italica in Libro, cui titulus: „ Rime di di„ versi Signori Napolitani, ed altri nobilissimi In„ gegni nuovamente raccolte, e con nuova edizio„ ne ristampate, Libro V. „ *In Vinegia, appresso Gabriel Giolito de' Ferrari, e Fratelli*, 1552. *in* 8.

Ex Cl. P. Quadrio „ della Storia, e della Ragione „ d'ogni Poesia „ Tom. II. pag 358. Laudatur quoque in Libro „ Lettura di Girolamo Ruscelli, so„ pra un Sonetto dell' Illustrissimo Sig. Marchese „ della Terza alla divina Signora Marchesa del Va„ sto. „ *In Venezia, per Gio. Griffio, l'anno* 1552. *in* 4, & in Histor. Typograph. Tridinensi ab amicissimo Canonico Irico.

CASTILLIONÆUS GOTIFREDUS.

Corrigenda ad Art. CCCCXCIX. Col. 360.

Ibi lin. 17. Cœlestinus V. corrige *IV*.

CA-

CASTILLIONÆUS JOANNES.

Corrigenda ad Art. DIV. Col. 366.

Ibi lin. 2. MCCCXCIV. corrige *MCCCXLIV.*

CASTILLIONÆUS JOANNES alter.

Addenda ad Art. DV. Col. 367.

III. Oratio habita in Conventu Ratisponensi. Ipsam extitisse apud Cardinalem Sirletum asserunt Auctores Galliæ Christianæ.
Videndi quoque sunt Oldoinus, Palatius, aliique.

CASTILLIONÆUS JOANNES HONORATUS.

Addenda ad Art. DXIII. Col. 374.

II. Consultatio de Uso Chinæ Chinæ, instante Cardinali Joanne Stephano Dongo.
Ita Curtius jam citatus.

CASTILLIONÆUS JOANNES JACOBUS.

Corrigenda ad Art. DXIV. Col. 375.

Col. 176. lin. 8. ab Innocentio P. III. corrige *VIII.*

CASTILLIONÆUS JOSEPH ANTONIUS.

Addenda ad Art. DXVI. Col. 378.

VI. Carmina IV. Italica, extant in Libro, cui titolus: „ Canti Genetliaci nella nascita del Real Principe „ di Piemonte Vittorio Amedeo Giuseppe Filippo „ di Savoja. „ *Milano, presso il Malatesta*, 1699. in 4. pag. 41. & seq.

CASTILLIONÆUS NICOLAUS.

Addenda ad Art. DXX. Col. 381.

III. Epistolas duas scripsit ad Benedictum Jovium Novocomensem, ut ex ejus Responsionibus eruitur, in quarum prima Jovium ipsum consuluerat de quadam Inscriptione L. Victullieni, & ab eo fuerat percunctatus, cur Novocomenses utriusque Plinii Statuas in fronte Cathedralis suæ Urbis collocandas curassent; in responsione ait Jovius, se illi mittere libellum de Immortalitate Animæ, ut ipsum postea cum annotationibus suis reddat. In altera petebat Castillionæus a Jovio Appendicem quamdam ad Epitaphia variorum in Juliam Castillionæam. Responsiones autem Jovii habentur in hujus Codice Epistolari MS in fol apud Comitem Antonium Josephum à Turre Rezzonici Patricium Novocomensem, brevi edendo.

CAVALLERIUS BONAVENTURA.

Addenda ad Art. DL. Col. 406.

EX Familia Cavalleria Mediolanensi claruerunt VI Decuriones Consilii generalis ab anno Christi MCCCLXXXVIII. ad MCCCCLXXIV. sicuti nos monuit Cl. Sitonus. Auctorem nostrum obiisse die III. Decembris, anno MDCXLVII. scripsit doctiss. P. Joannes Baptista Ricciolius in sua Chronologia Reform. Tom. IV. pag. 208.

IX. Compendio delle Regole de' Triangoli, con le loro dimostrazioni. *Bologna, per Giacomo Monti*, 1618. in 12.

Tom. II.

Speculum autem Ustorium editum fuit primùm anno 1632. *Bononiæ, apud Ferronum*. Nos verò in assignando mortis anno P. Cavallerii MDCXLIV. diximus Opus supradictum posthomum fuisse, nam editionem primam ignoravimus.

CENTORIUS de HORTENSIIS ASCANIUS.

Addenda ad Art. DLIV. Col. 409.

XV. Carmina Italica. Extant in Libro, cui titulus: „ La Fenice di Tito Giovanni Scandianese. „ *In Vinegia, appresso Gabriel Giolito de' Ferrari*, 1555. in 4., a con nuove *Aggiunte*, *ivi per lo stesso Giolito*, 1557. in 4.

XVI. Rime Amorose. *Venezia, per il Pagani*, 1653. in 8. *& in Milano*, 1557. in 8.
Ex Cl. P. Quadrio Soc. Jesu, in Lib. „ della Storia, „ e della Ragione d'ogni Poesia „ Tom. V. adhuc sub prælo.

CEVA CAROLUS FRANCISCUS.

Addenda ad Art. DLXI. Col. 415.

XII. Il Moto perpetuo dell' Ecclesiastico governo: Panegirico in lode di S. Carlo, detto nel Duomo di Milano. *Ivi, presso il Monza*, 1682. in 4.

CEVA THOMAS.

Addenda, & Corrigenda ad Art. DLXIV. Col. 417.

XXIX. Epistolæ plures ad Carolum Mariam Maddium. MS. in 4. penès me.

XXX. Aliæ non paucæ ad Franciscum de Lemene, ut eruitur ex Responsionibus istius, quæ extant in Collectione Epistolarum ad Varios ejusdem de Lemene. MS. in fol. apud Comitem Antonium Simonettam.
Has autem juvat per compendium hìc attexere, cùm multa scitu non injucunda contineant hactenus inedita.
Primâ igitur gratias agit Cevæ, quòd Carmina ejus laudaverit, & nunciat brevì se missurum Opus metricum de Deo, ut de ipso proferat Sententiam suam.
In secunda pluribus extollit *Suspendium Corvi*, de quo egimus num. XXVIII. a Ceva ad se missum, & lepidè arguit Auctorem, quòd infelici Volucri Epitaphium non posuerit. Erroris autem corrigendi gratiâ Tetrasticon à se compositum subjicit, his verbis:

Hoc jacet in tumulo Cippus de sanguine Thracum;
Cui fuit heu misero non tacuisse mori.
Sit tibi terra levis, tutaque in pace quiesce,
Æternumque, iterum ne moriare, sile.

Tertia, quæ eruditissima est, continet Allegoriam, & Judicium Poematis, cui titulus: *Jesus Puer*, de quo num. I.
In quarta gratias agit Cevæ ob receptas ab eo literas P. Scolarii.
In quinta mittit Cevæ Carmina duo Italica, vulgò *Sonetti*, ejusque judicium exposcit.
In sexta agit de Versione Carminum suorum Italicorum Operis inscripti *il Rosario* in Epigrammata Latina, quam confecerant Alumni Societ. Jesu in Collegio S. Hieronymi Rhetoricæ studentes. Pro iis ad se à Ceva missis gratias rependit hoc Exastico:

Ad selectissimos Societatis Jesu Ephœbos
Rhetoricæ studiosos
In obsequii, & grati animi argumentum.

O pia Loyolæ soboles, tu nostra Latinis
Dulce canens reddis Carmina Tusca modis.
Carmina sic totum peragrabunt vestra per orbem,
Nostraque suscipiet vix brevis Ausonia.
Vestra igitur nostra, si qua est mihi, gloria præstat
Quantum Orbis, si quis conferat, Ausoniam.

In septima iterum gratias agit Cevæ pro Versione prædicta; eique mittit Carmina Christophori Cevæ ipsius fratris, & quædam sua Italica, hortaturque Cevam ipsum, ut in nova editione cujusdam sui Poematis Collectionem aliorum Carminum addat.
In octava tandem, quæ postrema est, ait, expectare se à Ceva dudum promissa Carmina.
Missivæ autem ipsius Thomæ Cevæ servantur autographæ apud hæredes ipsius Francisci de Lemene, ut in citata MS. Collectione penès Comitem Simonettam adnotatum reperimus.

XXXI. Il Cajo Pontefice Martire: Oratorio.
XXXII. Il Trionfo della Castità, o Santa Francesca Romana: Oratorio.
XXXIII. La Causa dell' Uomo al Tribunale di Dio: Oratorio.
XXXIV. La Trinità in Consulta per l'unione Ipostatica: Oratorio.
XXXV. Il Colloquio delle due Nature: Oratorio.
XXXVI. Il Viaggio di Betelemme: Oratorio.
XXXVII. La Nascita di Gesù: Oratorio.
XXXVIII. L'Ambasciata a Maria: Oratorio.
XXXIX. Il peccato d'Adamo: Oratorio.
XL. Il Gastigo d'Adamo: Oratorio.
XLI. Serenata al Presepio: Oratorio.
XLII. Giuditta: Oratorio. Hæc omnia variis temporibus Mediolani edita fuere.
XLIII. Il Sagrifizio d'Abele: Oratorio. *Cremona, per li Fratelli Zanni*, 1696 in 4.

In Articulo ejusdem, Col. 418. lin. 60. initus, corrige *irritus*.

CHALCUS JACOBUS.

Addenda ad Artic. DLXVIII. Col 422.

IMpressum post Articulum hujus Scriptoris offendimus alia ipsius Opera in Bibliotheca Conradi Gesneri serò nimis diligentiùs inspecta, quæ titulo tenus infra dabimus, monitis priùs Lectoribus, falli Gesnerum ipsum ibidem asserentem Jacobum Chalcum Papiæ natum. Etenim id omnibus verosimile non videbitur scientibus Chalcam gentem omnino Mediolanensem esse, nisi fortè casu quodam Jacobus inter Ticinenses editus fuerit in lucem, vel quod probabiliùs existimamus, Scriptor de Papia dictus reperiatur Cœnobitarum more, qui non semel etiam à Regularis Professionis loco nuncupari consueverunt.

II. De incerto Purgatorii loco lib. I.
III. De Impunitione spiritus lib. I.
IV. De Genealogia Christi lib. I.
V. De Filio hominis lib I.
His addit Gesnerus alia multa, quæ tamen non recenset.

CHALCUS SEVERINUS.

Addenda ad Art. DLXIX. Col. 423.

III. Epistola ad Joannem Cribellum S. Petri de Ulmo Præpositum, extat in fronte Operis Eusebii Corradi, cui titulus: „ Responsio pro venerabili, & erudito „ Dei Prædicatore D. Dominico Can. Regulari &c. Vide Cl. Saxium in Hist. Typograph. ad annum MCDLXXIX.

CHALCUS TRISTANUS.

Addenda ad Artic. DLXXI. Col. 425.

XII. Epistolæ plures ad Angelum Politianum, cum istius Responsionibus, præter illam, de qua egimus post Auctoris nostri Opera, suo loco relatam, & extant inter Politiani Epistolas editas.

CHOEREZ ANTONIUS.

Addenda ad Art. DLXXIII. Col. 428.

XV. Il Serafino d'Assisi. Ad Alessandro Pico Duca della Mirandola. *Venezia*, 1676. in 12.
Titulus Libri sub numero I. jam ennunciati genuinus hic est: „ Heroia Alcantarensis virtutes, & „ prodigia cum Inscriptionibus, Elogiis, & Carminibus Antonii Choerez ad Cardinalem Vitalianum Vicecomitem. *Cremæ*, 1670. in 4., sed alius, quem vidimus, sic inscriptus est:
XVI. Arco Celeste, Panegirico per S. Pietro d'Alcantara. *Crema, per il Marchetti*, 1670. in 4.

CINQUANTA BENEDICTUS.

Corrigenda ad Art. DLXXX. Col 433.

Ibi lin. 12. MDXVIII. Corrige *MDCXVIII.*

CIVELLUS FRANCISCUS.

Addenda ad Art. DLXXXVIII. Col. 437.

VIII. Francisci Civelli Carmina, quibus ob acerbam pestem Mediolanensium Status deploratur. *Mediolani, apud Joannem Baptistam Pontium*, 1587. in 4.
Nonnulla ad varios Mediolanenses inscripta suntnempè: Ad Joannem Baptistam Fossanum Antonii filium J. C. Ad Christophorum Tanaium Alciatum J. C. ac Sacerdotem. Ad Joannem Paulum Carcanum. Ad Franciscum Cermenatum Commendatarium Canturiensem.

De COMITIBUS ROGLERIUS.

Addenda, & Corr. ad Art. DCIII. Col. 449.

IN Vita hujus Roglerii, sive Ruglerii, annum ejus mortis notavimus MCCCCLXXXIX., sed cùm ex Diplomate Ludovici Mariæ Sfortiæ Vicecomitis Mediolani Ducis, quod servat Cl. Sitonus, agnoscatur ipsum creatum fuisse Quæstorem Magistratus Redditũum extraordinariorum die XVI. Januarii anno MCCCCXCV. rejiciendus est illius obitus ad eundem annum, eo magis quia ab altero Diplomate ipsius Mediolani Ducis, quo die XV. Decembris MCCCCXCV. subrogatur Joannes Petrus de Risiis in eadem Quæstura loco Ruglerii nostri, obiisse ipsomet anno certò certiùs visitur.

VII. Epitaphium Cl. Juvenis Simonis de Comitibus Physici Collegiati fratris sui, ad Fr. Vincentium germanum suum, & Artium doctorem, & Theologiæ Magistrum, Carmen in ejus laudem.
VIII. Cl. Viri Catonis Sacci Elogium,
IX. Prælectio in principio studiorum. Extant omnia in MS. Codice Bibliothecæ Ambrosianæ sign. S. n. 21. in 4.

De CONCOREGIO JOANNES.

Corrigenda ad Artic. DCVI. Col. 452.

Lin. ultima in ejusdem Vita MCDLXXXVIII. corrige *MCDXXXVIII.*

De CONCOREGIO RAYNALDUS.

Addenda ad Artic. DCVII. Col. 452.

DE hujus præclarissimi Scriptoris Actis aliqua prætermisimus, cùm nondum ad nos pervenisset liber inscriptus: „ Sagre Memorie di Ra-„ venna antica „ à Hieronymo Fabri compositus. Ex eo agnovimus Raynaldum etiam Ecclesiæ Sancti Martini Oppidi Bolati Diœcesis Mediolanensis Canonicum extitisse, advocatumque Romam à Benedicto Cardinali Cajetano Bonifacii VIII Pont. Max. Nepote, sacram illam Aulam virtutum suarum splendore illustrasse.

Operibus addimus:

V. Concilium alterum Provinciale Ravennæ habitum.
VI. Alterum Bononiæ. Hæc atque alia Concilia loco suo memorata in lucem edita fuisse, Fabri jam citatus asserit.
VII. Constitutiones pro Sacrarum Virginum Reformatione.
VIII. Alias pro reformandis Monachis Ordinis Sancti Benedicti.
IX. Alias pro Eremitis Sancti Augustini nuncupatis.
X. Alias pro restitutione Congregationis Parochorum Urbis Ravennæ jam olim erectæ pro Defunctorum suffragio. Easdem laudat memoratus Fabri, nullibi tamen indicat, editæ fuerint, nec ne. Vide Fabri citatum parte I. pagg. 14. & seqq.

Plures Epistolæ, & Diplomata ad eundem Romanorum Pontificum habentur autographa in Archivo Ecclesiæ Ravennatensis; ex Montfauconio in Biblioth. MSS Tomo I. fol. 439. & sequentibus pro gravibus Ecclesiæ Romanæ ipsi commissis negotiis, præcipuè pro recto regimine Lombardiæ.

CONFALONERIUS JO. AUGUSTINUS.

Addenda ad Artic. DCXIII. Col. 455.

VIII. Augustini Confalonerii Soc. Jesu Oratio de Bono Magistratu, habita die II. Novembris MDXCII. Incipit „ Cùm in omnibus principiis dicendi ea „ timere soleam &c. MS. pagg. 18. in fol., extat in Tomo XXXVIII. Miscell. Bibliothecæ Braydensis.
IX. Oratio de optimo Cive. Incipit „ Credo ego Me-„ diolanenses satis jam longo usu vobis esse com-„ pertum &c MS pagg. 24. in fol., extat in Tomo XXXVII. Miscell. ejusd. Bibl.
X. Alia de sapienti cognitione sui, habita anno MDLXXXVIII. Incipit „ Vellem equidem Mediolanen-„ ses, ut meus hic dicendi labor &c. MS. pagg. 28. in fol., extat in eodem Codice.
XI. Jo Augustini Confalonerii Mediolanensis è Soc Jesu de celebratione Missæ Opusculum. Secunda editio ab Auctore recognita. *Mediolani, apud Jo Baptistam Bidellum*, 1613. *in* 12., *& iterum* 1620.

In citato Codice Braydensi habentur aliorum Orationes MSS., quorum meminisse juvat in gratiam Eruditorum: nempe Bartholomæi Cicadæ Orationes IV., quarum prior inscribitur de laudibus Urbis Mediolanensis. Incipit „ Urbem vestram Cives Mediolanenses &c pagg. 40. Altera inscripta est de avita Mediolanensium pietate. Incipit „ Alteram vobis Viri Mediolanenses &c. pagg 36. Tertia de Doctrinæ ad Christianum cultum necessitate. Incipit „ Quid nam causæ dicemus &c. pagg. 38. Quarta de Oratoris Regno, & ratione affectuum movendorum. Incipit „ Oratoria facultas debebat sane &c. pagg. 24. Fidelis Danielis Oratio de æternitate Literarum, habita anno MDLXXXIX. Incipit: „ Si quis vestrum forte admiratus Auditores &c. pagg. 32. Cæsaris Antoræ Oratio. Omnes bonas Artes esse inter se ita colligatas, ut singulæ certo ordine debeant addisci, habita anno MDLXXXVI. in renovatione studiorum. Incipit „ Si quis „ forte requires &c. pagg. 31.

CONFALONERIUS JO. BAPTISTA.

Addenda ad Art. DCXIV. Col. 455.

II. Jo. Bapt. Confalonerii Opera omnia. *Venetiis*, 1525. *in fol.*

COPPINUS AQUILINUS.

Addenda ad Art. DCXIX. Col. 461.

VII. Carmen Latinum. Extat in Libro, cui titulus „ Lo „ Armidoro; Poema di Giovanni Soranzo, al Con-„ te Francesco d'Adda. *Milano*, 1611. *in* 4.
VIII. Dissertationem Aquilini Coppini de Stilo se accepisse asserit Ericius Puteanus in sua Epistola, atque eam approbat exemplis Græcorum, & Latinorum. Est sine data in Centuria II. pag. 48.

CORNEUS JO. BAPTISTA alter.

Addenda ad Art. DCXXXIV. Col. 474.

POst impressum Cornei hujus Articulum, mihi perhumaniter communicata hæc fuerunt à Doctore Macinago Cœremoniarum Magistro Ecclesiæ Metropolitanæ hujus Urbis, ideoque hic imprimenda esse censui:

„ Adì 19. Decembre 1688.
„ Domenica VI. d'Avvento all'Ambrosiana: Questa mat-„ tina S. Eminenza (scilicet Card. Fed. Vicecomes) „ ha dato la benedizione in articulo mortis al „ Molto Rev. Sig. Gio. Battista Corneo Maestro di „ Coro in Duomo, ed è morto al sonarsi dell' Ave „ Maria del Vespro di detto giorno, havendo ser-„ vito questa Chiesa per il spazio di LVI. anni, in „ età d'anni LXXXIV.
„ Adì 20
„ Il Reverendiss. Capitolo fece a sue spese, attesi gli me-„ riti di quest' Uomo, l'Esequie al medemo nella „ conformità, che si pratica nella morte de' Signo-„ ri Canonici Ordinarii, quando esso aveva ordi-„ nato di farli gli Funerali con il solo accompagna-„ mento di sei Sacerdoti.
„ Il suo Cadavero è sepolto in Duomo nel sepolcro delli „ Operarj della Dottrina Christiana, quale è nel „ sito, ove si fà la Schuola delli fanciulli,

CORRADUS MARIUS.

Addenda ad Art. DCXXXVII. Col. 480.

IV. Marchionis Marii Corradi J. U. D. Carmen Latinum in laudem Auctoris, & Anagramma; extant in libro, cui titulus: „ Portugal convencida de D. Ni-„ colas Fernando de Castro. „ *Milan, por Malatesta*, 1648. *in* 4.
V. Carmina Italica II. vulgò *Sonetto*, *e Canzone*. Extant in Libro inscripto „ I Doni di Parnasso di Ferdinan-„ do Solari nella Laurea del Signor D. Francesco „ Bigarola „ pagg. 83. & 87.

COTTA CATTELLIANUS.

Addenda ad Art. DCXLI. Col. 483.

CUm numero III. jam titulum nos exhibuerimus Operis Cattelliani nostri, postmodum à Clariss. P. Joanne de Augustinis moniti fuimus, non unum tantùm sub eodem titulo *Memorabilia*, seu *Memoralia* reperiri, ideoque satius duximus hîc referre unum, & alterum titulum, ut infra.

C. Cat-

C. Cattelliani Cottæ Legum Scholastici Memoralia, ex Jure Divino, & Humano excerpta, per ordinem literarum *Ticini, apud Jacob. de Burgo-Franco, Kal Martii*, 1511 in 4. Hæc sua prima editio, quam Auctor nuncupavit Cardinali Scaramutiæ Trivultio, tunc Episcopo Novocomensi. In Epistola ad eundem, quæ data est Ticini XIII. Kal. Novemb. MDX. Cattellianus afferit, se invisisse plures Italiæ Academias, inter quas Ticinensem excellere supra Bononiensem, & Patavinam, aut saltem æqualem fuisse agnoscens, satius duxit ad eandem regredi pro studiis Legalibus prosequendis.

C. Cattelliani Cottæ Legum Scholastici Memoralia, ex variis Doctorum lectionibus per ordinem literarum *Ticini, apud Jacob. de Burgo-Franco, Nono Kal. Maji* 1511. in 4. Hoc Opus ex integro differt à supradicto, uti facilè agnoscitur ex Epistola Nuncupatoria ad eundem Scaramutiam Trivultium, data Ticini, Prid. Eid. Decembris MDX. In eadem afferit Auctor, hoc Opus scripsisse, dum tempore Autumnali febre laborabat, ne studia Legalia ex integro intermitteret. In eodem Libro adest sequens Epigramma Joannis Stephani Cottæ, de quo suo loco egimus.

Has sibi collegit notulis, crescentibus annis,

Cotta: nec ingratum Cattellianus Opus.

Multaque correxit: necnon obscura retexit,

Scriptorum aut vitio, vel male nota prius.

Gratulor & nostro generi, Patriæque futurum

Auguror hunc columen, perpetuumque decus.

Expectet quantum maturo tempore Lector:

Primitiis docuit vix modo tyro suis.

Claudunt librum

VIII. Exasticon Cattelliani Cottæ ad Lectorem; Deinde Octosticon Præceptoris Cottæ pariter ad Lectorem, postea Carmen Phaleucium Joannis Francisci Quintiani Stoæ Poëtæ laureati, quo Liber Lectores alloquitur.

IX. Carmina quædam.

X. Epistolæ plures. His duobus numeris comprehensi damus ex fide Jani Parrhasii, de quo videndus Cl. Saxius in Historia sua Typographico-literaria ad anoum MD. col. CCCCXXVIII.

Janus Parrhasius ipse ei dicavit Librum, cui titulus: „ Enarrationes in Claudiani Raptum Proserpinæ, *Mediolani editum anno* 1500 Vide eundem Cl. Saxium ad supradictum annum col. CCCCXXVII.

Monendus tandem est Lector, quòd Opus MS. de laudibus Patriæ à nobis indicatum sub num. V extat in Bibliotheca Archintea.

COTTA POMPONIUS.

Corrigenda ad Art. DCXLVII. Col. 489.

Col. 490. lin. 2. ob mortem, corrige *ob translationem ad Episcopatum Bergomensem*.

CRASSUS BARTHOLOMÆUS.

Addenda ad Art. DCXLIX. Col 491.

IV. Oratio in Laurea Francisci Fenzoli Bergomensis. *Mediol. apud Agnellum, sine anno, in 4.*

CRASSUS FRANCISCUS.

Addenda ad Art. DCL. Col. 492.

XI. Repetitio in C. Cùm ad Sedem. De Restitut. Spoliat. extat in Tom. III Repetit. in Jure Canon. Ex Fontanæ Bibliotheca Legali pag. 262.

CRASSUS FRANCISCUS alter.

Addenda ad Art. DCLI. Col. 494.

IV. Statuta Viglevani maximo studio, & labore ab eo compilata, & in ordinem digesta, ut ex Epistola Nuncupatoria ejusdem ad Consules, & XII. Provisionum ipsius Civitatis, data die XV. mensis Novembris, anno MDXXII *Mediolani, per Gottardum Ponticum*, 1532. *die* 30. *Octobris, in fol.*

CREMOSANUS MARCUS.

Addenda ad Art. DCLVII. Col. 498.

Filius Hieronymi, uti ex Instrumento penès Cl. Sitonum.

III. Diario Istorico dal giorno XIII. Giugno MDCXLII. fino al mese d'Agosto MDCXCI. MS in fol. alias jam indicatis copiosior. Extat in Biblioth. PP. Soc Jesu Domus Professæ S. Fidelis Mediol.

IV. Miscuglio di diverse memorie Istoriche antiche, e moderne, ed altre curiosità di Milano, raccolte da Marco Cremosano Professore d'anticaglie. MS. in fol. extat ibidem.

Prædicta Opera MSS. Cremosani anno MDCCV. erant etiam penès Abbatem Josephum Bassium, de quo egimus suo loco.

CRIBELLUS GEORGIUS.

Addenda ad Art. DCLXVIII. Col. 505.

FRancisci Cribelli. & Francischinæ de Boschainis conjugum filius; obiit anno Christi MDII uti ex Tabulis autenticis in pergameno pœnes Cl Sitonum.

V. Emendavit, atque edidit Opera Divi Ambrosii, nempe Epistolarum Libros X De Vocatione omnium Gentium Lib. II. Sermonum Lib. XC. Orationum dicendarum ad Missam Lib. II. De Sacramentis, & Mysteriis Lib. I. De Virginibus Lib III. De Exhortatione Virginum, & Dedicatione Templi à Julianoa structi Lib I. De Institutione Virginis, ad Eusebium Lib. I. De Jejunio Lib. I. Extant omnia uno Volumine, ad cujus calcem leguntur

VI. Elegiola ejusdem Cribelli non ineleganti Carmine scripta.

VII. Epistola ad Lectorem. Extat in fine editionis Epistolarum S. Ambrosii, de ordine & emendatione earundem per Cribellum facta.

Videndus est Cl Saxius in Hist. Typograph. Mediol. ad anoum MCCCCXC.

CRIBELLUS LEODRISIUS alter.

Addenda ad Art. DCLXXI. Col. 511.

XIV. Elegia in laudem Francisci Barbari. Extat in MS. Patavino; sic memoratur in Diatriba Epistolarum ejusdem Barbari, Auctore Eminentissimo Quirino S. R. E. Card. pag. DXLV. „ Habeo ad manus „ Barbari pariter laudes canentem Elegiam Leo„ drisii Cribelli, quæ extat in fronte Codicis mem„ branacei Commentarii Evangelistæ Manelmi de „ Francisci Barbari Gestis continentis &c. Eam „ Elegiam inscripsit Leodrisius Aleardo fratri suo, „ deditque ex Ædibus suis Mediolani anno MCD„ XLIX., quo Franciscus Barbarus Venetum in „ ea Urbe Legatum agebat. Leodrisius Cribellus „ inter ejus Ævi eruditos Viros nomen gessit, at „ Philelphus in acerbam cum eo contentionem „ veniens, adeò ejusdem honori non consuluit, „ ut in ipsum virulentissimam Invectivam effude„ rit, Epistolam scilicet, quæ prima est Libri „ XXVI. „

CRIBELLUS LEODRISIUS alter.

Addenda ad Art. DCLXXI. Col. 511.

XIV. Carmina Latina Cardinali Papiensi Jacobo Amannato, quibus sicut prius Episcopalem gratulatus ei fuerat dignitatem, ita & Cardinalatem (utor verbis ipsius Cardinalis) Musis prosecutus est.
Ita Clariss. Abb. Fusius in Append. MS. ad Picinellum.

CRUCEJUS ANNIBAL.

Addenda ad Art. DCLXXVIII. Col. 516.

VII. Inter Carmina Poëtarum nobilium Jo. Pauli Ubaldini studio conquisita, *Mediolani edita apud Antonium Antonianum, anno* 1563 extant Annibalis Crucei Elegiæ, & Epigrammata fol. 3. forsan à superioribus indicatis diversa.

VIII. Oracoli. Extant in Libro, cui titulus „ Oracoli de' „ Moderni Ingegni, si d'Uomini, come di Donne, „ ne' quali unita si vede tutta la Filosofia Morale, „ che fra molti Scrittori sparsa si leggeva. „ *Venezia, presso il Giolito*, in 8. De hoc Opere jam diximus in Hortensio Lando.
Extat ad eundem Ode Johannis Stephani Montis-Metula inter ipsius Carmina. *Ticini*, 1570. in 4. pag. 75.
Laudatur etiam in libro „ Lettura di Girolamo Ruscelli, sopra un Sonetto dell' Illustrissimo Signor „ Marchese della Terza alla divina Signora Marchesa del Vasto. „ *In Venezia, per Gio. Griffio, l'anno* 1552. in 4.

CRUCEJUS FRANCISCUS.

Addenda ad Art. DCLXXXV. Col. 521.

IV. Consilium pro salute Animæ petitum ab Illustrissimo D. Philippo Maria Duce Mediolani. Extat ad calcem Codicis manuscripti Bartholomæi de la Valle in Bibliotheca PP. Teatinorum D. Antonii Mediolani, de quo in Articulo ejusdem de la Valle.

V. Tractatus Francisci de la Cruce Primicerii Ecclesiæ Mediolanensis Decretorum Doctoris de Festis. MS. Incipit: „ Fui hactenus sæpe numero à nonnullis „ Fratribus meis de Clero Mediolanensi, & interdum ab aliquibus Civibus interrogatus, quæ „ festa essent in prohibitione, & quæ non, & ex „ quorum non observatione incurritur peccatum, „ & quorum non. Quare decrevi ea, quæ mens „ licèt exilis intellectus capit in præmissis in bre„ vibus his Scriptis redigere. Ita tamen, quod „ omnia sint supposita Judicio, & Sententiæ, ac „ correctioni cujuslibet melius sentientis &c. „ Extat in Bibliotheca PP. Eremitarum S. Augustini Cremonæ.

CURTIUS BARTHOLOMÆUS.

Addenda ad Artic. DCXCVII. Col. 529.

X. „ Lettera dell' Illustriss., e dottissimo Signore Bar„ tolommeo Corte, scritta da Milano il dì 20. „ Giugno 1725, in cui si dimostra l'origine, e „ le sorgenti del Lago di Como, del Lago Mag„ giore, e del Fiume detto *Latte*, e d'altri Fiu„ mi d'Italia, colla fedele ed esattissima descri„ zione de' Monti, in cui sono le conserve di „ nevi, e di ghiacci in tutta l'Estate per alimen„ targli, e conservargli perenni, le quali man„ cando mancano. Extat in Opere Italico Antonii Valisnerii de Corporibus Marinis, supradictum præferens titulum.

XI. Epigramma. Legitur in Collectione pro Laurea Comitis Jacobi Simonettæ junioris an. MDCLXXXII.
In Libro inscripto „ Josephi Mariæ Stampæ Somaschen„ sis Epigrammata Sacra, Heroica, Ethica, Miscel„ lanea &c. „ *Mediolani*, 1727. in 8. Extat Carmen cum hoc titulo pag. 78. „ Sub imagine Bartholo„ mæi Curtii, Medicinæ Doctoris clarissimi, Inscri„ ptio præfigenda ejus Libro, Medicorum Medio„ lanensium Historiam complectenti.
Addere juvat Operi MSto Curtii nostri, de quo egimus num. VII sub titulo „ Dissertazione, in „ cui si disamina il dubbio ragionevole, che il „ Feto venga animato al principio della sua Con„ cezione, scritta da Bartolommeo Corte Medi„ co Milanese il dì 7. Giugno 1713. „ Epistolam præfixam „ Al molto Reverendo Padre Giu„ seppe Corrado della Compagnia di Gesù nel „ Collegio de' Nobili di Milano.

Carissimo Fratello.

„ Il Signor Dottor Corte Medico di codesto Colle„ gio stampò già un Libro, in cui si sosteneva, in„ fondersi l'anima ragionevole nella prima „ organizzazione del Feto, ed essendo stato que„ sto Libro, per qual motivo non si sa, proibi„ to, non hà mancato però di far breccia in chi „ nutre qualche zelo delle Anime, acciò *sub* „ *conditione* si dia a' Feti il Battesimo, quando „ non consti che siano morti. Ora venuto a „ questa Corte, e communicato questo motivo „ per incidenza al Serenissimo Gran Duca, „ S. A. R. come zelante, e pio Principe ha ab„ bracciato il negozio di procurare, che si soc„ corra alle anime delli aborti, quando alle vi „ sosseto, e però si è scritto alla Sagra Congre„ gazione, esponendo come alcuni Parrocchiani „ lasciavano di Battezzare in tale occasione, so„ pra vano timore, che Roma avesse proibito „ il parere, che i Feti siano animati fino dal „ principio, chiedendo sopra ciò qualche pro„ visione. La Sagra Congregazione ha risposto „ a S. A. R. che *quando vi sia fondamento ragionevole da dubbitare se il Feto sia animato dall' anima razionale, allora si può e devesi battezzare sub conditione, se poi non vi sia tal ragionevole fondamento, in nessun modo si puol battezzare; ma per conoscere se vi sia questo ragionevole fondamento di dobbio deve sentirsi il parere de' Medici, e Teologi nelle contingenze del fatto.*
„ Ora non essendovi alcuna prova evidente con„ tra il dobbio ragionevole esposto dal sodder„ to Signore, si desidera ch'egli faccia una bre„ ve, e chiara esposizione degli argomenti, ed „ esperienze valevoli a dimostrare il fondamen„ to di questo dubbio ragionevole, e vedere di „ poi se vi siano Medici, e Teologi, che ap„ provino la sua affirmativa, e giudichino espe„ diente il sottoscriverla.
„ Per regola di buon governo, penso, che debba „ omettere il suo nome, e siccome credo, che „ il principale motivo, che movesse il predetto „ Signor Corte a pubblicare questo suo ragio„ nevol dubbio, sia stata la compassione delle „ anime, che per l'oppinione contraria dovreb„ bero in tal supposto perire. Così sagrificherà „ ogni puntiglio per dar mano a promovere „ una cosa così pia, per la quale, quando riuscis„ se, entrareste ancora voi mio carissimo a parte „ del bene, che si farebbe, quando con questa „ diligenza alcun'anima si salvasse. Firenze adì „ 2. Maggio 1713.

„ Vostro Fratello Gonzalo.

Ad calcem verò supradicti Opusculi Bartholomæi Curtii adsunt approbationes V. Medicorum hujus Urbis pro affirmativa, nempe Pauli Hieronymi Bimii, Josephi Miontilli, Antonii Langlois, Joannis Mariæ Trevirii, Petri Martyris Cossæ, Necnon III. Theologorum, videlicet Dominici Cryspi S. T. D. & S. Victoris XL. Martyrum Parochi, Joannis Antonii Beretæ S. T. D. & S. Stephani ad Nosigiam Parochi, Joannis Baptistæ Diani Societatis Jesu. Extat quoque Epistola Latina Josephi Delpapa pro affirmativa, data Florentiæ die 30. Decembris 1713. Omnia in MS. sign. H. n. 218. Bibliothecæ Ambrosianæ in 4.

D

DECEMBRIUS ANGELUS.

Addenda ad Art. DCCXIII. Col. 547.

XXIII. Notas, quas nonnulli memorant, ipsum in Ausonium scripsisse, ait Fabricius in Biblioth. Latina mediæ, & infimæ ætatis, Tomo II. pag. 48

DECIUS PHILIPPUS.

Addenda ad Art. DCCXV. Col. 549.

XVII. Enarratio in tit. ff. de Regulis juris, cum additionibus Hieronymi Chucalon, & Johannis Baptistæ Ziletti. *Venetiis, per Petrum Marinellum*, 1585. *in* 8., & ibidem *per Franciscum Laurentinum*, 1562. *in* 8.

Philippus Decius, insignis Jurisconsultus, qui scripsit super Decretales, cùm à Carolo Molinæo damnatæ memoriæ, atque ab aliis Hæreticis fuisset Scholiis, sive Notationibus inquinatus jussu Pii V. Pont. Max. procurante autem Thoma Manrico, Sacri Palatii Magistro, fuit expurgatus. Expurgationes autem ipsæ unà cum aliis ad Consilia Alexandri de Imola spectantibus, separatim editæ fuerunt tum Romæ, tum Neapoli *apud Raymundum Amatum*, *anno* 1570.

Sed & cùm postea *Venetiis*, *anno* 1571. idem ipse Liber Decii super Decretales prodiisset *apud Juntas*. Expurgatio hujus editionis ejusmodi facta a Fr. Thoma Manrico Sacri Palatii Magistro, atque edita *Neapoli*, *apud Raymundum Amatum*, *anno* 1570. hæc est, qualis jamdudum impressa hic inseri debet, ut sequitur.

„ Ex Consiliis Philippi Decii cum additionibus Caroli Molinæi, tollantur quæ infra dicuntur, notata juxta impressionem *Lugdunensem*, 1556. sub Insigni Leonis.

Subsequuntur Correctiones supradictæ per extensum in Tom. II. Apparatus Sacri Antonii Possevini pagg. 77. & seq.

Ejus Effigies cum Elogio, extat in Bibliotheca Calchographica Jani Jacobi Boissardi. *Heidelbergæ*, 1669. *in* 4.

DEGANUS VALERIANUS.

Addenda ad Art. DCCXVI. Col. 555.

VIII. D. Valeriani Degani nobilis Mediolanensis, & Abbatis Cassinensis Tabulæ Tetragonica, & Gnomonica, atque castigatio erroris Boethii, & quorundam aliorum Arithmeticorum in recensendis numeris perfectis. Opus bifariam divisum. In priori parte præmittuntur Monita pro tota Tabula Tetragonica, & ejus Tabulæ particula I. continens omnes numeros quadratos ab unitate usque ad 1000000000. In altera habetur residuum Tabulæ ejusdem usque ad quadratum 2250000000. Item Tabula Gnomica cum ipsius declaratione, & castigatio erroris Boethii.

Sequitur Epistola Nuncupatoria Auctoris ad Cardinalem Federicum Borromæum, quam utpote lectu dignam transcribere satiùs duximus;

„ Illustrissimo, & Reverendissimo D. D. Federico Borromæo S. R. E. Cardinali optimè merito, atque Vigilantissimo Mediolani Archiepiscopo D. Valerianus Deganus Abbas Casinensis perpetuam fœlicitatem.

„ Quemadmodum nihil negligendum censuit Deus, Amplissime Princeps, in universi opificio, infirmum licet sit illud, & abjectum, ita confido te Summi ipsius Dei æmulatorem, in Bibliotheca Ambrosiana animi tui excelsi, atque eximiæ in patriam charitatis monimento æterno, hisce Tabulis meis Tetragonicæ, & Gnomonicæ, atque castigationi erroris Boëthii, & quorumdam aliorum Arithmeticorum in enumerandis numeris perfectis locum aliquem adscripturum humilem. Ego deinceps, si ætas ingravescens permiserit, ultimam manum admovebo nonnullis Notis, & iis sanè locupletibus, ad priores duos libros Elementorum conicorum Apollonii Pergæi, & Dilucidationi utriusque libri Archimedis de Sphæra, & Cilindro, quod onus si sustinere non potero, utcumque nunc se habent, tui erunt, ut decus scilicet aliquod à te, & à Bibliotheca tua singulari hujus Civitatis ornamento, recipiant. Plura in hæc studia nec potui conferre, cùm ad quinquagesimum ætatis annum vergens in ea quasi per jocum venerim, & per vitæ meæ institutum, sæpe aliò avocatus fuerim, nec conferre posse spero caligantibus oculis, & auditu amisso. Præterquamquod vehementer cupio in lectione Sanctorum Ambrosii, & aliorum Patrum dies meos terminare, quade re factum est, ut cùm junior multa conscripsissem, tum in totam naturalem Philosophiam, tum in quasdam Sacræ Theologiæ partes, nec laborem modò sustinere possim, qui in eorum correctione esset necessarius, ea flammis perdere maluerim, quam permittere, ut corrupta appareant, quod idem cum his Opusculis facere cogitarem, grandis ma fiducia cœpit, fieri posse, ut tuæ sint benignitati accepta. Illud scias velim, omnia usque ad ultimum apicem me propria manu conscripsisse, & primùm tibi, atque unicum exemplare dicare, quod lituris facilem poterit veniam impetrare. Enixè autem te rogo, ut ad brevem diuturni tamen laboris speculationem de numeris perfectis oculos aliquando à gravissimis pastoralis officii curis convertas, nam propter & rei novitatem, & multorum seculorum errorem tandem explosum, & tuam cum iisdem numeris perfectis excellentem symetriam aliquid, quod te oblectare possit, fortasse reperies, sin minus boni animum meum consule. Vive, & vale, atque ad summi Apostolatus fastigium peratus esto. Mediolani, in Monasterio Sancti Simpliciani, Idibus Maji MDCXVI. „ MS. in fol. Biblioth. Ambros. signat. I num. 60. pagg. 1018.

Ipsius igitur testimonio fulti hæc illius Operibus addenda duximus.

IX. Notas ad priores duos libros Elementorum conicorum Apollonii Pergæi.

X. Dilucidationem utriusque libri Archimedis de Sphæra, & Cilindro.

XI. Opera multa Philosophica.

XII. Alia in quasdam Sacræ Theologiæ partes.

E

Ab ECCLESIA INNOCENTIUS.

Addenda ad Art. DCCXXXII. Col. 567.

PAtrem habuit Celidonium, Notarium Collegiatum Mediolanensem.

XVI. Epistolæ Latinæ ad Ericium Puteanum, ut eruitur ab ejusdem Responsoria, in qua sic: „ Suavissimam „ Epistolam tuam accepi, delicias non verba legi „ &c. Latinè verò optimè scribis &c. „ Data anno MDXCIV.

EDERI PETRUS JOSEPH.

Addenda ad Art. DCCXXXIV. Col. 569.

II. Orazione detta nell' Accademia degli Affidati di Pavia l'anno MDCLXXIV. „ Se più inganna la „ speranza, che il timore. „ MS. in fol. Extat in Bibliotheca PP. Soc. Jesu Domus Professæ S. Fidelis Mediol.

III. Alia „ Contro la dettrazione „ MS. in fol. Ibid.

IV. Alia in laudem P. Generalis Carthusianorum, dum iret ad Capitulum generale, & transiret Mediolano. MS. in 4. Ibidem.

V. Alia „ per la morte d'Isabella, Regina delle Spa„ gne, e moglie di Filippo IV. MS. in fol. Ibid.

VI. Alia „ in morte di Bartolomeo Torriano Sacerdote, „ e Preposto. MS. in fol. ibidem.

VII. Corona Reale dello stato innocente: Discorso Accademico. MS. in fol. Ibid.

VIII. Discorso Accademico „ se la Mole della Terra sia „ maggiore della Mole dell'Acqua. „ MS. in fol. Ibid.

IX. Cento, e più discorsi fatti in diverse occasioni tanto in tempo di Quaresima, che in giorni festivi fra l'anno. Tom. II. MS. in fol. ibid.

F

FANIANUS RAPHAEL.

Addenda ad Art. DCCXLVIII. Col. 589.

IV. Oratio satis elegans in cooptatione Philippi Pirovani in Collegium J. PP. Mediolanensium, anno MDXCII., ut in Articulo ejusdem Pirovani diximus.

FARAUDUS PROSPER.

Addenda ad Art. DCCLI. Col. 592.

IN numero IV. indicavimus additamenta ad Opus de Imitatione Christi Thomæ Kempensis, postmodum genuinum libri titulum, & binas editiones videre nobis licuit in Indice Bibliothecæ Regiæ Parisiensis Tom. V. nempe:

„ Dell' Imitazione di Cristo di Tomaso di Kempis libri „ IV. revisti, corretti, e tradotti in Italiano, con „ un Discorso, ch'egli ne sia l'Autore, e con la „ Vita del medesimo: da Prospero Faraudi Milanese. *Parigi, presso la Vedova di Giovanni Camusat*, 1645. in 24., e *Parigi, presso Stefano Loyson*, 1675. in 12.

FERNUS de BRUSATORIBUS BERNARDINUS.

Corrigenda ad Art. DCCLV. Col. 594.

Ibid. lin 21. MDCXXVII. corrige *MDXXVII.*

In Inscriptione verò Joannis Ambrosii Bernardini filii, obi legitur „ obiit anno Domini MDCCVII. corrige *MDCCX.* uti monuit Cl. Sitonus.

FERNUS MICHAEL.

Addenda ad Art. DCCLVI. Col. 596.

QUamvis in Articulo Opera Ferni nostri jam titulo tenus dederimus, gratum fortè erit Lectori ampliorem habere notitiam eorundem, unà cum specimine Latinæ Poësis, qua Fernus excelluit.

Titulus libri num. I. enunciati, hic est: „ Epitoma de „ Regno Apuliæ, & Siciliæ reducens summatim in „ unum quæcunque de eo tangunt Historici inci„ denter, & sparsim, dum universaliter rerum „ omnium gesta describunt.

Sequuntur

Epistola Auctoris ad Alexandrum VI. Pontificem Maximum.

Carmen ad Lectorem, sic:

Parthenopes varias, qui nescis Ordine clades,
Gestaque ab externis bella cruenta viris.
Et pulsos Reges, conspersaque sanguine Regna,
En hoc exiguo codice doctus eris.
Cæci mortales totum confundimus Orbem,
Alter in alterius dum ruit excidium,
Dum se quisque cupit reliquis præstare: sed omnes
Commorimur misera conditione pares.

Epistola missa Pomponio Læto Literatorum Principi.

Altera ad Felinum Sandeum Ferrariensem J. C. Rotæ Auditorem, utriusque Signaturæ Referendarium Palatinum Clarissimum.

Carmen Ferni ad eundem.

Liber num. II. sic inscribitur: „ De Legationum Italo„ rum ad Divum Alexandrum Pontificem Maximum „ pro obedientia, adventu, & apparatu, plurimis„ que ab obitu Innocentii memorandis.

Sequuntur

Spectato Fratri optimo Domino Michaëli Ferno Mediolanensi Romæ Jacobus Antiquarius. Epistola, data Mediolani die primo Januarii MCCCCXCIII.

Carmen Ferni ad Antiquarium. Epi-

Epiſtola Michaëlis Ferni Reverendo in Chriſto Patri D Jacobo Antiquario Ducali ſummo Sacerdotio (ſic) Secretario digniſſimo, Domino ſuo Obſervandiſſimo. Ex Urbe V. Nonas Martii MCCCCXCIII

Carmen Ferni ad Antiquarium in formam Hymni.

Alia Epiſtola Ferni ad Antiquarium, data Romæ die XXIII. Maji MCCCCXCIII. In fine ſic legitur „ Hiſtoria nova Alexandri VI ab Innocentii obitu „ VIII. „ Eucherius Argenteus impreſſit *Romæ*, 1493. *in* 4.

Aliud Carmen Ferni, ſatis longum ad Cardinalem Sanſeverinum.

Michael Fernus Mediolanenſis Illuſtriſſimo, & Reverendiſſimo in Chriſto Patri, & Domino, Domino Fr. Sanſeverino Sacroſanctæ Romanæ Eccleſiæ, & Sancti Theodori Diacono Cardinali ſplendidiſſimo Domino ſuo Colendiſſimo Epiſtola.

Joannes Typhernas Decretorum Doctor, Michaëli Ferno Mediolanenſi ſuo ſalutem. „ Te norunt omnes „ cauſarum Actorem, tabellionatus peritiam cal„ lentem, Juri, non Philoſophiæ, non liberalibus „ ſtudiis vacantem. In oculos omnium in Foro, „ in Arce, in Vaticano verſaris, celerque ac pro„ perè ad omnia accurris &c. Legi nuper ſumma „ cum voluptate illud univerſæ Curiæ Compendium, „ in quo Rerum omnium Curialium ſumma te„ callere peritie demonſtras &c Legi item illud „ tuum Centum facetiarum Opuſculum, quod quanti „ ſit riſus plenum, quàm inter jocos ſeria feras, „ quanta dulcedine ſcurrilia explices, & quod Ope„ ris ſumma eſt floridè, ornatè dulciter omnia con„ cinnaveris. „ Hæc ad pleniorem Auctoris notitiam ſpectare credidimus.

Numerum VII. copioſiori Elencho damus, nimirum:

Præfatio Generalis, & Index Operum Jo Antonii Campani ad Jacobum Antiquarium, cum Epigrammata.

Monita duo ad Lectorem de Structure totius Operis, quorum primo Epigramma, alteri verò Odem Sapphicam continet.

Vita ipſius Campani à Ferno conſcripta, cum Præfatione ad Lectorem; alteraque Epiſtola ad eundem Lectorem in fine, & Carmen in detractores ad Campani gloriam.

Amica Monita ad Lectorem:

Nuncupatoria ad Jo. Antonium Card. Alexandrinum, cum Epigrammate ad eundem.

Alia Nuncupatoria pro Orationibus Campani ad B. Card Sanctæ Crucis, cum Epigrammate ad eundem,

Monitum ad Lectorem ante Epiſtolas Campani.

Nuncupatoria ad Card. F. Picolomineum ante eaſdem Epiſtolas.

Epigramma alterum ad finem Epiſtolarum.

Nuncupatoria ad B. Cardinalem Opuſculorum Hiſtoricorum Campani

Alia ad Jo. Epiſcopum Peruſinum cum Epigrammate ante Vitam Brachii.

Alia ad Pomponium Lætum, qua ei dicat Elagias, & Epigrammata Campani.

Corruptorum recognitio ad calcem totius Operis; cum Epigrammate.

Impreſſio ſic notatur:

Characteribus Venetis impreſſum *Romæ*, *per Eucherium Siber*, alias *Franck*.

Unius ipſius Michaëlis Ferni Mediolanenſis curæ, correctione, & impenſa.

Anno Chriſtianæ Salutis MCCCCXCV. Pridie Kal. Novembris, in fol.

Ad Michaelem Fernum plures Jacobus Antiquarius dedit Epiſtolas, quas ſingillatim enumerare juvat ad Eruditorum Hominum voluptatem.

1. Eum removet à maledictis, quæ adverſùs Petrum Leonem Vercellenſem (eum inter exteros laudabimus) evomebat.
2. Reſpondet Ferni literis, & quædam ſcribit de oppugnatione Oppidi Agelinæ, & de Helvetiis, qui Verbanum lacum infeſtabant.
3. Scribit Ferno, magni ſemper à ſe habitum fuiſſe Joannem Antonium Campanum, quem ſe puerum audiviſſe Peruſii teſtatur; deſcribit ſingillatim ejuſdem Campani Opera, atque ipſius eruditionem, ſtylumque commendat. Comparationem quoque inſtituit inter Campanum, & Cardinalem Papienſem.
4. Vitam Aulici Romani deſcribit; ſeque felicem aſſerit, quòd Ludovico Sfortiæ deſerviat.

Extant omnes inter Epiſtolas ipſius Jacobi Antiquarii editas *Pariſiis*, *apud Leonem*, 1519. *in* 4.

FERRARIUS BARTHOLOMÆUS alter.

Addenda ad Art. DCCLX. Col. 598.

II. Il Compatiſta riſſoluto diferenta d'ogni altro volume fin qui poſto in luce, o ſia Tariffa generale per tutte le parti del Mondo, compoſta da Bartolomeo Milaneſe publico Profeſſore d'Aritmetica; dedicata al Signor Filippo Perlaſca. *Milano, preſſo il Cardi*, 1641. *in* 4.

FERRARIUS FRANCISCUS.

Addenda ad Artic. DCCLXIII. Col. 601.

VI. Martyrio di S. Lorenzo. *Roma*, 1651 *in* 4.
Breſſianus in Viris Ravenatibus de eo ſcribit plura, indicans ipſum fuiſſe Præpoſitum Eccleſiæ S. Apollinaris Cremonæ, ac duo Opuſcula ediddiſſe, quorum tit.

VII. Libro de' ſecreti, e miſterj aſcoſti nella Conſecrazione delle Chieſe, Altari, e Cemiterj. *Cremona*, *per Barucino Zanni*, 1594. *in* 8., in quo eruditiſſimè agitur, præcipuè de conſecratione, & reconciliatione Eccleſiarum.

VIII. Stimolo di eterna ſalute.

IX. L'Incoronazione della B. V. del Popolo;

X. La Vita de' Santi Tutelari della Città, MSS.
Opuſculum quod dedimus ſub num. V. ſcilicet Eſter eſaltata, Cl. Ariſius loco infra citando aſſerit apud ſe extare Cremonæ etiam editum per *Balpertum*, ideoque nullum dubium remanet, ejuſdem Auctorem fuiſſe Ferrarium noſtrum.
Vide ſupracitatum Cl. Ariſium in Cremona literata T. III. pag 69.

FERRARIUS JOANNES DONATUS.

Addenda ad Artic. DCCLXIX. Col. 607.

X. Oratio in funere Nicolai Canalis, Seminarii Mediolanenſis Alumni. Memoratur, & in compendium redacta refertur ab Horatio Lando in narratione obitus Canalis, de quo in Addendis ad ejuſdem Landi Articulum dicemus.

FERRARIUS de GRADI JO. MATTHÆUS.

Addenda ad Art. DCCLXX. Col. 608.

VII. Jo. Matthæi de Ferrariis Opere Medica, in fol. maximo. In calce: „ Secunda pars famoſiſſimi „ Artium, & Medicinæ Doctoris D. Johannis „ Matthæi ex Ferrariis de Gradi, impreſſa *Mediolani*, ductu, & auſpiciis ſolertiſſimi Viri D. Pe„ tri Antonio de Caſtiliono, feliciter explicit An„ no MCCCCLXXXI. IV. Nonas Maji, Johanne „ Galeatio Vicecomite Duce noſtro invictiſſimo, „ ac Principe feliciſſimo „. Ex Cl. Saxio in Hiſt. Typograph. fol. DLXXVI.

VIII. Emendavit, & adnotationibus illuſtravit S. Antonini Archiepiſcopi Florentini opus Hiſtoricorum, & Chronicorum, quod tribus Tomis prodiit *Baſileæ*. Ex Pellegrino Orlandi, & ex Clar. Abb. Fuſio in App. MS. ad Picinellum.

FERRARIUS OCTAVIANUS.

Addenda, & Corr. ad Art. DCCLXXII. Col. 609.

XXVII. Cenſura in totam Ariſtotelis Metaphyſicam. MS. in fol. juſtæ molis. Extat in Biblioth. FF. Capuccinorum Modoëtiæ.

Articulo num. III. ubi legitur: De Origine Romanorum liber ad Franciſcum Filodunium, corrige *Daneſium Filodanum*.

Braidenſe Muſæum ſervat hujus Auctoris Nummiſma, ubi ipſius Icon cum hiſce verbis: *Octavianus Ferrarius Hieronymi F. Mediolanen.* Averſa pars Ariſtotelis præfert Protomen, appoſito lemmate: *Virtutes hujus amavit*.

FER-

FERRARIUS OCTAVIUS.

Addenda ad Artic. DCCLXXIII. Col. 611.

XXV. Nænia Josephi Cæsaris natali facta Octavii Ferrarii. In libro „ Composizioni de' Signori „ Accademici Ricovrati per la nascita del „ Serenissimo Principe Giuseppe Arciduca „ d'Austria, raccolte da Carlo Patino Medico di Parigi, pubblico Professore in Padova, e Prencipe dell' Accademia. *Padova*, 1678 in 4. pag. 18.

XXVI. Origo, & Stemma Gentis Martinenghæ. *Patavii, per Petrum Mariam Frambottum*, 1671 in 4.

XXVII. Emendationes Gasparis Scioppii infamiæ F. Stradæ „ quas cujusdam Viri celeberrimi manu „ descriptas se possidere gloriatur M. Rodulphus Martinus Meelfuhrerus in Accessionibus ad celeberrimi Viri Theodori Jansonii ab Almeloveen Bibliothecam promissam & latentem. Ita Cl. Fusius.

XXVIII. Epistola ad Luc. Schreckium data, quas apud Theophylum Spigelium adservari asserit citatus Martinus. Hujus porro doctissimi Viri scripta avidè expectari à plurimis asserit laudatus Konigius.

XXIX. Oratio in funere Baptistæ Nani Equitis, & D. Marci Procuratoris, juxta Patavinum exemplar recusa. *Norimbergæ*, 1680. *sumptibus Georgii Scheurers*, in 12.

In Tomo XXXVII. Miscellaneorum Biblioth. Braydensis legitur Anonymi cujusdam Soc. Jesu Apologia adversùs Prolusionem Octavii Ferrarii pro Cornelio Tacito editam quinto antè anno Patavii. Divisa est in Capita XXXIII., atque Auctor acri, sed erudito stylo in Ferrarium invehitur. Incipit „ Octavio Ferrario Sanitatem. Cùm in Suburbano rusticarer feriis Autumni proximi &c. MS. in fol. pagg. 36.

Celebratur quoque in libro „ Lettura di Girolamo Ruscelli, sopra un Sonetto dell'Illustrissimo Signore Marchese della Terza, „ alla Divina Signora Marchesa del Vasto. *In Venezia, per Gio. Griffio l'anno* 1552. in 4.

Aliqua excerpsimus, ut supra, ex Clar. Abb. Fusio in App. MS. ad Picinellum.

FIGINUS PETRUS.

Addenda ad Art. DCCLXXXIV. col. 624.

INter majores præfati Petri Figini claruit alter Petrus Figinus Mediolanensis Civis, cujus magnificentiam testatur egregia Porticus, ex viginti quatuor columnis constans, ante aream Metropolitani Templi Mediolani anno MCCCLX. posita, quæ à Figino conditore *Figinorum* etiam in præsentiarum nuncupatur, ubi in ejusdem fronte marmori incisa hæc legitur epigraphes:

HANC DOMVM
PETRVS POSVIT FYGINVS
LAVDE FLORENTIS PATRIAE
TVOQVE ANGVIFER DVCTVS
GALEAZ HONORE
MAXIME PRINCEPS.

Ex Cl. Sitono in Chron. Coll. J. PP. Artic. 751. pag. 182.

A

Scripsit quoque Petrus noster

II. Argomenti sopra tutti i libri dell'Opere del Divino Dante. MS. in fol. pagg 120. apud me.

Opera verò ejusdem Dantis ab eo recognita, emendata, atque suppleta primam lucem viderunt: *In Venezia, per Matteo di Chodecchà da Parma*, 1493. *adì 29. Novembre in fol.* Et iterum. *Ivi, per Pietro Zovanne de Quarengii da Palazolo Bergamasco*, 1497. *in fol.*

FORRERIUS ABBIATUS MATTHÆUS.

Addenda ad Artic. DCCC. Col. 642.

B

IV. Consultationes, & Defensiones in causa Jo. Baptistæ de Medicis de Seregnio, & Jo. Corbettæ. *Mediolani*, 1673. T. II. in 4.

V. Consultatio, & Defensio in causa Marchionis Francisci Mariæ Lucini. *Mediolani*, 1674. *die 7 Septembris, in fol.* pagg 20. penes Advocatum Sitonum.

FOSSATUS JO. FRANCISCUS.

Addenda ad Artic. DCCCI. Col. 643.

VI. Discorso sopra la morte della Duchessa di Feria: *Milano*, 1623. in 4.

C

FRANCISCUS.

Addenda ad Artic. DCCCIII. Col. 644.

IMpresso jam Articulo supradicto ubi Franciscum sine cognomine, à patria tantummodo Mediolanensem appellatum commendavimus, innotuit nobis hujus non infimi Vatis cognomen. Is fuit è Familia Nevizzana, quæ in Oppido Abbiati-grassi etiamnum floret, ideoque placuit hoc Lectoribus indicare, cùm etiam alia ejus Carmina Italica ad nostram pervenerint notitiam, nam præter jam indicata numero I. quæ reperiuntur in libro quarto Carminum Variorum edit. *Bononiensis Anselmi Giaccarelli anno* 1552. *in* 8. habentur

D

II. Rime di Francesco Nevizzani Milanese. Extant in libro, cui titulus: „ Il Tempio alle Divine Signore Donna Giovanna d'Aragona fabbricato da „ tutti i più gentili spiriti, e in tutte le lingue „ principali del Mondo „. *In Venezia, per Plinio Pietrasanta* 1554 in 8., *& ivi, per Francesco Rocca*, 1565. in 8.

Agit de eo Cl. P. Franciscus Xaverius Quadrius S. J. in Opere suo inscripto „ Della Storia, e ragione d'ogni Poesia „ Tomo II. pagg. 356. & 510.

FRIGERIUS SEVERINUS.

E

Addenda ad Artic. DCCCIX. Col. 648.

III. Carmina V. Latina ad Joannem Baptistam Bononiam; cum totidem metricis istius responsionibus; extant in libro, cui titulus „ Corona Poëtarum, „ Jocus Poëticus Jo. Baptistæ Bononiæ J. C. Mediolanensis „. *Mediolani*, 1616. in 4.

G

GAGLIARDI de ROTA ANTONIUS.

Addenda ad Art. DCCCXII. Col. 650.

XXXVII. Discorso, o sia Vita della B. Cristina Visconti da Milano, dell'Ordine Eremitano di Sant'Agostino, intitolato l'Ombra di Cristo. *Milano, per l'Agnelli*, 1677. in 8.

GALLARATUS ANTONIUS, seu JO. ANTONIUS ACTIUS.

Addenda ad Art. DCCCXXV. Col. 661.

FUit filius Domini Jacobi, olim filii Domini Antonii.

XIV. Lamento di Cristo del Sannazzaro tradotto da Monsignor Antonio degli Actii Gallarato. Est soluto Carmine scriptus, vulgò, *Verso sciolto*. *In Milano, per Pacifico Ponzio*, 1572. in 8.
Ex Cl. P. Quadrio „ della Storia, e della Ragione „ d'ogni Poesia „ Tom. II. pag. 662. & ex Cl. Sitono.

GALLINONUS THEOPHILUS.

Addenda ad Art. DCCCXXX. Col. 664.

AD ea, quæ proprio loco superiùs diximus de hoc Theophilo Gallinono Triviliensi, qui etiam Theophilus Lombardus antonomasticè nuncupabatur, modò addendum putamus, quòd ipse fuerit Auctor primus, cujus operâ & suasionibus ædificari cœperint Hospitia pro Pauperibus mendicantibus: illudque apud S. Gregorium extra Bononiæ patriæ meæ muros fuerit itidem primùm in eum finem extructum Hospitium. Ceterùm quia Joannes Barros asserit Tom. IV. Decadum Lusitaniæ, Fr. Theophilum Augustinianum anno MDXLIII. habuisse Orationem, de qua inferiùs, coram Summo Pontifice; quem Augustinensem Virum Herrera Tom II. Alphab. August. pag 460. credit, nec immeritò, eumdem esse ac præfatum nostrum Triviliensem Theophilum credimus; huic ideo pari sententiâ tribuendus videtur hujusmodi mentis fœtus, videlicet:

III. Oratio in gratiarum actione, habita coram Summo Pontifice, pro Urbe Diensi Regni Cambojæ in Lusitanorum potestatem redacta.
Ex Cll. VV. P. Gulielmo Nicolai Ord. Eremitarum, & P. Abb. Fusio in Appendice MS. ad Picinellum.

GARBICELLUS JOACHIMUS.

Addenda ad Art. DCCCXXXIV. Col. 668.

XIII. Declarationes Decretorum Sacræ Congregationis Concilii ab anno MDLXXIII. usque ad sua tempora. Vol. VI. MSS. in fol.

XIV. Lettere della Santa Madre Teresa di Gesù commentate da Monsignor di Palafox, tradotte dall'Idioma Castillano nella lingua Italiana. Tom. II. MSS. in fol.
Omnia penès Suos Mediolani.

GATTICUS HIERONYMUS.

Addenda ad Art. DCCCXXXVII. Col. 670.

XIII. Mattidia: Rappresentazione grave, e sacra, Istoria reale curiosissima del P. F. Girolamo Gattici, Milanese. *In Milano, nella Regia Ducal Corte, per Giambattista Malatesta*, 1625. in 12
Ex laboriosissimo Opere P. Quadrii Soc. Jesu „ della Storia, e della Ragione d'ogni Poesia „ Tom. IV. pag. 113.

GATTUS JOANNES DOMINICUS.

Addenda ad Art. DCCCXXXVIII. Col. 671.

FIlius Antonii, ut nos monuit Cl. Sitonus.

III. Panegirici due: Uno in lode di S. Antonio di Padoa, l'altro in lode di S. Francesco di Sales. *Milano*, sine Impressoris nomine, 1677. in 4.

GAVARDUS FEDERICUS NICOLAUS.

Addenda ad Art. DCCCXL. Col. 674.

LIcèt omnem adhibuerimus diligentiam in perquirendis hujus præclari Augustinensis Viri Operibus, ac Lucubrationibus; nihilominus post impressum illius Elogium, atque Indicem eorum, quæ didiceramus ab ipso fuisse scripta, ex fortuita librorum quorumdam scrutatione, alia nobis occurrerunt ingenii ejus monumenta, quæ modò indicamus.

VI. Oratio Panegyrica in laudem Divæ Rosæ Limanæ.

VII. Oratio pro Commemoratione mortuorum in Comitiis generalibus Ord Eremit. S. Augustini Romæ habitis anno MDCLXXIII., quam Orationem arbitrati sunt Patres omnes illius Synodi fuisse decus, & Coronam Synodalium gestorum.

VIII. Epigrammata duo Latina, unum ad Rev. P. Martinum Bertai pro Thesibus Antiphrasticis: alterum ad Hieronymum Corbellinum nobilem Viterbiensem, ut Augustinianum institutum amplectatur. In libro Italico Dominici Antonii Gandulphi, cui titulus: „ Fiori poetici dell'Eremo „ Agostiniano „. *Genoa, presso il Franchelli*, 1682. in 12

IX. Lyricæ Lucubrationes Italicæ quinque, vulgò *Sonetti*, quarum prima super Problema „ Utrum facilior via sit ad vitium, vel ad virtutem „ ab Auctore dicta in Academia Viterbiensi: altera in mortem Cardinalis Francisci Mariæ Brancatii pariter in eadem Academia recitata: duo in laudem Divæ Catharinæ Virginis, & Martyris: ultima in laudem B. Mariæ Virginis, Cincturatorum Advocatæ, quæ omnes impressæ itidem reperiuntur in memorato Gandulphi Opusculo.
A P. Gulielmo Nicolai ejusdem Ordinis doctissimo, & amicissimo.

De

De GRADIBUS JOANNES.

Addenda ad Art. DCCCLXXIV. Col. 700.

VIII. Commentaria Felioi Sandei in V. Lib. Decretalium, cum Additionibus Benedicti Vadi, Andreæ Mocenici, Jacobi Philippi Simonettæ, & Joannis à Gradibus. *Lugduni, sine Typographi nomine*, 1540. Tom IV. Vol. II. in fol.

IX. Enarrationes Guidonis de Baysio super Decreto, cum Scholiis &c., & Emendationibus Joanis de Gradibus. *Lugduni. per Melchiorem, & Gasparem Urechsel*, 1535 *in fol*.

X. Alphabetum utriusque Juris Petri Ravennatis, cum Auctario Joannis Thierres, & Appostillis Joannis de Gradibus. *Sine loco, & Typographo*, in 8.

XI. Joannis Boutillier liber inscriptus „Summa Ruralis„ quem Jo. de Gradibus JC. quamplurimis Jurisconsultorum auctoritatibus, ex Pandectis exornavit. *Parisiis, apud Joannem Petit*, 1512.
Ex Gesnero.

A

GRATTAROLA MARCUS AURELIUS.

Addenda ad Art. DCCCLXXIX. Col. 703.

IX. Discorsi sopra tutte le Feste fra l'anno della Beata Vergine. Ex Maracci Biblioth. Mariana Vol. II.
Titulus autem genuinus libri, quem dedimus numero II. ex Picinello, est „ Pratica della Vita Spiri„ tuale per le Monache, ed altre persone deside„ rose di far progresso nella Cristiana perfezione, „ con il modo d'allevare le Novizie „. *Milano, presso Ponzio, e Piccaglia*, 1603. in 8.

GREGORIUS XIV.

Addenda ad Art. DCCCLXXX. Col 704.

B XIII. Consilium super Excommunicationem, & Interdictum in Galliæ Regem. *Francofurti*, 1601. in 8.
Ex Fontanæ Bibliotheca Legali litera G.

GRYPHIUS LEONARDUS.

Addenda ad Art. DCCCLXXXIII. Col 709.

VI. Leonardi Gryphii Epistola Carminibus expressa ad Joannem Antonium Ticinensem de Guardia Ducalem Cancellarium. Extat in Cod. MS. Bibliothecæ Ambrosianæ, hoc titulo: „ Elegantiæ Ci„ ceronianæ maternâ linguâ ad quotidianum usum „ per Georgium Vallagussam compositæ ad Joan„ nem Antonium de Guardia Ticinensem Duca„ lem Cancellarium.

H

HOMODEUS JOANNES.

Addenda ad Artic. DCCCXCIX. Col. 721.

II. Joanois de Homodeis Mediolanensis in Justiniani Institutiones Commentaria. Codex in pergameno scriptus anno MCCCCXLII. literis rubro-nigris, & miniaturis deauratis; extabat in Bibliotheca FF. S. Mariæ Coronatæ hujus Urbis, ut ex Catalogo ejusdem.

In secunda parte Operum Gasparini, & Guiniforti Barzizii Bergomatum editionis *Romanæ*, 1723. pag. 83. Extat Guiniforti Barzizii Epistola, data Barcinone IX. Kal. Aprilis MCDXXXII. ad Joannem Homodeum.

HOSIUS FELIX.

Addenda ad Artic. DCCCCVI. Col. 726.

XLIV. Oratio in solemni Academiæ Marianæ Instauratione anno MDCXVII. *Bergomi, apud Valerium Venturam*, 1618. *in 4*.

XLV. Carmina plura, tam Italica, quam Latina; extant in Libro, cui titulus: „ Musarum Ser„ tum pro laurea Gregorio, & Joanni Bapti„ stæ Sfondratis à Josepho Lando intextum. *Papiæ*, 1618. *in 4*.

HOSIUS HIERONYMUS.

Addenda ad Artic. DCCCCIX. Col. 730.

IV. Æsopi Phrigli Fabulas Carmine Exametro reddidit. *VVitembergæ*, 1564.
Ex Gesnero.

C

HOSIUS STANISLAUS.

Addenda, & Corr. ad Art. DCCCCXI. Col. 732.

ARticulo jam impresso pervênit ad nos notitia editionis alterius, & quidem auctioris Operum Stanislai Hosii, curá Stanislai Rescii, qui ejus præfixit vitæ narrationem, *Coloniæ*, 1584 *apud Cholinum*, ubi reperiuntur etiam, quæ sequuntur ab Auctore nostro conscripta.

XXIX. Opus elegantissimum, varias nostri temporis sectas, & origines hæreses recensens. Jam prodierat *Parisiis, apud Joannem Foucbertum*, 1560. in 8.

XXX. Epistola ad Senatum Coloniensem.

D XXXI. Altera ad Ducem Bronsvicensem, ut mittat Legatos ad Concilium.
Præter hæc, reperimus etiam, quæ hic subjicimus, scilicet

XXXII. Oratio Stanislai Hosii, S. R. E. Cardinalis, & Episcopi Varmiensis, ad Petrum Gamratum, Episcopum Cracoviensem, cùm prima vice Cathedralem suam visitaret, de anno MDXXXVIII. Habetur in Tomo primo „ Orationum Procerum Europæ, eo„ rundemque Ministrorum, ac Legatorum, „ ut & Virorum celeberrimorum &c. „ *Lipsiæ*, 1713. pag. 181.

XXXIII. Alia ad Franciscum Guicciardinum, Urbis Bononiensis Præfectum, quâ ipsum submissè precatur, ut Lazarum Bonamicum, ad docendum Græcas literas, Patavio Bononiam accersere haud gravetur, p. 517. Tomi II. ejusdem Operis.

E XXXIV. Alia ad Laurentium Campegium, S.R.E. Cardinalem, & Legatum Apostolicum, quâ ipsi supplicis juventutis, quæ Bononiæ studiis incumbebat, ardens, Lazarum Bonamicum inter se docentem habendi desiderium exponit, eumque submissè precatur, ut pro ea, qua apud Lazarum Bonamicum valeret, autoritate, se, studiososque Bononienses voti sui faceret compotes, p. 524. ibidem.

XXXV.

XXXV. Alia ad Sigismundom Augostum, Sigismundi I. Poloniæ Regis Principem natu majorem, cùm è Castris redos Cathedralem Cracoviensem intraret, pag. 547. ibidem. A

XXXVI. Ejus dicta memorabilia collegit Joannes Boterus in Libro inscripto „ Detti memorabili „ de Personaggi illustri. *Torino*, 1608. *in* 4. pag. 338.

Petri Pauli Vergerii Dialogi quatuor de Libro quem Stanislaus Hosius Episcopus Varmiensis, contra Brentium, & Vergeriom *Coloniæ* edidit; deque aliis doobos ejusdem Hosii libellis. *Tubingæ*, 1559 *in* 4.

Præter editionem Venetam per Alemanium Finium Cremensem evulgatam anno 1573., ut jam diximus suo loco, Opera omnia novissimè ab ipso Auctore recognita, & aucta prodierunt *Antuerpiæ, apud Hæredes Joannis Stelsii*, 1571. *in fol.* Tom. II.

B Opus autem nomero L indicatum, hoc titulo prænotatum est „ Confessio Catholicæ Fidei „ Christianæ, vel explicatio Confessiooir in Sy„ nodo Petricoviensi à Patribus Proviociarum „ Gnesnensis, & Leopoliensis in Regno Polo„ niæ factæ anno MDLI.„ *Parisiis, apud Claudium Fremy*, 1561. *in* 8.

In feria verò Operum sub num. XXIII. da oppresso, corr. *expresso*.

Quemadmodum in num. XXVI. Pium V., corr. *Pium IV*.

HOSIUS THEODATUS.

Addenda ad Art. DCCCCXII. Col. 735.

XVI. Carmina Italica, vulgo, Sonetti, Madrigali, e Canzoni Amorose. MS. in 4, extant in Bibliotheca Ambrosiana, Cod. sign. L. n. 5.

Cum in isto Codice nonnulla Carmina sint Cæsari Scrofato inscripta, & duo (vulgo Sonetti) istius ad Theodatom Hosium, Clarissimus Pater Quadrius in suo Libro, cui titulus „ Della „ Storia, e della Ragione d'ogni Poesia „ Tom. II pag. 306. omnia tribuere non dubitavit eidem Scrofato, sed re melius perspecta, & ex ipsa caracteris forma, nam Codex certè est aotographos, Auctorem ipsius dubitari minime potest, alium non esse quam Theodatum Hosium.

XVII. Satira intitolata il Moote Bicorne, Rime, e Prose, di Teodato Osio. *In Milano*, 1633. Codex autographus adest in Ambrosiana.

Ex Cl. P. Quadrio „ Della Storia, e della Ragio„ ne d'ogni Poesia T. II. loco citato.

XVIII. Istoria del valoroso, ed invitto Cavaliere Fiorleandro, nella quale si trattano le valorose Imprese da lui fatte, e da molti altri giovani, e valorosi Cavalieri, con molte strane avventure, e mirabili successi, e guerre atrocissime, nuovamente poste in luce. MS. in 4. pagg. 272. præter Indicem. In Bibl. Ambros. sign. N. num. 130. Hoc Opus idem fortè est, quod Picinello teste, adducto, numero III. jam laudavimus.

I

IMBONATUS CAROLUS JOSEPH.

C Addenda ad Artic. DCCCCXIII. Col. 737.

III. Sagro Tributo di divozioni, Suppresso nomine. *Milano, per il Marelli, in* 8.

De JUDICIBUS CÆSAR.

Addenda ad Artic. DCCCCXXVI. Col. 747.

XI. La Verità Mascherata, Romanzo. *Milano, presso il Malatesta*, 1706. *in* 12.

XII. Il Trionfo dalla Costanza, Drama. *Milano*, ut *supra*.

D XIII. Le Avventurose Disavventure d'Amore, divise in sei Novelette. *Milano, presso il Malatesta*, 1703. *in* 12.

XIV. Carmina duo Italica, seu *Sonetti*. Extant in libro, cui titulus „ Canti Genetliaci nella nascita „ del Real Principe di Piemonte Vittorio Ame„ deo, Giuseppe Filippo di Savoja: *Milano; presso il Malatesta*, 1599. *in* 4. pagg. 36.

Epistola Francisci de Lemene præclarissimi Poëtæ Laudensis ad Scriptorem nostrum. In ea meminit studiorum suorom, quibus simul vacaverant in Archigymnasio Papiensi. Extat in Collectione Epistolarum ad varios ipsius de Lemene apod Comitem Antonium Simonettam. MS. in fol.

JULIUS.

Addenda ad Artic. DCCCCXXXII. Col. 753.

EDito jam Articulo Julii istius pervênit ad manus nostras Catalogus Bibliothecæ Regiæ, Parisiensis impressus anno 1742., & in secunda parte Theologorum fol. 325. T. V. invenimus

II. La Seconda parte de le Prediche di M. Giulio da Milano, predicate in Venezia nell'anno 1541. in 8.

L

LAMPUGNANUS AUGUSTINUS.

E Corrigenda ad Art. CMXXXVI. Col. 756.

Col. 757. in Operum num. X. lin. 11. Junta, corrige *Sonto*, & iterum in num. XI. lin. 11. corrige *ut supra*.

Dum de Lampugnano isto agimus, Lectores monere juvat Cl. P. Quadrium in suo Opere „ della Storia, „ e della Ragione d'ogni Poesia „ Tom. V. adhuc sub prælo, proferre Dramma Pastorale Joannis Baptistæ Lampugnani Mediolanensis, hoc titulo: „ La Ninfa Guerriera, Favola Pastorale „. *Venezia, per Marco Ginami*, 1644. *in* 8. Idem scripsit Allatius in Drammaturgia. Picinellus tamen tribuit eam Augustino nostro, de quo scribimus.

LAM-

LAMPUGNANUS LAURENTIUS.

Corrigenda ad Art. CMXLVIII. Col. *766.*

Ibid. lin. 38. MCCCCXXXV. corrige *MCCCCLVIII.*

LANDRIANUS JOANNES FRANCISCUS.

Addenda ad Art. CMLX. Col. *775.*

HOc etiam alterum Opus hujus Auctoris indicamus.

II. Liber varias Sententiarum Juris Collectiones continens. MS. in fol. justæ molis; cui præfixus est Index copiosissimus Alphabetico ordine distributus. Servatur apud Josephum Landrianum J. C. C. amicissimum, *ipsius* Auctoris abnepotem, cui nonnulla debet hæc mea Biblioth.

LANDUS HORATIUS.

Addenda ad Art. CMLXIV. Col. 780.

VIvebat adhuc anno MDCLX. die V. Aprilis, uti nos monuit Cl. Sitonus.

V. Nicolai Canalis Seminarii Mediolanensis Alumni obitus ab Horatio Lando Hermathenaico fidissimè narratus MS. papyraceus in 4. pagg. 80. elegantissimè scriptus, ext. in Biblioth. Ambr. sign. N. num. 232. Canalis hic ex Oppido Montis Brianzei, cui nomen Uglonum, parentibus Francisco, & Aurelia Raynona, ortus, III. Idus Febr. ætatis suæ anno XXI. & mense VI. anno MDCXXIII. in Seminario hujus Urbis, non sine sanctitatis fama migravit è vita; solemnique funere illi parentarunt Alumni reliqui; orante eloquentissimè Joanne Donato Ferrario, ut fusiùs in hoc Opere narrat Landus.

VI. Carmina V. Latina. Extant in Libro, cui titulus: „ Musarum Sertum pro Laurea Gregorii, & Joannis „ Baptistæ de Sfondratis à Josepho Lando intextum. *Papiæ*, 1618. *in* 4.

LANDUS HORTENSIUS.

Addenda ad Art. CMLXV. Col. 781.

XVIII. Oratio adversùs Cœlibatum. Ex Bibliotheca Gesneri.

Moneamus Lectores, Opus indicatum sub numero XXIII. hunc præferre titulum: „ Due Panegirici nuovamente composti, de' quali l'uno è „ in lode della Signora Marchesana della Padulli, e l'altro in commendazione della Signora „ Donna Lucrezia Gonzaga da Gazuolo. „ *Venezia, presso il Giolito*, 1552. *in* 8 quod advertere placuit, ne quem decipiant verba Fontaninii à nobis in Articulo relata. In Opere autem dato sub numero XI. plures inseruit Hortensius sententias suas sub nomine *Anonymi de Utopia*.

LANTERIUS HILARION.

Addenda ad Art. CMLXVIII. Col. 784.

EUm Monachum floruisse in Cœnobio SS. Nazarii, & Celsi Veronæ, asserit Possevinus in Appar. Sacro Tomo II. pag 48 qui etiam ei tribuit

XI. Paraphrasim in Rhetoricam Hermogenis. *Venetiis*, 1521.

LANTERIUS PAULUS BERNARDINUS.

Addenda ad Art. CMLXIX. Col *786.*

LEonardi filios, qui erat in vivis, juxta Cl. Sitonum, anno Christi MCCCCLXIII.

IV. Epigramma, extat ad calcem Poëmatis Gasparis Vicecomitis.

V. Aliud est in fine libri Stephani Dulcini, cui titulus „ Endecasyllabi de Catulli Sirmione. „

VI. Alia plura Epigrammata in Auctorum laudem occurrunt in Libris suo Seculo editis.

VII. Cornelii Taciti Opera, unà cum Francisco Puteolano, correxit, & edidit, uti testatur idem Puteolanus in Epistola Nuncupatoria Jacobo Antiquario, præfixa editioni Mediolanensi ejusdem Taciti his verbis: „ Multis vigiliis, intensissimoque studio recognitum (Taciti Opus) adjuvante Bernardino „ Lanterio omnium Mediolanensium eruditissimo &c „

Vide Cl. Saxium in Historia Typograph. ad annum MCCCCLXXXII., & ad Col. DXLIX.

LAZARONUS PETRUS.

Addenda ad Art. CMLXXV. Col. *750.*

CUm in hac Urbe, prout etiam in tractu Vallis-Saxinæ, adhuc floreat Lazarona familia, ignoscent, ut credimus, nobis optimi Lectores, si Petrum Lazaronum, schedis tantùm, quas Clar. Saxius ad Typographico-literariam Historiam suam collegerat, visis, eundem inter Mediolanenses Scriptores duximus recensendum. Nunc autem ex eodem Clariss. Viro didicimus Brixianæ Urbis Civem eundem fuisse, ideoque ex hac Bibliotheca pro instituti nostri ratione expungendum, nisi quis ob diuturnam inter Mediolanenses moram in Aula Principum, eundem ad exterorum classem duxerit posse referri, qui Insubriæ Metropolim decorarunt. Utcumque sit, alia Opera in Articulo prætermissa hìc subjicere libet.

II. Epitaphia XII. in obitu Beatricis Estensis Consortis Illustrissimi Ducis Mediolani Ludovici Mariæ Sfortiæ. *Mediolani, sine anno, & Typographi nomine*, in 4.

III. De Rebus gestis trium Mediolanensium Ducum, Philippi Mariæ Vicecomitis, Francisci I. Sfortiæ, & Galeacii Mariæ, Carmine heroico. MS. in Biblioth. S. Fidelis Soc. Jesu in pergameno.

IV. Epistola ad Joannem Galeacium Mediolani Ducem Sextum, sine data, extat in eodem Codice, eamque citatus Clar. Saxius edidit in jam laudata Historia Col. CCCLXVIII.

V. Poëma Latinum ad Carolum VIII. Galliæ Regem. MS. in pergam in Biblioth Regia Parisiensi.

VI. Carminum Libri IV. quæ idem Clar. Saxius loco indicato Col CCCLXX. ait MSS. extitisse Venetiis.

Eum ad labores suos edendos, quos tamen non recenset, Epigrammate hortatus est Lancinus Curtius lib. I. fol. 25.

De LEGNANO JOANNES.

Addenda ad Art. CMLXXXII. Col. *795.*

XIII. Disputatio de Secreto.

XIV. Alia de Permutatione. Hæc duo indicavit Possev. in Appar. Sacro Tomo II. pag. 212.

XV. Consilia.

XVI. De Hæresibus. Hæc duo memorat ex Konigio Clar. Abbas Fusius in Appendice MS. ad Picinellum.

Confirmatio Immunitatum, Exemptionum, & Privilegiorum Joanni de Lignano, Excelsi Galeacii Vicecomitis Mediolani Ducis, XVI Aprilis MCCCLXXXVIII. Indicantur in Cod. MS. Marchionis de Rosales sæpe memorato.

LITTA ALPHONSUS.

Addenda ad Art. CMLXXXIX. Col. 805.

VIII. Epistolæ plures ad Joannem Petrum Puricellum, ob eruditionem Ecclesiasticam, qua refertæ sunt, dignæ, ut legantur. Extant inter MSS. ejusdem Puricelli in Biblioth. Ambros.
In Musæo Bibliothecæ Ambrosianæ visitur Nummisma majoris moduli cum Cardinalis Littæ effigie circumpositis siglis: *Alphonsus Cardinalis Litta Archiep. Mediol* In altera parte, Trophæum cernitur ex Ecclesiasticis Insigniis compositum, adjecto lemmate: *Ejus Jura diligenter custodiebat*.

LOMATIUS JOANNES PAULUS.

Addenda ad Art. CMXCV. Col. 812.

XI. Fasciculum ejus Carminum tam Italico, quàm Latino sermone conscriptorum, extare apud se asserebat Clar. Lazarus Augustinus Cotta in Addendis ad suum Musæum Novariense. MS. apud humanissimum filium ejusdem, ut alibi diximus, & utinam aliquando lucem videat.
Eruditissimus Comes Joannes Maria Mazzucchellus Brixiensis servat in Musæo suo Nummisma Lomatii nostri, cujus aversa pars geminas ostentat icunculas, fœminam scilicet, quæ velum sibi detrahit, & virum illi se inclinantem. Lemma verò est: UTRIUSQUE. In Musæo autem Braydensi alterum visitur, ubi effigies Auctoris circumpositis literis: *Joannes Paulus Lomatius Ætatis Ann. XXIII. MDLX* Alia Nummismatis pars præsefert Columnam procelloso mari insidentem, cum Lemmate *Virtus fulmina Avaritiæ contemnit*.

M

MACANEUS DOMINICUS.

Addenda ad Art. MVII. Col. 819.

INnotuit post impressum Articulum, Dominico Macaneo, sic à natali solo dicto, cognomen fuisse *Bella*, seu *de la Bella*. Hoc Lectoribus indicamus, addentes, Præceptorem illius extitisse Colam Montanum. Taurini in Subalpinis non Latinas solum, sed Græcas quoque Dominicus literas tradidit adolescentibus, quod etiam præstiterat Mediolani, ubi inter alios instruendum suscepit filium Gasparis Vicecomitis.

VIII. Commentaria in Cornelii Nepotis Viros illustres: Venerando, & Reverendissimo D. Amadeo Romagnano Episcopo Montiregalensi, & Ducali Cancellario dignissimo. *Taurini, per Magistrum Franciscum de Sylva*, 16. Octobris 1508. in 4
IX. Exegesis de Cancellario, Secretariis, & Scribis, eorumque vocabulis: Ad Venerandum Cuneatem Antistitem Dominicum Georgium Tornielium. Ext. in eod. lib.
X. Cornelii Nepotis Vita. Ibid.
XI. Epistola ad Petrum Cavam, & ejusdem Petri Responsio, ext. inter Opera impressa ejusdem Cavæ. *Taurini, per Porrum*, 1520.
XII. Annotatiunculæ in Svetonium de Viris illustribus. *Argentinæ, apud Joannem Knoblauch*, 1510. ex Gesnero.

MADDIUS CAROLUS MARIA.

Addenda ad Art. MIX. Col. 822.

X. Rime, e Commedie in lingua Milanese Tomi II. *Milano, presso il Malatesta*, 1701. in 12. Hæc Poetica Opera simul cum jam memoratis num. II. prodierunt *Venetiis, anno* 1708. *Tomis VI. in* 12.
XI. Alia Carmina Italica varii Argumenti, quæ adhuc inedita sunt MSS. Tom. I. in fol. justæ molis; servantur in Bibliotheca Collegii Braydensis PP. Societ. Jesu.
XII. Alia item inedita. MSS. in 4. extant apud me.
XIII. Ex Carmine Italico, vulgò *Canzone*, ad Josephum Perini Societ. Jesu, quod extat in Tomo III. Operis inscripti: Poesie varie pag. 195. eruitur, eum vertisse ex Gallica lingua pium quoddam Opus, quod eidem cum ipso Carmine misit.
XIV. Feudorum provinciæ Mediolanensis controversorum cum alienis ditionibus Synopsis collecta ex Tabulario Excellentissimi Senatus. *Mediolani, apud Malatestam*, 1680 *in fol.*
XV. Allegationes variæ Juridicæ. Extant in Collectione Marchionis de Rosales, aliorumque Jurisconsultorum.
XVI. Il Trionfo d'Augusto in Egitto: *Milano, per il Malatesta*, 1672. *in* 8. Scenicum hoc Opusculum prætermisere ipsius Carminum Collectores.
XVII. Amor fra l'armi, overo il Corbullone in Armenia. *Ivi, per lo stesso*, 1673. in 8
XVIII. Ippolita Regina delle Amazoni. *Milano, per il Malatesta*, 1670. *in* 12.
XIX. L'Orbin al Presepi. Opusculum Poëticum Mediolanensis populi dialecto compositum, miroque simul ac lepido artificio compactum. MS. in fol. apud amicissimum Canonicum Iricum.
Ad eum dedit Franciscus de Lemene Epistolas tres Italicas. Prima est in laudem cujusdam Pignatelli, cujus Orationem de Triumphis Armorum Christianorum Maddius ad eum miserat. Secunda est in commendationem Vincentii Platteæ pro Epico ejus Poëmate, cui titulus: *Bona espugnata*, hujusque Operis Exemplar ipso Auctore petente ad Maddium mittit. Tertia jocosa est pro quodam munere Maddii esculento Epigrammate Mediolanensis dialecti sociato. Extant in Collectione MS. Epistolarum ipsius de Lemene ad Varios apud Comitem Antonium Simonettam, in fol
In Musæo Bibliothecæ Ambrosianæ servatur Nummisma Maddii nostri. Icoui circumstant verba: *Carolus Maria Maddius*. In postica parte: Paludatus Vir lauro redimitus, dextera coronam gestans, apposito ad pedes Cornucopiæ. Lemma: *Corona Sapientiæ timor Domini*.

MADDIUS MICHAEL.

Addenda ad Art. MXIII. Col. 825.

VIII. Carmina II. Latinum unum, alterum Græcum; quæ extant in libro, cui titolus „ Per le Nozze „ di Rinaldo d'Este, Duca di Modena ec. e Car- „ lotta Felicita, Principessa d'Annover. „ *In Bologna*, 1696. *in fol.*

MADRIGNANUS ARCHANGELUS.

Addenda ad Art. MXVIII. Col. 829.

MAdrignanum autem, & alia scripsisse, nempe:

II. Historias, &
III. Magni Trivultii Gesta,
Constat ex Lancino Curtio hæc scribente:

As

At utilis labor eruditione omni
Notissimum operi prabito aco conjunxit
Interpretem acrem Archangelum Madrignanum
Archangelum Historia Patrem : suis Scriptis
Tcivultii perire qui vetat gesta ,
Et Patriam effert : Patriæ extolit nomen :
Orbis novi miracula & refert . . . . . .

IV. Aloysii Cadamusti Patricii Veneti Navigatio ad terras novas ex Italico latinè reddita ab Archangelo Madrignano. Extat in Simone Grynæi novo Orbe. *Basileæ*, 1532. *in fol.*
Editio Itinecarii Ludovici Patricii, quod dedimus numero II. prodiit *Mediolani*, *apud Jo. Jac. de Lignano in fol.*

MAGNUS VALERIANUS.

Addenda ad Artic. MXXIII. Col. 833.

XX. Demostratio Ocularis. *Venetiis*, *apud Hertz*, 1629. *in* 8., *& Bononiæ*, 1648. *in* 4.
Ex Vol. III. Theol. Catalogi Bibliothecæ Regiæ Col. 140. hæc addimus ad eum spectantia:
Responsio Apologetica Anonymi pro Valeriano Magno. *Monopoli sine Typographo*, 1662. *in* 12.
Additur & altera pars, seu copia literarum Ernesti Hassiæ Laodgrevii ad Velerienum Magnum. *Herbipoli*, *apud Silvestrum Gesnec*, 1661 *in* 12.
Vindiciæ Ecclesiæ Lutheranæ contra Judiciom Valeriani Magni Capuccini, absurdas consequentias & sententiam ejus de Regula credendi, Auctore Jacobo Martini. *VVitteberga*, *apud Jo Elvvigium* 1631. *in* 8.
Judicium de Judicio Valeriani Magni Mediolanensis Catholicorom, & Acatholicorum credendi Regula: sive Absurditatum Echo, Auctore Herico de Neufeldt. *Amstelodami*, 1640. *in* 8.
Georgii Calteti responsum ad tertiam Actiooem Valeriani Magni Capoccini de Fide Christiana. *Helmestadii*, *apud Henningium Mullerum*, 1652. *in* 4.
Gorgiæ Leontinus Sophista in Valeriano Magno Redivivus, sive Annalysis Judicii de Accatholicorum & Catholicorum regula credendi, producti a Valeriano Magno Capoccino, adornatore Joanne Conrado Dannhavveto. *Argentorati*, *apud Petrum ab Heyden*, 1652 *in* 4.
J. Micrelii Diatriba de Erhardi S. R. J. Comitis Trochies de VVeizhausen Recognitione Ecclesiæ universalis antiquæ, Viennæ anno MDCLII. facta, unà cum solutione IV. Quæstioourn & Responsiooe ad XII. postulata Keddii Jesuitæ, & ad Sophismata Valecinoi Magni Capuccini de Regulæ credendi. *Stetini*, *apud Joannem Valerium Rhetium*, 1650. *in* 4.
Valeriani Magni Capoccini methodus ἀμέθοδος & ignis fatuus; sive primò eeamen theologicum novæ methodi ab ipso procusæ, ad retrahendos Protestantes sub jugum Pontificis; secundò, refutatio libelli alterius, quem postea sob titulo Luciæ in tenebris lucentis emisit; utrique insetitur integer textus Opusculi Monachalis, adduntucque ad calcem observationes aliquot Theologicæ in Epistolam peremptoriem Ernesti Landgravii, inscriptam Doctori Calixto XXVI. Feb. MDCLIV. Auctore Samuele Maresio. *Groningæ*, *per Joann. Nicolaum*, 1654., *in* 4.

MAJORAGGIUS MARCUS ANTONIUS.

Addenda ad Artic. MXXV. Col. 839.

XLII. Declamatio in Aleatores. Ex Gesnero.

MAPELLUS JOANNES.

Addeoda ad Artic. MXLI. Col. 851.

PRima editio Conformitatum Bartholomæi de Pisis debetur Francisco de Sancto Columbano Provinciæ Mediolanensis Vicario, jubente F. Francisco Zeno Mediolanensi totius Ordinis Minorum Generali. Idem F. Fraociscus eamdem dicavit PP. ipsius Ordinis Deffinitoribus, scilicet Paulo Balsamo, Raphaëllo à Varisio, Dionysio Leonardi Novariensi, atque Hieronymo Battalea. Data est Epistola è Conventu S. Angeli Mediol. IV. Idus Maji MDX. Aliæ duæ editiones prædicti libri Conformitatum S. Francisci adoumerantur, videlicet *Mediolani*, 1514. *in fol.*, *& Bononiæ*, *per Alexandrum Benatium*, 1590. *in fol.* cum Adnotationibus Hieremiæ Bucchii.

De editione vere Quadragesimalis vide Saxium in Hist. Typograph. Col. CCCCXII.

MARCALDUS FRANCISCUS.

Addeoda ad Artic. MXLIV. Col. 856.

III. Narratione delle cose più importanti del Duca di Ferrara. MS. io 4. in Bibliotheca Ambrosiana sign. N. oum. 213. In Epistola ouncupatoria Auctoris ad Cardinalem Federicum Borromæum, sic legitor: „Onde io mi son risoluto di presentar„gli questa Narratione delle cose più importanti „del Duca di Ferrara, nella quale si tratta de i „Luochi, Stati, e Fortezze, che Sua Altezza pos„siede, con l'entrata e spesa sua, e quanto anco „al presente si ritrova de contanti, con altre de„gne ed onorate cose ec.„ Data est Mediolani, die XXIV. Januarii, MDXCVII.

MARLIANUS ALOYSIUS.

Corr. ad Artic. MLIII. Col. 861.

In Operom num. III. linea 3. Petri Martyris de Angleria, corr. *Petri Mar. Alsandri*, *ex Cornelsano*.

MAURUS MAURITIUS.

Corr. ad Art. MLXXVIII. Col. 885.

IN dubio est Cl. P. Jo. de Augustinis, an Carmina V. Italica, quæ dedimus sub num. II. sint, necne Auctoris nostri, vel Mauritii Veneti, quem Cl. Marchio Maffejus Veronensem fecit in sua Verona illustrata, eo quia Opus scripserit in laudem illius Urbis.

MAYNUS JASON.

Addenda ad Artic. MLXXXIII. Col. 887.

XIX. Jasonis Epistola ad Petrum Caram Sabaudiæ Senatorem; impressa est inter Opere ejusdem Petri. *Augustæ Taurinorum*, *per Porrum Calcbographum*, 1520.
Juvat hio addere postremam editionem Operum omoium Auctoris nostri sub hoc titulo „Opera „omnia jucidica, cum adnotationibus Purpurati, „Bellecombæ, Pancitoli, Trotti, Mansueri, „aliorumve, necnon additionibus Jacobi Meno„chii. *Venetiis*, *sine Typographo*, 1590. *T. IX. in fol.* Io Vol. verò, quod continet Repertorium, adest Vita Jasoois.

Ad

Ad s ondem legi Epistolam fatis eroditam Joannis Baptistæ Castillionæi, sic prætitulatam „ Jasoni „ Mayno Jureconsulto, atque Oratori celeberri- „ mo Jo. Baptista Castillionæus Genovensis Juris „ lectator S. D. perpetuam „. Io Epistola ait: Quintum verti annum, ex quo studiis Oratoriis expletis sub Rhetoricis Cremonensibus in Patriam reversus fueris. Scribendum igitur duxisse Opusculum de Arte Oratoria, quod Jasoni dicat. Et sic finit „ Vale præsidium novum, & „ nostri seculi decus „ sine loco, anno, & Typographo, sed certè *Mediolani*, *in* 4.

MAYNUS JASON alter.

Addenda ad Artic. MLXXXIV. Col. 892.

III. Carmina Italica, extant in libro, cui titulus : „ Il „ Sepolcro della Illustrissima Signora Beatrice „ di Dorimbergo. *In Brescia, presso Vicenzo di Sabbio*, 1568. *in* 8.

Ex Cl. P. Quadrio Soc. Jesu in T. II. ejus Operis „ Della Storia, e della Ragione d'ogni Poesia „ pag. 676.

MAZENTA GUIDOTTUS.

Addenda ad Artic. MLXXXVI. Col. 894.

III. Carmen Italicum, extat in libro, cui titulus : „ Oratio Bartholomæi Baphii Lucinianensis Con- „ ventualis Franciscani de laudibus Mediolaneo- „ sium, habita ab eodem in communibus Co- „ mitiis Mediolani, in æde Summa. *Bononiæ*, 1562. *in* 4. Carmen Guidotti nostri est pro responsione alterius ejusdem Baphii inscripti „ In lode „ dell'Eccellentissimo Fisico Maestro Guidotto da „ Mazenta per una nostra Dama inferma &c.

MAZENTA GUIDUS.

Addenda ad Artic. MLXXXVII. Col. 893.

VI. Cónsultatio pro utilitate Regii Ærarii, & Civitatis Mediolani, non sufficientibus ordinariis proventibus ad munera publica obeunda, potiùs Ultrotributa, veluti habiliora, & voluntaria exigenda, quàm realia, vel personalia onera indicenda, incipit „ Animum ad utilia pro Regio Ærario, „ & pro Mediolanensi Civitate scribenda invita- „ vit injunctum mihi munus, amor in Patriam, „ & Sexaginta Virorum studium, qui ut Poten- „ tissimo Regi, & publicæ utilitati serviant, unà „ cum Excellentissimo Fontium Comite, maximo „ charitatis affectu commoto, continuò consilia „ de adjuvanda Republica undique requirunt, &c., impressa anno 1610 in fol., sine Impressoris nomine; extat penes Cl. Advocatum Joannem Sitonum de Scotia.

MEDICES JOANNES JACOBUS.

Addenda ad Artic. MXCVIII. Col. 909.

IX. Ejus dicta memorabilia sunt in Libro, cui titulus. „ Detti memorabili di Personaggi illustri di Gio „ vanni Botero. *Torino*, 1608. pagg. 92., e 145.

X. In altero Libro inscripto: „ Il Cancellieri del Doni „ Libro della memoria, contiene varj Paragoni „ della Prudenza delli Antichi con la sapienza „ de' Moderni, con le proprie sentenze. *In Vinegia, appresso Gabriel Giolito de' Ferrarj*, 1552. *in* 4. Extat „ Paragone di Paolo Emilio col Marchese „ di Marignano, ed una sentenza di questo.

XI. Altra sentenza; est in Libro, cui titulus „ il Cancellie- „ ri del Doni Libro dell'Eloquenza, nel qual si „ vede per similitudine la virtù del dire delli „ Antichi savj, e de' Moderni virtuosi in ogni „ impresa onorata di Guerra, di Stato, e Poten- „ za, risolvendo con le vere Sentenze. *In Vinegia, per Gabriel e Giolito de' Ferrari*, 1562. *in* 4. ad pag. 48.

Acta insigniora ejusdem, Carminibus VIII. descripsit Joseph Maria Stampa Somaschensis in libro, cui titulus „ Epigrammata Sacra, Heroica, Ethica, „ Miscellanea &c. *Mediolani*, 1727. *in* 8. pag. 88. & seq.

In Musæo Braydensi servatur Nummisma exhibens ipsius Iconem; circumpositis verbis: „ Jo. Jac. „ Mediceus Marchio Melegnani ex Cæs. Cap. Gen. Postica pars habet Pegasum Parnasso superpositum alis expansis cum lemmate: *Quo me fata vocant*.

MEDIOBARBUS JOANNES ANTONIUS.

Addenda ad Artic. MC. Col. 912.

IX. Historia Gymnasii Ticinensis Auctore Antonio Gatto, *Mediolani*, 1704. *in* 8. cum Notis marginalibus MSS. P. Joannis Antonii Mediobarbi.

X. Discorso Accademico detto in Pavia per S. Agostino „ Se sia più avantaggioso alle glorie „ del Santo il sapersi il luogo preciso delle „ sue Ceneri, o no „ MS. in 4.

XI. Somnium Alcibiadis : Dissertatio eruditissima habita Parisiis anno MDCCII. MS. in fol.

XII. Virtus qualis vera sit : Dissertatio altera habita ut supra. MS. in fol.

XIII. Severus Nummus Græcus : Epistola, seu potius Liber : ad Cl. Gisbertum Cuperum. MS. in 4.

XIV. Adrianopolis : Dissertatio de Re Nummaria. MS. in fol.

XV. Dubia Chronologica de Nummis Hadriani. MS. in fol.

XVI. Dissertatio contra T. Livium de Consulatu Livii. MS. in fol.

XVII. De Religione Gentilium : Dialogus. MS. in 4.

XVIII. De Ara Victoriæ. MS. in 4.

XIX. Incerti cujusdam Sigilli explicatio : Dissertationes II. ad Illustrissimum D. Cæsarem Paganum Senatus Mediolanensis Patrem conscriptum. MS. in fol.

XX. Adnotationes ad Nummismata Occonis, post editionem parentis sui. Vol. III. MS. in fol., quos utinam habuissem cùm dedi meis curis, & ære Typis Palatinis Opera supradicta parentis optimi hujus Scriptoris.

XXI. Repertorium Alphabeticum de Nummis Imperatoris, & Consulum Romanorum. MS. in fol.

XXII. Epistolæ plures Latinæ, & Gallicæ de Re Nummaria. MS in fol.

XXIII. Principi de Boumonville in Castra Ducis Burgundiorum Epistola Latina, & Carmina, data Parisiis, mense Augusti, 1702. MS. in fol.

XXIV. Panegirico Accademico per li Santi Protettori di Brescia Faustino, e Giovita, detto li V. Febbrajo MDCXCV. MS in 4.

XXV. L'Obbedienza : Poema; pagg. 8. MS. in 4.

XXVI. Carmina plura Latina, Gallica, atque Italica, necnon vulgari Dialecto Mediolanensi; inter ultimos eminent „ La Satira III. di Per- „ sio : La Batracomiomachia al P. Borsa, „ Stroffe XXX. „ & alia. MS. in fol.

XXVII. Delli Scrittori della Congregazione di Somasca, Centuria prima, raccolta da un Sacerdote della medesima Congregazione. Codex MS. in fol. ordine alphabetico dispositus, sed inconditus, in quo adsunt etiam Inscriptiones plures antiquæ, variaque Adversaria.

XXVIII. Oratio in Studiorum instauratione habita in Collegio S. Majoli, cui titulus „ in Armorum „ sinu literas nutriri &c. „ MS.

XXIX. Laus Leganesii pro Arce Casalensi expugnata : Carmen. MS. in 4.

XXX. Oratio in Funere Illustrissimi, & Excellentissimi D. Ulderici Turriani S. R. I. Comitis &c., necnon Mareschalli Hæreditarii, & Consiliarii Status S. Cæsareæ Majestatis, ejusdemque apud Serenissimam Venetam Rempublicam Oratoris. MS. in fol.

Extant omnes in Bibliotheca Suorum S. Petri Montis-Fortis, Mediolani.

Libri, quem dedimus sub numero III. hic est titulus „ Il replicato Terremoto „ Oda tradotta dall' Autore in versi Eroici latini. *Parigi, presso Simone Langlois*, 1703. *in* 4.

MEL-

MELLIAVACCA BENEDICTUS.

Addenda ad Art. MCIII. Col. 914.

IV. Vita di S. Orsola Vergine, e Martire. Extat ad calcem libri „ Vita di S. Chiara scritta da Salvator „ Vitale „. *Milano, per Gianpietro Cardi*, 1653. *in* 4.

M I C H A E L.

Addenda ad Art. MCXIV. Col. 925.

AD clariorem hujus Michaëlis cognitionem juvat hîc addere id, quod ex Wadingo novæ editionis Romanæ excerpsimus Vol. XIV. pag. 476. „ Obiit hoc anno in Conventu Sancti Angeli Mediolani Beatus Michaël de Mediolano, alius à Michaële de Carcano, ea Civitate oriundus, de „ quo Bartholomæus de Peregrinis ita habet in „ sua vinea Bergomensi: „ In hac vinea laboravit „ dignissimè Beatus Michaël Mediolanensis, Ordi„ nis Minorum de Observantia, multos annos in „ diversis temporibus, bonis exemplis, concionibus „ assiduis, confessionibus audiendis, miraculis mul„ tis. Qui tandem præfato anno humani generis „ MCCCCXC in Christo obdormivit Mediolani, „ magnis prodigiis, & miraculis coruscans. Ali„ qui dicunt creatum fuisse Episcopum Bergomen„ sem.

MILANUS JOSEPH.

Addenda ad Art. MCXV. Col. 926.

XI. Il Supplemento, overo Aggiunta di Matteo Veggio al duodecimo Libro di Virgilio; data in luce da Giuseppe Milani Milanese, con l'Argomento, e morali Documenti del Poema: Aggiuntavi nel fine una copiosissima Tavola, la quale per ordine d'Alfabetto, contiene i nomi proprij degli Uomini, e d'luoghi, de' quali nell'Opera si fa menzione. *Milano, appresso Ponzio, e Piccaglia*, 1600. *in* 4. Liber nuncupatus est Horatio Maynoldo J. C. C Cremonensi, Regioque Ducali Justitiæ Capitaneo in toto Mediolani Dominio. Milanus noster in Præfatione invehitur in eos, qui malè senserunt de Continuatione Maphæi Vegii XII. librorum Æneidis Virgilii, inde se excusat penès Lectores circa linguæ puritatem in vertendis Carminibus supradicti Vegii in Italicum idioma.

MIRABILIA JOSEPH MARIA.

Corrigenda ad Art. MCXX. Col. 930.

Linea 3. MDLXVII. corrige MDCXVII.

MOMBRITIUS BONINUS.

Addenda ad Art. MCXXXII. Col. 939.

NAtus est Mediolani, anno MCCCCXXIV. teste Donato Bossio in Chronica Mediol. ad eundem annum pag. 258.

XVI. Carmen Latinum. Extat ad calcem Summularum Pauli Veneti, cujus editionem *Mediolani, apud VValdarfer*, *anno* 1474. curavit Mumbritius noster. Vide Clar. Saxium in Hist. Typographici.

XVII. Aliud simile. Extat in fronte Julii Solini de Mirabilibus Mundi. Hunc librum edi curavit Mombritius, reticens locum, annum, & Typographi nomen, ipsumque Antonio Trivultio Juris Pontificii Doctori Clariss., postea Cardinali, ut in ejusdem Articulo, nuncupavit Carmine latino supra indicato. Vide Saxium loco citato.

XVIII. Epistolæ ad P. Candidum Decembrium citantur a Clar. Saxio in Histor. Typogr. Col. CCCII. ad calcem.

XIX. Poëma de Planctu Virginis, extat ad calcem Libri de Dominica Passione editi *per Antonium Zarotum, sine anno, Mediolani*. Vide Saxium pag. DCIX.

XX. Tria Epigrammata extant in fronte Chronici Eusebii *Mediolani editi per Philippum Lavanium*, Vide Saxium pag. DCVIII.

XXI. Elegiolæ tres, leguntur in ejus Opere de Vitis Sanctorum, una ad Lectorem, aliæ duæ ad Cichum Simonettam, cui librum dicavit. Vide Saxium pag DCX.

Epistolas plures ad Boninum Mombritium dedit Vir doctissimus Petrus Candidus Decembrius, ut supra, quæ MSS. reperiuntur in Codicibus Ambrosianis, uti monet Cl. Saxius in dicta sua Typogr.

Ei dicavit Gaspar Lampugnanus librum Svetonii Tranquilli de Viris Illustribus, Mediolani editum, de quo vide Saxium Col. DXLII.

De eo Scaliger lib. VI de Arte Poëtica pag. 770. hæc habet: „ Mombritius generosioribus uti„ tur dicendi legibus; & cum multa admittat, „ constat sibi tamen, neque dejicitur de animi „ contentiona.

MONETA CAROLUS.

Addenda ad Art. MCXXXV. Col. 942.

FIlius Joannis Baptistæ, & Catharinæ Biraghæ conjugum.

III. Responsum, & juris Allegationes de Reductione Censuum facta in Dominio Mediolani anno MDCXLII. extat impress. inter Resolutiones practicas Cæsaris Carenæ, videlicet post Resolut. 174, à pag. 384 ad pag. 393. ex Schedis Sitonianis.

IV. Consultatio pro jure honorifico in Causa Cusana, & Surrigona impress. Mediol. in folio pagg. 10. an. 1629., extat penès Advocatum Sitonum.

MONETA JOANNES PETRUS.

Addenda ad Art. MCXXXVI. Col. 943.

XIII. Versi Latini d'incerto Autore sopra la Natività del Signore, tradotti in terza rima Toscana da Monsignor Alessandro Moneta, Dottor Teologo, e Canonico Ordinario di Milano. *In Milano, per l'Erede del quond. Pacifico Ponzio, e Gio. Battista Piccaja Compagni*, 1601. *in* 8.

Ex Cl. P. Quadrio „ della Storia, e della Ragione „ d'ogni Poesia „ Tom. II. pag. 524.

MONTIUS CÆSAR.

Addenda ad Art. MCXLI. Col. 948.

XVIII. Nonnullas ejus Epistolas ad Augustinum Coltellinum datas vulgavir Michaël Abbas Justinianus in tertia parte suarum Epistolarum. *Romæ*, 1675.

MONTIUS MARCUS ANTONIUS.

Addenda ad Art. MCXLVI. Col. 953.

IX. Epiſtola Latina ſatis erudita ad Lectorem, extat in Libro, cui titulus „ Joannis Baptiſtæ Coſtæ Praxis Conventionalis „ *Mediolani*, 1615. *in* 4.
Eidem Paulus Bellonus dicavit Librum ſuum de Poteſtate eorum, quæ incontinenti fiunt. *Mediolani*, 1623.
In Encomiaſtico Hieronymi Boſſii Ticinenſis pag. 3., extat longum Carmen „ Ad Cæſarem, & M. Antonium Montios fratres, quòd belli tempore „ fuerint J. C. renunciati. „

MONTIUS PETRUS.

Addenda ad Art. MCXLVIII. Col. 956.

VII. De Legum Origine. Ita Struvius in Hiſtoria Juris editio III. pag. 413.
Nummiſma ejuſdem in Muſæis Braydenſi, atque V. Clariſs. Comitis Mazzucchelli Brixienſis exhibet effigiem cum figlis: *Petrus Montius*. Poſtica pars Virum præfert haſtam manu geſtantem, ad cujus pedes tres jacent libri ex una, & arma quædam ex altera, cum lemmate: *Vt temperata ferit*, atque in medio: *In Vita*.

MORESINUS STEPHANUS.

Corr. ad Artic. MCLIII. Col. 960.

Lin. ultima, ab anno MDCXXXV. ad MDCLX. Corr. *MDXXXV. ad MDLX.*

MORONUS BERNARDINUS.

Addenda ad Artic. MCLXIII. Col. 969.

JAm impreſſo Bernardini Moroni Articulo pervênit tandem ad manus noſtras ſæpius expetitum Opus Annalium Ordinis Servorum ab Archangelo Gianio conſcriptum, noviterque recuſum *Lucæ apud Mareſcandolos anno* 1719 cùmque ibidem præclari hujus Viri mentio non ſemel occurrat, non ab re fore duximus ea, hîc Lectoribus noſtris exhibere. Bernardinus igitur noſter anno MID. Sacram Scripturam in Patria interpretabatur. Librum Geneſeos Ticini è primaria cathedra explicabat anno ſalutis MDIX.

Ex citato Gianio Tomo II. pagg. 4, & 32.

MORONUS JOANNES.

Addenda, & Corr. ad Artic. MCLXV. Col. 972.

XV. Oratio habita nomine Pauli III. Pont. Max. coram Ferdinando Romanorum Rege. Extat in Libro inſcripto „ Orationes Procerum illuſtrium à „ Carolo Herneſto Neib collectæ „. *Friburgi*, 1543. *in* 8.
Bina hujus Cardinalis Nummiſmata habet in Muſæo ſuo doctiſſimus Comes Joannes Maria Mazzuchellus Brixienſis. Primum oſtentat ipſius Proſopon adjectis figlis: *Jo. Card Moron. Fidei Cath. P Pugn.* in averſo autem cernitur Matrona, cujus nomen indicatur per verba: *Anna Morona Stampa Mar Sa.* Alterius poſtica pars ſcunculam præfert circumpoſitis literis. *Et tenebræ eum non comprehenderunt*; & in medio: *Vox de Cœlo*.

Ibi prope finem, Vita Caroli Sigonii, corr. *Vita Ludovici Caſtelvetri*, & parum infra: Difeſa della Vita di Carlo Sigonio, Corr. *Difeſa della Vita di Lodovico Caſtelvetro*.

MUTONUS ANGELUS.

Corr. ad Artic. MCLXXIII. Col. 983.

Linea ultima, MDCLXXXIV. Corr. *MDLXXXIV*.

N

De NOTTIS ſeu NOTTIUS STEPHANUS.

Addenda ad Artic. MCLXXXV. Col. 995.

III. Breviarium Ordinis Humiliatorum in 8. Legitur in calce: „ Breviarium hoc Sacræ Humiliatorum „ Societatis, per Stephanum de Nottis ſacrarum „ Literarum Magiſtrum eximium, Sanctæ Trinitatis ipſius Ordinis Mediolani Præpoſitum, „ multis lucubrationibus quam emendatiſſimè „ caſtigatum, Philippus de Sanctis, Vicoboldoni „ Profeſſus, ad ſui Ordinis utilitatem, & commoditatem, & omnium Chriſtianorum devotionem, ſummo cum labore, & induſtria fideliſſimè imprimi curavit *per Joannem Antonium de Honate, Mediolani, anno à Dominica Nativitate MCDLXXXIII. quarto Cal. Septembris, regnante Joanne Galeatio Sfortia Vicecomite Duce Sexto invictiſſimo*.
Ex Cl. Saxio in ſua Hiſt. Typograp. ad eundem annum pag. DLXXIX.

O

ODDONUS JOANNES BAPTISTA.

Addenda ad Artic. MCXC. Col. 999.

VI. Nel felice natale del nuovo Sereniſſimo Prencipe di Carigano, Idilio di Giovan Battiſta Oddoni. Extat in libro, cui titulus „ L'Euterpe di Giovanni „ Capool „. *Milano, per il Bidelli*, 1619. *in* 12. Ex P. Quadrio Soc. Jeſu, in ejus Opere millies adducto T. III. pag. 156.

OLDRADUS VITALIANUS.

Corrigenda ad Artic. MCXCIX. Col. 1006.

Linea 18. MDLXXXVIII. Corrige *MDCLXXXVIII.*

OPICELLUS JACOBUS PHILIPPUS.

Addenda ad Artic. MCCII. Col. 1008.

V. Carmina varia Latina in laurea Ludovici Meltii. *Ticini*, 1617. *in* 4.

VI. Alia in Lauream Cæſaris, & Marci Antonii Montiorum. *Papiæ*, 1617. *in* 4.

ORMANICUS PETRUS PAVLUS.

Addenda ad Artic. MCCX. Col. 1013.

IV. Diſcorſo intorno l'Iſcrizione d'antico marmo nella muraglia laterale verſo Oriente al di fuori del Tempio di S. Giuſeppe a Breſcia, concernente l'opininne dell' antichiſſima, e nobiliſſima Famiglia de' Signori Medici di Breſcia, e di Verona, Conti di Gavardo. *Milano, nella Regia-Ducal Corte, per Giulio Ceſare Malateſta*, 1656. *in fol.*

ORIGONUS CAROLUS JOSEPH.

Addenda ad Artic. MCCVI. Col. 1010.

XIX. Lettera al Prencipe Don Lorenzo di Toſcana contenente la notizia delle Opere di varj Soggetti della Compagnia di Gesù. *Genova*, 1631 *in* 4. Hoc agnovimus ex Joannis Cinelli Biblioth. Vol. Pluteo VI. pag 25., ubi loquitur de P. Camillo Rodengo Societatis Jeſu, ſic: „ Di qual letteratura e ſcienza foſſe il P. Rodengo non occorre, „ ch'io ne favelli, a baſtanza celebrandolo „ le ſue eruditiſſime ed elaborariſſime fatiche, e baſti il dire, ch'era germoglio di „ quella Compagnia, che produce moſtri „ di Lettere; delle moltiplicate Opere di „ tanti degni Soggetti, n'à già compoſta „ un' intiera e copioſa Libreria, come „ dalla Lettera di Carlo Giuſeppe Origoni „ al Prencipe Don Lorenzo di Toſcana &c.

XX. Ode nella promozione alla Sacra Porpora del Sig. Prencipe Teodoro Trivulzio. *Genova, preſſo il Pavoni*, 1630. *in* 4.

XXI. Carmina varia Latina pro laurea Ludovici Meltii. *Ticini*, 1617. *in* 4.

XXII. L'Età dell'Oro, Encomio nella Creazione di Giovanni Stefano Doria Duce della Republica di Genova. *Ivi, per il Pavoni*, 1630. *in* 4.

XXIII. Pronea, Allegoria Encomiaſtica al Cardinale Duca di Richelieu. *In Genova, per lo ſteſſo*, 1634. *in* 4.

XXIV. Le Gloria del Vaticano, alla Santità di N. S. Urbano VIII. *Ivi, per lo ſteſſo*, 1641. *in* 4.

XXV. Il Trionfo Amoroſo, Epitalamio nelle Nozze di Criſtoforo, a Barbara Centurioni. *Ivi, per lo ſteſſo*. 1636 *in* 4.

XXVI. La Fama Pronuba, Epitalamio nelle Nozze di Ercole Grimaldi da Monaco Marcheſe di Campagna, a di Aurelia Spinola. *Ivi, per lo ſteſſo*, 1641. *in* 4.

XXVII. Le Grazie, Epitalamio nelle Nozze di Ettore Martini, e Chiara Maria Romana. *Ut ſup.* Ex Cl. P. Quadrio S. J. in Libro „ Della Storia „ e della Ragione d'ogni Poeſia „ T. II. pag. 302.

XXVIII. Oſmam diſgorgogliato Poema alla gloria di Uladiſlao IV Re di Polonia &c. *Genova, per il Calenzano*, 1641 *in* 4.

XXIX. Il Tributo alle allegrezze, Epitalamio nella Nozze di Gio. Matteo Pozzo, e Paola Maria Imperiale Lercara Patrizii Genoveſi, a Monſignor Franceſco Durazzo Veſcovo di Brugnato. *In Genova, per Nicolò Peſagno, a Pier Franceſco Barbieri*, 1644. *in* 4.

Hæc duo hauſimus ex libro „ La Bibliotheca „ Aproſiana „. *Bologna*, 1673. pag. 616., ubi legitur etiam Carmen Italicum Gabrielis Chiabreræ in laudem Auctoris.

P

PAGANUS CÆSAR.

Addenda ad Art. MCCXIV. Col. 1017.

VII. Defenſas del Capitan Don Fernando Sarûdo: Antes, que ſe lean eſtas defenſas propone el Authoe dellas las Suias por haverlas eſcrito contra el precepio de Ciceron en idioma que no Sabe, Pues lo hizo por conſuelo de la parte, y fiado en la doctrina de Solorzano, de que no ſe ha de reprehendee El que uſa, aunque no la pronuncié bien, de una lengua, de quien ſe precia haver naçido Vaſſallo. In fine ſic legitur: „ Milan a 3. Agoſto 1670. dia en el qual por la porfia de los „ Judios fue deſtruido en Jeruſalem ſu Templo. „ El Doctor Ceſar Pagan del Noble Collegio deſta ciudad, del Conſejo delos Seſenta della; y „ Auditor de ſu Real Caſtillo. „ *In fol. ſine Typographi nomine.*

Ex his, & aliis ſimilibus Conſiliis Jurid. lingua Hiſpanica ſcriptis, colligitur, quantùm Auctor in eadem quoque valeret.

In Muſæo Braydenſi Nummiſma maximi moduli ipſius præferr imaginem cum lemmate: *Marchio Ceſar Paganus Sen. Med.* In poſtica parte ſtat Hercules, adjectis verbis: *Virtus roborat.*

PAGNANUS JOANNES FRANCISCUS.

Corrigenda ad Art. MCCXIX. Col. 1021.

In Inſcriptiona lin. ult. DDCXCIII. Corrige MDXCIII.

PANIGAROLA FRANCISCUS.

Addenda ad Art. MCCXXX. Col. 1029.

CUm de hoc celeberrimo Viro ſermo recurrat juvat hic Lectoribus noſtris proferre Opera in Articulo prætermiſſa, & nonnullas ejuſdem operum editiones, quas ſub oculis poſt impreſſionem hujus Bibliothecæ habuimus, quæ ſunt:

XCVIII. Ragionamenti fatti al Clero d'Aſti, dati in luce dal Padre Zanobio Bocchi Fiorentino del medeſimo Ordine. *Venezia, per il Fioravante Prati*, 1557. *in* 8.

XCIX. Libri duo pro inſtituendis iis, qui viſitaturi ſunt Diœceſes. MSS. ex VVadingo.

C. Traslazione dell' Opere di S. Gregorio Nazianzeno dal Greco in Italiano MS. ex eodem.

CI. Oratorio della Medicina Spirituale. MS. ex eodem.

Pre-

Prediche Quaresimali con nove Discorsi sopra le sette parole di Cristo „ Pater ignosce illis. *Venezia, per Roberto Mejeti*, 1597 *in* 4.

Prediche varie. *Genova, per gli Eredi di Girolama Bartoli*, 1592. *in* 4.

Prediche dette fuori de' tempi Quadragesimali, con le postille d'Isidoro Rota Tom. I. *Venezia, per Gian Battista Ciotti*, 1596 *in* 8.

Prediche Quaresimali dette in Roma l'anno MDLXXXVII. *Venezia, per Domenico Farri*, 1597 *in* 8. *ed ivi per Roberto Mejeti, lo stesso anno, in* 4.

Prediche Quaresimali dette io Roma l'anno MDLXXXVIII. *Venezia, per Gian Battista Ciotti*, 1598 *in* 8.

Beati Petri Apostolorum Principis Gesta ex ipsis Divinæ Scripturæ locis, gravissimorumque Patrum, qui ante annos mille conscripserunt, sententiis collecta, & in Rapsodias, quam catenam appellant, speciem disposita. *Astæ, per Virgilium de Zangrandis*, 1591. *in* 4.

PARAVICINUS BALTHASSAR.

Addenda ad Art. MCCXXXV. Col. 1038.

III. L'inegualità del Peso, *Discorso* sopra l'origine, e divisione del Mensuale, parte spettante alla Città, e Ducato: Danno del ripartirlo, modo di ripararlo; con la divisione della Pertica Civile riferita dalla Città al Ducato di Milano, diretto agl'Illustrissimi Signori Dottor Collegiato Sigismondo Calchi Vicario di Provisione, e Sessanta Decurioni della medesima Città di Milano, da Baldassarre Paravicini. *Mediolani, an.* 1682. *apud Haredes Malatestas, in fol.* pagg. 40., extat penès Advocatum Sitonum.

PARONA CÆSAR.

Addenda ad Art. MCCXL. Col. 1042.

V. In Libro inscripto „ Pianto d'Apollo: Rime Funebri „ in morte d'Isabella Andreini, Comica Gelosa ec. *In Milano, appresso Girolamo Bordone, e Pietro Martire Locarni*, 1605. *in* 12., *e* 1606. *in* 8. Extant Carmina, vulgo „ Rime di Cesare Parona „

Ex Clariss. P. Quadrio Societ. Jesu Tom. II pag. 679. „ Della Storia, e della Ragione d'ogni Poesia „

PATELLANUS CAMILLUS.

Addenda ad Art. MCCXLV. Col. 1045.

II. Rime: Ext in Libro „ Gareggiamento Poetico raccolto da Carlo Fiamma.

PELLIZARIUS NICOLAUS.

Addenda ad Art. MCCLVI. Col. 1053.

IV. Carmina varia Latina in Lauream Ludovici Meltii. *Ticini*, 1617. *in* 4.

V. Carmina III. Latina, & I. Italicum. Extant in Libro, cui titulus „ Musarum Sertum pro Laurea „ Gregorio, & Joanni Baptistæ Sfondratis a Jose„ pho Lando intextum, „ *Papiæ*, 1618. *in* 4.

PELOTUS ANTONIUS.

Addenda ad Art. MCCLVII. Col. 1054.

VI. Tetrasticon Antonii Peloti de Theodoro Plato, editum est ad calcem Æmilii Probi, de qua impressione videndus Clariss. Saxius in Historia Typographica Mediolanensi.

Ut melius Lector habeat, quod sub numero V. dedimus titulo *Mosci Carmen* hujus Auctoris, profero distinctiùs contenta in MS Ambrosiano, ut infra:

Mosci Poetæ Carmen Græcum in Latino, & Italico sermone conversum, ad Illustrissimum Principem, & Excellentissimum D. D. Joannem Goleacium Mariam Sfortiam: Epistola contra despicientes Poesim. Incipit: „ Delirant plurimi „ Joannes Galeaz Dux Sexte Insubrium Illu„ strissime &c. „ Sequitur hoc Carmen:

Quamquam Purpureus fatetur Index
Amorem Veneris genus malignum
Nil noxæ est tamen, aut mali: docetur
Credendum minus, & magis cavendum.
Frontem non igitur trahas libello
Joannes Galeaz Ducum venustas;
Illum sed cupidis leges ocellis,
Ut cum vesperis genas adultus
Mosci seria doctus elegantis
Evitare hominum scias venenum.

Sequitur Mosci Carmen Græcum cum ejusdem versione Italica, cui subjiciuntur & versus Peloti nostri.

Saphicum Carmen:

Additum, ademptum nihil est libello;
Nilque mutatum decus, o Latini
Sanguinis Princeps: potes hoc videre
Si utraque noscas,.

Dixeris forsan magis hæc Peloto
Nos juvant Græco modulata cantu
Hoc idem claro fateor palato;
Non ego Moscus.

Est tamen quædam ratio ferenda
Cur cæli Graja meliora constant.
Dulcius lympha gelida sub ipso
Fonte bibuntur.

Post hæc habetur versio Italica Mosci Carminis; cujus specimen juvat hic ex parte Lectoribus nostris exhibere, ut melius agnoscant Peloti nostri frasim Poeticam pro more Seculi minimè spernendam.

Vener intente el suo figliuol chiamando,
Se per le Strate alcun veduto Amore
Havesse, il vago fuggitivo errando.

Mio figlio e chi mi mostra, el suo errore
Un basio harà da me: se per ventura
Nel prende amico, il premio fia maggiore ec.

Sunt, ut vulgò dicuntur, Terzetti numero XV. in Codice Ambrosiano signat. T. num. 20. in 4.

In MS. Codice Bibliothecæ Ambrosianæ signat. H. num 21 adest Epistola Latina Marsilii Ficini Antonio Peloto Poetæ. Incipit: „ Quod ad Matri„ monium jam diu animum applicueris mi Pelo„ te, non summopere probare non possum &c. data est anno MCCCCLXXV. Quæ Epistola italicè reddita legitur inter Epistolas Marsilii Ficini. *Venezia, presso il Giolito*, 1546. Tom. I. pag. 275.

De PEREGO PETRUS.

Addenda, & Corrigenda ad Art. MCCLXI. Col. 1057.

II. L'Asilo de' Peccatori: Maria Regina del Cielo, o siano XV. discorsi. *Bologna, presso il Monti*, 1687. *in* 4.

Linea 9. Anno MDCXLV. Corrige *MDCLV*.

PETRASANCTA CAROLUS.

Addenda ad Art. MCCLXXII. Col. 1065.

IX: Orazione per la Beata Catterina da Bologna. Extat in Libro, cui titulus „ Penne Rettoriche de' PP. „ Somaschi pag. 119.

X. Orazione per il Beato Bernardo Tolomei. Ibidem pag. 247. *& Mediolani, penès Marcum Antonium Pandulphum Malatestam, in fol.*

XI. Pa-

XI. Panegirici Sacri parte II. *Pavia, per Giacomo Andrea Ghidini*, 1687. *in* 12. Liber impressus fuit post Auctoris obitum.

XII. Carmina II. Italice Extant in Libro, cui titulus: „ Trivia Panegyrico plauso excepta in gentilitio „ Stemmate Hieronymi Lunati. „ *Papiæ*, 1645. *in* 4.

PETRASANCTA PAULUS.

Addenda ad Art. MCCLXXVII. Col. 1068.

IV. Magnifici J.C. atque Oratoris præstantissimi Pauli Petrasanctæ Equitis, & Senatoris Oratio in fœlicissimum Maximiliani Mediolanensium Ducis inclyti in Urbem reditum publicè habita. Sine loco, anno, & Typographo, in 4. Extat in Bibliotheca Monachorum Cisterciensium S. Ambrosii hujus Urbis.

PICINELLUS CHRISTOPHORUS.

Addenda ad Art MCCLXXXIV. Col. 1071.

PRæclarissimi hujus Scriptoris brevissimè loco suo meminimus; nos enim Philippus Picinellus in errorem induxit, cùm ibi Wadingus citetur, quem ipse certè vel non inspexit, vel oscitanter vidit. Quandoquidem igitur Opera quædam ipsius hic Lectoribus exhibenda sunt, quæ illic nos effugerant, grave illi non sit multa ex Actis quoque omissa percipere. Doctrina illius mirabilis erat Sacrorum Codicum peritie; præstantior autem Juris utriusque prudentiâ, eden ut Pinjevius tunc Cracnviensis Admioistrsinr dictitare soleret: si omnia Juris Volumina perirent, melinra posse per Varisium (sic enim à patria dicebatur) componi; Auditoresque omnes plurimùm mirarentur, dum Viennæ, Uratislaviæ, & Cracnviæ verbum Dei exponens Christophorus, utriusque Legis Textus ad singula appositè, & copiosè citaret, Sacrisque Bibliis adaptaret. Pro Provincia Poloniæ plurimum laboris impendit, & jubente sui Ordinis Vicario Generali anno MCCCCXC. pro ipsius recto regimine Constitutinoes inferiùs recensendas scripsit, quamvis jam ægritudine languidus. Prudentiam in iis maximam ostendit, nam locorum distantiâ, regionisque amplitudine perpensâ, ne inutiliter sui Instituti Sodales discurrere cogerentor, universam provinciam in tres partes diremit à tribus Commissariis, Guardianis scilicet Cracoviensi, Posnaviensi, atque Wilnensi, Ministro tamen per omnia subjectis, regendes. Mox Suorum Cœnobia in eis reginnibus omnia lustravit, tum prope Varsaviam equo decidit, dorsique spinâ graviter offensâ gibbosus exinde incedere coactus fuit. Visitationis quoque munus impendit Provinciis Austriæ, & Bohemiæ, ubique doctrinæ, & pietatis perpetua relinquens exempla. In Mediolanensi etiam Provincia Vicarii munus jam gesserat, nam anno MCCCCLXXVI. die VII. Julii interfuit Consecrationi Ecclesiæ Sui Ordinis in Patria, dum id officii gereret. Tandem meritis cumulatus, & Hieronymi Katousby testimonio lumen & columen Minorum, eminentissimus Theologus, & Canonista doctissimus, qui similem sibi illo sæculo non videbatur habere, existimatus, decessit Mediolani anno Salutis MCCCCXCI. in Cœnobio Sancti Angeli, ubi, ut diximus, corpus illius conquiescit.

Jam indicatis Operibus addimus:

V. Constitutiones pro Provincia Poloniæ, de quibus VVadingus in Tomo XII. Annalium Minor. pag. 498.

VI. Epistolam prolixam Latinam, pietatis, & sacræ eruditionis plenam, cùm ad Sancta Hierosolymæ loca profecturus esset, ad Patres Provinciæ Bosnæ Data in Loco Sanctæ Radegundis, die XXII Jannarii MCCCCLXVIII. Extat apud VVading. Tom. XIII. *Tom. II.*

In ea Epistola, ait *se* à Beato Patre Fratre Joanne de Capistrano juvenili adhuc ætate Provinciis Bosnæ, & Dalmatiæ Præfectum fuisse, & propter dilectionem erga eos conceptam statuisse cum eis vivere, & mori, adeo ut nativam Provinciam velut exilium reputaret, & se non amplius Italicum, sed Alemanicum existimaret. Nunc tamen libenter acquiescere mandatis Vicarii generalis, & ideo ab eis recedere, proposuisse Sacra Palæstinæ loca invisere, & optare ibi vitam in pace finire. Se cum eis juventutem, & corporis valetudinem in laboribus pro Religione toleratis insumpsisse &c.

PICINELLUS PHILIPPUS.

Addenda ad Art. MCCLXXXVI. Col. 1075.

XXV. Panegirico recitato in lode di S. Antonio di Padoa nella Chiesa di S. Francesco di Pistoja, li XV. Febbrajo MDCXLVIII. *Pistoja*, *in* 4

XXVI. Panegirico in lode di S. Francesca Romana, recitato nel Tempio di Monte Oliveto. *Pistoja*, 1647. *in* 4.

Ex Clariss. Abb. Fusio in Append. MS. ad Picinellum.

An sint, nec ne, in Collectione Panegyrum aliorum, quam dedimus sub numeris VII. VIII., & XI., ignoramus, nam præ manibus nostris non adsunt.

PIOLA DESIDERIUS.

Corrigenda ad Art. MCCXCII. Col. 1085.

In Inscriptione lin. 4. AMICI, corrige *ANRICI*.

PIONUS ALOYSIUS.

Addenda, & Corr. ad Art. MCCXCIV. Col. 1086.

OBiit verò anno MDCLXXXIX.

Linea 6. à Secretis, corrige *Cancellarius*.

PIROVANUS OBERTUS.

Addenda ad Art. MCCXCIX. Col. 1089.

IX. Sententia Oberti Mediolanensis Archiepiscopi in controversia de electione Parochi Ecclesiæ Sanctæ Mariæ ad Circulum, agitate inter Abbatissam Monasterii Majoris, & Parochianos ipsius Ecclesiæ Anno MCXLVIII. Ex Collectaneis MSS Puticellianis in Ambrosiana, uti refert Ludovicus Antonius Muratorius in Dissert. LXVI. Antiquit. Medii Ævi Tom. V. Coll. 564. 565. & 566.

X. Diploma amplissimum, datum Martino Abbati Monasterii Santambrosiani, quo confirmat omnia Privilegia, & gratias à Summis Pontificibus, Imperatoribus, Regibus, & Archiepiscopis eidem Monasterio indulta, & concessa. Dat. anno Dominicæ Incarnationis MCXLVIII IV. Nonas Aprilis Indictione undecima, apud Bartholomæum Aresium in calce Abbatum Ambrosiani Monasterii pag 66. impress. an. 1674. in 4. *penes Ambrosium Ramellatum*.

PIROVANUS PHILIPPUS.

Addenda ad Art. MCCC. Col. 1090.

V. Aliæ ejusdem Decisiones impressæ leguntur in Tomis II. & III. Decisionum Prosperi Farinacii. *Coloniæ Allobrogum*, 1651.

Eum Theodorus Rubeus Singular. Tom. I. pag. 462. vocat „ Virum doctrinæ, & morum integritate „ nemini secundum „.

Xxxxxxx PIUS

PIUS IV.

Addenda ad Art. MCCCII. Col. 1091.

DUm Typis trado, quæ addenda, & corrigenda sunt sub hac litera P. opportunè præ manibus mihi venit folium Diarii Literarii num 24. Florentiæ impressi, die 12. Junii 1744. ubi sic lego: „ E' venuto in luce il Tomo quintodecimo de' „ Sigilli antichi de' Secoli bassi, illustrati con Of„ servazioni Istoriche del *Sig. Domenico Maria* „ *Manni*, il quale contiene le spiegazioni di dodici „ Sigilli ec. Il primo Sigillo si crede con ragione „ essere stato di Pio IV. Papa, il quale fu figliuolo „ di un tal *Gio: Batista*, che per esser nato d'un „ Cerusico Milanese, lo chiamavano *Gio: Batista* „ *del Medico*; onde poi questo Papa fu detto de' „ *Medici*, ed inalberò in Roma l'Arme de' Medici „ di Firenze, dissimulando ciò questi ec. „ Cùm verò totum id repugnet Historiæ, & Genealogiæ, quas præ oculis habui in texendo hujus Pontificis Articulo, pernecessarium mihi visum est, quæ sequuntur Lectori meo exhibere, ut Sole clarius agnoscat, quantum à recto veritatis tramite distent verba superius relata.

Primo loco perperam dicitur, nomen parentis Pii IV. fuisse *Joannis Baptistæ*, nam, uti patet ex Tabulis autenticis penès Cl Sitonum nostrum, *Bernardinus* appellatus fuit; ad id quoque assensere Scriptores omnes infra citandi; *Jacobus* verò junior de Medicis, qui pater extitit Bernardini, Artem minimè Medicam exercuisse constat ab his, quæ nunc dicturi sumus

Porrò à Serie genealogica Familiæ Medicææ Mediolanensis, ab eodem Sitono mihi de more perhumaniter communicata, citra ullam dubitationem evincitur floruisse anno Salutis MCCCXL. in hac Urbe *Paulum* dictum *Perolum* de Medicis, & uti Vir Nobilis, & Mediolani Decurio vocatur in publicis Tabulis, sicuti reliqui omnes ab illo descendentes per rectam lineam usque ad dictum Bernardinom inter Nobiles adscribuntur, nec ullus eorundem Medicus, ullus Chirurgus nuncupatus est. Immo, præter Paulum jam memoratum, alter ejusdem nominis, ac illius nepus, dignitate Decurionali insignitus reperitur anno MCCCLXXXVIII.

Sed multò antiquiùs Familia hæc Medicæa florebat inter nobiles Mediolanenses, nam in Bernardini Corii Historia legitur, quòd dum anno Christi MCLXXVII Henricus Friderici I. Imperatoris filius veniam apud Augustum patrem imploraverat Mediolanensibus, reperiebantur pro patria ad eundem Cæsarem Nuncii Guidus de Landriano, Ardericus de Bonate, & *Lotharius de Medicis*.

Addere hîc juvat, Bernardinum Pii IV. Pontificis patrem ortum fuisse ex jam dicto Jacobo de Medicis, & Concordia de Nuxigia, de cujus Familia Decurionali Mediolanensi in Articulo MMCCI meæ Bibliothecæ in Guteto videlicet de Mixigia latè disserui, eundemque habuisse Cœciliam, ex illustri, nobilique gente Sorbellona, adhuc inter primarias hujus Metropolis, è quibus prodierunt, præter Pium IV. Puntif., Joannes Jacobus Dux celeberrimus, Marchio primùm Mussii, dein Melegnani, qui nupsit illustri fœminæ Martiæ Ursinæ ex Comitibus Pitiliani, necnon Margharita Giberti Borromæi Aronæ Comitis anno MDXXXVI. uxor, & Divi Caroli Mater. Quis non videt, tam illustria connubia ante Pontificatum obtentum minimè inita fuisse, si genitor ab Arte Medica, & Chirurgica Medicæum cognomen tantùm assumpsisse diceretor? Nec Lector gravari posse mihi videtur, si pro coronide hujus Articuli ad nobilitatem Medicæorum Mediolanensium pertinentis, hîc proferam partem Orationis celeberrimi Pomponii Cottæ J. C. C. patriæ nomine, in publico Purpuratorum Patrum Concistorio habitæ pro gratiarum actione ob electionem Pii IV. in Pontificem: „ Nam quòd Medi„ cæa familia in Urbe nostra (Mediolani) antiquis„ sima, & nobilissima sit, vel ex eo conspicuè ab „ omnibus cognosci potest, quòd Jurisconsultus in „ Collegium nostrum communi omnium ore fuerit „ adscitus; est enim in jure nostro municipali scri„ pta lex, quâ præter cætera disertè cavetur, ne „ quis in Ordinem nostrum recipiatur, nisi qui stir„ pe, & antiqua, & pernobili fuerit prognatus „ &c. „

Gratis etiam asseritur in eodem folio, quòd Insignia Medicæorum Florentinorum assumta fuerant à Pio IV. post ejusdem in Pontificem Max. electionem, nam Pilam unam tantùm fuisse antiquitus in stemmate Familiæ Medicææ Mediolanensis, procul dubio evincitur ex publicis marmoreis Monumentis, & ex Sigillo tam ipsius Pontificis, qui antea *Jo. Angelus* dicebatur, quàm ejus fratris *Jo. Jacobi* Mussii Marchionis, cujus Literæ patentes datæ ex dicto Oppido Mussii ad Prætorem Bellani, & Varenæ die XIV. Augusti MDXXIX autographæ extant penès Sitonum nostrum, apposito stemmate in cera viridi, scutum exhibente bifariâ divisum, cujus pars inferior unicam *pilam* continet, superior verò *Aquilam* alis expansis; nec equidem fuerunt semper sex pilæ in Insigniis Medicæorum Florentinorum, nam in serie Genealogica à Scriptoribus suis exhibita, incipiente ab *Averardo*, *Lippo nuncupato*, *Philosopho*, & *Medico*, qui claruit anno tantùm Salutis MCCXXXVIII. alter ex eadem Gente visitur sub anno MCCCXIV. in cujus stemmate sunt *Pilæ novem*.

Quidnam dicendum est de fabulosa hac narratiuncula de santo Pontifice, & ejus Genealogia in supradicto folio Florentino expressa? nisi quòd forsan in errorem traduxerit Sigillurum antiquorum Scriptorem, si tamen sunt verba ipsius, *Fortunatus Sprecherus* in ejus Opere, cui titulus: „ Historia Palladis Rheticæ Armatæ, & Toga„ tæ „ *Basileæ*, 1617 *in* 4 ubi pag. 121 sic legitur „ Expliciti è bello Svevico, qua brevitate „ fieri potest, alterum quoque cum Jo. Jacobo Me„ dicæo, Arcis Mussii Præfecto, enarrabimus. Iste „ Bernardini Civis Mediolanensis, & Medicinam, „ & Chirurgiam exercentis, filius fuit, & inde „ Medichinus dictus, quanquam moderni aliqui „ Scriptores ejus familiam à Medicæorum Florenti„ norum domo, quorum aliqui factionibus pulsi „ Mediolanum devenerint, deducant &c „ Certè nec Sprecherus, nec Auctor Sigillorum hæc inconsideratè scripsissent, si præ oculis Auctores, quos ego suo loco protuli, & sequentes, denuò subter adnectendos, vidissent, & hoc satis superque.

Videantur ergo Raphaël Famianus in Commentariis Familiar. nobil. Mediol. Marcus Antonius Missalia in Vita Jo Jacobi Medicæi, Petrus Angelus Lavizarius in Hist. Vallis Tellinæ lib. II. pag. 79. Franciscus Zazzera in Libro inscripto „ Della No„ biltà dell' Italia „ *Napoli*, 1615. *in fol.* pag 197. & seqq. Erycius Puteanus in Hist. Cisalpina pag. 10. ubi Series genealogica Jo. Jacobi per extensum exhibetur &c.

PLATUS HIERONYMUS.

Addenda ad Art. MCCCXI. Col. 1105.

III. Vocatio Beati Aloysii Gonzagæ ad Societatem Jesu scripta anno primo Tyrocinii ejus per Hieronymum Platum Soc. Jesu, tunc Confessarium ejusdem MS Opus est in V. Capita divisum, atque extat in Tom. IV. Junii, Continuat. Bolland. pag. 896.

PLA-

A PLATUS PLATINUS.

Addenda ad Art. MCCCXIV. Col. 1107.

XXII. Opusculum metricum de utriusque Juris Epitome. Hujus meminit Platus ipse scribens ad Bernardinum Crispum, ei gratias agens, quòd laborem hunc suum collaudaverit plurimùm. Illud nunquam in lucem editum fuit, quod sciamus, quemadmodum & sequenti numero indicandum.

XXIII. Commentariolus Catonis. De hoc etiam Platus idem scribit in Epistola LXXXIX. ad Joannem Placentinum, cujus unicâ Epistolâ illud immortalitate donatum fuisse affirmat.

B POGIANUS JULIUS.

Addenda ad Art. MCCCXVI. Col. 1110.

VII. Funebris Concio de Francisco Lotharingio Guisiæ Duce, in Sacris Pontificiis habita à Julio Pogiano IV. Kal. Aprilis MDLXIII. Incipit „ Quod „ veteri memoria semper in tanta difficultate „ versatum est munus laudandi eos &c. „ MS. pagg. 10. in Cod. Biblioth. Ambrosianæ signat. R. num. sup. in fol.

Epistola Latina Julii Jacobonii ad Pogianum nostrum data XVIII. Kal. Novemb. MDLXVII. in qua mentio occurrit summæ benevolentiæ Cæsaris Glorierii in Pogianum. MS. apud amicissimum Canonicum Iricum.

C PUSTERLA BARTHOLOMÆUS.

Addenda ad Art. MCCCLV. Col. 1147.

V. Physica particularis, & Metaphysica examinata. MS in 4. extat in Biblioth. PP. Societ. Jesu Domus Professæ S. Fidelis Mediol.

PUSTERLA FABRICIUS.

Addenda ad Art. MCCCLVIII. Col. 1148.

D III. Consolatio de nimio abuso Asylorum Ecclesiasticorum. MS. in fol. Extitisse olim penès amplissimum Senatorem de Colla, de quo in Exteris sermo erit, nos monuit Amicus eruditissimus.

Nummisma illius habetur in Bibliothecæ Ambrosianæ Musæo. Icon hæc verba præfert: *Co Fabricius Aloysius Pusterla*. Aversâ in facie cernitur Virtus inter Famam, & Tempus stans; Lemma: *Semper bonos nomenque tuum*.

PUSTERLA PETRUS.

Addenda ad Art. MCCCLXI. Col. 1151.

JOannis, & Catharinæ item Pusterlæ conjugum filius, Ducalisque Feudatarius Oppidi Fregarolii &c. cùm anno MCCCCXLVIII. die XVIII. Octobris esset Commissarius, & Præses (unà cum Atasmino Trivultio, & Comite Vitaliano Borromæo) in fœlicissimo Mediolanensium Exercitu adversùs Civitatem Laudæ, scripsit, & condidit

III. Capitula XXIX. Pacis, Fœderis, & adhærentiæ inter Spectabiles Mandatarios DD. Capitaneorum, & Defensorum Libertatis Illustris & Excelsæ Communitatis Mediolani, & Spectabiles Cives Deputatos pro Communitate Civitatis Laudæ. Extant MSS. in fol. penès Cl. Advocatum Sitonum.

Eidem dicavit Petrus Melleus librum Svetonii de Viris Illustribus Mediolani editum Epistolâ sic inscriptâ „ Petrus Melleus m:gnifico, & præclarissimo Viro Petro Pusterulæ Ducis Insubrium Senatori dignissimo S. P. D. „ Vide Cl. S xium. in Histor. Typogr. Col. DXLVII. atque Notulam ipsius ad calcem Columnæ subsequentis, in qua contendit, Epistolam supradict:m esse eandem cum altera à Gaspare Lampugnano scriptam Bonino Mombritio.

PUTEOBONELLUS FRANCISCUS.

Addenda ad Art. MCCCLXIII. Col. 1152.

PRæfati Francisci Puteobonelli J. C. C. Senatoris ex filio pronepos nunc floret JOSEPH PUTEOBONELLUS J. C. Collegiatus, olim Canonicus Ordinarius, & Archipresbyter in Ecclesia Metropolitana Mediolani, qui ex Vicario Generali Capitulari, Sede vacante per obitum Eminentissimi S R E. Card. Mediol. Archiep. Stampæ, nuper mense Junio MDCCXLIII electus est Sanctæ Mediolanensis Ecclesiæ Archiepiscopus, & inter Patres Purpuratos à SS. D. N. BENEDICTO XIV. Pontif Max. adnumeratus, nempe filius olim Marchionis Francisci junioris J. C C., ac Regii Quæstoris, & Camillæ Dardanonæ conjugum.

Francisci Operibus hæc addimus:

VII. Carmen Latinum: extat in Libro, cui titulus „ Lo „ Armidoro Poema di Giovanni Soranzo al Conte Francesco d'Adda. „ *Milano*, 1611. *in* 4.

Eidem pariter Francisco Puteobonello nuncupatus fuit a Melchiore Malatesta sequens Liber, cui titulus: „ Della Ribellione de' Boemi contro „ Mattia, e Ferdinando Imperatori Istoria di Lo„ dovico Aurelj Perugino, al Molto Illustre Si„ gnore, il Signor Francesco Pozzobonello J. C. „ Collegiato, e Vicario di Provisione della Città, „ e Ducato di Milano. „ *Ivi, presso il Malatesta*, 1626. *in* 12.

Q

E QUADRIUS ANGELUS MARIA.

Addenda ad Art. MCCCLXXVI. Col. 1161.

IX. Carmina II. Italica, vulgò *Sonetti*. Extant in Libro, cui titulus: „ Canti Genetliaci nella nascita del „ Real Principe di Piemonte Vittorio Amedeo Giu„ seppe Filippo di Savoja. „ *Milano, presso il Malatesta*, 1699. *in* 4. pagg. 79., & 80.

R

RADAELLUS ANDREAS.

Addenda ad Art. MCCCLXXXV. Col. 1168.

X. Panegirico per la nascita del Serenissimo Carlo Prencipe delle Spagne. *Milano, presso il Monza*, 1662. *in* 4.

RANCATUS CAROLUS.

Addenda ad Art. MCCCXCII. Col. 1174.

VI. Carmen Italicum, vulgò *Canzone*. Ext. in libro „ Li „ Doni di Parnaso di Ferdinando Solari nella „ laurea del Sig. D. Francesco Bigarola „ pag. 38.

VII. Carmina Italica, atque Latina. Extant in Libro, cui titulus: „ Trivia Panegyrica plausu excepta „ in gentilitio stemmate Hieronymi Lunati. „ *Papiæ*, 1645. *in* 4.

RAYNERIUS ANTONIUS FRANCISCUS.

Addenda ad Art. MCCCCIV. Col. 1187.

XIX. Inter Carmina Italica, vulgò *Sonetti*, quibus respondit Annibal Carus, extat unum Antonii Francisci Raynerii pag. 24. editionis *Venetæ*, *Aldi Manutii*, 1572. in 8.

XX. Canzone di Messer Antonio Raineri nella morte della Gran Duchessa di Toscana. *In Firenze*, 1578. *in* 4.

RAYNOLDUS JOANNES BAPTISTA.

Addenda ad Art. MCCCCVIII. Col. 1191.

III. Epistola Italica ad Philippum II. Hispaniarum Regem de Peste, qua Mediolanum affligebatur anno MDLXXVI. cum omnibus, quæ ad avertendam vel sedandam luem ipsam decreta sunt, scripta verò est anno subsequenti, scilicet MDLXXVII. MS. in fol. pagg. 44., extat in Codice Biblioth. Ambrosianæ sign. Q. num. 117.

RAYNOLDUS PHILIPPUS.

Addenda ad Art. MCCCCXI. Col. 1195.

PHilippi Raynoldi suo jam loco patrem memoravimus, matris hìc etiam nomen subjiciemus, quæ fuit Innocentia Taberna. Addimus quoque Inscriptiones geminas adhuc in Templo Sanctæ Mariæ Aræcœli in Urbe extantes, quarum primam Auctor noster Ludovico Fratri suo posuit; in secunda verò mentio est alterius Fratris, cujus nomen in ejusdem Philippi Articulo jam indicavimus.

LVDOVICO RAYNOLDO
NOBILI MEDIOLANENSI
PHILIPPVS FRATER
DVM SENATORIS MVNERE FVNGITVR
M. P. M. D. LXI. MENSE OCTOBRIS.

Altera autem:

HIERONYMVS RAYNOLDVS NOBILIS MEDIOLANENSIS
IN ECCLESIA B. MARIAE A SCALA MEDIOLANENSI CANONICVS
DVM ROMAE VISENDAE ET SACRARVM LITERARVM STVDIO PEREGRINATVR
MORTE INTERCEPTVS
HIC IVXTA FRATRIS CINERES QVIESCIT.
OBIIT ANNO M. D. LXVII. DIE XXII. MAII.

II. Dissertatio Epistolaris ad Bartholomæum Taëgium de amore erga liberos. MS. in fol. pagg. 78. Ext. apud me.

Binas Inscriptiones debemus Cl. P. Abbati Fusin, nomenque matris Philippi nostri Cl. Sitono ex ejusdem Theat. Genealog. MS. apud Auctorem.

REGNA THOMAS.

Addenda ad Art. MCCCCXXI. Col. 1201.

IV. Oratio de honesta Scholasticorum vestiendi ratione habita anno MDCVI. Incipit „ Quodnam esset „ præcipuum Urbis nostræ ornamentum audituri „ conveneratis &c. „ MS. pagg. VI. in fol., extat in Tomo XXXVIII. Miscell. Bibliothecæ Braydens.

RESTA ANTONIUS.

Corrigenda ad Art. MCCCCXXIV. Col. 1204.

In Operum num. I. Leonardi, corrige *Leonelli*;

RHAUDENSIS ALEXANDER.

Addenda ad Art. MCCCCXXXII. Col. 1211.

XVII. De abusu Asylorum Ecclesiasticorum; *Lucernæ*, *sine Impressoris nomine*, *in fol.*, sed veriùs creditur *Mediolani*, pagg. 87.

In Templo Sancti Fridiani Pisis Alexander noster, cùm ab ea Academia discederet, marmoreum statuit monumentum, quo in eam Urbem summum testaretur affectum. Illud est hujuscemodi siglis conceptum:

ALE-

ALEXANDER RHAVDENSIS MEDIOLANENSIS
COMES BVRGETI E PRIMO LOCO LL. INTERPRES
IN PATRIAM REVERSVRVS AD HONESTVM OTIVM
VT HINC ETIAM INNOTESCAT
EIVS VERISSIMI AMORIS VESTIGIVM
C. F. ANNO MDC.

RHAUDENSIS ANTONIUS.

Addenda, & Corrig. ad Artic. MCCCCXXXIII. Col. 1213.

Impresso jam hujus Scriptoris Articulo advertimus Amanuensium incuriâ accidisse, ut in Editione erratorum Lactantii Firmiani a Rhaudensi collectorum, pro anno MCCCCLXVIII. reponeretur annus MCCCCLXXVIII. Id ergo Lectorem candidum monenres; addimus interim eam prodiisse *Romæ in domo Petri de Maximis*. Anno verò MCCCC-LXXII. iterum Opus ipsum in lucem prodiit *Venetiis per Vindelinum de Spira in fol.*

Advertendum etiam, clarissimum Virum Joannem Mabillonium in libro suo, cui titulus: Iter Italicum Tomo I. pag. 597. inter Codices Manuscriptos Monasterii S. Salvatoris Bononiæ recensere Volumen, quod continet P. Candidi Decembrii Epistolarum Libros octo ineditos, quibus præfixa est Auctoris Epistola ad Bartholomæum (is est Bartholomæus Capra suo loco à nobis laudatus) Mediolanensem Antistitem, cujus hortatu Epistolas suas in unum corpus collegit. „ Ultimus liber est (ait Mabillonius) totus ad Fratrem Antonium Rhaudensem, „ alias Panormitanum, Ordinis Minorum, quem „ petulanter irridet ob Philippicam ab eo nuper „ editam. Ad Candidi invectivas respondet Jacobus „ Modoetiensis „. Verùm tanti Viri pace dictum sit, adeo diversi sunt Antonius Rhaudensis, & Panormita, ut planè miramor eruditissimum Mabillonium ambos pro uno eodemque sumpsisse. Philippicam, de qua hic agitur, eandem existimamus cum Apologia, de qua num. XI. verba jam fecimus.

Insuper Albertus Sarthianensis aliam, præter memoratam, ad Antonium nostrum dedit Epistolam scriptam Papiæ die XXII. mensis Novembris, anno MCCCCXLVI. cujus Argumentum est: „ Epistolam debitam, promissamque reposcit, & biennale „ silentium amicâ objurgatione castigat „. Edita est alia inter Opera præfati Sarthianensis, quæ prodierunt Romæ pagg. 391., & 427.

Jam enunciatis illius laudatoribus addantur Flavius Blondus, Goinifortus Barziains in supplici libello ad Philippum Mariam Mediolani Ducem, in parte II. ejus Orationum, & Epistolarum, atque Olearius, qui ait, plura hujus Auctoris scripta periisse.

In Codice Biblioth. Ambros. MS. Epistolarum Petri Candidi Decembrii in fol. sign. I. n. 235. legitur una ejusdem Decembrii sine data, cum qua Antonio nostro mittit Vitam Homeri, & hæc de Rhaudensi scribit „ Sacris literis Latinas Musas „ semper addidisti, & Græcas non inepte tuis studiis „ adjicis „. Laudat Opus ejusdem Rhaudensis in Lactantium Firmianum.

Annotationes verò Laurentii Vallæ in Antonii Rhaudensis errores spectant ad librum istius de imitatione Eloquentiæ, non ad Errata Lactantii Firmiani, quod advertendum duximus pro errore Typographi nostri, qui Articolum incipiens „ Laurentius Valla &c. „ posoit post num. I. & collocare ipsum debuerat post num. II.

RHAUDENSIS JOHANNES.

Addenda ad Artic. MCCCCXXXIX. Col. 1219.

Obiit Romæ X. Novembris MDCLXII.

XXIX. Delle Lodi della Serenissima Maria Farnese Estense Duchessa di Modena. Orazione del Padre Giovanni Rhò della Compagnia di Gesù. *In Modena, per Giuliano Cassiani*, 1646. in 4. Ex Cinelli Biblioth. Vol. Pluteo 8. pag. 46

XXX. Panegirici sopra gl' Apostoli. Vol. II. MSS. in 4. Ext. in Bibliotheca PP. Soc. Jesu S. Fidelis Mediol.

XXXI. Panegirici de' SS. e Feste fra l'anno. MS. in 4. ibid.

XXXII. Tractatus de Charitate. MS. in 4 ibid.

XXXIII. Apologia Soc. Jesu contra *Pasqualigum*. MS. in 4. ibid.

RHAUDENSIS JOANNES ANDREAS.

Addenda ad Artic. MCCCCXL. Col. 1220.

III. Consultationes plurimæ satis commendatæ tam editæ quam MSS., inter quas illa de Recognitione libellaria inter Dominum directi, & Emphiteotam, ejusque effectibus. impress. in folio an. 1665. sinè Typographi nomine, quæ extat penes Advocatum Sitonum nostrum.

RIPA BONVICINUS.

Addenda ad Artic. MCCCCXLIX. Col. 1226.

V. Carmen Italicum quaternis versibus vulgari dialecto satis prolixum, cujus argumentum est „ Cinquanta bone creanze da usarsi a Tavola „. Extat MS. in Codice Biblioth. Ambrosianæ, signato N. num. 95 in 4.

IV. Historia Ordinis Humiliatorum, quam frustra quæsivit Clar. Saxius, ut ipsemet asserit in Hist. Typografica ad annum MCCCCLXXXIII. Col. CCLXI.

RIPAMONTIUS JOSEPH.

Addenda ad Artic. MCCCCLIV. Col. 1230.

IX. Bernabovis Barbovii Elogium, Auctore Josepho Ripamontio &c. *Mediolani, apud Impressores Archiepiscopales*, 1613. in 4.

ROBALDUS sive ROBOALDUS.

Addenda ad Artic. MCCCCLIX. Col. 1236.

XI. Breve, seu Recordatio sententiæ &c. datæ ad sedandas contentiones inter Episcopos Derthonensem, & Laudensem pro quibusdam Cœnobiis; legitur apud eundem Ughell. in Episcopis Laudensibus.

ROVELLUS CAROLUS FRANCISCUS.

Addenda ad Art. MCCCCLXVIII. Col. 1244.

III. Carolo VI. Cæsari Augustissimo, atque Catholico Regi Tributum Literarium Caroli Francisci Rovelli Clerici Regul. Somaschi, Publici in Ticinensi Universitate Professoris, atque Sancti Officii pro Fide Catholica Consultoris. *Mediolani*, 1717., *è Prelo Dominici Bellagattæ*, *in* 4.
Ex hujus Libri editione agnovimus, Auctorem produxisse vitam ultra supradictum annum.

ROZZONUS BARTHOLOMÆUS.

Corrigenda ad Artic. MCCCCLXXI. Col. 1251.

In Operum num. I. ad Maximilianum, Corrige *ad Franciscum II.*

RUGERIUS FRANCISCUS.

Addenda ad Art. MCCCCLXXXI. Col. 1261.

XII. Defensio Joannis Georgii Trissini, & de ejusdem Stemmatis nobilitate, habita in Academia Generosorum, anno MDCXX. *Veronæ*, *in* 4.
XIII. Carmen Latinum in laudem Laurentii Frisoni; extat in libro ejusdem, cui titulus „ Trattato del „ Canto Fermo ec. „ de quo diximus suo loco.

RUSCA ANTONIUS.

Addenda ad Art. MCCCCLXXXV. Col. 1263.

III. Oratio habita in Synodo Mediolanensi anno MDCIX. *Ibi*, *sine Impressoris nomine*, *in* 4.
IV. Conclusiones in Sacram Theologiam circa varias Doctorum opiniones, ad Reverendissimos Patres Provinciæ Mediolanensis Episcopos in VII. Synodo Congregatos. *Mediolani*, *apud Impressores Archiepiscopales*, 1609. *Vol. I. in* 4. justæ molis.

S

SACCUS JOANNES BAPTISTA.

Addenda ad Art. MCCCCXCIII. Col. 1269.

X. Coram Excelso Rerum Italicarum in Regia Catholica Concilio Joannis Baptistæ Sacci Actio pro Genero. Extat in Libro num. I. jam relato pag. 106.
XI. Descriptio Sclopoli rotati ad explodendum instructi. Extat ibidem pag. 111.

SADARINUS FRANCISCUS.

Addenda ad Art. MCCCCXCIV. Col. 1272.

VIII. Præsidi Bartholomæo Aresio Theatrum instruxit Franciscus Sadarinus Mediolanensis Senatus à Secretis. *Mediolani*, *apud Montiam*, 1685. *in* 4. Oratio est Funebris in laudem supradicti Aresii.
Opus vero ejusdem, quod dedimus num. I. impressum fuit etiam *Mediol.* 1680., *& Bononiæ apud hæredes Dominici Barbieri* 1681., ubi in calce adsunt II. Responsa Octaviani Picenardi, & alterum Senatoris Sertorii.

SALVATERRA JOANNES.

Addenda ad Art. MCCCCXCVIII. Col. 1275.

PRofessor IV. Votorum, moritur Saroni IV. Februarii MDCLXXX.

V. Conciones plures tam Quadragesimales, quàm in Adventu, necnon de Sanctis. Vol. V. MSS. in fol. justæ molis, extant in Bibliotheca PP. Soc. Jesu Domus Professæ S. Fidelis Mediol.

SANGIORGIUS JOANNES ANTONIUS.

Corrigenda ad Art. MDV. Col. 1282.

In Operum num. VII. lin. 9. Sixti V. corrige *Sixti IV*

SANSONIUS HIERONYMUS.

Addenda ad Art. MDVII. Col 1283.

PRæfatus Don Hieronymus Sansonius Cisterciensis Monacus, de anno MDXXVI. claruit electus Episcopus Civitatis Laudensis in locum Octaviani Mariæ Sfortiæ Vicecomitis ab anno MDXIX. promoti ad Episcopatum Aretinum; uti constat ex publico Instrumento, sub die XX. Augusti MDXXVI., quod extat penes Clar. Advocatum Jo. Sitonum de Scotia.

SANSONIUS PAULUS.

Addenda ad Art. MDIX. Col. 1285.

III. Pauli Sansonii Mediolanensis Minorum Conventualium Baccalaurei de trium Animæ graduum perfectione; ad Fratrem Thomam Orrigonium Varisinum, Visitatorem Apostolicum. *Patavii*, *apud Paulum Majetum*, 1581. *in* 4.

SANTAUGUSTINUS THOMAS.

Addenda ad Art. MDX. Col. 1287.

JUrisconsultus, filius Caroli P. T. P. S. Mariæ Beltradis Mediolani, anno MDCLX. creatur Notarius Collegiatus Mediolani, ex Matricula &c.

XXIII. L'Era volgare Dionisiana di Cristo. Hoc Opus prodiit cum jam indicato sub num. X. cujus titulus est, ut sequitur: „ Breve saggio della „ novissima Epatta Luni-Solare perpetua di Tomaso Santagostino. Al Cardinale Fabricio „ Spada. „ *Macerata*, *per Michelangelo Silvestri*, 1697. *in* 4.
XXIV. Ipparco in Atene, o sia la Tirannia d'Amore, non vuol consiglio, Operetta per Musica del Dottore Sottogismo Manasta, privatamente recitata in Milano l'anno MDCLXXX. *Ivi*, *per Marcantonio Malatesta*, *in* 12.
XXV. Amore non vuol forza.
XXVI. La Rinegata di Vagliadolid.
Hæc II. ex Cl. P. Quadrii libro „ della Storia „ e della Ragione d'ogni Poesia „ Tom. V. sub prælo.

A SAR-

A SARTIANO ALBERTUS.

Addenda ad Art. MDXIII. Col. 1290.

MOnuit nos Vir Clarissimus P. Joannes de Augustinis Ordinis Minorum, ex eo Cœtu, qui Reformati nuncupantur, Albertum Sartianensem, cui vitæ sanctitas, & præclarè gesta Beati cognomen fecere, inter Mediolanenses Scriptores non esse recensendum, quòd verè in Oppido Sartiani, non autem in hac Metropoli editus fuerit in lucem. Id confirmat allato teste omni exceptione majore, ipso videlicet Alberto; qui in Epistola sua secunda ad Antonium Rhaudensem hæc disertè scribit: „ En nobis relicto Rhaudensi, & Sarthianensi sive Oppidis, sive quid aliud nuncupari potius, nativitatis „ nostræ terris volueris &c. „ Adjecit tanto testimonio, cui fidem negare nefas esset, Scriptoris celeberrimi cognomentum, ipsum nempe fuisse ex familia Berdina Sartianensi. Assentimur & Nos ipsius Patris de Augustinis sententiæ, sed nostrum esse judicamus, ut Criticos nimis acres effugere liceat, fontes indicare, unde hausimus, quæ in Articulo diximus, contendentes Albertum patriâ Mediolanensem fuisse. Et primò quidem nos exteros in fraudem induxere ipsius Instituti Consodales, qui rogati ut Suorum Mediolanensium monomenta suppeditarent, inter ceteros Albertum hunc recensuere, mordicùs asserentes, eum inter hujus Urbis cives numerandum, quòd hìc lucem hauserit, citatis testibus, nempe Rodulphino Tussianensi in Historia Seraphicæ Religionis lib. I. pag. 72. Paulo Moriggia in Summario, Henrico Willot in Athenis Orthodoxorum Sodalitii Franciscani pag. 8. Neque tamen illicò hæc nos moverunt, sed scrutari alios placuit, ne deviaremus à veritate. Inspecto igitur Apparatu Sacro Antonii Possevini Tomo I. pag. 35. hæc legimus: „ Albertus Sartianus Mediolanensis Ord. Min. celebris „ sui Ævi Concionator &c. „ tum etiam Joanne Baptista Carisio in Diario Sacro perpetuo Mediolanensi sub die XV. Augusti hæc scribente: „ Il Beato Alberto Milanese dell' Ordine di S. Francesco. „ Il suo Corpo giace in Sant' Angelo in Porta Nuova „ tandemque Paulo Moriggia in Nobilitate Mediolani lib. I. cap. XI. pag. 32. in hæc verba: „ Il Beato Alberto da Sarziano Milanese; questo fu „ gran dotto sì nelle Lettere Greche, come nelle „ Latine &c. „ atque Picinello in suo Athenæo, omnem deposuimus dubitationem. Verumtamen nunc meliùs agnitâ veritate, Sartianensibus suum reddimus Albertum, quem tamen omnino Mediolanensibus non eripimus. Transferendus idcirco est Scriptor insignis ad eorum Catalogum, qui aliis in regionibus nati, diuturnæ moræ gratiâ inter Cives hujus Metropolis recensentur, præsertim cùm Alberti ossa hìc colantur, unde fortasse citati Auctores non dubitarunt eundem Mediolanensem affirmare, non alio prorsus argumento, quàm eo, quo Sanctus Antonius Ulissippone ortus, appellatus est Patavinus, quòd ibidem migraverit ad Dominum, sacrumque illius Corpus Patavii summo cum honore servetur.

Ceterùm, ut cum fœnore ad Lectores redeat Alberti memoria, eos monemus, corrigendum esse, quod diximus, Opera ipsius Omnia prodiisse *Romæ, apud Patricium Duffium, anno* 1688. quibus ex verbis videtur Duffius impressor fuisse. Verùm Patricius Duffius non Typographus extitit, sed Editor. Erat enim ejusdem Ordinis Minorum Chronologus natione Hibernus. Prodierunt autem è prælo *Joannis Baptistæ Bussotti*, cum Duffii Notis, & Indicibus. Fefellit etiam hìc nos formula loquendi Continuatorum Bollandi loco indicato, scribentium Opera ipsa prodiisse Romæ per Patricium Duffium.

Qui cupit Epistolarum Beati hujus Viri diligentiorem Indicem, adeat Magnam Bibliothecam Ecclesiasticam editam *Coloniæ Allobrogum, anno* 1734. *fol.* 221. & Tom. III. Veterum Scriptorum, & Monumentorum historicorum, Dogmaticorum, Moralium &c. per Edmundum Martene, & Ursinum Durand Collect. *Paris.* 1724. ubi recensentur Epistolæ XXII., & memoratur in Præfatione.

Adde ejus Operibus

XIII. Orationem habitam *Ferrariæ* die septima Maji, anno MCCCCXLVII.

SAULIUS ALEXANDER.

Addenda ad Art. MDXIV. Col. 1293.

XXX. Confessionale Hieronymi Savonarolæ Ordinis Prædicatorum pro instructione Confessorum, cum Additionibus Alexandri Saulii. *Papiæ, per Hieronymum Bartholum*, 1573 *in* 8., *& Placentiæ, apud Joannem Bazachium*, 1598. *in* 8.

De laudibus B. Alexandri Saulii Congregationis Divi Pauli, olim Tiemensis Episcopi, Oratio Pauli Belloni J. C. in Ticinensi Gymnasio Legum interpretis Primarii, nunc Senatoris Regii Mediolani. *Papiæ, apud Jo. Baptistam Rubeum*, 1620.

In Encomiastico Hieronymi Bossii Ticinensis *Mediolani* impresso, extat Acclamatio IX. in laudem Beati Alexandri Saulii.

SCANTIUS JOANNES FRANCISCUS.

Addenda ad Art. MDXX. Col. 1300.

SCantius hic noster promiscuè vocatus est Joannes Franciscus, & quandoque Franciscus tantummodo, quod Lectores optimos ignorare noluimus, ne geminos credat, si fortè in Opera quædam inciderit, ubi modico hujusmodi nominis discrimine nuncupatur. Quamvis autem in memorato Articulo dixerimus, ipsum floruisse ad annum usque MDLXXV. addendum hoc loco arbitramur, eundem nomini suo famam comparare cœpisse anno MDLV. quemadmodum didicimus ex humanissimo JC. Sitono. Eloquentiam Scantii nostri sæpissimè mirata est Aula Pontificum, quod facili negotio percipere possunt quicumque illius Orationes jam priùs relatas, & alias quoque mox referendas inspexerit, è quibus etiam patet, qua apud præcipuos sui sæculi Principes gratiâ polleret, cùm Pontifices, Cæsares, Reges, Cardinales, & hujusmodi Viros amplissimæ dignitatis ornamentis insignitos habuerit Mecœnates. Tribus igitur Orationibus recensitis, sequentes addimus, quarum jam edito Articulo ad nos pervénit memoria.

Sunt autem:

IV. De Morte Christi Triumphatoris Oratio II. D. Gabrieli de la Cueva Duci de Alburquerque, & Gubernatori Status Mediol. dicata. *Romæ, apud Antonium Bladum*, 1566. *in* 4.

V. De Morte Christi Triumphantis Oratio III. habita in Sacello Rom. Pont. D. Gabrieli Calaro Senatus Mediol. Præsidi dicata. *Ibid. ut supra*, *in* 4.

VI. Oratio de Divo Joanne Evangelista, habita in Sacello Rom. Pont. Scipioni Rebibæ Pisarum S. R. E. Card. amplissimo consecrata. *Ibidem*, *in* 4.

VII. Oratio de Rege Catholico: Francisco Pacieco Card. amplissimo consecrata. *Ibid. in* 4.

VIII. Oratio in Funere Roberti Nobilioris piissimi Cardinalis; habetur sub finem Vitæ dicti Eminentiss. Principis editæ a Julio Bartoloccio S. Bernardi Monacho. *Romæ*, 1575. *in* 4., & seorsim *Romæ, apud Bladum*, 1566. *in* 4. Aurelio Abbati ejusdem fratri dicata.

IX. De Puero Nazareno Rege Circumciso; Oratio habita in Sacrosancto Senatu Pii IV. Pont. Max. Francisco

cisco Alciato S. R. E. Cardinali amplissimo. *Sine loco, anno, & Typographo, in 4.*

X. Orationes aliæ XII. sicuti eruitur à sequentibus verbis ad calcem supramemoratæ Orationis; sic: „ Sequuntur aliæ duodecim Orationes locupletissimæ, quæ ordine suo, commodiore opportunitate, (dante Deo) imprimentur.

XI. Oratio in Parentalibus Jacobi Putei S. R. E. Cardinalis. Cod. MS adservatur in Biblioth. Serenifs. Reipublicæ Venetæ. Ita Palatius in Fastis.

Agit de eodem citatus Cl. Sitonus in suo Theatro Genealogico pagg. 316., & 399. MS in fol. penès Auctorem, & in Chronico Coll. J. PP. pagg 124 art. 516.

SCLAFENATUS JOANNES BAPTISTA.

Addenda ad Art. MDXXIV. Col. 1304.

IV. Rime di Gio: Battista Schiaffenato Milanese. *In Venezia, per il Sabbio*, 1534. in 8.

SCOTTUS BERNARDINUS alter.

Addenda ad Art. MDXXVI. Col. 1306.

Quamvis piissimi hujus Cardinalis Operibus litterariis nihil addendum supersit, juvat tamen Lectoribus exhibere quantâ religione in sacras Deo Ædes, & pauperes fuerit præditus, quod & dum esset in vivis, & cùm ad immortalitatem pergeret manifestissimis argumentis significavit. Etenim Aram principem B. Carolo sacram in ejus Ecclesia in Urbe instauravit, multisque æneis ornamentis auro illitis adornavit, aulæisque olosericis auro phrigiatis ditavit, erogatis in eam rem decem aureorum millibus. Moriens triginta millia aurea legavit fœminarum pœnitentium Monasteriis, Ecclesiæ S. Caroli quatuor millia, Pauperibus Parœciæ tria millia, & totidem domesticis, cum omnibus Cardinalitiis indumentis. Obiit die XVI Novembris, anno MDCCXXVI., & in Ecclesia SS. Ambrosii, & Caroli nationis Mediolanensis sepultus jacet hoc sub lapide:

OSSA
BERNARDINI S. R. E. TIT. S. PETRI IN MONTE AVREO
PRESBYTERI CARDINALIS SCOTTI MEDIOLANENSIS
HIC EXPECTANT RESVRRECTIONEM AETERNAM.
ORATE PRO EO.
OBIIT XVI. NOVEMBRIS ANNO M. DCC. XXVI.
AETATIS SVAE LXX. MENSE I. DIEB. XVI.

Ex Clar. Abb. Fusio in Append. MS. ad Picinellum.

SEPTALA CLAUDIUS FRANCISCUS.

Addenda ad Art. MDXXXI. Col. 1311.

Elogia, seu breves Vitæ:

III. Blasii Riberæ.
IV. Petri Pontaurei.
V. Joannis Fernandez.
VI. Gasparis Alvari.
VII. Gregorii Scribæ.
VIII. Alvari Mendez.

Omnes de anno MDLXX.

Extant in Libro, cui titulus „ Elogia PP. Soc. Jesu „ pietate, ac morte pro Christi Fide obitâ illustrium. „ MS. in Coll. Braydensi ejusdem Societatis Mediol.

SEPTALA MANFREDUS.

Addenda ad Art. MDXLI. Col. 1328.

IV. Descrizione della sua Galleria. MS. in fol. Extat apud Amicum.

In Bibliotheca Ambrosiana servatur ejus Nummisma his literis exornatum *Manfredus Septalius Mediolanensis Annor 77.* In altera parte visitur Mundi Globus su-epositis VII. Planetis, & Tuba cum lemmata *Percurrit utrumque*.

SERBELLONUS JOANNES ANTONIUS.

Addenda ad Art. MDXLIX. Col. 1318.

Edidit quoque ex Turrigio:

VI. Votum, sive Relationem factam in Consistorio Secreto super erectione Domus Lauretanæ in Ecclesiam Cathedralem die XVII. Maji MDLXXXVI.

VII. Sermones ad popolum, qui MSS. adservantur in Novarieosi Cathedrali. Ita Ciacconius, Petramellarius, Carolus à Basilica Petri &c.

SERENIUS BASILIUS.

Addenda ad Art. MDLII. Col. 1341.

XVII. De Doctoratu D. Caroli. *Mediolani*, 1629. *in 4.*

XVIII. Opus super Salutarionem Angelicam *Ave Maria*, ad Cardinalem Sabaudiæ Principem, teste Borserio in Supplemento pag. 101.

XIX. Carmina plura tam Italica, quam Latina, præter ea jam à nobis relata, teste eodem.

Sereniorum autem tumulus ad S. Simplicianum hujus Urbis cum hac Inscriptione est:

D. O. M.
PAVLVS SERENIVS ANNOS NATVS XLII.
MORTIS MEMOR SIBI POSTERISQVE F. C.
AN. M. D. LXVII.

Ex Clariss. Abb. Fusio.

SER-

SERPONTUS BERNARDUS.

Addenda ad Art. MDLVII. Col. 1345.

Glifcente lite de exiftentia, & identitate Corporis S. Auguftini, fcripfit Librum

V. De Corpore S. Auguftini. Ex Clarifs. Abb. Fufio in Append. MS. ad Picinellum.

SESSA FRANCISCUS BERNARDINUS.

Addenda ad Artic. MDLXI. Col. 1348.

IV. Rifpofta a certa Cenfura fopra il feguente Sonetto, fatto già in lode del Sig. Giulio Arefe nel veloce cammino (dopo il Magiftrato Straordinario) ai Carichi di Senatore, e di Prefidente del Magiftrato Ordinario, come or prefiede sì degnamente; al Senato Eccellentiffimo. *In Milano, appreffo Gio. Battifta Bidelli*, 1623. Carmen verò fupradictum, vulgò *Sonetto*, fic incipit:

Move di merci, e d'or legno pefante
A lenta più da la marina fponda ec.

SFONDRATA ANGELICA AGATHA.

Addenda ad Art. MDLXVII. Col. 1353.

Quandoquidem de tam clara Virgine alia reperimus Opera, non abs re fore exiftimamus aliquid etiam de ipfius Actis adjicere. Nata eft die VIII. menfis Januarii, anno MDLXVI. Grammaticæ rudimenta percepit ab Amita fua Antonia Maria Sfondrata, quam fuo laudavimus loco. In Monafterio S. Pauli, ubi, ut diximus, Deo fe devoverat, ad Deiparæ Lauretanæ Domus imitationem Sacram Ædiculam, impenfis Pauli Æmilii Cardinalis Fratris fui excitavit, tantoque virtutum & religiofæ perfectionis fplendore emicuit, ut non fine magna Sanctitatis laude apud ejufdem Cœnobii Virgines ipfius vivat memoria.

Jam recenfitis Operibus addenda funt hæc, quæ poftmodum innotuere:

VII. Meditazioni per tutti li giorni dell'Avvento fopra il *Miffus eft*. MSS. fervantur in prælaudato Cœnobio, cum aliis, quæ fequuntur.

VIII. Altre fopra tutti li giorni dell'Avvento, fopra le Membra della Santiffima Vergine.

IX. Due Quarefimali di Meditazioni per ogni giorno di Quarefima. Uno fopra la Storia della Paffione del Signore, l'altro fopra i di lui Santiffimi Membri.

X. Due Efercizj fopra la Fefta del Corpus Domini.

XI. Altri due per la Fefta dell'Affunzione.

XII. Altri due per la Fefta della Natività della Beata Vergine.

XIII. Altri due fopra la Fefta di S. Paolo.

XIV. Trattato fopra il *Magnificat*.

XV. Quaranta Meditazioni fopra il Sermone di S. Ambrogio: *Sit vobis tamquam in Speculo &c.*

XVI. Seffanta Meditazioni fopra gli anni della Santiffima Vergine.

XVII. Una Inftruzione, che fece a sè fteffa, effendo giovane di ventifette anni.

Hæc debere nos fatemur Nobiliffimis Sanctimonialibus prælaudati Parthenonis Sancti Pauli ad Portam Ludovicam hujus Metropolis.

SFONDRATA ANTONIA MARIA.

Addenda ad Art. MDLXVIII. Col. 1355.

Præclaræ hujus Virginis Baptifmale nomen fuit Lavinia, adeòque humanioribus literis excelluit, ut Angelicam Agatham ex fratre Nepotem, jam à nobis commendatam, Inftitutiones Grammaticas edocuerit. Præter Verfionem Sermonum S. Bernardi jam indicatam numero I. Scripfit etiam:

II. La Storia riftretta della Fondazione del Monifteto di S. Paolo. MS. fervatur in eodem Cœnobio. Hunc literarium Amitæ laborem fufiùs profecutus eft Neptis, quæ, ut diximus, Chronicon poftmodum texuit.

Hoc etiam mihi humaniter fuppeditarunt nobiliffimæ Virgines ibidem Chrifto famulantes.

SFONDRATUS CŒLESTINUS.

Addenda, & Corrig. ad Art. MDLXXI. Col. 1358.

XVI. Tractatus de Libertatibus Ecclefiæ Gallicanæ, continens amplam difcuffionem Declarationis factæ ab illuftriffimis Archiepifcopis, & Epifcopis, Parifiis mandato Regio congregatis anno MDCLXXXII. *Leodii, apud Matthiam Hovium*, 1684. in 4.

Opus num. I. indicatum prodiit etiam typis Monafterii S. Galli *apud Mullerum*, 1693. in 4.

Juvat hic addere aliqua ad noftri Auctoris Opus, cui titulus „ Nodus Prædeftinationis „ pertinentia, videlicet:

Appendix ad Nodum Sfondratianum, five Literæ parvulorum fine baptifmo mortuorum, fcriptæ è Limbis ad fuos quietis perturbatores *Coloniæ Agrippinæ, apud Servatium Noethen*, 1698. in 8.

Sentiment de M. Le Tellier, Archevêque de Reims, fur le livre du Cardinal Sfondrate, qui a pour titre: *Nodus prædeftinationis*, &c. contenu dans une Lettre de ce Prelat, du 14. Janvier 1697 in 12.

Epiftola Ecclefiæ Principum Car. Mar. Le Tellier, Archiepifcopi Rhemenfis, Lud. Ant. de Noailles Archiepifcopi Parifienfis, Jac. Ben. Boffuet Epifcopi Meldenfis, Guid. de Seve, Epifcopi Atrebatenfis, & Henr. Feydeau de Brou, Epifcopi Ambianenfis, fcripta VII. Cal. Martii MDCXCVII. ad Innocentium XII. contra Librum, cui titulus: *Nodus prædeftinationis diffolutus*, è Gallico in Latinum fermonem verfa, interprete Ludovico Paulo Du Vaucel, cum Refponfione Innocentii Papæ, die VI. Maji MDCXCVII. data *Parifiis, apud Joan. Anniffon*, 1697. in 4.

Ludovici Pauli Du Vaucel Animadverfiones in *Nodum prædeftinationis* Cardinalis Sfondrati diffolutum: quibus acceffierunt Sententia Archiepifcopi Rhemenfis de eodem libro, necnon excerptum ex hiftoria Congregationis de auxiliis Gratiæ, recèns edita, adversùs quatuor nova Enodatoris paradoxa de naturali beatitudine parvulorum fine baptifmo decedentium &c. *Coloniæ, apud hæredes Corn. ab Egmond*, 1707 in 4.

Difpunctio notarum quadraginta, quas Scriptor Anonymus Cardinalis Cœleftini Sfondrati libro, cui titulus: *Nodus prædeftinationis*, inuffit. *Coloniæ, apud Servatium Noethen*, 1699. in 8.

Collectio variorum Scriptorum adversùs librum, cui titulus: *Nodus prædeftinationis*; five Auguftiniana Ecclefiæ Romanæ doctrina à Cardinalis Sfondrati Nodo extricata, per varios Sancti Auguftini difcipulos *Coloniæ, apud Hæredes Corn. ab Egmond*, 1700. in 12.

In num. autem III. corrigatur fphalma Typographi, qui in ultima linea pro 729. fuppofuit 109.

SFONDRATUS FRANCISCUS.

Addenda ad Art. MDLXXII. Col. 1361.

VIII. Variæ ejus Orationes MSS. adservantur in Bibliotheca Vaticana, fortasse à jam indicatis diversæ. Ex Clariss. Abb. Fusio in Append. MS. ad Picinellum.

Geminas ad eum Epistolas Latinas dedit Benedictus Jovius Novocomensis, quarum prima scripta est ad eundem adhuc Senatorem, quâ ipsi commendat Marcum Antonium Somelianam affinem suum. Altera verò est ad eum electum Amalfitanæ Ecclesiæ Antistitem, quâ ipsum summis extollit præconiis. Extant omnes in MS. ejusdem Jovii Epistolari apud Comitem Antonium Josephum à Turri Rezzonici Patricium Novocomensem brevi edendo.

Eidem M. Antonius Majoragius inscripsit Vindicias suas M. Tullii Ciceronis, quibus ipsum tuetur à calumniis Cœlii Calcagnini; summis etiam laudibus Franciscum in Præfatione exornat. Nec sine commendatione celebratur ab Aonio Paleario in Oratione III. pro se ipso pagg. 73. & 93. quam habuit, dum Sfondratus noster Senensibus jura dabat.

SFORTIA ASCANIUS MARIA.

Addenda ad Art. MDLXXVII. Col. 1371.

XVII. Præter Carmen Italicum, vulgò *Sonetto*, quo amplexus est Opus Berini Tricii de Peste, edidit etiam Epigramma in ejusdem Auctoris laudem, ut videre est apud Clar. Saxium in Hist. Typograph. ad annum MCCCCLXXXVIII. Col. CCLXXXIX.

XVIII. Epistolæ ad Angelum Politianum scriptæ anno MCCCCLXXXV. cum istius Responsionibus. Extant inter Epistolas Angeli Politiani editas.

Quoniam in memorato Articulo mentio incidit proditionis Ascanii Mariæ Sfortiæ per Conradum Landum Placentinum, moneo Lectores, Marchionem Ubertinum Landum amicissimum, Patronumque meum Apologiam scripsisse, quâ Conradum ipsum per summam injuriam tanti sceleris accusatum ostendit, ut nobis significavit Clariss. Ludovicus Antonius Muratorius.

SFORTIA GALEACIUS MARIA.

Addenda ad Art. MDLXXX. Col. 1378.

VI. Epistolæ Latinæ V. ad Hippolytam Sororem suam, in quibus receptas ab ea vicissim literas Latinas, & mores ipsius, atque studia plurimum commendat. Datæ sunt ex Bibliotheca sua, anno MCCCCLX.

VII. Alia ad Blancam Mariam Matrem, in qua eleganter exponit, & Ciceronis potissimum auctoritate confirmat Sententiam Francisci Sfortiæ parentis de excellentia dignitatis militaris super Jurisprudentiam, sine data. Extant omnes MSS. in Codice pergameno Bibliothecæ Ambrosianæ, in 4. signato N. num. 15.

SFORTIA HIPPOLYTA MARIA.

Addenda ad Art. MDLXXXI. Col. 1380.

III. Epistolas plures Latinas ad Galeaciom Mariam fratrem anno MCCCCLX. scriptas memorat ipse Galeacius in Responsionibus, de quibus in præcedenti Articulo egimus, dum de eodem sermo esset.

IV. Gesta Majorum suorum eam conscripsisse testatur idem Galeacius frater his verbis, quæ habentur in Epistola II. inter MSS. in ipsius Articulo indicatas: „ Gaudeo, atque lætor me videre, mea Illi „ Soror, te his cogitationibus, quæ te dignæ sunt, „ animum apponere; nam his, quæ ornatissimâ „ Epistolâ tua ad me scribis, te vitam, ac mo„ res Majorum nostrorum perquirere intelligo, „ ut eos, si non superare, saltem æquare possis, &c.

Quandoquidem autem in his versamur Epistolis fraterno amore plenis, non incongruum arbitramur ad tantæ mulieris laudem nonnulla addere ex ejusdem Galeacii Epistola IV. ad eam data: „ Aliud quoque est, de quo non jam tibi gratu„ labor, quando ita modesta es, sed mecum ipse „ gaudebo. Vidi enim in Epistolæ tuæ fronte Je„ sus nomen literis græcis inscriptum, quæ res „ mihi indicant, quod cùm latinas literas tibi „ familiarissimas feceris, nunc etiam græcas ad „ familiaritatem tuam advoces, quod quantum „ decoris, quantum ornamenti sit allaturum, non „ dubito quin intelligas. Ego certè præ gaudio „ triumpho, dum mihi Sororem obtigisse cogito, „ quæ ut inter latinas Virgines splendet, ita in„ ter peregrinas omni sit virtute illustris futura. „ Vale. Ex Bibliotheca mea IV. Nonas Septem„ bris MCCCCLX.

SFORTIA MUTIUS.

Addenda, & Corrigenda ad Art. MDLXXXIII. Col. 1387.

Canzone di Vincenzo Bilotta nelle Nozze di Muzio Sforza Marchese di Caravagio. *In Roma, presso Guglielmo Facciotti*, 1598. in 4.

Cùm Mutius Sfortia Monopolitanus, & Mutius Sfortia Caravagii Marchio eodem floruerint tempore, veniam facilè ab Eruditis Lectoribus impetrabimus, ubi nos falsos fateamur in assignandis Mediolanensi Operibus num. I & II. indicatis, quæ postmodum alterius Monopolitani esse moniti sumus à doctissimo P. Joanne de Augustinis, cui nos aliis etiam titulis obstrictos esse jam testati sumus.

SFORTIA SFORTIA MARIA.

Addenda ad Art. MDLXXXV. Col. 1389.

III. Ejus Sententiæ extant in Libro inscripto „ il Cancel„ lieri del Doni: Libro dell' Eloquenza, nel qual si „ vede per similitudine la virtù del dire degli Anti„ chi Savj, e de' Moderni Virtuosi in ogni impresa „ onorata di Guerra, di Stato, e Potenza, risolven„ do con le vere Sentenze. „ *In Vinegia, per Gabriel Giolito de' Ferrari*, 1562. pagg. 11. & 25.

IV. Aliæ in libro, cui titulus „ Oracoli de' moderni in„ gegni sì d'Uomini, come di Donne, ne' quali „ unita si vede tutta la Filosofia Morale, che fra „ molti Scrittori sparsa si leggeva: Al Signore Ago„ stino d'Adda. „ *Vinegia, appresso Gabriele Giolito de' Ferrari*, 1550. in 8.

SIMONETA ALEXANDER.

Addenda ad Art. MDLXXXIX. Col. 1392.

V. Le Finezze dell' Amor di Dio verso l'Uomo, e sua vera corrispondenza: Opera del P. Alessandro Simonetta Teologo della Compagnia di Gesù: Dedicata all' Illustrissimo, ed Eccellentissimo Signore D. Alfonso Gonzaga Conte di Novellara ec. *In Bologna, presso Gio. Battista Ferroni*, 1669. in 8.

A

SIMONETTA JACOBUS.

Addenda ad Art. MDXCII. Col. 1398.

PErfectis Cardinalis Jacobi Simonettæ supremis tabulis Vicentina in Urbe conditis anno MDXXXVIII. die XV. mensis Julii, quædam reperimus ab eodem vel conscripta, vel incœpta, quæ hic recensemus:

VIII. Annotationes in Opera Bartholi. MSS.
IX. Aliæ in Opera Abbatis Panormitani. MSS.
X. Aliæ in Opera Alexandri Imolensis. MSS.
XI. Aliæ in Opera Felini Sandei. MSS.
XII. Schedæ copiosissimæ in materia Testium, ex quibus ait Testator voluntatis suæ fuisse Tractatum integrum, & absolutum edere, sed variis impeditum occupationibus id perficere non potuisse. Ea omnia, unà cum Bibliotheca sua, legavit Jacobus Ludovico Nepoti, tunc Pisaurensi Episcopo, qui postmodum & ipse Sacram Purpuram est adeptus, eumque commendavimus in Articulo MDXCIV.

B

SIMOMETTA JACOBUS PHILIPPUS.

Addenda ad Art. MDXCIII. Col. 1400.

VI. Felini Sandei Commentarii in V. lib. Decret. cum Additionibus Benedicti Vadi, Andreæ Mocenici, Jacobi Philippi Simonettæ, & Joannis à Gradibus. *Lugduni, sine Typographi nomine*, 1540. *Tom. IV. Vol. II in fol.*

C

SOLARIUS JOANNES DOMINICUS.

Addenda ad Art. MDCIX. Col. 1423.

OBiit ætatis annorum LXXVII.

IV. Mistico Ritratto per li dieci Mercoledì in onore di Santa Teresa.
V. Panegirici varj.
Omnia apud Suos in Conventu Mediolani.

SOVICUS THEODORUS.

Corrigenda ad Artic. MDCXVII. Col. 1429.

In Vita propè finem, Ceterum Thomas, corrige *Theodorus*.

STAMPA GUIDUS.

Corrigenda ad Art. MDCXXVI. Col. 1437.

In Operum numero I. Arnulphus Imp. corrige *Adulphus Romanorum Rex*.

STAMPA HERMES.

Addenda ad Art. MDCXXVII. Col. 1438.

III. Adnotationum tam historicarum, quàm poëticarum Latinè, & Italicè ex Auctoribus optimis utriusque linguæ, necnon Græcæ desumptarum Vol. II. in 4. MSS., extant apud Marchionem Soncini Joannem Maximilianum Stampam.
IV. Tractatus de Substitutionibus. MS. insertus in Tomo II. prædicti Operis.
V. Miscellanea varia poëtica, historica, & legalia, è quibus plura confici possunt Volumina, adhuc in schedis, MSS. ibid.

SYLVESTER.

Addenda ad Art. MDCL. Col. 1455.

II. Vita di Fr. Francesco Antonio Maria da Milano Cherico Professo Cappuccino, figlio onico del fu Eccellentissimo Signore Don Cesare Visconti, Marchese, e Conte di Gallarate ec. Cavaliere dell' Insigne Ordine del Toson d'Oro, Grande di Spagna ec. Dal P. Fr. Silvestro da Milano, Annalista Generale de' Cappuccini. *Milano, per Giuseppe Pandolfo Malatesta*, 1732. in 8.

T

D

TABERNA BRUNORUS.

Corrigenda ad Art. MDCXLIII. Col. 1459.

Linea 20. MDCLXXXVIII. Corrige *MDLXXXVIII.*

TABERNA FRANCISCUS.

Addenda ad Art. MDCLVI. Col. 1461.

IV. Epistolæ plures ad S. Carolum Borromæum, ext. in Collectione Ambrosiana, & in Archivo Oblatorum S. Sepulchri.
Visitur in Musæo Braydensi ipsius Nummisma, exhibens effigiem cum verbis: *Franciscus Taberna Comes Landriani Magnus Cancellarius Status Mediolani ann. LXXVI* Postica pars præfert agrum multis arboribus consitum, quas inter eminet Palma cum ove, & cane; addito lemmate: *In Constantia, & Fide fœlicitas*.

E

TABERNA MATTHÆUS.

Addenda ad Art. MDCLXI. Col. 1465.

V. Selva per comporre Prediche, Sermoni, e Panegirici: Tom. II. in 4. MSS. magnæ molis. Extat in Bibliotheca Domus Professæ S. Fidelis Soc. Jesu Mediolani.

TAEGIUS BARTHOLOMÆUS.

Addenda ad Art. MDCLXVII. Col. 1472.

XVIII. Nuove Rime di M. Bartolomeo Taegio in lode della Molto Illustre D. Porzia Toralta, Contessa Torniella. *In Novara, appresso Francesco, e Jacobo Sesalli, sine anno, in 4.*

TANTIUS CORNIGER FRANCISCUS.

Addenda ad Art. MDCLXX. Col. 1477.

X. Epistola ad Lectorem; extat in fronte editionis fiæ Rhythmorum Gasparis Vicecomitis. *Mediolani*, 1493., de qua Cl. Saxius ad eundem annum.

TER-

TERZAGUS AUGUSTINUS.

Addenda ad Art. MDCLXXIII. Col. 1480.

XV. Poëmata varia tam Latina, quàm Italica. Extant in Libro, cui titulus „ Musarum Sertum pro Laurea Gregorio, & Joanni Baptistæ Sfondratis a „ Josepho Lando intextum. „ *Papiæ*, 1618. *in* 4.

TERZAGUS JACOBUS PHILIPPUS.

Addenda ad Art. MDCLXXV. Col. 1482.

VIII. Elogium Petri Francisci Passerini ad ejusdem Schediasmata Academica. *Placentiæ, apud Bazachium, & Bononiæ, apud Barberium*, 1650. Vide Schedarium liberale Petri Francisci Passerini.
Ex Clariss. Abb. Fusio in Append. MS. ad Picinellum.

TORNIELLUS CAROLUS.

Addenda ad Art. MDCXCVII. Col. 1506.

II. Elogia, seu breves Vitæ Gasparis Gois, & Joannis Alvarez, Societatis Jesu. Extant in Libro, cui titulus „ Elogia PP. Soc. Jesu pietate, ac morte pro „ Christi Fide habita illustrium. „ De anno MDLXXI. MS. in Collegio Braydensi PP. Soc. Jesu &c.

TOSCANUS JO. ALOYSIUS.

Addenda ad Art. MDCXCVIII. Col. 1506.

V. Declamationes in Turcum.
VI. Epithalamium in Vincentium, & Jo. è Publicolarum familiâ ortum.
VII. Oratio in Coronatione Sixti IV.
VIII. Alia ad Pium II. in Conventu Mantuano.
Hæc Opera ex libro memorato Paradoxorum in Juvenalem A Sabini Poëtæ laureati ad Nicolaum Perotum Pontif. Sipontinum; *Romæ edito per Sachsel, & Glosch Clericos*, 1474. quem antea nobis videre non licuerat, hausit, & humanissimè indicavit Clariss. Saxius, addens, Sabinum testari Opus ipsum à Toscano nostro editum fuisse, quem laudat ut Jurisperitum insignem, & Poetam ita facundum, ut extemporaneè canens Scriptores defatigaret.
Monuit etiam nos Eruditissimus Pater Joannes de Augustinis, extare apud se MS. Codicem chartaceum Miscellaoeorum, ubi habentur nonnulla Toscani nostri
IX. Ad Magnificum, ac Eruditissimum Virum Dominum Zachariam Barbarum Venetorum facundissimum Oratorem, Johannes Aluysius Toscanus puer annorum nondum duodecim, Elegia.

Incipit: *Sfortia cum doctor jussisset adire penates*
Non potui tanti spernere jussa Ducis &c.

Desinit: *Ergo vale Zacharia tuo me pectore serva*
Parvula nunc pueri Carmina tene precor.

X. Ad doctissimum Leodrisium Cribellum Ducalem Cancellarium, Tetrasticon.
XI. Ad Reverendissimum in Christo Dominum Christophorum Fanensem Philosophum, Oratorem, Poetamque Clarissimum, Elegia.

Incipit: *Alme pater legi resonantia Carmina nuper*
Crediderim missum Carmen ab arce poli.

Desinit: *Sicque meos versus nunc suscipe corde sereno*
Ut vigeat per te fama mihi celebris.

Vale.

„ Ex Academia Georgii Vallagussæ: Idibus Augusti
„ Johannes Alovisius Toscanus, nel fibus.
Extat quoque in eodem Codice Incerti Elegia, sic inscripta „ Ad nobilem, & heliconium puerum „ Johannem Alovisium Toscanum „.
In Musæo Petri Gradenighi Patricii Veneti, Jacobi Senatoris filii, servantur Nummismata duo Ærea mediocris moduli, quorum frons exhibet Auctorem nostrum sub juvenili effigie cum lemmate: *Johannes Aloisius Tuscanus Advocatus*: primæ aversa pars refert hanc Epigraphem: *Incertum Jurisconsultus Orator an Poëta præstantior*: alterius verò hæc verba eadem aversa pars inscripta gerit: *Prævenit ætatem ingenium præcox*. Tertium addimus apud Comitem Joannem Mariam Mazzuchellum Brixiensem Virum Cl. in cujus postica parte visitur Neptunus, cum hoc lemmate: *Victa jam Nursia fatis*. In Braydensi verò Musæo alterum cernitur, referens effigiem Auctoris cum his verbis: *Joannes Aloysius Toscanus Auditor Cameræ*. Aversa pars exhibet Columnam, cui Aquila expansis alis insidet; geminæ hinc inde Claves, adjectis literis *L. P.*

TOSCANUS LAURENTIUS.

Addenda ad Art. MDCC. Col. 1509.

V. Carmina III. Italica, vulgò *Sonetti*, extant in Cod. MS. variorum Carminum Italorum Seculi XVI., & XVII. apud me, in 4.
At cùm sermo est de hoc Laurentio juvat hîc addere, quod notatum est in Tomo III. Menagianæ jam in citato Articulo a nobis memorato, ubi corriguntur Auctores Galliæ Christhaon, qui Laurentium Tuscanum Episcopum Lodevensem Etruscum faciunt, à voce *Toscanum* decepti pro patria Laurentii assumta; & quòd ille fuerit Mediolanensis profert verba Epistolæ Nuncupatoriæ Bandelli, in Historiola XXVI. Tomi II. sic: „ Si ritrovò quivi il discreto, e „ virtuoso M.r Lorenzo Toscano, Cittadino Mila„ nese, il quale allora governava le Case del Car„ dinal del Caretto di Finario, che poi abbiamo „ veduto Vescovo di Lodeva in Francia.
De eodem Jo. Matthæus Toscanus, jam à nobis suo loco laudatus, ita cecinit.

Tumulus Lautentii Toscani Episc. Lodeveri.

Si Virtus, Pietasque mori, ac Prudentia possint
Debuerant, Laurens, te moriente, mori.

TOSCANUS RAPHAEL.

Addenda ad Art. MDCCI. Col. 1511.

IV. Sonetti. *Lione, per Giovanni Carrè*, 1582. *in* 8.

TRIVULTIUS JOANNES JACOBUS.

Addenda ad Art. MDCCXVII. Col. 1524.

Eidem dicavit Alexander Minutianus M. Tullii Ciceronis Opera, Epistolâ sic inscriptâ „ Illustri, & Ex„ celsu Principi Joanni Jacobo Trivultio, Regio „ Locumtenenti in Insubria Universali, Alexander „ Minutianus salutem, & fœlicitatem. „ Editionem hanc magnificentissimam complevit Minutianus in hac Urbe anno MCCCCXCIX., ad quem annum Clar. Saxius dedit supradictam Epistolam pag. DXXV.
Joannes Petrus Valla Georgii filius Opera Omnia parentis sui, duobus Voluminibus in fol. magno, *Venetiis, apud Aldum Manutium*, 1501. dicavit Joanni Jacobo Epistolâ satis eruditâ præfixâ.
Præter memoratum Nummisma, aliud servatur apud Cl. V. Comitem Joannem Mariam Mazzucchellum Brixiensem, in quo effigies ipsius additis literis: *Ja. Ja. Tri. Mar. Vigle. Marescal. Fran.* in altera parte stat Victoria palmam sinistrâ, caduceum dexterâ tenens, cum lemmate: *Me duce tutus adibis astra.*

TRIVUL-

TRIVULTIUS SCARAMUTIA.

Addenda ad Art. MDCCXVIII. Col. 1529.

III. Epistolæ plures ad Petrum Martyrem de Angleria; memorantur in Responsionibus istius suo loco relatis.
Nummisma ejusdem in Braydensi Museo servatum, has iconi habet circumpositas siglas: *Scaramutia Trivultius S. R. E. Card. Jo. Firmi Prim. F.* Aversa pars exhibet Fœminam Ust. rium speculum gestantem, furente ad pedes dracone; nullo apposito lemmate.

TROTTUS JOANNES BAPTISTA alter.

Addenda ad Art. MDCCXXIV. Col. 1537.

IV. Consultazione per l'Elezione dell' Albergo, overo Ospedale de' Poveri in Milano. MS. in fol. Hinc scripsit anno MDCCXXIX. dum erat Præses Magistratus Sanitatis hujus Metropolis.

à TURRE CAROLUS.

Addenda ad Art. MDCCXXV. Col. 1538.

LV. Il Pastor pentito. *Milano*, 1659.
LVI. Sciagure Avventurose, overo le Nozze di Semiramide. *Bologna, per Carlo Zenero*, 1662. in 12.

V

VALERIUS MATTHÆUS.

Corrigenda ad Art. MDCCXXXVI. Col. 1557.

Linea 32. MDCXLV. Corrige *MDCXLVI.*

VALLAGUSSA GEORGIUS.

Addenda, & Corrigenda ad Art. MDCCXXXVIII. Col. 1558.

IV. Epistola ad Joannem Antonium de Girardis Ducalem Cancellarium Papiensem, quæ præfixa est Operi inscripto: „ Elegantiæ Ciceronianæ materna lingua &c. „ quod dedimus numero III. MS. in Bibliotheca Ambrosiana sign. S. num. 37 Hanc primò non advertimus, sicuti & Elegiam Leonardi Gryphii ad eundem Joannem Antonium, de qua in Addendis ad Gryphium ipsum jam diximus.
Quandoquidem de hoc Opere recurrit mentio, juvat Lectores monere, in fine ejusdem MS Codicis, veluti in altero sine loco, anno, & Typographo, sic legi: „ Ringrazia Johanni Antonio da Pavia, „ che per sua cagione Georgio Vallagussa ha vol- „ garizzato queste Epistole de Tullio. „ Veruntamen ad calcem editionis anni MDXLVIII. hæc sunt impressa „ Summas gratias tu Lector agas „ Francisco, cujus gratia Georgius Vallagussa „ has Ciceronis clausulas materno sermone in- „ terpretatus est, per id ferè tempos, quo Pater „ suus Vir Clarissimus Carolus Antonius Elefan- „ tucius Felsineus, Quæstor Ærarii publici inte- „ gerrimus, & Eques benemeritus, ac ex eorum „ sexdecim Viratibus singularis Legatus à Bono- „ niensibus ad Illustrissimum Galeacium Mediola- „ nensium Ducem honorificè missus est anno vi- „ delicet MCCCCLXXVI. „

Linea 15. MCCCCIV. Corrige *MCCCCLXIV.*

à VALLE FEDERICUS.

Addenda ad Art. MDCCXL. Col. 1559.

IV. La Reina di Scozia, Tragedia di Federigo della Valle. *In Milano, per Melchior Malatesta*, 1628. in 4.
Ex Cl. P. Quadrio „ della Storia, e della Ragione „ d'ogni Poesia „ Tom. IV. pag. 85.

De VALVASORIBUS ANSELMUS.

Corrigenda ad Art. MDCCXLIV. Col. 1564.

In num. V. MLXXXIX. Corrige *MXCIX.*

De VALVASORIBUS JOSEPH.

Addenda ad Art. MDCCXLVIII. Col. 1567.

III. Le due Verghe: Discorso detto in Duomo nell' aprirsi de i Tribunali, dedicato all' Eminentissimo Sig. Cardinal Litta. *Milano, presso il Monza*, 1671. in 4.

VEGIUS SCIPIO.

Corrigenda ad Art. MDCCLXI. Col. 1579.

In Articulo, qui incipit „ Jo. Petrus Arturus „ corrige *Joannes Petrus Arlunus.*

VENUSTUS ANTONIUS MARIA.

Addenda ad Art. MDCCLXVI. Col. 1583.

VI. Epistola quâ vivus, & Oratio quâ mortuus laudatur Augustinus Montalcinus Eremitani Ordinis Theologus, & Orator, in quibus ad imitandum Lectoribus exemplar Sacerdotis, atque Oratoris boni proponitur *Mediolani, typis Metis, apud Antonium Antonianum*, 1560. in 8.
Dum hæc scribo ad manus pervênit liber, quem dedi num. I. ideoque ob ipsius raritatem titulum integrum hîc profero.
Compendio utilissimo di quelle cose, le quali a nobili, e cristiani Mercanti appartengono, siccome nella seguente pagina si può vedere, scilicet
1. Discorso della Mercanzia.
2. Trattato del Cambio di Bisenzone.
3. Esortazione a' Mercanti.
4. Instituzione de' Mercanti.
5. Trattato de' Cambj in generale.
Tam in eodem libro, quàm in altero, quem dedimus num. VI. adsunt Carmina Variorum in laudem ipsius Auctoris, videlicet Primi Comitis, Bernardini Baldini &c.

VICECOMES ALEXANDER.

Addenda ad Art. MDCCLXXIV. Col. 1589.

XI. Carmina varia Latina in Lauream Ludovici Meltii: *Ticini*, 1617. in 4.
XII. Carmina III. Latina; extant in libro, cui titulus: „ Ignatii Albani Lacrymæ in obitu Caroli Vicecomitis, Patricii Mediolanensis. „ *Mediolani, apud Medam*, 1604. in 4.

VICECOMES BARTHOLOMÆUS.

Addenda ad Art. MDCCLXXX. Col. 1594.

III. Epistolæ plures ad Maffæum Vegium, cum quo agebat de rebus suis literariis. Id eruitur ab Epistolis ejusdem Vegii, inter quas una adest in Codice MS Bibliothecæ Ambrosianæ sign. M. num. 26. in 4. ad B. (Bartholomæum) Vicecomitem Novariæ Præsulem scriptam, cum qua ei mittit Rusticalia sua (Astianax), & judicium Vicecomitis poscit. Data est Papiæ Id. Decembris MCCCCXXXIII.
Ad eundem nuncupavit Guinifortus Barzizius librum suum „ de Rebus gestis ab Alphonso Rege Aragonum, & Siciliæ adversùs Regem Tunes apud Insulam Gerborum. „
Ad ipsum quoque ipsius Guiniforti Barzizii Epistola data Mediolani XIII. Kal. Martii MCCCCXXXIV. in editione Romana pag. 405.

VICECOMES CAROLUS.

Addenda, & Corrig. ad Art. MDCCLXXXIII. Col. 1597.

In fine Operum num. IX. indicavimus editionem quamdam *Hagæ-Comitum*, cujus meliùs inspectæ hic est titulus „ Lettres anecdotes, & memoires historiques du „ Nonce Visconti Cardinal preconisé, & Ministre „ Secret de Pie IV., & de ses Creatures au Concile „ de Trente, dont plusieures intrigues inouies se trouvent dans ces relations, mises au jour en Italien, „ & François por Mr. Aymon ci-devant Prelat Theo„ logal, & Jurif-consulte gradué a la Cour de Rome. *A Amsterdam, chez les Freres VVestein. 1719. Avec Privilege de N. S. les Etats de Hollande, & de VVest-frise*.

In præcedenti num. VIII. linea 2. scriptæ, corr. *scriptas*.
Et in præfato num. IX. linea 1. comprehensæ, corrige *comprehensas*.

VICECOMES FEDERICUS.

Addenda ad Art. MDCCLXXXVII. Col. 1601.

III. Visita del Cardinale Federico Visconti del Borgo, e Chiese di Varese, fatta l'anno MDCLXXXVII. MS. in fol. magnæ molis, ext. in Archivo ejusdem Oppidi.
Braydense Museum Nummisma ipsius servat, in quo Icon ejusdem, & lemma: *Card. Federicus Vicecomes Archiep. Mediol.* Aversa in parte Serpens Moysis cum literis: *Hinc salus*.

VICECOMES de ARAGONIA GALEACIUS.

Addenda ad Art. MDCCLXXXIX. Col. 1603.

VII. Consultatio ad Excellentissimum Senatum Mediolani, de jure publicæ Acclamationis in Ecclesia, deque Familiæ suæ Vicecomitum prærogativis, impress. an. *1679* in fol. Volumen justæ molis, extat penès Marchionem Don Albertum Vicecomitem de Aragonia Reg. Duc. Senatorem, Auctoris filium &c. item penes Advocatum Sitonum.

VICECOMES JOANNES.

Addenda ad Art. MDCCXCVI. Col. 1610.

XIV. Exemplum literarum Domini Joannis Episcopi Mediolanensis pro confirmatione Tabellionatus Bononiensis anno MCCCLI. extat in Archivo Ecclesiæ Ravennatensis, ex Montfaucon. Biblioth. MSS. Tomo I. fol. 444.

VICECOMES JOANNES GALEACIUS.

Corrigenda ad Art. MDCCCV. Col. 1627.

Prope finem: Dispensatio &c. inter Galeacium Mariam, corrige *inter Joannem Galeacium*.

VICECOMES JOANNES MARIA.

Addenda ad Art. MDCCCVI. Col. 1628.

VIII. Poëma de Sancto Joanne Baptista, cui titulus: „ Aquarum de Numine Maris, & fluvii certamen. „ Incipit:

Nunc age, pugna vocat; neque enim certamine nullo &c.

Constat heroicis versibus 268. MS. in 4. in Biblioth. Braydensi.
Vitam Antonii Julii Brignole Sale, de qua diximus numero I., Latinam fecit Franciscus l'Hermite ejusdem Societatis Jesu. *Antuerpiæ*, 1671. in 8.

VICECOMES JOSEPH MARIA.

Addenda ad Artic. MDCCCXI. Col. 1632.

III. Panegirici del Reverendissimo Padre F. Giuseppe Maria Visconti dell'Ordine de' Predicatori, Maestro in Sacra Teologia, Predicatore di S. M. Cattolica, ed Inquisitore generale di Novara. *Ivi, presso gl' Eredi Caccia*, 1698. *in* 4. In Epistola Nuncupatoria Impressorum ad Joannem Baptistam Vicecomitem Episcopum Novariensem, legitur, has Panegyres numero tantùm XIV. selectas fuisse ab immani copia MSS. Josephi Mariæ Vicecomitis post illius decessum. In calce adest Oratio funebris pro eodem Vicecomite nostro Fr. Josephi Mariæ Ripæ.

VICECOMES OTHO.

Corrigenda ad Artic. MDCCCXXI. Col. 1639.

In num. I. lin. 2. Anno MCCLXXXVII. corrige *MCCLXXXVI.*
Et Col 1640., in num. II. lin. 2. MCCXCI. corrige *MCCXCII.*

VICECOMES PHILIPPUS MARIA.

Corrigenda ad Artic. MDCCCXXIV. Col. 1645.

Monemus Lectores humanissimos, mancipibus properantibus sub numero XVI. rursus repetitam fuisse mentionem Epistolarum Philippi Mariæ Vicecomitis ad Franciscum Barbavariam, dat. Mediolani anno MCDXXXIII., extantium in Bibliotheca Fratrum Marchionum Vicecomitum, quæ simul cum aliis ejusdem argumenti memorandæ erant sub numero V. Ad citatum verò numerum XVI. hæc reponantur.
Altera Epistola ad Antonium Panormitam Siculum sine data, quâ respondet ipsius Panormitæ literis; extat in libro, cui titulus: „ Antonii Bononiæ Beccatelli „ cognomento Panormitæ Epistolarum libri quinque. *Venetiis, apud Bartholomæum Cæsanum*, 1553. *in* 4. Ubi plures ipsius Auctoris ad Philippum Mariam Epistolæ reperiuntur.

VINCENTIUS.

Corrigenda ad Artic. MDCCCLIX. Col. 1681.

In num. I. Spoglio, corrige *Speglio*.

UR-

A

URBANUS III.

Addenda, & Corrigenda ad Artic. MDCCCLXII. Col. 1687.

XIX. Epistola ad VVillelmum Rothomagensem Archiepiscopum.

XX. Altera ad Anselmum Abbatem Beccensem. Extant ambæ in Codice 771. Bibliothecæ S. Germani à Pratis Parisien. teste Montfauconio in Bibl. Biblioth. MSS. Tomo II. fol. 1137., & 1138.

Col. 1688. circa finem anno MCLXXXIX., corrige *MCLXXXVII.*

URSINUS CAROLUS FRANCISCUS.

Addenda ad Art. MDCCCLXIII. Col. 1690.

VII. Oratio in Laurea Sancti de Mosconibus in Sacra Theologia, & J. U. *Mediolani, apud Gagliardum*, 1684. *in* 4.

Z

B

ZUCCHIUS BARTHOLOMÆUS.

Addenda ad Art. MDCCCLXXV. Col. 1702.

XXXIX. Serafico Esercizio, e Sentiero del Paradiso. *Venezia, presso il Dusinello*, 1614. *in* 12.

XL. Vita del B. Felice Porci Cappuccino da Cantallice. *Forlì, per li Savoretti*, 1630. *in* 4.

XLI. Regole della Congregazione della Dottrina Cristiana di Monza, approvate da S. Carlo Borromeo Arcivescovo di Milano, dai Sig. Bartolomeo Zucchi illustrate, e pubblicate. *Milano, nella Stampa Arcivescovale* 1632. *in* 4.

XLII. Predica sopra l'Annonciazione della B. V. *Milano, presso il Ponzio*, 1602 *in* 8.

XLIII. Predica sopra l'Assonzione della B. V. *Ivi, presso lo stesso.*

Librum, quem num VI. ex Picinello retulimus sub titulo „ Considerazioni per li giorni della Settimana „ edidit *Venetiis, apud Dusinellum*, 1614 *in* 12.

Laudatoc etiam ab Hippolyto Maraccio in Bibliotheca Mariana Tom. I. pag. 201.

ADDENDA, ET CORRIGENDA AD SCRIPTORES, PRÆTERMISSOS.

C

De AMBROSIIS FRANCISCUS.

Corrigenda ad Artic. MDCCCLXXXII. Col. 1714.

Col. 1716. lin. prima XXIX., corrige *XIX.*

BATTALEA AARON.

Addenda ad Art MDCCCCXI. Col. 1731.

V. Aaronis Batalei Triviliensis recta interpretatio, & dispositio versuum aliquot in Heroidas Ovidii. *Venetiis*, 1543.

D

De CONCOREGIO GABRIEL.

Addenda ad Artic. MDCCCCXLV. Col. 1753.

II. In MS. in fol sign. E. 124. Biblioth. Ambrof. inter Epistolas Poggii Florentini adest una ejusdem Gabrielis Domino Baptistæ Pallavicino, in qua de rebus suis differit, & inter ipsas de suo discessu Brixiâ, pestis causa, & de suo itinere Cremam, ubi Uxorem, & liberos duos amisit eodem morbo, & de suo reditu Brixiam die XVII. Julii MCDXLI., ubi scholam Grammaticæ aperuit &c.

Alias Epistolas, de quibus diximus suo loco, non sine voluptate, legi in Volumine Epistolar. Francisci Barbari, quod in lucem his diebus, universali literatorum plausu, Eminentissimus Quirinus Purpuræ, & scientiarum decus eximium, edidit.

E

CONFALONERIUS HIERONYMUS.

Corrigenda ad Artic. MCMXLVI. Col. 1755.

Linea 1. MDLX., corrige *MDLXIX.*

GHIOLDUS CAROLUS.

Addenda ad Artic. MCMLXXV. Col. 1776.

IV. Mysterium Sacramentorum. *Mediolani, apud Ghisulphum*, sine anno, in 4.

LUCCIONUS THOMAS.

Addenda ad Artic. MCMLXXXI. Col. 1779.

VI. Panegirico per S. Rocco. Extat in libro, cui titulus; „ Panegirici Sacri d'alcuni Dicitori più insigni de' „ nostri tempi, a Monsignor Carlo Francesco Ceva. *Milano, presso il Monza*, 1673. *in* 12.

MANLIUS THEODORUS.

Addenda ad Artic. MCMLXXXIV. Col. 1782.

IV. De Ponderibus & Mensuris Libellus. Opus hoc Theodoro Manlio (nostro ne an alteri?) tributum extare dicitur in Membranis, teste Philippo Labbè in par. II. Bibliothecæ Nummariæ, citante paginam 198. Speciminis novæ Bibliothecæ MSS. Librorum.

V. Excerptum metrorum de libro Manlii Theodori ad Albinum. MS. ait Montfauconius reperiri inter Codices Reginæ Svetiæ, nunc in Vaticana num. 1508. Nostri, an alterius, quis divinet? quod etiam dicimus de sequenti.

VI. Manlii Theodori libellus de Metris. In Biblioth. Caroli de Montchal Archiepiscopi Tolosani in Cod. num. 200. ex Montfauconii Bibl. Biblioth. MSS. Tomo II. fol. 901.

Dissertationem de Vita Manlii Theodori Albertus Rubenius Philippi IV. Regis Hispaniarum a Secretis edidit. *Ultrajecti, apud Gulielmum Broedelet*, 1694. *in* 12.

MA-

MARINONUS MARCUS.

Corrigenda ad Artic. MCMLXXXVI. Col. 1785.

Col. 1786. lin. 3. MCMLIV., corrige *MCMLXXVI.*

OLIVATIUS GEORGIUS.

Corrigenda ad Artic. MCMXCVIII. Col. 1795.

Col. 1796. lin. 9. MDCCXLI., corrige *MDCCXIII.* Et lin. 12. anno, adde *eodem*.

SORMANUS PAULUS ANTONIUS.

Addenda ad Artic. MMXXVI. Col. 1820.

V. Quadragesimale. Codex MS. extat apud Suos in Bibliotheca S. Mariæ Secretæ Mediolani.

A VARISIO CHRISTOPHORUS.

Addenda ad Art. MMXXXI. Col. 1823.

V. Rosarium seu rhythmicæ preces, vitam, & mortem Christi Domini devotè exponentes &c. in 8. Ad calcem legitur: „ Explicit devotissimum Opusculum, „ quare omnis creatura habeat in se moralem „ vivendi modum, & finaliter gloriam vitæ æternæ. *Impressum Mediolani, per Uldericum Scinzenzeler, die IX. Martii MCDXCIII.*
Vide Cl. Saxium pag. DXCII. in notis.

VICECOMES HIERONYMUS alter.

Addenda ad Artic. MMXXXIII. Col. 1825.

III. Tractatus Artis Magicæ. Hoc Opus Vicecomitem scripsisse eruitur ex Epistola Boni Aluisii de la Cruce, præfixa Tractatui de Lamiis, & quam dedit Cl. Saxius inter alias Epistolas ad annum MCDXC. pag CCCCXCVII. ubi idem Bonus Aluisius asserit, imprimendum hoc Opus alio tempore se reservare, atque è vivis jam excessisse Hieronymum ibi indicatur, laudesque illius fusè in eadem Epistola legi possunt.

ADDENDA, ET CORRIGENDA AD SCRIPTORES MINORIS NOTÆ.

BONIPERTUS LANFRANCUS.

Corrigenda ad Artic. MMLXXXVI. Col. 2846.

Linea 3. Cæsaris Ricii, corrige *Cæsaris Riccii*.

CAIMUS FRANCISCUS.

Corrigenda ad Artic. MMCVI. Col. 1855.

Col. 1856. lin. 9. MCCCCII., corrige *MCCCCIV.*

PUTEUS JACOBUS.

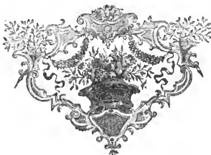
Corrigenda ad Artic. MMCCXXX. Col. 1904.

In Titulo Jacobus, corrige *Ludovicus*.

SFONDRATUS PAULUS alter.

Addenda ad Art. MMCCXLII. Col. 1911.

Lin. 2. Marchione, adde *Francisco*.

LECTORI MONITUM.

Miraberis fortasse, Lector optime, post primam additionem huic Bibliothecæ factam, aliquos hìc extra ordinem Scriptores Mediolanenses inveniens; scias tamen velim, dum diligentiùs immensam Schedarum, quæ ad hoc Opus comparavi, seriem evolverem, eos mihi oblatos fuisse, nescio quo fato, prætermissos. Quocirca satiùs duxi, Mediolanensi Urbi Auctores ipsos non invidere, atque eorum gloriæ pro modulo meo consulere, cùm præsertim in Indice laboriosissimo locis suis postmodum sint exhibendi. Profectò nescius non sum, ubi diutiùs Operis hujus Editio differetur, multa in dies & addenda, & fortasse corrigenda mihi obventura fore; sed cùm scribendo jam fessum ætas me moneat sarcinulas colligere, qualemcumque laborem hunc in lucem emittendum sum arbitratus. Sanè ex unico, quem hìc profero, Scriptore, didici quàm multa in aliis quoque ex Monumentorum inopia sint omissa, vel emendanda. Is est Augustinus de Castano laudatus in Art. CCCCLXXII. col. 336. cùm revera cognomen ejus Rusnatus, non autem de Castano fuerit, ut perperam scripsit in Athenæo Mediolanensi Picinellus. Verum quidem est, matrem illi fuisse Monicam Theresiam Castanam, in cujus fortasse gratiam patris sui Balthassaris cognomen rejecerit. Natus est ipse, ut recèns novi, die XXVI. mensis Aprilis, anno Jubilæi MDCXXV. Clericorum Regularium professus est Institutum die XXVIII. ejusdem mensis anno MDCXLI. atque Patavii, dum Sacram Theologiam prælegeret, mense Octobri anno MDCLXXIX. migravit è vita. Ut interim non sine fœnore Scriptoris hujus memoria recurrat, adde Operi in Articulo prædicto indicato Tractatus illius Philosophicos, & Theologicos MSS. Tomis VII. comprehensos, & in Bibliotheca Suorum Patavii, alibique servatos. Oh! utinam hinc animi mei candorem perspectum habeas, quod votis omnibus exposco. Hac occasione, etsi non sine animi mœrore, Scriptoribus Mediolanensibus addo P. Joseph Mariam Felicem Ferrarinum Ord. Prædicatorum, duobus tantùm ab hinc mensibus è vivis ereptum; nam & ob ejusdem merita, & singularem ob amicitiam, qua longo jam tempore mihi arctissimè conjunctus fuerat, eum insalutatum relinquere haud potui. Tu interim vale, & me ama.

MMCCLXII.

FERRARINUS JOSEPH MARIA FELIX.

Ex Josepho peditum Duce, & Anna Catharina, cujus cognomen intercidit, Hispanâ tamen origine, jugalibus, natus est Mediolani anno Christi MDCLXX. Joseph Maria Felix Ferrarini, mihi, dum viveret amicissimus. Hic pueritiâ inter pietatis, & studiorum rudimenta laudabiliter exactâ, præclarissimo Prædicatorum Ordini se addixit, annosque natus XV. solemnia Deo vota nuncupavit inter Alumnos Ducalis Cœnobii Sanctæ Mariæ Gratiarum in patria computatus. Philosophicis postmodum, atque Theologicis studiis opportunè imbutus, aliis erudiendis admotus, pluribus in Suorum domiciliis recensitas facultates è cathedra prælegit, quemadmodum divinos etiam Codices interpretatus est; Mediolani scilicet, Cremonæ, Mantuæ, & alibi. Magister tandem creatus, in Ædibus Sanctæ Mariæ ad Rosam ad obitum usque permansit, ibique Sanctissimæ Inquisitionis Commissarii munus integerrimè gessit annos XX. & ampliùs. In eodem autem Templo annuas habuit sæpius conciones, & fermè omnium sui Ordinis Sanctorum Panegyres recitavit. Plurimùm etiam & ibidem, & Mantuæ, dum in ea Urbe degeret, populi in Deiparæ Rosarii Reginam augere studuit pietatem, cujus religiosæ curæ testimonia etiam post se reliquit. Verbum Dei, & Laude Pompeja, & in hujus Archidiœcesis Oppidis præcipuis non absque plausu disseminavit. Mysticæ insuper Theologiæ peritissimus fuit, pluresque sacris ministeriis addictos Viros, & Deo dicatas Virgines ad Christianam perfectionem informavit. Amœniora studia etiam coluit, Poësim nempè Latinam, &

A Italicam, cooptatus ideo inter Arcades tam Mediolanenses, quàm Cremonenses, & inter Faticosos dictus est *Il Rassegnato*. Eruditorum Virorum amicitiâ floruit, præsertim verò Clarissimi Viri Francisci Arisii, qui plures ad eum dedit epistolas, in queis eruditionem ipsius magnis effert encomiis. Cùm autem in Sacerdote dignis operibus vitam produxisset ad annum usque ætatis suæ LXXV. dum sacras persolveret horas, die III. Julii apoplexi correptus est, vixit tamen ad XX. ejusdem mensis, ann. MDCCXLIV. sæpiusque interim Sacramentis Ecclesiasticis munitus, animam Deo piè reddidit, non sine Suorum, aliorumque optimorum omnium mœrore.

B Hæc elaborasse hactenus repertum est:

I. Ragguaglio Istorico della Vita Appostolica, e Taumaturga di S. Vicenzo Ferreri dell' Ordine de' Predicatori. *Milano, per Giuseppe Pandolfo Malatesta*. 1732. in 4. Opus inscripsit Excellentissimæ Urbis Mediolani Decurionibus.

II. Ragguaglio distinto della Solennità fatta celebrare da' RR. PP Domenicani del Ducale Convento delle Grazie di Milano nella insigne loro Chiesa della Rosa per la Canonizzazione di S. Agnesa da Monte Pulciano. *Ivi, per Michel' Antonio Panza*, 1728. in 4.

III. Elegia, cum paraphrasi Italica in ejusdem Sanctæ Agnetis laudem, extat in eodem libro.

IV. Notizie Cronologiche appartenenti alla predetta Chiesa della Rosa. Extant ibid.

C V. Elogia, & Epigrammata varia eadem occasione eb Auctore composita. Sunt ibidem.

VI. Carmina plura tam Italica, quam Latina sparsim edita variis in Collectionibus. Ex his multa Dialecto tam Mediolanensi, quam Neapolitanâ scripsit.

VII. Prediche in gran numero fatte in varj luoghi. Has MSS. reliquit apud sui Ordinis Alumnos.

VIII. Panegirici di quasi tutti i Santi dell' Ordine de' Pre-

Predicatori da lui recitati nella Chiesa della Rosa, ed altrove. MSS. ibidem.

IX. Notizie Storiche de' due Conventi di Sant' Eustorgio, e di S. Maria delle Grazie di Milano. Has se collegisse testatur Auctor in Opere, quod dedimus num. II. pag. 22. quas etiam congruo digestas ordine se publici juris facturum promiserat, at ex epistolis ad eum datis ab insigni Viro S. T. Magistro Antonio Bremondo, qui actu Ordinis Prædicatorum Annalibus conscribendis insudat, apparet, per Auctorem nostrum omnia, ut supra collecta Romam fuisse missa, Chronicis prælud atis inferenda.

X. La Forza del Sangue. Opera Scenica. Hanc conscripsit Hieronymum Gilium imitatus. MS. viderunt Viri fide digni; nunc autem hactenus desideratur.

XI. Scritti attinenti alla direzione dell' anime per la perfezione. Hæ optimis præceptis referta MSS. servantur apud Suos.

Omnia suppeditavit Reverendissimus P. S. T. Magister Hermenegildus Todeschini Mantuanus, in tota Mediolanensi ditione Inquisitor Generalis, Vir omni laude major, Patronusqua meus pecularis.

MMCCLXIII.

ISIMBARDUS AUGUSTINUS.

Ex celeberrima Cassinensi Monastica Congregatione Augustinus Isimbardus Mediolanensis Marchionis Petri, atque Annæ Franciscæ Beccariæ conjugum filius, ad Cremonensis Ecclesiæ Infulas, quas haud pridem laudabiliter gesserat frater ipsius Petrus Carmelita, evocatus est à Clemente X. Summo Pontifice anno salutis MDCLXXV. die XXIV. mensis Februarii, cùm prius inter Cœnobitas suos Abbatiali dignitate fulgeret. Decesserat autem Petrus anno superiore, die XVII. mensis Septembris, quamvis in Additionibus ad Italiam Sacram Ferdinandi Ughelli edit. Venetæ, *apud Sebast. Coletum*, *anno* 1719. Tomo IV. in Cremonensibus, sub num. LXXXIV. Iphalmate Typographico pro anno MDCLXXIV. suppositus fuerit annus superior. Augustinus igitur fratri suffectus, quam ille Diœcesis lustrationem morte raptus perficere non potuerat, diligentissimè obivit. Tum coacto Diœcesano Concilio, saluberrimas edidit Constitutiones ad componendos Cleri, populique mores. At cùm annos V. Cremonensibus jus sacrum dixisset, magna cum laude, fato concessit die II mensis Junii, anno post Christi ortum MDCLXXXI.

Supersunt ejus

I. Constitutiones Synodales habitæ Anno MDCLXXIX. *Cremonæ, apud Franciscum de Zannis*, 1680 in 4.
Laudatur ab Ughelli Continuatoribus loco cit. Francisco Arisio in serie Prætor. Cremonæ pag 60 & ab eruditissimo JC. Sitono in Opere suo, cui titulus: „ Probationes Nobilitatis, puritatis, legitimæ gradatim descendentiæ, & civilitatis Equestris generosæ Familiæ de Isimbardis, ab anno MCCCXII. ad annum MDCCXXXV. per publica syncera Documenta specificè demonstratæ. *Mediolani*, 1735. *in fol. penes Malatestam*.

MMCCLXIV.

À MODOETIA JACOBUS.

Evolvens iterum, atque iterum MSS. Ambrosianæ Bibliothecæ Codices, incidi in Epistolas plures Latinas Jacobi Modoëtiensis, quem, licèt in Minorum Ordinem cooptatus esset, Lucas Wadingus in Syllabo suo prætermisit. Floruit eruditus hic Scriptor medio fermè seculo XV. at ubique familiæ suæ nomen reticet. Arbitratus sum primâ statim fronte, hunc unum, eundemque esse cum Jacobo Becheto, ad quem Petrus Candidus Decembrius epistolam scripsit, datam die V. Septembris anno MCCCCLX. inter reliquas ejusdem Candidi ineditas; sic enim inscribitur: P. *Candidus Jacobo Becheto Modiciensi*. Sed cùm Bechetus, monente Clariss. JC. Sitono, nunquam inter Minores fuerit adscriptus, & in sæculo adhuc degeret anno MCCCCLXVIII ab opinione recedendum duxi, quamvis Decembrius ad utrumque scripserit, ut infra memorabimus. Hoc autem amicitiæ vinculum, quod inter Auctorem, & Petrum Candidum intercedebat, non diuturnum fuit Illud nempe solvit contentio Decembrii cum Antonio Rhaudensi ejusdem Ordinis Minorum Alumno, loco suo commendato. Suum enim duxit Jacobus noster Sodalem ab Invectivis Petri Candidi vindicare, in cujus gratiam amico veteri nuncium remisit, eumque res suas habere jussit. Boni consulat Lector pauca, quæ de hoc erudito Viro damus; plura enim proferre, suis omnino silentibus, non licet.

Habemus illius, quæ sequuntur, scilicet

I. Epistolæ plures latinæ ad Antonium Panormitam, ad Petrum Candidum Decembrium, ad Stephanum Monoculum, Soncinumque, & ad alios Viros eruditos medii seculi XV. dignæ profectò quæ legantur. Extant in variis Codd. MSS. Biblioth. Ambrosianæ, & signanter in duobus sign. I. 235. in fol. & P. n. 4.

II. Adnotationes in A. Gellium. Hoc eruitur à supradictis Epistolis Petri Candidi Decembrii, in quarum una asserit se magna cum voluptate perlegisse A Gellium ab eo ad se missum, & Interpretationem magno labore à Jacobo susceptam. Ita in suprememorato Codice Ambrosiano I. 235.

III. Responsiones ad Invectivas Petri Candidi Decembrii contra Fr. Antonium Rhaudensem. De istis videndus est Clar. Mabillonius in Tom I. Itineris Italici pag. 197. ubi in describendis Codicibus ineditis Bibliothecæ Canonicorum Regularium Congregationis Rhenanæ Sancti Salvatoris Bononiæ, hæc habet: „ Alter Codex continet P. Candidi Decembrii Epistolarum Libros VIII. ineditos, quibus præfixa „ est Auctoris Epistola, ad Bartholomæum (Capram) Mediolanensem Antistitem, cujus hortatu Epistolas suas in unum corpus collegit. Ultimus liber est totus ad Fr. Antonium Rhaudensem Ordinis Minorum, quem petulanter irridet „ ob Philippicam ab eo nuper editam. Ad Candidi „ Invectivas respondet Jacobus Modoetiensis. „ De hoc Codice alibi loquuti sumus.

MMCCLXV.

RABBIA JOANNES.

Ex Francisco Rabbia, atque Cornelia Gambarana conjugibus, Mediolani ortus est anno MDCXXVI. Joannes, cujus nunc sunt promendæ laudes. Frater hic fuit Joannis Baptistæ Laudensis Episcopi, quem in Articulo MCCCLXXXIII. memoravimus; ejusque doctrinam æmulatus, bonis &

ipse

ipse studiis operam dedit, cujus quidem rei testes A sunt Lucubrationes ipsius etiam exoticis linguis, infra commemorandæ. Inter Faticosos Academicos floruit, appellatus *il Sollecito*. Ad Rempublicam accedens inter Decuriones Patriæ computari meruit; & ne militaris quoque ipsi deesset gloria, Equestris Turmæ præfecturam gessit. E vivis abiit anno redempti Orbis MDCLXXXIX. Superest Proavi ipsius, qui Patruus extitit Hieronymi, & Floravantis, quorum laudes dedimus suo loco, Monumentum in Templo S. Mariæ Servorum hujus Metropolis hac Inscriptione insignitum à Beatrice Gallerana conjuge posita.

DEO OMNIPOTENTI
ANTONIVM RABIAM PATRITIVM MEDIOLANENSEM
MELTII COMITEM ANNONAE PRAESIDEM
ANIMI CORPORIS ET NATVRAE DOTIBVS FELICEM
AB AMICO BENEFICENTIA INVICTVM
MORS ADVERSO FATO INTACTVM
REDDIDIT FELICIOREM
BEATRIX CONIVX CHARISSIMA MVLIERVM
INTER LACHRYMAS POSVIT
ANNO A REDEMPTORE GENITO MDXXIX.
DIE FESTO SERAPHICI FRANCISCI
SIBI HEV NIMIS INFESTO.

Joannis autem hæc reperimus Opera. B

I. Ippolita Regina delle Amazoni. Drama per Musica. *Milano*, 1670.
II. Amore fra l'Armi; o sia il Corbulone in Armenia. Drama. *Ivi*, 1680.
III. Il Palazzo del Secreto. *Ivi*, 1683.
IV. Madrigal del Conde Ivan Rabbia. Extat in Libro, cui Titulus: El Prencipe deliberante por Sevastian de Ucedo. *Milan*, 1670. *in* 4.
V. Carmen Italicum, vulgo *Sonetto*. Extat in libro, cui titulus: „ Pareri per la Facciata del Duomo „ di Milano.
VI. Selve di varie Amplificazioni, Descrizioni, e Frasi tolte da' Poeti, Istorici, ed Oratori così antichi, che moderni. MS. in fol. pagg. 750. Extat apud Comitem Franciscum Antonium Rabbiam Auctoris filium, mihi amicissimum.
VII. Selva d'Assunti politici sopra la vita di Davide; Discorsi 300. Morali, e Politici appartenenti all' instruzione d'un Principe. MS. in fol. Vol. II. pagg. 1300. Ibid. C
VIII. Canzoni, Ode, Sonetti, Madrigali, ed altre Rime sopra varj sogetti. MSS. in fol. Ibid.

De eo agit doctiss. JC. Sitonus noster in Chron. Coll. Physicor. MS. Parte II. Artic. VIII., & in Theatro Genealogico pag. 370., & demum in Schedis.

MMCCLXVI.

ROVIDIUS JOANNES.

JOannes Rovidius Mediolanensis, cujus parentum nomen incassum quæsivimus, anno MDXCIX. die XVII. mensis Octobris, in Collegio Sancti Antonii hujus Metropolis Clericorum Regularium Instituto, solemnibus votis emissis, perpetuò se addixit. Inter eos præclarissimos Vineæ Domini Operarios ita vixit, ut, quamvis haud diu superfuerit, multùm tamen de Congregatione universa benemeritus habeatur. Cùm aliquando animi relaxandi causâ in consanguineorum ædes per autumnales ferias secessisset, in Pago, cui nomen *la Cassinetta*, mortalis esse desiit die XXIII. Septembris anno MDCXXX. tumulatusque jacet in ejusdem Oppiduli Parochiali Templo.

Scripsit Latino eleganti sermone

I. Gesta Congregationis suæ ab anno MDCXX. ad MDCXXX. & præcipuè labores Alumnorum ejusdem Ordinis tempore pestis. MS. in fol. in Archivo Collegii S Antonii Mediol.

De eodem P Silos ad ano. MDCXXX. Reliqua mihi humaniter de more subministravit P. Crucejus, memorati Collegii S. Antonii Alumnus doctissimus, nunc Præpositus Collegio Ravennati Cler. Reg.

SCRIPTORES
EXTERI,
SED VARIIS DE CAUSIS
MEDIOLANENSIBUS
ADJICIENDI.

LECTORI MONITUM.

Promissa sæpius Exterorum, qui hanc Metropolim, translatis in eam laribus, & apud Mediolanenses diu versati, tamdemque hic mortalitate depositâ, eruditione suâ illustrarunt, monumenta en tibi Lector candidissime tandem exhibeo. Quid me ad hoc impulerit, supervacaneum arbitror proferre iterum, in generali enim Operis Præfatione id satis superque significavi. Unum te monitum volo, non eos omnes Exteros, quos inter Mediolanenses Scriptores Picinellus recensuit, me hoc loco commemorandos duxisse, cùm eorum plures neque hic natale sortiti fuerint, neque Mediolani è vita migraverint. Hujusmodi sunt *Petrus Azarius* certissimè Novariensis, de quo Cl. Cotta in suo Musæo disseruit, & quem vix novimus hac in Urbe moram traxisse, vel in ea defunctum: *Marcus Antonius Blancus* Mantuanus nunquam inter Mediolani vel Cives, vel Incolas computatus: *Eugenius Cattaneus* in Oppido Novarum Liguriæ ortus: *Bernardus Bellinzonus* Florentinus origine, quamvis Mediolanensium Ducum in aula aliquando versatus: *Bertrandus Turrianus* Allobrox: *Carolus Goranus* in Plebe Cairi natus: *Franciscus Romeus*, quem Quetif & Echard Florentinis accensent: *Franciscus Turrianus* absque hæsitatione Hispanus: *Gasparinus Burrus*, quem licèt Giannius in Annalibus Ordinis Servorum Mediolanensem censuerit, monente tamen Viro eruditissimo Joanne de Augustinis Ord. Minor. Observantium, Venetum fuisse cognovi: *Joannes Antonius Bovius* Novariensis: *Joannes Baptista Velatus* Pedemontanus: *Hieronymus Mercurius* Romanus: *Ludovicus Folianus* Mutinensis: & *Pandulphus Sfondratus* Cremonensis. Cùm autem Bartholomæus Curtius in Opere suo de Claris Medicis Mediolanensibus, non suos tantummodo Cives recensuerit, sed plerosque etiam aliarum Italicarum Urbium eximios Physicos laudarit, immo etiam non paucos extra Italicos fines degentes commemoraverit, ex ejusdem Opere selegi haud multos, eâ ductus ratione, quòd diutiùs Mediolani versati fuerint, atque ibi defuncti. Si verò in animum induxissem, ut plerique hujuscemodi Collectionum Auctores consueverunt, undique Scriptores coacervare, quò copiosior fieret, & illustrior Exterorum numerus, quis non videat quantam in molem Opus hoc excrevisset? Etenim facili negotio S. Augustinus, eximium illud Catholicæ Ecclesiæ lumen, Eloquentiæ in Palatino Mediolanensi Gymnasio diu Professor, quique hic Cœlo natus est Sancti Ambrosii operâ, eadem de causa, quâ ipsum in Martyrologium suum Mediolanense intulit Bosca, congruum sibi vindicasset locum. Cajus item Albutius Silo, qui sub L. Pisone Proconsule, teste Svetonio, causas in hac Urbe agebat, inter Exteros poterat numerari, quemadmodum & celeberrimus, omnique laude major Franciscus Petrarca, necnon Chrysoloras, Franciscus Philelphus, Franciscus Puteolanus, innumerique alii, præsertim, si libuisset, cunctos Civitate donatos enunciare. At cùm Clariss. Saxius de eis abundè egerit in præclarissimis Operibus de Studiis Mediolanensibus, & Historia Typographico-literaria huic Bibliothecæ annexis; satiùs duxi, eosdem vel omnino omittere (præsertim eos, qui alibi terris valedixerunt), vel eos, qui hic sunt fato sublati, jamque ab eodem Viro doctissimo commendati, proferre, illis tantùm adjectis, quæ, cùm ab illius instituto aliena forent, ipse prætermisit. Ne quis demum mihi succenseat, si inter Exteros Senatoriâ dignitate insignes, multos nec de nomine salutatos reperiet, quamvis certo certius sciam, complures eorum literarios fœtus ineditos maximè superesse; nam Schedas illas, quas ad efformandam absolutissimam Senatus Mediolanensis Historiam, Vir Clarissimus Gaspar Beretta Monachus Cassinensis collegerat, semel tantùm inspicere mihi licuit, eoque tempore, quo nondum de Exteris etiam verba facere decreveram. Cùm verò rursus eas spectandas postulavi, restiterunt mihi nonnulli, datam fallentes fidem, quorum nomini parcendum arbitror. Hoc est, quod te monitum volebam, Lector benevole: Vale, ac laboribus meis felix fruere.

INDEX

SCRIPTORES EXTERI.

A

I.

ANTIQUARIUS JACOBUS.

EXterorum omnium Eruditorum, quorum hîc mentio habenda est, primus, elementario ordine servato, occurrit Jacobus Antiquarius Perusinus Joannis filius, cujus Acta fusiùs prosequi supervacaneum arbitramur, cùm hanc spartam more suo eruditissimè jam adornaverit Clariss. Saxius in Historia Typographico-literaria Mediolanensi, col. CCXLII. Immo eam ad rem Viro doctissimo omnia, quæ in schedulis nostris collegeramus, libenter obtulimus, rati, si ipsa adderentur his, quæ summo labore ille jam comparaverat, ornatiorem Antiquarii memoriam in publicum processuram. Neque nos fefellit opinio; nihilque hîc addendum superest nobilissimo Operi, præter nomen jam prolatum Genitoris ipsius Jacobi; & nomen item patris Nicolai Antiquarii, de quo præfatus Clariss. Saxius meminit in postremis lineis Actorum Jacobi. Is fuit Severus Jacobi frater, quemadmodum nos monuit humanissimus JC. Sitonus, quo teste, Nicolaus ipse anno Salutis MDXIII. inter Decuriones patriæ hujus computabatur, annisque MDXXXI. & sequenti inter XII. Viros Provisionum appellatos florebat; cùm priùs anno MDIX onus fuisset ex VIII. Mediolanensis Reipublicæ Legatis ad Ludovicum XII. Francorum Regem, Insubriæ per ea tempora dominantem, Victoriam de Venetis partam gratulatum missis. Ex Blanca autem præstantissima uxore Aurelium genuit, & Severum, quorum primus anno MDXXXI alter verò anno MDXLIII. inter mortales degebant. Jacobus autem noster obiit mense Novembri, anni MDXII., & in Ecclesia S. Petri in Glassiate sepultus jacet in hac Metropoli. His ad Familiæ hujus notitiam servandam posteritati recitatis, pro Instituti nostri ratione subdimus Jacobi ipsius Opera; neque enim prælaudatus Saxius, ne extra metam sibi propositam vagari videretur, omnia recensere voluit.

Ea sunt:

I. Oratio Jacobi Antiquarii pro Populo Mediolanensi in die Triumphi Ludovici Galliarum Regis, & Mediolani Ducis de fractis Venetis. *Mediolani, apud Alexandrum Minutianum, die 28 Junii 1509. curâ, & impensâ Franchini Gafurii, in 4.*

II. Dicolos Tetrastrophos. Extat ad calcem ejusdem libri.

III. Epistolæ eruditissimi, atque optimi Viri Jacobi Antiquarii Perusini. *Impressa Perusiæ, apud Leonem, operâ, & industriâ Cosmi Veronen. cognomento Blanchini, anno à partu Virginis 1519. in 4.*

IV. Epistola ejusdem ad Jacobum Piccolomineum Cardinalem Papiens. Dat. Kal. Januar. MCCCCLXXVIII. in qua deplorat causam belli moti à Pontifice Florentinis, excusat illorum facinus, suadet, ut Pontificem ad pacem flectant. Extat inter Epistolas ejusdem Cardinalis.

V. Plures ad Angelum Politianum, aliosque, cum eorum Responsionibus, nimirum:

1. Data Id. Novemb. MCCCCLXXXIX. in qua Antiquarius Politiani Miscellanea impensè laudat, & Domitium Calderinum apud eumdem excusat.

2. Data Mediol. V. Id. Decemb. eodem anno; in qua rursus de Calderino agit, & eruditionem Politiani iterum commendat, eundem Bartholomæi Chalchi verbis salutans.

3. Data ibid. XVI. Kal. Januar. ipsius anni, ubi meminit literarum Hieronymi Donati à se acceptarum, quas se debere ait Politiano, quòd se apud Donatum in gratiam induxisset: humillimè de virtute sua sentit, sibi gratulans, quòd eo sæculo viveret, quo florebant latinæ linguæ instauratores Angelus Politianus, Joannes Picus, & Hermolaus Barbarus.

4. Data Mediol. Kal. Septemb. MCCCCXCIX. Sciscitatus à Politiano, quid sibi vindicet de tot laudibus, quibus quasi gregatim ab omnibus celebratur.

5. Data ibid. XVIII. Kal. April. MCCCCXCII. Dolet de morte Laurentii Medices, rogatque Politianum, ut pompam, qua elatus est, sibi scribat.

6. Data ibid. sine die, & anno ad Marsilium Ficinum, cujus libros commendat.

7. Data ibid. Nonis Junii MCCCCXCIV. ad Bernardum Riccium, laudat Joannem Picum.

8. Data ibid. Nonis Augusti ipso anno ad Joannem Picum Mirandulanum, qua totus est in ipsius commendationem effusus.

9. Data eodem die, & anno ad Politianum, cui gratias agit, quòd Pici amorem in se foveret, amborumque opem adversùs sciolos quosdam implorat.

10. Data ut supra ad eundem, in qua rursus Picum laudat.

11. Data ibid. ipsoque anno XV. Febr. ad Politianum eundem, cujus literas ad Merulam, & Ludovicum Mariam Sfortiam Mediolani Ducem commemorat, & se daturum operam pollicetur, ut Merula ostendat, quæ errata in Miscellaneis Politiani deprehenderit.

12. Sine anno. Ad Politianum, quem docet de Merulæ ægritudine, & morte.

13. Data Mediol. Non. Aprilis MCCCCXCIV. ad eundem, in qua meminit concertationum ejus cum Merula.

14. Sine data. Politianum rogat, ne Georgii Merulæ Centurias edendas postulet.

15. Sine data. Eundem de eodem negotio precatur. Omnes editæ sunt inter Epistolas Angeli Politiani impressas apud *Ascensium*, 1520 *in 4.*

VI. Epistola ejusdem ad Michaelem Fernum de laudibus Jo. Antonii Campani, præfixa est Operibus ejusdem Campani à præfato Ferno collectis, & *Romæ editis* 1495. *in fol.*

VII. Epistola ejusdem, est post Bernardini Corii historiam edit. *Mediol.* 1503

VIII. Altera in fronte Psalterii Pentilinguis, eo hortante editi, data est Mediolani MDVI. *Genuæ*, 1516.

IX. Plurimæ aliæ, de quibus Joannes Maria Vibius ad calcem editionis *Perusinæ*, 1519., de qua supra egimus, ita Lectorem monet: „ Reliquas „ Auctoris propinqui, quum sibi laudem, & „ studiosis voluptatem diutiùs invidere piguerit, quas complures ingeniosas, doctas, multòque his fœliciores habent, imprimendas curabunt; interim has pauculas, quasi gustum „ non asperneris „ &c.

X. Epitaphium Balioni Vibii. Extat cum Epistola ad Jacobum Paulinum Cancellarium Perusinum inter editas *Perusiæ*.

XI. Epigramma de morte cujusdam Micheleti Hispani, qui sub Cæsare Borgia stipendia meruerat. Habetur inter Epistolas editas ut supra.

XII. Aliud lepidissimum de Cremonensi quadam puella, quæ senem evitaverat. Editum est inter Epistolas prædictas.

XIII. De Maximiliano Sfortia Mediolani Duce Epigramma. Extat ibidem.

XIV. Aliud in laudem Auctoris sequentis libri, cui titulus „ Titi Romani, Egesippique Atheniensis „ Amicorum Historia, in latinum versa per Fr. „ Matthæum Bandellum Castronovensem, Ordinis

„ dinis Prædicatorum : „ *Mediolani*, *per Gotardum Pontium*, 1509. *mense Decembri*, *in 4.*

XV. Plurima alia Epigrammata, & Epistolæ, quæ passim occurrunt impressa in libris, qui ea ætate in lucem prodierunt, ut testis est Cl. Saxius in memorata Historia Typographico-literaria Mediolanensi, quemadmodum & Carmina, quæ laudat Franciscus Puteolanus, eodem Saxio teste.

XVI. De Rebus Perusinorum. Hoc Opus scribere aggressus fuerat primo juventutis flore, sed prætermisit inceptas lucubrationes ob diuturnam Mediolani moram, neque edere voluit ex eis quidquam, ut idem Auctor scribit Francisco Maturantio, quem removet à spe concepta fore, ut historiam ipsam compleret.

XVII. Commentarioli breves, & concisi de afflictis Insubriæ rebus, exciso Sfortiadum Principum imperio: de his Jacobus ipse testatur ad eundem Maturantium scribens.

XVIII. Epigramma: Extat in fronte libri inscripti „ Fundationis Hospitalis magni Mediol. &c. „ *per Antonium Ghelinum*, *Mediolani* 1508. *in 4.*

Plures eruditissimi Viri eidem Antiquario literarios labores suos misêre, quos inter Michael Fernus ei dicavit Opus suum de Legationibus Italicis.

Franciscus Philelphus, præter Epistolas, quas eidem dedit, quæque leguntur inter ipsius Philelphi editas *Venetiis*, 1502. *in fol* pagg 204. 207., & 257., eidem inscripsit Instructionem bene vivendi, quæ vulgata est inter Orationes, & Præfationes ipsius Philelphi.

Franchinus Gafurius Laudensis prælaudato Antiquario inscripsit Opus Maphæi Vegii, cui titulus: „ Disceptatio inter Terram, Solem, & Aurum. Item Epistolam ad eundem conscripsit „ ante Dialogum Veritatis, & Philaletis ejusdem Vegii, atque demum alteram ante Dialogum ipsius de felicitate, & miseria. „ *Mediolani*, *per Gulielmum Signerre*, 1497.

Eidem dicavit Georgius Valla Placentinus librum inscriptum „ Introductorium in Galenum de Medicinæ principiis „ *Mediolani* editum; Vallæ verò Epistolam edidit Clariss. Saxius pag. DXXXVI.

Franciscus Puteolanus nuncupavit eidem „ Plinii „ Cæcilii Secundi ad Trajanum, aliorumque ad „ diversos Principes Orationes „ de quo vide Cl. Saxium in Historia Typographico-literaria Col. CCXXXVII. Idem Puteolanus dicavit Antiquario librum „ Chirii Fortunatiani Consulti de „ ratione dicendi „ *Mediolani* impress. Vide Saxium pag. DL.

Legitur etiam Francisci Puteolani Epistola ad Jacobum Antiquarium, ante XII. Panegyricos veterum, *Mediolani* impressos, anno 1472. Hanc dedit Cl. Saxius pag. CCCCLXXXIII.

Philippus Beroaldus Antiquario misit Canticum Francisci Petrarchæ de Virgine Deipara à se in latinum conversum, cum Epistola. Extant inter Carmina Beroaldi.

Hieronymus Moronus plurimas ad Antiquarium Epistolas exaravit, quæ leguntur in Tomo I. Opusculorum Moroni datæ annis MCCCCXCIX. & sequentibus, pagg. 3. 7. 12. 35. 61. 62. 68. 70., & 127., atque in Tomo II. pag. 6. MSS. apud Marchionem de Sylva.

Ad eundem Epistolæ II. Joannis Pici Mirandulani reperiuntur inter hujus editas, in quarum prima meminit Picus literarum Jacobi ad Angelum Politianum, easque graves, & elegantes vocat; secunda verò sic inscribitur: „ Præcellenti, „ atque doctissimo Viro Domino Jacobo Anti- „ quario tamquam Patri,

Extant etiam Epigrammata III. Joannis Biffii ad eundem inter Carmina ipsius Biffii impressa *Mediol.* 1493.

Lancini Curtii Ode ad Antiquarium, & ad Joannem Jacobum Ghilinum, præfixa est libro V. Sylvarum pag. 96. edit. *Mediol.* 1521., quemadmodum ultima libri VI. pag. 129., atque altera libri IX. pag. 179.

Platini Plati Epigramma ad Antiquarium habetur inter Carmina Illustrium Poet. Ital. Tom. VII. pag. 265.

Celebratur Antiquarius noster, præter jam citatos, à Pompejo Pellini in Hist. Perusina, Alexandro Ballestrino in Monumentis Gymnasii Perusini, Ludovico Jacobillo de Scriptoribus Umbriæ, Joanne Baptista Lauro Epistola LXXXII. Cent. II., Cæsare Alexio in Elogiis Cent. II., Paulo Merula in Descriptione Italiæ, Cæsare Crispolto in Perusia Augusta, P Joanne Paulo Mazzucchello in Schedis, atque humanissimo J. C. Sitono, qui nobis ejusdem Genesim tradidit deductam à Joanne Antiquario Auctoris patre usque ad Severum Jacobi pronepotem, viventem anno MDXLIII.

II.

ASELLIUS GASPAR.

GAspar Asellius Cremonensis, sed Bartholomæi Curtii testimonio loco infra citando, Mediolanensi Civitate donatus, ob eamque rem ab eodem inter Medicos hujus Urbis recensitus, diu in Archigymnasio Ticinensi Chirurgiam, atque Anatomem auditoribus non sine plausu tradidit. Versabatur tamen ferè semper Mediolani, quapropter hìc anno MDCXXII die XXIII Julii exceptum à Neotericis omnibus, magna cum admiratione detexit Arcanum de Lacteis Venis, adstantibus celeberrimis Viris Alexandro Tadino, & Senatore Septala Ludovici Archiatri filio. Experimentum die XXVI. ipsius mensis, immo sæpissimè postmodum iteravit in variis Animalium cadaveribus coram prædictis, & etiam jam laudato Ludovico Septala, Andrea Trevisio, & Quirino Cnoglero; de quo labore Opus conscripsit numero I. à nobis recensendum. Inde Joannes Pecquettus profecisse traditur ad indicandam nutritionis viam ex ductu, cui de suo cognomen fecit, per alium ductum Thoracicum in vena subclavia ad cor. Denatus est anno postquam redempti sumus MDCXXVI. die XXIV. mensis Aprilis, conditusque jacet in Templo Sancti Petri Cœlestini hujus Urbis, cum hoc Elogio:

B. M. S.

B. M. S.

GASPARI ASELLIO VIRO
MORUM SUAVITATE INCOMPARABILI
CIVI CREMONENSI
ANATOMES ET CHIRURGIAE
IN TICINENSI ACADEMIA PUBLICO INTERPRETI
ATQUE IN BELLO CISALPINO
REGII EXERCITUS PROTOCHIRURGO
QUI ANNUM AGENS XLV. OBIIT
ALEXANDER TADINUS ET SENATOR SEPTALIUS
EX COLLEGIO NOBIL. MEDIOL.
PHILOSOPHI AC MEDICI
AMICO OPTIMO MOESTISSIMI
PP.
DIE XXIV. APRIL. MDCXXVI.

Habentur illius ;

I. De Lactibus, sive lacteis Venis, quarto Vasorum necessariorum genere, novo invento. Differtatio, qua sententiæ Anatomicæ multæ, vel perperam receptæ convelluntur, vel parùm perceptæ illustrantur. *Mediolani, apud Jo. Baptistam Bidellium*, 1627. *in* 4. *cum figuris*. *Basileæ, ex Officina Henrici Petri*, 1628. *in* 4. *& ibid. ex Officina Joannis Maire*, 1640. *in* 4. *& Amstelodami, apud Jo. Blaëu*, 1645. *in fol.* ex recensione Joannis Van-der-linden. Editionem Mediolanensem curarunt, addita etiam præfatione, Alexander Tadinus, & Senator Septala, Auctoris amicissimi, jam memorati, atque Senatui Mediolanensi nuncuparunt.

A

II. De Venenis :

III. Observationes Chirurgicæ : Hæc duo postrema Opera MSS. pervenerunt ad eosdem Tadinum, & Septalam, atque hactenus sunt inedita.

Ipsum laudarunt Auctores Ephemeridum Eruditorum Lipsiæ ad annum MDCLXVII. supracitatus Van-der-linden de Script. Medicis, præfatus Currius de Medicis Mediol. pagg. 136. 165., & 176. Arisius in Cremona Literata pagg. 80, & sequenti. Mangetus in Biblioth. Scriptor. Medicor. Tomo primo, asserens se alias existimasse ipsum patria Ticinensem.

B

III.

BAPHIUS BARTHOLOMÆUS.

Bartholomæus Baphius Lucioiani in Etruria natus hic recensendus est, ne vitio mihi tribuatur, quòd ipsum à Picinelli Athenæo Mediolanensi expunxerim. Hic à pueritia non uno scientiarum genere, & bonarum artium studio sese exercuit; juvenilique ætate, quo liberiùs Deo vacare posset, mundo valedicens, Minorum Conventualium Instituto se addixit. Religiosis in eo cœtu moribos aliquandiu effulsit, & perpeti divinorum Codicum lectione, orationisque studio addictus, non doctrinâ solùm, sed virtutum quoque splendoribus coruscavit. Veruntamen perfectioris vitæ desiderio flagrans, anno suæ ætatis XXX. ad Capuccinorum claustra convolavit; votique sui compos effectus, alumnis Mediolanensis Provinciæ annumeratus est. Ipsius eruditione perspectâ, majorum decreto generalis Lector institui meruit, & in hac Metropoli complurimos divini verbi præcones sapientiâ præstantes efformavit. Ipsum Wadingus sacræ Theologiæ professorem

B

insignem extitisse asserit in Academia Ticinensi, verùm ignoramus, utrum hoc munus exercuerit, dum Conventualium leges sequebatur, vel postquam ad Capuccinos transivit. Certum illud tenemus, Baphium eloquentiâ plurimum valuisse, ut ostendunt elegantissimæ Orationes, quas variis in locis habuit, inferiùs recensendæ. Dignum ipsum habuit Summus Pontifex, qui ad sacrum Tridentinum Concilium mitteretur; & ibi Patres facundiam illius mirati sunt, cùm Dominica II. Adventus Domini publicè dixit. Virtutes sui Instituti peculiares egregiè coluit, & piè gestis illustris, die VI. mensis Januarii, anno salutis humanæ MDLXXVII. Mediolani apud Suos diem obiit.

C

Supersunt ipsius

I. Oratio ad Patres in Tridentino Concilio congregatos. *Brixiæ, apud Ludovicum Sabiensem*, 1563. & in editione Lovaniensi Concilii Tridentini pag. 348., & in Conciliis Labbei Tomo XIV. col. 1462.

II. Aliæ plures Orationes Latinæ. *Brixiæ*, 1570.

III. De admirabili Dei providentia erga Romanum Populum, Opusculum. *Mediolani*, 1562. *in* 4.

IV. Oratio de Nobilitate Urbis Mediolani. *Bononiæ*, 1562. *in* 4.

V.

V. Alia ad Populum Romanum in Comitiis generalibus habita. *Mediolani, apud Pacificum Pontium*, 1567.

VI. Oratio ad M. Antonium Columnam Cardinalem, de admirabili Dei in Romam charitate. *Ibid. apud eundem*, 1569. *in* 4.

VII. De Sacrosancta Theologiæ præstantia, deque Dei Opt. Max. pro eadem propugnatione, Oratio, in exordio suarum Lectionum, habita VIII. Id. Novembris MDLXIX. *Papiæ, apud Bartholum, in* 4.

VIII. Tractatus plures Philosophici, MSS.

IX. Alii permulti Theologici, MSS. De his postremis Articulis testem adducimus Dionysium Genuensem infra citandum, qui asserit hæc Baphil Opera in variis sui Ordinis Bibliothecis asservari.

Ipsius cum laude meminerunt Boverius Tomo I. Annal. Capuccinor. Tossinianus lib. III. Histor. Seraph. pag. 311. VVadingus inter Scriptores Ord. Minor. Martyrol. Franciscanum ad diem VI. Januarii. Dionysius Genuen. in Biblioth. Script. Capuccinor. pag. 45., & Sitonus noster in Schedis. Ignotus verò fuit Cl. P. Julio Negri Soc. Jesu, qui de Scriptoribus Florentinis Volumen typis dedit, ut alibi monuimus.

I V.

BARZIZIUS GASPARINUS.

PRæclarissimum Virum Gasparinum Barzizium pro instituti nostri ratione hoc loco laudandum suscipimus, eoque libentiùs, quòd nullus ad hanc usque diem Opera omnia, inedita præsertim, & in Bibliothecarum scriniis, cum blattis tineisque pugnantia, in medium protulerit ad posterorum memoriam deducenda. Natus ille est Barziziæ minimi nominis vico, haud longè ab Urbe Cisalpinæ Galliæ Bergomo, atque à natali solo cognomen traxit, quamvis persæpè non Barzizius, sed Bergomensis, sive ut alii scribunt Pergamensis, nuncupetur. Pater illi fuit Bettinus, cùm per ea tempora, in finem scilicet vergente seculo XIV. Barnabas Vicecomes Galeacii Frater Bergomensibus imperitaret. Pueritiam, atque adolescentiam inter bonarum artium studia transegit, quæ tametsi tempestate illâ sordida adhuc essent, & obscura, Gasparinus tamen, ut præclarâ indole præditus, Marcum Tullium sibi exemplaris loco proponens, illius Volumina sedulo pervolutans, ad eum Latini sermonis candorem, vimque eloquentiæ pervênit, quæ ipsius in Operibus satis elucescunt. Adultus, quæ summo labore didicerat, aliis tradere cœpit, ne sibi tantummodo natus videretur, insignemque literarium ludum Bergomi statuit; interim Lucretiam de Alliardis nobilissimam conjugem, ea qua plures liberos, quos inter Guinifortum haud multò post laudandum, suscepit, sibi despondens. Ineunte autem seculo XV. Mediolanum, ex patria veniens, ad Joannem Galeacium Vicecomitem Insubriæ Principem, Ticini aliquandiu constitit, donec anno MCCCCVI Venetias profectus, ibidem adolescentes eloquentiæ præceptis imbuendos suscepit. Sequenti verò anno Patavium à Reipub. Moderatoribus missus, constituto centum viginti Ducatorum stipendio muneratus, tantùm laudis sibi promeruit, ut mirabili concursu adolescentium, Gymnasium illud frequentaretur. Eos inter commemorandus est insignis ille Orator Franciscus Philelphus Tolentinas Vir summo ingenio, & incomparabili eruditione. Anno autem MCCCCX defuncti Jacobi fratris sui superstites liberos octo piissimè laribus suis excipiens, brevì rei familiaris penuriâ laborare cœpit, ideoque annonæ caritate Patavium premente, Ferrariam proficisci statuit, ubi Familiam suam Comiti Lodovico Bonifacio alendam commendavit. Personabat interim Viri famâ, & nominis celebritate Italia universa, ideo Bononiam accersitus est, curantibus Andrea Barbatia, atque Jacobo Isolano, sed cùm liberos suos, & fratris filios eò traducere difficillimum foret, oblatam cathedram modestè recusavit, Patavium reversurus. At cùm Gymnasium illud ob bellorum motus, ferventesque armorum tumultus interceptum foret, atque juvenes in vicinas quisque Urbes digressi, auditorium fermè vacuum reliquissent, maluit Barzizius Venetias secedere, tantâ tamen pressus inopiâ, ut libros etiam, quibus nihil ei charius, distrahere sit coactus. Verùm cùm tantisper cessassent arma, & Patavium anno MCCCCXII. repetiisset, adeo Lycæi dignitati amplificandæ studuit, ut apud Fantinum Dandulum, Virum de Literaria Repub. optimè meritum, magnam sibi gratiam comparaverit, eoque curante, Senatus Venetus Gasparino quadraginta Ducatorum annuum Minerval veteri stipendio addiderit. Interim Barzizius emendandis Ciceronis Operibus, quæ solertissimâ curâ undique collegerat, sedulam navavit operam. Principibus Viris charissimus extitit, Nicolao scilicet Estensi Ferrariæ Marchioni, atque Philippo Mariæ Mediolani Duci; summisque suæ tempestatis Eruditis Francisco Cardinali Zabarellæ, Andreæ Juliano, Danieli Victurio, Francisco, & Zachariæ Barbaris, Petro Thomasio, Lazarino Restæ, Facino Ventrariæ, aliisque non minimi nominis. Cùm autem horum consuetudine jocundissimâ frueretur, nihil tale unquam suspicatus, à Philippo Maria Vicecomite præmemorato Domino suo evocatus fuit Mediolanum, quod ægrè licèt perficere coactus, hanc ad Metropolim venit. Exceptus est benignissimè adeo, ut quotidie ad miscendos cum Principe literariis de rebus sermones admitteretur. Quod reliquum erat temporis impendebat Barzizius excolendis nobilium adolescentum ingeniis, vel Codicibus Latinis emendandis, quos inter Quintilianum purgatissimum reddidit, atque Ciceronem de Oratore ad M. Brutum ex Codice Gerardi Landriani, tunc Laudensis, postmodum Comensis Episcopi, & Cardinalis, quem suo loco laudavimus. Demum literariis laboribus fractus, nunquam à docendo, scribendoque feriatus, anno MCCCCXXXI. Mediolani, non autem Bononiæ, anno MCCCCXXVIII. vel sequenti, ut Konigius, Calvus, & alii senserunt, diem clausit supremam, mœrentibus Civibus tanti Viri jacturam, qui jacentes Latinas literas sua virtute, perennique studio restituerat. Superstites reliquit Barzizius Christophorum insignem Medicum in Patavino Gymnasio ejusdem facultatis Interpretem, Joannem Augustinum Jurisperitum, & Guinifortem, de quo mox dicendum.

Barzizii ingenium commendant, quæ sequuntur, Opera:

I. Gasparini Barzizii Bergomatis, & Guiniforti Filii Opera, quorum pleraque ex MSS. Codicibus nunc primùm in lucem eruta recensuit, ac edidit Joseph Alexander Furiettus Bergomas utriusque signaturæ Referendarius. Pars I., & II. *Romæ, apud Jo. Mariam Salvioni*, 1723. *in* 4.

II. De compositione, prima elocutionis parte. Extat ibid.

Idem Opus scriptum anno MCCCCXXVIII., ext. MS. in 4. Biblioth. Ambros. sign. R. n. 1.

III. Orationes Variæ, numero XXVII., extant in supra laudata editione Romana.

Gasparini Barzizii ad Regem Cypri, Orationes duæ, MS. in Laurentiana Medicea. Pluteo XLVIII. num. V ex Montfaucon Tom. I. col. 314.

Oratio in morte Zanini Riccii, MS. Bibl. Ambros. sign. M. n. 4. in 4.

Oratio ad Alexandrum Papam.

Altera ad Fantinum Dandolum. Extant ambæ in Cod. MS. Biblioth. Ambros. sign. S. n. 37. in 4.

IV. Epistolæ Familiares. Ext. in dicta editione Cl. Furietti.

V. Epistolæ ad Exercitationem accommodatæ. Ibid.

Ejusdem

Ejusdem Epistola in laudem S. Basilii, & ad eam responsio, in Cod. olim Alexandri Petaccii, nunc in Vaticana sign. 971. ex Montfaucon.

Epistolæ Gasparini Pergamanæ.

Ejusdem exordia Epistolarum MS. uno volumine membranaceo in Bibliotheca Laurantiana Medicea Pluteo XLVII. num. XXXV., ex Montfauconii Bibl MSS. Tom. I. fol 313.

Gerardi Landriani Epistola ad Gasparinum Barzizium. Extat inter Epistolas familiares illius, editionis *Romæ*, 1723. pag. 151.

Gasparini Barzizii Epistolæ ad Gerardum Landrianum. Extant in MS. Cod. Bibliothecæ Ambrosianæ sign L. n. 69. in 4.

Gasparini Pergamensis Epistolæ, MS. in Regia Parisien. num. 6436, & 6465, ex Montfauc. Biblioth. Biblioth. MSS. Tomo II. fol. 763.

Altera ejusdem MS. in Biblioth. Monasterii Murbacensis in Alsatia, teste Montfauc. Tom. II. fol 1177. sed ad quem scripta sit, reticetur.

Gasparini Pergamansis, clarissimi Oratoris, Epistolarum liber impressus sine anno, loco editionis, & Typographi nomine. Extat in Biblioth. Cathedralis Metensis, teste Montfauconio Tomo II. Biblioth. Biblioth. MSS. fol. 1381.

Ejusdem ad Franciscum Bossium Episcopum Cumanum in morte patris consolatoria, ext. in Cod. MS. Bibliothecæ Ambrof. sign. M. n. 40. in 4., & in altero sign. M. n. 4. in 4.

VI. Gasparini Pergamensis Orthographia. MS. in fol. Extat in Biblioth. Taurinensi ex eodam Montfauc. Tomo II. fol. 1397.

Idem Opus MS. in fol. in pergamano cum miniaturis deauratis, & literis rubronigris, Codex certè magnifacendus, qui erat Bibliothecæ FF. S. Mariæ Coronatæ Mediol. extat in Bibliotheca Ambrosiana sign. R. n. 67., sicut & alter Codex chartaceus sign. A. n. 115. in fol.

VII. Ortographia, quam multis in locis publicè docuit, ut recta scribendi ratio ad certam legem aliquando, ordinamque revocaretur. *In Sorbonæ ædibus impressi* 1470.

VIII. Ethimologica, & Ortographica, MS. in Bibliotheca Ambrosiana sign. Q. n. 10. in 4.

Latinarum Vocum Ethymologia, *Brixiæ, per Damianum Turlinum*, 1573.

IX. Gasparini Oratoris de præceptis elocutionis. In Vaticana inter MSS. Reginæ Sveciæ 1395., ex Montfaucon. Biblioth. Biblioth. MSS. Tom. 3.

De Elocutionis ordine, junctura, numeris, &c. MS. Biblioth. Ambrof. sign. G. n 44. inter, impressos cum Flisco de modis loquendi ex Gesnero.

X. Practica Oratoria, MS. Biblioth. Ambrof. sign. A. n. 36. in 4.

XI. Vocabularium de Rebus Divinis, &

De Elementaribus,
De Volatilibus,
De Aquaticis,
De Terrestribus,
De Sylvis, & Arboribus;
De Ædificiis Rusticis,
De Suppellectile, & Vasis Domesticis, secundùm ordinem partium domus,
De Homine, & partibus ejus,
De Ornamentis, & Vestibus.
De Armis.

MS. in Ambrosiana sign. Q. n. 10. in 4., & Impress. *Venetiis*, 1524. juxta Gesnerum, sed si ex integro, juxta hunc Cod. MS. ignoramus.

XII. De Magistratibus Romanis, in Taurinensi num. 1922. teste Montfauc.

XIII. Epitome Livii per Gasparinum Bergamensem. Desinit in hæc verba „ & supremis plures honores dedit „ MS. in Vallicellana Bibliotheca, Cod sign G. num. 8. ex eodem.

XIV. Ciceronis Libri de Oratore, de Senectute, de Officiis, & Epistolæ cum Commantariis doctissimis Gasparini Barzizii, ex Præfatione Cl. Josephi Alexandri *Furietti*, editioni Operum ejusdem Gasparini, & Guiniforti præfixa, teste adducto Marco Antonio Sabellico in libro de Latinæ linguæ reparatione: dolendum est, quòd Commentaria ista deperdita sint, nonnulla verò eorundem fragmenta in Orationes in Marcum Antonium, atque in libros de Oratore, extant in Bibliotheca Camaldulansium Eremitarum in Tuscia, in MS Codice anni MCDXXVI., teste eodem Furietto.

XV. Quintilianus, quem Poggius fortunæ beneficio servatum, unà cum Valerio Flacco, & Asconio Pediano in Monasterio S. Galli integrum detexit, veteri squallore detersus, ac pristinæ restitutus dignitati, Aretini, & Barzizii operâ, ad maximum Latinæ linguæ incrementum accessit. Testibus Marco Antonio Sabellico, Blondo Flavio, & Raphaele Volaterrano.

XVI. Tractatus de Eloquentia, quem de ratione scribendi Sabellicus vocat, ita Simlerus, ipsumque extare asserit unà cum Stephani Andreæ Flisci de modo loquendi.

XVII. Quædam ejusdem reperiri inter MSS ejusdem Biblioth. Vaticanæ num. 1877. ait idem *Montfauconius*.

De ipso videndi sunt Fabritius Bibliothecæ Latinæ medii ævi Tom. I. pag. 488., & Tom. III. pag. 65. Calvus in *Libro* „ Scena Lettararia „ degli Scrittori Bergamaschi „ p. p. pag. 184., & supradictus Furiettus in editione supra laudata.

V.

BARZIZIUS GUINIFORTUS.

Ex Viro præclarissimo Gasparino Barzizio, cujus mox elogium dedimus, atque Lucretia de Alliardis, anno MCCCCVI. ortus est Guinifortus, & ut suspicamur Ticini, ubi ad id usque temporis pater constitit, idque indicat nomen ipsum, satis ea in Urbe notum ob memoriam Sancti Martyris Guiniforti, qui cœptam Mediolani gloriosissimam confessionem, Ticini perfecit, ibique tumulatus conquiescit, de quo fusiùs agit Bosca in Martyrologio Mediolanensi ad diem XI. Kalendarum Augusti. Indolem mirabilem sortitus Barzizius lauream percepisse traditur Ticini, annos natus XI. nullamque bonarum artium insalutatam reliquit; immo nec ab armis abhorruit; anno etenim MCCCCXXXII. in Hispaniam profectus, militiæ nomen dedit, atque Alphonsum Regem ad Gerbim Insulam oppugnandam secutus est. Sequenti tamen anno Mediolanum veniens latinis tradendis literis totus vacavit. Asserit Calvus, ipsum ab Alphonso constitutum Præfectum Portus Veneris, & Erycis in ora Ligustica. Philippus autem Maria Vicecomes Mediolani Dux, Consiliarii, Vicariique sui dignitate Barzizium decoravit, & ad Principes aliquot Oratorem misit. Novariæ primùm, mox etiam Mediolani literas docuit, atque in hac Urbe lares statuit, desponsâ sibi Joanninâ Malabarbâ ex Capitaneis de Sexto. Ex eadem suscepit Joannem Paulum Magistratus extraordinariorum redditunm Quæstorem, & Gasparem Ambrosium, Bonæ, & Joanni Galeacio Mediolanensibus Ducibus charissimum, atque ab iisdem magnis muneribus affectum. Quis emortualis Guiniforto annus extiterit, divinent alii, certè nulla ipsius occurrit mentio post annum MCCCCL. ex quo conjicimus, paulò post desideratum fuisse. Ceterùm Mediolani diem clausisse satis evincit filiorum dignitas patri superstitum.

Quanto autem ingenio floruerit, testantur:

I. Guiniforti Barzizii Bergomatis Gasparini filii, Philippi Mariæ Vicecomitis Mediolani Ducis Oratoris, ac Ducalis Vicarii, Orationes, & Epistolæ. *Romæ, apud Jo. Mariam Salvioni Typographum Vaticanum in Archigymnasio Sapientiæ*, 1723. in 4.

Orationes sunt numero XIV.

Oratio in Sponsalibus Philippi Borromæi. Extat in Bibliotheca Ambrosiana MS. in 4. sign. M. n. 40., & eam edidit Cl. Muratorius in Anecdotis Tom. II. pag. 241.

Epistolæ verò sunt XXXIX. Ext. in ead. edit.

II. Ex Plutarcho de liberis educandis, & de procreatione liberorum. Ibid. pag. 175.

III. Commentaria in Dantis Poemata. Ex Calvi pag. 300. & ex Præfatione Furietti.

Hæc addere juvat, ad uberiorem notitiam Operum hujus Scriptoris.

IV. De rebus Gestis ab Alphonso Rege Aragonum, & Siciliæ adversùs Regem Tunes apud Insulam Gerborum: Ad Bartholomæum (*Vicecomitem*, de

quo nos suo loco in nostra Bibliotheca,) clarissimum Novariensem Pontificem. Incipit *Sæpe numero*, &c.

Oratio habita in Civitate Barchinone penès Serenifs. Principem, & Clementifs. Dominum D. Alphonsum D. G. Aragonum, Siciliæ, Valentiæ, Sardiniæ, Majoricarum, Corsicæ, &c. Regem. Incipit: *Constitueram primum*, anno MCCCCXXXII. die XIV. mensis Martii habita fuit.

Oratio in Sponsalibus Philippi Borromæi adolescentis ornatissimi. Incipit: *Video Magnifici Domini* &c.

Oratio in Sponsalibus Joannis de Federicis, viri generosi. Incipit: *Quæ duo commoda* &c.

Epistolæ quamplurimæ.

Epistola elogialis ad divinum Principem Joannem Serenissimum Regem Castellæ. Incipit: *Sæpe antea* &c. Hæc omnia extant in MSS. Cod. Biblioth. Ambrosianæ.

V. Exposizione de alcuni Sonetti di Messer Francesco Petrarcha facta da Messer Guiniforto de Barzizii, a dispositione de lo Illustrissimo, & Excellentissimo Signore Duca di Milano; extat in Cod. MS. Comitis Donati de Sylva Equitis eruditissimi Mediol.

VI. Senecæ Tragœdiæ cum nonnullis Notis marginalibus Guiniforti Barzizii. Codex scriptus manu ejusdem Barzizii, optimæ notæ; extat apud eundem.

Videndi sunt Scriptores omnes, quos jam citavimus ad calcem Articuli superioris ejus patris.

A

VI.

BELLONUS CAROLUS.

PAuli, de quo sequenti Articulo verba fient, atque Aureliæ Viscardæ conjugum filius extitit Carolus Bellonus, anno MDCVI. in Urbe Ticinensi natus. Per egregia parentis optimi vestigia ad honores tendens, viam sibi stravit ingenii culturâ; minoribus etenim studiis ritè perfectis, ad Jurisprudentiam se convertit, in qua facultate lauro donatus sic claruit, ut etiam Senator Insubriæ primùm, mox Regens, tandemque Præses renunciari meruerit. Oratoriam Artem, præter Jurisperitiem coluit, ejusque plura dedit specimina. Tandem mortalibus, magnâ cum integritatis laude sibimetipsi superstes, anno MDCLXXXII. valedixit, atque in Templo Sancti Caroli apud Nudipedes Carmelitas hujus Metropolis tumulatus est, hac Inscriptione à Carolo Maria Maddio V. Cl. conscriptâ, Sepulchro ejus appositâ, quam hic damus:

B

COMES DON CAROLVS BELLONVS
E SENATORIA DOMO PATRIAE ORATOR,
REGII FISCI ADVOCATVS, SENATOR,
ET IN SVPREMO RERVM ITALICARVM CONSILIO
APVD CATHOLICAM MAIESTATEM REGENS,
MEDIOLANENSIS REDDITVVM ORDINARIORVM MAGISTRATVS,
MOX SENATVS PRAESES
POST OMNES TOGAE GRADVS
DOCTRINAE LVCE,
ET INTEGRITATIS CONSTANTIA INSIGNITVS
HVMANITATIS SVAE RELIQVIAS
BEATAM AETERNITATEM EXPECTANTES
HIC COLLIGI IVSSIT.
COMES DON ALOYSIVS REGII FISCI ADVOCATVS,
ET DON IOANNES FILII
OBEDIENTIAM, ET PIETATEM PRAESTITERE
ANNO MDCLXXXIII.

Scripsit:

I. Orationes plures Latinas, inter quas eminet illa, quam habuit in Laurea Legali Comitis Bartholomæi Aresii.

II. Allegationes Juridicas quamplurimas tam editas, quàm MSS., quæ extant apud J. PP. Mediolanenses, & penès eruditissimum Comitem Carolum Bellonum Auctoris nepotem.

III. Vota Fiscalia, de quibus Volumen effici potest. Extant apud eundem.

C

VII.

BELLONUS PAULUS.

PAulum Bellonum, Aloysio, & Angelica Rosa parentibus natum in insigni Oppido Valentiæ ad Padum anno MDLXXIII. Ticinensis Urbs inter præclarissimos Cives suos jure semper memorabit; sive enim Eruditionis legalis, sive Oratoriæ facultatis ornamenta, quibus ingenium ejus eluxit, inspiciamus, mira semper erit apud posteros tanti Viri superstes cineribus fama. Laureâ insignitus, haud multò post in Archigymnasio Papiensi publicus atque primarius Juris Interpres constitui promeruit, quo in munere, cùm utriusque linguæ, Latinæ videlicet & Græcæ, singularem sibi peritiem jampridem comparasset,

paraffet, acuta etiam polleret, vivacique mente, Auditoribus sic profuit, ut & nominis sui celebritatem longè latèque diffunderet. Quapropter virtutis commendatione ad Senatoriam Cathedram in summo Insubriæ Magistratu evectus est anno MDCXIX., & postmodum Prætorios Fasces Cremonenses summâ cum laude gessit, ejusdem Urbis Civibus adeo charus, ut tributim centuriatimque inter Patricios, ac Decuriones illius computatus fuerit. Anno demum MDCXXV. Mediolani diem vidit extremam XI. Kal Maji, cùm ejusdem meritis majores jam pararentur gradus. Conditus est in Templo Sancti Fidelis Societatis Jesu, isque primus ad hanc Metropolim lares transtulit, gentemque propagavit adhuc in ea florentem. Frater illi fuit Fabius JC. Clariss. de quo nonnulla dicemus infra num. V. inter Pauli Opera.

Ea sunt:

I. Pauli Belloni JC. Coll. & Advocati, Excellentissimi Senatus Mediolanensis beneficio primarii horis matutinis Professoris, & in Sacrosancto Tribunali Inquisitionis Commissarii, de Potestate eorum, quæ incontinenti, vel ex intervallo fiunt, liber primus. Ad Mutium Sfortiam Vicecomitem, Marchionem Caravagii &c. *Ticini, apud Andream Vianum*, 1618 *in fol.*

II. Pauli Belloni JC. Coll. Ticinensis Patricii, Regii Mediolanensis Senatus Præsidis &c. de Potestate eorum, quæ incontinenti, vel ex intervallo fiunt, ad Illustrissimum & Excellentissimum Feriæ Ducem, Mediolani Gubernatorem, liber secundus. *Mediolani apud Joannem Baptistam Bidellum*, 1621. *in 4.*

Hoc Opus manu Auctoris scriptum, extat apud Com. Carolum Bellonum inter Equites Mediolanenses omni eruditione, & præsertim in Mathematicis scientiis ornatissimum, Pauli istius pronepotem.

III. De Georgio Ripa JC. Academico (l'*Arrivato*) Senatore creato, Oratio habita in Illustrissima Inteotorum Academia a Paulo Bellono JC. Coll. in eadem Academia (l'*Inquieto*) ad Bartholomæum Brugnolum. *Papiæ, apud Heredes Bartoli*, 1598. *in 4.*

IV. De Laudibus B. Alexandri Sauli Congregationis D. Pauli, olim Ticinensis Episcopi, Oratio Pauli Belloni, in Ticinensi Gymnasio Legum Interpretis primarii, nunc Senatoris Regii Senatus Mediolani. *Papiæ, apud Joannem Baptistam Rubeum*, 1620 *in 4.* Hunc librum edidit Octavianus Picenardus JC., dicavitque Fabricio Landriano Ticinensi Episcopo.

V. Fabii Belloni JC. Clariss., olim in Ticinensi, deinde Primarii in Taurinensi Academia Legum Interpretis de Jure sui liber. *Ticini, apud Petrum Bartoli*, 1617. *in 4.* maximo. Hunc librum edidit Paulus Bellonus, dicavitque Julio Aresio Præsidi Senatus Mediol. Regioque Consiliario, & ut meliùs Lector agnoscat supradicti Fabii Belloni merita, & virtutes, juvat, hic aliqua verba excribere ejusdem Epistolæ nuncupatoriæ, in qua sic loquitur Paulus Bellonus „ nemini puto magis te „ ipso, Præses amplissime, notum esse quinam fue„ rit Fabius Bellonus frater meus, qualis quan„ tusque JC. quanta dicendi planè Romana, & „ Attica instructus suppellectile „ &c. Inde prosequitur narrando, Fabium ætatis annorum XXV. ad Lecturam Juris Civilis in Universitate Taurinensi ibidem biennio transacto è vivis excessisse, postea verò Paulus de eadem Fabii morte sic „ Immatura familiæ nostræ, atque adeo „ toti Insubriæ, quibus maximum erat conciliatu„ rus splendorem &c. Si diutius vixisset pristi„ no nitori Jurisprudentiam nostram, depulsa „ barbarie, restituturum &c. In bonos quosque „ Scriptores lucubrationes Miscellaneæ, quæ pro„ pediem lucem adspicient &c. Quam plurima „ alia interierunt, sed eum libellum doleo, an„ gorque vehementer fuisse subtractum, quo „ centum obscurissimos nostrorum JCrum locos „ frater illustraverat, quemque typis destinasse „ mihi suis literis significaverat &c. Illi (scilicet „ Fabii discipuli) Opus perfectum & plane di„ gnum, quod in Arce Minervæ omnibus spe„ ctandum proponeretur, vidisse se mihi, fratre „ mortuo, adfirmarunt „.

VI. Orationes aliæ plures Latinæ, inter quas eminet illa quam habuit in funere Philippi III. Hispaniarum Regis, VII. Idibus Junii, MDCXXI in Templo Maximo hujus Urbis. *Mediolani, apud Malatestam*, *in 4.*

VII. Poëmata varia in Laurea Antonio Ferno collata; ad Cardinalem Federicum Borromæum. *Mediolani* 1610. *in 4.* Præter Carmina Pauli nostri, extat etiam Oratio Latina ejusdem Pauli.

De eo Ghilinus in Theat. Eruditor. Part. I. pag. 351., & Amicissimus Sitonus noster in Schedis.

VIII.

BERSANUS BARTHOLOMÆUS.

Bartholomæus Bersanus Julii filius in Oppido Hortæ, quod caput est Ripariæ Sancti Julii Diœcesis Novariensis, natus, perceptis legalibus scientiis, lauream consecutus est in Archigymnasio Ticinensi. Praxim forensem in Mediolanensi Urbe peregit sub Magisterio celeberrimi Causarum patroni Josephi Mariæ Fulli JC C. Laudensis, in hac Metropoli apud Regios Insubriæ Moderatores Patriæ suæ Oratoris, hujusque Ditionis Regii generalis Vicarii. Laribus hìc fixis potiorem vitæ suæ partem duxit, bonis semper studiis intentus; nam præter Jurisprudentiam, in qua præsertim excelluit, Oratoriam quoque, & Poësim Latinam non injucundè coluit. Desideratus est in hac Urbe annos natus XXXIX. Christi verò MDCCVII. dolentibus omnibus præmaturum tanti Viri obitum, cujus ingenium, ex optimis, quæ protulit, majora in dies expectanda pollicebatur.

Ea sunt:

I. Oratio in adventu Illustrissimi, & Reverendissimi D. Joannis Baptistæ Vicecomitis Novariæ Episcopi. *Mediolani, apud Carolum Antonium Seruſum*, 1688. *in 4.*

II. Carmina varia Latina, Extant in eodem Libro.

III. Tractatus de Compensationibus. *Mediolani, apud Carolum Josephum Quintum*, 1691. *in fol.* Hoc Opus Auctor scripsit annum agens vigesimumtertium.

IV. Tractatus de Viduis, earumque Privilegiis, & Juribus, tum etiam de Viduis secundò nubentibus, & pœnis illarum. *Genevæ, Sumptibus Cramer & Perachon*, 1699. *in fol.*

V. Tractatus de Pupillis, eorumque Privilegiis, & Juribus. *Lugduni, apud Anissonios*, 1705. *in fol.*

VI. Quæstiones singulares in duo capita distributæ, nimirum de ultimis voluntatibus, successoribus statutariis, & de variis contractibus, cum rebus seperinde judicatis per Senatum Mediolani. *Bononiæ, apud Petrum Mariam Montium*, 1707. *in fol.*

Omnia supradicta Auctoris nostri Opera Legalia prodierunt simul *Venetiis, ex Typographia Balleoniana*, 1717. *Tom III in fol.*

VII. Responsio ad Objectiones excitatas per D. Don Leonardum Gutierez de Huerta celeberrimum Advocatum Neapolitanum in suo eruditissimo Tractatu de Compensationibus adversùs nonnulla perpauca loca Tractatus de Compensationibus antea editi per me JC. Bartholomæum Bersanum, Advocatum Mediolanensem. MS. in fol., extat apud eruditum Julium Cæsarem Bersanum JC., & à Secretis Excellentissimi Senatus Mediolani, Auctoris filium, mihique singulari amicitia junctum.

Ipsum laudant Cl. Abbas Bacchinius in Diario Literatorum. *Mutinæ*, 1692 *in 4.* pag. 95, & in Synopsi Biblica Parmensi eodem anno pag. 44., prælaudatus JC. & Advocatus Fullus ejus Præceptor in Jurium Allegatione typis edita *Mediolani in fol.*, hoc titulo „ Ragioni di Gio. Paolo „ Brocco contro il presentatore d'alcune Lette„ re di cambio da lui firmate ec. „ Altimarius in suo Tractatu de Nullitatibus, Leonardus Gotierez de Huerta in Tractatu de Compensatione

Tom.

Tom. I. Lib II. Quæst. 17. n. 4., & Quæst. 23. n. 8. Decisiones Rotæ Romanæ post Cardinalem de Lucca de Testamentis, Disc. 18. n. 20., Torra in suis Juris Quæstionibus Tom. III. tit. 13., Carolus Antonius de Lucca in Additionibus ad Golinum de Procuratoribus, Ludovicus de Ameno in Praxi Criminali de delictis & pœnis lib. 3., Fontana in Bibliotheca Legali p. 6. Lazarus Augustinus Cotta in Museo Novariensi pagg. 76. & 178, & demum Burchardus Gotthelfius Struvius in Bibliotheca Juris selecta, & in Bibliotheca Juris Studiosorum, cap. 6. §. 69.

IX.

BONETTUS PETRUS PAULUS.

JOannes Baptista Bonettus Cremonensis Patricius, & in Mediolanensi Senatu Amplissimus Pater, atque Granella de Granellis conjuges Petrum Paulum genuere Cremonæ, in cujus Urbis Jurisperitorum Collegio, atque inter Decuriones hic computatus fuit. Pro patria insuper apud Insubriæ Regios Moderatores Orator constitutus, lares fixit in Parochia Sancti Babilæ. Vicarius Generalis Status Mediolanensis primùm, mox anno MDCLXXVII Regius Fiscalis Advocatus creari meruit, quo ex munere anno MDCLXXXIV. ad Senatoriam dignitatem ascendit. Vir fuit omni scientiarum genere imbutus, ingenioque non minus quàm virtute clarus. Illud præcipuè de ipso memoratur, calluisse Legum omnium fontes, illaque omnia, quæ perfectum Jurisconsultum constituunt. Plurimùm etiam Astrologicis delectabatur notionibus, aliisque hujus naturæ amœnioribus studiis, quibus lassum forensibus laboribus animum identidem relaxabat. Fratrem habuit Hortensium Basilicæ Schalensis anno MDCXLVI Canonicatu potitum. Decessit Petrus Paulus Mediolani anno Christiano MDCXCI cùm jam annis supra L. in hac Urbe domicilium retinuisset.

Edidit:

I. Antiqua Ducum Mediolani Decreta. *Mediolani, apud Fratres Malatestas*, 1654. *in fol.* Opus dicavit Excellentiss. Mediolanensi Senatui, atque in Nuncupatoria hæc inter alia scribit: „ Opus, quod olim fel. „ record. Senator Pater meus, dum typis præfide- „ ret, in animo habuit, & quando ante ejus obi- „ tum ferè ad finem perduxerat.

II. Armamentarium, sive Edicta de Armis, edita ab Excellentissimis Mediolani Gubernatoribus, collecta, congruè disposita, & Commentariis illustrata. Opus in duas partes divisum, in quarum altera de Armis in genere, & de iis, quæ cominùs; in altera de Armis, quæ eminùs adhibentur, pertractatur, ubi plura, ac præcipua ad materiam criminalem attinentia, explicantur, allatis etiam Decisionibus Excellentissimi Senatus. *Mediolani, apud Malatestam*, 1688. *in fol.*

III. Elenchum omnium onerum impositorum Subditis Mediolanensis Provinciæ ab excessu Francisci II. postremi Ducum Sfortiadum ad hæc usque tempora: Scilicet ad annum MDCLXII. *Mediol. in fol.*

IV. Epistolam præmissam Operi Placidi Titi Perusini Olivetanæ Congregationis Monachi sub Anagrammatico nomine Didaci Prittii Pelusiensis, hoc titulo: Quæstionum Physico-mathematicarum libri III. *Mediolani, apud Malatestam*, 1650.

Ejusdem Titi Compendiolum, cui titulus: De modis directionum in Genethlialogicis ad Medicinæ usum Mediol. editum fuit, approbante Bonetto nostro.

Ipsum laudârunt Ephemerides Literatorum Parmæ MDCLXXXVIII. Joseph Benalius in Histor. Magist. Extraord. pag. 181 Jo. Petrus Crescentius in Amphitheat. p.p. pag. 128. Arisius in Cremona Literata Tomo III. pag. 293. atque in Serie Prætor. Cremonæ pagg. 57 & 61. tandemque humanissimus JC. Sitonus in Syllabo Senatorum art. CCCXLII. pag. 15. in Theatro Genealogico MS. penès eundem pag. 76., & in Schedis.

X.

BORGOGNI GHERARDUS.

GHerardus Borgogni natales hausit Albæ Pompejæ in Ducatu Montisferrati, nobilibus parentibus in lucem editus, atque in patria primos transegit annos inter bonarum artium rudimenta. Mox Mediolanum se conferens, hic duxit uxorem, stabiles fixit lares, postremosque viginti & amplius vitæ annos transegit. Summa fuit animi moderatione præditus, & sorte suâ, quamvis non admodum opulentâ, contentus. Optimis ornatus moribus, & acri dotatus ingenio, tam soluta, quàm stricta numeris Oratione plurimùm valuit. Quapropter gratissimus extitit Comiti-stabuli Castellæ Regio Insubriæ Moderatori, qui non raró Magnatum deserens colloquia, Gherardi eruditis sermonibus familiariter uti consueverat. In Academia Mutii Sfortiæ Caravaggii Marchionis, de quo loco suo meminimus, Errantis nomine, fluvioque Meandro Symboli loco assumpto, eruditorum omnium plausus sibi promeruit. Summa inter ipsum & celeberrimum Vatem Torquatum Tassum necessitudo, & literarium commercium intercessit, quod etiam præstitit Gherardus noster cum Abbate Angelo Grillo, aliisque sui temporis eruditis. Incertum habemus, quo anno migraverit è vita; certum nihilominus est, eum obiisse Mediolani, quod accidisse videtur ineunte Sæculo XVII. Nulla illius tumulo imposita est Inscriptio; ejus idcirco loco damus Carmen Bernardini Baldini in libro suo, cui titulus: *Lusus*, sic eum alloquentis:

Res tenues, Gherarde, tibi fortuna ministrat;
Sed sanam mentem genitrix in corpore sano
Ingenuit natura; modos Thymbreus Apollo
Scribere posse dedit Tuscos, Tuscæque Camœnæ.
Tu tibi quæsisti pulchras ope Palladis artes,
Nec plus æris aves, quàm victus poscit, & usus
Ista mente viges Crasso locupletior. Æquum
Te Deus ut finxit, sic omni prosperet ævo.

Operum illius hi sunt tituli:

I. Carmina plura Italica varii generis; edita sunt inter Carmina Cæsaris Capotalis Italica. *Mediolani, apud Petrum Tinum*, 1585. *in 12.*

II. Rime di diversi illustri Poeti raccolte da Gherardo Borgogni. *Venezia, presso la minima Compagnia*, 1595. *in 12.* In hoc Opere Gherardus plurima è suis etiam Italicis Carminibus inseruit, & librum Julio Aresio Poemate, loco nuncupatoriæ Epistolæ, dicavit.

III. Il Tancredi Tragedia del Conte di Camerano (Ottaviano Asinari) dal Sig. Gherardo Borgogni di nuovo posta in luce. *Bergamo, per Comin Ventura*, 1583. *& iterum* 1598 *in 4.* Opus hoc è duobus MSS. Codicibus hausit, & emendavit Scriptor noster, atque dicavit Comiti Joanni Baptistæ Borromæo. In Epistola verò Nuncupatoria laudat Joannem Ambrosium Figinum uti Pictorem, & Poetam eruditissimum.

IV. Capitoli Berneschi. Reperiuntur in Tomo III. libri, cui titulus: „ Rime piacevoli di diversi. „ *Vicenza, per Barezzo Barezzi*, 1603.

V. Rime Toscane. *Bergamo, per Comin Ventura*, 1592. *in 16.* Collectio est Carminum Italicorum Variorum, ubi plura habentur Auctoris nostri.

VI. Le Muse Toscane. Hunc librum indicat Picinellus, quem admodum etiam sequentes tacito, sed de more Impressoris nomine, & editionis loco, & anno.

VII.

VII. Le Discordie Cristiane, le quali causarono la grandezza di Casa Ottomana, insieme con la vera origine del nome Turco, ed un breve Sommario della Vite, ed Acquisti de' Prencipi Ottomani, ed in fine un Paragone della possanza del Turco, e di quella del Cattolico Re Filippo, da Gherardo Borgogni di nuovo posta in luce: All' Illustrissimo Sig. Grancancelliere Danese Filiodoni. *Bergamo, presso Comino Ventura*, 1590. *in* 4.

VIII. Sommario delle Vite di tutti gl' Imperatori.

IX. La Fonte del Diporto: Dialogo del Sig. Gherardo Borgogni l'Errante Accademico Inquieto di Milano, nel quale si raccontano alcuni bellissimi, a morali avvenimenti, a si leggono nuove, e diverse Poesie, ed altre materie curiose: All' Illustrissimo Sig. Conte Pirro Visconte. *Bergamo, per Comino Ventura*, 1598. *in* 4. Ibi adsunt Carmina duo, Latinum unum, alterum Italicum Francisci Picinelli, & unum item Latinum Herculis Ciniliocti.

Geminas Torquati Tassi ad eum datas Epistolas Italicas, quibus eidem gratias agit, quòd libros aliquot Mantuam Mediolano ad se miserit, editas habemus in libro II. Epistolarum ipsius Torquati.

Plures alias ad ipsum Angelus Grillus conscripsit, quæ pariter inter hujus impressas leguntur.

Ipsum laudatum Ghilinus in parte II. sui Theatri. Paulus Moriggia in Nobilitate Mediolani. Rossottus in Syllabo Scriptorum Pedemontii. P. Quadrius in Opere suo, cui titulus: „ Della Storia, a Ragione d'ogni Poesia „ Tomo II. pag. 271. Crescimbenius in Commentar. Poesis Italicæ Vol IV. lib. III pag 150. num. 37. Oldoinus, qui perperam illum Genuensem facit, & Picinellus in Athenæo, sed brevissimè pag. 236.

XI.

BORSERIUS HIERONYMUS.

Hieronymos Borserius Novocomensi in Urbe genitus, quamvis incompertum hactenus habeamus an Mediolani diem clauserit (nihil enim hac de re Cives illius rogati scire se responderunt) inter doctos Viros tamen recensendus est meritò, qui Metropolim hanc illustrarunt, quòd & diu hìc moram traxerit, & plura scripserit ad Mediolanensem historiam pertinentia. Vir certè fuit magnâ eruditione præditus, ut nullum fermè literaturæ genus insalutatum reliquerit. Nam Historiam, Poesim tam Italicam, quàm Latinam, vetustatis peritiem, Græcas etiam literas adamavit. In Academia Braydensi ad omnem ingenii culturam efformatus, ibidem diutiùs studiis dedit operam. Ceterùm non mediocris Borserii laus extat consuetudo literatorum suæ tempestatis Virorum, & cum eo Epistolare commercium, inter alios Joannis Baptistæ Guarini, Erycii Puteani, Chrysostomi Talenti, Aquilini Coppini, Cardinalis Manticæ, Valerii Antiquarii, & Marci Velseri, quorum hic postremus de veteribus Nummis Hieronymum nostrum non raro consuluit. Eleonoram Luragam magni ingenii fœminam tradunt Borserio Italica sua Carmina corrigenda mittere consuevisse. Floruit annis MDCXVI. & MDCXXVI. Plura ad eundem spectantia à Novocomensibus Eruditis expectent posteri.

Operum illius titulos, majori ex parte, ego primus subjicio:

I. Il Supplemento della Nobiltà di Milano raccolto da Girolamo Borserio. *Milano, presso il Bidelli*, 1619. *in* 8.

II. La Vita della Beata Maddalena Albrizia Comasca Agostiniana, raccolta da Girolamo Borsieri, ed illustrata con ammaestramenti così per le Moneche, come per qualsisia altra persona spirituale. *Como, presso Baldassarre Artione*, 1624. *in* 4.

III. Amorosa prudenza: Favola pastorale. *Milano, presso gli Eredi di Pacifico Pontio, a Gianbattista Piccaglia*, 1610. & *iterum* 1611 *in* 12. In hac secunda Editione adjectum est Opusculum inscriptum: „ Discorso Allegorico di Ettore Capriolo „ Giureconsulto „.

IV. Madrigali di Gerolamo Borsieri Libri II. raccolti da Girolamo Rezzani, al Sig. Co. Vitaliano Visconti Borromeo. *Milano, presso Pontio, e Piccaglia*, 1611. *in* 12.

V. Madrigali pubblicati sotto altrui Nome.

VI. Epigrammi Commentati da Ettore Caprioli. *Napoli*, 1622., editio altera copiosior in 4.

VII. Epitafj degli Uomini Illustri del suo Secolo.

VIII. Notizie delle cose spettanti alla Guerra di Musso. Has subministravit Erycio Puteano.

IX. Epistolæ plures, quas Typis edendas cupiebat Joannes Baptista Guarinus.

X. Aliæ Latinæ, & Italicæ. Extant in Cod. MS. Bibliothecæ Ambrosianæ, qui dicitur Crassi Novocomensis.

XI. Traductiones plurimor. Auctorum, tam Latinor. quàm Græcorum, quæ præmanibus eruditor. Siculorum versabantur. MSS.

XII. Vita Beati Manfredi Septalæ Eremitæ, & Confessoris. MS.

XIII. Theatrum Insubricæ magnificentiæ, Auctore Hieronymo Borserio. MS. in fol. justæ molis.

Hæc II. extant penès J. C. Joannem Jacobum de Sancto Benedicto Novocomensem Patricium.

XIV. Degli Affetti Spirituali Libro I. MS.

XV. Trattato sopra gli Agnomi de i Liberti. MS.

XVI. Annotazioni sopra gli errori del Casaubono, al Signor Cardinal Mantica. MSS.

XVII. Del Flusso, e Riflusso della Fonte Pliniana. MS.

XVIII. Storia della Casa, e Famiglia di Valditaro, ad instanza del Prencipe di tal Cognome. MS.

XIX. Memorabilia Patriæ suæ, quæ typis dare meditabatur, ut ex ejus Epistola ad Episcopum Novariensem, forsan Carolum à Basilica Petri.

Notitiam MStorum istius Auctoris hausi ab altero MS., cui titulus „ Adversaria „ quem possidet Marchio & Senator Hieronymus Herba à Secretioribus Consiliis Serenissimæ Reginæ Hungariæ, Bohemiæ &c., & Pro-Gubernator Parmæ, eundemque MS. mihi perhumaniter communicavit Co Antonius Joseph a Turre Rezzonici J. C. & Patricius Novocomensis, cui quantum debeat hæc mea Bibliotheca, pluribus aliis locis jam indicavi.

Laudatur a Francisco Ballarino in Chron Comensi pag. 215. Quintilio Lucino Passalaqua in Epist. hist. pagg. 152. 154., & 162. Aloysio Rusca in Poematis Larii Lacus, pluribus in locis, Primo Aloysio Tatto in Martyrolog. Novocom. pagg. 13. & 58., & in Annalibus Sac. Novocom. T. I. pag. 1038, & Tom. II. pag. 1015., & in Schedis Sitonianis.

XII.

BOSCALINUS JACOBUS.

JAcobus Boscalinus à patria in Agro Cremonensi Mozanica dictus, non modicum splendoris contulit inclyto Minorum Ordini, cui nomen dederat. Nam Sacræ Theologiæ Magisterio insignitus ad Mediolanensis Provinciæ regimen evehi promeruit. Dum eo munere fungeretur anno MCCCCLIII. coram Nicolao V. Summo Pontifice magna excitata est controversia inter Conventuales, & Observantes; hi enim postremi de priorum oblocutionibus, illi verò de Cœnobiis sibi subtractis conquerebantur. Jacobus igitur inter cœteros primarios sui Instituti Viros in Concilium à Pontifice advocatus, animosibs reliquis ad Nicolaum verba fecit, contendens Observantes in unum corpus cum Conventualibus redigendos, & ejusdem Ministri imperio gubernandos fore. Re compositâ nihil de existimatione sua apud summum Antistitem deperdidit, immò tanti ab eodem est habitus, ut defuncto Angelo Perusino totios Ordinis Generali sufficeretur, anno præcitato Pontificio Diplomate, qui Vicariâ potestate suis præesset quoad Comitia celebrarentur. Indixit ea Jacobus anno sequenti haben-

da Bononiæ die VII. mensis Junii; ibique omnium votis consentientibus ad summum Ordinis apicem assumptus fuit. A Calixto III. in mandatis habuit, ut in ditionibus Mediolanensi, & Montisferrati ad incitandos adversus Turcas populos Apostolici Nuncii munus obiret. Id diligentissimè præstitit anno MCCCCLVII. plurimum eam ob rem à Calixto commendatus; verùm imminente generali Capitulo humiliter petiit Jacobus hujus officii veniam, simulque plenariam peccatorum Indulgentiam his, qui durante Capitulo, Templum Mediolanense Sancti Francisci, ubi celebrandum erat, piè inviserent. Narrat Bossius in Chronica, ultra C. hominum millia ad eam B filicam de exteris locis convenisse; additque, Marianus oblationes fidelium X. aureorum millia fuisse transgressas. Emtuit etiam Mediolanensium Civium pietas, alimenta tam copiosa Minoribus sufficiens, ut curribus, & plaustris ad ea Cœnobio inferenda opus esset. Vix absolutis Comitiis apud Suos Mediolani Jacobus ætatis suæ anno L. die IX Julii sublatus est, & in Basilica prædicta S. Francisci conditus fuit hoc apposito Elogio:

IACOBO DE MOZANICA

MINORVM GENERALI MINISTRO

THEOLOGO ET LIBERALIVM DISCIPLINARVM PERITISSIMO

FRATRES HOC MONVMENTVM FECERVNT

VIXIT ANNIS QVINQVAGINTA

OBIIT ANNO MCCCCLVII. DIE IX. IVLII.

HAC IACOBVS HVMO TEGITVR MOZANICA FRATER

INGENIO SALOMON INTEGRITATE CATO.

HIC FRATRVM PRINCEPS HIC GLORIA SVMMA MINORVM

HIC FVERAT SANCTAE RELIGIONIS HONOS.

Scripsit:

I. Lectiones super Psalmum „ Beati immaculati &c. ita VVadingus de Script. Ord. Min.

II. Epistolam ad Baptistam de Levento Ordinis Minorum Provinciæ Januensis, in qua eum constituit Vicarium, & Commissarium suum. Data Cremonæ XXII. Aprilis, MCDLVI Extat apud eundem VVading. Tom. XII.

III. Epistolas alias plures ad Verios, uti eruitur à subsequentibus.

1. Calisti III. Summi Pontificis ad Jacobum de Mozanica, cui gratias agit, quòd benè se gesserit in collectione decimarum, & oblationum pro Cruciata; eum absolvit ab ipso munere, & instante Capituli generalis tempore, discedendi ab Urbe facultatem impertitur. Data Romæ IX. Kal. Martii MCDLVII. Extat apud ipsum VVading Tom. XIII.

2. Ejusdem Calisti III ad eundem, nunciat se in mandatis dedisse Vicario generali Ordinis, ut ab eo institutionem muneris petat. Date Romæ XV. Februarii MCDLVI. Extat ibid

3. Nicolai V. ad eundem tunc Provinciæ Mediolanensis Ministrum, quâ eum instituit Vicarium generalem Ordinis. Data Romæ IV. Idus Septemb. MCDLIII. Extat apud VVading. Tom. XII.

4. Friderici III Imperatoris ad eundem generalem Ministrum Epistola, qua petit ut Observantibus Conventum Jodemburgensem in Ducatu Stiriæ, olim Conventualium, assignari ægrè non ferat. Data anno MCDLV. Extat ibid.

5. Marci de Bononia familiæ Cismontanæ Ordinis Minorum Vicarii, Gratulatoriæ ad eundem pro ejus electione ad Vicariatum generalem. Data ex Cœnobio Sancti Spiritus prope Ferrariam X. Decembris MCDLII. Extat ibidem.

6 Baptistæ de Levanto ad eundem: Petit se confirmari in munere Vicariatus generalis. Data XII. Februar. MCDLVI. Extat ibid

Inter Epistolas Francisci Philelphi editionis *Venetæ anni* 1502 *in fol.*, extat Epistola Jacobo Mozanicæ Theologo, ac Generali Ordinis Minorum, pag. 97.

Extat ad eum Epigramma Petri Leonis Vercellensis inter Opera ejusdem Leonis *Mediolani* impressa.

De eodem agit VVadingus in Scriptoribus Ord. Min. ubi Mediolanensem illum appellat ob diuturnam in hac Urbe moram; itemque in Annalibus, locis citatis. Arisius in Cremona Liter. Tomo I. fol. 281. Marianus lib. 5., & JC. Sitonus noster in Schedis. Notandum etiam quòd JC. C. Raphael Fagnanus Familiam Mozanicam inter antiquas, & nobiles Mediolanenses retulit sub litera M. MS. in fol &c., & prope palatium olim Laurentii Mozanicæ Commissarii generalis Equitum sub Duce Ludovico Mariæ Sfortia Vicecomite anno MCDXCIV. in Ecclesia S. Mariæ Servorum extat sepulchralis Inscriptio Annæ Benemeritæ Mozanicæ, à parentibus posita anno MDXVIII.

XIII.

BRACHIUS JACOBUS.

JAcobum Brachium licèt nativitatis ergò Venetum, tamen ob diuturnam apud Mediolanenses moram, atque prædia hìc acquisita, Clarissimus Curtius inter hujus Metropolis Scriptores recensere non dubitavit. Uxorem etiam hìc duxit Magdalenam de Abdua Joannis Baptistæ nobilis Mediolanensis filiam, atque ob Medicæ facultatis præstantiam Civibus omnibus gratissimus fuit, præsertim Comitibus Carolo Archinto, & Constantio de Abdua quorum prior jam defunctus suo est commendatus loco; alter verò adhuc inter vivos degens, & probitate morum, & eruditione Patriam exornat. Desideratus est Jacobus anno MDCCXXXVII.

Hæc post se reliquit

I. Pensieri Fisico-Medici circa gli animali, che muojono, e ne' recipienti vacui d'aria, e ne' ripieni d'arie fetizie. *Venezia, per il Poletti*, 1685. in 8., ad Serenissimum Marcum Antonium Justinianum, Venetorum Ducem.

II. Saggio di Osservazioni circa alcuni Fenomeni del Baroscopio: in Tom. XII. Ephemeridum literatorum Italiæ Art. XIV.

III.

III. Differtazione fopra la forza elaftica dell'aria, e quanto lofluifca nella produzione de' mali, efclufone il pefo. MS.

IV. La natura fempre coftante ne' fuoi moti, circa le generazioni, efclufe l'equivoche, ed ammeffe le fpontanee. MS. Hoc Opufculum afferit Curtius, extitiffe olim penes Auctorem.

V. De Ovis Oftreorum. Extat in Mifcell. Cur. II. A. VIII. Obfervat. 103., & apud Mangetum loco infra memorando; qui tamen alia ejus Opera non novit.

De eo cum laude agit citatus Curtius in Script. Medicis Mediol. pagg 195. & feq., necnon citatus Mangetus in Tomo I. Bibliothecæ Scriptorum Medicorum.

C

XIV.

CALVINUS JULIUS CÆSAR.

Julium Cæfarem Calvinum Alexandri filium, tametfi Derthunenfi in Urbe natum, reliquis Eruditis Exteris, qui nomen fuum Scriptis immortalitati facrarunt in hac Metropoli, adjungimus, Picinellum fecuti, qui ejus mentionem inferuit Athenæo fuo. Hic inter Legum ftudia adolefcens, poftmodumque lauru donatus, inter Patriæ fuæ Collegiatos Jurifperitos locum promeruit. Civis exinde Mediolanenfis effectus eft, atque hic in Foro diutiffimè verfatus, magnam fibi peperit famam. Anno MDCXXXV. Prætorius Judex Ticinenfibus jura dedit. Lucretiam de Scaravagiis Jurifconfulti Leonardi Mediolanenfis filiam, atque hæredem, duxit conjugem, ex qua Alexandrum, poftea in Congregatione Clericorum Regularium S. Pauli Decullati Florentium nuncupatum, atque Homobonum JC., & Scalenfis Bafilicæ Canonicum, fufcepit. Defideratus eft anno Salutis MDCLXIV.

Edidit quæ fequuntur, fcilicet:

I. De Æquitate Tractatus novus, ufuque accepti̇ffimus, Liber primus, in quo univerfa Æquitatis materia perfpicuè, ac planè examinatur, & Cafus, five Quæftiones fingulares, in quibus de Æquitate judicari debet, proponuntur, & dilucidantur, multis Senatus Excellentiffimi Mediolanenfis, & aliorum Tribunalium Decifionibus ornatæ, Auctore Julio Cæfare Calvino Patricio, & J. C. Coll Derthonenfi, Cive, & Advocato Mediolanenfi, Judiceque Prætorio Papiæ: Ad Eminentifs. & Reverendifs Cardinalem Ægidium Albornotium Mediolanenfis Dominii Gubernatorem. *Mediolani, apud Ghifulphum*, 1635 *in fol.*

II. Ejufdem Operis Liber Secundus, dum erat Auctor Vercellarum Prætor: Ad Philippum IV. Hifpaniarum Regem. *Mediolani, ut fupra*, 1643. *in fol.*

III. Ejufdem Operis Liber Tertius pofthumus. *Mediolani, apud Vigonum*, 1676 *in fol.*

IV. De Dubio Juris, & Facti. *Mediolani, apud Montiam*, 1651. in 4. *& iterum* 1654 *in* 4.

V. Allegationes plurimæ, quæ in Collectaneis fæpè memoratis J. PP. Mediolanenfium fervantur.

De eo JC. Sitonus nofter humaniffimus tam in fuo Theatro Geneal. MS. pag. 116., quàm in Schedis, & Picinellus in Athenæo pag. 358.

XV.

CALVUS MAXIMILIANUS.

Maximilianum Calvum in Burgo Menafii Comenfis Diœcefis Andreas genuit; cùmque Juris lauream percepiffet, Maximilianus in hac Metropoli fedem fixit. Præter Legum ftudia exoticas linguas, Hifpanam præfertim plurimùm coluit, adeò ut eo Idiomate Carmina non injucunda confcriberet. Neque tamen fic Poëfim adamavit, ut forenfia negligeret negotia, in quibus tam clarus extitit, ut anno MDLXXIII. in Extraordinariorum Redituum Magiftratu Quæftor creari meruerit. Eo in munere perfpicuum æquitatis, & literaturæ fpecimen dedit ad annum ufque Salutis MDLXXXV. quo in hac Metropoli deceffit.

Habet illius ingenii pofteritas, quæ fequuntur, monumenta:

I. Del profondo penfamiento amorofo: Poema Efpagnol de Maximiliano Calvi; al Marques de Ayamonte, Lugar Teniente, y Capitan General en el Eftado de Milan, *por Gotardo Pontio*, 1579 *in* 4.

II. Tractado della Hermofura, y dell'Amor. lib. III. alla Mageftad de la Reyna Doña Anna *En Milan, por Pontio*, 1576 *in fol.*

III. Carmina duo Hifpanica, vulgò *Sonetti*, ejufdem Calvi, primum de libro, alterum ad Hifpaniarum Reginam. Extant in eodem Opere.

De eo agunt Jo. Petrus Bimius in Confil. 105. Ballarinus in Chron. Comenfi pag 216. Bertarellus in Hiftor. Burgi Menafii. Benalius in Hiftor. Magiftr. Extraord pag. 28. & doctiffimus JC. Sitonus in Monum. Genealog. familiæ Calvæ pag. 4. quemadmodum & in Schedis.

XVI.

CAMUTIUS ANDREAS.

Andreas Camutius, qui patrem habuit Francifcum Medicum & Phyficum Oppidi Lugani Diœcefis Comenfis, inter Cives Mediolanenfes, unà cum ejus fucceffioribus adfcriptus fuit die I. Februarii, anno MDLVII. ab Excellentiffimo Mediolani Senatu, ideoque, & ob ejus moram ufque ad vitæ exitum in hac Urbe, cum aliis, etfi non Mediolanenfibus, hic recenfendus videtur. Publicus Medicinæ & Phyficæ Profeffor extitit primo locu in Ticinenfi Archigymnafio, necnon Maximiliani II. Cæfaris Protophyficus, & à Confiliis Medicis ab anno MDLXIV. ad MDLXXVIII. Filius ei fuit inter alios Eugenius, qui Infulas Bobienfes obtinuit anno MDLXXIII. Plura fcripfit, quibus magnum nomen in tota Literatorum Republica fibi acquifivit.

Hæc funt

I. Difputationes, quibus Hieronymi Cardani magni nominis Viri Conclufiones infirmantur, Galenus ab ejufdem injuriis vindicatur, Hyppocratis præterea aliquot loca diligentiùs, multò quàm nunquam alias, explicantur. Ad Danielem Barbarum Patriarcham Aquilejanfem. *Papiæ, apud Bartolum*, 1563. *in* 4. Quidquid Cardani laudatores dixerint tam veteres, quàm recentiores, & inter ipfos Bartholomæus Curtius in fuo Opere de Medicis Mediolanenfibus, loco infra citando, videlicet Camutium fcripfiffe hunc librum ad Cardani æmulationem, juvat ipfius verba audire in fupradicta nuncupatoria ad

ad Barbarum, quæ funt „ Siquidem in hac Infubria noftra quamplures videas non folùm „ Auditores, verùm etiam jamdiu promotos „ ad Lauream, quos minimè pudeat Cardanum „ contra Galeni placita, velut Phyficum Apollinem in medium producere, idque non mediocri laborantium difpendio. Cæterùm primitias elucubrationum mearum tibi uni di„ candas cenful „ &c. Ticini Kal. Junii MDLXIII.

II. Tractatus de Refidentia Epifcoporum, videlicet utrum ad Jus divinum, vel ad Ecclefiafticum pertineat; ad Cardinalem Ludovicum Simonettam ad Oecumenicam Synodum Apoftolicum Legatum. *Papiæ, apud Bartolum*, 1563. *in* 8.

III. De Humano intellectu libri IV. ad Cardinalem Carolum Borromæum, poftea inter Sanctos relatum. *Ibid. apud eund.* 1564. *in* 8.

IV. Apologia ad fupradictum Cardinalem Borromæum, in qua Camutius pollicetur fe publica difputatione defenfurum quidquid hactenus Scriptis prodidit. Extat in eodem libro.

V. De Amore atque Fœlicitate, libri IX. hactenus in lucem nufquam editi: ad Maximilianum II. & Mariam Auftriacam Impp. *Viennæ Auftriæ, apud Stephanum Kreuzer*, 1574. *in fol.*

VI. Defenfiones Humani generis. Extant ibid.

VII. De Nobilitate Libri VIII. Opus pofthumum: ad Eminentiffimum Cardinalem Cæfarem Montium Mediolani Archiepifcopum. *Mediol. apud Bidel.* 1650. *in* 8.

VIII. Epiftolæ II. ad Francifcum Cicerejum. Editæ funt inter Gudii Epiftolas pag. 118.

Meminerunt Bartholom. Curtius de Claris Medicis Mediol. pagg 82. 101., & 158., Joannes Jacobus Mangetus in Biblioth. Scriptor. Medicor. Tom. I. pag. 25., Francifc. Ballarinus in Chronico Comenfi pag. 157. ac 216., & Advocatus Joannes de Sitonis de Scotia in Tractatu de Legibus Nobilitatis pagg 4. 67., & 68. imprefs. an. 1724. in folio, qui nobis quoque dedit feriem genealogicam Camutiam a Seculo XV. ad Auctoris iftius filios.

XVII.

CARENA CÆSAR.

HEnrici Carenæ Civis Mediolanenfis, & Cremonenfis, atque Hortenfiæ Gallaratæ jugalium filius extitit Cæfar, qui Patris Civilitates in utraque Urbe retinuit. Legalibus ftudiis, in quibus lauream promeruit, Theologiæ Magifterium addidit. Lares in hac Metropoli figens, inter primarios Caufarum Patronos emicuit. Jam Cremonæ Confultoris, & Advocati Fifcalis in Sacro Inquifitionis Tribunali munus gefferat, & Cardinalis Petri Camporei ejufdem Urbis Antiftitis Auditor fuerat. Adolefcentiam tranfegerat in Nobilium Parmenfi Collegio, annoque Chrifti MDCXIII. in Templo Cremonenfi Societatis Jefu, Octobri menfe Thefes ex Univerfa Philofophia, Logica, Phyfica, Metaphyfica, atque Ethica, cunctis ingenium ejus mirantibus, biduo fuftinuerat. Ceterùm Mediolani tam apud Optimates, quàm apud Ampliffimi Senatus Patres magnâ in exiftimatione habitus fuit ob egregiam Legum peritiem, & in caufis pertractandis prudentiam. Ex Angela Freganefca conjuge nullam reliquit virilem prolem, fed tantùm Claram Carenam, quæ poftmodum Antonio Bigarolæ nobili Mediolanenfi Civi nupfit. Obiit Cæfar Mediolani circa annum Domini MDCLIX.

Scripfit, & edidit, quæ hìc damus Opera:

I. Refolutionum practicarum, feu rerum in Foro præfertim Cremonenfi judicatarum, Librum, in quo CCL. Refolutionibus plurimæ materiæ & Civiles, & Canonicæ pertractantur, & earum occafione multæ Decifiones, & maximè Ampliffimi Mediolani Senatus referuntur. *Cremonæ, apud M. Ant. Belpierum*, 1648. *in fol. & Lugduni, apud de Borde*, 1691 *in fol.*

II. Tractatum de modo procedendi in caufis S. Officii. *Cremonæ, apud Marcum Antonium Belpierum*, 1636. *in* 4.

III. Tractatum de Officio Sanctiffimæ Inquifitionis, & modo procedendi in caufis Fidei in tres partes divifum, in quarum Prima agitur de Romani Pontificis poteftate, univerfali Romana Inquifitione, & fupremo Tribunali S. Officii in Regnis Hifpaniarum, Epifcopis, Inquifitoribus, ac cæteris Judicibus, & Miniftris S. Inquifitionis, deque eorum electionibus, dignitatibus, præcedentiis, & muneribus. In Secunda tractatur de Hærefi, & omnibus aliis delictis in fpecie ad S. Inquifitionis Tribunal fpectantibus, antea quidem feorfim impreffa, nunc verò multis additionibus auctior reddita. In Tertia verò tota Theorica, & Practica Criminalis breviffimè abfolvitur, maximè in ordine ad hoc S. Tribunal. His acceſſerunt XV. Quæftiones ad Inquifitores D. Guidi Falcodii, olim Card. Sabinen. & poftea S. P. Clementis IV. nuncupati, nunc primò impreffæ, & ejufdem Auctoris Annotationibus illuftratæ. *Cremonæ*, 1642. *apud Belpierum, & iterum apud eundem*, 1655. *in fol.* editio fecunda. Opus hoc Auctor nuncupavit Illuftriffimo, & Excellentiffimo D. Joanni Velafco Cuevæ, Mediolanenfis Dominii Gubernatore. In Epiftola ad Lectorem Auctor afferit prælo fe paratum habuiffe fequens Opus, videlicet

IV. Inftructiones S. Officii in Regnis Hifpaniæ, unà cum (meis) Adnotationibus, ex quibus apparebit fumma concordia, qua caufæ Fidei peraguntur, & in Supremo Hifpaniarum, & in Univerfali Romano Tribunali, ubi multa de pietate, & Religione potentiffimorum Regum (noftrorum) & totius Hifpaniæ nationis (videbis). Gloffam fuper Inftructione, quæ in Tribunalibus Italiæ circumfertur, de modo formandi proceffus in caufis Sancti Officii; Centum Vota in Cafibus fictis in materia S. Inquifitionis. Ignoramus verò, ubi nunc hoc Opus cuftodiatur.

V. Praxis Inquifitorum Francifci Pegnæ S. T. ac J. U. D. cum additionibus ipfius Carenæ. Edita eft in hac fecunda Impreffio e Operis fupradicti.

VI. Tractatus de Strigibus. Extat ibid.

VII. Communes in dubio Juris Conclufiones, quæ Singularia vocantur, tam in Dubio Juris, quam Facti, fummo labore in unum congeftæ, & alphabetico ordine difpofitæ, Auctore Cæfare Carena Judice in Prætorio Mediolanenfi, ad Signum Equi. *Mediolani, apud Ludovicum Monteam*. 1651. *in* 4.

VIII. De Officio Advocationis, & Statutis reftringentibus hoc munus ad certum genus perfonarum, una cum Decreto Excellentiff. Senatus Mediol. emanato fub die XXII. Junii MDCXXXIV. Extat inter Collectanea de Legibus Nobilitatis Cl. JC. Joannis Sitoni à pag. 75. ad pag. 82. *Mediol penès Malateftam*, 1724 *in fol.*

Epigrammata IX. in laudem ipfius Carenæ leguntur impreffa *Cremonæ* cum Thefibus Philofophicis fuperiùs memoratis, 1613. *in* 4.

De ipfius familiæ Nobilitate, & peculiari ejufdem doctrina agunt erudite Leonardus Vellus Soc. Jefu in Opere Articulo II memorato. Ghilinus in Theat. Viror. Illuftr. Arifius in Cremona Liter. Tomo III. pag. 40 ac prælaudatus JC. Sitonus loco cit., & in Theatro Genealogico MS. apud eundem pagg. 68., & 292. ficut etiam in Schedis.

XVIII.

CAROELLUS PLACIDUS ALOYSIUS.

PLacidus Aloyfius Caroëllus in Urbe Novaria natus eft anno Salutiferæ Incarnationis MDCXLIV. die XVII. menfis Augufti. Illi Genitores fuerunt Alexander, cujus mentio eft apud Cottam in Novarienfi Mufæo pag. 24, & Veronica Baliotta Philippi Mariæ J. C. C. & Decurionis Novarienfis filia Nobiles conjuges. Optimo præditus ingenio adolefcens bonarum artium rudimenta tantâ contentione fufcepit, ut æquales fuos longè fuperaverit. In addifcendis humanioribus literis in Braydenfi Medio-

diolani Archigymnasio Magistrum habuit Joannem Baptistam Barellam Soc. Jesu Presbyterum, quem in Articulo CLXVIII. hujus Operis commendavimus. Philosophiæ curriculo emenso, publicaque disputatione absoluto, Mathesim didicit sub disciplina celeberrimi Viri Petri Pauli Caravaggii, de quo etiam suo egimus loco. Ad majorem quoque mentis eruditionem, & morum cultum, principes Italiæ Urbes invisit. Juris autem prudentiam, & Canonum, ac Legum scientiam amplexus, quantùm in illa excelluerit, indicant apertissimè præclari ejus literarii labores, de quibus inferiùs sermo recurret. Jure igitur in Ticinensi Universitate laureâ redimitus anno MDCLXVIII. magnum sibi in Foro nomen peperit cùm Novariensium J.PP. Collegio, & ejusdem Urbis Decurionum Cœtui aggregari meruisset Forensibus palmis Illustris, jamque anno MDCXCII. Regii generalis Vicarii in Mediolanensi Ditione munere functus, anno MDCCII. ad Patrocinium Regii Fisci, ineunte autem anno MDCCVIII. ad Senatoriam Cathedram in Supremo Insubriæ Senatu evectus fuit, cùm paucos ante menses ob studium naturali suo Principi inserviendi, Primi Præsidis Senatus Taurinensis dignitatem, quam Regius Sabaudiæ Dux spontè obtulerat, modestissimè recusasset. In benemerito dein hoc Viro gratiis, ac beneficiis cumulando, consentientibus Augusto Im-

A peratore Josepho I., & Catholico Rege Carolo III. ille Comitem Sacri Romani Imperii cum descendentibus omnibus utriusque sexus creat, Diplomate dato Viennæ Austriæ XXVII Septembris MDCCIX. hic Marchionis titulo ipsomet anno, ac Regentis dignitate sub initium sequentis anni decorat. Vigentibus eâ ætate Romanam inter & Cæsaream, ac Hispano-Austriacam Aulas controversiis, Imperatore, ac Rege mandante Romam petit, & dum res ad eorumdem placitum per biennium gerit, atque componit, Summi quoque Pontificis benevolentiam, ejusdemque Curialium existimationem acquirit, & laudem. Interea Supremi rerum Italicarum Consilii Regens penès Curiam Hispanicam pronunciatus fuerat, ut superiùs innuimus, verùm adversâ valetu-
B dine longum adeò iter vetante, Mediolanum remittitur, ubi Excelso Gubernii Cœtui (Junctam vocant) Administer, assiduus Senatus Pater, bis Sanitatis Magistratui Præses extitit, honore haud mediocri habitus, non apud indigenas tantùm, sed apud exteros quoque, & præsertim Principes, à quibus pluries consultus fuit. Decessit Vir doctrinæ, prudentiæ, & æquitatis laude clarissimus Mediolani XVI Kalend Januar. anno post Christum natum MDCCXX conditumque jacet ejus cadaver in Templo Sancti Fidelis hujus Metropolis hac Inscriptione impositâ:

ALOYSIVS CAROELLVS
I. C. C. ET EX LX. DECVR. NOVARIAE
S. R. I. COMES
OPPIDI VESPOLATI R. FEVDATAR.
SVPREMI ITALICARVM R. CONSILII
REGENS
MEDIOLANI SENATOR
SAPIENS, IVSTVS, ET PIVS
OBIIT XVI. CAL. IAN.
ANNO MDCCXX.
EIVS CADAVER
IN SACELLO FVNERATI NVMINIS
IACET
MONVMENTVM HOC
PARENTI OPT.
MOESTISSIMI FILII
P. P.

Scripsit Opera hoc titulo:

I. Tractatus varii Juridici de Fideicommissis, de Contractibus, de Feudis, de Primogeniis, aliisque plurimis Juris Civilis Titulis, in XX. & amplius Vol. in fol. MSS. digesti, Opus verè magnifaciendum, & Typis paratum, de quo tamen unum tantùm Volumen lucem vidit sequenti titulo:

II. Disquisitiones Juridicæ, nempe ad Statuta, & Constitutiones Mediol., necnon ad alia Municipalia ejus Dominii &c. Adnectitur titulus de Servitutibus, & Aquæ. *Mediol. apud Hæredes Bellagattæ*, 1728. *in fol.*

In Codice magnæ molis MS. in fol. inscripto: „ Gesta Romæ „ infrascripta reperiuntur.

III. Dissertationes II. Historico-Politico-Juridicæ super Recognitionem habendam à Summo Pontifice Caroli III. in Regem Cathol. Hispan.

C IV. De Juribus S. R. I., & Mediolani Ducatus in Civitatibus Parmæ, & Placentiæ, ac eorum Territoriis, cum Animadversionibus ad Scripturam, quæ dicitur vulgata Romæ. Hoc Opus ibi impressum fuit, & pro Sancta Sede scripserunt, inter alios Cl. Fontaninius, & alii nonnulli post Auctoris mortem.

V. De Comaclensi Controversia Sessiones plures habitæ cum Reverendissimo Papæ Auditore, mox Eminentissimo Cardinali Corradino, de anno MDCCX. &c. Ex his integrum magnum Volumen fieri potest.

VI. Vota Fiscalia Vol. VI. in fol. MSS.

VII. Dissertatio Juridica pro validitate quorumdam Contractuum à Regia Ducali Camera Mediol. initorum tempore Gubernii Gallo-hispani.

VIII. Consultationes II. nempe CCCCLVI., & CCCCLXXII. inter alias Aloysii Mansii, *Lucæ* editas anno

no 1685. Tomo V. quarum postrema acerrimi studii causa fuit Hieronymo Palmæ juniori, atque Joanni Baptistæ Saminiato.

IX. Responsum Juris. Habetur inter alia Jurisconsultorum Illustrium io Opere, cui tit. „ Mediolanensis „ Fid. Trivultii „ *Mutinæ*, 1684 *in fol.*

X. Aliud est apud Blanchinum in Compendio Ordinum Collegii Notariorum Mediol. pag. 79. *Mediolani*, 1700.

XI. Trascorsi d'una penna divota. *Novara*, 1672.

XII. Clio festeggiante. *Ivi*, 1674. Hoc Opus inseroit Cotta in Novar. Miscell. in Bibliotheca Ambrosiana.

XIII. Ode, Elogj, Sonetti, Madrigali, ed altri Scherzi poetici; hæc omnia asserit idem Cotta extare apud Joannem Antonium Riccium, Dominicum Golfium, atque Archangelum Stampam.

XIV. De Re Vestiaria Tractatus Juridico-eruditus. Hunc testatur supradictus Cotta relictum fuisse ab Auctore nostro adhuc imperfectum.

Reliqua verò ejusdem Opera hactenus inedita, & à noon hic relata, custodiuntur ab eruditissimo, dignissimoque Senatus Mediolanensis P. optimo Comite Paulo, aliisque fratribus Comitibus Caroellis Auctoris hujus filiis.

De eo cum laude loquuntur Fontana in Bibliotheca Legali part. 6. pag 53. Aloysius Mansius Tom. V. Consultation. 456., & 457 Josephus Benalius in Hist. Magistrat. Extraordinar pag 38., & 183. Advocatus Sitonus in Theatro genealogico Sitoniano pag. 123. MS. penes Auctorem, Lazarus Augustinus Cotta in Museo Novariensi pag 260. 261., & 306. Marchio Senator Martinus Colla in Apologia pro Juribus Sacr. Rom. super Ducatu Parmæ, & Placentiæ. *Mediol.* 1727. *in fol*, & Ludovicus Antonius Muratorius in libris suis editis de Controversia Comaclensi.

X I X.

CASTILLIONÆUS BALTHASSAR.

QUamvis Balthassar Castillionæus Eruditissimorum Virorum judicio laudatissimus, Casatici in agro Mantuano, genitoribus Christophoro, atque Aloysia Gonzaga, natus fuerit die VI Decembris, anno salutis humanæ MCCCCLXXVIII. non ideo tamen ab hac Mediolanensium Literatorum Bibliotheca excludendus est omninò duplici de causa, & quòd jam à Picinello fuerit inter alios relatus, & quòd à nobilissima Insubri Castillionæa gente ortum traxerit, eoque fit, ut de tanto Viro jure Mediolanenses quoque valeant gloriari. Dum sacris ablueretur Undis nomen Avi reddidit, qui à Ludovico Gonzaga Marchione Mantuæ, tunc Mediolanensis Ducis Armorum Supremi Præfecto expertus fuerat, secumque Mantuam ex Insubria adductus; quem Avum vita functum laudavit in funere Franciscus Philelphus, cujus MS. Orationem servat Biblioth. Ambrosiana in Codice signato N num. 165. Sedulò à parentibus educatus, iisque omnibus imbutus artibus, quæ ad veram conducunt laudem assequendam, præstantissimis sub Præceptoribus literis dedit operam. Græcas præcipuè literas Mediolani percepit à Demetrio Chalcondyla, Latinas etiam sic didicit, ut vel puer omnium admirationem ob ingenii acumen, atque memoriæ tenacitatem promereretur. Musicam, & Architecturam ceteris animi dotibus addidit; Sculpturam, & Picturam adeò calluit, ut ejus judicium non rarò Raphaël Urbinas, ac Michaël Angelus Bonarota sæpiùs postulaverint. Ab armis non abhorruit. atque pedestri simul & equestri militiâ plurimùm valuit, ambigentibus omnibus utrum eruditione, vel bellicâ fortitudine major habendus esset. Sæpiùs ne corporis veternum contraheret, in palæstra exercebatur, quo fiebat, ut corporis vires augeret. Annos natus XVIII. in Aula Ludovici Mariæ Sfortiæ Mediolani Ducis exceptus fuit, sed brevì Patre orbatus, aliis etiam insurgentibus in Ludovicum ipsum calamitatibus toti Italiæ perniciosissimis, Mantuam redire coactus est, atque à Francisco Gonzaga Mantuæ Marchione raris ejus dotibus capto ad arma vocatus strenuè militavit. Romam exinde petiit Julio II. in Petri Cathedra sedente, cui ob merita jam notus tam fuit acceptus, ut eum Urbinum miserit ad Guidobaldum ejus Urbis Principem consanguineum suum, cupiens tanto ornamento illam Aulam decorare. A Francisco Maria Guidobaldi Nepote, & Successore ablegatus ad Henricum VIII. Angliæ Regem, quali in existimatione sit habitus, ostendit Regiæ Periscelidis honor ipsi collatus. Ipsius quoque Urbinatis Ducis nomine legationem obivit ad Ludovicum XII. Francorum Regem, quo suadente manum admovit conscribendo insigni Operi suo, cui titulus: *il Cortegiano*, quod postea paucos intra menses Romæ feliciter absolvit anno MDXVI Poësi tam Latina, quàm Italica plura elucubravit, tantâ venustate, elegantiâ, atque ingenii laude, ut ei post Virgilium primas tribuere Jovius non dubitaverit. Ob virtutum merita pluribus donis, atque in primis die II Septembris, anno MDXIII. ab jam laudato Francisco Maria Urbini Duce Nebulariæ Castro donari in agro Pisauriensi, amplissimoque Privilegio pro se, hæredibus, & successoribus ornari promeruit. Anno ætatis suæ XXXVIII. matrimonio sibi copulavit Hippolytam Comitis Guidonis Taurelli filiam, quam tamen quarto post anno amisit, susceptis ex ea Camillo Viro ob benè gesta postmodum insigni, duabusque sequioris sexus Anna, & Hippolyta, cujus ex partu Mater obiit. Hujus funus Balthassar uberrimis deflevit lachrymis, quibus addidit Carmen suum latinum gravissimis Versibus compactum Baptista Fera. Paulò ante uxoris obitum à Federico Gonzaga Marchione Mantuæ ad Leonem X. Pontificem Maximum Orator missus fuerat Balthassar ob magni momenti negotia, sibique adeò summum Antistitem devinxerat, ut, nisi hujus mors intercessisset, Castillionæus ad Sacram Purpuram assumendus crederetur. Rursus ad Clementem VII. qui Adriano Pontifici successerat, ablegatum ab eodem Mantuæ Marchione, Clemens ipse, qui eum optimè jampridem noverat, ad Carolum V. Cæsarem, suum, & Apostolicæ Sedis Nuncium misit, quo in munere Procerum Hispanorum, ipsiusque Augusti gratiam promeruit. Ab hoc igitur dato Diplomate muneratus est, quo sanciebatur Castillionæum perinde habendum esse in assequendis in Hispaniis honoribus, & dignitatibus, ac si in eisdem natus esset. Abulensis Urbis Episcopatum Carolus V. eidem Balthassari obtulit, quam tamen Infulam hic modestè recusavit. Anno demum MDXXIX. die II. Februarii, Toleti naturæ debitum persolvit vix quinquagenario major, dolente Cæsare tanti Viri mortem. Cadaver illius, funus deducentibus Augusti jussu Præsulibus, & Optimatibus, primùm in Metropolitana illius Urbis Basilica depositum, post menses XVI. curante Matre, Mantuam translatum est; & in extramurano Templo Sanctæ Mariæ Gratiarum conquiescit in marmoreo insigni Tumulo, ubi etiam uxoris ipsius cineres jacent; addito Elogio à Cardinali Petro Bembo conscripto in hæc verba:

BAL-

BALDASSARI. CASTILLIONI. MANTVANO.
OMNIBVS. NATVRAE. DOTIBVS.
PLVRIMIS. BONIS. ARTIBVS. ORNATO.
GRAECIS. LITERIS. ERVDITO.
ET. HETRVSCIS. ETIAM.
POETAE.
OPPIDO. NEBVLARIAE. IN. PISAVREN.
OB. VIRT. MILIT. DONATO.
DVABVS. OBITIS. LEGATIONIBVS. BRITTANICA. ET. ROMANA.
HISPANIENSEM. CVM. AGERET.
AC. RES. CLEMENTIS. VII. PONT. MAX. PROCVRARET.
QVATVORQVE. LIBROS. DE. INSTITVENDA. REGVM. FAMILIA.
PERSCRIPSISSET.
POSTREMO. CVM. CAROLVS. V. IMPERATOR.
EPISCOPVM. ABVLAE. CREARI. MANDASSET.
TOLETI. VITA. FVNCTO.
MAGNI. APVD. OMNES. GENTES. NOMINIS.
QVI. VIXIT. ANNOS. L. MENSES. II. DIEM. I.
ALOYSIA. GONZAGA. CONTRA. VOTVM. SVPERSTES.
FIL. B. M. P. ANNO. DOMINI. M. D. XXIX.

Quàm egrè tulerit Pontifex Clemens VII. Balthasſaris mortem, oſtendunt ejus Literæ ad præfatam ejus Matrem Aloyſiam, datæ Romæ die XXIX. Aprilis MDXXIX., quibus eam conſolatur de Filii obitu. Vulgatæ ſunt in editione Patavina anni 1733. infra memoranda Operum omnium Auctoris noſtri. Monemus poſtremò Lectores, non deeſſe, qui ſcripſerint Caſtillionæum non Toleti, ſed Matriti diem obiiſſe, inter quos Varillas in Anecdotis Florentinis Tomo II ubi etiam ridiculum vaticinium de morte ſibi Mantuæ imminente Auctorem ex Italia fugaſſe aſſerit, non recogitantem Matritum quoque Mantuam Carpetanorum nuncupari; quod quàm alienum à veritate ſit, ſatis indicat Bembus in Inſcriptione ſuperius relatâ. Addit etiam idem Varillas, Caſtillionæum malè ſervaſſe præcepta, quibus Aulicum inſtruxerat. Verumtamen refellit hominis (abſit injuria verbo) impudentiam Clariſſimus Italorum Vatum Ludovicus Arioſtus, qui in Cantu XXXVII. magni Operis ſui inſcripti: *L'Orlando*, hæc de Balthaſſare noſtro ſcribit:

C'è il Bembo, c'è il Coppel, c'è chi qual lui
Veggiamo, ha tali i Cortegian formati.

Neque minus carpendus Picinellus noſter, qui non in Mantuano, ſed in Mediolanenſi Gratiarum Templo Balthaſſaris tumulum collocat, citata etiam præfata Inſcriptione Bembi, quam, ſi Mediolani extitiſſet, facilè videre poterat.

Operum ipſius tituli ſunt:

I. Il Libro del Corteggiano del Conte Baldeſſar Caſtiglione. *In Venezia, nelle Caſe d'Aldo Romano, e d'Andrea d'Aſola ſua Suocero, nell' Anno 1528. del meſe d'Aprile in fol.* Poſt hanc primam Aldi editionem recenſentur à Cll. Viris Joanne Antonio, & Cajetano VVulpiis in Libro, cui titulus: „ Opere „ Volgari, e Latine del Conte Baldeſſar Caſtiglione novellamente raccolte, ordinate, ricorrette, ed illuſtrate, come nella ſeguente Lettera può vederſi, da Gio: Antonio, e Gaetano „ Volpi. *In Padova, preſſo Giuſeppe Comino, 1733. in 4.* „ aliæ numero XXXVII. editiones Italicæ hujus Operis, partim Venetiis, partim Florentiæ, & Parmæ ab anno ſupradicto 1528. uſque ad jam dictam Patavinam, anni 1733. peractam, ad quarum Catalogum Lectores noſtros libenter amandamus. Præter ſupradictas Italicas editiones, aliæ tres in Latinum ſermonem verſiones indicantur, prima *Vitembergæ, anno 1574*, ſecunda *Argentorati, anno 1577.* tertia verò *Londini, anno eodem* à *Bartholomæo Clarke* condita. Duæ quoque viſuntur in Gallicam linguam, *Pariſiis* ſcilicet *anno 1537., & 1540., & Lugduni*, 1580. *in 8.* Sex verò aliæ editiones Hiſpanico Idiomate vulgatæ in eodem Catalogo enunciantur; tandem anno 1727. P. Caſtillionæus idem Opus in lucem emiſit *Londini* Italico, atque Anglico ſermone, unà cum Auctoris Vita, Epiſtolis, & Carminibus.

II. Alcune *Lettere*, e Rime del Conte Baldeſſar Caſtiglione, e d'altri a Lui, eſtratte da varj Libri ſtampati, e manoſcritti. Extant in ſupradicta editione Patavina Operum omnium Auctoris noſtri; Collectores verò has Epiſtolas hauſiſſe aſſerunt ab infraſcriptis Editionibus.

1. Lettere di diverſi al Bembo, raccolte, e ſtampate dal Sanſovino. *In Venezia*, 1560 *in 8.*
2. Lettere di Principi a Principi. *In Venezia, preſſo il Ziletti*, 1581. *in 4.*

3.

3. Lettere facete, e piacevoli di diversi, raccolte da Dionigi Atanagi. *Venezia, appresso Bolognino Zaltieri*, 1561 in 8.
4. Lettere Volgari di diversi nobilissimi Uomini, ed eccellentissimi ingegni scritte in diverse materie. *In Venezia, in Casa de' figliuoli d'Aldo*, 1551. in 8.
5. Lettere di Monsignor Giovanni Guidiccioni, Vescovo di Fossombrone, Presidente di Romagna. MS. del Padre Don Mariangelo Fiacchi, Monaco Camaldolese, e Bibliotecario della celebre Libreria di Classe in Ravenna.
6. Idea del Secretario di Bartolomeo Zucchi. *Venezia, presso Pietro Dusinelli*, 1614. in 4.
7. Raccolta delle Lettere del Pino. *Venezia*, 1574. in 8.

Ex Elogiis Virorum Illustrium gentis Castillioneæ Antonii Bessæ Negrini eruitur, plures alias Epistolas scripsisse Auctorem nostrum, quæ aut deperditæ sunt, aut in scriniis custodiuntur, utpote quia res politicas sui temporis continent. Clarissimus quoque Marchio Maffejus in suo Libro inscripto „ Rime, e Prose ec. „ asserit, adservari in Bibliotheca Regia Taurinensi Codicem MS. plurium Epistolarum hujus Balthassaris, dignum prælo. Ab eodem Codice forsan hausit Vir supradictus doctissimus sequentem, quæ ad calcem editionis Patavinæ legitur hoc titulo:

III. Lettera non più stampata del Conte Baldessar Castiglione a Papa Leone X. comunicataci, dopo finito il Volume, dal Sig Marchese Scipione Maffei, presso il quale si conserva.

IV. Rime del Sig. Baldessare Castiglione. Extant in eadem Collectione VVulpiana, ex variis Libris collectæ, nempe:
1. Stanze Pastorali del Conte Baldessar Castiglione, e del Sig Cesare Gonzaga, con le Rime di M. Antongiacomo Corso. *In Vinegia, presso i figliuoli d'Aldo*, 1553 in 8.
2. Rime di diversi ec. *In Venezia, al Segno del Pozzo*, 1550. in 8.
3. Rime di diversi. *In Venezia, presso il Giolito*, 1549. in 8
4. Ex Cod. MS. Cl. Viri Apostoli Zeni.
5. Ex Elogiis Antonii Bessæ Negrini.

V. Balthassaris Castillionæi Patricii Mantuani Carmina, & alia Opuscula, aucta, emendata, & illustrata. Extant in eadem Collectione VVulpiana. Hæc quoque reperiuntur inter Carmina Illustrium Poetarum *Venetiis, apud Valgrisium, & Florentiæ, apud Torrentinum*, sicuti & in opere inscripto „ Carmina Illustrium Poetarum Italorum „ *Florentiæ, in Typographia Magni Ducis Tom. III.* pag. 295. Carmina hujus Balthassaris habentur impressa: nonnulla quoque MSS custodiuntur in Bibliotheca Vaticana Cod. num. 1747. teste Montfauconio in Biblioth. MSS. Tomo I.

VI. Balthassaris Castillionæi Epistolæ Latinæ; extant in supradicta Collectione, unà cum nonnullis Privilegiis Variorum Principum favore Auctoris nostri.

VII. Parere intorno al vero nome della Volgar lingua. Extat ad calcem Collectionis Patavinæ supradictæ.

VIII. De Laudibus Picturæ, & Sculpturæ, ita Piciocllus ex Gesnero.

IX. Ejus Sententiæ sunt in Libro „ il Cancellieri del „ Doni, Libro dell' Eloquenza; nel qual si vede „ per similitudine la virtù del dire degli Antichi „ Savj, e de' Moderni Virtuosi in ogni impresa „ onorata di Guerra, di Stato, e Potenza, risol„ vendo con le vere Sentenze. *In Vinegia, per Gabriel Giolito de' Ferrari*, 1562. in 4. pagg. 35., e 36.

In Libro, cui titulus „ Kimeria Literaria „ inter Opuscula Paulli Colomesii cap. XXXVI. pagg. 79. & 88. adest Elegia Latina Hippolytæ Taurellæ, Castillionæi nostri Uxoris ad eundem scripta, unà cum Epitaphio ipsius Hippolytæ.

In obitu ejusdem Balthassaris ad Clementem VII. legitur Epigramma Latinum satis elegans, sed corruptè à Bessa Negrino prolatum, correctius verò habetur in Editione pluries laudata Patavina. Versibus etiam celebratur à Jano Vitali, Marco Antonio Flaminio, Achille Bocchio, Benedicto Lampridio, Matthæo Toscano, aliisque, ut videre est inter Carmina Illustrium Poëtarum Italorum Tom. II. pag. 356. Tom. IV. pag. 415. Tom. VI. pag 22. Tom. IX. pag. 287.

In Musæo Bibliothecæ Ambrosianæ servatur hujus Auctoris Nummisma, in quo ipsius Icon cum verbis: *Balthassar Castillionæus Cr. F.* Aversa pars exhibet Tritones duos, cum alia icuncula, & lemmate: *Tenebrarum & Lucis*.

Innumeri verò sunt, qui Elogia Auctori nostro texuere, inter quos Paulus Morigia in Nobil. Mediol. lib. III. cap. V. Franciscus Guicciardinus in Histor. lib. X. & XV. Matthæus Castillionæus in Commeot. de Origine, Rebus gestis, ac Privilegiis gentis Castillioneæ pag. 31., Paulus Jovius in Elogiis Virorum Literis Illustrium, Jacobus Sadoletus in lib. V. Epistolarum, Joannes Pierius Valerianus de Literatorum infelicitate lib. II, Marius Corradus in lib. XIII. de lingua Latina, Benedictus Varchius in Historia Florentina lib. IV. pag. 87. Petrus Bembus in Tom. III. Epistolar., Hieronymus Rubeus in Hist. Ravennæ lib. VIII., Joannes Sambucus in Dialogo II. de Imitatione à Cicerone petenda pag. 78. Odoardus Verus Comes Oxoniæ in editione Castillionæi Aulici *Londini* 1577., Bartholomæus Zucchius in libro „ Idea „ del Secretario „ Tom. I. Cap. XXIX., Justus Fontaninius in libro *l'Aminta difeso* pag. 264, Crescimbenius in Opere „ Istoria della Volgar „ Poesia „ lib II. cap. XIX. pag. 351. Niceronius Tom. XXVI., amicissimus Iricus noster in Hist. Typograph Tridinen., & tandem Picinellus in Athenæo pag. 62.

XX.

CATTANEUS PAPYRIUS.

PApyrium Cattaneum Matthæo Patre natum in Oppido Castrileonis, quod in Diœcesi, Agroque Cremonensi comprehenditur, hoc loco reponimus inter Exteros Eruditos doctrinæ ejus gratiâ. Cremonæ primùm minoribus studiis dedit operam, mox Mediolanum veniens hìc Jurisprudentiam percepit diligenter adeò, ut post adeptam lauream insignis causarum patroni nomen adeptus fuerit. At verò majus sibi decus Vir præstantissimus acquisivit cùm ad Senatoriam in summo Insubriæ Magistratu dignitatem ascendit; in eo enim Ordine amplissimo eximiæ eruditionis, & integritatis argumenta immortalia reliquit, donec anno MDCXXVII. die VIII. mensis Martii decessit. Cadaver paternum Camillus Canonicus Scalensis Basilicæ monumento ad hæredes transituro condidit in Templo S. Barnabæ hujus Metropolis cum hoc Elogio:

PAPYRIO CATTANEO CREMONENSI
MATTHAEI FILIO MVSARVM ALVMNO
VBI NOMEN ET OMEN PAPYRII
LAVREA PATROCINIIS SENATORIA DIGNITATE
ORNAVIT AMPLIFICAVIT PERFECIT
VNDE MENS IVRIS TVTELA POPVLI PATER SENATVS
VICE SVA NEDVM PRAESIDIS
IMMO IVRIS AC FORI VTRIVSQVE CONCORDIA
APPELLABATVR
DVM TESTIMONIVM VIRTVTVM DIGNIS PRO MERITIS
PARATVR
VITA ET HONORIBVS FVNCTO
ANNO MDCXXVII. MAR. VIII.
CAMILLVS FILIVS CANONICVS SCALIGER
HOC SEPVLCHRVM POSVIT
IN QVO PATER CONDI VOLVIT CVM TESTAMENTO
REDDITVS ANNVOS PRO QVOTIDIANO SACRIFICIO
DEO DIVOQVE BARNABAE DEDIT LEGAVITQVE
IVRE HAEREDIBVS HIC HVMANDI RELICTO
VIXIT DIES PAVCOS
DVRAVIT ANNOS LXVI. MENS. VII.

Eruditionis suæ testimonia reliquit hoc titulo:

I. De Politica Libri X. Eos MSS. extare retulit Clariss. Arisius loco mox citando, sed neque isti, neque alia sequentibus numeris referenda, ubi serventur indicavit.

II. De componendis litibus Libri III. MSS.

III. De sedandis discordiis Civilibus Libri II. MSS.

IV. Responsum Juris super argumento: An bona publicè allibrata, & descripta in Catastro, pro militum hospitatione in totum, vel quatenus capit sumptum, quod eis adveniebat ad ratam æstimi, simili onere affecta remaneant, & durent, etiam postquam in Ecclesiam pervenerint. Extat in Catena aurea Hieronymi Gattici pag. 36.

De ipso prælaudatus Arisius in sua Cremona Literata Tomo II. pag. 381. agens de Matthæo illius Patre, & in Tomo III. pag. 245., atque etiam in altero Opere suo, cui titulus: „ Spectabiles Causarum Pa- „ troni ex inclyto Cremonensi Collegio „ pag. 41. Landus de Senatu Mediolan. pag. 207. & Melchior Alciatus in Tractatu de præcedentia pag. 69. num. 59.

XXI.

CERESOLUS CAROLUS FRANCISCUS.

Carolo Francisco Ceresolo natalis annus fuit humanæ Reparationis MDCXIV. die VII. mensis Martii in Ditione Bergomensi; illum tamen Picinellus in Athenæum Mediolanensium Scriptorum

A intulit, quòd & in Mediolanensi Diœcesi ortus fuerit, in Seminario Clericali, quod Majus dicitur Mediolani, literarium posuerit Tyrocinium, Congregationi Oblatorum SS. Ambrosii, & Caroli nomen dederit, & tandem quòd in Oppido Verdelli in præfata Mediolanensi Diœcesi constituto, Præpositi, atque Vicarii Foranei munera gesserit. Nos igitur, ne Mediolanensibus injurii simus, hunc etiam Eruditum Virum hic laudandum suscepimus, quamvis Donatus Calvi ipsum jure suo in Literariam Bergomatum Scenam induxerit. Theologicam lauream Mediolani percepit, cùmque hic honos eruditioni ipsius debitus, eidem conferretur, Alexander Perlasca eum eloquenti Panegyri commendavit. Protonotarii Apostolici dignitate auctus,
B Mariano Collegio Bergomensi aliquando præfuit; mox in Templo maximo ipsius Urbis Canonicatu potitus est. Inter Academicos Excitatos nomen Candidati gessit, illique fuit Insigne Sinensis Rosa cum lemmate: *Tinget orta dies*. Præposituram tandem prædictam Oppidi Verdelli laudabiliter administrabat eo tempore, quo jam citatus Picinellus scribebat; emortualem tamen illius annum hactenus ignoramus. Supervixisse nihilominus videtur ad annum usque MDLXXXIII. cùm præcedenti anno ejus Opus infra memorandum num. X. typis prodierit.

Quæ scripsit hæc sunt:

I. Oratio ad Franciscum Zenum Bergomi Prætorem. *Bergomi, apud M. Antonium Rubeum*, 1636.

II. Panegyricus dictus Illustrissimo, atque amplissimo Senatori Mario Georgio Bergomi Prætori. *Ibid.* 1636.

III. Oratio in funere Paulinæ Bragadinæ Mustiæ. *Ibid* 1641.

IV. Oratio in Synodo Diœcesana Secunda Aloysii Grimani Episc. *Ibid.* 1648.

V. La Vite Regnante: Panegirico per il P. D. Bonifacio Miardi Generale de' PP. Teatini. *In Bergomo, per il Rossi*, 1651.

VI. Oratio in Laurea Theologica Hieronymi Putei Academ. Hermathen. Principis in Seminario Mediolan. *Mediolani, in fol.*

VII. Poëmata IV. Latina in laudem Cæsaris Cardinalis Montii, & Hieronymi Putei laureandi. Ext. ibidem.

VIII. Ragionamento fatto nel secondo giorno della Sinodo trigesimaquarta celebrata l'anno MDCLVIII. nella Metropolitana di Milano. *In Milano*, 1658.

IX. Orazìooi Latine in lode di S. Gio: Grisostomo Protettore dell'Academia Mariana. MS.

X. Tritonis Buccina, idest Elogia, Orationes, Epistolæ, & Carmina Caroli Francisci Ceresoli S.T.D., & in Oppido Verdello Præpositi. *Mediolani, apud Ramellatum*, 1682. *in* 4.

XI. Poesie Latine Liriche. MS.

XII. Discorso fatto nel Duomo di Milano a' Magistrati nell' aprirsi de' Tribunali l'anno MDCLVIII. MS.

XIII. Decisioni di CC. Casi di Conscienza, con il Preambolo addattato alle materie, MS. Omnia ex Calvi.

A

XIV. Petri Syndon evolvens nova Volucria, Quadrupedia, & Serpentia. *Bergomi, apud Fratres Rubeos*, 1680. *in* 12.

Eum laudant Bosca in Martyrologio Mediolanensi, in Notis ad diem XV. Junii, Donatus Calvi in Scriptoribus Bergomensibus part. *II.* pag. 20., & Picinellus in Athen. pag. 115.

XXII.

CHALCONDYLES DEMETRIUS.

B

SI nos libido teneret quoscumque obvios magni nomiois Viros Exteros, qoi Mediolaoensem Urbem literis, morá, & sepulchro decorarunt, hic referre, sique fidem vetustis etiam marmoribus inconsideratè haberemus, duos egregiæ famæ & in literaria Republica celeberrimos, io Græcia natos inserere deberemus, nimirum Demetrium Chalcondylem, atque Emmanuelem Chrysoloram. Hujus enim tamquam hic sepulti memioit Inscriptio non recentis notæ, quæ adhuc visitur in Eustorgiana Basilica in hæc verba:

EMMANVELI CHRYSOLORAE CONSTANTINOPOLITANO

LITERARVM GRAECARVM

IN INSVBRIBVS ET RELIQVA ITALIA

SVB VICECOMITIBVS PRINCIPIBVS

RESTITVTORI

THEODORAEQVE EIVS FILIAE

FORMA ET ELOQVENTIA PRAESTANTI

FRANCISCI PHILELPHI

VIRI AETATIS SVAE DOCTISSIMI

VXORI

AMICVS HIC SEPVLTIS

M. H. P.

Cùm autem eertissimum sit apud Eruditos, Theodoram Philelphi uxorem non Emmanuelis, sed Joannis Chrysoloræ filiam foisse, ut patet vel ex unico testimonio Philelphi ipsius, quod retulit Clariss. Saxius in sua Typographico-literaria Mediolaneosi Historia Col. CCXXIV. suspicari cœpimus de hujus

C

marmoris fide. Sed lox nobis major effulsit, cùm certiores facti foimus, Emmanuelem Constantiæ mortuum, ibique sepultum adhuc jacere in Ecclesia Prædicatorum cum hac Inscriptione à Petro Paulo Vergerio seniore, ipsiusque olim auditore composita:

ANTE

ANTE ARAM HANC SITVS EST

D. MANVEL CHRYSOLORAS EQVES CONSTANTINOPOLITANVS

EX VETVSTO GENERE ROMANORVM

QVI CVM CONSTANTINO IMPERATORE MIGRARVNT

VIR DOCTISSIMVS PRVDENTISSIMVS OPTIMVS

QVI TEMPORE GENERALIS CONCILII CONSTANTIAE

DIEM OBIIT EA EXISTIMATIONE

VT AB OMNIBVS SVMMO SACERDOTIO

DIGNVS HABERETVR

XVI. KAL. MAIAS CONDITVS EST

ANNO INCARNATIONIS VERBI MCCCCXV.

Idcircò putidum scioli alicujus fœtum credimos Eustorgianum Marmor; neque enim fieri poterat, si Emmanuelis ossa indè Mediolanum translata fuissent, ut apertissimum mendacium crassissimo errore confictum, tumulo ejus ab Amico inscriberetur. Quomodo enim Amicus, qui res tam domesticas, hoc est Theodoræ patrem legitimum ignoraret? Nil ergo mirum, si mendax homo nomen reticuit, cùm qui malè agit lucem odisse consuescat. Rejectâ igitur cum ipso Marmore Auctoris impudentiâ, ad Chalcondylam convertimur. Eum Athenis natum, hoc est in vetustissima Minervæ sede, novis Athenis Mediolani videlicet sepultum, jam pro more suo satis luculenter commendavit Clariss. Saxius in sua Historia Typographico-literaria huic Operi adnexa

A Coll. CCCCXX. & sequentibus. Supervacaneum esset eruditissimi Viri laboribus quicquam addere, nisi emendandus esset Joannes Albertus Fabricius, qui Tomo X. pag. 391. Bibliothecæ Græcæ, editionis *Hamburgen.* 1721. asseruit, Demetrium anno Christi MDX. diem obiisse. Nam ex Epitaphio, Tumulo ejus imposito, quod adhuc candido marmori incisum conspicitur in Sacrario Templi Canonicorum Lateranensium hujus Metropolis, sub nuncupatione Sanctæ Mariæ Passionis, quodque Vir in literaria Repub. celeberrimus Joannes Georgius Trissinus grati animi ergo tanto Præceptori posuit, patet, eum non ante annum MDXI. desideratum fuisse. En ipsas marmoris siglas:

P. M.

DEMETRIO CHALCONDYLAE ATHENIENSI

IN STVDIIS LITERARVM GRAECARVM

EMINENTISSIMO

QVI VIXIT ANNOS LXXXVII. MENS. V.

ET OBIIT ANNO CHRISTI MDXI.

IOANNES GEORGIVS TRISSINVS GASP. FILIVS

PRAECEPTORI OPTIMO ET SANCTISSIMO

POSVIT.

Scripsit:

I. Grammaticæ Græcæ Institutiones. Sine anno, loco, & Typographo. Hujus primam editionem *Mediolani* prodiisse asserit loc. cit. Clariss. Saxius. Prodiit etiam *Parisiis*, 1525. *& Basileæ, apud Oporinum*, 1546.

II. Epistola Græca præfixa Lexico Suidæ, cujus editionem ipse curavit diligentissimè. *Mediol.* 1499.

III. Homeri Carmina Græca ad MSS. fidem castigata. *Florentiæ*, 1488.

IV. Anthologia, seu Florilegium Epigrammatum diversorum Poëtarum juxta Collectionem Maximi Planudæ Monachi, libri VII. ex emendatione Demetrii Chalcondylæ, & Joannis Laurentii, anno à Nativitate Domini MCCCCLXVI. MS. in Laurentiana, Pluteo XXXI. ex Montfaucon. Biblioth. MSS. Tomo I. fol. 304.

V. Isocratis Orationes Græcè, præmissâ vitâ ejusdem è Plutarcho, & Philostrato, & judicio de eodem Dio-

B nysii Halicarnassei. Codex excusus *Mediolani* ex emendatione Demetrii Chalcondylæ, *ab Henrico Germano, & Sebastiano Pontremulensi, sumptibus Illustrissimi Ducis Mediolani, manu Bartholomæi Scyasi, Vicentii Aliprandi, & Bartholomæi Razoni, anno à C. O. MCCCCXCIII. Mensis Jan.* 24. Ex Montfaucon. Biblioth. MSS. Tom. I. pag. 352., & ex Cl. Saxio ad eundem annum.

Inter ipsius discipulos fuit Antonius Motta, qui duo elegantissima Epigrammata edidit in ejus laudem, & extant in fronte Suidæ Lexici à Demetrio latinitate donati, & *Mediolani* impressi. Vide Cl. Saxium in Hist. Liter. Typogr. ad annum MCCCCXCIX. Col. CCCCXXIII.

Videndi sunt etiam Jo. Baptista Ricciolius S. J. in Chronologia Reformata Tom. III. pag. 218. Fabricius in Bibliotheca Græca, Tom. I. Jovius in Elogiis Cap. XXIX. Clariss. Saxius in Hist. Typog. Col. CCCCXX., ubi alios plures citat de hoc Auctore tractantes, & Sitonus noster in Schedis.

XXIII.

CLARUS JULIUS.

JUlius Clarus Vir summi nominis, & immortalis memoriæ, Alexandriæ Statiellorum natus est anno MDXXV. patre Aloysio Mediolanensi Senatore, matre verò Hippolytâ Gambarutâ, atque patricii generis splendorem eruditione suâ cumulavit. Ceteris minoribus studiis excultus, Jurisprudentiæ arcana ingressus, tantùm in ea facultate profecit, ut anno MDL. Doctoris insulas in Ticinensi Archigymnasio fuerit consecutus; quintoque nondum elapso mense ad Senatoriam Cathedram assumi promeruerit in Supremo Insubriæ Magistratu. Præses quoque fuit Quæstorum extraordinariorum reddituum, publicarum aquarum curæ præfectus, quemadmodum etiam ad rem frumentariam adhibitus. Anno MDLIX. prætotios Cremonensium Falces administravit tantâ cum laude, ut apud ejus Urbis Cives magnum sibi nomen conquisiverit. Nam ingravescente per ea tempora annonæ penuriâ, non prudentiâ solùm, & hortationibus, sed etiam exemplo, & munificentiâ sic divitum animos accendit, ut quinque & ampliùs ino-

A pum millia victum inde perciperent; ideoque Patriæ suæ Patrem, & Servatorem non raro illum populus vivâ voce nuncupavit. Impios, scelestosque homines mirâ severitate compescuit, publicæque tranquillitatis studiosissimus, aliquando inter furentium rixas impavidus irrupit, proprisque manibus è digladiantium dextra tela extorquens, auctoribus seditionis in vincula conjectis, omnia sedavit. Quæ hactenus de Cremonensi Julii nostri Præturâ narravimus, publicis Tabulis anno MDLXI. die II. mensis Decembris datis, testati sunt ejusdem Urbis Decuriones, cùm gratum erga tanti Viri merita animum testaturi, eundem Civilitate sua cum filiis, & posteris donandum censuerunt. Eas affert Arisius loco in fine citando. Ceterùm Philippus II. Hispa- B niarum Rex plurimi fecit Eruditissimum hunc Virum; etenim ipsum ad se Consiliarii munere, & Regentis dignitate auctum accersivit. Ardentibus verò inter Genuenses controversiis ob novarum, veterumque Familiarum discordias, ab ipso Rege Philippo unus omnium aptissimus judicatus est, qui laboranti illi Reipublicæ opem ferret, civiumque animos pacaturus mitteretur Dum igitur Italiam repetit, Carthagine novâ, ut Ghilinus scribit, seu, ut sentit Pancirolus, Cæsaraugustæ, die XIII. mensis Aprilis, anno salutari MDLXXV. obiit. Julii cadaver Mediolanum, ut ipse jusserat, delatum, in Templo Pacis apud Minores reconditum est in Tumulo, quem sibi vivens paraverat, hoc Elogio inciso:

IVLIVS CLARVS
ALOYSII F. IVR. CONS. SENATOR
PRAESES QVAESTORVM EXTRAORD.
CVRATOR AQVARVM PVBLICARVM
PRAEFECTVS REI FRVMENTARIAE
DEIN
PHILIPPI REGIS HISPANIARVM
IN HIS QVAE PERTINENT AD RES ITALAS
CONSILIARIVS
ANNOS NATVS VNVM ET XXXX.
SECVNDIS REBVS SVIS SVPREMI DIEI MEMOR
VT HANC POSTERIS CVRAM ADIMERET
MONVMENTVM SIBI SVISQVE VIVENS FECIT
ANNO M.D.LXVI. VIII. ID. IAN.
IPSO DIE SVO NATALI.

In eodem Templo conditus est etiam Aloysius Julii pater, quem supra memoravimus, qui migravit è vita XIV. Kal. Febr. anno MDXXXVII. cujus ibidem superest Inscriptio, in qua mentio est Julii nostri, atque Camilli ipsius fratris, Jurisconsulti, & Equitis.

Hæc scripsit Julius:

I. Sententiarum receptarum Opus in libros VII. divisum, in quorum primo de Legibus, Constitutionibus, & Statutis; in secundo de Jure personarum, in quo non solùm de ipso statu hominum, sed etiam de singulorum officiis, & dignitatibus; in tertio de Successionibus, & ultimis Voluntatibus; in quarto de Contractibus, & de Feudis, Donationibus, & Emphyteusi; in quinto Practica Criminalis; in sexto Practica Civilis; in C septimo Index generalis, continens materias supradictorum librorum, & cum Animadversionibus Manfr. Goveani. *Francof.* 1613. & cum Animadversionibus Joannis Guiotii. *Ibid.* Prima pars hujus Operis, quæ ad Testamenta, & ad Donationes, Emphyteuses, & Feuda pertinet, edita fuit *Venetiis, per Joannem Antonium de Antoniis Mediolanensem*, 1574. *in* 4. unà cum Epistola nuncupatoria Auctoris Antonio Perenoto Atrebatensi Episcopo, data Mediolani anno MDLIX.

II. Tractatus de Feudis. *Venetiis*, 1566. *in* 8.

III. Opera Omnia, sive Practica Civilis, & Criminalis cum additionibus Joannis Baptistæ Bajardi Parmensis, Bernardini Rosignoli Mediolanensis, Hieronymi Giacharii Lugiensis, Joannis Guiotii Nivernensis, Antonii Brochi è Castro Lauro, Joannis Harprecti, & Manfredi Goveani Germanorum. *Francofurti*, 1636. *Venetiis*, 1640. *Lugduni*, 1661. *Genevæ*, 1666. *in fol.*

IV. Ammaestramenti dell' eccellente Dottore il Sig. Giulio Claro sopra il ben vivere, ed il ben morire; tradotti di Spagnuolo in lingua Toscana dal Rev. M.

M. Pietro Buonfanti Piovano di Bibbiena. *Firenze, per Giorgio Mareſcotti*, 1582. *in* 12. liber rarus.

V. Titolo del Magiſtrato Straordinario dello Stato di Milano. Hoc Opus majori ex parte Julius Clarus poſt annum MDLXIII. compoſuit. Editum fuit ad calcem Relationis Hiſtoricæ ejuſdem Magiſtratus elaboratæ à Joſepho Benalio, de quo ſuo loco jam diximus. *Mediol. apud Malateſtam*, 1712. *in fol.*

Opera varia ejuſdem à nobis jam recenſita extant inter Tractat. Juris Tom. VIII. part. I. pag. 18.

Ad Julium Clarum ex ordine Senatorio Cremonæ Prætorem, Cremonenſeſque Decuriones pro rei literariæ veteri inſtituto ſervando: Oratio Franciſci Zavæ Cremonenſis. *Cremonæ*, 1661. *in* 4.

Franciſci Ciceteji Mediolanenſis Philippus, vel de Iſocratis laudandi ratione, unà cum Epiſtola de eodem Argumento ad Julium Clarum Virum ſummum, & ſingularem. MS. in 4. Extat in Biblioth Marchionum Vicecomitum.

Extat quoque ad eundem Bernardi Taſſi Epiſtola, in qua reſſignationem Viri Chriſtiani in adverſis laudat in Claro. Data eſt è S. Germano die XX. menſis Martii, anno MDLIII., & legitur inter Bernardi Epiſtolas Italicas. *Venetiis, apud Jolitum*, 1575. Tom. I. pag. 64.

In Syntagmate communium opinionum ex pluribus Auctoribus congeſtarum ab Antonio Maria Curatio, Tomis III. *Lugduni*, 1658 editarum, inter præcipuos Auctores, habetur Julius Clarus.

Eum laudarunt Ghilinus in Annalibus Alexand., & in Theatro Virorum Doctorum parte I eumque ſecutus Julianus Porta in Theat. Alexandr. Landus de Senatu Mediol. Jo. Stephanus Lambertengus ad Statuta Mulierum, in fine, num. 157. 159. pag. 469., Joſeph Benalius in Hiſtor. Magiſtrat. Extraordin pag. 18. & 201., Ariſius in Cremona Literata Tomo II. pag. 268. Pancirolus de Claris Legum Interpretibus lib. II. cap. CLXXXI. Sitonus etiam noſter doctiſſimus in Chronico Collegii J. PP. Mediol art. 746. pag. 180., & in ſuo Theatro Genealogico MS. pagg. 26. & 498. aliiſque plurimis.

XXIV.

De COLLA MARTINUS.

MArtinus de Colla Anaſtaſii cohortis peditum Ducis, atque Juliæ Mariæ Gandulinæ jugalium filius, die XXIV. menſis Octobris, anni MDCLXVII. in lucem editus eſt in Oppido Finarii Admodum puer ad hanc Metropolim ductus, hic literarum Tyrocinium poſuit, humanioreſque literas, Eloquentiam, ac Philoſophiam in Braydenſi Academia didicit. Tum Piſis emenſo legalium ſtudiorum curriculo, die XVIII. Auguſti, anno MDCXC. utriuſque Juris lauream Ticini ſuſcepit. Octennio poſt conſtitutus eſt Præfectus nobilium Conſulum pro regimine Univerſitatis Oræ maritimæ Marchionatus Finarienſis; eodemque anno à generali ipſius Marchionatus Conſilio, cum aliis duobus Oratoribus miſſus fuit ad Marchionem Leganeſium, Inſubriæ Moderatorem pro graviſſimis negotiis pertractandis; quod etiam iterum munus geſſit anno MDCCVII. penes Sereniſſimum Eugenium à Sabaudia. Apud ipſum Principem anno MDCCXII. dum Togatus Patriæ Orator reſideret, pro magni momenti rebus eum Auguſtiſſimus Carolus VI. Viennam evocavit, à quo die XXVI. Auguſti ſequentis anni conſtitui meruit ab Epiſtolis Cancellariæ Secretioris Ditionis Mediolanenſis, interimque plurima ſcripſit, atque vulgavit ad jura Imperii, & Auguſtiſſimæ Domus Auſtriacæ tutanda. Fiſci Regii patrocinium ipſi eſt demandatum anno MDCCXXV. demumque ad Senatoriam dignitatem in Ampliſſimo Inſubriæ Patrum conſcriptorum Ordine evectus fuit anno MDCCXXXVIII. delectus inſuper, ut cum Miniſtris Sardiniæ Regis de finibus ſtatuendis ageret. Juvat hîc Elogii partem dare, quod Ampliſſimi Inſubriæ Senatus Patres eidem conſcripſere tunc cùm in eorum numerum eſt cooptatus: „ Quem inſignis hæc „ Metropolis non genuit, ſed quolibet Cive cariorem habuit, tanquam Virum omni Scientia, Doctrina, & Eruditione excultum, qui nunquam otioſos ejuſdem typos reliquit in eruditiſſimis ejus „ Elucubrationibus non tam per Urbem, quàm per „ Orbem ſparſis, ac ſummopere commendatis, qui „ demum vix in Fiſci Patronum cooptatus, in id „ munus tota mente incubuit, ejuſdem cauſas præcipuè mixti Fori adeò ſtrenuè complectens, ut „ non tam Vindex Juſtitiæ in reorum perniciem, „ quàm etiam Regia juriſdictio præ ceteris omnino „ prævaleret, ac triumpharet &c Deceſſit die XXI. menſis Auguſti, anno MDCCXLIII. Ciſuſculi in Plebe Gorgonzolæ, magnificoque funere elatus, jacet in ipſius Pagi Eccleſia Parochiali, cum hoc Elogio:

MARCHIONI MARTINO COLLAE
SENATORI MEDIOLANENSI
NVNQVAM INTERITVRIS MONVMENTIS
SINGVLAREM IN REGES SVOS FIDEM TESTATO
POST PVBLICAM PRIVATAMQVE REM
IVSTE SAPIENTERQVE ADMINISTRATAM
XII. KAL. SEP. MDCCXLIII. AET. A. LXXV.
IMMORTALITATEM ADEPTO.

Plura ſcripſit Vir iſte nunquam feriatus à ſtudiis, variis temporibus partim edita, partim inedita,

Hiſque ſunt inſcripta titulis:

I. Diſſertationes II. altera de Regalia Salis Marchionatus Finarii, altera pro Conſtructione Portus in eodem Marchionatu. *Sine loco, & Typographi nomine*, 1712. *in fol.*

II. Diſſertatio de dignitate, prærogativis, ac immunitatibus Regiorum, & Ducalium Secretariorum in Cancellaria Secretiori Status Mediolani. *Mediol.* 1715. *in fol.*

III. Apologia del Dominio Imperiale ſopra Parma, e Piacenza *Milano, nella Regia Ducal Corte*, 1727. *Tom. III. in fol.*

IV. Diſſertatio Politico-Hiſtorico-juridica de juſtitia proſcindendi tum ob publicam neceſſitatem, tum ob publicam utilitatem alienationem Marchionatus Finarii factam in Sereniſſimam Rempublicam Genuæ, ipſamque Provinciam iterum jun-

jungendi Mediolani Dominio, à quo avulsa fuit, reluctantibus lege & fine unione olim demandata ab Augustissimis Maximiliano I., & Matthia hujus nominis primo, necnon & Vindiciæ Supremi Imperialis Dominii adversus Torrem Genuensem Scriptorem, & Assertorem libertatis Genuæ, cum omnimoda independentia à Romano-Germanico Imperio. *Mediolani, sine Typographi nomine*, 1729. *in fol.*

V. Apologia per la legge, e disposizione generale, con cui ha l'Augustissimo Imperadore Carlo VI. nostro clementissimo Signore riunito alla sua Real Corona tutti gli Officj del Corso pubblico della sua gloriosa Monarchia; ed Osservazioni Fiscali, che mostrano l'insussistenza delle pretensioni promosse per tal unione dagl' Interessati nell'Officio di Corrier Maggiore dello Stato di Milano; colla Scrittura legale da essi prodotta innanzi l'Illustrissima Gionta destinata dalla Maestà Sua a decidere la loro Causa in Giustizia. *Milano, senza nome dello Stampadore*, 1718. *in fol*

VI. Rappresentazione umiliata a S. M. C. C. per rimoverlo dalla alienazione del Marchesato del Finale. *Viennæ, sine Impressoris nomine, & anno, in fol.*

VII. Vindiciæ pro Fide, & Innocentia Finariensium. *Mediolani, sine Typographi nomine, & anno, in fol.*

VIII. Veritas Facti, & Juris, quâ, excussis contrariorum pro Republica Serenissima Genuæ Scribentium fallaciis, vel eorum adductis juribus, titulis, & documentis, ostenditur, Finarienses ritè, & justè conquestos coram Augustissimo Imperatore, Supremoque Domino Carolo VI. *Sine loco, anno, & Typographo, in fol.*

IX. Consulta, con cui il Senato amparò le Suppliche dello Stato di Milano per le Fazioni, o siano spese Militari, dal medesimo sostenute in tempo de' Gallo-Sardi. *In Milano*, 1734. *in fol*

X. Rappresentazione a favore dello Stato di Milano in ordine alla Diaria attrasata, pretesa dal Sig. Duca Maresciallo di Noailles. *In Milano*, 1736 *in fol.*

XI. Jura Marchionis Regentis Don Caroli Castillionæi Magistratus Redditurum Ordinariorum Præsidis in Controversia præcedentiæ inter ipsum, & Magnificum Comitem Regentem Senatorem Perlongum. MS. in fol

XII. Dissertatio super natura, & qualitate Feudi de Trecate. MS. in fol.

XIII. Dissertazione dell' origine, della giurisdizione, e delle prerogative della Carica di Grancancelliere del Senato, e degli altri Magistrati dello Stato di Milano. MS. in fol.

XIV. Relazione giuridica, come Delegato di S. M. C. C., per la Regalia delle Poste di Milano. *Viennæ*, 1726. *in fol.*

XV. Consultatio de sacris Asylis. *Mediolani*, 1732. *in fol.*

XVI. Dissertatio, cui titulus „ Ecclesiasticus Vir ad Regii Oeconomatus Dignitatem provectus, non „ est à munere removendus, licèt Matrimonium contraxerit, dummodo utatur habitu „ Clericali, & Tonsura. „ MS. in fol.

XVII. Allegationes Juridicæ partim editæ, partim MSS. Vol. V. in fol.

XVIII. Vota Fiscalia, partim typis data, partim MSS. Vol. III. in fol. Hæc, ut in lucem proferantur brevi, optandum est.

XIX. Dissertazione Politico-Istorico-Legale affine d'impetrare da S. M. C. C. la riunione di Parma, e Piacenza allo Stato di Milano. MS in fol.

XX. Dissertazione sopra una materia di Stato incaricatagli dalla Maestà della Regina d'Ongheria, Boemia ec. MS. in fol. MDCCXLIII.

XXI. Dissertazione per provare la pertinenza di certo Ducato in Italia allo Stato di Milano, scritta per ordine della Maestà della Regina d'Ongheria, Boemia ec. MS. in fol. l'anno sodetto.

XXII. Confutazione delle Ragioni della Sede Apostolica sopra il Ducato di Parma, e Piacenza. Hanc scribebat dum morte præventus est, ideoque perficere ipsam minimè potuit; id verò peregregiè prosecutus est Marchio Xaverius Auctoris nostri filius, Regiusque à Secretis in Cancellaria Secretiori, penès quem MSS. supradicta Opera doctissimi ejus Genitoris custodiuntur.

Ejusdem cum laude meminit Antonius Gattus in Seria Facti, & Juris pro Repub. Genuensi in Causa Finariensi pag. 4. & 15. impress. *Genuæ, an.* 1729. *in fol*, & Advocatus Joannes Sitonus de Scotia in Monumentis genealogicis Familiæ Collæ an. MDCCXVII exaratis ad Supremum rerum Italicarum Consilium in Aula Cæsarea Viennæ Austriæ, MS. in fol. penès Auctorem.

XXV.

CROTTA PETRUS JOSEPH.

Ticinenses inter Cives, qui fixis Mediolani laribus, morteque hìc obitâ, pro instituti nostri ratione, locum sibi inter Exteros Eruditos promeruerunt, infimum certè non occupat subsellium Petrus Joseph Crotta, ab Augustino, atque Theresia de Orlandio Papiæ genitus. Hic præ ceteris studiis Jurisprudentiæ se totum addixit, perceptâque legali Laureâ, cùm domicilium in hac Metropoli statuisset, tale sibi nomen in foro comparavit, ut non privatorum tantùm, sed Urbium quoque Ticinensis, & Cremonensis negotia annis fermè XL. ejus diligentiæ commissa fuerint. Mirum est, quàm indefessus fuerit Crottæ labor in compingendo Opere, de quo agemus infra num. I. quodque, præter ipsum, certè Scriptores omnes facilè terruisset, sive ordinem spectemus, sive molem. Huic Operi vix fine imposito, illum mors terris rapuit Mediolani die XXV mensis Maji, anno Christi MDCCXLIII. ætatis verò suæ LXIII. tumulatosque jacet in Parochiali Templo Sancti Matthæi, cognomento ad Monetam.

Hæc scripsit:

I. Theatrum cujuscumque Juris, seu Elenchus, & Index Titulorum, & Rubricarum omnium cujuscumque Juris, videlicet: Divini prius, & Humani, Publici, & Privati, Naturalis, Gentium, Communis Canonici, & Civilis, tum Ante-Justinianei, tum Justinianei, tum Basilicon Græci, itemque Langobardici, & Feudalis; addito etiam SS. OEcumenico Tridentino, necnon hujus nostri Mediolanensis Dominii Jure Provinciali, Municipali, & Consuetudinario, alphabetico ordine, ut jacent, primò Rubricæ omnes, & Tituli materialiter dispositus, mox Synonymis undique, & Homonymis, ac hujusmodi Connexionibus, & Paratitlis interjectis ad industriam novo invento pro viribus locupletatus, & pro opportunitate locupletandus, atque digestus per singulas Materias, ex eisdem tamen semper Titulis, & Archetypo scatentes, & quomodocumque connexas, seu etiam affines, de Aqua Fontis semper bibendo ad Communa Bonum. Labor J. C. Papiensis, & in Mediolanensi Foro Advocati D. Petri Joseph Crottæ, ad majorem semper Dei Omnip. gloriam, & Immaculatæ Virginis Mariæ, necnon ad majorem hujus titolaris, & originariæ de Fonte semper Cognitionis, Cognationis, Connexionis, & Adinventus facilitatem, præsertim pro Canonico-Legali Scientia. Vol. VIII. in fol. magnæ molis cum Epistola Nuncupatoria „ Excellentissimo, ac „ verè illustri undique Viro, Mecœnati, ac Domi„ no meo D. Julio Vicecomiti Borromæo Aresio &c. Data est Mediolani IV. Junii MDCCXL. Sequuntur „ Præmonita ad Augustinum Julium dilectissimum „ filium, ubi ratio redditur universi hujus Operis, „ simulque nonnulla tum ad moralis Vitæ, tum „ ad Canonico-Legalis Scientiæ eruditionem interse„ runtur, quæ pater sibi, mox etiam publico bono „ duxerat comparare. „ Divisa sunt hæc Præmonita in Capita LX. Totum Opus scriptum est manu Auctoris, & prælo paratum erat, cum Approbatione Nicolai Sormani, Bibliothecæ Ambrosianæ Doctoris, pro S. Officio.

II. Memorabilia Senatus Mediolanensis, ordine alphabetico disposita, cum Observationibus hujus Auctoris. MS. in fol. ejusdem manu exaratus.

III. Allegationes Juridicæ tam editæ, quàm MSS. de quibus plura Volumina effici potuissent.

Extant omnes apud Auctoris filium.

XXVI.

D

XXVI.

DECEMBRIUS PETRUS CANDIDUS.

PEtrus Candidus Decembrius Poëta laureatus, Uberti, quem paulò post commendabimus, atque Catbarinæ jugalium filius, origine Viglevanensis, die XXIV. mensis Octobris, anno MCCCXCIX. Ticinensi in Urbe lucem vidit; banc autem Insubriæ Metropolim usque adeò dilexit, ut ipse se Mediolanensem quandoque appellaverit, teste Hieronymo Squarciafico Alexandrino in Vita Francisci Petrarchæ, cum ipsius Operibus impressa *Venetiis*, 1503. Dum sacris Undis perfunderetur, in gratiam Petri Cretensis tunc Ecclesiæ Novariensis Antistitis, postmodum Alexandri V. Summi Pontificis, de quo in Articulo XLVIII. hujus Operis egimus, Petrus est appellatus. Adhuc puerulus non Latinis tantummodo, sed etiam Græcis literis imbutus fuit, eumque pater ad Romanam Aulam mittere statuit. Utrâque linguâ floruit, tantùmque in Poësi, qua Tibaldeum imitatus est, in Oratoria facultate, Philosophicâ, & Politica profecit, ut ab Eugenio IV expetitus fuerit, qui Romam se conferret. Ibidem à Nicolao V. à Secretis Brevium Literarum constitui meruit. Mox Philippo Mariæ Vicecomiti

A Insubriæ Duci fuit ab intimis Epistolis, eoque defuncto, cùm Mediolanenses Cives in libertatem se erexissent, apud Reipublicæ Moderatores idem munus obtinuit. Pro iisdem Mediolanensibus Legatus abiit ad Carolum Galliarum Regem, aliosque Francorum Principes; Alphonso etiam utriusque Siciliæ Regi, & Francisco I Sfortiæ Mediolani Duci fuit gratissimus, & eorum non parvi momenti negotia prudenter egit. Equitis aurati dignitate augeri meruit, & ob singularem eruditionis laudem inter primarios suæ tempestatis Eruditos Viros recenseri. Mediolani Græcæ ac Latinæ linguæ Institutiones tradidit, Poësim quoque Italicam adamavit, & Laurentii Vallæ testimonio, exactissimæ fuit censuræ Grammaticus. Geminas duxit uxores, primis qui-
B dem nuptiis Catherinam de Bossis, eâque die XX. Maji, anno MCCCCLXIV. defunctâ, Baptistinam de Camulio, anno sequenti die XXIV. Januarii sibi conjugio copulavit. Candidum Mariam, & Candidum Antonium ex prima conjuge susceptos immaturo fato præreptos doluit, ipseque tandem, vitam optimorum ornamentis morum, & integerrimæ modestiæ laude conspicuam deposuit die XII. mensis Novembris, anno reparatæ Salutis MCCCCLXXVII. Jacet in Peristylio ante Basilicam Ambrosianam hujus Metropolis in marmorea insigni Urna ad lævam majoris Portæ, ejus memoriæ posita ab uxore Baptistina cum hoc Elogio:

SCANDERE SYDEREAS VIRTVS SI NOVIT AD ORAS
CANDIDVS ASTRA TENET TEMPLI DVM NVMEN ADORAS
PONTIFICI SVMMO REGI POPVLOQVE DVCIQVE
MILES ET ELOQVIO CLARVS GRAIISQVE CAMOENIS
INSTRVCTVS LATIVM STVDIIS ORNAVIT AMOENIS
MVNDANIS FESSVS CVRIS ET IN AETHERE PVLCHRO
ELATVS GELIDO LIQVIT SVA MEMBRA SEPVLCHRO.

In finistro autem Urnæ ipsius latere hæc scripta sunt:

P. CANDIDVS VIGLEVANENSIS MILES PHILIPPI MARIAE DVCIS SECRETARIVS SVBINDE MEDIOLANENSIVM LIBERTATI PRAEFVIT PARIQVE MODO SVB NICOLAO PAPA V. ET ALPHONSO ARAGONVM REGE MERVIT OPERVMQVE A SE EDITORVM LIBROS SVPRA CXXVII. VVLGARIBVS EXCEPTIS POSTERITATI MEMORIAEQVE RELIQVIT.

Literarios hujus Clarissimi Viri fœtus, eos præcipuè, qui in scriniis Ambrosianæ Bibliothecæ, & PP. Teatinorum S. Antonii hujus Urbis, permittente humanitate P. Crucei ejusdem Congregationis, alibi laudati, à nobis inspecti, MSS. asservantur, præter eos, quos diligentissimè prosecutus est Cl. Saxius in sua Historia Typographico-literaria Col. CCXCII. & seqq. Nos pro more nostro, melius quàm in Musæo Novariensi Clariss. Cottæ, nunc Lectoribus exhibemus:

C I. Vita Philippi Mariæ Vicecomitis Mediolanensium Ducis III. Auctore Petro Candido Decembrio jam edita; nunc verò cum Codice Bibliothecæ Monachorum Sancti Ambrosii Mediolani collata, & aucta. Extat in Tom. XX. Rerum Italicar. Script. pag. 981. Primam lucem vidit *Mediolani*, *anno* 1625., sed à Codice MS. satis manco excerpta; ego itaque ipsam contuli cum altero pergameno in Bibliotheca supradicta existente, pluribusque in locis supplevi, & variantibus Lectionibus exornavi. De hac Vita agit Auctor cum Leonello Estensi, uti in Epistolis suis infra re-

recensendis videre est. Bibliotheca Estensis eandem servat Vitam à Polismagna in Italicum sermonem translatam.

II. Vita Francisci Sfortiæ IV. Mediolanensium Ducis per Epitomen scripta à Petro Candido Vigievanensi Auctore Synchrono, ab anno MCCCCI. usque ad annum MCCCCLXII. Nunc primùm luci reddita è manuscripto Codice Bibliothecæ Christianissimi Regis. Extat in supradicto Tomo XX. Rerum Ital. Script. pag. 1022. Hanc habuit supradictus Cl. Muratorius è citata Bibliotheca Regis Christianissimi ope Dominici Vandellii Mutinensis.

III. Vita ejusdem *Francisci Sfortiæ* Carmine Heroico descripta. Qua occasione Candidus hoc Opus scripserit, agit Vincentius Amidanus in Epistola num. CXC. inter alias Decembrii.

IV. Vita di Francesco Sforza: sic est inscripta „ Incomincia la descrizione de li facti militari, e bellicosi del victoriosissimo Principe, e Signore *Francesco Sfortia* Duca de Milano, ordinata da P. Candido prima in Latino, poi traducta in Volgare, al dicto Principe „ Incipit „ Quelle chose che &c. „ atque in fine sic legitur „ Finisse la Notatione de le facende agitate nella Vita de lo Illustrissimo Francesco Sfortia quarto Duca de Milano per P. Candido felicemente scripta in Latino, poi traducta in Volgare. Deo Laus. „ MS. in 4. in pergameno optimæ notæ, cum literis rubro-nigris. Extat in Bibliotheca Monachorum Cistercieosium S. Ambrosii Mediol. Cod. signat. num. 80.

V. Oratio Petri Candidi Decembrii in funere Nicolai Picinini, sive Vita ejusdem bellicosissimi Ducis anno MCCCCXLIV. à Polismagna in Italicum sermonem conversa, nunc primùm luce donatur è MS. Codice Bibliothecæ Estensis. Dolendum est, quòd Opus hoc Latinè enarratum ab Auctore nostro minimè hactenus repertum sit. Polismagna traductionem suam Borso Estensi, & Mutinæ Duci dicavit. Extat in eodem Tom. XX. Rerum Ital. Script. pag. 1047.

VI. Oratio Petri Candidi Decembrii de laudibus Mediolani. MS. extat in Bibliotheca Estensi, ex quo Cl. Muratorius excerpsit solummodo Fragmentum ad Historiam Italicam spectans, nempe ad ann. MCCCCXXXI quod in eodem Tomo XX. Rerum Italic. Scriptor. inseruit pag. 1085. In Bibliotheca verò Fratrum Marchionum Vicecomitum pluries à me laudata, extat MS. Codex pergamenos in 4., literis rubro-nigris, ac miniaturis deauratis pagg. 42. hoc titulo „ Ad Illustrissimum Principem, & Excellentissimum Dominum Galeacium Mariam Ducem Mediolani &c. Petri Candidi Decembrii Oratoris de laudibus Mediolanensium Urbis in comparatione Florentiæ Panegyricus; „ ignoramus verò an sit idem, qui in supradicta Bibliotheca Estensi custoditur, ut supra.

VII. Codex Epistolarum numero CCLXVIII. Extat in Bibliotheca Ambrosiana sign. S nu. 157. in fol. Ludovico Casellio Borsii Ducis Mutinæ Referendario, & Consiliario à Candido nuncupatus. Clariss. Saxius ex eadem Epistola nuncupatoria ostendit, ipsum Candidum scripsisse Epistolarum libros XXV., de quibus fusè loquitur in sua Historia Typographica Col. CCXCIII. Non tantùm verò in supradicto Codice Ambrosiano leguntur Epistolæ Candidi nostri, sed aliorum ad eundem, nempe Gerardi Cardinalis Landriani, Leonelli Estensis, Flavii Blondi, Alphonsi Aragonum Regis, Episcopi Vercellensis, Federici Urbini Comitis, Ducis Borgundiæ, Hunphridi Glocestriæ Ducis, Delphini Viennensis, Francisci Barbari, Alphonsi Episcopi Burgensis, Petri Episcopi Brixiensis, Ludovici Patriarchæ & Cardinalis, Ruglerii Comitis, Lancellotti Decii, Pogii, Nicolai Arcimboldi Parmensis Episcopi, Cichi Simonetæ, Ludovici Perronii Senensis, Nicodemi Tranchedini, Antonii Fregosii Poetæ, Antonii Luschi Poetæ, Boninii Mombritii Poëtæ, Jacobi Papiæ Episcopi, Hugolini Parmensis, Simeonis de Comitibus, Joannis Baptistæ Bentivoli; Andreæ Biragi, Angeli Reatini J. C., Francisci Aretini J. C., Cardinalis Ravennatini, Michaelis Pizolpassi, Joannis Matthæi Butigellæ, Episcopi Tarvisini, Titi Strozzæ Poetæ, Nicolai V., Pii II., Eugenii IV. Guidonis de Prato, Innici Davali, Theodori Thessalonicensis, Lampugini Biragi, Andreæ Carpani, Lazarini Restæ Scriptoris Apostolici, Johannis Calcaterræ Quæstoris Ducalis, Vincentii Amidani, Francisci Philelphi, aliorumque ab anno MCCCCXLI. ad MCCCCLXV. Bibliotheca quoque Canonicorum Regularium Congregationis Rhenanæ Bononiæ servat Codicem alterum Epistolarum Candidi Decembrii in libros VIII. distinctum, cui præfixa est Epistola ad Bartholomæum (Capram) Mediolanensem Antistitem; refert hoc exemplar Cl. Mabillonius in Itinere Italico pag. 197. Ultimus verò Liber istius Codicis totus est ad Fratrem Antonium Rhaudensem Ordinis Minorum à nobis jam suo loco laudatum, & quem Candidus irrider ob Philippicam ab eo editam, ut diximus.

VIII. Platone della Repubblica libri X. Hoc Opus nuncupavit Glocestriæ Duci, & ejus Autographus, extat in Cod. pergameno apud Henricum VVorseley Anglum, in cujus fine sic legitur: „ Cest Livre est a moy Homfrey Duc de Glocestre du Don P. Candidus Secretaire du Duc de Milan „ Extat etiam in duobus Codicibus MSS. Biblioth. Ambros. signat. P. num. 107. & Q. num. 110., cum nonnullis Epistolis ejusdem Glocestriæ Ducis.

IX. De genitura hominis. MS. in Biblioth. Ambros. sign. Q. num. 186. in fol. Gesnerus verò, & Georgius Abrahamus Mercklinus in Lindenio renovato pag. 882. contendunt hoc Opus impressum fuisse *Romæ*, nullo tamen indicato anno, & Typographo.

X. De origine Fidei, extat inter MSS. lat. in Bibliotheca Lugduno-Batava Cod. n. XXI. in fol.

XI. Dialogus de Ignorantia Vitæ. MS. in fol. extat ibidem. Et in Bibliotheca Ambrosiana Cod. MS. sign. X. num 365 Auctor ipsum Dialogum inscripsit Roglerio de Comitibus, de quo nos egimus in hac Bibliotheca Art. DCIII. Col. 449.

XII. Homeri Iliadis libri VI. in Latinum versi. Hoc habetur ex Epistola Decembrii num. CLXXXV. Alphonso Aragonum Regi scripta an. MCCCCLI. ubi asserit, se hanc versionem Castellæ Regi Joanni nuncupasse. Sed Bibliotheca Clericorum Regularium, vulgò Teatinorum, Collegii S. Antonii hujus Urbis, Codicem servat Versionis Iliadis Decembrii nostri Libros XII. continentem, in quo post Epistolam Nuncupatoriam ad supradictum Joannem Castellæ Regem, sequitur „ Homeri Vita è Græcis, & Latinis literis fideliter interpretata, & composita per Petrum Candidum „ deinde „ I. Trojanæ Historiæ argumentum, quem Homerus Poëta potissimùm imitatus est. II. Verius Trojanæ Historiæ argumentum. III. Quæ in Homeri principiis dubitationes afferri videantur. „ Dubitationes verò sunt numero VI. Subsequitur Auctoris ratio, cur soluta Oratione è Græcis Carminibus in Latinum relata sit Homeri interpretatio; Illiadi verò in Latinum versæ, ut supra, soluta Oratione, totidem lineis respondent singuli Versus Græci.

XIII. Diodori Siculi Historia è Græco in Latinum translata, ut ipsemet testatur in Epistola num. LX. ad Cichum Simonetam, ubi asserit, se librum XVI. hujus Histor. ad Joannem Antonium de Vicomercato misisse, non integram verò Diodori Siculi translationem complevisse, dum Romæ degebat, in ipsa Epistola profitetur. Idem lib. XVI. extat MS. in Biblioth. PP. S. Antonii Mediol., idest Liber XVI. tantùm cum hac adnotatione „ Poggius sex Libros prius transtulit, & P. Candidus XVI. „

XIV. Vita Francisci Petrarchæ, ut eruitur ex Epistola Federici Galli, quæ est inter alias Decembrii num. CXCVII.

XV. Commentaria in Italicam ejusdem Petrarchæ Poëfim; ex eadem Federici Galli Epistola.

XVI.

XVI. Liber in Lactantium Firmianum pro defensione Illustrium Virorum. Id asserit Auctor in Epistola CCXII. ad Magnificum Equitem Franciscum Vicecomitem. Data pridie Kal. Januarias MCCCCLXIV. In Laurentiana verò Medicea Bibliotheca Pluteo XXI. teste Cl. Montfauconio in sua Bibliotheca MSS. Tom. I. pag. 287. habetur Codex membranaceus num. VI. cui titulus „ Firmiani Lactantii Divinarum Institutionum lib VII. Epistola scripta è Mediolano ex ædibus Mediceis decimotertio Cal. Febr. MCCCCXXXII. „ Versus Lactantii de Phœnice. Græcis literis in „ corpore respondent ad marginem latinè „ redditæ. „ Ad finem duodecimi Capitis libri secondi, hæc leguntur. *Candidus addidit tum desiteret Græca Literatura.*

XVII. Platonis de Amicitia Liber è Græco Latinus factus. Ex Octavii Vicomercati Epistola ad Candidum, quæ est numero CCXIV., & ex altera Candidi nostri ad Alphonsum Burgensem Episcopum, quæ est numero LXXXVIII.

XVIII. Homeri Vita; non ut Cl. Cotta scripsit è Græco in Latinum translata, sed ex integro à Decembrio condita, ut ex Epistola num. LXXVII. ad Antonium Rhaudensem.

XIX. Apologia contra Antonium Cassarinum; de ista fusè scribit Candidus in Epistola CXXXV. ad Lampuginum Biragum.

XX. Xenophontis Opera è Græco in Latinam translata, ut in altera Epistola Decembrii num. CXXVIII. ad eundem Lampuginum Biragum.

XXI. Aristotelis Ethica è Græco in Latinum sermonem traducta. Sic eruit Cl. Saxius ex Epistola CXXI. ad Cichum Simonetam.

XXII. Oratio in funere Illustris Nicolai Marchionis Estensis, Leonello filio à Candido dicata. Hanc ad Joannem Calcaterram Quæstorem Ducalem legendam misit per Epistolam numero CVI.

XXIII. Vita S. Ambrosii; ex Decembrii Epistola numero CCLIII. ad Boninum Mombritium.

XXIV. Marci Antonii Vita; ita Candidus ad T. de Fieraga Abbatem Laudensem in Epistola numero CXIX.

XXV. Agidis, & Cleomenis Vita; ex eadem Epistola.

XXVI. Peregrina Historia Libri III. ad Nicolaum Arcimboldum Episcopum Parmensem. MS. in Ambrosiana, de quo fusiùs Cl Saxius; extat etiam apud PP Teatinos S. Antonii Mediolani, ubi indicantur quoque libri hujus Operis IV. V. VI. sed desiderantur.

XXVII. Grammatices libri II. ad Virum Insignem, & Eruditissimum Guarnerium Castellionum MS. in Bibliotheca Ambrosiana, & in altera Clericorum Regularium Teatinorum S. Antonii Mediol.

XXVIII. Epitomen Historiæ Romanæ, Serenissimo Principi Alphonso Aragonum, Hierusalem, & Siciliæ Regi. Codex MS. in Ambrosiana sign. P. num. 163. in fol., qui olim ad Jacobum Antiquarium spectabat, & a Paulino Suardo Mediolanensi Aromatario sc emisse scribit ad calcem ipsius Codicis idem Antiquarius. De hoc Opere locutus est Auctor in ejus Epistola ad supradictum Aragonum Regem, anno MCCCCXLII. scripta.

XXIX. Appiani Alexandrini de Romana Historia libri IV. sive de Bello Libico, Syrio, Parthico, & Mithridatico, è Græco in Latinum versi, ad Nicolaum V. Pontificem Maximum. *Venetiis, apud Vindelinum de Spira*, 1472. *in fol.*, *& iterum ibidem* 1477. *& Lugduni*, 1551.

XXX. Appiani Alexandrini de Civilibus Romanorum Bellis Libri V., una cum de Bellis Gallico, & Illyrico, è Græco in Latinum versi ad Alphonsum Aragonum Regem. *Romæ*, 1472. *Venetiis*, 1477., *&* 1479. ad calcem editionis *Romanæ* legitur sequens Epigramma Raphaëlis Zovenzonii Istri Poetæ:

Hic est Alexandrinus Appianus
A Candido lingua Latina patrono
Romanus; hunc impressit & Vindelinus,
Quem Spira nobilis parens Dædalei
Produxit ingenj facetique lepidique.

In MS. Codice Bibliothecæ PP. Teatinorum hujus Urbis extat Carmen Lippi Bononiensis ad Candidum pro Operum Appiani traductione. In Bibliotheca quoque Ambrosiana hæc Candidi Versio servatur MS. in Cod. sign. P. num. 105. in fol. & in altera sign. A. num. 714. in 4.

XXXI. Ad Illustrem Inichum Davalum Magnum Regni Siciliæ Camerarium Petri Candidi Metricarum Epistolarum libri II. MS. in fol. extat in supradicta Bibliotheca PP. Teatinorum Mediol. in quo Codice sunt aliæ Epistolæ metro conscriptæ Bonini Mombritii, & Hobertini Crescentinatis ad Candidum.

XXXII. In Philelphum Quæstio: num milles sit: cum Responsione Petri Candidi „ num militem „ esse Philelphum. „ Extat in eodem Codice.

XXXIII. Irrisio Petri Candidi in Philelphum. Extat ibidem.

XXXIV. Epigrammata nonnulla. MSS. in fol. extant in Biblioth. Ambrof. Cod. sign. Q. num. 190.

XXXV. Epitaphium Viri Clarissimi Uberti Decembrii per Petrum Candidum parenti suo amantissimo. Extat ibidem.

XXXVI. Principium Libri XIII. Æneidos, suffectum per Petrum Candidum adolescentem. MS. ibidem.

XXXVII. Vita Illustrissimi Principis Herculis Estensis Ferrariæ Ducis II. feliciter edita per Petrum Candidum, enunciatur in MS. ejusdem Bibliothecæ, sed ab Auctore aut non completa, aut deperdita est, nam tantùm Proœmium ibi repetitur.

XXXVIII. Ex Illostrium Comparationibus in Plutarchum Cheronensem Epitomarum libri IV. Liber primus sic incipit: „ De Theseo Athe„ niensium Rege illustrium comparatio „ prima. „ Codex membranaceus MS. in 4. pagg. 275. optimæ notæ servatur in Biblioth. SS. Joannis, & Pauli Venetiis, apud Ord. Præd. Alumnos. Ex Cl. P. Jo. de Augustinis, Bibliothecæ PP Minor. Observ. S. Francisci, Venetiis ad Vineas Præfecto.

XXXIX. Vitæ quorumdam Poëtarum Latinorum à P. Candido editæ num. XLII. MS. membran. in Laurentiana Medicea Pluteo LXV. numero XXVI. teste Montfauconio in Bibliotheca MSS. Tom. I., & Cl. Cotta in Museo Novariensi.

XL. Orationes variæ Panegyricæ, testibus Stephano Dulcino in libro, cui titulus „ Nuptiæ „ §. de Vicecomitum Genealogia, & Antonio Panormita in Epistolis.

XLI. Tractatus de Animæ, & ejus Immortalitate. MS. in Biblioth. Ambrosiana sign. Q. num. 163. in fol.

XLII. Collectanea ex variis Scriptoribus. MS. in Biblioth. Ambrof signat. P. num. 163. in fol.

XLIII. De Romanorum Moneribus, teste Cl. Cotta in Museo Novariensi, sed ubi reperiatur, reticet.

XLIV. Octavii Augusti Vita Teste eodem ut supra.

XLV. Descriptio mortis Darii, extat in Cod MS. Biblioth. Ambrof. sign. Q n. 163. in fol.

XLVI. Catonis Uticensis Vita.

XLVII. Phocionis Vita.

XLVIII. T. Flaminii Vita. Hæc tria Opuscola Idiomate Græco scripsit anno MCCCCXXXVII., & extant in Cod. MS. Biblioth. Ambrosianæ sign. Q num 163. in fol. De supradicta verò Catonis Vita locutus est Auctor in duabus Epistolis ad Antonium Rhaudensem num. XXIX. & num. LXXVI.

XLIX. Commentarj di Giulio Cesare tradotti in lingua Italiana, hoc eruitur ex Libro sequenti. Immo hujus Operis Codicem MS. apud se servavisse in pergameno eximium olim Antonium Vallisnerium, Philippo Mariæ Vicecomiti Mediolani Duci inscriptum asserunt Auctores Veneti Ephemer. Literar. Tom. XII. pag. 341.

L. Comparatione di Cajo Giulio Cesare Imperadore, con assieme il giudizio di Candido. Extat in Cod. MS. Biblioth Ambrof. sign. P. num. 163. in fol. Hoc Opusculum vidimus impressum ad calcem Versionis Q. Curtii, de qua infra num. LIV. cujus initium est „ Al Serenissimo Principe, & „ Eccellentissimo Signore Philippu Maria „ Duca

„ Duca di Milano, di Pavia & Angiera Conta, di Genova Signore. Incommeia „ la comparazione di Gajo Julio Cesare Imperadore, e d'Alessandro Magno Re di „ Macedonia da P. Candido ordinata col „ judicio suo insieme felicemente.

LI. Opere di Columella, e di Apulejo tradotte in lingua Italiana. Hoc scribit Cl. Cotta in suo Museo Novariensi erui posse ex Decembrii Epistolis ad Humfredum Glocestriæ Ducem anno MCCCCXLIV. scriptis.

LII. Carmina varia Italica, quorum Specimen profert Cl. Crescimbenius loco infra citando, ex MS. Codice P. Petri Hieronymi Vernacci Clerici Regularis Scholarum Piarum.

LIII. Vita di Giulio Cesare tradotta dal Latino in Italiano, ita asserit Decembrius ipse in Epistola nuncupatoria Philippo Mariæ Vicecomiti, præfixa Cod. MS. Biblioth. Ambros. sign. P. num. 155. in fol. qui continet Q. Curtii Historiam, ut infra.

LIV. Quinto Curtio Ruffo Historico, nel qual si trattano i fatti, e le guerra de Alessandro Magno, tradotto di latino nella volgar lingua per l'eccellente huomo P. Candido. Incipit a libro III *In Vinegia per Vettor. q Pietro Ravano, della Serena a Compagni, nell' anno del Signore M. D. XXXV. del mese di Settembrio, in* 8. Hoc Opus anno MCCCCXXXVIII. die XI. Aprilis Philippo Mariæ Vicecomiti Mediolanensium Duci Decembrius nuncupavit. Extat etiam MS. in Bibliotheca Ambrosiana sign. P. n. 155. in fol., de quo agit Cl. Saxius in Historia Typographica Mediol. pag. CCXCI. Primùm verò Liber iste lucem vidit *Mediolani, anno* 1488. *in fol.* deinde *Florentiæ*, 1519., & 1531. & *Venetiis*, 1524. & 1535.

LV. Ecloga, inscripta „ Galathea „ cujus primos Versus jam dedit Cl. Saxius Col. CCCII Extat in Codice PP. Teatinorum D Antonii Mediol. à nobis relato sub num. XXXI.

LVI. De Ludicris Liber; hunc scripsisse Decembrium colligitur ex supradicto Cod MS.

In Cod. MS. Ambros. sign. B. num. 124. in fol. extat, inter alia Opuscula Cosmæ Raymundi, Philippica in Antonium Panormitam ad Candidum Decembrium.

Ad eundem Laurentius Valla scripsit Epistolam doctissimam „ in Bartholi de insigniis, „ & armis libellum „ quæ legitur inter Opera ipsius Laurentii, editionis *Basileæ*.

Agunt de eo Gulielmus Cave in Historia Literaria, Jovius in Elogiis, & in Vitis Ducum Mediolanensium, Gesnerus in Bibliotheca, Gaudentius Merula, Laurentius Valla, Gherardus Joannes Vossius, Petrus Lambecius, P. Mabillonius in Itinere Italico Tom. I. pag. 597., Crescimbenius in Commentariis Poesis Italicæ Vol. II. part. II. lib. VI. pag. 304., Cotta in Museo Novariensi pag. 250., & seqq., Fontaninius in Libro „ dell' Eloquenza Italiana „ edit. III. pag. 610, Marchio Scipio Maffejus in Libro „ Tradottori Italiani „ P Quadrius in Opere „ della Storia, e della Ragione d'ogni Poesia „ Tom. II. pag. 214, Muratorius in Tom. XX Rerum Italicarum, Auctores Veneti Ephemer. Literar. Ital. Tom. IX. pag. 166., Tom. X. pag. 252., Tom. XII. pag. 343., & Clariss. Saxius in Historia Literaria Col. CCXCII. aliique innumeri.

XXVII.

DECEMBRIUS UBERTUS.

Filium eruditissimum sequitur non minoris nominis Genitor, Ubertus scilicet Decembrius Anselmi filius, Viglevanensis, sed Incola hujus Metropolis, & signanter in Parœcia S. Petri, vulgò *in Caminadella*, ut constat ex duabus Tabulis authenticis annorum MCCCCVIII, & MCCCCXVIII. penès amicissimum Sitonum. Ubertum satis superque laudabit, quisquis eundem Græcas literas ab Emmanuele Chrysolora didicisse commemoraverit. Huic tamen ingenii ornamento alias addidit facultates, Oratoriam, Poësim, Philosophiam. Acceptissimus fuit Petro Philargo tunc Novariensi Episcopo, postmodum Mediolanensi Archipræsuli, tandemque Alexandro V. Summo Pontifici, de quo jam alibi egimus, eique ab anno MCCCXCI. à Secretis extitit usque ad annum MCCCCVII. cujus etiam gratiâ filium Petrum Candidum appellavit. Cum Philargo plurimas Italiæ, atque Germaniæ provincias peragravit; mox eodem anno MCCCCVII. exeunte electus est ab Epistolis Joannis Mariæ Vicecomitis. Hunc Philippo Mariæ fratri conciliare cùm niteretur, interceptis à Facino de Canibus celebri ejus Ævi militum duce literis, custodiæ est mancipatus, diuque detentus in Arce Portæ Romanæ hujus Metropolis, indeque eductus Carmina nonnulla scripsit, de quibus infrà mentio recurret. In ea procella bonorum omnium perpessus fuerat jacturam, quod testatur memoratus ejus filius Petrus Candidus in Vita præfati Philippi Mariæ Vicecomitis. Plura è Græco transtulit, plura proprio marte conscripsit, & advenienti Martino V Pontifici Maximo eloquentissima Oratione gratulatus est, de quibus omnibus inter Opera agemus. Ex Catharina conjuge genuit Paulum Valerium, Modestum, Angelum, & Petrum Candidum. Anno tandem MCDXXVII. die Veneris XXV. mensis Aprilis, inter primam & secundam noctis horam, dum Triviliensis Oppidi Præturâ fungeretur, migravit è vita. Cadaver Uberti Mediolanum delatum conquiescit in claustro Basilicæ Ambrosianæ apud valvas majores ad lævam intrantis, inciso marmori Elogio; quod utrâque linguâ sibi vivens conscripserat:

SORTE

SORTE NECIS PARITER STRATIS CVM CORPORE MEMBRIS
HIC LOCVS OSSA TENET VBERTI INCLVSA DECEMBRIS
ISTE DVCIS LIGVRVM SECRETA PEREGIT ET VRBIS
PLATONICAE DEDERAT TRANSLATA VOLVMINA TVRBIS
ARGIVAE AC LATIAE LINGVARVM DOGMATE FVLTVS
VIGLEVANI NATVS FAMOSA EST VRBE SEPVLTVS
NON TAMEN EXTINXIT SAEVO MORS OMNIA TELO
TERREA PARS TERRAE CESSIT PARS OPTIMA COELO.

ΕΛΕΗϹΟΝ ΜΕ Ω Θ.Ϲ ΜΟΤ
ΕΙϹ ΧΕΙΡΑϹ ΣΟΤ ΠΑΡΑΘΗΣΟΜΑΙ ΤΟ ΠΝΕΤΜΑ ΜΟΤ
ΕΛΤΤΡΩΣΩ ΜΕ ΚΕ Ω ΘΕΟΣ ΤΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑϹ
ΕΛΕΗϹΟΝ ΜΕ ΚΕ ΟΤΙ ΘΛΙΒΟΜΑΙ
ΕΓΟ ΔΕ ΕΠΙ ΣΟΙ ΚΕ ΗΛΠΙϹΑ.
CIϽCCCCXXVII. DIE VENERIS XXV. APRILIS.

Hæc sunt Uberti Decembrii Opera

I. Platonis de Republica libri X. è Græco in Latinum versi. MS. in Biblioth. Ambrosiana in fol in cujus margine legitur „ Quam traductionem „ subinde Petrus Candidus ejus filius alio Volu„ mine exornavit „; In fine autem sic „ Expli„ cit liber X. & ultimus Platonis de Republica, „ sive de Justitia fœliciter, manu Uberti Decem„ brii de Viglevano, qui librum ipsum de Græ„ co in Latinum, ope Viri conspicui D. Emma„ nuelis Chrysoloræ Præceptoris sui fœliciter è „ Græca lingua transtulit in Latinam „.

II. De Republica libri IV. ad Illustrissimum Dominum Philippum Mariam Ducem Mediolani, totiusque Liguriæ. MS. in eadem Bibliotheca sign. S. num. 504. in fol.

III. Moralis Philosophiæ Dialogus libri II Interlocutores Andreas Arisius Ducalis Consiliarius, Beltraminus Rivola, & Auctor. Extat in eodem Codice. Incipit „ Veritatis vim sæpenumero cogitanti mihi „ &c.

IV. De Modestia ad Modestum filium suum, sic incipit „ Multa animo plerumque volventi „ &c. extat in eodem Codice.

V. De Candore ad Petrum Candidum filium suum, sic incipit „ Cùm Orbis totius decus, atque or„ namenta considero „ &c. Extat ibid.

VI. Epistolæ ad Varios, nempe ad Collatium Pierium, ad Antonium Vicomercatum, ad Cives primarios Laudenses, ad Bonfilium Ravennatem, ad Bartholomæum Capram Cremonæ Episcopum, ad Modestum Decembrium, ad Emmanuelem Chrysoloram, ad Magnum Comitem-Stabuli, ad Joannem Galeacium Vicecomitem, ad Venceslaum Cæsarem, ad Innocentium VII., Gregorium XII., Alexandrum V., & Joannem XXII. Pontifices Maximos; ad Amicum, de miseria humanæ Vitæ consolatio; ad Amicum descriptio Pragæ, & morum ejusdem habitantium; ad Hyppolitum Adhortatio ad Religionis Minorum Observantiam, ad Florentinos, ad Simonem Morigiam, ad Leonem Morigiam &c.

VII. Oratio ad Cardinales; extat in eodem Codice.

VIII. Oratio de adventu Martini V. Pontificis. Ibidem.

IX. Versus editi ab Uberto Decembrio Viro Græcis, Latinisque literis eruditissimo in traductione Librorum Platonis de Republica, quam Nebulo quidam Antonius Cassarinos nixus est redargoere quadam Sicula loquacitate sua. Extant ibidem.

X. Ad Reverendissimum P. D. Joannem Vicecomitem II. electum Archiepiscopum Mediolani Carmen, sic incipit:
Acta Vicecomitum celebres dedit Aula Joannes.
Extat in Novariæ Miscell. Vol. V. MS. in Bibliotheca Ambrosiana.

XI. Ad Magnanimum, & Excelsum Dominum Malatestam de Malatestis Cæsenæ Vicarium Carmen, sic incipit:
Quamquam perpetuò Dux hoc memorandus in ævo, &c.
Extat ibidem.

XII. Ad Egregium, Doctumque Virum Josephum de Brippin Ecclesiæ Dei almæ Genitricis Ordinarium Mediol. Carmen, sic incipit:
Si mea Calliope vidisset Carmina forma.
Sequuntur alia II. Carmina ejusdem Brippii ad Decembrium; extant ibidem.

XIII. Ad Virum præstantissimum, & conspicuum Antonium Luscum de Vicentia, Musarum celebritate famosum Carmen; incipit:
Solamen præstasse pium tua Carmina Lusche, &c.
extat ibidem.

XIV. Orationes, ac Epistolæ Demosthenis, Lisiæ, & Platonis. Sic asserit Angelus Auctoris nostri filius in Lib I. Politiæ pag. 51. & in lib. IV. pag. 454. Clarissimus autem Cotta judicat Lisiæ Orationes ab Uberto in Latinum versas, fuisse illas, quæ ad manus Jani Vitalis Panormitæ pervenerunt, & Romæ anno MDXV. editæ. Ex eisdem altera est num. I., & altera num. XXX. inter eas, quas interpretatus est Jodocus vander Heindius. Prima incipit „ Plurimi certè facerem „ Viri Athenienses, si tales vos Judices meam „ in caosam præberetis, quales vestram „ &c. Altera verò „ Si fieri posse existimarem, o Viri, „ qui huic funeri adestis, ut eorum, qui hoc „ loci conditi sunt, fortium virtus hominum „ Oratione ostendi posset „ &c. Has Orationes se vidisse testatur Cotta penès Cl. P. Josephum Hieronymum Sementium Cler. Reg. Somaschensem, quem & nos laudabimus infra.

XV. Carmina varia Latina. Leguntur in Cod. MS. Carminum, & Epistolarum Petri de Valvassoribus, de quo jam egimus in hac Bibliotheca Artic. MDCCXLIX. inter quæ I. „ Exeunte de Rocca „ Portæ Romanæ, de mandato Facini Comitis „ Blandrati „. Extat in Bibliotheca Fratrum Marchionum Vicecomitum, & ad calcem ipsius Codicis leguntur etiam Carmina Italica Francisci Philalphi.

De eo Cotta in Musæo Novariensi pag. 335. Sacchettus in Libro „ Vigevano illustrato „ pag. 126. Lasor à Varea, & Cll. VV. Saxius, & Sitonus.

XXVIII.

XXVIII.

DONDEUS JOSEPH.

IN Urbe Derthona, Bernardo genitore, in lucem editus Joseph Dondeus, bonarum artium ornamentis, & præfertim Jurisprudentiæ laude claruit, cùmque legalem lauream fuiffet adeptus in Jurifconfultorum Patriæ fuæ Collegio locum obtinuit. Hujus tamen Metropolis Eruditis Exteris meritò jungendus eft, in qua Civitate donatus, lares jam fixerat anno MDCXXXIV. Emicuit in Caufarum forenfium patrocinio, adeò ut inter primarios fui Sæculi computaretur. Summâ fuit amicitiæ neceffitudine conjunctus cum doctiffimo Mediolanenfis Senatus Præfide Octaviano Picenardo Cremonenfi, atque Joanne Bracherio Senatore eruditiffimo, quorum poftremo hortante, Confultationes fuas rurfus memorandas typis tradidit. Anno MDCLXVII. dum ad Regii Miniftri dignitatem expeteretur, vivere defiit in hac Urbe.

Habet pofteritas hujus Eruditi Viri

I. Confultationes. *Mediolani*, 1667. *in fol.*

II. Alias plorimas adhue MSS., quas Picinello fcribente apud fe habebat Jofeph Goldaniga JC. Auctoris gener.

De eo com laude meminerunt Cæfar Carena in Refolutionibus, Radenafcus in Confiliis, JC, Sitonus noftee in Schedis, atque citatus Picinellus in Athenæo pag. 365.

XXIX.

DULCINUS STEPHANUS.

DE Stephano Dulcino Cremonenfi eruditè jam egit, prout femper, Clarifs. Saxius in Typographico-literaria Mediolanenfi Hiftoria Coll. CCCVII., & fequentibus, ideoque Lectorem optimum eò libentiffimè amandamus, monitum tamen priùs, eundem Dulcinum Aprili menfe, annoque MCCCCLXXXVI in Bafilica Scalenfi hujus Metropolis Canonicatu auctum fuiffe, fuffectumque Michaëli de Olegio ibidem Canonico, qui die XXV. Martii ejufdem anni defunctus fuerat. Apud Collegas magni habitus eft, & cum Chriftophoro de Camponibus Abbiatenfi, à nobis ioter minoris Notæ Scriptores recenfito, Bafilicæ præfatæ Necrologium exaravit, in quo Anniverfaria, Legata pia, & emortuales Canonicorum dies accuratè recenfuit ab anno Chrifti MCCCCLVIII. ufque ad MCCCCXCII. Hoc Opus Præfatione Dulcini illuftratum, aliorum poftea Canonicorum labore dedoctum fuit ad annum MDCX Joannem Tolentinum Equitem eruditum, fuo à nobis loco laudatum, inter amiciffimos habuit, hortatufque eft peculiaribus literis inferiùs memorandis, ut Epiftolarom fuarum Libros vulgaret. Obiit Dulcious Mediolani, ut præfatus Clarifs. Saxius à Sitono noftro monitus, fcribit, die XIII. Octobris, anno MDVIII. tumulatufque jacet in communi Canonicorum Scalenfium Sarcophago.

Scripfit, & edidit

I. De Nuptiis Illuftriffimi Joannis Galeacii Mariæ Sfortiæ Vicecomitis Ducis Mediolani cum illuftriffima Ifabella de Aragonia. *Mediolani*, 1489. *in* 4., extat etiam MS. in Bibliotheca Monachorum Ciftercienfium Ambrofianæ Bafilicæ Mediolani.

II. Codex Anniverfariorum, & Legatorum piorom, necnon emortoalium dierum Ven. DD. Canoicorum Scalenfis Bafilicæ, compilatus pet Stephanum Dulciuum, & Chriftophorom de Camponibus de Abbiate Scalenfes Canonicos, ab anno MCCCCLVIII. ufque ad annum MCCCCXCII., & deinda per alios Canonicos continoetos ufque ad unnum MDCX., unà cum egregia Præfatione ejufdem Dulcini ad Lectorem data die XII. meofis Julii, anno MCCCCXCII. Incipit in hæc verba: „ Summâ prudentiâ, ingenuoque animo majores ooftri fuiffe mihi videntur, qui mortuorum memorias crebrò recolere inftitueront. „ Quid enim nomioum generi convenieotios „ &c. Definit autem fic: „ Valeant interim mortui, „ & tu Lector felix vive Dulcini memor, ut cùm „ ex hoc carnis ergaftulo folutus fuero, atque „ in hujus libri parte confcriptus, tuis orationibus apud Chriftom meum cœlefti in pace quiefcam „. Extat uno Volomine ex pergamena MS. in folio, in Archivo præfatæ Scalenfis Bafilicæ.

III. Manilii Opus Aftrologicum ab eo emendatum, & Marchioni Rolando Pallavicino Ducali Mediolani Senatori nuncupatum. *Mediolani*, *per Antonium Zarotum*, 1499. *in fol.*

IV. Breviarium ad Bonifacii Simonatiæ de Chriftianæ Fidei, & Romanorum Pontificum Perfecutoribus Epift. libr. fex, cum Sommariis. Hoc Opus edidit primùm *Mediol. anno* 1492 cum Epiftola Nuncopatoria Jo. Baptiftæ Ferro Mediol. Archiepifcopali Vicario, prodiit etiam *Bafileæ anno* 1509. *in fol.*

V. Inter Epiftolas Equitis Joannis Tolentini impreffas *Mediolani*, *anno* 1511. *in* 4 una adeft tenoris fequentis: „ Stephanus Dulcinus Magnifico Joanni „ Tolantineti Eqoiti S. P. Epiftoiarum tourum „ libros duos legi, Eques Magoifice, quæ & verborum, feotentiarumqua elegantia, & eruditionum, varietatumque copia me adeò tenuerunt, ut te unum è paucis omnino exiftimem, „ qui & antiquæ nobilitatis fplendore, & literarum ftudio tui Ordinis Viros ferè omnes fine „ controverfia antecedas. Quare tu ad hæc præclara fpeciofaque omnia natus, reliqua ingenii „ tui Moonumenta, quæ domi celas, his tandem „ adda, atque in lucem ede, ut pofteris utilitati, „ & Principibus aliis aaemplo fias. Vale. „ Mediolani ax Scala, idibus Martiis MDV.

VI. Edidit, atqoe corteait Epiftolas Divi Ambrofii, eafque nuncopavit Ludovico Mariæ Sfortiæ Vicecomiti Duci Baris, & adjutorem habuit Nicolaum Antiquarium. *Mediolani*, *per Antonium Zarotum*, 1491. *in fol.*

VII. Ad calcem Rhythmorum Gafparis Vicecomitis editionis *Mediolanenfis*, *anni* 1493. adeft Epiftola Francifci Tantis Cornigeri ad Lectorem, & poft ipfam altera fic iofcripta „ Dulcinus pro Coroigero „ Vide Cl. Saxium ad hunc annum.

VIII. Carmen Anacreonticum ad normam Epigrammatum Italicorum, unà eum Exaftico. Extant in Libro fupra relato Gafparis Vicecomitis.

IX. Opufcula varia, & Epiftolæ. *Mediolani*, 1492. Ex Peliegrino Antonio Orlandi Carmelita in Libro „ de Ortu, & progreffu Artis Typographicæ „ & ex Cornelio à Beughem.

X. Ejus Epigramma in leodem Bernardini Corii. Extat in Libro, cui titulus „ Utile Dialogo Amo„ rofo „ de quo jam diximus in Corio.

De præfato Canonico Dolcino meminere Philippus Picinellus in Athenæo Liter. Mediol. pag. 479. Francifcus Arifius in Cremona Literata Tom. II. pag. e., ubi plures alios allegat Scriptores, videlicet Lancioum Curtium, Paolum Joviom, Jo. Jacobum Crottum, Federicom Scottom, Jo. Petrum Puricellum; & tandem Sitonus nofter in Schedis.

XXX.

F

XXX.

FERRARIUS JULIUS ÆMILIUS.

JEjunè admodum, ut jam advertit Clarifs. Saxius in Historia Typographico-literaria Mediolanensi Col. CCCXXIV. de Julio Æmilio Ferrario egit Lazarus Augustinus Cotta, nudum tanti Viri nomen proferens in suo Musæo Novariensi pag. 315. Ne igitur Ferrarii memoriam insalutatam relinqueret præfatus Doctissimus Saxius plura ex illius Ævi monumentis hausta posteris indicavit, quibus Acta ipsius illustravit. His tamen addimus & quisquilias nostras, nimirum Julium Æmilium hunc Novariæ natales habuisse anno Salutari MCCCCLII. patre Jacobo, qui & ipse Magistri vocabulo prænotatus in publicis Tabulis reperitur, de quibus inferiùs sermo recurret. Insigne sibi nomen Ferrarius peperit Eloquentiæ præcepta adolescentibus plures annos tradens, immo & Grammaticam postremâ quoque ætate docuisse in Oppido Arona narratur in Instrumento venditionis à Jacobo de Annono Gabrielis filio Mediolanensi Tabellione conscripto die XV. mensis Octobris, anno MDII. ubi hæc leguntur: „ Spectabilis Dominus Magister Julius Æmilius Ferrarius filius quondam Domini Magistri Jacobi, „ Grammaticæ Professor, & habitans in Burgo „ Aronæ Diœcesis, & Ducatus Mediolanensis &c.„ E vivis abiit anno MDXIII. die XXIX. mensis Julii. Jacet Corpus illius in Basilica Sanctorum Naboris & Felicis, nunc Sancti Francisci hujus Metropolis cum hoc Elogio:

MEMORIAE
IVLII FERRARII VIRI INTEGERRIMI
CVIVS ERVDITISSIMI PROFESSORIS VIGILIAE
SVB IO. GALEATIO LVDOVICO AC MAXIMILIANO
ILLVSTRISSIMIS DVCIBVS
LITERATISSIMAE DESERVIEBANT
ANGELA CONIVX
EIVSQVE FRATER D. HIERONYMVS
H. M. MOESTISS. P.
NATVS ANNOS LXI.
OBIIT MDXIII. IV. KAL. AVGVSTI.

Scripsit, & edidit:

I. Ausonii Opera, ab ipso emendata, & castigata Permagnifico Ambrosio Varisio Rosato Philosopho præstantissimo, Ducali Physico primario, & patrono suo optimo, additâ ipsius Ausonii Vitâ ab eodem Julio Æmilio Ferrario scriptâ. *Mediolani*, 1490. *in fol.*

II. Plinii Opera ab ipso edita testatur Petrus Leo Vercellensis in Epigrammate de laudibus Ferrarii istius, à Cl. Saxio in Hist. Typogr. liter. Mediol. edito Col. CCCXXIV.

III. Hermogenis Opera ab eodem in lucem prolata, ex prædicto Epigrammate.

IV. Ciceronis Opera sua cura in publicum relata, teste eodem Epigrammate.

V. Oratio ad Ambrosium Varisium Rosatum: Extat MS. in Tomo XVI. Novariæ Miscell. in Ambrosiana.

De Julio Æmilio Ferrario meminerunt Lancinus Curtius in Epigrammat. Decad. I. pag. 130. Joannes Bissius in Carminibus, Placidus Puccinellus in Memor. antiqu. Mediol. cap. XVII. num. 141. pag. 85., Lazarus Augustinus Cotta in Musæo Novariensi, Artic. CI. pag. 315., & in Epistola in calce Bartholomæi Curtii de Claris Medicis Mediol. pag. 265., Clarifs. Saxius de Studiis Mediolanens. cap. IX. col. XLIV., & in Histor. Typographica Mediol. ad ann. MCCCCXC. col. CCCXXII. ad CCCXXV., & JC. Sitonus in Schedis.

G

XXXI.

GALESINIUS PETRUS.

Tametsi non defuerint Scriptores, qui Petrum Galesinium, Virum eruditionis famâ clarissimum, Mediolanensem existimaverint, nihilominus verè editus est in lucem Anconæ, quamvis inter doctos Viros, quorum meminisse in hoc Opere nostri est instituti, ob diuturnam in hac Urbe moram jure sit recensendus. Inter bonarum artium studia, cùm adolevisset, linguarum, quæ ad Ecclesiasticam pertinent eruditionem, sibi peritiem comparavit. Sacræ etiam Antiquitatis avidissimus fuit, in qua recondita multa detexit ad posteritatis utilitatem ac commodatissima; quemadmodum satis superque in Operibus inferiùs memorandis testatum reliquit. Nil mirum igitur, si apud laudatissimos S.R.E. Cardinales, Sanctum Carolum Borromæum, atque Franciscum Alciatum plurimum sibi gratiæ comparaverit; Alciatus enim Galesinium Gregorio XIII. Pontif. Max. adeò commendavit, Viri exponens meritum, ut ab eodem inter Apostolicæ Sedis Protonotarios fuerit cooptatus. Sanctus autem Carolus nedum Romæ, sed etiam Mediolani ipsius operâ in arduis rebus uti consueverat, & in his potissimùm, quæ tam ad Sacros Ritus Ambrosianos attinent, quàm ad hujus Ecclesiæ, atque Provinciæ regimen spectant. Ut Gregorio Pontifici ob collatam sibi Protonotarii dignitatem gratum ostenderet animum, Martyrologium Romanum conscripsit, adjectis etiam Notis eruditissimis, quod Opus eidem Summo Antistiti nuncupavit. Illud tamen, quòd longum nimis videretur ad usum Ecclesiasticum publicum in Divinis Officiis, postpositum fuit alteri ab immortalis memoriæ Cardinali Cæsare Baronio edito. Præterea sunt, qui in Galesinii Martyrologio majorem diligentiam in secernendis Martyrum, atque locorum, ubi passi sunt, nominibus cupiant. Ceterùm, quidquid hæc aliter innuere possint, plurimùm tanto Scriptori obstricta est Ecclesia Dei ob tot Sanctorum Patrum Codices vel translatos, vel emendatos, vel editos, vel notis illustratos. Neque minor illi laus ab Historia tam Sanctorum, quàm Pontificum, à Commentariis in divinos Libros, ab Oratoria Ecclesiastica, aliisque præclarissimis laboribus provenit. Elogium sanè illi texuit satis nobile Emmanuel Sà Societ. Jesu magni nominis Theologus in Epistola ad eundem data, quam hic juvat rursus vulgare, quamvis jam editam, & præfixam sæpius memorato Martyrologio Auctoris nostri: „ Mirum, Galesini doctissime, quantum tibi Ecclesiam universam tuo isto præclaro Martyrologio „ devinxeris. Debebat planè adhuc plurimum tibi „ Ecclesia Mediolanensis, quam tuis Scriptis magnopere illustraveras, & per se non parum splendidam tua ista tamen singulari eruditione mirificè exornaveras. Rem dico non ignotam vulgo; „ quis enim non tua legit, quæ ab hinc annis fermè duodecim, dum amplissimo Cardinali, Carolo „ Borromæo viro Sanctissimo, & vigilantissimo Pastori, in restituenda Ecclesiæ disciplina operam „ das, ad ejus Ecclesiæ ornamentum diligentissimè „ elaborasti? Quis ea cùm legit, non te faciat plurimi de nobilissima Diœcesi, & provincia optimè „ meritum? Nunc verò quis tibi hominum non multum debet? quis te autem non meritò amet, „ & celebret, qui totam omnino Ecclesiam sic ornâris, ejusque, ausim dicere, dignitatem tam insigni opere tantopere amplificaveris? Nisi verò „ Sanctorum facta præclara, egregiaque martyria, „ negandum sit ad Ecclesiæ ornatum, & splendorem magnopere pertinere, aut eum, qui illa diligenter & ornatè descripserit, operæ pretium fecisse. Debent tibi sanè omnes, plurimum: at „ tu infinitis partibus plus debes Deo, cujus munere id es assecutus, ut te ejus Ecclesia tota meritò amet, tantamque tibi fœlicitatem optimus „ quisque possit invidere. Quamobrem verè gratulor tibi, qui tantum potueris: gratulor Ecclesiæ, „ cui tantum contuleris: gratulor mihi ipse denique, qui re familiarissimè noverim, simque usus „ amicissimè. Macte virtute, mi Galesini, perge „ porrò tuâ istâ diligentiâ, labore, industriâ, studio in Ecclesia juvanda æternum à Deo pro iis „ præmium tandem accepturus. Vale in Domino. „ Ex ædibus nostris Mediolanens. XVII. Septembris MDLXXVIII. „ Tot clarè gestis clarus Galesinius noster obiit circa annum Christi MDXC.

Operum illius tituli hìc exhibentur, quàm diligentissimè fieri potuit, & ego certè primus id egisse videor:

I. Sancti Gregorii Nysseni Liber de Virginitate Latinè redditus. *Romæ per Paulum Manutium, sumptibus Pontificiis*, 1562. Extat etiam inter Opera Nysseni Tom. III. pag. 1.

II. Ejusdem S. Gregorii Conciones V. de Oratione Dominica.

III. Conciones VIII. ejusdem Gregorii de beata vita comparanda; cum superioribus è Græco in Latinum conversæ. *Romæ*, 1563 *in* 4. ex Gesnero.

IV. Vita ejusdem Nysseni, è veteribus Auctoribus collecta; omnia uno Volumine. *Romæ, apud Paulum Manutium*, 1563. *in* 4.

V. D. Eucherii Episcopi Lugdunensis Opera, seu Commentarii in Genesim, & in Libros Regum &c. à mendis expurgata, quibus Epistolam eruditissimam præfixit. *Ibidem, apud eundem Manutium*, 1564. *in fol.*

VI. Salviani Episcopi Massiliensis de vero Judicio, & Providentia Dei, libri VIII.

VII. Maximi Taurinensis Homiliæ.

VIII. Paciani Barcinonensis de Pœnitentia, & Confessione.

IX. Sulpitii Severi Sacræ Historiæ libri II.

X. Dorothei Tyrii de Prophetis, & Discipulis Domini.

XI. Haymonis Halberstatensis Sacræ Historiæ Epitome, adjunctis in tres posteriores Petri Galesinii Notationibus, Vol. I. in fol. *Romæ, apud Paulum Manutium in Ædibus Populi Romani*, 1564. In fronte ejusdem adest Epistola eruditissima, seu potius Præfatio Galesinii, pagg. 8 ad Cardinalem Carolum Borromæum, in qua, præter alia, se dicit deditum translationibus SS. PP. Græcorum, permotum pessimis Versionibus Operum SS. Basilii, & Gregorii Nazianzeni, quas vocat horridas, incultas, putridas. Sequitur alia Epistola ad Lectorem, in qua ipse Galesinius agit eruditè de prædictis Salviano, Maximo, & Paciano.

XII. Dedicatio Columnæ Cochlidis Trajani Cæsaris Augusti ad honorem S. Petri, celebrata à Sixto V. Pont. Max. IV. Kal. Decemb. die Sabbato, anno MDXXCVII. *Romæ, ex Typographia Vaticana*, in 4.

XIII. S. Didaci Complutensis Canonizatio, ab eodem Sixto V. Pont. Max. celebrata IX. Jul. anno MDXXCVIII. à Petro Galesinio descripta, distinctaque partibus tribus. *Romæ, Typis Vaticanis*. Hoc Opus in Italicum con-

conversum à Francisco Avantio Veneto prodiit hoc titulo: „ La Vita, i Miracoli, „ e le Canonizzazione di S. Diego d'Alcala d'Hennares divisa in tre parti, e tradotta nella lingoe Italiane dal Sig. „ Francesco Avanzi, Veneziano; dalla „ Latina di Monsignor Pietro Galesini, „ Protonotaro Appostolico. Alla Santità „ di N. S. Sisto Quinto. *Brescia, presso Vincenzo Sabbio*, 1593. *in* 12.

XIV. S. Bonaventuræ Cardinalis Episcopi Albanensis, Ordinis Minorum, eximii Doctoris Ecclesiæ Vita: ad Sixtum V. Pont. Max. *Romæ, ex Typographia Vaticana*, 1588. *in* 4. Extat etiam inter Opera ejusdem S. Doctoris Tom. I. pag. 1. In Epistola Nuncupatoria, præter alia, agit de utilitate restaurationis supradictæ Typographiæ, quam boni omnes inter celeberrima BENEDICTI XIV. nunc in Petri Cathedra feliciter sedentis opera, denuò ad Christianæ Reipublicæ commodum, & Almæ Urbis ornamentum, exoptant. Sic autem prosequitur Galesinius: „ verùm „ enim verò, quo planius omnes id intelligant explicabo uberrimè libro singulari, „ qui propediem emittetur in lucem. „ Ideoque addendus

XV. De Restauratione Typographiæ Vaticanæ à Sixto V. peractâ liber singularis. Hic fortè adhuc inter MSS. delitescit.

XVI. Translatio Corporis Pii Papæ V. beatæ memoriæ à Sixto V. Pont. Max. celebrata VI. Id. Januarii, anno MDXXCVIII. *Romæ, Typis Vaticanis*, *in* 4.

XVII. De Bibliis Græcis Interpretum LXXII. Sixto V. Pont. Opt. Max. Auctore editis Commentarius brevis ac dilucidus: ad Alexandrum Peretum Cardinalem Montaltum. *Romæ, per Bartholomæum Grassium*, 1587 *in* 4 In Epistola Dedicatoria ita Galesinius post utilitates ex editione Græca prolatas „ ego sanè, quæ eo de genere „ historiis, non modò Græcis, & Latinis, „ verùm etiam Hebræis, Syris, aut Chaldæis olim mandata sunt, ea in unum „ conferre aggressus, librum jam pridem „ institui, quem emittere decreveram; „ sed cùm nondum omnibus partibus absolverim, nunc recentis hujus editionis, „ quæ Caraffæ Cardinalis amplissimi, omni Ecclesiasticæ & Græca, & Latina „ eruditione præstantissimi curâ inprimis „ singulari, & aliorum Virorum libros „ corrigendi usu, literatè peritorum, „ Theologiæ scientiâ præcellentium studio correcta, emendataque putatur, „ occasio oblata fuit, ut quæ alias in „ animum induxeram, distinctè, explicatè, „ atque adeò pluribus scribere, ea modò „ paucis complectar. „ De Opere, quod hic Galesinius innuit, sermo infra recurret.

XVIII. Lucuiente Epistole præfixa Theodoreti Commentariis in Cantica Canticorum. *Romæ*, 1563.

XIX. Alia adjuncta libris III. Rhetoricæ Ecclesiasticæ Augustini Valerii Episcopi Veronensis, postea Cardinalis. Primùm *Mediolani*, deinde *Parisiis*, 1576.

XX. Pars Catechismi Romani, præsertim, quæ ad Decalogum pertinet, ad cujus Operis explicationem, per integros libros quatuor, adjuncti sunt in margine à Galesinio Sacrarum literarum, Conciliorum, & Patrum tam Latinorum, quàm Græcorum loci, in eandem Sententiam enucleatè perscripti. Hoc etiam Opus infra memorabimus uberiùs.

XXI. Acta S. Barbaræ Virginis, & Martyris è Joanne Damasceno, & Arsenio Græcè scripta in Latinum conversa. Hæc breviter explicata retulit Laurentius Surius in Vol. VI. de Vitis Sanctorum.

XXII. Vita S. Petronii Episcopi Bononiensis ex Sacris Monimentis collecta, & certis Lectionibus explicata, quæ pro Officio ejusdem Sancti sæpiùs Bononiæ prodiit.

XXIII. Synodi aliquot, præcipuè Mediolanenses, Vercellenses, Brixienses, Placentinæ, & aliarum Ecclesiarum, quas ab eo conscriptas jam pridem editas fuisse Possevinus testatur.

XXIV. Acta Ecclesiæ Mediolanensis sub S. Carolo literis mandata, & edita. *Mediolani*, 1582. *in fol.*

XXV. Tabulæ dypticæ Archiepiscoporum Sanctæ Mediolanensis Ecclesiæ, Episcoporum Vercellensium, Novariensium, Brixiensium, & aliarum Ecclesiarum compositæ, atque in lucem emissæ.

XXVI. Martyrologium Romanæ Ecclesiæ usui in singulos anni dies accommodatum, cum Notationibus multiplici antiquitatis Ecclesiasticæ doctrinâ cumulatis: ad Gregorium XIII. Pontificem Maximum. *Mediolani*, 1567. *in* 4. *& Venetiis, apud Joannem Antonium de Antoniis*, 1578. *in* 4.

XXVII. Homiliarium Ambrosianum à Joanne Stephano Leinerio, de quo nos col. 800. jam egimus, compositum, exornavit Epistolâ uberi, atque doctissimâ. *Antuerpiæ, ex Officina Plantiniana*, 1575. *in fol.*

XXVIII. Vitæ Sanctorum, de quibus fit mentio in Ecclesia Mediolanensi, quæ editæ sunt in ejusdem Ecclesiæ Breviario MDLXXXII.

XXIX. Contra Hæreticorum Historiam Volumen. Hoc deperditum suspicamur, ejus tamen meminit in Notis supradictis ad Haymonem.

In Bibliotheca Ambrosiana servatur Codex Impressus sine anno, loco, & Typographi nomine, signatus O. num 266. in fol. cui titulus: „ P. Galesinii Protonotarii Apostolici, Monumenta Ecclesiastica perpetuis „ vigiliis conquisita, & elaborata ad usum „ S. Catholicæ Ecclesiæ Romanæ. „ Nihil autem continet, nisi frontes Operum impressas, quæ Scriptor noster vel jam confecerat, vel præ manibus habebat. Ea verò sunt:

XXX. Conciliorum Volumina VIII. à Petro Galesinio Protonotario Apostolico Canonibus tam Græcis, quam Latinis edita, multis item partibus aucta, Notationibus præterea, in quibus emendationis ratio consentiensque canonum, disciplinæ, & antiquitatis splendor elucet, præclarè illustrata: Sanctissimo, & Beatissimo Patri Gregorio XIII. Pont. Opt. Max. dicata.

Inter evolvendum *MSS.* Cod. Bibliothecæ Ambrosianæ incidi in Galesinii Autographum sign. D. num. 303. in fol. sic inscriptum: „ Conciliorum Volumen III. à Petro Galesinio multis partibus auctum, atque illustratum, Lucubrationibus ad rem perficiendam adhibitis, Auctorum & Latinorum, & Græcorum disciplinæ Synodalis, „ & Canonum scientiâ, usuque præstantium. „ In fronte adsunt Præfationes perpetuæ de Conciliis; desinit verò in Synodo Rhemensi.

XXXI. Commentarii in Sacros Bibliorum libros à Petro Galesinio Protonotario Apostolico confecti ex locis, quos & Latini, & Græci Patres, variis Commentariis, & Concionibus explicarunt; accessit præterea omnis locorum editio ex Septuaginta Interpretibus, Aquila, Theodotione, Symmacho, Luciano Martyre, Hebræo, Chaldæo, Arabicoque Codice collecta: ad Sanctissimum Patrem Gregorium XIII Pont. Opt. Max. & Sacrosanctum S. R. E. Cardinalium Collegium. Hujus Operis epitome edita est, atque de ipsa jam egimus sub num. XVII.

XXXII. P. Galesinii Protonotarii Apostolici de Republica Catholica libri XX., quibus & Barbararum Gentium Idola colentium, & Judæorum, & Mahumetanorum, & Hæreticorum, & aliorum à doctrina catholica quovis modo diffidentium impietate disjecta, præclarè expressa elucet forma Sacrosanctæ Catholicæ, Apostolicæque Ecclesiæ Romanæ. Ad Sanctissimum Patrem Gregorium XIII. Pont. Opt. Max.

XXXIII. De Divinis Lectionibus libri X. Ad amplissimum, & religiosissimum S. R. E. Cardinalem Borromæum.

XXXIV. Christiani Orbis Theatrum, in quo Jesu Christi Domini Fides ad singulas Europæ, Asiæ, Africæ Provincias, & Urbes propagata spectatur: Petro Galesinio Protonotario Apostolico Auctore: ad Serenissimum Philippum Regem Cath. Max.

XXXV. S. Gregorii Nazienzeni Theologi Opera, à Petro Galesinio Protonotario Apostolico conversa, Commentariis Patrum Græcorum, & Notationibus suis illustrata. Ad Sanctissimum Patrem Gregorium XIII. Pont. Opt. Max.

XXXVI. S. Basilii Opera, à Petro Galesinio Protonotario

tario Apostolico conversa: ad Carolum S. R. E. Cardinalem tit. S. Praxedis Archiepiscopum Mediolani. Ejusdem in Esaiam Prophetam, & Evangelistas Commentarii. Multæ præterea de moribus Orationes, complures Epistolæ, plurimaque alia, quæ nunquam antea in vulgus edita, jam summo studio ab eodem quæsita, in lucem exeunt: additis in extremo Volumine Notationibus, ex veterum Patrum sententiis depromptis, in eos præsertim locos, quibus improba eorum, qui de Catholica Fide malè sentiunt, temeritas maximè rejicitur. Sed hæc ipsa, atque adeò omnia, quibus ejus industriâ auctus Basilius est, atque ornatus, ex Epistolis, quæ sequuntur, faciliùs ipse cognosces. Hoc Opus habemus autographum in Bibliotheca Ambrosiana MS. in fol. magnæ molis sign. D. num. 302.

XXXVII. Theophylacti Archiep. Bulgariæ Commentarii in Sacrosancta quatuor Evangelia: Petro Galesinio Protonotario Apostolico interprete: Lucubrationes item Patrum tam Latinorum, quàm Græcorum ex variis eorum libris ab eodem adjunctæ ad Sancti Evangelii explicandi usum: His præterea accesserunt Notationes, quibus in primis vulgata editio defenditur: ad amplissimum S. R. E. Cardinalem Antonium Caraffam.

XXXVIII. Pastorales Libri SS. Patrum à Petro Galesinio Protonotario Apostolico Latini emendati, & Græci conversi: ad Amplissimum, & Religiosissimum S. R. E. Cardinalem Carolum Borromæum.

XXXIX. P. Galesinii Protonotarii Apostolici Bibliotheca Ecclesiastica, in qua, rejectis memoriæ damnatæ Auctoribus, omnes omnium temporum Scriptores numerantur, atque explicentur, qui de Divinis, Sacris, Ecclesiasticisque rebus aliquid, vel Latinè, vel Græcè, vel Hebraicè etiam, Syrè, Armenicè, Arabicève, literis prodiderunt. Ejusdem item Præfationes, & Monimenta præclara: ad Serenissimum Gulielmum Gonzagam Ducem Mantuæ III. & Montisferrati I.

XL. Historiæ Ecclesiasticæ Catholicæ Volumina XV. à P. Galesinio Protonotario Apostolico luculenter contexta. Ad amplissimum Principem Jacobum Boncompagnium.

XLI. Historia Summorum Pontificum à Bartholomæo Platina conscripta, & à Petro Galesinio Protonotario Apostolico multis locis emendata, Notationibusque diligenter aucta, atque illustrata: ad Beatissimum, & Sanctissimum Patrem Gregorium XIII. Pontificem Maximum.

XLII. De Vitis Sanctorum Tomi XII. primùm à Laurentio Surio contexti, deinde à Petro Galesinio Protonotario Apostolico aucti, luculentisque Notationibus illustrati. Ad amplissimum S. R. E. Cardinalem, Serenissimumque Principem Albertum Austriæ Arciducem.

In Bibliotheca verò Ambrosiana vidi Codicem sign. A. num. 41. MS. in fol. cui titulus tantùm Typis datus, sic legitur „ Vitæ „ Summorum Pontificum à Petro Galesi„ nio Protonotario Apostolico purâ, illu„ strique veritate conscriptæ, adjunctis „ Imaginibus. *Mediolani, apud Pacificum Pontium*, 1577. una cum Stemmata Borromæorum.

Aliud Volumen extat pariter in eadem Bibliotheca inscriptum „ Pontificum aliquo„ rum Vitæ, Petri Galesinii „ Incipit à Sancto Sylvestro usque ad Cœlestinum III. sed interpolatè: signatum est E. num. 39. in fol.

Alter Codex in supradicta Bibliotheca Ambrosiana reperitur, in quo extant Acta, Epistolæ, & Decreta XL. Summorum Pontificum a S. Anacleto usque ad Urbanum III. à pluribus Conciliis collecta; in fronte autem extat Tractatus satis eruditus de Primatu D. Petri ex Gennadio, aliisque Auctoribus manu propria Galesinii conscriptos. MS. in fol. sign. D. num. 308. Isti verò tres Codices appellari possunt Sylvæ Auctoris nostri pro construendo magno Opere parùm supra relato

XLIII. De Divinis Catholicæ Ecclesiæ Officiis, eorumque Ritibus, & Cærimoniis Scriptorum & Latinorum, & Græcorum Libri. A Petro Galesinio Protonotario Apostolico collecti. Notationibus item omni antiquitate refertis explicati. Epitome præterea librorum rationalium, quos de Divinis Officiis G. Durantius confecit, ab eodem enucleatè præscripta. Ad amplissimos, religiosissimosque S. R. E. Cardinales Carolum Borromæum, Gab. Palæottum, Jul. Antonium Sanctorium, & Antonium Caraffam.

XLIV. P. Galesinii Protonotarii Apostolici Philippicæ Orationes de Sempiterno contra Turcas bello: ad Sanctissimum Patrem Gregorium XIII. Pont. Opt. Max. & reliquos Christianæ Reipublicæ Principes.

XLV. Catechismus Romanus Petri Galesinii Protonotarii Apostolici Commentariis dilucidè explicatus, quos è fontibus Patrum accuratè hausit.

XLVI. Catechismus Romanus Latinè, Græcè, Hebraicè, Syrè, Arabicè, Æthiopicè, Illyricèque conscriptus: ad universas Christianas Nationes.

XLVII. Theatrum Pontificale, in quo Tabulæ spectantur Summorum Pontificum Romanorum, ac præterea Patriarcharum, Primatum, Archiepiscoporum, Episcoporum, qui omni tempore in universa Dei Ecclesia extiterunt. Petro Galesinio Protonotario Apostolico Auctore. Ad amplissimum Virum Matthæum Contarellum Gregorii XIII. Pont. Max. Datarium.

XLVIII. Thesaurus Latinæ Ecclesiasticæ Elocutionis ad graviter, & Apostolico Pontificioque more scribendi usum, è Pontificum, Patrumque veterum Monimentis à Petro Galesinio Protonotario Apostolico collectus: amplissimo Viro, styliqua Ecclesiastici Romani instauratori M. Contarello dicatus.

XLIX. M. Tullii Ciceronis Opera Clarissimorum Virorum exquisitâ industriâ, & studio singulari emendata, Lucubrationibus item eruditissimis explicata P. Galesinii Commentariis, quibus cùm omnis antiquitas, tùm eloquens Reipublicæ Romanæ declaratur, cum Latinæ in primis elocutionis doctrina ad perpetuum rectè & dicendi, & scribendi usum, exponitur diligentiùs illustrata; Imp. Rodulpho Austriu Cæs. Augusto dicata.

Hactenus tituli Operum Auctoris nostri, qui repetiuntur impressi literis grandioribus rubro-nigris in supracitato Codice Ambrosianæ Bibliothecæ sign. O. num. 266. in fol. magno.

L. Homiliæ variæ, & Opuscula varia Sanctorum Patrum è Græco in Latinum versæ; addito textu Græco. MS. in fol. in Biblioth. Ambrus. sign. D. num. 301.

LI. Canones Pœnitentiales a Galesinio collecti ex Legibus, & SS. PP. Incipit de Pœnitentia solemni, publica, & privata &c. MS. in fol. in Ambros. sign. D. num. 159.

LII. Dictiones, sive Repertorium Sacrum, atque Profanum, ex variis Auctoribus, ordine alphabetico digestum. Vol. IV. in fol. ingentis molis sign. K. num. 9. 10. 11. 12. Extant in Bibliotheca Capituli Metropolitanæ Ecclesiæ hujus Urbis.

LIII. Registrum Epistolarum Gregorii PP. VII. libri XI. notis Petri Galesinii adspersi, cum Indice Epistolarum, & rerum Notabilium. MS. in fol. servatur in Ambrosiana Bibliotheca Cod. sign. G. num. 112.

LIV. Adversaria quædam, extant MS. in Bibliotheca Ambrosiana signat. N. num. 43. in 8. autographa, & ex eodem Codice agnovimus Opera tria quæ sequuntur, Galesinium scripsisse.

LV. Commentarii breves in Tabulas certas pro ratione temporum distincti de universa Historia Ecclesiastica. Accesserunt certissima singularum rerum Monimenta.

LVI. Volumen Commentariorum S. Ambrosii Operibus adjunctum.

LVII. Commentarii de Vitis Apostolorum, & Discipulorum LXX. Jesu Christi Domini, & Sanctorum Hispaniæ: ad Federicum Cardinalem Borromæum.

LVIII. Opuscula varia. *Mediolani, apud Pontium*, 1551 in 4.

LIX. Latina Interpretatio Epistolarum S. Isidori Pelusiotæ, extat inter Opera illius.

LX. Tesoro della lingua volgar-Latina. *In Vinegia*,

gia, per Altobello Salicato, 1584. *in* 8. Hoc Opus centies recusum fuit cum aliorum Additamentis, præcipuè hoc titulo „ Dizionario, overo Tesoro della lingua volgare Latina, raccolto da M. Pietro „ Galesino Protonotaro Apostolico, col „ Dizionario Latino di M. Cesare Mirani „ Calderino Veronese. „ *Torino, per Gio. Domenico Tarini*, 1623. *in* 8. & alibi sæpissimè.

LXI. Epistolæ Latinæ ad Joannem Baptistam Corneum de Thuribulo, & Thurificatione, datæ anno MDLXXXIII. cum istius Responsionibus. Extant in Vol. V. MSS. supradicti Cornei, de quo egimus suo loco.

LXII. Aliæ ad Senecam Mediolani Decanum extant in Vol. IX. MSS. sopradicti Cornei.

LXIII. Aliæ satis eruditæ ad Onuphrium Panvinium, extant in Cod. MS. Bibliothecæ Ambrosianæ signat. D. num. 501. in fol.

LXIV. Aliæ II. autographæ ad Sanctum Carolum Borromæum, in quibus satis prolixè agit de Ambrosiano Ritu, extant apud amicissimum Canonicum Joannem Andream Iricum.

LXV. Aliæ plurimæ ad supradictum S. Carolum Borromæum, inter quas II. circa festum SS. Martyrum Gervasii, & Protasii, altera de obitu Panvinii data die XXV. Maji, anno MDLXVIII. Extant in magna Collectione Ambrosiana Epistolarum S. Caroli, præcipuè in Vol. XVII. parte III.

Leguntur quoque quamplures S. Caroli Epistolæ ad Galesinium ab anno MDLXII. ad MDLXXXIII. ferè omnes agentes de Ritibus Ambrosianis, & nonnullæ ex eisdem manu propria ipsius Sancti postillatæ, inter quas eminet illa de Cæremoniis Episcoporum. Extant in eadem perinsigni Collectione.

Inter Epistolas Sigismundi Foliani habetur XIX. libri V. ad Galesinium, in qua ei mittit Paraphrasim Psalmi CXXXV. ejusque judicium postulat.

Agunt de tanto Viro Du-Pin in sua Bibliotheca Ecclesiastica, & Simon in Critica ejusdem Bibliothecæ Tom. II. pag. 110., Baillet Jugemens des Sçavans Tom. IV. pag. 446., Huetius de Interpretatione pag. 273, Galleria di Minerva Tom. VII. pag 286., Barnabeus in Vita Baronii pag. 68., Morerius in Lexico, Lasor a Varrea pluribus in locis. Fontaninus in Libro „ dell'Eloquenza Italiana „ Edit. III. Rom. pag. 307., Possevinus in Apparatu Sacro Tom. III. pag. 54. & 55. aliique permulti.

XXXII.

GOSELINUS JULIANUS.

JUlianus Goselinus ex Nicæa Palearum insigni Ducatus Montisferrati Oppido oriundus, sed tamen Romæ natus, jure inter Exteros Eruditos, qui Mediolanensem Urbem diuturno incolatu decorarunt, est recensendus. Die XII. mensis Martii, anno Christi Salvatoris MDXXV. genitoribus Petro, & Pellegrina Bononiensi nobili Fœmina, cujus cognomen incompertum habemus, majorum incuriâ, in lucem est editus. Secundo autem infantiæ suæ anno ex Urbe æterna Nicæam à Patre translatus, amissâ paulò ante matre, traditus fuit erudiendi gratiâ Damiano Maraffio Viro pietate, literisque celebri. Supra ætatis

A captum scientias cùm percepisset, annos natus XIV. Romam repetiit, ubi à Cardinali Sfortia Sanctæ Floræ benignè exceptus, sub aliis optimis Præceptoribus Enciclopædiam sibi mirabilem comparavit adeò, ut plurimi à præclaris etiam Viris haberi cœperit. Quapropter tertio post anno à Ferrante Gonzaga Siciliæ Prorege à Secretis eligi meruit, cùmque anno MDLVI. Gonzagæ Insubriæ Moderatio contigisset, Goselinum secum Mediolanum adduxit, quem ad extremum usque semper dilexit, ejus fidei summi momenti tradens arcana. Pari floruit gratiâ apud Duces Albæ, & Sessæ, qui Ferranti in munere successerunt, horumque postremus Julianum, in Hispanias pro summis agendis negotiis proficiscens, comitem voluit, quem etiam adversâ præ-
B peditus valetudine vices suas apud Catholicum Regem obire jussit. Qua dicendi facundiâ, qua prudentiâ Scriptor noster emineret, Principis judicio comprobatum fuit, nam per Didacum de Corduba eundem Ducem Sessæ monuit, ne alium quàm Goselinum deinceps ad negotia pertractanda in Aulam mitteret. Tantum honorem cumulavit Rex munere nummorum DCCC. constituto annuo stipendio aliorum CC. quoad in vivis foret. In Italiam regressus ab eodem Sessæ Duce ad Pium IV. Summum Pontificem gravissimæ causæ Legatus missus, ut scilicet Bernardino de Corduba sacram Purpuram impetraret, rem feliciter confecisset, nisi intempestivâ Bernardini morte præventus, infecto negotio, redire fuisset coactus. Interim Piscariæ Marchio, Sessæ
C Duci in Insubriæ Moderatione successor datus, Goselini virtute perspectâ, ita ipsum charum habuit, ut ejus potissimùm consiliis uteretur; verumtamen sub Duce de Alburquerque Piscariæ suffecto sinistram expertus est fortunam Vir Clarissimus, ut non semel famâ, & capite periclitaretur. Ex turbulentissimæ tempestatis procellâ feliciter tandem emersit, nam postremis Commendatarii majoris Castellæ, quem cum imperio apud Insubres Hispaniarum Rex constituerat, annis aliquantulum respirare cœpit, subque illius Successore Marchione Aymontis rursus ad munus adscitus est; & in eo perseveravit regente Mediolanensem Ditionem Terræ-novæ Duce, donec anno ætatis suæ LXII. Prid. Idus Februarii, anno Salutis MDLXXXVII. animam Deo red-
D didit, non sine omnium Mediolanensium Civium mœrore. Ex Clara Albugnana uxore, quam ob corporis speciem, animique dotes unicè dilexerat, præter filias duas, Julianum Agrippam genuit, eumque supra ætatem eruditum præcoci fato sublatum doluit. Carolo V. Augusto, filio ejus Philippo Regi, Alexandro Parmensium Duci, necnon Gonzagis Principibus fuit acceptissimus. Summâ junctus fuit amicitiæ consuetudine cum celeberrimis sui temporis Eruditis, nimirum Octaviano Ferrario, Annibale Crucejo, Dominico Venierio, Antonio Francisco Rainerio, Equiti Vendramino, Octaviano Maggio, Bernardino Baldino, Joanni Tonso, Benedicto Gnidio, Francisco Melchiorio Opitergino, aliisque permultis. Corpus illius tumulatum conquiescit in Sacello, quod vivens dotaverat in Templo S. Mariæ Servorum hujus Metropolis, hoc decoratum Elogio:

IVLIANO GOSELINO
INTEGRITATE PRVDENTIA CONSILIO ADMIRABILI
SVMMIS PRINCIPIBVS
CLARISSIMISQVE VIRIS CHARISSIMO
COMPONENDIS DISCORDIIS NATO
POETAE ILLVSTRI ET HISTORICO EXIMIO
CLARA ALBVGNANA VXOR MOESTISSIMA
MARITO COMMVNI OMNIVM LVCTV DEPLORATO
P.

VIXIT ANN. LXI. MENSES X. DIES XII.
OBIIT PRID. ID. FEB. M.D.LXXXVII.

Scripsit:

I. Le Rime. *Milano, per le Stampe di Paolo Gottardo Ponzio*, 1572. in 4. *In Venezia, per il Zalterio*, 1571. in 4. *Milano per il sudetto Paolo Gottardo Ponzio*, 1574. in 4. *Venezia, presso Francesco Franceschi*, 1588. in 12. Carmen Italicum, vulgo *Canzone*, quod incipit „ Cittadina del Cielo „ uti legitur in editione *Mediolanensi*, 1574. pag. 115. reperitur in Cod. MS. Marchionis Canonici Riccardi Florentiæ forsan correctior, ut asseritur ab eruditissimo, & amiciss. Lamio Biblioth. Ricardianæ Præfecto; quæ verò sequuntur non vidi in supradictis editionibus.

II. Carmen Italicum, vulgò *Sonetto*, quo respondet alteri Antonii Francisci Rainerii, extat inter Carmina istius.

III. Aliud Italicum in laudem Pauli Vicecomitis legitur inter Carmina Jo. Pauli Lomazzii.

IV. Aliud Hispanicum extat in Libro, cui titulus „ Tractato de la Ermosura, y del Amor de Maximiliano Calvi „ de quo jam diximus.

V. Dichiarazione de' suoi Componimenti. *Milano, presso il Ponzio*, 1573. in 4.

VI. Componimenti in materia di Peste, cioè Rime Cristiane. *Milano, presso il Ponzio*, 1576. in 4.

VII. Carmina Latina. Ex Picinello.

VIII. La Vita di Don Ferdinando Gonzaga Libri III. *Milano, per Gottardo Ponzio*, 1574. in 4.

IX. Trè Congiure. I. De i Pazzi e Salviati contro i Medici. II. Del Conte Giovanni Fieschi contro la Repubblica di Genova. III. D'alcuni Piacentini contra il Duca Pier-Luigi. Ex Picinello, & Lafore à Varea. Ext. in Cod. MS. n. 61. in fol. Bibliothecæ Monachor. Cisterciens. S. Ambros. Mediol.

„ Della Congiura di Piacenza contro il Duca „ Pier-Luigi Farnese di Giuliano Goselini. All' „ Illustriss. ed Eccellentiss. Signore il Sig. Duca „ di Frias Contestabile di Castiglia &c. Capitano generale in Italia, Governatore, e Logotenente generale dello Stato di Milano per il „ Rè N. S. „ MS. in fol. Autographus in Bibliotheca Ambrosiana sign. Q. n. 104. Aliud exemplar MS. habet amicissimus Canonicus Iricus.

X. Ragionamento sopra li componimenti del Borghesi, ex Picinello.

XI. Carmina plura Italica, extant in libro V. „ Della „ Raccolta delle Rime di diversi eccellenti Autori fatta dal Giolito „ ; & in VI. „ Delle „ medesime d'Andrea Arrivabene in seguito del „ Giolito „.

XII. Amore della Patria, Componimento Scenico. *Venezia, per il Barezzi*, 1604. in 12.

XIII. Carmen Italicum, sic inscriptum „ Canzone del „ Sig. Giuliano Gosellini Milanese, quale era in „ prigione „ Incipit, ad Veritatem ita loquendo:

Cittadina del Cielo
Che sola fra gli Dei
Ti godi, e sprezzi ogni terren soggiorno &c.

Et prosequitur, spe liberationis suæ obtinendæ à Rege Catholico:

Fa che il gran Duce invitto
Che col senno, e coll' arme
Tien l' una Esperia a freno, e l'altra onora,
Di noi giudichi dritto;
Veggia, è homai dee trarme
Di questo cieco laberinto fora &c.

Sic definit:

Con candide ali, e d'auree stelle cinta,
Canzon, ecco a noi vola
Veritate; or t' inchina, e ti consola.

Extat in Codice MS. Bibliothecæ privatæ Marchionis Canonici Riccardii Florentiæ, ut me monuit supradictus Cl. Lamius.

XIV. In quinta Editione ejus libri „ Rime „. *Venezia, presso il Tracescbi*, 1588., adest Carmen Italicum Julii Cæsaris Albicantis cum altero Goselini ad eundem pro responsione.

XV. Lettere *Venezia, presso Paolo Mejetti*, 1592. in 8.

XVI. Lettere in materia di Stato. Extant in Libro: „ Tesoro Politico „ Tom. II. pag. 512.

XVII. Lettera a Bartolomeo Sala; legitur in libro inscripto „ Nuova Scielta di Lettere „ Lib. I. pag. 116.

XVIII. Epistolæ plures ad Bartholomæum Assandrum, de quo egimus in Articulo CL., & istius ad Goselinum, de cujus morte scripsit Assander ad Franciscum Melchiorem die XVIII. Martii MDLXXXVII.

XIX. Compendio della guerra di Parma, e del Piemonte, dall' anno MDXXXVIII. all' anno MDLX. libri IV. con le Giustificazioni: all' Illustrissimo, ed Eccellentiss. Sig. Don Ferrando Gonzaga. In Epistola ad eundem Goselinus rationem reddit de hoc suo historico potiùs Commentario, quàm Narratione, ex ordine ipsius Marchionis Gonzagæ contexto, unà cum Documentis opportunis ei subministratis. MS. in fol. justæ molis in Bibliotheca Ambrosiana signato H. n. 216.

XX. Vera Narratione de le cosa passare ne' Paesi Bassi dopo la giunta del Serenissimo Signor Don Giovanni d' Austria Luogotenente, Governatore, e Capitan generale del Rè Cattolico in quelle parti. Con la risoluzione de gli obietti contenuti nel Discorso non aero, mandato in luce da gli Stati d'essi paesi, intorno a la rottura per loro fatta de la ultima Pace. *In Milano, appresso Gio. Battista Ponzio*, 1578. Hunc Librum ex Gallico sermone in Italicum vertit Goselinus.

In ejus obitu Hercules Cimiliottus hoc Dysticum conscripsit, ex MS. Biblioth. March. Vercell. Mariæ Vicecomitis:

Numina quid prosunt? jacet cum noster Apollo?
Mors (ajunt Musæ) nos tua præda sumus?

Extat

Extat etiam Collectio Carminum sequenti titulo: „ Mausoleo di Poesie Volgari, e Latine in morte „ del Sig. Giuliano Goselini, fabricato da diversi „ Poeti de' nostri tempi „. *Milano, per Gottardo Ponzio*, 1588. *in* 12.

In Libro, cui titulus „ Carmina Illust. Poet. Italor. Tom. IX. pag. 281. Extat Jo. Tonsi Mediolanensis longum Carmen: ad Julianum Goselinum, de Vesp. Gonzaga ægrotante.

Epistola Italica Aldi Manutii ad eundem data Bononiæ XXXI. Januarii MDLXXXVI. Extat inter Epistolas Aldi, editas *Romæ, apud Sanctum, & Socios*, 1592.

Annibalis Guaschi ad eundem Epistolæ XI. Italicæ. Extant inter Epistolas Guaschi, editas *Mediolani, apud Pontium, & Picaleam*, 1601.

Extant ad ipsum Epistolæ X. Bernardini Marliani in libro ejus Epistolarum. *Venet.* 1601. *in* 8.

Legitur ad eundem Carmen Jo. Pauli Lomatii vulgari Mediolanensium idiomate scriptum in hujus libro, cui titulus „ Rabisch.

In Libro Joannis Baptistæ Porri, inscripto „ Emblemi del Sole „. *Milano, presso il Ponzio*, 1589. adsunt II. ad Julianum Goselinum 77. & 115.

Celebrator etiam in libro „ Lettura di Girolamo „ Ruscelli, sopra un Sonetto dell' Illustris. Sig. „ Marchese della Terza alla divina Signora Marchesa del Vasto, *in Venezia, per Gio. Griffio, l'anno* 1552. *in* 4., ab Abbate Grillo, qui plures Epistolas suas Goselino inscripsit, à Ghilino in Theatro p. p. à Fontaninio in Libro „ Della „ Eloquenza Italiana „ Editio III. pagg. 158., & 518. à P. Quadrio Soc. Jesu in Libro „ della Storia, e della Ragione d'ogni Poesia „ Tom. II. pag. 261 à Sitono nostro in Schedis, & in Theatro Genealogico, ubi ex Josepho Archinto Mediolani Decurione, qui obiit anno MCDLXXVII., & Elisabet Cesata conjugibus, in lucem venit Ursina nupta Alexandro Albignano, ex qua Clara Albignana Goselini uxor, & tandem à Picinello in Athenæo pag. 353., & præfato Canonico Irico in sua Historia Typograph. Tridinensi, quam prælo parat.

L

XXXIII.

LEO PETRUS.

PEtri Leonis Vercellensis, utpote qui in Oppido Caballiaca agri ejusdem Urbis natales hauserit, jam abundè meminit Clariss. Saxius in Historia Typographico-literaria Col. CCCC. & sequentibus. Nobis autem liceat Lectoribus Candidis saltem notum facere, quo anno Petrus idem in Canonicorum Scalensis Basilicæ numerum à Ludovico XII. Francorum Rege, tunc temporis Mediolani Duce fuerit cooptatus. Illud accidit salutis nostræ anno MID. successitque Scriptor noster Guidoni de Bustis, qui eodem anno die XI. mensis Decembris migrarat è vita. Certum illius emortualem annum non tenemus, adhuc tamen inter mortales degebat anno MDXXI. octogenario major in hac Urbe, in qua ultimam clausit diem.

Hæc post se reliquit:

I. Petri Leonis Vercellensis S. Mariæ Scalarum Canonici Orationes, Epistolæ, & Epigrammata. *Mediolani, per Gulielmum Signarre*, 1496 *in* 4. Cùm verò Liber iste minimè sit obvius, recensere hic juvat ea quæ continet, servato ordine ut extant; plura namque sub aliorum nominibus prolata, credendum, sint Auctori nostro tribuenda, utpote ad usum ejus Discipulorum forsan condita; ad memoriam quoque plurium Mediolanensium servandam, hæc in dies jocunda eruot.

Vincentii Velati Oratio habita in Templo Braydæ.

Ejusdem Oratio habita in foro ad Ædem D. Mariæ, quæ inscribitur, Consolatio.

Ejusdem Hymnus habitus in Monasterio Braydensi.

Jo. Petri Leonis Epistolæ ad varios; nempe: Jo. Velato Braydæ Præposito, Nobili Scaramuciæ Vicecomiti Discipulo suo, Patricio Viro Jo. Marliano, Jo. Angelo Corin unà cum Rhythmo, Jo Jacobo Velato compatri suo, Jo. Petro Capræ, Prospero Lampugnano, de humana fœlicitate, & Carmen.

Petri Leonis Carmina IV. in laudem Ludovici Sfortiæ Vicecom. Mediol. Ducis.

Ad Blancam Sabaudiæ Ducem Rhythmus.

Ejusdem Epitalamium in Connubio nobilissimi Viri Michaëlis Marliani, & generosæ puellæ Castronovatæ.

Ejusdem Oratio & Carmen in nuptiis Lucretiæ Vicecomitis, & Alexandri Brippii.

Ejusdem Oratio & Carmen pro nuptiis Corradini Marliani, & Veronicæ Bellinzonæ.

Ejusdem Carmen ad Facium Cardanom, septem Artium liberalium monarcham.

Aliud ad Jo. Andream Glussianom de Porta Tonsa.

Aliud ad eumdem de Uxore ducenda, & seligenda.

Aliud ad nobilem, & ornatum Causidicum Martinum Scaravagium.

Aliud ad Ambrosiom Rosatum Comitem, & Ducalem Consiliarium, necnon Philosophum primarium.

Aliud ad Ambrosium Ferrarium Monachum S Ambrosii Mediol. & Ecclesiæ Mazentaneæ Rectorem benemeritum.

Aliud ad Franciscum Mozzanicam D. Francisci Alumnum, & Theologicæ Scientiæ monarcham.

Aliud Oberto Landriano Humiliatorum Ord. Generali Ducis Oratori, & Consiliario præstantissimo.

Aliud ad Julium Æmilium Ferrarium.

Alia IV. ad eundem.

Aliud ad Luchinum Marlianum, & Hieronymum fratrem.

Aliud ad Jo. Velatum Braydæ Præpositum.

Jacobi Lampognani Oratio habita in Monasterio Divæ Agnetis pro Vestitione Jacobinæ ejus Consobrinæ.

Saxii Vicecomitis Oratio pro Lustratione Hieronymi ejus fratris.

Davidis Bossii Oratio habita ad Mensam in Monasterio Braydæ de B. M. V. in Septembri.

Angeli Politiani Epistola Tristano Chalco de quodam Concionatore; data Florentiæ MCDLXXXVIII.

In fronte Operis adest Jo. Baptistæ Scaravagii Presbyteri, & Sacrorum Canonum Doctoris, de quo nos in Artic. MDXXII. Carmen in laudem Auctoris, adest quoque Nuncupatoria Petri Leonis Reverendissimo Amedeo Romagnano, Sancti Salvatoris Abbati, & Illustrissimi Principis, atque Excellentissimi Karoli Joannis Amedei Sabaudiæ Ducis, Cancellario dignissimo, & benemerito.

Ejusdem Petri Leonis meminit Advocatus Sitonus in Serie chronologica Canonicorum Ducalis Basilicæ Scalens. Mediol. sub ann. MCCCCXCIX. MS. in fol. penès eundem, & in Castro-Novatæ familiæ Monumentis pag. 3. impress. an. 1722. penès *Malatestam*, in fol.

M

XXXIV.

MAYNOLDUS GALARATUS JACOBUS.

DE amplissimo Viro Jacobo Maynoldo Gallarato hic cùm sit agendum, ægrè ferimus & nos Tomum III. Cremonæ Literatæ, quem doctissimus Franciscus Arisius conscripserat, flammis abreptum fuisse posteritati, Inde enim haurire licuisset plura ad Eruditum hunc Cremonensem uberiùs commendandum, qui diuturno incolatu, muneribus præclarissimis optimè gestis, & tandem obitu Insubriæ Metropolim illustravit. Laureâ in utroque Jure donatus, Oratoriâ etiam facultate insignis, plurimùm apud Cives suos valuit, ideoque evecto ad Apostolicam Sedem Gregorio XIV. selectus est, ut patriæ Legatione ad Pontificem fungeretur, qua egregiè satis obitâ tanti habitus est à Philippo III.

Hi-

Hispaniarum Rege, ut ad Senatoriam Cathedram ab eo in summo Mediolanensis Ditioois Magistratu assumeretur. At majora illius prudentiæ, atque doctrinæ præmia cùm deberentur, Mantuam Carpetanorum evocatus, in supremo Italicarum Rerum Consilio Regens est constitutus. Mox anno MDCIV. Insubriæ Conscriptorum Patrum Præses renun- A ciatus, sic munus administravit, ut summam æquitatem, cum inculpatissima religione conjungeret. Desideratus est anno humanæ reparationis MDCXII. ætatis suæ LX. Cadaver illius Mediolano Cremonam deferendum curavit Pompejus Maynoldus Nepos, & in Templo Sancti Augustini reconditum jacet cum hoc Elogio:

IACOBI MAYNOLDI GALARATI

PRAESIDIS SENAT.

CINERES ET OSSA HIC QVIESCVNT

A POMPEO MAYNOL. EIVS NEP. DILECT.

TRANSLAT.

QVI PATRI PATRVISQVE SVIS

SIBI AC POSTERIS

HOC QVIETIS DOMICILIVM

CONSTRVENDVM CVRAVIT

AN. MDCXVII. KAL. OCTOBRIS.

Altera autem in eodem Templo prope Sacellum Sancti Nicolai Inscriptio tanto Viro posita cernitur in hæc verba:

D. O. M.

IACOBO MAYNOLDO GALARATO IVR. CON.

OPTIMO PRVDENTISSIMO IVSTISSIMO RELIGIOSISSIMO

SENATVS MEDIOLANENSIS PRINCIPI

POTENTISS. HISPANIARVM REGIS

PERPETVO ITALICARVM RERVM CONSILIARIO

INCERTVM SVO AN REIP. FATO VITA FVNCTO

CVIVS HEROICAM VIRTVTEM

QVAM VIVENTES COLEBANT

SVPERSTITES ADMIRANTVR

POSTERI VENERABVNTVR

HIS HVMANAE GLORIAE FASTIGIIS DECORATVM

SED NON SATIS

CREMONAE DVM VIXIT

POTENTISS. HISPAN. REX

POST OBITVM TANTO VIRO DVPLICI

IMMORTALITATI COMMENDATO

DECRETO PRO EO AD DEVM PERPETVO SACRIFICIO

NOVA HONORIS SPECIE CVMVLARVNT

HORATIVS QVAEST. REG. CAMILLVS ET AVGVSTINVS

FRATRES MOESTISS. P.

VIXIT REIP. NON SIBI ANN. LX.

OBIIT REIP. NON SIBI ANN. SAL. MDCXII.

XIII. KAL. FEBRVARII.

Habe-

Habemus illius ingenii Monumenta, his inscripta titulis:

I. Oratio in funere Sigismundi Picenardi Senatoris Mediolanensis, habita Cremonæ in Templo Sancti Dominici anno MDLXXX. De hac Arisius in Tomo II. pag. 294. & Landus de Senatu Mediol. pag. 190.

II. Altera ad Gregorium XIV. Pont. Max. Cremonensium nomine habita, de qua Ghilinus loco citando.

III. De Titulis Philippi Austrii Regis Catholici Liber, atque in ipsis Titulorum successiones Tabulæ. *Bononiæ, apud Peregrinum Bonardum*, 1573. in 4.

Cùm pridem Præses Senatus renunciatus fuit Jacobus, collatum ipsi meritissimo honorem gratulaturus Henricus Farnesius Ebur. JC. & Artis Oratoriæ in Ticinensi Academia Interpres, edidit librum hoc titulo „ Insubriæ faustissimi plausus in Augustum „ creati Præsidis Jacobi Maynoldi Sapientiss. Senatus „ Mediolanens. Auspicium, sive decem Civitatum; „ Musis novem, Phœboque modulante Inscriptiones „ Socraticæ, cum fumosa Maynoldæ Gentis imagine „ recognitæ „. *Ticini, apud Andream Vianum*, 1604 *in fol.* Item Auctoris ejusdem, ipsisque Typis, atque anno prodiit „ Hasta Palladis, sive de Principis Sa„pientia. Ad præstantissimum Præsidem Sapientiss. „ Senatus Mediol. Jacobum Maynoldum Panegyricus „.

Antonius Maria Spelta Ticinensis Regius Poeta eodem anno MDCIV. iisdemque formis publici juris fecit Opus poeticum sic prænotatum „ Pro Illustrissimo „ Sacri Mediolan. Senatus Præside Jacobo Maynoldo „ Viro integerrimo, Philippi III. Hisp. Indiarumque „ Regis, ac Mediol. Ducis &c. Consiliario, à Secretis „ oculatissimo, Encomium „.

Prodierunt etiam Ignatii Albani Mediolanensis Carmina, quibus titulus „ Argo in adventu Jacobi Maynoldi Sacri Mediol. Senatus Præsidis Illustrissimi „. *Mediol. in ædibus Jac. Mariæ Medæ Typographi*, in 8.

Ipsius cum laude meminerunt Lucilius Terzagus in Oratione pro Regente Hieronymo Caymo, ejusque Fratribus, MDCVI. Ghilinus in Theatro Erudit. parte I. pag. 118. Cæsar Ruginellus in Tractatu de Senatoribus pag. 57. Melchior Alciatus de præcedentia pag. 29. & 37. citatus Arisius in Cremona Literata Tom. III. pag. 114. aliique plures.

XXXV.

MEDIOBARBUS BIRAGUS FRANCISCUS.

FRanciscus Mediobarbus Biragus anno salutis humanæ MDCXLV. parentibus Comite Antonio Francisco, atque Victoria Landriana cooptata in Matronalem Ordinem, *della Crociera* nuncupatum ab Augusta Eleonora, conjugibus in lucem prodiit in Ticinensi Urbe. Infantiâ vix emensâ, bonarum Artium rudimentis excultus, in adolescentia legalibus se addixit studiis, atque inter causarum, & Fori strepitus amœniores coluit scientias, eam præsertim, quæ ad Nummismatum veterum pertinet cognitionem; & quantùm in ipsa profecerit apertè clamant Musæum insigne, atque Bibliothecs optima, & selecta ab eodem Mediolani, quò lares transtulerat, condita; apertissimè autem ostendunt, quæ scripsit, inferiùs recensenda. Eruditissimis suæ ætatis in Italia præsertim florentibus Viris, quos inter Pedrusius, ac Maliabechius numerantur, charissimus extitit, atque epistolari commercio conjunctissimus. Interim tamen magnam sibi eruditionis famam peperit, cujus initium debuit Orationi ab ipso habitæ de laudibus Regis Poloniæ, quam typis traditam Regi eidem obtulit. Illum tanti habuit Leopoldus Cæsar, ut sui, & Sacri Romani Imperii Fisci patrocinium eidem commendaverit in Italia, & vetus Familiæ Comitatus Imperialis Ribbæ in Regno Hungariæ titulum renovaverit. Apud Ticinenses suos in Jurisconsultorum Collegio, & Decurionum ordine locum promeruit. Mediolani autem annos complures transegit, muneri sibi demandato semper diligentissimè intentus, donec die XXXI. mensis Martii, anno MDCXCVII cùm in hanc Metropolim paulò ante reversus esset ex provincia sibi imposita componendi controversias aliquot feudales cum Mantuano Duce exortas, migravit è vita, dum illi pararentur Vindobonensi in Aula majores dignitates. Tumulatus conquiescit in Templo Sanctimonialium Ordinis S. Augustini sub vocabulo Sanctæ Marthæ.

I. Nummisma triumphale, ac pacificum Invictissimo Jo. III. Poloniæ Regi &c. pace cum Moschis, & fœdere firmatis, à Francisco Mediobarbo Birago S. R. J. C. Civitatis Regiæ Papiæ Decurione, ac J. C. C. humillimè oblatum. *Mediol. apud Carolum Federicum Gaiardum*, 1687 *in* 4.

II. Adolphi Occonis Impp. Romanor. Nummismata, à Pompejo M. ad Heraclium, cum Notis, & additamentis Francisci Mediobarbi Biragi. *Mediol. per Ludovicum Montiam*, 1683 *in fol.* Nova hujus Operis editio, me curante, prodiit hoc titulo: „ Imperatorum Romanorum Nummismata à „ Pompejo Magno ad Heraclium ab Adolpho Oc„cone olim congesta, Augustorum Iconibus, „ perpetuis Historico-Chronologicis Notis, plu„ribusque Additamentis jam illustrata à Fran„cisco Mediobarbo Birago, additionibus usque „ hac desideratis, Criticisque observationibus „ exornata &c. „ *Mediolani, ex Ædibus Societatis Palatinæ*, 1730. *in fol.* Prima editio Leopoldo Cæsari, posterior per me Carolo VI. Augusto dicata est.

III. Commodus. Tractatus scilicet peculiaris de ejusdem Augusti Nummis, quem ultra medietatem productum, intercedente morte, imperfectum reliquit. MS. apud Comitem Franciscum Mariam Mediobarbum Biragum Auctoris filium, mihique amicissimum, cui plura ad Scriptorem hunc pertinentia debeo.

De eo cum laude meminerunt Julianus Porta in Theatro Heroum Alexandriæ pag. 183. impressi. *Mediol. in 4. an.* 1693, Lazar. Augustin. Cotta in Musæo Novarien. Artic. CCCLXI. pag. 155, & Clar. Advocatus Sitonus in Theatro genethliaco Sitoniano pag. 302. MS. in folio penes Auctorem.

XXXVI.

MENOCHIUS JACOBUS.

JAcobus Menochius, Hieronymi filius, in lucem editus est Ticini ex pervetusta Familia anno Christi MDXXXII. Matre ex illustri gente Gravellona Viglevanensi, atque patriam simul, & Insubriam universam doctrinæ suæ splendoribus illustravit. Studiis omnino deditus, Leges præsertim coluit, annoque suæ ætatis XXXIV in utroque Jure lauream est adeptus in ejusdem Urbis Academia, & ibi Institutionum Civilium primarius Interpres constitutus. Ab Emmanuele Philiberto Allobrogum Duce ad Archigymnasium tunc in Urbe Montis-regalis florens, evocatus, ibidem sexennio docuit, deinde ad matutinam Canonici Juris Interpretationem in Patavino Lycæo habendam accessit, honestissimâ mercede à Venetia conductus anno MDLXVI. ad annum usque MDLXXII. Cùm autem magnam sibi in eo munere laudem comparasset, in eodem Gymnasio dignus est habitus, qui Martio Rutilio Vicentino in exponendis manè Cæsareis legibus successor deligeretur, Collegâ Tiberio Deciano, quo ad plures abeunte anno MDLXXXII. primariam ejusdem classis cathedram ascendit. Interim Franciscus Mediceus magnus Etruriæ Dux, octingentorum aureorum præmio proposito, Jacobum expetiit, ut in Pisana Academia magisterio fungeretur. Ille tamen multis allatis causis munus hoc recusavit. Mille etiam aureorum stipendium eidem Bononienses mei obtulere, misso insuper Nuncio Equite Lucio Magio; cùmque jam

Menochius itineri se accingeret, Venetorum studio actum est, ut vinculo, quo se Bononiensibus obstrinxerar, dissoluto, Patavii consisteret. Adhibitus interim fuit à Gregorio XIII. Summo Pont. atque Venetæ Reip. Patribus ad gravissimi momenti negotia conficienda. Urgentibus autem Senatus Mediolanensis precibus io Patriam regressus est anno MDLXXXVIII. suffectusque Nicolao Gratiano ad interpretationem Juris Civilis io Ticinensi Lycæo, cum honorario aureorum mille. Post quadriennium verò à Philippo II. Hispaniarum Rege in Insubriæ Senatu Conscriptus Pater est renunciatus. Anno postea MDXCIV. Præses Magistratus Reddituum Extraordinariorum Mediolanensis ditionis, Regiusque Consiliarius eligi meruit, dumque hoc officio diligentissimè fungeretur, pro Principis Juribus strenuè decertavit. Sedem verò ipsam ad annum usque MDCIII. renuit, qno senio jam gravis, retento Consiliarii honore, munere se abdicavit. In hac demùm Metropoli, dom annum LXXV. ageret, die X. mensis Augusti mortalitatem deposuit, Cadaver Ticinum delatum in Templo Sanctæ Mariæ de Canepa-nova conditum fuit; apposita hac Inscriptione à Claudio Achillino Bononiensi composita:

IACOBVS MENOCHIVS

MAGNVM IVSTITIAE ORACVLVM

IN PEDEMONTANA PATAVINA TICINENSI CATHEDRA

TVM MEDIOLANI

CVM SENATOREM MOX PRAESIDEM ET REGIVM AGERET CONSILIARIVM

DENIQVE IN ORBE VNIVERSO AVDITVM

HIC TACET

CONSVLENTI TAMEN ADHVC RESPONDERET

SI PLVRA QVAM SCRIPSIT DICI POSSENT.

OBIIT ANNO CHRISTIANO MDC. VII.

DIE X. AVGVSTI

NATVS ANNOS LXXV.

Scripsit:

I. De Arbitrariis Judicum Quæstionibus, & Causis cum Summariis & Indicibus. *Venetiis*, 1569. *Florentiæ*, 1571., *& Coloniæ*, 1573. *in fol.*

II. Ad Librum II. de Arbitrariis Judicum adjuncta Centuria V. complectente centum Casus Judicibus arbitrariis communes. Opus ad quotidianum usum in forensibus negotiis perutile, cum Summariis, & Indice locupletissimo, operâ Rocchi Craneveldii aucto & congesto. *Francofurti, ad Mœnum, & Venetiis, per Hieron. Scotum*, 1613. *in fol.*

III. De adipiscenda, & retinenda possessione Commentarii. *Venetiis*, 1571. *in fol.*, *& Coloniæ*, *in* 8.

IV. De recuperanda possessione Commentarii. *Venetiis*, 1572. *in* 4., *& Coloniæ*, *in* 8.

V. De Præsumptionibus, Conjecturis, Signis, & Indiciis, Tomi II. *Genevæ, per Tournes*, 1670. *in fol.*

VI. In omnes præcipuas recuperandæ possessionis Constitutiones Commentarii, cum Responsis causæ Ferrariensis datis à multis Jurisconsultorum Collegiis. *Venetiis, per Jo. Bapt. Somascum*, 1676. *in fol.*

VII. Consiliorum Volumina XIII. Editio postrema cum Additionibus. *Venetiis, apud Hieronymum Bordonum, & Petrum Martyrem Locarnum*, 1609., *&* 1616. *in fol.*

IX. Responsa Causæ Finariensis à multis Italiæ Jureconsultorum Collegiis reddita. *Venetiis*, 1572. *in* 4.

X. Consilia de Monetia. Extant in Budellio de Monetis, pagg 702. & 718.

XI. Consilium in causa Societatis. Extat in Consiliorum Staiani Tomo I. pag. 115.

XII. Responsa cum aliis pro Trivultiis. *Venetiis*, 1571. *in fol.*

XIII. De Jurisdictione, Imperio, & Potestate Ecclesiastica, & Seculari Libri III. addito Libro IV. posthumo de Immunitate Ecclesiastica. *Genevæ, apud Cramer, & Perachon*, 1695. *in fol.*

XIV. Bartholomæus Socinus in ff. & Decretales cum Notis Jacobi Menochii. *Venetiis, apud Juntas*, 1579. Tomi III. in fol.

XV. Exercitationes ad Tit. de Justitia & Jure. *Spiræ*, 1545. ex Fontanæ Bibl. Legali.

XVI Opera omnia. *Lugduni*, 1683. *in fol.*

XVII. De Privilegiis Paupertatis Tractatus imperfectus, quem morte præventus perficere non potuit. MS. Papiæ apud Suos.

XVIII. Plura alia legalia MSS. adhuc incondita. Ibidem servantur.

XIX. Respuestas a las advertencias, que publicò il Vicario Seneca. Extant in libro, cui titulus: „ Informacion en heco, y Relacion de lo „ que passo en Milan en las competencias „ entre las Jurisdiciones Eclesiastica y Seglar, desde al año de 1595. hasta al de „ 1598. Escritta por Antonio de Herrera „ Coronista mayor de su Magestad de las „ Indias, y Coronista de Castilla „. Hoc Opus impressum sine Loco, anno, & Typographi nomine in 8., extat apud amicissimum Iricum. Præfatæ autem Responsiones sunt à pag. 101. usque ad 112. Eædem etiam Italicè scriptæ habentur apud eundem Canonicum Iricum in Codice MS., cui titulus „ Acta inter Forum Ecclesiasticum, & Seculare Mediolani in materia Jurisdictionis 1597.

XX. Avvertenze all'Editto per il seminare de' Risi, pubblicato dal Sig. Cardinale Borromeo; ed all'altro del medesimo per la notificazione de' grani. Extant in eodem MS. Codice apud citatum Iricum.

Rolandi Cavagnoli Observationes Legales ad Consilia Jacobi Menochii. *Mediol. apud Hieronymum Bordonium*, 1617. *in fol.*

Laudatur ab Angelo Portenario „ de fœlicitate Paduæ; Antonio Riccobono lib. II. cap. II. pag. 34. Papadopolo in Histor. Gymnasii Patav. Tomo I. pag. 262. Lando de Senatu Mediol. pagg. 202. 203., & 212. Cotta in Musæo Novar. pag. 188. Hier. Ghilino in Theat. Literat. Panzirolo de Claris Legum Interpret. Gesnero in Biblioth pag. 379., atque JC. Sitono nostro in suo Theatro Genealogico. MS. pagg. 412. & 497. aliisque permultis.

XXXVI.

XXXVII.

MERCORUS JULIUS.

JUlius Mercorus Cremonensis Ordinis Prædicarorum alumnus omnigenæ eruditionis ornamentis excultus, Sacræ Theologiæ Magisterio ornari promeruit anno MDCL. in generalibus Comitiis Romæ eo anno celebratis; atque à Thoma Turco Ordinis ejusdem Præside, cui ob communem patriam inter primos charus erat, notusque propter literarios labores in docendis adolescentibus Instituti cum humanas, tum divinas literas, insignis Collegii Sancti Thomæ Neapolitana in Urbe primarius Regens, atque Rector constitui meruit. Evocatus est inde Romam à F. Vincentio Preto Sacræ Inquisitionis Commissario generali, ipsius olim præceptore, Sociusque adlectus, magnam zeli, & prudentiæ famam apud S. R. E. Cardinales Fidei negotiis præpositos sibi comparavit. Quocirca Mantuæ primùm, deinde Ticini, postremò Mediolani adversùs hæreticam pravitatem Apostolicæ Sedis mandato Quæsitor est renunciatus. Cremonensibus suis rogantibus Legationem pro satis arduis patriæ negotiis ad Philippum IV. Regem Catholicum cum laude gessit. Demum egregiè factis illustris Mediolani terris valedixit anno salutis MDCLXIX. in Cœnobio Sanctæ Mariæ Gratiarum, cùmque ipsi solemniter justa fierent, à Josepho Hieronymo Sementio Congregationis Clericorum Somaschensium eleganti Oratione funebri est commendatus die XVII. Julii, quæ etiam edita est in libro, cui titulus „ Varie Penne Rettoriche de' PP. Somaschi. *Mediol. per Franciscum Vigonum*, 1676 Cæterùm Mercorus in Templo Sancti Dominici Cremonensis Urbis Aram Maximam, ære proprio, Tabernaculo pretiosis lapidibus extructo exornavit.

Scripsit, quæ sequuntur Opera, quorum tituli sunt:

I. Basis totius Theologiæ Moralis, hoc est Praxis opinionum limitata per F. Julium Mercorum Cremonensem S. T. M. Ord. Præd. Inquisitorem Mantuæ, adversùs nimis emollientes, aut plus æquo exasperantes jugum Christi. Opus Judicibus interni, externique fori apprimè necessarium. *Mantuæ, apud Osannas*, 1658. *in* 4., *& Parisiis, apud Jo. de Launay*, 1659. *in* 12.

II. Solutiones trium nodorum in Opere de opinionum praxi limitanda agentium juxta censuram D. N. & N. Doctoris Parisiensis. *Ticini, apud Carolum Porrum*, 1663. *in* 4.

III. Apocrisis pro doctrina de probalitate Prosperi Fagnani adversùs Apologiam Joannis Caramuel. *Ibid.* 1664. *in* 4.

IV. De ignorantia excusante, vel culpabili juxta praxim utriusque Fori. MS. in Bibliotheca Suorum Cremonæ, teste Arisio loco citando.

V. Summa Casuum conscientiæ in singulis materiis juxta benignam, & simul tutiorem partem ex universa opinionum multitudine. Hoc Opus Auctor ad calcem Operis num. I. indicati promisit, verumtamen an fidem suam liberaverit ignoramus, qua de re Quetif etiam, & Echardus dubitant.

Commendatur ab Augustino de Angelis Episcopo Umbriacensi de usu opin. prob. pag. 150. Martino Esparza Artieda Soc. Jesu in Appendice ad quæst. de usu licito opin. probab. A citatis Quetif, & Echard in Biblioth. Script. Ord. Præd. Tomo II. fol. 629. Arisio in Cremona literata Tomo III. pag. 203. & Picinello in Athenæo pag. 361.

XXXVIII.

MERULA GAUDENTIUS.

QUamvis Picinellus, atque Moriggia Gaudentium Merulam Mediolani natum fuisse asseruerint, nihilominus testibus Joanne Maria Mignotto, Marco Antonio Majoraggio in Oratione Apologetica, aliisque à Lazaro Augustino Cotta loco inferiùs memorando citatis, evincitur, eum primam vidisse lucem in Burgo Lavezzario Agri Novariensis Oppido. Neque refert Merulam ipsum lib. III. cap. XI. de Antiquit. Gallorum Cisalpinor. scripsisse: *Vigevanum Patriam meam*: ita enim nuncupare placuit Gaudentio Urbem illam, quòd ibidem privilegio Civis effectus foret. Id tamen meliori jure asserere potuisset de hac Metropoli, ubi diuturnæ moræ causâ inter Cives meruit recenseri. Præceptores in literis habuit Dominicum Maccaneum à nobis suo commendatum loco, atque Domitium Calderinum Virum Literariæ Reipublicæ notissimum. Ab his hausit Scriptor noster summam eruditionem; nullum etenim fuit literarium ornamentum, quod ejus defuerit ingenio. Antiquitatis extitit peritissimus, Historiam, Poësim, Philosophiam, Mathesim optimè calluit. Pluribus in locis Adolescentes erudivit, nempe in Oppido Abbiatigrassi, Viglevani, & tandem Mediolani, ubi inter Auditores habuit Franciscum Alciatum, postea Cardinalem alibi jam laudatum. Amicus fuit etiam Joannis Petri Arluni, atque Bonaventuræ Castillionæi, aliorumque ætatis suæ Virorum doctrinâ illustrium; à quorum postremo summus post Andream Alciatum inter Insubres Antiquarius est appellatus. Floruit medio Seculo XVI.

Hæc sunt, quæ scripsit:

I. De Gallorum Cisalpinorum Antiquitate, & Origine libri III. *Lugduni, apud Gryphium*, 1536. *&* 1538. *Bergomi, apud Comínum Venturam*, 1592. *in* 8. extat etiam in Tom. IV. Miscellaneorum P. Gaudentii, & in Grævii Thesauro Antiquitatum, & Historiarum Italiæ Tom. I. pag. 71. cum Notis. Hoc Opus MS. servatur signat. 437. & 787. in Biblioth. Vaticana inter Codices olim Alexandri Petavii, ubi etiam adest Additio ad Opus ipsum MS. signat. num. 523., & 188. ex Montfauconio in Bibliotheca Bibliothecar. MSS.

II. Querela Apologetica contra Majoragium, anno MDXXXVII. scripta. Ex Picinello, & Cotta, ut infra.

III. De Claris, Antiquissimisque Italorum, aliarumque gentium Familiis Chronica: Incipit à Familia *Arulena*, & desinit in illa *Sentiorum*. Non servatur tamen ordo exactissimus alphabeticus, nam post *Quintos* sunt *Sfortia*, postea *Sollii*, *Severinates*, *Serani*, & *Sentii*, ut supra. Extat MS. in fol. justæ molis in Bibliotheca Monachorum Cisterciensium S. Ambrosii Mediol. manu Joannis Baptistæ Blanchini exscriptus, & juxta Montfaucon. etiam MS. in Bibl. Reg. Paris. Cod. sign. 10184.

IV. > Suæ ætatis rerum gestarum libri. Hoc Opus conscripsit Auctor noster in prosecutionem historiarum Scipionis Veggii, ut diximus in eodem ab anno MDXXIII. ad MDXXV. sic incipit: „ Scipionis Vegii V. A. accuratam Historiam „ cùm lectitarem animo avidissimo, fortè ubi „ librum secundum revolvissem, video eam, „ sive injuriâ temporum, sive invidiâ hominum „ labefactatam, & mancam. Non potui non „ vehementer dolere &c. „ Ext. in Cod. MS. Co. Constantii de Abdua in fol., in Bibliotheca Monachorum Cisterciensium S. Ambrosii Mediolani, & in Codicibus Bibliothecæ Regiæ Parisiensis num. 437., & 787. juxta Montfaucon.

V. Terentianus Dialogus ultra omnem festivitatem urbanissimus. *In Burgo Lavezzario, apud Bet-*

tac-

taccium Tortellium, 1543.; *& Mediolani, apud Medam, eodem anno, in 8.*

VI. Memorabilium Libri V. *In Burgo Lavezzario*, 1546 & cum emendationibus *Venetiis*, 1550., *& Taurini*, 1551. Cum Notis Pomponii Castalii *Lugduni, apud Matthiam Bonome*, 1556. *in 8.* Extat etiam MS. in Bibliotheca Ambrosiana signat. C. oum. 1602.

VII. Nuova Selva di varie Lezioni. *Venezia, presso il Valvasore*, 1549. *in 8.* Idem liber est sopra relatus, quem in Latinum sermonem Merula ipse vertit.

VIII. Annotationes ad Heroides Ovidii. *Francofurti*, 1601.

IX. Annotationes in Vitruvium ex Joanne Heringio de Jure Burgorum num. 32. post Tractatum de Molendinis, teste Cotta.

X. Lectionum Plautinarum expositiones, testibus suprascriptis. Extant quoque MSS. in Bibliotheca Alexandri Petavii in Vaticana Codicibus n. 137. & nom. 1216. & in Colbertina Cod. 1614. teste Montfauconio in sua Biblioth. MSS. Tom. II. pag 951.

XI. De Bellu Erasmicano. Ex supradicto Cotta.

XII. Quædam Grammatica, & Cosmographica. Ex Anonymo, quem asserit Cotta extitisse penès Blanchinum, & deinde in Bibliotheca Monachorum Cisterciensium S. Ambrosii Mediol., fides tamen sit apud eundem, sicut & de duobus Articulis infrascriptis.

XIII. Jovio Virgiliana.

XIV. Sfortianæ Quæstiones.

XV. Nemesium de Natura hominis à se correctum in lucem emisit, teste Pomponio Castalione in Scholiis ad Memorabilia pag. 8.

XVI. Epistolæ Latinæ ad Franciscum Cardinalem Alciatum eruditione singulari refertæ cum Responsionibus istius ad Merulam. Extant in Cod. MS., cui titulus „ Variæ literæ ad Alciatos, „ & eorum ad alios „ in Bibliotheca Fratrum Marchionum Vicecomitum.

XVII. Quæstio, quis sit color glaucus apud Antiquos Hæc eruitur ex infrascriptis Epistolis Merulæ ad Benedictum Jovium. MSS. penès Co. D. Antonium Joseph à Turre Rezzonici.

XVIII. Sylvæ; meminerunt cum Merulæ elegantissimis versibus in supramemoratis Jovii Epistolis, ut supra.

XIX. Epistolæ plures ad Benedictum Jovium, uti agnoscitur à supradictis istius Responsionibus, in quibus commendatur Merulæ filius Menepaxii Vicedomini, ut eum eloquentiæ Preceptis erudiat. Hæc debeo supradicto humanissimo, atque Erudito Comiti à Turre Rezzonici Novocomensi.

XX. Epistola ad Joannem Mariam de Comitibus. Extat in Gudii Epistolis pag. 129.

XXI. Gelasinus: Comœdia: Reverendo Domino Hieronymo Mazziæ Ecclesiæ Sanctæ Mariæ ad Scalam Mediolani Præsuli dignissimo. Nuncupatoria data est Mediol. III. Id. Octob. MDXXXIV. Argumentum:

Gauderet ut magis Demenetus senex
Edonem quærit anxius Gelasinus,
Ludificatque hic senem avarum doctis dolis.
Amens inde, quam dederat pro nugis diploidem,
Senex reposcit. Is promerita negat.
Trahitur lis ad Judicem: Ludificatur senex.
Interea redeunt amantes duo.
Nubet Pleusidippo Lampyris juveni,
Victus amici Demenetus precibus
Sylenium Aristoclis sororem ducit conjugem.

Cod MS Autograph. dono dedit Biblioth. Ambrosianæ Lazarus Augustinus Cotta signat. H num 221. in 4.

In Libro, cui titulus „ Carm. Illustr. Poët. Ital. Tom. III. pag. 387. Extat Antonii Cerroti Novariensis Carmen ad Joannem Baptistam Plotium de Libello Gaudentii Merulæ.

De eo Moriggia in Nobil. Mediol lib III. cap. I. & alibi, Diamans Marinonus, Bosca in Martyrologio, à Basilica-petri in Novaria Sacra, Bonaventura Castillionæus, Balthassar Paravicinus, Bartholomæus Curtius in suo libro de Medicis Mediolanensibus pagg. 62. & 271., Lazarus Augustinus Cotta in Musæo Novariensi pag. 133. Art. 321. tandem Picinellus in Athenæo pag. 235.

XXXIX.

MERULA GEORGIUS.

De celeberrimo Viro Georgio Merula Alexandrino supervacaneum foret verba hoc loco facere, cùm Clariss. Saxius pluribus in locis Historiæ Typographico-literariæ Mediolanensis, præsertim verò Col. CXCVII. & sequentibus ejus Elogium, & eruditos labores posteritati commendaverit. At cùm nonnulla nobis occurrerint, quæ diligentissimus Saxius consultò præteriit, ea ab instituto suo aliena censens, æquum ducimus ipsa hìc inserere. Natalem Merulæ accidisse circa annum Christi MCDXX. suspicatur Niceronus loco infra citando. Cognomen Familiæ suæ, ipsemet testatur fuisse de Merlanis in Epistola ad Joannem Jacobum Ghillinum his verbis: „ Gratulor Familiæ, quæ Romani adhuc „ aliquid servat. Gratulor mihi deinque, qui dum „ cognomen, quod mihi natura dederat, & quo„ dam modo delitescebat, id ego invenerim, atque „ in lucem extulerim „. Hac de causa Gabriel Paverus Fontana ei inscripsit Satyram hoc titulo: „ Ad Bernardum Justinianum Senatorem Venetum „ Gabrielis Paveri Fontanæ Placentini in Georgium „ Merlanum Merulam Merlanica prima. *Mediolani* 1481. *in* 4. Discipulus fuit Francisci Philelphi. Doctrinam Georgii Magnifecit Angelus Politianus, nam in Miscellaneis Cap IX. ipsum comparat cum Domitio Calderino Veronensi, & eum vocat Virum planè doctum, ac diligentem, longè quàm Domitium in scribendo cautiorem. Insuper in Epistola I. lib. XI scribit Politianus ad Ludovicum Sfortiam Vicecomitem, se doctissimum Merulam semper dilexisse, dataque occasione nomen illius scriptis suis semper cum laude intexuisse. Sententiam tamen mutavit Politianus ipse postquam certior factus est. Merulam oblocutum fuisse de Miscellaneis suis, de quo videat Lector integrum librum XI. Epistolarum Politiani, qui totus est de concertationibus Politiani, & Merulæ. Sed non idcirco ejusdem Eruditionem contempsit, nam scribens ad præfatum Ludovicum de obitu Merulæ, dolet de jactura Reipub. Latinæ ob tam docti hominis mortem. Juvat etiam addere verba, quibus Georgius noster commendatur à Diamante Marinono. Ea sunt: „ Ætate patrum nostrorum floruit Georgius Meru„ la, Lector publicus, & Ferrariæ, & Venetiis. „ Novissimis suæ ætatis diebus, & literis, & hor„ tatu amicorum Mediolanum se contulit. Homo „ fuit corpore non satis procero, firmo, satis ve„ nusto. Cœlibem vitam egit . . . . . Natus est „ Alexandriæ in Cispadana Gallia, & Mediolani „ vitam cum morte commutavit . . . . . Funera„ lia, ut mihi retulere, qui eis non interfuere mo„ dò, sed præfuere, sumptum Sfortia suggerente, „ adeò solemnia fuere, ut jurejurando affirment, se „ magnificentius nihil aspexisse. Sepultus est in „ Sancto Eustorgio in Suburbiis Mediolani „. Profectò adhuc in eadem Basilica non longè à janua Sacrarii ad dexteram intrantis brevis hæc Inscriptio candido marmori incisa superest:

VIXI ALIIS INTER SPINAS MVNDIQVE PROCELLAS

NVNC HOSPES COELI MERVLA VIVO MIHI.

LANCINVS CVRTIVS. F. AMICVS P.

I. Antiqnitatum Vicecomitum Libri X. *Mediolani, apud Alexandrum Minutianum*, 1500. *in fol.*, & iterum *ibi* 1629. *in fol. Parisiis, apud Robertum Stephanum*, 1549. *in* 4. Extat etiam in Tom. III. Thesauri Antiquitatum, & Historiarum Italiæ Joannis Georgii Grævii.

II. Secunda pars hujus Operis hactenus inedita in lucem prodibit in Tomo XXV. in ordine, sed in numero XXVIII Rerum Italicarum Scriptorum, ex MS. Codice amicissimi Canonici Jo. Andreæ Irici una cum ejusdem Notatiunculis.

III. Georgii Merulæ Defensio Operis sui de Antiquitatibus Vicecomitum. Extat ad calcem ejus Libri impressi *Mediolani, per Alexandrum Minutianum, in fol. ut supra*. Vide Cl. Saxium Col. DCXI.

IV. Nervæ, Trajani, & Adriani Cæsarum Vitæ ex Dione in Latinum versæ à Georgio Merula.

V. Vesævi montis conflagratio, eodem Merula interprete; hæc II. uno Volumine. *Mediolani, apud Fratres de Legnano*, 1503. *in* 4. cum Epistola Nuncupatoria Tristani Chalchi Mediolanensis Secretarii Regii ad Stephanum Poncherium Episcopum Parisiensem, & Regium Senatus Mediolani Præsidem.

VI. In Juvenalem Annotationes. Ad Federicum Montisferreti Ducem. Has elaboravit Merula contra eas Domitii Calderini, & impressæ sunt cum eisdem ipsius Calderini, Antonii Mancinelli, & Georgii Vallæ. *Brixiæ*, 1486 *in fol. Venetiis*, 1493. *&* 1497. Contra hoc Opus Merulæ nostri scripsit Epistolam Cornelius Vitellius ad Hermolaum Barbarum.

VII. Georgii Merulæ Alexandrini adversùs Domitii Commentarios Præfatio, ad Marcum Antonium Maurocenum Equitem praeclarum.

VIII. Commentaria Epistolarum Ciceronis ad Lentulum; de vi, & ordine suffragiorum in Centuriatis, & Curiatis Comitiis: Quid prærogativa suffragiorum; & quomodo legis promulgatio: ad Dominicum Sanutum. *Venetiis*, 1495. *in fol.* Et omnia simul impressa *Venetiis, per Gabrielem Petri*, Duce inclyto Andrea Vendramino, 1478. *in fol.*

IX. Alexandri Aphrodisæi Sectiones V., Georgio Merula interprete. *Parisiis, per Jo. Petit*, 1520 *in fol.*

X. Plauti Comœdiæ XX. *Venetiis*, 1472. & iterum emendatæ *Tarvisii*, 1482. operâ, & impendio *Pauli de Ferraria*, atque *Dionysii de Bononia*, ejusque jussu recognitæ ab Eusebio Scutario Vercellensi, *Mediolani*, 1490. *&* 1495. Has edidit, ac dicavit Jacobo Zeno Episcopo Patavino; adjecta Præfatione, in qua de labore satis improbo in hac editione exantlato loquitur.

XI. Liber de Ortographia, in quo veram lectionem Virgilii pluribus in locis restituit.

XII. De Homine, adversùs Galeotum Martium Censura: ad Laurentium, & Julianum Medicem. MS. in Bibl. Laurentiana Pluteo LXXXIV. num. XXVII. ex Montfaucon. Biblioth. MSS. Tomo I. fol. 403. edit. *Mediol apud Philippum de Mantegatiis*, 1490. *in fol. Basileæ*, 1519. *& Taurini, eodem anno, in* 4.

XIII. Commentaria in Virgilium. Hoc Opus laudat Philelphus in Epistola data die XI. Martii MCCCCLXIII.

XIV. Auctores de Re Rustica. Accedunt enarrationes brevissimæ priscarum Vocum Catonis, Varronis, Columellæ, & Palladii. *Venetiis*, 1472. *in fol. Rhegii Lepidi*, 1482. *in fol. Parisiis*, 1533 *in fol. Lugduni, apud Gryphium*, 1535. *in* 8. *Coloniæ*, 1536. *in* 8., & iterum *Parisiis, apud Robertum Stephanum*, 1543. *in* 8.

XV. In Ciceronis Orationem pro Q. Ligario Commentarius; ad Bernardum Bembum J. C. nobilissimum, & Equitem splendidissimum. *Basileæ, apud Robertum VVinter*, deinde *apud Oporinum*, 1553. *in fol* secunda editio.

XVI. Commentarii in Epist. Famil. M. T. Cicer. Extant in edit. *Mediol. anno* 1499. *in fol.*

XVII. Epicedia.

XVIII. Epithalamia:

XIX. Orationes plurimæ in omni genere dicendi.

XX. Observationes Græcæ, & Latinæ ferè innumerabiles.

XXI. In Plinii Historiam naturalem Commentarius: Id asserit Hermolaus Barbarus; pauca verò in Plinium reperiuntur in subsequenti libro.

XXII. In Martialis expositionem annotationes; etiam istæ sunt contra illas Calderini, ideoque à Vitellio vocatæ sunt *Invectivæ*. *Venetiis*, 1470. *in fol*, & iterum *ibi* 1480., 1491., *&* 1498. Catalogus verò Bibliothecæ Oxfordiensis profert alteram editionem *Parisiis*, 1601.

XXIII. In Statium Annotationes, ex Gesnero, & Gaddio.

XXIV. In M. Tullii Ciceronis de Finibus libri V. *Venetiis*, 1471. *in fol.*

XXV. Ausonii Opera ex recensione Georgii Merulæ, cum ejusdem Præfatione. *Mediolani*, 1497. *in fol.* ex Cl. Saxio.

XXVI. Velius Longus de Ortographia ex editione Georgii Merulæ. *Romæ*, 1587. *in* 8. hunc librum habuit Merula è Bibliotheca Bobiensi.

XXVII. Terentiani Mauri de Literis, Syllabis, Pedibus, & Metris Carmen, *Mediolani*, 1497. *in fol.* Hoc Opus etiam è Bibliotheca Bobiensi publici juris fecit Merula noster.

XXVIII. Quintiliani Declamationes exactissimè recognitæ. *Venetiis*, 1482. *in fol*

XXIX. Montisferrati Descriptio. *Venetiis, apud Aldum*, ita Vossius.

XXX. Bellum Scodrense. *Venetiis*, 1474. *in* 4. Relatio est obsidionis Civitatis Scutari per Turcas actæ anno MCCCCLXXIV.

XXXI. Epistolæ II. contra Philelphum, seu Invectivæ. *Venetiis*, 1480 *in* 4. prima ad Bartholomæum Chalcum, altera ad Joannem Jacobum Ghilinum.

XXXII. Epistolæ plures ad Angelum Politianum datæ annis MCCCCXCIII., & MCCCCXCIV. cum istius Responsionibus. Extant inter illas supradicti Politiani editas.

XXXIII. Aliæ ad Ludovicum Mariam Sfortiam Vicecomitem Mediolani Ducem. Extant cum illius Responsionibus inter supradictas Politiani.

XXXIV. Aliæ ad Hermolaum Barbarum, datæ anno MCCCCLXXX. extant ut supra.

XXXV. Epistola Angelo Adriano Oratori Regio. Extat in editione Epigrammatum Martialis à Merula peracta. *Mediolani, apud Philippum de Lavania*, 1478. *in fol.*

XXXVI. Centuriæ quædam; ex Gesnero.

XXXVII. In editione Epistolarum Heroidum Ovidii *Mediolani, anno* 1483. *in fol.* legitur Ovidii Sappho cum interpretatione Georgii (Merulæ) Alexandrini, atque ejusdem Præfatione, & Epistola Nuncupatoria ad Marcum Antonium Maurocenum.

Ad Politianum Bartholomæus Chalchus Epistolam dedit in lib. II impressam, in qua pollicetur se Georgii Merulæ Opera edenda curaturum.

Videndi sunt Paulus Jovius in Elogiis, Vossius de Historicis Latinis, Auctores Veneti Diarii Italici Tom. XVII. pag. 291 & Tom. XVIII. pag 334. ejusdemque ibi Elogium, & Opera, non verò omnia referunt Hieronymus Ghilinus in Annalib. Alexandriæ sub annis MCDLXXXI., & MCDXCIV. pag. 109., & 115, Julianus Porta in Theat. Viror. illustr. Alexandriæ pag. 105. & 106. impress. *Mediol.* 1693. *in* 4., & Diamans Marinonus J. C. Collegiatus Mediolani in libro de Origine Urbis Mediolani, & Nobilium familiarum ejus, MS. in folio, pag. mihi 275. Laudat Merulam plurimùm præfatus Eusebius Scutarius Epistolâ ad ipsum, qui ei Præceptor fuerat, datâ, eaque impressa legitur in laudata editione *Veneta Plauti* 1495., ex qua hausimus plurimas Merulæ Lucubrationes.

à MOZANICA JACOBUS.

Vide BOSCALLINUS JACOBUS.

N

XL.

De NIGRIS STEPHANUS.

STephanus Niger, sive de Nigris, in Oppido insigni Casalis Majoris ortus fuit, ideoque inter Cremonenses Literatos ab Arisio recensitus est, reprehenso etiam Picinello, quòd inter Mediolanenses Scriptores locum eidem assignaverit. Nos tamen ipsum inter Exteros Eruditos, qui hanc Metropolim illustrarunt, libentissimè computamus, ne iosti tuto nostro deesse videamur. Nam Romanam, & Græcam Eloquentiam diutissimè hîc discipulis tradidit, quos inter plures emicuerunt doctrinâ insignes Viri. Amicissimus fuit Niger celeberrimi Jurisperitorum Andreæ Alciati, qui eum non semel carminibus celebravit. Virtuti tamen semper iovida fors tanti nominis Homini quaotùm nocuerit satis ostendit Pierius Valerianus libro II. de Infœlicitate Literatorum, asserens, eum incidisse in ea tempora, quibus Mediolanum ab Hispanis captum est, ideoque inter armorum strepitus omni mercede defraudatum, in summa rerum omnium egestate, in lachrymis, & sordibus infelicissimè periisse. Id accidisse suspicamur circa annum MDXL.

Supersunt illius clarissimi ingenii fœtus; oimirum:

I. De nimia obsoniorum appetentia. *Sine loco, anno, & Typographi nomine*, in 8. & *Mediolani*, cum aliis ejusdem Auctoris Opusculis, *Typis Jo. Castillionæi*, 1521. *in 4. & Basileæ*, 1532.

II. Musonius Philosophus de optimo Principe, è Græco in Latinum vertit. Ext. in ead. Collectione *Mediolani* edita ut supra.

III. Musonius de luxu Græcorum, in quo de Heluonibus, Bibacibus, generibus Poculorum, Vino, Coronis, quibus in Conviviis veteres utebantur, Unguentis, Musicis instrumentis, Bellariis, Saltationibus, Parasitis; generibus Placentarum, ac Meretricibus insignibus ab Stephano Nigro congestum. Ad Antonium Pratum utriusque Galliæ magnum Cancellarium. Extat in Gronov. Antiqu. Græcar. Tom. VIII. pag. 2456.

IV. Heroica Philostrati, cum ejusdem Observationibus in Pausaniam Iconum Philostrati Lib II. Extat cum aliis Opusculis in editione *Mediolanensi* supradicta.

V. Aurea Carmina Pythagoræ. Ibid.

VI. Isocratis Oratio de regiis muneribus. Ibid.

VII. Plutarchi Liber de Fraterna Benevolentia. *Basileæ*. Teste Arisio loco infra citando.

VIII. Ejusdem Plutarchi Oratio Consolatoria ad Apollonium. Ibidem.

IX. Alia Plutarchi Opuscula latinitate donata. Ibid. teste eodem Arisio.

X. Theophrasti Opera è Græco in Latinum versa. Ita Cavitellus ad annum MCCCCXCVII. ex eodem Arisio.

XI. Dialogus ex Pausania de reconditis Græcarum literarum penetralibus. *Mediolani*, 1517 *in fol.*

XII. Commentaria in Hermogenem. Ad prædictum Antonium Pratum. Ex Arisio.

XIII. Dialogus Mercurii, & Stephani de laudibus Joannis Grolieris Lugdunensis. Ex eodem.

XIV. Commentaria in aurea Carmina Pithagoræ. Ex eodem.

XV. Præfationes in Homerum, Pindarum, & Titum Livium. Ex eodem.

XVI. Epistolæ nonnullæ. Ex eodem.

XVII. Oratio in Adventu Patriarchæ Aquilejæ in Forum Julium habita. Ex eodem.

XVIII. Carmina varia, inter quæ unum indicat idem Arisius extare in limine „ Introductionum Anatomicarum Jacobi Berengarii de Carpo „ *Bononiæ, typis Benedicti Hectoris*, 1523.

Ejus Opera Carminibus laudarunt Bartholomæus Dardanus, Franciscus Philippinus, Jo. Bithynius Pusterla Placentinus, Albertus Laureolus, Hiacynthus Arpinus, Jo. Petrus Ghurcius Vercellensis, & Jo. Bartholomæus Marlianus.

Videndi sunt quoque Aprosius in sua Bibliotheca pag. 412. Arisius in Cremona Literata Tom. I. pag. 397., ubi alios plures citat Auctores de Nigro nostro loquentes, & Picinellus in suo Athenæo Mediol. pag. 499.

O

XLI.

OLDOINUS TYDEUS.

TYdeum Oldoinum Cremonensem Petri J. C. filium, utriusque Juris laureâ decoratum, & patrio Judicum Collegio adscriptum, tanta nominis fama est consecuta, ut ea, qua inter vivos fuit, ætas nedum majorem, sed illi æqualem vix invenire posset. Ipsum Maximilianus Cæsar Sacri Romani Imperii Comitem renunciavit, Franciscus autem II. Sfortia Mediolani Dux Senatorem constituit, quo in munere à Carolo V. Augusto confirmari promeruit, tunc cùm Insubriâ potitus est. Ad tantam dignitatem ascenderat per minores gradus, nam Ticinenses, Genuenses, Alexandrinos Prætorios fasces administraverat non absque summæ integritatis commendatione. Uxor ei fuit Boëtia de Belingardis de Leuco, Joannis nobilis Mediolanensis filia, ideoque Tydeus noster Civilitatem hujus Metropolis obtinuit per Ducales Literas, quæ extant in Archivo Panigarolarum. Eodem Prætoris officio dum Mediolani iterum fungeretur, anno MDXLVI. ineunte Octobri diem suum clausit. Corpus illius Cremonam delatum in Templo Sancti Dominici conquiescit, atque olim ad ejus tumulum marmoream extitisse Tabulam sequentibus verbis exaratam asserit Arisius ex Bresciano:

D. O. M.

D. O. M.

TYDEO OLDOINO IC. COM. PALAT. EQV.
TICINI GENVAE MEDIOLANI ITERVM
AC ALEXANDRIAE PRAETORI
ET RERVM CAPITALIVM SENATORI PRAEFECTO
DIOMEDES ET ISAACH F. P.
MDXLVI. KAL. OCTOB.

In publico hujus Metropolis Prætorio hoc eidem positum est Elogium :

DVCE FRANCISCO II. SFORTIA IMPERANTE
TYDEVS OLDOINVS IVRECON. CREMON.
AC DVCALIS SENATOR
MEMORIAE MEDIOLANENSIS PRAETVRAE BENE ACTAE
SVVM HOC INSIGNE RELIQVIT.
PRIMO IANVAR. MDXXIV.

Hisce monumentis literariis commendabilis extitit :

I. De effectu Sententiarum lib. III.
II. De Officio Prætoris lib. II. Hæc nunquam edita vidimus, quocirca suspicamur adhuc inter Anecdota delitescere. Ea tamen referimus ex Atisio,
Qui Auctorem laudavit in Tomo II. suæ Cremonæ Literatæ fol. 66. citans Danielem Cajetanum in Carm. MSS. Antonium Campum in Hist. Cremon. lib III. Landum de Senatu Mediol. lib. IV. Brescianum in Colleg. JCC. Cremonen. & Guilinum in Annalib. Alexand. ad annum MDXLII.

XLII.

OLDOINUS ZILIOLUS.

Ziliolus Oldoinus, qui & Ægidiolus nuncupatus reperitur, filius extitit Spectabilis Viri Domini Joannis, Jureconsultus, origine Cremonensis, & ex Ducali Diplomate Civis Mediolanensis ut infra. Virtutis, & integritatis famâ Ducalis Quæstor Magistratus Extraordinariorum Redditum Status Mediolani creari meruit die primo Augusti, anno MCCCCLXVI., dein amplissimos Mediolani Senator Consilii justitiæ constitui die quinta Septembris, anno MCCCCLXXIV. Anno MCCCCLXX. ob Civis Mediolani, inter incolas P. V. P. S. Mariæ Pedonis, delegatus sacramentum fidelitatis A præstitit nomine Concivium suorum Portæ Vercellinæ hujus Metropolis Excellentissimo Galeacio Mariæ Sfortiæ Vicecomiti Mediolanensium Duci, uti constat ex Tabulis authenticis penès Cl. Sitonum nostrum. Vitam clausit vergente Seculo XV. in hac Urbe.

Scripsit

I. Tractatum absolutissimum de Feudis MS. ingentis molis in fol. Extat in Bibliotheca Vindobonensi, ut me monuit per literas doctissimus, & olim mihi singulari amicitiâ junctus Eques Pius Nicolaus Garellius.
II. Consultationem in Causa, & favore Nobilium familiæ de Rhaude Ducalium feudatariorum Oppidi Bargheiti, in Comitatu Laudensi. Extat in Codice B sign. H. pag. 27 Officii Statutorum Mediolani, ubi etiam adsunt Literæ Ducales Civilitatis Mediolanensis concessæ præfato J. C. Ziliolo Oldoino in Codice MS. sign. F. pag. 228.
Ejusdem mentionem agunt Cæsar Picinellus in Monument. Offic. Statut. Mediol. pag. 27. & 66., Joseph Benalius in Histor. Magistrat. Extraordin. Mediol. pag. 11., Franciscus Arisius in Cremona Literata Tom. I. pag. 281., Joannes Christianus Lunig in Codice Ital. Diplomat. Tom III. pag. 715., & 727., & Advocatus Sitonus in Chronic. Colleg. J PP. Mediol. pag. 24. num. 104., necnon J. C. C. Raphael Fanianus in Commentar. Nobilium, & Antiquat. Mediol. familiarum, sub litera O., in verbo *Oldoini*.

XLIII.

P

XLIII.

PARAVICINUS FABRICIUS.

IN Oppido Vallis Tellinæ, cui nomen Trahona, patre Bernardo Paravicino, editus est in lucem Fabricius non ob eruditionem tantùm, sed etiam ob generis nobilitatem magni nominis Vir; quem, Bartholomæi Curtii vestigiis inhærentes, reliquis exteris quidem, sed inter Mediolanenses Scriptores memorandis addimus, quòd in Oppido hujus Ducatus Tricio nuncupato, ob artem vetustissimam celebri, quadraginta integros vitæ annos insumpserit, ibidemque defunctus fuerit. Medicam profitebatur facultatem tanta cum laude, ut Comensis Urbis Cives eum expeterint magna mercede propofita, si ad eos commigraret. Ille verò oblatas semper conditiones recusavit, ne sibi libertatem studia colendi adimeret. Interim tamen sæpissimè ad ægrorum levamen advocabatur, etiam extra Triciensium fines, vulgatâ quoque apud exteros virtutis ejus famâ. Annos tandem natus LXIV. mense Majo, anno salutis MDCXCV. Tricii diem obiit.

Illius Operum tituli sunt.

I. Soglievo dell'età cadente, per la M. Rev. Signora Donna Antonia Cattarina Paravicina Abadessa in S. Lorenzo sopra Sondrio in Valtellina. *Milano, presso Francesco Vigone*, 1690. in 8. Hæc Soror erat Auctoris.

II. La regola di vivere. *Milano, per lo stesso*, 1690. in 8 Epistola est erudita ad Mariam Fabriciam, & Mariam Theresiam filias suas in præfato Monasterio degentes.

III. Abuso de' Medici nel medicare gli absenti infermi. *Milano, per il Gagliardi*, 1694. in 8.

IV. Acque Minerali del Masino descritte. *Ivi, presso lo stesso*, 1694 in 8.

Laudatur à prædicto Curtio pagg. 197. & sequ., nec non à Mangeto in sua Bibliotheca Scriptur. Medicor. T. III. pag. 444.

XLIV.

PARAVICINUS PETRUS PAULUS.

PEtrum Paulum Paravicinum, Joanne Physico, atque Ursina Lavizaria parentibus, in Novocomensi Urbe genitum, Senatus privilegio anno MDXLVII. ineunte dato, reliquis Mediolanensibus Civibus additum, Clarissimus Bartholomæus Curtius inter hujus Metropolis Scriptores recensuit. Ejus nos quoque sententiam secuti, hic inter Exteros eruditos ipsum referimus. Collegio Physicorum in patria sua fuit adscriptus, cui cœtui genitor etiam illius nomen dederat. Pater extitit Joannis Baptistæ JC. Regii Quæstoris, Patruus Octavii Cardinalis & Episcopi Alexandrini, Avusque Hieronymi Insubriæ Senatoris. Obiisse videtur circa medium Sæculi XVI.

Scripsit Opus hoc titulo

I. De Thermis Masinensibus, & Burmensibus; *Mediolani*, 1545 *in* 4, & In Opere de Balneis omnibus totius Orbis. *Venetiis, apud Juntas*, 1553. *in fol.* pag. 194. Huic Operi Præfationem addidit Benadictus Jovius Novocomensis. Postmodum Opus ipsum recensitum, & auctum Joannes Petrus Paravicinus edidit hoc titulo: „ Avvertimenti sopra il bagni „ del Masino. Aggiuntavi una breve Relazione „ del sito, miniere, qualità, e virtù di detti bagni, „ e a che mali siano giovevoli, già per avanti scritta dall' Eccellentiss. Medico Malacrida di Sondrio „. *Milano, per li Cardi*, 1658 *in* 12., inscriptumque fuit Roccho Casato, jam suo loco laudato.

Meminerunt ejusdem Alexander Tadinus in Compendio Decretor. Colleg. Physicor. Mediol. pag. 45. citatus Curtius de Scriptoribus Medicis Mediol. pagg 89. & sequenti, Mangetus in sua Bibliotheca Scriptor. Medicor. T. III. pag. 444., atque Sitonus noster in Schedis.

XLV.

PERBONUS HIERONYMUS.

ANtonio Ducali Aulico patre, nobilissimoque genere ortus est in Urbe Alexandria Hieronymus Perbonus, omnigenæ eruditionis Vir, aurati Equitis dignitate, atque Jurisprudentiâ celebris. A Maximiliano Maria Sfortia Vicecomite Mediolani Duce anno MDXIII. in Secretius Consilium advocatus est, & Oppidi Oviliarum, in Agro Alexandrino, dominio donatus; tum anno sequenti Mediolanensis Civis cum filiis, ac descendentibus in perpetuum creari promeruit. Id gratissimus Princeps Perbono præstitit, ut fidei illius aliquam rependeret vicem; cùm enim Maximilianus in Urbe Novariensi magnis Gallorum copiis premeretur, nullaque esset parata pecuniæ copia, ut Helvetiis, quibus tantummodo Ducis salus, atque libertas nitebatur, stipendium penderetur, timorque Principem invasisset ne quod Ludovico Patri evenerat, sibi etiam accideret, nimirum ne in Gallorum potestatem deveniret, Perbonus quinque scutorum millia libentissimè obtulit, quibus usus Maximilianus inquietos sedavit Helvetiorum animos, ac tandem victoriâ, & Mediolanensi Ditione potitus fuit. Anno postmodum MDXVI. à Maximiliano Augusto Marchionatu Incisæ, & Comitatu Palatino donatus est, quod munus eidem confirmavit Carolus V. Cæsar anno MDXXI. Franciscus etiam II. Sfortia Mediolani Dux postremus Hieronymum nostrum Senatoriâ dignitate honestavit anno MDXXVI. Gratissimus adeò fuit Paulo III. Summo Pontifici, ut ab eodem anno MDXXXVIII. Præsidi, ac Senatui Mediolanensi per literas plurimùm commendaretur. Obiit Ticini, ibique in Ecclesia Carmelitarum conditus est humili, ut supremis jusserat tabulis, sepulchro, cui has siglas incidi mandavit.

HIC

HIC SVNT HIERONYMI PERBONI CINERES
CVM BLANCA DILECTISSIMA CONIVGE.
AMBO SIMVL ESSE VOLVNT
QVI DVM VIVERENT INCOMPARABILI FIDE
ITA PIETATE NVMINIS
IN COELO ESSE SPERANT.
VALETE FILII ET POSTERI ET REMINISCIMINI
ET NOSTRAM COLITE MEMORIAM.

Post se reliquit :

I. Oviliarum Opus. *Mediolani, apud Vincentium Medam*, 1533. *in fol.* Codex hic continet varia eruditionis argumenta, illumque hoc nomine nuncupavit ex vocabulo Oppidi, cujus dominium ei Sfortia Dux donaverat, ut jam memoravimus.

II. Plures etiam ibi habentur Perboni Epistolæ elegantissimæ ad Principes, variosque Amicos eruditos, libris IV. comprehensæ. Quæ verò ad Mediolanenses scriptæ sunt hic recensere juvat, ne exteris potissimùm eorum mentionem defraudemus; Sunt igitur:

2. Plurimùm Reverendo, & Multùm illustri Hermeti Stampæ.
2. Sapienti Jureconsulto Ægidio Bossio Senatori.
3. Præstanti Ducalis Fisci Patrono Juliano Piscinæ.
4. Sapienti Jureconsulto Mercurino (idest *Marcolino*) Barbavariæ.
5. Illustri, & Excellentissimo Jureconsulto Francisco Tabernæ Illustrissimi Principis Francisci Sfortiæ Magno, & integerrimo Cancellario.
6. Plurimùm Reverendo Joanni Angelo Arcimboldo Episcopo Novariensi.
7. Illustri, ac Magnanimo Armorum Capitaneo, Ducalique Locumtenenti Gaspari Mayno Compatri suo.
8. Illustri Domino Petro Francisco Vicecomiti Primario Civi Mediolanensi.
9. Illustri Senatori Ludovico Piolæ Patricio Mediolanensi, & Jureconsulto sapientissimo.
10. Excellentissimo Renato Trivultio
11. Illustri Ducali Senatori, Equiti splendidissimo Jacobo Trivultio.
12. Excellentissimo Jureconsulto Hieronymo de Novate, ex Stemmate Medices.
13. Illustri Senatori, ac Jureconsulto sapientissimo Andreæ Alciato.
14. Omnium Jureconsultorum Monarchæ Philippo Decio.
15. Plurimùm Reverendo Joanni Morono, electo Mutinensi, juveni uni ex paucis ingenioso, ac prudenti.
16. Plurimùm Magnifico Aloysio Trotto Quæstori Ducali, ac Præsidi super Annona.
17. Magnifico, & Clarissimo Jureconsulto, & Senatori sapienti Francisco Lampugnano Patricio Mediolanensi.
18. Excellentissimis Jureconsultis Francisco Sfondrato, ac
19. Joanni Baptistæ Speciano Ducalibus Senatoribus integerrimis.
20. Magnifico Ducali Quæstori integerrimo Marco Antonio Cagnolæ
21. Plurimùm Magnifico Joanni Angelo Ritio à Secretis Excellentissimi Ducis Francisci II., Achati integerrimo

III. Chronicon memorabilium rerum ab Orbe condito ad sua usque tempora deductum. MS. apud hæredes illius servatum asserit Ghilinus in Theatro Literatorum loco citando.

IV. De Vita hominis. Opus hoc exhibet mortalitatis nostræ schema à nativitate usque ad obitum, ingeniosissimè elaboratum. MS ibidem.

De eo citatus Ghilinus in Theatro Literator. parte I. pag 239. & in Annalibus Alexandrinis pluries. Landus de Senatu Mediol. lib. IV. pag. 127. Salvator Vitalis in Theatro Magnal. Mediol. pag 22. Cæsar Picinellus in Monument. Offic. Statut. Mediol. pag. 44 Julianus Porta in Theatro Alexandrino pag. 134., & amicissimus JC. Sitonus in Schedis.

XLVI.

PHILALTHÆUS LUCILLUS.

LUcillus Philalthæus, quem Curtius Patavinum fuisse arbitratur, Ghilinus verò Brixiensem, ex Maddiorum familia ortum scribit, locum inter Insubres Scriptores promeruit, cùm annos XXV, eodem Ghilino teste, in hac Urbe transegerit. Vel puer natum ad bonas artes ingenium portendit, nam tertium nondum egressus lustrum plures ad varios Eruditos Latinas dedit Epistolas, quas etiam publici juris fecit. Græcè, Latinèque peritissimus extitit, quorum Idiomatum ornamenta Hetruscæ, quam optimè callebat, adjungens Linguæ, ad ampliora sibi gradum aperuit; Philosophiæ enim & Medicinæ scrutatus arcana, lauream in utraque consecutus est. Has etiam facultates Bononiæ usque ad annum MDXXXV. publicè docuit, postmodum Neapolim, inde hùc se contulit, nam ipse dicit in Nuncupatoria Paulo ab Ecclesia, posita in fronte libelli inferiùs recensendi, cui titulus: Methodus recitandi curas. „ Post vagum, & multiplicem for„ tunæ (ut ajunt) cursum. veni Mediolanum Ur„ bem antiquissimam. nobiliss auspiciis quond. Ex„ cell. semperque Illustriss. Marchionis Vasti, qui „ tum se strenuissimum belli ducem pro Cæsare in „ Italia gerebat. „ Celeberrimus hic Insubriæ Moderator Philalthæum sui, atque Familiæ suæ Medicum constituit, cupiens eidem locum inter publicos Ticinensis Academiæ Professores conferendum curare Verumtamen ardentibus tunc in Italia bellorum tumultibus id differre oportuit, ipso teste, qui loco citato hæc habet de se: „ Hinc „ conticuere Literæ, & studia Gymnasiorum pu„ blica vel biennio quasi; cùm interea ille de me „ retinendo cogitasset, suæque me familiæ Medi„ cum ascripsisset. Verùm cùm me plus triennio „ in præliis comitem exercendi muneris mei causâ „ habuisset, & penè confecisset itineribus diu, no„ ctuque non sine metu hostium, vitæque sæpe di„ scrimine, animo meditabar, quâ possem indu„ striâ nervum ingenii & Minervæ palæstram ad „ studia perpetua revocare. „ Tandem, reversis postliminio quodam studiorum commodis, ab Senatu ad exedram Medicinæ in præfato Ticinensi Lycæo promotus, plures Discipulos sic instituit, ut in doctissimos Viros evaserint. Quapropter plurimi habitus est, adeòque in ore hominum ob eruditionis laudem versabatur, ut Martinus Enricus in Præfatione ad Lectorem libri sui pulcherrimarum Quæstionum medicarum ipsum hoc Elogio commendaverit: „ Lu„ cillus Philalthæus, qui Græcam, & nostram Mi„ nervam ita pulchrè amplectitur, quasi Cignus „ utriusque linguæ, ut quæ inscititia sit, quæ genui„ na, non facilè discerni possit. „ Quicquid à pu-

Ppppppp blicis

blicis Ticinensis Gymnasii prælectionibus vacuum habebat temporis, Mediolani transigebat. ubi plurimos sibi Patronos illico invenerat. Gratissimus enim fuit Gabrieli de Coeva Duci Alburquerque, Mediolanensi Gubernatori, Paulo ab Ecclesia tunc Senatori, postmodum S. R. E Cardinali, Sancto Carolo Burromæo, demumque Pio IV. Pont. Maximo, quibus omnibus singillatim ex infra memorandis Lucubrationibus suis quasdam nuncupavit. Nepotem habuit Andream Ronzonium Jurisconsultum, & Equitem, qui sub eodem Pio IV. Romani Senatoris dignitatem obtinuit. Obiisse videtur circa annum Christi MDLXX. Mirum dictu est, quot ipse literarios fœtus ediderit, etenim in Nuncupatoria prædicta Methodi recitandi curas, hæc de se ipse asserit: „ Quippe cùm usque ad id ævi (annus tunc erat Salutis MDLXV.) „ nullum elapsum sit „ anni curriculum sine aliqua editione in omni ge- „ nere artium, præter Theologiam, & Civilem „ disciplinam; „ quæ verba satis probant Eruditionis, qua pollebat, varietatem.

Quæ reperimus ex ipsius Operibus hic subteximus:

I. Epistolarum Latinarum Tomus I. Ex hoc libro, quem videre nobis hactenus non licuit, licèt impressus fuerit, hausit quædam Curtius loco infra citando. Credibile est Tomum quoque II. prodiisse.

II. Primum Volumen Consiliorum de gravissimis morbis. *Basileæ*, ut infra

III. Secundum Volumen Consiliorum de gravissimis morbis nuper editum. *Papiæ, apud Hieronymum Bartholum, & Constantinum Soncinum socios*, 1565 *in* 8 Impressum hinc etiam Volumen I. qui diligentiam nostram effugit; namque in Nuncupatoria ad Ducem de Albuquerque sic scribit Auctor: „ Primum *Basileæ* multò cumulatiorem „ tradendum curavi. „

IV. In quatuor Libros Aristotelis de Cœlo, & Mundo Commentarius, unà cum eorundem librorum è Græco in Latinum per eundem conversione *Venetiis, apud Vincentium Valgrisium*, 1565 *in fol.* In Nuncupatoria hujus libri ad Pium IV. meminit Philalthæus Andreæ Ronzonii Nepotis sui.

V. Libellus de Methodo recitandi curas ad eos, qui Lauream petunt, nuper editus *Papiæ, apud Hieronymum Bartholum, & Constantinum Soncinum socios*, 1565 *in* 8. ad Paulum ab Ecclesia Mediolani Senatorem.

VI. In duos primos Libros Aristotelis Ausculatorios *Venetiis, apud Hieronymum Scotum*, 1566. *in fol* Opus hoc dicavit Sancto Cardinali Carolo Borromæo.

VII. Commentarii Philopponi, Simplicii, Alexandri Aphrodisæi in utraque Philosophiæ parte. Hos testatur Philalthæus in Nuncupatoria sæpe memorata Methodi recitandi curas, se è Græcis Latinos fecisse, & non semel impressos apud Eruditos extare. Prodierunt autem *Venetiis, apud Scotum*, 1543. *&* 1544. *in fol.*

VIII. De Arte Medicinali Galeni Commentarius.

IX. De Prognosticis Hyppocratis Commentarius. Hæc duo Opera brevì edenda spondebat in eadem Nuncupatoria

X. Lucilli Philalthæi Oratio ad Germaniæ Principes, & Spiræ Conventum de bello in Turcas suscipiendo. *Brixiæ, apud Andream Calvum*, 1542. *in* 4.

XI. Il Giuramento, e le sette Parti degli Aforismi d'Ippocrate Con della lingua Greca nuovamente nella volgar idioma tradotti dall'eccellente Dottor Fisico, e Pubblico Lettore M. Lucillo Filalteo; con alcune brevissime Annotazioni Greche, e volgari sopraggiunte dell'eccellente Dottor Fisico M. Giovanni Francesco Martinione Milanese. *In Pavia, appresso da Francesco Moschenio*, 1562. *in* 8

De eo agit Ghilinus in Theatro Literatorum, Curtius in Opere de Scriptoribus Medicis Mediol. pag. 97., & parcè nimis Mangetus in sua Bibliotheca Scriptor. Medicor. Tom. III. pag. 499.

XLVII.

PICENARDUS OCTAVIANUS.

CRemonensem Urbem patriam nactus est Octavianus Picenardus patriciâ familiâ genitus, quem eruditionis fama ætate suâ celebrem effecit, & posteris etiam Seculis commendavit Humaniores in adolescentia sic didicit literas, ut adultus easdem publicè fuerit cum laude professus. Floruit inter Academicos Animosos sub nomine *l'Oppresso*, cùmque legalibus se studiis addixisset, jamque lauream esset consecutus, in Cremonensium Judicum Collegium cooptari promeruit Decurionis quoque in Patria munus exercuit, adeòque in forensium Caussarum patrocinio eminuit, ut ejus Responsa non aliter, quàm Oracula haberentur. In Archilycæo Ticinensi primariam Juris Civilis Cathedram vespertinis horis obtinuit, mox Civium suorum nomine ad Paulum V. Pont. Max. legationem obivit. Crescente autem in dies tanti Viri existimatione, à Philippo III. Hispaniarum Rege Senator Insubriæ renunciatus est anno Salutis humanæ MDCXXI. prætoriosque Ticinensium fasces integerrimè administravit. Anno deinde MDCXXXI. à Philippo IV non solùm Ordinariorum Redditutum Magistratus Præses est electus, sed ad Rempublicam Venetam etiam missus anno MDCXXXIII., quod munus cùm optimè peregisset, adeò Regis gratiam sibi conciliavit, ut recurrente anno Christiano MDCXLI. ad supremam in Mediolanensi Senatu dignitatem assumeretur. Consiliarius in Matritensi Aula designatus, eò se conferre ob ingravescentem ætatem non potuit, sed anno MDCXL. die X. mensis Junii, in hac Metropoli mortalibus valedixit, ubi sepultus jacet in Templo Sancti Barnabæ Clericorum Regularium Sancti Pauli Decollati, nullâ tumulo Inscriptione impositâ.

Ære tamen perennius sibi ipse Monumentum his literariis laboribus struxit:

I. Consultationum Legalium Tomi III. MSS. has indicat Arisius loco citando, ingenuè tamen professus, se locum, ubi delitescunt, ignorare.

II. Responsum in libro, cui titulus: „ Responsa diver- „ sorum clarissimorum J. CC. in Causa prælatio- „ nis inter Feudatarium, ob merita sanguine no- „ bilissimum, & Jurisconsultum, & Marchionem „ honorarium, qui Feudi emit. „ *Patavii, ex Typographia Laurentii Pasquati*, 1602. *in* 4.

III. Alia II doctissima, & amplissima in materia Fideicommissaria, cum altero Senatoris Sartorii apud Sadarinum pag. 171 qui in Nuncupatoria ad Senatum Mediolanens. Auctoris nostri laudes exponit.

IV. Oratio habita in Æde Majori Idibus Februarii MDCXII. dum Cremona Jacobo Maynoldo Galerato Senatus Mediolanensis Principi, Potentissimi Hispaniarum Regis Consiliario, Parenti optimo, vitâ functo publicè parentaret. *Cremonæ, apud Christophorum Draconium, & Baruch Zannium*, 1613.

V. Alia habita in Sigismundi Picenardi amplissimi Collegii ingressu XI. Kal. Martias MDCXIII. *Ibidem apud eosdem*, 1614.

VI. Discordia concors Africani, & Ulpiani in L. Qui negotio, ff mandat L. Singul. ff Si certum petatur, nodata. *Papiæ, apud Andream Vianum*, 1614. *in* 4

VII. Oratio, quo tempore petiit Illustrissimis Fratribus Sfondratis Lauream J.C. decerni, *Papiæ*, 1618.

VIII. Relationes eorum, quæ gesta sunt inter Potentissimum Hispaniarum Regem, & Serenissimam Rempublicam Venetam in causa transitus per viam Imperialem. Dissertatio Historico-politico-legalis. *Mediolani*, 1621. *in fol.*

IX. Consultatio pro immunitate ab oneribus extraordinariis, & patrimonialibus, etiam tempore belli, servandâ publicis Professoribus in Ticinensi Gymnasio,

nasio, ad Excellantiss. Marchionem de Leganes A
Regium Gubernatorem, & Capitaneum generalem in Statu Mediolani anno MDCXXXVII. Impressa est in Opere de Oneribus Ambrosii Opponi, parte II. pag 344. qui partem primam ipsius Tractatus anno MDCXXXIV. typis traditam Picenardo, tunc Magistratus Ordinar. Præsidi, nuncupavit.

Dignos eum laudibus commendant Paulus Bellonus de potestate eorum, quæ fiunt incontinenti, lib. I. cap. 205. Jo. Baptista Bonettus in quadam Allegat. legali ab Arisio citata. Landus in Senatu Mediol. pag. 222. Julius Cæsar Calvinus de Æquitate, Tomo I. cap XCIV. num. 58. Chrysostomus Magnenus de Tabacco, Exercit V. § III. Rossinus in Lyceo Lateranensi, Tomo II. sæpe citatus Arisius in Cremona Literata Tomo III. pag 239., & in Serie Prætor. Cremonæ pag 53. necnon doctissimus JC. Sitonus noster in suo Theatro Genealog. MS. pag. 323. B

XLVIII.

PICENARDUS SIGISMUNDUS.

JOannes Franciscus Picenardus JC. Cremonensis ea in Urbe Sigismundum genuit nunc memorandum. Inter bonarum artium studia adolescentiam Sigismundus transegit, atque legales amplexus disciplinas in eisdem sic profecit, ut lauream fuerit assecutus, Collegioque JCC. in patria die XXIII. mensis Februarii, anno Christi MDLI aggregatus. Unus extitit inter Institutores Academiæ Animosorum, anno MDLX. C Eximiis ejus dotibus capti Cremonenses, cùm Legatus ad Philippi II. Hispaniarum Regis Aulam pro gravissimi momenti rebus mittendus foret, Oratorem delegerunt Picenardum, isque apud Regem tantam sibi comparavit existimationem, ut anno MDLXIII. ad Senatoriam dignitatem in Supremo Insubriæ Magistratu elatus fuerit. Ticinensem Præturam semel atque iterum magnâ integritate, & prudentiâ gessit. Desideratus est anno MDLXXX. die XXIII mensis Novembris Mediolani, translato quæ Cremonam cadaveri, solemniter illi publico sumptu parentalia sunt persoluta in Templo Maximo, funebrem Orationem habente Jacobo Maynoldo. Jacet in avito tumulo in Templo Sancti Dominici. D

Opera ejus sunt:

I. Consiliorum Volumen I. *Venetiis*, 1575. *in fol.*
II. Consilium in materia duelli. Sic incipit: „ Pro dilucidatione præsentis casus &c. „ fortè MS. quod nos, ex Arisii fide recensemus.
III. Epigramma in pompis exequialibus Gentilis Turriani Veronensis. *Veronæ, apud Bartholomæum Meolum.*
Academicum ipsius Stemma Lucas Contilis exponit in libro suo inscripto: „ Ragionamenti sopra la „ proprietà delle Imprese degli Academici Affidati „ pag. 114.
In ejus laudem oravit Octavianus Picenardus dum Collegium suorum ingressus est, ut dicimus in Octaviano.
Ipsi, dum Papiæ Prætor esset, dicavit Alexander Picenardus Interpretationes in nonnullos institutionum titulos. E Sed & Hieronymus Fandulus eidem inscripsit Comœdiam, cui nomen *Lucia*, cujus prototypum apud se Arisius servatum indicavit.
Funerea hujus Scriptoris pompa describitur ab Antonio Campo in suis Annal lib. III. pag. 60. ejusque obitum deflevit Carmine Franciscus Zava in Epist. famil. qui etiam ipsum in Oratione II. commendavit.
Laudatur insuper à Hieronymo Fabillo in Oratione ad Decur. Cremonæ. Vincentio Vectiolo ibid. Alexandro Lamo in Somnio. Cavitello in Annalib. Lando de Senatu Mediol. Ploto ad Consil. 63. Gratari in fine. Antonio Possevino in Bibl. Selecta in Indice Interpretum, & ab Arisio memorato in Cremona Literata Tomo II. pag. 295.

XLIX.

PORRUS PROTASIUS.

CAusam, cur Abbas Picinellus in Athenæum suum Mediolanense Protasium Porrum intulerit, ut candidè fateamur, ignoramus; ipsum enim Benedictus Jovius Novocomensibus Eruditis addidit in fine libri II. Historiæ Patriæ suæ. Si verò suspicioni locus esse potest, id eam ob rem factum credimus, quòd verè Protasius vetustiorem majorem originem ex Mediolanensi Urbe duceret. Pater ei fuit Paulus Porrus, cujus sedulæ educationi debuit filius eruditionis suæ primordia. Adultus Minorum Conventualium Institutum suscepit, humanisque, & divinis literis instructus Parisiis lauream promeruit. Tanto ingenii præditus erat acumine, ut in privatis, publicisque disputationibus subtilitatem argumentorum illius omnes mirarentur. Poësim coluit æquè ac Oratoriam, & in utraque facultate elegantiam, gravitatem, & facundiam prætetulit singularem. Græcam, Hebraicam, Hispanam, Germanam, Gallicam linguas calluit, pluresque peragravit Europæ provincias, à Principibus, & Episcopis expetitus ad Divini Verbi ministerium, ad hæreses convellendas, maximique momenti negotia pertractanda. Octogesimo suæ ætatis anno Comum se recepit, ubi in Sancti Francisci Cœnobio, quod ipse variis operibus exornaverat, fractâ jam valetudine degens, obiit anno Salutis MDXXXV.

Posteris reliquit:

I. Sacras Conciones plurimas tam Italicâ, quàm Gallicâ linguâ conscriptas, & variis in locis publicè habitas. Has nunquam in lucem, quod sciamus, editas memorant infra citandi Auctores.
II. Carmina Latina elegantissima. MSS. cum sequentibus.
III. Epistolas item Latinas mirâ eruditione refertas. Has cum Carminibus in fasciculos plures digestas MSS. extitisse apud Auctorem testatur Benedictus Jovius loco mox citando.
Collegit etiam idem Jovius Epitaphia nonnullorum in Sepulchrum ejusdem. Hi sunt autem illorum Auctores: Hieronymus Ulpius, Laurentius Raymundus, Paulus Somaschinus, M. Antonius Gallus, Benedictus Ulpius, P. Antonius Vicedominus, Franciscus Alciatus, Jacobus Paravicinus, Joannes Rusca, Vincentius Odescalchus, Jo. Antonius Ulpius, Lucavicus Turrianus, Baptista Paravicinus, P. Antonius Paravicinus, Theophylus Paravicinus, Fulgentius Paravicinus, Ulpianus Ulpius, Defendens Ulpius, Franciscus Porrus, Alexander Peregrinus, Vincentius Pestalotius, Alexander Malacrida, Augustinus Peregrinus, Defendens Gallus, & Nicolaus Canevalius, ex MS. in fol. Operum omnium ineditorum Jovii apud Co. Antonium Josephum à Turri Rezzonici.
Precibus autem Jovius quædam ad eundem Porrum misit Carmina sua, nimirum „ De Epigrammata à „ Porro ad Gabrielem Paravicinum scripto. „ Item Quaternarium.
De ipso, præter supradictum Jovium in fine Historiæ Novocomensis, agunt Ballarinus in Chron. Comens. pag. 246. Moriggia Nobilit. Mediol. lib III. cap. XXX., & ex eo Picinellus in Athenæo pag. 477.

L.

L.

PUTEUS JACOBUS.

JAcobus Puteus Alexandrinus, cujus Elogium hic inter Exteros meritò recensemus, alius certè videtur ab eo, quem Guidus Pancirolus libro II. de Claris Legum Interpretibus cap. CVII. memoravit. Hic enim noster Corradini filius extitit, Ghilino teste, alter verò à Pancirolo commendatus Simonis filius fuisse perhibetur. Coævi tamen ambo extiterunt, & in Ticinensi Archigymnasio Juris Interpretes Sæculo XV. exeunte. Ceterùm de Corradini filio tantùm nos verba faciemus, altero prætermisso, qui nihil ad nos. Magno præditus ingenio Jacobus multum sibi nominis comparavit in legalibus quæstionibus enucleandis, quod munus egregie præstitit in celeberrimis Italiæ Academiis, Bononiensi videlicet, Patavina, Ferrariensi, Ticinensi, & Taurinensi. Plures habuit Auditores insignes, quos inter memorandus immortalis memoriæ Vir Jason Maynus, qui tanti Præceptoris non fine laude meminit in L. 1. col pen. ff. de novi Operis nunciatione. In Lycæo Patavino docuit anno MCCCCLXVIII. post Alexandrum Imolensem, & Cæpollam. Jacobi doctrinâ permotus Franciscus Sfortia Mediolanensium Dux eundem Senatoria dignitate

A in summo Insubriæ Magistratu decoravit, & civilibus negotiis in tota sua Ditione præfecit. Multa insuper ipsi & Joanni filio contulit, in primis verò Retorti Oppidi in Agro Alexandrino, jam ab eodem possessi, Faudum peculiaribus privilegiis insignivit. Obiit Jacobus Mediolani in summa senectute ante annum MCCCCLXXXVI. ut conjicere licet ax allegato Jasonis testimonio, de ipso tanquam jam defuncto scribentis.

De tam eruditi Senatoris Lucubrationibus hæc supersunt:

I. Interpretationes super secundam partem Infortiati;
B II. Aliæ super primam partem Digest: novi.
III. Fragmenta quædam in Jure Civili.
IV. Disputatio de Monetis. Inter Tractatus Alberti Bruni de Augmenio.
V. Allegatio pro Communitate Terræ Valentiæ contra Communitatem Sancti Salvatoris in materia Confinium. Hæc omnia curâ Corradini Putei Jurisconsulti, forsan Auctoris filii, in lucem emissa fuisse, testes sunt Papadopolus, & Ghilinus locis infra citandis. Nos ea nusquam vidimus, præter editionem Allegationis prædictæ. *Venetiis, apud Unitorum Societatem*, 1585. *in 4*
VI. Multa ipsius Scripta alia, posterorum incuriâ periisse iidem asserunt.

De eodem mentio est apud Ghilinum citatum in Theat. Literat. parte I. pag. 143. Papadopolom in Histor. Gymnasii Patav. Tomo I. pag. 226 Pancirolum pag. 205. Marcum Mantuam in Epit. Viror. Illustrium pagg. 471. & 478. aliquos plures.

R

L I.

ROSSIGNOLUS CAROLUS GREGORIUS.

CArolus Gregorius Rossignolus in lucis auras venit die IV. mensis Novembris, anno Christi MDCXXXI. in Oppido Comitatus Novariensis, cui nomen Burgus-Maynerius, ex fatis antiqua, & in eodem Oppido præcipua familia. Exegit inter rudimenta literarum, atque pietatis adolescentiæ tempora, donec annos XX. natus in præclarissima Societate Jesu se Deo devovit; ubi jampridem conceptam erga Deiparam Virginem, Sanctosque religionem semper augere studuit. Pro suæ Societatis instituto gymnasiis addictus, Rhetoricam, Philosophiam, sacros Codices, Theologiam tam scholasticam, quam moralem publice tradidit, sæpius munere Præfecti studiorum, Præpositi, & Rectoris laudabiliter functus. Opera, quæ ipse in lucem edidit inferiùs recensenda, tanti apud omnes habita sunt, ut non tantùm sæpissimè recusa fuerint, sed in exoticas etiam linguas translata. Anno autem MDCCVII. die V. mensis Januarii, post toleratum patientissimè diuturnum morbum carcinomatis horrendi, ad extrema devênit. Cùmque mortis nuncius allatus esset „ semper, *inquit*, quoad viai in Deum, „ Sanctissimam ejus Matrem, & Sanctos cogitationes „ defixi, hac conditione, ut iidem mortis meæ tem- „ pore de me cogitarent; nunc omnem meæ salutis „ curam iis relinquo, nec imminens mors me terret; „ vel me sollicitum reddit. „ Delatum insuper ad se Augustissimum Christi Domini Corpus antequam sumeret, brevi Latina Oratione allocutus est, in qua animi affectus pissimos, & toto vitæ tempore auctam in tanti Mysterii venerationem apertissimè significavit. In his alisque religiosissimo Viro

C dignis actibus migravit è vita in suorum Braydensi Collegio, in quo potiorem annorum partem transegerat. Hujus præstantissimi Scriptoris vitam, & scripta eò libentius damus, quò neque suæ Societatis Bibliographi, neque Clariss. Cotta in Musæo suo Novariensi memoriæ ipsius satis consuluisse videantur.

Operum ipsius hic ast Elencus; in quo editiones plurimas, ne nimio Lectores tædio afficeremus, consultò omisimus; lecuti tantùm Venetam, ut infra Tomis III. comprehensam sub titulo: „ Opere „ Spirituali, e Morali del P. Carlo Gregorio Rossignoli della Compagnia di Gesù „. In primo hæc sunt:

D

I. Maraviglie di Dio nel Santissimo Sagramento.
II. Maraviglie di Dio nel Santissimo Sagrificio.
III. Maraviglie di Dio ne' suoi Santi. Centurie III.
IV. Maraviglie di Dio nell'Anime del Purgatorio.

In secundo Tomo.

V. Maraviglie della Natura.
VI. Le Ricreazioni regolate.
VII. La Lingua purgata
VIII. Avvisi salutari alla gioventù.
IX. La Pittura in giudizio.
X. Il Giuoco di fortuna.
XI. Vita, e Virtù della Contessa Torella;
XII. Vita, a Virtù della Madre Nicolina Rezzonica.

In Tomo tertio.

XIII. Notizie memorabili degli Esercizj Spirituali di S. Ignazio.
E XIV. Verita eterne per i giorni degli Esercizj Spirituali.
XV. La Pieta ossequiosa alla Feste principali dell' Anno.
XVI. Divoti ossequj a' Santi del Mese, a del Nome.
XVII. Il buon pensiero.
XVIII. La saggia elezione; ovvero avvertimenti per ben eleggere lo stato di vita.
XIX. L'Elezione dell'amico.

XX.

XX. L'Elezione dalla morte.

XXI. L'Arme contro all'Idra di sette capi, cioè de' setta peccati capitali. Opera postuma. Omnia hæc simul. *Venezia, per Paolo Baglioni*, 1713. Tomi III. in 4 grande.

XXII. Vite, a virtù di Don Paolo Siù Colao della Cina, e di Donna Candida Hiù Dama Cinese. *Milano*, 1700.

Eum commendant Bosca in Martyrol. Mediolanensi ad dies X. Augusti, & XIII. Septemb. Faustinus Lombardelli in Opere suo inscripto: „ Arte di viver contento &c. Appendice in 8., & Lazarus Augustinus Cotta jam citatus in Museo Novariensi, fol. 13.

L I I.

ROSSIGNOLUS GREGORIUS.

GRegorius Rossignolus Caroli Gregorii frater, de quo mox egimus, & ipse in Oppido Burgi Maynerii, Comitatus, atque Diœcesis Novariensis natus, Congregationi Clericorum Regularium Sancti Pauli, vulgò Barnabitarum, nomen cùm dedisset anno ætatis suæ XVIII. in ea Philosophiæ, atque Theologiæ sedulam dedit operam, quarum facultatum primam à Jacobo Antonio Morigia, postmodum S R. E. Cardinali, percepit, alteram à probatissimis Viris audivit. Canones etiam, & Jura civilia in suam derivavit eruditionem, nec sine aliorum quoque profectu, nam docendis, quæ didicerat, admotus, & adolescentibus prodesse studuit, & conscriptis Voluminibus intentus maximam sibi nominis famam peperit. Collegio suorum Alexandrino Sancti Caroli primùm præfuit, mox Mediolanum veniens, in scholis Arcimboldiis moralem Theologiam auditoribus tradere jussus, recentes è Tyrocinio Alumnos Congregationis suæ, & ipsius Gymnasii juvenes Præfectus rexit. Mirum interea quot Clericalis, & profani Ordinis, & doctrina, & dignitate illustres Viri ad Gregorium, quasi agmine facto, se conferrent quotidie, ut eum vel in forensibus causis patronum, vel in conscientiæ dubiis Judicem audirent, quos inter optimus ille Ambrosianæ Ecclesiæ Hierarcha verè meritis, & purpura Eminentissimus Benedictus Odescalcus præclaræ semper memoriæ, cui Rossignolus noster, quamdiu extitit in vivis, à sacris Confessionibus fuit. Neque Mediolanenses tantùm Cives, sed Exteri etiam ipsum in arduis rebus per Epistolas consulebant, adeò ut Cæsareæ quoque Majestati aliquando consilio non defuerit. Humillimè interim ipse de se Gregorius sentiens, obluctans, nec nisi obedientiæ vinculis adstrictus, Mediolanensis suorum Provinciæ regimen suscepit, quod prudentissimè exercuit. Tandem Visitatoris generalis munere decorari meruit, donec apoplexiæ morbo correptus annum agens LXXVI. mense Julio, Æræ Christi anno MDCCXV. Modoetiæ migravit è vita.

Opera hæc post se reliquit:

I. Praxis Theologico legalis de Contractibus ut sic: „ Emptione, & Venditione; Mutuo, & Usu „ ra, Emphyteusi, & Censibus „. *Mediolani*, 1678., & iterum, *ibid. apud Malatestam*, 1719. *in fol*

II. De Cambiis, & Permutatione. *Mediolani*, 1680, *& ibid. ut supra*, 1697. *in fol.*

III. De Societatibus, Simonia, Commodato, & Deposito. *Ibid.* 1682., *&* 1704. *ut supra in fol.*

IV. De Locato, & Conducto; Pignore, & Hypotheca; Fidejussione, & Assecuratione; & de Transactionibus. *Ibid.* 1683., *&* 1707. *ut supra in fol.*

V. De Sponsalibus. *Ibid.* 1684., *&* 1711. *ut supra in fol.*

VI. De Matrimonio. Par. I. *Ibid.* 1685, & Par. II. *Ibid.* 1688. Vol. II in fol

VII. De effectibus Matrimonii *Ibid* 16.. *in fol*

VIII. De Restitutione. *Ibid. apud Malatestam*, 1688. *in fol.*

IX. De Dote. Par. I. *Ibid.* 1691. Par. II *Ibid.* 1091. Vol. II. in fol.

X. De Tutore, & Curatore. Par. I. *Ibid.* 1695, & P. II. *Ibid* 1699. Vol. II. in fol.

XI. De Sacramentis in communi, & particulari. *Ibid.* 1707. Vol. IV. in fol.

XII. De Patria potestate. *Ibid. apud Malatestam*, 1709. *in fol.*

XIII. De Censuris Ecclesiasticis. Par I., & II Vol. II. *Ibid.* 1712 *in fol*, editio posthuma.

XIV. Opuscula quinque Italica ad pietatem, & virtutem excitantia Quæ postremo hoc Articulo memoramus, eruditissimo Patris Pezii Operi de Scriptoribus Congregationis suæ debemus, ubi sia tantùm indicantur; ego verò ea non vidi, præter librum, cui titulus „ Scelta di Divozioni per le primarie Solennità dell'Anno „. *Milano*, 1684. *in* 12.

Laudatur etiam à Cotta in Museo Novarien. fol. 207. Augustino Fontana in Amphit. Legali Tomo I. pag. 215., in Actis Eruditor. Lypsiæ Supplem. Tomi I. pag 267.

L I I I.

RUBEUS DE ARAGONIA AUGUSTINUS.

PRimam in Urbe Parmensi lucem vidit Augustinus Rubeus de Aragonia, Vir generis nobilitate, ingenii culturâ, Jurisprudentiâ, & Oratoriâ facultate insignis. Hic sub Sfortiadum Mediolani Ducum imperio lares in hanc Metropolim transtulit anno MCCCCLXXIII. ac pro ipsis Ducibus apud Romanos Pontifices Legationibus functus fuit. Equitis aurati dignitate auctus, anno MCCCCLXXVI. a Secretis Consiliis electus est. Publicè oravit in Templo Maximo Mediolanensi, tunc cùm Joannes Galeacius Sfortia solemni pompâ Ducatus suscepit insignia anno MCCCCLXXVIII. Demum benè gestarum rerum laude præclarus anno MCCCCLXXXVI. migravit è vita, corpusque illius conditum fuit in Sacello S. Augustini Templi Sanctorum Apostolorum Petri & Pauli in Glaxiate hujus Urbis, quod Sacellum ipse anno MCCCCLXXX. restauraverat, impetratâ etiam peccatorum veniâ à Sixto IV. omnibus, qui eleemosynas ad pium hoc opus contulissent. Monasterio Benedictinorum Monachorum apud præfatum Templum degentium non contemnendam Bibliothecam legavit. Obiit improlis, quamvis Simonam de Bertanis Corregii sibi Matrimonio copulasset, quæ cùm anno MDXVIII. decessisset apud Viri cineres tumulata est.

Scripsit Augustinus Opus hoc titulo:

I. Magnifici, utriusque Censuræ Interpretis clarissimi, Equitis quoque aurati D. Augustini Rubei de Aragonia Oratio perpolita habita in Ecclesia Majore Mediolani in publica Coronatione pro Illustrissimo Duce Novello D Jo. Galeatio Sfortia Vicecomite in Festo Sancti Georgii anno MCCCCLXXVIII. Extat MS. in 4. in Cod Biblioth. Ambrosianæ signat. O. num. 57. quemadmodum etiam apud Clariss. Saxium.

De eo agunt Pucinellus in Chron Glaxiaten. pagg. 122. 127. 148., & 125., atque doctiss. Sitonus in Chron. Collegii J. PP. pag. 23 Artic. 102.

LIV.

RUBINUS ALEXANDER.

IN Urbe Bergomensi natales hausit Alexander Rubinus, eumque literarum humaniorum peritiæ, & Oratoria facultas pluribus in Urbibus Insubriæ, & Liguriæ illustrem fecit. Ineunte Sæculo XVII. in hac Metropoli ad Rhetoricæ exedram assumptus, tam in Scholis Palatinis, quàm in Collegio Arcimboldio (cui nunc præsunt Clerici Regulares Congregationis Sancti Pauli) plures per annos adolescentibus edocendis summâ cum laude dedit Operam. Ipso anno sæculari MDC. coram Joanne Fernando Velasco, annoque MDCVI. coram Petro Enriquez Fontium Comite, Regiis hujus Ditionis Moderatoribus, publicè verba fecit, à quorum postremo etiam aureo torque donari meruit. Multoties oravit non sine omnium plausu, ejusque Lucubrationum plures in publicum prodiere, ut infra memorabimus. In Laudensi etiam bumaniorum Literarum, & Eloquentiæ Lycæo, Angelo Baronio successor electus, conceptam de se spem non fefellit. Idem præstitit Modoëtiæ, curante Bartholomæo Zucchio accitus; neque absimilis ei gloria parata est Genuæ & Cremonæ. Demum reversus Bergomum, ibi paulo ante annum MDCXXX. postremam clausit diem, multis relictis liberis, quos inter laudis paternæ æmulatores fuere Valentinus prædictæ Congregationis S. Pauli Decollati, & Franciscus Clericus, ille in Arcimboldio Gymnasio, hic verò pluribus in Collegiis, & Seminariis Eloquentiæ Professores insignes, quorum Elogia, quòd Mediolani nati fuerint, suo jam dedimus loco in hac Bibliotheca.

A Opera Alexandri hæc sunt, quæ non omnia viderunt Calvi, & Picinellus, ut conferentibus patebit.

I. Alex. Rubini Bergomensis Carmina. Ad Motium Sfortiam Caravagii Marchionem. *Mediolani, apud Malatestam*, 1594. in 4. Infrascripta Viris doctis inscripta sunt, nempe: Ad eundem Sfortiam. Ad Simonem Bossium Præfid. Magist. Ordinarii. Ad Comitem Theodorum Trivultium. Ad Herculem Sfondratum. Ad Danielem Plantanidam J. C. Ad Jo. Thomam Galaratum.

II. De Grammaticis Institutionibus. *Mediol. apud Malatestam*, 1598 in 4.

III. Ad Jo. Fernandum Velascum Mediol. Gubernat. Propempticon. *Mediol. apud eumdem*, 1600.

IV. Panegyricus, quem optimatibus Decurionibus Laudensibus in aula publica Kal Novembr. MDCIX. dixit. *Mediol. per Pontium, & Piccaleam*, 1609.

B V. Cicero enucleatus. Lib. IV. *Mediol. apud Pontium*, 1618.

VI. Alexandri Bergomi Tutelaris Tryumphus. *Bergomi, apud Valerium Venturam*, 1620.

VII. Oratio, quâ de brevitate, ac copia disputat Oratoris, *Mediolani, apud Joannem Angelum Navam*, 1620. in 4., cum Epistola nuncupatoria ad Senatum Mediolanensem.

VIII. Suada pro Alexandro Rubino stipendii additamentum petente. Impressa sine anno in 4.

IX. In Augusto Hispaniarum Funere Philippi III. Regis Carmina *Mediolani, apud Navam*, 1621.

X. D. Augustini Conversio. *Mediol. apud Joannem Angelum Navam*, 1623.

XI. Oratoria Monomachia, quâ disputat, utrum Oratori probitas sit necessaria. *Mediolani, apud Navam*, 1623 in 4.

C XII. Themidis pro Alexandro Rubino Regio Eloquentiæ Professore mercedis accessionem petente Oratiuncula ad Eccellentissimum Senatum Mediolanensem anno 1624. in fol.

XIII. Edidit Poëma Joannis Jacobi Gabiani, cui titulus: „Romanengensium Victoria „ cui etiam præfixit Epistolam nuncupatoriam ad Didacum Salazariam Magnum Insobriæ Cancellarium. *Mediolani, apud Navam*, 1625. in 4.

XIV. Epistola Latina, seu potius Panegyris ad Didacum Salazarium Supremum Cancellarium. Extat in Cod. MS. sign. n. 60 in fol. in Biblioth. Monachorum Cistercensium S. Ambrosii Mediolani.

Ad eundem leguntur nonnullæ Epistolæ Bartholomæi Zucchii inter editas istius.

Videndi sunt, Donatus Calvi in Scriptoribus Bergomensibus pag. 26., & Picinellus in Athenæo pag. 14.

S

LV.

SALAZARIUS DIDACUS.

DIdacus Salazarius Sebastiani, atque Aloysiæ de Garzes nobilium Hispanorum conjugum filius, in Bononiensi Archigymnasio Juris utriusque laureâ insignitus, in Mediolanensi ditione plura gessit laudabiliter munera. Biennio enim annis videlicet MDLXVI. & sequenti Prætor insignis Oppidi Piceleonis, ad Fisci patrocinium assumi promeruit in Urbe Laudensi, hinc ad Præturam Mediolanensem sub signo Equi anno MDLXX. Cremonæ Fiscalis Advocatus triennio fuit ab anno MDLXXVI. ad LXXIX. inde translatus est ad idem munus Ticini gerendum sequenti biennio. Postmodum Laudensibus jus dixit anno MDLXXXII. quo etiam militaris Auditor electus est. Sed hæc minora fuerunt officia, nam anno MDLXXXIV. Quæsturam in Ordinariorum Redditum Magistratu obtinuit, die XII. mensis Septembris. Post quadriennium autem die XXIV. mensis Decembris Regii Senatoris di-

D gnitatem in Insubria universa adeptus fuit. Cùm anno postmodum MDXC. Cremonensis Urbis præfecturam administraret, mense Junio exeunte in supremo Italicarum Rerum Matritensi Consilio Regens à Philippo II. Hispaniarum Monarca fuit assumptus. At die XXIV. Augusti anno MDXCII. Magnus Mediolanensis ditionis Cancellarius renunciatus, tanti pondus officii annos XXVI. integerrimè gessit; donec die XXIV. Novembris, anni MDCXVIII. honorificentissimo Diplomate, retentâ dignitate Consiliarii, munere solutus est. Tanti habitus fuit à Mediolanensibus Civibus, ut petentibus Decurionibus à Senatu ipse cum posteris Civitate donari meruerit anno MDXCII. die XVI. Decembris. Philippus quoque III. prædicto anno MDC-

E XVIII. die XIX. Januarii Feudum Oppidi Romanenghi, & pertinentiarum in agro Cremonensi ad descendentes etiam transiturum Didaco gratis contulit, adjectâ Comitis nuncupatione super eodem Feudo, Diplomate diei XXIX. Junii MDCXXIX. Annus idem Salazario fuit extremus, desideratusque est Mediolani ætatis suæ anno XC. mense Octobri.

Eru-

Eruditionis illius hæc habemus testimonia :

I. Didaci Salazar in Dominio Mediolanensi supremi Cancellarii, & Regii Consiliarii soliloquia. *Mediolani, apud Hieronymum Bordonum*, 1621. *in* 4. Sequitur Epistola Sebastiani Salazar Didaci filii ad Principem Velaschium, in qua asserit, recepisse parentis soliloquia ad se missa, dum legalibus studiis Salmanticæ operam dabat.

II. Trium Clarissimorum Virorum, Illustrissimi Didaci Salazar in Provincia Mediolanensi supremi Cancellarii; Jo. Baptistæ Sacci; Amplissimi Senatus Mediol. à Secretis; ac Henrici Farnesii in Ticinensi Gymnasio artis Oratoriæ Interpretis, Epistolæ, quibus adjecimus ejusdem Farnesii Opusculum: Leonis Exuviæ. *Mediolani, ex Typographia Jo. Angeli Novæ*, 1621. *in* 4.

Ad calcem ejusdem libri adest ipsius Farnesii in soliloquia Didaci Salazar Corrolarium.

Ad Didacum Salazarium supremum Mediol. Cancellarium in libro Decretorum seu Ordinum, Constitutionumque declarationes, extant Carmina Latina Jo. Antonii Sertorii Cremonensis. Editus est liber *Mediol.* 1598.

Epistolam Latinam ad eundem ab Alexandro Rubino datam in hujus Articulo memoravimus.

Laudatur ab Henrico Farnesio de Simulacro Reipub. Lib. II. Panegyr VII. Cap. I. pag 85. Arisio in Crem. Liter. Tomo II. pag. 438, & in serie Prætor. Cremonæ pag. 49. Paulo Morigia in Antiquit. Mediol. Lib. I. Cap. XLVIII Jo Petro Crescentio in Amphith Romano Parte I. pag. 282., & JC. Sitono nostro humaniss. in Syllabo Senatus Mediol. Astie. CXLII. pag. 9. sicut & in suo Theatro Genealog. MS. pag. 397.

L V I.

SEMENTIUS JOSEPH HIERONYMUS.

JOseph Hieronymus Sementius Cremonæ anno MDCXLV. die XI. mensis Septembris in lucem editus fuit. Ætatis suæ anno XIX. die XVIII. mensis Maji, cùm jam docente Josepho Ederi Societ. Jesu Alumno, à nobis suis in locis laudato, in patria Rhetoricæ vacasset, atque Philosophiam cum Theologicis Quæstionibus percepisset, Congregationi Clericorum Regularium de Somascha adscribi voluit, solemnibus votis emissis. In Hebraicis literis addiscendis Magistrum habuit Simeonem Monachum Vallis-umbrosæ, ejusdem idiomatis in Pisano Lycæo professorem; in Græcis verò Carolum Mariam Macdium tunc easdem in Palatino hujus Urbis Gymnasio tradentem, per nos quoque debita laude exornatum. Ibidem etiam Petrum Paulum Caravagium Matheseos Institutorem audivit, qui non minus à nobis elogia recepit. Arithmeticam autem percepit à P. Caponago Monacho Congregationis Sancti Hieronymi. Jam aliis instruendis maturus ex S. C. Theologicam Cathedram Ticinensis Archilycæi ascendit, ubi præfationes, atque lectiones Theologicas non Thomisticas tantùm, sed & Scoticas omnes sicut in fonte repertas in Salomone ostendere consueverat, cujus Oracula tam scitè callebat, ut eadem etiam ex tempore recitaret. Caroli II. Hispaniarum Regis Diplomate die XXVI. mensis Martii, anno MDCXCII. Catholicæ Majestatis Chronista in Insubria constitui promeruit. Bibliothecam Collegii Suorum Sancti Petri in Monteforti hujus Metropolis, non tantùm Sententiis à Salomone excerptis decoravit, verùm etiam libris suis editis, & manuscriptis locupletavit. In variis Italiæ Academiis computabatur, scilicet inter Concordes Ravennæ, Faticolos Mediolani, Argonautas Venetiarum, & Affidatos Ticini. Primarii suæ ætatis Eruditi ipsum plurimùm dilexere, &, quemadmodum infra dicemus, ejusdem nomen suis in Operibus commendarunt. Desideratus est Mediolani in præfato Suorum Collegio die II. mensis Aprilis, anno Redemptionis MDCCVI. circa quintam noctis horam, quo Passionis Dominicæ memoria recurrebat, ibidemque sepultus conquiescit.

Opera ejus sunt :

I. Pensiero Istorico per questo Ducato di Milano: Al Marchese di Leganes. Governatore dello stesso. *Milano, presso il Ramellati*, 1693. *in* 8. Hoc Opus cum Marchio Leganesius ad Hispanam Aulam misisset, adeò Carolo II. Regi gratum fuit, ut propterea Auctor Regii Chronistæ munere fuerit decoratus.

II. Cronologia della sua Congregazione dal MCDLXXXI fino a' suoi tempi. Idem Operis Cl. Abbas Bacchinus in Ephemeride Literatorum Mutinæ impressa anno 1692. pag. 237. sic exhibet :

Cronologia Emiliana, overo della Congregazione de' Cherici Regolari Somaschi fondata dal Ven Girolamo Miani Nob Veneto dal MCCCCLXXXI. fino a' nostri dì, ove la sua Vita, e la Causa della sua Beatificazione ampiamente si tratta.

Calendario Emiliano, overo de' Cherici Regolari Somaschi, ove a mese per mese, ed a giorno per giorno si registra quanto di notabile si trova nella suddetta fatica.

Compagni, Imitatori, e Benefattori del Ven. Girolamo Miani.

Somaschi Mitrati.

Somaschi Letterati.

Nomenclatura Æmiliana, sive Nomina, Cognomina, Patria, Elogia Cler. Reg. Somaschensium.

Chiese, ed Oratorj de' Cherici Regol. Somaschi.

Orfanotrofj, e Spedali.

Seminarj, e Collegj.

Accademie, e Scuole.

Topographia Æmiliana, sive loci Cler Regul. Somasch., in qua de Templis, de Aris, & Reliquiis &c, ac præcipuè de cultu Jesu Christi Crucem gestantis, ut de Stemmate Congregat cum lemmate: *Onus meum leve*, sic de cultu B. M. V, quæ de carcere Hieronymum eripuit, ac de cultu Angelorum Custodum, de quibus Religio peculiaris apud Somaschensium.

Iconologia Biblica Ven. Hieronymi Æmiliani, ubi omnes figuræ mysticæ ponuntur, ac explicantur, sub quibus Ven. Æmilianus in Sacra Scriptura à plurimis Scriptoribus adumbratur.

Pinacotheca Æmiliana, sive Cler. Reg. Somasc. ubi Icones Ven. Hieronymi, atque ejusdem Alumnorum illustrium Pietate, Doctrina, ac Dignitate, cum Elogiis exponuntur.

Bibliotheca Æmiliana Historica, & Panegyrica, ubi omnes Auctores, qui loquuntur de Ven. Hieronymo, atque de ejusdem Sodalitio afferuntur.

III. Stillato sustanzioso del Sommario de' quattro Libri dell' Austria Anicia del Padre Don Cipriano de' Conti Boselli Superiore Montolivetano ec. della quale, in perpetuo combattimento con gravissima difficoltà, è già stato impresso il primo Libro in Milano; e della necessità de gli altri da imprimersi per l'Opera perfezionare, a particolarmente il quarto, conclusione de gli altri tre precedenti; pubblicata dal Padre Don Girolamo Semenzi Cher Regol. della Congregazione di Somasca, in 4.

Ex Cinelli Biblioth. Vol Scanzia V. pag. 51.

IV. Syllabus Ticinensis Rerum Somaschensium Bibliothecæ, ac Collegii S. Majoli Abbatis, Auctore P. D. Josepho Hieronymo Sementio Cler Regul Somasch Lectore Jubilato S. T. admodum Rev. P. D. Henrico Bossio Cler. Regul. præfatæ Congreg Papiens, colligente Josepho Rusca Novocomensi ex Musæo Montfortiano.

V. Origine miracolosa della celebre Immagine della B. V. presso S. Celso in Milano, illustrata di varie cognizioni. *Ivi, per il Ramellato*, 1700. *in* 4.

VI. Saggio della Vita del Ven. Girolamo Miani Padre, e Fondatore de' Cherici Regolari della Congregazione Somasca. *Treviso, per Gasparo Pianta, a Compagni*, in 12.

VII. In Plinii Naturalem Historiam postillæ marginales. Ex Arisio.

VIII.

VIII. Appendix ad Athenæum Literatorum Mediolanensium Abbatis Picinelli. Hoc Opus indicavit citatus Arisius, penès quem sit fides; illud enim, quamvis summâ diligentiâ per me quæsitum, nullibi inveni.

IX. Corollarium Sementianum Musæo Novariensi. Hujus Operis à se scripti meminit ipse Auctor in Epistola ad Arisium, scripta mense Septembri MDCCV.

X. De Laicis Somaschis nonnullarum virtutum ornamento claris primis B. H. Æmiliani Sociis imitatoribus. Ex eadem Epistola.

XI. Notæ nonnullæ ad Homiliam S. Laurentii Martyris Novariensis. Hoc testantur Auctores Ephemeridum Literatorum Italiæ Tom. X. Artic. V.

XII. L'Avvento recitato nel Duomo di Milano. MS. in fol.

XIII. Panegirici III. per gli Angeli Custodi recitati in S. Lucia di Cremona. MS. in fol.

XIV. Panegirico per S. Carlo recitato in Cremona nella Chiesa del medesimo Santo. MS in 4.

XV. Ragionamenti Morali per gli Oratorj della Quaresima. MS. in fol.

XVI. Orazione in lode dell'Augustissima Casa d'Austria fatta il giorno XV.I Aprile MDCLXX. Edita est in libro, cui titulus: „ Varie penne Rettoriche de' PP Somaschi „. *Milano, per Francesco Vigone*, 1676.

XVII. Altra per S. Antonio da Padoa recitata li XVI. Giugno dello stesso anno. Extat ibidem.

XVIII. Altra per S. Lodovico Bertrando, a S. Rosa di Lima in occasione della loro Canonizzazione l'anno MDCLXXI. Ibid.

XIX. Altra nelle Esequie del P. Giulio Mercori Cremonese Inquisitore generale di Milano, li XXVII Luglio MDCLXXIII. Ibid. Extat etiam Autographa in Bibliotheca Montfortiana.

XX. L'Optica: La principal Professione del Mondo essere il dipingere a Prospettiva: Discorso avuto nell'Accademia de' Faticosi l'anno MDCLXXV. MS. in 4.

XXI. Tutte le Dottrine apprese dal Sapientissimo per l'Uso della Rettorica Sacra: Disegno dell' Opera composta. *Milano, per Ambrogio Ramellato*, 1689 *in fol. & in* 8. Opus verò magnum servatur MS. in Biblioth. Suorum Montisfortis, teste Arisio, pluribus Voluminibus.

XXII. Suasoria Pindarica, al Sig. Mammante Lozzeno eccellentissimo in Medicina, e Poesia, Oda. *Milano, nella Stampa Archiepiscopale*, 1669. *in* 8.

XXIII. La Parafrasi delle Sacre Cantiche. Hujus Operis editionem Auctoris mors posteris invidit.

XXIV. Il Salmo LXVII. per Vienna liberata l'anno MD LXXXIII.

XXV. Il Canto del Ringraziamento a Dio Creatore, e Redentore del Mondo per gli Avvenimenti felici dell'Armi Cristiane nell'Ungheria, e nella Morea l'anno MDCLXXXVII. in 4.

XXVI. La Requie eterna implorata all'anima del P. Don Giulio Cesare Corradi Cherico Regolare Somasco Soggetto glorioso per gli suoi Studj di Rettorica, Filosofia, e Theologia, morto nel MDCLXXXIII. a Spoleti li XIX. Novembre: Canzone Lugubre. Eandem ab Auctore ad se transmissam testatur Arisius eodem Tomo III. pag. 211.

XXVII. Il Mondo Creato diviso nelle VII. giornate, Poesie Mistiche. *Milano, per Carl'Antonio Malatesta*, 1686. *in* 4. Opus est elegantissimis formis impressum, & imaginibus Æreis scitissimè sculptis ornatum.

XXVIII. Carmina varia Italica, volgò *Sonetti*, *Ode*, *Ottave*, *Elegie*, *Eglogbe ec.* adhuc inedita in laudem variorum Illustrium Virorum, præcipuè Mediolanensium, videlicet. Del P Carlo Pietrasanta per il suo Panegirico in lode del B. Bernardo Tolomei Fondatore de' Monaci Olivetani. Del P. Abbate Giuseppe Rainoldi Monaco Cassinense. Del Co Vitaliano Borromeo. Del Marchese Pirro Visconti. Del Co. Ermes Stampa per le sue Poesie Liriche. Del P Enrico Bossi Cler. Reg Somasco, per li di lui Sonetti, e Ricami. Di Carlo Maria Maggi per la sua Opera Drammatica intitolata: *Il Trionfo d'Augusto*. Di Agostino Santagostino.

XXIX. Carmina II unum Italicum, alterum Latinum. Extant in Libro, cui titulus „ Per le Nozze „ di Rinaldo d'Este Duca di Modena ec., e „ Carlotta Felicita Principessa d'Annover „ *In Bologna*, 1656. *in fol.*

XXX. Carmen Italicum, vulgò *Sonetto*, extat in libro cui titulus „ Per le Nozze d'Odoardo Prencipe di Parma, e Dorotea Sofia, Principessa di Neoburgo. „ *Parma*, 1690. *in* 4.

XXXI. Il Maggio dedicato ad Apollo: Oda Panegirica al Senatore Co. Filippo Archinto. *Milano, per il Monza*, 1676 *in* 4

XXXII. Oda Panegirica in lode del Co. Questore Baldassarre de Rossiles, Prencipe dell'Accademia de' Faticosi. *Milano, per il Monza*, 1678. *in* 4.

XXXIII. Carmina plura Latina sparsim edita.

XXXIV. Epigramma in laudem Evangelistæ Dorati pro Vita B. Hieronymi Miani ab eo conscripta. Editum est in Tom. III Cremonæ Literatæ Arisii pag. 58.

XXXV. Epigramma in laudem Jo Antonii Goilizzoni pro Opusculo „ de Verbano Lacu Lazari Augustini Cottæ „ *Mediolani*, 1699. *in* 4.

XXXVI. Aliud in obitum Jo. Francisci fratris sui. Ibid. pag. 148.

XXXVII. Epistolæ Latinæ eruditissimæ plures ad Viros doctos, quos inter Antonium Gattum, Franciscum Arisium, Ludovicum Antonium Muratorium, Henricum Bossium, aliosque. MSS. in Bibliotheca Montisfortis Mediol

XXXVIII. Descriptionem Carthusiæ Ticinensis, quam Amstelodami forsan impressam tribuit Sementio Arisius; nos inter ejus Opera non recensemus, cùm verè ejus Auctor fuerit Matthæus Toscanus, de quo in Appendice prætermissorum egimus.

Ipsum, & Opus ejus de Creatione Mundi eleganti Carmine commendavit Abbas Cannetus Camaldulensis, dum erat in vivis, mei amicissimus.

Laudatur etiam à P. Thoma Ceva Soc. Jesu in Opusculo de Rethorica Salomonis (de quo fides sit apud Arisium, cùm illud nunquam viderimus, nec a Suis nobis fuerit indicatum) a Joanne Mario Crescimbenio in IV. Libro „ della volgar Poesia „ aliisque pluribus, à supradicto Arisio citatis in Tom. III. Cremonæ Literatæ pag. 185. & seqq.

LVII.

SICCUS NICOLAUS.

Nicolaum Siccum Barnabæ, & Magdalenæ Tangatinæ conjugum filium Brixiana Urbs sibi Civem gratulatur. Fuit ex Condominis Calcii in finibus Ducatus Mediolanensis, ideo eum inter Exteros Eruditos, qui Insubriæ Metropolim decorarunt, referimus, & quòd originem ex Bertholino de Siccis Oppidi Caravaggii, Ducatus Mediolanensis, anno MCCCXX. incolâ traxerit, ut eruimus ex Stemmate genealogico ejusdem Familiæ nobis ab humanissimo, atque doctissimo JC. Joanne Sitono tradito, & quòd munus amplissimum rerum Capitalium Præfecti in hac Urbe gesserit, tandemque, præter Brixianam, Mediolanensi quoque Civitate gavisus fuerit. Multa quidem, & ut solet, omnia, doctissimè de tanto Viro scripsit non purpurâ solùm, sed etiam eruditione Eminentissimus Angelus Maria Quirinus S. R. E. Bibliothecarius in suo præclarissimo Opere cui titulus: „ De Brixiana Literatura „ *edito Brixiæ, apud Joannem Mariam Rizzardi*, 1739. *in* 4. pagg. 209 & sequentibus. Nos autem pro instituti nostri ratione quædam de Sicco dabimus è variis Auctorum testimoniis deprompta; addito etiam de more Operum ipsius Indiculo. Ad omnem eruditionem aptissimum à natura ingenium nactus, nullum prætermisisse visus est studiorum genus, quod diligentissimè non coluerit. Oratoriam enim, Poësim Italicam, & Latinam, præcipua Europæ, & Asiæ idiomata, atque utriusque Juris prudentiam ad animi sui culturam derivavit. Militari etiam laude claruit, nam & Vercellas Urbem munitissimam è Gallorum manibus recuperavit, & Casali Montisferrati Metropoli obsessæ tulit suppetias. At belli pertæsus in Oppidum Montisclari Agri Brixiani

xiani se receperat scribendis Codicibus intentus, cùm Ferdinandi Austriaci Romanorum, & Bohemiæ Regis nomine ad Solimanum Turcarum Tyrannum legatione functus fuit, dumque Constantinopoli moram traheret, ultra CC. captivos Christianos ære suo redemit. Præclara munera à Tyranno suscepit, vestes scilicet auro contextas, equos, & ensem auro ornatum; adjectis humanissimis verbis, cùm bene gesto negotio reverteretur. Anno igitur MDXLV. in Italiam regressus, adveniente postmodum ex Germania Mediolanum Philippo II. Hispaniarum Rege anno MDXLVII. Comœdiam conscripsit Italicam cui titulus „ Gl' Inganni „ quæ ipso Rege adstante habita est magno cum plausu. Post quinquennium Capitalium rerum Præfectus in Insubria constitutus fuit, cùm hanc Ditionem regeret Ferrantes Gonzaga. Gratissimus extitit Christophoro Madruccio Cardinali, Episcopo, & Principi Tridentino, atque Antonio Perrenoto Atrebatensium Antistiti, ad quos plura scripsit Latina Carmina, eo præsertim tempore, quo literarii cupiditate otii illectus, publicis negotiis valedicens, iterum Montemclarum se recepit, ubi ad Clysim amnem sibi magnificas Ædes struxerat. Sed inde Romam Pontifice vocante contendit, qua in Urbe tanti habitus est, ut nisi mors intercessisset, sacrâ purpurâ decorandus crederetur. Ibi obiit, quo anno incertum; nullus enim Scriptorum, quos vidimus, hunc indicavit. Epitaphii loco subjicimus Carmen Italicum Petri Antonii Soncini Brixiani, quod legi inter Academicorum Occultorum versus, testis est Octavius Rubeus loco citando.

Quì giace il Secco, che fu in Brescia un Sole,
Che a tutto il Mondo i raggi suoi distese,
Caro de l'Austria visse a la gran prole,
E Solimano in lui suoi doni intese:
Del suo felice ingegno l'aurea mole
Tutta d'Eternità bella s'accese:
Roma il rapì, mentre con gli Ostri suoi
Tentò d'accrescer la sua gloria in noi.

Opera ejus hisce prænotantur titulis:

I. De origine Pilæ majoris, & cinguli Militaris, quo flumina superantur, Nicolai Sicci Mediolani Justitiæ Præfecti Carmen. Ad Illustrissimum, & Reverendissimum Episcopum Atrebatensem summum Consiliarium Cæsareæ Majestatis. *Venetiis*, 1551, *& Mediolani, ex Typographia Moschemiana*, 1555. in 4.

II. Gl' Inganni: Commedia recitata in Milano l'anno MDXLVII. dinanzi alla Maestà del Re Filippo. *Fiorenza, appresso i Giunti*, 1562. in 8. *Venezia, per Francesco Rampazetto*, 1565 *e per Domenico Cavalcalupo*, 1565. in 8. & iterum *Firenze, per il Giunti*, 1595 *e* 1615. in 8. *Venezia, per Lucio Spineda*, 1600. in 12. In prima tamen Juntarum editione anni 1562. sphalma cubat; ibi enim notatur annus 1547. cùm Philippus II. tunc adhuc Hispaniarum Princeps, anno tantum 1549. Mediolanum venerit.

III. L'Interesse: Commedia. *Venezia, presso Francesco Ziletti*, 1581. in 8. *e presso Fabiano, ed Agostino Zoppini fratelli*, 1587. in 12. *e per Giambattista Combi*, 1628. in 12.

IV. La Cameriera: Commedia. *Venezia, presso Cornelio Arrivabene*, 1583 in 8. *e presso li fratelli Zoppini*, 1587. in 12., *e presso Bartolomeo Carampello*, 1597. in 12. *e per Alessandro Vecchi*, 1610. in 12. col Prologo in versi sdruccioli.

V. Il Beffa: Commedia. *Parma, per Seth Viotto*, 1584. in 8.

VI. Carmina plurima Nicolai Sicci *Brixiani* dicti. Extant in Tomo IX. Carminum illustrium Poëtarum Italorum pag. 480.

VII. Carmen ad Illustrissimum, & Reverendissimum Episcopum Atrebatensem. Incipit:

Ne me fortè putes vana ambitione furentem
Dissipere, atque animum deliro volvier æstu,
Immemorem sortis priscæ, veterumque malorum,
Accipe cur vanos odi quos nunc gero fasces, &c.

Desinit autem:

Ista tibi & musto, & satur autumnalibus uvis
Dictabam ruri Venusino Carmine, dum tu
In Gallos aditus numeroso milite tentas.

Constat versibus 130.

VIII. Aliud Illustrissimo, & Reverendissimo Cardinali, & Principi Tridentino. Incipit:

Rideor à doctis, quòd scribens tam rude Carmen
Ostendam id multis, nec me ullus jam pudor urat.

Desinit verò:

Per scopulos regum per magna palatia jactet.

Constat versibus 106. Extant ambo in Cod. MS. Biblioth. Ambr. signat. D. num. 479. in fol.

IX. De Formica: Epigramma. Hoc, teste Magliabecchio in Epistola ad Emericum Bigot, olim attributum fuit celeberrimo Joanni Casæ, cùm tamen Sicci opus sit. Vide etiam Tom. I. pag. 51. Operum ejusdem Casæ.

M. Antonii Majoraggii Epistola ad Joanem Cardinalem Moronum, in qua narrat quomodo Nicolaus Siccus Justitiæ Præfectus amissas Vercellas recuperavit. *Mediolani, apud Moschenum*, 1553.

„ Est Nicolaus Siccus, Justitiæ Præfectus, Vir prudentissimus, qui propter ejus summum ingenium, ac in quibuscumque gravissimis negotiis pertractandis miram sapientiam maximas laudes meretur. Ita Marcus Litta de Urbe Mediol. fol. 25.

In libro, cui titulus: „ Carm. Illustr. Poët. Italor. Tom. III. pag. 177. Extat Antonii Cerruti Novariensis longum Carmen ad Nicolaum Siccum in natali Divi Martini.

In Tomo autem XI. pag. 218. habetur Carmen Francisci Vinthæ Volaterrani ad Nicolaum Siccum.

In libro, cui titulus: „ Lettura di Girolamo Ruscelli, sopra un Sonetto dell' Illustrissimo Signor Marchese della Terza alla Divina Signora Marchesa del Vasto. „ *In Venezia, per Gio Griffio l'anno* 1552. in 4. sic legitur „ Basta restriogersi nel molto Illustre, dottissimo in ogni scienza, e non men felice, che colto, e leggiadro Scrittore in prosa, ed in verso delle tre Lingue principali il Signore Niccolò Secco, nel quale il valore, e le doti del corpo, pare che di continuo facciano onoratissima concorrenza con quelle dell' animo, e della fortuna. „

De ipso cum laude agunt Hieronymus Bossius in Historia genealogica Familiæ Siccæ. *Mediol.* 1708. pagg. 87. & seq. Fontaninus in lib. „ dell' Eloquenza Italiana „ edit. III. pag. 443. Lasor à Varrea; Ghilinus in Theatro Eruditorum; Cozzandi in Biblioth. Brixiana; Clariss. P. Quadrius in Tomo V. „ Della Storia, e Ragione d'ogni Poesia, „ & Sitonus noster in Schedis, cum aliis pluribus.

LVIII.

SIMONETTA BONIFACIUS.

Quantumvis V. Cl. Saxius in sua Typographico-literaria Historia Mediolanensi Col. CCCXL. III. Bonifacii Simonettæ Elogium eloquentissimè dederit, nostrum existimamus, quædam præclaris ejusdem laboribus pro more attexere. Bonifacius noster Andreâ, qui postmodum, Francisco Sfortia Mediolani Duce, Castro Modoëtiæ Præfectus fuit, Patre genitus, apud plures eruditos Auctores inter doctissimos Mediolanenses Cives recensetur; non continuò tamen existimandus est in hac Metropoli natus; minimè enim hic primam lucem vidit, sed in Apulia, unde nobilissima Simonettarum Progenies ad hanc usque diem Mediolani florens, traxit

originem. Id apertissimis verbis Bonifacius ipse testatur in Epistola VII. libri I. de Persecutionibus Christianorum, de quo Opere infra dicemus; ait enim: „ Ab Appulia, quæ mihi patria, & opibus „ paternis Venetias trajiciens, infans à piratica tri„ remi interceptus sum. „ Pergit deinde „ Poten„ tatu Antonii Patrui, qui militiam solverat, & „ Anconæ magistratum gerebat, evasi. „ Mediolanum ergo cùm advenisset, in primævo ætatis flore Cisterciensium Institutum amplecti statuit, cùm priùs literas, eloquentiam, ceterasque præclaras artes ad suam derivasset eruditionem, jamque Lauream Theologicam esset promeritus. Monachus factus sacris totum se dedit studiis, tantumque apud Suos existimationis adeptus est, ut juvenili adhuc ætate assumeretur ad dignitatem Abbatis in Monasterio Sancti Stephani de Cornu Diœcesis Laudensis, non Placentinæ, uti perperam Picinellus, & alii. Id munus adhuc gerebat anno MCCCCXCII. quo Collectarium Cisterciense pro Cœnobii sui Choro conscribendum curavit, de quo Codice haud multo post disseremus. Quantùm Monasterio suo contulerit, satis demonstrat Epistola III. libri III. Operis supra laudati ad Innocentium VIII., ubi narratis domesticis infortuniis, & Cœnobii sui ruinâ alluvione Padi fluminis ferme deleti, quodque paternis opibus restituere aggressus erat, Pontificem rogat, ut pensionem aureorum CC. à Sixto IV. impositam sibi indulgeat. Quo etiam sensu concepta est Epistola V. ejusdem libri ad Sacrum Cardinalium Collegium. Nihil verò præter verba cùm ab Urbe reportasset, semetipsum consolatur in Epistola VII. citati libri; uberiùs tamen ostendit ipsius in Monasterium suum beneficentiam Epistola ejus XV. libri V., in qua Hiacynthum Fratrem Equitum Magistrum alloquitur: „ Si hi, qui sex lustris exactis „ Abbatiam meam coluerunt, nunc reviviscerent, „ omnia immutata, & quæque aute terra, me au„ ctore, nunc effulgere stuperent. Quilibet, quo„ modo Padus amnis Cœnobium, rus, vineas, con„ sita absorbuerit, aspiciens, cum nulla antiquitas „ extet, & ante tuguria in regias conversa sint, „ ac ubi deinceps tot moles, quas ego condidi, & „ prata, vineas, arbores per me infossas videret, „ in quo nutritus sit, juraret, non esse locum, ac „ ut illusus tantâ amœnitate stuperet. „ Viris in Italia præstantissimis Laurentio Mediceo, Joanni Bentivolo, Jasoni Mayno, Joanni Comiti Mirandulæ, Alphonso Calabriæ Duci, aliisque, ut ex Epistolis ad eos scriptis apparet, fuit acceptissimus, quemadmodum & Ludovicus Maria, cognomento Maurus, Mediolani Dux, ipsi aliquando favit, cujus rei testis est Auctor in Epistola I. lib. VI. Eruditione quantâ floruerit, atque omnigenæ doctrinæ ornamentis excultus fuerit, facilè cognoscet Lector ex his, quæ in Operum Elenco recitabimus. Patruos habuit Cichum, & Joannem Ducales Secretarios, mox commendandos; Fratres verò plures, inter quos jam laudavimus Jacobum Philippum Senatorem. Ejus obitus annum vetustas obliteravit; apud posteros verò æternùm vivet ob eruditissimum librum, cui titulus:

I. De Christianæ Fidei, & Romanorum Pontificum „ persecutionibus; in fine: „ Hoc Opus impressum „ fuit in inclyta Civitate Mediolani per solertissi„ mum artis impressoriæ *Magistrum Antonium Zarotum Parmensem*, *anno Salutis Christianæ 1492. in mense Januarii*, sub illustrissimo Joanne Galeacio „ Sfortia Vicecomite, Duce Mediolani, sexto fœli„ cissimo, Ludovicoque patruo Gubernatore mode„ ratissimo, in fol. Prodiit etiam *Basileæ*, *curante Hieronymo Emsero per Nicolaum Ketler pariter in fol. anno 1509. mense Decembri*; versum est & Gallicè ab Octaviano de S. Gelais, Episcopo Engolismensi, editumque *Parisiis*.

In hoc Volumine habentur sequentia:

Oratio Theologica ad Deum.

Epistola Dedicatoria ad Carolum VIII. Francorum Regem, ubi plura de Gallorum moribus, deque officio boni Principis disputantur.

Aliæ Epistolæ duæ Dedicatoriæ, in quibus multa ex Philosophiæ penetralibus de Antiquorum portentis, & miraculis depromit.

Orationes tres, in quibus comparantur tres principales Religionis species, quarum prima habet Christi Vitam, & Fidei nostræ præstantiam; secunda, Moysis Instituta, & Mirabilia; tertia, Mahometi Vitam, & Legis ejus deliramenta.

Vita, & mores omnium Romanorum Pontificum à Sancto Petro ad Innocentium VIII., & quo in statu sub quolibet Respublica Christiana fluctuaverit.

Epistolæ CCLXXIX. quarum structuram jam retulit citatus Clariss. Saxius in sua Historia Typographico-literaria Mediolanensi loco jam indicato.

In fine Operis legitur Poema Joannis Biffii in laudem Auctoris, & Operis, ex quo pauca Carmina excerpere mihi liceat:

Pontificum, quibus est Romanæ cura Salutis,
Vita nitet: vitio vitii mala crimina dantur.
Virtutisque decus summo celebratur honore.
Quæ tenet insignes laudatur epistola sensus:
Quæ tibi consurgit Romani plena leporis:
Et varios aperit claro sermone recessus:
Sive sit astrigeri per quadrans mentio cœli,
Sive sit ad medicos faciens sententia, libris
Est complexa tuis magno moderamine rerum;
Hinc nitet historia non uno limite nodus:
Propositoque sedet quicquid tua pagina nobis
Porrigit: & miro pariter testatur amore.
Cosmographusque frequens fido pro teste citatur
Sæpe tibi: subeunt civiles ordine leges.
Denique quicquid habent Scriptores protinus omnes
Emicat hic, clarumque refert super æthera nomen, &c.

Ceterùm in fronte librorum memorati Operis adsunt Breviaria Stephani Dulcinii Canonici Scalensis super singulis cùm Epistolis, tum aliis Capitulis; eidemque Dulcinio debemus editionem nostri Auctoris. Insuper Dulcinius in Dedicatoria, quam ipse obtulit Joanni Baptistæ Petro, laudibus extollit nobilitatem, & gesta Familiæ Simonetiæ, ac præcipuè commendat celeberrimum Joannem Simonettam Patruum Bonifacii nostri, de quo suo loco dicemus.

II. Aliud quoque Volumen edidit, quod mihi videre non contigit, sicut ipse fatetur lib VI. cap. XXXVI. supradicti Operis de Persecutione Christianorum, ubi loquens de Innocentio VIII. Summo Pontifice scribit: „ Ego Bonifacius in Volumine „ novissimè edito quindecim versiculis, miro com„ pendio, laudes hujus Pontificis digessi „

III. Opus de Pace servanda. Incipit: „ Bonifacius Si„ moneta Abbas Venetis, & Nationibus salutem. Illud nuncupavit Petro Crasso Aurato Interpreti, quem plurimùm laudat in Epistola, quæ, præter morem, non præfixa est Operi, sed in fine legitur. Post ipsam verò hæc habentur: „ Divinum Opus „ de Pace servanda Reverendi Bonifacii Simone„ tæ Abbatis, Doctoris præstantissimi, Artium „ professoris, Astronomique, ad Venetos, & Na„ tiones, ego Antonius Carcanus Papiæ sub divo „ Joanne Galiaz principe impressi in fol. „

IV. Epistola ad Ardicinum Porram Aleriensem Episcopum, sine data. In ea Auctor invidorum calumnias retundens, enumerat quæ contulerit Monasterio Sancti Stephani de Cornu; multa etiam è veterum historiis eruditionis gratiâ congerit.

Epistolæ IV. mutuæ Vexoris Ægyptiorum, & Tanais Scytharum Regum. De his hæc Auctor scribit in Epistola, de qua mox dicemus: „ Superiores „ altercationes inter Annales nullo modo conscri„ ptas, sed per somnia a me declamatore com„ pertas non ignores. „

Alia ad Lazarum Merulam Novariensem, qua Epistolas easdem mittit sine data. Omnia uno Vol. In fine sic: „ Divinum hoc Opus Reverendi Do„ mini Bonifacii Simonetæ Abbatis impressum est „ Papiæ sub invictissimo Mediolani Joanne Galeaz „ sexto Duce, per Magistrum Antonium de Car„ cano fœliciter; ad Omnipotentis laudem. „ Amen, in fol.

V. Scripsit Vitam Alexandri VI., ut eruitur ex libro, cui titulus: „ Sommario, overo Età del Mondo „ Cronologiche ec. fatto da Girolamo Bardi Fio„ ren-

„ rentino. „ *In Venezia, appresso i Giunti*, 1581. *in* 4. In secundo Tomo hujus Operis citatur sæpissimè inter alios Auctores Bonifacius Simonetta in Alexandro VI., nempe pag. 764, 769., 772., 774., 778., 782., & 792.

Annales etiam Urbis nostræ scribere meditabatur, ut innuit in Nuncupatoria Regi Gallorum, & in lib. VI. Epist. ultima supradicti Operis.

Collectarium Cisterciense manuscriptum. Reverendus Dominus Abbas Bonifacius Simoneta, & Doctor, fecit fieri hoc Collectarium pro Coro sui Monasterii Sancti Stephani Cornu Juvenis, Leudensis Diœcesis, & Ordinis Cisterciensis anno MCCCCXCII. ad Omnipotentis laudem, Amen. Habetur in eadem Bibliotheca sub litera I, & num. 24.

Post Tractatum de Lamiis Magistri Hieronymi Vicecomitis impressum *Mediolani, anno* 1490. legitur Epistola Boni Aluisii de la Cruce Caravallis Monachi ad Franciscum Bossium scripta, ubi fit honorifice mentio Bonifacii nostri hisce verbis „ Ipsum posteaquam Opus habui, sicut thesaurum „ penès me absconditum, ut in lucem prodiret, „ veritate pollens haud primo, & præcipuo Patri meo observandissimo, & Reverendissimo Domino Bonifacio Simonetæ celavi, Abbati S. Stephani, Ordinis Cistercii, Decretorum eximio „ Doctori, atque Artium professori, necnon omni „ genere dicendi ornatissimo, Medicinæque nec „ ignaro, ac insigni Astronomo, sub cujus culmine doctrinæ humilis Doctor sedeo; immo & „ pro munera cum Tractatu Artis Magicæ, quem „ alio tempore stampandum reservo, tradidi metuò, ut ex eo quem frugis sit, animadvertas „ omnium scientiarum interpres magnificus, & „ monarcha. „

Plures cum laude meminerunt nostri Auctoris, inter quos Angelus Manrique Tom. IV. Annal Cisterc. ad annum MCCXXXI. cap. VII. num. VI. Antonius Possevinus in Appar. Sac. Robertus Rusca in Comp. Vir. illustr. Cisterc., Conradus Gesnerus in Biblioth. Univers. Marianus Armellinus Biblioth. Benedict. Cassin. in Append. pag. 15., Aubertus Miræus de Script. Sec. XVI., Casimirus Oudinus de Scrips. Eccles. Tom. III. pag. 2688., Vossius de Scripi. Latinis lib. III., Cornelius à Beughem Incunabula Typographiæ pag. 127 Moreri in Lexico, Fabricius Bibl. Med. Ævi Tom. I. & Picinellus in Athenæo pag. 65. uti etiam P. Mazzucchellus in Schedis.

LIX.

SIMONETTA CICCHUS.

Cicchus, sive Franciscus Simonetta Antonii filius, in Calabria natus, qua de causa sæpe se subscribere solebat Cicchus Calaber, è natali solo in hanc Metropolim commigravit, secutus Franciscum Sfortiam anno MCCCCL. (ut in Alexandro Simonetta diximus) unà cum fratribus suis Andrea, qui postmodum Castri Modoëtiæ Præfectus fuit, atque Joanne Historico celeberrimo, de quo brevî agemus. Fuerat jam Cicchus Præses Cameræ Summariæ in Regno Neapolitano, electus ad id munus à Renato Rege, die XXIV. Martii, anno MCCCCXLVIII., ut ex Diplomate servato in Archivo Castri Portæ Jovis Mediolani. Huc igitur cùm venisset, duxit uxorem Elisabeth Vicecomitem filiam Gasparis Ducalis Consiliarii, & Catharinæ Castillioneæ nobilium conjugum, Azonisque Parmæ Prætoria sororem, è qua suscepit, inter alios, Sigismundum Cubicularium Alexandri VI Pontificis, Jo. Jacobum Ducalem Secretarium, uti etiam Antonium pariter à Secretis Ducalibus, atque apud Venetos Oratorem, cui Joannes Campeggios Bononiensis Tractatum suum de Dote impressum *Papiæ, per Damianum de Binasco, anno* 1477. nuncupavit, datâ ad eum Epistolâ, in qua plura de laudibus Cicchi nostri leguntur. Charus inter primos extitit Cicchus prædicto Francisco Sfortiæ Duci, qui hac Ditione potitus, nihil habuit antiquius, quàm Cicchum, & fratres illius beneficiis, & privilegiis fovere. Meritò autem Scriptori nostro Franciscus tot benignitatis argumenta conferebat, ob fidem, doctrinam, atque prudentiam, quibus præditus erat, adeò ut gravioribus in negotiis eas virtutes ostenderet in sui Principis gratiam. Annonæ Militaris Præfecturam gerens in Urbe Laudensi, Castrum Sancti Columbani, cui tunc præerat Lucius Cotta, Francisco Sfortiæ sine armis, & bello tradendum curavit. Unus fuit è præstantissimis Viris, qui astitere anno MCCCCLIX. cùm Bernardinus Corius, à nobis loco suo laudatus, sacris Undis lustraretur, cujus rei testem habemus ipsum Corium, qui ad citatum annum, in Mediolanensi Historia, natalem diem suam commemorat, susceptores in Baptismate referens Comitem, scilicet Galeacium, postea Mediolani Ducem, Robertum Sanseverinatem, Comitem Gasparem de Vicomercato, Petrum Pusterlam, Cicchum nostrum Ducalium Scribarum principem, Thomam Bononiensem, & Antonium Guidobonum Derthonensem Patricium, quemadmodum in Bernardini Articulo memoravimus. Simultate interim exortâ inter præfatum Gasparem de Vicomercato, & Cicchum, anno MCCCCLXIV. nihil non egit Gaspar, ut Simonettam à Francisci Ducis gratia deturbaret, quod cùm assequi nullâ ratione potuisset, ab incœpto desistere coactus est. Post obitum verò ejusdem Principis rerum potitus est Galeacius Maria filius, apud quem Cicchus plurimùm valuit, eique etiam fuit à Secretis tam acceptus, ut Friderico Urbinati vitam impetraverit, cùm ipsum Dux capite plectere decrevisset. Anno quoque MCCCCLXXIII graviter ægrotans Galeacius, mortem metuens supremas condidit Tabulas, in quibus Cicchum filiorum suorum Tutorem constituit, ratus tanti Viri prudentiam eis non modicum profuturam, quemadmodum eum die III. Novembris, anno MCCCCLXXI. altero Testamento Erogatarium decreverat. Post triennium Dux idem per Sicarios è medio tollitur, & in Officio Ducalis primarii Scribæ confirmatus est Cicchus, cùmque duo Senatus constituti fuissent, quorum prioris munus esset civilia tractare negotia, alterius verò, quæ ad Principatum pertinent definire, Scriptor noster utrique Ordini sic præfuit, ut ejus arbitrio fierent universa. Regressus interim fuerat è Galliis cum fratribus suis Ascanio, atque Octaviano, Ludovicus Sforza extincti nuper Galeacii Mariæ frater, qui cùm Ditionem occupare statuisset, inito cum Roberto Sanseverinate consilio, adversùs Cicchum conspiravit, ea de causa, quòd ipse simul cum Ducissa Bona defuncti Ducis vidua, ejusque fautoribus conatus eorum eluderet. Agente postmodum Ludovico Gonzaga Mantuæ Marchione, inter Bonam, ac Fratres ipsos compositæ sunt controversiæ. Multas etiam Ciccho struxerunt insidias præfatus Sanseverinus, & Donatus de Comite, quas ille prudenter declinare studuit. In exilium paulò post pulsi sunt fratres Sfortiæ, sed Ludovicus arreptis armis anno MCCCCLXXIX., Insubriæ minitans, ne Mediolanensi Ditione excluderetur, Joannem Galeacium nepotem, Bonam, Cicchum, ejusque Collegas impulit, ut magno pretio Herculem Estensem, & Federicum Gonzagam sibi adjumento futuros conducerent. Robertum quoque Malatestam, Ariminensium Principem, atque Constantium Sfortiam Pisauriensem in suas partes trahere satagere; Fratresque prædictos, & Robertum Sanseverinatem, publico Edicto proposito, perduelles, & Ducis proditores habendos statuerunt. At cùm tota fermè Italia eam ob causam ad arma convolaret, ad pacis consilia ventum est, Arbitro controversiæ constituto Sixto IV. Summo Pontifice. Interim Simonetta Hippolytam filiam Gaudentio Columnæ, Comiti Amatiæ, Sigismundi Ducis Austriæ Capitaneo Generali, in uxorem tradidit anno MCCCCLXXIX., die XII. Martii, ut ex tabulis publicis Archivi Arcis Portæ Jovis Mediolani. Paulò post Ludo-

Ludovicus, Derthonâ occupatâ, Ducissâ Bonâ consentiente, Mediolanum pervênit. Ea res Cicchum, ejusque Collegas adeò consternavit, ut bonam alloquens illa, hæc verba pronunciasse feratur: „ Ego caput, tu verò brevî Principatum amittes. „ Sollicitabant adversùs Simonettam Ludovici animum nonnulli hujus Urbis Proceres, quos inter Joannes Borromæus, Petrus Pusterla, ac sæpè memoratus Sanseverinus, exilii memoriam identidem refricantes, ut injuriæ commemoratione excandescens, eum ab omni administratione depositum, in carcerem conjicere non differret. Totus inter hæc Cicchus erat, ut gratiam Ludovici aucuparetur, hominis tamen curas fefellit Petrus Pusterla, qui, communicato cum aliis Simonettæ hostibus consilio, Ludovicum monuit, nulla ratione turbas in hac Metropoli excitatas sedari posse, nisi Cicchus ergastulo mulctaretur. His permotus ille, ad se accersitum cum Joanne Fratre, & aliquot Familiaribus detineri jubet, direptis interim omnibus domesticis bonis tam in Cubiculis, ubi Cicchus habitabat in Castro, quàm in ædibus suis intra fines Parochiæ Sancti Marcellini hujus Urbis sitis, quarum, dum veterem Inscriptionem ibi repertam refert, fit mentio in libro, cui titulus: „ Inscriptiones Sacrosanctæ „ Vetustatis à Petro Appiano Ingolstadiensi, & Bar„ tholomæo Amantio Poëta collectæ edito *Ingolsta„ dii, anno* 1534.„ Tum Cicchus Ticinum deducitur, & in Castro ejusdem Urbis tanquam in libera custodia detinetur. Plures hujus Viri calamitas commovit; in primis verò Ducem Austriæ, qui Legatos Mediolanum misit, ut ei libertatem pristinam impetrarent, qui cùm re infecta rediissent, Gaudentius Cicchi gener, cum Germanis aliquot Militibus Duci Ludovico bellum inferre non dubitavit. At paulò post, die scilicet XXX. mensis Octobris, anno MCCCCLXXX. cùm prius non ignarus imminentis sibi mortis Vir præstantissimus plura pietatis suæ erga Deum, ac sacra loca in supremis Tabulis argumenta reliquisset, & quas solebat, horarias preces Virgini Matri persolvisset, infracto prorsus animo, ad supplicii locum perrexit. Fuit is exterius propugnaculum præfati Castri Ticinensis, ibique toto spectante populo, cervicem amputandam septuagenarius, & pedibus æger lictori præbuit, bonis omnibus fatum ejus dolentibus. Vitam redimere potuerat, si petenti Ludovico quinquaginta aureorum millia à se Florentiæ possessa, ipsi cessisset; verùm turpe sibi ducens precarium spiritum prorogare, respondit (ut refert Anonymus in Diario Parmensi ab anno MCCCCLXXVII. ad MCCCCLXXXII. edito in Tomo XXII Scriptorum Rerum Italicar. pag. 245.) „ Ego indebitè carceratus, saccomana„ tus, & vituperatus fui immeritò, cùm semper „ laboriosus, & vigilans fuerim ad regimen fidele „ Status Mediolani. Hæc sunt munera, & remu„ nerationes mei? Si enim in aliquid deliravi, me „ puniant. Denarios verò meos, quos tanto cum „ labore lucratus sum, volo sint filiorum meorum. „ Deo multum debeo ob tantam Vitæ meæ diutur„ nitatem. Mortem non timeo; nil magis opto, „ quàm hac vita privari. „ Vix capite obtruncatus est Cicchus, cum Tabellarius Mediolano applicuit, Principis gratiam deferens, sed frustra. Cadaver illius conditum est in Claustro Templi Sancti Apollinaris extra Muros Papiæ, nunc diruti ob extructionem novorum propugnaculorum, ejusque titulus translatus est ad PP. Domenicanos, cujus Ecclesia vocatur hodie SS Thomæ, & Apollinaris. Interea Sepulchro impositæ sunt geminæ Inscriptiones, quas Corius refert, nempe:

PRINCIPIS INSVBRVM FIDVS QVIA SCEPTRA TVEBAR
ACEPHALON TVMVLO GENS INIMICA DEDIT.
ME CECVM DICVNT VIDI QVI MVLTA SVPERSTES
CREDE MICHI SINE ME PATRIA CECA MANES.

DVM FIDVS SERVARE VOLO PATRIAMQVE DVCEMQVE
MVLTORVM INSIDIIS PRODITVS INTERII.
ILLE SED IMMENSA CELEBRARI LAVDE MERETVR
QVI MAVVLT VITA QVAM CARVISSE FIDE.

Protome Cicchi è pario marmore affabre sculpta, cernitur adhuc in fronte Templi Maximi in Urbe Novocomensi, ad lævam intrantium, subjectis hisce literis:

CICHVS SIMONETA.

Vir fuit eximiæ eruditionis, exoticasque linguas Græcam, Hebraicam, Hispanicam, Germanicam, & Gallicam optimè callebat, ut, inter alios, nos monet Moriggia loco infra citando. Quod autem ad Græci sermonis scientiam spectat, testes etiam habemus Petrum Candidum Decembrium, qui cum Epistolis adhuc ineditis num. CXIII & CXXI. Diodori Siculi Librum sextumdecimum, & Aristotelis partem è Graco ab ipso translatam ad Cicchum mittit, ut de illis pro sua in Græco Idiomate peritie sententiam ferat, uti etiam Franciscum Philelphum, qui in una ex Epistolis infra memorandis, data Mediolani V. Kal Martii, anno MCCCCLXI. agens de literaria lite inter se, & Candidum Decembrium vertente pro Epitaphio Luciæ Sfortiæ ab eodem Decembrio elaborato, integros Homeri versus Græcè ad Cicchum nostrum scribit, quibus sententiam suam confirmat; supervacaneum enim fuisset ad ejus linguæ ignarum hominem Græca scribere Carmina.

Supersunt ejus Opera, quæ hìc indicamus, scilicet:

I. Constitutiones, & Ordines Cancellariæ Secretioris Illustrissimi Principis, & Excellentissimi D. D. Francisci Sfortiæ Vicecomitis Ducis Mediolani, &c. factæ per Magnificum Dominum Cicchum Simonettam de Calabria, Ducalem Secretarium &c. sub die Veneris octavo Novembris, anno MCCCCLXV. Indictione quartadecima &c. Hæc MSS. authentica in fol. extant penès Clar. Advocatum Sitonum.

II. Decreta quamplurima Francisci I., Galeacii Mariæ, & Joannis Galeacii Mediolani Ducum; inter antiqua Ducalia Decreta edita *Mediol.* 1654. *in fol.*

III. Collectio Chartarum Ducalium ad externa Negotia pertinentium, in cujus fronte eruditissimam Præfationem scripsit ad Illustrissimum, & Excellentissimum Principem, & D. D. Galeaz Mariam Sfor-

Sfortiam Vicecomitem Mediolanenfium Ducem. Volumen MS. magnæ molis, in fol. autographum, fervatur in Bibliotheca Regis Francorum, ejusque antigraphum extat apud Comitem Antonium Simonettam, ex fubfequenti Joanne Cicchi fratre descendentem.

IV. Liber Memoriarum Hiftoricarum MS. citatur à Raphaële Faniano in fuo Compendio hiftorico de Familia Sextia, in Solvetana Collect. Tom. XXII. diverforum, qui addit, extitiffe penès Egregium Virum Jacobum Alfiferum Regium, & Ducalem Senatorem. Ex Schedis P. D Gafparis Berettæ.

V. Epiftola Latina data IV. Non. Martias MCCCCLXII. ad Petrum Candidum Decembrium, in qua agit de brevi Compendio rerum à Principe geftarum, quod ipfe Decembrius confcripferat, ut infra. Extat in Biblioth. Ambrof. Codice fign. I. num. 235. in fol. inter Epift. Decembrii.

VI. Epiftolæ plures ad Francifcum Philelphum Virum Eruditiffimum, ut eruitur ex ejufdem ad Cicchum datis, numero XIX., quæ leguntur inter Opera illius impreffa *Venetiis in Ædibus Joannis, & Gregorii de Gregoriis, anno 1502., 8. Kal Octob. in fol.*, in quarum poftrema, nempe pag. 247., meminit literarum Cicchi ad fe miffarum; laudatur etiam Cicchus nofter ab eodem Philelpho in Epithalamio ab ipfo confecto in Nuptiis Nobilium Conjugum Joannis Antonii Simonettæ, & Margaritæ Cortæ, Petri filiæ, ut fuo loco innuimus, quodque extat in fupradicta editione *Veneta* Operum ejufdem.

Præter jam indicatas, plures aliæ Epiftolæ extant ejufdem Decembrii ad Cicchum, nempe, una data III. Aprilis MCCCCLXII., in qua ei mittit fuum librum de Geftis Ducis Philippi Mariæ Vicecomitis, ab origine ad pacem cum Venetis, ut ipfum Duci offerat, & ab eo approbationem impetret; altera XII. Octobris ejufdem anni, in qua ipfum Opus vernaculam in linguam tranflatum ad Cicchum mittit, ut judicium fuum de ea re fcribat; quatuor aliæ ad eundem contra Philelphum, anno MCCCCLXI., & MCCCCLXIII., & poftremò altera eruditiffima pag 6, in qua differit, utrum Dux Mediolani fit appellandus Dux Infubrum, vel Ligurum. Omnes extant in Cod. MS. Epiftolarum Decembrii in Bibliotheca Ambrofiana fignat. I num 235. in fol.

Mecœnas extitit plurium Doctorum Virorum, qui certatim Ciccho labores fuos offerre geftiebant, ex quibus hos, qui ad manus noftras pervenere, indicabimus, nempe

Bonus Accurfius Pifanus ei infcripfit plura Opera, ad quorum frontem ante Epiftolas Nuncupatorias, fic legitur „ Bonus Accurfius Pifanus falutem dicit „ plurimam Magnifico Equiti aurato, & Sapientiffimo, ac primo Ducali Secretario Ciccho Simonetæ. „ Hæc funt: Laurentii Vallæ, Elegantiarum adeps, in 4., Auguftini Dati Senenfis Ifagogicus Liber in Eloquentiæ præcepta, ad Andream Chriftophorum filium, in 4., Ovidii Metamorphofes, in fol., Hiftoriæ Auguftæ Scriptores, in fol. Omnes *Mediolani* impreffi *per Philippum de Lavania Mediolanenfem, anno* 1475., item Valerius Maximus eodem anno typis datus *per Antonium Zarotum Parmenfem*. Ovidii verò Opus fupramemoratum cùm recuderetur *Vicentiæ, anno* 1480. *per Hermannum Levilapide* ipfi Ciccho denuo infcriptum prodiit, cum eadem Epiftola Boni Accurfii Pifani.

Antonius Cornazanus Placentinus Confiliarius Ducum Mediolani Ciccho noftro dicavit Opus, fic incipiens: „ Antonii Cornazani Placentini novi „ Poetæ faceriffimi, quod de Proverbiorum ori„ gine infcribitur, Opus nunquam aliàs impref„ fum, adeò delectabile, & jocofum, variifque „ facetiis refertum, ut unicuique etiam peritus „ mœfto hilaritatem maximam afferat. „ Ad Magnificum, & Potentem Dominum Cicchum Simonettam Ducalem Confiliarium digniffimum Antonii Cornazani Opus incipit:

Cicche mihi in longa fpes fola relicta labore:
Præfidium cordis: profugiumque mei.
Æqua licèt meritis non reddam munera fumptis,
Immemor officii ne tamen effe ferar, &c.

Mediolani, per Petrum Martyrem de Mantegatiis, 1503. *die ultimo Septemb. in 4.*

Hieronymus Vicecomes Ord. Prædic. nuncupavit eidem librum fuum, cui titulus: „ Compendium „ de Obligatione Papali „ qui prodiit *Parifiis, Typis Joh. Bochier*, impenfis *Johannis Parvi*, 1512. *in 4.* Egimus de hoc uberiùs in Articulo Hieronymi Vicecomitis.

Paulus Maurocenus Venetus eum patronum voluit Opufculi fui infcripti: „ Apologia qua Venetos „ ab ambitione tuetur, ad Cicchum Simonetam „ Ducalem Confiliarium Mediolanenfem „ Incipit: „ Etfi poft prima amicitiæ noftræ fœdera „ &c. Servatur MS. in Biblioth. Patrum Camaldulenfium S. Michaëlis de Murano, ut legitur in Præfatione Collectionis Hiftoricorum Rerum Venetarum, qui publico Decreto fcripfere, editionis *Venetæ*, 1718. in 4 pag 10.

Boninus Mombritius in fronte Tomi I. de Vitis Sanctorum editi *Mediol., in fol fine anno*, hæc fcripfit loco Epiftolæ Nuncupatoriæ „ Boninus Mombri„ tius Mediolanenfis Magnifico, fplendidiffimoque „ Equiti Aurato D. Cicchio Simonetæ Illuftriffi„ morum, & Excellentiffimorum Ducum Medio„ lani Secretario, S. D. P.

Cicche falus regum, Latiæ moderator habenæ,
Quique mei tutor fis fine labe Ducis:
Cicche potens rerum: rerum quo cardine poftes
Claudere nunc aditum, nunc aperire folent:
Tu potes optatæ Mundo commercia pacis
Reddere, Tu valida cogere bella manu.
Mars tamen Italiæ vacat: Erigoneaque cœlo
Saturno rurfus cum fene lapfa redit.
Eft aliquid quod te legiffe per otia malim,
Sanctorum Vitas maxima gefta Virum.
Invenies aliquid, quod & inveniffe juvabit.
Nil Cicche fateor dignius effe meo.
Nil petimus quàm quòd noftro fis blandus amori;
Et Mecœnatem me coluiffe feras.

Alio quoque Epigrammate Boninus Cicchum afficitur in Tomo II ad finem ante Vitam Sanctæ Monicæ, uti etiam in Opere fuo Poetico MS. de Nuptiis Triftani Vicecomitis cum Beatrice Efte fi, extante in Biblioth. Ambrof Cod. fign. C. num. 42. in 4. plura cecinit de Cicchio noftro, atque de Angelo ejus patruo.

Præter fupradicta Carmina, aliorum quoque habentur Epigrammata in laudem Cicchi, nempe plura Platini Plati inter Carmina Illuftrium Poetarum Italorum Tomo VII. pagg. 261., & 275., & inter ejufdem impreffa unum de morte Cicchi, de qua etiam Jacobus Valerius in Collectaneis fuis MSS. hoc Difichon in Ludovicum Sfortiam inclufum Turri Locenfi in Galliis cecinit; quo jubente Scriptor nofter obtruncatus eft.

Amiffo Regno, tetroque in Carcere vinctus
Das Cicche juftas Dux fcelerate vices.

Innumeri funt, qui tantum collaudarunt Virum, è quibus fequentes feligimus; videlicet: Ludovicus Domenichi in hiftoriis lib. X., Gabriel Barrius de Antiquit. Calabriæ libro IV. col. 354. in Thefauro Antiqu Italiæ Tom. IX. parte V., Benedictus Jovius in hift. Novocom. lib. I., Pandulphus Collenucius, & Mambrinus Rofeus in Epitome hiftor. Regni Neapol. parte I. pag 180., Marafiotus in Chronicis Calabriæ pag. 204., Corius in Annalibus Mediol. annis fupradictis; Donatus Boffius in Chronico, Paulus Moriggia in Hift. Mediol. cap. XXVII., & in Nobilitate Mediol lib. III. cap. VI., Ripamontius in Hift Mediol. lib. VI., Bugattus in Hift Univerf edit. *Veneta* lib. V. pag. 587., Horatius Landus in Hift Senatus Mediol. lib III. pag. 78. ad 88, ubi præclarum Cicchi Elogium inferuit, Raphaël Fanianus in MSS. Collect. Famil Mediol., Advocatus Sitonus in Chron. Colleg. J. PP. part. I. Artic. 100., & 101. pag. 23., & Cl. Saxius in Hift. Typographica Mediolanenfi pluries, fed præcipuè col. CLXIV.

LX.

SIMONETTA JOANNES.

PLura jam de Joanne Simonetta è Monumentis diligentissimè collectis ab humanissimo Comite Antonio ipsius Scriptoris descendente, in Historia Typographico-literaria Mediolanensi Lectoribus optimis obtulit cruditissimus Saxius Col. CCIII. & sequenti. Nos instituto inhærentes, alia ad eundem pertinentia recensebimus Joannes igitur Simonetta Antonii filius, in Calabria natus, frater autem Cicchi, de quo supra egimus, & Andreæ Præfecti Castri Modoëtiæ, curante Angelo patruo, in nobile famulitium Francisci Sfortiæ, cui fuit ab Epistolis, anno MCCCCXLIV. adscitus est Cum eodem Francisco in Insubriam venit (ut in Alexandri Simonettæ Articulo primæ Eruditorum Mediolanensium Nomenclaturæ inserto recitavimus) comitantibus Patruo, atque Fratribus; & st tim ac Ditione Mediolanensi potitus est Sfortia anno MCCCCL. plura percepit Joannes beneficia, multisque honoribus, & dignitatibus augeri promeruit Margaritam Mirabiliam Matronam clarissimam sibi connubio junxit, qua defunctâ, dum solemnes exequiæ peragerentur, oravit Joachimus Castillionæus, Ordinis Prædicatorum, cujus sermo funebris legitur in MS. Codice Bibliothecæ Ambrosianæ signato E. num. 124. in 4. de quo in Joachimo ipso jam diximus, unde excerpere placuit, quæ de Joanne nostro recitavit; ,, Omittam nobilem, atque integerrimum Virum ,, Joannem Simonettam hujus Margaritæ Virum, ,, cujus probitati, prudentiæ, fideique, quantum ,, Inclytus Princeps noster Franciscus Sfortia tri,, buat, quantique eum faciat, neminem vestrûm ,, fugere arbitror, qui ad ejus præsidia in dies ma,, gis, ac magis non mediocri familiaritate confu,, git. ,, Duxit deinde Catharinam Barbavariam Marcolini Ducalis Secretarii, & Doninæ Casatæ conjugum filiam, ex qua plures suscepit liberos, quos inter Franciscum à Secretis Ducalibus Virum integerrimum, Bernardinum Juris Pontificii Interpretem in Universitate Bononiensi, Jacobum S. R. E. Cardinalem, jam debita cum laude memoratum, atque Alexandrum Ducalem Collateralem, Caroli V. Cæsaris munificentiâ Comitem Palatinum cum posteris creatum, dato Diplomate Toleti die

A V. Januarii MDXXVI., unde propagata est nostra etiam ætate in hac Metropoli florens Simonettarum progenies. Anno MCCCCLX. die X mensis Decembris Joannes noster à Ferdinando Siciliæ, Hierusalem, & Hungariæ Rege, Rocellam, sive Mottam de Neto, sitam in provincia Calabriæ, ob proditionem Marini de Marzano, Fisco devolutam, in Feudum recepit, dato Diplomate, in quo virtus ejus, & merita commendantur. Individuus fuit præfati Francisci Sfortiæ Ducis comes, cujus etiam jussu, ut testatur Jovius, Opus conscripsit infra memorandum, quod quantæ sit fidei, patet ex ipsius Joannis verbis in Præfatione appositis: ,, Hoc ipsum ,, bellum, & re maximum, & memoriâ dignissi,, mum, cui dum gereretur, assiduè interfui, paulò
B ,, diligentiùs scribere operæ pretium duxi. Equidem ,, omnia in Commentarios, & eo ordine, quo ge,, rebantur in dies, singula celeri stylo deprompsi: ,, si minùs eleganter, minùsque ornatè, at verâ, ,, & incorruptâ fide. Nihil non à me scriptum est, ,, quod vel non ipse viderim, & contemplatus fue,, rim, vel à locupletissimis testibus, auctoribusque, ,, vel etiam ab ipso Francisco, dum ille de se mo,, destissimè loquens aliquando præteritorum tempo,, rum pericula, resque per omnem fortunam, non ,, tam ab se, quàm ab aliis, gestas recenseret, ac,, ceperim, quod aliis haudquaquam contigit ,, &c. Præmium tamen tam docti laboris indignum retulit, nam cùm integerrimâ fide, ac probitate, post Franciscum, Galeacio Mariæ, & Joanni Galeacio
C Mediolani Ducibus in Epistolis conscribendis, atque in gravissimis quandoque negotiis pertractandis inservisset, Fratris sui Cicchi infortunio, quasi quadam procellâ turbulentissimâ implicitus, anno MCDLXXIX. jussu Ludovici Mariæ, cognomento Mauri, qui nepotem Joannem Galeacium, Insubriæ Ducatu spoliare statuerat, vinculis adstrictus, & ipse in Ticinense Castrum adductus est. Mitior illi fortuna contigit, quàm Ciccho securi percusso, nam crudelissimè tortus in Vercellensem Urbem exul deportatus fuit, valido scilicet (ut Pauli Jovii verbis utamur) apud Tyrannum pudore, ne videretur ingratè sublatus, qui patrem summæ virtutis Principem, ne unquam interiret, beneficio literarum immortalem effecisset. Quo anno Joannes migraverit
D è vita, incertum est hactenus; Testamentum tamen condidit die XXI. mensis Junii, anno MCCCCXCI. Cadaver, ut jusserat, conquiescit in Templo Ducali Sanctæ Mariæ Gratiarum hujus Metropolis in Sacello gentilitio, quod Sancto Apostolo, & Evangelistæ Joanni proprio ære condiderat, hoc imposito Elogio:

D. OP. M.
IOANNES SIMONETTA
SFORTIANAE HISTORIAE CONDITOR
DIVI FRANCISCI SFORTIAE FILII ET NEPOTIS
SVBINDE SECRETARIVS
INNOCENTIAE ET PROBITATIS CVLTOR
ET IN VTRAQVE FORTVNA MODESTISSIMVS
HIC CVBAT
HOC SEPVLCHRVM HAER. SEQVATVR.

Miris laudibus ejus eruditionem prosecuti sunt plures, è quibus Raphaël Fanianus in Codice MS. existente penès Collegium J. PP. hujus Metropolis, agens de Simonettarum Familia hæc scribit: ,, Hic

E ,, Joannes fuit Vir prudentissimus, doctissimus, qui ,, stylo eleganti descripsit res gestas Francisci Sfor,, tiæ. Fuit etiam ejusdem Principis Scriba, cujus ,, quidem Simonettæ operâ, & consilio Franciscus ,, in

„ in arduis negotiis utebatur. „ Accedat testimonium Francisci Philelphi, qui in Epistola sua Commentariis Joannis nostri præfixa, eum cum summis historiarum Scriptoribus comparat, & omnium sæculorum memoriâ dignum pronunciat, sed & Michaël Faërnus in Epistola ad Cardinalem Sanctæ Crucis inter Opera Campani scribit de Joanne: „ Historiæ, & fidei rerum maximarum ubique ge„ starum posteris demandandæ incumbere dedit, ut „ Simonettæ, Aretino, Blondo &c. qui tantâ in „ recensendis Principum nostrorum sæculorum ge„ stis, majestate, & orationis cultu tanto cuncta „ expresserunt, ut nemo ipsorum lectione non ca„ piatur. „ Ipsum ferme certatim præclarissimæ Urbes Civibus suis accensere voluerunt cum Descendentibus, Mediolanum videlicet anno MCCCCLVI. Cremona, & Novaria anno MCCCCLXIV., & Janua MCCCCLXX., quarum Civitatum autographa documenta extant penès jam memoratum Comitem Antonium Simonettam.

Quantùm Latinâ Linguâ excelleret, & quàm veraciter, atque eruditè scripserit, ex ejus Opere videtur sæpe recuso, & in Italicum etiam sermonem converso. Illud est:

I. Rerum gestarum Francisci Sfortiæ Mediolanensium Ducis libri XXXI. in fine hæc leguntur verba majoribus formis expressa: „ his Commentariis ab pri„ mo Alphonsi in Italiam adventu, & ab quarto „ & vicesimo supra quadringentesimum, & Millesi„ mum anno à Natali Christiano ad sextum & se„ xagesimum usque annum non Divi Francisci Sfor„ tiæ solùm, sed omnium Italicorum populorum, „ Regum, & Rerum-publicarum facta domi, fo„ risque continentur: tanta fide, & religione lite„ ris prodita, ut nihil gratiæ, atque adulationi da„ tum esse constet, quæ eò certiora habenda sunt, „ quod qui scripsit rebus ferè omnibus interfuit: ea „ nunc regnante Joanne Galeacio VI. Mediolani „ Duce, auspiciis, & jussu Illustrissimi Ludovici „ Sfortiæ, *Antonius Zarotus impressit Mediolani deci„ mo Kalendas Februarias*, *in fol.*

Præfixa est: Ad Illustrissimum, ac Moderatissimum Principem Ludovicum Sfortiam Vicecomitem Bari Ducem Francisci Puteolani Poetæ Parmensis Oratio in Commentarios rerum ab Divo Francisco Sfortia gestarum. Ad calcem autem Codicis, post verba superiùs relata, impressa est Epistola Francisci Philelphi ad Auctorem, quem sicut & Opus pluribus commendat. Scripta est Mediolani VI. Id. Junias MCDLXXIX. unde colligimus, circa eundem annum hos Commentarios primò editos fuisse, cùm Zarotus Impressor annum reticuerit. Prodierunt secundò ab eodem Typographo elaborati minoribus formis, cum omnibus jam indicatis IX. Kal. Octobres, anno MCCCCLXXXVI., ut ibi notatum legimus, in fol.

Tertiam tandem editionem, cum doctissima Præfatione Clariss. Viri Ludovici Antonii Muratorii, dedimus Typis nostris Palatinis, in Tomo XXI. Scriptorum Rerum Italicarum, ubi plura, quæ in prioribus editionibus desiderabantur, ex Codice MS. aosographo insignis Notæ apud Comitem Antonium Simonettam extante, ad paginarum calcem adjecta sunt, cujus rei rationem reddit in dicta Præfatione sua Clariss. Muratorius.

Extat etiam in Bibliotheca Ambrosiana supradicti Operis Codex peregregius auro, & miniaturis admodum commendandus, quem à Mediolanensi Duce ejus Majoribus traditum Comes Franciscus Siccus Borella eidem Bibliothecæ dono dedit.

Opus hoc à Christophoro Landino in Italicum sermonem translatum typis traditum est *Mediolani, apud eundem Zarotum, anno 1490. in fol*, & rursus *Venetiis ad signum Putei*, 1544. *in 8.*, de quo hæc ait Jovius: „ ut demum liber, ut diffusiùs in castrisque „ præsertim à Militibus legeretur, à Landino in „ Etruscum sermonem conversus est. „

Alter Codex Italicè scriptus hujus Historiæ MS. in pergameno cum miniaturis, & literis deauratis reperitur in Bibliotheca Marchionum Fratrum Vicecomitum, in 4. hoc titulo „ Compendio de la Historia Sforzesca „ facto per Joanne Simonetta: all' Illustrissimo Si„ gnor Lodovico Maria Sforcia Ducale Capitano Ge„ nerale, & Loco-Tenente ad eterna memoria della „ Vita, & Gesti excellenti del Sig. Duca suo Pa„ tra. „

Præterire hic non debemus impudentissimum facinus Sebastiani Fausti à Longiano, qui Simonettæ nostri Commentarios Italico sermone vulgavit, hoc titulo: „ Sforziade fatta Italiana de' gesti del generoso, & „ invitto Francesco Sforza, qual per propria vertù „ divenne Duca di Milano, distinta in lib. XXX., „ ove s'ha l'intera cognitione de li fatti in Italia „ di gli anni MCCCCXXIV. fin' al MCCCCXLIV. „ con un breve Ragguaglio de la Vita, de Costu„ mi, de la Statura de Francesco Sforza, di Nicolò „ Picinino, di Filippo Maria Duca di Melano, d'Al„ fonso Re d'Aragona, ed altri, tratto de l'histo„ rie di Papa Pio II. „ *Venetia, per Curtio Trojano di Navò al Leone*, 1543. *in 8.* Ne verbum quidem Faustus hic fecit de Joanne Simonetta Operis Auctore, imò in Nuncupatoria ad Comitem Joannem Baptistam Malatestam, suppresso Simonettæ nomine, hæc quasi per contemptum scribit: „ Or essendo sta„ ta gran tempo fa l'istoria di Francesco Sforza „ riposta in un canto, e quasi del tutto derelitta, „ l'hò raccolta, riformata, e ritornata alla luce. „

Præter jam citatam Epistolam, alias Latinas ad eum dedit Franciscus Philelphus, numero tres, quæ extant inter ejusdem Opera impressa *Venetiis, in ædibus Joannis, & Gregorii de Gregoriis*, 1502. 8. *Kal. Octob. in fol* pag 50 51. & 54.

Bonifacii Simonettæ Abbatis Cisterciensis ad Joannem nostrum ejus Patruum satis prolixa Epistola legitur in lib III. num XVI Historiæ persecutionum Christianorum ejusdem Bonifacii, alibi à nobis laudati.

Ei inscripsit Julii Cæsaris Commentarios in nova eorumdem editione *Mediolanensi, per Antonium Zarotum*, 1477. *in fol* Petrus Justinus Philelphus cum Nuncupatoria sic inscripta: „ Petrus Justinus Phi„ lelphus Sal. P. D. Joanni Simonettæ Ducali Se„ cretario. „ In ejusdem Epistolæ fine ita scribit: „ Hæc autem omnia idcircò volui tuo nomine im„ primi, quoniam & doctissimus es, & Cæsarei no„ minis studiosissimus. Vale o & præsidium, & „ dulce decus meum. Mediolani ex Ædibus meis „ XV. Kal Decembres, anno à Natali Christiano „ Millesimo quadringentesimo septuagesimo sexto. „

Ipsum Epigrammate laudavit Joannes Matthæus Toscanus in Peplo Italiæ art. XXIII, & Joannes Latomus Carmine impresso post brevem Vitam Joannis nostri à Paulo Jovio concinnatam, quod legitur inter Elogia Literatorum ipsius Jovii pag. 69.

Eum commendant, præter citatos, Vincentius Placcius in Theatro Anonymorum, & Pseudonymorum Tomo I. pag 652 edit. *Hamburgensis* 1708., Sabellicus de Latinæ Linguæ reparat. pag. 403., Volaterranus in Antropologia pag 490. Vossius de Scriptorib. Latinis lib. III Bosca de origine, & statu Biblioth. Ambros. lib. III. Picinellus in Athenæo Mediol. pag 328, aliique permulti, inter quos Clariss. Advocatus Sitonus in Chronic. Colleg. J. PP. Mediol. part. II. artic. 336. pag. 78.

L X I.

SPECIANUS JOANNES BAPTISTA.

EX Liberio Speciano, atque Catharina Oldoina nobilibus conjugibus Cremonensibus natus est in eadem Urbe Joannes Baptista, qui à puero bona coluit studia, & Mathematicas, Musicen, Astrologiam optimè didicit. Severiores postmodum Legum disciplinas amplexus celeberrimas Italiæ Academias peragravit, indeque regressus in patriam, utriusque Juris laureâ decoratus, causas agere cœpit summâ simul eruditione, & eloquentiâ præditus. Platonis & Aristotelis libros, qui ad morum honestatem pertinent, assiduè pervolutare consueverat, atque ut optimum in se Civem formaret, præcepta quoque Agriculturæ à veteribus tradita in suam eruditionem derivare studuit. Ne quid etiam sibi ad summam laudem deesset, ad arma quoque se convertit, nam ad Franciscum II Sfortiam Tridentum se contulit, cùm Galli, Prospero Columna Duce, Italiâ exacti fuissent, ut Principem suum ad paternam ditionem redeuntem prosequeretur, atque non uno in loco cùm manus confererentur periculorum particeps omnium extitit; præcipuè autem ad Vicum Mediolanensis agri, cui nomen *Bicocha*. Franciscus verò Dux partâ victoriâ Metropolim hanc ingressus,

&

& ad urbana componenda negotia conversus, Specianum Fisci procurationi præfecit, tum defuncto Matthæo Mario Rerum Capitalium Curatore, eundem hoc munere dignum existimavit. Hæc inter officia, quæ totum exposcunt hominem, studia etiam maxima non neglexit Scriptor noster, etenim Cosmum Florentinorum Principem sæpius per literas rogavit, ut Marsilii Ficini Commentarios de Raptu Pauli edere vellet, vel sibi saltem legendos traderet, quo indicatur, quantùm sacram etiam coleret eruditionem. Evectus postmodum ad Senatoriam dignitatem in summo Insubrum Magistratu egregiam præsetulit æquitatem, atque prudentiam, ideoque Franciscus Dux, cùm ad Sacram Lauretanam Domum religionis gratiâ accederet, huic uni rerum summam ad suum usque reditum tradidit. Antonio de Læva Regio Mediolanensis Ditionis Moderatori, atque Marino Caracciolo Cardinali, necnon Alphonso Avalo Histonii Principi eodem munere fungentibus fuit acceptissimus, & ab intimis consiliis, expeditionum comes, adeò ut annis X. vivente Sfortia, totidem eo defuncto bellis omnibus in Insubria, & Subalpinis regionibus gestis non solùm interfuisse, verùm etiam præfuisse tradatur, militaris rei scientissimus, cùm nunquam Cæsaris Commentarios è manibus poneret. Leucum, & Mussium castra munitissima à Joanne Jacobo de Medicis intercepta obsedit, & recuperavit. Carolo V Cæsari inter primos charus extitit, qui ejus potissimùm providentiæ captum Franciscum I Gallorum Regem in celebri ad Ticinum prœlio se debere noverat. Obiit tandem tot laudibus illustris, sepultusque jacet in Templo Pacis hujus Metropolis, hoc decoratus Elogio:

IO. BAPTISTAE SPECIANO IC. SENATORI
RERVM CAPITALIVM PRAEFECTO PERPETVO
INTIMO CONSILIARIO
CAESAREIQVE EXERCITVS LEGATO
POST MVLTARVM VRBIVM PRVDENTES PRAEFECTVRAS
HONORIFICENTISSIMAS LEGATIONES
RESQVE PRAECLARISSIMAS IN TOGA ET ARMIS GESTAS
SVMMO CVM OMNIVM MOERORE MORTVO
ANNO MDXLV. VI. KAL. NOVEMBRIS
VIXIT ANNOS LII. MENSES VII.
CAESAR EPISCOPVS NOVARIAE IN HISPANIA NVNCIVS APOSTOLICVS
ET SFORTIA ABBAS P.

Monumenta eruditionis illius sunt:

I. Epistolæ Castrenses ad Benedictum Tonsum.
II. Belli Gallici Commentariorum libri III. MSS. apud Suos Cremonæ.
III. Novæ Constitutiones Dominii Mediolanensis ab eo cum aliis jam laudatis alibi conscriptæ.

Publicè dixit in ejus funere Marcus Paulus Tartesios Orator Cremonensis, ejusque parentalem laudationem habes apud Arisium mox citandum.

Ad eum Epistolam scripsit Jacobus Sadoletus Cardinalis, quæ est in lib. XVI. ejusdem Epistolarum. Aliam Bernardus Tassus magni Torquati Pater.

Eidem Inscripserunt Bernardus Felicianus aliquot Galeni libros latinè redditos; Lucianus Monachus Cassinas Commentarios S. Jo Chrysostomi in Epistolam S. Pauli ad Romanos; Bonaventura Castillioneus Epistolam suam super Geographiam Pedemontanam, quæ edita est in libro ejusdem, cui titulus: *Gallorum Insubrum antiquæ sedes*.

Laudatur à Hieronymo Vida in suis Orationibus Actione II. à Campo historiæ Cremon. lib III. à Gaudentio Merula in Bello Erasmicano, aliisque pluribus, quos citat Arisius in Tomo II. suæ Cremonæ Literatæ pagg. 140. & sequentibus; itemque ab amicissimo JC. Sitono in suo MS. Theatro Genealogico.

LXII.

STAMPA JOANNES PETRUS.

VAralli in Oppido notissimo, & totius Vallis Sicidæ Metrocomiâ, primam lucis hausit usuram Joannes Petrus Stampa, qui cùm minoribus vacasset studiorum disciplinis, legalem facultatem in Ticinensi Archigymnasio sub Pauli Merendæ celeberrimi JC. magisterio percepit. Laureâ honestatus magnam præsetulit eruditionem; quapropter hortantibus JC. Petro Zenone, atque Aloysio Cusano tunc Varalli Prætore, postmodum verò Mediolanensi Senatore, circa annum Christi MDCXXIV. ad hanc Insubriæ Metropolim lares transtulit. Hic annos XXXVI integros in Foro sic claruit, ut à primariis Italiæ, Hispaniarum, & Germaniæ Proceribus, immo etiam à Magno Hierosolymitanorum Militum Magistro ad causarum patrocinium assumeretur. Huic postremo adeò profuit, ut clarissimus ille Ordo Militaris Stampam inter insignes de se benemeritos, ut fama est, recensuerit. Christianissimus Gallorum Rex Ludovicus XIV. eum cum eruditissimis Viris suæ tempestatis comparare consueverat, idcirco à Daniele Dongo Minorum Observantium generali Vicario, atque à Philippo Archinto, de quo suo egimus loco, cùm ad eum accessissent, percunctatus quonam loco apud Mediolanenses haberetur Joannes Petrus Stampa, audiensque ipsum nullo munere, præter causarum patrocinium insignitum esse, plurimùm est admiratus.

Tan-

Tantum Regem sibi demeruerat Auctor noster Apologiâ, quam pro Antonio Sandovalio scripserat, accusato quòd muneri suo defuisset, tunc cùm anno MDCLVIII. Tridinum arcem Montisferrati munitissimam obsidentibus Gallis tradidit. Opus illud Rex præsatis adstantibus è pretiosâ quadam capsulâ eductum magnis extulit laudibus. At non semper præmio suo Stampæ virtus caruit; etenim anno MDCXXXVI. Ditionis Parmensis, Placentinæ, ac Pallavicinæ Vicariam Jurisdictionem exercuit, cùmque aliquandiu Sanctissimæ Inquisitionis Officio à Consultationibus fuisset, inter quinque Regios Delegatos super Mediolanensis Ducatus Censu, & Regii pariter Consilii, quod *Junctam* vulgo appellant, Ministros adlectus est. Die autem XIV. mensis Junii anno MDCLXIII. à Philippo IV. Hispaniarum Rege Fisci patrocinium ipsi fuit demandatum, demumque anno MDCLXV. die XXIX. Julii ad Senatoriam cathedram in supremo Insubriæ Magistratu elevari promeruit. Jus Ticinensibus annis MDCLXVIII. & sequenti integerrimè dixit. Cæterùm tantâ extitit morum probitate præditus, ut suffragio suo iis etiam non defuerit, qui apud Hispaniarum Monarcham toto pectore illi obstiterant, ne inter Consultus Patres adlegeretur. Obiit anno suæ ætatis LXXVIII. Christi verò MDCLXXVIII. die IV. mensis Februarii; solemnibusque parentalibus à Senatu decretis in Ecclesia Minorum, qui Reformati dicuntur, vulgò *Santa Maria del Giardino* in hac Metropoli, elatus conquiescit.

Scripsit

I. Apologiam favore D. Antonii de Sandoval pro deditione Tridini anno 1658. MS. extabat apud Regem Galliæ, ut diximus.
II. Juris Allegatio, est inter Statuta Grabedonæ pagg 91.
III. Consultatio pro nonnullis pagis ad Lacum Larium. Insertam asserit Cotta loco citando in publicis Tabulis conscriptis à Francisco Georgio Ottolino Mediolanen. Tabellione die 21. Augusti, 1656.
IV. Allegationum Volumina XL. quarum meminit jam citatus Cotta.
Ipsum encomiis extolerunt Franciscus Redenascus in Cons. 29 Franciscus Sadarinus post Responsum 39. Angelus Stephanus Garronus de Pretribus, in Elencho Advocatorum. Facardus Allegat. 33. pluribus in locis, Franciscus Tartarottus in Nova Jerusalem, pag 31. 33., & 81 Lazarus Augustinus Cotta in Musæo Novarien. fol. 179., & amicissimus Canonicus Iricus in sua Historia Tridinensi.

LXIII.

STAMPA JOSEPH MARIA.

IN satis insigni Oppido Grabedonæ propè Larium Lacum, Alexandro Francisco Stampæ, atque Cæciliæ Curtiæ conjugibus nobilibus filius obtigit Joseph Maria anno sal. MDCLXVI. qui majores inter suos plures enumerabat publicis muneribus commendabiliter functos. Horum inhærens vestigiis optimè indolis adolescens, studiis minoribus vacavit in Comensi Collegio Gallio sub disciplina Viri clariss. Primi Aloysii Tatti Annalium ejusdem Comensis Urbis Scriptoris, annosque deinde XVI. natus, Congregationis Clericorum Regularium Somaschensium institutum suscepit. Solemnibus votis emissis, nihil prætermittens ex his, quæ sacris ministeriis deditum Virum decent, nunquam bonarum artium studia neglexit, immo ad omnem eruditionem suapte naturâ pronus, ab omni præfectura suorum abstinere conabatur. Sed virtute illius licèt reluctante, bis Collegio Mediolanensi S. Petri in Monte-forti præfuit, atque aliquando Vocalis missus est ad Præpositum Generalem in Comitiis Congregationis eligendum. Cæterùm Rhetoricam, atque Humaniores literas Viglevani, Ticini, & Romæ in Collegio Clementino auditoribus tradidit. Potiorem tamen vitæ suæ partem in hac Metropoli transegit eruditis omnibus percharus, donec anno MDCCXXXIV. die XV. mensis Novembris ætatis verò LXIX. in præfato Collegio Montis-fortis, Vir certè omni laude dignus, mihique semper summa amicitiâ junctus, mœrentibus suis, & doctis omnibus, desideratus est.

Superest ejus eruditionis monumentum insigne in his, quæ scripsit, videlicet:

I. Anonymi Novocomensis, Cumanus, sive Poëma de Bello, & Excidio Urbis Comensis ab anno MCXVIII. usque ad MCXXVII. Nunc primùm è MSsis Mediolanensibus, & Comensibus in lucem prodit. Accedunt Castigationes, & Notæ D. Josephi Mariæ Stampæ è Somascheosi Congregatione. Extat in Tom. V. Rerum Italicarum Scriptores pag 399. Post Cl. Muratorii Præfationem adest altera satis erudita ejusdem P. Stampæ, unà cum ordine Chronologico Belli in Poemate descripto ab Adnotatore elaborato.
II. Caroli Sigonii Fasti Consulares, ac Triumphi acti à Romulo Rege usque ad Tiberium Cæsarem. Ejusdem in Fastos & Triumphos, idest in universam Romanam Historiam Commentarius, D. Josephi Mariæ Stampæ Cler. Reg. Somasch. Adnotationibus illustratus, atque ab Augusti obitum ad imperium Diocletiani, & Maximiani, unde Occidentalis Imperii libros idem Sigonius exorditur, productus. Ext. in Tomo primo meæ editionis Operum Caroli Sigonii. *Mediolani*, 1732. *T. VI in fol.*
III. De Comitiis Romanorum Dissertatio. Extat ibidem pag. 73.
IV. Fastorum Triumphorumque Romanorum, post Sigonium Continuatio. Extat ibidem pag. 604.
Supradictorum Operum reperiuntur autographa in Bibliotheca Suorum S. Petri Montisfortis
V. Organum Academicum, sive de Corporis proceritate, ac parvitate. *Mediolani, apud Ramellatum*, 1699. *in 4.*
VI. Ludus serio expensus. *Mediolani, apud Malatestam*, 1700. *in 4.*
VII. De Arithmetica progressione tractatus, In quo præter alia scitu digna de quantitate discreta tota resolvitur combinatoria. *Mediol.* 1700. *ex Typographia Josephi Pandulphi Malatestæ*, in 4.
VIII. Problemata varia Geometrica, cum eorum solutionibus, & figuris diligentissimè delineatis. MS. in fol. apud Suos in Coll. Montisfortis.
IX. Elementorum Geometricorum Euclidis lib. VII. VIII., & IX. MS. Ext. in Bibliotheca Collegii Gallii Novocomi.
X. De Sectionibus Conicis libri quatuor. MS. Ibid.
XI. De Horologiis Orizontalibus libri duo (primus desideratur). MS. Ibid.
XII. Brevis de Trigonometria Institutio. MS. Ibid.
XIII. De usu Generali Proportionum, & Progressionum. MS. Ibid.
XIV. De arte Oratoria brevis informatio. MS. Ibid.
XV. Academicæ Orationes, Italicæ, ac Latinæ. MS. Ibid.
XVI. De Gustibus, Academica Exercitatio, cui nonnullæ Fabulæ ad id genus spectantes, elego versu descriptæ accesserunt. MS. Ibid.
XVII. Carmina Miscellanea Latina, ac Italica. MS. Ibid.
XVIII. La *Comar Travacca*, Commedia in Idioma Lombardo. MS. Ibid.
XIX. L'Aulularia, Commedia di Plauto tradotta in versi Toscani. MS. Ibid. Omnia hæc MSS. Opera sunt Autographa.
XX. Epigrammata sacra, Erotea, Ethica, & Miscellanea in VII. Centurias distributa, cum adnotationibus. *Mediolani, apud Malatestam*, 1727. *in 8.*
XXI. Carmina III. Latina; extant in libro, cui titulus: „ Per le Nozze di Rinaldo d'Este „ Duca di Modena &c., a Carlotta Felicita Principessa d'Annover „. *In Bologna*, 1696. *in fol.*

XXII. Carmine plura Lat. & Ital. MS. in fol. ingentis molis, apud Suos Coll. Montisfortii.
XXIII. Aloysio Pisano D. Marci Procuratori pro meritis electo, Oratio. *Venetiis, apud Leonardum Pittonum*, 1692. in 4.
XXIV. Petro Marino Sormano Episcopo Viglevanensi Oratio Panegyrica cum nonnullis Elogiis Somaschensibus Auctore Josepho Maria Stampa. *Mediolani, apud Ramellatum*, 1696. *in fol.*
XXV. Atti del B. Miro Eremita. *Milano, presso il Richini*, 1723. in 8.
XXVI. Osservazioni sopra la terza Deca degli Annali sacri di Como del P. Luigi Tatti C. R. S. dall'anno 1300. al 1582. *Milano, nella Stampa di Carlo Giuseppe Gallo*, 1734. in 4.
XXVII. Osservazioni sopra l'Appendice agli Annali sacri di Como del P. Luigi Tatti dall'anno 1583. al 1598. *Milano, per lo stesso*, 1735. in 4.
XXVIII. Philosophiæ moralis libri quatuor. MSS. Autogr. in Biblioth. Collegii Gallii Novocomi.
XXIX. Quæstiones nonnullæ de Temperamento, & Imaginibus sensuum impressis. MS autogr. Ibid.

Orationem in ejus funere habitam à JC. C. Comita Antonio Josepho a Turre Rezonnici Novocomensi, habes impressam ad calcem Operis num. XXVII. indicati.

Plura ad ipsius Acta, & Opera spectantia debemus humanissimo P. D. Andreæ Menriquez Montisfortiani hujus Urbis Collegii Præposito, atque P. de Sitturis apud Suos Somaschenses dignitatibus, literisque claro.

T

LXIV.

TACCO, sive TACCONUS BALTHASSAR.

De Balthassare Tacco, sive mavis Taccono, Alexandrino meminit jam Clariss. Saxius in sua Typographico-literaria Mediolanensi Historia col. CCCLXI. ubi multa de illius Opere infra à nobis quoque num. I. indicando. Pauca hæc addemus ad illius Acta exornanda. Jacobum Patrem habuit, & in hac Insubriæ Metropoli Ducalis Cancellarius florere cœpit anno MCCCCXCIII. Joannis Tolentini Decurionis, ac Senatoris Mediolanensis consuetudinem coluit, quod indicat epistolare commercium, de quo paulo post agemus uberiùs. Obiit Balthassar in hac Urbe poësis amator, quam utrâque linguâ, Italicâ videlicet atque Latinâ ornare curavit, tumulatusque jacet in Ambrosiana Basilica inter Sacrarium Canonicorum, & Confessionis januam, ubi anno MDXX. hunc sibi titulum sepulchralem pario marmori incisum vivens statuerat.

VBI POST MVLTAS AERVMNAS
TEMPORVM VARIETATEM ET VITAE TAEDIA
BALTHASSAR TACCO MVSARVM CVLTOR
POST DVCVM AC PRINCIPVM MEDIOLANEN.
CANCELLARIVS CONQVIESCAT
V. F. NE SE POSTERITATI CREDERET.
MDXX.

Scripsit:

I. Coronazione, e Sposalicio della Serenissima Regina M. Bianca Maria Sforza Augusta, all'Illustrissimo Sig. Ludovico Sforza Visconte Duca de Bari, per Baldassare Taccone Alexandrino Cancelliere composta in ottava rima. In fine sic: *Impressit Leonardus Pachel*, 1493. in 4. Extat in Bibliotheca PP. Societatis Jesu Collegii Braydensis Mediolani.
II. Monosillaba nonnulla ad Nicolaum Corrigium Vitum illustrem. Extant in libro „ Sydonii Apollinaris Poëma „. *Mediolani, apud Scinzenzeller*, 1498. in fol.
III. Epistolæ plures ad Joannem Tolentinum, nisi eruitne à binis Taccono nostro scriptis ab eodem Tolentino, primâ videlicet datâ Bereguardi V. Id. Junias anno MCDXCI. alterâ Mediolani die IX. Maji MCDXCII, extant cum aliis ipsius Tolentini, editis *Mediol.* 1511. in 4.

De eodem jejunè admodum, & extra chorum, Picinellus in Athenæo pag. 64., necnon uberiùs JC. Sitonus doctissimus in Schedis.

LXV.

TORNIELLA JULIA.

Julia Torniella nobili sanguine in Urbe Novariensi nata, ut Deo arctiùs adhæreret, profanis posthabitis nuptiis, Minorum regulam in Monasterio Mediolanensi Sanctæ Ursulæ nuncupatione satis notum, de quo jam non semel meminimus, amplecti decrevit. Voti sui compos effecta est anno MCCCCXCIV. ætatis suæ XVI. tantisque floruit virtutum ornamentis, ut non exiguis favoribus Numinis beneficentiâ fuerit decorata; Anno enim MDXII. Junio mense ad obitum usque, Cœlitum frequenti apparitione frui cœpit, in primis verò Beatæ Catharinæ Civis meæ Bononiensis, quæ de divinis rebus miscebat cum ea sermones. Meritis æquè ac sanctitatis famâ venerabilis ad Superos, ut par est credere, translata est die XXII. Junii anno Christi MDXL. annum agens ætatis suæ LXII. corpusque illius apud sorores suas servatur.

Scri-

Scripsit

I. Codicem Revelationum suarum; cujus initium tale est ad verbum: „ Considerando io, che non gl'è „ via più secura, ne più drita de fara profecto ne „ la sancta religione, & de aproximarse a Dio „ quanto ha la volontaria, & pura obediantia „ per amor de Jesu Christo, perochè he grande „ fructo ad acquistar vertù de humilta, per la quale „ se acquista la gratia del oratione, & observando „ quello, observa tutti li altri voti de la „ professione nostra. Et per voler io obedir puramente, „ son constricta scrivere le molte cose per „ observantia de alcuni miei Prelati, e Superiori, „ con i quali me stato bisogno de parlarne, perchè „ non mi fidava del parer mio, e per molti altri „ rispetti, che non ho potuto far di mancho &c. „ Codex ipse autographus apud Moniales prædicti Monasterii Sanctæ Ursulæ Mediolani servatur.

De hac Dei Famula fusiùs egit Fridericus Cardinalis Borromæus in lib. de Amore Virtutis pag. 283. Arturus in Martyrol. Franciscano ad diem 22. Junii. VVadingus in Annal. Minor. Tomo XIII. pag. 333. Hieronymus Brambilla in Descript. Corographica Provinciæ Mediol. Fortunatus Hueberus in Menologio ad diem 26. Novemb. num. 29. Cotta in Musæo Novarien. foll. 15. & 191. Petrus Nicol. Bonavilla in Notitia Chronol. pag. 199, & tandem JC. doctissimus Jo. Sitonus noster in Schedis.

LXVI.

TORNIELLUS AUGUSTINUS.

AUgustinum Torniellum, in seculo Gregorium, Novariensem Patricium, anno Salutis humanæ MDXLIII. in ea Urbe natum, jamque in patria primùm literis humanioribus excultum, & in Ticinensi Archigymnasio Philosophiæ, atque Medicinæ laureâ insignitum, tum Clericali jam militiæ adscriptum, ætatis annum agentem XXVI. qui fuit Christi MDLXIX. Beatus Alexander Saulius, tunc Congregationis Præpositus, inter Clericos Regulares Sancti Pauli Decollati cooptavit. In ipso tyrocinio observantiæ se præbuit exemplum, emissisque anno subsequenti solemnibus Votis, ad sacros postmodum Ordines ascendit. Talibus enituit virtutum ornamentis, ut in Generalibus Comitiis Mediolani apud S. Barnabæ Collegium celebratis anno MDLXXIX. omnium votis totius Congregationis Præfectura eidem fuerit demandata, electionem ipsius commendante Sancto Carolo Cardinali Archiepiscopo, qui Apostolicæ Sedis auctoritate Comitiis præerat. Idem munus Torniellus noster tribus aliis gessit vicibus, interim, dum cessaret, vel Assistentis, vel Præpositi ferè perpetuò fungens officio. Mantuanæ Ecclesiæ Insulas, ad quas à Clemente VIII. Pont. Max. accedentibus Vincentii Gonzagæ ejus Ditionis Principis votis, evehi meritus fuerat, constanter adeò recusavit, ut tandem ejus ex Urbe fugientis virtuti Pontifex cedendum duxerit. Bonis semper, & sacris præsertim artibus inter tot negotiorum curas intentus, Cæsari Baronio Cardinali ob studiorum similitudinem charissimus extitit, utque Annalium Ecclesiasticorum gloriam eidem non præriperet, ab his conscribendis abstinuit, quæ post Salvatoris Natale acciderunt. Demum ætatis annum fermè LXXX. agens, IV. Non. Junii, Salutis humanæ anno MDCXXII. in Collegio Mediolanensi memorato S. Barnabæ mortalis esse desiit. Tanti Viri imaginem Philibertus Marchinus hoc Elogio subscripto decorandam duxit.

AVGVSTINVS TORNIELLVS PATRITIVS NOVARIENSIS
CONGREGATIONIS QVARTVM PRAEPOSITVS
ORDINE NONVS
ERVDITIONE SANCTITATE
DIGNITATISQVE EPISCOPALIS FVGA PRAECLARVS
OBIIT IV. NONAS IVNII MDCXXII.

Doctrinam ipsius testantur

I. Annales Sacri ab Orbe condito ad ipsum Christi Passione reparatum. *Mediolani*, 1610 *in fol* Tomi II. Horum primum Carolo a Basilica Petri, à nobis suo loco laudato, cui Auctor amicissimus fuit, inscripsit. Opus ipsum additis æneis figuris auctum prodiit *Francofurti*, 1611. *tum Antuerpiæ*, & alibi.

II. Speculum Visitatorum pro faciliore, ut utiliore praxi Superiorum in actuali Collegiorum Visitatione, qui libellus, teste P. Pezio infra citando, prodire cœpit in lucem anno MDCCX.

III. De Origine, & progressu Congregationis Clericorum Regularium S. Pauli Decollati usque ad annum MDLII. MS. ex eodem P. Pezio, qui non indicat ubi servetur.

Innumeri sunt Scriptores, qui Torniellum commendarunt, eosque fusiùs enumerat Lazarus Augustinus Cotta in Musæo Novariensi fol. 45 quemadmodum & supramemoratus P. Franciscus Pezius in MS. suo Codice de Scriptoribus suæ Congregationis Tomo III. fol. 262.

LXVII.

TRANCHEDINUS FRANCISCUS ANTONIUS.

FLorebat circa finem Sæculi XV. in hac Urbe Senatoriâ dignitate ornatus Nicodemus Tranchedinus, de quo mentio est apud Franciscum Philelphum in Epistolis non uno loco. At superiori sæculo fermè exeunte tanti Viri memoriam apud Insubres renovavit Franciscus Antonius Jurisconsulti Sfortiæ Tranchedini filius, Pontremulensis Patricius, sed ex privilegio Civis Mediolanensis, qui Clericale Institutum amplexus, pluribusque forensibus palmis celebris, anno MDCLXXIII. Canonicalem Præbendam in præclaro Cœtu Ordinariorum Basilicæ Metropolitanæ hujus Urbis obtinuit. Coadjutor illi datus est in eo munere Nicolaus ipsius ex fratre nepos anno MDCXC., quo etiam anno die XXIX. mensis Novembris Franciscus Antonius idem desideratus est, & in præfata Basilica sepultus conquiescit.

Scri-

Scripsit, atque publici juris fecit:

I. Consultationum Tom. I. *Mediolani*, 1681. *in fol.*
II. Consultationum Tom. II. *Papiæ*, 1691. *in fol.*
De eo Clariss. Sitonus noster in Schedis.

LXVIII.

TREVISIUS ANDREAS.

ANdreas Trevisius natus in Oppido Fontaneti Agri Novariensis satis celebri ob Conciliabulum à Vidone Valvassorio de Velate Mediolanensi Archiepiscopo, ut in hujus Articulo meminimus, celebratum, adeò Medicæ facultatis doctrinâ claruit, ut ab Incolis Oppidi Gallarati hujus Ducatus expetitus fuerit ad Artem suam ibidem exercendam. Multos ibi cùm transegisset annos, ob famam nominis, quæ apud exteros quoque percrebuerat, ab Infante Isabella Clara Eugenia, atque Alberto Austriaco ejus Viro, Belgii Moderatoribus, Archiater eligi meruit. Ibidem igitur commoratus est, magno in pretio habitus usque ad Alberti obitum, indeque in Italiam repedavit: cùmque Mediolanum veluti stabile sibi Domicilium elegisset, clarissimorum suæ tempestatis Virorum consuetudine floruit; Ludovici præsertim Septalæ, atque Gasparis Asellii, qui Septalam ipsum, atque Trevisium anno MDCXXII. testes adstitisse scribit, cùm nova quædam in hac Urbe Anatomes arcana detexit; ait enim De lacteis Venis cap. IX. „ Ita ad fidem omnem „ abundè esse potest Ludovicus Septalius Medico„ rum ævi nostri absque controversia Princeps, & „ (quem libenter ei jungo) Andreas Trevisius Se„ renissimæ Infantis Archiater, nominis famâ, & „ doctrinæ abundantiâ nulli Clarissimorum Medico„ rum secundus. „ Hic igitur ob eruditionem Medicam celebratissimus diem clausit postremam; nemo tamen hactenus nobis indicavit annum ipsius emortualem.

Literarii ipsius labores his inscribuntur titulis:

I. De Causis, natura, moribus, ac curatione pestilentium febrium vulgò dictarum, cum signis, sive petechiis, Andreæ Trevisii Fontanetensis (non Fondanensis, ut perperam Merchlinius) Medici Gallarati. *Mediol. apud Pontium*, 1588. *in* 4. Hoc Opus dicavit Scriptor Gaspari Vicecomiti Mediolanensi Archiepiscopo, illudque Bernardinus Baldinus Carmine celebravit, quod videsis apud Curtium loco citando.
II. Phœnix Principum, sive Alberti pii morientis Vita: Andreæ Trevisii Epistolâ, & Ericii Puteani paraphrasi explicata. *Lovanii, apud Henricum Hastenium*, 1622. *in* 4. In laudem Alberti Archiducis prædicti paulò ante defuncti hoc Opus Trevisius edidit.

Federicus Vander Mye geminos Tractatus suos eidem nuncupavit hoc titulo: „ Disputationes duæ Me„ dico-physicæ de Contagio, & de Cœnu Mono„ cerotis. „ *Antuerpiæ, ex Officina Plantiniana*, 1627 *in* 4.

Eum laudant Bartholomæus Curtius in suo Opere de Scriptoribus Medicis Mediol. pagg. 135. & 176. Lazarus Augustinus Cotta in Epistola ad eundem Curtium in præcitato Opere inserta pag. 271, atque Mangetus in Bibliotheca Medica Tom. IV. litera T.

V

LXIX.

VALLA GEORGIUS.

GEorgius Valla, Placentinâ in Urbe genitus, humanis literis, Græcâ & Latinâ linguâ, & Medicinæ quoque facultate imbutus, discipulus fuit Joannis Marliani Mediolanensis Viri eruditissimi, de quo jam locuti sumus loco suo, mox Venetiis primùm, dein Mediolani sibi magnam comparavit nominis famam. In hac enim Insubriæ Metropoli diu Rhetoricam professus est, pluribus confluentibus Auditoribus, quos inter celeberrimus Pierius Valerianus Bellunensis numeratur. Ipsum plurimi fecit Franciscus Sfortia I. Mediolanensium Dux, atque erudiendos eidem filios suos tradidit, agente inprimis Jacobo Antiquario Perusino à nobis primo loco in Exteris laudato, cui propterea gratum animum testaturus Georgius, Introductorium in Galenum de Medicinæ principiis latinè redditum ad Nicolaum Antiquarii ipsius Nepotem conscriptum, ut infra dicemus, nuncupavit. Multa de ejus Operibus judicia Scriptores tulerunt, nec semper tamen ipsi honorifica; Paulus enim Jovius in Elogiis de Opere, de quo paulò post rursum mentio fiet, in scripto „ De Expetendis, & Fugiendis rebus; „ hæc ait: „ Disciplinas, literasque omnes uno in„ genti volumine complexus, multa potiùs didicis„ se, quàm in eo celeri transcursu perdiscenda po„ steris reliquisse videtur. Quandoquidem coacer„ vantis omnia, indefessèque scribentis, requisitus „ ille Romanæ elocutionis spiritus omninò defuerit, „ quo uno voluminum vita præclarè alitur, longis„ simèque producitur. „ In magnam postmodum incidit Valla calamitatem, impetu enim quodam actus, cùm nimiùm Joanni Jacobo Trivultio favere videretur, Mediolanensium Ducem Ludovicum Mariam Sfortiam, cognomento Maurum tam graviter offendit, ut in vincula fuerit conjectus Venetiis, ubi incredibiles perpessus est molestias, ut fusiùs narrat Pierius Valerianus jam laudatus lib. I. de Literatorum infelicitate. Verumtamen causâ ipsius agitatâ, & innocentiâ Viri detectâ, Mediolanum revocatus est, ut priorem Juvenum institutionem resumeret. Id verò diutiùs non egit; etenim dum Tusculanas M. T. Ciceronis Quæstiones prælegeret, & de animæ immortalitate vehementi, doctissimâque Oratione dies quosdam disseruisset, expectantibus in Auditorio discipulis præceptoris adventum, tristis repentè advênit nuncius, Vallam dum alvum purgaret improviso fato sublatum interiisse. Accidit tanti Viri obitus circa finem Sæculi XV. ut præclarè more suo adnotavit Clariss. Saxius in sua Typographico-literaria Mediolanens. Historia Col. DXXXVI. superstite Joanne Petro filio, qui, ut mox dicendum, aliquot Patris eruditos labores typis consignavit. Dum esset in vivis Georgius Ecclesiam Sanctorum Apostolorum Petri, & Pauli hujus Urbis, cognomento in Glaxiate, frequens religionis ergo invisebat; ejusque Cœnobii Monachos peculiari adeò amplexatus est officio, ut Bibliothecam suam eisdem largitus fuerit, & cadaver suum Monastico indutum Cucullo apud ipsos deponi jusserit. Conquiescit, Puccinello teste, in Tumulo ante vetus illius Templi Sacrarium.

Opera

Opera ejusdem edidit *Venetiis Aldus Manutius anno* 1501. duobus Voluminibus in folio maximo; curâ, & studio Joannis Petri Vallæ, Auctoris filii, qui eadem Epistolâ fatis eruditâ nuncupavit „ Illustri „ Viglebani Comiti, Principique Excellentissimo Jo- „ anni Jacobo Trivultio „ Editio verè pulcherrima, quæ sic prætitulatur „ de Expendendis, & Fugien- „ dis rebus Libri XLIX. „ quorum hic est Elenchus:

I. De Arithmetica libri III., ubi quædam à Boëtio prætermissa tractantur.

II. De Musica libri V., sed primò de Inventione, & commoditate ejus.

III. De Geomatria libri VI., in quibus Elementorum Euclidis difficultates omnes ferè exponuntur, ubi etiam de Mechanicis spiritalibus, Caroptricis, & Opticis, dequa Quadratu Circuli habetur Tractatus.

IV. De tota Astrologia libri IV., in qua Fabrica, usufque Astrolabii exaratur, & quæ signorum in exhibendis medicaminibus sit habenda observatio.

V. De Physiologia libri IV., ubi & Metaphysices quædam lectu quamdignissima, utilissimaque.

VI. De Medieins libri VII., ubi de Simplicium natura per ordinem literarum.

VII. Ptoblematum liber I.

VIII. De Grammatica libri IV.

IX. De Dialectica libri III.

X. De Poetica liber I.

XI. De Rhetorica libri III. Hoc Opus sub alio nomine prodiit multò amplius, ut infra.

XII. De Morali Philosophia liber I. Extat etiam hoc Opus in editione Aristotelis *Junctarum* Tom. III. pag. 79.

XIII. De Oeconomia, sive de Administrationa Domus libri III, in quibus Architecturæ, Reique Rusticæ suus est locus.

XIV. Politicon unicum Volumen, ubi de Jure Civili, & Pontificio primùm, mox de Legibus in universum, inde de Re Militari agitur.

XV. De Corporis commodia, & incommodis libri III., quorum primus totus de Anima, secundus de Corpore, tertius verò de Urinis ex Hyppocrate, & Paulo Ægineta, deque Galeni Quæstionibus in Hyppocratem. Hoc Opus edidit seorsim *Argentorati, Henricus Sybold annis* 1529., *&* 1531. *in* 8.

XVI. De Rebus externis liber I., ac ultimus, ubi de Gloria, Amplitudine, & ceteris hujusmodi; omnia, ut diximus, duobus Voluminibus *Venetiis, in Ædibus Aldi Romani, mense Decembri*, 1501. *in fol*

Reliqua, quæ subnectimus, partim locem viderunt post supradictam editionem, cum variis additionibus, ideòque fatius duximus hic adnectere; partim verò nunc primùm forsan nobis datum est repertre, nullâ diligentiâ posthabitâ, variis in scriniis.

XVII. Commentarius in libros Ciceronis ad Herennium. *Venetiis, per Gulielmum Tridinensem, regnomenta Anemamia*, 1490 *in fol.* Opus hoc prodiit sub nomina Hieronymi Capiduri, Civis Parentini, Georgii Vallæ discipuli, qui in Epistolâ præfixâ Codici ad Dominicum Capidurum Patruum suum, ait se ex ore Vallæ Præceptoris sui, dum hos Libros interpretaretur, quæcumque ille proferebat adnotasse, ne exciderent, & ea postmodum Impressoribus tradidisse.

XVIII. Quibus Rebus humana perfecta sit fœlicitas: ad Bernardinum Silvaticum Juvenem Genua primarium. MS. in 4. in Bibliotheca Ambrosiana, signat. O. n. 18. elegantissimus in pergameno, cui præfixa est Epistola ad eundem Silvaticum Acilii filium, qui jam triennio Vallam audiebat, ad quem etiam in fine Codicis perorationem dirigit.

XIX. De humani Corporis partibus, Opusculum. Extat cum Alex Benedicti Anatomiâ. *Basilea, apud Eucharium*, 1627. *in* 8. cum Joh. Guintherii Andernaci Anatom. Institut. *Venetiis, apud Bernhardinum*, 1538. *in* 8.

XX. De inventâ Medicinâ, & in quot Partes distributa sit, [illegible] Johannitii Medici illustris. *Argentorati, apud Henric. Sybold*, 1529. *in* 8.

XXI. De differentiis Pulsuum. *Ibidem, apud eundem*, 1599. *in* 8.

XXII. Problemata Aristotelis de Re medica. Extant cum eodem, ut supra.

XXIII. Dialogus Parthenii de Sectione humani Corporis. Extat cum eodem, ut supra.

XXIV. De tuenda Sanitate per victum, & quæ secundùm cujusque naturam in victu sequenda, aut fugienda sunt. Additus est Paulus Ægineta de Ciborum facultatibus. *Argentina, apud Henr. Sybold*, 1529. *in* 8.

XXV. Rhazis, cognomento Experimentoris, de Pestilentia Librum Græcè interpretatus est. *Basilea, apud Andream Cratandrum*, 1519. *in* 8.

XXVI. Psellus de Victûs rationa Lib. II. à se Latinè redditi. Ibidem, ut supra.

XXVII. Interpretatio Latina Alex. Aphrodisei, de Febrium causis, & differentiis. Extat cum Symphoriani Campegii Libellis, de Medicinæ Claris Scriptoribus. *Lugduni*, 1506. *in* 8. & seorsim *Basilea*, 1542.

XXVIII. Ejusdem Aphrodisei Problematum V. Sectionum Expositio. Extat cum Expositionibus Petri de Apono in Arist. Probl. *Venetiis, apud Octavium Scotum*, 1529. *in fol* Opus hoc quoque reperitur MS. in Laurentiana Medicea Bibliotheca Pluteo LXXXIV. n 16. ex Montfauconio, uti fusiùs diximus in Artic. MLVII. col 868. dum verba fecimus de Joanne Marliano.

XXIX. Nemesii Librum de Naturâ hominis Latinè interpretatus est.

XXX. De universi Corporis purgatione. *Argentina, apud Henr. Sybold*, 1519. *in* 8.

XXXI. Commentationes in Ptolomæi Quadripartitum. *Venetiis, apud Simonem Bevilaquam*, 1501.

XXXII. In secundum Plinii Naturalis Historiæ librum Commentarius. *Venetiis, apud Simonem Bevilaquam*, 1502. Editio rarissima, quam frustra se quæsisse ait P. Harduinus in Præfatione ad Plinium.

XXXIII. Introductorium in Galenum de Medicinæ principiis è Græco Latinè redditum, cum Epistola Nuncupatoria ad Jacobum Antiquarium. *Mediolani, sine anno*. De quo vide Clariss. Saxium loco jam citato.

XXXIV. Juvenalis Opera, cum Commentariis Calderini, Mancinelli, & Georgii Vallæ. *Venetiis, apud Joannem Tacuinum*, 1492. *in fol. Ibidem, apud eundem*, 1494 *in fol Ibidem, apud eundem*, 1498. *in fol* adjectis aliis Commentariis Georgii Merulæ, *&* 1501. *apud eundem, in fol.*

XXXV. Tortellii Commentaria cum lima Georgii Vallæ. *Venetiis, apud Jo. Tacuinum*, 1495. *in fol.*

XXXVI. Athenagoras de Resurrectione à Valla Latinè redditus. Ex Possevino in Apparatu Sacro Tomo I pag. 540.

XXXVII. Tractatus de Ortographia. *Basilea*, 1541. *in* 8, *& Lugduni*, 1570 *in* 4

XXXVIII. Commentaria in Ciceronis Topica, ad Trebatium, & in ejusdem Partitiones Oratorias, *Basilea*, 1541 *in* 8. Extant etiam MSS. in Laurentiana ex Montfaucon.

XXXIX. Commentaria in Ciceronis de Fato, & de Universitate. *Venetiis*, 1492. *in fol.* Extant etiam in Laurentiana MS. ad Jo. Jacobum Trivultium, ex Montfauconio.

XL. Libellus de Argumentis. *Venetiis*, 1598.

XLI. Libellus de Syllabarum quantitate. MS. in Regia Parisiensi num. 6409. ex Montfaucon Biblioth. Bibliothecar. MSS. Tomo II. fol. 762.

XLII. De Figuris Oratorum, & Poëtarum liber unus. Ex Gesnero.

XLIII. De Ratione differendi liber unus. Ex eodem.

XLIV. Epistolarum ad diversos liber unus. Ex eodem.

XLV. Orationes variæ. Ex eodem.

XLVI. De Epistolari Charactere, & de Imitatione, atque Exercitationa præceptiuncula. Prodiit cum Tractatu de Ortographia. *Basilea*, 1541.

XLVII. De Expedita ratione argumentandi libellus, ad Nicephori Imitationem. *Basilea, apud Adamum Petrum, & Rober. VVinter., & Colonia, apud Soterrem*.

XLVIII. De Institutione Rhetoris libri duo. *Argentorati, apud Henr. Sybold*.

XLIX. Commentarii in Ciceronis Dialogum de Oratoria partitione. Prodiere cum Commenta-

riis diversorum in Libros Rhetoricos Ciceronis. *Lugduni, apud Gryphium, & Basileæ, apud Rober VVinter.* sunt alii ab eis num. XXXVIII. jam exhibitis.

L. Commentarii in Almagestum Ptolomæi. Ex Gesnero.

LI. Magnorum Moralium Aristotelis libros duos, ex Græco Latinos fecit. Ex eod.

LII. Procli Diadochi hipotyposes Astronomicarum positionum Latinè reddidit. Ex eod.

LIII. Nicephori Libellus de Compendiaria Arte disserendi Latio donatus. Ex eod.

LIV. Cleomedis de Mundo, vel de Meteoris liber in Latinum translatus. Ex eod.

LV. Problemata Averrois Latinè facta. *Venetiis, apud Antonium de Strada*, 1488.

Ipsum laudarunt Jovius in Elogiis Eruditor. pag. 256. Trithemius. Pierius Valerianus de Literatorum infelicitate lib. II. pag. 107. Gesnerus in Bibliotheca. Puccinellus in Chronico Glaxiatensi cap. XLIII. Petrus Bayle in Diction. historico-Critico Tomo IV. pag. 421. Fabricius in sua Bibliotheca Medii-Ævi Tom. I. pag. 650, necnon Joannes Jacobus Mangetus in sua Bibliotheca Scriptorum Medicorum Tom. IV. pag. 436. etsi omnia Auctoris nostri Opera minimè viderit; tandemque amicissimus Canonicus Iricus noster in Historia sua Typographica Tridinensi, quam summis laboribus jam fermè ad umbilicum perduxit.

L X X.

VIGNATUS LUDOVICUS.

LUdovicus Vignatus præclaro satis genere Laude Pompejâ natus, minoribus studiis diligentissimè peractis, ad utriusque Juris leges addiscendas conversus, sic in eis excelluit, ut Romæ annos circiter XXXVI. commoratus, cum summâ nominis

A famâ, prima in Foro subsellia occopare videretur. Eundem idcirco non semel gravissimis in negotiis Romanæ Rotæ Tribunal consuluit, atque debitas tanto Viro grates rependeret, ipsum sæpius in Decisionibus commendavit, signanter verò ad calcem Decisionis DCCIX. Maphæo Cardinali Barberino, qui postmodum in Apostolica Sede meritò collocatus, Urbanus VIII. appellatus est, charissimus fuit, & circa annum MDCXI ab eodem, tunc temporis Bononiensi Legato, Auditor electus id munus triennio cum ingenti probitatis, & doctrinæ laude administravit. In eadem quoque Urbe interim Civilium Causarum Judex, Annonæ Præfectus, & in administratione Reipublicæ Consiliarius intimus claruit. Ferunt, nisi mors primis Urbani Pontificatus
B annis Vignatum rapuisset, ipsum ad Purpuram evocandum certissimè fuisse, tanta erat in ipsum Summi Antistitis benevolentia, tantus virtutum splendor, tanta viri existimatio. Neque minor apud alios Principes Ludovici extitit fama nam Philippus III. & IV. Reges Catholici, Magnus Etruriæ Dux, Urbini, & Parmæ Duces, pleræque insuper Urbes & Provinciæ in causarum patrocinio Ludovici doctrinâ, & eloquentiâ uti voluerunt. Tum inter Mediolanenses Conscriptos Patres adlectus summam præfetulit morum probitatem, & individuam justitiæ comitem prudentiam singularem quibus ad obitum usque claruit, qui accidit ætatis ejus anno LXX. mense IX. die XXVIII. Mediolani, Salutis nostræ MDCXXIX. die XX. mensis Novembris.
C Corpus ejus ad Laudensem Urbem translatum, requiescit in Templo Sancti Christophori Monachorum Congregationis Montis Oliveti in insigni marmoreo Tumulo, hac Inscriptione adjecta:

D. O. M.
LODOVICO VIGNATO
PATRICIO ANTIQVO GENERE CLARO
ET EX INGENVO CVLTV VIRTVTIS ATQVE DOCTRINAE
PRINCIPIBVS VIRIS AC PRIMARIIS ITALIAE VRBIBVS
VALDE CHARO
SVPRA OMNES IVRISPRVDENTIAE FAMA ET INSIGNI ELOQVENTIA
IN ROMANA CVRIA CELEBERRIMO
REGVM CATH. HISP. PHILIPPI III. ET IV.
MAXIMORVMQVE HETRVRIAE VRBINI ET PARMAE DVCVM
ATQVE ADEO MVLTARVM CIVITATVM ET PROVINCIARVM
ADVOCATO INTEGERRIMO
A SACRAE ROTAE AVDITORIO GRAVISSIMIS IN DECISIONIBVS
EGREGIIS VVLGATISQVE MONVMENTIS DECORATO
VRBANI VIII. PONT. MAX.
IN BONONIENSI LEGATIONE GENERALI AVDITORI
CIVILIVM CAVSARVM IVDICI ANNONAE PRAEFECTO
INTIMOQVE IN EA REP. ADMINISTRANDA CONSILIARIO
IN MEDIOLANENSI DENIQVE PROVINCIA
MAGNI NOMINIS SPECTATAEQVE AVCTORITATIS
REGIO DVCALI SENATORI
VIRO
INNOCENTIA VITAE SVAVITATE MORVM MAGNITVDINE ANIMI
TVM RERVM GERENDARVM DEXTERITATE ET PRVDENTIA
VSQVEQVAQVE ADMIRABILI
QVI TOT HONORVM AC DIGNITATVM LAVDIBVS EXACTIS
SINGVLARE TERRIS EXEMPLAR INTEGRITATIS RELIQVIT
SIBIQVE AC POSTERIS AETERNVM VIRTVTIS DECVS COMPARAVIT
HYACINTHVS VIGNATVS IC. COLLEG.
ET DECVRIO
PATRVO DE FAMILIA AC DE SE OPT. MER.
HAERES P. C.
OBIIT DIE XX. NOVEMB. M. DC. XXIX.
ANNOS NATVS LXX. MENS. IX. D. XXVIII.

Monu-

Monumenta ingenii illius hæc memorantur :

I. Tractatus sub titulo: An Legatum dotis in casu Religionis cedi possit aliis, quàm Monasterio.
II. Alius : An & quando Legatum usufructus convertatur in proprietatem, & similiter quando proprietas relicta dicatur.
III. Alius: Legatum quando dicatur temporale, & quando temporale reddatur perpetuum, præsertim quando hæres prædecedit. Omnes hi doctissimè compacti, lectu dignissimi, atque à Jurisperitis

plurimi habiti, extant editi inter Consilia Horatii Joannonis Bononiensis JC. celeberrimi.
IV. Allegationes MSS. quas Ghilinus mox citandus penè innumeras esse testatur, & inconcussis nixas fundamentis. Has apud Auctoris posteros Laude, servari credimus, cùm citatus Ghilinus locum ubi latent, non indicet.

Laudatur a Lando de Senatu Mediol. pagg. 231. & 232. Paulo Gallarato, Antonio Merenda, Joanne Antonio Castillionæo, Defendente a Laude, & citato Ghilino in Theatro Erudit. parte II. pag. 180.

SCRIPTORES
MEDIOLANENSES
SANCTORUM, AC BEATORUM
TITULO INSIGNITI.

S. AMBROSIUS.
S. ANSELMUS DE BADAGIO.
S. ARIALDUS ALCIATUS.
S. BENEDICTUS.
S. CAROLUS BORROMÆUS.
S. DIONYSIUS.
S. EUSEBIUS.
S. EUSTORGIUS II.
S. GALDINUS.
S. GERARDUS TINCTORIUS.
S. HERLEMBALDUS COTTA.
S. HONORATUS.
S. LAURENTIUS LITTA.
S. LAZARUS.
S. MAGNUS FELIX ENNODIUS.
S. MANSUETUS.
S. MARTINIANUS.
S. MYROCLES.
S. NATALIS.
S. PROTASIUS.
S. SENATOR SEPTALA.
S. SIMPLICIANUS.
S. VENERIUS.

B. ALBERTUS A SARTIANO.
B. ALBINUS.
B. ALEXANDER II. PONT. MAX.
B. ALEXANDER V. PONT. MAX.
B. ALEXANDER SAULIUS.
B. ANDREAS BILLIUS.
B. ANTONIUS A MODOETIA.
B. ARCHANGELA PANIGAROLA.
B. BERNARDINUS DE BUSTIS.
B. BERNARDINUS CAIMUS.
B. GABRIEL.
B. GANDULPHUS DE BINASCO.
B. JOANNES OLDRADUS.
B. JO. ANGELUS PORRUS.
B. LANFRANCUS SEPTALA.
B. LEO DE CARATE.
B. LIPRANDUS, seu LIUTPRANDUS.
B. LUCAS CRIBELLUS.
B. MICHAEL.
B. MICHAEL CARCANUS.
B. PAGANUS DE LEUCO.
B. PAULINUS.
B. VERONICA DE NIGRONIBUS.

SYLLABUS
SCRIPTORUM MEDIOLANENSIUM
PER DIGNITATES EORUNDEM DIGESTUS;

VIDELICET:

EX ORDINE ECCLESIASTICO.

FRA-

EX ORDINE ECCLESIASTICO.

PONTIFICES MAXIMI.

ALEXANDER II.
ALEXANDER V.
COELESTINUS IV.
GREGORIUS XIV.
PIUS IV.
URBANUS III.

S. ROM. ECCL. CARDINALES.

B. ALbinus.
Alexander Cribellus.
Aloysius Homodeus.
Alphonsus Litta.
Anselmus de Badagio, postea ALEX. II. Pont. Max.
Antonius Trivultius.
Ardicio Rivoltella.
Ascanius Maria Sfortia.
Augustinus Cusanus.
Augustinus Trivultius.
Bernardinus Scottus.
Branda Castillionaeus.
Branda Castillionaeus alter.
Caesar Montius.
Camillus Meltius.
S. Carolus Borromaeus.
Carolus Vicecomes.
Coelestinus Sfondratus.
Comes Casatus.
Federicus Borromaeus.
Federicus Caccia.
Federicus Vicecomes.
Ferdinandus Taberna.
Flaminius Platus.
Franciscus Alciatus.
Franciscus Crassus.
Franciscus Sfondratus.
Franciscus Abundius Castillionaeus.
S. Galdinus.
Gaufridus Castillionaeus, postea COELESTINUS IV. Pont. Max.
Gerardus Landrianus.
Gerardus Sessa, seu Sessius.
Gibertus Borromaeus.
Gotifredus Castillionaeus.
Guido de Summa.
Henricus Rampinus de Sancto Alosyo.
Hippolytus Estensis.
Hippolytus Estensis alter.
Jacobus Antonius Moriggia.
Jacobus Simonetta.
Joannes Arcimboldus.
Joannes Castillionaeus.
Joannes Moronus.
Joannes Angelus Medices, postea PIUS IV. Pont. Max.
Joannes Antonius Sangeorgius.
Joannes Antonius Serbellonus.
Joseph Archintus.
Julius Ursinus de Roma.
Ludovicus Simonetta.
S. Magnus Felix Ennodius.
Marcellinus Corius.
Nicolaus Sfondratus, postea GREGORIUS XIV. Pont. Max.
Paulus Aemilius Sfondratus.
Petrus Peregrossus.
Petrus Philargus, postea ALEXANDER V. Pont. Max.
Petrus Rhaudensis.
Pompejus Arrigonus.
Renatus Biragus.
Scaramuccia Trivultius.
Simon Borsanus, sive de Borsano.
Stanislaus Hosius.
Stephanus Nardinus.
Theodorus Trivultius.
Ubertus Cribellus, postea URBANUS III. Pont. Max.
Vitalianus Vicecomes Borromaeus.

PATRIARCHAE.

CAesar Montius.
Cassonus Turrianus.
Joannes Antonius Sangeorgius.
Petrus Philargus, postea ALEXANDER V. Pont. Max.

ARCHIEPISCOPI.

ALphonsus Litta.
S. Ambrosius.
Andreas de Cantiano.
Angilbertus Pusterla.
Anselmus de Valvassoribus.
Anspertus.
Aribertus, sive Eribertus.
Arnulphus.
Augustinus Cusanus.
Aycardus Antimianus.
Bartholomaeus Capra.
S. Benedictus.
Caesar Montius.

Conradus Manlius.
Dominicus de Valvassoribus.
Eleuterius Albergonus.
Fabricius Marlianus.
Ferdinandus Taberna.
Franciscus Alciatus.
Franciscus Bonesana.
Franciscus Bossius.
Franciscus Bossius alter.
Franciscus Cittadinus.
Franciscus Panigarola.
Franciscus Picolpassus.
Franciscus Sfondratus.
Franciscus Simonetta.
Franciscus Abundius Castillionaeus.
Franciscus Maria Abbiatus Forrerius.
Franciscus Maria Annonus.
Franciscus Maria Septala.
B. Gabriel.
Georgius Cattaneus.
Gerardus Landrianus.
Gerardus Sessa, seu Sessius.
Guido de Summa.
Henricus Rampinus de Sancto Alosyo.
Hieronymus Corius.
Hieronymus Figinus Oddus.
Hieronymus Fridericius.
Hieronymus Meltius.
Hieronymus Novatus.
Hieronymus de Valvassoribus.
Hildovinus.
Hippolytus Estensis.
Hippolytus Estensis alter.
Jacobus Simonetta.
Jacobus Antonius Moriggia.
Jacobus Antonius Turrianus.
Idelphonsus Manara.
Innocentius Melliavacca.
Joannes Castillionaeus.
Joannes Castillionaeus alter.
Joannes Moronus.
Joannes Raynonus Barizaldus.
Joannes Vicecomes.
Joannes Ambrosius Turrianus.
Joannes Angelus Arcimboldus.
Joannes Angelus Medices, postea PIUS IV. Pont. Max.
Joannes Antonius Sangeorgius.
Joannes Antonius Serbellonus.
Joannes Baptista Billius.
Joannes Baptista Rabbia.
Joannes Baptista Raynoldus.
Joannes Baptista Vicecomes.
Joannes Baptista Vicecomes alter.
Joannes Franciscus Fossatus.
Joannes Jacobus Castillionaeus.

Joannes Maria Buttinonus.
Joseph Maria Mirabilia.
Julius Ursinus de Roma.
Landulphus Castillionaeus.
Leo de Fidelibus.
Leonardus Gryphius.
Lombardus Turrianus.
Ludovicus Maddius.
Ludovicus Mannius.
Ludovicus Septala.
Ludovicus Simonetta.
Ludovicus Taberna.
S. Magnus Felix Ennodius.
Marcus Marinonus.
Martinus Bonacina.
Milo Cardanus.
Nicolaus Amidanus.
Nicolaus Sfondratus, postea GREGORIUS XIV. Pont. Max.
Octavianus Raverta.
Octavius Boldonus.
Oldradus Oldradus.
Paulus Aresius.
Paulus Aemilius Sfondratus.
Petrus Grysolanus.
Petrus Maynerius.
Petrus Philargus, postea ALEXANDER V. Pont. Max.
Philippus Archintus.
Philippus Archintus alter.
Philippus Meda.
Philippus Vicecomes.
Philippus Maria Cesatus.
Pomponius Cotta.
Renatus Biragus.
Robaldus, sive Robualdus.
Romulus Archintus.
Scaramuccia Trivultius.
Stanislaus Hosius.

NUNCII, atque LEGATI APOSTOLICI.

ALexander Cribellus.
Alexander Porrus.
Aloysius Homodeus.
B. Albertus à Sartiano.
Ambrosius Recalcatus.
S. Anselmus de Badagio.
Anselmus de Badagio, postea ALEX. II. Pont. Max.
Ardicio Rivoltella.
S. Arialdus Alciatus.
Arnulphus.
Ascanius Maria Sfortia.
Augustinus Cusanus.

Au-

Augustinus Trivultius.
Bartholomaeus Caimus.
Bartholomaeus Vicecomes.
Branda Castillionaeus.
Caesar Montius.
Caesar Specianus.
Camillus Meltius.
Carolus Vicecomes.
Carolus Franciscus Airoldus.
Claudius Medulla.
Federicus Caccia.
Ferdinandus Taberna.
Franciscus Alciatus.
Franciscus Sfondratus.
Franciscus Simonetta.
Franciscus Maria Casnedi.
Gaspar Vicecomes.
Gerardus Landrianus.
Gerardus Sessa, seu Sessius.
Gotifredus Castillionaeus.
Gulielmus Rizzolius.
Henricus Rampinus de Sancto Aloisyo.
Hieronymus Archintus.
Hieronymus Fridericius.
Hieronymus Ripa.
Hippolytus Estensis.
Hippolytus Estensis alter.
Honoratus Vicecomes.
Joannes Arcimboldus.
Joannes Castillionaeus.
Joannes Moronus.
Joannes Vicecomes.
Joannes Ambrosius Turrianus.
Joannes Angelus Arcimboldus.
Joannes Antonius Sangeorgius.
Joseph Archintus.
Joseph Maria Mirabilia.
Ludovicus Taberna.
S. Magnus Felix Ennodius.
Petrus Gryfolanus.
Petrus Philargus, postea ALEXANDER V. Pont. Max.
Philippus Archintus.
Prosper Biragus.
Raynaldus de Concoregio.
S. Senator Septala.
Simon Borsanus, sive de Borsano.
Stanislaus Hosius.
Stephanus Nardinus.
Valerianus Magnus.
Vitalianus Vicecomes Borromaeus.
Vitalianus Vicecomes Borromaeus alter.

INTER EXTEROS

Balthassar Castillionaeus.

SACRAE ROTAE AUDITORES.

Alexander Litta.
Antonius Trivultius.
Bartholomaeus Petrasancta.
Bernardinus Scottus.
Bernardinus Scottus alter.
Branda Castillionaeus.
Christophorus Panigarola.
Conradus Manlius.
Federicus Caccia.
Federicus Vicecomes.
Flaminius Platus.
Gaspar Vicecomes.
Gotifredus Castillionaeus.
Hieronymus Meltius.
Hieronymus Novatus.
Jacobus Simonetta.
Joannes Antonius Sangeorgius.
Joannes Antonius Trivultius.
Marcellinus Corius.
Philippus Decius.
Philippus Pirovanus.
Pompejus Arrigonus.
Pomponius Cotta.
Vitalianus Vicecomes Borromaeus.

ADVOCATI CONCISTORIALES.

Alexander Litta.
Aloysius Terzagus.
Anselmus Rotius.
Bartholomaeus Capra.
Bernardinus Scottus.
Bernardinus Scottus alter.
Federicus Caccia.
Flaminius Platus.
Franciscus Bossius.
Franciscus Glussianus.
Hieronymus Meltius.
Horatius Arrigonus.
Jacobus de Cuticis.
Jacobus Simonetta.
Joannes Aloysius Toscanus.
Joannes Baptista Raynoldus.
Joannes Petrus Moneta.
Julius Ursinus de Roma.
Marcellinus Corius.
Pompejus Arrigonus.

CA-

CANONICI ORDINARII ECCL. METROPOL. MEDIOL.

ALoyſius Boſſius.
Ambroſius Carcanus.
Ambroſius Scaceabarozzius.
Andreas Bonus.
Antonius Glaſſianus.
Antonius Puſterla.
Antonius Ruſca.
Bartholomaeus Bonſignorius Buſtus.
Bartholomaeus Caepolla.
Bartholomaeus Capra.
Bartholomaeus Craſſus.
Brunorus Taberna.
Caeſar Specianus.
Carolus à Baſilica-petri.
Carolus Carcaſſola.
Carolus Septala.
Carolus Antonius Airoldus.
Carolus Franciſcus Ceva.
Carolus Thomas Bazetta.
Caſſonus Turrianus.
Chriſtophorus de Medicis.
Datheus.
Diomedes Cruecjus.
Fauſtinus Mazenta.
Federicus Vicecomes.
Franciſcus Caſatus.
Franciſcus Collius.
Franciſcus Crucejus.
Franciſcus Hieronymus Saxius.
S. Galdinus.
Gulielmus Rizzolius.
Henricus Scaccabarozzius.
Henricus Septala.
Hieronymus Brippius.
Hieronymus Rabbia.
Hieronymus Septala.
Horatius Caſatus.
Joannes Beſutius.
Joannes Ambroſius Turrianus.
Joannes Andreas Rhaudenſis.
Joannes Andreas de Vicomercato.
Joannes Antonius Trivultius.
Joannes Baptiſta Litta.
Joannes Baptiſta Plantanida.
Joannes Baptiſta Raynoldus.
Joannes Petrus Moneta.
Joannes Petrus Vicecomes.
Joſeph Brippius.
Joſeph Cattaneus.
Joſeph de Valvaſſoribus.
Ludovicus Barbavara.

Ludovicus Septala.
Marcus Aurelius Grattarola.
Nicolaus Pacedianus.
Nicolaus Rubinus.
Oldericus.
Paganinus Bizozerus.
Petrus Caſola.
Philippolus Bizozerus.
Philippus Lampugnanus.
Robaldus, ſive Roboaldus.
Theodorus Trivultius.
Ubertus Cribellus, poſtea URBANUS III. Pont. Max.
Vido de Valvaſſoribus.
Vitalianus Oldradus.

INTER EXTEROS

Franciſcus Antonius Tranchedinus.

VARIORUM ORDINUM REGULARIUM PRÆSIDES, & VICARII GENERALES.

AEgidius Conſonius.
B. Albertus à Sartiano.
Alexander Madernus.
B. Alexander Saulius.
Andreas Bonfantus.
Angelus Maria Alchiſius.
Antonius Averarius.
Archangelus à Gallarato.
Attilius Petraſancta.
Aurelius Baſſus.
Bartholomaeus Mozzonus.
Benedictus Alciatus.
Bernardus Serpontus.
Cambius Boſſius.
Carolus à Baſilica-petri.
Carolus Cornaeciolus.
Carolus Pinus.
Carolus Franciſcus Mangonius.
Claudius Medulla.
Clemens Caprettus.
Chriſtophorus Maria Staurengus.
Deſiderius Piola.
Dominicus Muggianus.
Dominicus de Valvaſſoribus.
Evangeliſta à Canobio.
Franciſcus Caſtellus.
Franciſcus Zenus.
Gaſpar Legnanus.
Gulielmus Bramicellus.
Hieronymus Boſſius.
Hieronymus Legnanus.
Hieronymus Torchius.

Hieronymus de Valvassoribus.
Hilarion Tadinus.
Innocentius ab Ecclesia.
Joannes Legnanus.
Joannes Marlianus.
B. Joannes Oldradus.
Joannes Ambrosius Mazenta.
Joannes Angelus Bossius.
Joannes Baptista Confalonerius.
Joannes Baptista Formentus.
Joannes Baptista Novarus.
Joannes Baptista Porrus.
Joannes Franciscus Gaddius.
Joseph Maria Mirabilia.
B. Lanfrancus Septala.
Laurentius Lampugnanus.
Leo de Carate.
Luchinus Arconatus.
Luchinus Corvinus de Aretio.
Marcellinus Marmori.
Michaël Missceronus.
Octavius Cusanus.
Octavius Vicecomes.
Orosius Hosius.
B. Paulinus.
Paulus Moriggia.
Paulus Aemilius Barbarussa.
Paulus Antonius Sormanus.
Philippus Cribellus.
Philippus Vicecomes.
Severinus Chalcus.
Simon de Aliprandis.
Stephanus de Arsago.
Theophilus Gallinonus.
Thomas de Caravagio.
Thomas Origonus.

INTER EXTEROS

Augustinus Torniellus.
Jacobus Boscalinus.

CANONICI LATERANENSES.

B. ALbinus.
Aloysius Figinus.
Ambrosius Canobius.
S. Anselmus de Badagio.
Anselmus Tantius.
Archangelus Campanus.
Ascanius Ordeus.
Basilius Serenius.
Benedictus Cantianus.
Caesar Battalea.
Cambius Bossius.
Carolus Antonius Archintus.
Carolus Matthaeus Marchesonius.
Celsus Dugnanus.
Constantius Applanus.
Eugenius Dionesanua.
Eusebius Corradus.
Felix Actius.
Franciscus Maria Abbiatus Forterius.
Gaspar Legnanus.
Gregorius Brunellus.
Hieronymus Bossius.
Joannes Stampa.
Joannes Franciscus Gaddius.
B. Leo de Carate.
Ludovicus Mazenta.
Odoardus Risius.
Orosius Hosius.
Pantaleo Cusanus.
Philippus Picinellus.
Polycarpus Ursius.
Severinus Chalcus.
Simon de Aliprandis.
Simon Laforius.
Tiburtius Bossius.

CANONICI CONGREGATIONIS RHENANÆ.

Anonymus XXV.

CANONICI CONGREGATIONIS S. GEORGII IN ALGA.

Romanus Rodellus.

PRESBYTERI SOCIETATIS JESU.

ALexander Archintus.
Alexander Gherardinus.
Alexander Simonetta.
Alphonsus Bertarellus.
Alphonsus Gallaratus.
Augustinus Sclafenatus.
Bartholomaeus Pusterla.
Bartholomaeus Recalcatus.
Basilius Alamannus.
Carolus Moneta.
Carolus Torniellus.
Carolus Ambrosius Cattaneus.
Carolus Andreas Drallus.
Carolus Antonius Casnedi.
Celsus Confalonerius.
Christophorus Burrus.
Christophorus Ceva.
Conradus Confalonerius.

Clau-

Claudius Francifcus Septala.
Conftantius Annonus.
Cofmus Alamannus.
Domitius Platus.
Fabricius Caftillionaeus.
Ferdinandus Meltius.
Francifcus Brippius,
Hieronymus Arconatus.
Hieronymus Gallaratus.
Hieronymus Platus.
Hortenfius Pallavicinus.
Jacobus Lampugnanus.
Jacobus Puteus.
Jacobus Rhaudenfis.
Joannes Rhaudenfis.
Joannes Salvaterra.
Joannes Aloyfius Confalonerius.
Joannes Antonius Cantova.
Joannes Auguftinus Confalonerius.
Joannes Baptifta Barella.
Joannes Baptifta Carcanus.
Joannes Baptifta Crevenna.
Joannes Baptifta Porrus.
Joannes Baptifta Veranus.
Joannes Baptifta Vicecomes.
Joannes Baptifta Zappa.
Joannes Maria Salvaterra.
Joannes Maria Vicecomes.
Jofeph Corradus.
Julius Foppa.
Matthaeus Taberna.
Paulus Cafatus.
Petrus Francifcus Pioltellus,
Petrus Jofeph Ederi, feu Ederus.
Terentius Alciatus.
Thomas Ceva.
Thomas Regna.

INTER EXTEROS

Carolus Gregorius Roffignolus.

CLERICI REGULARES, vulgò TEATINI.

Alexander Porrus.
Alexander Vicecomes.
Alphonfus Befutius.
Andreas Borromaeus.
Auguftinus de Caftano.
Benedictus Robius.
Cajetanus Paganus.
Celfus Quattrocafe.
Chriftophorus Magnus.
Emmanuel Puteus.
Eufebius Crucejus.

Francifcus Bonefana.
Francifcus Maria Annonus.
Hiacyntus Befutius.
Hieronymus Confalonerius.
Hieronymus Meazza.
Joannes Rovidius.
Joannes Ambrofius Confalonerius.
Joannes Baptifta Rabbia.
Jofeph Origonus.
Jofeph Villa.
Jofeph Maria Mirabilia.
Ludovicus Maria Vicecomes.
Mauritius Vicecomes.
Paulus Arefius.
Paulus de Perego.
Paulus Sfondratus.
Paulus Sfondratus alter.

CLERICI REGULARES S. PAULI, vulgò BARNABITÆ.

Aegidius Maria Boffius.
Albertus Robius.
Alexander de Comitibus.
Alexander Confalonerius.
Alexander Madernus.
B. Alexander Saulius.
Alexius Ledefma.
Alphonfus Crucejus.
Alphonfus Maria Raftellus.
Antonius Maria Ferrarius.
Balthaffar Caftillionaeus.
Bartholomaeus Canalis.
Bartholomaeus Gavantus.
Bartholomaeus Sitonus.
Carolus à Bafilica-petri.
Carolus Boffius.
Carolus Goranus.
Carolus Puteus de Perego.
Carolus Ambrofius Cuchinus.
Carolus Hyacinthus Gariboldus.
Carolus Hieronymus Strata.
Carolus Maria Gradignanus.
Cherubinus Cafatus.
Chriftophorus Maria Crucejus.
Cofmus Doffena.
Defiderius Carcanus.
Flavius Cattaneus.
Francifcus Cafulius.
Francifcus Pezius.
Francifcus Antonius Cifnufculus.
Gabriel Maria Spreaficus.
Germanus Gallaffus.
Hilarion Guochus.
Idelphonfus Manara.

Inno-

Innocentius ab Ecclesia.
Jacobus Spreaficus.
Jacobus Antonius Moriggia.
Jacobus Maria Berna.
Jacobus Maria ab Ecclesia.
Joannes Ambrosius Mazenta.
Joannes Andreas Caravagius.
Joannes Andreas de Cermenate.
Joannes Angelus Bossius.
Joannes Baptista Bigsrolus.
Joannes Baptista Vicecomes.
Joannes Claudius Puteobonellus.
Joannes Matthaeus Paravicinus.
Joannes Nicolaus Bordonus.
Joannes Paulus Paravicinus.
Joannes Paulus Velatus.
Joannes Petrus Besutius.
Joannes Petrus Moneta.
Julius Perottus.
Laurentius Binagus.
Ludovicus Modronus.
Modestus Vicecomes.
Octavianus Origonus.
Octavius Boldonus.
Octavius Vicecomes.
Paulus Bossius.
Paulus Carminatus.
Paulus Antonius Landrianus.
Paulus Franciscus Modronus.
Petrus Maria Bonsignorius.
Petrus Maria Vulpius.
Philippus Maria Cesatus.
Sigismundus Serbellonus.
Simplicianus Bizozerus.
Simplicius Corbetta.
Simplicius Gorla.
Tiburtius Caroccius.
Tobias Corona.
Valentinus Rubinus.
Valerianus Maddius.
Victorius de Melioribus.
Vermundus Corius.

INTER EXTEROS

Augustinus Torniellus.
Gregorius Rossignolus.

PRESBYTERI CONGREG.NIS ORATORII S. PHILIPPI NERII.

Hieronymus à Basilica-petri.
Sebastianus Resta.

PRESBYTERI CONGREG.NIS SS. AMBROSII, ET CAROLI, vulgò OBLATI.

Alexander Perlasca.
Alphonsus Oldradus.
Andreas Bonus.
Andreas Pusterla.
Angelus Benedictus Crescentinus.
Antonius Albutius.
Antonius Giggaeus.
Antonius Salmatia.
Antonius Thoëscus.
Antonius Maria Origonus.
Antonius Maria Pavarus.
Augustinus Terzagus.
Bartholomaeus de Argentis.
Bartholomaeus Bonsignorius Bustus.
Bartholomaeus Crassus.
Benedictus Sociacus.
Blasius Guenzatus.
Caesar Tettamantius.
Carolus Ghioldus.
Carolus Andreas Bassus.
Carolus Antonius Gessaga.
Carolus Bartholomaeus de Platea.
Carolus Franciscus Ceva.
Carolus Franciscus Ursinus.
Franciscus Collius.
Franciscus Ferrarius.
Franciscus Statius.
Franciscus Bernardinus Ferrarius.
Franciscus Hieronymus Saxius.
Gabriel Maddius.
Georgius Cattaneus.
Georgius Maria Martinellus.
Hieronymus de Carate.
Hieronymus Samaruga.
Horatius Landus.
Jacobus Sayta.
Jacobus Philippus de Nigris.
Joannes Castillionaeus.
Joannes Antonius Calvenzanus.
Joannes Baptista de Busto.
Joannes Baptista Plantanida.
Joannes Baptista Rusca.
Joannes Donatus Ferrarius.
Joannes Maria Fontana.
Joannes Petrus Glussianus.
Joannes Petrus Quadrius.
Joannes Petrus Stuppanus.
Jacobus Philippus Butius.
Joseph Maria Gradignanus.
Joseph Septimius de Laude.
Julius Caesar Carcanus.

Julius

Julius Caesar Cattaneus.
Julius Caesar Confalonerius.
Marcus Aurelius Grattarola.
Martinus Bonacina.
Matthaeus Buzzius.
Nicolaus Rubinus.
Octavianus Besutius.
Oliverius Mazzucchellus.
Paulus Antonius Annonus.

CLERICI REGULARES SOMASCHENSES.

Aemilianus Castillionaeus.
Alexander Maria Borsa.
Carolus Carcassola.
Carolus Costa.
Carolus Petrasancta.
Carolus Franciscus Rovellus.
Dominicus Blancus.
Franciscus Rugerius.
Gulielmus Bramicellus.
Joannes Antonius Mediobarbus.
Joannes Paulus Mazzucchellus.
Joannes Petrus Legnanus.
Laurentius Frisonus.
Lucius Joseph de Advocatis.
Marcus Antonius Bonvicinus.
Mauritius de Domis.
Octavius Cusanus.
Paulus Antonius Sormanus.

INTER EXTEROS

Joseph Hieronymus Sementius.
Joseph Maria Stampa.

CLERICI REGULARES INFIRMIS MINISTRANTES.

Antonius Carisius.
Bernardus Serpontus.
Joannes Baptista Novatus.
Joannes Franciscus Pellitionus.
Joseph Cogliatus.

MONACHI BASILIANI.

Basilius Bertuccius.
Cherubinus Serbellonus.
Joannes Baptista Porrus.

MONACHI ORDINIS S. BENEDICTI.

Ambrosius Ferrarius.
Anonymus I.
Anonymus LV.
S. Anselmus de Badagio.
Augustinus Isimbardus.
Augustinus Lampugnanus.
Benedictus Septala.
Coelestinus Sfondratus.
Florianus.
Gabriel Brebbia.
Heliodorus.
Hieronymus.
Hilarion Corbetta.
Hilarion Lanterius.
Hilarius Bologna.
Hildovinus.
Joannes Resta.
Joannes Gaspar Beretta.
Joseph Gussantus.
Leo de Fidelibus.
Massatius.
Maximus Serenius.
Pius Mutius.
Valerianus Castillionaeus.
Valerianus Deganus.
Ubertus.
Vincentius.
Urbanus Paganus.

MONACHI CISTERCIENSES.

Aloysius de Capitaneis.
Ambrosius Raraggius.
Appollinaris Vicecomes.
Archangelus Gibellinus.
Archangelus Madrignanus.
Bartholomaeus Aresius.
Benedictus Bizozerus.
Bonus Aloysius Cribellus.
Carolus Emmanuel Maldura.
Christophorus Burrus.
Francus Ferrarius.
Gerardus Sessa, seu Sessius.
Hieronymus Sansonius.
Hilarion Rancatus.
Joannes Franciscus Castillionaeus.
Malachias Binascus.
Maurus Corbetta.
Petrus de Repossis.
Petrus Paulus Porrus.

Robertus Rusca.
Severinus Frigerius.

INTER EXTEROS

Bonifacius Simonetta.

MONACHI CISTERCIENSES REFORMATI.

ATtilius Petrasancta.
Carolus Joseph Imbonatus.
Georgius Raynoldus.
Hadrianus Majoragius.
Hilarion Tadinus.
Innocentius Melliavacca.
Thomas Pirola.

MONACHI CARTHUSIENSES.

AMbrosius de Comitibus.
Andreas Pictorius.
Authelmus Casa-blanca.
Antonius Albertallus.
Bartholomaeus Castillionaeus.
Damianus Fasolius.
Franciscus Montius.
Jacobus Puteobonellus.
Jacobus Antonius Fantonus.
Joannes Baptista de Vicomercato.
Joseph Glussianus.
Leonardus Delphinonus.
Matthaeus Parruconus.
Matthaeus Valerius.
Michaël Balestrerius.
Petrus.
Timotheus Barossius.

MONACHI COELESTINI.

Thaddaeus Airoldus.

MONACHI MONTIS OLIVETI.

ANgelus Castillionaeus.
Angelus Maria Alchisius.
Bernardus Maria Amicus, sive de Amicis.
Carolus Franciscus Mangonius.
Clemens Castilbonaeus.
Gabriel Sorexina.
Gregorius Porrus.
Ignatius Landrianus.
Joannes Bonus de Bonitatibus.
Joannes Franciscus Fossatus.
Julius Caesar Albicantes.

Michaël Misseronus.
Pontianus Moronus.
Raphaël Moneta.

MONACHI HIERONYMIANI.

ANgelus Mutonus.
Caesar Landrianus.
Cyprianus Maurus.
Desiderius Piola.
Matthias Toscanus.

FRATRES ORDINIS PRÆDICATORUM.

ALbertus Castellanus.
Almericus Sayta.
Alphonsus Riccius.
Ambrosius Taëgius.
Amizio Solarius, sive de Solario.
Andreas à Modoëtia.
Andreas Turrianus.
Anonymus XXXV.
Augustinus Beretta.
Bartholomaeus Triviolus.
Camillus Ballianus, sive Balbianus.
Carolus Antonius Agudius.
Christophorus.
Dominicus Buellius.
Dominicus Maria Curionus.
Emmanuel.
Franciscus Lampugnanus.
Gaspar Bugattus.
Gaspar Carcanus.
Georgius.
Georgius alter.
Georgius à Cassano.
Georgius Ravenatinus.
Gualvaneus de la Flamma.
Guidotus de Sexto.
Gulielmus Lampugnanus.
Hieronymus Gatticus.
Hieronymus Vicecomes.
Joachimus Castillionaeus.
Joannes Lampugnanus.
Joannes Montius.
Joannes de Opreno.
Joannes Ambrosius Barbavara.
Joannes Baptista Civegna.
Joannes Baptista Pecchius.
Joannes Maria Caneparus.
Joseph Maria Vicecomes.
Joseph Maria Felix Ferrarinus.
Isidorus Isolanus.
Lucas Maria Modronus.

Ludovicus Maria Agudius.
Ludovicus Maria Chalcus.
Ludovicus Auguſtinus Caſtellus.
Matthaeus de Grittis.
Matthias de Sexto.
Nicolaus Serazonus.
B. Paganus de Leuco.
Paulus Airoldus.
Romeus Caſtillionaeus.
Sebaſtianus Borſa.
Sebaſtianus Cattaneus.
Stephanardus de Vicomercato.
Stephanus Mantegatia.
Stephanus de Piopera.
Sylveſter.
Theodorus Sovicus.
Thomas.
Thomas de Capitaneis.
Thomas à Caſſano.
Thomas Lucionus.
Vincentius Petraſancta.

INTER EXTEROS

Julius Mercorus.

FRATRES MINORES CONVENTUALES.

B. ALbertus à Sartiano.
Antonius Cremona.
Aycardus Antimianus.
Baſilius Ferrarius.
Blaſius de Comitibus.
Bonaventura Burattus.
Cornelius Franciſcus Biragus.
Eleuterius Albergonus.
B. Gandulphus de Binaſco.
Georgius de Paſqualibus.
Joſeph Arzonicus.
Julius Caeſar Figinus.
Ludovicus Macinagus.
Ludovicus Mannius.
Paulus Sanſonius.
Petrus Arcagnanus.
Petrus Philargus, poſtea ALEXANDER II. Pont. Max.
Philippus de Ghiſulphis.
Thomas Origonus.

INTER EXTEROS

Bartholomaeus Baphius.
Jacobus Boſcalinus.
Protaſius Porrus.

FRATRES MINORES OBSERVANTES.

B. ALbertus à Sartiano.
Alexius Serenius.
Andreas.
Andreas Radaëllus.
Angelus Aelius, ſeu Ellenſis.
Antonius Carinus.
Antonius Choërez.
B. Antonius à Modoëtia.
Antonius Rhaudenſis.
Benedictus Cinquanta.
Benedictus Melliavacca.
Benignus Gryſonianus.
B. Bernardinus Caimus.
Bernardinus à Modoëtia.
Bernardinus Strabellius.
Bonagratia Gluſſianus.
Bonagratia Sylva.
Bonagratia Vignatus.
Bonaventura Paravicinus.
Carolus Joſeph à Summa.
Chriſtophorus Picinellus.
Chriſtophorus à Variſio.
Claudius Medulla.
Clemens Caprettus.
Franciſcus Panigarola.
Franciſcus Trivultius.
Franciſcus Zenus.
Franciſcus Maria Septala.
B. Gabriel.
Gregorius Gallicanus.
Hieronymus Brambilla.
Hieronymus Lombardus.
Hieronymus Franciſcus Subalius.
Jacobus à Modoëtia.
Illuminatus Brunus.
Joannes Mapellus.
Joannes Raynonus Barizaldus.
Joannes de Trivilio.
Joannes Baptiſta Bazetta.
Joannes Baptiſta à Modoëtia.
Joannes Chryſoſtomus Mantegatia.
Joſeph Radaëllus.
Joſeph Antonius Caprettus.
Joſeph Maria Mazzettus.
Iſidorus Giroldellus.
Iſidorus Spreaficus.
B. Leo de Perego.
Leo Rubeus.
Ludovicus Mondellus.
Matthias.
Maximus à Modoëtia.
B. Michaël.

Mi-

Michaël Careanus.
Paulus Prandonus.
Petrus Figinus.
Petrus Puricellus.
Petrus Nicolaus Bonavilla.
Samuel de Caffinis.
Supramons de Varifio.
Vincentius Donefanus.

FRATRES MINORES REFORMATI.

ANgelicus.
Angelicus Radaèllus.
Benignus.
B Bernardinus de Buftis.
Bonaventura ab Herba.
Carolus Francifcus de Varifio.
Fernandus Frafeonus, feu Frofconus.
Francifcus de Trivilio.
Joannes Baptifta à Modoëtia.
Marcellinus Refta.
Petrus Caftillionaeus.
Seraphinus Portabos.
Timotheus Canevefius.

FRATRES TERTII ORDINIS S. FRANCISCI.

Andreas Bonfantus.
Sebaftianus Dardanonus.

FRATRES CAPUCCINI.

ADeodatus Pafinus.
Alphonfus Oldradus.
Ambrofius.
Ambrofius Stampa.
Angelus à Ferno.
Angelus à Frefcarolo.
Angelus Purinellus.
Angelus Maria Paravicinus.
Antonius.
Antonius Mafera.
Antonius Olgiatus.
Antonius Maria Affaitatus.
Bartholomaeus Baphius.
Benedictus Sanbenedictus.
Evangelifta à Canobio.
Francifcus Arconius.
Francifcus à Canobio.
Francifcus Cretenfis.
Francifcus Ruginius.
Hilarion.
Hieronymus Blanconus.

Hieronymus Calufchus.
Jacobus Gluffianus.
Jacobus Turrianus.
Ignatius à Carnago.
Joannes Faffatius.
Joannes Baptifta Cantonus.
Joannes Petrus de Bufto.
Jofeph Plantanida.
Jofeph Maria à Clufio.
Leander.
Michaël à Ferno.
Michaël Angelus Caffina.
Pius Crucejus.
Raphaël Caffina.
Salvator Raforius.
Sylvefter.
Sylvefter Draghettus.
Theobaldus Maria Vicecomes.
Valerianus Magnus.
Vincentius de Caravagio.
Zaccarias Caftillionaeus.

FRATRES CARMELITÆ.

CArolus Cornaceiolus.
Ginefius Rofanus.
Jacobus Puteobonellus.
Joannes Antonius Pancerus.
Joannes Petrus Grimaldus.
Jofeph Maria Fornara.
Paulus Antonius Monelia.

FRATRES CARMELITÆ CONGREG.NIS MANTUANÆ.

ALexander Maria Briantus.
Angelus Caftillionaeus.
Angelus Scamnus
Angelus Pius Chiapanus.
Antonius Averarius.
Bartholomaeus Mozzonus.
Cherubinus Ferrarius.
Cherubinus Serbellonus.
Chriftophorus Rachetus.
Dominicus Maggianus.
Elifaeus Bonetus.
Fauftinus Aicardus.
Georgius Vercellonus.
Jacobus Chaleus.
Joannes Baptifta Confalonerius.
Joannes Baptifta Formentus.
Joannes Maria Vicecomes.
Jofeph Maria Annonus.
Michaël Francifcus Marconus.
Petrus Maria Brambilla.

Ra-

Raphaël.
Raphaël Ferrarius.
Thomas de Caravagio.

FRATRES CARMELITÆ EXCALCEATI.

ALphonfus Litta.
Angelus Stampa.
Benedictus Caftellus.
Carolus Benedictus Bizozerus.
Caffianus Pravicinus.
Dominicus Antonius Montius.
Eufebius Blancus.
Fulgentius Gidonus.
Joachimus Garbicellus.
Joannes Auguftinus Bertstellus.
Joannes Baptifta Bafcius.
Joannes Baptifta Baffus.
Joannes Baptifta Bozzus.
Joannes Baptifta Pallavicinus.
Joannes Dominicus Solarius.
Joannes Francifcus Locious.
Jofeph Ludovicus Bufferus.
Julius Puteus.
Ludovicus Vallotta.
Ludovicus Maria Agudius.
Matthias Regius.
Michaël Bebulcus.
Petrus de Perego.

FRATRES EREMITÆ S. AUGUSTINI.

AEgidius Confonius.
Aloyfius Bariola.
Ambrofius.
Andreas Billius, five de Billiis.
Antonius Gagliardi de Rota.
Archangelus à Gallarato.
Auguftinus Comus, feu de Cumis.
Auguftinus Curtius.
Aurelius Baffus.
Caefar Auguftinus Zucchius.
Carolus Caefar Marafca.
Carolus Maria Perugia.
Dominicus de Valvafforibus.
Federicus Nicolaus Gsvardus.
Francifcus Francius.
Francifcus Maria Battalea.
Gabriel Sfortia.
Hieronymus de Valvafforibus.
Joannes Marlianus.
Joannes de Viliaco.
Joannes Angelus Bellabucca.
Joannes Baptifta.
Joannes Baptifta Gallimbertus.
Joannes Baptifta Vicecomes.
Julius.
B. Lanfrancus Septala.
Laurentius Lampugnanus.
Luchinus Arconatus.
Luchinus Corvinus de Aretio.
Marcellinus Marmori.
Matthaeus Paggius.
Michaël Auguftinus Morellus.
Nicolaus Marafca.
B. Paulinus.
Paulus Aemilius Barbaruffa.
Petrus à Caftelletto.
Petrus Maynerius.
Philippus Vicecomes.
Pompouius Rozzonus.
Thadaeus Calufchus.
Theophilus Gallinonus.
Zacharias Ferrarius.

FRATRES EREMITÆ S. AUGUSTINI EXCALCEATI.

ALexander Cacciator.
Angelus Maria Quadrius.
Caefar Sertorius.
Carolus Pinus.
Carolus Antonius Cerrus.
Carolus Francifcus Beccaria.
Chriftophorus de Nobilibus.
Chriftophorus Maria Staurengus.
Francifcus Pancerus.
Francifcus Xaverius Renolius.
Joannes Antonius de Vailate.
Jofeph Cattaneus.
Jofeph Carolus Francifcus de Comitibus.
Ifidorus Ripa.
Nicolaus Moltrafius.
Sanctarcangelus Crippa.

FRATRES ORDINIS SANCTÆ MARIÆ SERVORUM.

ANdreas Mendrifius.
Angelus Tignofius.
Bafilius Pufterla.
Bernardinus.
Bernardinus Moronus.
Bernardus Porrus.
Francifcus.
Francifcus ab Ecclefia.

Hieronymus Mendrisius.
B. Joannes Angelus Porrus.
Joaones Baptista de Advocatis.
Joseph Maria Cignardus.
Ludovicus Beretta.

FRATRES MINIMI.

Bernardus Serpontus.

FRATRES CONGREGATIONIS S. AMBROSII AD NEMUS.

Franciscus Maria Guazzus.
Isidorus Solarius.
Petrus Martyr Marinonus.
Zacharias Vicecomes.

FRATRES HUMILIATI.

Anonymus IX.
Benedictus Alciatus.
Bonvicinus Ripa.

Georgius Lurascus.
Hieronymus Torchius.
B. Joaones Oldradus.
Joannes Tonsus.
Marcus Bossius.
Marcus Picius.
Octavianus Picius.
Pacificus Bebulcus.
Philippus Cribellus.
Stephanus de Arsago.
Stephanus de Nottis, seu Nottius.

FRATRES JESUATI.

Bonaventura Cavallerius.
Carolus Morafchus.
Hieronymus Ripa.
Lucas Cribellus.
Paulus Moriggia.
Placidus Carminatus Brambilla.

EX ORDINE SECULARI.

CONSULES ROMANI.

Flavius Faustus.
Marcus Salvius Julianus.
Rusticus.
Theodorus Manlius.
Virginius Rufus.

PRINCIPES.

Blanca Maria Vicecomes.
Galeacius Maria Sfortia.
Hippolyta Maria Sfortia.
Joannes Vicecomes.
Joannes Galeacius Vicecomes.
Joannes Galeacius Maria Sfortia.
Luchinus Vicecomes.
Ludovicus Maria Sfortia.
Otho Vicecomes.
Paganus Turrianus.
Philippus Maria Sfortia.
Philippus Maria Vicecomes.
Sfortia Maria Sfortia.

SENATORES.

Praesides signantur litera P.

Aegidius Bossius.
Alexander Cribellus.
Alexander Panigarola.
Alexander Rhaudensis.
Alexander Rovidius.
Aloysius Cusanus. P.
Aloysius Marlianus.
Ambrosius de Aliprandis.
Ambrosius Gryphius.
Ambrosius Varisius.
Andreas Alciatus.
Antonellus Arcimboldus.
Antonius Recalcatus.
Barnabas Barbovius.
Bartholomaeus Aresius. P.
Bartholomaeus Sertorius.
Benedictus Tonsus.
Branda Castillionaeus.
Branda Castillionaeus alter.
Caesar Paganus.
Camillus de Capitaneis.
Camillus Castillionaeus.
Camillus Porrus.
Carolus Archintus.
Carolus Corius.
Carolus Gallaratus.
Carolus Patellanus.
Carolus Vicecomes.
Christophorus Castillionaeus.
Christophorus Panigarola.
Danesius Casatus.
Diamans Marinonus.
Didacus Ordonius de Rosales.
Erasmus Brasca.
Fabricius Pusterla.
Franchinus Castillionaeus.
Franciscus Barbavara.
Franciscus Castellus.
Franciscus Crassus.
Franciscus Glussianus.
Franciscus Lampugnanus.
Franciscus Puteobonellus.
Franciscus Redenascus.
Franciscus Redenascus alter.
Franciscus Sfondratus.
Franciscus Taberna.
Franciscus Villanus.
Franciscus Maria Casnedi.
Gabriel Casatus. P.
Gabrius Serbellonus.
Galeacius Brugora.
Galeacius Vicecomes.
Gaspar de Rosales.
Gaspar Vicecomes.
Georgius Giulinus.
Georgius Olivatius.
Gothardus Regna.
Gualterius Corbetta.
Guarnerius Castillionaeus. P.
Hieronymus à Basilica-petri.
Hieronymus Caimus.
Hieronymus Castillionaeus. P.
Hieronymus Montius.
Hieronymus Moronus.
Hieronymus Sansonius.
Horatius Bazetta.
Jacobus Alipher.
Jacobus Antonius Carpanus.
Jacobus Antonius Torrianus.
Jacobus Maria Stampa.
Jacobus Philippus Simonetta.
Jason Maynus.
Joannes Arcimboldus.
Joannes Castillionaeus.
Joannes Sfondratus.
Joannes Tolentinus.

Joan-

Joannes de Vicomercato.
Joannes Angelus Arcimboldus.
Joannes Baptista Arconatus.
Joannes Baptista Castillionaeus.
Joannes Baptista Raynoldus. P.
Joannes Baptista Siccus-Borella.
Joannes Baptista Trottus. P.
Joannes Baptista Trottus alter.
Joannes Baptista Vicecomes.
Joannes Franciscus Marlianus. P.
Joannes Galeacius Bossius.
Joannes Georgius Trivultius.
Joannes Jacobus Castillionaeus.
Joannes Jacobus Vincemala.
Joannes Philippus Gambaloita.
Joannes Stephanus Castillionaeus.
Joannes Stephanus Cotta.
Joannes Thomas Gallaratus.
Joseph Archintus.
Joseph Maria Aresinus.
Joseph Ruiz de Araciel.
Julius Aresius. P.
Leodrisius Cribellus.
Ludovicus Porrus.
Ludovicus Septala.
Marcus Barbavara. P.
Marcus Antonius Caimus.
Marcus Antonius Montius.
Matthaeus Bimius.
Michaël Marlianus.
Michaël Angelus Caccia.
Nicolaus Arcimboldus. P.
Nicolaus Sfondratus, postea GREGORIUS XIV. Pont. Max.
Octavius Villanus.
Paulus Petrasancta.
Paulus Rhaudensis.
Paulus Sfondratus.
Petrus Philargus, postea ALEXANDER V. Pont. Max.
Petrus Pusterla.
Petrus Antonius Marlianus.
Petrus Franciscus Corius.
Petrus Georgius Vicecomes.
Petrus Jacobus Rubinus.
Petrus Martyr de Angleria.
Petrus Paulus Arrigonus. P.
Petrus Paulus Arrigonus alter.
Petrus Paulus Buttinonus.
Philippus Archintus.
Philippus Archintus alter.
Philippus Castillionaeus. P.
Philippus Decius.
Polydorus Ripa.
Raymundus Marlianus.
Renatus Biragus.

Rolandus Pallavicinus.
Scaramuccia Trivultius.
Scipio Simonetta.
Scipio Vegius.
Sigismundus Chalcus.
Simon Bossius.
Thaddaeolus de Vicomercato.
Valerius Confalonerius.
Vido Antonius Arcimboldus.

INTER EXTEROS

Carolus Bellonus. P.
Ciccus Simonetta. P.
Didacus Salazarius.
Hieronymus Perbonus.
Jacobus Maynoldus Gallaratus. P.
Jacobus Menochius.
Jacobus Puteus.
Joannes Baptista Specianus.
Joannes Petrus Stampa.
Julius Clarus.
Ludovicus Vignatus.
Martinus de Colla.
Octavianus Picenardus. P.
Papyrius Cattaneus.
Paulus Bellonus.
Petrus Paulus Bonettus.
Placidus Aloysius Caroëllus.
Sigismundus Picenardus.
Tydeus Oldoinus.
Ziliolus Oldoinus.

QUAESTORES UTRIUSQUE MAGISTRATUS.

Praesides signantur litera P.

Alexander Archintus.
Alexander Panigarola. P.
Aloysius Terzagus.
Bartholomaeus Aresius. P.
Bartholomaeus Ferrarius. P.
Benedictus Aresius.
Camillus Porrus. P.
Carolus Archintus.
Carolus Franciscus de Clericis.
Castellianus Cotta.
Didacus Ordonius de Rosales.
Fabius Franciscus Dugnanus.
Franciscus Crassus. P.
Franciscus Lampugnanus. P.
Franciscus Taberna. P.
Franciscus Maria Casnedi.
Hieronymus Caimus.
Hieronymus Castillionaeus.

Jacobus Antonius Carpanus.
Jacobus Maria Hierooymus Stampa.
Joannes Arcimboldus. P.
Joannes Meltios. P.
Joannes Aloysius Trottus.
Joannes Antonius Ferrarius.
Joannes Baptista Arconatus.
Joannes Baptista Raynoldus. P.
Joannes Baptista Siccus-Borella.
Joannes Baptista Trottus. P.
Joannes Baptista Trottus alter. P.
Joannes Thomas Gallaratus.
Joseph Archiotus.
Julios Aresius. P.
Ludovicus Porrus. P.
Lodovicus Septala.
Marcus Aresius. P.
Marcus Barbavara.
Marcos Antonius Bossius.
Matthaeus Bimius.
Michaël Angelus Caccia.
Octavius Cusaous.
Petrus Antonius Marlianus. P.
Petrus Paulus Arrigonus. P.
Philippos Archintus.
Philippus Castillionaeus. P.
Sanctus Brasca.
Sfortia Brippius.
Simon Bossius. P.

INTER EXTEROS

Carolus Bellonus. P.
Didacus Salazarius.
Jacobus Menochius. P.
Julius Clarus. P.
Octavianus Picenardos. P.
Ziliolus Oldoinos. P.

ORATORES AD PRINCIPES.

ALexander Rovidius.
Aloysius Capra.
Alphonsus Raynoldus.
Andreas Mendrisius.
Andreas Radaëllus.
Angelus Decembrius.
Antonius Trivultius.
Arator.
S. Arialdus Alciatus.
Bartholomaeus Capra.
Bartholomaeus Mozzonus.
Benedictos Tonsus.
Bernardinus.
Bernardinus Scottus.
Bonincontrus Moriggia.

Braoda Castillionaeus.
Branda Castillionaeus alter.
Branda Castillionaeus alter.
Caesar Barossios.
Caesar Paganus.
Caesar Specianos.
Camillus Ghilinus.
Carolos Archintus.
Carolus à Basilica-petri.
Constantius Applanos.
Cyprianus Maurus.
Erasmus Brasca.
Eriprandus de Judicibus.
Fabricius Bossius.
Fabricius Marlianus.
Franchinus Castillionaeus.
Franciscus Barbavara.
Franciscus Bossius.
Franciscus, sive Joannes Franciscus Caccia.
Franciscus Crassus.
Franciscus Panigarola.
Franciscus Puteobonellus.
Franciscus Redenascus.
Franciscus Redenascus alter.
Franciscus Sfondratus.
Franciscus Sormanus.
Franciscus Taberna.
Galeacius Brugora.
Galeacius Capra, sive Capella.
Galeacius Maria Sfortia.
Galeacius Vicecomes.
Gaspar de Rosales.
Georgius Raynoldus.
Gerardus Cacapistus.
Guarnerius Castillionaeus.
Guido Cusanus.
Gulielmus de Saporitis.
Hieronymus Caimus.
Hieronymus Castillionaeus.
Hieronymos Moronus.
Hieronymus Sansonius.
Horatius Bazetta.
Jason Mayous.
Joannes Arcimboldus.
Joannes Ambrosius Mazenta.
Joannes Antonius Sangeorgius.
Joannes Baptista Rabbia.
Joannes Baptista Raynoldus.
Joannes Franciscus Marlianus.
Joannes Franciscus Porrus.
Joannes Jacobus Castillionaeus.
Joannes Philippus Gambaloita.
Joannes Stephanus Castillionaeus.
Joseph Radaëllus.
S. Laurentius Litta.

B. Leo de Carate.
Leodrisius Cribellus.
Ludovicus Septala.
Manfredus Crucejus.
Maphaeus Gallioonus.
Marcus Barbavara.
Marcus Antonius Bossius.
Michaël Marlianus.
Octavius Villanus.
Paulus Sfondratus.
Petrus Philargus, postea ALEXANDER V. Pont. Max.
Petrus Pusterla.
Petrus Georgius Vicecomes.
Petrus Martyr de Angleria.
Philippus Archintos.
Philippus Archintus alter.
Philippus Archintus alter.
Pinamons de Vicomercato.
Pius Mutius.
Princivallus Besutius.
Raymondus Marlianus.
Renatus Birsgus.
Sanctus Brasca.
Scipio Casatus.
Scipio Simonetta.
Sfortia Brippius.
Thomas de Capitaneis.
Vercellinus Maria Vicecomes.
Ugo Camerarius.
Vido Antonius Arcimboldus.

INTER EXTEROS

Augustinus Robeus de Aragonia.
Balthassar Castillionaeus.
Guiniforttus Barzizius.
Jacobus Maynoldus Gallaratus.
Julianus Gofelinus.
Julius Mercori.
Nicolaus Siccus.
Octavianus Picenardus.
Petrus Candidus Decembrius.
Sigismundus Picenardus.

EX COLLEGIO JURISCONSULTORUM.

AEgidius Bossius.
Alexander Archintus.
Alexander Litta.
Alexander Paravicinus.
Alexander Rhaudensis.
Alexander Rovidius.
Aloysius Brippius.
Aloysius Castillionaeus.
Aloysius Cusanus.
Aloysius Homodeus.
Aloysius Terzagus.
Alphonsus Litta.
Alphonsus Raynoldus.
Ambrosius de Aliprandis.
Ambrosius de Bussero.
Ambrosius Septala.
Anastasius Platus.
Andreas Alciatus.
Antonius de Judicibus.
Antonius Sansonius.
Aramaninus de Alamannis.
Arasmus de Aliprandis.
Ascanius Mozzonus.
Astulphus Lampugnanus.
Augustinus Aresius.
Augustinus Cusanus.
Augustinus Panigarola.
Aurelius Blancus.
Balthassar à Castro-Besutio.
Barnabas Barbovius.
Bartholomaeus Aresius.
Bartholomaeus Capra.
Bartholomaeus Capra alter.
Bartholomaeus Moronus.
Bartholomaeus Taègius.
Benedictus Tonsus.
Bernardinus Arlunus.
Bernardinus Landrianus.
Bernardinus Scottus.
Bernardinus Scottus alter.
Bernardus Cribellus.
Branda Castillionaeus.
Branda Castillionaeus alter.
Branda Castillionaeus alter.
Caesar Burrus.
Caesar Landrianus.
Caesar Montius.
Caesar Paganus.
Caesar Regna.
Caesar Scrofatus.
Caesar Taberna.
Camillus de Capitaneis.
Camillus Castillionaeus.
Camillus Porrus.
Camillus Sclafenatus.
Carolus Archintus.
Carolus Arconatus.
Carolus à Basilica-petri.
Carolus Corius.
Carolus Gallaratus.
Carolus Moneta.
Carolus Pirovanus.
Carolus Septala.
Carolus Vicecomes.

Ca-

Carolus Stephanus Litta.
Cattellianus Cotta.
Christophorus Castillionaeus.
Christophorus Magnus.
Christophorus de Medicis.
Christophorus Panigarola.
Conradus de Bernadigio.
Danesius Casatus.
Diamans Marinonus.
Didacus Ordonius de Rosales.
Fabius Franciscus Dugnanus.
Fabricius Bossius.
Fabricius Lampugnanus.
Facius Cardanus.
Federicus Caccia.
Federicus Vicecomes.
Ferdinandus Taberna.
Ferrandus, seu Ferdinandus de Abdua.
Flaminius Platus.
Franciscus Alciatus.
Franciscus Bossius.
Franciscus Crassus.
Franciscus Glussianus.
Franciscus Glussianus alter.
Franciscus Lampugnanus.
Franciscus Puteobonellus.
Franciscus Simonetta.
Franciscus Taberna.
Franciscus Maximilianus Chalcus.
Gabriel Casatus.
Gabriel Moresinus.
Gabriel Verrus.
Galeacius Vicecomes.
Galeacius Vicecomes de Aragonia.
Gaspar Vicecomes.
Georgius Cribellus.
Georgius Lampugnanus.
Georgius Platus.
Gothardus Regna.
Gualterius Corbetta.
Guarnerius Castillionaeus.
Guidus Mazenta.
Henricus de Capitaneis de Arsago.
Henricus Cattaneus.
Hercules Vincemala.
Hieronymus Archintus.
Hieronymus à Basilica petri.
Hieronymus Brippius.
Hieronymus Caimus.
Hieronymus Castillionaeus.
Hieronymus Crottus.
Hieronymus Meltius.
Hieronymus Montius.
Hieronymus Moronus.
Hieronymus Novatus.
Hieronymus Sansonius.
Hieronymus Terzagus.
Horatius Carpanus.
Horatius Siccus.
Jacobinus Bossius.
Jacobus Alipher.
Jacobus Arlunus.
Jacobus Dugnanus.
Jacobus Simonetta.
Jacobus Antonius Carpanus.
Joannes Brippius.
Joannes Castillionaeus.
Joannes Homodeus.
Joannes Nava.
Joannes Sfondratus.
Joannes Vicecomes.
Joannes de Vicomercato.
Joannes Ambrosius Blancus.
Joannes Ambrosius Mazenta.
Joannes Angelus Arcimboldus.
Joannes Angelus Medices, postea PIUS IV. Pont. Max.
Joannes Antonius Canevesius.
Joannes Antonius Sangeorgius.
Joannes Antonius Serbellonus.
Joannes Antonius Trivultius.
Joannes Baptista Arconatus.
Joannes Baptista Castillionaeus.
Joannes Baptista Castillionaeus alter.
Joannes Baptista Fossatus.
Joannes Baptista Landrianus.
Joannes Baptista Raynoldus.
Joannes Baptista Raynoldus alter.
Joannes Baptista Resta.
Joannes Baptista Trottus.
Joannes Baptista Trottus alter.
Joannes Baptista Vicecomes.
Joannes Baptista Vicecomes alter.
Joannes Baptista Vincemala.
Joannes Franciscus Landrianus.
Joannes Franciscus Marlianus.
Joannes Franciscus Scantius.
Joannes Galeacius Bossius.
Joannes Georgius Trivultius.
Joannes Jacobus Aelius.
Joannes Jacobus Castillionaeus.
Joannes Jacobus Corius.
Joannes Jacobus Raynoldus.
Joannes Petrus Bimius.
Joannes Petrus Moneta.
Joannes Petrus Petrasancta.
Joannes Philippus Gambaloita.
Joannes Stephanus Castillionaeus.
Joannes Stephanus Mirabilia.
Joannes Thomas Gallaratus.
Joseph Archintus.

Joseph

Joseph Barbavara.
Joseph Pusterla.
Joseph Taberna.
Julius Aresius.
Julius Cignardus.
Julius Ursinus de Roma.
Julius Caesar Cribellus.
Julius Caesar Corius.
Laurentius de Bernadigio.
Leodrisius Cribellus.
Leo Dugnanus.
Lucas Cribellus.
Lucius Hadrianus Cotta.
Ludovicus Maddius.
Ludovicus Mazenta.
Ludovicus Meltius.
Ludovicus Moneta.
Ludovicus de Perego.
Ludovicus Porrus.
Ludovicus Septala.
Ludovicus Septala alter.
Ludovicus Simonetta.
Manfredus Serazonus.
Marcellinus Corius.
Marcellus Castillionaeus.
Marcus Aresius.
Marcus Barbavara.
Marcus Barbavara alter.
Marcus Antonius Bebulcus.
Marcus Antonius Bossius.
Marcus Antonius Caimus.
Marcus Antonius Montius.
Marcus Marcellus Rincius.
Matthaeus Bimius.
Melchior Alciatus.
Michaël Marlianus.
Michaël Tonsus.
Nicolaus Casatus.
Nicolaus Castillionaeus.
Octavianus Arcimboldus.
Paulus Arzonus.
Paulus Bimius.
Paulus Cittadinus.
Paulus Petrasancta.
Paulus Rhaudensis.
Petrus Besutius.
Petrus Farisellus.
Petrus Novatus.
Petrus Antonius Marlianus.
Petrus Franciscus Corius.
Petrus Georgius Burrus.
Petrus Georgius Vicecomes.
Petrus Paulus Arrigonus.
Philippus Archintus.
Philippus Archintus alter.
Philippus Archintus alter.
Philippus Castillionaeus.
Philippus Pirovanus.
Philippus Raynoldus.
Pompejus Lampugnanus.
Pomponius Cotta.
Princivallus Besutius.
Princivallus Lampugnanus.
Pyrrhus Vicecomes.
Raymundus Marlianus.
Raphaël Fagnanus.
Renatus Biragus.
Richardus Petrasancta.
Roglerius Bissus.
Roglerius de Comitibus.
Scaramuccia Trivultius.
Scipio Casatus.
Scipio Simonetta.
Sebastianus Resta.
Sfortia Brippius.
Sigismundus Chalcus.
Signorolus Homodeus.
Signorolus Homodeus alter.
Simon Bossius.
Thaddaeolus de Vicomercato.
Theodorus Platus.
Theodorus Trivultius.
Theodorus Trivultius alter.
Thomas Moronus.
Valerius Confalonerius.
Ubertus Lampugnanus.
Vitalianus Vicecomes Borromaeus.
Vitalianus Vicecomes Borromaeus alter.

UNI-

UNIVERSITATUM PROFESSORES.

AVARICI BITURIGUM.

Andreas Alcistus.
Marcus Antonius Caimus.

AVENIONÆ.

Andreas Alciatus.

BONONIÆ.

Andreas Alcistus.
Anfelmus Rotius.
Bonaventura Cavallerius.
Branda Porrus.
Christophorus Castillionaeus.
Francifcus Sfondratus.
Hieronymus Cardanus.
Joannes de Concoregio.
Joannes Legnanus.
Ludovicus Maria Chalcus.
Pyleus Modoëtienfis.
Signorolus Homodeus.

INTER EXTEROS

Jacobus Puteus.
Lucillus Philalthaeus.

BRIXIÆ.

Petrus Vincentius Carpanus.

CAMPIDONÆ.

Coeleftinus Sfondratus.

CONIMBRIÆ.

Petrus Castillionaeus.

DOLÆ.

Raymundus Marlianus.

FERRARIÆ.

Andreas Alciatus.
Francifcus Cafulius.

INTER EXTEROS

Georgius Merula.
Jacobus Puteus.

FRIBURGI.

Paulus Cittadinus.

INGOLSTADII.

Marcus Antonius Caimus.

LOVANII.

Raymundus Marlianus.

MONTIS-REGALIS.

Jacobus Lampugnanus.

INTER EXTEROS

Jacobus Menochius.

PARISIIS.

Alphonfus Riccius.
Francifcus Francius.
Francifcus de Vicomercato.
Ubertus Terzagus.

PARMÆ.

Christophorus Castillionaeus.
Hieronymus Figinus Oddus.
Signorolus Homodeus.
Signorolus Homodeus alter.

PATAVII.

Antonius Sanfonius.
Branda Porrus.
Felix Hofius.
Ferrandus, feu Ferdinandus de Abdua.
Francifcus de Comitibus.
Francifcus Sfondratus.
Hieronymus Cardanus.
Jafon Maynus.
Joannes Castillionaeus.
Joannes Ambrofius Barbavara.
Joannes Baptifta Carcanus.
Jofeph Maria Mirabilis.
Octavianus Ferrarius.
Octavius Ferrarius.
Paulus Bimius.
Philippus Decius.
Sigifmundus Boldonus.
Signorolus Homodeus.

Gasparinus Barzizius.
Jacobus Menochius.
Jacobus Puteus.

PISIS.

ALexander Rhaudensis.
Branda Porrus.
Lancellottus Decius.
Nicolaus Boldonus.
Philippus Decius.
Polydorus Ripa.

PISTORII.

Philippus Decius.

PLACENTIÆ.

Joannes de Capitaneis.
Signorolus Homodeus.
Signorolus Homodeus alter.

ROMÆ.

CArolus Cornacciolus.
Franciscus Sfondratus.
Hieronymus Lampugnanus.
Jacobus Lampugnanus.
Joannes Moriggia.

SALERNI.

Joannes.

SALMANTICÆ.

Joannes Sfondratus.

SENIS.

Christophorus Castillionaeus.
Philippus Decius.

TAURINI.

CHristophorus Castillionaeus.
Dominicus Maccaneus.
Franciscus Sfondratus.
Franciscus de Vicomercato.
Joannes Ambrosius Barbavara.
Joannes Franciscus Carmenus.
Petrus Besutius.
Polydorus Ripa.
Signorolus Homodeus.

Jacobus Puteus.

TICINI.

ALbertus Gryphius.
Alexander Rhaudensis.
Andreas Alciatus.
Andreas Glussianus.
Andreas Mendrisius.
Angelus Pius Chiapanus.
Aquilinus Coppinus.
Arcbileus Carcanus.
Balthassar Rasinus.
Bernardinus Baldinus.
Branda Castillionaeus.
Branda Porrus.
Caesar Burrus.
Caesar Rovidius.
Caesar Augustinus Zucchius.
Camillus Sclafenatus.
Carolus Arconatus.
Carolus Moneta.
Carolus Franciscus Rovellus.
Carolus Thomas Bazetta.
Christophorus Castillionaeus.
Christoredus Pecchius.
Cornelius Franciscus Biragus.
Cyprianus Maurus.
Faustinus Giulinus.
Floravantes Rabbia.
Franchinus Castillionaeus.
Franciscus Alciatus.
Franciscus Sfondratus.
Franciscus Taegius.
Franciscus Christophorus Bazetta.
Gabriel Cuneus.
Gaspar Vicecomes.
Georgius Lampugnanus.
Gualvaneus de la Flamma.
Guarnerius Castillionaeus.
Henricus da Capitaneis de Arsago.
Hieronymus Cardanus.
Hieronymus Castillionaeus.
Jacobus Arlunus.
Jason Maynus.
Joannes de Capitaneis.
Joannes Castillionaeus.
Joannes de Concoregio.
Joannes Homodeus.
Joannes Marlianus.
Joannes de Vicomercato.
Joannes Antonius Canevesius.
Joannes Antonius Mediobarbus.
Joannes Antonius Sangeorgius.

Joan-

Joannes Baptista de Advocatis.
Joannes Baptista Bimius.
Joannes Baptista Carcanus.
Joannes Baptista Castillionaeus.
Joannes Baptista Siccus-Borella.
Joannes Baptista Sylvaticus.
Joannes Gaspar Beretta.
Joannes Matthaeus Ferrarius de Gradi.
Joannes Petrus Albutius.
Joseph Maria Fornara.
Lancellotus Decius.
Ludovicus Beretta.
Ludovicus Septala.
Ludovicus Septala alter.
Ludovicus Vincemala.
Marcus Antonius Caimus.
Melchior Alciatus.
Nicolaus Boldonus.
Paulus Aemilius Blancus.
Petrus Besutius.
Petrus Crassus.
Petrus Lazaronus.
Petrus Martyr Tronus.
Petrus Paulus Simonetta.
Philippus Decius.
Polydorus Ripa.
Scaramuccia Trivultius.
Sigismundus Boldonus.
Signorolus Homodeus.
Signorolus Homodeus alter.
Thaddaeolus de Vicomercato.
Ubertus Lampugnanus.

INTER EXTEROS

Andreas Camutius.
Gaspar Aselius.
Jacobus Menochius.
Jacobus Puteus.
Joseph Hieronymus Sementius.
Octavianus Picenardus.
Paulus Bellonus.

VALENTIÆ.

Philippus Decius.

VERCELLIS.

Signorolus Homodeus.

FOEMI-

FŒMINÆ

SANCTIMONIALES.

ANgela Flaminia Confaloneria.
Angelica Agatha Sfondrata.
Anna Maria Zucchia.
Anonyma.
Antonia Maria Sfondrata.
B. Archangela Panigarola.
Archangela Gabriella Vicecomes.
Benedicta.
Benedicta Bimia.
Benedicta de Vicomercato.
Blanca de Balsamo.
Blanca Francisca Sfortia.
Camilla Rhaudensis.
Camilla Suarda.
Francisca Camilla Gallarata.
Julia Varisia.
Maria Rosa Felix Maddia.
Paula Sfondrata.
Paula Antonia de Nigris.
Paula Antonia Sfondrata.
B. Veronica de Nigronibus.
Veronica Stampa.

INTER EXTERAS

Julia Torniella.

SECULARES.

ANastasia Cotta.
Blanca Maria Vicecomes.
Camilla Scarampa.
Cattarina Vicecomes.
Coecilia Gallarana.
Cornelia Cotta.
Cornelia Lampugnana Rhaudensis.
Domitilla Trivultia.
Francisca Manzona Justa.
Hippolyta Borromaea.
Hippolyta Vela.
Hippolyta Maria Sfortia.
Livia Torniella.
Margarita Archinta.
Margarita Ferufina.
Maria Ferraria.
Parthenia Gallarata Maynolda.
Paula Sessa.
Victoria Castelletta Rhaudensis.

SYL-

SYLLABUS
SCRIPTORUM MEDIOLANENSIUM
PER SCIENTIARUM CLASSES DIGESTUS.

BIBLIORUM INTERPRETES.

Alexander Archintus.
Alexander Confalonerius.
B Alexander Saulius.
Alexander Simonetta.
S. Ambrosius.
B. Andreas Billius, sive de Billiis.
Andreas Mendrisius.
Andreas à Modoëtia.
Andreas Radaëllus.
S. Anselmus de Badagio.
Antonius Giggaeus.
Arator.
S. Benedictus.
Bernardinus Moronus.
Bonaventura Castillionaeus.
Carolus à Basilica-petri.
S. Carolus Borromaeus.
Carolus Bossius.
Christophorus de Nobilibus.
Claudius Medolla.
Federicus Borromaeus.
Franciscus Panigarola.
Gabriel Brebbia.
Gabriel Sfortia.
Haymon Corius.
Hieronymus Mendrisius.
Hilarion Rancatus.
S. Honoratus.
Hortensius Landus.
Joachimus Garbicellus.
Joannes Resta.
Joannes Ambrosius Barbavara.
Joannes Augustinus Bertarellus.
Joannes Baptista Bozzus.
Joseph Ludovicus Bufferus.
Isidorus Isolanus.
S. Magnus Felix Ennodius.
Orosius Hosius.
Paulinus.
Paulus Aresius.
Paulus Joseph Moronus.
Petrus Franciscus de Primis.
Philippus Archintus.
Philippus de Ghisulphis.
Pomponius Rozzonus.
S. Senator Septala.
Stephanardus de Vicomercato.
Thaddaeus Calufchus.
Ubertus Terzagus.
Urbanus III. Pont. Max.

INTER EXTEROS

Petrus Galesinus.

POLEMICI.

Adeodatus Pasinus.
B. Albertus à Sartiano.
B. Alexander II. Pont. Max.
B. Alexander V. Pont. Max.
Aloysius Marlianus.
Alphonsus Riccius.
S. Ambrosius.
B. Andreas Billius, sive de Billiis.
Angelus Castillionaeus.
S. Anselmus de Badagio.
Antonius Gagliardi de Rota.
S. Arialdus Alciatus.
Augustinus Comus, seu de Cumis.
Bernardinus.
Bernardus Porrus.
Bonacursus.
Branda Castillionaeus.
Branda Castillionaeus alter.
Carolus Franciscus Mangonius.
Carolus Joseph Imbonatus.
Coelestinus Sfondratus.
Constantius.
Dominicus Bnellius.
S. Eusebius.
Eusebius Corradus.
Federicus Borromaeus.
Federicus Nicolaus Gavardus.
Franciscus Arconius.
Franciscus Panigarola.
Franciscus Hieronymus Saxius.
Francus Ferrarius.
Gibertus Borromaeus.
Guidotus de Sexto.
S. Herlembaldus Cotta.
Hieronymus Cardanus.
Hieronymus Lombardus.

Hilarion Rancatus.
Hippolytus Estensis.
Ignatius Landrianus.
Joannes Ambrosius Barbavara.
Joannes Antonius Calvenzanus.
Joannes Baptista Litta.
Joannes Baptista Novatus.
Joannes Paulus Alciatus.
Joannes Petrus Puricellus.
Joannes Petrus Stuppanus.
Joseph Maria Mirabilia.
Isidorus Isolanus.
Julius.
Julius Ursinus de Roma.
Ludovicus Simonetta.
S. Magnus Felix Ennodius.
S. Mansuetus.
S. Martinianus.
S. Natalis.
B. Paulinus.
Paulinus alter.
Petrus Grysolanus.
Petrus Montius.
Petrus Oldradus.
Petrus Rhaudensis.
Philippus Decius.
Philippus Vicecomes.
Sebastianus Cattaneus.
Simon Borsanus, sive de Brosano.
Stanislaus Hosius.
Stephanardus de Vicomercato.
Thaddaeus Calusebus.
Timotheus Canevesius.
Thomas Ceva.
Thomas Lucionus.
Valerianus Magnus.
Ubertus Terzagus.

INTER EXTEROS

Petrus Galesinus.

THEOLOGI SCHOLASTICI.

AEgidius Consonius.
B Albertus à Sartiano.
B. Alexander V. Pont. Max.
Alexander Cacciator.
Alexander Madernus.
B Alexander Saulius.
Alexander Simonetta.
Alexander Vicecomes.
Almericus Sayta.
Alphonsus Litta.
Alphonsus Riccius.
S. Ambrosius.
B. Andreas Billius, sive de Billiis.
Andreas Turrianus.
Angelus Scamnus.
Angelus Pius Chiapanus.
Antonius Gagliardi de Rota.
Antonius Rusca.
Augustinus Comus, seu de Cumis.
Augustinus Curtius.
Augustinus Sclafenatus.
Benedictus Bizozerus.
Blasius de Comitibus.
Bonagratia Glussianus.
Carolus Antonius Casnedi.
Carolus Franciscus Mangonius.
Carolus Franciscus de Varisio.
Carolus Maria Perugia.
Christophorus Rachetus.
Coelestinus Sfondratus.
Constantius Applanus.
Cornelius Franciscus Biragus.
Cosmus Alamannus.
Dominicus Buellius.
Faustinus Aicardus.
Federicus Nicolaus Gavardus.
Franciscus Collius.
Franciscus Cretensis.
Franciscus Panigarola.
Franciscus Pezius.
Franciscus Zenus.
Franciscus Serbellonus.
Franciscus Hieronymus Saxius.
Francus Ferrarius.
Georgius.
Georgius à Cassano.
Gregorius Porrus.
Heliodorus.
Hieronymus Brambilla.
Hieronymus Cardanus.
Hieronymus Mendrisius.
Hieronymus Septala.
Hieronymus de Valvassoribus.
Hilarion Rancatus.
Illuminatus Brunus.
Joannes Mapellus.
Joannes Marlianus.
Joannes Raynonus Barizaldus.
Joannes de Trivilio.
Joannes de Villiaco.
Joannes Aloysius Confalonerius.
Joannes Ambrosius Barbavara.
Joannes Augustinus Bertarellus.
Joannes Baptista Bizozerus.
Joannes Baptista Formentus.
Joannes Claudius Puteobonellus.
Joannes Maria Vicecomes.
Joannes Maria Vicecomes alter.

Joan-

Joannes Petrus Puricellus.
Joseph Arista.
Joseph Triccius.
Joseph Antonius Caprettus.
Joseph Maria Mirabilia.
Isidorus Isolanus.
Ludovicus Macinagus.
Ludovicus Maria Agudius.
Ludovicus Maria Chalcus.
S. Mansuetus.
Michaël Franciscus Marconus.
Paulus Aresius.
Paulus Sansonius.
Petrus Castillionaeus.
Petrus Grysolanus.
Philippus Archintus.
Philippus Pellicionus.
Philippus Vicecomes.
Romeus Castillionaeus.
Santarcangelus Crippa.
Seraphinus Portabos.
Stanislaus Hosius.
Terentius Alciatus.
Theodorus Regius.
Thomas Lucionus.

INTER EXTEROS

Bartholomaeus Baphius.
Petrus Candidus Decembrius.

THEOLOGI MORALES.

B. ALbertus à Sartiano.
Alexander Cacciator.
Alexander Confalonerius.
B. Alexander Saulius.
Aloysius Bariola.
Ambrosius Stampa.
Andreas.
Andreas Turrianus.
Angelicus Radaëllus.
Angelus Aelius, seu Ellensis.
Angelus Mutonus.
Angelus Scamnus.
Antonius Gagllardi de Rota.
Augustinus Bertarellus.
Augustinus Comus, seu de Cumis.
Augustinus Terzagus.
Bartholomaeus Caimus.
Bartholomaeus Recalcatus.
Benedictus Bizozerus.
B. Bernardinus de Bustis.
Bernardus Porrus.
Caesar Specianus.
Cajetanus Paganus.
S. Carolus Borromaeus.
Carolus Goranus.
Carolus Bartholomaeus de Platea.
Carolus Benedictus Bizozerus.
Christophorus Rachetus.
Didacus Ordonius de Rosales.
Emmanuel de Laude.
Federicus Borromaeus.
Fernandus Frasconus, sive Frosconus.
Fidelis Pedrolus.
Francus Ferrarius.
Franciscus Lampugnanus.
Franciscus Pezius.
Franciscus Statius.
Franciscus Maria Abbiatus Forrerius.
Franciscus Maria Ripalta.
Gaspar Carcanus.
Georgius Cattaneus.
Gualvaneus de la Flamma.
Gulielmus Lampugnanus.
Hector Albergantus.
Hieronymus de Carate.
Hieronymus Gatticus.
Hieronymus Ghilinus.
Hieronymus Samaruga.
Hieronymus Septala.
Hieronymus Vicecomes.
Hilarion Rancatus.
Jacobus Burrinus.
Jacobus Chalcus.
Joannes Fassatius.
Joannes Andreas de Cermenate.
Joannes Angelus Bossius.
Joannes Antonius Serbellonus.
Joannes Baptista.
Joannes Baptista Bizozerus.
Joannes Baptista Corneus.
Joannes Baptista Formentus.
Joannes Baptista Gallimbertus.
Joannes Baptista Novatus.
Joannes Baptista Pallavicinus.
Joannes Baptista Vicecomes.
Joannes Bonus de Bonitatibus.
Joannes Claudius Puteobonellus.
Joannes Maria Vicecomes.
Joannes Petrus Moneta.
Joannes Petrus Puricellus.
Joseph Maria Mirabilia.
Isidorus Isolanus.
Luchinus Arconatus.
Ludovicus Vallotta.
Ludovicus Maria Agudius.
Martinus Bonacina.
Matthias.
B. Michaël.

Mi-

Michaël Mifferonus.
Michaël Francifcus Marconus.
Octavius Cufanus.
Octavius Fontana.
Octavius Vicecomes.
Oliverius Mazzuchellus.
Petrus de Repoffis.
Philippus Vicecomes.
Sebaftianus Cattaneus.
Stephanardus de Vicomercato.
Stephanus de Nottis, feu Nottius.
Theodorus Sovicus.
Thomas Lucinous.
Timotheos Baroffius.
Vincentius Petrafancta.
Zacharias Ferrarius.

INTER EXTEROS

Andreas Camutius.
Carolus Francifcus Cerefolus.
Gregorius Roffignolus.
Hieronymus Perbonus.
Julius Mercorus.

LITURGICI.

ALoyfius Figinus.
Andreas Cafanova.
Andreas Radaëllus.
Anonymus XX.
Anonymus XXVI.
Antonius Pufterla.
Appollinaris Vicecomes.
Archangelus Gibellinus.
Balthaffar Caftillionseus.
Bartholomaeus Gavantus.
Beroldus.
Carolus à Bafilica-petri.
S. Carolus Borromaeus.
Carolus Septala.
Carolus Bartholomaeus de Platea.
Coeleftinus Sfondratus.
S. Eufebius.
Fabricius Marlianus.
Federicus Borromaeus.
Fidelis Pedrolus.
Francifcus Cafatus.
Francifcus Caftellus.
Francifcus Crucejus.
Francifcus Ferrarius.
Francifcus Fontana.
Francifcus Montius.
Francifcus Panigarola.
Francifcus Rufca.

Francifcus Bernardinus Ferrarius.
Francus Ferrarius.
S. Galdinus.
Gottifredus de Buffero.
Henricus Scaccabarozzius.
Hieronymus Caftillionaeus.
Hieronymus Gatticus.
Hieronymus Sanfonius.
Hieronymus Septala.
Hilarion Rancatus.
Horatius Cafatus.
Joannes Boffa.
B. Joannes Oldradus.
Joannes Rhaudenfis.
Joannes Aloyfius Confalonerius.
Joannes Antonius Actius Gallaratus.
Joannes Baptifta Cantonus.
Joannes Baptifta Coronus.
Joannes Baptifta Rufca.
Joannes Bartholomaeus de Guerciis.
Joannes Petrus Puricellus.
Jofeph Vicecomes.
Jofeph Antonius Caftillionaeus.
Ifidorus Ifolanus.
S. Lazarus.
S. Magnus Felix Ennodius.
Malachias Binafcus.
Martinus Corvus, feu Corbus
Michaël Sovicus.
S. Myrocles.
Oldepertus.
B. Paulinus.
Paulus Moriggia.
Paulus Aemilius Sfondratus.
Petrus Cafola.
Petrus Martyr Marinonus.
Philippus Vicecomes.
Profper Faraudus.
Stanislaus Hofius.
Stephanus de Nottis, feu Nottius.
S. Theodorus.
Thomas Pirola.
Zacharias Vicecomes.

INTER EXTEROS

Petrus Galefinus.

HISTORICI SACRI.

AAron Battalea.
Aemilianus Caftillionaeus.
Alexander Cacciator.
Alexander Puricellus.
Alexius Ledefma.
Aloyfius de Sancto-petro.

Al-

Alphonsus Gallaratus.
S. Ambrosius.
Ambrosius Borromaeus.
Ambrosius Rataggius.
Ambrosius Taëgius.
Andreas Bonfantus.
Andreas Borromaeus.
Angelica Agatha Sfondrata.
Angelicus.
Angelus Purinellus.
Angelus Maria Quadrius.
Anonyma.
Anonymus II.
Anonymus III.
Anonymus IV.
Anonymus VI.
Anonymus VII.
Anonymus IX.
Anonymus XVI.
Anonymus XXI.
Anonymus XXII.
Anonymus XXIII.
Anonymus XXIX.
Anonymus XXX.
Anonymus XXXIV.
Anonymus XXXV.
Anonymus XXXIX.
Anonymus XLIII.
Anonymus XLIV.
Anonymus XLV.
Anonymus XLVI.
Anonymus XLVII.
Anonymus XLIX.
Anonymus LI.
Antonia Maria Sfondrata.
Antonius Choërez.
Antonius Confalonerius.
Antonius Gagliardi de Rota.
Antonius Olgiatus.
Antonius Orobonus.
Antonius Georgius Besutius.
Antonius Maria Affaitatus.
Archangelus à Gallarato.
Ardicio Rivoltella.
Ascanius Ordeus.
Augustinus Lampugnanus.
Augustinus Pravicinus.
Augustinus Terzagus.
Augustinus Trivultius.
Aurelius Bassus.
Balthassar de Fidelibus.
Balthassar Paravicinus.
Bartholomaeus Aresius.
Bartholomaeus Gavantus.
Benedicta.

Benedicta Bimia.
Benedicta de Vicomercato.
Benedictus Melliavacca.
Benedictus Sanbenedictus.
Benignus.
Bernardinus à Modoëtia.
Bernardinus Strabellius.
Bernardus Serponus.
Bernardus Maria Amicus, sive de Amicis.
Blasius Guenzatus.
Bonacursus.
Bonagratia Sylva.
Bonagratia Vignatus.
Bonaventura Castillionaeus.
Bonaventura ab Herba.
Boninus Mombritius.
Bonvicinus Ripa.
Caesar Lampugnanus.
Caesar Tettamantius.
Camills Rhaudensis.
Camillus Sitonus.
Carolus à Basilica-petri.
S. Carolus Borromaeus.
Carolus Morascus.
Carolus Septala.
Carolus Vicecomes.
Carolus Antonius Cameronus.
Carolus Bartholomaeus de Platea.
Carolus Franciscus Mangonius.
Carolus Hieronymus Cavatius.
Carolus Joseph Imbonatus.
Cherubinus Ferrarius.
Christophorus Burrus.
Christophorus Ghilinus.
Christophorus Picinellus.
Christophorus à Varisio.
Claudius Franciscus Septala.
Cyprianus Maurus.
Damianus Fasolius.
Daniel.
Diomedes Crucejus.
Dominicus Bizozerus.
Dominicus de Valvassoribus.
Dominicus Maria Curionus.
Donatus Bossius.
Elisaeus Bonettus.
Emmanuel de Laude.
Fabricius Bossius.
Fabricius Marlianus.
Federicus Borromaeus.
Ferdinandus Meltius.
Francisca Manzona Justa.
Francisca Camilla Gallarata.
Franciscus Bossius.
Franciscus à Canobio.

Franciscus Ferrarius.
Franciscus Francius.
Franciscus Pancerus.
Franciscus Panigarola.
Franciscus Pezius.
Franciscus Picolpassus.
Franciscus de Platea.
Franciscus Rugerius.
Franciscus de Trivilio.
Franciscus Hieronymus Saxius.
Franciscus Maria Guazzus.
Franciscus Maria Septala.
Francus Ferrarius.
Gaspar Bugattus.
Georgius.
Georgius Longus.
Georgius Lurascus.
Georgius Ravennatinus.
Gottifredus de Bussero.
Gualvaneus de la Flamma.
Guifredus.
Haymon Corius.
Henricus Scaccabarozzius.
Henricus Septala.
Hieronymus à Basilica-petri.
Hieronymus Brambilla.
Hieronymus Brambilla alter.
Hieronymus Confalonerius.
Hieronymus Figinus Oddus.
Hieronymus Ghilinus.
Hieronymus Legnanus.
Hieronymus Meazza.
Hieronymus Ripa.
Hieronymus Septala.
Hieronymus Sormanus.
Hieronymus Torchius.
Hieronymus de Valvassoribus.
Hilarion.
Hilarion Lanterius.
Hilarion Rancatus.
Hildovinus.
Hippolytus Porrus.
Hortensius Pallavicinus.
Jacobus Glussianus.
Jacobus Turrianus.
Jacobus Philippus Oppicellus.
Innocentius ab Ecclesia.
Joachimus Garbicellus.
Joannes.
Joannes Abbiatus Forrerius.
Joannes Castillionaeus.
Joannes Marletinus.
Joannes Marlianus.
Joannes Moronus.
Joannes Pasta.
Joannes Rhaudensis.
Joannes Rovidius.
Joannes Salvaterra.
Joannes Ambrosius Mazenta.
Joannes Andreas Pionnus.
Joannes Andreas Sparolettus.
Joannes Antonius Actius Gallaratus.
Joannes Antonius Cantova.
Joannes Antonius Castillionaeus.
Joannes Antonius Crespius.
Joannes Antonius Pancerus.
Joannes Antonius de Vailate.
Joannes Augustinus Confalonerius.
Joannes Baptista Carisius.
Joannes Baptista de Comitibus Fontana.
Joannes Baptista Corneus.
Joannes Baptista Gallimbertus.
Joannes Baptista Vicecomes.
Joannes Baptista Villa.
Joannes Baptista Zappa.
Joannes Dominicus Gattus.
Joannes Franciscus Besutius.
Joannes Jacobus Besutius.
Joannes Jacobus Castoldus.
Joannes Maria Vicecomes.
Joannes Paulus Mazzucchellus.
Joannes Paulus Mazzucchellus alter.
Joannes Petrus Bimius.
Joannes Petrus Glussianus.
Joannes Petrus Puricellus.
Josnnes Petrus Vicecomes.
Joannes Petrus Zenalius.
Joanninus.
Joseph Alimannus.
Joseph Arista.
Joseph Bissus.
Joseph Glussianus.
Joseph Milanus.
Joseph Ripamontius.
Joseph Vallianus.
Joseph de Valvassoribus.
Joseph Carolus Franciscus de Comitibus.
Joseph Maria Cignardus.
Joseph Maria Fornara.
Joseph Maria Mazzettus.
Joseph Maria Felix Ferrarinus.
Isidorus Isolanus.
Isidorus Ripa.
Julius Poggianus.
Julius Puteus.
Julius Caesar Carcanus.
Julius Caesar Figinus.
Landulphus.
Leander.
Lucas Maria Modronus.

S. Ma-

S. Magnus Felix Ennodius.
Marcus Bossius.
Marcus Aurelius Grattarola.
Marius Picius.
Matthaeus Parruconus.
Matthaeus Valerius.
Matthias Toscanus.
Matronianus Binagus.
Maximus Serenius.
Melchior Ripa.
Nicolaus Moltrasius.
Nicolaus Pacedianus.
Nicolaus Maria Vicecomes.
Octavianus Picius.
Oldradus Oldradus.
Paulinus.
Paulus Carminatus Brambilla.
Paulus Hieronymus Martignonus.
Paulus Honoratus.
Paulus Muriggia.
Paulus Prandunus.
Paulus Aemilius Sfondratus.
Petrus à Basilica-petri.
Petrus de Peregu.
Petrus Augustinus Crespius.
Petrus Franciscus Castellus.
Petrus Maria Brambilla.
Petrus Maria Vulpius.
Petrus Martyr Marinonus.
Petrus Niculaus Bonavilla.
Petros Paulus Bosca.
Philippus.
Philippus Archintus.
Philippus Cribellus.
Philippus Vicecomes.
Philippus Maria Casatus.
Prosper Faraudus.
Raphaël Muneta.
Rubertus Rusca.
Salvator Raforius.
Sebastianus Dardanonus.
Sebastianus Fageus.
Seraphinus Portabos.
Severinus Chaleus.
Stephanus Mantegatia.
Sylvester.
Sylvester Draghettus.
Syrus.
Terentius Alciatus.
Thomas Ceva.
Thomas Santaugustinus.
Timotheos Canevesius.
Tobias Corona.
Valerianus Maddius.
Valerianus Magnus.

Veronica Stampa.
Urbanus Montius.
Zacharias Ferrarius.

INTER EXTEROS

Augustinus Torniellus.
Bonifacius Simonetta.
Carolus Gregorius Rossignolus.
Hieronymus Borserius.
Joseph Hieronymus Sementios.
Joseph Maria Stampa.
Petrus Galesinus.
Petrus Candidus Decembrius.

CONCIONATORES.

AEgidius Consonius.
Albertus Robius.
B. Albertus à Sartiano.
B. Alexander V. Pont Max.
Alexander Cacciator.
Alexander Crespius.
Alexander Gherardinus.
B. Alexander Saulius.
Alexander Vicecomes.
Alexander Maria Briantus.
Alexius Ledesma.
Alexius Serenius.
Aluysius de Capitaneis.
Aluysius Homodeus.
Alphonsus Bertarellus.
Alphonsus Maria Rastellus.
S. Ambrosius.
Ambrosius alter.
Ambrosius de Comitibus.
B. Andreas Billius, sive de Billiis.
Andreas Mendrisius.
Andreas à Modoëtia.
Andreas Picturius.
Andreas Radaëllus.
Angelicus Radaëllus.
Angelus Castillionaeus.
Angelus à Ferno.
Angelus à Frescarolo.
Angelus Scamnus.
Angelus Stampa.
Angelus Tignosius.
Angelus Benedictus Crescentinus.
Angelus Maria Paravicinus.
Angelus Maria Quadrius.
Angelus Pius Chiapanus.
Antonius.
Antonius Albutius.
Antonius Averrarius.

An-

Antonius Carinus.
Antonius Gagliardi de Rota.
Antonius Mafera.
B. Antonius à Modoëtia.
Antonius Thoëfcus.
Antonius Maria Ferrarius.
Antonius Maria Maciusgus.
Antonius Maria Origonus.
Archangelus à Gallarato.
S. Ariildus Alciatus.
Arnulphus.
Afcanius Ordeus.
Auguftinus Beretta.
Auguftinus Comus, feu de Cumis.
Auguftinus Sclafenatus.
Bartholomaeus Bonfignorius Buftus.
Bartholomaeus Capra.
Bartholomaeus Gavantus.
Bartholomaeus Mozzonus.
Bartholomaeus Pufterla.
Bartholomaeus Sitonus.
Bartholomaeus Triviolus.
Bartholomaeus Zucchius.
Bafilius Ferrarius.
Bafilius Pufterla.
Bafilius Serenius.
Benedictus Bizozerus.
Benedictus Melliavacca.
Benedictus Robius.
Bernardinus.
B. Bernardinus de Buftis.
B. Bernardinus Caimus.
Bernardinus Scottus.
Bernardus Serpontus.
Bonaventura Paravicinus.
Caefar Lampugnanus.
Caefar Millefantius.
Caefar Montius.
Caefar Sertorius.
Camillus Ballianus, feu Balbianus.
S. Carolus Borromaeus.
Carolus Cofta.
Carolus Goranus.
Carolus Moneta.
Carolus Petrafancta.
Carolus Pinus.
Carolus Raucatus.
Carolus Septala.
Carolus Torniellus.
Carolus Ambrofius Cuchinus.
Carolus Antonius Agudius.
Carolus Antonius Cerrus.
Carolus Bartholomaeus de Platea.
Carolus Benedictus Bizozerus.
Carolus Caefar Marafca.

Carolus Francifcus Beccaria.
Carolus Francifcus Urfinus.
Carolus Hieronymus Strata.
Carolus Maria Gradignanus.
Carolus Maria Porcara.
Caffianus Paravicinus.
Celfus Dugnanus.
Celfus Quattrocafe.
Cherubinus Cafatus.
Cherubinus Ferrarius.
Cherubinus Serbellonus.
Chriftophorus.
Chriftophorus de Nobilibus.
Chriftophorus Rachetus.
Chriftophorus Maria Crucejus.
Chriftophorus Maria Staurengus.
Claudius Medulla.
Clemens Caprettus.
Cofmus Doffena.
Dominicus Buellius.
Dominicus Muggiinus.
Dominicus de Valvafforibus.
Dominicus Antonius Montius.
Emmanuel.
Eugenius Dionefanus.
Fauftinus Aicardus.
Federicus Borromaeus.
Felix Actius.
Flavius Cattaneus.
Francifca Manzona Jufta.
Francifcus Boffius.
Francifcus Cafulius.
Francifcus Pancerus.
Francifcus Panigarola.
Francifcus Pezius.
Francifcus Rubinus.
Francifcus Statius.
Francifcus Trivultius.
Francifcus Hieronymus Saxius.
Francifcus Maria Abbiatus Forrerius.
Francifcus Maria Ripalta.
Fulgentius Gidonus.
Gabriel Sfortia.
Gabriel Sorexina.
Gabriel Maria Spreaficus.
S. Galdinus.
B. Gandulphus de Binafco.
Gafpar Vicecomes.
Georgius Cattaneus.
Georgius Vercellonius.
Gerardus Landrianus.
Germanus Gallaffus.
Gregorius XIV. Pont. Max.
Gregorius Gallicanus.
Gualvaneus de la Flamma.

Hi-

Hiacynthus Besutius.
Hieronymus.
Hieronymus Bizozerus.
Hieronymus Blanconus.
Hieronymus Caluschus.
Hieronymus Castillionaeus.
Hieronymus Consalonerius.
Hieronymus Gallaratus.
Hieronymus Meazza.
Hieronymus Septala.
Hieronymus Sormanus.
Hieronymus de Valvassoribus.
Hieronymus Franciscus Subalios.
Hilarion Goochus.
Hildovinus.
Hippolytus Sera.
Honoratus Vicecomes.
Horatius Besutius.
Hortensius Landus.
Jacobus Lampugnanus.
Jacobus Puteus.
Jacobus Sayta.
Jacobus Antonius Fantonus.
Jacobus Philippus de Nigris.
Idelphonsus Manara.
Illuminatus Brunus.
Joachimus Garbicellus.
Joannes Lampugnanus.
Joannes Montius.
Joannes de Opreno.
Joannes Rhaudensis.
Joannes Stampa.
Joannes Ambrosius Torriaous
Joannes Andreas Caravagius.
Joannes Andreas de Vicomercato
Joannes Antonius Pancerus.
Joannes Antonius Serbelloous.
Joannes Augustinus Bertarellus.
Joannes Baptista Bassus.
Joannes Baptista Bigarolus.
Joannes Baptista de Busto.
Joannes Baptista Coosalonerius.
Joannes Baptista Corneus.
Joannes Baptista Formentus.
Joannes Baptista Martinengus.
Joannes Baptista à Modoëtia.
Joannes Baptista Pallavicinus.
Joannes Baptista Pecchius.
Joannes Baptista Plantanida.
Joannes Baptista Porrus.
Joanoes Baptista Rusca.
Joannes Baptista Veraous.
Joannes Baptista Vicecomes.
Joannes Baptista Vicecomes alter.
Joannes Dominicus Gattus.

Joannes Dooatus Ferrarius.
Joannes Franciscus Fossatus.
Joannes Franciscus Pellicionus.
Joannes Franciscus Scantius.
Joanoes Gaspar Beretta.
Joannes Maria Fontana.
Joannes Melchior Sovanius.
Joannes Nicolaus Boldonus.
Joannes Petrus Besutius.
Joannes Petrus de Busto.
Joannes Petrus Glussiaous.
Joannes Petrus Grimaldus.
Joannes Petrus Puricellus.
Joannes Chrysostomus Mantegatia.
Joseph Alamannus.
Joseph Cattaneus.
Joseph Ferrarius.
Joseph Origonus.
Joseph Plantanida.
Joseph Radaëllus.
Joseph Triccius.
Joseph Vallianos.
Joseph Vicecomes.
Joseph Villa.
Joseph Ludovicus Bufferus.
Joseph Maria Annonus.
Joseph Maria à Clusio.
Joseph Maria Fornara.
Joseph Maria Gradignanus.
Joseph Maria Mazzettus.
Joseph Maria Vicecomes.
Joseph Maria Felix Ferrarinus.
Joseph Septimius de Laude.
Isidorus Giroldellus.
Isidorus Isolanus.
Isidorus Ripa.
Julius.
Julius Ursinus de Roma.
Julius Caesar Pedrolus.
Leander.
B. Liprandus, sive Liutprandus.
Luchinus Arconatus.
Luchinus Corvious de Aretio.
Lucius Joseph de Advocatis.
Ludovicus Beretta.
Ludovicus Septala.
Ludovicus Augustinus Castellus.
Ludovicus Maria Agudius.
Ludovicus Maria Vicecomes.
S. Magnus Felix Ennodius.
Marcellinus Marmori.
Matthaeus Abbiatus Forrerius.
Matthaeus de Grittis.
Matthaeus Paggius.
Matthaeus Taberna.

Matthias Regius.
Matthias de Sexto.
Mauritius de Domis.
B. Michaël.
B. Michaël Carcanus.
Michaël à Ferno.
Modestus Vicecomes.
Nicolaus Marasca.
Nicolaus Pellizarius.
Nicolaus Rubinus.
Oliverius Mazzucchellus.
B. Paganus de Leuco.
Paulus Airoldus.
Paulus Aresius.
Paulus Bossius.
Paulus Casatus.
Paulus Moriggia.
Paulus Prandonus.
Paulus Aemilius Barbarussa.
Paulus Aemilius Sfondratus.
Paulus Antonius Annonus.
Paulus Antonius Sormannus,
Petrus Gryfolanus.
Petrus Maynerius.
Petrus Oldradus.
Petrus Franciscus Aresinus.
Petrus Joseph Ederus, sive Ederi.
Petrus Maria Bonsignorius.
Petrus Maria Vulpius.
Petrus Paulus Bosca.
Philippus Picinellus.
Philippus Vicecomes.
Polycarpus Ursius.
Raphaël Cassina.
Robertus Rusca.
Sebastianus Resta.
Simplicianus Bizozerus.
Simplicius Gorla.
Stanislaus Hosius.
Stephanardus de Vicomercato.
Supramons de Varisio.
Thaddaeus Calufchus.
Theodorus Fantonus.
Theodorus Regius.
Theophilus Gallinonus.
Thomas à Cassano.
Thomas Magnus.
Thomas Regna.
Thomas Santaugustinus.
Tiburtius Bossius.
Timotheus Canevesius.
Valentinus Rubinus.
Ubertus.
Vitalianus Oldradus.
Zacharias Castillionaeus.

INTER EXTEROS

Carolus Franciscus Cerefolus.
Jacobus Boscalinus.
Joseph Hieronymus Sementius.
Protasius Porrus.

ASCETICI.

Aemilianus Castillionaeus.
Alexander Cacciator.
B. Alexander Saulius.
Alexander Simonetta.
Alexander Maria Borsa.
Aloysius Bossius.
Alphonsus Crucejus.
Alphonsus Riccius.
S. Ambrosius.
Ambrosius alter.
Ambrosius Stampa.
B. Andreas Billius, sive de Billiis.
Andreas Bonus.
Andreas Pictorius.
Angela Flaminia Confaloneria.
Angelus Aelius, sive Ellensis.
B. Angelus Porrus.
Angelus Stampa.
Anonymus I.
Anonymus XIII.
Anonymus XIX.
Anonymus XLVIII.
S. Anselmus de Badagio.
Anthelmus Casa-blanca.
Antonius Carisius.
Antonius Choërez.
Antonius Gagliardi de Rota.
Antonius Masera.
Antonius Maria Affaitatus.
B. Archangela Panigarola.
Augustinus de Castano.
Augustinus Lampugnanus.
Aurelius Albutius.
Baptista Vastamilius.
Bartholomaeus Canalis.
Bartholomaeus Gavantus.
Bartholomaeus Pusterla.
Bartholomaeus Sitonus.
Bartholomaeus Taëgius.
Bartholomaeus Zucchius.
Basilius Bertuccius.
Basilius Serenius.
Benedicta de Vicomercato.
Benedictus Castellus.
Benedictus Cinquanta.

Bene-

Benedictus Septala .
Benedictus Sociacus .
B. Bernardinus de Bustis .
Blanca de Balsamo .
Boninus Mombritius .
Caesar Canobius .
Caesar Sertorius .
Caesar Specianus .
Camilla Snarda .
Carolus à Basilica-petri .
S. Carolus Borromaeus .
Carolus Puteus de Perego .
Carolus Septala .
Carolus Andreas Bassus .
Carolus Andreas Drallus .
Carolus Antonius Gessaga .
Carolus Bartholomaeus de Platea .
Carolus Caesar Marasca .
Carolus Hieronymus Cavatius .
Carolus Hyacinthus Gariboldus .
Cassianus Paravicinus .
Constantius Applanus .
Cornelia Lampugnana Rhaudensis .
Cosmus Dossena .
Damianus Fasolius .
Desiderius Carcanus .
Dominicus Bizozerus .
Dominicus Antonius Montius .
Domitius Platus .
Federicus Borromaeus .
Flavius Cattaneus .
Franciscus Bossius .
Franciscus Casulius .
Franciscus Collius .
Franciscus Fontana .
Franciscus Lampugnanus .
Franciscus Pancerus .
Franciscus Panigarola .
Franciscus Pezius .
Franciscus Abundius Castillionaeus .
Franciscus Antonius Cisnusculus .
Franciscus Antonius Radaëllus .
Franciscus Bernardinus Vela .
Franciscus Maria Battalea .
Franciscus Maria Guazzus .
Franciscus Maria Ripalta .
Gabriel Maddius .
Gabriel Sfortia .
Gabriel Maria Spreaficus .
Georgius Ravennatinus .
Georgius Maria Martinellus .
Gregorius Brunellus .
Guido Cusanus .
Hercules Vincemala .
Hieronymus Bossius .
Hieronymus de Carate .

Hieronymus Cardanus .
Hieronymus Confalonerius .
Hieronymus Gatticus .
Hieronymus Legnanus .
Hieronymus Meazza .
Hieronymus Platus .
Hieronymus Rabbia .
Hieronymus Septala .
Hieronymus Franciscus Subalius .
Hieronymus Franciscus Vicecomes .
Hilarion Rancatus .
Hippolytus Porrus .
Hortensius Landus .
Hortensius Pallavicinus .
Jacobus Bossius .
Jacobus Rhaudensis .
Ignatius à Carnago .
Innocentius ab Ecclesia .
Joannes Abbiatus Forrerius .
Joannes Fassatius .
Joannes Meltius .
Joannes Rhaudensis .
Joannes Vicecomes .
Joannes Zuchettus .
Joannes Bonus de Bonitatibus .
Joannes Angelus Bossius .
Joannes Antonius Calvenzanus .
Joannes Antonius Cazzulus .
Joannes Antonius Luinus .
Joannes Antonius Pancerus .
Joannes Augustinus Confalonerius .
Joannes Baptista Bascius .
Joannes Baptista Bassus .
Joannes Baptista Bozzus .
Joannes Baptista Carisus .
Joannes Baptista Caforatus .
Joannes Baptista Corneus .
Joannes Baptista Novatus .
Joannes Baptista Pallavicinus .
Joannes Baptista Veranus .
Joannes Baptista Vertua .
Joannes Chrysostomus Mantegatia .
Joannes Dominicus Solarius .
Joannes Franciscus Lucinus .
Joannes Franciscus Pellicinnus .
Joannes Jacobus Castoldus .
Joannes Maria Caneparus .
Joannes Matthaeus Paravicinus .
Joannes Melchior Sovanius .
Joannes Paulus Velatus .
Joannes Petrus Besutius .
Joannes Petrus Glussianus .
Joannes Petrus Moneta .
Joannes Petrus Puricellus .
Joannes Petrus Quadrius .
Joannes Philippus Gambaloita .

Joseph

Joseph Gluffianus.
Joseph Milanus.
Joseph Plantanida.
Joseph Vallianus.
Joseph Carolus Franciscus de Comitibus.
Joseph Maria à Clusio.
Joseph Maria Fornara.
Joseph Maria Mirabilia.
Joseph Maria Felix Ferrarious.
Isidorus Isolanus.
Isidorus Solarius.
Isidorus Spreaficus.
Julius Puteus.
Julius Caesar Figinus.
Laurentius Maddius.
Leonardus Delphinonus.
Lucas Cribellus.
Ludovicus Mazenta.
S. Magnus Felix Ennodius.
Marcus Barbavara
Marcus Antonius Bonvicious.
Marcus Antonius Siccus Comoenus.
Marcus Aurelius Grattarola.
Maria Rosa Felia Maddia.
Maffatius.
Matthaeus Parroconus.
Matthaeus Valerius.
Maximus à Modoëtia.
Michaël Angelus Morellos.
Mutius Sfortia.
Nicolaus Caraoza.
Nicolaos Moltrasius.
Octavianus Besutius.
Paula Antonia de Nigris.
Paulus Aresius.
Paolus Carminatus.
Paulus Moriggia.
Paulus Aemilius Barbarussa.
Paulus Antonius Monelia.
Paulus Franciscus Modronus.
Paulus Hieronymus Biminus.
Petrus.
Petrus Franciscus Pioltellus.
Petrus Martyr Marinonus.
Petrus Paulus Porrus.
Philippus Meda.
Philippus Picinellus.
Priocivallus Montius.
Prosper Faraudus.
Raphaël.
Romulus Archintus.
Sanctus Brasca.
Sebastianus Cattaneus.
Simplicianus Bizozerus.
Simplicius Corbetta.

Stanislaus Hosius.
Stephanus Mantegatia.
Stephanus de Piopera.
Thomas de Caravagio.
Thomas Lucionus.
Thomas Santaugustinus.
Tiburtius Caravagius.
Tiburtius Caroccius.
Timotheus Canevesius.
Tobias Corona.
B. Veronica de Nigronibus.
Vincentius.
Vincentius de Caravagio.
Vermundus Corius.
Zacharias Castillionaeus.

INTER EXTEROS

Carolus Gregorius Rossignolus.
Gregorius Rossignolus.
Julia Torniella.
Julius Clarus.
Placidus Aloysius Caroëllus.

JURISTÆ.

Ablaticus Marcellinous.
Adolsadus Bultraphius, sive Boltraphius.
Aegidius Bossius.
Albertus Arena.
Albertus Cagatosficus.
Albertus de Carate.
Albertus Castellanus.
Albertus Marlianus.
B. Albinus.
B. Alexander II Pont. Max.
B. Alexander V. Pont. Max.
Alexander Cacciator.
Alexander Litta.
Alexander Paravicinus.
Alexander Porrus.
Alexander Pusterla.
Alexander Rhaudensis.
Alexander Rovidius.
B. Alexander Saulius.
Aloysius Camerarius.
Aloysius Capra.
Aloysius Castillionaeus.
Aloysius Cusaous.
Aloysius Marlianus.
Aloysius Terzagus.
Alphonsus Litta.
Ambrosius de Aliprandis.
Ambrosius Gryphius.
Ambrosius Presbyter.
Ambrosius Scaccabarozzius.

Am-

Ambrosius Septala .
Amizio Solarius , sive de Solario .
Anastasius Platus .
Andreas Alciatus .
Andreas Turrianus .
Angelus Benedictus Crescentinus .
Angelus Maria Alchisius .
Angilbertus Pusterla .
Anonymus X.
Anonymus XVIII.
Anonymus XXXI.
Anonymus XL.
Anonymus XLI.
Auricus de Sapia , seu de Savia .
S. Anselmus de Badagio .
Anselmus de Mandello .
Anselmus Rotius .
Anselmus de Valvassoribus .
Antonius Bendonus .
Antonius de Canaro .
Antonius Crassus .
Antonius Glussianus .
Antonius de Judicibus .
Antonius Pusterla .
Antonius Recalcatus .
Antonius , seu Antoniolus Resta .
Antonius Rubeus .
Antonius Sansonius .
Antonius Trivultius .
Aramaninus de Alamannis .
Arasmus de Aliprandis .
Ardicus , seu Ardericus Cassina .
Arialdus de Badagio .
Aribertus , sive Eribertus .
Arsilius de Laude .
Astulphus Lampugnanus .
Attilius Petrasancta .
Augustinus Aresius .
Augustinus Cusanus .
Augustinus Ifimbardus .
Augustinus Sclafenatus .
Aycardus Antimianus .
Balthassar à Castro-besutio .
Bartholomaeus Aresius .
Bartholomaeus Caepolla .
Bartholomaeus Capra .
Bartholomaeus Maynerius .
Bartholomaeus Meltius .
Bartholomaeus Moronus .
Bartholomaeus Petrasancta .
Bartholomaeus Sertorius .
Bartholomaeus Taëgius .
Bartholomaeus Vicecomes .
Basilius Serenius .
Beltraminus Gironus .

Benedictus Alciatus .
Bernardinus Arlunus .
Bernardinus Ferous .
Bernardinus Ferrus de Brusatoribus .
Bernardinus Innocentius .
Bernardinus Landrianus .
Bernardinus Rossignolus .
Bernardinus Scottus .
Bernardinus Scottus alter .
Bernardus Puteobonellus .
Blanca Francisca Sfortia .
Blanca Maria Vicecomes .
Bonifortus Pusterla .
Branda Castillionaeus .
Branda Castillionaeus alter .
Brocus de Judicibus .
Caesar Bologninus Attendulus .
Caesar Burrus .
Caesar Landrianus .
Caesar Montius .
Caesar Paganus .
Caesar Specianus .
Camillus de Capitaneis .
Camillus Castillionaeus .
Camillus Meltius .
Camillus Porrus .
Camillus Sitonus .
Camillus Sitonus alter .
Carolus Archintus .
S. Carolus Borromaeus .
Carolus Corius .
Carolus Cornacciolus .
Carolus Gallaratus .
Carolus de Gorgonzola .
Carolus Lampugnanus .
Carolus Patellanus .
Carolus Pirovanus .
Carolus Seprala .
Carolus Antonius Airoldus .
Carolus Hieronymus Cavatius .
Carolus Joannes Baptista Ferrarius .
Carolus Joseph Cattaneus .
Carolus Joseph à Summa .
Carolus Octavianus Vianus .
Carolus Stephanus Rampinus .
Carolus Thomas Bazetta .
Cassonus Turrianus .
Cattellianus Cotta .
Christophorus Castillionaeus .
Christophorus Magnus .
Christophorus de Medicis .
Christophorus Panigarola .
Christophorus Rachetus .
Christophorus Ripa .
Christophorus Sylva .

Chriſtophorus à Variſio.
Clanterius Crucejus.
Claodius Medulla.
Claudius Righinus.
Coeleſtinus Sfondratus.
Comes Caſatus.
Conradus de Concoregio.
Conradus Manlius.
Daneſius Caſatus.
Daniel de Capitaneis.
Datheus.
Didacus Ordonius de Roſales.
Dionyſius Brippius.
Dominicus Burrus.
Dominicus de Valvaſſoribus.
Dominicus Zucchinettus.
Emmanuel Puteus.
Eraſmus Braſca.
Eriprandus de Judicibus.
Evangeliſta à Canobio.
Euſebius Corrados.
Fabius Franciſcus Dugnanus.
Fabricius Puſterla.
Facius Cardanus.
Fauſtinus Giulinus.
Federicus Borromaeus.
Federicus Caccia.
Federicus Proſerpius.
Federicus Quinctius.
Federicus Vicecomes.
Ferdinandus Taberna.
Fernandus Crucejus.
Ferrandus, ſeu Ferdinandus de Abdua.
Ferrandus Doſſena.
Flaminius Fernus.
Flaminius Platus.
Franchinus Caſtillionaeus.
Franciſcus Alciatus.
Franciſcus Boneſana.
Franciſcus Boſſius.
Franciſcus, ſive Franciſcolus Capra.
Franciſcus Caſtellus.
Franciſcus Craſſus.
Franciſcus Craſſus alter.
Franciſcus Curionus.
Franciſcus Gluſſianus.
Franciſcus Gluſſianus alter.
Franciſcus Hoſius.
Franciſcus Lampugnanus.
Franciſcus Melliavacca.
Franciſcus Panigarola.
Franciſcus Picolpaſſus.
Franciſcus Puteobonellus.
Franciſcus Redenaſcus.
Franciſcus Redenaſcus alter.
Franciſcus Sadarinus.
Franciſcus Sfondratus.
Franciſcus Statius.
Franciſcus Sulbiagus.
Franciſcus Villanus.
Franciſcus Antonius de Ambroſiis.
Franciſcus Bernardinus Porrus.
Franciſcus Chriſtophorus Bazetta.
Franciſcus Maria Caſnedi.
Franciſcus Joſeph Burrus.
Franciſcus Maria Ripalta.
Franzius, ſive Franzinus Brippius.
Franzius Spanzotus.
Gabriel.
Gabriel Caſatus.
Gabriel Moreſinus.
Gabriel Verrus.
S. Galdinus.
Galdinus Diſcordia.
Galeacius Brugora.
Galeacius Vicecomes.
Galeacius Vicecomes de Aragonia.
Gaſpar de Angleria.
Gaſpar Legnanus.
Gaſpar Menclotius.
Gaſpar de Roſales.
Gaſpar Vicecomes.
Georgius Cattaneus.
Georgius Giulinus.
Georgius Lampugnanus.
Georgius Olivatius.
Georgius Ravennatinus.
Gerardus Cacapiſtus.
Gerardus Catapeſta.
Gerardus Seſſa, ſeu Seſſius.
S. Gerardus Tinctorius.
Gherardus Moriggia.
Ghezera Puteus.
Gifredus Craſſellus.
Gothardus Regna.
Gottifredus Caſtillionaeus.
Gregorius XIV. Pont. Max.
Guarnerius Caſtillionaeus.
Gulielmus Creſcentinus.
Gulielmus Geſſatus.
Gulielmus Hoſius.
Gulielmus Puſterla.
Gulielmus Rhaudenſis.
Haymon Corius.
Henricus Rampinus de Sancto Aloſyo.
Henricus Septala.
Hieronymus Boſſius.
Hieronymus Brambilla.
Hieronymus Caimus.
Hieronymus Calulchus.

Hie-

Hieronymus de Carate.
Hieronymus Cardanus.
Hieronymus Corius.
Hieronymus Crottus.
Hieronymus Fridericius.
Hieronymus Gatticus.
Hieronymus Lampugnanus.
Hieronymus Luranus.
Hieronymus Melzius.
Hieronymus Montius.
Hieronymus Novatus.
Hieronymus Ramponus.
Hieronymus Sanfonius.
Hieronymus Septala.
Hieronymus Torchius.
Hilarion Rancatus.
Jacobinus Bossius.
Jacobinus Daverius.
Jacobinus Panigarola.
Jacobinus Usbragerius.
Jacobus Alipher.
Jacobus Bossius.
Jacobus Cambiagus.
Jacobus Cattaneus.
Jacobus Cortesella.
Jacobus de Cuticis.
Jacobus Dugnanus.
Jacobus Ferrarius.
Jacobus Gessatus.
Jacobus Maynerius.
Jacobus Mazzucchellus.
Jacobus Pyrabos.
Jacobus Pyrabos alter.
Jacobus Simonetta.
Jacobus Antonius Carpanus.
Jacobus Antonius Turrianus.
Jacobus Philippus Simonetta.
Jason Maynus.
Innocentius Melliavacca.
Joannes Arcimboldus.
Joannes Besutius.
Joannes Bossius.
Joannes Castillionaeus.
Joannes de Gradibus.
Joannes Homodeus.
Joannes Legnanus.
Joannes Moronus.
Joannes Nava.
B. Joannes Oldradus.
Joannes Raynonus Barizaldus.
Joannes Sfondratus.
Joannes Vicecomes.
Joannes de Vicomercato.
Joannes Villanus.
Joannes Aloysius Toscanus.

Joannes Ambrosius Airoldus.
Joannes Ambrosius Barbavara.
Joannes Ambrosius Ferrarius.
Joannes Ambrosius Turrianus.
Joannes Andreas Drallus.
Joannes Andreas Rhaudensis.
Joannes Angelus Arcimboldus.
Joannes Angelus Bossius.
Joannes Antonius de Abdua.
Joannes Antonius Ferrarius.
Joannes Antonius Sangeorgius.
Joannes Antonius Serbellonus.
Joannes Antonius Trivultius.
Joannes Antonius Zavatarius.
Joannes Augustinus Meda.
Joannes Baptista Arconatus.
Joannes Baptista Bologna.
Joannes Baptista Caballinus.
Joannes Baptista Castillionaeus.
Joannes Baptista Castillionaeus alter.
Joannes Baptista Cerronettus.
Joannes Baptista Corius.
Joannes Baptista Landrianus.
Joannes Baptista Pallavicinus.
Joannes Baptista Porta.
Joannes Baptista Rabbia.
Joannes Baptista Raynoldus.
Joannes Baptista Raynoldus alter.
Joannes Baptista Resta.
Joannes Baptista Rubeus.
Joannes Baptista Siccus-Borella.
Joannes Baptista Trottus.
Joannes Baptista Trottus alter.
Joannes Baptista Vicecomes.
Joannes Baptista Vicecomes alter.
Joannes Baptista Vicecomes alter.
Joannes Baptista Vincemala.
Joannes Baptista Viottus.
Joannes Evangelista Cabiatus.
Joannes Franciscus Castillionaeus.
Joannes Franciscus Gaddius.
Joannes Franciscus Landrianus.
Joannes Galeaz Bossius.
Joannes Galeacius Vicecomes.
Joannes Georgius Trivultius.
Joannes Jacobus Corius.
Joannes Jacobus Valerius.
Joannes Jacobus Vincemala.
Joannes Paolus Paravicinus.
Joannes Petrus de Cermenate.
Joannes Petrus Moneta.
Joannes Petrus Pitius.
Joannes Petrus Puricellus.
Joannes Stephanus Castillionaeus.
Joannes Stephanus Mirabilia.

Joan-

Joannes Stephanus Mirabilia alter.
Joannes Thomas Gallaratus.
Joannolus Martignonus.
Joannolus Paganus.
Joseph Archintus.
Joseph Barbavara.
Joseph Bissus.
Joseph Cogliatus.
Joseph Oldradus.
Joseph Pusterla.
Joseph Rasius.
Joseph Ruiz de Araciel.
Joseph Vincemala.
Joseph Maria Aresinus.
Joseph Maria Mirabilia.
Julius Aresius.
Julius Foppa.
Julius Poggianus.
Julius Ursinus de Roma.
Julius Caesar Corius.
Julius Caesar Glussianus.
Julius Caesar Ruginellus.
Julius Caesar Tadinus.
Lancellottus Decius.
Landulphus Castillionaeus.
Lanfrancus de Badagio.
B. Lanfrancus Septala.
Lanzallottus Resta.
Laurentius de Bernadigio.
B. Leo de Carate.
Leo Crucejus.
Leo Dugnanus.
Leo de Fidelibus.
Leo de Perego.
Leodrisius Cribellus.
Leonardus Crucejus.
Litta Lampugnanus.
Lombardus Turrianus.
Luchinus Vicecomes.
Lucius Hadrianus Cotta.
Ludovicus Mannius.
Ludovicus de Perego.
Ludovicus Porrus.
Ludovicus Septala.
Ludovicus Septala alter.
Ludovicus Taberna.
Ludovicus Vallotta.
Ludovicus Maria Agudius.
Ludovicus Maria Chalcus.
Malconventus Cotta.
Manfredus Offa.
Manfredus Puteobonellus.
Manfredus Serazonus.
Manfredus Vicecomes.
S. Mansuetus.

Marcellinus Corius.
Marcellinus Marmori.
Marcellus Castillionaeus.
Marcus Aresius.
Marcus Barbavara.
Marcus Barbavara alter.
Marcus Litta.
Marcus Marinonus.
Marcus Antonius Bossius.
Marcus Antonius Camus.
Marcus Antonius Franzonus.
Marcus Antonius Montius.
Marcus Marcellus Rincius.
Marcus Salvius Julianus.
Marius Corradus.
Martinus Turrianus.
Matthaeus Forrerius.
Matthaeus de Naso.
Matthaeus Valerius.
Mauritius de Domis.
Melchior Alciatus.
Menadragus Sorexina.
Michaël Tonsus.
Michaël Angelus Caccia.
Milo Cardanus.
Mutius Corbetta.
Nicolaus Casatus.
Nicolaus Castillionaeus.
Nicolaus Moronus.
Niger Crassus.
Obertus ab Horto.
Obertus Pirovanus.
Octavius Villanus.
Octulinus Burrus.
Oldebrandus Canevesius.
Oldericus.
Oldradus de Laude.
Oldradus Oldradus.
Otho ab Horto.
Otho Vicecomes.
Paganinus Bizozerus.
Paganus Turrianus.
Pasinus Cilnusculus.
Palius, seu Palia Crassus.
Paulus Aresius.
Paulus Cittadinus.
Paulus Eleazarnus, seu Eleazarius.
Paulos Moriggia.
Paulus Rhaudensis.
Paulus Salodius.
Paulus Aemilius Barbarussa.
Paulus Antonius Prandonus.
Petrus.
Petrus Cantonus.
Petrus Cotta.

Petrus

Petrus Craffus.
Petrus Farifellus.
Petrus de Judicibus.
Petrus Montius.
Petrus Novatus.
Petrus Peregroffus.
Petrus de Robiate.
Petrus Francifcus Corius.
Petrus Georgius Vicecomes.
Petrus Jacobus Rubinus.
Petrus Paulus Arrigonus.
Petrus Paulus Arrigonus alter.
Petrus Paulus Buttinonus.
Philippolus Bizozerus.
Philippus Archintus.
Philippus Archintus alter.
Philippus Capellus.
Philippus Cazzola.
Philippus Decius.
Philippus Mutonus.
Philippus Pirovanus.
Philippus Vicecomes.
Pius IV. Pont. Max.
Pius Mutius.
Placidus Pallavicinus.
Polydorus Ripa.
Pompejus Arrigonus.
Pomponius Cotta.
Preveda, five Presbyter Marcellinus.
Princivallus Montius.
Pyleus Modoëtienfis.
Raphaël Tignofius.
Raynaldus de Concoregio.
Richardus Petrafancta.
Robaldus, five Roboaldus.
Rogerius Vicecomes.
Roglerius de Concoregio.
Romanus Rodellus.
Romulus Archintus.
Sabbas Caftillionaeus.
Santarcangelus Crippa.
Scaramuccia Trivultius.
Scipio Simonetta.
Sebaftianus Cattaneus.
Severinus Frigerius.
Sigifmundus Chalcus.
Signorolus Homodeus.
Signorolus Homodeus alter.
Simon de Aliprandis.
Simon Borfanus, five de Brofano.
Simon Boffius.
Simon Laforius.
Stanislaus Hofius.
Stephanardus de Vicomercato.
Stephanus de Arfago.
Stephanus Nardinus.
Tatius de Mandello.
Thaddaeus Ingreffus.
Thado.
Thomas Moronus.
Thomas Origonus.
Thomas Santauguftinus.
Timotheus Canevefius.
Tofabòs Boffius.
Tullius Marlianus.
Valerianus Caftillionaeus.
Valerius Confalonerius.
Valpertus.
Ubertinus Vicecomes.
Ubertus Diamus.
Ubertus Lampugnanus.
Ubertus Puteus.
Ugo Camerarius.
Ugo Marlianus.
Vicecomes Rizzolus.
Vido de Valvafforibus.
Villanus de Cirniano.
Vincentius Caftillionaeus.
Virginius Jofeph Burrus.
Vitalianus Vicecomes Borromaeus.
Vitalianus Vicecomes Borromaeus alter.
Urbanus III. Pont. Max.

INTER EXTEROS

Auguftinus Torniellus.
Bartholomaeus Berfanus.
Caefar Carena.
Carolus Bellonus.
Cicceus Simonetta.
Francifcus Antonius Tranchedinus.
Jacobus Menochius.
Jacobus Puteus.
Joannes Baptifta Specianus.
Joannes Petrus Stampa.
Jofeph Dondeus.
Julius Clarus.
Julius Caefar Calvinus.
Ludovicus Vignatus.
Martinus de Colla.
Octavianus Piccnardus.
Papyrius Cattaneus.
Paulus Bellonus.
Petrus Galefinus.
Petrus Jofeph Crotta.
Petrus Paulus Bonettus.
Placidus Aloyfius Caroëllus.
Sigifmundus Piccnardus.
Tydeus Oldoinus.
Ziliolus Oldoinus.

Aegidius Coofonius.
Alexander Cacciator.
Alexander Confalonerius.
Alexander Simonetta.
Aloysius Figinus.
Alphonsus Besutius.
Alphonsus Litta.
Ambrosius Varisius.
B. Andreas Billius, sive de Billiis.
Andreas à Modoëtia.
Andreas Turrianus.
Angelus Scamnos.
Annibal Balsamus.
Antonius Albertallus.
Antonius Gagliardi de Rota.
Antonius Georgius Besutius.
Appollonius Menabenus.
Augustinus Sclafenatus.
Balthassar Capra.
Bartholomaeus Capra.
Bartholomaeus Curtius.
Bartholomaeus Pusterla.
Bartholomaeus Recalcatus.
Benedictus Aresius.
Bernardinus Baldinus.
Blasius de Comitibus.
Bonaventura Castillionaeus.
Boninus Mombritius.
Branda Porrus.
Caesar Rovidius.
Caesar Augustinus Zucchius.
Camillus Agrippa.
Carolus Archintus.
Carolus Franciscus Ursinus.
Carolus Matthaeus Marchesonius.
Cassianus Paravicinus.
Cherubinus Ferrarius.
Christophorus Rachettus.
Claudius Franciscus Septala.
Clemens Castillionaeus.
Coelestinus Sfondratus.
Conradus Confalonerius.
Constantius Annonus.
Cornelius Franciscus Biragus.
Cosmus Alamannus.
Facius Cardanus.
Federicus Borromaeus.
Federicus Nicolaus Gavardus.
Franciscus Castellus.
Franciscus Panigarola.
Franciscus Pezius.
Franciscus Taegius.
Franciscus de Vicomercato.
Franciscus Hieronymus Saxius.
Franciscus Maximilianus Chalcus.
Francus Ferrarius.
Gabriel Sfortia.
Georgius.
Georgius à Cassano.
Gregorius Porrus.
Guidottus Mazenta.
Hieronymus Bassus.
Hieronymus Cardanus.
Hieronymus de Valvassoribus.
Hortensius Landus.
Jacobus Maria Stampa.
Joannes Marlianus.
Joannes Meltius.
Joannes Raynonus Barizaldus.
Joannes Aloysius Confalonerius.
Joannes Ambrosius Barbavara.
Joannes Antonius Actius Gallaratus.
Joannes Augustinus Bertarellus.
Joannes Baptista Bossius.
Joannes Baptista Cardanus.
Joannes Baptista Corneus.
Joannes Baptista Formentus.
Joannes Baptista Novatus.
Joannes Baptista Vicecomes.
Joannes Franciscus de Clericis.
Joannes Franciscus Pellicionus.
Joannes Maria Vicecomes.
Joannes Petrus Albutius.
Joannes Philippus Gambaloita.
Joseph Milanus.
Isidorus Isolanus.
Laurentius Lampugnanus.
Ludovicus Beretta.
Ludovicus Septala.
Manfredus Septala.
Marcus Antonius Majoragius.
Mauritius Vicecomes.
Michaël Maddius.
Michaël Franciscus Marconus.
Octavianus Ferrarius.
Odoardus Risius.
Paulus Airoldus.
Paulus Aresius.
Paulus Canobius.
Paulus de Gradibus.
Paulus Sanfonius.
Paulus Antonius Annonus.
Paulus Hieronymus Bimius.
Petrus Figinus.
Petrus Montius.
Petrus Maria Castillionaeus.
Philippus Castillionaeus.
Philippus Vicecomes.
Raphaël.

Ra-

Raphaël Ferrarius.
Samuel de Caffinis.
Santarcangelus Crippa.
Sigifmundus Serbellonus.
Stephanardus de Vicomercato.
Sylvefter.
Theodatus Hofius.
Theodorus Manlius.
Theodorus Regius.
Thomas Ceva.
Timotheus Baroffius.
Valerianus Deganus.
Valerianus Magnus.
Ubertus Lampugnanus.

INTER EXTEROS

Bartholomaeus Baphius.
Georgius Valla.
Hieronymus Borferius.
Jofeph Maria Stampa.
Lucillus Philalthaeus.
Petrus Candidus Decembrius.
Ubertus Decembrius.

MEDICI.

ALexander Madernus.
Alexander Parravicinus.
Alexander Tadinus.
Aloyfius Figinus.
Aloyfius Varifius.
Ambrofius Cavenagus.
Ambrofius Varifius.
Angelus Antonius Bellagatta.
Antonius de Gradibus.
Antonius Langlois.
Antonius de Maffa.
Antonius Regna, five Reyna.
Antonius Princivallus Carera.
Appollonius Menabenus.
Archileus Carcanus.
Bartholomaeus Affander.
Bartholomaeus Canalis.
Bartholomaeus Curtius.
Benedictus Bellabucca.
Bernardinus Baldinus.
Bernardinus Boffius.
Branda Burrus.
Branda Francifcus Caftillionaeus.
Caefar Bergamius.
Caefar Rincius.
Caefar Rovidius.
Camillus Manara.
Carolus Manonus.
Carolus Hieronymus Bellanus.
Carolus Jofeph Gerenzanus.
Chriftophorus Parravicinus.
Facius Cardanus.
Francifcus de Comitibus.
Francifcus Gerofa.
Francifcus Gradignanus.
Francifcus Jofeph Burrus.
Gabriel Cunaeus.
Galeacius Tenca.
Genefios Gaftorellus.
Georgius Serponius.
Hieronymus Baffus.
Hieronymus Cardanus.
Hieronymus Cardanus alter.
Hieronymus Sitonus.
Hortenfius Landus.
Jacobus Lampugnanus.
Jacobus Antonius de Clericis.
Jacobus Antonius Cribellus.
Ignatius Carcanus.
Joannes.
Joannes Braccius.
Joannes de Capitaneis.
Joannes de Capitaneis alter.
Joannes de Concoregio.
Joannes Marlianus.
Joannes Andreas Crucejus.
Joannes Angelus Bellabucca.
Joannes Angelus Cerrus.
Joannes Antonius Caftillionaeus.
Joannes Antonius Gagliardi.
Joannes Baptifta Applanus.
Joannes Baptifta Befotius.
Joannes Baptifta Bimius.
Joannes Baptifta Carcanus.
Joannes Baptifta Carcanus alter.
Joannes Baptifta Cardanus.
Joannes Baptifta Dardanonus.
Joannes Baptifta Francius.
Joannes Baptifta Gluffianus.
Joannes Baptifta Joanninus.
Joannes Baptifta Sitonus.
Joannes Baptifta Sylvaticus.
Joannes Baptifta Vertua.
Joannes Bonus de Bonitatibus.
Joannes Dominicus Bellanus.
Joannes Francifcus Martignonus.
Joannes Honoratus Caftillionaeus.
Joannes Matthaeus Ferrarius de Gradi.
Joannes Paulus Cambiagus.
Joannes Paulus Cafatus.
Joannes Paulus Lomatius.
Joannes Petrus Albutius.
Joannes Petrus Arlunus.
Jofeph Cabiatus.

Joseph Casatus.
Joseph Vallianus.
Julius Caesar Glussianus.
Julius Caesar Lampugnanus.
Lanfrancus.
Lanfrancus Bonipertus.
Lazarus de Grandis.
Ludovicus Petrasancta.
Ludovicus Septala.
Magninus.
Marcus Prata.
Marsilius Petrasancta.
Matthaeus Sylvaticus.
Matthaeus Vicecomes.
Maximilianus Vianus.
Nicolaus de Arsago.
Nicolaus Boldonus.
Nicolaus Mutonus.
Paulus Airoldus.
Paulus Suardus.
Paulus Aemilius Blancus.
Paulus Hieronymus Bimius.
Petrus Aloysius Origonus.
Petrus Maria Castillionaeus.
Petrus Martyr Marinonus.
Petrus Martyr Tronus.
Petrus Paulus Simonetta.
Raphaël Applanus.
Rocchus Casatus.
Sebastianus Calvus.
Sebastianus Pessina.
Sebastianus Sitonus.
Senator Septala.
Theodatus Hosius.
Ubertus Gagliardi.
Zacharias Caimus.

INTER EXTEROS

Andreas Camutius.
Andreas Trevisius.
Fabricius Paravicinus.
Gaspar Aselius.
Georgius Valla.
Jacobus Brachius.
Lucillus Philalthaeus.
Petrus Paulus Paravicinus.
Stephanus Niger.

ARTIUM LIBERALIUM PROFESSORES.

Aegidius Maria Bossius.
Albertus Tirellus.
Aloysius Figinus.
Aloysius Pirovanus.
Ambrosius Varisius.
Andreas Bassus.
Annibal Porronus.
Annibal de Spadacinis.
Antonius de Angleria.
Antonius Georgius Besutius.
Aquilinus Coppinus.
Augustinus Ramellus.
Balthassar C pra.
Bartholomaeus Canalis.
Bartholomaeus Castillionaeus.
Bartholomaeus Ferrarius.
Bartholomaeus Suardus.
Bartholomaeus à Valle.
Bernardinus Baldinus.
Bernardinus Luinus.
Bonaventura Cavallerius.
Caesar Caesarianus.
Caesar de Nigris.
Caesar de Perego.
Camillus Agrippa.
Camillus de Perego.
Camillus Raverta.
Carolus Archintus.
Carolus Manonus.
Carolus Morascus.
Carolus Caesar Hosina.
Carolus Joseph Maria Regna.
Christophorus Burrus.
Christoredus Pecchius.
Curtius Casatus.
Eusebius Blancus.
Facius Cardanus.
Federicus Borromaeus.
Flaminius Crucejus.
Franciscus Cattaneus.
Franciscus Florentia.
Franciscus Panigarola.
Franciscus Maria Richinus.
Francus Ferrarius.
Gabriel Busca.
Gabriel Pirovanus.
Gaspar Beretta.
Georgius de Abdua.
Guidus Mazenta.
Guidus Antonius Brippius.
Hercules Blancus.
Hieronymus Cardanus.
Hieronymus Christianus.
Hieronymus Ghilinus.
Hieronymus de Sirturis.
Honorius Longus.
Jacobus Rhaudensis.
Joannes Marlianus.
Joannes Rhaudensis.

Joannes Aloyfius Confalonerius.
Joannes Ambrofius Mazenta.
Joannes Andreas Cattaneus.
Joannes Baptifta Ardemarius.
Joannes Baptifta Bonoculus.
Joannes Baptifta Cattaneus.
Joannes Baptifta Corneus.
Joannes Baptifta Montanus.
Joannes Baptifta Novatus.
Joannes Baptifta de Sexto.
Joannes Baptifta Vicecomes.
Joannes Baptifta de Vicomercato.
Joannes Bonus de Bonitatibus.
Joannes Francifcus Arefius.
Joannes Francifcus Crefcius.
Joannes Francifcus Sitonus.
Joannes Georgius Septala.
Joannes Jacobus Valerius.
Joannes Petrus Arlunus.
Joannes Petrus Gorius.
Joannes Petrus Vicecomes.
Jofeph Barca.
Jofeph Gluffianus.
Jofeph Guffantus.
Jofeph Vallianus.
Julius.
Julius Banfius.
Laurentius Binagus.
Laurentius Frifonus.
Livius Anardus.
Lucas Maria Modronus.
Ludovicus Barbavara.
Ludovicus Meltius.
Ludovicus Modronus.
Ludovicus Septala.
Manfredus Medices.
Michaël Baleftrerius.
Paulus Sfondratus.
Paulus Triccius.
Peregrinus de Peregrinis.
Petrus Maynerius.
Petrus Montius.
Petrus Petrafancta.
Petrus Antonius Barca.
Petrus Martyr Marionnus.
Petrus Paulus Caravagius.
Petrus Paulus Caravagius alter.
Petrus Paulus Porrus.
Publius Francifcus Spinula.
Theodatus Hofius.
Theodorus Manlius.
Thomas.
Thomas Ceva.
Thomas Santauguftinus.
Troffus de Modoëtia.

Valerianus Deganus.
Vincentius Foppa.
Vincentius Serenius.
Urbanus Montius.

INTER EXTEROS

Jofeph Maria Stampa.
Georgius Valla.

HISTORICI PROFANI.

Alexander V. Pont. Max.
Alexander Cribellus.
Alexander Panigarola.
Alexander Perlafca.
Alexander Tadinus.
Alexius Ledefma.
Aloyfius Figinus.
Aloyfius Marlianus.
Ambrofius Boffius.
Ambrofius Calimerus.
Andreas Alciatus.
B. Andreas Billius, five de Billiis.
Andreas Borromaeus.
Angelus Caftillionaeus.
Anonymus V.
Anonymus XII.
Anonymus XIV.
Anonymus XV.
Anonymus XVI.
Anonymus XVII.
Anonymus XXIV.
Anonymus XXXII.
Anonymus XXXVII.
Anonymus L.
Anonymus LII.
Anonymus LIII.
Anonymus LIV.
Anonymus LVI.
Antonius Boffius.
Antonius Pelottus.
Antonius Recenates.
Antonius Rhaudenfis.
Antonius de Vicomercato.
Antonius Maria Affaitatus.
Archangelus Madrignanus.
Ardicio de Concoregio.
Arnulphus.
Afcanius Centorius de Hortenfiis.
Auguftinus Lampugnanus.
Auguftinus Paravicinus.
Aurelius Blancus.
Balthaffar Paravicinus.
Bartholomaeus de Argentis.
Bartholomaeus Cavallerius.

Bartholomaeus Curtius.
Bartholomaeus Marlianus.
Bartholomaeus Zucchius.
Beltramus de Galante.
Bernardinus Arlunus.
Bernardinus Baldinus.
Bernardinus Corius.
Bernardinus Fernns de Brusatoribus.
Bernardinus Marlianus.
Bernardinus Porta.
Blasius Guenzatus.
Bonagratia Sylva.
Bonaventura Castillionaeus.
Bonincontrus Moriggia.
Boninus Mombritius.
Bonvicinus Ripa.
Caesar Gallaratus.
Caesar Moriggia.
Caesar Pecchius.
Camillus de Capitaneis de Figino.
Camillus Pusterla.
Camillus Sitonus.
Carolus Archintus.
Carolus à Basilica-petri.
Carolus Gallaratus.
Carolus Manonus.
Carolus Pagnanus.
Carolus Proserpius.
Carolus Septala.
Carolus à Turre.
Carolus Franciscus Airoldus.
Carolus Franciscus Beccaria.
Carolus Franciscus de Clericis.
Carolus Joseph Imbonatus.
Carolus Joseph Origonus.
Castellianus Cotta.
Celsus Dugnanus.
Celsus Quattrocase.
Cherubinus Ferrarius.
Christophorus Barella.
Christophorus Carcanus.
Christophorus Ghilinus.
Christophorus Tolentinus.
Christophorus Vicecomes.
Cyprianus Maurus.
Daniel.
Daniel de Capitaneis.
Darius.
Diamans Marinonus.
Dominicus Blancus.
Dominicus Maccaneus.
Domitius Plattus.
Donatus Bossius.
Emmanuel de Laude.
Fabricius Bossius.

Felix Hosius.
Francisca Manzona Justa.
Franciscus Alipher.
Franciscus Bimios.
Franciscus Crucejus.
Franciscus Ferrarius.
Franciscus de Fidelibus.
Franciscus Marcaldus.
Franciscus Melliavacca.
Franciscus Pancerus.
Franciscus Panigarola.
Franciscus de Platea.
Franciscus Praestinus.
Franciscus Rivola.
Franciscus Taëgius.
Franciscus Abundius Castillionaeus.
Franciscus Bernardinus Magnus.
Franciscus Joseph Burrus.
Francus Ferrarius.
Gabriel Serbellonus.
Gabriel Sfortia.
Galeacius Capra, sive Capella.
Galeacius Vicecomes.
Gaspar Bugattus.
Gaspar Moriggia.
Georgius Florus.
Gottifredus de Bussero.
Gregorius Leti.
Gualvaneus de la Flamma.
Gulielmus Rufinus.
Hadrianus Majoragius.
Hieronymus Battalea.
Hieronymus Benzonus.
Hieronymus Bissus.
Hieronymus Bossius.
Hieronymus Cardanus.
Hieronymus Ghilinus.
Hieronymus Hosius.
Hieronymus Leguanus.
Hieronymus Moronus.
Hieronymus Raphaëllius.
Hieronymus Septala.
Hippolyta Maria Sfortia.
Hippolytus Estensis.
Hippolytus Porrus.
Horatius Landus.
Hortensius Pallavicinus.
Jacobus Alipher.
Jacobus Alipher alter.
Jacobus Bossius.
Jacobus Philippus Besta.
Jacobus Philippus Oppicellus.
Joannes Aloysius.
Joannes de Benaliis.
Joannes Capis.

Joan-

Joannes Castillionaeus .
Joannes de Cermenate .
Joannes Marlianus .
Joannes Pasta .
Joannes Serenius .
Joannes Tolentinus .
Joannes Tonnius .
Joannes Tonsus .
Joannes Albertus Albicantes .
Joannes Ambrosius Blancus .
Joannes Ambrosius Pecchius .
Joannes Andreas Prata .
Joannes Andreas Sparolettus .
Joannes Antonius Burrus .
Joannes Antonius Castillionaeus .
Joannes Antonius Crespius .
Joannes Antonius Pancerus .
Joannes Antonius Zavatarius .
Joannes Baptista Blanchinus .
Joannes Baptista Carcanus .
Joannes Baptista Carisius .
Joannes Baptista Cattaneus .
Joannes Baptista de Comitibus Fontana .
Joannes Baptista Sylvaticus .
Joannes Baptista Vicecomes .
Joannes Baptista Villa .
Joannes Franciscus Carmenus .
Joannes Franciscus Fossatus .
Joannes Franciscus Pagnanus .
Joannes Gaspar Beretta .
Joannes Jacobus Valerius .
Joannes Marcus Burrigotius .
Joannes Maria Vicecomes .
Joannes Nicolaus Boldonus .
Joannes Paulus Mazzucchellus .
Joannes Petrus Cagnolus .
Joannes Petrus Puricellus .
Joannes Stephanus Cotta .
Joseph Archintus .
Joseph de Benaliis .
Joseph Bissus .
Joseph Ripamontius .
Joseph Maria Mirabilia .
Joseph Septimius de Laude .
Isaias Prata .
Isidorus Isolanus .
Julius de Juliis .
Julius Caesar Albicantes .
Landulphus .
Landulphus alter .
Leo Crucejus .
Leodrisius Cribellus .
Leonardus Gryphius .
Ludovicus Biragus .
Maphaeus Gallinonus .
Marcus Cremosanus .
Marcus Litta .
Marcus Antonius Bossius .
Marcus Antonius Missalia .
Marcus Antonius Montius .
Matthaeus Castillionaeus .
Matthaeus Valerius .
Michaël Fernus .
Nicolaus Oldanus .
Nicolaus Pacedianus .
Octavianus de Custodibus .
Octavius Ferrarius .
Paulus Moriggia .
Paulus de Sala .
Paulus Sfondratus .
Paulus Antonius Landrianus .
Petrus à Castelletto .
Petrus Corneus .
Petrus Puricellus .
Petrus Sorexina .
Petrus Antonius Crespius Castoldus .
Petrus Martyr de Angleria .
Petrus Martyr Lampugnanus .
Petrus Paulus Arrigonus .
Petrus Paulus Bosca .
Petrus Paulus Ormanicus .
Petrus Paulus Porrus .
Philippus Archintus .
Philippus de Castro-Seprio .
Philippus de Eustachiis .
Philippus Picinellus .
Pius Crucejus .
Pius Mutius .
Pomponius Aemilianus .
Prosper Vicecomes .
Raphaël Fagnanus .
Raymundus Marlianus .
Raynaldus de Concoregio .
Robertus Rusca .
Sanctus Brasca .
Scipio Vegius .
Sebastianus Borsa .
Sigismundus Boldonus .
Sigismundus Castillionaeus .
Simplicianus Bizozerus .
Sirus Rhaudensis , sive Sire Raul .
Stephanardus de Vicomercato .
Stephanus Franciscus Gallus .
Thomas Raynonus .
Thomas Santaugustinus .
Tristanus Chalcus .
Valerianus Castillionaeus .
Valerius Maximus .

Ver-

Vercellinus Maria Vicecomes.
Vincentius Dionesanus.
Urbanus Montius.

INTER EXTEROS

Ciccus Simonetta.
Gaudentius Merula.
Georgius Merula.
Georgius Valla.
Gherardus Borgogni.
Hieronymus Borserius.
Hieronymus Perbonus.
Jacobus Antiquarius.
Jacobus Maynoldus Gallararus.
Joannes Simonetta.
Joannes Baptista Specianus.
Joseph Hieronymus Sementius.
Joseph Maria Stampa.
Julianus Goselinus.
Petrus Candidus Decembrius.
Stephanus Dulcinus.

ORATORES.

Aegidius Consonius.
Albertus Pecorellus.
Alexander V. Pont. Max.
Alexander Perlasca.
Alexander Porrus.
Alexander Pusterla.
Alexander Rhaudensis.
Alexander Rovidius.
Aloysius Brippius.
Aloysius de Capitaneis.
Aloysius Capra.
Aloysius Marlianus.
Alphonsus Corradus.
Alphonsus Gallaratus.
Alphonsus Oldradus.
Alphonsus Raynoldus.
Alphonsus Vicecomes.
S. Ambrosius.
Ambrosius Bissus.
Ambrosius de Bussero.
Ambrosius Canobius.
Ambrosius Carcanus.
Ambrosius Gryphius.
Ambrosius Varisius.
B. Andreas Billius, sive de Billiis.
Andreas Alciatus.
Andreas Pusterla.
Andreas Radaëllus.
Angelus Castillionaeus.
Angelus Scamnus.
Angelus Maria Quadrius.
Angelus Pius Chiapanus.
Antonellus Arcimboldus.
Antonius de Comitibus.
Antonius Giggaeus.
Antonius Pelottus.
Antonius Pessina.
Antonius Pusterla.
Antonius, seu Antoniolus Resta.
Antonius Rhaudensis.
Antonius Trivultius.
Antonius, seu Joannes Antonius Cusanus.
Antonius Maria Macinagus.
Antonius Maria Pavarus.
Antonius Maria Venustus.
Antonius Maria Vicecomes.
Aquilinus Coppinus.
Archileus Carcanus.
S. Arialdus Alciatus.
Ascanius Ordeus.
Ascanius Maria Sfortia.
Augustinus Beretta.
Augustinus Bonacina.
Augustinus Lampugnanus.
Augustinus Sclafenatus.
Balthassar Rasinus.
Bartholomaeus de Argentis.
Bartholomaeus Ferrarius.
Bartholomaeus Gavantus.
Bartholomaeus Taëgius.
Basilius Alamannus.
Basilius Serenius.
Benedictus Cantianus.
Benedictus Tonsus.
Bernabos Carcanus.
Bernardinus Arlunus.
Bernardinus Scottus.
Bernardus Raynoldus.
Blanca Maria Vicecomes.
Boschinus Mantegatia.
Branda Castillionaeus.
Branda Castillionaeus alter.
Caesar Battalea.
Caesar Barossius.
Caesar Montius.
Caesar Saccus.
Caesar Taberna.
Camillus de Advocatis.
Camillus Ballianus, seu Balbianus.
Camillus Meltius.
Camillus Porrus.
Camillus Sclafenatus.
Camillus Sitonus.
Carolus Archintus.
Carolus Arconatus.
Carolus à Basilica-petri.

S. Ca-

S. Carolus Borromaeus .
Carolus Carcaffola .
Carolus Cofta .
Carolus Gallaratus .
Carolus Ghioldus .
Carolus Moneta .
Carolus Petrafancta .
Carolus Proferpius .
Carolus Rancatua .
Carolus Septala .
Carolus Vicecomes .
Carolus Aotonius Archiotus .
Carolus Antonius Caccious .
Carolus Antonius Cerrus .
Carolus Antonius Geffaga .
Carolus Francifcus Ceva .
Carolus Francifcus Rovellus .
Carolus Francifcus Urfious .
Carolus Hiacynthus Gariboldus .
Carolus Maria Gradignauus .
Carolus Maria Maddios .
Cattellianus Cotta .
Celfus Quattrocafe .
Cherubinus Ferrarius .
Chriftophorus Parella .
Chriftophorus Cambiagus .
Chriftophorus de Capitaneis .
Chriftophorus Caftillionaeus .
Chriftophorus Magnus .
Chriftophorus Maria Crucejus .
Clemens Caprettus .
Coeleftinus IV. Pont. Max.
Conradus Corrigius .
Cornelius Francifcus Biragus .
Cyprianus Maurus .
Daniel de Concoregio .
Defiderius Piola .
S. Dionyfius .
Donatus Carcaous .
Erafmus Brafca .
Eugenius Dionefauus .
Eufebius Crucejus .
Fabius Francifcus Dugnanus .
Fabricius Caftillionaeus .
Fauftinus Giulious .
Federicus à Valle .
Felix Hofius .
Ferdinandus Meltius .
Ferrandus, feu Ferdinandus de Abdoa .
Franchinus Caftillionaeus .
Francifca Manzona Jufta .
Francifcolus de Broffano .
Francifcus Alciatus .
Francifcus Ambiverus .
Francifcus Barbavara .

Francifcus Boffius .
Francifcus Brippius .
Francifcus, five Joannes Francifcus Caccia .
Francifcus Cafolius .
Francifcus Cicerejus .
Francifcus Craffus .
Francifcus ab Ecclefia .
Francifcus Ferrarius .
Francifcus Gluffianus .
Francifcus Gluffianus alter .
Francifcus Panigarola .
Francifcus Pezius .
Francifcus Picinellus .
Francifcus Redenafcus .
Francifcus Rubinus .
Francifcus Rugerius .
Francifcus Sfondratus .
Francifcus Taberna .
Francifcus Tefta .
Francifcus Trivultius .
Francifcus Hieronymus Saxius .
Galeacius Brugora .
Galeacius Vicecomes .
Galeacius Vicecomes de Aragonia .
Galeacius Maria Sfortia .
Georgius Platus .
Gerardus Cacapiftus .
Gerardus Landrianus .
Ginefius Rofanus .
Gregorius Brunellus .
Gualterius Corbetta .
Guarnerius Caftillionaeus .
Guidus Stampa .
Gulielmus de Saporitis .
Hector Albergantus .
Henricus de Capitaneis de Arfago .
S. Herlembaldus Cotta .
Hiacynthus Befutius .
Hieronymus Cardanus .
Hieronymus Caftillionaeus .
Hieronymus Cribellus .
Hieronymus Crottus .
Hieronymus Figinus Oddus .
Hieronymus Legnanus .
Hieronymus Meltius .
Hieronymus Montius .
Hieronymus Moronus .
Hieronymus Sanfonius .
Hieronymus de Sirturis .
Hilarion Tadinus .
Hilarius Bologna .
Hippolyta Maria Sfortia .
Hippolytus Eftenfis .
Hippolytus Seta .
Honoratus Vicecomes .

Horatius Archintus.
Horatius Bazetta.
Horatius Befutius.
Hortenfius Landus.
Jacobus Arlunus.
Jacobus Cambiagus.
Jacobus Minutius.
Jacobus Antonius Moriggia.
Jacobus Maria Berna.
Jacobus Maria ab Ecclefia.
Jacobus Philippus Terzagus.
Jafon Maynus.
Joachimus Caftillionaeus.
Joannes Abbiatus Forrerius.
Joannes Arcimboldus.
Joannes Caftillionaeus.
Joannes Caftillionaeus alter.
Joannes Legnanus.
Joannes Montanus.
Joannes Montius.
Joannes Moriggia.
Joannes Moronus.
Joannes Rhaudenfis.
Joannes Vicecomes.
Joannes Aloyfius Confalonerius.
Joannes Ambrofius Barbavara.
Joannes Ambrofius Bulla.
Joannes Ambrofius Pecchius.
Joannes Andreas Rhaudenfis.
Joannes Antonius Mediobarbus.
Joannes Antonius Sangeorgius.
Joannes Antonius Zavatarius.
Joannes Auguftinus Confalonerius.
Joannes Baptifta de Advocatis.
Joannes Baptifta Archintus.
Joannes Baptifta Barella.
Joannes Baptifta de Bufto.
Joannes Baptifta Civegna.
Joannes Baptifta Crevenna.
Joannes Baptifta Deganus.
Joannes Baptifta Foffatus.
Joannes Baptifta Martinengus.
Joannes Baptifta Porrus.
Joannes Baptifta Raynoldus.
Joannes Baptifta Refta.
Joannes Baptifta Sitonus.
Joannes Baptifta Trottus.
Joannes Baptifta Vicecomes.
Joannes Dominicus Bellanus.
Joannes Donatus Ferrarius.
Joannes Francifcus Foffatus.
Joannes Francifcus Marlianus.
Joannes Francifcus Porrus.
Joannes Galeacius Vicecomes.
Joannes Georgius Trivultius.
Joannes Jacobus Aelius.
Joannes Jacobus Caftillionaeus.
Joannes Jacobus Raynoldus.
Joannes Jacobus Trivultius.
Joannes Jacobus Valerius.
Joannes Maria Vicecomes.
Joannes Petrus Gluffianus.
Joannes Petrus Marchefonius.
Joannes Petrus Puricellus.
Joannes Philippus Gambaloita.
Joannes Stephanus Caftillionaeus.
Joannes Stephanus Cotta.
Joannes Stephanus Mirabilia.
Joannes Thomas Gallaratus.
Jofeph Brippius.
Jofeph Brippius alter.
Jofeph Cattaneus.
Jofeph Taberna.
Jofeph Vallianus.
Jofeph Villa.
Jofeph Maria Fornara.
Jofeph Maria Gradignanus.
Jofeph Maria Mirabilia.
Ifidorus Giraldellus.
Ifidorus Ifolanus.
Julius Poggianus.
Julius Urfinus de Roma.
Julius Caefar Albicantus.
Julius Caefar Carcanus.
Julius Caefar Cattaneus.
Julius Caefar Confalonerius.
Julius Caefar Cribellus.
Julius Caefar Gluffianus.
Lancellottus Decius.
Leo Dugnanus.
Leodrifius Cribellus.
Lucillus Terzagus.
Lucius Hadrianus Cotta.
Ludovicus Macinagus.
Ludovicus Maddius.
Ludovicus Meltius.
Ludovicus Moneta.
Ludovicus Septala.
Ludovicus Maria Sfortia.
S. Magnus Felix Ennodius.
Manfredus Crucejus.
Marcellinus Corius.
Marcellinus Refta.
Marcus Litta.
Marcus Antonius Boffius.
Marcus Antonius Majoragius.
Marcus Aurelius Quefta.
Marcus Maphaeus Cicerejus.
Matthaeus Bimius.
Matthaeus Buzzius.

Matthaeus Taberna.
Mauritius de Domis.
Melchior Puteus.
Michaël Bebulcus.
Michaël Maddius.
Michaël Marlianus.
Michaël Tonsus.
Michaël Angelus Cassina.
Mutius Sfortia.
Nicolaus Pacedianus.
Obertus Pirovanus.
Octavianus Ferrarius.
Octavianus Origonus.
Octavianus Picius.
Octavianus Raverta.
Octavius Boldonus.
Octavius Cusanus.
Octavius Ferrarius.
Otho Vicecomes.
Paulus de Aliprandis, sive de Liprandis.
Paulus Aresius.
Paulus Bossius.
Paulus Fossatus.
Paulus Antonius Landrianus.
Paulus Antonius Sormanus.
Petrus à Castelletto.
Petrus Maynerius.
Petrus Pusterla.
Petrus de Valvassoribus.
Petrus Antonius Marlianus.
Petrus Georgius Vicecomes.
Petrus Maria Bonsignorius.
Petrus Paulus Bolca.
Petrus Paulus Caravagius.
Petrus Vincentius Carpanus.
Philippus Archintus.
Philippus Picinellus.
Philippus Pirovanus.
Philippus Raynoldus.
Philippus Vicecomes.
Philippus Maria Cesatus.
Pinamons de Vicomercato.
Pius IV. Pont. Max.
Pius Mutius.
Platinus Platus.
Polycarpus Ursius.
Pompejus Arrigonus.
Pomponius Cotta.
Primus de Comitibus.
Prosper Biragus.
Prosper Faraudus.
Pyrrhus Vicecomes.
Raphaël Ferrarius.
Renatus Biragus.
Robertus Francinetus.
Roglerius de Comitibus.
Rusticus.
Scipio Simonetta.
Scipio Vegius.
Sebastianus Resta.
Sfortia Brippius.
Sfortia Maria Sfortia.
Sigismundus Boldonus.
Stanislaus Hosius.
Stephanus Pallavicinus.
Stephanus Antonius Cantianus.
Stephanus Franciscus Gariboldus.
Terentius Alciatus.
Thaddaeolus de Vicomercato.
Thaddaeus Airoldus.
Thaddaeus Caluschus.
Theobaldus Maria Vicecomes.
Theodorus Platus.
Theodorus Regius.
Theodorus Trivultius.
Thomas de Capitaneis.
Thomas Magnus.
Thomas Regna.
Tiburtius Vicecomes.
Tonsus Tonsus.
Valerianus Castillionaeus.
Valerianus Magnus.
Vercellinus Maria Vicecomes.
Vermundus Corius.
Victorius de Melioribus.
Vido Antonius Arcimboldus.
Virginius Rufus.

INTER EXTEROS

Alexander Rubinus.
Angelus Rubeus de Aragonia.
Bartholomaeus Baphius.
Bartholomaeus Bersanus.
Bonifacius Simonetta.
Carolus Bellonus.
Carolus Franciscus Caresolus.
Georgius Merula.
Georgius Valla.
Guinifortus Barzizius.
Jacobus Antiquarius.
Jacobus Maynoldus Gallaratus.
Joseph Hieronymus Sementius.
Joseph Maria Stampa.
Julius Aemilius Ferrarius.
Octavianus Picenardus.
Paulus Bellonus.
Petrus Candidus Decembrius.
Petrus Leo.
Stephanus Niger.
Ubertus Decembrius.

POE-

Aron Battalea.
B. Albertus à Sartiano.
Alexander de Comitibus.
Alexander Corius.
Alexander Pusterla.
Alexander Rovidius.
Alexander Vicecomes.
Alexander Maria Briantus.
Aloysius Brippius.
Aloysius Homodeus.
Aloysius Homodeus alter.
Aloysius Plaotanida.
Aloysius Strata.
Alphonsus Bertarellus.
Alphonsus Riccius.
Ambrosius Borronus.
Ambrosius Canobius.
Ambrosius Gryphius.
Ambrosius Lucas Cribellus.
Anastasia Cotta.
Andreas Alciatus.
Andreas Glussianus.
Andreas Magnus.
Andreas Manriquius.
Andreas Pusterla.
Andreas Radaëllus.
Andreas Sormanus.
Angelus Decembrius.
Angelus de Lavello.
Angelus Joseph Verganus.
Angelus Maria Quadrius.
Annibal Cruceius.
Anonymus VIII.
Anonymus XI.
Anonymus XXIII.
Anonymus XLII.
Anonymus XLVIII.
S. Anselmus de Badagio.
Anselmus Tantius.
Antonius Albertallus.
Antonius Blaguazonus.
Antonius Canobius.
Antonius Carinus.
Antonius Gallaratus.
Antonius Gryphius.
Antonius Mediobarbus.
Antonius Moneta.
Antonius Pelottus.
Antonius Pessina.
Antonius Rhaudensis.
Antonius Salmatia.
Antonius Trivultius.
Antonius Franciscus Raynerius.
Antonius Georgius Besutius.
Antonius Maria Vicecomes.
Antonius Princivallus Carera.
Aquilinus Coppinus.
Arator.
Archangelus Campanus.
Archileus Carcanus.
Ascanius Centorius de Hortensiis.
Ascanius Mozzonus.
Ascanius Ordeus.
Ascanius Maria Sfortia.
Augustinus Lampugnanus.
Augustinus Selafenatus.
Augustinus Terzagus.
Augustus Barbovius.
Aurelius Albutius.
Balthassar à Castro-besutio.
Bartholomaeus Aresius.
Bartholomaeus Crassus.
Bartholomaeus Gavantus.
Bartholomaeus Meda.
Bartholomaeus Meltius.
Bartholomaeus Simonetta.
Bartholomaeus Sitonus.
Bartholomaeus Taëgius.
Basilius Alamannus.
Basilius Bertuccius.
Basilius Serenius.
S. Benedictus.
Benedictus de Bernadigio.
Benedictus Cinquanta.
Benedictus Robius.
Benedictus Sociacus.
Bernardinus Arlunus.
Bernardinus Baldinus.
B Bernardinus de Bustis.
Bernardinus Moronus.
Bernardus Bertolius.
Bernardus Raynoldus.
Beroldus.
Bettinus Triccius.
Bonagratia Sylva.
Bonagratia Vignatus.
Boninus Mombritius.
Bonvicinus Ripa.
Brunorus Taberna.
Brutius Vicecomes.
Caesar Burrus.
Caesar Canobius.
Caesar Gallaratus.
Caesar de Judicibus.
Caesar Lampugnanus.
Caesar Millefantius.
Caesar Mootius.
Caesar Paganus.
Caesar Regna.

Caesar

Caefar Rovidius.
Caefar Saccus.
Caefar Scrofatus.
Caefar Taberna.
Cambius Boffius.
Camilla Scarampa.
Camillus de Advocatis.
Camillus Caftillionaeus.
Camillus Patellanus.
Camillus Rhaudenfis.
Camillus Sitonus.
Camillus Sitonus alter.
Carolus Agudius.
Carolus Bebulcus.
Carolus Boffius.
Carolus Cofta.
Carolus Jacomettus.
Carolus Manonus.
Carolus Patellanus.
Carolus Petrafancta.
Carolus Proferpius.
Carolus à Turre.
Carolus Vicecomes.
Carolus Ambrofius Cuchinus.
Carolus Antonius Agudius.
Carolus Francifcus Rovellus.
Carolus Hyacinthus Gariboldus.
Carolus Jofeph Origonus.
Carolus Maria Maddius.
Carolus Maria Porcara.
Cattarina Vicecomes.
Cattellianus Cotta.
Celfus Quattrocafe.
Cherubinus Ferrarius.
Cherubinus Serbellonus.
Chriftophorus Cambiagus.
Chriftophorus Ceva.
Chriftophorus Magnus.
Chriftophorus à Varifio.
Claudius Trivultius.
Clemens Caprettus.
Coecilia Gallarana.
Coecilius Statius.
Cornelia Cotta.
Cyprianus Maurus.
Damianus Fafolius.
Defiderius Gryphius.
Deuterius.
Didacus Ordonius de Rofales.
Diomedes Crucejus.
Diomedes de Pado.
Dionyfius Aelius.
Dionyfius Brippius.
Dominicus Buellius.
Dominicus Maccaneus.
Elpidius Rufticus.
Fabius Varifius.
Fabricius Vicecomes.
Facius Gallaranus.
Fauftinus Mazenta.
Federicus Quintius.
Federicus Vaffallus.
Felix Hofius.
Ferrandus, five Ferdinandus de Abdua.
Flaminius Platus.
Flavius Boldonus.
Flavius Fauftus.
Floravantes Rabbia.
Francifca Manzona Jufta.
Francifcus.
Francifcus Aelius.
Francifcus Alciatus.
Francifcus Ambiverus.
Francifcus Bazetta.
Francifcus Caftellus.
Francifcus Cicerejus.
Francifcus Craffus.
Francifcus Curtius.
Francifcus Ferrarius.
Francifcus Hofius.
Francifcus Lampugnanus.
Francifcus Mantegatia.
Francifcus Pancerus.
Francifcus Panigarola.
Francifcus Pellizarius.
Francifcus Petrafancta.
Francifcus Petrafancta alter.
Francifcus Picinellus.
Francifcus Poricellus.
Francifcus Puteobonellus.
Francifcus Rugerius.
Francifcus Ruginius.
Francifcus Sadarinus.
Francifcus Sfondratus.
Francifcus Taberna.
Francifcus Taberna alter.
Francifcus Tantius Corniger.
Francifcus Abundius Caftillionaeus.
Francifcus Antonius Radaëllus.
Francifcus Bernardinus Ferrarius.
Francifcus Bernardinus Seffa.
Francifcus Civellus, five Clavellus.
Francifcus Hieronymus Saxius.
Francifcus Maria Rhandenfis.
Francifcus Maria Ripalta.
Francifcus Maximilianus Chalcus.
Francifcus Xaverius Reuolius.
Fridericus Nicolaus Gavardus.
Gabriel Carcanus.
Gafpar Vicecomes.

Geoefius Rofanos.
Georgius Cribellus.
Georgius Platus.
Georgius Raveonatious.
Gregorios Brunellus.
Gualvaneus de la Flamma.
Guidottua Mazenta.
Guidos Mazeota.
Guidus Taberna.
Guilielmus Bramicellus.
Gutetus de Mixigis.
Hector Albergantus.
Hector Viceeomes.
Henricus.
Hercules Vioeemala.
Hermes Stampa.
Hieronymus Baffus.
Hieronymus Boffius.
Hieronymus Brippius.
Hierooymus Cardanus.
Hieronymus Cittadinus.
Hieronymus Dugoaous.
Hierooymus Gattieua.
Hieronymua Gbilinus.
Hieronymus Meazza.
Hieronymus Montius.
Hieronymus Olgiatus.
Hieronymus Porrus.
Hieronymua Rabbia.
Hieronymus Rayoerius.
Hieronymus Terzagus.
Hieronymus Tuttavilla.
Hieronymus Viceeomes.
Hilarioo Tadious.
Hippolyta Borromaea.
Hippolyta Vela.
Honuphrius de Bufficto.
Horatius Seronus.
Horatius Siecus.
Hortenfius Pallavicinus.
Hyacinthus Fageus.
Jacobus Arlunus.
Jaeobus Minutius.
Jacobus Maria ab Eeclefia.
Jacobus Philippus Simonetta.
Jafon Mayous.
Jafon Maynus altes.
Ignatius Albanus.
Innocentius ab Ecclefia.
Joannes Biffus.
Joanoes Brippius.
Joannes de Magiftris.
Joannes Malabarba.
Joannes Paganus.
Joannes Pafta.

Joannes Rabbia.
Joannes Stampa.
Joannes Tonfus.
Joannes Viecomes.
Joannes Abbiatus Forrerius.
Joannes Albertus Albicantes.
Joaooes Albertus Boffius.
Joannes Aloyfius Tofcanus.
Joannes Ambrofius Biffus.
Joannes Antonius Befana.
Joannes Antonius Boffius.
Joannes Aotonius Canevefius.
Joaooes Antooius Luinus.
Joannes Antonius Mediobarbus.
Joannes Aotooius Sangeorgius.
Joannes Antonius Verdanus.
Joannes Antonius Actius Gallaratus.
Joaones Baptifta Boffius.
Joannes Baptifta Brebbia.
Joannes Baptifta Buttintrochius.
Joanoes Baptifta Caftillionaeus.
Joannes Baptifta Corneus.
Joannes Baptifta Craffus.
Joannes Baptifta Dardanonus.
Joannes Baptifta Fageus.
Joannes Baptifta Foffatus.
Joanoes Baptifta Landrianus.
Joannes Baptifta Oddonus.
Joannes Baptifta Parooa.
Joannes Baptifta Plantanida.
Joaones Baptifta Porrus.
Joannes Baptifta Rubeus.
Joannes Baptifta Rufca.
Joannes Baptifta Salvatorinus.
Joannes Baptifta Scaravagius.
Joannes Baptifta Sclafenatus.
Joannes Baptifta Sitonus.
Joannes Baptifta Tadinus.
Joannes Baptifta Vieecomes.
Joaones Baptifta Vicecomes alter.
Joannes Baptifta Vicecomes alter.
Joannes Baptifta Villa.
Joaones Chriftophorus Daverius.
Joanoes Evangelifta Cabiatus.
Joaones Fabricios Landrianus.
Joannes Franeifcos Caftillionaeus.
Joannes Francifcus de Clericis.
Joannes Francifcus Marlianus.
Joaooes Francifcus Pufterla.
Joannes Galeaeios Maria Sfortia.
Joannes Georgius Trivultius.
Joannes Jacobus Lomatius.
Joannes Jacobus Refta.
Joannes Jacobus Valerius.
Joanoes Jacobus Vincemala.

Joannes Marcus Fagnanus.
Joannes Maria Cattaneus.
Joannes Maria Vicecomes.
Joannes Matthaeus Toscanus.
Joannes Nicolaus Boldonus.
Joannes Paulus Barzius.
Joannes Paulus Lomatius.
Joannes Petrus Figinus.
Joannes Petrus Moneta.
Joannes Petrus Petrasancta.
Joannes Petrus Zenalius.
Joannes Philippus Gherardinus.
Jacobus Philippus Oppicellus.
Joannes Stephanus Cotta.
Joannes Stephanus Mirabilia.
Joannes Thomas Gallaratus.
Joseph Bissus.
Joseph Brippius.
Joseph Brippius alter.
Joseph Cattaneus.
Joseph Corradus.
Joseph Cusanus.
Joseph Landus.
Joseph Milanus.
Joseph Origonus.
Joseph Pusterla.
Joseph Taberna.
Joseph Vincemala.
Joseph Antonius Castillionaeus.
Joseph Maria Fornara.
Joseph Maria Mazzettus.
Joseph Maria Mirabilia.
Joseph Maria Felix Ferrarinus.
Isidorus Giroldellus.
Isidorus Ripa.
Isidorus Spreaficus.
Julia Varisia.
Julius Perottus.
Julius Plantanida.
Julius Verga.
Julius Caesar Albicantes.
Julius Caesar Glussianus.
Julius Caesar Tadinus.
Lampus, sive Lampuginus Biragus.
Lancinus Curtius.
Landulphus.
Laurentius Toscanus.
Lazarinus Resta.
Leander Vicecomes.
Leo Rubeus.
Leodrisius Cribellus.
Leonardus Delphinonus.
Leonardus Gryphius.
Livia Tornella.

Luchinus Vicecomes.
Lucinus Conagus.
Ludovicus Gandinus.
Ludovicus Maddius.
Ludovicus Mazenta.
Ludovicus Mazenta alter.
Ludovicus Maria Sfortia.
S. Magnus Felix Ennodius.
Marcus Litta.
Marcus Antonius Bebulcus.
Marcus Antonius Bossius.
Marcus Antonius Majoragius.
Marcus Antonius Missalia.
Marcus Antonius Montius.
Marcus Aurelius Grattarola.
Marcus Aurelius Questa.
Marcus Maphaeus Cicerejus.
Margharita Archinta.
Maria Ferraria.
Maria Rosa Felix Maddia.
Marius Cotta.
Marius Piccius.
Martinus Longus.
Matthaeus Valerius.
Matthaeus Abbiatus Forrerius.
Matthias Toscanus.
Mauritius Maurus.
Mauritius Vicecomes.
Melchior Puteus.
Michaël Maddius.
Michaël Resta.
Mutius Sfortia.
Mutius Varisius.
S. Myrocles.
Nicolaus Castillionaeus.
Nicolaus Margaritonus.
Nicolaus Mutonus.
Nicolaus Seraticus.
Octavianus Arcimboldus.
Octavianus Fabagrossa.
Octavianus Perlasca.
Octavianus Piccius.
Octavianus Raverta.
Octavius Boldonus.
Octavius de Vicomercato.
Pacificus Bebulcus.
Palladinus Cribellus.
Pantaleo Cusanus.
Parthenia Gallarata Maynolda.
Paula Sessa.
Paola Sfondrata.
Paulus Albutius.
Paulus Cribellus.
Paulus Montius.

Paulus

Paulus Moriggia.
Paulus de Perego.
Paulus Petrafancta.
Paulus Aemilius Barbaruffa.
Paulus Bernardinus Lafterius.
Paulus Hieronymus Bimius.
Paulus Nicolaus Varifius.
Petrus à Bafilica-petri.
Petrus à Caftelletto.
Petrus Cornenus.
Petrus Lazaronus.
Petrus Martinolus.
Petrus Novatus.
Petrus de Valvafforibus.
Petrus Antonius Crevenna.
Petrus Antonius Platus.
Petrus Francifcus Arefinus.
Petrus Francifcus Corius.
Petrus Francifcus Goanus.
Petrus Francifcus Vicecomes.
Petrus Hieronymus Tinellus.
Petrus Maria Bonfignorius.
Petrus Martyr de Angleria.
Petrus Paulus Caravagius.
Petrus Paulus Giletus.
Petrus Paulus Porrus.
Petrus Vincentius Carpanus.
Philippus Binafcus.
Philippus Caftillionaeus.
Philippus Meda.
Philippus Pirogallus.
Philippus Maria Sfortia.
Pius Mutius.
Platinus Platus.
Polydorus Ripa.
Pontianus Moronus.
Primus de Comitibus.
Princivallus Befutius.
Profper Cattaneus.
Profper Vicecomes.
S. Protafius.
Publius Francifcus Spinula.
Pyrrhus Vicecomes.
Quintilianus Cribellus.
Raphaël Fagnanus.
Raphaël Tofcanus.
Robertus Francinetus.
Roglerius de Comitibus.
Sampfon Ifola.
Scipio Albanus.
Sebaftianus Refta.
Seraphinus ab Ecclefia.
Severinus Frigerius.
Sfortia Brippius.

Sigifmundus Boldonus.
S. Simplicianus.
Stephanardus de Vicomercato.
Stephanus Morefinus.
Sylvius Gelofus.
Theobaldus Maria Vicecomes.
Theodatus Hofius.
Theodorus Manlius.
Thomas Albiatus.
Thomas Ceva.
Thomas Santauguftinus.
Titus Hieronymus Sempronius Caftillionaeus.
Valentinus Rubinus.
Valerianus Caftillionaeus.
Ubaldus Gherardus.
Venturianus Carlius.
Victoria Caftelletta Rhaudenfis.
Victorius Caftillionaeus.
Virginius Jofeph Burrus.
Vitalianus Vicecomes Borromaeus.
Vitalianus Vicecomes Borromaeus alter.
Vivianus Guffallus.
Urbanus Montius.

INTER EXTEROS

Alexander Rubinus.
Balthaffar Caftillionaeus.
Balthaffar Tacco, feu Tacconus.
Bartholomaeus Berfanus.
Carolus Francifcus Cerefulus.
Gaudentius Merula.
Georgius Merula.
Gherardus Borgogni.
Hieronymus Borferius.
Jacobus Antiquarius.
Jofeph Hieronymus Sementius.
Jofeph Maria Stampa.
Julianus Gofelinus.
Maximilianus Calvus.
Nicolaus Siccus.
Paulus Bellonus.
Petrus Leo.
Petrus Candidus Decembrius.
Placidus Aloyfius Caroëllus.
Protafius Porrus.
Sigifmundus Picenardus.
Stephanus Dulcinus.
Stephanus Niger.
Ubertus Decembrius.

GRAM-

ET RHETORES.

Alexander Archintus.
Alexander Confalonerius.
Alexander Simonetta.
Alexius Ledesma.
B. Andreas Billius, sive de Billiis.
Angelus Maria Alchisius.
Antonius Giggaeus.
Antonius Rhaudensis.
Augustinus Bonacina.
Augustinus Gambarellus.
Augustinus Lampugnanus.
Bartholinus de Valvassoribus.
Benignus Grysonianus.
B. Bernardinus de Bustis.
Blasius Guenzatus.
Bonaventura Burattus.
Caesar Lampugnanus.
Deuterius.
Felix Hosius.
Franciscus Ambiverus.
Franciscus Cicerejus.
Franciscus Panigarola.
Franciscus Pezius.
Franciscus Rivola.
Franciscus Sanbenedictus.
Gabriel Sfortia.
Georgius Florus.
Georgius Vallagussa.
Gregorius Gallicanus.
Hilarion Lanterius.
Hilarion Rancatus.
Hortensius Landus.
Ignatius Landrianus.
Joannes Bissus.
Joannes Albertus Bossius.
Joannes Antonius de Vailate.
Joannes Baptista Corneus.
Joannes Baptista Crevenna.
Joannes Baptista Vicecomes.
Joannes Franciscus Besotius.
Joannes Petrus Legnanus.
Joseph Alamannus.
Joseph Vallianus.
Joseph Maria Mirabilia.
Julius Porrus.
Julius Caesar Confalonerius.
Julius Caesar Glossianus.
Lucillus Terzagus.
Marcus Antonius Majoragius.
Mariangelus Sanbenedictus.
Paganus Rhaudensis.
Paulus Aresius.
Petrus Martyr Marinonus.

Sampson Isola.
Stanislaus Hosius.
Theodatus Hosius.
Theodorus Manlius.
Thomas Albiatus.
Virginius Rusus.

INTER EXTEROS

Alexander Rubinus.
Demetrius Chalcondyles.
Gasparinus Barzizius.
Gaudentius Merula.
Georgius Merula.
Georgius Valla.
Joseph Maria Stampa.
Petrus Galesinus.
Petrus Candidus Decembrius.

PHILOLOGI.

Aron Battales.
B. Albertus à Sartiano.
Albertus Castellanus.
B. Alexander II. Pont. Max.
Alexander Archintus.
Alexander Archintus alter.
Alexander Cacciator.
Alexander de Comitibus.
Alexander Panigarola.
Alexander Perlasca.
Alexander Rhaudensis.
Alexander Rovidius.
B. Alexander Saulius.
Alexander Vicecomes.
Alexander Maria Briantus.
Alexius Ledesma.
Aloysius de Capitaneis.
Aloysius Castillionaeus.
Aloysius Cusanus.
Aloysius Figinus.
Aloysius Homodeus.
Aloysius Marlianus.
Aloysius Pionnus.
Alphonsus Besutius.
Alphonsus Crucejus.
Alphonsus Oldradus.
S. Ambrosius.
Ambrosius alter.
Ambrosius de Cavalleriis.
Ambrosius Ferrarius.
Ambrosius Magnagus.
Ambrosius Recalcatus.
Andreas Alciatus.
B. Andreas Billius, sive de Billiis.
Andreas Bossius.

Andreas Pictorius.
Andreas Pusterla.
Andreas Radaëllus.
Andreas Sormanus.
Andreas Vicecomes.
Angelica Agatha Sfondrata.
Angelicus Radaëllus.
Angelus Cantonus.
Angelus Castilliunaeus.
Angelus Decembrius.
Angelus Maria Paravicinus.
Angelus Pios Chiapanus.
Annibal Balsamus.
Annibal Crucejus.
Annibal Porronus.
Anonymus X.
Anonymus XXVII.
Anonymus XXXVI.
Anonymus XXXVIII.
Anselmus Tantius.
Anspertus.
Antonellus Arcimboldus.
Antonia Maria Sfondrata.
Antonius Albertallus.
Antonius Bendonus.
Antonius Canobius.
Antonius Choërez.
Antonius Giggaeus.
Antonius Moneta.
Antonius Pelottus.
Antonius Pusterla.
Antonius Ramponus.
Antonius Rhaudensis.
Antonius Salmatia.
Antonius Maria Venustus.
Antonius Maria Vicecomes.
Archangela Gabriella Vicecomes.
Ascalcon à Valle.
Ascanius Centorius de Hortensiis.
Attilius Arrigonus.
Attilius Petrasancta.
Augustinus Gambarellus.
Augustinus Lampugnanus.
Augustinus Santaugustinus.
Augustinus Sclafenatus.
Augustinus Terzagus.
Augustus Botta.
Balthassar Ruginellus.
Bartholomaeus Assander.
Bartholomaeus Canalis.
Bartholomaeus Capra.
Bartholomaeus Crassus.
Bartholomaeus Curtius.
Bartholomaeus Ferrarius.
Bartholomaeus Gavantus.
Bartholomaeus Marlianus.
Bartholomaeus Taëgius.
Bartholomaeus Zucchius.
Basilius Serenius.
Bassianus Cattensgus.
Benedictus Aresius.
Benedictus Bizozerus.
Benedictus Cinquanta.
Benedictus Sociacus.
Bernardinus Baldinus.
Bernardinus Corius.
Bernardus Bertolius.
Beroldus.
Bonaventura Castillionaeus.
Bonifacius Vicecomes.
Boninus Mombritius.
Bonvicinus Ripa.
Caesar Battalea.
Caesar Blancus.
Caesar Burrus.
Caesar de Judicibus.
Caesar Parona.
Caesar Picinellus.
Caesar de Riparia.
Caesar Rovidius.
Caesar Saccus.
Caesar Specianus.
Cambius Bossius.
Camillus Bossius.
Camillus Ghilinus.
Carolus Archintus.
Carolus à Basilica-petri.
S. Carolus Borromaeus.
Carolus Bossius.
Carolus Cornacciolus.
Carolus Ghioldus.
Carolus Petrasancta.
Carolus Proserpius.
Carolus Rancatus.
Carolus Septala.
Carolus à Turre.
Carolus Bartholomaeus de Platea.
Carolus Benedictus Bizozerus.
Carolus Emmanuel Maldura.
Carolus Franciscus Beccaria.
Carolus Franciscus Ursinus.
Carolus Joseph Imbonatus.
Carolus Joseph Origonus.
Carolus Maria Porcara.
Carolus Stephanus Litta.
Cassianus Paravicinus.
Celsus Quattrocase.
Christophorus.
Christophorus de Camponibus.
Christophorus Picinellus.

Chri-

Christophorus Rachettus.
Christophorus à Varisio.
Christophorus Maria Crucejus.
Coelestinus Sfondratus.
Conradus Confalonerius.
Cyprianus Maurus.
Damianus Fasolius.
Daniel Porrus.
Didacus Ordonius de Rosales.
Dominicus Maccaneus.
Dominicus Madernus.
Dominicus Maria Curionus.
Domitilla Trivultia.
Donatus Benzonus.
Donatus Fontana.
Eusebius Blancus.
Eusebius Corradus.
Eusebius Crucejus.
Fabricius Vicecomes.
Facius Cardanus.
Federicus Borromaeus.
Federicus Garimbertus.
Federicus à Valle.
Federicus Vassallus.
Federicus Nicolaus Gavardus.
Felix Hosius.
Ferdinandus Taberna.
Flagrius Manlius.
Francisca Manzona Justa.
Franciscus Alciatus.
Franciscus Biragus.
Franciscus Bonardus.
Franciscus Caimus.
Franciscus Cicerejus.
Franciscus Collius.
Franciscus Crucejus.
Franciscus Pancerus.
Franciscus Panigarola.
Franciscus Perlasca.
Franciscus Pezius.
Franciscus Picinellus.
Franciscus Picolpassus.
Franciscus Puteobonellus.
Franciscus Rugerius.
Franciscus Serbellonus.
Franciscus Sfondratus.
Franciscus Sormanus.
Franciscus Taberna.
Franciscus Taberna alter.
Franciscus Taegius.
Franciscus Tantius Corniger.
Franciscus de Vicomercato.
Franciscus Abundius Castillionaeus.
Franciscus Bernardinus Ferrarius.
Franciscus Bernardinus de Vicomercato.
Franciscus Hieronymus Saxius.
Franciscus Maria Abbiatus Forrerius.
Franciscus Maria Pellizzarius.
Franciscus Maria Ripalta.
Franciscus Xaverius Renolius.
Francus Ferrarius.
Gabriel Maddius.
Gabriel Sfortia.
Gabriel Verrus.
Galeacius Capra, sive Capella.
Gaspar Lampugnanus.
Georgius Cribellus.
Georgius Longus.
Georgius Olivatius.
Georgius de Pasqualibus.
Georgius Raynoldus.
Georgius Vallagussa.
Gothardus Regna.
Gregorius XIV. Pont. Max.
Gregorius Brunellus.
Gregorius Leti.
Gualterius Corbetta.
Guido Terzagus.
Guidus Mazenta.
Hadrianus Majoragius.
Haymon Corius.
Hector Albergantus.
Henricus Cattaneus.
Hieronymus Archintus.
Hieronymus Arconatus.
Hieronymus Bossius.
Hieronymus Bossius alter.
Hieronymus Cardanus.
Hieronymus Ferrarius.
Hieronymus Frova.
Hieronymus Gallaratus.
Hieronymus Gatticus.
Hieronymus Ghilinus.
Hieronymus Legnanus.
Hieronymus Meazza.
Hieronymus Porrus.
Hieronymus Raynerius.
Hieronymus Septala.
Hieronymus de Sirturis.
Hieronymus Tattus.
Hieronymus Trivultius.
Hieronymus Vicecomes.
Hieronymus Antonius Regna.
Hilarion Corbetta.
Hilarion Laoterius.
Hilarion Rancatus.
Horatius Bazetta.
Hortensius Landus.
Hortensius Pallavicinus.
Jacobus Alipher.

Jacobus Lampugnanus.
Jacobus à Modoëtia.
Jacobus Puteobonellus.
Jacobus Spreaficus.
Jacobus Maria Berna.
Jacobus Maria ab Ecclesia.
Jacobus Maria Hierooymus Stampa.
Jacobus Philippus Butius.
Jacobus Philippus Terzagus.
Ignatius Landrianus.
Innocentius ab Ecclesia.
Joachimus Garbicellus.
Joannes Arcimboldus.
Joannes Arcimboldus alter.
Joannes Biffus.
Joannes Capis.
Joannes Carpanus.
Joannes de Magistris.
Joannes Mapellus.
Joannes Moriggia.
Joannes de Parazo.
Joannes Pasta.
Joannes Rabbia.
Joannes Rhaudensis.
Joannes Salvaterra.
Joannes Tonsus.
Joannes Videmarius.
Joannes Aloysius Trottus.
Joannes Ambrosius Archintus.
Joannes Ambrosius Biffus.
Joannes Ambrosius Blancus.
Joannes Ambrosius Mazenta.
Joannes Angelus Arcimboldus.
Joannes Antonius Cazzulus.
Joannes Antonius Lupus.
Joannes Antonius Mediobarbus.
Joannes Antonius Pancerus.
Joannes Antonius Verdanus.
Joannes Antonius Zerbus.
Joannes Antonius Actius Gallaratus.
Joannes Augustinus Bertarellus.
Joannes Augustinus Confalonerius.
Joannes Augustinus Meda.
Joannes Baptista Barella.
Joannes Baptista Blanchinus.
Joannes Baptista Castillionaeus.
Joannes Baptista Corneus.
Joannes Baptista Corneus alter.
Joannes Baptista Crevenna.
Joannes Baptista Deganus.
Joannes Baptista Fageus.
Joannes Baptista Fossatus.
Joannes Baptista Gallimbertus.
Joannes Baptista à Modoëtia.
Joannes Baptista Porrus.
Joannes Baptista Porta.
Joannes Baptista Proserpius.
Joannes Baptista Saccus.
Joannes Baptista Septala.
Joannes Baptista Vicecomes.
Joannes Christophorus Daverius.
Joannes Christophorus Moronus.
Joannes Dominicus Mazza.
Joannes Donatus Ferrarius.
Joannes Franciscus Aresius.
Joannes Franciscus Besutius.
Joannes Franciscus Gaddius.
Joannes Franciscus Quintianus.
Joannes Franciscus Strapparola.
Joannes Gaspar Beretta.
Joannes Georgius Septala.
Joannes Jacobus Conturbius.
Joannes Jacobus Resta.
Joannes Jacobus Salvatorinus.
Joannes Jacobus Valerius.
Joannes Maria Cattaneus.
Joannes Maria Vicecomes.
Joannes Maria Vicecomes alter.
Joannes Matthaeus Toscanus.
Joannes Paulus de Clericis.
Joannes Paulus Lomatius.
Joannes Paulus Mazzucchellus.
Joannes Paulus Medices.
Joannes Petrus Besutius.
Joannes Petrus Glussianus.
Joannes Petrus Puricellus.
Joannes Petrus Quadrius.
Joannes Stephanus Leinatius.
Joseph Alamannus.
Joseph Arzonicus.
Joseph Biffus.
Joseph Cisnusculus.
Joseph Corradus.
Joseph Cusanus.
Joseph Milanus.
Joseph Origonus.
Joseph Pusterla.
Joseph Vallianus.
Joseph Vincemala.
Joseph Antonius Castillionaeus.
Joseph Carolus Franciscus de Comitibus.
Joseph Maria Cignardus.
Joseph Maria Mazzettus.
Joseph Maria Mirabilia.
Joseph Maria Felix Ferrarinus.
Isidorus Isolanus.
Isidorus Ripa.
Julius Cignardus.
Julius Perottus.
Julius Poggianus.

Julius Tattus.
Julius Caesar Consa'onerius.
Julius Caesar Glussianus.
Lampus, sive Lampugnius Biragus.
Lampus, sive Lampugnius Biragus alter.
Lancinus Curtius.
Laurentius Maddius.
Laurentius Sormanus.
Lazarus de Grandis.
Leodrisius Cribellus.
Leonardus Delphinonus.
Lucas Cribellus.
Luchinus Arconatus.
Lucillus Terzagus.
Ludovicus Mannius.
Ludovicus Mazenta.
Ludovicus Septala.
Ludovicus Augustinus Castellus.
Ludovicus Maria Agudius.
Ludovicus Maria Sfortia.
S. Magnus Felix Ennodius.
Malachias Binascus.
Manfredus Septala.
Maphaeus Crassus.
Marcus Cremosanus.
Marcus Antonius Majoragius.
Marcus Salvius Julianus.
Matthaeus Cassagus.
Matthaeus Taberna.
Matthaeus Valerius.
Matthias Toscanus.
Mauritius Maurus.
Mauritius Vicecomes.
Maurus Corbetta.
Melchior Puteus.
Michaël Fernus.
Michaël Resta.
Nicolaus Glussianus.
Nicolaus Luinus.
Nicolaus Moltrasius.
Nicolaus Mutonus.
Nicolaus Pacedianus.
Nicolaus Pellizarius.
Nicolaus Serazonus.
Octavianus Ferrarius.
Octavius Boldonus.
Octavius Cotonius.
Octavius Cusanus.
Octavius Ferrarius.
Octavius Vicecomes.
Octavius Vincemala.
Pantaleo Cosanus.
Paulus Aresius.
Paulus de Billiis.
Paulus Moriggia.
Paulus Rhaudensis.
Paulus Sfondratus.
Paulus Aemilius Barbarussa.
Paulus Antonius Annonus.
Paulus Antonius Monelia.
Paulus Antonius Prandonus.
Paulus Antonius Sormanus.
Paulus Augustinus Montorfanus.
Paulus Franciscus Modronus.
Paulus Hieronymus Bimius.
Paulus Joseph Meronus.
Paulus Maria Terzagus.
Petrus Carcanus.
Petrus Crassus.
Petrus Figinus.
Petrus Montius.
Petrus Pusterla.
Petrus Franciscus Biragus.
Petrus Franciscus Raymundus.
Petrus Jacobus Arrigonus.
Petrus Maria Martellus.
Petrus Maria Vulpius.
Petrus Martyr Marinonus.
Petrus Paulus Arrigonus.
Petrus Paulus Bosca.
Petrus Paulus Ormanicus.
Philippus Brasca.
Philippus Meda.
Philippus Meda alter.
Philippus Picinellus.
Philippus Vicecomes.
Pius Mutius.
Platinus Platus.
Primus de Comitibus.
Princivallus Lampugnanus.
Polycarpus Ursius.
Pompejus Lampugnanus.
Publius Franciscus Spinula.
Raphaël Peragallus.
Raymundus Marlianus.
Renatus Biragus.
Robertus Rusca.
Roglerius de Comitibus.
Rolandus Pallavicinus.
Sebastianus Fageus.
Sebastianus Resta.
Sigismundus Boldonus.
Stanislaus Hosius.
Stephanardus de Vicomercato.
Stephanus Nardinus.
Sylvester.
Thaddaeus Calufchus.
Theobaldus Maria Vicecomes.
Theodatus Hosius.
Theodorus Platus.

Theodorus Trivultius.
Theodorus Trivultius alter.
Theophilus Carensius.
Thomas Ceva.
Thomas Lucionus.
Thomas Santaugustinus.
Tiburtius Boffius.
Titus Hieronymus Sempronius Castillionaeus.
Tonfus Tonfus.
Triftanus Chalcus.
Valerianus Caftillionaeus.
Valerianus Magnus.
Ubertus Ghiringhellus.
Vercellinus Maria Vicecomes.
Vincentius Caftillionaeus.
Vitalianus Vicecomes Borromaeus.
Urbanus Paganus.
Zacharias Ferrarius.

INTER EXTEROS

Andreas Camutius.
Andreas Trevifius.
Balthaffar Caftillionaeus.
Balthaffar Tacoo, feu Taceonus.
Bonifacius Simonetta.
Carolus Francifcus Cerefolus.
Ciccus Simonetta.
Demetrius Chalcondyles.
Didacus Salazarius.
Francifcus Mediobarbus Biragus.
Gafparinus Barzizius.
Gaudentius Merula.
Georgius Merula.
Georgius Valla.
Gherardus Borgogni.
Guinifortus Barzizius.
Hieronymus Borferius.
Hieronymus Perbonus.
Jacobus Antiquarius.
Jofeph Hieronymus Sementius.
Jofeph Maria Stampa.
Julianus Gofelinus.
Julius Aemilius Ferrarius.
Lucillus Philalthaeus.
Maximilianus Calvus.
Nicolaus Siccus.
Papyrius Cattaneus.
Petrus Galefinus.
Petrus Candidus Decembrius.
Placidus Aloyfius Caroëllus.
Stephanus Dulcinus.
Stephanus Niger.
Ubertus Decembrius.

AAron Battalea.
Albertus Gryphius.
B. Albertus à Sartiano.
B. Alexander II. Pont. Max.
B. Alexander V. Pont. Max.
Alexander Corius.
Alexander Cribellus.
Alexander Panigarola.
Alexander Perlafca.
Alexander Puricellus.
Alexander Rhaudenfis.
B. Alexander Saulius.
Aloyfius Homodeus.
Aloyfius Marlianus.
Aloyfius Terzagus.
Alphonfus Litta.
Alphonfus Raynoldus.
Alphonfus Riccius.
Alphonfus Vicecomes.
S. Ambrofius.
Ambrofius Lucas Cribellus.
Anaftafius Platus.
Andreas Alciatus.
B. Andreas Billius, five de Billiis.
Andreas de Cantiano.
Andreas Carpanus.
Andreas Vicecomes.
Angela Flaminia Confaloneria.
Angelica Agatha Sfondrata.
Angelus Decembrius.
Angelus Stampa.
Angilbertus Pufterla.
Anna Maria Zucchia.
Annibal Crucejus.
S. Anfelmus de Badagio.
Antonius Canobius.
Antonius Cremona.
Antonius Giggaeus.
Antonius Peffina.
Antonius Rhaudenfis.
Antonius Salmatia.
Antonius Trivultius.
Antonius Maria Pavarus.
Antonius Maria Venuftus.
Aquilinus Coppinus.
Arator.
B. Archangela Panigarola.
Archangelus Ungardus.
Ardicio Rivoltella.
Afcanius Maria Sfortia.
Auguftinus Cufanus.
Auguftinus Lampugnanus.
Auguftinus Terzagus.
Bartholomaeus Capra.

Bar-

Barthulomaeus Capra alter.
Bartholomaeus Chalcus.
Bartholomaeus Gavantus.
Bartholomaeus Rattus.
Barthulomaeus Rozzonus.
Bartholomaeus Taëgius.
Barthulomaeus Vicecomes.
Bartholomaeus Zucchius.
Balthassar de Fidelibus.
Basilius Ferrarius.
Basilius Menabenus.
Benignus Gryfonianus.
Bernabos Carcanus.
Bernardinus Baldinus.
Bernardinus Landrianus.
Bernardinus Marlianus.
Bonaventura Castillionaeus.
Boninus Mumbritius.
Bonus Aloysius Cribellus.
Boschinus de Angleria.
Branda Castillionaeus.
Caesar Gallaratus.
Caesar Montius.
Caesar Ruvidius.
Caesar Specianus.
Camillus Meltius.
Camillus Sclafenatus.
Camillus Sironus.
Carolus Barbavara.
Carolus à Basilica-petri.
S. Carolus Burrumaeus.
Carolus Moneta.
Carolus Septala.
Carolus Vicecomes.
Carolus Joseph Origonus.
Carolus Maria Maddius.
Carolus Maria Perugia.
Cattarina Vicecomes.
Celsus Confalonerius.
Coecilia Gallarana.
Coelestinus IV. Pont. Max.
Constantius.
Constantius alter.
Cornelia Cutta.
Daniel de Concoregio.
Dominicus de Valvassoribus.
Domitilla Trivultia.
Elpidius Rusticus.
S. Eusebius.
S. Eusturgius II.
Fabricius Petrasancta.
Federicus Borromaeus.
Federicus Quintius.
Felix Hosius.
Ferdinandus Taberna.
Flaminius Plarus.
Flavius Faustus.
Florianus.
Francisca Manzona Justa.
Franciscolus de Brossano.
Franciscus Alciatus.
Franciscus Bossius.
Franciscus Bossius alter.
Franciscus Castellus.
Franciscus Cicerejus.
Franciscus Cittadinus.
Franciscus Crucejus.
Franciscus Curtius.
Franciscus Panigarola.
Franciscus Petrasancta.
Franciscus Pezius.
Franciscus Picolpassus.
Franciscus Puteobonellus.
Franciscus Rubinus.
Franciscus Sadarinus.
Franciscus Sfondratus.
Franciscus Simonetta.
Franciscus Tantius Corniger.
Franciscus Bernardinus Ferrarius.
Franciscus Bernardinus Magnus.
Franciscus Maria Aunonus.
Gabriel de Concoregio.
S. Galdinus.
Galeacius Maria Sfortia.
Georgius Olivatius.
Georgius Vallagussa.
Gerardus Landrianus.
Gerardus Sessa, seu Sessius.
Gregorius XIV. Pont. Max.
Gregorius Leti.
Gualterius Corbetta.
Guarnerius Castillionaeus.
Guido de Summa.
Guidus Mazenta.
Gulielmus Rizzolius.
Guterus de Mixigia.
Hector Albergantus.
Henricus Scaccabarozzius.
Henricus Septala.
Hieronymus Cardanus.
Hieronymus Castillionaeus.
Hieronymus Donatus.
Hieronymus Garbagnatus.
Hieronymus Montius.
Hieronymus Moronus.
Hieronymus Olgiatus.
Hieronymus Rozzonus.
Hieronymus Terzagus.
Hieronymus Trivultius.
Hieronymus de Valvassoribus.

Hila-

Hilarion Corbetta.
Hilarion Rancatus.
Hippolytus Estensis.
Horatius Bazetta.
Hortensius Landus.
Jacobus Alciatus.
Jacobus Arcimboldus.
Jacobus à Modoëtia.
Jacobus Rhaudensis.
Jacobus Simonetta.
Jacobus Philippus Carpanus.
Jacobus Philippus Simonetta.
Innocentius ab Ecclesia.
Joachimus Castillionaeus.
Joannes Arcimboldus.
Joannes de Capitaneis.
Joannes Castillionaeus.
Joannes à Modoëtia.
Joannes Moronus.
Joannes Pasta.
Joannes Tolentinus.
Joannes Tonsus.
Joannes Vicecomes.
Joannes Vicecomes alter.
Joannes Ambrosius Confalonerius.
Joannes Ambrosius Ferrarius.
Joannes Ambrosius Mazenta.
Joannes Andreas de Vicomercato.
Joannes Antonius Corvinus.
Joannes Antonius Sorbellonus.
Joannes Antonius Verdanus.
Joannes Antonius Vicomercatus.
Joannes Augustinus Meda.
Joannes Baptista Arconatus.
Joannes Baptista Corneus.
Joannes Baptista Corneus alter.
Joannes Baptista Saccus.
Joannes Baptista Scaravaggius.
Joannes Baptista Sitonus.
Joannes Baptista Vicecomes.
Joannes Baptista Zappa.
Joannes Donatus Ferrarius.
Joannes Franciscus Gaddius.
Joannes Franciscus Porrus.
Joannes Galeacius Vicecomes.
Joannes Jacobus Aelius.
Joannes Jacobus Medices.
Joannes Jacobus Resta.
Joannes Jacobus Simonetta.
Joannes Jacobus Trivultius.
Joannes Maria Salvaterra.
Joannes Matthaeus Toscanus.
Joannes Nicolaus Boldonus.
Joannes Petrus Besotius.
Joannes Petrus Glussianus.

Joannes Petrus Marchesonius.
Joannes Petrus Petrasancta.
Joannes Petrus Puricellus.
Joannes Petrus Vicecomes.
Joannes Philippus Gambaloita.
Joannes Galeaz Maria Sfortia.
Joseph Brippius.
Joseph Radaëllus.
Joseph Ripamontius.
Julius Poggianus.
Laurentius.
S. Laurentius Litta.
Lazarinus Resta.
Leo de Perego.
Leodrisius Cribellus.
Lucillus Terzagus.
Ludovicus Maddius.
Ludovicus Mondellus.
Ludovicus Porrus.
Ludovicus Septala.
Ludovicus Simonetta.
Ludovicus Taberna.
Ludovicus Maria Sfortia.
S. Magnus Felix Ennodius.
Marcus Antonius Majoragius.
Marcus Antonius Montius.
Marcus Aurelius Grattarola.
Marcus Maphaeus Cicerejus.
Margarita Ferufina.
Martinus Corvus, seu Corbus.
Matthaeus Valerius.
Nicolaus Amidanus.
Nicolaus Arcimboldus.
Nicolaus de Pado.
Nicolaus Pellizarius.
Nicolaus Rubinus.
Octavianus Ferrarius.
Octavianus Perlasca.
Octavius Ferrarius.
Octavius de Vicomercato.
Octavius Vincemala.
Oldepertus.
Pantaleo Cusanus.
Parthenia Gallarata Maynolda.
Paula Antonia de Nigris.
Paula Antonia Sfondrata.
Paulus Aresius.
Paulus Moriggia.
Paulus Sfondratus.
Paulus Aemilius Sfondratus.
Petrus.
Petrus Cantonus.
Petrus Grysolanus.
Petrus Oldradus.
Petrus Puricellus.

Petrus

Petrus de Valvassoribus.
Petrus Franciscus Marlianus.
Petrus Georgius Vicecomes.
Petrus Martyr de Angleria.
Petrus Paulus Porrus.
Petrus Vincentius Carpanus.
Philippus Archintus.
Philippus Decius.
Philippus Lampugnanus.
Philippus Meda.
Philippus Pirovanus.
Philippus Maria Vicecomes.
Pius IV. Pont. Max.
Pius Mutius.
Platinus Platus.
Pompejus Castillionaeus.
Primus de Comitibus.
Prosper Vicecomes.
Publius Franciscus Spinula.
Raphaël Montorfanus.
Renatus Biragus.
Rohaldus, sive Roboaldus.
Roglerius de Comitibus.
Scaramuccia Trivultius.
Scipio Casatus.
Sebastianus Fageus.
Severinus Chalcus.
Sfortia Brippius.
Sfortia Maria Sfortia.
Sigismundus Boldonus.
S. Simplicianus.
Stanislaus Hosius.
Stephanus Antonius Cantianus.
Syrus.
Theodorus Trivultius.
Theodorus Trivultius alter.
Thomas Ceva.
Tristanus Chalcus.

Valerianus Castillionaeus.
Valerianus Magnus.
S. Venerius.
Vercellinus Maria Vicecomes.
Virginius Rufus.
Vitalianus Vicecomes Borromaeus.
Urbanus III. Pont. Max.
Wifredus.

INTER EXTEROS

Andreas Camutius.
Balthassar Castillionaeus.
Balthassar Tacco, seu Tacconus.
Bonifacius Simonetta.
Carolus Franciscus Cerefolus.
Ciccus Simonetta.
Didacus Salazarius.
Gasparinus Barzizius.
Gaudentius Merula.
Georgius Merula.
Georgius Valla.
Guinifortus Barzizius.
Hieronymus Borserius.
Jacobus Antiquarius.
Jacobus Boscalinus.
Joannes Baptista Specianus.
Joseph Hieronymus Sementius.
Julianus Goselinus.
Lucillus Philalthaeus.
Petrus Galesinus.
Petrus Leo.
Petrus Candidus Decembrius.
Petrus Paulus Bonettus.
Protasius Porrus.
Stephanus Dulcinus.
Stephanus Niger.
Ubertus Decembrius.

INDEX GENERALIS
RERUM, ET NOMINUM,
EXCEPTIS IIS,
QUÆ SUNT SCRIPTORUM MEDIOLANENSIUM,
QUORUM JAM DEDIMUS CATALOGOS;
Item Locorum, atque Librorum, de quibus in hac Bibliotheca fit mentio.

A

Aleva-

Archi-

B

Baldi-

Bar-

de S. Be-

Biblio-

Bossius

Bul-

C

Cano

Caſ-

Cista-

Colo-

Cor-

D

Eccard,

E

F

Fac-

G

Gle-

H

Harol-

I

K

L

Lam-

M

Mari-

Maxi-

Moneta

545.

N

O

P

Petra-

Piro-

Pu-

Q

R

de

S

San-

Sixtus

Sta-

T

de

V

Valen-

Ven-

Vice-

Vin-

Tris-

Y

Z

F I N I S.

MANTISSA.

LECTORI MONITUM.

CUm jam pene ad umbilicum perducta fuisset Bibliotheca hæc mea Scriptorum Mediolanensium, ejusdem editionem præcessere Epistolæ duæ, eruditione recondita uberrimè refertæ, quarum prima Auctorem habet Eruditissimum Virum, atque Reipublicæ Literarum editis Voluminibus celebratissimum, Angelum Mariam Quirinum *S. R. E. Cardinalem, Episcopum Brixiensem; altera verò conscripta fuit à Clarissimo Viro, & numquam satis ab omnibus bonis, à me præsertim, commendando*, Josepho Antonio Saxio, *Bibliothecæ Ambrosianæ Præfecto, ut eâ, qua pollet, eruditione, ac modestia responsum faceret Emo Præsuli, qui editas Brixiæ superiùs memoratas Literas suas ad eum direxerat, Mediolanensibus hisce typis in lucem emissa. Quid in memoratis Opusculis actum sit, ut & Mediolanensibus, & Brixiensibus cultus, amorque Studiorum ac Scientiarum per utrumque ex proximè laudatis Eruditis propugnatoribus vindicetur, utrobique certantibus, ut Genti suæ primatus gloria tribuatur, non est quòd hìc ego commemorem; verùm, cùm hæc Opuscula ab editione hac mea incitamentum veluti acceperint, & ut plurimum ad eamdem respiciant, operæ pretium existimavi, Corollarii loco ad calcem recudere; ne alibi frustra exquirendum sit, quod ad Mediolanensium laudem pertineat, addito Indiculo Rerum, & Nominum per me breviter compacto. Id autem ultro etiam peregi, ut utriusque Epistolæ Scriptoribus obsequii mei, devinctique animi immortale offeram testimonium. Hæc profectò haud ingratum tibi, Lector humanissime, futurum censeo, quinimmo & ambabus, ut ajunt, ulnis te excepturum, probaturumque confido. Vale.*

VIRO CLARISSIMO

JOSEPHO ANTONIO SAXIO

MEDIOLANENSIS AMBROSIANÆ BIBLIOTHECÆ PRÆFECTO

ANGELUS MARIA QUIRINUS

S. R. E. CARDINALIS BIBLIOTHECARIUS , ET EPISCOPUS BRIXIENSIS .

VOluptatem, quam singularem cepi, dum per sneriores hebdomadas evolvendæ Historiæ Typographieo-literariæ Mediolanensi , tuo studio, Vir Clarissime, explicatæ , & nuperrime in lucem edoctæ , sueeisivas horas aliquot locarem , etsi literæ meæ familiares satis Tibi declaraverint , in animum tamen induxi publico insuper hujus Epistolæ documento magis magisque patefacere . Ac primo quidem ingenue fatebor , ei voluptati causam dedisse , præter exquisitam eruditionem in illa tua lucubratione se se undique proferentem , eamque ad exactioris Critices regulas insigniter expensam , nonnullos meos io re pariter Typographica illustranda conarus, quorum fidem faciunt bini libri a me ante paucos annos eonscripti ; unus nimirum , de Brixiana Literatura renascentium literarum ætate , alter vero, de Panli II Pont. Max. Gestis vindicatis , & illustratis . Hujus siquidem ealci assnitur Commentarius , cujus seopus , ostendere , ae comprobare Pauli II. Pontifieatus felicitati deberi optimorum Scriptorum Editiones , quæ scilicet Romæ prodierunt post advectam in eam Urbem a Germanis Opificibus Typographiam. Ille vero , dum Viros eruditos recenset, quibus Brixia ea ætate abundavit , eorum etiam ingenii fœtus, huius Urbis typis rune evulgatos , merita enm laude commemorar , & alios præterea , qui , etsi ab exterorum ingenio profecti , haud mediocrem lueem ab iisdem typis aeeeperunt . Fatebor deinde , ei ipsi voluptati majus adhuc incrementum aecessisse , postquam in tui illius Operis Prolegomenis eas Mediolani in re Typographiea prærogativas commendari deprehendi , quibus statim videre mihi visos sum haud valde dispares esse , quæ de Brixia quoque jure ac merito valeant prædicari ; adeo ut , lieet verissimum sit , Mediolano , Cisalpinæ Galliæ principatum tenenti , Virgilianum illud aptari posse ,

Verum alias inter tantum caput extulit urbes ,
Quantum lenta solent inter viburna cupressi ,

nihilominus landis genus illud , quo eandem Urbem in iis Prolegomenis honestasti , huic quoque Urbi , eui Episcopus præsum , si non omnino ex æqno , saltem haud magno eum discrimine convenire dignoseatur . Atque hoc illud est , quod Epistola ista demonstrabo , ratus , laborem hunc meum Tibi jueundum futurum , eum quod in eo relictis tuo a pede vestigiis insistere mihi propositum sit, tum quod pleraque omnia , instituto meo isti opportuna , petenda mihi sint ex libro de Brixiana Literatura , eui quantum humanitas tua deferre dignata sit , aliqua ejusdem loca tuum in Opus traducta, & honorifieis ubique verbis collaudata palam evincont ; qua in re eas me Tibi gratias habere profiteor , qoas summas esse necesse sit , ut humanitati illi respondeant .

Antequam autem ad spartam meam adornandam accedam, operæpretium puto (oec aliter profecto &

A ipse judicabis , quippe qui optime noris , imo vero exemplo tuo edoceas , nihil præstabilius studiis nostris contingere posse, quam si ad toendas Religionis causas referantur) calumniam Heterodoxorum refellere , qua admodum frequenter Catholicos insectantur , perinde ac si isti sopprimendis priscis , Sanctorum præsertim Patrum , & Theologorum exemplaribus magno studio incumbant , quo locum faciant recentioribus *in Papatu* , ut illi blaterant , *post tempus Reformationis* editis . *La principale utilité* (ita loquitur unus ex ipsis , Author videlicet libri Hagæ Comitum ante qoinque annos evulgati , cui hic titulus , Histoire de l'Origine , & des premiers progrés de l'Imprimerie) *de la plus part des anciennes Editions consiste à faire voir l'infidelité des nouvel-*
B *les , depuis la Reformation , le Concile de Trente , & l'Institution des Indices Expurgatoires* . Deinde subdit : *On ne sauroit guerse mieux prouver cette verité , que par ce passage un peu long , mais extremement curieux , & remarquable du celebre Gisbert Voetius , Professeur en Theologie à Utrecht* . Moxque locum recitat , & io eo diserte affirmatur , Editiones , præcipue Patrum , ac Theologorum , post Concilium Tridentinum in Papatu expurgatas , & mutatas fuisse, ac de ea re docte , & prudenter disseruisse Thomam Jarnesium in eximio illo Tractatu Anglico de Corruptione Scripturæ , Patrum , Conciliorum , aliorumque Anthorum ; redditur deinde causa , cur exemplarium primarum Editionum copia olim laborasseot Reformati , postea inopia : *Nostri*
C *enim* (ait Author ille) *per incogitantiam fastidierunt ea , illecti nitidioribus Editionibus , & characteribus elegantioribus : & adversarii Pontificii ea , quantum in se est , abolitum iverunt , posthac multa Dicta , Facta , Scripta , Edita , negaturi , & primos post inchoatam Reformationem Doctores nostros , qui multa ex libris illis indicarunt ad evincendam Reformationis necessitatem , mendacii , & calumniæ condemnaturi* ; ac tandem concluditur , in primas , ac antiquissimas Editiones , ante omnia , inquirendum esse, ut cum posterioribus semper conferri possint . Gisberto Voetio ita scribenti in libro , cui titulus : *Bibliotheca studii Theologiæ* , concinit Heterodoxorum Scriptorum chorus , minime animadvertens, his ipsis dictis mendacii , ac calumniæ sibi labem accersere ,
D cui tamen amoliendæ, antiquissimis Editionibus ab interitu servatis, curam omnem a suis gregalibus locandam præscribunt . Ii enim falsitatis criminationem ne ollo pacto effugere valeant , invicti argumenti loco sunt labores , quos uterque nostrum (ut de his tantum dicamus) exhausit in obscurioribus illis Editionibus ad omnium notitiam deducendis . Tu quidem luculentissime in Opere de Mediolanensi Typographia , ego vero pro modulo meo in binis superius commemoratis , ac in eo præsertim , quod Vindiciis Pauli II. subnectitur; nam ibi aliquot Veterum Ecclesiæ Patrum antiquiores, ac plerumque omoium primæ , Editiones in medium proferuntur , ut quas

antra

anica obſcura fama recondebat, omnibus in poſterum innoteſcant. Studii illius mei in earundem antiquitate perſcrutanda unum tantum hic afferam exemplum, videlicet Leonis Magni Operum Romanam Editionem, quam Paſchaſio Queſnello, eorundem Editori Lutetiæ primum ann 1675. deinde ann. 1700. Lugduni, incognitam, propalulam cuivis reddidi, quin parcerem oupero illi Editori, qui veteres eorum Operum Editiones recenſens, principem harum inſigni cum hallucinatione ita deſcribit: *Joannes Andreas, Alerienſis in Corſica Inſula Epiſcopus, primam Operum S. Leonis I. Editionem procuravit Venetiis an. 1485. typis Andreæ Parmenſis, ſocii ortis Impreſſoriæ*. Ad quæ veſba ibi, nempe §. VII. obſervavi, quæ ſequuntur; ſcilicet non con
B ſtare, ad annum illum vitam protraxiſſe Alerienſem, non Venetis typis præſuiſſe, nec Paulum II. cui Editio illa ab Alerienſe fuit nuncupata, annum 1471. prætergreſſum fuiſſe; demum conſtare Venetam eorum Operum Editionem typis Andreæ Parmenſis anno 1485. principem non fuiſſe, quum alia extet an. 1482. typis Lucæ Veneti. Quas Queſnelli hallucinationes quum eo loco adnotaſſem, *Utinam vero* (ſubdidi) *in ea tantum principe Editione inveſtigando hallucinatus fuiſſet Queſnellus, non vero in aliis quoque, multo majoris profecto momenti, dum ſcilicet haud raro & Romanæ Sedis, Eccleſiarum Principis, & Matris, prærogativas, & ſanctiora quædam dogmata, quantum in ipſo eſt, in dubium revocare conatur, falſis argumentationibus uſus, & parum ſinceras veterum Codicum lectiones pro libitu ob-*
C *trudens*. Audeant nunc Heterodoxi, Catholicos inſimulare belli adverſus veteres Editiones, ad eas ſupprimendas indicti, quum ex labore illo meo conſtet, S. R. E. Cardinalem vel eo tempore, quo Pontificia Comitia peragebantur, in arcto Vaticanæ ſuæ Cellæ ambitu ſecum una concluſiſſe amplam librorum ſupellectilem, quæ nimirum neceſſaria foret, earundem, quotquot ſcilicet Pauli II. Pontificatus in lucem eduxerat, hiſtoriæ conficiendæ, unde omnium oculis exponerentur. Eorundem Comitiorum tempus a me inſumptum ei lucubrationi fuiſſe, docet Præfatio Volumini præfixa, & Monitum præterea fronti ejuſdem lucubrationis appoſitum. Audeant, inquam, veterum Editionum inopiam, qua modo laboratur, Catholicis adſcribere, quibus eæ forent inviſiſſimæ,
D poſtquam viderint iis in lucem e tenebris extrahendis, & in vulgus indicandis otio illo me uſum fuiſſe, quod mihi per plura temporis intervalla, ea Comitialis actio impertiebatur. Qua Sectariorum calumnia in hunc modum depulſa, juvabit præterea iiſdem improperare, quota cum incogitantia ſecum pugnare in hoc ipſo veterum Editionum negotio eoſdem adigat veſana rabies, qua eorum calamus adverſus Catholicos inſtigatur. Si ipſimet earundem auctoritatem quam maxime elevare comprobentur, qui fiet, ut noſtros probris laceſſere non erubeſcant ob eas ipſas non ita magno in pretio habitas? An autem elevent, compertum faciunt ex eorum ſecta Triumviri in ſcenam producti ab Auctore, cujus Opus de Typographiæ Hiſtoria ſuperius commemoravi, vide-
E licet Heumannus, Seelenius, & Schelhornius, quorum ille ſententiam his verbis enunciat: *Falluntur qui ſibi perſuadent, primis exortæ Typographiæ temporibus, libros exſcriptos fuiſſe accuratiſſime, cum inſpectio eorum doceat contrarium.... Orti ſunt.... errores tam multi..... ex defectu peritorum, induſtriorumque Correctorum, quos primis Typographiæ temporibus raros fuiſſe, imo rariſſimos...... permulti libri, quibus tirocinia poſuerunt primi Typographi, tirones potius quam magiſtri.... dicendi, demonſtrant*. Quoniam ergo Heterodoxorum judicio res ita ſe habet, unde nam, amabo, piaculum admiſiſſe cenſendi erunt Catholici, ſi quando illæ ſummo in honore apud eorum aliquos haudquaquam eſſe, aut fuiſſe comperiantur?

At ſatis prologi & diſſertationis. Venio nunc, quo me vocavit diſcendi cupiditas, ſcilicet ad veſtigia perſequenda, quæ ipſe in Prolegomenis Hiſtoriæ tuæ Typographico literariæ Mediolanenſis ſignaſti. Jure ac merito ſub Capitis I. initium Mediolanenſibus typis laudem vindicas, quod omnium primi libros Græce exaratos protulerint, reſte ipſo Michaële Maittaire in ſuis Typographiæ Annalibus, qui, quo loco rem totam ſedulo perpendit, candide fatetur, poſt artem Moguntiæ primum inventam, ejus Urbis Typographos Auctoribus quibuſdam Latinis Græcas literas immiſcere infeliciter tantum tentaſſe, felicius, & meliore ſucceſſu Sublacenſes, Romanos, & Venetos, *Codex tamen* (inquit) *totus Græco ſermone non eſt impreſſus, donec tam arduum Typographiæ opificium numeris omnibus abſolutum ad umbilicum perduceret Mediolani an. MCCCCLXXVI. Dionyſius Paravviſinus*. Hoc uſus teſtimonio tranſalpinæ regionis Viri, nulloque vobiſcum amoris, aut ſanguinis præjudicio certe occupati, mirari Te ſubdis, imo ſatis mirari non poſſe intrepidum Burchardi Gotelphi Struvii calamum, qui in ſuo Tractatu de Origine Typographiæ Aldum Manutium laudans, hoc etiam peculiari encomio celebrem illum facit, *Primus hic habetur, qui Græcos libros excudit*. Quomodo primus, ais ipſe, *quum viginti ferme annis ante ipſum Mediolani prodierint Græcæ Editiones*? Quomodo primus, ſubdis, *quum idem certe Manutius in Præfatione ad Opus Stephani de Urbibus ab ipſo excuſum an. MDII. teſtetur, ſe Græcos excudere libros cœpiſſe eo anno, quo Carolus VIII. Rex Galliarum trajectis Alpibus bellum Italiæ intulit, ut Neapolitano Regno potiretur, anno videlicet MCCCCXCIV. primusque Codex, quem Græce imprimere aggreſſus eſt, Ariſtoteles fuit, cujus Logicam non abſolvit, niſi ineunte Novembri anni ſubſequentis*? Nemo profecto in dubium revocet, quin juſte Mediolanum de laude illa glorietur, & quin æque juſte admirationem tuam mereatur Struvii ſententia. At quod in hac refellenda affirmes, Logicam Ariſtotelis primum fuiſſe Codicem, quem Græce Manutius impreſſit, inde aliqua mihi quoque inditur admiratio. Dum enim Opus illud Ariſtotelis ad annum MCCCCXCV. refers, cum Maittaire conſentis, eundemque Maittaire concordem habes, dum in Hiſtoria tua ad an. MCCCCLXXVI. Conſtantino Laſcari elogium texens, obſervas, non parvam Græci ejus Auctoris gloriam eſſe, quod Aldus ipſe Manutius experimentum facturus in Urbe Veneta Græcæ Typographiæ, exordium duxerit a Grammaticis Inſtitutionibus Conſtantini Laſcaris, non ſecus ac Mediolanum tot ante annis præſtiterat: *Id enim* (ſubdis) *ipſe Aldus profitetur in Epiſtola iiſdem præfixa anno MCCCCXCIV. cujus fragmentum refert Maittaire*. At quid cauſæ fuit, cur a Maittaire diſcederes, ducemque præ illo ſequereris Andream Chevallierium, dum Ariſtotelis Logicæ Editionem Græcam, primam omnium, quæ a Manutii prælo prodierunt, fuiſſe pronunciaſti? Siquidem Chevallierius is eſt, qui in Opere de Origine Typographiæ Pariſienſis p. 325 diſerte ita ſcribit: *Et ce fut par l'Ariſtote, qu'il commença*. Contra Maittaire (ignoſcas, velim, ſi meam illam admirationem, ſeu illius cauſam libere pando) Grammaticas Laſcaris Inſtitutiones an. MCCCCLXXXXIV. ab Aldo excuſas jam Tibi monſtraverat, idque, ut ex verbis tuis paulo ante laudatis conſtat, probe intellexeras; atqui idem ipſe præterea docere Te potuiſſet, Ariſtotelis Logicæ, ſeu Organo, Aldum etiam præmiſiſſe Poëmation Muſæi Græce, & Latine, ut ex hujus Præfatione a Maittaire recitata patet, pariterque Theocriti, aliorumque veterum Poëtarum Opuſcula, quæ impreſſa ab ipſo fuerunt anno quidem MCCCCXCV. quemadmodum Ariſtotelis Logica, ſed *menſe Februario*. Sinas etiam ut addam, benigniorem quoque erga Gallicum illum Scriptorem, quam oporteret, Te exhibuiſti, dum ejus

con-

conjecturam de suscepta Græcorum Codicum excudendorum a Manutio provincia *a l'année* (verba sunt Chevallierii) *qui commença la guerre d'Italie, qui fut celle de 1494. en la quelle Charles VIII. Roy de France passa les Alpes pour aller conquerir le Royaume de Naples*, ceu apertum Manutii ipsius testimonium nobis repræsentasti. Iste autem in Præfatione ad Opus Stephani de Urbibus id unice testatur, se provinciam illam suscepisse, *eodem anno, quo vexari bello cœpit Italia*; quæ verba, si cum aliis componantur, unde ille ipse exorsus est Præfationem, quam apposuit Græcæ suæ Thesauri Cornu-copiæ, & Hortorum Adonidis Editioni, valde ancipites nos reddent in eo anno decernendo. Ea Præfatio ita incipit: *Dura quidem provincia est, bonarum literarum studiosi, emendate imprimere Latinos libros, durior accurate Græcos, durissima non depravate vel hos, vel illos duris temporibus. Quanam lingua curem ipse imprimendos libros, & quo tempore, videtis. Postquam suscepi hanc duram provinciam (annus enim agitur jam septimus) possem jure jurando affirmare, me tot annos ne horam quidem solidæ habuisse quietis*. Editus comparet liber iste Venetiis mense Augusto MIIIID. At nemo est, qui fateri non debeat, tuum ad institutum non spectasse, his nodis extricandis immorari, cui scilicet satis esse debebat, demonstrare (quod invicte certe præstitisti) Manutianis Græcis typis Mediolanenses per annos ferme viginti anteisse. Quid, quum Maittaire iisdem dissolvendis unice intentus, contra novis se ipsum adstrinxerit? Ejus enim p. 70. hæc sunt verba: *Quod Aldus primum emisit suorum in Typographia laborum specimen, fuit Poemation Musæi de Herone, & Leandro in 4.to Huic quidem annus non adjicitur; sed dubitare, quin Aristoteli (cujus Volumen primum anno 1495. excusum est) præiverit, non patitur Aldi Epistola*. Eamque statim recitat. Verba tamen, quibus inchoatur, nimirum Μουσαῖον τὸν παλαιότατον ποιητὴν ἠθέλησα προοιμιάζειν σοί τε Ἀριστοτέλει, καὶ τοῖς ἄλλοις σοφοῖς αὐτίκα δι' ἐμοῦ ἐντυπωσομένοις, hæc, inquam, verba, præterquamquod dici posset, non evincere Poëmation illud primo Aristotelis Volumini, scilicet Logicæ, præivisse, quum facile referri possint ad universam Aristotelis Operum Collectionem, quorum postremum Tomum anno tantum DCCCCIID Aldus evulgavit, palam est nihil concludere adversus Lascaris Institutionum editarum ab Aldo *an. MCCCCLXXXXIIII. Ult. Februar.* principatum. Eam autem temporariam notam exscripsit Maittaira, ut superius dixi, in Annalibus suis, imo vero exscripsit etiam bonam partem Præfationis ejus Editionis, ubi Aldus diserte affirmat, se eas Institutiones præmittere, *quasi præludium summis nostris laboribus*. De tot, tantisque ambagibus parum & ipse sollicitus, imo eas declinandas autumans, ut libero pede iter meum conficiam, transitum statim facio ad eam laudem explicandam, qua de Græcis literis Brixianam quoque Typographiam singularem in modum benemeritam fuisse innotescat.

In utramque partem disputari posse censeo, num Græcarum literarum studiosis majorem utilitatem præstent, qui libros, eas complectentes, Græce tantum excudunt, an vero qui Latinas versiones proferunt, unde pronum cuique sit earum literarum notitiam sibi comparare, quum Græca nude exhibita raros inveniant amatores. Ut ut controversia ista dirimatur, absque controversia certe est, optime de ea literatura meritos fuisse Brixianos typos; quandoquidem quum nihil prorsus Homerici impressum uspiam prodiisset, ipsi omnium primi Latine exhibuerunt Homeri Iliadem, studio Laurentii Vallæ e Græco idiomate conversam, eamque cum omnibus earum literarum studiosis communicarunt, idque an. MCCCCLXXIV. ac proinde biennio antequam e Mediolanensibus typis Græcæ Institutiones prodirent. Fontem illum non earum literarum tantum, sed humanæ in universum doctrinæ, quin flumen, & oceanum, Brixianæ Typographiæ ope propagandum curavit Justinianus Luzaghus, ad cujus manus ea Laurentii Vallæ interpretatio pervenerat, ex Gallia in Italiam reducta a Clarissimo Viro Bernardo Justiniano, cui propterea eandem a se dicandam idem Luzaghus jure ac merito existimavit, atque, quantum ipsi Justiniano deberent ea de causa eruditi omnes, in Epistola nuncupatoria his verbis declarat: *Accedit ad hoc* (ad præstantiam scilicet in Latinis, Græcisque literis, ex qua Luzaghus antea commendaverat Justinianum) *quod Ilias ipsa, quæ ignota antea in pulvere, & tenebris, nunquam fortasse aliter lucem visura, tinearum esui relinquebatur, per te Italicæ claritati celebranda exhibetur. Quum, cum in Galliis Legationis munere fungerere, apud gentes eam tam neglectam, incultamque miseratus, jussu, & impensa tua transcriptam, in Italiam, unde, nescio quo fato, ablata fuerat, retulisti*. Hoc ipsum Justiniani beneficium his versibus celebratur ad calcem Brixianæ illius Editionis:

En Grajis tantum quondam celebratus Homerus,
Nunc quoque & Ausonio grammate notus erit.
Primus honor Vallæ, namque is traduxit, at alter
Bernardus noster Justinianus erit.
Namque hic occiduas Orator missus ad oras
E Gallis Latias retulit ipse domos.
Quamque prius pulvis, quam blatta, ac tinea pressit,
Ilias in lucem cultior ecce redit.

Tertium honoris locum, post Vallam, post Justinianum, Brixiæ deberi, quippe quæ thesaurum illum in lucem typis suis protulerit, nemo negaverit; & forte non deerit, qui beneficium hoc in Græcas literas collatum pluris æstimet, quam insigne illud, quod merito certe jactat Mediolanum, excusarum Institutionum Constantini Lascaris, antequam alibi Codex ullus, Græce exaratus, e prælo emissus fuisset. Accedit ad Brixiæ laudem, quod iterum, & tertio intra paucorum annorum intervallum eandem Vallæ Versionem evulgaverit. Ad manus siquidem habui, dum librum de Brixiana Literatura conscripsi, aliam etiam ejusdem Versionis Editionem, anni quidem, loci, & typographi notationibus destitutam, sed quæ ita similis Brixianæ illi, de qua jam dixi, utramque invicem comparanti appareat, ut Brixiana & ipsa existimari debeat; & præterea tertiam ad manus habui, a Bernardino Laurino, Brixiano cive, Nicolao Corrigiensi Principi nuncupatam, & nota anni MCCCCLXXXXVII. insignitam. Et hæc quidem omnia de Iliadis Versione Brixiæ impressa fusius digessi in libro de Brixiana Literat. iis tamen hic addendum occurrit, editam Romæ ejusdem Poëmatis Versionem aliam, authore Nicolao Valla, Basilicæ Principis Apostolorum ejus Urbis Canonico, eamque pariter an. MCCCCLXXIV. nihil officere Brixianorum typorum gloriæ in edenda Laurentii Vallæ Versione; nam quo tempore istam evulgarunt, nihil adhuc de Nicolai Vallæ illa in vulgus prolatum fuerat, eaque insuper paucos tantum ejus Poëmatis libros, ipsosque plurimis versibus decurtatos, & a se invicem divulsos complectitur, ac tandem viridem eam ætatem redolet, qua a Nicolao (nam hic defunctus est an. ætatis 21.) composita fuisse cognoscitur.

Flagrasse itaque oportet mirum in modum Græcitatis studio & ardore Brixianos ea tempestate; quod ipsum aperte probant loca plura libri illius mei de Brixiana Literatura, ex quibus (nam ea non faciunt ad Epistolæ hujus institutum) unum tantum seligam, cujus nempe asserendi ansam mihi præbet superius memorata Stephani de Urbibus, quam Manutius Græce evulgavit, Editio. Eam ista inscribit Joanni Taberio Brixiensi, & ab hujus laudibus Præfationem suam in hunc modum exorditur: *Quantum*

A *voluptatis ceperim, Taberi, cum in ista Urbe populosissima, nobilissimaque Brixia, plurimos summo studio incumbere literis Græcis, te magistro, accepi, non facile dixerim*. Ad ejusdem laudes, antequam Præfationem concludat, reversus, hæc habet: *Cum itaque tu istic summa laude & Græce, & Latine publice quam plurimos doceas, scripserisque ad me superioribus diebus, ut quosdam Græcos libros, quod esset eis opus discipulis tuis, ad te mitterem, & tunc illos misi libenter, & nunc Stephanum, qui de Urbibus scripsit, damus libentissime: est enim opus perquam utile, maximeque necessarium iis, qui humanitati incumbunt, ob Historiarum, Poëtarumque, in quibus assidue versantur, lectionem*. Tandem libros alios, Brixianorum studiis perutiles, pollicetur, & B Præfationem absolvit: *Eum librum tibi dicamus, Taberi suavissime, munerique mittimus, ut cum sanctissimis moribus, optimisque literis in ista Urbe dignissima, opulentissimaque Brixia juventutem instituas, cognoscas te propterea a nobis amari plurimum, sitque hic liber apud te μνημόσυνον amoris summi erga te mei perpetuum. Expecta brevi Julium Pollucem & Thucididem μετὰ τῶν παραλειπομένων Ξενοφῶντος, & alios quosdam*. Summum illud studium, quo in Græcam literaturam ea tempestate Brixiana juventus incumbebat, eo majorem admirationem promeretur, quo infestius bellicis motibus regio illa, imo Italia universa agitabatur. Id ipsum Aldus in eadem Epistola ad Taberium magnopere admirans, ita loquitur: *Illud sæpe cum amicis admirari soleo, cum jam* C *tot annos omnia ardeant armis & Christianorum, & Infidelium (eodem enim anno, quo vexari bello cœpit Italia, difficillimam hanc ego imprimendorum librorum provinciam profuturus studiosis accepi) sic incensos homines ad studia bonarum literarum, incendique in dies magis, ut invitis bellis, & inter arma literæ, quæ tot sæcula obrutæ jacuere, emergant. Nam non in Italia solum, sed etiam in Germania, Gallia, Pannonia, Britannia, Hispania, & ubique fere, ubi Romana lingua legitur, non modo ab adolescentibus, juvenibusque, sed a senibus quoque summa aviditate studetur literis Græcis. Quamobrem, etsi pene opprimor laboribus, mirifice tamen illis delector, tum & gratulor studiosis omnibus, & maxime adolescentibus, qui eo tempore* D *nati sint, quo bonæ literæ reviviscunt, & mihi admodum gaudeo, qui non frustra tantum laboris tamdiu sustinuerim, atque eo sim animo, ut nullo labore, nulla, quamvis magna, impensa perterritus, ad longe majora in dies magis, magisque accingar, succedantque omnia, Jesu Christo favente, feliciter*. Quæ verba exscribenda putavi, quod contra accidisse Mediolanensibus tuis ea illa ætate adnotaveris; nam agens Proleg. p. CI de Dionysio Paravisino, eo ipso, qui Græcam Lascaris Grammaticam vulgavit, monensque, integro quadriennio ab Editione illius Operis nullos hactenus Tibi ad manus venisse libros Græca lingua Mediolani impressos, nullosque ab octogesimo primo anno ad nonagesimum tertium, in eam opinationem descendis, eam raritatem facibus & incendiis bellorum esse tribuendam, unde E apud tuos literarum fervor tepesceret, atque extingueretur.

Alteram Mediolanensis Typographiæ prærogativam ex Hebræorum Codicum impressione, in eo ipso Cap. I. Prolegomen. his verbis proponis: *Nec minoris momenti est ad amplificandam Urbis nostræ gloriam, quod apud nos enata quoque sit Hebræorum Codicum Typographia; in Soncini enim oppido Mediolanensis ditionis, primo inventi, adhibitique sunt characteres illius idiomatis*. Testes autem ad eam rem adhibes magnæ utique auctoritatis, nempe Andream Chevallierium, Michaëlem Maittaire, Julium Bartoloccium, & Joannem Christophorum Wolfium, convellisque scripta in adversum Plantavitii, Buxtorfii, Cornelii a Beughem, & Marchionis Maffei; ac tandem eam tractationem in hunc modum concludis: *Hic exponendis prolixius immorari placuit, ne aliquibus fucum faciant, quæ in contrarium adducta sparsim leguntur, nostræque Urbi Metropoli singulare hoc decus, & ornamentum sanctum inviolatumque permaneat*. Hæc omnia accurate more tuo a Te exposita quum legissem, operæpretium censui Bibliothecam Sacram ab Jacobo le Long, Parisino, concinnatam inspicere, ratus antiquiores Hebraicorum Bibliorum impressiones Virum illum doctissimum, & diligentissimum haud certe latuisse. In ejus autem Operis Cap. II. p. 62. memorari quidem deprehendi, *Biblia Hebraica in 8.° Venetiis per Ghersshon an. 226. juxta minorem supputationem Judæorum (quæ coincidit cum anno Christi 1466.)* at id ex sola Ottii in Commentariis suis MSS. fide; cæterum primum locum in earum impressionum censu tribuit Longius Bibliis Hebraicis impressis Soncini an. MCCCCLXXXVIII. Video utique ex assignato ei impressioni principatu in Opere Longii, minime inferri posse, eo tantum tempore cudi cœpisse Hebraicos characteres in oppido Soncini, quod everteret Hebraicæ illius Typographiæ epocham, quam fretus testimonio Rabbi Ghedaliæ ad annum MCCCCLXXX. statuisti; non tamen video, ut verum fatear, tanti posse esse roboris testimonium istud, ut conclamatum censeri debeat de eo principatu, quem Maffeus vindicat Pentateucho Hebraico, quod a se inspectum testatur in sua *Verona illustrata*, in pergamena Bononiæ excusum, signatumque anno Mundi 5242. qui annum reddit æræ Christianæ MCCCCLXXXII. Eo enim testimonio id unum affirmat Rabbi Ghedalia extitisse in oppido Soncini circa an. MCCCCLXXX Codicum Hebraicorum Impressores, seu cudendis ibidem vacasse libris Hebraicis, quod certe non probat, eo anno impressionem aliquam Hebraicam in oppido illo evulgatam fuisse; ea ferme ratione, qua allatus a me superius ex Corno-copiæ Præfatione locus, quo Aldus indicat a septem jam annis, antequam librum illum an. MCCCCLXXXXVI. ederet, se se in Typographico pistrino diu noctuque laborasse, minime evincit, Te quoque judice, Manutianum prælum in lucem protulisse librum aliquem, nisi postremis ejus septennii annis, quod primos insumpsisse censendum sit parandæ Typographicæ supellectili.

Ut autem ad rem nostram veniam, parem ferme gloriam in Hebræorum Codicum Typographia Brixiæ, & Mediolano deberi ipsemet decernis, dum de Impressoribus Soncinatibus ita scribis: *Floruere ibidem circa annum Christi MCCCCLXXX. ut testis est Rabbi Ghedalia apud eundem* (Bartoloccium) *tantique habuere loci illius nomen, in quo tam nobili opificio artem Typographicam exornaverant, ut licet sparsi per alias regiones præla erexerint variis in Urbibus, Brixiæ videlicet, Bononiæ, Arimini, Pisauri, Fani &c. semper tamen editis Voluminibus subscripserint, ea excusa fuisse per Impressores de Soncino, aut de familia Soncini*. Soncinatis illius Typographiæ decus, cujus Brixiam quoque meam participem liberaliter facis, quam insigniter ad eandem pertineat, ostendunt Hebraica exemplaria in ista Urbe primis illis ejus opificii temporibus impressa, cujusmodi est illud, quod Longius ad annum MCCCCLXXXXIV. recenset, & ex eo Maittaire, quum nullum tamen iidem proferant Mediolani nomine signatum. Cedit præterea in singularem Brixianæ illius Editionis laudem, quod ipsa ab Johanne Vogt in Catal. Histor. Crit. Libror. rarior. edito Hamburgi an. 1738 vocetur *inter rariores rarissima*, qua olim usus fuerit Leutherus in conficienda versione Germanica, quodque ipsum Brixianum exemplar in Bibliotheca Berolinensi capsulæ inclusum asservari testetur.

Equidem haud minus Hebræarum, quam Græcarum literarum Athenæum in Urbe Brixiæ viguisse

ea

-e ætate, de qua hic agimus, vel illud certo argumento est, quod, ea quæ proxime subsecuta est, excellentissimos utriusque literaturæ magistros, cives suos, Urbs ista ostentaverit, cujusmodi certe fuit in Hebraica Marcus Marinus, Canonicus Regularis D. Salvatoris, & in Græcanica T. Prosper Martinengus, Monachus Benedictinus. Amborum eximiam in iis literis peritiam unum Epigramma comprobabit, conditum scilicet a Martinengo in laudem Thesauri Linguæ sanctæ, cujus author Marinus, quodque præfixum legitur insigni hujus Operis Editioni:

Εἴσι μακρὸν σοφίην κτήσασθαι ἀμεμφῆ,
Εἴσι ἀνεχριὼν πλοῦτον ἀνθαλία,
Πλοῦτον ἀπειρέσιον, καὶ ἀκήρατον, ὅττι ἀέξει
Οὐ χρυσοῖσι δόμοις χείμασιν, ἀλλὰ φρένας-
Ἀνθρώπων κοσμέουσι, αὐτὰρ χεῦμα ἐκ ἀμαθείης,
Οὐ μόρον, οὐδὲ τύχην, μοῖρα ἐν πανδαμάτωρ,
Τῆνδε μονοχίλην βίβλον τεχνήλλει, Μάρκος
Δαιδαλέῃ τέχνῃ τὴν κάμεν ἀνδὸς ἐμοῦ.
Ὄλβον δ' εὗρεν τὴν ἀθάνατον, οὐδ' ἀμέγαρτον,
Ὄλβιοι ἔσονται τ' εἰς τὸν ἄπαντα χρόνον.

Respondit itaque ei prærogativæ, quam in Hebraicis Bibliis excudendis Brixiam jactare diximus, studium singulare. quod ejus alumni in sacra ea lingua discenda, atque in investigandis ejus thesauris summa cum laude posuerunt. Illud ipsum manifestius declarabit luculentissimus in Psalterium Davidicum Commentarius ab eodem Marino compositus, si quæ ejus in publicam lucem edendi, quam speravimus, occasio se obtulerit, jamque in ejus specimen Bononienses typi an. 1732. protulerunt interpretationem Psalmi XXI. ceu corollarium libelli, quo exhibuerunt versionem explicationis ejus Psalmi ab Jacobo Benigno Bossueto lucubratæ, una cum hujus explicatione Prophetiæ Isaïæ de Mariæ Virginis partu.

Ab Hebraica Typographia transitum facis ad Arabicam, affirmasque, quod ejus initia, si non Mediolanensi Urbi, saltem Mediolanensi Civi debeantur, id magnopere facere ad amplificandam patriæ tuæ gloriam. *Is fuit* (ais ipse) *Petrus Paulus Porrus, qui anno MDXVI. egregium laborem Genuæ suscepit, perfecitque, e prælo suo in lucem emittens Psalterium Davidicum, Hebraico, Græco, Arabico, Chaldaico Idiomate, ac tribus Latinis interpretationibus, & Glossis compactum* Deinde indicas factam fuisse eam impressionem in Ædibus Nicolai Justiniani, curante Augustino Justiniano Genuensi, Ordinis Prædicatorum, Episcopo Nibiensi; ac tandem addis testimonium etiam Michaëlis Maittaire, qui gloriam inventi Arabici præli Civi illi tuo adscribit, nam hæc ejus sunt verba Tom. II. p. 119. *Liber hic* (loquitur de eo Psalterio Davidico) *primum typis Arabicis excusus est*.

At Brixia quoque insignem admodum in hac ipsa Arabicorum typorum laude Civem suum ostentare valet, videlicet Paganinum, Arabicæ Alcorani Editionis parentem. Egregiam ab Alexandro hujus filio adhibitam fuisse operam pro statuenda in Benacensis regionis oppido, unde Brixianus Episcopus Marchionis titulo decoratur, Typographia, quæ Aldinarum Editionum copiam, ac nitorem æmularetur, pluribus locis proditum a me deprehendes in libro de Brix. Literat & præsertim ex quadam ejusdem Alexandri Præfatione, in qua profitetur, se omnibus viribus curaturum, ut Aldum Manutium, rei literariæ non illustratorem tantum, sed parentem, & diligentia, & sedulitate imitaretur; additque, *quo circa nullis parcere impensis decrevimus ..... summum præmium meis laboribus repensum judicaturus, si meam vobis operam* (studiosos bonarum literarum alloquitur) *profuisse cognovero*. At multo majorem in re Typographica industriam exercuisse dicendus est Paganinus pater, cui debetur Alcorani Arabico idiomate impressio, quæ utique facit, ut Brixiani

A typi, haud minus quam Mediolanenses, hac certe in parte superbiant. Ejus Editionis a Paganino concinnatæ certissimum documentum nobis exhibet liber inscriptus, Introductio in Chaldaicam linguam, Syriacam, atque Armenicam, & decem alias linguas, quem compertissimum Tibi esse nullus dubito, præsertim quod Papiæ editus visatur, auctoremque habeat virum doctissimum, & maxime illustrem, in ea ipsa Mediolanensis ditionis Urbe nobili sanguine procreatum. Is est Theseus Ambrosius, Albonesii primo regulus, deinde in Lateranensium Canonicorum, quorum Instituto se addixerat, Cœnobio, scilicet S. Petri in Cœlo aureo Papiæ Præpositus, Vir non Papiensibus tantum suis, non Mediolanensi tantum ditioni, sed Italiæ, sed Galliæ, sed Germaniæ

B admodum notus, quod primus fuerit Orientalium linguarum in Italia, imo omni Europa restaurator. De eo Cl. Jo: Georgius Schelhornius in lucubratione de eximiis Suevorum in Orientalem literaturam meritis Tom. XIII. Amœnit. Literar. ubi refert Jo: Alberti Widmanstadii in iisdem linguis instructissimi consuetudinem, quam iste in Præfatione Novi Testamenti Syriaci, sua cura Viennæ in Austria anno 1555. evulgati, habuisse se narrat cum optimo, ac doctissimo Ambrosio ann. 1529. quo Carolum Cæsarem Bononiam, sacri diadematis causa, proficiscentem, comitatus fuerat, & quanta ille cum humanitate Orientales Thesauros multo sudore comparatos secum communicaverit. Consuetudinem vero ejusdem Ambrosii cum Guilielmo Postello, Gallo illo

C celeberrimo, eorundem thesaurorum perscrutatore, ob quos videlicet meliorem Asiæ partem semel, iterumque peragravit, apertam nobis reddit Ambrosii liber ille paulo ante laudatus, ad cujus calcem plures eorundem mutuæ literæ recitantur. Atque una ex ipsis eæ sunt, quæ certissimum testimonium perhibent navati a Paganino laboris in Alcorano Arabicis formis excudendo, eæ scilicet, in quibus Postellus Ambrosio ita scribit: *Vi prego di grazia continuate le vostre diligentie di saper da quello qui stampò l'Alcorano Arabico se lui volesse vendere i suoi ponzoni, overo una matrice, & essenda advertita del precio vi manderò dinari perche ho molto di bisogno di quei per stampar nostra Grammatica Arabica, & altri libri da legger in medicina, così facendo havrete parte de le lode in tutte le lingue*.

D Quibus Postelli literis hæc Ambrosius subjungit: *Omni interea studio, cura, atque diligentia non cessavi, Alexandrum Paganini Brixiensis filium, & qua potui etiam solicitudine, amicorum interventu rogare non destiti, ut typos, formasque Punicarum literarum, quibus olim pater ejus Alcoranum impresserat, justa velles Postello vendere pretio, quod cum facere jam paratus esset, & dum amicum ejus rei certiorem facere præpero, libellum duodecim linguarum, differentiumque literarum Gulielmi Postelli publicatum conspicio*.

Arabicam, de qua loquor, Editionem circa annum 1530. emissam a Brixiensi illo Typographo, rarissimam esse, & paucissimis notam, admonet Jo: Voght in Opere paulo ante laudato, ac proinde

E sensisse Augustinum Pfeifferum, Richardum Simonium, & Christianum Winchmansausen, nunquam plane typis editum fuisse Alcoranum Arabicum ante Editionem, quam an. 1604. Abrab. Hinckelmanus publicavit; atque ejus raritatis causam idem Scriptor tribuit Pontificiæ sanctioni, ex qua exemplaria illius ad unum omnia flammis sunt tradita. Præposterus aliquibus visus est zelus ille Romani Pontificis, haud minus quam Cardinalis Francisci Ximenii, ex cujus imperio quinque millia Volumina, Mahometanam impietatem continentia, ignis absumpsit. Dolet id præ cæteris duobus locis Schelhornius, scilicet Tom. II. Amœn. Lit. ubi disserit de libris publica auctoritate combustis, & fusius Tom. VIII. ubi argumentum idem retractat, instituta Dissertatione, quam

Scho-

Schediasma inscribit, de variis pœnis in libros statutis, atqua ibidem inter cætera hæc leguntur: *In ipsa autem Romana cœtu saniores nostra ætate Alcoranum non amplius Vulcana adjudicare vel inde patet, quod in ipsa Italia, Patavii scilicet an. 1698. cum Ludovicus Maraccius, Innocentio XI. Pont. Max. dum viveret a Confessionibus sacris, cum versione Latina, notisque, ac refutatione publicæ luci restituerit*. Explicat postea quam valde intersit, ut extent illiusmodi libri, si non alia de causa, faltem ut ἀλλόκοτα dogmata inde perspici, atque solidis argumentis refelli queant, & plura ad hanc rem profert ex Wagenselii libro, quo Tela ignea Satanæ, sive arcani, & horribiles Judæorum adversus Christum Deum, & Christianam Religionem libri ἀνέκδοτοι ex Europæ, Africæque latebris eruti io lucem protruduntur, Latina interpretatione, & confutatione adjecta; ac tandem non dubitat cum Daniele Morhofio in hocce votum, indicans sacerrimum de tribus Impostoribus librum (si modo is unquam extitit) erumpere: *Utinam ejus farinæ libri extarent, & legi ab omnibus possent! Certus sum, ex ipsis tela, quibus eorum calumnia juguletur, nos depromturos*. Profecto ad causam Religionis juvandam spectasse Paganini Brixiensis in Arabicis characteribus usurpandis industriam, vel inde conjicere possumus, quod magna cum ipso, seu cum ejusdem filio Alexandro, necessitudine conjunctus Ambrosius, unice & ipse ad ejus causæ bonum spectasse in Orientalibus iis mercibus sibi parandis certo certius dignoscitur ex libro ab eodem conscripto, & superius enunciato, imo etiam ex verbis, quibus ipsum usum fuisse, dum secum eas merces liberaliter communicaret, fidem facit Widmanstadius in laudata Præfatione, affirmans, ea obtestatione illas ab Ambrosio sibi suppeditatas fuisse, *ut quo me beneficio* (ait ille) *tum amplectebatur, id olim apud Ecclesiam Jesu Christi collocarem*. Equidem hujuscemodi beneficia summa cum laude, & com præclarissimo Religionis fructu collocari posse apud Christi Ecclesiam, edoceri satis nos dicam (si cætera deessent) duorum Sanctissimorum Antistitum exemplis, quorum unus, nempe Cardinalis Federicus Borromæus in Mediolanensi ista tua regione, alter, nempe Gregorius Barbadicus in hac Veneta mea, ambo Solis instar inter Ecclesiæ sydera emicuerunt, ambo, dum viverent, præstantissimi literatorum omnium Mecœnates, & ambo isti, ut relicta ab eis monumenta testantur, Orientalis literaturæ, ideoque Arabicæ, munificentissimi patroni.

Postquam autem explicasti quid in peregrinis linguis imprimendis Typographiæ Mediolanensi, atque Civium tuorum industriæ debeatur, ad Latinas Editiones progrederis, quibus pariter plurimum profuisse Mediolani typos, optimo jure contendis, censu quarundam ex ipsis (nam singulas suis quasque locis adnotandas in Operis decursu reservasti) recitato. Quare mearum partium modo erit ostendere, in veteribus Editionibus juvandis præclarum etiam quidpiam præstitisse Brixianam Literaturam, & præclarius adhuc, quam si illas ipsas suis e torcularibus emisisset. Ostendam igitur iisdem, etsi ab exteris quandoque typis profectæ, seu castigandis, seu locupletandis utiles admodum fuisse Brixianorum labores. quos proinde magni facere necesse sit, quotquot earundem Editionum amore capiuntur. Quoniam vero Brixiana ingenia renascentium literarum ætate præsertim ad ornandas vetustas Latinorum Poëtarum Editiones, egregiam operam collocasse, palam fecit pars prima mei illius libri de Brix. Liter. juvabit non aliunde, quam ex eo ipso fundo depromere quæ faciunt ad rem, de qua hic agitur, comprobandam, quin opus habeam ad aliorum etiam Auctorum Editiones evagari. In pauca itaque contraham quæcumque huc putavero argumento meo inservire, idque ageas, cura Te eximam meæ illius lucubrationis rursus evolvendæ, quod certe minime admitterent gravissimæ illæ, quibus novi Te distineri, tam in sacris, quam in literariis rebus occupationes, unde magnum emolumentum non in celeberrimum tantum istud Ambrosianum Collegium, cui præes una cum ejusdem Bibliotheca, sed in universam istam Metropolim derivari, omnimm ore vulgatur.

Io ea lucubratione decem Latinos Poëtas, partim aureæ, partim argenteæ ætatis recensui, quibus omnibus præire feci Comicorum principem, M. Accium Plautum. Hujus Comœdiæ post medietatem Sæculi XV. doctos admodum & illustres nactæ fuat Interpretes, ac in primis Georgium Merulam, Alexandrinum, Virum de literis Mediolanensibus optime meritum, deinde Eusebium Scutarium, Vercellensem, ejusdem Merulæ discipulum, pariterque Bernardum Saracenum, Venetum, & Joannem Baptistam Pium, Bononiensem. Horum omnium vigilias ostentant quotquot in lucem, Mediolani præsertim, & Venetiis, prodierunt earum Comœdiarum Editiones, ab anno MCCCCLXXII. quo omnium principem Merula adornavit, usque ad finem ejus Sæculi. Hoc autem extremos anhelitus ducente, eidem Spartæ manum admovit Brixianæ juventæ doctissimus moderatur, Pylades, Brixianus, quo nemine inter suos doctior, totusque incumbens in immensam sylvam percurrendam, novam suo studio vitam reddidisse existimatus fuit Plautinis Comœdiis, seu, ut in Grammaticorum ore ea ætate ferebatur, Plantinos sales, & numeros ab inferis revocasse. Quo munere non alia magis ratione se naviter fungi posse putavit, quam si in recensitos Plauti Interpretes censoriam virgulam distringeret; ac propterea non Merulæ, non Scutario, non Saraceno, non Pio parcendum ratus, eorum omnium errores refellendos suscepit, sua earundem Comœdiarum Editione intra quinquennium parata. Hanc gravi morbo, qui fatalis ipsi fuit, oppressus, amico, ac conterraneo suo doctissimo, Joanni Britannico, commendavit, istoque curante ea lucem aspexit in Urbe Brixia anno MDVI. typis Jacobi Britannici, omni quidem studio, *ne ab Archetypo aberraret*, ut Impressor ad Voluminis illius calcem profitetur. Præmittitur ei Editioni ipsius Pyladis Epistola ad Aloysium Dardanum (magnus hic fuit Venetæ Reipublicæ Cancellarius) cui pariter inscribitur Epistola ejusdem Jo: Britannici, quæ illico in eo Volumine post Pyladis illam subsequitur. Utraque exhaustos a Pylade labores pro Augiæ stabulo, ut ita dicam, expurgando ob oculos ponit. Pylades suam exorsus est a Merulæ reprehensione, quippe qui *Chalcographis Plauti Comœdias imprimere volentibus, quia in illis vel orthographiæ nescio quid addidisset, vel paucas dictiones, Scriptorum ignorantia confusas, & inculcatas, separasset, laboriosum conatum suum ejusmodi, laboribus Herculaneis comparandum censuit*. Hujusmodi verbia statim subjungit, Merulæ ostentationem eo magis carpendam, quo certius constat, eundem in Opere illo suo non pauca quædam, sed innumerabilia errata reliquisse, seu Scriptorum inscitiæ, seu Correctorum audaciæ adscribenda forent. Scutarium correctoria nomine ab illo hic designari palam est; at aperte Pium, & Saracenum postea nominat, affirmans & cum iis deluctandum sibi fuisse, cum eorum scilicet ineptiis, & futilibus commentationibus, *quibus* (ait ipse) *ad trium errorum millia debacchati, universum fere Plauti ipsius Codicem fœdis maculis oblitum reddiderant, ut qui ante Georgium ægrotabat, his duobus veluti insulsissimis medicis ad extremam perniciem deductus, & quasi conclamatus diceretur*. Tandem de Commentariis suis ita loqoitur: *Commentarios itaque nostros in eundem Poëtam aggressi, quibus potuimus viribus, sincerum illum, & emaculatum conservare, apertissimosque ipsius sensus omnibus tradere studuimus. Ingenue tamen hoc testati, nos omnia illius sensa penitus adiisse minime profiteri*, quin

quin superfuisse nonnulla, ne nobis quidem satis intellecta, tum vitio temporum, tum vero codicum fragmentis, sed ea quidem pauca admodum. Satis autem visum est, publicæ utilitati, quo ad vires nostræ effunderentur, profuisse; utque cognoscenda hæc, corrigendaque nobis Georgius reliquit, sic nos quoque aliis cætera post nos memoranda relinquimus. Britannici autem Epistola statim narrat, quibus verbis usus Pylades, jam morti proximus, commendaverit sibi labores, quos in Plautum susceperat, quin languore superveniente eosdem perficere valuisset; deinde eosdam labores collaudat, quod iis Pylades foret consequutus, ut in Plauti Comœdiis nihil desiderari amplius posse videretur. Quæ omnia, ut recte intelligis, satis indicant, Brixiam Mediolano, aliisque civitatibus primarum Plauti Editionum decus ea de causa quodammodo concessisse, ut suam ipsa demum publicaret, qua in prægressas magisterium exerceret. Novi utique, Pyladi meo non omnes certe Grammaticos fasces submisisse, imo vero Thadæum Ugoletum, Parmensem, acriter in eundem pro Georgio Merula, præceptore suo, depugnasse, atque affirmasse, dubitationi locum esse, num in illo vitia, an virtutes excellerent. At seu Ugoletus, seu alii Pyladis obtrectatores in dubium non revocaverint, ex eruditis hujus conatibus id boni in Plautinas Comœdias derivatum fuisse, ut veteres earum Editiones, quæ Brixianam præcesserant, majore cum fructu hac evulgata legi possent, utque eandem subsequutæ cultiores in studiosorum manus pervenirent. Res agebatur communis, Comœdiæ Plautinæ ab omnibus juvandæ erant, qui Musas Latinas colerent; quare ea ipsa jurgia, quæ Pylades adversus primos Commentatores excitavit, mentem calamumque aliorum Interpretum ad easdem defœcandas, & perpoliendas, seu ut Pyladi suffragarentur, seu ut ipsi adversarentur, acuerunt. Id autem certe peculiarem Brixianæ Editioni illi gloriam conciliat. Cæterum veritatis amor, quem mihi enatas circa Plautum controversias seu desinente Sæculo XV. seu ineunte XVI. describenti, humaniter Historiæ tuæ pag CCCCXXXIII. gratularis; is ipse efficit, ut fateri cogar, Merulam, & Pium, quos meo in libro de Brix. Liter. ex ingenii magnitudine, atque ex reconditarum, & veterum literarum doctrina ingenue, etsi in ipsos acerbe calamum adhibuerit Pylades, Brixianus, commendavi, ea ipsa lauda digniores mihi videri, postquam tradita de ipsis in Historia illa tua perlegi. At ille ipse animi candor insuper me extimulat, ut minime Tibi dissimulem, mirum in modum implexa me in eadem Historia deprehendisse, quæ de chronicis notis Venetæ, & Mediolanensis Plauti Editionum prodidisti. Venetæ, quam omnium primam Merula adornavit, affinxeram ipse notam anni MCCCCLXXII. & notam anni MCCCCLXXXX. Mediolanensi, in qua præcedit Epistola ipsius Merulæ ad Jacobum Zenum, Antistitem Patavinum, & subnectitur Epistola Eusebii Scutarii ad eundem Merulam, notam tandem an. MCCCCLXXXXV. Venetæ, quæ Mediolanensem modo enunciatam rursus exhibet. Rationes meas istas omnes conturbant quæ de iisdem notis prodidisti, primo pag. CXCVII. de Scutario ita scribens: *Emendandas suscepit Plautinas XX. Comœdias, quas olim studio suo expolitas Georgius Merula primus e tenebris eruerat an. MCCCCLXXII. easque octennio elapso Mediolani imprimendas curavit*; deinde pag. DXLVII. ad ejusdem Scutarii Epistolam, quam recitasti, hæc adnotans: *Effugerat oculos meos hæc Epistola, quam in calce Commentariorum ad Plauti Comœdias Eusebius Scutarius imprimendam curaverat, cum iidem Venetiis editi a Merula, anno MCCCCLXX. castigatiores in Urbe nostra, duodecim post annis in lucem proderentur.* Quidnam sit octennium primo loco signatum, quidnam annus MCCCCLXX. in altero loco repræsentatus, & quidnam sint duodecim anni ibidem expressi, prorsus ignoro; quin tamen ulla dubitatio me subeat, num notæ, quas ipse signaveram, ab archetypis vel tantillum aberrent, nam juste omnino, & exacte appositas a me fuisse, nova adhibita ad eam rem diligentia deprehendi. Hæc ipsa tamen (ne quid dissimulem) effecit, ut libri mei mendum ad calcem Scutarii Epistolæ, a me quoque ibi recitatæ, non ante deprehensum, animadverterim. Ei siquidem subjungitur nota anni MCCCCLXXXXV. quæ tamen non ad Epistolam illam, sed unice ad Editionem pertinet, scilicet ad tempus, quo illa confecta fuit, quinquennio post parem aliam Mediolani evulgatam, quam ipse in Catalogo tuo pag. LXXXVII. indicasti. Mendum illud, præterquam quod ex se patet, nam extat ea Scutarii Epistola in Mediolanensi illa Editione anni MCCCCLXXXX. ac proinde conscriptam ipsam fuisse oportet aut eo ipso anno, aut ante ipsum, nunquam certe post ipsum, declaratur etiam ex anno emortuali Georgii Merulæ, quem certo constat esse annum MCCCCLXXXXIV. Ad hanc rem demonstrandam novum ipse argumentum attulisti pag. CXCVI. depromptum scilicet ex Leonis Vercellensis Epistola ad ipsum Eusebium Scutarium; hic propterea anno proxime subsequenti non quidem Merulam viventem, quod in sua illa Epistola præstitit, alloqui potuisset, sed de Merula scripturus, hujus obitum deflevisset. Typothetæ oscitantiam, & correctoris imprudentiam, quam ipse causatus sum in nota Scutarii Epistolæ apposita, æque & ipse causaberis, ut puto, in notis illis in Opus tuum invectis, ac proinde utrique nostrum Horatianum illud usurpandum erit,

Scimus, & hanc veniam petimusque, damusque vicissim.

Plauto proximum in ea Decade, quam recensendam sumsi, P. Terentius occupat locum, is ipsa cujus primam Editionem in lucem protulisse Mediolanum Urbem in Proleg. gloriatis, quemque credere fas esset librum omnium primum, qui Mediolani exculus fuerit, si Aratoris Subdiaconi Poësi, & illustrium Virorum Epistolis, quos libros tuo in Catalogo ante Terentianam Editionem collocasti, litem jure quispiam intentare posse se putet (nam a Te minime visas fuisse binas illas Editiones fateris) quemadmodum intentari novimus Historiæ Augustæ Scriptoribus, unde idem Catalogus initium ducit. At quicumque locus Terentii Comœdiis in eo Catalogo debeatur, æquo animo patere, si confidenter affirmabo, haud minus Editioni illi eas anteferendas, in quibus Calphurnii, Brixiani, nomen comparet, quam anteferendam esse superius demonstravi non Mediolanensi tantum vestræ, sed reliquis etiam, quæ ipsam præcesserunt, Plauti Editionibus Brixianam illam, quam Pylades, Brixianus, adornavit, quamque Brixiani Britannici prælum excudit. Nactus enim est Terentius suum Calphurnium, quemadmodum nactum fuisse vidimus Plautum, suum Pyladem; imo vero impensa a Calphurnio opera in Terentium illustrior quodammodo haberi debet ea, quam Pylades in Plautum impendit. Pylades siquidem ei labori se dedit, postquam doctissimi illius ætatis Viri diu, multumque in eadem incude tundenda sudassent; at primus ex ejusdem ævi Scriptoribus fuisse videtur Calphurnius, qui curam illam subiret. Subiit vero tanto cum successu, ut non defuerint, qui suspicentur ipsius Enarrationem in Comœdiam Heautontimorumenon Aelio Donato esse tribuendam, celeberrimo, inquam, Terentii Interpreti, quem a mortuis excitandum scribit Robertus Stephanus in Præfat. suæ Edit. si quis omnia accuratissima in Terentio requireret. Suspicionem illam movent Curatores locupletissimæ ejus Poëtæ Editionis Hagæ Comitum an. 1726. publicatæ, in qua Dramatis proxime enunciati Calphurniana Enarratio vices supplet Donatianæ, quæ ad illud desideratur. Valeat autem ea suspicio, nec enim inter Plagiarios locum ullum promeretur Calphurnius, sed absque controversia

unum ex primis inter eruditos sui temporis subselliis, A
namque, ut de ipso canit Pierius Valerianus,

Sciebat ille quidquid est sciri datum
In expolitis undecumque literis,
Seu Graeca velles, seu Latina posceres:

Porro Terentius non unius tantum Dramatis Enar-
rationem Calphurnio debet, sed aliorum omnium
castigationes, quas magna cum laude memorari vi-
deo in Tarvisina an. MCCCCLXXVII. Editione,
nam in ea hæc legitur nota: *P. Sexti Terentii Afri*
cum Aelii Donati Grammatici examinata interpreta
tione finis. Insuper addita est Calphurnii in Heau-
tontimorumenon Terentii accurata expositio. Lepidas,
elegantesque Terentii Comœdias cum Donati interpre- B
tis Commentario juxta fidele Calphurnianæ castiga-
tionis exemplar, doctrinam, studiumque Calphurnii
Hieronymo Bononio enixe commendante, Hermannus
Levilapis, Coloniensis, probatissimus librariæ artis
exactor summa confecit diligentia. Itaque Terentii
Editio illa, quam omnium primam sua in Urbe cu-
sam jactat Mediolanum, imo vero & reliquæ plures
ejusdem Poëtæ tuo in Catalogo recitatæ, siquidem
destituantur Viri illius docti, quem Brixia jactat,
interpretationibus, & castigatinnibus, non tanti fa
ciendæ esse videntur, quanti eruditus quisque facit
Editiones Terentium cum Calphurnio conjungentes.
Hujus hominis doctrinæ, atque industriæ in Teren-
tium hoc perhibet testimonium Curator Venetæ Edi-
tionis per Lazarum de Soardis evulgatæ in Monito C
ad Lectorem. *Eccum, studiose Lector, dignum se-*
dulæ lectionis librum aureum, in quo tot vulnera,
imo vero flagitia, librariorum quidem incuria, sca-
tebant, ut multi divinum opus, tanquam sentice tum,
aut lemuribus infame domicilium evitarent. Ex cum
Jo: Calphurnius optimo, quo præstat, ingenio in his
libris, qui olim impensis Lazari de Soardis cum figu-
ris impressi fuerant, vel cicatrice, vel splenio conte-
xisset, imo vero revellere curasset, ego quoque com-
mittere nolui, ut in aliis omnibus, præter quam di-
cti Lazari libris, latitantia vulnera cuiquam fraudi
fore. Haud abnuo, Zaroto, antiquissimæ tuæ Te-
rentii Editionis Curatori singularem laudem deberi,
non ob eam tantum Editionem, sed multo magis,
quod ætatem pene integram suam in typis vestris ab- D
sumpserit, adeo ut ab anno ejus Editionis publicatæ
laudabilem artem, quam amplexus fuerat, haud in-
termissa occupatione ultra Sæculum XV. impigre
perduxerit, quodque præterea consortes sibi adsci-
verit amplificandæ nobilissimæ ei merci Viros non
e trivio ductos, aut lucri tantum libidine incensos,
sed sincero erga literas amore, studioque præclaram
illa ætate famam consequutos; hæc, inquam, mini-
me abnuo, nam singula de eo in Prolegom. agens,
indubiis testimoniis confirmasti. At quid Zarotus,
si cum Calphurnio comparetur? Quid suscepta a Za-
roto in Terentium, seu in alios etiam Poëtas eden-
dos cura, si cum Editionibus per Calphurnium casti-
gatis, & illustratis conferatur?
C. Valerii Catulli, de quo modo agendum, E
nam statim post Terentium liber de Brix. Literat
eum recenset, Editionem satis antiquam, scilicet an.
MCCCCLXXX. tuus profert Catalogus. At quan
tum pretio inferior ea sit, quam Brixiana anni
MCCCCLXXXV. aut VI. vel ipse fatearis, oportet,
si animadvertas, eius Poëtæ veteres omnes Editio-
nes, quæ Calphurnii Brixiani, de quo paulo ante,
castigationes non præferant, non nisi magno cum
stomacho legi potuisse, testibus ejus ætatis Scripto
ribus. Hieronymus Avantius, Veronensis, confe-
ctam a se Catulli Carminum emendationem, Augu-
stino Moravo, Olomucensi, inscribens, hæc de
Calphurnio ad ipsum habet: *Quis enim ante Cal-*
phurnii castigationem Catulli scripta non stomachabundus
attingebat? Hic porro, quantum humani ingenii vi-
res passæ sunt, uno mense elaboravit, ut quatuor illi
Poëtæ emendatiores haberentur. Avantii in Catullum
præclaros labores quum idem Augustinus studiosæ
juventuti commendandos suscepisset in Epistola huic
inscripta, eorum gloriæ haud mediocriter consultum
fuisse profitetur, quod Avantii Scripta sedulo perle-
gissent, ac mire collaudassent Viri *nulla non laude*
majores, atque inter ipsos recenset Calphurnium Bri-
xiensem. Susceptam a se Catulli expurgandi curam
ipse Calphurnius in Epistola ad Hermolaum Barba-
rum, præmissa Editioni Vicentinæ quatuor illorum
Poëtarum, quos Avantii Epistola indicavit, his ver-
bis describit: *Superioribus diebus a quibusdam adole-*
scentibus studiosis rogatus, ut Propertium, aut si nol-
lem hunc, Papinii Sylvas lectione quotidiana inter-
pretarer, ne desiderium eorum frustarer, promisi me
facturum, quod vellent. Quapropter cum percurrere
cœpissem id opus, quod Venetiis impressum est, quod
hos Poëtas clarissimos continet, Catullum, Tibullum,
Propertium, & Sylvas, tot mendis refertum esse de-
prehendi, ut longe plura essent vitiosa, & deprava-
ta, quam quæ emendata. Nullus certe sensus ex his
elici poterat. Confestim conveni nonnullos impresso-
res, & eos cohortatus sum, ut iterum id opus impri-
merent ea correctione, quam pollicitus sum. Possum
igitur gloriari, me non id emendasse, sed fere totum
exscripsisse; ut quisquis deprehendere poterit collata
utroque exemplari. Catulli situ squallentis miseran-
dam sortem, præter Calphurnium, adeo vehemen-
ter indoluit paulo ante laudatus Augustinus, ut de
se ipso Vatem illum lepidissimum vaticinatum esse
putaverit, dum hos versus condidit:

At vobis male sint malæ tenebræ
Orci, quæ omnia bella devoratis.
Tam bellum mihi passerem abstulistis.
O factum male, o miselle passer!

Venio nunc ad Brixianam Catulli Editionem. Eam
Jo: Albertus Fabricius in Biblioth. Lat. omnium pri-
mam fuisse tradidit, quum dicere debuisset, earum
tantummodo principem fuisse, quæ Catulliana Poë-
mata doctis Commentariis, ab Antonio Parthenio
Lacisio, Veronensi, elaboratis, adjunxerunt. Præ-
fert illa annum, ut omnes de ea loquentes tradunt,
MCCCCLXXXVI. attamen unum Exemplar vidi
cum nota anni MCCCCLXXXV. licet una & ea-
dem omnino sit Editio, impressa per Boninum de
Boninis de Ragusia, ut palam fiet cuique linearum
positionem, & literarum ductum inspicienti. Sole-
bant autem, idque non ita raro, Typographi, eo-
rundem librorum Exemplaribus notam aliquando in-
scribere anni proximi, aliquando secundi, & ali-
quando etiam tertii, ut recentes apparerent; qui
dolus jam ab aliis animadversus mihi demonstrat,
notam MCCCCLXXXV. qua Catulli liber signatur,
magis genuinam habendam esse in Editione illa Bri-
xiensi, quam notam MCCCCLXXXVI. Fortasse
prior illa, solis Catulli exemplaribus apposita a Bo-
nino Impressore, postea contigit, ut in subsequentis
anni notam eadem commutaretur, quod subsequenti
anno Tibullum, & Propertium Boninus ediderit,
eosque in unum volumen cum Catullo redegerit. Ea
Brixianorum in Catullum promerita, tam ex Editio-
ne illa, quam ex Calphurnii castigationibus deri-
vata, eo libentius Tibi ob oculos posui, quod agens
in Prolegom. de veterum Editionum utilitate, Bapti-
stam Guarinum, & Alexandrum ejus filium, nec non
Parthenium, primos, eximiosque fuisse Catulli Com-
mentatores affirmas, nomenque subtices Calphurnii,
cui principem locum certe deberi jam vides. Nec
mirum Tibi videatur, Cl. Paulum Galeardum, dum
viveret, Cathedralis hujusce Ecclesiæ meæ Canoni-
cum, in libello, cui titulus, *Parere intorno all' an-*
tico Stato de' Cenomani, Calphurnii in Catullum la-
bores in dubium revocare; nam ille prorsus ignora-
vit

vit Vicentinam ejus Poëtæ Editionem, in qua exstat Epistola paulo ante recitata, nullum de iisdem dubitandi locum relinquens. Hunc (ut verum fateas) neque ipsi reliquerat Hieronymus Avantius, quippe qui eosdem, ut vidimus, diserte magna cum Calphurnii laude commemorat, Interpres & ipse Catulli doctissimus, a quo se maxime adjutum profitetur Aldus Manutius in sua, quam anno MDII. adornavit, Catulli Editione. Verum quidem est, Catullianas Calphurnii emendationes silentio præteriri in Epistolis tam Jacobi Comitis Juliarii, quam Antonii Parthenii, hujus Editioni præfixis; at quemadmodum silentium illud non facit, ut liceat de Avantii industria, quæ pariter in iisdam subticetur, dubitare, ita nec adhibitam a Calphurnio nostro incertam reddere valet. Addam, eadem ferme ætate, aut paulo post, operam in Catullo emendando navasse celeberrimum alium Brixianum, scilicet Octavium Pantagathum, teste Mureto in Commentar. ad Catullum. Pantagathum, inquam, qui Romam, *a qua cæteri honestantur, sua ipse virtute nobilitat*, hæc P. Manutii sunt verba in Epistola ad Octavianum Magium.

Æque ac tres Poëtæ hucusque recensiti, Q. Horatius Flaccus, iisdem in Decade mea subjunctus, male habitus fuisse comperitur in antiquioribus Editionibus. Mediolanensem an. MCCCCLXXXVI. exhibes ipse tuo in Catalogo, ab Alexandro Minutiano curatam, qui in Epistola ei præfixa provinciam illam a se susceptam fuisse scribit, ut interpretationes insulsas cujusdam, qui temere Horatii Carmina proxime ediderat, castigaret; ac nebulonem illum, cujus nomen silet Minutianus, non alium fuisse suspicaris, quam Augustinum Mariam Conagum, cujus impensis Horatii Editionem Mediolani an. MCCCCLXXXV. prodiissa, testatum reliquit Maittaire in Annalibus. Hoc ipso Maittaire teste, manum admovisse Calphurnium, Brixiensem, expurgandis Horatii Carminibus, facile quisque conjiciet, qui ad Calphurnii Epistolæ ad Marcum Aurelium fragmentum ibi recitatum animadvertat: in eo enim ille vindicem se præbet adversus ineptias sub nomine Omniboni Leoniceni, præceptoris sui, sacrilege editas. At quidquid sit de Calphurnii in Horatium labore, illustris admodum ille fuit, quem in exornandis ejus Poëtæ Carminibus impendit Joannes Britannicus, is ipse, quem agentes de Plauto memoravimus. Editionem suam inscripsit iste Senatui, populoque Brixiano, plenamque bonæ frugis, ac modestiæ Præfationem apposuit, in qua, præterquamquod magnis laudibus effert Merulæ, Pii, & Saraceni nomina, adversus quæ, ut vidimus, acerbiorem censuram Pylades exercuit, & aliorum etiam quamplurium eruditorum nomina, qui suis laboribus famam ea ætate consequuti fuerant, de sua illa Editione ita scribit: *Si cui autem aliqua forte videbuntur a me, aut non secundum sensum Poëtæ explicata, aut aliquo alio modo male interpretata, aut per negligentiam prætereita (neque enim eam mihi laudem ascisco, ut in hujus Poëtæ locis tam obscuris, & tenebrosis aliquando non offenderim) id a taxatore petitum, atque impetratum volumus, ut quæ nos aut ingenii imbecillitate, aut alia quavis causa male percepimus, ipse ad communem omnium studiosorum utilitatem melius dicat, atque interpretetur, & omnia, quæ nos scripsimus (quando consilii nostri semper fuerit, rem publicam literariam juvare) in meliorem accipiat.* Mirandum autem valde est, in magna Commentatorum Horatii sylva, quam spectandam afferunt recentiores ejus Poëtæ Editiones, inter quas Basileensis, quæ, ut ejus titulus significat, Grammaticorum XL. tam antiquissimorum, quam neotericorum lucubrationes collegit, Britannici nomen non comparere; quæ res novo documento est, nihil justius essa ea querimonia, quam ipse verbis Clariss. Marchionis Maffei enunciasti adversus quasdam recentes Editiones, quæ nitidis characteribus venustæ, non ita tamen sincere priscos Auctores repræsentent, ac in fumosis, corrosisque antiquitate primis impressionibus repræsentantur.

Calphurnius, quem modo vidimus priscis Horatii Editionibus opem tulisse, iis etiam suo studio profuit, quæ P. Ovidii Nasonis Carmina in lucem protulerunt; quare in Veneta anni MCCCCLXXIV. eorundem Editione, Calphurnii nomen comparet, recitaturque ipsius Carmen, quo Ovidii Opera eo Volumine comprehensa describit in hunc modum:

Corpora ter quino mutata Volumine finxit,
Unde fere est omnis fabula nota tibi.
Alterno teneros tibi carmine lusit amores,
Sanavitque sua vulnera facta manu.
Cæsare dein læso Geticum relegatus in orbem,
Composuit Fastos, exiliique modum.

At quo plures Calphurnii industria in locupletandis Editionibus, præsertim Terentii, & Catulli, nacta est præcones, eo vehementiorem passa est hostem, quæ ab illo in recognoscendo primum, dein illustrando Ovidio navata fuit, nimirum Raphaëlem Regium, Bergomatem. Vesanam hujus bilem adversus Calphurnium abunde declarant, quas ille apposuit suis in Ovidianas Metamorphoses Enarrationibus, clamitationes potius, & invectivæ, quam Præfationes; & multo etiam manifestius, libellus quidam Venetis typis anno MDLXXXX. evulgatus, in quo Regius Disputationem primo, deinde Dialogum cum Calphurnio instituens, vix credi potest, quæ, & quanta in ipsum contumeliarum plaustra exoneraverit. Prima mali labes, acerrimæ, quas illi inter se gesserunt, pro Cathedra Patavii obtinenda contentiones, quarum quamvis nulla extet memoria in duobus iis amplis Voluminibus, quæ Nicolaus Papadopolus de Historia Gymnasii Patavini conscripsit, eas tamen omnino certas reddunt rabidæ illæ Regii in Calphurnium invectivæ. Calphurnii partes validissime tutatus est Marinus Becichemus, Scodrensis, eo ipso tempore Brixianæ, & postea Patavinæ Academiæ singulare ornamentum; quare inter cætera in Prælectione sua in Plinium hæc habet adversus Regium, Cives Brixianos alloquens: *Quid præterea in Civem vestrum Joannem Calphurnium non evomuit, virum invicti a cupiditatibus animi, rigidæque innocentiæ, & omni literarum laude dignissimum? Calphurnium, inquam, illum Rhetorem, Græce, Latineque tam eruditum, tam præstabilem, tam ut temporibus priscis excellentem, cui puer operam dedi, neque usquam a senis latere juvenis discessi; cujus mores ii fuerunt, ut non homo in terris natus, sed de Cœlo lapsus crederetur.* Idemque in Præfatione in Ovidianas Annotationes fatetur, se, post Deum Optimum Maximum, omnia debere duobus præceptoribus suis, Christophoro Barzizio, & Joanni Calphurnio. Ia ipse Becichemus in Calphurnii funere Orationem habuit. Quæ breviter indicavi, ut intelligeres, Brixiam Urbem primis Latinorum Poëtarum Editionibus ornandis non eruditissimos tantum Cives suos, sed & insignes alios bonarum literarum sua ex Academia Professores suppeditasse.

M. Annæi Lucani, sextum meo in illo censu locum occupantis, Pharsaliæ illustrandæ calamum appulit immortale ingenium Joannis illius Taberii, cujus in Latinis, Græcisque literis præstantiam superius memorata Aldi Manutii ad Stephani de Urbibus Editionem Præfatio luculentissime testata est. Eam ipsam testabuntur, quæ modo de ejus in Lucanum Commentariis afferam ex duplici Epistola iisdem præfixa in Brixiana an. MCCCCLXXXVI. ejus Poëmatis Editione. Una nomen præfert ipsius Taberii, inscribiturque Francisco Barbaro posteriori, Hermolai scilicet celeberrimi (cujus avus æque celeberrimus, Franciscus senior) ex Daniele fratre

ne-

nepoti, atque ejus hujusmodi est exordium: *Commentaria, quæ in Annæi Lucani Pharsaliam ab Omnibono Leoniceno edita putabantur, Viro, si quisquam fuit, ætatis nostræ eruditissimo, sicut mihi mandaveras, Francisce Barbare, succisiva, & tumultuaria quadam cognitione recensui, rem, quæ & altioris ingenii vires, & plusculum temporis ad Poëmatis magnificentiam deposcebat. Tanta enim in illis fuit errorum series, ut mihi viderer aliquando (quod ajunt) sine filo labyrinthum ingressus.* Industriam in ea emendatione a se exhibitam licet succisivam, & tumultuariam appellet Taberius, effecit illa tamen, ut iste in eadem Epistola subjungere posset: *Depravata loca fideliter emendavimus, eaque (opinor) solertia, ut, si quis errorum causas, & rationes emendationum, collato priore exemplari, sepositoque livore diligenter excusserit, pauca admodum sint, quæ ad plenam Poëtæ intelligentiam desiderentur.* Habuit Taberius sui illius laboris non testes tantum, sed & fautores, Hieronymum Advocatum, Joannemque Britannicum, *Raræ* (ait ille) *sinceritatis Viros, & plane ἐγκυκλοπαιδείας disertissimos.* Hæc ipsa nomina præfert Epistola altera (quæ tamen primo loco ponitur in Brixiana Editione) eaque data visitur ab eodem Britannico ad eundem Advocatum, apud quem non Taberii tantum, sed Brixianorum omnium ea ætate studia his verbis gratulatur: *Non possum nostris temporibus, Hieronyme Advocate, mirum in modum non gratulari; prisca enim illa videor videre sæcula, quibus eo in culmine cum Græcarum, tum Latinarum literarum studia fuere, ut ad utriusque orationis facultatem desiderari haud quidquam posset. Perspicuum enim nobis est hæc nostra studia, quæ penitus jam trecentis, aut plus eo (ut arbitror) annis, sive temporum iniquitate, sive hominum incuria, & negligentia extincta erant, jam ætate nostra ita reluxisse, ut nostri homines priscis illis adæquari fere possint.* Taberii in humanioribus literis excellentiam pluribus versibus celebravit etiam Baptista Mantuanus, Doctissimus Carmelita, in Panegyrico de Brixia, *Joannem Rovatensem* eum vocans, quod Rovato, hujus regionis municipio, ortum duxisset; eosque ita exorditur:

Ad varias, quibus & passim celeberrima, dotes
Vir deerat tibi Socraticam formare juventam
Doctus, & ad Musas teneram deducere pubem;
Ecce, velut Pandora Polo delapsa, Joannes
Rovatensis adest.

Pretium laboris a Taberio in Lucanum suscepti declarant etiam Danielis Cereti, Brixiani, versus in Panegyrico de laudibus Brixiæ. Hi enim sunt:

Quid referam culti sublimia Scripta Taberj,
Cujus jam toto nomen in Orbe micat?
Hic sibi victuram peperit per sæcula famam,
Dum studet Auctores restituisse graves.
Aspice Pharsaliam civilia bella canentem,
Quæque tulit patrios sæva per arma viros.
Nuper erat sine honore liber, nec cognitus ulli,
Squallebat densis falsa per ora notis.
Hunc tamen, ut multos, facundi cura Taberj
Non passa est turpi delituisse situ.
Longa quod assiduis avis aboleverat annis,
Restituit parvi temporis ipse mora.

Tres, qui recensendi jam veniunt, Poëtas, scilicet A. Persium, P. Papinium Statium, Dec. Junium Juvenalem, omnes unius Joannis Britannici studio illustratos præstantiores veteris ævi Editiones præseferunt. Persii Editionem cum Britannici notis Brixiæ anno MCCCCLXXXI. evulgatam in manibus habeo; eamque ignotam prorsus fuisse reperio Annalium Typographicorum conditori, nec non Jo: Alberto Fabricio, qui non aliam Persii cum notis Britannici vetustiorem memorat Brixianam Editionem, nisi an. MCCCCLXXXVI. typis Jacobi Britannici, Brixiani, quam pariter ad manus habeo. Eidem æque ignota Brixiana Editio sine notis, ad cujus calcem ita scriptum deprehendo: *A. Persii Satyrarum expressus Codex Brixiæ, una cum Juvenale Satyrico, jubente Presbytero Petro Villa XIII Kal. Aug. MCCCCLXXIII.* nam Lovaniensem an. MCCCCLXXV. tanquam omnium principem sibi innotuisse scribit Fabricius; Ferrariensem vero, atque Mediolanensem, utramque an. MCCCCLXXIV. prolatam, citant Annales (ne loquar de Romana, in qua anni nota desideratur) pro primis afferentes. Adnotationes suas Britannicus Senatui, populoque Brixiano nuncupavit, cui causam easdem in lucem proferendi in hunc modum explicat: *Cum superiore anno forte Persium publice legerem, in ejusque expositione a me nonnulla dicerentur, quæ vel præter multorum opinionem dici videbantur, vel a quoquam (quod scirem) ætate nostra, literis prodita non erant, nonnulli adolescentes Brixiani, qui non minus literis, quam probitate morum præfulgent, & in primis Gabriel Emus, Patritius Venetus, excellenti adolescens ingenio, in præsens discipulus meus, hortati sunt, ut, quæ a me dicta fuerant, accuratius colligerem, publicaremque.* Aliam insuper causam adjungit, quod scilicet secundam Persii Satyram ad Brixianum quemdam Macrinum ex temporum ratione scriptam fuisse conjecisset. Cur autem Editionem suam festinaverit, in causa fuisse affirmat, quod nuper accidisse viderat Palacino, municipi suo, Viro singularis doctrinæ, *qui quum in Officia Ciceronis, & Valerium Maximum non minus diserte, quam sapienter quædam scripsisset, eadem morte præventus edere non potuit, quæ ab iis excepta, qui gloriam alieno partam labore, & periculo in se libenter transferunt, supprimuntur, ut successu temporis ipsi pro suis edant, injuriam profecto Palacini manibus facturi maximam.* Mediolanensem illam an. MCCCCLXXIV. Persii Editionem superius a me laudatam, in libro quoque meo de Brix. Literat. memorari, diligenter pro more tuo in Catalogo adnotasti, neque ullam mihi litem pro modestia tua, profecto ubique singulari, movisti ob denegatam ipsi principis Editionis, & Brixianæ meæ attributam, dignitatem. Reliquæ, quas affers ejus Poëtæ Editiones, aut omnino & ipsæ Commentariis carent, aut ea tantum præferunt, quorum Auctor Bartholomæus Fontius, quæque non eo favore ab eruditis excepta fuisse, quo isti ejusdem Orationes exceperunt, compertum est. Contra Britannici illa quam valde Brixianis, exterisve accepta fuerint, fidem facit ipsemet in supplici libello, cujus autographum extat in hujus Civitatis tabulario, nam in illo his verbis alloquitur patrium Magistratum: *Quam sane liberalitatem, & officium vestrum expertus sui, quo tempore Commentaria in Persium edidimus, quæ adeo vobis omnibus, tanquam literarum studiosis, ita placuerunt, ut publico Senatus vestri Decreto mihi dati sint aurei viginti quinque, & præterea eodem Decreto statutum fuerit, ut domus tota nostra usque ad tertium (si bene memini) gradum ab omni onere immunis esset. Placuerunt, placentque etiam ita externis omnibus, ut multis in Civitatibus impressa per totam non solum Italiam, sed totam Europam circumferantur, & (quod sine arrogantia dictum sit) doctissimus quisquam in Bibliotheca sua studeat habere.* In Britannici laudem aliqui versus a Cereto exarati reperiuntur in Panegyrico, de quo paulo ante, atque ita se habent:

Panditur ignotis tuus ecce Britannicus oris,
Gymnasiique parens, Pieridumque decus.
Hic pius ingenium dum partes versat in omnes,
Scripta dedit Latio plurima, plura dabit.

Testis

Testis erit Vatum numerus, mendosaque passim
Carmina, barbariem ponere jussa suam.

Q. Papinio Statio explanando manum Britannicus admovit uno tantum post anno a publicatis in Persium Commentariis. Id ipse testatur in Epistola, qua novum suum laborem *magnifico, atque splendidissimo* Comiti Petro Gambaræ nuncupavit, ibique tempus, quod eidem impendit, his verbis declarat: *Cæterum cum animi sit a natura bene informati, nullo a via virtutis diverticulo deflecti, proposui his proximis diebus, quibus ab urbe per pestem decessimus, Achilleidi Statii, quam jam fere totam ante eramus interpretati, extremam manum imponere, delectatus sane carminis pariter gravitate, & doctrina Poëtæ.* In specimen Britannici diligentiæ in lucubranda Interpretatione ista afferre placet quæ ab ipso sunt tradita, ut ostendat, Statium Poëma suum perfecisse, perfectumque haberi debere, ut modo extat. Ad primos itaque Achilleidos versus, qui ita se habent:

Magnanimum Æacidem, formidatamque Tonanti
Progeniem, & patria vetitam succedere cœlo,
Diva refer, quamquam acta Viri multum inclyta cantu
Mæonio, sed plura vacant, nos ire per omnem,
(Sic amor est) Heroa, velis, Scyroque latentem
Dulichia proferre tuba, nec in Hectore tracto
Sistere, sed tota juvenem deducere Troja.

Ad hos, inquam, versus in Vita Poëtæ, Editioni suæ præfixa, hæc observat Britannicus: *Non longam historiam promittit se scripturum; illud enim, inquit, non attigero, quomodo Hector interemptus ab Achille sit, & tractus circa sepulchrum Patrocli, idest, nihil canenero ex iis, quæ circa Ilium gessit. Unde hinc facile eorum refelli potest opinio, qui hoc Opus imperfectum esse contendunt, hac una ratione adducti, quod ait Poëta, Nos ire per omnem Heroa velis, non intelligentes Poëtam dicere, omnem eum dumtaxat Achillis vitæ cursum descripturum, qui ab Homero prætermissus sit. Nam si omnia ejus facta scripturus esset, quomodo affirmaret, se nihil de rebus gestis circa Trojam scripturum esse, cum ait, Nec in Hectore tracta Sistere, sed tota juvenem deducere Troja? Præterea illic innuit, Opus breve futurum, cum dicit: Patere hoc sudare parumper Pulvere; nam si omnia Achillis facta canere statuisset, operis quidem fuisset, & voluminis immensi, contraque propositionem suam fecisset Poëta.* Sententiam suam iterum inculcat ad earundem Enarrationum calcem Britannicus, quippe qui ad postremum Poëmatis versum, *Aura silet, puppis currens ad litora venit*, hæc habet: *Bene ex instituto suo Opus absolvit, nam in Proœmio id tantum professus est, se de Achillis educatione dicturum, & ut ad Trojam ductus sit, cum ait, Nos ire per omnem (Sic amor est) Heroa velis, Scyroque latentem Dulichia proferre tuba, nec in Hectore tracto Sistere, sed tota juvenem deducere Troja. Hæc ideo subjunxi, ut error eorum, qui Opus perfectum non censent, monitione nostra corrigatur, & rem ea perductam cognoscant, quo promisit Poëta; nam, ut diximus, in principio Operis Poëta promisit, se nihil dicturum de rebus gestis ab Achille circa Trojam, cum ait, se velle deducere juvenem a tota Troja. Sileant ergo, qui sensum Poëtæ non percipientes, Opus ad calcem perductum esse negant.* Scio utique, Barthio, aliisque magnopere displicere eam Britannici persuasionem, eosque censere, postremum illum versum, *Aura silet*, perfida temeritate in aliquibus Exemplaribus additum fuisse; at non propterea Britannici sententia omnino rejicienda. Quidquid autem de ea censeamus, Britannicum de Statii Achilleide optime meritum, comprobat sat aperte ejus Poëmatis Editio cum notis Varior. Lugd. Batav. 1681. in qua scilicet Britannici Interpretationes utramque, ut ita dicam, paginam facere dignoscuntur. Statii Editio, quam Catalogus tuus profert an. MCCCCLXXXVI. prætarquamquod Brixianæ nostræ ætatem minime attingit, longe profecto abest, quin tanti, ac Brixiana, habeatur, siquidem careat eo Commentariorum penu, unde Brixiana superbit.

Novam Spartam ingenio suo dignam nactus est Britannicus in Dec. Junio Juvenale, cujus proinde Satyras explicandas sumpsit, etsi eidem complurium Interpretum diligentia minime defuisset, quos scilicet priscæ Editiones jactant, nimirum Angelum Sabinum, Domitium Calderinum, Georgium Merulam, Georgium Vallam, & Antonium Mancinellum. Britannici Commentariorum Editionem omnium vetustissimam censuisse videtur Fabricius Brixianam anni MDI. quam ad manus ipse habeo. Ne tamen in eam sententiam descendam, facit quæ in Ascensiana Juvenalis Editione recitatur Epistola Ascensii ad Henr. Valuphinum data an. MCCCCLXXXXVIII. nam in ea Explanationes suas in Juvenalem familiares appellans, subdit se in illa sua Editione eruditissimos Joannis Britannici Commentarios proposuisse, *ut qui majora velint, ad manum habeant*. Eos Britannicus dicavit Senatui, populoque Brixiano, fassus se ad illud maxime impulsum, *quod meminram* (inquit) *superioribus annis, quum in Achilleida Statii, & Satyras Persii Commentarios edidissem, vobisque nuncupavissem alteros, ita vobis placitos fuisse, ut me non mediocris solum laus, & gratulatio vestra secuta sit, sed insuper amplissimum mihi munus publico totius Senatus consulto decretum fuerit. Qua una liberalitate ita me vobis prorsus devinxistis, ut statuerim, siquid unquam in his studiis laude dignum perficerem, id totum vobis tradere, atque dicare.* In eadem Nuncupatoria Epistola profecto modeste admodum de suis laboribus in hunc modum loquitur: *Juvenalis igitur Satyras, etsi temporibus nostris a nonnullis aliis egregie literatis Commentatoribus vel cum magna ipsorum laude enarratæ fuerint, aggressi sumus, quod omnino animadverteremus, in toto Opere multa ab iis, sive incuria quadam, sive consulta opera prærerita esse, quoniam quæ ipsi forte intelligerent, eadem & cæteris perspicua arbitrarentur, multaque etiam longe aliter exposita, quam sensus Auctoris exposceret.* Et paulo post: *Confido autem in toto Opere, præter fortasse tria, aut quatuor ad summum loca, quæ aut ingenii mei imbecillitate, aut morum ignoratione veterum, non intellecta, altioribus ingeniis enodanda relinquo, nihil prorsus relictum, quod a me non sit optime dilucidatum, multaque etiam longe rectius explicata, quam ab omnibus aliis, qui ante me in Poëtam scripsere.* Nemo autem dixerit, Joannem Calphurnium Britannici labores hosce haud tanti fecisse, quanti fecisse comperitur Domitii Calderini illos, quos scilicet dum in Epistola ad Antonium Moretum, Brixiensem, ad calcem Venetæ Editionis Commentariorum ejusdem Domitii an. MCCCCLXXIV. apposita, præferre non dubitat cæteris quibusvis Expositionibus, *quas* (ait) *in Juvenalem adhuc viderim*, Domitii tantum adversarios perstringere censendus est, & nulla ratione suo illo judicio læsisse Britannicum, cujus lucubrationes nec ante eum annum MCCCCLXXIV nec forte ante Calphurnii decessum in lucem prodierunt. Equidem nondum eas prodiisse ante XII Kal. April. an. MCCCCLXXXXV. diligenter ipse adnotasti Historiæ tuæ p. CCCXCVII. ex Epistola Pauli Zane, Episcopi Brixiensis, chronicas illas notas præferente; nam ibi iste exaratos a Gregorio Britannico, Brixiensi, Sermones funebres, & nuptiales collaudans, universam domum Britannicam, sed in primis Joannem, ejusque labores his verbis exornat: *Quantum autem debeat huic domui Britannicæ ista mortalitas, quæ tum Joannis fratris tui interpretationibus tam in Persium Poëtam quam-*

difficillimum, *quam in Statium Achilleidos satis illustrata est*, *egregiaque in dies expectat Commentaria in Juvenalem*, *Ovidiumque Metamorphoseos*; *tum reliquorum fratrum ornamentis*, *qui se se student cæteris præstare*, *suis venustissimis moribus*, *animantibus meis sermonibus difficile panderem*. Sapiant profecto sedulitatem tuam, quæ multa ubique est, quæcunque ad an MCCCCLXXXXVI de iisdem Britannicis in medium attulissi ad eruendam veritatem parum compertam vel ipsis Scriptoribus Bibliothecæ Ordinis Prædicatorum, cujus tamen alumni fuerunt tam Gregorius ille, quam Benedictus ipsius frater. Amborum, & Pauli etiam Zane Epistolas huc facientes recitavi in Par. II. p. 111., & seqq libr. de Brix Liter. iisque eas animadversiones adjunxi, a quibus Te in Sparta illa adornanda occupatum fuisse humanissime affirmas, jure tamen ratus, tuas, quas exaraveras ante perlustratas paginas meas, minime supprimendas a Te fuisse, quod suscepta a Te provincia ita posceret, atque etiam Sermonum Gregorii Britannici Editio, quæ Tibi præ manibus fuit, novem annis præcedens eam, quam ego unice laudavi; unice inquam, quod de vetustiore perquirenda (a chronicis earum Epistolarum notis sat aperte mihi indicata) nihil foret, quod sollicitum eo loco me redderet. Hoc vero non reticebo, tantam fuisse Joannis Britannici in Juvenalem Commentariorum famam, ut, eo ipso teste, in supplice libello, quem superius commemoravi, *jam viginti millia* (Exemplarium) *diversis in Civitatibus impressa fuerint vel titulo Joannis Britannici*, *Brixiani*. Quare nihil mirum, si in Amstelædamensi ejus Poëtæ cum notis Variorum Editione passim Britannici nomen legatur.

Tandem decem Lasinorum Poëtarum, quos recensendos mihi exhibuit Pars illa I. mei libri de Brix. Literat. agmen concludat M. Valerius Martialis, de quo ibi agendum mihi fuit, quod, licet nullus inter Brixianos interpretandis ejus Poëtæ Carminibus vacasse comperiatur, suppetat tamen, dignum profecto quod memoretur, Calphurnii de Domitii in ea Carmina Commentariis judicium, ab eximia tanti Viri eruditione profectum. Exhibetur nobis judicium illud in ea ipsa Epistola, cujus superius mentionem fecimus; nam ibi Vir ille doctus affirmat, se de præclarissimo Juvenalis a Domitio expositi Opere id ipsum sentire, quod de Martiale jam dixerit: *Superioribus temporibus minime intellectum fuisse*, *dum turba illa rudis*, *antiquitatum ignara*, *quasdam ineptias minime tolerandas effunderet*. Eodem tempore in Romana Academia, tam Domitius, quam Nicolaus Perottus Martialis Epigrammata lectitabant, iodeque asperæ inter utrumque exortæ sunt controversiæ. Hominem suis Commentariis infensum designat ipse Domitius in Epist. Nuncupatoria ad Laurentium Medicem: *Non defuit* (inquit) *qui lucubrationem nostram maledictis interpellaret*. *Quidam enim in meam de quodam loco sententiam edita Epistola gravissime invectus est*, *cui quid responderim*, *in fine hujus Operis leges*. Haud minus certe atrociter quam Perottus in Domitium, & quam Domitius in Perottum, Pyrrhus Perotti ex fratre nepos in Domitium debacchatur in Nuncupatoria Epistola Cornucopiæ ad Federicum Urbini Ducem, vilissimum pædagogum, tacito tamen nomine, appellans, qui plerasque sententias e sacrario patrui sui sumptas, pro suis venditaverit in iis Commentariis, quorum innumeros errores ipse patruus in duobus Voluminibus Epistolarum, Romanarum scilicet, & Perusinarum, confutandos susceperat. De his Epistolis Sabellicus in Dialogo de Latin. Ling reparat. *Nollem* (inquit) *in aperta convicia*, *& simultates indignissimas persona*, *quam sustinebat*, *tam aperte descivisse*. Eorundem Commentariorum causa nimia quam acerbe dissensit a Domitio Georgius Merula, Martialis & ipse enarrator. A Merulæ parte contra Domitium stetit Angelus Politianus, qui in Miscellan. Cap. 9. hæc scribit: *Cæterum Georgius Merula*, *vir plane doctus*, *ac diligens*, *longe quam Domitius in scribendo cautior*, *& nunc primi fere nominis*, *non remulo* (*quod ajunt*) *sed velificatione plena invectus*, *Commentariorum illius in Martialem permultis editis notis licentiam primus hominis*, *magna veluti passu gradientem*, *prorsusque jam ferocientem compescuit*. At, dum eo ipso loco fatetur Politianus, authoritatis tam magnæ fuisse Domitium, ut Romæ inter Professores, juvenis adhuc, primam celebritatem sibi vindicaverit, nec ipse improbasse censendus est Calphurnii judicium illud. Quod profecto, si annum MCCCCLXXIV. quo editum fuit, inspiciamus, in eam opinionem facile adducemur, jactatum fuisse non in Nicolaum Perottum, non in Georgium Merulam, sed in rudem tantum Grammaticorum turbam, cujus ineptias unice vellicant recitata superius Calphurnii verba. Acerbissimas illas inter Domitium, ejusque obtrectatores simultates in libro de Brix. Liter. ob oculos posui recitata ex Veneta Martialis Editione an. MCCCCLXXXV. ejusdem Domitii primo Defensione adversus Calumniatorem Commentariorum suorum in Martialem, deinde Recriminatione; quæ ipsa Scripta repræsentavit etiam Editio Mediolanensis an. MCCCCLXXXIII. quam in Catalogo tuo laudas.

Quare ex hactenus allatis satis superque compertum Tibi factum fuisse, Vir Clarissime, arbitror, & aliis etiam, quotquot Epistolam istam evolverint, in illustrandis priscis Latinorum Poëtarum Editionibus Brixianam literaturam triumphasse, dum Mediolanensis Typographia suis eorundem Editionibus solam ferme vetustatis laudem adsciscere posse videatur. Quam vana veterum quarundam Editionum laus sit, innumeris exemplis comprobatur, at hoc loco unus audiatur Eus. Scutarius, ille ipse, cujus labores in Plauto, post primas hujus Editiones, recognoscendo susceptos, commendasti, Mediolanensem an MCCCCLXXXX. in medium afferens. In hujus Præfatione ita ille loquitur: *Eximimus haud paucos errores*, *& quasi spongia delevimus*, *quos operarii dormitantes*, *& mancipes incuriosi commiserant*, *qui non tantum falsas dictiones pro veris sum ponunt*, *prævaricati culpam commeruere*, *sed & paginas extra regiones suas*, *& chartas in alias decurias perverse translatas instruerant*, *ut jam omnia essent confusa*, *ne dicam contaminata*, *nec elegantissimus Poëta fabulas*, *verum confusaneos libros miscellaneorum*, *aut stromatum instar scripsisse videretur*. Nonne verba ista satis evincunt actum fuisse de Latinæ linguæ deliciis, nisi gravi morbo Plautinæ primæ impressionis doctorum Grammaticorum solertia succurrisset? Annon hæc ipsa clades quotquot post Plautum enumeravi Poëtas æque turbasset, nisi ei avertendæ par eorundem Interpretum cura desudasset? Qui Grammatici, qui Interpretes dum Mediolanensibus tuis Editionibus defuisse, iis autem Brixianæ abundasse comperiuntur, nonne jure ac merito partum sibi ex hac copia decus Urbs ista gratuletur? Celeberrima utique (quis enim id inficietur?) Virorum literatorum nomina affert a capite ad calcem Historia tua Typographico-Literaria, nimirum Georgium Trapezuntium, Demetrium Cretensem, Constantinum Lascarim, Demetrium Chalcondylam, tres Philelphos, Franciscum, Marium, Petrum Justinum, præterea Georgium Merulam, Eusebium Scutarium, Ubertinum Clericum, Christophorum Landinum, Maffeum Vegium, tandem Joannem Baptistam Pium, Philippum Beroaldum seniorem, Aulum Janom Parrhasium, Petrum Candidum Decembrium; at prætenquam quod ne unus quidem ex istis natale solum in Mediolanensi Urbe sortitus est, humaniorum peritia literarum, qua utique excelluerunt, multum absuit

quin

quin ornandia priscis Poëtarum Latinorum (nam de his tantum hic agitur) Editionibus opem illam contulerit, quam singularem in modum contulisse Taberium, Pyladem, Calphurnium, Britannicum, (Hos omnes Briaiana tellus procreavit) nemo profecto, qui librum meum de Brixiana Literat. aut saltem Epistolam istam legerit, in dubium revocari posse arbitretur. Inde vero unusquisque fatebitur, haudquaquam per ostentationem jactatum olim fuisse a Marino Becichemo, quem superius laudavi, eximium illud præconium de Brixiana Urbe, *Nullam* (ait ille) *in universa Italia (Senatum Venetum, divinum magis, quam mortalem, semper excipio) aut sapientiorem*, *aut bonis artibus ditiorem puto*. Sapientissimum, ac bonis artibus ditissimum omni ævo Mediolanum fuisse, non ideo tamen inficias ibo; id unum contendo, in eo literaturæ genere, de quo superius est instituta disputatio, atque illis temporibus, quæ Historia tua complexa est, felicissimam fuisse Brixiam doctissimorum hominum prole, eorundemque ingenia priscis Editionibus, Poëtarum in primis, ita profuisse, ut isti antea squallentes, horridi, & rustici, evalerint eorum præsertim ope nitidi, & compti, ex quo factum est, ut sibi plaudendi occasionem sint nacti, atque exultandi, qua ipsa ratione Plautus in castigata quadam veteri Editione ejus Comœdiarum gestiens, & canens inducitur:

Jam videor mihi
Talis, qualis eram, pulpita scenico
Quum resin quaterem, meque Quiritium
Laudaret pedibus turba strepentibus.

Quod autem paulo ante dicebam, disputationem superius institutam eo tantum spectare, ut innotescat, quantum laboris, & industriæ Brixiani alumni impenderint emendandis, ornandisque Latinorum Poëtarum Editionibus, nemini ansam præbere vellem existimandi, iisdem alumnis expurgandarum graviorum facultatum Editionum laudem ab aliarum Urbium doctis hominibus fuisse præreptam. De Græcis in universum literis, quod nimirum in hac Urbe mirifice florerent, gratulatum fuisse vidimus Aldum Manutium Taberio, Brixiano, extantque de eadem re luculentissima aliorum testimonia. Attamen ut certius constet, eam sibi laudem promeruisse Brixianorum labores etiam in edendis excellentium quorumvis Auctorum Voluminibus, afferam in exemplum, seu specimen, Vitruvium, Macrobium, Plutarchum; nam tres isti mihi satis futuri videntur ad rem, de qua agitur, evincendam. Præstitam ab Hieronymo Advocato, Ambrosii Jurisconsulti filio, Vitruvio emendando operam his verbis describit Joannes Britannicus in Præfat. ad Lucani Editionem, de qua supra: *Fecisti enim tua industria, studio, & labore, ut Vitruvius de Architectura, qui jam tot seculis in lucem caput suum proferre non audebat, quod ex omni parte mancum, lacerum, mutilatum se sentiebat, nunc politus, purus, integer, huc, & illuc gestiat meare, omnibus carus occurrat, omnibus gratus excipiatur.* Hoc Britannici testimonium (ut statim probabo) manifeste comprobat, tam falso asseri, apud Fabricium, & alios, primam Vitruvii Editionem prodiisse seu Florentiæ an. MCCCCLXXXXVI. sive Venetiis an MCCCCLXXXXVII. quam primam castigationem, opera scilicet Jocundi Veronensis, emanasse Venetiis an. MDXI. Comprobat etiam, laudem Vitruvii primo emendati, & evulgati non spectare ad Joannem Sulpicium, Verulanum; nam Sulpiciana Vitruvii Editio, quæ extat Parisiis in Bibliotheca Mazarinæa, anni nota destituitur, nec figi ea posse videtur, nisi vergente ad finem Innocentii VIII Pontificatu, qui ab anno 1484. usque ad annum 1492. duravit, nam in ea plura per Innocentium gesta, nimirum finis bellis impositus, Prætorium suburbanum peractum, Campus Floræ, & Circus Flaminius lateribus strati, & post omnia, Gymnasii Romani magnifice extruendi consilium initum indicantur, quæ profecto simul sumpta postremos potius, quam primos ejusdem Pontificatus annos designant. Contra Briaianæ Editioni Lucani, quæ præfixam gerit Britannici Epistolam illam, inest nota an. MCCCCLXXXVI. hæcque certos nos facit, ante eum annum Vitruvium ab Hieronymo Advocato expolitum, huc & illuc, ut loquitur Britannicus, measse, omnibusque carum, & gratum occurrisse. Hæ autem Vitruvii cursitationes, suaves isti complexus, num Editionem certo indicent Advocati studio confectam, pronunciare non audeo. Cl. Jo. Polenus in Vitruvianis Exercitationibus, quas Patavii an 1719. edidit, memorans p. 13. Advocati laborem illum, non eum quidem pro Vitruvii Editione ulla inde profecta, sed pro suscepta tantum a pluribus ejus describendi cura interpretatur, nixus silentio eorum omnium, qui diligentissime persequuti Origines Typographiæ, nullum de ea Editione verbum fecerunt, & silentio etiam Scriptoris Bibliothecæ Brixianæ, in qua Hieronymi Advocati nomen non comparet. At nec Scriptoris istius, nec Maittaire, & aliorum, qui rei Typographicæ illustrandæ studiosius adlaborarunt, silentium, satis validum testimonium esse puto, quo adducti eam Editionem nusquam extitisse affirmemus. Solius Leonardi Cozzandi, qui Brixianam illam Bibliothecam conscripsit, auctoritate fretus idem Polenus, Joannis Britannici mortem an. 1510. figit; falso tamen, nam hunc saltem usque ad annum 1518. vitam produxisse certo certius constat ex supplice ejusdem libello superius memorato, imo vero usque ad an 1519. quo libellus ille a Consilio Generali hujus Civitatis benignis suffragiis admissus fuisse comperitur. Advocatorum familia inter Brixiæ nobiliores hisce quoque temporibus splendet, cui utique adscribendus Hieronymus Vitruvii emendator, quippe qui a Britannico in ea Epistola dicitur, corporis, & fortunæ bona *illustria*, *& amplissima* possidere. Ejus autem in literas amorem his verbis idem Britannicus extollit: *Is enim tu es, qui inter cæteros excellentis ingenii viros, quorum haud parvus in Urbe nostra est proventus, virtutem colis, magnifacis, & amplecteris. Nihil enim tibi dulcius est, nihil suavius, nihil denique jucundius, quam in his nostris studiis versari, quorum (quod mihi aliorum pace dixisse liceat) jam primam arcem possidere mihi videris, & jam omnes, qui cum literis commercium habent, ingentes gratias tibi agant necesse est.*

Aurelium Theodosium Macrobium, & Plutarchum, quod amborum Scripta inter se conveniant, nam reconditioris eruditionis thesaurum utraque complectuntur, in unum conjungemus. Macrobius Taberii, ac Pyladæ, præclarissimis laboribus novam quodammodo vitam debet, quorum scilicet ope ejus de Somnio Scipionis, nec non de Saturnalibus libri summa diligentia suo nitori restituti sunt, correctis plusquam ter mille erroribos, Græcisque textibus, qui in olim impressis deerant, repositis fere omnibus locis. Hæc ipsa verba leguntur in fronte Editionis Macrobii Brixiæ curatæ, perfectæque per Angelum Britannicum primis diebus anni MDI. subjungiturque itidem hujusmodi Tetrastichum:

Qui mutilus dudum, & crebris erroribus actus
Macrobius, nulli pene legendus eram,
Taberii, ac Pyladæ cura, magnoque labore
Nunc iterum mihimet redditus ecce legor.

Æque ac de Macrobio, benemeritus est de Plutarcho Pylades, & qua ratione, brevis ejus Præfatio, quæ ante Plutarchi Vitas legitur in earum Editione Briaiæ confecta an. MID. per Jacobum Britannicum,

nicum, explicabit. Inscribitur ipsa Joanni Paolo Averoldo, Patritio Brixiano, atque ita incipit: *Quantum mihi provinciæ desumpserim, quum emendandum Plutarchi Volumen accepi, non modo tu, cujus egregia doctrina, atque animus omni virtutum genere ornatissimus agnoscitur, sed ipsi imprimis litterarum professores, ac deinde quisquis Minervam colit, judicare potest, si modo primam illam impressuram Venetam a Nicolao Jensone excusam, utpote cæteris meliorem, immo reliquarum originem, fontemque perlegeris. Vel ab ipso libri capite, & Thesei vitæ principio, ac deinceps plurimis locis ita mutilate, inverse, atque ex superfluo adjunctis verbis legebantur, ut nec cohærerent sensus, nec præcedentibus consequentia plerumque responderent. Quod nisi præter pauxillum id ingenii, quod nobis natura concessit, tum Græca quædam, tum vero Latina, ac Manuscripta Exemplaria, multo cum labore ab amicis, & litteratis Viris, præsertimque a Nicolai Botani, & Gabrielis Concoretii, optimorum quidem Virorum, atque eloquentissimorum, Bibliothecis conquisita, quibus & te ipsum accessisse non ignoras, suppetias tulissent (iis enim freti late scatentes errores expunximus) supra tria erratorum millia, quæ castigavimus, offenderentur, præter barbariem cacographiæ, passim Codicem ferme totum occupantem. Id tamen onus, quanquam gravissimum, libenter assumpsi, tum publicæ utilitatis gratia, id quod & in præcudendis libellis meis antea feci, tum vero Jacobi Britannici impressoris, qui non vulgari mihi junctus amicitia, ut est litterarum, litteratorumque amantissimus, hujusmodi Codicem inculpatissimum cupientibus exhibere curavit.* Quare jam vides, non in Poëtarum tantum Latinorum Editiones illustrandas Brixianorum ingenia incubuisse, sed nullum fere esse veterum Scriptionum genus, quæ hujus Urbis typis vulgatæ, præclaros eorundem ingeniorum labores non præferant. *Pudet* (ais ipse Historiæ tuæ p. CCXXXVI.) *hoc loco referre, inter primos Typographos, qui Alexandri de Villa Dei Grammaticam, seu Doctrinale prælo vulgaverunt, fuisse Mediolanenses.* Et paulo post subdis Pyladem Brixianum (ut ipse tradidi in libro de Brix. Liter.) Doctrinale illud funditus evertisse, nitoremque pristinum Latinæ linguæ studiis restituisse. Pudor ille tuus novum mihi de Brixiana literatura gestiendi suppeditat argumentum, quod scilicet illius non solum laus fuerit primarum Editionum maculas detergere, cujus rei illustria extant monumenta, quotquot easdem subsequutæ sunt Brixianorum ingeniorum opera, verum præterea, palmam in barbarie e Grammaticorum scholis eliminanda sibi vindicare. Hoc autem postremum decus, præter Doctrinale illud Alexandri a Pylade eversum, demonstrat doctissimorum Grammaticorum chorus, quem Pars II. de Brix. Liter. in publicum prodire fecit, & omnium maxime Augustinus Saturnius Lazaroneus, in quo, ut affirmat qui Grammarico hujus Mercurio Præfationem apposuit, Janus Pincius, Poëta Laureatus, Grammatica Ars potissimum experta est vires suas. Lazaronum quendam Poëtam refers & ipse tua in Historia ad an. MCCCCXCIV. adnotasque Brixianum patria fuisse, nam se ipsemet Brixianum appellat, originem tamen ejusdem familiam traxisse a Valle Tellina, quod comprobas quosdam ejus versus recitando; at Buennom Vallis Camonieæ oppidum patriam Lazaroneæ familiæ fuisse, aperte prodit Augustinus meus ille Mercur. lib. V. cap. XVI. ita scribens: *Est autem Buennum, dulce mihi natale solum, oppidulum sane illustre Oreola in valle, quam nunc vulgo Camonicam dictitant.*

Injecta in superiori Epistola Pylade ad Petrum Paulum Averoldum Gabrielis Concoregii mentio me monet, ut minime dissimulem, mirum mihi accidisse, ejus nomen omnino subticeri in Bibliotheca Scriptorum Mediolanensium, nupetrime a Cl. Viro Philippo Argelato concinnata, tuæque Historiæ Typographico-Literatiæ subjuncta, eoque magis, quod in illa quatuor ex Concoregia familia docti Viri censentur, Conradus, Joannes, Raynaldus, Roglerius. Horum saltem occasione nominari, ut puto, merebatur Gabriel a Pylade laudatus ex Bibliotheca, quam sibi paraverat, quemque ipse compertum admodum reddidi tam ex iis quæ de homine illo scriptis consignavi in Diatriba ad Francisci Barbari Epistolas Par. I. cap. III. §. V. quam ex ejusdem Epistolis, quas inter Barbari illas evulgavi. Patrium autem solum Gabrieli Concoregio Mediolanensi in Urbe vere obtigisse, ibidem apertum feci ipsiusmet Gabrielis verbis ex Epistola ad Franciscum Barbarum, qua diserte scribit, *Mediolani natus sum; at ego, sublata libertate, teneor patriæ nec legibus ullis - Odi semper tyrannos, Venetum potius quam Mediolanensem tu pluresque alii semper cognoscere potuerunt.* Nec dissimolandum eo loco putavi, hominem illum cum literarum gloria, qua certe florebat, extremam petulantiam, quemadmodum adversus Mediolanenses suos, ita adversus Brixianum Magistratum, famelici literatoris more, conjunxisse. Eam Gabrielis in scribendo immodestiam etsi Franciscus Barbarus probare certe non posset, attamen ejus hominis commodis favere non destitit, ac proinde ipsum Lodovico Fuscareno, Brixiæ Prætori, valde commendavit, quod sibi persuaderet, nec ejus curam, nec diligentiam defuisse, *ut ingenia Brixianorum ad magnum fortunæ cultum excitarentur.* Quam ipsam Francisci Barbari humanitatem, profecto singularem, quippequæ in eruditos omnes suæ ætatis diffundebatur, expertum etiam fuisse Petrum Candidum Decembrium, sæpius in Opere tuo memoratum (cui videlicet Mediolanum deserendi, & Romam confugiendi caulam dederant eæ ipsæ Mediolanenses turbæ, quæ Concoregium Brixiam abduxerant) diligenter a Te adnotatum reperio p. CCCVI ex Epistola ipsius Francisci Barbari ad eundem Decembrium, de quo ego plura adhuc tradidi in Diatriba mea illa, statim postquam egissem de Brixiense illo ludimagistro, Gabriele Concoregio.

Emersimus jam ex eo veterum Editionum quodam veluti pelago, in quod ingressi sumus ad instituendam comparationem inter antiquiores illas e Mediolanensibus typis profectas, quas in Prolegomenis unico conspectu intuendas præbuisti, & Brixianas meas, quas tuis decedere oportere, si sola vetustatis ratio habeatur, nunquam dubitavi. Quoniam vero transitum facis ad novam tuæ Urbis in re pariter Typographica prærogativam celebrandam, pergam & ipse eadem in re meæ istius Urbis singularia decora, tuis vestigiis insistendo, commemorare. Ais ergo, non typis tantum suis, sed alienis quoque inclaruisse Mediolanum; Manuscripta enim suppeditavit, quibus remotarum etiam Urbium Typographis primarum Editionum honor accederet, testemque ad id comprobandum adducis Flavium Blondum in sua Ital. Illustr. Reg. VI. hoc de se ipso gloriose narrantem: *Nos vero cum publicis Patriæ tractandis negotiis adolescentes Mediolanum adiissemus, Brutum de claris Oratoribus primi omnium mirabili ardore, ac celeritate transcripsimus, ex quo primum Veronam Guarino, post Leonardo Justiniano Venetias misso omnis Italia exemplis pariter est repleta.* Subdisque, Codicem illum repertum fuisse in Urbe Laudensi a summo Viro Gerardo Landriano, tunc ejusdem Episcopo, sed quum vetustis constaret literis, quarum ductus nemo forte intelligeret, ab egregii ingenii Viro Cosmo Cremonensi felicissime transcriptum fuisse, ut idem Blondus testatur. Accipe quid animua ferat ad prærogativam istam tuam regerere. Inclaruerunt

ruerunt Brixiani Typi evulgatis, quæ antea in tenebris delitelcebant, Francisci Barbari Epistolis; suppeditavit Brixia binos Codices Manuscriptos eas complectentes; atque in hunc modum publici juris factæ remotarum etiam Urbium Typographias idoneas reddiderunt, quæ sibi easdem recudendi honorem accerserent. At, dicet aliquis, quid Francisco Barbaro cum M. T. Cicerone? Guarinus hujuscemodi interrogationi responsum tradet: *Et quoniam* (ait ille in Epistola ad amicum, quem ad studiorum varietatem hortabatur) *studiorum varietas plus voluptatis afferre solet, nec enim semper in cogitatione, nec semper in lectione esse possumus, nam & animi, sicut & corpora, lassitudine, vel fastidio franguntur; scribere interdum poteris aut Ciceronem Officiorum, aut, si mavis, de Re Uxoria, quam mihi pro tua liberalitate inchoaras; quem libellum sum habiturus monumentum, & pignus amoris*. Postremis hisce verbis, Francisci Barbari de eo argumento Commentarios designat, quos memoras ipse Historiæ tuæ p. CCCXIV. ibique præstitam a me diligentiam in tenebris quibusdam dispellendis pro tua urbanitate commendas. Poggius quoque Ciceronem in iisdem Barbari Commentariis agnovisse videtur, quippe qui ad Guarinum ita scribit: *Videtur mihi Franciscus Barbarus alterum de Officiis librum scripsisse, sed Uxoris, ita ad unguem Ciceronem exprimit dicendo. Non sum adulator, ut nosti; quæ loquor, proficiscuntur ex animi sententia. Cum summa eloquentia adjuncta est dignitas quædam sententiarum quovis gravissimo Viro digna*. De iisdem hoc perhibet testimonium Tobias Burgus in Oratione, quam nomine Civitatis Veronensis publice habuit ad ipsum Barbarum, ejus Urbis Præfectura functum: *Ego sic existimo, Viri Clarissimi, si ei libello, qui de ingeniis judicare possunt, Platonis, aut Aristotelis nomen in fronte invenissent, eum quibusvis Gentilium libris præferre non dubitassent. Tempore igitur dumtaxat, & auctoritate, non ingenio, aut doctrina inferior acquiescit*. Quod autem spectat ad Francisci Barbari Epistolas, quid de ipsis senserit Hermolaus Barbarus, Patriarcha Aquilejensis, Francisci ex Zachariæ filio nepos, ex binis ejus Epistolis ad Arnoldum Gandavensem deprompta testimonia declarabunt. In una ex ipsis, *Libros* (inquit) *Epistolarum multos reliquit, quos quidem, cum primum per pestilentiam licuerit, imprimendos curabo*; & in alia ad eundem: *Orationum, & Epistolarum mearum libros exire nisi castigatissimos volo, alioquin iniquum esset, & temerarium, monumentis Avi nondum editis. Nec Themistium emisissem, si quid in eo genere literarum scripsisset Avus*. Æqui bonique consulas, velim, si Francisci Barbari Epistolarum, quas in lucem edidi, amore abreptus, quodammodo existimavi honori hujus Urbis magis conducere, quod illas penes se repertas publici juris typis suis fecerit, quam si in eadem Ciceronianus Codex aliquis detectus, inde ad exteras Typographias dimanasset.

Huc usque tamen solum (verba exscribo, quibus tractationem tuam in Prolegomenon Cap. I. prosequeris) *in re literaria præfulsisse cæteris visa est Civitas nostra. Quid! Cum etiam Ecclesiasticam auxerit, atque Altaribus servire præla sua docuerit? Post tot annos ab inventa Typographica artificio, Sacri Mystæ adhuc libris manuscriptis uti, & rem divinam facere solita exscriptarum Liturgiarum dispendio cogebantur. Primus in hac Urbe Impressor Zarotus huic provinciæ manum admovit, & religiosam Typographiam suam Altarium beneficio impendens, sacros codices, qui vulgo Missalia vocantur, tum Ambrosiano, tum Romano ritu impressos edidit, idque non anno tantum MCCCCLXXVII. cui affigit laudem primæ ab hac Typographia excogitatæ Editionis Romani Missalis Michaël Mittaire, sed tribus ante annis, nempe Millesimo quadringentesimo septuagesimo quinta, quo anno ex ejus Officina prodiit Missale Ambrosianum, quod a multis hucusque Typographiæ Scriptoribus relatum Ambrosiana Bibliotheca custodit*. Crederes, Vir Clarissime, talem, tantamque laudem confectæ in Urbe tua Missalium Editionis, non æmulatum tantum, sed prætergressum quodammodo fuisse Brixianæ ditionis oppidulum, hocque in asperi montis fastigio situm? Ita certe res se habet. Quemadmodum enim superius ostendi, Benacensem regionem ex Paganinorum typis, qui Aldinorum nitorem referre curarunt, inclaruisse, Brixiana alia pariter regio, Vallis nimirum, quam vulgo dicimus *Trompia*, Pontificale Romanum Collibus excusum ostentat, ac proinde gloriatur typos suos, Mediolani instar, Altarium beneficio impendisse, imo vero (si ita loqui fas est) illustrius etiam, quam Mediolanum, quo præstantiora sunt propria Ecclesiæ Principum munia, quibus rite, recteque moderandis Pontificalis institutus est liber, muneribus illis, quorum obeundorum normam Presbyteris in universum præscribit liber Missalis. Adde, Brixianæ illi Pontificalis Editioni singularem honorem accedere ex chronica nota, quam præfert, scilicet anni MDIII. nam ista testatur, post cusum in Romana Typographia librum illum, Brixiani agri Municipium, vix, aut ne vix quidem Geographis compertum, ei publicando montanos typos suos sacrasse, multis annis antequam ulla alia, seu regio, seu Metropolis de renovanda ejusdem impressione cogitaret. Tandem maxime facit ad nostræ illius Editionis decus, quod suæ illius vetustatis beneficio repræsentet primævam libri Pontificalis faciem, quam cito nimis evanuisse in posterioribus Editionibus, haud rara multorum hominum querela est; injusta tamen, nam additiones in eum librum invectas facile æqui judicii quisquis dignoscet hujusmodi esse, quas & temporis, & consuetudinis ratio absque ulla divini cultus labe postularet. Additionum hujuscemodi parens Albertus Castellanus, Ordinis Prædicatorum, cujus opus nova Pontificalis Editio, anno MDXX. Venetiis curata, & Leoni X. Pont. Max. ab eodem inscripta; fatetur enim in ejus Præfatione, post labores a præstantissimis Viris in eum librum insumptos, præsertim ab Augustino Patritio, Jacobo de Lutiis, & Joanne Burchardo, se eidem Spartæ manum admoventem, nihil quidem de suo apposuisse, sed quæ iidem ex Pontificali Guilelmi Durantes, Mimatensis, detruncaverant, seu subtraxerant, restituisse, quod sanctam redolerent antiquitatem. Si quis igitur sinceram trium illorum Editionem in Pontificali requirat, aut ad Romanam seu anno MCCCCLXXXV. seu anno MCCCCLXXXVII. confugiat necesse est, aut ad Brixianam nostram, quæ Venetam illam Castellani septemdecim annis præcessit, aut ad Lugdunensem an. MDXI. præter quas non aliæ mihi innotescunt tanta antiquitate præditæ, ut ab omni additionum genere immunes haberi debeant. Hallucinatur igitur insigniter Casimirus Oudinus, dum in Commentar. de Scriptor. Eccles. de Augustino Patritio agens, *Edidit*, inquit, *primum quoque Pontificale Romanum sub nascentis Typographiæ initia Romæ 1479. in folio editum*. Et paulo post: *Sola prima Editio Romana an. 1479. Pontificalis hujus opus genuinum Augustini Patricii, Piccalominei, dici, ac censeri debet, cum plurima aliis Editionibus lapsu temporum accreverint, mutata sint, quæ ad Augustinum Piccalomineum non spectant*. Prima Editio ipsius Patritii prodiit non anno MCCCCLXXIX. quo sedebat Sixtus IV. Pont. Max. sed anno MCCCCLXXXV. dum sederet Innocentius VIII. cui nuncupatam fuisse compertum est. Biennio post novam, Romæ pariter, vulgarunt Lutius, Episcopus Cajacensis, & Joannes Burchardus, Apostolica-

A rum Cærimoniarum magister, fassi in Præfatione ad Cardinalem Raphaëlem Riarium, id unum in eadem Editione se præstitisse, ut mendas ab Impressorum incuria profectas tollerent, eas vero, in quas inciderat ipse Augustinus Patritius, in postrema pagina adnotarent. Hæc omnia Oudinus ignoravit, licet satis aperte constent ex Præfationibus ad utramque eam Editionem appositis, multoque magis eundem latere potuit Brixiana Pontificalis Editio, quam certe si novisset, haud affirmasset, solos Romanos typos an. MCCCCLXXXIX. germanum Patricii opus repræsentasse. Æque illa latuit quotquot seu de Originibus Typographicis, seu de libris divino cultui inservientibus accuratius tractarunt; imo vero & ipsos fortasse Brixianos lateret, nisi in hujus
B Seminarii Episcopalis Bibliotheca repertum fuisset ejusdem Exemplar, hac nota ad calcem insignitum: *Finit liber Pontificalis emendatus diligentia Reverendi in Christo Patris Domini Jacobi de Lutiis, utriusque Juris Doctoris, Episcopi Cajacensis, & Domini Joannis Burkardi Capellæ S. D. N. Papæ Ceremoniarum Magistri. Impressus Collibus Vallis Trumpiæ per Maffeum de Fracazinis sedente Alexandro VI. Pontifice Maximo anno ejus XI. MCCCCCIII. die XII. Augusti*. Quibus de eo libro a me in medium allatis, Te ipsum Judicem posco, num glori si illius tetrastichi, quo sacri utriusque ritus libri ab Antonio Zaroto Mediolani impressi, honestati reperiuntur, nimirum:

C
Antoni, patria Parmensis, gente Zarote,
Primus Missales imprimis arte libros.
Nemo repertorem nimium se jactet: in arte
Addere plus tantum, quam peperisse valet.

Num, inquam, tetrastichi hujus binos postremos versus aptare quis valeat Maffæo de Fracazinis, qui Missalibus libris Mediolani primum impressis Pontificalem omnium primus post Romanam Editionem adjunxit. Hic vero una cum Gabriele fratre adeo præla sua religioni servire docuit, ut fere non alios ex iis libros, nisi sacrorum Mystarum usibus destinatos emisisse comperiatur, nimirum, *Psalterium cum Hymnis secundum usum Romanæ Curiæ peroptime revisum, ac emendatum*, an. MCCCCCVI. *Expositionem Missæ Domini Hugo-*
D *nis Cardinalis, Ordinis Prædicatorum* an. MCCCCCXV. *Secreta Sacerdotum Magistri Henrici de Hassia per egregium sacræ Theologiæ, & Juris Canonici doctorem Magistrum Michaëlem Lochmeyer correcta, & in hanc formam reducta*, an. MCCCCCXXVI. *Officium gloriosæ Virginis Mariæ cum Officio Mortuorum, nec non cum Commemorationibus Dominicalibus Sanctorum totius anni*, an. MCCCCCXXVI. Quæ omnis sacra supellex in scopulosis (nam ita eos vocavero) Collibus Brixianæ Vallis instructa, in peculiarem eorundem gloriam adeo vergit, ut hanc, non tenuem utique in tenui oppido, invidere isti quodammodo posse videatur, non
E Mediolanum tantum, sed *Septem Urbs alta jugis toti quæ præsidet Orbi*.

Atque ita pervenimus ad finem Capitis I. tuorum Prolegomenon; hocque demum concludis nonnulla ex Scriptis, & Vita S. Ambrosii in medium afferens, hæcque tandem verba subdens: *Veniam quidem rogo, si in hisce sacris rebus attexendis visus sim extra orbitam divagatus; neque enim grato erga patriam amori eos limites posui, ut si quæ ad ejusdem laudem augendam illustrandamque ex antiquis evolverem latebris, literariæ huic messi, quam colligo, mihi inserere non liceret*. Gratus iste tuus erga patriam amor exemplo mihi est, ne manum ex hac Epistola tollam, quin

A & ego ad amplificandum patriæ meæ decus, Operum primi ejus Patriarchæ, Sancti Laurentii Justiniani, luculentam Editionem commemorem, cujus proferendæ honor quum Brixianis typis obtigerit, nemini videri debebo extra orbitam divagari. Eorum Operum, colligendorum primum, deinde edendorum curam suscepit Hieronymus Caballus, Brixiensis, Congregationis Sancti Georgii in Alga Venetiarum Generalis Rector. Id ipse testatur in eorundem Præfatione Cardinali Antoniotto Pallavicino, Genuensi, inscripta, nam ibi inter cætera hæc leguntur: *Quum itaque, clementissime Pater, & Domine, superioribus annis in hominis Dei Laurentii Ju-*
B *stiniani, Veneti Patriarchæ, primi ex iis, qui Congregationem nostram a principio plurimum illustrarunt, suavissimis libris conquirendis haud parum laboraverim (nec labor iste meus inanis certe fuerit, quippe qui illius Sancti Viri omnia fere Scripta invenerim, & inventa emendari, emendata imprimi curaverim) cogitare cœpi, cuinam hæc lepidissima, & Christianæ pietatis plena Volumina dedicarem*. Prolixius adhuc suam illam curam describit Philippo Stauchatio in Epistola ad ipsum data, quæ extat in calce secundi Voluminis, atque ita incipit: *Beatus Laurentius Patriarcha noster, qui in omni morum sanctitate, quamdiu vixit, ver-*
C *satus est, multa (ut scis) Volumina non minus eleganter quam sapienter conscripta moriens nobis reliquit, quæ cum omni ex parte res sanctissimas, memoratuque dignas contineant, existimavimus cum pro nostra in eum devotione, tum mirabili ejus sanctitate, ac singulari doctrina, nos operæ pretium esse facturos, si curaremus, ut ea, quæ hactenus in Bibliothecis nostris recondita penè latuerant, nunc tandem in lucem prodirent ac publicarentur, ut quæ perpauci antea nossent, plerique nunc se tenere gauderent. Impressoribus igitur tradita sunt, & propemodum omnia absoluta*. Impressionem nitidissimam, & diligentissimam perfecit Angelus Britannicus, qui pro-
D pterea eidem hanc notam apposuit: *Hæc Divi Laurentii Justiniani, Patricii Veneti, Protopatriarchæque dignissimi, tam admiranda Opuscula Brixiæ per me Angelum Britannicum, ejusdem Urbis civem, imprimi curavit venerabilis Canonicorum Congregationis Sancti Georgii in Alga Generalis Rector D. Hieronymus Caballus, Brixianus, qui non modo effecit, ut essent pulchris literarum characteribus impressa, verum etiam diligentissime castigata, quibus quidem Operibus hodierna die ad laudem omnipotentis Dei ejusque Genetricis imposita est ultima manus quinto calendas Apriles anno a salutifero Virginis partu MDVI.*

E Secundum, & tertium tuorum Prolegomenon Capita nihil fere continent, quod ad institutam in hac Epistola comparationem continuandam argumentum offerat. In Capite II. quod inscribitur de Utilitate hujus studii, ea prodis, in quibus tecum volens libensque convenio, uno tantum excepto, quod non semel pro una eademque re habere videaris Editiones principes, ac Editiones venerabiliores, emendatioresque, Editiones antiquiores, ac Editiones digniores. Mihi contra persuasum est, venerabiliores, ac digniores Editiones eas esse reputandas, quibus emendandis, aut conferendis insudarunt Viri literarum gloria insignes. Horum autem labores

res potiſſimum eſſe verſatos in antiquioribus Editionibus emaculandis, manifeſtam fidem faciunt eorundem Præfationes Editionibus a ſe curatis appoſitæ, quarum non ita exiguum manipulum meo in libro de Brixiana Liter. collegi, unde recitata in hac Epiſtola earundem fragmenta depromſi. Tempus inductæ Mediolanum Typographiæ Capiti III. argumentum præbet. Quam valde ego abſim ab impugnanda ætatis grandioris prærogativa, qua Mediolanenſes Editiones gaudent, ſi cum Brixiania comparentur, ex ſuperius a me dictis intellexiſti, atque hoc quoque loco ultro fatebor, non aliam mihi uſque ad præſentem diem innotuiſſe antiquiorem Brixianam Editionem, quam Perſii, & Juvenalis an. MCCCCLXXIII. evulgatam, dum Catalogus tuus ante illum annum decem libros Mediolani Editos recenſet, quorum tamen tres tantum tuas ad manus perveniſſe, aut oculis tuis ſubjectos fuiſſe, ingenue affirmas, ſcilicet Pomponii Melæ Coſmographiam, Feſtum Pompejum de Verborum ſignificatione, Georgium Trapezuntium de Partibus Orationis, reliquos omnes memoras ex aliorum fide; præterquam quod haud parum Tibi elaborandum fuit, ut epocham impreſſæ Mediolani Hiſtoriæ Auguſtæ anno MCCCCLXV. quæ uno tantum Claudii Salmaſii teſtimonio fulcitur, ab erroris periculo amoveres.

Itaque ab utroque eo Capite breviter expeditus, advolo ad Caput IV. cui titulum feciſti, de Viris Typographia illuſtribus, quos Mediolanum habuit. A pag. XCIV. ad pag. CXII. Virorum illorum nomina, & hiſtoriam celebras, exorſuſque ab Antonio Zaroto, deſinis in Alexandro Minutiano, quo uno excepto, reliquos pleroſque omnes, ut obſervavi, ſaltem celebriores, exteris regionibus debet Mediolanum. At Brixia ſuos potiſſimum cives jactat, qui inſigni cum laude Typographicia ſua in patria officinis incubuerint. Principio binos Presbyteros nominabo (nam Viros quoque Eccleſiaſtica dignitate verendos minime indignam putaſſe Ordinis ſui religione curam, quam ipſi in ea arte ponerent, adſtruis ipſe pluribus exemplis in medium allatis) ſcilicet Petrum de Villa, & Baptiſtam de Farfengo, quos Brixianos fuiſſe, pagi, unde nomen deſumunt, affirmandi locum præbent; poſtremi autem Opus eſt Fditio Sermonum S Ephrem an. MCCCCLXXXX. quam aliqui habent pro omnium principe, primi vero, Editio, paulo ante laudata, Perſii, & Juvenalis, omnium, ut certo creditur, antiquiſſima. Deinde in medium profero, antea commemoratos, Angelum, & Jacobum Britannicos, Paganinum, & Alexandrum Paganinos, Maſſæum, & Gabrielem Fracazinos, Teque ſtatim interrogo, quænam alia ſit Urbs, cui, præter Brixianam, tam conſpicuus honor obtigerit, ut non ſolum locupletem impreſſoriæ artis officinam, ſuo ſinu exceptam, ſed binas inſuper, haud parum & ipſas illuſtres, in agro ſuo ſitas valeat oſtentare. Brixiana illa præla, ſcilicet Britannicorum in ipſa Urbe, Paganinorum Tuſculani, Fracazinorum in Valle Trompia, nonne tanta literariæ mercis hujuſmodi copia Brixiam abundaſſe comprobant, ut eandem intra ſua pomœria continere non valuerit? Quid! ſi quartum quoque huic noſtræ regioni acceſſiſſe prælum oſtendero, quod ſcilicet in Prato Alboini conditum fuiſſe conſtet, ex eoque prodiiſſe Ciceronianæ eloquentiæ theſaurum, nimirum Marii Nizolii, Brixellenſis, Obſervationes? Extat magnifica hujus Operis Editio, & ad calcem tam primæ, quam ſecundæ partis hæc legitur nota: *Ad Pratum Albuini in Ædibus illuſtris Viri Joannis Franciſci Gambara Comitis Pontificii, anno ab ortu Chriſti MDXXXV. menſe Januaria*. In fronte autem ejuſdem extat Epiſtola Nizolii ad eum Comitem Joannem Franciſcum Gambaram, ex qua innoteſcit, quantum Editio illa deberet eidem Comiti primum, deinde Matthæo Advocato, hujuſque filio Camillo; nam ibi hæc habentur: *Quanquam poſſim multos commemorare, quibus plurimum debeo, & in iis præcipue clariſſimum, & ampliſſimum Virum, eundemque Juris civilis longe peritiſſimum, Matthæum Advocatum, & ejus filium Camillum, adoleſcentem omni corporis, animique virtute ornatiſſimum, qui me antea multis ſibi, & magnis de cauſis maxime obligatum, nunc etiam obligarunt magis, cum in editionem hujus Operis omnem pecuniam mihi liberaliſſime ſuppeditarunt: tamen & ipſi, qua ſunt modeſtia, & cæteri omnes facile patientur, ut me tibi, pluſquam ſibi, devinctum eſſe confitear. Tu enim primum hoſpitio me accepiſti, quo jam tertium, & decimum annum honeſtiſſime utor, tu tenuitatem meam liberalitate tua ſemper ſuſtentaſti, tu litteras, & ſtudia mea nunquam fovere, & excitare deſtitiſti, tu me omnibus rebus aſſidue, prout facultates tuæ tulerunt, & auxiſti, & ornaſti*. Atque paulo poſt ſubjungitur: *Ad extremum vero etiam juſſu tuo curavimus, ut ad Pratum Albuini, atque in Ædibus tuis* (loquitur de Obſervationum ſuarum Volumine) *imprimerentur* (*utendum enim eſt verbo novo in re nova*) *atque ita ad communem ſtudioſorum omnium uſum in lucem ederentur*. Jactat itaque vel rarum hoc Brixiana literatura decus, quod librariæ ſupellectili amplificandæ non favorem tantum, ſed ipſaſmet Ædes ſuas accommodare Brixiani Proceres non ſint dedignati.

Ultimo demum Capite tuorum Prolegomenon de Typographis, quos Mediolanum aliis Urbibus dedit, agendum Tibi propoſuiſti, ibique poſt nonnullos, exigui certe nominis, commemoratos, in ſcenam producis Octavianum Scotum, Virum nobilem, in inſigni oppido juris Mediolanenſis Modoëtia natum, & de eo ita ſcribis: *Hic enim Venetias profectus liberali æris ſui patrocinio illius Urbis præla ſic fovit, ut innumeræ ferme Editiones ipſius nomen, ac ſymbolum præferentes quaqua emergant, videaturque ejus ope conditum ibidem novum Emporium codicum impreſſorum*. Et ipſam Brixiam in exteras Urbes ad rei literariæ proventum emiſiſſe inſignes admodum in Typographia artifices, nimirum Britannicos, Paganinos, & Moretos, certos nos reddunt tam plures eorum Editiones, quæ ſuperſunt, in exteris regionibus evulgatæ, quam Annales Typographici, in quibus aliquæ ex ipſis memorantur. At omiſſis Britannicis, & Paganinis, quod de eorum cura in augenda re literaria pluribus locis ſuperius ſit dictum, ſolos in medium afferam Moretos, nimirum Antonium, & Matthæum. Prima Antonium collaudandi mihi in libro de Brix. Liter. occurrit occaſio inter diſſerendum de Calphurnii Commentario in Terentii Drama, ſiquidem hujus Epiſtolium præfert Veneta, quam ad manus habui, ejus Poëtæ Editio, quo ille teſtatur, ſe eundem Commentarium ex tempore dictaſſe Antonio Moreto, *erudıtiſſimo Brixiano adoleſcenti*. Ibidem mentionem feci Fditionis Fpiſtolarum Leonardi Aretini anno MCCCCLXXII. a Moreto una cum Hieronymo Alexandrino curatæ, & Jacobo Zeno, Epiſcopo Patavino,

nun-

nuncupatæ, laudatæque ab Annalium Typographicorum conditore pag. 320. ubi etiam recitat utriusque Editoris nomina; licet is ipse pag. 717. de Antonio Moreto hæc adnotaverit, *Hujus prima (quom novi) mentio incidit anno 1495. sed sine loci nomine. At anno 1500. impressit Venetiis*; & quamvis in Indice (non quidem Correctorum) Typographorum, quem Annalibus illis Maittaire inseruit, Moreti nomen, adnotata ibi earum Leonardi Epistolarum *anno* 1472. Editione, recensuerit. Eo ipso loco mentionem feci binarum literarum, in quibus Sabellicus scilicet, & Parrhasius Typographicos Moreti labores celebrarunt, occurruntque ambæ in Tomo I. Thesauri Critici ab Jano Grutero collecti. Sabellicus in Epistola ad Dominicum Grimanum, suis in Plinium Annotationibus præfixa, scribens, se Annotationes illas in ordinem redegisse, deinde in publicum protulisse amicis suis efflagitantibus, *& in his* (subdit) *Antonius Moretus, homo, ut nosti, nostrarum literarum perbelle eruditus, studiorumque fautor maximus*. Parrhasius autem in Epistola Moreto inscripta affirmat, se minime recusare, quin iste contendat, injuria insimulari eum, qui Mediolani Ciceronis Opera publicavit, *nisi* (inquit) *vel iniquissimo judici probavero, nullam fere paginam vitio carere*. Post allata autem nonnulla ejus Editionis menda, Epistolam his verbis claudit: *Hæc ex multis ad te pauca, ut nimio plus homuncionis amori tribuentem vulsa aure excitaremus. Alia vel per te deprehendes, ut in his humanioribus studiis aliquandiu cum laude versatus, vel ex nostris ad amicos observationibus, ex quibus intelliges, me nihil odio dedisse*. Hæc Parrhasii verba, quæ libentius a me laudantur, quod magnopere cedant in Moreti mei honorem, facile intelligo, haud æque grata Tibi futura, quod in iis Mediolanensis Operum Ciceronis Editio, ea ipsa, quam singulari elogio in Historia tua ad an. MCCCCLXXXXIX. decorasti, vehementer reprehendatur, idque ab homine summæ eloquentiæ, doctrinæque, cujus Elogium ex Jovio petitum, eo ipso loco recitasti, præfatus, minime illud a Te omittendum fuisse, *Cum in splendorem* (ais ipse) *vergat Metropolis nostræ, præstantissimis quibusque literarum cultoribus tunc affluentis*. Nescio quo fato dicam accidisse, ut una fere eademque pagina in Opere illo tum & Parrhasii in humanioribus literis præstantiam, & pretium Ciceronis Operum Editionis, tua in Urbe, tuoque a Cive confectæ, a Parrhasio tamen acerba censura vexatæ, commendaret. Sive autem jure, sive injuria Editionem illam homo iste vellicaverit, Moreti studia æquo certe idem judicio honestavit, dum idoneum ipsum censuit, qui injectas in veterum Auctorum Editiones maculas deprehenderet. Neminem Moreto aptiorem fuisse ad munus Correctoris, quo nullum Typographicæ arti magis necessarium, diligentissime exercendum, Marinus Becichemus (ut reliquos omittam) testatus est, ita illum alloquens in suæ Epistolicæ Centuriæ Cap 57. *Facis tu, Morete mi, quod neque Tryphon, neque quisquam alias Bibliopola priscis faciebat temporibus, ut non modo incorrecta serves Auctorum monumenta, sed & ab erroribus obscuris, & a paucissimis animadversis vindicare labores. De Apulejani Asini titulo scribam, quod sentio. Tu Sabellicum nostrum, & alios eruditos viros, qui quotidie ad te divertunt, consules, quodque magis vero proximum videbitur, sequeris*. Antonio Mo-

A reto inscripta visitur Calphurnii conterranei sui Epistola, Grammaticæ libello, cujus Auctor Perottus, Sipontinus Antistes, præfixa. Questus in ea Calphurnius adversus Alexandri de Villa Dei Carmea ineptum, nondum explosum e scholis, de Perotti libello hæc habet ad Moretum: *Perlecto grammatices libello, qui e Nicolao Perotto, Pontifice Sipontino, Viro eloquentissimo, commode, & breviter ad puerorum eruditionem nuper editus, volui brevi Epistola, quemadmodum petieras, quid de hoc sentirem tibi declarare; ut hunc tu qui es juvenis doctissimus, & omnia emendata excolis, impressoribus tuis quamprimum traderes, & imprimendum diligenter, ut omnia consuevisti, curares*.
B Quæ de Antonio Moreto hucusque sunt dicta, satis quidem forent ad commendandam ejus in re Typographica industriam; attamen ejus hominis mentio, quam a Te factam fuisse reperio in Catalogo tuo, scilicet in nota ad Nicolai Perotti Cornucopiam in eo memoratam pag. DCIII. in causa erit, ut quæ ad operam ab eo impensam in edendo libro illo spectant, aliquanto fusius edisseram. Ais ipse in ea nota: *Adest in fine Commentariolus ejusdem Perotti in C. Plinii secundi Proœmium, in quo Joh. Andream Episcopum Aleriensem de duobus & viginti erroribus arguit, ad Antonium Moretum scribens*. Editioni tuæ Mediolanensi, scilicet an MCCCCXCVIII. quam eo loco laudas, putarem non deesse eos versus Marcelli
C Philoxeni, Lucii Pontici Tervisani, & Danielis Cajetani, in quibus præstita a Moreto diligentia in expoliendo, publicandoque Perotti Opere illo celebratur, quippe qui minime desiderantur in pluribus aliis Editionibus, quæ Mediolanensem illam seu præcesserint, seu subsequutæ fuerint; & forte nec etiam deerit M. Antonii Sabellici ad ipsum Moretum Epistola, quæ eandem diligentiam his verbis collaudat: *Industriam tuam, & diligentiam jam antea Venetæ Academiæ, imo universæ Civitati facile perspectam recognovi. Habebunt igitur tibi gratias quicunque posthac in ipsam lectionem* (Cornucopiæ) *incident, quod eam per te tam emendatam habebunt, quam ille ipse, qui*
D *scripsit, in publicum prodire voluisset*. Hæc ex pluribus, ut dixi, Cornucopiæ Editionibus facile Tibi, aliisque de eo Moreti labore comperta, me invitant, ut insuper aliqua subjungam de insigni ea fraude, quam in sua illa Editione admisisse culpatur idem Moretus, & de qua nihil Tibi suboluisse alicui forte videbitur, quod absque hæsitatione affirmaveris, Perotti, Sipontini Antistitis, Commentariolum inscriptum fuisse Antonio Moreto. Subdubitandi de Moreti nomine ansam præbere cuilibet potest Veneta Cornucopiæ Editio an. MDXVII. a Maittaire p. 818. laudata, in qua ejus Commentarioli titulus ita legitur,
E *Nicolaus Perottus Pontifex Sipontinus Francisco Guarnerio salutem*; ansam vero haud obscure eandem fraudem dignoscendi Articulus XV. Tom. XIII. Ephemer. Erudit. Ital. At rem illam extra omnem controversiam constituit diligentia, quam, ut certum de iis ambagibus judicium ferrem, adhibendam censui in perlegendo eo Perotti Opusculo in Veneta Cornucopiæ anni MCCCCLXXXX. Editione. Qua autem ratione ad veritatem detegendam diligentia illa perductus sim, hoc loco Tibi narrabo, quin opus habeas confugere ad Appendicem libri mei de Gestis Pauli II vindicatis, & illustratis, ubi inter agendum de Quintiliani binis Editionibus Romanis, ejusdem

rui

rei narrandæ occasio mihi se obtulit. Præfert in ea Veneta Cornucopiæ Editione libellus ille, Moreti nomen & in titulo (ut de Mediolanensi tua monuisti), verum etiam & in primis omnino Præfationis verbis, tandemque semel, iterumque inculcat ejusdem libelli conclusio; præterea homini, cui inscribitur, laudes tribuuntur, cujuscemodi Moretum passim referre assuetum ex superioribus jam intellexisti: *Tu* (ita habetur in Præfationis exordio) *qui præstas doctrina, & faves ingenus, impressoribus istius inclytæ Venetiarum Urbis, suadeas, eosdemque horteris* &c. Atque in calce libelli: *Tu vero, mi Antoni, quem & ingenio excelsum, & natum, altumque in literis, & optimarum artium studiis flagrantem omnes & norunt, & prædicant* &c. Hæc profecto Lectorem quemvis facile inducant ad credendum, Perotti Commentariolum Antonio Moreto ab Auctore omnino inscriptum fuisse. Attamen Moreti nomen Francisci Guarnerii sedem ibidem invasisse, certo certius mihi demonstravit compellatio, *mi Francisce*, valde admodum imprudenter in prima aversa pagina ante medietatem ab Impressoribus relicta, vel ex se sola satis idonea ad comprobandam nominum dolosam mutationem, quæ scilicet facta fuerit statim ac eo libello Veneti potiti sunt typi; statim, inquam, nam Venetam ejusdem Editionem anno MCCCCLXXXX. omnium earum principem esse puto, in quibus Moreti nomen compareat; siquidem in Veneta Cornucopiæ proxime præcedentis anni Editione *per magistrum Paganinum de Paganinis, Brixiensem*, libellus ille desideratur, ac proinde Moreti etiam nomen. Hoc postea Veneti ipsi typi novas Cornucopiæ Editiones cudentes, prorsus eliminarunt, & suam in sedem Francisci Guarnerii nomen reposuerunt, ut jam monui ex Editione an. MDXVII. a Mattaire laudata, utque insuper constat ex alia, quam ad manus habeo, an. MDXXVI. Utramque istam Andreæ Asulano, Aldi Manutii socero, debemus, & ex utraque edisceimus, Franciscum Guarnarium fuisse inter familiares Marci Barbi, Cardinalis Vicentini, doctorum omnium præsidis, ut eum ibi Perotius appellat, ac Mecœnatis. Par omnino fucus irrepsit in perelegantem Antonii Campani, Teramensis Episcopi, Epistolam, binis Quintiliani Editionibus, Romæ confectis, præfixam; nam in una ex ipsis Antonio Moreto, in altera Cardinali Senensi inscripta comparet. Antequam eundem Moretum dimittam, certiorem Te facio, præsto mihi esse Editionem Historiæ Hegesippi ab illo ipso Moreto curatam Brixiæ an. MDXI. nuncupatamque Jaffredo Caroto, Delphinatus, ac Mediolanensis Senatus Præsidi, ceu fœtum D. Ambrosii, Mediolanensis Antistitis; nam in Præfatione, seu in Epistola illa nuncupatoria hæc habet: *Accedit etiam ad hujus Historiæ commendationem, D. Ambrosium, Mediolanensem Antistitem, Virum undecumque laudatissimum, & sacrorum literarum columen e Græca in nostram linguam convertisse*. Superest modo, ut de Matthæo Moreto (Brixiano utique, at quo consanguinitatis gradu Antonium contigerit, incertum) aliquid dicam. Ejus nomen recitat Michaël Mattaire inter illos, qui de arte Typographica optime meriti fuisse censentur ex Correctoris munere, quod exercuerunt, memoratque Pandectarum Medicinæ Volumen ab ipso emendatum, & apud Joannem Coloniensem, & Joannem Manthem Venetiis an. MCCCCLXXX. excusum. De eo Volumine verba a Te facta fuisse reperio primum in Prolegomenis, deinde in Historia, ac demum in Catalogo, & ubique laudas Editionem ejus Operis anno MCCCCLXXIV. confectam ab Joanne Wurster, carentemque loci mentione, quem tamen non alium fuisse contendis, nisi Mediolanum, & Mediolano pariter vindicas earum Pandectarum Authorem, nempe Matthæum Sylvaticum. Utraque in re habes me consentientem, dummodo & ipse assentiaris, Matthæum Moretum jure ac merito a me recenseri inter illos, qui nascentis Typographiæ tempora suis laboribus illustrarunt. Curam in earum Pandectarum Editione ab ipso impensam, dum Bononiæ Astronomiam interpretaretur, laudasti in Prolegom. p. XCIX. Afferam ipse in novum ejus hominis in re Typographica studii argumentum insigne aliud medicinæ, seu chirurgiæ Opus, cui pariter castigando, atque emendando adlaboravit, ut in lucem publicam emissum ejus artis studiosos ad lectionem alliceret, a qua eosdem antea absterrebat exscriptorum imperitia. Rem clarius intelliges ex Præfationis ei Operi a Moreto appositæ exordio, quod hujusmodi est: *Quanquam pluribus negociis & publicis, & privatis essem impeditus, tuis tamen precibus commotus, Vir ornatissime, præclarum, ac utilissimum Opus Petri de Argellata, Bononiensis, Medici præstantissimi, ab imperitis transcriptoribus corruptum castigavi, ac summa diligentia emendavi. Et eo libentius hoc onus suscepi, ut rogatu tuo Philosophis, qui hujus artis studiosi existunt, utilitatem afferam, qui etiam tibi gratias habebunt, quia sumptibus tuis hoc Opus ornatissimis caracteribus imprimendum curasti. In qua quidem re maximam et gloriam consecutus; adeo ut jam cum Nicolao Jensone Gallico, omnium impressorum præstantissimo de gloria certare possis*.

Atque in hunc modum emenso curriculo illo, quod Te, Vir Clarissime, ducatum præbente, percurrere institui, nil aliud superest, nisi ut enixe Te obsecrem, obtesterque, ut si forte partam sibi in literarum cultu sub initia nascentis Typographiæ a Brixianis hominibus gloriam efferre plus nimio, atque ostentare quandoque visus fuero, nimirum usque ad invidiam exterarum gentium, & præsertim augustæ in Cisalpina Gallia Metropolis, orationis meæ seu impetum, seu fervorem illum æquo animo feras, veniamque benignus condones. Hanc, ut spero, ab humanitate tua facile promerebor; siquidem obtutum convertas & ad Antistitis locum, quem in hac Urbe, licet immeritus, viginti ferme abhinc annis obtineo, & ad jacta in eadem a me admodum puerulo literarum fundamenta. Septennis namque a parentibus Brixiam deductus fui, exceptusque inter Sodales Collegii Sancti Antonii, novem ibidem annos traduxi, eorum officiorum compos, quæ nobili Juventuti sibi creditæ religiosissimi Patres Societatis Jesu impertiuntur; ea autem tenella ætate cultus datum mihi est dispicere, atque sentire, quam turpe mihi foret, si indolem a natura acceptam otio, & deliciis hebescere finerem, & contra quam honorificum, si optimarum artium studiis excolendis me dedens, in iis ita conquiescerem, ut nihil mihi tristius accidere posse putarem, quam si aut solidum diem, aut bonam ejus partem mollis & iners transigerem. Propensior ista erga literas voluntas robur accepit, ut primum ex ephebis excessi, crevitque deinde magis magisque una cum annis, ac tandem eas radices egit, quibus in præsens seu evellendis, seu debilitandis nihil prorsus valeant, nec illecebræ illæ, quibus passim deliniuntur quotquot contigit ad fastigia dignitatum emergere, nec quietis cupiditas,

ditas, quam singulis hominibus, & iis præsertim, qui diutinis laboribus corporis, mentisque vires atterere non refugerint, flexus ætatis inspirat. Tam insigne ergo hujus proclivitatis beneficium quum, post Deum immortalem, acceptum referre debeam Urbi isti, quippe quæ me, ut dixi, ferme vagitantem ad bonarum artium studia accendis, annon æquum erat, ut hanc Epistolam texens, non remulo (utar verbis ab Angelo Politiano paulo ante usurpatis) sed plena velificatione ad literariam illius gloriam amplificandam inveherer? Habes itaque causam, cur aliquando stylum meum intra eos fines, quos mihi initio præscripseram, cohibere haud potis fuerim. Hæc vero ipsa causa effecit, ut acutius modo quam antea cernens, novum Brixianæ literaturæ decus proferre valeam, & prædicare, in eo scilicet situm, quod reliquæ omnes Italiæ Urbes, in quibus ætate illa, de qua fuit sermo, literarum studia majori cum laude viguerunt, hanc illæ sibi præsertim adsciverint, quod provinciis præsiderent, quod Principum sedes forent; Brixia vero eandem unice debeat Civium suorum studiis, industriæ, & ingenio. Sub longævo Principum Vicecomitum, & Sfortiarum Principatu serenam prorsus literis in Urbe Mediolanensi arrisisse fortunam ipse ostendisti in binis Capitibus, octavo nimirum, & nono Dissertationis tuæ de Studiis Mediolanensibus, illorumque patrocinio eam felicitatem tribuis, proventumque, quo gymnasia, & scientiæ omnes enituerunt, confluentibus in mœnia vestra undique Viris, eloquentia, doctrinaque cultissimis; ac diserte pronuncias, nos omnium ætatum exemplis admoneri, *non secus ac herbis floribusque a Sole, ita literis, atque artibus a Principum patrocinio vigorem inspirari*. Unde autem Brixianorum studiis vigor idem accesserit, testes habemus eorundem Præceptores in pluribus ex iis Præfationibus, quas veterum Auctorum Editionibus suo labore emendatis, & illustratis apposuerunt. Unum recitabo pro Epistolæ hujus coronide Joannis Britannici testimonium, quo aperte edocemur, excolendarum literarum desiderium in Brixianorum hominum mente altum, confirmatumque fuisse ab ipsomet literarum numine, ab ipsa eorundem sapientia, qua sibi persuadebant, literarum studia ea esse, quæ omnibus humanæ vitæ bonis sine controversia præferantur. Hæc habet Vir ille doctissimus in Præfatione ad suos in Persium Commentarios: *In humanis scimus opes, divitias, dignitates, honores, dominatus, imperia, & hujusmodi omnia, quæ cunctis fere mortalibus exoptari solent, multa in se habere commoda, & ad hominis nomen, famamque augendam, multum valere. Sed quis affirmet ab iis ea nobis præstari, quæ literæ largiuntur? Nam illa bona quidem sunt, sed quæ parvo temporis curriculo evanescunt. Nec iis ea virtus inest, ut ultra fere hominis ætatem alicujus memoriam extendat; immo enim, ubi qui ea possedit, naturæ concessit, eius sæpe nomen, & fama eodem obruitur tumulo, quo corpus tegitur. At literæ non modo nobiscum non intereunt, nec circumscripto temporis spatio nomen nostrum terminant, sed, quod nemini diffitendum est, ita nos morientes posteritati commendant, ut fama nostra æternitatem consequatur, & eo circumferatur splendore, qui nec annorum multitudine obscurari potest, nec ulla aliarum rerum injuria extingui. Adde quod ex literis delectatio petitur jucundissima. Nam cum cæteris rebus neque omnis ætas, neque tempus, neque locus detur, iis studiis adolescentia regitur, senectus oblectatur. Hæc eadem (ut ait Cicero) res secundas ornant, adversis solatium præbent, delectant domi, non impediunt foris, pernoctant nobiscum, peregrinantur, rusticantur.*

Futurum dixi pro Epistolæ coronide testimonium istud, quo certe nihil efficacius ad excitandos Brixianorum, qui modo sunt, animos ad literarum amorem. Quotquot itaque ex ipsis paginas meas istas versabunt, animadvertant, velim, quanto cum dedecore a Majorum suorum exemplis deficerent, si potius quam literas, humana reliqua bona adamarent. Literarum gloriam tantam esse jam vident, ut ex earum causa multo præstantius quam ex bellica fortitudine, quam ex opibus, quam ex incolarum frequentia, Brixia Urbs una fere in Italia nominetur, cui Urbes provinciarum capita, & magnorum Principum sedes suo splendore olim æmulari contigerit, quod certe decus hac etiam tempestate non desunt, qui ad Brixiam spectare fateantur. Cl. Ludovicus Muratorius in Tomo IX. suorum Italiæ Annalium, qui anno proxime elapso Mediolani in lucem prodiit, eas civitates, in quibus Sæculo quintodecimo literæ tam Græcæ, quam Latinæ uberius ac illustrius floruerunt, p. 508. recensens, Romæ, Neapoli, Venetiis, Mediolano, Florentiæ, Ferrariæ, Brixiam illico nominatim subjungit, unde omnes intelligant, quod Romæ Pontifices Summi, quod Neapoli Aragonii Reges, quod Venetiis augustus Senatus, quod Mediolani Vicecomites, & Sfortiæ, quod Medicei Florentiæ, quod Estenses Ferrariæ, id omne in Urbe Brixia Civium suorum ingenia ad literarum cultum præstitisse. Præstantissimum Muratorium non ita amo, quod eodem ferme loco, scilicet p. 511. curam meam in tuendis Pauli II. Pont. Max. Gestis honorificis verbis commendat, quam quod Brixiæ paulo ante disertam mentionem facit, dum tot aliarum admodum illustrium Italiæ Urbium nomina subticuit; quod discrimen, aut suscepti a me in libro de Brix. Liter. negotii amore fallor, aut libro isti meo potius debetur, quam Rerum Italicarum Scriptoribus Mediolani editis, unde Annalibus illis suis fundum paravit doctissimus, & diligentissimus Muratorius. Atque hic novam veniæ a Te petendæ causam exortam mihi esse intelligo, quod scilicet in postrema hac Epistolæ meæ parte, oblitus ferme eandem Tibi inscriptam esse, in animum induxerim Brixianos affari, paremque, ut puto, mentis alienationem in aliis etiam ejusdem partibus internoscere facile potuisti. Quod divagationis genus mihi ignoscendum confido, dum memoria recolo, quæ de tuo erga patriam amore superius ex Te ipso recitavi, ubi fatentem induxi, haud ægre Te extra orbitam divagari, quoties ille ita postularet. De ea igitur, quam & ego, seu hic, seu alibi, usurpavi, licentia absque dubio purgabit me amor ille, quo Brixianos complector. Quod si dixero, mihi, dum Epistolam istam exararem, frequentius in mentem venisse hujusce Urbis Cives, ad quorum manus illa commearet, quam Te ipsum, cui foret inscripta, verum dixero. Sit itaque Epistola mea novum mei erga populum istum amoris monumentum, atque utinam hujusmodi,

Quod nec imber edax, aut Aquilo impotens
Possit diruere, aut innumerabilis
Annorum series, & fuga temporum.

Sit proinde *ære perennius*, quo apud seram posteritatem Brixianam perennis etiam perseveret memoria, nihil me intentatum reliquisse, ut Urbs ista comparatum a Majoribus suis literarum ornamentum, nulla ex parte imminutum retineret. Qua in cura capienda non aliud insignius exemplum menti meæ obversari posse puto, quam illud, quod æque mihi, ac aliis quibusvis Ecclesiæ Principibus proposuisse ipsemet videris in Cap XII. de Studiis Mediolanensibus, ubi luculente dissetis de Federici Borromæi Cardinalis, Archiepiscopi Mediolanensis, eximio amore erga literas, artesque liberales. Manent, manebuntque mihi semper alta mente reposta verba illa tua: *Reticere nequeo, tantum fuisse Federici Cardinalis erga literas amorem, ut quæ a gra-*

vissimis

vissimis Pastoralis muneris curis vacabant, horas omnes studio dicaret; a quo ne immune quidem id tempus faciebat, cum iter ageret, aut in lecto ægrotus decumberet, solitus dicere, in votis suis esse, ut dextera manu Crucifixum gerens, sinistra calamum, moreretur; & alia etiam, quibus Commentariorum a Borromæo Antistite conscriptorum elenchum pollicitus, hæc subdis: *Inde enim perspicuum fiet, quantum præclaris tanti Præsulis sudoribus debeat literaria Resp. cui accepta beneficia, librorumque ab ipso conscriptorum molem, ac utilitatem simul conferenti in incerto erit, magis ne de literis benemeritus fuerit Cardinalis Federicus Borromæus animi magnificentia, an amplitudine ingenii.*

A Gaudebunt profecto præclarissimi hujus Cardinalis Manes (quos beatis Sancti Caroli Consobrini sui conjunctos cœlesti aura frui pie speramus) quod hac tempestate Bibliothecæ Ambrosianæ a se conditæ præfecturam gerat Vir omnigenarum literarum, & cujus enixa cura in evolvendis ejusdem Voluminibus, indeque eruendis pretiosis mercibus, quibus literaria in universum Respublica locupletetur, affatim respondet excelso, sapientique animo illi, quo celeberrimum, amplissimumque Athenæum Federicus Cardinalis instituit. Vale itaque, diuque & prospere Vale, Vir Clarissime, ad Athenæi istius, Patriæque tuæ ornamentum, & ad literariæ Reip. bonum.

Brixiæ IV. Kalendas Augusti MDCCXLV.

Epistola ista vix e prælo subducta, quom de ea Tibi transmittenda cogitarem, commoda se mihi obtulit occasio, cum eadem in uno fasciculo conjungendi lucubrationis meæ de Pauli III. Pont. Max. Gestis, paucis abhinc diebus in lucem emissæ, jam Tibi destinatum pro munusculo exemplar. Subibit igitur & ipsa judicium tuum, ac facile mihi persuadeo, optimum, sapientissimumque Tibi quoque visum iri Pontificem, quem in eadem collaudandum suscepi, quin spectatissimo ipsius nomini quidpiam officere valeat styli mei inopia, quam scilicet compensare curavi recitatis integerrimorum, florentissimorumque ea ætate Cardinalium testimoniis: Contarenum dico, Polum, Sadoletum, Bembum, & alios eorum similes, quorum frugem e Contareni Cardinalatu quasi semente Deum colligere voluisse testatus est sanctissimus Fanensium Episcopus, Cosmus Gherius. Illorum dictis refragari piaculum esse putet, oportet, cui comperta sit eorundem erga Apostolicam Sedem sancta & candida fides, quam veneranda duorum Seculorum auctoritas comprobavit. Una autem, eademque præstantissimorum eorum Cardinalium sententia fuit, Deo Omnipotenti maximas, meritasque gratias agendas fuisse, QUI POPULO SUO TAM NECESSARIO TEMPORE TALEM PONTIFICEM PRÆFICERE DIGNATUS EST. Huic sententiæ cur Tui, omniumque Mediolanensium suffragia accedere posse confidam, peculiaris est causa, nimirum viridis omnino ætas, qua inter Sacri Romani Collegii Principes adscripti fuerunt bini Cardinales Borromæi, Carolus, & Federicus, ille inter Sanctos jam cooptatus, iste, quemadmodum sanguine, ita & virtutibus Consobrino suo conjunctissimus, & præterea ob insignia erga literas promerita omnium Seculorum memoria dignissimus. Quæ præclarissima exempla nemo in

B dubium revocare potis erit, novum præsidium prebere ad retundendam obtrectatorum Pauli III. impudentiam, quam in eum Pontificem exerunt, ansam potissimum capientes ex evectis ad eandem dignitatem tribus Nepotibus, admodum adolescentulis, perinde ac si fieri non potuisset, ut collata iisdem amplissima ornamenta, non ad incertam tantum spem, sed ad fundatam de eorum eximiis dotibus opinionem referri valerent. Ab ætate Cardinalium Borromæorum non adeo distabant Nepotes illi, iidemque pariter non ita longo intervallo Federici Cardinalis vestigiis (Caroli Sanctitas Apostolico oraculo declarata comparationem hic nullam admittit) proximi fuisse comperiuntur. Haud reticebo, quemadmodum Mediolanenses tuos habere C dixi, ita jam Venetos meos habuisse peculiarem causam festive excipiendi, amplexandique peramanter lucubrationem meam, de qua loquor, honorem scilicet Cardinali Contareno in ea redditum. Hic adeo eosdem cepit, ut unus ex ipsis, quem nominasse, laudasse foret, disertis hisce verbis gaudium illud suum mihi per literas declaraverit: *Il Catone del Sacro Collegio è di tanto onore alla nostra Nazione, che se l'Opusculo fosse stato meditato a gloria di lei, non si potrebbe desiderare di più*. Is ipse de aliorum testimoniis, quibus Pauli III. vindicias superstruxi, ita in iisdem literis mentem suam aperit: *Nomi illustri, il cui grido è confermato da' secoli, sono le basi della sua edificazione, ed i Testi allegati non saprebbero più chiaro esprimere il suo concetto* D *sulle gesta del suo Eroe. Che se al testimonio de' buoni s'aggiunge quello del più insigne fra i cattivi, qual fu certamente l'Aretino, che più resta a dire?*

Nil mibi quoque hoc loco addendum restat, nisi novum Vale.

AD EMINENTISSIMUM ET REVERENDISSIMUM
DOMINUM DOMINUM

ANGELUM MARIAM
QUIRINUM

S. R. E. CARDINALEM BIBLIOTHECARIUM,
ET EPISCOPUM BRIXIENSEM

EPISTOLA.

EMINENTISSIMO ET REVERENDISSIMO PRINCIPI

ANGELO MARIÆ QUIRINO

S. R. E. CARDINALI BIBLIOTHECARIO, EPISCOPO BRIXIENSI &c.

JOSEPH ANTONIUS SAXIUS

BIBLIOTHECÆ AMBROSIANÆ PRÆFECTUS.

A Dum totus versarer in suavissima lectione trium Decadum Epistolarum tuarum, quas ad me benignissimè dono transmiseras, Princeps Eminentissime, quasque jure ac merito eruditionis ommmodæ emporiom vocsverim, delata ad me fuit altera Epistola recentissimis typis, IV nempe Kal. Augusti decurrentis anni MDCCXLV. excusa, à te mihi per dignationem summam inscripta. Obstupui, cùm molem inspicerem, multoque magis, cùm statim in mentem veniret, paucis ab hinc hebdomadis fuisse me admonitum per familiarem à te scriptam Epistolam, inteutum te esse perlegendæ Historiæ meæ Typographico-Literariæ Mediolanensi; insolens namque mihi videbatur, tam citò confici à te potuisse, B ac prælo mandari tot paginas, quas pro more tuo, nonnisi summo studio, summâque elegantiâ exaratas esse, prorsus non dubitabam. Itaque ut ad eas evolvendas oculos avidè admovi, nova mihi suborta est admiratio, hæsique dubius, majori-ne laude digna foret singularis illa humanitas, qua nomen meum, perexiguum sanè, ac parvi faciendum, tam splendidè exornas; an ingenii acies promptissima, eloquentiæ nitor, reique literariæ domesticæ, exteræque proferendæ facilitas, an demum amor, quo Brixiensis Urbis præclarissima ornamenta, Civiumque tuorum in omni Scientiarum genere, peritiâque linguarum, quovis tempore præstantiam, erutis è pulvere antiquis documentis, extollis. Mihi tamen (ut ita loquar) redditus, illico admirationem abjeci, utpote C injuriosam eximiæ, qua in excelsa etiam Dignitate uteris, animi demissioni, modestiæque tuæ, notæ jam omnibus; injuriosam copiosæ Librorum supellectili, quibus indefesso labore in lucem emissis, Literariæ Reipublicæ opes adauges; injuriosam denique communi famæ, quæ celeritatem calami tui cum eximia reconditæ eruditionis notitia conjunctam suspiciens, quasi in miraculum trahit, teque Sacri Romani Collegii, Brixiensis Urbis, ac Literarum ornamentum deprædicat.

Verùm ut ad Epistolam tuam tamdem me conferam, gratulari mihi admodum valeo, quòd Metropolim Mediolanensem eâ, qua poteram, gloriâ supra ceteras donaturus, tibi, Princeps Eminentissime, occasionem præbuerim, ut novum splendorem adderes Brixianæ Literaturæ, quam integro, lauda- D tissimoque Volumine jam illustraveras: qua in re ne latum quidem unguem discedam ab æquissimo judicio tuo, quo celebres Viros in Urbe tua natos Seculo XV. & sequenti, in interpretandis antiquorum Poëtarum carminibus, in excolendis Linguis, Græca, Hebraica, atque etiam Arabica, in detergenda à veterum Scriptorum Libris ruditate, confusique ordinis labe, iisque ad novam veluti vitam revocandis, nemini palmam concessisse; quinimmo facem ceteris prætulisse, ut in obscuris, intricatisque rebus mens eorumdem sinceriùs ac dilucidiùs perciperetur, solidissimè comprobasti.

A Veniam tamen à Benignitate tua efflagito, ut aliqua in causæ meæ patrocinium reponere liceat eruditissimæ Epistolæ tuæ, in qua mihi amicam litem de præstantia in re Typographico-Literaria Brixiensium, *usque ad invidiam* (ut tu ipse ais col. 40.) *Mediolanensis Metropolis*, intentare visus es, eamque comitate admirabili, ut fateor, pertractasti. Neque verò existimes velim, hasce pro Patria mea vindicias eò spectare, ut splendoris aliquid, quo semper effulsit spectatissima Civitas tua, vel imminuam, vel denigrem. Eam suspicio, veneror que, præsertim cùm, etsi omnia antiqua ornamenta (quæ certè plurima sunt) silentio præterirentur, in te uno ejusdem Præsule, Religione, Doctrina, præclarisque rebus gestis insigni, satis superque haberet, quo immortale B sibi decus parere posset, ac propemodum superbire. Itaque ut ab Exordio tuo initium & ipse sumam, video te, ut ferme semper in Scriptis tuis soles, calamum statim intendere ad refellendas Hæreticorum calumnias, qui de primis Sanctorum Patrum editionibus, modò laude donatis, modò injuriosè contemptis, nobis crimen affingere, sibique præsidium facere nituntur, contrariis interim opinionibus sese invicem confodientes. Qua in re animum excelso honore tuo dignum ostendis, studio nempe, amoreque Catholicæ tutandæ Fidei vehementissimè incensum.

Propiùs autem ad Historiam meam accedens, mirari te ais, quòd ego in Prolegomenis scripserim, primum Aldi laborem in Græcis adhibendis Typis fuisse *Logicam Aristotelis*, quæ Anno MCCCCXCV. C Venetiis prodiit; in Elogio autem *Constantini Lascaris* asseruerim, ejusdem *Grammaticam Græcam*, quam superiore Anno MCCCCXCIV. editam Veneta in Urbe testatur Maittaire, primitias extitisse Aldinæ Typographiæ. Porrò, si candidè, ut tu facis, aperire animum meum debeam, miratus & ipse sum mentis tuæ præsentiam in detegendis, evolvendisque hisce tenuibus nodis, qui aut aliorum oculos facilè effugere potuissent, aut intacti relinqui; neque enim omnes Aldi Græcæ editiones, atque hæ præsertim, de quibus hìc agitur, mihi obviæ fuere, ut perlectis tanti Viri Præfationibus, veritatem, diversimodè à Scriptoribus aliis relatam, elicere valerem. Cùm itaque impressa jam forent Prolegomena, & à Maittaire didicissem, *Grammaticam Lascaris* lucem D publicam Græcè vidisse Venetiis, Anno superiùs memorato, non tanti feci novam hanc cognitionem, ut exculæ jam Paginæ abscindi, aliæque prælo subdi deberent, loco illius vocis *primus*, alterâ substitutâ, *inter primos*, quâ positâ scrupulus omnis evanuisset. Siquidem, sive Chevaillerio adhærerem, sive Maittaire (de quorum fide, non inspectis primigeniis editionibus, quid tutò decernerem ignorabam,) parvum interesse discrimen intelligebam ad eam, quam unicè spectabam, sententiam confirmandam, videlicet longè multo ante institutam ab Aldo Græcam Typographiam, Græcos Libros Mediolani excudi

cœ-

A cœpisse; ut tu quoque bumanissimè animadvertis, inquiens col. 7. *At nemo est, qui fateri non debeat, suum ad institutum non spectasse, bis nodis extricandis immorari, cui scilicet satis esse debebat, demonstrare (quod invictè certè præstitisti) Manutianis Græcis Typis, Mediolanenses per annos ferme viginti anteisse*. Nihilominus ut palàm faciam, quanti apud me sit auctoritas Nominis tui, nævum hunc expungi curavi, cùm opportunè ad me pervenerit Epistola tua, quâ me benignè monuisti, admirationem aliquam tibi ingestam fuisse ab hujusmodi antilogia. Siquidem Historia mea latet adhuc in typogeaphicis officinis, ob nondum impositam manum extremam Bibliotbecæ Scriptorum Mediolanensium, a diligentissimo ejusdem Auctore D. Philippo Argelato, qui
B in fronte Operis sui laborem bunc meum censuit collocandum.

Progrederis subinde ad primam illam in re Typographica supra ceteras Urbes Prærogativam, quam Mediolano vindicavi, enatam nempe ibidem fuisse Artem, integros libros Græcis caracteribus conficiendi. Hanc laudem lubens nnbis ultro eoncedis, sed utiliorem, nobilioremque sortasse exstitisse ais Brixiensium laborem, ob excusam tua in Urbe *Homeri versionem Latinam*, a *Laurentio Valla* confectam, biennio antequam Anno MCCCCLXXVI. in Metropoli nostra imprimeretur *Græca Lascaris Grammatica*; innuis enim eol 7. controversiam illam, quæ adhuc sub judice pendet, utrum Literarum Græcarum studiosis maiorem utilitatem præstent Li-
C bri Græcè tantùm excusi, an qui Latinas proferunt versiones; ac postmodum subdis: *Fortè non deerit qui beneficium hoc in Græcas Literas collatum pluris æstimet, quàm insigne illud, quod meritò certè jactat Mediolanum, excusarum Institutionum Constantini Lascaris, antequam alibi Codex ullus Græcè exaratus e prælo emissus fuisset*. Porrò si ex hoc eapite petenda sit Mediolanensium laus, multo majorem nobis adscribere procul dubio valemus; siquidem non Græcos tantùm Codices, novo Invento, impressos edidit Civitas nostra, sed ad eruenda è latebris pretiosa Græcæ literaturæ monumenta, Latioque donanda, felicissimè Seculo XV. Mediolanenses Cives insudavere. *Boninum Mombritium* produxi ad Annum MCCCCLXXIV. in mea Historia, qui *Hesiodi Theo-*
D *goniam* è Græco in Latina carmina transtulit, dicavitque Borsio Estensi, Ferrariæ Marchioni; immo cùm *Græcam Grammaticam* Mediolani condidisset Constantinus Lascaris, difficilem provinciam aggressus Mombritius, eamdem Latinis versibus explicavit, inscripsitque Hyppolitæ, primogenitæ filiæ Francisci I. Sfortiæ Mediolani Ducis, quam adhuc puellam Alphonso Calabriæ Duci Pater desponderat Anno MCCCCLV., nonnisi deceonio post ad maritum traductam.

Utiliore conatu ad Græcos eodices in Latinum sermonem transferendos se addixit *Lampuninus Biragus*, oobilissimus Civis noster, qoi præstantissimum Opus Xenophontis de *Cyri bello adversùs Regem Persarum* latinè reddidit. Testem huius præclari laboris prosero Biragum ipsom, qui io Epistola CXXVIII.
E ad Petrum Candidum Decembrium missa, & in lucem quàm primùm edenda a Clariss. Laurentio Mehus unà cum aliis Decembrii, ex Codice Bibliothecæ Ambrosianæ transcriptis, hæc babet: „ Lampugnious Biragus Viro doctissimo P. Candido salutem.

„ Quæris à me, quæ Opera à Xenophoote tradoxerim, breviter expediam; primum quidem Opus sunt Libri septem de ascensu Cyri adversus Artaxersem Persarum Regem, Cyrique ipsius fratrem, scripti Grecè à Xenophonte Philosopho, qui & ipse cum Cyro ascendit: Opus quidem, ut Auctores Græci asserunt, grave, & elegans, plenum ipsum consiliorum, ac disciplinæ militaris, plenum exemplorum nobiliom, ac, nisi deest aliquid Interpreti, plenum eloquentiæ, plenum rerum variarum, & moralis disciplinæ; nam & Cyri mores egregios, quasi Principis cujusdam generosi, vitamqoe describit, ac nonnullorum Ducum, qui cum ipso ascenderant. Describit item jucundè iter illud, sanè longum, ac regiones varias, gentesque, ac diversos mores, magnitudinemque Regni Persarum; bella quoque, & tot difficultates in reditu, & post reditum, licet (sicut) etiam hoc in Opere, virtutem priscam, ac Viros Græciæ (o ingentem eommutationem!) nunc tam confictatæ, & miseræ. Sed latibs legendo cognosci poterunt; huic verò Operi est addita, & conversa simul in Latinum Artaxersis ipsius Vita, non à Xenophonte, sed à Plutarco edita, quasi ad perficiendam hanc historiam, quam sanè perficit, sine qua ea multa desiderari possent, quæ prætermisit Xenophon. Habet autem hæc Vita quoque multa alia, varia, & gravia, cognitu oon indigna. MCCCCLX.

Fr. Andreas Bilius, seu *de Biliis*, qui Anno MCCCCXXXV. viridi adhuc ætate florens decessit, *Aristotelis Physicorum*, & *de Anima* Libros, è Græco idiomate Latinos fecit, eorumqoe MSSta Exemplaria Bibliotheca Ambrosiana custodit. De hoc insigni Viro Fr. Joannes Sciphower in Chronico Oldenburgensium Archi-Comitum, editio à Meibomio Vol. II. Rerum Germanic. hæc Aono MCCCCLXX. (*lege MCCCCLXXX.*) scripta reliquit: „ Sextus fuit venerabilis Magister Andreas de Biliis de Mediolano. Hic tam universalis homo fuit, ut Græcam, Hebraicam, Latinamque linguam haberet optimè cognitam. Hic è duabus primis in nostram multa traduxit, & in Arte Oratoria alter Cicero, in Philosophia secundus Aristoteles, in Theologia, Patris sui Augustini pedisequus perfectus erat. Quæstiones de Anima, Interpretationes Evangeliorum, Longobardorum, & maximè Mediolanensium Historias, & alia multa aptè, & distinctè composuit. Juvenis è vita decessit, qui si diu vixisset, æternum posteris reliquisset nomen.

Leodrisius Cribellus Orphæi Argonauticon, & Epistolam S Joannis Chrysostomi *ad Cyriacum* latinitate donavit. De hac postrema extat præclarum elogium Æneæ Sylvii Picolominei Cardinalis Senensis, qui ex Urbe Romana scribens ad eumdem Anno MCCCCLVII., ita Epistolam exorditur: „ Affecerunt nos haud modica voluptate, præstans Vir, & amice singularis, Literæ tuæ, quas ex Mediolano XVII. Kal. Septembris ad nos scripsisti. Legimus Joannis Chrysostomi Epistolam, quam ex Attica Romanam fecisti. Nesciebamus te antea Græci sermonis gnarum esse; pribs translationem hanc vidimus, quàm te Græcè doctum audiremus. Tanto te magis æstimamus, quanto magis est, duas Linguas, quàm unam nosse. Non est nobis jodicium de Græcis; at quod Latinè scriptum est ex Græeo versum, si quid est, quod sentimus, admodum laudabile est, tersum, suave, nitidum &c. Gaudemus te huic doctrinæ profectum *, ut laudari ab omnibus tua Scripta debeant &c. „ Legitur hæc Epistola num. CCXCI. inter alias editas Basileæ ex Officina Henricpetrina.

Auctores prælaudati, nobilitate Sanguinis, & Literarum præstantiâ clari, Mediolanenses omnes fuere, atque in Græcis vertendis Libris operam navaverunt, antequam de imprimenda Brixiæ Latina versione Homeri cogitaretur, *nec alienos tantùm labores vulgaruot, sed proprio ingenio*

Græ-

Græcas opes in Latinum traduxerunt. Plures alios recensere possem, qui postmodum Spartam eamdem gloriosè subsequentibus annis ornfecere; verùm, cùm de iisdem sermo sit in Bibliotheca Scriptorum Mediolanensium, quæ Historiæ meæ adnectitur, supervacaneum censeo in hac re diutius immorari.

Flagrasse inquis col. 8. mirum in modum *Græcitatis studio, & ardore Brixianos ea tempestate*, tanto magis laudandos, quòd in illud studium Brixiana juventus incubuerit, quo tempore bellicis motibus regio illa, immo Italia universa infestius agitabatur. Equidem non arbitror, a te, Princeps Eminentissime, comparationem institui de Græca literatura Brixiensium Civium cum nostris, ut inde celebrior laus Urbis tuæ indigenit accedat; Græcæ namque linguæ exercitatio, & præstantia in Mediolanensibus civibus satis superque colligi potest ex sola insignium Præceptorum nomenclatura, qui Seculo illo, ac etiam superiore, ad Græcas docendas publicè Literas Mediolanum convenere, *Emmanuel* nempe *Chrysoloras*, *Constantinus Lascaris*, *Demetrius Cretensis*, *Franciscus Philelphus*, *Demetrius Chalcondylas*, aliique per multi, quos in Historia mea memoravi, præsertim cùm de Palatinis agerem Scholis. Præterea educere hic possem in aciem tres ferme Decadas illustrium Mediolanensium virorum, qui Græcam Literaturam impensè coluere, seque conspicuos illo eodem Seculo XV. posteris reddiderunt, ut commodè Lector digno scet in percurrendo Chronologico Elencho adjecto Bibliothecæ prædictæ Mediolanensium Scriptorum. Itaque unicè te spectasse conjicio temporis difficultatem, quo Brixiana juventus Græcas literas adamavit, & coluit; minimè namque deterrita bellorum injuriis, & circum-strepentibus armis, incœptum in hisce studiis iter perfecit, quod contra Mediolanensibus accidisse, testimonio meo confirmas, ultro me fatente, facibus, & incendiis bellorum interceptum Literarum fervorem tepescere cœpisse, & prorsus extingui.

Sanè non inficior, a me scripta hæc fuisse in Prolegomenis pag. CII. sed patere, Princeps Eminentissime, ut in hac re liberem fidem meam. Animadverto, epocham istam intepescentis in hac Metropoli studii rerum Græcarum, affictam a te fuisse Seculo XV. eam enim statuis statim post relatas *Joannis Tabrie* laudes, quas eidem Græcas literas Brixiæ docenti cumulatissimas tribuit Aldus Manutius in præfatione ad *Stephanum* Græcum *de Urbibus*; ego verò illam consignavi exortis Seculo sequente inter Carolum V. Romanor. Imp, & Christianissimum Regem Franciscum I. infensissimis bellis. Id claré satis expressum censeo in mei Prodromi Cap. X., ubi Marcum Antonium Majoragium circa medium Seculi ejusdem in Palatino Gymnasio Eloquentiam profitentem, testem attuli calamitatis a diuturno bello in has regiones invectæ, cujus inclementiâ, & vexatione afflictæ sunt miserandum in modum bonæ Artes, ac Literæ; tunc enim, vastantibus omnia militibus, ac in prædæ partem ex finitimis regionibus, & Ticinensibus præsertim scriniis, supellectile Librorum dereptâ, sterilitas illa Græcarum editionum profluxit, quam ego quoque cum Majoragio deplorabam; Du-Fresnio etiam in Leonardi Vincii Vita referente, non modò ejusdem Academiam, Mediolani florentem, exaruisse, sed reliquas etiam omnes ingenuas facultates in otium ignavum, negligentiamque declinasse. Ceterùm ea tempestate, qua Gallorum copiæ primùm in Italiam irrupêre, eamque plurimùm conflictaverunt, non modò non deferbuit in nostra Metropoli Scientiarum amor, sed tanta celebritate usque ad initium Seculi XVI. inclaruere Mediolanensia studia, ut Civitas nostra, quemadmodum sub Adriano Imp., ita sub Ludovico Maria Sfortia, Anno MD. in captivitatem abducto, *novæ Athenæ* vocaretur, ut fusè Cap IX memorati Prodromi jam patefeci. Accedit testimonium aliud, oculis ipsis patens, ut manifestissimè id evincatur, elegantissima nempe editio *Isocratis* Græcè in Urbe nostra impressi Anno MCCCCXCIII., cujus exemplar in pergamena exausum ostentat Bibliotheca Ambrosiana, & altera *Lexici Suidæ*, sexennio post Mediolani parata, quæ plurium Virorum Græcâ & Latinâ linguâ illustrium, Demetrii præsertim Chalcondylæ industriam sudoresque absumpsit, ut nitidius nobiliusque prodiret in publicum, nostræque Civitati peculiarem apud posteros attulit tanti operis evulgati famam, & laudem.

De Typographia Hebraica, atque Arabica, ad quam te convertis in Epistola tua col 9, non multum mihi differendum est, quinimmo Brixianis Civibus magnopere gratulandum, quòd tam citò inquilinam sibi fecerint Artem, caracteres Sanctæ Linguæ efformandi, prælaque Arabici sermonis instruendi, edito Alcorano, cujus Operis desiderium, *utpote rarissimi, & paucissimis noti*, nostris etiam temporibus vigere testaris col. 12. Attamen hæc omnia, prærogativæ splendorem, quem ego Metropoli nostræ non infeliciter, ut arbitror, vindicavi, minimè obumbrant; nemo enim non dicet, multo clariorem esse laudem illius, qui ignotam viam primus detegit, aperitque, quàm qui ponè sequens per impressa jam vestigia gradu celeri alacrique incedit; de hac verò sola differere, Institutum meum ferebat. Ad ea, quæ col. 10. innuisti, ut primam Hebraicorum caracterum impressionem Bononiæ potiùs, quàm Soncini Oppido tribuendam assereres, paulò infra nonnulla reponam.

Interim opportunè a te memoratum mihi gratulor *Theseum Ambrosium*, non tam apud Italos, quàm apud Gallos, Germanosque celeberrimum, ob editam Papiæ Anno MDXXXIX. *Introductionem in Caldaicam Linguam, Syriacam, atque Armenam, & X. alias Linguas, necnon Alphabeta circiter XL.* Sermonis peregrinarum Nationum, Opus ad ea usque tempora intentatum, ut ipsemet Theseus scribit in prævia Epistola ab Afranium Canonicum Ferrariensem patruum suum; is enim in Mediolanensi tunc ditione, Laumellino videlicet agro, natus, & in Urbe Ticinensi, in qua Vicecomites Principes ornatissimam Scientiarum omnium Sedem collocaverant, nova hæc Inventa in lucem proferens, non modicè Mediolanensium gloriam adauget. Neque minorem tibi gratiam debeo, quòd *Gregorio Barbadico* Literatorum omnium Mecœnati, & Orientalis Literaturæ munificentissimo patrono conjunxeris Cardinalem *Federicum Borromæum*, qui abundè pensavit anteactum tempus, quo caruit Mediolanum Typographicis Orientalium linguarum Officinis; summo namque impendio Præsul iste laude omni major, in Bibliotheca Ambrosiana a se condita, præla erexit exoticorum idiomatum, collectis ex Asia atque Africa pretiosis antiquorum Codicum mercibus, atque conductis ab iis Provinciis Præceptoribus, qui Hebraicam, Armenam, Caldeam, Syriacam,

A Persicam, Arabicam, ac etiam Abyssinam Linguam, delectos Collegii Ambrosiani juvenes edocerent, eò rem perduxit, ut ex ejusdem torcularibus prodierint *Dictionarium* & *Grammatica Armeno-Latina* a Francisco Rivola elaborata; necnon *Thesaurus Linguæ Arabicæ* ab Antonio Giggeo confectus, ac IV. Voluminibus comprehensus, judicio ipsorum Maronitarum Opus absolutissimum. Volumen quoque, *Gazæ Persicæ* titulo inscriptum, & *Caldaici Sermonis Institutiones* aggressus prælaudatus Giggeus, prope singula illius Linguæ verba enucleaverat; sed cùm hisce lucubrationibus imprimendis typographi imminerent, mors fefellit consilium eximii illius viri, & spem B Urbani VIII. Summi Pontificis, qui eumdem maxima mercede Romam invitaverat, ut earum Linguarum scientiam in Propagandæ Fidei Collegium induceret, quemadmodum refert Petrus Paulus Bosca Libro IV. de Orig. & Statu Biblioth. Ambrosianæ. Quæ certè quàm gloriosa sint, quamque Metropoli nostræ non laudem modò, sed pene invidiam concilient, posterorum admiratio, & vulgata de insignibus hac in re tanti Archiepiscopi rebus gestis monumenta declarant.

Jam verò ut ad Hebraicam Typographiam revertar, plura in Prolegomenis meis disserui, vindicaturus Mediolanensi Civitati singulare hoc decus; sed iis, quæ Capite I. in argumenti C mei confirmationem adduxi, non omnino te acquiescere candidè fateris, nec *conclamatum censeri debere*, ais, *de illo principatu*, quem Clariss. Scipio Maffeus adscribit *Pentateuco Hebraico*, a se inspecto, excusoque in pergamena Bononiæ, biennio antequam in Soncini Oppido Codex Hebraicè impressus, signatusque Anno MCCCCLXXXIV., in lucem proferretur. Huic propensioni tuæ erga Bononiensem primatum in Hebræis edendis voluminibus si mihi liceat aliquantulum refragari, id unum subjiciam, non agi controversiam de Anno, quo primùm adhiberi cœperint Hebraici Caractères in cudendis Linguæ illius Codicibus, sed de loco, in quo primùm inventi fuere; D consensu autem omnium, quos recensui, Scriptorum, Judæis in Oppido Soncino degentibus difficillimi hujus Inventi gloria tribuitur; quo circa affirmandum esse non dubito, præmissos fuisse Bononiam è gremio illorum Opifices, qui in Urbe illa, Scientiarum matre appellata, primos conatus exercerent; neque enim credi potest, diversum ab illis Auctorem habuisse typos Bononiensis Pentateuci; siquidem exprimendum fuisset in libri calce nomen Typographi, qui grande illud Opus, nemine monstrante viam, explesset, præstiæque industriæ specimen in ea Civitate primus dedisset: id verò nec reperitur in memorato volumine, nec ab ullo alio unquam Scriptore proditum E fuit. Profectò, deplorando infortunio depressum fuisse Typographum illum credere deberemus, si memoria omnis, & artificis, & ardui exacti laboris prorsus periisset. Itaque asserendum reor, non ex alia Officina, quàm Soncinensi, Hebraicæ Typographiæ desumptos fuisse typos Bononiam allatos, quod & alibi contigit, ut ex nomine adjecto *Hebræorum de Soncino* manifestè comperimus; adeòque intacta remanet Mediolanensi nostræ Metropoli peculiaris hæc laus.

Transis postmodum, Princeps Eminentissime, ad primas editiones Scriptorum Latinæ Linguæ in nostra hac Urbe peractas, quas ego ad augendum censum gloriæ Mediolanen-

A sium in Prolegomenis retuli, *Terentii* nempe, *Horatii* &c. Hisce objicis eruditas interpretationes, & commentaria, adjecta veterum Poëtarum carminibus, quibus Brixienses doctì Viri *præclarius aliquid*, ut ipse ais, *præstitere, quàm si illas ipsas suis è torcularibus emisissent*; utque mihi laborem adimeres perlegendi volumen tuum jam vulgatum *de Brixiana Literatura*, dignatione planè singulari curam suscepisti contrahendi in pauca, quæ in aureo eo Libro latè tractaveras. Quamobrem gratias tibi quàm plurimas reddo, simulque profiteor, me non tantùm laudare, sed etiam demirari vigilias, sudoresque Civium tuorum, in decem Poetarum Latinorum Libris B illustrandis, quibus effectum est, ut nihil ferme desiderandum studii illius amatoribus sit relictum. Nihilominus adhærere omnino nequeo iis, quæ col. 17. scribis in hæc verba: „ Quid *Zarotus*, si cum *Calphurnio* comparetur? Quid suscepta a Zaroto in Terentium, seu in alios etiam Poëtas edendos „ cura, si cum editionibus per Calphurnium „ castigatis, & illustratis conferatur? „ nec non col. 26., ubi Dissertationem tuam claudens inquis: „ Quare ex hactenus allatis satis „ superque compertum tibi factum fuisse, Vir „ Clarissime, arbitror, & aliis etiam, quotquot Epistolam istam evolverint, in illustrandis priscis Latinorum Poëtarum editioni- C „ bus, Brixianam Literaturam triumphasse, „ dum Mediolanensis Typographia suis eorumdem editionibus solam ferme vetustatis laudem adsciscere posse videatur. „ Utque ostendas „ quàm vana veterum quarumdam „ editionum laus sit „ omissis ceteris exemplis, unum *Eusebii Scutarii* testimonium profers, qui in præfatione *ad Plautum*, Mediolani editum Anno MCCCCLXXXX. testatur, a se expunctos fuisse non paucos errores, suoque ordini restitutas tanti Poëtæ Comœdias, quas operariis dormitantes, & mancipes incuriosi contaminaverant, atque confuderant; inde verò colligis, *quantas clades* non modò Plautum, sed etiam quotquot post illum pro- D dierant Poëtas, æquè turbasset, nisi ei avertendæ par eorumdem Interpretum cura desudasset, qui Mediolanensibus editionibus defuere, cùm iisdem Brixia abundaret.

Plura hìc mihi proposita inspicio, quæ singillatim arbitror discutienda; primò enim asseris, Zaroti Mediolanensis Typographi curam in edendis Poetis minimè comparandam esse cum editionibus a Calphurnio castigatis, illustratisque. Id certè nemini in mentem veniet, si utilitatem respicias, sed non ideò Zaroti contemnendus est labor; siquidem sua utrique (diversâ tamen ratione) gloria par manet: alteri, quòd in pulvere, carieque sepultos celebres antiquos Poëtas reviviscere E quodammodo jusserit, atque in lucem eduxerit; alteri, quòd eductos emaculaverit, compferitque. Eccur enim tot itinera, in remotas etiam regiones, susceperunt eruditi Viri, ut è privatis, publicisque Bibliothecis MStos veterum Auctorum codices, veluti carcere inclusos, libertate donarent, munusque gratissimum Literariæ Reipublicæ offerrent; cur tot impensas lubenti animo erogassent Typographi, & iidem ad Scientiarum incrementum, & Studentium commodum procudendis torcularia dicassent, si laus ista primò inferendi in ærarium Sapientiæ novas hasce gazas gradu dejici deberet ab altera, quam sibi compararunt Codicum editorum illustratores? Cur denique con-

conditæ fuissent a tot illustribus Scriptoribus Typographicæ Historiæ, atque Annales, quæsitique undique tantâ sedulitate ac labore, remotiori a tempore impressi Libri, ut cuique Urbi honos tribueretur collati primùm Literis beneficii, in proferenda in publicum pretiosâ aliquâ Codicum merce, si vana ostentatio hæc foret, quæ *solam ferme*, ut tu ais de Mediolanensi Typographia, *vetustatis gloriam sibi adsciscere posset*? Habent igitur pretium suum primitiæ Editionum, si non majus, saltem cum posteriorum curis æquandum.

Nec quidquam parti sibi decoris excidit primis Operum latentium Editoribus, quòd impressa ab ipsis Volumina, mendis atque erroribus inspersa prodierint. Aurum namque ac pretiosi lapilli, qui è fodinis & rupibus eruuntur, non statim teretes splendidique emergunt, sed Artificum industriâ ferro igneque illa ex polientium ita perficiuntur, ut non modò in præcipuum ornatum, sed etiam in luxûs pompam evadant. Quis autem flocci faciendum censeat eum, qui montium intimas fibras, cautesque asperas scrutatus est labore non modico, ut absconditos hosce thesauros extraheret, materiemque suppeditaret Aurificum, ac Gemmariorum ingenio, ut ad nitorem absolutissimum illos perducerent? Itaque ex hoc capite nihil a me assertæ Mediolanensium laudi detractum conjicio.

Addis insuper, Poëtarum Latinorum Interpretibus Brixiensem Urbem abundasse, quo tempore Mediolanensis Metropolis iisdem prorsus carebat. Porrò si mihi detur facultas exprimendi quid sentiam, video quidem in hisce verbis elucere ingenium, sedulitatem, amoremque Brixiensium in promovenda Poëticæ eruditionis exercitatione; nihil tamen negligentiæ, otiique ignavi inferri inde posse, quo Mediolanensium Literarum, eâ ætate florentium, præclara lux obumbretur. Siquidem eadem omnino Studia coli ubique debere nemo censebit: Suus cuique Urbi, immo etiam Nationi, genius inest, ut unam potiùs, quàm alteram facultatem ex tot Scientiarum numero sibi deligat excolendam; immo ex hac varietate laborum ea conflatur commodi amplitudo, quæ unicuique, prout illum sua trahit voluptas, satisfacere valeat. Proinde quid gloriæ Mediolanensium officit, aut invidiam creat commendanda certè plurimùm Brixiana in ea Studii classe Literatura, cùm tot aliis fovendis Disciplinis, quæ summam non tam Literariæ, quàm Civili Reipublicæ utilitatem conferebant, curæ Civium nostrorum impenderentur? Proferre possem *Decios Lancellotum, & Philippum, Jasonem de Mayno*, atque *Andream Alciatum*, clarissima Jurisprudentiæ lumina; *Joannem Marlianum, Ambrosium Varisium de Rosate, Joannem Matthæum de Gradibus*, Medicæ Artis peritiâ instructissimos; Mathematicæ, & Architecturæ celeberrimos Institutores, *Facium Cardanum*, & *Cæsarem Cæsarianum*, qui primus Vitruvium in Italicam Linguam transtulit, doctisque commentariis exornavit, ob id recentissimè a Clariss. Marchione Poleno Patavino in Prodromo ad eundem Vitruvium eximiè laudatus. Sed omnes prætereo, non secus ac alios, qui de ceteris Scientiis, & disciplinis integra volumina conscripsere, atque in summum gloriæ splendorem Mediolanenses Literas adduxerunt; siquidem eorundem nomina, atque editos fœtus enunciat Bibliotheca jam memorata Scriptorum Mediolanensium, præsertim Elenchus

A chronologicus eidem adnexus, in quo recensentur ferme quinquaginta supra ducentum Scriptores Mediolanenses, qui licèt non omnes primi subsellii sint, nihilominus illustre argumentum præbent inferendi, quantum Seculo XV. de Literis benemeriti forent hujus Metropolis Cives. Quamquam ne insignibus quidem Poëtarum Interpretibus inops fuit Seculo illo, ac sequenti Civitas nostra, cùm plures habuerit Mediolanum eruditos Cives, qui non tam Latinos Poëtas, sed etiam Græcos notis ac commentariis illustravere; *Franciscus* in primis *Cicerejus*, Euripidis Orestem exposuit, & Notas in Terentium edidit sub finem Seculi XV.; quod B idem præstitere *Petrus Carcanus*, & *Ambrosius de Cavalleriis*, Seculo eodem. *Andreas de Bibiis* magno volumine ejusdem Comœdias explanavit, variantesque addidit earumdem lectiones, & ante hos omnes *Hilarion Corbetta*, Græcæ, Latinæque linguæ peritissimus, Aristophanis Comœdias egregiè est interpretatus. Supersedeo hîc alios referre, qui in hisce studiis excelluere, cùm in Bibliotheca Scriptorum Mediolanensium suis locis relati commodè ab omnibus legi possint.

Animadvertis demum ibidem, celebrati nominis Viros, quos *a capite ad calcem Historia mea* protuli, ac commendavi, Exteros omnes fuisse; eos autem, qui in Urbe C tua ordinandis priscis Poetarum Latinorum Editionibus operam contulerunt, *natale solum Brixiam habuisse*. Ut Patriæ meæ hac in re gloriam vindicem, necessarium duco, eâ, quæ par est, reverentiâ, Instituti mei rationem coram te exponere. Suscepi provinciam Libros omnes, qui Mediolanensibus Typis excusi fuerunt Seculo XV., in unum colligendi, eosque Viros, qui vel ex integro illos condiderant, vel manum studiumque impenderant iisdem sive imprimendis, sive emendandis, singillatim recensendi, absque discrimine Civium, vel Exterorum. Augebat autem desiderium consilii mei perficiendi mentio aliquorum, in evolvendis antiquis Libris D occurrens, quorum vel nuda nomina superfuerant, vel minus cogniti eorumdem erant labores: hoc enim peculiare arbitrabar Reipublicæ Literariæ beneficium, ut ea, quæ in tenebris latebant, in clarum diem aliquando producerentur. Occurrebant quoque in excusis Mediolani Codicibus celebres famâ Scriptores, quos prætermittere piaculum censuissem, cùm benemeriti de Literis in Urbe nostra fuissent, aut relicta apud nos essent Literaria eorum, minimè obvia omnibus, monumenta. Hinc verò effectum est, ut Georgii Trapezuntii, Demetrii Cretensis, aliorumque, quorum tu seriem contexis, illustrem memoriam Historiæ meæ insererem, quamvis E *ne unus quidem ex illis*, ut ipse ais, *natale solum in Mediolanensi Urbe sortitus sit*. His ita expositis, probè intelligis, Princeps Eminentissime, muneris mei non fuisse, Mediolanenses Literatos Viros, qui tunc florebant, in medium adducere, cùm unicè in eo mens mea & studium versaretur, ut ostenderem, Typographicâ Librorum affluentiâ divitem fuisse Urbem nostram, quam Seculo XV. inopem sterilemque literariâ hac fruge depinxerant Annalium hujus Artis Scriptores; eâque occasione nomina eorum, quæ iisdem præfixa erant, aut ibidem memorabantur, illustrarem. Præterea frustraneum ducebam, immo ingratum Lectoribus, Operis mei molem augere, pertractis

A ractis in scœnam alia, quamvis doctissimis, Civibus nostris, qui ad rem mihi propositam non spectabant, cùm jam adornaretur Bibliotheca, Historiæ meæ subnectenda, in qua præclara Mediolanensium Scriptorum meditamenta erant in publicum proferenda. Itaque etsi plurima Brixianis Civibus laus debeatur ob egregiè navatam Literis operam, nihil tamen deduci posse crediderim ex commendatis in mea Historia Exteris tantùm Scriptoribus, quo Indigenis nostris eâ ætate Scientias excolentibus gloria eripiatur; quinimmo non modicum Metropoli nostræ decus inde accessisse putabam, quòd tot insignes doctrinâ Viri, eo tempore, quo alibi etiam æmulâ contentione studia florebant, Mediolanum, tanquam ad amplissimam
B Aulam omnium bonarum Artium, confloxissent.

Dissentire quoque a me videris col. 29., in designanda Valle, a qua originem traxit Lazaronea Familia; cùm enim ego loquens ad Annum MCCCCXCIV. de Petro Lazarono Poëta Brixiano, Mediolani moram trahente, ac plura scribente, asseruerim, primas ejusdem stirpis radices fixas fuisse in *Valle Tellina*, idque confirmaverim ejusdem testimonio, carminibus expresso in calce Codicis MSti de rebus gestis trium Mediolani Ducum Philippi Mariæ Vicecomitis, Francisci I., & Galeatii Mariæ Sfortiarum, tu alterum Lazaronum Augustinum
C Saturnium produxisti, qui *Buennum dulce sibi natale solum, oppidulum sanè illustre Orcla in Valle, quam vulgò Camonicam dicitimus, supra Lacum Sebinum, XIV. mill. passuum ad Orientem situm a Flumine Ollio, quod Oppidulum Civitals præterfluit* &c. commemorat. Porrò hæc omnia conciliari commodè possunt; siquidem Petrus Lazaronus, qui ætate præcessit supra quinquaginta annos Augustinum Saturnium, de primo fonte, a quo rivuli in alias regiones derivati sunt, sermonem habuit, quemadmodum clarè ipsemet indicat his versibus:

Hæc Domus innumeros homines, & digna potentes,
D *Oppida per multa, & per multas sparserat Urbes.*

Itaque quo tempore Augustinus Saturnius *Decem Libros Grammaticarum Institutionum* contexuit, Domus Lazaronea traducta jam in Vallem Camunicam censeri potest, atque in Buenni Oppidulo constituta, itaut ibidem primam ille lucem aspexerit.

A Libris Mediolani editis ad Typographos transfia, atque hîc etiam Brixiam jactare te posse inquis, quòd sui potissimùm Cives insigni cum laude Typographicis sua in Patria Officinis incubuerint, cùm Mediolanum, *uno excepto Alexandro Minutiano*, reliquos omnes, saltem celebriores, exteris Regionibus debeat.
E Equidem inficias non eo, plerosque hujus Artis Opifices ad hanc Metropolim a proximis remotisque Urbibus adventasse; auderem tamen (si venia tribuatur) notare illa verba: *uno excepto Alexandro Minutiano*; plures namque alii aut in nostra Urbe, aut in Mediolanensi agro nati, non incelebriter Seculo XV. prela tractarunt. *Philippus Lavania*, cujus typi elegantissimi in pompam veterum editionum etiamnum ostentantur, certè fuit hujus Metropolis Civis, & sanguinis etiam nobilitate conspicuus, ut in Prolegomenis Cap. IV., antiquis documentis comprobavi; *Dionysius Paravisinus*, cui Literaria Respublica debet Græcæ Typographiæ Inventum, in Pago, qui subest huic nostræ

A Civitati, primam lucem aspexit; eâdemque ratione Mediolanenses jure dicendi sunt *Joannes Antonius*, & *Benignus* fratres *de Honate*, qui Jurisprudentiæ magnis voluminibus imprimendis apud nos, typorum studium & diligentiam contulere. Prætereo *Archangelum Ungardum*, seu *de Undegardis*, Presbyterum ac Parochum, cujus familia nomen Vico hujus Urbis dedit, nunc corruptè appellato *degli Andegari*; istius namque Ecclesiastici Viri unicum tantùm superest monumentum, Liber videlicet Rogationum Triduanarum, Ambrosiano more, nitidissimè impressus.

De eodem Alexandro Minutiano loquens col. 37., Jani Parthasii Epistolam, ad An-
B tonium Moretum Brixiensem scriptam refers, in qua vehementer reprehenditur Mediolanensis Operum Ciceronis editio, in lucem ab ipso emissa anno MCCCCXCIX., subdisque: *nescio, quo fato dicam accidisse, ut una ferè eademque pagina in Opere illo tuo* (Historia nempe Typographico-Literaria) *& Parrhasii in Humanioribus literis præstantiam, & pretium Ciceronis Operum editionis, tua in Urbe, tuoque a Cive confectæ, a Parrhasio tamen acerbâ censurâ vexatæ, commendaret*. Sanè pro oculatissimo ingenio tuo rem hanc suspensam relinquis, abnuisque judicium ferre, *an jure, an injuria* editionem illam Parrhasius vellicaverit. Mihi certè nullam prorsus
C id ingessit solicitudinem arma expediendi contra doctum hunc Virum, ut præstitam a Minutiano diligentiam in edendo Cicerone tutarer. Siquidem compertum habebam, morem hunc planè turpem, indignumque homine Literato, invaluisse Seculo XV., ut præstantissimi Scriptores, acti invidiâ, seu fastu supra ceteros eminendi, sese invicem conviciis ac maledictis impeterent, alternamque famam, canum rabidorum adinstar, morderent ac lacerarent. Id passim adnotavi improbavique in mea Historia Typographico-Literaria, cùm non modò stomachum, sed lacrymas etiam moveret livor iste ferinus, a quo ferme nullus illustrium Virorum illius
D ætatis immunem se præstitit. Itaque hoc idem contigisse Minutiano, & Parrhasio arbitrabar; proinde silentio potiùs obtegenda hæc esse, quàm calamo exagitanda censebam: præsertim cùm recentissimum Auctorem haberem, Exterum natione, & doctrinâ clarissimum, qui oculo prorsus defæcato ac sincero, Minutiani editionem perlustrans, eandem *Egregiam* appellavit, sibique proposuit tanquam exemplar, ut novam aliam Ciceronis Operum ipse adornaret. Is est *Isaacius Werburgius*, qui Amstelodami M. Tullii Ciceronis Opera non tam diligenter, quàm magnificè impressit Anno MDCCXXIV., & Præfationem suam ita exorditur: „ Non diu post
E „ Literas renatas, Operibus Ciceronis è tenebris in lucem & in manus hominum restituendis passim Viri docti incubuerunt. Vetustissima omnium, ut puto, est editio „ *Officiorum* Moguntina, quæ lucem aspexit „ MCCCCLXVI. &c. Verùm non memini, „ me legisse universa Ciceronis Opera typis „ fuisse vulgata ante MCCCCXCVIII. „ (loquitur de primis duobus voluminibus, nam duo postrema nonnisi anno sequente in lucem prodiere) „ quo anno ea Mediolani sunt impressa. Est ea editio, tempora si spectes, „ egregia. Quatuor voluminibus in folio, ut „ vocant, constat, latis marginibus, chartâ „ candidissimâ, & illam mihi usurpare conti-

„ git,

„ git, sed ferè cum quodam stomacho, quòd „ videbam illos, qui talia tractarunt, tam negligenter versari in ista editione describenda. Sunt qui vix illius mentionem faciunt; „ aliis partem tantùm Operum Ciceronis eo „ anno Mediolani excusam memorantibus; aliis „ uno, aut duobus voluminibus omnia Ciceronis Opera comprehensa narrantibus. Constat „ ista editio quatuor magnis voluminibus, ex „ quorum primo sequentia descripsi, quæ huc „ transcribere non piget propter summam istius „ editionis raritatem &c. „ Enumeratis autem titulis Lucubrationum Ciceronis, quas editio illa complectitur, subdit: „ Ex ista præsertim editione deinde aliæ magno numero sunt „ descriptæ, aut ex Ascensiana &c. „ Post sententiam adeò favorabilem Mediolanensi Typographo, & Civi (ob diuturnum domicilium), a tantæ eruditionis Viro, & eorundem Operum Editore prolatam, cur ego tempus prodigerem in refricando vulnere, quod jam vetustas obduxerat? Quinimmo mihi etiam videbatur eò magis spernenda Parrhasii censura, quòd eam conjicerem, ex reprehendendi modo, limites supergredi cum modestiæ, tum veritatis; Defensorem namque Minutiani Moretum quodammodo carpit ob susceptam ejusdem tutelam, professus, *nullam ferè paginam vitio carere*, idque se paratum probare *vel iniquissimo Judici*; quæ quantum exaggerata sint, nemo non videt. Præterea *homuncionem*, illum vocat, cùm injuriosum hoc nomen non ferat præstantia, & famæ amplitudo, quam sibi comparavit in munere publici Eloquentiæ, Historiæque Institutoris, ad quod promotus a Sfortiis Principibus fuit; & obtrectatorem Parrhasium in temperantis calami arguant laudes, quas ab eruditissimis illius ætatis Scriptoribus recepit Minutianus, quemadmodum in meis Prolegomenis pag. CX. enunciavi.

Alterum, idque justissimum Brixianæ Literaturæ decus profers, Princeps Eminentissime col. 41., quòd nempe *excolendarum Literarum desiderium in Brixianorum hominum mente altum, confirmatumque fuerit ab ipsomet Literarum numine, ab ipsa eorundem Sapientia, quâ sibi persuadebant, Literarum studia ea esse, quæ omnibus humanæ vitæ bonis sine controversia præferantur*, id apertissimè testante *Joanne Britannico* in Præfatione ad suos *in Persium Commentarios*; cùm in Urbe Mediolanensi, patrocinio Principum Vicecomitum, & Sfortiarum fulta studia, eam felicitatem consequuta sint, ut Gymnasia, & Scientiæ omnes florerent, confluentibus in mœnia nostra undique Viris, eloquentiâ doctrinâque cultissimis; ac postmodum col. 42 laudem Brixiensium hoc elogio concludis: *Quod Mediolani Vicecomites, & Sfortiæ, quod Medicei Florentiæ, quod Estensee Ferrariæ, id omne in Urbe Brixia Civium suorum ingenia ad Literarum cultum præstitere*. Utique hæc omnia Urbis tuæ ornamenta libentissimè admitto, dignisque tuis in Brixienses Cives collatis præconiis venerabundus subscribo. Æquali tamen amore, nisi velis majore, erga Literas succensos quoque Mediolanenses fuisse, minimè repugnaturum te spero, si oculos ad ea convertas, quæ in Prolegomenis, cùm de Zaroto differerem, enarravi. Siquidem ibidem exposui singulare illud exemplum, quod plures ex Civibus nostris, *non è trivio ducti, aut lucri tantùm libidine inflammati, sed Literarum sincera studia flagrantes* (ut tu ipse adnotasti col. 17.) mutuum fœdus ineuntes dedere,

ut nempe propriis impensis multiplicia præla pararent, & distributis invicem typographicis, & literariis laboribus, id tandem efficerent, ut præclarissimæ Artes, ac Scientiæ commodum sentirent amplificati earundem patrimonii, in editis celeriter voluminibus veterum Jurisprudentiæ, Medicinæ, Historiæ, Eloquentiæ Scriptorum. Tabulas integras recitavi in prima Operis mei Appendice, è quibus quantum gloriæ Metropoli nostræ accedat, non tam Brixia, quàm reliquæ Italiæ Urbes fatebuntur, quæ manifestum hoc testimonium præcocia diligentiæ in promovendis liberalibus disciplinis proferre fortasse non poterunt. Certè, ut vides, emolumentum istud Literarum beneficio procuratum, non a Principum patrocinio, sed a Civibus ipsis nostris, curam, & pecunias impendentibus, totum profluxit.

Sed etiam hoc prætermisso, quòt in editis Seculo XV. Scientiarum omnium voluminibus occurrunt nomina illustrium Civium Mediolanensium, qui impensis suis præla juvare non destiterunt, ut nitidiùs uberiùsque prodirent celebrium Auctorum Libri, alendisque studiis commodam Literariæ messis copiam suppeditarent? Consultò integras periodos a Typographis impressas in calce Librorum, inserui eorundem Catalogo, ut sua Civibus nostris laus tribueretur, atque immortalia perennaret, ob sedulam præstitam operam, nummosque erogatos ad pabulum & incrementum Studiorum. Statim ac Zarotus typos suos tractare in Urbe nostra cœpit, auxilia eidem non defuere *Joannis Legnani* Civis Mediolanensis, qui liberalem domestici æris opem contulit, ad elegantiam splendoremque Editionum fovendum; nec unquam destitit, donec vita superfuit, a glorioso hoc munere Literia impertiendo. Plures alii ex Sacerdotali Ordine, & Ecclesiastica etiam Dignitate conspicui, eandem curam impensarum Libris imprimendis præstitere, *Gaspar* nempe *Lampugnanus* Presbyter & Juris Pontificii peritus; *Zentilinus de Mayno* Ecclesiæ Majoris Mediolani Presbyter & Cardinalis; *Andreas de Bossiis* Præpositus Sanctæ Theclæ, ceterique in memorato Catalogo ad librorum calcem enunciati. Clarissimi quoque sanguinis nobilitate, & doctrinâ insignes Cives æmulâ quadam contentione aurum profudere, ut magnis procudendis Jurisprudentiæ præsertim Codicibus subsidia pararent, *Petrus* scilicet *Antonius Castillionæus*, *Ambrosius de Caymis*, *Philippus de Lavania*, *Nobilissimus Civis Mediolanensis* appellatus in editione Tractatus de Obligationibus Angeli de Perusio; & prælaudati fratres *de Homate Benignus*, *ac Joannes Antonius*, qui ad calcem Lecturæ Baldi, impressæ Mediolani anno MCCCCLXXIX. *Nobilium* titulo decorantur. Hos omnes commemorare opus duxi, ut compertum fiat, non Principum Mecœnatum patrocinio, sed Civium nostrorum amori gloriam deberi, quam venustate caracterum, emendatione & affluentiâ Librorum consequutam fuisse Mediolanensem Typographiam, manifestum facere sum conatus.

Neque Typographicis tantùm officinis largam stipem præbuere Mediolanenses, ut bonis Artibus excolendis adjumenta præstarent. Plura etiam Emporia nobilium harum mercium aperuere, ut in hac Metropoli opulenta studiis patrimonia constituerentur. Tres ego eximios nobilitate ac sapientia Cives nono mei Prodromi Capite indicavi, qui Seculo XV. æmulati

sunt Principum largitatem, privatas opes suas publico Literarum beneficio dicantes. *Bartholomæus Chalcus* duo Gymnasia senio labefactata refecit, & conductis proprio ære doctissimis Magistris, pristino splendori illa restituit; *Thomas Crassus* quinis Præceptoribus stipendia legavit, ut in Scholis è suo nomine appellatis, domesticæ rei inopiâ laborantes Juvenculi, gratuito eorundem labore, Latinam linguam perdiscerent; *Theodorus* verò (non *Thomas*, ut ibidem per errorem dicitur) *de Platis*, nobilioribus Scientiis Domum ipsam suam reliquit ultimis Tabulis, statuens, ut in ea Geometricæ, Astrologicæ, Arithmeticæ, ac Logicæ facultatis, Græcæque linguæ præcepta traderentur, luculentâ mercede Præceptoribus in perpetuum designatâ. Quòd si tanta Civium nostrorum alacritas fuit, ut materiem studiis, beneficio typorum, instruerent, quantâ censendi sunt incubuisse, ad depromenda ingenii sui monumenta, calamique sui laboribus Literariæ rei censum locupletandum? Sanè ex copioso Scriptorum numero, quem superiùs innui, quosque Mediolanensis Civitas ostentat uno eo Seculo XV., quis credat, permotos fuisse omnes auspicio Principum, aut spe præmiorum, ad sudores, vigiliasque suas in illustrandis Scientiis insumendas, gloriamque hanc unam respexisse, ut Principibus suis placerent, honoresque aut stipendia consequerentur? Id certè arguere facile est e constanti in studia labore, deleto Sfortiarum Imperio. Siquidem etiam translatâ ad exterum remotumque Regem Mediolani Dominatione, non modò non deferbuit in Civibus nostris amor Literarum, sed vehementiùs etiam incaluisse dignoscimus ex crebris Operibus confectis, vulgatisque in Urbe nostra Seculo sequente, nempe XVI., quæ in Mediolanensium Scriptorum Bibliotheca recensentur, indicatis eorundem Auctoribus in adjecto chronologico Elencho Seculi memorati. Eò etiam clariùs effulget spontanea erga Literas propensio ac solicitudo Civium nostrorum, cùm afflictæ bonæ Artes calamitate bellorum inter Germanos, Gallosque, respirare apud nos cœperunt, inito fœdere inter Carolum V., & Franciscum Regem Galliarum; statim namque ac illorum fervor refriguit, rediitque Metropoli nostræ securior tranquillitas, pristinos etiam animos resumpsere Cives Mediolanenses, omnemque conatum adhibuere, ut vividiùs quoque in Urbe reflorescerent studia Literarum. Præclarum nobilis hujus consilii documentum est Academia, cui *Transformatorum* nomen accessit; eam enim eruditi Mediolanenses Viri anno MDXLVI instituêre, tantique sedulitate ac proventu excoluerunt, ut biennio post, lucubrationes suas typis vulgatas, Carolo V. filio, Philippo Principi Hispaniarum nuncupatas voluerint. Quàm præstantes autem Viri literariam hanc societatem conflarent, liber ipse, nomina illorum referens, testatur: Ego quoque illos in X Prodromi mei Capite singillatim recensui.

De altera Academia, condita eodem Seculo XVI. à Marchione Caravagii Mutio Sfortia Columna, de qua Paulus Morigia tunc in hac Urbe vivens, tantam in exteras etiam Urbes famam increbuisse affirmat, ut confestim cujuslibet nationis Viri, aut doctrinæ præstantiâ celebres, aut honoribus clari, Literariis congressibus inseri peroptarent, mentionem egi Cap XI. Dissertationis meæ de Studiis Literar. Mediol., ad quam Lectores remitto. Duos tantùm hic referre opportunum reor Mediolanenses præclarissimos Cives, *Joannem Ambrosium Taegium*, & *Paulum Canobium*, quorum primus vestigia sequutus majorum Seculi superioris, novum & ipse *Collegium Taegiorum*, nunc *Sancti Simonis* nuncupatum, erexit anno MDXLIX., censusque constituit, ut Nobiles Adolescentes non humanioribus tantùm Literis, sed morali quoque Philosophia, Historia, ac Theologica facultate, absque impendio Parentum instruerentur. Alter verò Gymnasium aperuit anno MDLIV., *Canobianum* appellatum, quod adhuc viget, duobus ex Nobilium Jurisperitorum Equitum & Comitum cœtu delectis Præceptoribus, qui Dialecticam & Moralem Philosophiam publicè juventutem edoceant. Maneat igitur Brixiensi Urbi inviolatum decus, quòd Literaturæ in Civibus suis eximiè florentis beneficium nemini debeat, quàm sibi: Mediolanenses & Principum Mecœnatum favore, & proprio erga Literas genio, amoreque, tot hactenus egregiis experimentis manifestissimè comprobato, in eum gloriæ apicem evaserunt, ut studiorum laudem nulli alteri Civitati debeant invidere.

Superest nodus ille dissolvendus, quo col. 25., *mirum in modum implexam* Historiam meam à te deprehensam fuisse scribis, cùm Venetam Plauti Editionem uno in loco affixerim anno MCCCCLXXII, alibi verò anno MCCCCLXX. Attamen mendum hoc facilè condonaveris negligentiæ Typographorum, qui nævis hisce passim inspergunt nitidiores etiam lucubrationes, susque deque numeros confundentes; qua in re nec eruditissimæ huic Epistolæ tuæ pepercisse illos video, cùm col 7 loco anni MCCCCXCVIII., impresserint DCCCCIIID. De intervallo item temporis, quod ego adnotavi fluxisse inter Venetam, anni verè MCCCCLXXII., & Mediolanensem ejusdem Plauti editionem, peractam anno MCCCCXC. *conturbatum* pariter Historiam meam animadvertis; siquidem pag. CXCVII. *octennium*, pag verò DXLVII *duodecim annos* intercessisse affirmavi; atque hìc fatear necesse est, malè à me fuisse initos, aut ab emanuensi malè intellectos calculos, cùm nondum viribus confirmatus a gravi, quo laboraveram, morbo, susceptam hanc a me provinciam implerem; utrobique enim reponendus est numerus annorum octodecim. Interim obstrictum me tibi assero, quòd detergendis ab Opere meo, necdum publici juris facto, pauculis etiam his maculis, benignam facem accenderis.

Sed jam tempus est, ut longo tædio te liberem, Princeps Eminentissime, pedemque retraham ab arena, in qua maximo honori mihi duxi, potuisse tecum innoxiam quandam pugnam conserere; cùm tamen pusillitatis meæ conscientia admoneret, me tibi prorsus imparem esse Eruditione, Eloquentia, Dignitate, id unum præstare conatus sum, ne loco dimoveri me sinerem, atque è stadio ingloriùs depellerer. Itaque obsequentissimè pedibus tuis arma depono, ratus, minimè a te incusandum me esse, quòd pro Historia mea, ac Patria militaverim. Ceterùm quod antea sæpius professus sum, hìc iterum sincerè pronuncio, summo mihi semper in pretio ac veneratione fuisse Brixienses Cives tuos, quibus perspicax ingenium, amorque fervidus Literarum, elucens in tot editis voluminibus, singulari facundiâ doctrinâque refertis, immortale decus comparavit. Multo etiam præclarius de illorum præstantia documentum in te uno suspicio, quòd nempe calamum magnis rebus per-

pertractandis semper addictum, eorundem gloriæ literariæ è tenebris eripiendæ, ac luce splendidissimâ donandæ, non semel impenderis; id enim pro laude qualibet ipsis sufficere potest, quòd te videlicet virtute omni ornatissimum nacti fuerint non tam constantissimum in sua Sede Præsulem, quàm Patronum, & Mecœnatem. Junctis igitur tecum consiliis, auctoritate licèt admodum dispari, in eum scopum & ipse collimavi, quem tu intendisti, ut nempe, citra invidiam livoremque, utraque Civitas excitetur ad premenda Majorum vestigia, eosque animos induat, quos olim habuere doctissimi Progenitores in excolendis Scientiis, studiis impigrè promovendis, atque uberi Literariæ frugis messe posteris relinquenda. Quamobrem nihil aliud mihi reliquum est, nisi ut demissus ad oram Purpuræ tuæ, locupletissimas gratias rependam, quòd me dignum existimaveris, quamvis immeritum, laudibus tuis, quas non ab alio fonte profectas esse deprehendo, nisi ab humanitate eximia, & dignatione, singularem in modum in te elucente, quâ omnibus places, omnibus te facilem reddis.

Ea ipsa fuit, quæ te impulit, ut a me judicium (levis sanè momenti) de vulgatis tuis Pauli III. vindiciis exposceres, quarum exemplar, munus profectò gratissimum, mihi jam destinaveras. Equidem attentè illas perlegi, easque inveni optimè respondere non tam relictæ apud Catholicos omnes existimationi de prudentissimis ac sapientissimis Maximi illius Pontificis Consiliis, & Principatu Ecclesiæ universæ felicissimè administrato, quàm ingenio tuo, animoque prompto atque alacri ad retundendas Hæreticorum calumnias, justitiæque & veritatis partes, a quibusdam doctis conspicuisque hominibus labe aliquâ denigratæ, egregiè admodum propugnandas. Admiratus sum tam valida a te documenta producta fuisse, atque in lucem è tenebris eruta testimonia adeò clara & sincera Cardinalium integerrimæ auctoritatis, ut nullus contraire in posterum valeat, nisi qui contra impetum fluminis niti velit, atque in meridie cœcutire. Expressam quoque in hisce tuis vindiciis comperi vivam quandam Imaginem BENEDICTI XIV. nunc feliciter regnantis, qui tanta sagacitate, doctrina, vigilantia Ecclesiam regit, ut superiori ætate Paulum III. difficillimis temporibus datum, nostro ævo restitutum in non dispari rerum discrimine persuadere sibi quilibet possit, quemadmodum tu ipse in Præfatione adnotasti. Itaque tibi gratulor de optimè impensis laboribus in restituenda justissimi regiminis laude tam illustri Pontifici, cujus nemo hactenus causam æqua lance expendendam vindicandamque susceperat; Deumque Opt. Max. rogo, ut te diu incolumem servet ad Catholicæ Fidei tutelam, Literarum patrocinium, ac Seculi nostri præclarissimum decus. Vale.

Mediolani ex Ædibus Bibliothecæ Ambrosianæ III. Kal. Septembris MDCCXLV.

INDICULUS
RERUM, ET NOMINUM.

A

B

Bur-

C

D

E

F

G

Ejus

T

V

X

Z

